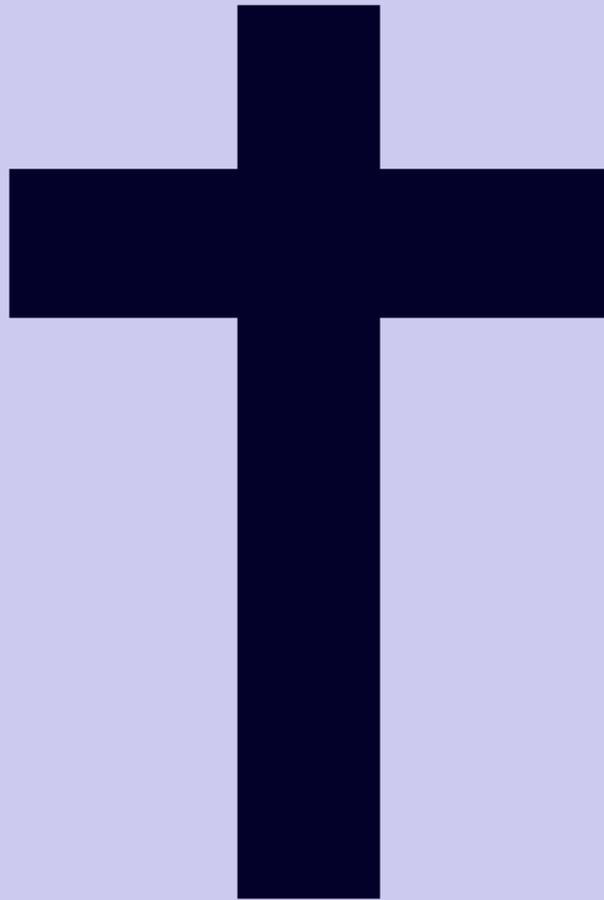

Ja jembyꝯ kajxy'átypyꝯ mꝯdu Jesukristꝯkyꝯjxm: El
Nuevo Testamento de nuestro Señor Jesucristo en
el mixe de Juquila

New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe, Juquila)

Ja jembyu kajxy'átypyu madu Jesukristukyujxm: El Nuevo Testamento de nuestro
Señor Jesucristo en el mixe de Juquila

New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe, Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 1 Mar 2019
0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305

Contents

MATEWÛ	1
MARKÛS	50
LUKÛS	81
FWANK	132
APOSTÛLÛTY	173
ROMANÛS	219
1 KORINTÛ	240
2 KORINTÛ	260
ĠALASYÛ	273
ĒFESÛ	281
FILIPÛS	288
KOLOSÛ	293
1 TESALÓNIKÛ	298
2 TESALÓNIKÛ	302
1 TIMOTEE	305
2 TIMOTEE	311
TITÛ	315
FILEMÓN	318
EBREEÛSÛTY	320
Santya'agu	335
1 PEEDRÛ	340
2 PEEDRÛ	346
1 FWANK	350
2 FWANK	355
3 FWANK	356
JUUDÛS	357
DÍ'IBÛ JATANÛP	359

Oybyu Ayuk Di'ibu Matewu Jyaay

Jesukristu 'yaptujkuty

¹ Tyaadu du'un tu'ugu listu ma 'yity kuxjaay yu xyujuty ja 'yaptujkudyu Jesukristu, di'ibu tuump'ajt aats'ajtu rey Davit, di'ibu tuump'ajt aats'ajtudu Abraan.

² Abraan yu'u teety'ajtu Isaa, di'ibu teety'ajtu Jakoob, di'ibu teety'ajtudu Judaa esu myuga'axuty. ³ Judaa yu'u teety'ajtu Fares esu Zeru, di'ibu tyaak'ajtu Tamar. Fares yu'u teety'ajtu Esrom, di'ibu teety'ajtu Aram, ⁴ di'ibu teety'ajtu Aminadap, di'ibu teety'ajtu Naason, di'ibu teety'ajtu Salmón. ⁵ Salmón yu'u teety'ajtu Booz, di'ibu tyaak'ajtu Raap. Booz yu'u teety'ajtu Obeed, di'ibu tyaak'ajtu Rut. Obeed yu'u teety'ajtu Isaii, ⁶ di'ibu teety'ajtu rey Davit.

Davit yu'u teety'ajtu Salomonk, di'ibu tyaak'ajtu ku'ekytyo'oxy di'ibu ñudo'oxy'ajtu Uriius. ⁷ Salomonk yu'u teety'ajtu Robwam, di'ibu teety'ajtu Abiius, di'ibu teety'ajtu Asaa, ⁸ di'ibu teety'ajtu Josafat, di'ibu teety'ajtu Joram, di'ibu teety'ajtu Uziius, ⁹ di'ibu teety'ajtu Jotam, di'ibu teety'ajtu Akaz, di'ibu teety'ajtu Ezekiius, ¹⁰ di'ibu teety'ajtu Manasés, di'ibu teety'ajtu Amón, di'ibu teety'ajtu Josiius, ¹¹ di'ibu teety'ajtudu Jekoniius esu myuga'axuty ma ja tiempu ko ja babiloñudu rey tmunejxy ja israelitu ja'ayuty tsimy jap Babiloñu ñaaxóty.

¹² Ko tyaadu du'un ñajxy, Jekoniius yu'u teety'ajtu Salatyel, di'ibu teety'ajtu Zorobabel, ¹³ di'ibu teety'ajtu Abyut, di'ibu teety'ajtu Elyakim, di'ibu teety'ajtu Azoor, ¹⁴ di'ibu teety'ajtu Sadok, di'ibu teety'ajtu Akim, di'ibu teety'ajtu Elyut, ¹⁵ di'ibu teety'ajtu Elyazaar, di'ibu teety'ajtu Matán, di'ibu teety'ajtu Jakoob. ¹⁶ Jakoob yu'u teety'ajtu Josee, di'ibu Mariiu muut pyejky. Esu Mariiu yu'u taak'ajtu ja Kristu, ja'a njuna'anum ja Nindsun'ajtum Jesukristu.

¹⁷ Pes du'un oj kya'pxy majmajkts naska'axu Abraanu tyuump 'yaadsuty extu jabaat ma rey Davit, es nan jamajmajkts naska'axu Davitu tyuump 'yaadsuty extu jabaat ma yu Babiloñu ryey dyajnejxy tsimy ja ja'ayuty jap ñaaxóty, es nan jamajmajkts naska'axu extu jabaat ma myiñ jyajty ja Kristu.

Jesús myiñ jya'ty

¹⁸ Du'un myiñ jyajty ja Jesukristu. Yu Mariiu, Jesukristu tyaak, yu'u naty pukánur ja Josee. Es maanumu naty kyapaktu, Mariiu oj wye'emy u'unkmuat mut ja Espiritu Santu myuk'ajtun. ¹⁹ Josee jyiky'ajty tuj'ajtun muut es kyaj jyanayajnidu'xanu ma Mariiu, jyadiimastu'udán wi'ix kyaju ja'ayuty tnijawudut.

²⁰ Ko du'un twinmaay, tu'ugu Diosu 'yanklus t'ijxy tsuujoyty mya'ayóty es 'yanmaayy: —Josee, Davitu tyuump 'yaats, katu xyjawu es xy'axájut yu Mariiu éxtumu mnudo'oxy, mut ko ja u'unk di'ibu yajminaampy yajja'taampy, yu'u Espiritu Santu jya'a. ²¹ Yu Mariiu tpaada'añ tu'ugu u'ungu'unk, es xpyujtákat ja xyuu Jesús. Du'un txu'átut mut ko yajnitso'ogaampy ja jya'ayuty ko dyajtagoyánnu pyojputy.

²² Tugekyu tyaadu du'un tyuun jyajty es yajkuydyúnut di'ibu naty ja Diosu kyugajxpu tu tniyajxy:

²³ Yu kixyudo'oxy wu'umaamp u'unkmuat es tpaada'añ tu'ugu myaangu'unk di'ibu yajtuku'ataamp Emanwel, di'ibu ayuk wimbudsuum Dios ijtp mut udsajtam.

²⁴ Ko ja Josee dyajwijy ja tsuu mya'ay, du'un ttuun éxtum ja Nindsun'ajtumu 'yanklusu naty tu tyuknipékyuty. Ta t'axaju ja Mariiu éxtumu ñudo'oxy es oj tmunujxnu ma tsuunnu. ²⁵ Per kyaj tsuunaaydyu éxtum tsuunudu kasaadu ja'ayuty extu ko ja Mariiu dyajmiñ dyajyajty ja myaangu'unk. Es ja Josee tpujtáku ja xyuu Jesús.

2

Di'ibu tni'uxpúkudu wi'ixu du'un yu mudsá'a tni'ixtu ja mixyu'unk Jesús

¹ Ko Jesús myiín jyajty ma yu Belén kajpn, Judeeu ñaaxóty, ma natyu Eroodus ryey'aty ma tadu naxwíñudu, ta jyajttu Jerusalén naagadyu ja'ay di'ibu miindu ma xuu pyudsemy, es jap tni'uxpúkudu wi'ixu du'un yu mudsá'a. ² Es dyajttudu:

—¿Maá net ja israelítadyu ryey di'ibu tu myiñ tu jya'ty? Pes ndsooñ ma xuu pyudsemy. Tu n'ixtats ja myudsá'a es paadyuts nnimindu es n'awdata'andats.

³ Ko ja rey Eroodus tmudooyu tyaadu, ta wye'emy amoñu, es nidugekyu nandu'un ja Jerusalén ja'ayty. ⁴ Netu rey dyajwooyu nidugekyu ja teedywyindsánaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpújktup, es dyajttuy:

—¿Maá net myina'añ jya'ta'añ ja Kristu?

⁵ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Jam Belén, Judeeu ñaaxóty; mut ko ja Diosu kyugajxpu tkuxjaay du'un:

⁶ Es mij Belén, Judeeu ñaaxóty, kyaj mnugoogajpnaty ma tadu nax, mut ko ma mij pyudsama'añ tu'ugu yajkutujkpu di'ibu kywentu'ataambyuts ja nja'ayuty, ja israelítaty.

⁷ Netu Eroodus tnigajxu ayu'udsyu ja di'ibu naty tu jya'ttu, es dyajttuy na'a du'un meeru naty tu kyuxe'eky ja mudsá'a. ⁸ Net yajkajxtu Belén, es ya'anmaadyu:

—Nujxtu jam, es uxta'aydyu tadu mixyu'unk; es ko xypyaattat, awa'anuguts esuts uj nandu'un nujx n'awdátuyts.

⁹ Mudu tyadu reyu 'yayuk ñujxtu ja ja'ayuty. Net ja mudsá'a di'ibu naty tu t'ixtu ma ja ñáxuty, kyuxe'ky jatugok, es yu'ujuty tranujxtu extu ko jyajttu ma naty ja mudsá'a tu wyu'umu tajk nikujxm ma naty ja mixyu'unk. ¹⁰ Es yu'ujuty xyondaktu ko t'ijxtu ja mudsá'a. ¹¹ Ta tyujkudu tugoty, es tpattu ja mixyu'unk mudu tyaak Mariiu. Net ñaygyoxtnaadyákudu es t'awdajttu ja mixyu'unk. Ta t'agajtu ja myay'átyuty es tmoodyu ooru, ja oybyu pa'ak xu'kpu es jatu'ugu pa'ak xu'kpu di'ibu xyu'ajitypy mirru.

¹² Dios anmaayudu tsyuujóty mya'ayóty es kudiibu jyumbíttat ma Eroodus, paaty tpújktu wiink tu'u es jyumbijttu ma ja ñáxuty.

Jesús yajmuge'eky

¹³ Ko tyaadu jyumbijttu, ta ja Josee t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty tu'ugu Diosu 'yanklus. Ta 'yanmaay:

—Pudu'ak. Munnjx ja mnado'oxy esu 'yu'unk, es nujxtu tsojk Ejiptu es wu'umdu jap extu kots uj mij n'awánadut es mjumbíttat, mut ko Eroodus 'yuxta'ayaampy yu mixyu'unk es dya'ooga'añ.

¹⁴ Netu Josee pyude'ky es tmunejxy ja mixyu'unk esu tyaak. Ta tsyo'ondu koots, ñujxnudu Ejiptu. ¹⁵ Jap wye'emy extu koonum 'ye'ky ja Eroodus.

Tyaadu du'un tyuun jyajtu es yajkuydyúnut di'ibu naty ja Nindsun'ajtam tu ttukkajxwa'xy ja kyugajxpaty: “Jap Ejíptats nnigaxu n'U'unguts.”

Eroodus tni'ana'amü es 'yooktat ja mixyu'ungaty

¹⁶ Ko ja Eroodus tnija'aju ko ja di'ibu naty tu kyu'ixudu tu tyukxi'igudu, yu'u ko oj kyaj 'yokjumbijnudu, ta jyantsytyugoyjyot'ambejky. Net tni'ana'amü nidugekyu ja yedyujku'ungaty 'yooktat, yu majtsk jamjtpu es waanu mútskpaty, jam Belén es tugekyu myugajpnba'ajuty. Du'un ttuun ma ja timpu ma naty tim jawyiin tu kyuxe'eky ja mudsá'a, éxtumu naty tu tyukmumadya'agudu yajxón di'ibu oj kyu'ixudu. ¹⁷ Es mut ko du'un dya'o'ktaadyu ja unaku'unk, net yajkuydyuun di'ibu naty ja Diosu kyugajxpu Jeremius tu dyajwe'emy kuxja'ay:

¹⁸ Yajmudooy ma Ramaa kajpn ko pán jyu'uy ya'axy ya'ayow ya'ama'at. Rakéldamu du'unu naty ñijiipy ja 'yu'ungaty es kyaj tseky es pán pyumay pyutájudut

müt ko tu naty 'yo'ktaayñüdü.

¹⁹ Es ko 'ye'ky ja Eroodüs, ta ja Josee tsyuujóty mya'ayóty t'ijxy ja Diosü 'yanklüs jam Ejiptü, es 'yanmaayü:

²⁰ —Püdü'ük. Tsoon yaa müdü mixyu'unk esü tyaak, es jumbittü ma ja israelítüdyü ñax, müt ko tu 'yooktü di'ibü naty ya'oogaampy yü mixyu'unk.

²¹ Netü Josee ñejxy müdü mixyu'unk esü tyaak ma israelitü ñáxuty. ²² Es ko Josee tmüdooy ko Arkelawü naty ana'amp jam Judeeü ko tkuwe'emy ja tyeety Eroodüs, ta tsyu'kü ko ñüjxáñ jam. Es kom tu natyü Dios 'yanü'amxuty tsyuujóty mya'ayóty küdiibü ñüjxüt Judeeü, ta oj ñejxy Galileeü ñaaxóty. ²³ Ko oj jya'ty jam, ta oj tsyünaaydyaknbéky ma ja Nazaret kajpn. Tyaadu dü'un tyuun jyajtü es yajkuudyünüt éxtüm jyünandü ja Diosü kyugajxprty: “Ya'anüümüp ja Kristü: Nazarenu ja'ay mij.”

3

Fwank Yajñubajtrü tkajxwa'xy ja Diosü 'yayuk ma müj it

¹ Es ma tadü tiempü ja Fwank Yajñubajtrü myiiñ ma müj it Judeeü, tkajxwa'xy, ² es jyüna'añ:

—Yajjumbittü mjot mwinma'añuty, müt ko ja tsajpótmüdü kutujkän tu wyingóñ.

³ Tyadu Fwank yü'u naty di'ibü ja Diosü kyugajxprü Isaiü tu tkaxja'ay dü'un: Yajmüdüy tu'ugü ja'ay ya'axy jyeky ma tu'ugü müj it: “Üxküküdü ja Nindsün'ajtümü ñü'u tyu'u. Yajtüjüdü tyu'aa.”

⁴ Yü Fwank yü'u wyit'ajtypy ijty ja kameyü jümek es po'o twüün'áty, es yü'u ijty jye'xy'ajtypy ja mu'u esü tsimba'ak. ⁵ Es ma ja Fwank ñimiinüdü Jerusalén ja'ayuty es nidügekü di'ibü tsünaaydyüp ma ja Jordán müjñüba'a, es tügekü di'ibü Judeeü ñaaxóty, ⁶ es tmayatstü ja pyojpü. Esü Fwank dyajñubéty ma ja Jordán müjñü.

⁷ Es ko ja Fwank t'ijxy ko mayü fariseeuty esü saduseeuty ñimínüdü ma yajñubéty, ta t'anmaay:

—Miidsuty dü'un éxtümü awa'andsa'añün. Es éxtümü tsa'añuty tkuga'aktü ja jüün küdiibü tyóyüt, miits mjünándüp xytyijy ko mnitso'oktüt müdü mnübjätün es ko dü'un ja Dios kyaj mdüdyünüdü éxtümü pojprü ja'ayuty. ⁸ ¡Kyaj tyü'ajtünuty! Jawyiin xytyuk'ixtüt müt ja mjiky'ajtün ko tüy'ajtün tu mjodümbittü, ⁹ es katü mnayjyüna'anüdü: “Üdsajtüm yü'u tyümp 'yaats ja Abraan.” Tüy'ajtün n'anüümü ko yü Dios mbaat dyajtügátsyü tyadu tsaa éxtüm ja Abraanu tyümp 'yaadsuty. ¹⁰ Es ja Diosü tyüdyü'unün tim wingoomp müdü pojprü ja'ayuty, éxtüm ko müdü jatsyü ndukpo'tü'küm ja kepy di'ibü kyaj 'yóyuty. Paaty tügekü kepy di'ibü kyaj tyümp'áty oyaty, yajpo'tü'ugüp es yajpüjta'agüt jüünóty. ¹¹ Üj tyámats miidsuty nyajñubéty müt ja nü es ya'ixüt ma nidügekü ja'ayuty ko miidsuty tu mjodümbittü ma mbojprty. Per miimp ja di'ibü myüdjtypy ni'igü ja muk'ajtün es kyajts üj ndü'unuty. Es kyajts xyñituku esüts yü'u nmüdüünüt éxtüm tu'ugü ja'ay ja tyuumbu di'ibü yajñüjxüp ja kyü'ük. Yü'u myajñubátüdüp müt ja Espiritü Santü esü jüün. ¹² Es yü'u kyü'üjóty tmüdaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigü, es yajpüjku'ugüt ja triigü ma ja tsya'x, es ja triigü pyosta'ak yajno'ogüt müt ja jüün di'ibü ni na'a kya'eeky.

Jesús ñubety

¹³ Net ja Jesús tsyo'oñ Galileeü, es tnimiiñ ja Fwank ma Jordán müjñü esü Fwank yajñubátüdü. ¹⁴ Tim jawyiin kyaj tjakupükáñ ja Fwank, es t'anmaay ja Jesús:

—Mijtsü dü'un mjarátüp xyajñubátüdüts, ¿es wi'ixuts üj mij nyajñubátüt?

¹⁵ Jesús 'yadsoojü:

—Tyam wa'an dü'unuty, müt ko oyü dü'un es ndü'unüm di'ibü Dios tsyejpy. Net ja Fwank tkupejky.

¹⁶ Ko naty ja Jesús tu ñabajtta'ay, netyu pyudseemy nujoty. Ta pójunu tsajp 'yawatsy esu Fwank t'ijxy ko ja Diosu Jya'ajun kyada'aky éxtam tu'ugu paku'unk, es ñiguda'agyuty kyubajkkujxyu Jesús. ¹⁷ Es net yajmudooy jyuna'añ tsajpótm:

—Tyaadusu du'an ja n'U'unguts di'ibats njantsytsyejpy, di'ibats muut njotkujk'áty.

4

Mujku'ugópk tja'ixy esu Jesús pyekytyúnat

¹ Netu Espírítu Santu yajnuxu Jesús ma muj it es ja mujku'ugópk t'ixut wi'ix ja Jesús dyajpekytúñ. ² Justyikxyxuu justyikxy ux 'yijty ni nu'an kyakaay. Ta pyatu ja yuu. ³ Ta ja mujku'ugópk tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Pun mijtsu du'an ja Dios m'U'unk'ajtup, anuumu tyadu tsaa es jyumbítut tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús t'adsooy:

—Ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Kyaj jyatyim'yu'uyudyu tsajkaaky muut jyiky'aty ja ja'ay, tyukjiky'átup mut tugekyu Diosu 'yayuk.”

⁵ Net ja mujku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma Jerusalén kajpn, es dyajpejty ma muj tsajptujk kopk. ⁶ Ta t'anmaay:

—Pun mijtsu du'an ja Dios m'U'unk'ajtup, naygyujubijpnáxudu, mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:

Ja Dios tyuk'ana'amdap ja 'yánklusaty es mgwentu'átudut.

Myajpudu'ugudup mudu ky'u'u

kudiibu tsaa dyajtsayútut ja mdeky.

⁷ Netu Jesús t'adsooy:

—Nandu'an ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Katu xy'ijxmátsy yu mWindsún Dios.”

⁸ Ta jatugok ja mujku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma tu'ugu kopku kujxmbu, es ttuk'ijxy nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty es ja myuj'ajtun. ⁹ Ta t'anmaay:

—Ujtsuts mij nmo'oyup tugekyu tyaadu pun xywyingoxtonaabyuts es xy'awdátudats.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaay:

—Nujx, Satanás. Mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “M'awdátup ja mWindsún Dios, es xymyudúnat yu'uyu je'eyu.”

¹¹ Net ja mujku'ugópk tmastuty ja Jesús, esu anklus ñimiinudu yajkaay ya'úkudu, es myuduunudu.

Jesús tkajxwá'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹² Es ko Jesús dumudooy ko Fwangu naty 'yity pujxndugóty, ta oj ñejxy Galileeu ñaaxóty. ¹³ Per kyaj oj wye'emy Nazaret, nik jap oj ñejxy tsunaabyu Kafarnaúm, mejyñbyu'aaay ma Zabulongu ñax esu Neftalii ñax. ¹⁴ Tyaadu du'an tyuun jyajtu es yajkyudyúnat di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu naty tu tkuxja'ay:

¹⁵ Ja Zabulongu ñax esu Neftalii ñax

esu nax di'ibu jadsoo ma mejyñun, ma xuu tsi'ity es ma xuu pyudseemy,

ja ñax ma Jordán mujnau mut ja Galileeu ñax,

ma jyiky'attu di'ibu kyaj 'yisraelítaty,

¹⁶ ja ja'ay di'ibu jiky'ajttu kubi'its ku'ook

tu t'ixtu ja mujpu jaj tu'xun.

Es ma yu di'ibu naty jiky'ajttup

ma éxtam mbaat njuna'anum 'yawaxu o'kun,

tu kyuxuuñu mut ja jajun.

¹⁷ Net ja Jesús tkajxwá'xtsondáky es jyunañ:

—Yajtugátstu mwinma'añaty es jodambittu, mut ko ja tsajpótmudu kutujkun tu wyingóñ.

Jesús twoy nimajtáxku ajkxmajtspaty

¹⁸ Tu'uye'ebyu natyu Jesús ma yu Galileeu Myejuñbya'a, ko t'ijxy nimajtsk tukka'axu uná'k. Yu'u natyu Simonk di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Peedru, es jatu'uk ja'adam ja Andrés. Ajkxmajstubu naty, yu'u naty kyujabijpnajxtur ja 'yajkxmajtsn najoty. ¹⁹ Netu Jesús t'anmaay:

—Pamiinduguts, es ujts miits n'uxpukpu'áttur es nmo'oydyut jatu'ugu tuunk. Tyamyu xyajtsonda'aktut es xy'uxta'ayut may ja ja'ayuty es xytyuknimínduduts esuts nandu'un yu'ujuty n'uxpukpu'áttut.

²⁰ Netyu tnikaktu ja 'yajkxmajtsn es tranujxtu Jesús.

²¹ Ko waanu 'yaknuxtu, ta Jesús t'ijxy nimajtsk tukka'axu uná'k, Santya'agu esu Fwank, 'yu'ungudyu Zebedeu. Tamu naty ma tu'ugu barku mudu tyeety t'axuyu ja 'yajkxmajtsnuty. Netu Jesús oj yáxudu, ²² es nan jamyu tnikaktu ja byarku es ja tyeety. Ta tranujxtu ja Jesús.

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

²³ Jesús tyuk'yo'oydyaabyu naty ja Galileeu it, ya'uxpeky majaty ja tsyajptuk, nidu'uk nidu'ugu kajpn tkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxyry ja tsajpótmudu kutujkan, es dya'aguda'aky ja ja'ayuty di'ibáty pujkudur. ²⁴ Ko oj tñijáwudu Jesús ma tugekyu Siryu naxwíñudu, ta ttuknimiindu nidugekyu di'ibu ayoodur mut kanak nax ja pujk ado'onun, di'ibu pujkudur ja ka'oybyu pa'am, mo'tputy esu xúxuty, esu Jesús dya'aguda'aky. ²⁵ Ryanuxudu mayu Galileeu ja'ayuty es ja ja'ay di'ibu tsunaaydyur ma ja Dekápolus kajpnuty esu Jerusalén, nu'un di'ibuty tsunaaydyur wiink tsoo Judeeu ñaaxóty es ma Jordán majnuu ma xuu pyudsemy.

5

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

¹ Ko Jesús t'ijxy ja mayjya'ay, ta pyejty ma ja kopkan, es ñaxwe'tsy jam. Net tyuknabikudu ja 'yuxpukputy, ² esu Jesús ya'uxpukjtsondákudu du'un:

Púnuty kuni'xyuty

³ —Kuni'xy ja di'ibuty nay'uxkajrudur ko pyojruja'ay'áttu, pes yu'u íttur ma tsajpótmudu kutujkan.

⁴ 'Kuni'xy ja di'ibuty juygyujk yaxkujkudur, pesu Dios pa'ayowanudur.

⁵ 'Kuni'xy ja di'ibuty kyaj muy pyaadudu, ja'a ko Dios mo'oyánudur ja naxwíñudu éxtumu kyuma'añ.

⁶ 'Kuni'xy ja di'ibuty jyantsysojktur es ttúnut di'ibu Dios tsyejry, ja'a ko du'un yajruja'aga'andu.

⁷ 'Kuni'xy ja di'ibuty naymyuma'xtujkudur, pes nandu'un muma'xtúkudur ja Dios.

⁸ 'Kuni'xy ja di'ibuty wa'ats ja 'yanmuja'anuty, pes yu'udyu du'un íttur mudu Dios.

⁹ 'Kuni'xy ja di'ibuty yajtsipwa'xtur, pesu Dios ruja'agudur éxtumu 'yu'unguty.

¹⁰ 'Kuni'xy ja di'ibuty ijttur witsy po'oty mut ko jyiky'aty éxtumu Dios ttseky, pes yu'u íttur ma tsajpótmudu kutujkan.

¹¹ 'Kuni'xy miidsuty ko ja ja'ayuty m'oojudu es mnixi'ik mdukxi'igudu, es m'udu'uts mgajxtu'udsudu miidsuty mut kots miits nmuduumbu'áttu. ¹² Xonda'aktu es jotkujk'áttu, mut ko ja Dios mmudajtxudur rujke'eky tsajpótm muj may'aty di'ibu mmo'oyánudur, pes nandu'un trajudijttu ja Diosu kyugajxputy di'ibu jiky'ajttu maanumu naty miits mgajaa'áttu.

Kaan esu jajun

¹³ 'Extum ja kaan dyajta'amdsu ja tsu'utsy kudiibu mya'adut, miidsuty mbaat xyujpkuwa'agudu ja axuk'ajtan ya naxwiiñ kudiibu ja'ayuty mya'attut. Pun ja kaan tugeepy ja tya'amts'át, ¿ti muut mbaat nbujtákuu ja tya'amts'át jatugok? Ni wi'ix tsoo mbaat kyanakytyúñ, ¿kadii? Je'eyu ya'uxko'ot esu ja'ayuty ttuktaandut.

¹⁴ 'Extum ja xuu xykyudu'xum ma njudijttum kudiibu ngunajp nguja'pxum, miidsudyu du'un éxtum ja jajun es xytyukni'ixudut ja ja'ay di'ibu du'un pojru es wi'ixu du'un ja

Dios ttseky es njiky'ajtum. Du'un miidsuty éxtum tu'ugu kajpn di'ibu ijtp kopkkujxm, 'yíxtup miidsuty mjiky'ajtun. ¹⁵ Ni pún tkayajtoye'eky tu'ugu seeru juun es netyu tkujidsut mudu armuun; nik ni'igu tpejta'aky kujxm ma ttukajjudya'ayut tugekyu ja tugot. ¹⁶ Nandu'un jajtpe du'unuty, wa'an yu mjájunuty tjajy muk éxtum mbaat ja ja'ay t'ixtu ja oybyu mduungaty es t'awdátut ja mDeedyu tsajpótmuda.

Wi'ix ja Moisés ja 'yana'amun tyuñ

¹⁷ Kyaj xywyinmádyut ko uj nyajtugoya'añ ja Moisesu 'yana'amun o ja 'yuxpukunu Diosu kyugajxpty. ¡Ni wi'ix tsoo! Ja'lats tu nnimíñ esuts nguudyuna'añuts. ¹⁸ Pes uj n'anmaaydyupts miits ja tui'ajtun, ja tsajp esu nax tugóyup jawyiin maanumu naty kyatugoy tu'ugu letru kyukón di'ibu ja ana'amun jya'a'ajtyry. Tugekyu yajkuyduunda'aya'añ. ¹⁹ Paaty di'ibu kyaj tkuyduñ tu'ugu tyadu ana'amun, oy yu'ujaty ja yi'inum waanubu, es ttukni'ixut ja wiinkpty es kyaj tkuydundut tadu ana'amun, tyadu ja'ayu du'un 'yítut pi'ixy jujp amu'unk jam tsajpótm. Per di'ibu kyuydyiimpy es ttukni'ixu ja wiinkpty tkuyduñut, tyadu du'un ítup muj jam tsajpótm. ²⁰ Tui'ajtun n'anuumuda, pun kyaj miits mjiky'ajttup tui'ajtun muut kudiinum ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktu, kyaj mdúkudut tsajpótm.

Win'ak'ajtun

²¹ 'Miidsuty tu xymudowdu ko ja n'aptajk'ajtum ya'anmaaydyu: “Katu myajja'ay'eeky. Di'ibu ya'e'kyry tu'uk pún, yu'u yajmunujxup ma tkumudówat.” ²² Per uj n'anmaaydyupts miits ko di'ibu tyukjot'ambejkyry yu myugu'uk, yu'u du'un yajpay-o'oyup ja pyeky; di'ibu 'yoo yaxury ja myugu'uk, pátur es tyukkumudówadut di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty; es di'ibu pyejty kyudakury ja myugu'uk, kudsu'ugu ko ñujut ayoodaknóty ma junya'ank.

²³ 'Es pun mmunejxyry ja mwindsu'kun ma artal es jam xyjamyetsy ko ja mmugu'uk tu mij xymudogoy, ²⁴ nika'ak yu mwindsu'kun jam artal windum es ñuj jawyiin mnayajti'igyadu mudu mmugu'uk. Net mjumbítut ma artal es xpyujta'agat ja mwindsu'kun.

²⁵ 'Pun ja pún mni'uunudu es mmunejxyty kumdaat, kajx'óyadu tu'agy kudiibu mguyákudut ma justisun, ja'a ko yu justisu mguyákudup ma ja polusiu, es mbajta'agudup pujxndugóty. ²⁶ Tui'ajtun n'anuumuda ko kyaj mbudsámut jap extu ko xykubajtta'ayut tugekyu ja mbeky.

Ja'ay dyajtugóty ja pujk ukunu wyindsu'kun

²⁷ 'Miidsuty tu xymudowdu ko yajnigajxy jékyup: “Katu xyajtugóty ja pujk ukunu wyindsu'kun.” ²⁸ Per uj n'anmaaydyup miits ko oytyim púnuty di'ibu 'yadsejpy tu'ugu toxytyujk es tmudugoya'añ, ñapatyry éxtum muut tu tyugoy, oy je'eyu tu juuna'añ jyodoty wyinma'añóty.

²⁹ 'Pun m'aga'añ wiin myajpekytyuunup, juut es naska'adsu jagam.* Waanu oy ko xyajtugóyut tuk pedazu mnini'x es kudiinum ko mwu'umut mut amuumu mnini'x es myajpajta'agut ayoodaknóty. ³⁰ Es pun m'aga'añgyu'u myajpekytyuunup, niboot es uxjwip jagam. Waanu oy ko xyajtugóyut tuk pedazu mnini'x es kudiinum ko mwu'umut mut amuumu mnini'x es myajpajta'agut ayoodaknóty.

Kasaadu ja'ay ñaymyastu'ududu

³¹ 'Nandu'un yajnigajxy jékyup: “Di'ibu myastu'udaampy ja ñudo'oxy, jawyiin tseykyuty tmo'oyut tu'ugu neky ma juuna'añ ko tmastu'uty ja ñudo'oxy.” ³² Per uj n'anmaaydyup miits ko pún ja toxytyujk t'uxwejpy, pun kyaj ja'agyujxmuty ko dyajtugóty ja pujk úkunu wyindsu'kun, ña'aygyujxm ja toxytyujk dyajtugóty ja pujk úkunu wyindsu'kun ko wiink yedyujk tpeky. Es ja di'ibu pyejkyry ja toxytyujk di'ibu dyajmatstu'uty, nandu'un dyajtugóty ja pujk úkunu wyindsu'kun.

* ^{5:29} Xytyuk'ijxamu Jesús ko di'ibu xyajpekytyu'unum, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'adyu wiin, es ni yu'u ja ku'u. Ix Matewu 15:17-20

Ja'ay wyanda'aky

³³ 'Nandu'un miidsuty tu xymyudoodu ko ya'anmaaydyu ja n'aptujk'ajtam: "Katu xywyanda'aky tii andakungyujxm. Mgyudyunubu du'un di'ibu mwandakypy ma Nindsun'ajtam." ³⁴ Per uj miits n'anmaaydyur: Ni na'a mgajana'andut "por tsyos" ko ti xywyanda'aktut; es ni mudu tsajp, mut ko yu'u ja Diosu 'yuñaaybyajn ma yajkutiky; ³⁵ es ni na'a xykyawanda'aktut mudu naxwiñudu, mut ko yu'u du'un éxtam ma tkaxkapy ja tyeky; es ni mudu Jerusalén, mut ko yu'u du'un ja kyajpnu Dios, ja muj Rey; ³⁶ es ni mudu mgubajk, mut ko kyaj mbaat xpyujta'aky poop o yuk tu'uk je'eyu mwaay. ³⁷ Du'unu mjuna'andut "oy" o "kyaj", ja'a ko di'ibu ñikeempy yu ayuk, tyaadu du'un miimp ma yu ka'oybyu.

Katu ja'ay naydyukmujumbitudu axuuk

³⁸ 'Miidsuty tu xymyudowdu ko yajnijajxy jékyur: "Mdukkabátur ja wiin ak wiin esu tats ak tats." ³⁹ Per uj n'anmaaydyur miits ko ja ja'ayuty mduna'anudut axuuk, katu miits xyñiwa'k'óyudu. Pun mgojxur ma m'aga'añdsyoobu m'ama'atsy, koojumbit jatuk adu'um. ⁴⁰ Pun ja pun tsiyptuna'añ mut mij es mbujkuya'añuty ja mnixuy, mo'oy nandu'un ja mdsyamarru. ⁴¹ Pun jaa tu'ugu soldaadu o justisu agwanu mdukmunujx-a'añuty ja tsyemy tuk mil metru, munujx majtsku du'unun jyagámuty. ⁴² Ko pun ti m'amdówadut, mo'oy; es pun ja ti pun m'amdóyuty ani'xy, tuk'anu'x.

Wi'ixu mdsip yajtsókut

⁴³ 'Nan tu xymyudoodu ko yajnijajxy jékyur: "Mdsókur ja mmudujkra'a, es mduk'ak'átur ja mmudsip." ⁴⁴ Per uj n'anmaaydyur miits ko mdsóktur ja mmudsiputy, es mninu'xta'aktur ma Dios di'ibaty axuuk mduunudur. ⁴⁵ Du'unu dun xya'ixudut ko m'u'unk'átudu mDeedyu tsajpótmudu. Pes yu'u tyukni'aampy yu xuu ti'igyu ja oyjya'ayuty es di'ibaty kyaju Dios tmudundu, es yajtiipy ma ja ja'ayuty di'ibu jiky'ajttur tuy'ajtan muut es nandu'un di'ibaty kyaj jyiky'attu tuy'ajtan muut. ⁴⁶ Pun miits mdsojktur yu'uyu di'ibu miits mdsojkdur, ¿wi'ix xymyubujkradu ko Dios miits mgumaya'anudu? ¡Pes extu yu pojru ja'ayudyu du'un tyuundur! ⁴⁷ Pun mgajxpo'xtur miidsuty yu'uyu mmugu'uguty, ¿ti oy'ajtanu dunu taadu? Pes extu di'ibaty kyaj t'axkaptu Dios tyuundabu du'un. ⁴⁸ Du'un éxtamu mDeedyu tsajpótmudu wy'a'adsuty, ittu miits wa'ats nandu'un.

6

Oybyu tu'unun

¹ 'Ko xytyundu ja oybyu, éxkum es xykyatúndut mayjya'ayóty es yu'u je'eyu t'ixtut ti mduundur. Pun mdiimbyu du'un, yu ja mDeedyu tsajpótmudu kyaj mmay'átudut. ² Paaty ko xpyudákut mut tii di'ibu tugoy'ajtxudur, katu ja'ay xytyuknijawut éxtam 'yadu'utstu di'ibu nay'andjjudur jyiky'attu tuy'ajtan muut, mut ko du'un yu'ujuty 'yadu'utstu esu ja'ayuty 'yixudut ko dyaktu ja naybyuduku ma ja tsajptujk, o ma ja muj tu'u di'ibu kajpnóty, es du'un myujpudsámdu ko jyiky'attu tuy'ajtan muut. Pes uj n'anmaaydyurpts miidsuty ko mut yu'uyu taadu, tu t'axájudu ja myay'aty. ³ Per mij ko xpyudakuya'anut di'ibu tugoy'ajtxur, mo'oy ayu'udsyu, éxtam mbaat njuna'anum katu m'anajjgyu'u xytyuknijawu di'ibu tyiimpy ja a'oybyu. ⁴ Ko du'un xymyo'oy ayu'udsyu, net ja mDeedyu tsajpótmudu t'ixut di'ibu mdiimpy ayu'udsyu, es yu'u mmay'átudur.

Kajxtákan

⁵ 'Ko mgajxta'aktut, katu du'un xytyundu éxtam di'ibu nay'andjjudur jyiky'attu tuy'ajtan muut. Yu'ujuty kyajxta'aktu tanu ma ja tsajptujk o ma ja muj tu'u di'ibu kajpnóty es du'un ja ja'ayuty 'yixudut. N'anmaaydyur miidsuty ko yu'ujuty tu t'axájudu ja myay'aty. ⁶ Per mij ko mgajxta'agut, tuku mgwartu tugoty es nayñi'agájudu, es jap

ayu'udsyu xymyugajxta'agut, es du'un mDeedyu tsajpótmudu di'ibu 'yijxyry ti ja'ay tyuundur ayu'udsyu, yu'u mmo'oyudur ja mmay'aty.

⁷ 'Ko mgajxta'agut mij, katu je'eyu xynikajxpéty ja m'ayuk, éxtum 'yadu'utstu di'ibu kyaj t'ixy'attu Dios es jyuna'andu ko mut ko kyajxut ni'igu, jantsy tmudaty ko Dios myudoo'ítudut. ⁸ Katu miyu du'un xytyuñ, ja'a ko mDeety wa'ats tnijawu di'ibu miits mdugoy'ajtxur maanumu naty xykya'amdooy. ⁹ Paaty ko miits mgajxta'aktut, du'un mgajxta'aktut:

Tatitu'unk di'ibu ijtp tsajpótm,

wa'an nidugekyu ja'ayuty mwindsu'ugudu es m'awdatudu.

¹⁰ Min mij es myajkutúkat ja ya naxwiiñ, es yajtúnur ja mdsojkun yaa éxtum jam tsajpótm.

¹¹ Meegyuts tyam di'ibuts xytyugoy'ajtxur esuts ngay n'uugut.

¹² Es xymya'xut uudsuty ja nbojpyuts, éxtumts uudsuty tu nma'xtu di'ibuts axuuk tu xytyundu.

¹³ Es kudii xyajkutíky es ja ka'oybyu xyajpekytyúnut.

¹⁴ 'Paaty ndukjaygyukudu, pun miits mma'xtur ja di'ibáty mduunudur axuuk, yu mDeedyu tsajpótmudu mma'xudur miidsuty nandu'un. ¹⁵ Per pun kyaj xymya'xtu di'ibu mduunudur axuuk, yu mDeedyu tsajpótmudu nan kyaj mma'xudut ja mbojpu.

Ja'ay 'yayu'aty

¹⁶ 'Ko miits m'ayu'áttut, katu xypyjta'aktu mwiin mjajputy ya'ayow ya'ama'at, éxtum 'yadu'utstu di'ibu nay'andíjudur jyiky'attu tuj'ajtun muut. Yu'ujuty tyuundubu du'un esu ja'ayuty 'yixudut ko 'yayu'attu. Tuj'ajtun n'anuumu ko mudu taadu tu dun truktú yu myay'aty. ¹⁷ Per ko miits m'ayu'áttut, wimbuj kupuj es naywoogudu yajxon, ¹⁸ kadiibu ja ja'ayuty tjaygyukudut ko m'ayu'attu. Yu'uyu du'un ja mDeedyu tsajpótmudu di'ibu ñija'ap ti ja'ay tyuundur ayu'utsy, es yu'u mmo'oyudur ja mmay'aty.

Pujku'uktu ja m'oy'ajtun tsajpótm

¹⁹ 'Katú mjiky'aty xywyindsimy xywyinwuuñ ja meen ya naxwiiñ, ma yu juyujk animal dyajwindugóy otyiity, ma tyowu ja meen es ma ja ma'tspru tnidúkudu. ²⁰ Nik oy pujku'uktu ja m'oy'ajtun jam tsajpótm, ma ni ti tkayajwindugóyut es ma kyajpu ma'tspru. ²¹ Ja'a ko ma xymyudaty pujke'eky yu m'oy'ajtun, jamu du'un nandu'un 'yity yu mjoj mwinma'añuty.

Du'un ja wiin éxtumu kudu'xn

²² 'Yu mwiinu du'un éxtum tu'ugu kudu'xn es tkudu'xut ja mdu'u. Pun oy yu mwiin, mdu'uyo'oyur yajxon kude'xy. ²³ Per pun yu mwiin ma'at, mjadítur kubi'its. Es pun kyaj xytyuk'ixy ja mwiin, jnugoo jyantsyyúkaty ja koots'át ma mjadity!

Dios esu meen

²⁴ 'Ni pun mbaat tkamudún majtsku wyindsún, ja'a ko pun tuump yajxon ma ja jawyiimbu wyindsún, kyaj mbaat ñaktyuñ yajxon ma ja myumajtskpu. Es pun ja myumajtskpu wyindsún tsyejpy ni'igu es tyuñ yajxon mut yu'u, kyaj mbaat ja jawyiimbu tnakymudún. Kyaj mbaat xymyudún yu Dios pun mbujtákyry ja mwinma'añ es ja mmujaa ma ja meen. ²⁵ N'anmaaydyur ko katú mnaydyukjotmaydyúnudu di'ibu m'okkay m'ok'uuktur es mjiky'áttut, es ti wit m'oktuktúkadur. Pes mut yu'uyu yu mjiky'ajtun es yu mnini'x di'ibu Dios tu mdukmay'átyuty, yu'u du'un ni'igu oy kadiinam ja mje'xy mbeky esu mwit mnijam. ²⁶ Ixtu yu joon juyujkaty. Kyaj ñi'iptu es ni kyatsiktu, es ni tkapujku'uktu ja pyujta'aky ma yu mok tujk. Pes yu mDeedyu tsajpótmudu mooyudur yu jye'xy pyeky. Dios mdsojkudur miidsuty ni'igu kadiinam ja joon juyujkaty. ²⁷ ¿Punu du'un mbaat dyaj'yón ja jyiky'ajtun mut ko myay tyajy? ²⁸ ¿Ti ko mmay mdajtu mudu mwit mnijamuty? Ixtu wi'ix aamyóty yonda ja pujy, es ni kyatundu es ni kyata'aktu. ²⁹ Es n'anuumu ko ni ja rey Salomonk, mut tugekyu tsuy'ajtun wiyit, kyaj oj tyi'igyu tsuy'ajtun mut yu'u. ³⁰ Es pun ja Dios yajpijpy ja

pøjy di'ibu pi'tsp pojæn es jakumbom yajno'knü, ¿ti ko kyaj xymyubuktü es udsajtum yu'u xwywítxum? ¿Es ti ko miidsuty je'eyu waanu xymyubuktü? ³¹ Paaty katü mmay mdajtu: “¿Tii net n'okka'ay n'ok'úkum?”, es “¿Tii net n'wit'ajt nnijam'ajtam?” ³² Müt ko ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmüdundü Dios maay tajtup müt tugekyu tyaadu. Pes ja mDeedyu tsajpótmdü ñija'ap ko mdugoy'ajtxudup tugekyu tyaadu. ³³ Es du'un jotmo'oydyu ja Dios es jyiky'áttut éxtum yu'u yajkutíky, es m'axájudup nandu'un tugekyu tyaaduty. ³⁴ Pes kyaj xymyumay xymyudajtat pun ti bom uxtajm miimp kudakp, ja'a ko bom bom miits xymyudattu di'ibu mmumay mmudájup. Tu'uk tu'ugu xüu di'ibu mmumay mmudájup.

7

Kyaj wiinkpüty nügoo nbayo'oyum

¹ Katü miits xpyayo'oydyu nügoo yu wiinkpüty, küdiibu Dios mbekymyo'oyudut. ² Müt ko éxtum miits xpyayo'oydyu ja wiinkpüty, Dios nandu'un mbayo'oyudup miidsuty. Extum mbaat njana'anum, müt ja armuun di'ibu müüt xkyijxy ja wiinkpüty, nan yu'u müüt Dios mgijxudut ja mja'ajuty. ³ ¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ibu jap mmügu'uk wyiinóty es kyaj mij xytyuñü kwentü ja müj kepy di'ibu jap mwiinóty? ⁴ ¿Es wi'ix mjuna'añ: “Mügu'uk, n'okju'tümü tadü kepywyayu'unk di'ibu jap mmudajtyru mwiinóty”, es kyaj mnayjyáwuty ko mij xymyudaty ja müj kepy jap mwiinóty? ⁵ Mnay'andijyuty éxtümü ja'ay di'ibu jiky'ajtp tæy'ajtan müüt. Yajpüdsüm jawyiinu tadü müj kepy di'ibu jap mwiinóty, es du'un mbaat xy'ixy yajxon es xyjuudut tadü kepywyayu'unk di'ibu jap mmügu'uk wyiinóty.

⁶ Katü xymyo'oy ja úkuty yu tsu'utsy di'ibu tü ñejxy windsa'kun es nan katü xwywüjy ja perlü mä yu udsüm, ja'a ko ttuktaandut, ta mnijümbítudut es mduksu'uts mduknúkudut.

Amdowdü, uxta'aydyu es koxtü jun'aa tujk aa

⁷ Amdowdü, es m'axájudup; uxta'aydyu, es mbaattup; koxtü jun'aa tujk aa, es m'awátsxudup. ⁸ Müt ko di'ibu 'yamdeery, 'yaxájup; es di'ibu 'yuxtaary, pyatyru; es di'ibu kyojxyru ja jun'aa tujk aa, awátsxup ja tyujk aa.

⁹ ¿Pün nidu'uk miidsuty myo'oyup ja 'yu'unk tu'ugu tsaa ko 'yamdówdut ja tsajkaaky, ¹⁰ o tu'ugu awa'andsa'añ ko 'yamdówdut ja ajkx? Kyaj pün, ¿küdiü? ¹¹ Es miidsuty pojpu ja'ayuty, mmooydyup ja oyatyru ja m'u'unk m'una'kuty, waanu ni'igu ja mDeedyu tsajpótmdü tmo'oyut ja oyatyru pünuty amdoojudup.

¹² Pes du'un di'ibu miits mdsojktup es ja wiinkpüty mdukmüdúnudut, miits mdukmüdúnudü taadu. Tyaadu du'un tü ya''awijtsmíky tugekyu ja Moisesu 'yuxpükün esu Diosu kyugajxpty.

Tujk aa xu'utspü

¹³ Tüküdü mä ja tujk aa xu'utspü. Ja'a ko wyooñuty ja kemy'aa es ja tu'u di'ibu nüjxp mä ja kutugo'oyun, es may ja ja'ayuty di'ibu nüjxtup jap. ¹⁴ Per xyu'udsuty ja kemy'aa es ja tu'u di'ibu nüjxp mä ja jiky'ajtanü winü xüu winü tiempü, es niwaanuty yu'u di'ibu pyáttup.

Ya'uxkajptup ja ja'ay éxtümü du'un 'yadu'utstu

¹⁵ Naygywentü'átudü mä yu andákpüty di'ibu junándup ko yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu. Naybyujtákdup tudá'agyuty éxtümü borreegu, per du'unü dan yu'ujuty éxtümü waxka'uk awa'anun. ¹⁶ Miidsuty mbaat xy'uxkaptü müt éxtümü du'un 'yadu'utstu. Kyaj yajtíky yu uuvü mä yu apyñgyery, es ni yu iigu mä yu botonus pøjy. ¹⁷ Tugekyu oykyery yajkyru ja tyümp oy, es tugekyu axuk kepy yajkyru ja tyümp axüuk. ¹⁸ Yu oybyu kepy ni na'a kyatümp'áty axüuk, es ni yu kepyu axüukrü kyatümp'áty oy. ¹⁹ Tugekyu yu kepy di'ibu kyaj tyümp'áty oy, ya'uxpo'tu'kp es yajkujábüru jünóty.

²⁰ Paaty n'anuumudu ko miits m'uxkártur pún oyjya'ay es pún kyaj 'yoyjya'ayuty mut yu di'ibu tyuundur.

Kyaj nidugekyu tyákuda tsajpótm

²¹ 'Kyaj nidugekyuty di'ibuts xy'anmaaydyur: "Windsún, Windsún", tyákudut tsajpótm, yu'uyu túkudur di'ibu tyuundur ja tsyojkun nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm.

²² Ko ja'ay yajpayo'oydyut, máyuts xy'anuumudut: "Windsún, Windsún, mut ja mxuugyujxmuts tu ngajxwa'xyuts ja m'ayuk, es tats nyajpudsúmdu ja ka'óybyuty, es tats may nduñ ja muj'ajtun." ²³ Nétuts uj n'anuumut: "Ni na'ats miits tu ngaja'ay'áttu. ¡Mastúttuguts miidsuty ka'oybyu mduumbuty!"

²⁴ 'Pes du'un di'ibuts xymudoo'ijtr es ttuñ éxtamts uj n'anuumu, du'un éxtum tu'ugu ja'ay kuwiy di'ibu kyoj ja tyujk ma tu'ugu muj tsaade'eky. ²⁵ Myiñ ja nuu tuu, kyeemy ja mujnuu es myiñ ja muk poj ma tadu tujk. Per kyaj kyudaay, mut ko yu'u pyotsy'ujx'ajtypy ja muj tsaade'eky. ²⁶ Per ja di'ibuts xymudoo'ijtr es kyaj tkuyduñ di'ibuts nja'anmaary, du'un éxtum tu'ugu ja'ayu kjuumbu di'ibu kyukoj ja tyujk ma yu pu'ujun. ²⁷ Myiñ ja nuu tuu, ja mujnuu kyeemy es myiñ ja muk poj ma tadu tujk. Ta kyudaadaay ja tujk.

²⁸ Ko ja Jesús du'un jyunaandaay, ta ja ja'ayuty du'uñ wu'umudyaadyu ja agyujxm ja Jesusu 'yuxrukun, ²⁹ mut ko ya'uxrukudu éxtum tu'uk di'ibu myudajtypy ja kutujkun, es kyaj éxtamu di'ibu ya'uxrukutur ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrukutur.

8

¹ Ko ja Jesús jynajky jam kopkujxm, may ja ja'ayuty oj pyanujxudu. ² Ta ñimawin-goonu tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Ta ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum, es t'anmaay:

—Windsún, mij pún mdsejpy, mbaaduts xya'aguda'aky.

³ Net ja Jesús tku'unikooñ, es t'anuumu:

—Ndsejpyuts es m'aguda'agut.

Es ko t'anmaaydaay du'un, netyu ja lepru puma'ay 'yagudaky. ⁴ Esu Jesús t'anmaay:

—Ix jaygyuka. Katu pún xy'anuumu. Nujx winguwa'agu ja teety, es yak ja mwind-su'kun éxtumu Moisés dyajngutujku, es du'un nidugekyu ja'ayuty tnijawudut ko tu m'aguda'aky.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu soldaadu windsunu tyuumbu

⁵ Ko Jesús jyajty ma ja Kafarnaúm kajpn, tu'ugu soldaadu windsún ñimiinu, es myunu'xtáku, ⁶ 'yanu'umxuty du'un:

—Windsún, yu nduumbuts mabajngujxy 'yity madsu ndujk, tu xyujxnu es jyantsy'ayoy muk.

⁷ Jesús 'yanmaay:

—Ujtsuts nujx nya'aguda'aky.

⁸ Ja soldaadu windsún 'yadsooy:

—Windsún, kyajts uj xyñitaku es mij mdúkut madsu ndujkun. Je'eyu ko mjuna'anut, es aguda'agup ja nduumbuts. ⁹ Uj ku'am nmudajtypyuts ja nwindún di'ibuts xy'ana'amp, es nandu'un nmudátyuts ja soldaaduty di'ibuts n'ane'empy. Kots n'anuumu yu'ujuty nidu'uk: "Nujx", nujxp, es kots n'anuumu jat'u'uk: "Min", miimp, es kots nduk'ane'emy yu nduumbuts ti ttúnut, tyiimpy.

¹⁰ Ko ja Jesús tmudooyu tyadu, du'uñ oj wu'umu es t'anmaaydyu di'ibu naty panujxudur:

—Tuy'ajtun n'anuumudu ko ma nidugekyu israelitu ja'ayuty, kyajts nbaaty ni pún mut kajaa myubujkun éxtumu tyadu ja'ay. ¹¹ Ujts miits n'anmaaydyur ko may myíndut ja ja'ayuty di'ibu tso'ondur ma xuu pyudsemy es ma xuu kyunaxy, es ñaxwaatstut kyádyut mudu Abraan, Isaa esu Jakoob ma ja tsajpótmudu kutujkun. ¹² Per ja di'ibu du'un tu jyapaadudu es 'yíttut ma yu tsajpótmudu kutujkun, yu'ujuty yajjubijppudsúmdur

awa'atstuuy ma ja koots'át, ma ja'ayuty jy'uuy ya'axtat es ñaydyutskaadudat mudu ayo'on.

¹³ Net ja Jesús t'anmaay ja soldaadu windsún:

—Nujx ma mdajk, es yajtúnudu du'un éxtum tu xymyubekyün.

Ta ja tyuumbu netyu oj 'yagudaknu.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

¹⁴ Jesús oj ñejxy ma tyujku Peedru, es t'ijxy ja Peedru myu't toxytyujk mabajngujxy pya'amgo'knu mudu muk juun. ¹⁵ Ta ja ky'u'u ttoonü. Net ñiwatsu ja juun. Ta pyudu'knu es tmooy ja kya'ay 'yukün.

Jesús dya'aguda'aky may ja puma'ayuty

¹⁶ Es ko oj tsiyitnu ja xuu, net tmumindu ma Jesús may ja ja'ayuty di'ibu myudajttar ja ka'oybyu. Es mut tuk aagajxyu dyajpudseemy ja ka'oybyu, es nandu'un dya'agudaky nidugekyu ja puma'ayuty. ¹⁷ Tyaadu du'un jyajty es yajkuydyúnut di'ibu ñigajx ja Diosu kyugajxru Isaiiu ko jyunáñ: “Yu'u yajpudu'k ja nbagi'ix'ajtam es dyajnejxy ja nba'am'ajtam.”

Púnuty pyatsoonándup ja Jesús

¹⁸ Jakumbom mejyñbyu aay ko ja Jesús t'ijxy tyukmíkyuty ja mayjya'ay, ta t'anmaay ja 'yaxpajkruty es 'yawinnáxtat ma ja mejyñ. ¹⁹ Tu'ugu di'ibu tsajptugóty ya'axpajkr ja 'yana'amun tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Windsún, nbanujxaambyuts mij oytyim maaty mnejxy.

²⁰ Jesús 'yadsooy:

—Yu wax myudajtypy ja 'yaank esu joon jayujkuty myudajttar ja pya'an, per uj ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, kyajts nmudaty ja ngukóyuts madsu ngubajk nyajpo'xut.

²¹ Jatu'uk ja 'yaxpajkrü 'yanmaayü:

—Windsún, nbanujxupts mij, per extu koonamdsu ndeedyuts 'yoogut esuts n'okku'uy n'oktájuduts, net nbanujxut.

²² Netu Jesús t'adsooy:

—Pamiinguts tyam es nika'ak yu o'kruty, wa'anü wiink ja'ayuty dyajnaxtúkudu. Ja'ats n'andijpy di'ibu kyaj jyotmaydyúñuty esu Dios tmudúnut.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtamijtku ja mejyñ

²³ Net ja Jesús es ja 'yaxpajkruty tyujkudu ma tu'ugu barku, es 'yawinnaxánudu ma ja mejyñ. ²⁴ Ti'in myiñ tu'ugu muk poj. Ta ja mejyñ ñikapy extu tyujkunu nuu barkoty. Maabu natyu Jesús. ²⁵ Ta ja 'yaxpajkruty oj ñinujxudu es oj yúxudu. Ta t'anmaaydyu:

—¡Yajtsóktuguts, Windsún! ¡Tyar ngupa'tsunu!

²⁶ Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—¿Ti ko nugo m'oktsu'kudu? Miits mmudajttar je'eyu waanu ja mmubujkanuty.

Ta pyude'ky ja Jesús, es t'ooy ja poj es ja mejyñ. Ta oj wu'umadya'ay amoñu es tumijtku. ²⁷ Es ja 'yaxpajkruty ak du'uñu wu'umadyaaydyu, es ñayjyunánudu:

—¿Pánu da dnu tyadu?, ko extu yu poj es yu mejyñ tu myumadóyuty.

Gadaru ja'ayuty di'ibu myudajttar ja ka'óbyuty

²⁸ Ko Jesús jyajty mejyñináxy ma Gadaru ñax, majtsku yedyujk pyudseemy kampyoonóty. Ta ñimiinudu. Nimajtsk tmudattu ja ka'óbyuty es nugo jyantya'awa'an'áttu, ko ni pún mbaat kyanaxy ma tadu tu'aa. ²⁹ Ta oj yaxka'aktu:

—Diosu 'yU'unk, ¿ti mdunaampy mut uudsuty? ¿Tii ja'a mnumiimpy es xytyudyuna'anduts maanum tkapaaty ja tiempu?

³⁰ Natuknas'ixu jamu naty nimayu udsu jyu'xu'aktu, ³¹ es ja ka'óbyuty yajjunánudu ja ja'ayuty, es ja Jesús t'anmaay:

—Pun xyajpudsumándupts ma tyadu ja'ay, na'ijxtuguts esuts ndúkut ma tadu ud-súmuty.

³² Netu Jesús 'yadsoojá:

—Oy. Túkudu.

Ja ka'óbyuty pyudsuumdu má ja ja'ayuty, es tyujkudu má ja udsúmuty. Net nidugekyu ja udsúmuty ñujxta jantsy pnye'egyú nax jajp'am es kyuruyuknajtá mejyñóty, es jap oj jyi'xta'aydu.

³³ Di'ibu kywentu'ajttap ja udsam ñay'adsu'kudu, es kyaktu. Ko jyajty má ja kajpn, ta tmadyaktu tugekyu tyaadu éxtumu naty tu tyuñ tu jyátyuty mut ja ja'ayuty di'ibu myudajttu ja ka'óbyuty. ³⁴ Net nidugekyu ja kugajpnuty tso'ondu es tñujxta ja Jesús, es tmánu'xtáktu es pyudsúmüt jam es ñujxat wiinktuuy.

9

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

¹ Net ja Jesús jyumbijnu mut nan ja'ayu barku, es ñujxnu má yu'u ja Kafarnaúm kajpn.

² Ko jam jyajty, ta tyuknimiinudu tu'ugu ja'ay di'ibu tu xyujxnu, kyo'knu má tu'ugu mabajnu'unk. Ko Jesús t'ijxy ja myubajkñuty, ta t'anmaay ja puma'ay:

—Jotkujku. Yu mbojpu yajma'xp.

³ Net nidu'uguty ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktap twinmaayduy: “Tyadu ja'ay myudugeepy ja Dios éxtum jyuna'añ.”

⁴ Komu Jesús ñija'abu naty di'ibu wyinmaayduy, ta t'anmaayduy:

—¿Ti ko xymyudattu axuugu winma'añuty? ⁵ Kyaj ñimajaaty njuna'anum: “Yu mbojpu yajma'xp”, mut ko kyaj ya'ixy pñn táy'ajtun. ¿Tii kyaj dyu'unuty? Es mjuna'andup miidsuty ko ni pñn tka'anuumüt yu tyadu xux: “Pudu'uk, es ñujx”, mut ko netyu mbaat ya'ixy ko kyaj tmudaty ni ti muk'ajtun. ¿Tii kyaj dyu'unuty? ⁶ Pes oy. Min n'oktuk'ixtu ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ujtsu du'un nmudajtypyuts ja muk'ajtun ya naxwiiñ es nma'xadats ja pojpu.

Net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk. Yajmúk ja mmabajn es ñujx má mdujk.

⁷ Net ja xux ja'ay pyude'ky es oj ñujxnu má ja tyujk. ⁸ Ko ja mayjya'ay t'ijxta tyaadu, ta tso'kudu es t'awdajttu Dios mut ko tu tmo'oy ja myuk'ajtun Jesús.

Jesús twoy ja Matew

⁹ Ta Jesús jam tso'oñ es t'ijxy tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Matew, ja 'yu'uñu má yaj'yáky ja kugubety. Ta t'anmaay:

—Pamiingats es n'uxpajkpu'átut.

Ta Matew pyude'ky, es tpadso'oñ ja Jesús.

¹⁰ Má tadu xuu 'ya'ux'ajty ja Jesús má yu Matew tyujk, mut mayu yajkugubajtpaty es nan niganaaguty di'ibu 'yandijtpap pojpu ja'ayuty, es ti'igyú mut ja 'yuxpajkpu'dyú Jesús.

¹¹ Es ko ja fariseeuty t'ijxta tyaadu, ta dyajtuudu ja Jesusu 'yuxpajkpty:

—¿Wi'ixu du'un ko yu mwindsán kyay 'yiiky mudu yajkugubajtpaty es mudu pojpu ja'ayuty?

¹² Jesús myudoo tyaadu, es t'anmaay:

—Kyaj tsyékyuty ja kudsooy má yu di'ibu oy'ajt muk'ajttap, jaayu du'un má yu puma'ayjya'ayuty. ¹³ Ñujx jattu di'ibu 'yandijpy ja Diosu jyaaybyajtun má jyuna'añ: “Uj ndsejpyuts es xymyudáttut ja pa'ayo'on, es kyajts xytyukwindsu'ugudats ja juyujk añimálaty.”

Jesús dyajtáwdu ti ko kya'ayu'aty

'Pes kyajts uj nwoy ja ja'ay di'ibu jiky'ajttap táy'ajtun maüt, yu'u du'unu pojpu ja'ayuty es jyodumbíttut.

¹⁴ Net nija'ajty ja 'yuxpajkpu'dyú Fwank Yajnubajtpu tñimiindu ja Jesús, es dyajtuudu:

—¿Ti ko kya'ayu'attu yu m'uxpajkpty éxtum 'yayu'attu fariseeuty es udsuty, yu 'yuxpajkpu'dyú Fwank?

¹⁵ Netu Jesús t'adsooy:

—¿Tii mbaat 'yittu jotmaymyuat yu di'ibu ta yajwówdu ma tu'ugu ja'ay pyeku maanum ja pújkpu yedyuk 'yak'ity mut yu'ujuty? Miimp ja tiempu ma yajpújkudut ja pújkpu yedyuk, taanumu du'un 'yayu'áttut.

¹⁶ Ni pún tka"abatsa tu'ugu tyuk wit mudu jemywyit, mut ko ja jemywyit ñuumúkat, ta kyúdsut ja tuk wit waanu kaja. ¹⁷ Ni yu vinu jembyu kyaya"adamu ma yu tukpu nuu'abutsanbyo'o, mut ko pún yajtuumbu du'un, ja po'o kuúdsup, es du'un ja vinu es ja po'o tyugóyut. Paaty n'ada'amum ja jembyu vinu ma yu jembyu nuu'abutsanbyo'o es du'un yajmudátut yajxon nimajtska tyaaduty.

Jayru ñuux es ja toxytyuk di'ibu Jesusu wyit tyoon

¹⁸ Ma ja Jesús t'anuumudu tyaadu, tu'ugu israelítudyu wyindsún jyajty ma ja Jesús, ñaygyoxtnaadyáku es t'anmaay:

—Yu nuuxats ta 'yeeku. Pún mnújxp mij es mgu'unikeempy, jiky'átup jatugok.

¹⁹ Netu Jesús pyude'ky es ñejxy mut yu'u, ti'igyu mudu 'yuxpújkputy. ²⁰ Net tu'ugu toxytyuk puma'ay di'ibu majmajtsk jumajtu naty tmudajnu windaxyu, tmawingooñ ja Jesús uxku'p tsoo, es ñaydyukpatu ja wyit pa'a, ²¹ mut ko du'un ñayjyuna'añuty: “Mut yu'uy kots nnyadyukpaadudut yu wyitu Jesús, aguda'agupts.” ²² Per ja Jesús wa'kumbijt, t'ijxy ja toxytyuk es t'anmaay:

—Jotkujk, ta m'aguda'aky mut ko ta xymyubeky.

Ta netyu 'yagudaknu.

²³ Ko Jesús jyajty ma ja windsunu tyuk, ta t'ijxy ko ja xúxputy t'uxkujkunudu es nújx dyajnaxtukuyánudu ja o'kpu, es ja ja'ayuty jyantsyju'uy jyantsyya'axtu. Ta t'anmaadyu:

²⁴ —Púdsundu yaa. Yu kixyu'unk kyaj ta 'yeeku. Maabu dun jam.

Ja ja'ayuty je'eyu ttukxi'iktu. ²⁵ Ko ja Jesús dyajpúdsuumdaay ja ja'ayuty, net tyukpu ma ja o'kpu es tku'umumajtsu. Ta ja kixyu'unk pyude'ky. ²⁶ Ta yajmadyakwa'xtaay oymyaaty yu tyadu muj'ajtun.

Jesús dya'ijxpéky majtska wiints

²⁷ Ko pyúdsemy jamu Jesús, majtska wiints pyanújxudu es myuyaxkákudu:

—¿Pa"ayooduguts uúdsuty, Davitu tyuump 'yaats!

²⁸ Es ko Jesús jyajty ma ja tújk, net ja wiindsuty ñimiinudu, es yu'u dyajtuy:

—¿Mmubújktup miidsuty ko uj mbaadudsu tyaadu nduñ?

Net ja'ajuty jyunandu:

—Ti ko kudii, Windsún.

²⁹ Net ja Jesús ttoonu ja wyiin, es t'anmaay:

—Wa'an dyajtúñ éxtum ja mmubújkanuty.

³⁰ Ta ja wyiinuty oj wu'uamdaadyu yajxon. Jesús tyuknipújkudu jantsy yajxon, 'yanu'umxudu:

—Katu pún xytyuknijáwudu.

³¹ Per je'eyu yu'ujuty pyúdsuumdu ma ja Jesús, ta tmadyakwa'xtu ma tugekyu ja kajpn di'ibu naty ja Jesús ta ttuñ.

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu uum

³² Ko yu'udyu naty jam pyúdsundu, naagudyu ja'ay dyajmiindu ma Jesús tu'ugu yedyuk uum, di'ibu naty myudajtyru ja ka'oybyu. ³³ Ko ja Jesús dyajpúdsemy ja ka'oybyu ma tadu uum, ta ja uum oga'an oj kyajxy. Du'uñu ja ja'ayuty oj wu'uamdaadyu, es jyunandu:

—¿Ni na'anum kyaya'ixy du'un éxtumu tyaadu ma yu israelítuty!

³⁴ Per nik ni'igu ja fariseety ñayjyuna'anudu:

—Tyaadu yajpúdsemy ja ka'oybyu mut ko pyudákuty ja mujku'ugópk.

Jesús tpa"ayooy ja ja'ayuty

³⁵ Jesús dya''abudseemy tugekyu nax kajpn, es ya'uxpejky majatyu tsajptujk nidu'uk nidu'ugu kajpn, es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja tsajpótmudu kutujkun, es dya''aguda'aky oytyim di'ibudyu pujk ado'onun. ³⁶ Ko ja Jesús t'ijxy ja mayjya'ayuty ñimínudu, ta tra''ayoodu, mut ko moon tujktubu naty éxtamu borreegu di'ibu kyajpu 'yijx'ijt kywentu'ajtrú. ³⁷ Ta t'anmaaydyu ja 'yuxpujkruty:

—Tuy'ajtun ko ja puja'aky oy myáyuty, per ja tuumbuty oytyim waanuty. ³⁸ Paaty amdowdu es münü'xta'aktú ja Dios, ja ñiWindsunu tyadu puja'aky, es t'akkáxut ja tuumbuty es min dyajpu'du'uktu ja puja'aky.

10

Jesús twin'ixy nimajmajtsk ja 'yapóstuluty

¹ Net ja Jesús dyaxu ja nimajmajtskpu 'yuxpujkruty, es tkutujkunmooy es dya-jpudsumdu ja ka'oybyu es dya''aguda'aktú tugekyu oytyim di'ibudyu pujk ado'onun. ² Tyadudyu du'un ja xuyujuty ja nimajmajtskpu apóstuluty: Tim jawyiin Simonk di'ibu nandu'un xuy'ajtypy Peedru, es ja myuga'ax Andrés; Santya'agu esu myuga'ax Fwank, 'yuna'kudyu Zebedee; ³ Felipú; Bartolomee; Tomás; Matewu ja yajkugubajtrú; Santya'agu ja Alfeeu myaank; Tadee; ⁴ Simonk ja kananeeu ja'ay; esu Juudus Iskaryotu di'ibu óknun kyuyajk ja Jesús.

Jesús tkexy ja 'yuxpujkrutujk Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

⁵ Jesús ttuk'ane'emyu tyadu nimajmajtskpu es ñux 'yayuk kajxwa'xtu mudu tyadu kajxwíjun:

—Katú mnejxy majaty tsyunnudu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es ni mgatúkut majaty samaritanu kajpn. ⁶ Nujxtu jamyu ma ja borreegu tugoybyu ma yu ñaxwíñudu Israel. ⁷ Nujx kajxwa'xtu ko ja tsajpótmudu kutujkun tu wyingóñ. ⁸ Ya''aguda'aktú ja puma'ayuty, yajjikypuyúktu ja o'kruty, tukniwa'atstu di'ibu myudajttap ja lepru pa'am, es yajpudsumdu ja ka'óybyuty. Miits m'axájudu tyadu muk'ajtun nadu'uñu, nan katú myajmujúdyu ko du'un xytyúndut. ⁹ Katú xyajnujxtu ni di'ibu meeñ, ¹⁰ ni yu mdu'amgyujxudu. Yu'u je'eyu myajnujxtap ja mnixuy tu'uk. Katú xymyunnjxtu wiinkpu mgu'uk es ni mdajk, mut ko di'ibu tuump, páttap kya'ay 'yuugut.

¹¹ 'Ko mja'ttat miidsuty ma tu'ugu kajpn o rantsyu, uxta'aydyu jap tu'ugu ja'ay di'ibu ijtp windsu'ugu, es wu'umdu ma yu'u tyujk extu koonun mdsoona'andut. ¹² Ko mdujktúkdut, kajxpo'xtu es amdow ja Dios es kyunu'xudut yu'ujuty. ¹³ Punu tadu ja'ay di'ibu ma tadu tujk nitujkup ja Diosu kyunu'xun, yajkuudyúnur; es pun kyaj ñitúkyu, miidsuty ni tii mgatugo'oyxudut. ¹⁴ Es pun jam ma kyaj m'axájudu es ni je'eyu mgamudoo'ita'anudu, pudsumdu ma tadu tujk o tadu kajpn es winxittu yu naxjok ma yu mdékyuty. ¹⁵ N'anuumudu tuy'ajtun ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja tyedyu'ununu tyadu kajpn waanu o'ktáy kadiinum ja ja'ayuty majatyu Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn.

Jesús tnigajxy ko ja 'yuxpujkruty yajpajudijtta'aktut

¹⁶ 'Ixta! Ujts miits ngajxtap éxtam ja borreegu waxka'uk agijky. Du'un m'íttut pe'typy éxtamu tsá'añun, per kyaj m'awa'an'áttut. Ittu éxtamu paku'unk. ¹⁷ Nay'ix'it naygywentu'átudu, mut ko ja'ayuty mguyakánudup ma yu justisu, myajwopánudup ma tsajptujkuty, ¹⁸ es extu myajnujxudup gobernador windum es ma réyuty mut ko n'apostulu'attu, es du'un xymyadya'aktuduts uj miidsuty ma yu'ujuty es ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ¹⁹ Ko mguyákdut ma yu justísuty, katú mnotmay'ooktu wi'ix m'okjuna'andut o wi'ix xy'ok'anuumudut, ja'a ko mbaadudut ma mgajxa'andut, Dios myajmi'inxudup ja m'ayúkyu, ²⁰ ja'a ko kyaj miidsuty di'ibu dun kajxándup, yu'u du'unu mDeedyu Jya'ajun di'ibu mgugajxánudup.

²¹ Yu ja'ayuty kyuyáktup ja myuga'axuty es 'yoogut, esu u'unkteedyuty kyuyáktup ja 'yu'unguty; ja u'unk uná'kuty myudsiptsoondup ja tyaaak tyedyuty es 'yooktut. ²² Nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mduk'ak'ata'añuty miits mut ujskyujxm. Es di'ibu 'yakmubejkyuyam du'uñun, yu'u nits'o'ogup. ²³ Ko mbajudítudut ma tu'ugu kajpn,

nəjx wiink tsoo. Təy'ajtən n'anəmmədu ko ɛj, ja Naxwíñədu Ja'ayədyə Kyudənaabyə, minəəmbəts məənəmə naty miits xykyatuk'yo'oydyə'aydyənnəm nidəgekyə yə israelitu kajpnəty.

²⁴ 'Ni tu'ugə əxpəjkə kya'ity windsə'ugə ni'igə kədiinəm ja di'ibə ya'əxpəjkə, es ni tu'ugə po'oduumbə kya'ity windsə'ugə ni'igə kədiinəm ja wyindsən. ²⁵ Ja əxpəjkə mət yə'əyə ko də'un yajwindsə'ugət éxtəm di'ibə ya'əxpəjkə, es ja po'oduumbə mət yə'əyə ko də'un yajwindsə'ugət éxtəmə wyindsənən. Ɖjtsə də'un éxtəm tu'ugə kudəjk, es miidsəty, də'un éxtəmsə njiiky nməgu'uk. Pən ja kudəjk ya'anəmmə məjku'ugópk Belzebuu, ζtii kyaj waanə əxəək ya'anəmməduət ja di'ibə tsyənəədyəp mə ja jyənə tyəjk?

Pún yajtsə'əgəp

²⁶ 'Paəty katə xytsyə'əgədu ja'əyəty. Ni ti kya'ity ayu'udsyə di'ibə kyaj řide'xyəty, es kyaj ni ti ayu'udsyəbə di'ibə kyaj yajniəwət. ²⁷ Di'ibə n'anməədyəp mə ja koots'át, kajxwə'xtə miits mə ja xəñ'át; es di'ibə n'anməədyəp ayu'udsyə, nigəjxtə miidsəty mək extə təkəkəxm. ²⁸ Katə xytsyə'əgədu di'ibə ya'e'kyəp yə'əyə nini'x es kyaj mbaət dya'eeky ja anməjə'an; ja'a də'un mjaw mdsə'əgəp di'ibə mbaət dyajkutəgóy mə ayoodákn ja nini'x es nandə'un ja anməjə'an.

²⁹ 'ζTii kyaj yajteeky majtskə joonu'unə mət tu'ugə meeñu'ungə? Es ni tu'ugə tadə joonu'unə kyakə'ay naxwíñ pən kyajpə mDeedyəty dyajkutíky. ³⁰ Es extə yə mwaəy myədjətyy ja Dios madsyoy tu'uk tu'uk. ³¹ Katə mdsə'əgədu. Miidsədyə də'un ja Dios mmədjətdəp kuməy waanə ni'igə kədiinəm may ja joonu'ungəty.

Púnəty ja Jesús 'yəxkəjtpəp mayjya'ayóty

³² 'Nidəgekyə ja'əyəty di'ibəts xy'axəjəp éxtəmə wyindsənən yə mayjya'ayóty, ɛjtsəts nandə'un n'axəjəp éxtəmsə nja'əyəty madsə nDeedyəts di'ibə jam tsəjpotm. ³³ Di'ibəts xy'əxtijp mayjya'ayóty yə naxwíñ, nan n'əxtijəpts ɛj madsə nDeedyəts di'ibə jam tsəjpotm.

Jesuskəjxmə ja'əy yajtsiptəkədu

³⁴ 'Katə mjənə'andə miidsəty kots ɛj tə nməmíñ yə jotkujk'ajtən yə naxwíñ. Kyaj yə'əjəty; yə'u də'unə jotməy je'eyə. ³⁵ Tyam tə nmíñəts yajtsiptəkəbə mət ja ja'əyəty. Ja u'unə ənə'k tsyiptúnə mədu tyeeety, ja u'unəktəək mədu řəx es xekxy ttuk'ak'átət ja xyekx. ³⁶ Extə nidu'uk nidu'uk řəymyəsip'átəduət di'ibə tsənəədyəp mə ti'igə tyəjk.

³⁷ 'Di'ibə tsyeyjy ja tyeeety o ja tyəək ni'igə kədiinəm ɛj, kyaj řitəkəty nja'əy'átəduət; es di'ibə tsyeyjy ja myəənk o ja řəx ni'igə kədiinəm ɛj, kyaj řitəkəty nja'əy'átəduət; ³⁸ es di'ibəts kyaj xypənejxy es kyaj jyiky'aty éxtəm tu'ugə ja'əy di'ibə pyəgiipy ja kyruuz ko 'yo'kən tninejxy, kyaj řitəkəty yə'u nja'əy'átəduət. ³⁹ Di'ibə yajtsə'ogaampy ja jyiky'ajtən, yajtəgəy; per di'ibə yajtəgeepy ja jyiky'ajtən mət ɛjtskyəjxm, nitso'ogəp.

Wi'ixə Dios ti ttuunəmbíty

⁴⁰ 'Di'ibə miits m'axəjəduət, xy'axəjəpts ɛj nandə'un; es di'ibəts ɛj xy'axəjəp, 'yaxəjəp nandə'un di'ibəts xykyəjx. ⁴¹ Di'ibə 'yaxəjəp ja Diosə kyugəjxpə mət ko Dios kyugəjxy'átəty, 'yaxəjəp nan ja də'əmbə may'aty éxtəm di'ibə yajmeepy ja Diosə kyugəjxpə; es di'ibə 'yaxəjəp tu'ugə ja'əy di'ibə jiky'ajtp təy'ajtən mət ja'əgyəjxm ko jyiky'ajty təy'ajtən mət, 'yaxəjəp nan ja də'əmbə may'aty éxtəm di'ibə yajmeepy ja ja'əy di'ibə jiky'ajtp təy'ajtən mət. ⁴² Es di'ibə myeepy tuk vasə wə'ats nə tu'ugə u'unə ənə'k ja'əgyəjxm kots ɛj nja'əy'aty, təy'ajtən ko kyaj wyə'əmmə əxkuməy.

Fwənk Yajnəbajtpə kyexyye'ebəty

¹ Ko Jesús t'anməədyədyə də'un ja niməjmajtskəp 'yəxpəjkəp, ta jap tsyó'əñ es řejxy ya'əxpəjkəp es ayuk kajxwə'xpə mə tadə israelítədyə kyəjpn wingónəty.

² Ko Fwank di'ibu naty ijtp pujxndugóty, tmudooy di'ibu naty Kristu tyiimpy, net kejxy ma Jesús naaguty di'ibu yu'u panujxudap, ³ es dyajtuuy:

—¿Tii mijtsa du'an ja Kristu di'ibu minaamp, o n'awíxtupts ja wiinkpa?

⁴ Netu Jesús 'yadsoojuda:

—Nujxta es tukmumadya'aktu ja Fwank di'ibu miits ta xy'ixta ta xymudowda.

⁵ Tukmumadya'aktu wilix tyam ja wiints 'yixta, ja uxneybyu ta yo'oybyéky yajxon, di'ibu ja lepra pa'am myudajtypy ta 'yaguda'aktu, ja nátaty mudoonudap, ja o'krpty jikyrujktap, es ja ayobu ja'ayuty ya'awa'anudap ja oybyu ayuk. ⁶ Kuni'xy ja di'ibu kyaj dyajtugóy ja myubujkan ma uj.

⁷ Ko tyadaty oj ñujxndu, ta ja Jesús tmadyaktso'oñ ma ja ja'ayuty éxtama du'an ja Fwank, es t'anuumada:

—¿Tii dun miidsuty oj xyñinujxta es xy'ixa'andu ma muj itun? ¿Tu'ugu tsajkápyñ di'ibu ta wyinxijtta'ayuty ja poj? ⁸ Es pun kyaj, ¿tii dun oj xy'ixta? ¿Tu'ugu yedyujk oy xyoxyruy? Miits mnija'adap ko di'ibu dun nayxoyxudap jam 'yitta ma tyujkadu réuty. ⁹ ¿Per tii dun oj ta xy'ixta? ¿Tu'ugu Diosu kyugajxpa? Yu'u du'an. Yu'u tu'uk di'ibu waanu ni'igu tmudaty ja muj'ajtun kadiinumu wiinkrpty ja Diosu kyugajxpa.

¹⁰ Fwank yu'u du'an di'ibu ja Diosu jyaabyajtun myadyakypy ma jyuna'añ:

Ngejxpyuts jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xpts

es mya'awátsxudat yu mn'u mdu'u.

¹¹ Tuj'ajtunuts njuna'añ: Kyaj pán ja Diosu kyugajxpty ja jékyup waanu tmudattu ja muj'ajtun kadiinumu ja Fwank Yajnubajtrp; per waanu tmudaty ja muj'ajtun otyyim pánuty ijttap ma ja tsajpótmudu kutujkan.

¹² 'Es ma yu Fwank Yajnubajtrp dyajtsondáky tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk es exta tyambaat, ta ja ja'ayuty di'ibu tujkadap ma tsajpótmudu kutujkan. Du'an ja'ajuty éxtama mayja'ay di'ibu ti'igyu tuktoñ tukuyándap ma tu'u xu'utspa. ¹³ Di'ibu ja Moisés es nidugékyudyu Diosu kyugajxpty ñikaktu kuxja'ay ma ja Diosu jyaabyajtun maanumu naty kyamiñ ja Fwank, tugekyu tnigajxy ko myina'añ jya'ta'añ ma ja Dios yajkutuka'añ. ¹⁴ Es pun miits mmubukándap, Fwank yu'u du'an éxtam ja Diosu kyugajxpa Elius di'ibu jaminán. ¹⁵ Di'ibu mudoodap, wa'an tjaygyúkada.

¹⁶ ¿Tits muut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ay di'ibáty tyam jiky'ajttap? Kaxu'ktap éxtam ja uná'ku'ungun di'ibu uñaaydyup es kyuyattu maayóty, es ya'ax jyoktu mudu myutkuyajtpaty: ¹⁷ “Tuts njaxu'uxy di'ibu ya'ajtsp, es kyaj ta m'atsta; es tu n'úyuts di'ibu muut ja o'krp ñaxtuku, es kyaj ta xykyoxta mguj mgaadsyuty es ni ta mgaju'uydyu.”

¹⁸ 'Pes kyaj ja Fwank Yajnubajtrp tkay éxtama ja'ay ti ttsoktu, es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myujku'umadúñ. ¹⁹ Es uj, ja Naxwíñadu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kaabyuts es n'i'kypuys ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es amu'uuk, es myutnaymyaayup ja pekyjya'ayuty esu yajkugubajtpaty.” Per di'ibu ta t'axájudu yu oybyu uxrujkan es jyiky'attu éxtama Dios tseky, tadu ja'ay dya'ixudu ko 'yóyuty di'ibu Dios tyiimpy.

Kajpn di'ibu kyaj jyodumbittu

²⁰ Net ja Jesús dyajtsondáky t'ooy ja kajpnuty ma naty ta ttuñ may ja muj'ajtun, ja'a ko yu ja'ayuty jap kyaj jyodumbittu. Es du'an t'anmaaydyu:

²¹ —¿Puroobu mijts Korazín kajpn, es puroobu mijts Betsaydu kajpn! Ja'a ko pun kooxyup yajtuuñ ma Tiru kajpn esa Sidón kajpn yu muj'ajtun éxtamts nbujta'aky ma miidsuty, tadu kajpn jékyurxyup dya'ixyuty yu jyotmay mudu pyojpakyujxm, es jyodumbijtxyup mudu Dios. ²² Per uj n'anmaaydyup miits ko ja'ay yajpayo'oydyut, miits m'axájudap tu'ugu tudyu'unun muk es kyaj dyu'unuty ma Tiru es ma Sidón. ²³ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibu naybujta'agánup muj kujxm extu ma tsajpun, ja Dios yu'u mbujta'agudap ma ayoodákn! Ja'a ko pun ujxyupts nbujtak ma Sodomu kajpn yu muj'ajtun éxtam ma mijun, tadu kajpn taaxyup tyambaat. ²⁴ Per uj n'anmaaydyup miits,

ko ja'ay yajpayo'oydyut, miidsuty myajnáxur waanu ni'igu muk ja tudyu'unun es kyaj dyu'unuty ma Sodomu ja'ayuty.

Nimiinduguts es mbo'xtut

²⁵ Ma tadu tiempu ja Jesús kyajxtáky, es jyunañ:

—Tatitu'unk, n'awdajtypyuts mij di'ibu Windsun'ajtp tsajpótm es ya naxwiiñ, ja'a ko mij tu xyu'utsy ja m'ayuk mut ja ja'ayuty di'ibu yajtijtup xrpékyuty es wijyja'ayuty, per mij tu xytyuk'ixy ja ja'ay di'ibu du'un éxtum una'ku'unguty. ²⁶ Es oy, Tatitu'unk, ko du'un tu xytyuñ éxtum mij xytsykyun.

²⁷ Ta ja Jesús t'anmaaydyu ja ja'ayuty di'ibu naty mudoo'ijtadup:

—Yu nDeedyuts tats xytyukkaduku otyim tiity tugekyu. Ni pánuts xyky'ixy'aty yajxon, ja Diosu 'yU'unk, yu'ayu du'un ja nDeedyuts; es nan ni pánumts tka'ixy'aty ja nDeedyuts, ujtsu dun je'eyu es di'ibátyuts uj ndsejpy es nduk'ixy'átaduts.

²⁸ Nimiinduguts miits nidugékyuty di'ibu tu ya'anuxadu ja tyuunk es ja tsyemy kyu'ayuty, es ujtsuts miits nmo'oydyur ja mbo'xtákn. ²⁹ Kupaktu tyadu kukap di'ibuts uj nbajtákyru ma miidsuty, es xrpaktu ma ujts ja ndu'ununuts, mut ko uj nmudajtypyuts ja ma'xtujkun es yujy tuda'agyuts, es pyaadup ja po'xtákn yu m'anmaja'anuty. ³⁰ Ja ngukap di'ibuts uj nbajta'agaampy ma miidsuty, kyaj tsyípty xyajnujxtut, es ja tsemy di'ibu muut xykyu'ayut, to'tsyky yu'u.

12

Jesusu 'yuxrpkpety tkutajtu ja triigu saabudu xuu

¹ Ma tu'ugu saabudu xuu Jesús mut ja 'yuxrpkpu ñajtu triigu kamoty, es ja 'yuxrpkpety tkutajtu ja triigu, es twinxatstu, es tju'xtu ja pyajk, mut ko yu'oogudu.

² Ko ja fariseeuty t'ijxtu taadu, ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ix yu m'uxrpkpety, ja'a tyuundup di'ibu kyaj ñigutíkyuty ma ja po'xunxuu.

³ Ta ja Jesús 'yadsooju:

—¿Tii kyajnum miits xy'uxrpktu di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyuduty tmudajttu ja yuu? ⁴ Net tyujku Davit ma ja Diosu tyujk, es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy, es tkaay yu'u es nandu'un tmoodyu jyamyuduty. Es kyaj jyanigutíkyuty es yu'ajuty tkádyut, yu'u je'eyu ja teety kyádyur. ⁵ ¿O kyajnum xy'uxrpktu ja Moisesu 'yana'amun ko ja teety ma ja muj tsajptujk kyaj pyo'xtu ma ja po'xunxuu?, es nan ni tyadu tu kyapekytyundu. ⁶ N'anmaaydyur ko taa ja yaa tu'uk di'ibu ni'igu myújuty kudiinam ja muj tsajptujk. ⁷ Miidsuty kyajnum xyjaygyúkadu di'ibu dun 'yandijpy ja Dios ma yu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: “Uj ndsejpyuts es xymudáttut ja pa'ayo'on, es kyajts ndseky es xytyukwindsu'uguduts ja juyujkuty.” Koxyur xyjaygyúkadu, kyajxyur xpyekymyo'oy ja ja'ayuty di'ibu tu kyapekytyuñ. ⁸ Ja'a ko uj, ja Naxwíndu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, nmudajtypyuts ja kutujkun ma yu tadu po'xunxuu.

Yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts

⁹ Ta ja Jesús tso'oñ jam es tyujku ma tu'ugu tsajptujk. ¹⁰ Japu naty tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts. Es kom ja fariseeuty 'yuxtaaydyur wi'ix t'okrajtákadu pyojru ja Jesús, ta dyajtudu:

—¿Tii mbaat 'yaguda'aky tu'ugu puma'ay ma po'xunxuu?

¹¹ Ta ja Jesús 'yadsooju:

—Pán miidsuty nidu'uk myudajtypy tu'ugu byorreegu es kyunáxut ma tu'ugu jut ma yu po'xunxuu, ¿ti kyaj nujx xyjuudyu? ¹² Pes, jwaanu oy es tu'ugu ja'ay nbudjkan es kudiinam tu'ugu borreegu! Paaty mbaat ndu'unam ja oybyu ma po'xunxuu.

¹³ Ta ja Jesús t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtúw.

Es ko xyajtuy, ta oj 'yaguda'aky éxtum jatuk adu'umbu. ¹⁴ Ta pyudsuumdu ja fariseeuty, es ñaymyujkadu es jyuntatuundu wi'ix mbaat ja Jesús 'yeeky.

Wi'ix ja Dios kyugajxpu Isaiiu tniqajxy ja Jesús

¹⁵ Ko Jesús tnija'aju tyaadu, ta jap tso'oñ, es may ja ja'ay oj ryanujxudu. Jesús ya'agudak ja puma'ayuty, ¹⁶ es ttuknipujktu es kyaj tkajx tmadya'aktut mayjya'ayoty. ¹⁷ Tyaadudsu du'un jyajtu es yajkuydyunat di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu kyuxjaay ma Dios jyunáñ:

¹⁸ Tyaadu du'un ja nmuduumbuts

di'ibuts uj tu nwin'ixy,

di'ibuts uj ni'igu ndsejpy

es di'ibuts uj muut ntotkujkaty.

Nbajta'agupts ja nJa'ajunuts ma yu'u

es tkajxwa'xut ma yu naxwíñudu ja'ayuty kots nbayo'oy mut ja tuy'ajtun.

¹⁹ Kyaj tsiptúnut es ni kyaya'ax kyajókut,

es ni kyayajmudówdu kyajxy tu'ujoty.

²⁰ Kyaj ttájut ni tu'ugu tsajkápyñ ja neybyu,

ni tkaya'oogut ja kudu'xnu myetsyu di'ibu oogánur,

extu koonum dyajpujta'agut ja tuy'ajtun.

²¹ Es ma yu'un ja naxwíñudu ja'ayuty t'awix tujp'ixtu yu ñitsokun.

Jesús yajniqajxy ko dyajtúñ ja mujku'ugórk ja kyutujkun

²² Ta ma ja Jesús dyajnujxtu tu'ugu ja'ay wiints es uum, di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu. Jesús ya'agudak éxtum mbaat ja ja'ay 'yixy es kyajxy. ²³ Nidugekyu ja ja'ayuty du'uñu wu'umadyaadyu es jyunandu:

—¿Tii ja'a da dunu tyaadu ja Davitu tyuump 'yaats?

²⁴ Es ko ja fariseeuty tmadoodu tyaadu, net ñayjyunánudu du'un:

—Tyaadu yajjugékyu ja ka'oybyu yu'uyu mut ja mujku'ugórk Belzebuu kyutujkun.

²⁵ Jesús ñija'abu naty di'ibu wyinmaadyur, es t'anmaadyu:

—Oytyim di'ibuty ja kutujkun ma ja ja'ayuty ñaywya'xudu es ñayñitsiptúnudu, du'un ñayyajkutugóyudu; es pun tu'ugu kajpn o di'ibu tsunaadyur ja ja'ay tuk juun tuk tujk ñaywya'xudu, kyaj mbaat jyeky. ²⁶ Es nandu'un pun ja mujku'ugórk Satanás yajpudseempy ja myuga'oybyu, ta ñaywya'xudu. Pes ¿wi'ix mbaat jyeky ja kyutujkun? ²⁷ Es pun tuy'ajtun éxtum mjuna'andu kots uj nyajpudsémy ja ka'oybyu mut ja mujku'ugórk Belzebuu kyutujkun, ¿ti kutujkun myudajtypy miidsu m'axpajkputy es dyajpudsémy ja ka'oybyu? Paaty ku'um m'axpajkputy dya'ixudu ko miits mgajxtugóyudu. ²⁸ Per pun ujts mut ja Diosu Jya'ajun nyajpudsémyuts ja ka'oybyu, tu naty ya'ixy ko tu wyingóñ ja tsajpótmadu kutujkun ma miidsuty. ²⁹ ¿Wi'ix mbaat pun tu'uk tyuku ma yu kudsu'ugabu ja'ayu tyujk es trujkudu di'ibu myudajtypy pun kyaj jawyiin t'awuunmíky? Du'unu dan mbaat tjuuty di'ibu jap tugoty.

³⁰ Di'ibu kyaj 'yity mut uj, yu'u du'un xymyudsip'ajtputs; es di'ibu kyaj dyajmíky mut uj, yu'u du'un 'yuxka'tsyry.

³¹ Es n'anuumudu ko yu ja'ayuty mbaat yajme'xy tugekyu oytyim di'ibadyu pyojpudy esu 'yaxuk kajxy, per pun myugajxtugeepy ja Espíritu Santu, taadu kyaj mbaat yajme'xy.

³² Oytyim púnuty di'ibuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xykyajxpátr axuuk, mbaadu taadu yajme'xy, per di'ibu tkajxpátr axuuk ja Espíritu Santu, yu'u muut ñaybyekytyúkudut es ni na'a Dios kyapojpuma'xudut, ni ma tyadu naxwíñudu es ni ma ja di'ibu miimp.

Jya'ay'ajtun ja ja'ay yajtuk'uxkajp

³³ Pun oy ja kepy, tuump'ajtr oy; es pun ja kepy kyaj 'yóyuty, nan axuuk ja tyuump. Ja kepy ya'uxkapy ma ja tyuumbun. ³⁴ ¿Miidsuty du'un éxtumu awa'andsa'añun!

¿Wi'ix mbaat xymyadya'aktu ja oybyu es miidsuty ku'um m'axukja'ay'ajttur? Ja'a ko ja aa kyajxypy ja di'ibu yajpi'ipy yajkejpy jodoty. ³⁵ Paaty ja ja'ayu oyjya'aybyu tsuj kyajxy myadya'aky mut ko ijtr jyodoty ja oybyu; per ja axuk ja'aybyu myadyakypy ja tsaatsykyubétypy mut ko ijtr jyodoty ja axuk'ajtun. ³⁶ Per uj n'anmaadyur miits

ko ja'ay yajpayo'oydyut, nidugekyu tkuyáktudu kywentu di'ibáty tu tkajxtu di'ibu tu tkapawinmay. ³⁷ Ja'a ko mut ja mgu'umgajxy ja Dios mbayo'oyudut. Es pun oy mgajxy, ta mnújxtut ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu; per pun axuuk tu mgajxy, ta mnújxtut ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu.

Jesús ya'amdoy es dya'ixudut tu'ugu muj'ajtun

³⁸ Net t'anmaaydyu ja Jesús naagudyu fariseenty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpújk-tup:

—Windsún, nja'ixándupts es mij xytyúnut tu'ugu ijsxw'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, es uudsuty nnijáwut ko tuj'ajtun di'ibu mgajxy.

³⁹ Jesús t'adsooy:

—Ja pojpu ja'ayuty di'ibuty myastúttup ja Dios 'yamdoodup tu'ugu ijsxw'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, per kyaj yajmo'oya'añ yu wiinkpu ijsxw'amun, yu'uyu du'un ja jya'aju yu Diosu kyugajxpu Jonás. ⁴⁰ Mut ko du'un éxtum ja Jonás 'yijty muj'ajx jodoty tuguk xuu es tuguk ux, nandu'un uj, ja Naxwíndu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'ita'añ tuguk xuu es tuguk ux naaxóty. ⁴¹ Ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibu jékyup ijttu ma Nínive kajpn jyikyuyáktut ti'igyu mut di'ibu tyam jiky'ajttup. Es yu'ujuty ñiguxu'aktut ko pekyjya'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttup, ja'a ko yu Nínive ja'ayuty myudoo'ijttu ja Jonasu 'yayuk es jyodumbijttu, es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtun kudiibum ja Jonás. ⁴² Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yu toxytyujk di'ibu ijt reynu jékyup ma nax ma jamboj myiñ, jyikyuyuka'añ ti'igyu mut ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttup, es yu'u niguxu'ugup ko pekyjya'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttup, ja'a ko yu'u jagam tsyooñ es tmudowa'añ ja rey Salomongu kyajxwíjün, es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtun kudiibum ja rey Salomonk.

Ka'oybyu di'ibu jatugok jumbijtp

⁴³ 'Ko tu'ugu ka'oybyu pyudsemy ma tu'ugu ja'ay, net jyudity ta'uts ittum es t'uxta'ay ma 'yokpo'xut. Es ko tkaapaty, ⁴⁴ net ñayjyuna'añuty: “N'okjambítuyts jatugok ma tadu ja'ay.” Es ko jyumbity, net t'ijxy ja ja'ay éxtum tu'ugu tujk pade'eky ja'xe'ekyru es tukwa'ats. ⁴⁵ Net nujx dyajmíñ janijxxtujkpu myuga'oybyu di'ibu waanu axuukpu, es mut yu'u tyukya'añ tsunaabyu ma tadu ja'ay, es du'unu tadu ja'ay wye'emy waanu axuuk kudiinam jawyíñup. Es du'un nandu'un jyata'añ ja axuk ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttup.

Jesús tyaaq es myuga'axuty

⁴⁶ Tánnumu natyu Jesús t'akmugajxy ja ja'ayuty ko jyajttu ja tyaaqu'unk es ja myuga'axuty. Jaryu tujá'p oj wyu'umdu es tmugajxa'andu ja Jesús. ⁴⁷ Nidu'ugu ja'ayuty t'awa'anu ja Jesús:

—Yu mdaagu'unk esu mmuga'axuty tyap tujá'p, es yu'ujuty mij mmugajxánudup.

⁴⁸ Es ja Jesús t'adsooy di'ibu naty awa'anup:

—¿Pándsü du'un ndaak'ajtypy, es pándsü du'un nmuga'ax'ajtypyuts?

⁴⁹ Ta ttukni'ijxu ja 'yuxpújkputy, es t'anmaay:

—Tyadudsü du'un éxtum ja ndaaguts es éxtum ja nmuga'axudyuts. ⁵⁰ Mut ko oytyim púnuty di'ibu tyiimpy ja tsyojkundsü nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm, yu'udsü du'un éxtum ja nmuga'axuts yedyujk toxytyujkuty es éxtumdsü ndaagan.

13

Triiguwújpu éxtumu ixpajtun

¹ Ma tadu xuu Jesús tsyo'oñ ma ja tujk es oj ñejxy mejyñbyu'aay, es ñaxwe'tsy jam. ² Ta ja ja'ay may jyantsyñaymyujku ma yu'u. Ta Jesús tyujku ma tu'ugu barku es ñaxwe'tsy jam, es nidugekyu ja ja'ayuty wyu'umdu jaryu ma pu'u jot. ³ Net tyujku ya'uxpújkpu mut kanak nax ixpajtun, es jyunañ:

—Tu'ugu triiguwújpu 'yojtsy wújpu. ⁴ Es ma oj twujy, oj nandu'un kya'ay ja tyuumt ma padu'u, es ja joon tpiidu. ⁵ Es nandu'un kya'ay ja tyuumt ma ja tsaa'de'eky patku'p

es wingujxy kyaj kyákuty ja nax. Paadyu tadu tuumt pojun myujxy mut ko wingujxy je'eyu ja nax. ⁶ Es ko ja xu'án myiín, net tyutsy, mut ko kyaj 'yaatske'eky. ⁷ Jatuk peky ja tuumt kya'ay ma ja apyñ jawyiin myujxy, ta dyajji'xy ja triigu. ⁸ Es jatuk peky ja tuumt kya'ay oyñaaxóty. Ta byeen oy tuump'ajty. Naaguty wyinjunaiky mugo'pxu triigu tu'uk tu'ukpu tuumt, naaguty tugu'px es naaguty i'px majk. ⁹ Di'ibu mudoodur, wa'an tjaygyúkudu.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ijxpajtun

¹⁰ Ta ja uxpujkruty tmawingoonda ja Jesús, es dyajtuudu:

—¿Ti ko xymumadya'aky ja ja'ay mudu ijxpajtun?

¹¹ Ta Jesús 'yadsoojudu:

—Ja Dios mduknija'adur miidsuty di'ibu kyaj yajnijáwu ijty wi'ix yu'u yajkutíky, per ja wiinkpu ja'ayuty kyaj tnijáwudu. ¹² Ja'a ko di'ibu myudajty jyagyeypy, ak'yajmo'oyur waanu ni'igu; es t'aktimmudátut waanu may; es di'ibu myudajtypy waandi'knu, aktim'yajpujkadya'ayur di'ibu myudajtypy. ¹³ Paaty ndukmumadya'aktu mudu ijxpajtun, mut ko yu'ujuty ijxtur, per du'un yu'ujuty éxtum kyadim'ixtu; es mudoodur, per kyaj tjaygyúkudu éxtum tkadimmudowdu. ¹⁴ Es du'un éxtum yu'ujuty yajkuyduún éxtum ja Diosu kyugajxpu Isaiiu jyunáñ:

Oy miidsuty xyjamudowdu,

ni na'a xykyajaygyúkadat;

oy xyja'ijxpu,

ni na'a xykyamuwimma'añbyaattut,

¹⁵ mut ko tyadu ja'ayudyu jyot tu jyumbittu juun,

kyaj myudowdu

es tu ja wyiin dyajpi'itsta,

du'un tka'ixtat mut ja wyiin

es tkamudówat mut ja tyatsk,

es kyaj tjaygyúkadat mut ja jyot,

es kyajts uj xyñimíndat esuts nyajnitso'ogat.

¹⁶ 'Per kuni'xy miidsuty, mut ko m'ijxtur es mmudoodur. ¹⁷ Tuj'ajtunuts miits n'anuumudu ko may ja Diosu kyugajxpu esu ja'ayuty di'ibu jiky'ajttu tuj'ajtun muut tja'ixandu tyadu di'ibu miits m'ijxtur, per kyaj oj t'ixtu; jyamudowandu di'ibu miits yu tyadu mmudoodur, per kyaj oj tmudowdu.

Jésus tkajxte'xy ja triiguwujpu éxtumu ijxpajtun

¹⁸ 'Mudowdu di'ibu myadyakypy ja ijxpajtun ma ja ja'ay oj twujy ja triigu. ¹⁹ Di'ibu myudoodur wi'ix ja tsajpótmedu kutujkun es kyaj tjaygyúkudu, du'un yu'u éxtum ma ja tuumt kya'ay tu'ay. Myiín ja mujku'ugópk es puujkxu ja Diosu 'yayuk di'ibu du'un ni'ipyun jyodoty. ²⁰ Ma ja tuumt kya'ay ma ja tsaade'eky patku'p, ja'a 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu myudoodur ja Diosu 'yayuk es t'axájudu xonda'aky 'yaa xonda'aky jyot. ²¹ Du'un yu'u éxtum ja triigu di'ibu kyaj kyákuty ja 'yaats, kyaj jyaktu. Ko tyukmín tyukja'tudu ayo'on jotmay mut ja'aguyxm ja Diosu 'yayuk, net tmastu'uty ja myubujkun. ²² Ma ja tuumt kya'ay ma ja apyñ myuxy, ja'a 'yandijpy ja di'ibu myudoodur ja Diosu 'yayuk; per ja'ayu wyinma'añ'ajttur di'ibu tyukjiky'áttur ya naxwiiñ es ja jotkujka'ay'ajtun win'u'un winxájudur, es tkajamyetsy Diosu 'yayuk, es kyaj dyajmuj dyajmáyudu ja Diosu 'yayuk ma tyadu ja'ayuty. ²³ Es ma ja tuumt kya'ay oyñaaxóty, ja'a 'yandijpy ja di'ibu myudoodur ja Diosu 'yayuk es tjaygyúkudu, es dyajmuj dyajmáyudu. Naagudyu du'un éxtum ma di'ibu ja tuumt du'un tuump'ajt mugo'px, esu wiinkpu du'un éxtum ma di'ibu tuump'ajt tugu'px, o éxtum ma di'ibu tuump'ajt i'px majk.

Axukpu ujts éxtumu ijxpajtun

²⁴ Jesús tpujtákyu tyadu jatu'ugu ijxpajtun:

—Ja tsajpótmudu kutujkun du'un éxtum tu'ugu ja'ay ko twujy ja oybyu triigu ma yu ñax. ²⁵ Es ko myanajxta'aydyu, ta tyuku tu'ugu myudsip ma naty ta twujy. Ta twujy ja axuukpu ujts tuumt. ²⁶ Ko naty ja triigu yoñ es tyuump'atánu, ta kyuxe'ky es tap tmat'yóñ ja axuukpu ujts di'ibu ja myudsip oj ttukwujy. ²⁷ Ta ja muduumbatujkuty oj t'anuumu ja wyindsún: “Windsún, pun ja tuumt oyu naty di'ibu yajwuj ma yu mnax, ¿maa dun tsyooñu tadu axuukpu ujts?” ²⁸ Net ja wyindsún 'yadsoojudu: “Nidu'uguty ja nmudsípuudu du'un tu 'yadu'utsy.” Ta ja myuduumbuty dyajtudu ja wyindsún: “¿Ti mdsejpy esuts nuix n'uxwijxu'uktu tadu axuukpu ujts?” ²⁹ Es ja wyindsún 'yadsoojudu: “Kyaj, mut ko nuix yajwijxe'egy tadu axuukpu ujts, pudu'ugur nandu'un tadu triigu. ³⁰ Nik mastu'uttu. Wa'an dyoñ ti'igy extu koonum myúkat ja triigu. Taanum ngáxtut es xyajpudu'uktut jawyiin ja axuukpu ujts es xy'awuundut adsimy'am es yajno'kta'ayut. Es ok xyuyjuk'uktut ja triigu ma ja ndriigu tujkuts.”

Mortás tuumt éxtumu ijxpajtun

³¹ Jesús nandu'un tpujtáky jatu'ugu tyadu ijxpajtun:

—Ja tsajpótmudu kutujkun du'un éxtum tu'ugu mortás pajk ko tu'ugu ja'ay twujy kyamoty es tnaxnijeery. ³² Tyadu tuumt byeen jyantsymyutsk'átyuty; per ko yeeky, waanu muj yoombéty éxtum mbaat ja joon juyuk ñaybye'eñaty ma yu xye'endsyuu.

Levaduuru éxtumu ijxpajtun

³³ Nandu'un tpujtáky tyadu jatu'ugu ijxpajtun:

—Yu tsajpótmudu kutujkun du'un éxtum ja levaduuru di'ibu tu'ugu toxytyujk pujtáky ma mayu arinu es ttuktij'yo'oy koonum ñaydyuktujkadya'ayaty.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ijxpajtun

³⁴ Jesús t'anmaay tugekyu tyadu ja ja'ayuty mudu ijxpajt, es ni tii tkatukmumadyaky pun kyaj dyajtúñ ja ijxpajtun. ³⁵ Tyadu du'un jyajty es yajkuydyúnut éxtum ja Diosu kyugajxpu juunáñ ma tkuxjaay:

Nmugajxupts mudu ijxpajtun,

n'anuumupts di'ibu ta 'yity ayu'udsyu extu ma Dios ja naxwíñudu dyajkojy.

Jesús tkajxte'xy ja axuukpu ujts éxtumu ijxpajtun

³⁶ Ko ja ja'ayuty oj ñuxtaayñudu, ta ja Jesús tyujku tyugoty. Ta ñimiinudu ja 'yuxpujkruty es 'yanmaayudu:

—Tukjaygyujkuduguts ja 'yijxpajtunu tadu axuk ujts ja'aygyamóty.

³⁷ Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Di'ibu wyijpy ja oybyu triigu tuumt, yu'u du'un ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ³⁸ es ja naxwíñudu ja'ayuty yu'u du'un ja kam. Ja oybyu tuumt ja'a du'un ja Diosu myuduumbuty, es ja axuk ujts ja'a du'un ja ka'oybyu myuduumbuty, ³⁹ es ja di'ibu wyijpy ja axuk ujts tuumt, yu'u du'un ja mujku'ugópk. Ja puja'aky ja'a 'yandijpy ko ja'ay yajpayo'oydyut, es di'ibu yajpudu'ktup ja puja'aky, ja'a du'un ja Diosu 'yánklusuty. ⁴⁰ Es du'un éxtum ja axuk ujts yajwijxmíky es yajpuja'aky juunóty es tyóyut, du'un nandu'un jyata'añ ja xuu ko ja naxwíñudu ja'ay yajpayo'oydyut. ⁴¹ Es uj ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ngajxupts ja n'ánklusuts es dyajjuga'aktut madsu ngutujkun tugekyu di'ibu adúttup axuuk es di'ibu wiinkruty yajpekytyuundup. ⁴² Yajpuja'aga'andu ma ja juun jorna ma ja'ay juu'ay ya'axtat es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on. ⁴³ Es net di'ibáty jiky'ajttup éxtumu Dios ttseky, du'un nuix jyaj tyu'xtu éxtum ja xuu ma yu Dios Teedyu kyutujkun. Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuudu.

Ni'igu tsyooxuty di'ibu yu'utsy éxtumu ijxpajtun

⁴⁴ Yu tsajpótmudu kutujkun du'un éxtum ja meenu tájubu. Ko tu'ugu ja'ay tpaaty, ta dyu'utsy nan jamyu jatugok, es jyantsyxyón nuix tteeky tugekyu di'ibu myudajty jyagyeyjpy, es tjuyu tadu nax.

⁴⁵ 'O nandu'unu du'un ja tsajpótmadu kutujkun du'un éxtam tu'ugu ajuuy ado'kpu di'ibu 'yuxtaapy ja oyatypyu perlú; ⁴⁶ es ko tpaaty tu'uk di'ibu oydsyooxaty, ta nuxx tteeky tugekyu di'ibu myadajty jyaygyejpy, es tjuyu tadu perlú.

Ajxmajtsn éxtamu ixpajtun

⁴⁷ 'Nandu'unu du'un ja tsajpótmadu kutujkun éxtam tu'ugu ajxmajtsn. Ko yajkujubípu mejyñóty, ta tmatsy kanak naxu ajkx. ⁴⁸ Ko 'yútsut ja ajxmajtsn, ta ja ajxmajtsputy dyajpúdsúmdut pu'ujótm. Ta ñaxwaatstat es twimbíwdut ja ajkx, es tpujka'ugut ja oyatypyu katsyoty es t'uxwájut di'ibu kyaj 'yóyaty. ⁴⁹ Du'un myina'añ ko ja'ay yajpayo'odyut. Es myíndut ja ánklsuty es dya''abekyuya'añ di'ibu kyaj 'yoyjya'ayaty, es kyaj 'yok'ijnudut mut ja oyjya'ayaty. ⁵⁰ Ta tpujta'agut ja axuk ja'aydyujk ma ja jorna yeeñ, ma ja'ay jyu'uy ya'axtat es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on.

Oyatypyu esu jembyu di'ibu puje'eky ijtp

⁵¹ Net ja Jesús dyajtuudu:

—¿Mjaygyujkudup miidsuty tugekyu tyaadu?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Njaygyujkudupts Windsún.

⁵² Es ja Jesús 'yak'anmaayudu:

—Nidugekyu ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktup di'ibuts tu xyñimindu éxtamdsu n'uxpujkrú esats ndukni'ixut ja tsajpótmadu kutujkun, yu'u du'un éxtamu kudujk di'ibu jyu'typy ma tu tpujke'eky ja oyatypyu jembyu esu di'ibu tuuyar.

Jesús jam Nazaret

⁵³ Ko Jesús tpujtaktaayu tyadu ixpajtun, ta oj jap tsyooñ ⁵⁴ es jyajty ma ja kyu'am-gajpn, es jap tyujku ya'uxpujkrú tsajptugóty ma tadu kajpn. Es ja ja'ayaty du'uñu wyu'umadyaadyu, es jyuna'andu:

—¿Maa dunu tyaadu tu tjaty nugoo yu wjy'ajtun, es wi'ixu du'un ko ttuñ ja muj'ajtun?

⁵⁵ Yu'udsu tyadu tsajtspu myaank es ttaak'áty ja Mariu, es tmuga'ax'áty ja Santya'agu, Josee, Simonk esu Juudas, ⁵⁶ esu myuga'axtoxytyujkuty nan yaa tsyunnudu ma udsajtam. ¿Maa dunu tyaadu tugekyu tu tjaty?

⁵⁷ Paaty kyaj tjatunandu kwentu. Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Nidugekyu ja ja'ay twindsu'ugudu ja Diosu kyugajxpu, jamyu kyaj yajwindsu'ugu ma ñax kyajpn es ma kyu'umdujk.

⁵⁸ Es kyaj nugoo ttuñ ja muj'ajtun jap, mut ko ja ja'ayaty kyaj myubujkudu.

14

Fwank Yajnubajtru 'yeeky

¹ Ma tadu tiempu Eroodusu naty gobernador'ajtp Galileu. Ta tmudoy wi'ixu naty yajmadya'aky ja Jesús. ² Ta t'anmaaydyu di'ibu naty jap muut:

—Taadu yu'u ja Fwank Yajnubajtru. Tu jyikyryeky ma tu 'yeeky, paaty tmudaty ja muk'ajtun es ttuñ tyadu muj'ajtun.

³ Pesu Eroodus tu naty t'ok'yajmajtsubu Fwank es tu t'ok'yajkawu'anubu pujxndugóty ja'agyujxm ja myuga'ax Felipe ñudo'oxy, di'ibu xyu'ajtp Erodiius. ⁴ Tu natyu Fwank t'ok'anmaapy ja Eroodus:

—Kyaj ñigutíkyuty es xymyudátut éxtamu mnudo'oxyun.

⁵ Eroodus jyaya'oogán ja Fwank, per tsyu'ku ja ja'ayaty mut ko jyuna'andu ko Fwank yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu.

⁶ Es ma naty ja Eroodus yajmujtúñ ma dya''abety ja jyumujt, ja Erodiiusu ñuxx oj tyuku ajtspu mayjya'aywyindúm. Es nugoo oj t'oktsojknú ja Eroodus, ⁷ extu wyandak tmo'oya'añ oytyim tiity di'ibu amdoop. ⁸ Net ja kiixy oj wyinma'añ myo'oyaty jawyiin ja tyaak. Ta t'anmaay ja Eroodus:

—Meegyuts palanganoty yu Fwank Yajnubajtru kyubajk.

⁹ Mũdu tyaadũ oj ja rey Eroodũs myay tyajy. Es kom tu naty twanda'aky es tu tmũdowdu ja jabye'xyuty, ta jyũnãñ es yajmo'oyut. ¹⁰ Net tni'ana'amũ es yajniבודũt ja kyũbajkũ Fwank jap pujxndũgũty. ¹¹ Net tmũmiindu mã tu'ugũ palanganũ. Ta tmooydyũ ja kiixy, es ja kiixy ttukkũdũjkũ ja tyãak.

¹² Net jyajttũ di'ibãty ya'uxrũjktũp ja Fwank. Ta dyajnjũxũdu ñini'x es oj dyajnxãtũkũdu, es óknũm oj t'awãnũdu ja Jesús.

Jesús dyajkáy nimũgoxk mil naxy ja ja'ay

¹³ Ko Jesús tmũdooyũ tyãadu, ta jap tsoyo'õñ yũ'ũyũ mũdu 'yũxrũjkrũty mã tu'ugũ barkũ es ñũjxũnũ mũj ittũm. Per ja ja'ayũty ñija'adu. Ta majatyũ kajpn tpadso'ondũ tekykyũ'ũm. ¹⁴ Ko Jesús ttukpũdseemy ja barkũ, ta t'ijxy ja mayjya'ay es tmũdajty ja pa'ayo'on mũt yũ'ũjũty, es dya'agũdaky ja pa'am ja'ayũty di'ibũ naty ja'ajũty myũmiinduũp. ¹⁵ Es ko tsoyũ'ũjũnũ, ta ja Jesusũ 'yũxrũjkrũty ñimiinũdu es 'yanmaãyũdu:

—Tu tsoyũ'unũ, es ni pũn yãã kyatsũũnũ mã tyãdu it. Wa'an tũjxũnũdu tyãdu ja'ayũty, es nũjx tjuudyũ kya'ay 'yukũn mã wingombũ kajpn.

¹⁶ Jesús t'anmaãy:

—Oy kyanũjxtũt. Mo'oydyũ miidsũ kya'ay 'yukũn.

¹⁷ Ta ja'ajũty 'yadsoodũ:

—Kyajts ti may nmũdattũ, je'eyũ mũgoxkũ tsajkaagyũ'unk es majtskũ ajkxu'unk.

¹⁸ Ta Jesús t'anmaãydyũ:

—Yajmĩndũ yãã.

¹⁹ Ta tni'ana'amũ es ja ja'ayũty ñaxwaatstũt mũũyũty. Net tkone'ky ja mũgoxkrũ tsajkaagyũ'unk es ja majtskrũ ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpõtm. Ta jyũnãñ:

—Nja'aygyũdãkyryũts mij Tatitu'unk.

Ta ttũjkwã'xy ja tsajkaaky es tmooydyũ ja 'yũxrũjkrũty, es ja'ajũty dyajwã'xtũ mã ja mayjya'ayũn. ²⁰ Nidũgekyũ kyaaydyãaydyũ jotkũda'aky. Es óknũm dyajmũjktũ majmajtsk kasy ja tsajkaaky tyuktũkũ di'ibũ nadũjkũ. ²¹ Ja'a dũ'un kyaaydyũ mũgoxk milũ yedyũjk, es kyaj ndukpuwĩjtsũm ja toxytyũjk esũ unã'ku'ungũty.

Jesús yo'oy nũũ wyingũjxy

²² Net Jesús dyajtũjkdũ ja 'yũxrũjkrũty barkoty es 'yawinnãxtũt mã ja mejyñ, es ja Jesús 'yakwe'emy mũt ja mayjya'ay, ñayjyũgãjxũnũ. ²³ Ko Jesús ñayjyũgãjxtãayũ, ta pyatũjkũ naydyi'igyũ mã tu'ugũ kopk es tkãjxtã'aga'ãñ. Ko oj kyoodsũnũ, nadyi'igyũ naty jam.

²⁴ Ko naty ja barkũ ñũjxũnũ mejyñgyũjk'ãm, ja barkũ jyantsywyépyũty ja mejyñ ko ñĩkapy, mũt ko ja poj xidsoo yãdsoo jyantsymyĩñ mã yũ'ũjũty. ²⁵ Mõñũmũ Jesús myũwingoonũdu yũ'ũjũty, tyu'uyo'oy nũũ wingũjxy. ²⁶ Ko ja 'yũxrũjkrũty 'yijxũdu tyu'uyo'oy nũũ wingũjxy, ta tsoyũ'kũdu, es yaxkaktũ mũdu tsũ'ũgũ:

—Jyũ'u dũ'un tu'ugũ ijxma'tũn!

²⁷ Esũ Jesús myũgãjxũ, es 'yanmaãyũ:

—Jotmũkta'aktũ! Hũjtsũ dũ'un. Katũ mdsũ'ũgũdu.

²⁸ Ta ja Peedrũ myũgãjxũ es 'yanmaãyũ:

—Windsũn, pũn mijtsũ dũ'un, yajnjũjxkũts nũũ wingũjxy extũ mã mijũn.

²⁹ Esũ Jesús 'yanmaãyũ:

—Pes min.

Ta ja Peedrũ ttũkjũnãjky ja barkũ es ñejxy ye'epy nũũ wingũjxy jãdsoo mã natyũ Jesús.

³⁰ Es ko ñaygyũjamyãjtsũ mũt ja myũk'ãjtũnũ poj, ta tsoyũ'ku es oga'an kyinannũ. Ta yaxkeky:

—Yãjtsókũts, Windsũn.

³¹ Netyũ Jesús tkũ'ũmũmajtsũ, es t'anmaãy:

—JTim waanũ je'eyũ xymyũdaty ja mũbũjũkũn! ¿Ti ko tu xykyãmũbeky?

³² Ko yũ'ũjũty tyũjkũdu mã ja barkũ, ta myo'ty ja poj. ³³ Net ja di'ibũ naty jãpũty barkoty t'awdãjttũ ja Jesús, es t'anmaãydyũ:

—Jantsy tÿ'ajtundumu d'ün ko mij ja Dios m'U'unk'átyuty!

Jesús dya''aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

³⁴ Tninajxtu ja mejyñ es jyajttu ma Jenesaret ñaaxóty. ³⁵ Ko ja ja'ayuty di'ibu jap tsu-naaydyur t'uxkajptu ja Jesús, ta tjantsymyadyaagudijttu ma tugekyu tadu naxwíñudu. Ta dyajmiindu ja puma'ayuty ma natyu Jesús, ³⁶ es tmunu'xta'aktu es tna'ixut es oyjye'eyu pyátxudu wyit pa'a; es nidugekyu di'ibu oj tyónudu, agudaktu.

15

Di'ibu ja'ay ya''adútsup axuuk

¹ Net tmawingoondü ja Jesús naagudyu fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpük-tur. Jamu naty tu tsoondü ma yu Jerusalén kajpn. Ta dyajttudu:

² —¿Ti ko yu m'uxpükpüty tkakuydyundu ja kyostúmrudyu n'aptük'ajtum?, ja'a ko kyaj yajxón trujtu ky'u jawyiin ma kyaya'andu.

³ Es ja Jesús 'yadsoojumbjtu:

—¿Es ti ko nand'ün miits xykyakuydyundu ja Diosu 'yana'amun es xypyadúndut ja mgu'umgostúmruty? ⁴ Mut ko Dios jyunáñ: “Mwindsu'ugur ja mdaak mdeety”, es “ja di'ibu kyajxpejkyu yu tyeety o yu tyaak, oogur yu'u.” ⁵ Es miits mjánándur ko tu'ugu ja'ay mbaat t'anuumu yu tyaak tyeety: “Kyaj mbaat nbuduku, mut ko tats nduk-windsu'ugu Dios tugekyu di'ibuts nmudajtypy es mbudúkuxur.” ⁶ Es oytyim pánuty di'ibu d'ün janaamp, kyaj ñakytseyékyuty ja tyaak tyeety trupákt. D'ün miidsuty tu xymyastu'uttu éxtum ni ti tkatsooty ja Diosu 'yana'amun es xy'akpaduna'andu ja mgu'umgostúmruty. ⁷ Miidsuty di'ibu nay'andíjudur es jyiky'attu tÿ'ajtan muut, yajxón tjamadyaky ja Diosu kyugajxru Isaiiu éxtumu d'ün miidsuty ko tkaxjaay:

⁸ Tyadu ja'ay xywyindsu'kupts wingu'uy agu'uy, per ja jyot wyinma'añ jagam 'yity ma ujun.

⁹ Ni ti tkatsooty ko ñaybyujta'agudu es xyja''awdátts. Ja 'yuxpükpüty yu'uy d'ün ja ja'ayu 'yana'amun.

¹⁰ Es ta ja ja'ay dyáxudu es t'anmaaydyu:

—Mudowdu es jaygyúkudu. ¹¹ Di'ibu tükur aajóty, kyaj yu'udyu ja'ay ya''adu'udsyuty axuuk. Ja'a d'ün ja ja'ay ya''adútsup axuuk di'ibu pudsuumr aajóty.

¹² Net ja 'yuxpükpüty ñimiinudu es 'yanmaayudu:

—¿Mnija'ar ko yu fariseeuty tu 'yákuu ko tu tmudoy ko d'ün tu mjana'añ?

¹³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Oytyim di'ibudyu kepy di'ibuts ja nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm kyaj tu tkojy, ya'uxwixu'kp 'yaadsóty. ¹⁴ Mastu'uttu. Wiindsudyu'u. Wa'an twijts'yo'oyudu jatu'ugu wiints. Es pan tu'ugu wiints wyijts'ye'epy ja myawiints, nimajtsk kyunáxtut ma tu'ugu jut.

¹⁵ Ta yu Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Tukjaygyukuduguts yu tyadu ijxpajtan.

¹⁶ Ta Jesús 'yanmaayudu:

—¿Nan kyajru miits xyjaygyúkudu? ¹⁷ ¿Tii kyaj xyjaygyúkudu ko di'ibu najxp aajóty, jap kyada'aky jodoty es óknun ñaxy? ¹⁸ Per di'ibu pudsuumr aajóty, yu'u dun miimp jodoty winma'añóty, esu tyadu d'ün di'ibu axuuk ya''adutsypy ja ja'ay. ¹⁹ Mut ko jodoty winma'añótyu d'ün pyudsemy yu axuk winma'añ, yu yajja'ay'o'k, ko yu ja'ay dyajptugóty ja pük úkun wyindsu'kun, yu mu'induunk, yu ma'tsk, yu andakun es yu ni'o'o niyáxuk. ²⁰ Tyaadudyu d'ün ya''adutsypy axuuk ja ja'ayuty, per ko nga'ayum, oy ngakubújambu, kyaj ja'ay dya''axuugu.

Toxytyuk kyaj 'yisraelítuty tmubeky ja Jesús

²¹ Ta tso'oñ ja Jesús jap es oj ñexy wingón ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn. ²² Es tu'ugu kananeu toxytyuk di'ibu tsanaapy ma tadu naxwíñudu, tñimiñ ja Jesús, es tmugajxy jantsy muk:

—¿Windsún, tyuump 'yaats ja Davit, pa''ayooguts Ɔ mij! Yu nnuuxuts myudajtypy ja ka'oybyu es nuɡoo 'yoktsaatsyjajnu.

²³ Esu Jesús kyaj ni wi'ix kya''adsooju. Net ja 'yuxpɔjkpɔty ñimiinudu, es myunu'x-tákudu:

—Anuumu tadu toxytyujk wa'an tnejxy, ja'a ko yax jɔjkr xypyami'inum.

²⁴ Jesús t'adsooy ja 'yuxpɔjkpɔty:

—Ja Diósuts tu xɔkyexy jaayu ma yu tugoybyu borreegaty ma yu naxwíñudu Israel.

²⁵ Es ja toxytyujk myuwingoonu es ñaygyoxtonaadyáku Jesús wyindum, es t'anuumu:

—¿Windsún, pudɔjkuguts!

²⁶ Esu Jesús 'yadsooju:

—Kyaj 'yóyuty esu u'unk uná'k nbujkam ja tsajkaaky es nmo'oyum ja úkuty.

²⁷ Ta ja toxytyujk 'yadsooy:

—Tuy'ajtunu'ɔ, Windsún. Per ja uk kyaadyuɔp ja tsajkaakywyáy di'ibu ka'ap ma ja wyindsunu myeesu.

²⁸ Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Byeen jyantsmyájuty ja mmubujkun! Wa'an dyajkuudyúñ di'ibu mij mdsejpy.

Netyu ja ñuux 'yagudaky.

Jesús dya''aguda'aky may ja puma'ayuty

²⁹ Ta Jesús tsoyo'ón jap es ñajxy ma yu Galileeu Myejuñbya'a. Ta pyatujku ma tu'ugu kopk. Jam ñaxwe'tsy. ³⁰ May ja ja'ayuty oj ñejxy ma yu'ɔ naty, es oj tmunɔjxtu ɔxneybyu, wiints, uumuty, kutúkpɔty, es mayu wiinkpɔty ja pa'am ja'ayuty. Jap tɔɔjtáktu Jesús tyeky'ɔjxy es yu'u dya''agudaky. ³¹ Es du'áñu ja ja'ayuty wu'umadyaadyu ko t'ijxtu ko ja uumuty kajtɔp, ja ɔxneybyu ye'eɔy, ja kutukɔ wye'emy jatugoku ky'u'ɔ yajxón, es ja wiindsuty ijxtɔp. Ta t'awdattu Dios.

Jesús dyajkáy nimajtáxk mil naxy ja ja'ayuty

³² Net ja Jesús dyáxudu ja 'yuxpɔjkpɔty, es t'anmaadyu:

—Nmudajtypyuts ja pa''ayo'on mudu tyadu ja'ayuty, mut ko tu 'yijnudu tuguk xuu ja yaa mut ɔj es kyaj tmudattu ti 'yokju'x 'yokpúktɔp. Kyajts ngaxa'añ ayuu ma yu tyujkuty, éxkum muum du'áñu 'yokkudaanudu tu'aay.

³³ Net ja 'yuxpɔjkpɔty 'yanmaadyu:

—¿Per wi'ix mbaat nbátum ja kya'ay 'yúkunu tyadu mayjya'ay? Ma tyadu it kyaj pán tsyuuunu.

³⁴ Ta Jesús 'yadsooy:

—¿Naak xymudattu tsajkaaky?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Jɔxtujk, es naagudyu ajkxu'unk.

³⁵ Ta tni'ana'amu es ja ja'ayuty ñaxwaatstut naxkujxy. ³⁶ Ta tkone'ky ja jɔxtujkɔ tsajkaaky es ja ajkxu'unk. Ta tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy ja tsajkaaky es ttuknuku ja ajkx, es tmooy ja 'yuxpɔjkpɔty es dyajwa'xut ma ja mayjya'ayuty.

³⁷ Nidugekyu kyaay 'yuktu jɔtkuda'aky, es dyajmujktu jɔxtujk katsy ja nadaku. ³⁸ Di'ibu kaay uktu ja'a wyínuty nimajtáxk milu yedyujk, es kyaj yajmadsyóy ja uná'ku'unk es ja toxytyujkuty. ³⁹ Ta ja Jesús ñayjyugajxunu, es tyujkunu ma ja barku es oj ñajxnu ma yu Magdalu it.

16

Fariseeuty es saduseeuty t'amdowdu tu'ugu muj'ajtun

¹ Ja fariseeuty es ja saduseeuty oj tniɔjxtu Jesús es t'ixa'andu wi'ix t'ok'yajka'adut. Ta t'amdoodu es tyuk'íxudut tu'ugu ijxwu'amunu mujɔp di'ibu tsajpótm. ² Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko tsyu'uju miits mjana'andu: “Poju'ugaamp bom. Ix tsaptsu tsajp.” ³ Es jépyu mjana'andu: “Tyam kyaj pyoju'uga'añ. Ix tsaptsu tsajp es mudu yoots.” Mnija'adɔp

xyajnikajtut ja tiempu tsajpótmudu, ¿wi'ix xykyanijáwudu xyajnikajtut di'ibu tuun jajtup ma tyadu tiempu? ⁴ Ja pojpu ja'ayuty di'ibuty myastúttup ja Dios, 'yamdoodup tu'ugu ijxwá'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, per kyaj yajtuk'ixa'andu wiinkpu ijxwá'umun, yu'uyu du'un ja jya'aju Jonás.

Ta Jesús tmastuty, es oj ñejxy.

*Farisee*adya 'yuxpukun

⁵ Ko ja Jesús mut ja 'yuxpukputy tyukudu barkoty es 'yawinnaxa'andu ma ja mejuñ, jya'aydyugoodyu 'yuxpukputy dyajnujxtut ja tsajkaaky. ⁶ Net ja Jesús t'anmaadyu ja 'yuxpukputy:

—Jaygyúkuudu, mnaygywentu'átudup mut ja lyevaduruu fariseeuty esu saduseeuty.

⁷ Net ja 'yuxpukputy ñayjyunánudu ak yu'ujuty:

—Ja'a du'un mut ko kyaj tu njamyajtsam nyajmi'inum ja tsajkaaky.

⁸ Jesús ñija'ap wi'ix ja'a ñayjyuna'anudu, ta t'anmaadyu:

—¿Ti ko mjuna'andu ko kyaj xymyudattu tsajkaaky? ¡Waandi'knu mubujkun xymyudattu miidsuty! ⁹ ¿Kyajnum xyjaygyúkuudu, ni xykyajamyátstunum ja mugoxkpu tsajkaaky di'ibuts nyajwa'x ma nimugoxk milu ja'ayuty, es naak katsy xy'ak'yajmujktu? ¹⁰ ¿Ni xykyajamyatsta ja juxtujkpu tsajkaaky di'ibuts nyajwa'x ma yu nimajtaxk milbu ja'ayuty, es naak katsy xy'ak'yajmujktu? ¹¹ ¿Wi'ixu du'un ko miidsuty kyaj xymywinma'añbyaattu ko uj kyajts yu'ujuty nmadya'aky ja tsajkaaky ko n'anmaadyu es mnaygywentu'átudut mut ja lyevaduruu ja fariseeuty es ja saduseeuty?

¹² Net tjaygyujkudu ko Jesús yu'u naty myadyakypy ja fariseeudyu 'yuxpukun esu saduseeudyu 'yuxpukun.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

¹³ Ko jap tsoyo'ón ja Jesús, es jyajty Sesareeu Filipu ñaaxóty. Ko jap jyajttu, ta ja Jesús dyajtuudu ja 'yuxpukputy:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'andu mut uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu?

¹⁴ Ja 'yuxpukputy 'yadsoojudu:

—Naaguty jyuna'andu ko mij mja'ajuty ja Fwank Yajnubajtpu. Naaguty jyuna'andu ko m'Eluusuty, es junándup ja wiinkputy ko mijtsu du'un ja Jeremiús o jatu'ugu wiinkpu Diosu kyugajxpu.

¹⁵ Ta ja Jesús dyajtuudu ja 'yuxpukputy:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjuna'andu, púndsu dan uj?

¹⁶ Netu Simonk Peedru 'yanmaay:

—Mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

¹⁷ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kuni'xy mij, Simonk, Jonasu 'yu'unk, mut ko ni pún tu mgatuk'ixyudyu tyaadu, yu'uyu du'unu nDeedyuts di'ibu ijtp tsajpótm. ¹⁸ Mijtsu du'un Peedru (di'ibu 'yandijpy tsa). Du'un mijts éxtum ja tsa ma tu'ugu tujk tsyonda'aky. Mijtskyujxm may ja ja'ay xymyubúktuduts, es ni ja o'kun tkamumada'agut ja ja'ayuty di'ibuts xymyubúktup.

¹⁹ Ujtsats mij nmo'oyup ja tsajpótmudu 'yawatsn ma Dios yajkutíky. Di'ibu mij m'awi'impuy ya naxwiiñ, nandu'un ya'awunup tsajpótm; es di'ibu mij m'agejpy ya naxwiiñ, nan ya'agájup tsajpótm.

²⁰ Net ja Jesús ttuknipujktu ja 'yuxpukputy es kudiibu pún t'anuumut ko yu'u du'un ja Kristu.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

²¹ Es net oga'an ja Jesús t'awa'anudu ja 'yuxpukputy ko tsojkup yu'u ñujxut Jerusalén, es ko kanak peky ya'ayowa'anudu yu mujja'aydyujkuty esu teedywyindsunuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukputy. Ya'anmaadyu extu ko ja'ay ya'ooga'anudu, per ko tyugukxubátut jyikyryuka'añ. ²² Net ja Peedru dyajnejxy wiink tsoo ja Jesús, es t'oooy. Ta t'anmaay:

—Nindsun'ajtum, ñni tkatsókut ja Dios, es ni na'a du'un mgajátut!

²³ Es ja Jesús wya'kumbijty es t'anmaay ja Peedru:

—¡Nikákuts mij, mujku'ugópk Satanás! Je'eyuts mij xy'adsipy. Mij kyaj mwinmay éxtum Dios, je'eyu du'un éxtum ja'ayuty.

²⁴ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpajkruty:

—Pun jaats pun xpyanuxa'añ, tsojkup tmastu'udut ja kyum winma'añ es jyiky'átut éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy, esuts xpyatsoonut.

²⁵ Mut ko di'ibu jiky'ataamp mudu kyum winma'añ, du'umbu ja'ay yajtugeery ja jyiky'ajtun, per di'ibu jiky'ataamp éxtumts uj ndukni'ixu, du'umbu ja'ay kyaj dyajtagóy ja jyiky'ajtun. ²⁶ ¿Ti tyimpatyru tadu ja'ay, oy tjaniwindsun'ajtru tugekyu naxwíñudu, pun yajtugeery ja jyiky'ajtun ma Dios? ¿O ti mbaat ja ja'ay dyaky es kya'ayówut winu xuu winu tiempu? ²⁷ Mut ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmina'añuts mut ja myuj'ajtunudsu nDeety es mudu 'yánklusuty, es nétuts nmo'oydyut éxtum nidu'uk nidu'uk tu 'yadu'utstu. ²⁸ Tuy'ajtun n'anumudu ko ta yaa naaguty di'ibu kyaj 'yooktut maanum tka'ixy uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kots nmínut yajkutujkpu.

17

Jesús tyugatsy

¹ Ko tudujk xuu ñajxy, ta ja Jesús dyajnejxy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank, myuga'axu Santya'agu, es pyatúkuđu ma tu'ugu kopku kujxmbu. ² Es jam ja Jesús tyugajtsy éxtum du'un yu'u. Yu wyiin jyujp jyantsytye'xy éxtum ja xuu, es ja wyit tyugajtsy poop éxtum ja jajun. ³ Es ti'in yu'ujuty t'ijxtu ja Moisés esu Elius myadya'aktu mudu Jesús. ⁴ Net ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsun, joy ko udsajtam nyaa'ajtam! Pun mdsejpy, n'ok'ya'óyuduts tuguguu uxkuda'ak tujk, tu'uk mij mja'a, tu'ugu Moisés jya'a es jatu'uk tja'a'átut ja Elius.

⁵ Maanuma naty ja Peedru 'yakkajxy, tu'ugu yoots jantsy tu'xp 'yabijttu, es ma ja yoots yajmudooy ko jyuna'añ:

—Tyaadudsu du'un ja n'U'unguts di'ibuts uj njantsytsyejpy es di'ibuts uj muut njotkujku. ¡Mumudowdu yu'u!

⁶ Ko tyadu tmudoodu ja uxpajkruty, ta ñayjyujpudu naxkujxy es jyantsytsyu'kudu.

⁷ Net ja Jesús ñimiinudu ja'ajuty, ñinaxkuxájudu, es 'yanmaay:

—¡Pudu'uktu! ¡Katu mdsu'ugudu!

⁸ Es ko 'yixu'ktu, kyaj tnaky'ijxtu ni pun, yu'uyu ja Jesús naydyi'igyu.

⁹ Ko naty jam wyinjúnaktu ma ja kopk, ta ja Jesús tyuknipujkudu:

—¡Katu pun xytyukmumadya'agyu tyadu di'ibu tu xy'ixtu extu koonum uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, naty tu njikpyekey madsu naty tu n'eeky!

¹⁰ Net ja uxpajkruty dyajtududu ja Jesús:

—¿Es ti ko jyuna'andu di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup ko koonum Elius myina'añ jawyiin?

¹¹ Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun'u ko Elius miimp jawyiin es dya'oyuya'añ tugekyu. ¹² Per uj n'anmaaydyup miits ko Elius tu myiñ, es ja ja'ayuty kyaj 'yuxkajpudu. Yu'uyu tyuundu mut yu'u di'ibu yu'u tsojktu. Du'un nandu'un uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xya'ayowa'anduts yu'ujuty.

¹³ Net ja 'yuxpajkruty tmawinma'añbyáttu ko Jesús yu'u naty myadyakypu ko ja Fwank Yajnubajtru yu'u du'un ja Elius.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyu myudajtypu

¹⁴ Ko jyajttu ma naty ja ja'ayuty, ta ja Jesús ñimujwa'ku tu'ugu yedyujk, es ñaygyoxtu-naaydyáku wyindum, es 'yanmaay:

¹⁵ —Windsun, pa'ayówuts ja n'u'unk, éxtum dyajnáxy ja ayo'on ko myo'oty. Kanak ok jyungujubipy es kanak ok ñugujubipy. ¹⁶ Tyaats tu njayajmíñ ma yu m'uxpajkruty, per kyaj tu tmamadá'aktu dya'aguda'agut.

¹⁷ Ta ja Jesús 'yadsooy:

—¿Extu mabaatnumts n'akmumada'aguduts yu ja'ayuty di'ibu kyaj jyiky'attu éxtum jyatsékyuty es kyaj Dios tmubuktá? Yajmín ja yaa ja mixyu'unk.

¹⁸ Net ja Jesús t'oobudseemy ja ka'oybyu ma ja mixy. Ta netyu 'yagudaky.

¹⁹ Oknum ja uxpxjkruty myadyaktá müt ja Jesús wiink tsoo, es dyajtúudu:

—¿Ti kots úudsuty tu ngamumada'aktá nyajpúdsúmuduts ja ka'oybyu?

²⁰ Jesús oj 'yadsówudu:

—Müt kooxyur miits xymyudattu waandi'knü yu mmubujkúuty. Tüy'ajtün n'anuumudu kooxyur xymyudattu ja mubujkún, oy dü'unün je'eyu éxtumu mortás pajk, m'anmaarpxyur miidsuty tyadu kopk: “Juga'ak yaa es nüjx wiink tsoo”, es jugákpxyur. Ni ti di'ibu kyaj m'o'oyxyudut ko xymyudattu ja mubujkún. ²¹ Tyaadu dü'ambu ka'oybyu, yu'uyu müüt pyudsemy ko n'ayu'ajtüm es ko ngajxtákum.

Jesús tnigajxy myumajtsk ok ja 'yo'kun

²² Maanumu naty 'yakjudittá ti'igyü ma yu ñaxwíñudu Galileeu, Jesús t'anmaaydyu:

—Yu Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu yajtukkadukuya'añ ja ja'ayuty di'ibu kyaj kyurákudu, ²³ es dya'ooga'andu, es ko tyugukxubátut, jyikyryuka'añ.

Ko dü'un oj ya'anuumudu, ta oj jyantsyjjotmaybyuktá.

Tsajptujk kugubajtün

²⁴ Es ko Jesús es ja 'yuxpxjkruty jyajttá Kafarnaúm, ja di'ibu yajkugubajttar ma ja müj tsajptujk oj tñinújxtá ja Peedru, es dyajtúudu:

—¿Ti kyaj t'ayákut miidsudyu mwindsún ja tsajptujk meeñ?

²⁵ Peedru 'yadsooy:

—¿Ti ko kúdi!

Es ko Peedru tyujku tugoty, ta Jesús oj jawyiin jyuna'añ:

—¿Wi'ix mjuna'añ, Simonk? ¿Pún yajtukkabajtp ja ayaku ja réyuty, ja jya'ayuty, o yu wiink ja'ayuty?

²⁶ Peedru 'yadsoojü:

—Yu wiink ja'ayuty.

Jesús 'yadsooy:

—Punu dü'un, ja jya'ayuty kyaj kyubety. ²⁷ Per kúdiibu nmudugo'oyum ni pún, nüjx ma yu mejyñ es xyúyut ja ajkx. Es di'ibu jawyiin mxiiiry, 'yaajóty xuryaadut tu'ugu meeñ di'ibu mbaat müüt xkyubajtta'ay ja mgugubety es ja nja'ats. Es nüjx xkyubety.

18

Pün ni'igu müj

¹ Ma tyaadu dü'un jyajty, ja 'yuxpxjkrudyu Jesús ñimiinudu es yajttújudu:

—¿Pún ma úudsuty waanu müj tsajpótm?

² Net ja Jesús dyaxu tu'ugu uná'ku'unk, es tréjtáky kujk'ám ma ja 'yuxpxjkruty, ³ es t'anmaaydyu:

—Tüy'ajtün n'anuumudu, pün miidsuty kyaj mdugatsta es mjumbítut éxtumu tyadu uná'ku'unk, kyaj mdúkut ma ja tsajpótmudu kutujkún. ⁴ Es dü'un di'ibu ni'igu myudajtyry ja müj'ajtunu tsajpótmudu, yu'uyu dü'un di'ibu yuunk náxyryur es jyumbity éxtumu tyadu uná'ku'unk. ⁵ Es ja ja'ay di'ibu 'yaxájur mududsü nxuugyujxm tu'ugu uná'ku'unk éxtumu tyaadu, nan xy'axájupts üj.

Puroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

⁶ Es pün ja pún dyajpekykya'ay nidu'ugu tyadu uná'ku'unk di'ibuts üj xymyubujkr, waanu oy ryudsü'umxuty yu'u kooxyur yajtuk'yo'kmawunu tu'ugu müj paan es yajkujbjpnáxut mejyñóty. ⁷ ¿Puroobu naxwíñudu ja'ay, ja'a ko may di'ibu yajpekytyuump! Dü'ünüm jyata'añ, per ¿puroobu tadu ja'ay di'ibu wiinkru yajpekytyiumpy! ⁸ Paaty pün myajpekytyuunur tu'ugu mgu'u o tu'ugu mdeky, niboot es uxjüwip jagam. Waanu oy ko

mnuxut tsajpótm ma ja jiky'ajtunú winú xuu winú tiempú, éxtum mbaat njuna'anum kutuk o tekytyuk, es kudiinú ko myajpajta'agut ma ayoodákn mut majtsk adu'umadyu mgu'a mdeky. ⁹ Es pún myajpekytyuunup tu'ugu mwiin, juut es ukka'ats.* Waanú oy ko mnuxut tsajpótm ma ja jiky'ajtunú winú xuu winú tiempú, éxtum mbaat njuna'anum mut tuk adu'um je'eyu mwiin es kudiinú ko myajpajta'agut ma ayoodákn mut majtsk adu'umadyu mwiin.

Borreegu di'ibu tugoy ijxpajtun

¹⁰ 'Katú xy'uxtijy ní tu'ugu tyadu uná'ku'unk. Pes n'anuumadu ko jam tsajpótm ja ánkusaty wyin'ijxtaadup ja nDeedyuts tsajpótmadu. ¹¹ Mut ko uj, ja Naxwíñadu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, ta nmíñuts esuts nyajnitso'oga'añ di'ibu naty ta tugoy.

¹² 'N'okpajtakum pún ja pún tmudaty mugo'pxu byorreegu es 'yux'yo'oy tu'uk, ¿ti kyaj dyajwá'umut yu tadu majta'px majmókx majtáxkpu jamyu ujsóty, es nux t'uxta'ay tadu tu'ukpu? ¹³ Es pún pyatypy, táy'ajtunúts nmudaty ko xonda'agup ni'igu madu tadu tu'ukpu kudiinú madu tadu majta'px majmókx majtáxkpu di'ibu kyaj ta 'yux'yo'oy. ¹⁴ Es nandu'unu du'un yu mDeedyuty di'ibu ijtp tsajpótm, kyaj ttseky tugóyut ní tu'ugu tyadu uná'ku'unguty.

Wi'ix nmugu'ugu pyeky mye'xyuty

¹⁵ 'Pún yu mmugu'uk mmudugoooyup, madya'ak muut nimajtskyu, es tukmamadya'ak di'ibu ta mdukmaduundugóyuty. Pún mjaygyujkxup, ta dún oy mwe'emy mut ja mmugu'uk. ¹⁶ Pún kyaj mjaygyúkuty, múnux tu'uk o majtsk di'ibu myudówdup, es du'un tugekyu ja u'unun yajtukmadya'agut wi'ix jyuna'andu ja majtskpu o tugukpu di'ibu naty ta tmudoo'ittu. ¹⁷ Es pún nan ní yu'u tkamamudoy es tjaygyúkat, anuumadu ja mamubajkputujk ma ñaymyúkudu. Es pún kyaj tjaygyuku, wa'an du'un ñáxut éxtum tu'uk di'ibu kyaj tmubeky ja Dios o éxtumú yajkugubajtpu. ¹⁸ Táy'ajtun n'anuumadu ko di'ibu miits m'awu'undup ya naxwiiñ, ya'awuunup nandu'un tsajpótm, es di'ibu miits m'agajtup ya naxwiiñ, ya'agájup nandu'un tsajpótm.

¹⁹ 'Nandu'unu du'un pún ya naxwiiñ nimajtsk miits xyajti'igyudu m'ayuk es xy'amdowa'añ oytyiity, mmo'oyudubu'u ja nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm. ²⁰ Mut ko ma nimajtsk o niduguk mnaymyúkudu es xy'awdátts, jámuts uj n'ity kujk'am ma miidsaty.

²¹ Net ja Peedru oj dyajtáy ja Jesús:

—Windsún, ¿extu naak ókuts nma'xut ja pyojpu yu nmugu'uguts kots uj xymyuduundugóy xymyugajxtugóy? ¿Extu juxtujk oku?

²² Jesús oj 'yadsóyuty:

—Kyajts njuna'añ ko extu juxtujk ok, ja'a du'un extu juxtujk ok tugu'px majkpu.

Tuumbu di'ibu kyaj ja myumaduumbu mye'xyuty

²³ 'Es mut yu'uguyxm tadu naymya'xu n'okpajtakum tu'ugu ijxpajtun. Ja tsajpótmadu kutujkun ja'a du'un éxtum tu'ugu rey di'ibu jyaya'oyuyán yu kywentu madu tyuumbaty. ²⁴ Ko naty ttuundsonda'aky ja kwentu, net yajtukniiiñ tu'uk di'ibu myuni'xy'ajtypy majtsk mil jumajt naxy niduunk. ²⁵ Ja'a ko ja tyuumbu kyaj tmudaty ti muut dya'adúkat ja ñi'xy, ta ja wyindsún oj ñi'ana'amaty es yajtoogut, ti'igyu mut ja ñado'oxy, ja 'yu'unguty es tugekyu tijaty myudajtypy, es du'un 'yadúkat ja ni'xy. ²⁶ Net ja mduumbu ñaygoxtunaaydyáku wyindsún winduuy, es tmunu'xtáky: “Windsún, mudat ja ma'xtujkun mut uj es nmugubátup tugekyu.” ²⁷ Ja wyindsún pya'ayooju es mya'xu ko tkamugubejty. Ta oj yajnas mátsu.

²⁸ 'Per ko pyudseemy ja mduumbu, net tpaty jatu'ugu myumaduumbu di'ibu naty yu'u kamugubajtup mugo'px xuu niduunk. Ta dyo'kmamajtsu es dyo'kpeñ, es t'anuumu: “¡Kubat di'ibuts xykyameepy!” ²⁹ Net ja myumaduumbu wyingoxtunaaydyáku, es

* 18:9 Xytyuk'ijxumú Jesús ko di'ibu xyajpekytyu'unum, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'adyu ku'u, teky, es ní yu'u wiin. Ix Matewú 15:17-20

myunu'xtáku: “Múdat ja pa'ayo'on mut ɛj es nmugubátup tugekyu.” ³⁰ Es ja myuni'xy kyaj oj myama'xtíkyuty, nik ni'igu oj dyajtsímyuty extu ko tkubátut ja ñi'xy.

³¹ 'Ko ja wiinkpadyu myumduumbu t'ijxtu tyaadu, net byeen oj tjáwudu es oj ttukmadya'aktu ja wyindsún tugekyu éxtamu naty tu jyaty. ³² Net ja windsún oj dyajwóyuty ja tyuumbu, es t'anmaay: “¡Axuk mduumbu, kyaj oy tu mduñ! Ɖj tats mij nme'xy tugekyu yu mni'xy mut ko tu xymyunu'xta'agyuts. ³³ Mij nan mbaatxyup tu xymyuma'xtíky ja mmamduumbu, éxtamts ɛj mij tu nba'ayoy.” ³⁴ Ta ja windsún jyantsyjoyot'ambejky, es tni'ana'amu es yajtadyúnut extu ko tkubajtta'ayut tugekyu di'ibu kyayajkyry.

³⁵ Esu Jesús 'yajakñáñ:

—Du'un nandú'unuts ja nDeedyuts ttuna'añ mut miidsuty pún kyaj nidu'uk nidu'uk mnaymya'xudu mut winu mjot.

19

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'ududu

¹ Ko Jesús yu tyaadu tmadyaktaay, ta oj tsooñ Galileu es jyajty Judeu ñaaxóty di'ibu ijtp jadsoo ma yu xuu pyadsemy, ma yu Jordán majnaba'a. ² May ja ja'ayuty oj ryanjxudu, es jap dya'agudaky ja puma'ayuty.

³ Net naagudyu fariseeuty tniimiindu ja Jesús es t'ixa'andu wi'ix t'ok'yajka'adut. Ta dyajtuudu:

—¿Ti mbaat ñaywya'xyuty tu'ugu yedyujk mudu ñudo'oxy mut oytyi winma'añuty?

⁴ Yu'u 'yadsoojudu:

—¿Kyajnum miits xykyajxtu ja Diosu jyaaybyajtan ma tmadya'aky ko jawyñup ja Dios tkojy ja ja'ayuty, ja yedyujk esu toxytyujk?, ⁵ esu Dios jyunañ: “Paaty ja yedyujk myastu'udup ja tyaak tyeety es ñaybyuwa'agudut mudu ñudo'oxy, es du'un nimajtsk 'yittut ti'igyu.” ⁶ Es du'un kyaj ñakyñimajtskuty, je'eyu du'un tu'uk. Es paaty ja yedyujk kyaj tmastu'udut ja ñudo'oxy, mut ko ja Dios tu yajnaymyíkyuty.

⁷ Net yajtuujudu:

—¿Es ti ko yu Moisés tni'ana'amu es ko tu'ugu yedyujk tmastu'uta'añ ja ñudo'oxy, jawyiin tu'ugu neky yajmo'ot ma jyuna'añ ko tu tmastu'uty ja toxytyujk?

⁸ Jesús 'yanmaayudu:

—Ja'a du'un mut ko jyuunadyu mjótuty ja Moisés dyajkutijky es ja yedyujk tmastu'udut ja ñudo'oxy, per tim jayujp kyaj dyu'unuty. ⁹ Es n'anmaaydyup ko di'ibu myastutypy ja ñudo'oxy, es kyaj mut ko dyajtugooy ja pujk úkunu wyindsu'kún, es pyúkut mut ja wiinkpu toxytyujk, yajtugeebyu du'un ja pujk úkunu wyindsu'kún.

¹⁰ Net ja 'yaxpujkruty 'yanmaayudu:

—Punu du'unu du'unu taadu, nik oy ko kyaj pún tyimpúkut.

¹¹ Jesús jyunañ:

—Kyaj nidugekyu mbaat tkupúkut yu ayuk, yu'uyu du'un mbaat di'ibadyu Dios tu myo'oyuty ja myadakun. ¹² Ta di'ibu kyaj pyuktu. Naaguty du'unu dun tyimmín tyimja'ttu kyaj kya'px'áttu, naaguty kyaj pyuktu mut ko ja'ay yajma'adudu, es naaguty kyaj pyuktu mut ko ni'igu oy tmaduna'andu Dios. Pún mbaat tkupeky yu ayuk di'ibuts tu ngajxy, wa'an tkupeky.

Jesús tkuni'xy ja uná'ku'unguty

¹³ Net naaguty ja ja'ayuty dyajmiindu ja 'yuna'ku'unguty ma ja Jesús es tñigajxta'aktut; es ja 'yaxpujkruty 'yoodu ja di'ibu myamiindup ja 'yuna'ku'unguty. ¹⁴ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yaxpujkruty:

—Mastu'uttu, wa'andsu uná'ku'unguty xyñimínduts, es katu xyajjumbíty, mut ko ja tsajpótudu kutujkun yu'u jya'a'ajtypy di'ibu du'un éxtum yu'ujuty.

¹⁵ Es ko ja Jesús tka'unikooñ ja uná'ku'unguty, ta jap oj tso'onnu.

Mukja'ay tmadya'aky ja Jesús

¹⁶ Tu'ugũ mixy oj tninejxy ja Jesús, es dyajtuũy:

—Windsún, ¿di'ibũ óbyuats ndúnũp esuts nmudátut ja jiky'ajtanũ winũ xũũ winũ tiempũ?

¹⁷ Netũ Jesús 'yadsoojũ:

—¿Ti kots xyajtáy di'ibũ dũn oy? Ti'igyũ dũ'un di'ibũ dũn oy, yũ Dios. Pũn mmũdataampy yũ jiky'ajtanũ winũ xũũ winũ tiempũ, kuydyún ja Diosũ 'yana'amũn.

¹⁸ Ta yajtuũjũ ja mixy:

—¿Di'ibũty?

Jesús 'yanmaayũ:

—Katũ myajja'ay'eeky, katũ xyajtũgóy ja pũjk úkũnũ wyindsũ'kũn, katũ mmeetsy, katũ pũn xywyngajxpéty, ¹⁹ mwindsũ'ugũp ja mdaak mdeety es mdsókũp ja mmũdujkrã'a éxtũm mij kũ'am mnaydsyékyuty.

²⁰ Ta ja mixy jyũnãĩ:

—Tũgekyũ tyaadũ tũts nguydyũn extũ tũ ndimmutsk'átyuats. ¿Tũts xy'aktũgoy'ajtxũp?

²¹ Jesús 'yanmaayũ:

—Pũn m'itaamp wa'ats, to'kta'ay di'ibũ mmũdajtypy es mo'oy ja ayoobũ ja'ayuty, es xymũdátut pũjke'eky ja m'oy'ajtanũ tsajpótmũdũ. Es net mjũmbítut es xypyamínũdũts.

²² Es ko ja mixy tmũdooyũ tyaadũ, ta oj ñejxy jotmaymyũt, mũt ko jyantsymyũk-ja'ayũdyũ naty.

²³ Ta ja Jesús t'anmaaydyũ ja 'yũxpũjkrũty:

—Tũy'ajtan n'anũũmũdũ ko ni'igu ñimũjaaty es tu'ugũ mukja'ay tyúkat mã ja tsajpótmũdũ kutujkũn. ²⁴ Waanũ pojũn es tu'ugũ kameyũ ñáxũt xu'uũ jutoty, es ñimũjaaty es tu'ugũ mukja'ay tyúkat mã yũ tsajpótmũdũ kutujkũn.

²⁵ Ko tyaadũ tmũdoodũ ja xpũjkrũty, dũ'uũnũ wyũ'amũdyaydyũ es ñayyajtuũjudũ ak yũ'ajuty:

—¿Es pũnũ dũn mbaat ñitse'eky?

²⁶ Jesús wyin'ijxpajtũdũ es 'yanmaayũdũ:

—Yũ ja'ayuty kyaj mbaat ttuũn tyaadũ, peru Dios mbaat ttuũn tũgekyũ.

²⁷ Ta ja Peedru 'yanmaayũ:

—Windsún, uũdsuty tũts nmastu'uttũ di'ibũdsũ naty nmũdajttũp tũgekyũ es nbanũjxtũpts mij, ¿es tiidsũ net nmũdátũp?

²⁸ Netũ Jesús 'yadsoojũ:

—Tũy'ajtan n'anũũmũdũ ko mã tadũ tiempũ mã tũgekyũ 'yóyũt jemy, ko yũ Naxwíũdũ Ja'ayũdyũ Kyudũnaabyũ 'yu'uũnũt mũt ni'igu mũj'ajtan mã yajkutuka'aã, miidsuty éxtũm xypyanyũjxtũ m'u'uũnũdũp nandũ'un mã majmajtskũ uũnaaybyajn es xypyayo'oydyũt ja nimajmajtskũ kajpnũ Israel ja'ayuty. ²⁹ Es nidũgekyũ di'ibũ tũ tmastu'uttũ tyũjk, o myũga'ax, o tyeety, o tyaaak, o 'yu'unk, o ñax, mũt uũjtskyũjxm, 'yaxájũdũp mũgo'px dũ'unũn éxtũm di'ibũ tũ tmastu'uty, es nan 'yaxájũdũp ja jiky'ajtanũ winũ xũũ winũ tiempũ. ³⁰ Per may di'ibũ tyam ijttũp mũj windum, yũ'u dũn nũjxtũp ux'am; es di'ibũ tyam ux'am nũjxtũp, yũ'u dũ'un ítũp mũj windum.

20

Tuumbũtũjk éxtũmũ ijxpajtan

¹ Ja tsajpótmũdũ kutujkũnũ dũ'un éxtũm tu'ugũ ja'ay di'ibũ myũdajtypy ja 'yuuvũ kam, es ñejxy tsejkyũ mũduumbũ uxtaabyũ es ttúnũt mã 'yuuvũ kam. ² Ja tuumbũtũjk tkurũjktũ éxtũm ja kugam myũjyũ'a'ũnũdũ mũt tu'ugũ denaryũ meeĩ. Ta kyajxũdũ mã ja kyam. ³ Oknũm ja kugam tsoyo'ũ waambetyxyũũ, es t'ijxy ja wiinkrũty jap maayóty di'ibũ awaadsuty. ⁴ Ta t'anmaay: “Nũjxtũ miidsuty nandũ'un mdũndũ mãdsũ n'uuvũ kam, es nmũjúyũp éxtũm pyaadyũty.” Ta ja'ajuty oj ñũjxtũ.

⁵ Ja kugam tsoyo'ũ jatũgok kijkyxyũũ, es nandũ'un tũgũk yaxp xyũũ, es nandũ'un ttuũn jatũgok. ⁶ Es ta natyũn éxtũm jawaanxũũ, ta ñejxy jatũgok jap maayóty, es tpaty

ja wiinkpɛty di'ibɛ naty awaadsɛty. Ta t'anmaay: “¿Ti ko miits xyajtugóydyɛ ja mɛɛ es ni mgatundɛ?” ⁷ Ta 'yadsoojɛdɛ: “Mɛt ko ni púnɛts tɛ xykya'anu'xtɛ.” Net ja kugam 'yanmaayɛdɛ: “Nɛjxtɛ nandɛ'un miits mdundɛ mɛdsɛ ngam es nmɛjúyɛp éxtɛm pyaadyɛty.”

⁸ Es ko oj tsyu'ujɛnɛ, ta ja kugam t'anmaay ja di'ibɛ yajtuump: “Yáxɛdɛ ja tuumbɛty es mɛjúydyɛ, mdsɛndɛ'agɛt mɛdɛ di'ibɛ ok tɛjkɛdɛ tuumbɛ es xytyukkugáxɛt mɛdɛ di'ibɛ jawyiin tɛjkɛdɛ tuumbɛ.” ⁹ Net myiindɛ di'ibɛ naty tɛ tyuundákɛdɛ tim tsuu, es nidu'uk nidu'uk t'axájɛdɛ ja myɛju'uñ tuk xɛɛ nidún. ¹⁰ Oknɛm ko pyátɛdɛ yajmɛjúydyɛt di'ibɛ naty jawyiin tɛ tyúkɛdɛ tuumbɛ, ja'ajɛty jɛnandɛ ko waanɛ ni'igɛ da yajmɛjúyɛ'andɛ. Per nandɛ'un t'axajɛ tuk xɛɛ nidún ja myɛju'uñ. ¹¹ Ko t'axajɛdyaadyɛ, ta ttukjot'ambɛjktɛ ja wyindsún, ¹² es t'anɛmɛdɛ: “Tyaadɛ di'ibɛ tɛ jya'ttɛ ok es je'eyɛ tuk oorɛ tɛ tyundɛ, tɛ xymyɛjúy nandɛ'un éxtɛm ɛdsɛty di'ibátyɛts tɛ nyajnáxtɛ ja ambɛ mats tɛ ndundɛ tuk xɛɛ.” ¹³ Es ja windsún t'adsooy nidu'ugɛty ja'ajɛty: “Ix mɛgu'uk, kyajts jayam ti nbuwítsyɛts di'ibɛ mbátɛp. ¿Tii kyaj tɛ nɛay'anma'ayɛm es nmɛjúyɛt éxtɛm jayam nmo'oyɛ? ¹⁴ Jɛwɛ'ak. Nɛjx mɛdɛ tyadɛ mmɛju'uñ. Ʋj nmo'oyaambɛyɛdsɛ tyaadɛ di'ibɛ tim ok tɛ tyɛkɛ tuumbɛ dɛ'un éxtɛm mij jayam nmo'oy. ¹⁵ ¿Tii kyajts ɛj mbaat nduñ di'ibɛts ɛj ndsejpy mɛdɛdsɛ nmeeñ? ¿O mɛaywyinnaxɛja'ap kɛts ɛj n'oyjya'ayɛty?”

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyɛ ja 'yɛxpɛjkrɛty:

—Es dɛ'un jyata'añ di'ibɛ ijtr ok, yɛ'u dɛ'un nɛjxɛp jawyiin; es di'ibɛ dɛn jawyiin ijttɛp, yɛ'u dɛn ittɛp ok. Ja'a ko may yajwowa'andɛ, per waanɛ di'ibɛ yajtukwijtstu'udaamp.

Jesús tnigajxy myɛdɛgɛk ok ja 'yo'kɛn

¹⁷ Ko ja Jesús tso'onnɛ es ñɛjxnɛ Jerusalén, ta twoonejxy wiink tsoo ja nimajmajtskrɛ 'yɛxpɛjkrɛ, es t'anmaaydyɛ:

¹⁸ —Extɛm xy'ixtɛ, tyam nbatɛjkɛm Jerusalén, mɛ ɛj, ja Naxwíñɛdɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ, nyajkɛyaka'añɛts mɛ ja teedywyindsúnɛty es ja di'ibɛty tsajptugóty ya'ɛxpɛjktɛp, es xytyuknikajxpatɛ'andɛts ja o'kɛn ¹⁹ es nyajkɛyaka'añɛts mɛ yɛ romanɛ ja'ayɛty esɛts xyñixi'ik xytyukxi'iktɛdɛts, xywyóptɛdɛts es xyajkruuzpátɛdɛts, per ja kumɛgɛk xɛɛ njikyryákɛdɛts.

Toxytyɛjk ryɛjktso'ojɛn

²⁰ Santya'agɛ esɛ Fwank, Zebedeɛ myaangɛty, ñɛjxtɛ mɛdɛ tyaagɛty es tɛnimɛjwa'ktɛ Jesús. Net ja tyaak ñaygyoxtnaaydyákɛ Jesús wyindum es t'amdowa'añ ja may'ajtɛn. ²¹ Ta ja Jesús yajtuujɛ:

—¿Tii dɛn mdsejpy?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Tyaats majtskɛ n'u'unk. Tunɛ may'ajtɛn es xya'u'uñɛt tu'uk aga'añdsyoo es jatɛ'uk anajñdsyoo mɛ mij myajkutúkɛt.

²² Jesús t'adsoodɛ ja tukka'axpɛ xpɛjkrɛty:

—Kyaj xyñijáwɛdɛ di'ibɛ m'amdoodɛp. ¿Mbaat miits xy'uuktɛ mɛ ja kálɛz mats ɛj n'uuga'añ?

Ta ja'ajɛty 'yadsoodɛ:

—Ti ko kɛdii, mbaat.

²³ Netɛ Jesús 'yadsoojɛdɛ:

—Tɛy'ajtɛn ko miits m'uuktɛp mats ja ngálɛz, per kyajts ɛj xypyaaty esɛts njɛna'anɛt púnɛty u'uñɛp mats n'aga'añdsyoo es mats n'anajñdsyoo. Taadɛ yɛ'u dɛ'un ittɛp di'ibɛts ja nDeety tɛ ttuknibɛjtaagɛ.

²⁴ Ko ja nimajkrɛ xpɛjkrɛty tmɛdoodɛ, ta ttukjot'ambɛjktɛ ja nimajtskrɛ xpɛjkrɛ.

²⁵ Esɛ Jesús dyajnaymyujkɛdɛ, es t'anmaaydyɛ:

—Miits mnija'adɛp ko yɛ di'ibɛ yɛ naxwíñɛdɛ ñiwindsɛn'ajtypy es di'ibɛ 'yane'empy yɛ'ajɛty, tyuktiimpy di'ibɛ yɛ'u kɛ'ɛm tsyejpy. ²⁶ Per kyaj dyɛ'un'átɛt mɛ miidsɛdyɛn.

Ja'a du'un di'ibu situy mujpudsumaamp ma miidsudyun, yu'u du'un mmudunudup.
²⁷ Es di'ibu naybyujta'aganup nidu'uk ma miidsuty éxtama jawyiimba, yu'u du'un mduumba'áttup. ²⁸ Du'un éxtam uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts tu nmiñ esuts pán xymyudúndut, ja'a du'un esuts uj nmudúndut es nyákuðats ja njiky'ajtun es nimayjya'ay ñitso'oktat.

Jesús dya'ijxpéky nimajtsk ja wiints

²⁹ Ko naty ja Jesús es ja 'yuxpújkpúty tsoyondú Jerikoo, may ja ja'ayuty oj tranujxta ja Jesús. ³⁰ Nimajtska naty ja wiints 'yu'uñudu tu'ubu'aa. Es ko tmudoodu ko Jesusu naty ñaxy, ta yaxkaktu:

—¡Windsún, tyuump 'yaats ja Davit, pa''ayooduguts uudsuty!

³¹ May ja ja'ayuty 'yoojuda es 'yamóndut, per ja'ajaty ni'igu 'yaktim'yaxka'aktu jantsy muk:

—¡Windsún, Davitu tyuump 'yaats, pa''ayooduguts uudsuty!

³² Ta Jesús oj waanu wyu'ama es dyaxu ja wiindsuty, es dyajtuudu:

—¿Wi'ix xytsyoktu es ndúndut?

³³ Net ja'ajaty 'yadsoodu:

—Windsún, yu'u esudsu nwiinuty 'yijxpákat.

³⁴ Ta ja Jesús tra''ayooy ja wiindsuty, es ttoonu ja wyiin es netyu oj 'yijxpéky. Ta oj tranujxta ja Jesús.

21

Jesús tyuku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

¹ Ko naty jya'tánna Jerusalén, ko jyajttu Betfajee, jamyu ma ja Oliivus Kork, netu Jesús tkejxy nimajtska 'yuxpújkpa, ² es t'anmaay:

—Nujx ma yu mutsk kajpnu'unk di'ibu yajwingu'ijxup, es jap xypyaadut kuwuuñ tu'ugu burru to'oxy mudu 'yu'unk di'ibu ni púnnam tkatuk'u'uñu, es mugaju es xyajmínut. ³ Es pun jap pán wi'ix m'anu'amxuty, anuumu ko yu mwindsún dyajtuna'añ es rójunuk tkajxambítat jatugok.

⁴ Tyaadu du'un jyajty es yajkuudyúnut di'ibu ja Diosu kyugajxpa myadyak ma tkaxjaay:

⁵ Anuumu Syon kajpn:*

“Ixtu yu mrey mnimínudu, tuda'aky,
 es ttuk'u'uñu tu'ugu burru to'oxyu 'yu'unk.”

⁶ Net ja 'yuxpújkpúty oj ñujxta es ttuundu éxtama naty ja Jesús tu tyuknipákuðu, ⁷ dyajmiindu ja burru to'oxy es ja 'yu'unk, es trujtáktu ja ñikujxyudu wit éxtama jyaba'an. Ta ja Jesús ttukpejty. ⁸ Es ja mayjya'ayuty dwinya'pudu ja ñikujxyudu wit ja tu'aa, es wiinkpúty ttujtu ja kepyu 'yaay xye'entsy es ttukwin'o'oxudu ja tu'aa. ⁹ Ja ja'ayuty di'ibu ñujxtap jawyiin es nandu'un ja di'ibu miindup ux'ok ya'ax jyoktu:

—Muj 'yítat ja rey Davitu tyuump 'yaats! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtama Kyudunaabyu Nindsun'ajtam Dios! ¡Awdattu Dios!

¹⁰ Ko kyajpndujkudu Jerusalén, nidugekyu ja ja'ay tmuj'ix dmujjáuudu, es dyajtáwdu:

—¿Tii dunu tyaadu?

¹¹ Ja ja'ayuty jyuna'andu:

—Yu'u du'un ja Diosu kyugajxpa, Jesús di'ibu kugajpn Nazaret, Galileea ñaaxóty.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktap ma ja muj tsajptajk

¹² Oknum ja Jesús tyujku muj tsajptajk ñabotsoty es dyajpudseemy nidugekyu di'ibu naty jap juuy to'ktap, es dyajjumbijty ja myeesuty di'ibu naty jap wyingugoondup ja meen di'ibu kyaj ja tsajptajk tja'a'áty, es nandu'un dyajjumbijty ja syíyuty di'ibu tyo'ktap ja pak. ¹³ Ta ja Jesús jyunañ:

* 21:5 Syon yu'u nandu'un ya''andijp Jerusalén.

—Du'un ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: “Yu ndujkuts yu'u du'un ma ja'ay kyajx-ta'aky”, per miidsuty tu xyajwa'andu ma'tspu aank.

¹⁴ Jap ma muj tsajptujk ñimiinudu ja Jesús naagudyu wiints esu uxneybyu, es yu'u dya'agudaky. ¹⁵ Es ko ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpújktup t'ijxtu ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyiimpy, es ko tmūdoodu ko ja una'ku'unguty jyuna'andu mak ma ja muj tsajptujk: “¡Muj 'yítat ja rey Davitu tyuamp 'yaats!”, ta jyot'ambujktu. ¹⁶ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—¿Mmudeepy éxtum jyuna'andu?

Ta Jesús 'yadsooy:

—Nmudeebyuts. ¿Per tii, kyajnum xyajmadya'aktu miidsuty ja Diosu jyaabyajtun ko tyaadu tmadya'agyu? Du'un jyuna'añ:

Tu xyrujta'aky es ja una'ku'unguty, es extu di'ibu tsi'tspnum, m'awdátudat amumdu'uk jot.

¹⁷ Ta ja Jesús japyu tnikaktu, es oj ñejxy ma Betañu kajpn. Jap myaay.

Jesús tkajxpéky ja iigu kepy

¹⁸ Jakumbom jepy ko Jesús jyumbijty es jatugok ñejxy Jerusalén, ta yu'o'ku. ¹⁹ Ta t'ijxy tu'ugu iigu kepy tu'ubu'aay. Ta tnumujwa'ky, es kyaj tpaty ni ti tyuamp ja kepy, je'eyu 'yaay. Ta ja Jesús t'anmaay ja iigu kepy:

—Ni na'a mganakytyuamp'átat.

Netyu ja iigu kepy oj tyutsnu.

²⁰ Ko t'ijxtu tyaadu ja uxpujkruty, du'uñu wyu'amudyaadyu es dyajtuudu ja Jesús:

—¿Es wi'ixu du'un ko tyadu iigu kepy ta tyu'utsy tim pójunu?

²¹ Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun n'anuumudu ko pun mmudajttup ja mubujkun es kyaj xyujrpjáwudu, kyaj yu'uyudyu tyaadu mbaat xytyundu éxtumts tu nduñ ja iigu kepy, extu m'anuumudubu tyadu kopk: “Jawa'ak ja yaa es nujx mejyñóty.” Es du'un jyátat. ²² Es tugekyu di'ibu miits m'amdoodup ma mgajxta'aktu, pun mmubujktup, m'axájudup.

Jesusu kyutujkan

²³ Ta ja Jesús tyujku muj tsajptujk ñabotsoty. Es ma naty ya'uxpeky ñimiinudu ja teedywyindsúnuty es ja israelítadyu myujja'aydyujk, es yajtuujudu:

—¿Pán kyutujkan muut xytyuñu tyaadu? ¿Pán tu mgutujkanmo'oyaty?

²⁴ Ta Jesús t'adsoodu:

—Uj nandu'an nyajtawaambyuts tu'ugu ayuk miidsuty. Pun xy'adsoojumbijtpats, net n'anuumut ti kutujkanuts uj muut nduñu tyaadu. ²⁵ ¿Pán kutujkanmooyu ja Fwank es yajnubátat, Dios o yu ja'ayuty?

Ta ak yu'ujuty ñay'uu ñaygyajxudu es ñayjyuna'anudu:

—Pun n'okjuna'anum ko Dios tuk'ana'amu, ta yu xy'adso'om: “¿Es ti ko xykyamubuktu?” ²⁶ Es pun njuna'anum ko ja'ayuty, ta yu ja'ayuty xytyu'unum axuuk, mut ko nidugekyu yu'ujuty tmubuktu ko Fwank yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu.

²⁷ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Kyajts nnijáwudu.

Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Es uj nan kyajts miits n'awánudat ko ti kutujkanuts uj muut nduñudsu tyaadu.

Nimajtsku ja'ay tukka'ax éxtumu ijxpajtun

²⁸ Min n'oktukmumadya'aktu tu'ugu ijxpajtun:

—Tu'ugu ja'ay tmudaty majtsku myaank. Ta t'anmaay nidu'uk: “Nitú, nujx mduñ madsu n'uuvu kam.” ²⁹ Ta ja 'yu'un'k 'yadsoojú: “Kyajts nnujxa'añ.” Oknum dyajtugajtsy ja wyinma'añ, es oj ñejxy tuumbu. ³⁰ Ta ja u'un'kteety oj tninejxy jatu'uk, es nandu'un t'anmaay. Es 'yadsoojú: “Oy, tatú, nnejxyuts.” Es kyaj oj ñejxy. ³¹ ¿Di'ibu nidu'ugu tyadu majtskpu tyuun éxtum ja tyeety ttsejky?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ja jawyiimbu.

Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Tuy'ajtan n'anuumudu ko yu yajkugabajtputy esu kujeñdyo'oxyuty túkudup ma yu tsajpótmudu kutujkun oy miits mgadimtukudut. ³² Mut ko yu Fwank Yajnubajtputy myiñ tuk'ijxpu wi'ixu Dios ttseky mjiky'áttut, es miidsuty kyaj xymyubujktu, es nik ja yajkugabajtputy es ja kujeñdyo'oxyuty mubujkudu. Es miidsuty, oy oj xyja'ixtu tyaadu, kyaj xyajtugajstta mjot mwinma'añ esxup xymyubujktu.

Axuk kamgwentu'ajtputy éxtum ijxajtan

³³ Mūdowdu tyadu jatu'ugu ijxajtan. Tu'ugu ja'ay oj tkojy ja uuvu kam. Ta tnageemy es dya'uyuy ma dyajnipátut ja uuvu ko yajwinma'adsa'anut, es tkojy tu'ugu potsy kujxm ma mbaat jam n'ijxákum es ngwentu'ajtum tugekyu.

'Oknum tmooy ani'xy ja uuvu kam mut wiink ja'ayuty, es tso'onnu. Jagam nax jagamgajpn oj ñejxy. ³⁴ Ko tpaty ja tiempu ma ja uuvu yajtukmukánnu, ta tkejxy naagudyu tyuumbu es t'amdówut ja mūdumbuty ja uuvu di'ibu pátur ja kugam. ³⁵ Es ja uuvu kamgwentu'ajtputy tmajstta ja di'ibu ja windsún kyajx. Ta twojptu es dya'o'ktu naaguty, es naaguty tka'tstu. ³⁶ Net ja kugam tkejxy ja wiinkpu tyuumbuty waanu ni'igu, es ja uuvu kamgwentu'ajtputy nandu'un ttuundu jatugok.

³⁷ Es tim ok tkejxy ja kyum u'unk, es wyinmaay: “Wyindsu'ugubu daa yu n'u'unk.” ³⁸ Es ko t'ixtu ja uuvu kamgwentu'ajtputy ko myiñ ja wyindsunu 'yu'unk, ta ñayjynánudu ak yu'ajuty: “Tyaadu du'un di'ibu 'yaxajyaaupy ja kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kum es du'un nmwumum yu uuvu kam.” ³⁹ Es ta tmajstta, es dyajpudsuumdu uuvu kamoty es dya'o'ktu.

⁴⁰ Ta Jesús dyajtuuy:

—Es ko myínut ja kugam, ¿ti tyúnup mudu tadu kamgwentu'ajtputy?

⁴¹ Ta t'anmaaydyu:

—Ya'ooktup es ni tkapa'ayówut, es ttuk'anuxut yu tadu ñax ja wiinkputy mūdumbuty di'ibu tukkudákudup ma ja tiempu tpaadut ja pyujta'aky di'ibu pátur.

⁴² Net ja Jesús t'anmaay:

—Ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ:

Ja tsaa di'ibu ja pojtspu 'yuxtijtu,

tu tpaaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

Tyaadu du'un ja tyu'ununu Nindsun'ajtum Dios,

es n'okwumudya'ayum du'añu.

¿Tii ni na'anum miits xykya'uxpuktu yu tyaadu? ⁴³ Mudu tyaadu, ja'ats n'andijpy ko myajpukuya'anudu ja tsajpótmudu kutujkun, es yajmo'oya'añ ja ja'ayuty di'ibu myeepy ja Dios di'ibu pátur. ⁴⁴ Es otyim púnuty ko kyudáwut ma tyadu tsaa, jo'pts tyúnudut; es di'ibu nikuybyajtubu tyadu tsaa, tukwa'ayudya'ayudup.

⁴⁵ Ko ja teedywyindsúnuty es ja fariseeuty tmūdoodu ja ijxajtan di'ibu Jesús pyujtáky, ta tmwinma'añbyáttu ko yu'u naty yajmadyákp. ⁴⁶ Ta tjamatsandu, per tsum'kudu ja mayja'ay, mut ko ja ja'ayuty jyuna'andu nidugekyu ko Jesús yu'ajuty ja Diosu kyugajxpu.

22

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹ Jesús t'akpajtáky ja wiinkpu ijxajtan, es t'anmaaydyu:

² —Yu tsajpótmudu kutujkunu du'un éxtum tu'ugu rey di'ibu tyuun ja xuu ma ja 'yu'unk pyejky. ³ Ta tkejxy ja pyo'oduumbuty woobu di'ibu naty jawyiin tu t'anuumudu, peru taaduty kyaj myinandu. ⁴ Ta jatugok ja rey tkejxy ja pyo'oduumbuty, es t'anuumu: “Anuumudu taaduty ko tyam tu 'yabatudya'ay ja ka'ay ukun. Tuts nya'eegyuty ja ndsajkaatsa ni'xyátyutyru es tugekyu 'yity abaadu. Wa'an tmindu.” ⁵ Per ja di'ibu oj

yajwówdá kyaj ttuundá kwentá, nidu'uk oj ñejxy kyamoty, jatu'uk oj ñejxy to'kpa, ⁶ es ja wiinkpáty tmajstá ja reyá pyo'oduumbá es ttuundá axúuk, extá ko dya'o'ktá.

⁷ Es ta ja rey jyantsyjoyt'ambejky, es tkejxy ja syoldaadúty es dya'o'ktá taada di'ibá tá ya'o'kxáty ja pyo'oduumbá, es dyajno'ktá yá kyajpn. ⁸ Net t'anmaay ja tyuumbáty: “Túgekyá 'yity abaada má tyáda xúu, peru taadúty di'ibá tá yajwówdá, kyaj ñitúkaty myíndat. ⁹ Nájxtá má yá kajngijkyáda máj tu'u, es wowdá má tyáda xúu nidúgekyá di'ibá mbatypy.” ¹⁰ Ja po'oduumbáty tso'ondu es dyajmiindu nidúgekyá di'ibá pyattá, oyjya'aybyá esú kyaj 'yoyjya'aybyúty; es dá'un 'yujtspejty ja tújk má ja 'áayty.

¹¹ Net ja rey tyújku túgoty es t'ixa'añ di'ibá naty tá yajwówdá. Net t'ijxy tu'ugá ja 'áay jar ko kyaj tmádaty ja wyit éxtám pyaadyúty ttuktáku tadá xúu. ¹² Es ja rey t'anmaay: “Múgu'uk, ¿wi'ixá dá'un mij tá mdúku ja yáa es ni tá xkyatuktáku yá mwit éxtám pyaadyúty xtyuktáku tyáda xúu?” Es amoñá oj wye'emy ja yedyújk. ¹³ Net ja rey t'anmaaydyá ja wingiibyúty: “Kúwúun tekywúundá es jubijppádsúmdá awá'atstúma ja koots'át, má ja 'áay jyá'uy yá'axtá es ñaydyútskaadúdat má ja ayo'on.”

¹⁴ Ta ja Jesús 'yajakñaná:

—Pes may di'ibá yajwoodá, per waaná di'ibá yajtukwíjtstútp.

Jesús tmadya'aky ja kugábajtán

¹⁵ Ta oj ñájxnúda ja fariseeúty es dyajti'igyáda ja wyinma'añáty wi'ix mbaat dya'anúguga'áda ja Jesús. ¹⁶ Es ta tkajxtá naagúty ja jya'ayúty ti'igyá má ja Eroodásu jya'ayúty, es t'anmaaydyá Jesús:

—Windsún, nnija'adúpts ko mgájxy má ja túy'ajtán es ko myá'axpeky má ja túy'ajtáná Diosú ñá'u tyu'u, es ni xkyatuñá kwentá di'ibá ja 'áayty myadyáktáp, má ko kyaj mmájppádsémy má ni pán. ¹⁷ Winma'añmyoodyúgats. ¿Oyá daa kots ngugabáttat má yá yajkutújkpa kópk, o kyajú?

¹⁸ Níja'abá naty ja Jesús ja tyáadúdyá 'yaxúk winma'añáty. Ta t'anmaaydyá:

—Miidsúty di'ibá nay'andíjudá es jyiky'attá túy'ajtán máat, ¿ti kots miits xyajka'á-ja'andá? ¹⁹ Tuk'ijxtúgats ja meeñ di'ibá máat mgugábety.

Net dyajmiindu tu'ugá platá meeñ. ²⁰ Ko tyáada t'ijxy ja Jesús, net dyajtuúy:

—¿Pánú tyáada wyiin jyájpr esú xyúu di'ibá yam kúxja'ay?

²¹ Ta ja 'ajúty 'yadsoodá:

—Yá yajkutújkpa kópká wyiin jyájpr.

Net ja Jesús 'yanmaayáda:

—Pes mo'oydyá ja yajkutújkpa kópk ja di'ibá yá'u jya'a'ajtypy, es mo'oy ja Dios di'ibá Dios jya'a'ajtypy.

²² Ko tmádoodyá tyáada, ta dá'uñá wyá'umúdyáadyá. Ta tmastuttá es oj ñájxnúda.

Ja'ay dyajtáwdá pán jikyupyáktáp ja o'kpaty

²³ Nan ja xúu naagúdyá saduseeúty oj tñinájxtá Jesús. Ja saduseeúty jyána'andá ko kyajpr jyikyryúka'añ ja o'kpaty. Dá'unú tyáada ttukñibájtkáda:

²⁴ —Yá'axpájkrá, Moisés ja 'yana'amán jánaamp ko tu'ugá yedyújk 'yeeky es kyaj tá tpaattá 'yu'unk, ja myúga'ax pyúkar ja ku'ekyúty'oxy es tmádtat ja 'yu'unk, es ja'a tyukñikájxm'átáp ja jamyí. ²⁵ Dá'un jyájty má údsúty. Tamá naty jústújk tukka'axú yedyúkaty. Ja ka'axkópkr pyejky, es 'ye'ky, es kyaj tpaattá ja 'yu'unk. Ta ja myúmajtskrá tpejky ja ku'ekyúty'oxy. ²⁶ Es nandá'un jyájty, es ja myúduúgúkrá nandá'un jyájty, extá ko 'yabúdsúmdaay nijústújk. ²⁷ Es ko tyáada dá'un túgekyá ñájxy, ta 'ye'ky nandá'un ja toxytyújk. ²⁸ Es má jyikyryúka'andá ja o'kpaty, ¿pánú nidu'ugá tadá jústújkpa uná'katy ñúdo'oxy'átáp, ja'a ko tá pyújka'aydyá má yá'u?

²⁹ Jesús 'yadsoojáda:

—Miidsúty núgúo m'okkájxtúgooyñáda má ko kyaj xyñíjáwúda ja Diosú jyaaybyajtán es ni ja myú'ajtáná Dios. ³⁰ Es ko ja o'kpaty jyikyryúktat, ni kyapúktat ni pán, pes dá'un 'yíttat éxtámú Diosú 'yánklusá tsajpótmdá. ³¹ Yá o'kpaty sitáy jikyupyáktáp. ¿Tíi kyajnam miits xkyájxtá di'ibá Dios ká'um jánaamp má ja jyaaybyajtán?, má t'anmaay

ja Moisés: ³² “Hjtsu du'un ja Abraanu Dyios, Isaa esu Jakoob.” Yu Dios kyaj yu'u Dyios'átyuty ja o'kruty, yu'u du'unu jiikyryuty.

³³ Ko ja ja'ayuty tmūdoodu tyaadu, du'uñ wyu'umūdyadyu mut ja 'yuxpūjkūnty.

Ana'amun waanu mūjru

³⁴ Ko ja fariseeuty tnija'adu ko Jesús tu dya'amonda ja saduseeuty, ta ñaymyūjkūdu, ³⁵ es nidu'uk yu'ujuty di'ibu tsajptugóty ya'uxpūjkr tjakajxywyitsa'añ ja Jesús. Ta dyajtūy:

³⁶ —Ya'uxpūjkr, ¿di'ibu du'un ja ana'amun ni'igu myújuty?

³⁷ Jesús jyunañ:

—“Mdsókup ja mWindsún Dios mut winu mjot, mut winu m'anmūja'an es mut winu mjot mwinma'añ.” ³⁸ Tyaadu du'un ja jawyiimbu ana'amun di'ibu ni'igu myújuty. ³⁹ Ja myumajtskr nandu'un éxtumu tyaadu: “Mdsókup ja mmūdūjkr'a éxtum mij k'uam mnaydsyékuty.” ⁴⁰ Tyaadu majtskr ana'amun yu'u tyukwa'krejtyru tugekyu ja Moisesu 'yana'amun es ja 'yuxpūjkūnty ja Diosu kyugajxru.

¿Pún tuump 'yaats ja Kristu?

⁴¹ Maanumu naty ja fariseeuty 'yak'ittunum ni'amuku, ⁴² Jesús oj yajtūwudu:

—¿Ti mwinmaadyur miidsuty mut ja Kristu? ¿Pún du'unu tuump 'yaats?

Ta 'yadsoodu:

—Yu'u Davitu tuump 'yaats.

⁴³ Ta Jesús 'yadsooju:

—¿Wi'ix ko yu Davit mut ja Espírítu Santu myuk'ajtan t'anūmu nWindsún? Ja'a ko du'un jyunañ:

⁴⁴ Yu Dios t'anmaay hjtsu nWindsún:

“U'uñ yaa aga'añdsyoo ma ujun, extu kots uj nyajtugóyut nidugekyu ja mmūdsip.”

⁴⁵ ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tuump'áty 'yaats'átyuty ja Davit?, ja'a ko Davit k'uam jūnaamp “nWindsúnuts.”

⁴⁶ Es ni pún tkapaaty wi'ix 'yadsówat ni tuk aa. Es extu ja xuu ni pún kyanakyñaydyuk'a'ijxu es tii dyajtūwat.

23

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptugóty ya'uxpūjktur

¹ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpūjkruty esu ja'ayuty:

² —Yu di'ibuty tsajptugóty ya'uxpūjktur esu fariseeuty kyajxwátstur ja Moisesu 'yana'amun. ³ Pes du'un mūmūdowdu miidsuty es tundu tugekyu di'ibu mduknipūjkr; per katu xpyranujxtu éxtum yu'ujuty jyiky'attu, mut ko wiinkru myadyáktur es wiinkru tyuundur. ⁴ Pes yu'ujuty 'yawu'undur ja temy jantsy jemtsy di'ibu ni mbaat ngamūmadákum, es trūjta'aktu es tsumu'uktut ja ja'ayuty, per yu'ujuty k'uam ni je'eyu mudu kyūwa'xy tkapuduku. ⁵ Tugekyu di'ibu tyuundur, yu'u du'un wi'ix myūjpdūmdut mayja'ayóty. Pes t'aktim'yajmūjadu ja kaju'unk ma dya'ittu waanu Diosu 'yana'amun es ñaydyukwimbokmūwūñuty es ñaydyukkūwūñuty, es nandu'un dya'óyudu yéñadyu kyaryu pyaduy pyaxunán kudiinum ja wiinkruty, ⁶ es jam tyim'u'uñya'añ ma ja ja'ayuty mbaat yajxón 'yixudu tsajptugóty, es jam 'yu'uñya'añ ma yu windsu'kun tyu'uyo'oy mūj windum ma pún kyay 'yiiky, ⁷ es tsoyoktur es ja ja'ayuty 'yabo'x kyajxpo'xudut mudu windsu'kun tu'aaay es 'yanu'umxudut ya'uxpūjkr.

⁸ Per miidsuty katu xy'adsoktu es ja ja'ayuty m'anu'umxudut ya'uxpūjkr, mut ko miits mduka'ax'ajttur nidugekyu es ti'igyu je'eyu xmyudattu yu mYa'uxpūjkr, uj, yu Kristu. ⁹ Es katu pún miidsuty xytyeetyñiwa'añ ja wiinkru, mut ko mmūdajttur tu'uk je'eyu mDeedyuty di'ibu ijtr tsajpótm. ¹⁰ Es ni mgajūna'andut ko jyaadyu mwindsunū wiinkru, mut ko uj, ja Kristu, uj du'un je'eyu mWindsun'ajtyru. ¹¹ Di'ibu myūdiimpy opyūñuty ma miidsudyun, yu'u du'un ijtr mūj ma miidsuty. ¹² Mut ko di'ibu

nayyajmujpudsuumup ku'um, yu'u du'unu Dios pujtakup mutsk; es di'ibu nayjya'ap mutsk, yu'u du'unu Dios pujtakup muj.

¹³ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktup es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Mya'adujktup esu ja'ay kyatukudut ma tsajpotmudu kutujkun. Miidsuty ku'amuty kyaj mdakudu es ni xykyana'ixtu es ja wiinkputy tyukudut di'ibu jatukuyandap.

¹⁴ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktup es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Miits mbujkudap ja ku'ekyoty'oxy yu tyujkuty, es ko kyaj xyajnigaxu'uga'andu, jeky mgajxta'aktu. Paaty myajmo'oydyut ni'igu ja kumudo'on.

¹⁵ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktup es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Miits mduk'yo'oydyaadyup tugekyu ja naxwina'udu esu jikymyejynty es xytyukpanuxa'andu ja ja'ayuty ja mmubujkunuty, es ko naty tu xytyukkupaktu, majtsku du'un nitakadyu tadu ja'ay ja ayoodakn es kudiinam miidsuty. ¹⁶ 'iPuroobu miidsuty, wiindsuty di'ibu wyijts'ye'epy ja myawiints!, mut ko mjuna'andu ko kyaj tyimwi'ixuty ko nwandakum es nyajtestiigu'ajtum ja muj tsajptujk; per pun ja pun twanda'aky es dyajtestiigu'aty ja muj tsajptujku 'yooru, yu'u sitay koonam tkuydyunat. ¹⁷ 'iWiints kunabaputy! 'iTiibu dun ni'igu muj'ajtun myudajtypy? 'iJa ooru o ja muj tsajptujk di'ibu ya'ijtypy wa'ats tadu ooru?

¹⁸ 'iMiidsuty nandu'un mjuna'andu ko pun ja pun naywyanda'agyuty mut ja artal, kyaj jyatyimpaadyuty tkuydyundat; per di'ibu naywyandakup mudu windsu'kun di'ibu ijtp artalkujxm, yu'u sitay koonam yajkuydyunat. ¹⁹ 'iWiindsuty! 'iTiibu dun ni'igu muj'ajtun myudajtypy, ja windsu'kun, o ja artal di'ibu ya'ijtypy wa'ats ja windsu'kun? ²⁰ Es di'ibu naywyandakup ma ja artal, kyaj naywyanda'agyuty yu'uyu ma ja artal, nandu'unu du'un mut tugekyu di'ibu ijtp jam. ²¹ Es di'ibu naywyandakup ma ja muj tsajptujk, kyaj yu'ujuty naywyanda'agyuty ma ja muj tsajptujk, nandu'unu du'un ma ja Dios tsyuumu. ²² Nandu'un di'ibu naywyandakup ma ja tsajp, naywyandakup ma Dios 'yu'uun yajkutiky, es nandu'un mudu Dios di'ibu jam yajkutujkp.

²³ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktup es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Miits mdukwinyojxtup ja Dios ja dyezmu tojx tsooy: ja xu'uk, ja anis esu kominas, per kyaj xytyundu kwentu ja xrpukun di'ibu ni'igu 'yoyuty ma yu ana'amun, di'ibu du'un ja tay'ajtun, ja pa'ayo'on es ko ja'ay jyiky'attu yajxon. Oy ko xytyukwinyoxtu ja dyezmu, per tsojkup nandu'un es xytyundut di'ibu ni'igu 'yoyuty. ²⁴ Du'un miidsuty extam punuty wyijts'ye'epy ja myawiints, es extam punuty 'yaxijttup tu'ugu tsuksu'unk es jyu'undup tu'ugu kameyu.

²⁵ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktup es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Miits myajwatstup nikujxy ja mvasu es ja mdexy, per jyodoty ujts 'yity mut di'ibu tu xymyaatstu es tu xy'adsoktu. ²⁶ 'iFariseeu wiindsuty! Jawyiin xpyujjat jodoty ja mvasu es ja mdexy, ja'adsu du'un n'andijpy yu m'aa mjot, es netnam wyu'amut wa'ats nandu'un mnikujxy.

²⁷ 'iEs puroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktup es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Du'un miidsuty extam ma o'kpu naxtaku. Nikoyuty poop es tsuj kyuxe'eky, per naaxoty japu o'kpu pajk es tugekyu axuk'ajtun. ²⁸ Du'unu dun miidsuty extamu tyaadu. Mguxu'aktu extamu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tay'ajtun muut, per mjodotyuty ujts mudu andakun esu axuk'ajtun.

²⁹ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktup es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Miits mbojtstup ma naxtujukudu Diosu kyugajxputy es m'oydyuundup ja kyupotsyuty ja di'ibu tu jyiky'ajttu tay'ajtun muut, ³⁰ es net mjuna'andu: "Kooxyap udsajtum oj njiky'ajtam ma jyiky'ajttu ja n'aptujk'ajtam, kyajxyap oj nbudujkam es nya'o'kamxyap ja Diosu kyugajxputy." ³¹ Mudu tyaadu

miidsuty ku'am mnay'axkápuđu ko m'ok'átudu di'ibu ya'o'ktu ja Diosu kyugajxpruty.
³² Pes aktuungúxtu di'ibu ja m'aptujkuty yajtsondáktu.

³³ 'jMiidsuty du'un éxtumu awa'andsa'añun! ¿Tii mjúnándur xytyijy ko mnitso'oktut ma ja muj tudyu'unun? ³⁴ Es uj n'akkaxaambyats yu Diosu kyugajxpruty, yu kuwijpyu es yu ya'axprijkruty, es miits mya'ooktup es myajkruuzpáttup naaguty, esu wiinkpruty xywyóptut es xyryajudíttut kajpngajpn. ³⁵ Es du'un ma miits kya'ada'ayut ja pojpu ma dya'o'ktu tugekyu ja jyiky'attu tuj'ajtun muut, tsyonda'aky ma Abel, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tuj'ajtun muut, es extu Zakariius, Berekiiusu myaank, di'ibu miits mya'o'ktu muj tsajptujk winduuy es artal uxku'uy. ³⁶ Tuj'ajtun n'anuumu ko ja pyeky yu tyaadu tugekyu, jaa kya'ada'ay ma ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttup.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

³⁷ 'jJerusalén ja'ayuty, Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktup ja Diosu kyugajxpruty es mguka'tstap ja Diosu 'yayuk kajxwa'xpu di'ibu mduknigaxudup! jKanak ókuts tu njayajmuka'añuts yu m'u'unk m'una'kuty, éxtumu tuttaak dyajmiky ja tyutku'unguty kyaknbatku'p, per kyaj tu xytsyoktu! ³⁸ Ixtu miidsuty ja mdujk wi'ix wyu'ama'añ kubak. ³⁹ Du'unuts miits n'anuumudu ko kyajts xyñaky'ixtut jaanum extu ko jyatut ja tiempu ma mjuna'andut: “Kuni'xy di'ibu miimp Nindsun'ajtumgyujxm.”

24

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

¹ Tso'onubu naty ja Jesús ma ja muj tsajptujk. Tamu naty ñujxnu ko ja 'yuxprijkruty myuwingoonudu es ttuk'ixa'andu ko jantsy tsuj ja tsajptujk potsy'ajtun. ² Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtup tugekyu tyaadu? Tuj'ajtun n'anuumu ko yaa kyaj wyu'ama'añ ni tu'ugu tsaa ñayñikoombétyuty, tugekyu tyugoya'añ.

Ijxwu'umun ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

³ Net oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk. Es ko natyu Jesús jam 'yu'uñu, ta yu 'yuxprijkruty oj 'yanu'amxudu ayu'udsyu:

—Njanijawuyándupts na'a dunu tyaadu jyata'añuty. ¿Wi'ix ja ijxwu'umun esuts ñujx nnijawu ko mmina'añu naty es ma ja naxwíñudu tyugoya'añ?

⁴ Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudup kadiibu pún mwin'uunndut. ⁵ Mut ko may myina'andu win'u'ambuty di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu”, es wyin'uunaampy mayu ja'ayuty. ⁶ Es ko xymyudoo'íttut ja tsip nixim niyam, katu mnay'adsu'ugudu. Du'un jyata'añ, per kyajnum du'un yu'ujuty ma ja naxwíñudu tyugoya'añ, ⁷ mut ko tsyip-tuna'andu tu'ugu naxwíñudu mudu wiinkpu esu ana'ambuty nandu'un, es myina'añ ja muk yuu esu muk ujxuty oymyaaty. ⁸ Tugekyu tyaadu yu'u du'un maanum je'eyu tsyonda'aky ja ayo'on.

⁹ 'Net mguyaka'anudu miidsuty es myajtúndut axuuk, es extu mya'ooga'anudu; es nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mduklak'ata'anudu mut ujtskyujxm. ¹⁰ Ma tadu tiempu may dyajtyugoya'andu myubujkunuty, es ñaymyudsip'átudut nixim niyam es ñayya'ooga'anudu nandu'un. ¹¹ Kuxu'ugaamp mayu andákruty es jyuna'andut ko yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu, es du'un twin'uuna'andu mayu ja'ayuty. ¹² Es jaa'ataamp waanu ni'igu ja axuk'ajtun, es kyaj ja ja'ayuty tnakymyudáttut ja tsojkuñ nixim niyam. ¹³ Es di'ibu 'yakmubejkyryum du'uñu, yu'u nitso'ogup. ¹⁴ Tyadu oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypy ja tsajpótmodu kutujkun yajkajxwa'xaamp es yajknijawut ma tugekyu naxwíñudu, es net myina'añ ma tyugoya'añ ja naxwíñudu.

¹⁵ Yu Diosu kyugajxpu Dañel tkuxjaay di'ibu tyúndup ja axuukpu. Jaygyúkuđu di'ibu yam n'anuumuyándup. Ko xy'ixtut ma wa'ats lugaar tyanu di'ibu kyaj tmuj'ixy ja Dios, ¹⁶ net di'ibáty ijttubu naty Judeeu, ka'aktup jap es ñujxtut tungujxy kopkujxy. ¹⁷ Di'ibu naty jam tujkkujxm, kyaj jyúnákut es ñujx tniduku di'ibu jap es tjuuda'anut. ¹⁸ Es di'ibu

naty jam kyam, kyaj jyumbítut es min t'ooxy ja wyit. ¹⁹ ¡Puroobu ja toxytyujkaty di'ibu naty ijtp u'unkmúut ma tadu xuu es di'ibu ya'u'unktsi'tstúp! ²⁰ Amdow pújksówdu miidsuty ja Dios kúdiibu mga'aktut ma naty xyuxy es kúdiibu du'un mjáttut ma ja po'xunxuu. ²¹ Mut ko net 'yita'añ ja muk ayo'on, éxtum ni na'anum kyajaty exta ma naxwíñudu tsyondaky, es ni du'un kyanakyjyata'añuty jatugok. ²² Es puna Dios kyaj dyajwaanu tadu tiempu, ni pún kyatso'oktut, per yajwaanubu'u mut ko ttseky pánuty yu'u tu twin'ixy.

²³ 'Ko naty pún miits m'anú'umxudu: “¡Ixtu!, tyaadu du'un ja Kristu”, o “¡Ixtu!, tuxim ja Kristu”, katú xymyubuktú. ²⁴ Mut ko minaaamp ja win'u'umbuty di'ibu nayyaj-naxánudap éxtumu Kristu es éxtumu Diosu kyugajxpu, es tyunaampy yu ijxwu'umun esu muj'ajtun, es exta yu'u jyawin'uanándap ja ja'ayuty di'ibu Dios wyin'ijx. ²⁵ Tu n'anuumudu miidsuty yu tyaadu tim jayujp. ²⁶ Paaty ko pún m'anú'umxudu: “Tuxim ja Kristu ma yu muj itun”, katú jam mnujxtu. O pún m'anmaayudap: “¡Ixtu!, tyar kwartu tugoty”, katú xymyubuktú. ²⁷ Mut ko éxtum tye'xy ja judsuk ma yu xuu pyudsemy es exta ma xuu tsi'ity, du'un nmina'añuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. ²⁸ Ma ti tu 'yeeky, jam ñaymyúkudu ja kus.

Wi'ix jyumbítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

²⁹ 'Es ko du'unu naty tu ñajxta'ayu tadu ayo'on, ja xuu wyingoodsuya'añ, ja po'o kyaj ñakyjyaja'añ, kya'adut ja múdsa'ajuty es yu'xut ja muk'ajtun di'ibu jam tsajwínm. ³⁰ Net ya'ixut tsajwínm ja ijxwu'umun kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmíñuts. Nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty jy'u'y ya'axtut es xy'ixtuduts nmiñ uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, yoodsoty mut ni'igu ja muk'ajtun es ja muj'ajtun. ³¹ Es ngáxupts ja n'ánklusuty ko naty ja trompetu muk xyu'uxy, es ñaymyúkudut di'ibáty tu nwin'ixtuts oytyim maaty, ma yu jumboj esu yukpoj myiñ es ma yu xuu pyudsemy es ma tsi'ity.

³² 'Jattu tyadu 'yijxwu'umun ja iigu kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'unk, es pyudsemy ja 'yaay, miits mnija'adup ko wingoombu du'un ja ambu. ³³ Nandu'un ko xy'ixtut tugekyu tyaadu, mnijawudap ko wingonu naty esuts nmínut, éxtum mbaat njuna'anum tujk agu'uybyu. ³⁴ Tyy'ajtun n'anuumudu ko tugekyu tyaadu jyata'añuty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yooktunum. ³⁵ Ja tsajp es ja naxwíñudu náxup, per ja n'ayúkuts ni na'a kyakexy kyanaxy.

³⁶ 'Per ja xuu es ja oorú ni pún tkanijawu, ni yu Diosu 'yánklusuty es ni uj, ja Diosu 'yU'unk, yu'uy du'un je'eyu ñija'ap ja Dios Teety.

³⁷ 'Kots nmínut uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, du'un jyata'añ éxtum ma ja No'ee jyiky'aty. ³⁸ Ma tadu tiempu ma naty kyajnum myiñ ja ayo'onduu, ja ja'ayuty kyay 'yuuktú es ñayyajpúkuudu exta ja xuu ma ja No'ee tyujku ma ja 'yarku. ³⁹ Es ni ti tkaja'adu wi'ixu naty jyata'andu exta jaanum ko myiñ ja ayo'onduu. Ta yajji'xudu nidugekyu. Nandu'un jyata'añ kots nmínut uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. ⁴⁰ Ma tadu tiempu majtsku ja'ayu naty tyundu kyamotm, tu'uk yajmunujxut es tu'uk yajnika'agut. ⁴¹ Majtsku toxytyujk jyutstu, tu'uk yajmunujxut es tu'uk yajnika'agut.

⁴² 'Wijy m'íttut miidsuty, mut ko kyaj xyñijawudu ti oorú du'un myina'añ ja mWind-súnuty. ⁴³ Es nijawudu tyaadu, kooxyup tu'ugu kudujk tnijawu ti oorú ma ja koots'át myina'añ ja ma'tspu, wijyxyup 'yity es kyajxyup tna'ixy es ja ma'tspu ya'awátsxudut ja tyujk es myaadsudut. ⁴⁴ Paaty miidsuty nandu'un ittú wijy es nay'uxkúkudu, mut ko ma naty xykya'awix xykyajujp'ixtu, jaats nmina'añ uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

Oydyuumbu es di'ibu kyaj

⁴⁵ 'N'okpújtakum tu'ugu kudujk tmudaty tu'ugu tyuumbu di'ibu kuwijy es tyiimpy ti wyindsún tseyjpy. Ta ttukmunikaagu ja tyujk es bom bom dyajkáyut ja po'oduumbuty di'ibu jam. ⁴⁶ Jotkujk ja tuumbu ko ja wyindsún jya'tut es pyaadudut tkuyduñ di'ibu tu yajtuknipéky. ⁴⁷ Tyy'ajtun n'anuumudu ko ja windsún ttuknipúkadup tugekyu

di'ibũ myũdajtypy. ⁴⁸ Es n'okpũjtákũm, pũn ja mũduumbũ kyaj 'yoyjya'ayũty es je'eyũ twinmay ko yũ wyindsũn jákũp mã jya'tũt, ⁴⁹ ta ttũnũt axũũk ja wiinkpũdyũ myũmũduumbũ, es tyũkũ kaay ukpũ mũdũ myũ'ami'ikyjya'ayũty, ⁵⁰ es mã tadũ xũũ mã ja tyuumbũ kyaj 'yawíxyũty es kyaj tnijawũ ti oorũ ja wyindsũn jya'ta'añ, net jya'ty ja wyindsũn. ⁵¹ Net yajmo'oyũt ja mũk tũydyu'unũn, yajpũjta'agũp mã pũnũty nay'andíjũdũp jyiky'attũ tũy'ajtũn mũũt, mã ja'ay jyũ'ũy ya'axtũt es ñaydyũtskaadũdũt mũt ja ayo'on.

25

Nimajkpũ to'oxyũna'k éxtũmũ ijxpajtũn

¹ Esũ tadũ timpũ mã myina'añ ja tsajpótmũdũ kutujkũn, dũ'ũn jajtr éxtũm nimajkũ to'oxyũna'k di'ibũ wyijtsũ'ktũ ja lyamprũ es t'awixtũ ja pũjkpũ yedyũjk. ² Nimũgoxkũ tadũ to'oxyũna'k kyuwĩnma'añũty es janimũgoxprũ kyaj. ³ Di'ibũ kyaj yajxón twinmaaydyũ, ja'a je'eyũ myũnũjxtũ 'yaseytũ di'ibũ jap lyamproty; ⁴ es ja kuwinma'añbyũ oj tmũnejxy ni'igũ ja aseytũ, kyaj jya'ayũty di'ibũ jap lyamproty.

⁵ Es kom ja di'ibũ naty pũkaamp kyajpũ naty ñaja'ty, ta pyátũdũ ja tsuu. Ta myanajxtũ ni'amukũ. ⁶ Es éxtũm tsu'pũn tmũdooy kyajxy mũk, es jyũna'añ: “¡Ta myiñ ja pũjkpũ yedyũjk! Nũjx jũjpkubaadũdũ.” ⁷ Nidũgekyũ tadũ to'oxyũna'k pyũdu'ktũ. Ta yũ lyamprũ t'ũxkũjkũdũ. ⁸ Net ja nimũgoxkũ di'ibũ kyaj kyuwĩnma'añũty t'anmaaydyũ ja nimũgoxkũ kuwinma'añbyũ: “Meegyũts waanũ ja m'aseytũ, mũt ko tap kyũjxnu yũ nlámprũdsũ 'yaseytũ es pi'idsaamp.” ⁹ Es ja kuwinma'añbyũty 'yadsoodũ: “Kyaj, mũt ko kyaj tpaadũt esũts mũdsũty nyajtũndũt es ni miidsũty. Nik nũjxtũ mã tyeegyũty es jyudyũ mja'a.” ¹⁰ Es mã naty ja nimũgoxkũ tjuudyũ ja aseytũ, net jyajty ja pũjkpũ yedyũjk. Ja to'oxyũna'k di'ibũ naty tũ ñay'ũxkũkũty, ta tyũjkũdũ mũt ja pũjkpũ mã pyũjkrũnigaya'andũ. Ta 'yadijky ja tũjk. ¹¹ Oknũm jyajttũ ja nimũgoxkũ to'oxyũna'kũty. Ta kyugajxũdũ: “Windsũn, windsũn, ya'awa'ats.” ¹² Es ya'adsooy: “Kyajts miits n'ixy'attũ.”

¹³ Net ja Jesús t'anmaaydyũ ja 'yũxpũjkrũty:

—Wijy m'íttũt, mũt ko kyaj xyñijáwũdũ ti xũũ ti oorũ nminã'añũts.

Tuktujkpũ oorũ meeñ éxtũmũ ijxpajtũn

¹⁴ Mã myina'añ ja tsajpótmũdũ kutujkũn, nandũ'ũn jajtrũ dũ'ũn éxtũm tu'ugũ ja'ay ko ñũjxã'añ wiink naxwĩũdũ, es twoodsooy ja tyuumbũty es ttukkũdũjkũ ja myeeñ.

¹⁵ 'Nidu'uk tmooy mũgoxkũ oorũ meeñ es jatũ'uk majtskũ oorũ meeñ es jatũ'uk tu'ugũ oorũ meeñ. Dũ'ũn tmooy nidu'uk nidu'uk éxtũm mbaat tmũmada'aky. Ta net oj tsoy'onnu. ¹⁶ Ja di'ibũ 'yaxajũ ja mũgoxkũ meeñ, ta tyũjkũ ajuuy ado'kprũ mũt ja meeñ. Ta nandũ'ũnũn dyajganarajty. ¹⁷ Nandũ'ũn di'ibũ yajmooy majtskũ meeñ dyajganarajty nandũ'ũnũn. ¹⁸ Es ja di'ibũ 'yaxajũ tu'uk, yu'ts ja meeñ mã ttajjujty ja nax.

¹⁹ Tũ naty oy jyajkũn ko jyajty ja wyindsũn. Ta tyũjkũ kwentũtuumbũ. ²⁰ Jawyiin ttũũñ mũt ja di'ibũ naty tũ tmo'oy mũgoxk. Ta tyukkũdũjkũ ja tyuumbũ jamũgoxk ja meeñ ni'igũ, es 'yanmaayũ: “Windsũn, xymyooyũts mũgoxk, es tyãã jamũgoxk di'ibũts tũ nyajganarátũ.” ²¹ Net ja windsũn t'anmaay ja tyuumbũ: “A weenũ. Oymyũduumbũ mij. Extũm oy tũ mduñ mã waanũ tũ ndukkũdũkũ, n'aktimtukkũdũkũp waanũ may. Min es nxondákũm.”

²² 'Ok jyajty di'ibũ naty tũ yajmo'oy majtsk. Ta t'anmaay ja wyindsũn: “Windsũn, xymyooyũts majtsk, es tyãã jamajtsk di'ibũts tũ nyajganarátũ.” ²³ Ta ja wyindsũn 'yanmaayũ: “A weenũ. Oymyũduumbũ mij. Extũm oy tũ mduñ mã waanũ tũ ndukkũdũkũ, n'aktimtukkũdũkũp waanũ may. Min es nxondákũm.”

²⁴ 'Es ko jyajty jatũ'ugũ tyuumbũ di'ibũ naty tũ yajtukkũdũkũ tu'ugũ meeñ, ta t'anmaay ja wyindsũn: “Windsũn, kom nnija'abũdsũ naty ko m'adsojkr, es ko mdsiky mã kyaj tũ mni'ipy es xyajpũde'eky mã kyaj tũ xywyũjwa'xy, ²⁵ paadyũts ndsũ'kũ es tũ ndájũts ja mmeñ ñaxóty. Pes tyãã di'ibũ mij mja'a'ajtypy.” ²⁶ Ja windsũn t'adsooy ja tyuumbũ: “¡Nuux, axũk mũduumbũ! Es pũn mnija'ap kots ẽj ndsiky mãts kyaj tũ mni'ipy

es nyajpude'egyuts mats kyaj tu nwa'jwa'xy tii, ²⁷ paaty tuuxyupts ja nmeen' xyru'jtáku ma yu banku, es kots tu njumbity, taaxyupts n'axaju nandu'un ja nmeen'ajuydyúkatu." ²⁸ Ta ja windsún t'anmaay di'ibu naty jápúty: "Pujkudu tadu meen', es mo'oy di'ibu myudajtypy majk. ²⁹ Mut ko di'ibu myudajtypy, aktim'yajmo'oyup es tmudátut waanu ni'igu; es ja di'ibu kyaj tmudaty, aktim'yajpujkyadya'ayup di'ibu oynu'unun myudajtypy. ³⁰ Esu tyadu nduumbuts di'ibu kyaj ti tsooty, jubijppedsúmdu awa'atstúm ma ja koots'át, ma ja'ay jyu'uy ya'axtut es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on."

Ja'ay yajpayo'oy

³¹ Esu Jesús 'yakjanán:

—Kots uj, ja Naxwíndu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, nmínut mut ni'igu maj'ajtun es juwudity mudadsu n'ánklusuty, nétuts n'u'uñut ma uñaaybyajn mats uj nyajkutuka'añ. ³² Nidugekyu naxwíndu ja'ayuty ñaymyujka'ayudut ma ujun, esuts nyajnywya'xudats nidu'uk nidu'uk éxtum ja borreegu kwentu'ajtpu dyajnywya'xyuty ja byorreegu esu tsiip awiingáty. ³³ Nbjuta'agudats ja borreegu n'aga'añdsyoo es ja tsiyibu n'anajñdsyoots. ³⁴ Nétuts n'anuumudut ja nborreegats di'ibuts nya'ijtypy n'aga'añdsyoo: "Mindu miidsuty di'ibuts ja nDeety tu kyunu'xudu. Axájudu ja oy'ajtun ma ngutujkunats di'ibu Dios mduknibujtaaguty extu ma oj dyajkojy ja naxwíndu. ³⁵ Ja'a ko nmudajtats ja yuu es miits xyajkaadyuts, nmudajtats ja tuudsu es miits xyajnu'úktats, du'unuts njudity éxtum di'ibu kyajpu jyuun tyujk, es miidsuts xymyoodyu jajttákn, ³⁶ xytyugoy'ajtxuts ja nwit es miidsuts xymyoodyu, ijtats pa'am maat es miidsuts oj xykyu'ixtu, ijtats pujxndugóty es miidsuts oj xykyu'ixtu."

³⁷ 'Es di'ibu jiky'ajt tuj'ajtun maat xy'anuumudats: "Windsún, ¿na'a tu n'ixtu myu'eegyuty es tu nmo'oydu mga'ay m'ukun, o na'a tu n'ixtu xymyudaty ja tuudsu es tu nyajnu'uuktu, ³⁸ o na'a tu n'ixtu mjudity éxtum di'ibu kyajpu tyujk, es tu nyajjajtta'aktu, o tu mdugoy'ajtxuty ja mwit es tu nmo'oydu, ³⁹ o na'a tu n'ixtu mbékyuty es tu ngu'ixtu, o na'a tu m'ity pujxndugóty es tu oj ngu'ixtu?" ⁴⁰ Es uj n'adsówdats: "Tuj'ajtun n'anuumudu ko ma du'un xytyuundu mut oytyim di'ibuty nmagu'ugats, mduundu mut uj nandu'un."

⁴¹ 'Net uj n'anuumudats di'ibu nya'ijtypyuts n'anajñdsyoo: "Mastúttugats miidsuty di'ibu tu yajkajxpóktu. Nujx ma ja junya'angu winu xuu winu tiempu di'ibu tu yajtuknibujtaagu es tjaa'átut ja majku'ugópk es ja 'yánklusuty. ⁴² Ja'a ko nmudajtats ja yuu es miidsuty kyajts xyajkaadyu, nmudajtats ja tuudsu es miidsuty kyaj xyajnu'úktats, ⁴³ jujdity éxtum di'ibu kyajpu tyujk, es miidsuty kyajts xymyoodyu jajttákn, xytyugoy'ajtxuts ja nwit es miidsuty kyaj xymyoodyu, nmudajtats ja pa'am es ijtats pujxndugóty es miidsuty kyajts oj xykyu'ixtu."

⁴⁴ 'Net ja'ajuty xy'adsówdats: "Windsún, ¿na'a tu n'ixtu mjudity myu'eegyuty, o xymyudaty ja tuudsu, o éxtumu di'ibu kyajpu tyujk o kyajpu mwit, o tu mbékyuty, o pujxndugóty es kyaj tu nbuduku?" ⁴⁵ Es uj n'adsówdats: "Tugekyu di'ibu kyaj tu xytyundu mudu oytyim di'ibuty nmagu'ugats, nan kyaj tu xytyundu mut uj."

⁴⁶ 'Netu tyaaduty ñujxtut ma ja tudyu'ununu winu xuu winu tiempu, per di'ibu jiky'ajttap tuj'ajtun maat, yu'u nujxtup ma ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu.

26

Tkajxy'áttu pun wi'ixu Jesús yajmátsut

¹ Ko Jesús tkajxtaay tugekyu tyaadu, ta t'anmaay ja 'yaxpujkruty:

² —Miits mnija'adup ko jaxtjma du'un ja pasku xuu, es uj, ja Naxwíndu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, nyajkuyaka'añuts esuts xyajkruuzpátut.

³ Ma tadu tiempu ja teedywyindsunuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpujktup es nandu'unu israelítadyu myujja'aydyujkuty ñaymyujkudu ma tyujk aa Kaifás, ja teedywyindsungópk. ⁴ Jam dyajtydyujkudu wi'ix t'okmátstut ja Jesús mudu andakun, es 'yoogut. ⁵ Es ñayjyunánudu:

—Kyaj jyaaty ma ja xuu, kudiibu xyñibudu'kum ja ja'ayuty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kræ ja Jesús

⁶ Jamæ natyæ Jesús Betañu ma tyujkæ Simonk di'ibu yajtjip nilepræ pa'am. ⁷ Ta ñimawingoonu tu'ugu toxytyujk mut tu'ugu limetu alabástræbu ujts mudu aseytu pa'ak xu'kræ es jantsy tsooxræ. Ko naty ja Jesús 'yu'uñu meesæ windum, ta ja toxytyujk oj tyukkuudsuty kyubajkkujxy. ⁸ Ko ja xpræjkpruty t'ijxtæ tyaadæ, ta 'yajkædu es jyunandu:

—¿Ti ko tyaadæ du'an tæ 'yaxtagoy? ⁹ Tyaadæ tæuxyap tsoox yajteeky esxyur tæ yajtukpudúkuæ ja ayoobu ja'ayuty.

¹⁰ Ko Jesús tmædooyæ tyaadæ, ta jyunáñ:

—¿Ti ko xy'oodæ tadæ toxytyujk? Tyaadæ óyædsæ du'an tæ xytyuñ. ¹¹ Pes ja ayoobutujkuty mmædátæp du'uñum ma miidsuty, per uj kyajts du'uñum xymyudátæp.

¹² Di'ibu tyadæ toxytyujk tæ ttuñ kots tæ xytyukkuudsyæ tadæ aseytu pa'ak xu'kræ madæ nnini'x, ja'a du'an jyujp'ijxnæp esæts nnaxtúkat. ¹³ Tæy'ajtæn n'anæmmædu ko oytyim maaty yajkajxwa'xy yæ oybyæ ayuk ma tugekyæ naxwíñædu, yajmadya'agut nandu'an di'ibu tyuunu tyadæ toxytyujk, es du'an yajjamyátsut yu'u.

Juudæ tkæyaka'añ ja Jesús

¹⁴ Net nidu'ugu nimajmajtskræ ja xpræjkræ di'ibu xyu'ajtypy Juudæ Iskaryotæ, oj myadya'aky mudæ teedywyindsúnuty. ¹⁵ Ta t'anmaay:

—¿Nu'unæts xmyo'oyut pæn ndukkædujkuæp ja Jesús?

Net myooyædu i'px majkæ platæ meeñ. ¹⁶ Es net ja Juudæ t'axtaay oga'an ja tiempæ ma t'okkæyákat ja Jesús.

Nindsæn'ajtmæ 'ya'ux

¹⁷ Es ma ja paskæ xuu tsyondaky ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmædaty ja levaduuru, ja xpræjkpruty tnimiindu wingón ja Jesús es dyajtædu:

—¿Maæ xytsyeky n'æxkúkuæds es ndu'unum ja paskæ a'ux?

¹⁸ Ta ja Jesús 'yanmaayædu:

—Nujxtæ jam kajpnóty ma ja tyujk tu'ugu yedyujk nmætnaymyaayæbu, es anæmmædu: “Yu Windsún du'an jyunæ'añ: Yu nxuu n'ooræts tæ wyingón, es ma yæ mdujk nduna'añuts ja paskæ mudædsæ n'æxpræjkpruty.”

¹⁹ Net ja xpræjkpruty du'an ttuundu éxtæm ja Jesús tyuknipæjkædu. Ta t'æxkujkædu ja paskæ a'ux.

²⁰ Ko oj tsyu'ujænu, tamæ natyæ Jesús meesæ windum mut ja nimajmajtskræ 'yæxpræjkpruty. ²¹ Ma naty jam 'ya'ux'attæ, ta Jesús jyunáñ:

—Tæy'ajtæn n'anæmmædu ko nidu'uk miidsuty xykyæyaka'añuts.

²² Net ja xpræjkpruty jyantsy jyotmaydyuktæjkædu, es dyajtædu nidu'ugáty ja Jesús:

—Windsún, ¿tii ujtsæ daa?

²³ Ta 'yadsoojæ ja Jesús:

—Di'ibæts xmyuttojxmujkr, yu'ædsæ du'an xykyæyakaæamp. ²⁴ Uj ja Naxwíñædu Ja'ayædyæ Kyudænaabyæ, du'an nnejxyæts éxtæm ja Diosæ jyaaybyajtæn jyunæ'añ. ¡Per pæroobæ tadæ yedyujk di'ibæts xykyæyakaæamp! Nik oy mut yu'u kooxyæbu tadæ yedyujk kyadimmiiñ kyadimjajty naxwiiñ.

²⁵ Net ja Juudæ di'ibu kæyakánæp, oj dyajtæny ja Jesús:

—Windsún, ¿tii ujtsæ daa?

Ta Jesús 'yadsoojæ:

—Mijtsæ du'an.

²⁶ Ma naty jam 'ya'ux'attæ, ta Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tja'aygyudáky ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydyæ ja 'yæxpræjkpruty, es t'anæmmædu:

—Kaydyæ. Tyaadædsæ du'an ja nnini'x.

²⁷ Net tkone'ky tu'ugu kálæz mudæ vinæ, es tja'aygyudáky ja Dios.

Ta tmooydyæ ja 'yæxpræjkpruty, es t'anæmmædu:

—Uuktu nidugekyu miidsuty ma tyadu káluz. ²⁸ Tyaadudsu du'un ja nne'pyñuts di'ibu yajtamaamp yaj'yokaamp es tyudyúkut ja kajxy'átyryu, es du'un yajma'xut mayu ja'ay ja pyojpúty. ²⁹ Es n'anuumudu ko kyajts nnaky'uuga'añu tyadu uuvu nuu extu kodsu naty n'iiky mut miidsuty ja jembyu uuvu nuu madsu nDeedyuts yajkutíky.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtijá'añuty

³⁰ Ko t'andaay tu'ugu alabanzu, ta oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk. ³¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpújkpúty:

—Nidugekyu miits xymyatstu'udándupts tyaadu koots, mut ko jyuna'añ ma Diosu jyaabyajtun: “Nya'oogupts ja borreegu kwentú'ajtrú, es ja byorreeguty 'yayo'oywya'x-ta'aydyut.” ³² Es kodsu naty tu njikyrye, jawyiinuts nnujxut Galileeu maanumu naty miits mganujxtu.

³³ Net ja Peedru 'yadsoojú:

—Oy nidugekyu mjamatstuttaayubu, uj kyajts mij nmatstu'udut.

³⁴ Net ja Jesús 'yanmaayú:

—Tuy'ajtun n'anuumu ko nan ma tyadu koots, kyajnumu naty tuugaak 'yuy, esuts mij xy'axtijá'añ tuguk ok.

³⁵ Netu Peedru jyunañ:

—Oyuts ndim'oogat mut mij, kyaj n'axtijut.

Es nidugekyu ja xrpújkpúty nandu'un jyunaandaaydyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³⁶ Net ja Jesús jyajttu mudu 'yuxpújkpúty ma tu'ugu nugam di'ibu xyu'ajtyry Jetsemanii. Ta t'anmaaydyu ja 'yuxpújkpúty:

—U'uñadu yaa mints xim n'okkajxta'aky.

³⁷ Ta tmunejxy ja Peedru es majtsku Zebedeu myaank. Ta ñayjya'aju jantsy jotmaymyut es 'yamutsk'ajty. ³⁸ Net t'anmaaydyu:

—Du'unuts njawu njodoty éxtum tu'ugu jotmay di'ibu mudu o'kun. Wu'umdu miits ja yaa es wiy m'ittut mut uj.

³⁹ Net ja Jesús oj waanu ñas'yo'oyu. Ta ñayjyujru koxtanu naxkujxy, es kyajxtáky du'un:

—Tatitu'unk, pun mbaat, kudiibuts n'uugut yu ta'ambu. Per kyaj dyu'unuty éxtumts uj ndseky, wa'anu du'unuty éxtum mij xytsyky.

⁴⁰ Net jyumbijty ma naty ja nidugukru 'yuxpújkru es trattu mya'adu, es t'anmaay ja Peedru:

—¿Kyaj tu mmada'aktu miits m'ittut wiy mut uj ni tuk oorú? ⁴¹ Wijtu es kajxta'aktu kudiibu ja ka'oybyu mmamada'agudut. Tuy'ajtun ko ja anmaja'an tsyejpy es ttúnut di'ibu Dios tsyejpy, per yu nini'x kyaj oy tmadanu.

⁴² Ja myumajtsk ok oj ñejxy, ta kyajxtáky du'un:

—Tatitu'unk, pun kyaj mbaat xya'adiky es kudiibuts uj du'un n'ayówat, wa'anu du'un du'unuty éxtum mij xytsyky.

⁴³ Net jyumbijty jatugok ma ja nidugukru 'yuxpújkpúty, es traty ak maadup, mut ko nugo naty ja tsuu tu 'yokwindukundu. ⁴⁴ Ta tna'ijxy es oj ñejxy myuduguk ok kajxtákrú, nandu'un éxtum tu t'ok'amdoo t'okpújktsoobu. ⁴⁵ Ta oj jyumbijnu ma ja nidugukru 'yuxpújkpúty, es t'anmaaydyu:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtubu? Tu net traaty ja xuu ja oorú ma uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyajkyaka'añuts ma yu rojru ja'ayuty. ⁴⁶ ¡Pudu'uktú! ¡Jo'omdu! Ta myiñ ja di'ibuts xykyayakaamp.

Jesús yajmátsy

⁴⁷ Tamu natyñumu Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudus di'ibu nandu'un 'yapóstulu'ajtyry ma yu nimajmajtskrú, es myndu mudu mayjya'ay mudu 'yespaadu esu kyépyuty. Yu'u naty kajxadup ja teedywyindsunuty esu myujja'aydyujkudyu israelítaty. ⁴⁸ Es tu naty Juudus ttukni'ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'umun:

—Di'ibuts  j ndsi'xyry, yu'u du'unu naty ja Jes s. Yu'u du'un mm tst p.

⁴⁹ Netyu Juudas tnimii n ja Jes s, es tkajxpe'xy:

—Dios maygy pyuty, Winds n.

Ta oj ttsi'xy. ⁵⁰ Netu Jesús 'yadsooy:

—M tnaymyaabyu,  tun ti mnimiimpy?

Ta tnimawingoonda ja Jesús es tmajtst  es dyajnyxnudu tsimy. ⁵¹ Nidu'uk di'ibu naty jam mudu Jesús, tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungópku tyuumbu. ⁵² Net ja Jesús t'anmaay:

—Pujku'ugu m'esdaadu ma xya'ity. M t ko nidugekyu di'ibu tsiptuump mudu espaadu, nan mudu espaadu 'yoogut. ⁵³ Es tim tyamyu mbaadats nja'amdoy ja nDeedyuts es tkaxut tugoymyayu ánklusuty esxyupts xpyuduku. ⁵⁴ Per kyajtsu du'un ndunat, m t ko wi'ix yajkuydyunat ja Diosu jyaabyajtun di'ibu junaamp ko du'un tyun jy tat.

⁵⁵ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayjya'ayuty:

— Tii du'unuts miits tu xyniminduts mudu m'esdaadu esu mgepy es xymyatsa'anduts éxtumxyupts  j nma'tspaty? Bom bómuts  j tu n'u'u n m t miidsuty muj tsajptujk  nabotsoty es nya'uxpaktu, es ni na'ats tu xkyatsumdu. ⁵⁶ Es tugekyu tyaadu du'un j tyuty es yajkuydyunat di'ibu ja Diosu kyugajxpty myadyaktu ma ja Diosu jyaabyajtun.

Jesús, An s wyindum

Ta nidugekyu ja  pxujkpty tmastuttu ja Jesús, es kyaktaaydyu. ⁵⁷ Di'ib ty myajtst  ja Jesús, yu'ujuty yajnyxtu ma ja teedywyindsung pka Kaifás, ma naty ja di'ibuty tsajptugoty ya' pxujktap esu mujja'aydyujkuty tu  naymy kudu. ⁵⁸ Es yu Peedru pyanujx extu ma ja tyuja'a ja teedywyindsung pka. Jap tyujku es  naxwe'tsy mudu polusiiuty, es tnijawya'a n wi'ix 'yokwe'emy ja Jesús.

⁵⁹ Yu teedywyindsunuty es ja mujja'aydyujkuty es tugekyu di'ibu ana'amdap muj tsajptugoty t' xta'aydyu ja winma'a n wi'ix t'okniwaamb ttut ja Jesús es 'yoogut, ⁶⁰ es kyaj tpattu ja pyojpu oy may ja ja'ay oj jyamindu es tjaniwaambajttu ja Jesús. Es tim ok myii n nimajtsku testiigu di'ibu and ktap, ⁶¹ es jyunandu:

—Tyaadu yedyujk du'un jyna'a n: “Mbaadats njity tyadu muj tsajptujk es tuguk xuuts ng jut jatugok.”

⁶² Net ja teedywyindsung pka pyade'ky es t'anmaay yu Jesús:

— Kyaj m'adsoy ni tii?  Tii dunu tyaadu di'ibu yam myadyáktap m t mijtskyujxm?

⁶³ Es ja Jesús oj wye'emy amo n. Net ja teedywyindsung pka 'yanmaay:

— jtsuts mij n'anmaapy mudu Diosu xyuguyujxm es xy'anumudats ja t y'ajtun pan mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

⁶⁴ Jesús 'yadsooy:

— jtsu du'un  xtum mij mjuna'a n, es nandu'un n'anumudu miidsuty ko m'ixtup ko  j, ja Naxw nudu Ja'aydyu Kyudnaabyu, n'u'u nyu'a nats ma yu 'yaga'a ndsyoo ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, es ma naty nmina'a nats yoodsoty.

⁶⁵ Net ja teedywyindsung pka tku'tsy ja wyit es  nuguxu'ugut ja 'yaku, es jyn n :

— Tyadu yedyujk tu tmudugoy ja Dios mudu ky um ayuk!  Oy njadimtsojkum ja testiigu? Miidsuty ku'um tu xymyudowdu yu 'yaxuk ayuk. ⁶⁶  Wi'ix mjuna'andu?

Es ja'ajuty jynandu:

—Myudajtypy ja pyeky, es p tup 'yoogut.

⁶⁷ Ta twindsuju'ktu es twojptu es naaguty twimbojtsu'ktu, ⁶⁸ es t'anmaaydyu:

—Mij Kristu, jmay p n tu mgoxyuty!

Peedru t' xtijy ja Jes s

⁶⁹ Ma naty ja Peedru 'yu'u n taja'p, ta  nimiinu tu'ugu kiixy po'oduumbu es 'yanmaay:

—Mij nandu'un tu mjudity mudu Jes s, Galileeu ja'ay.

⁷⁰ Es ja Peedru 'y xtijy ja Jes s mayjya'ayoty, es jyna'a n:

—Kyajts nnijawu ti dun mmadyakpy.

⁷¹ Jamu natyu Peedru tujk agu'um ko jatu'ugu kiixy po'oduumbu di'ibu naty jap 'yijxu. Ta jyunañ:

—Tyadu ja'ay nandu'un tu jyudity mudu Jesús nazarenu.

⁷² Ta jatugok ja Peedru t'uxtijy, es jyunañ:

—Diósuts ndestiigu'ajtypy ko kyajts n'ixy'atyu tadu yedyujk.

⁷³ Ko waanu 'yak'ijty, di'ibu naty jáputy tnumajwa'ktu ja Peedru es t'anmaaydyu:

—Tuy'ajtun ko mij nandu'un mja'ay'ajtabu tyaadu, mut ko mudu m'u'u mgajxun mya'uxkapy.

⁷⁴ Netu Peedru oj ñaygyajxpekyuty ko kyaj tuy'ajtun jyuna'añ:

—¡Ay, por tsyos! Kyajts n'ixy'atyu tadu ja'ay.

Ta netyu 'yuu ja tugaak. ⁷⁵ Net ja Peedru tjamyejtsy éxtum ja Jesusu naty tu 'yanu'umxuty: “Ko kyajnumu natyu tugaak 'yuy, es mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ix'aty.” Taa ja Peedru pyudseemy jap, es jantsy jyuu yaxy.

27

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ko oj xyuñu, ta ja teedywyindsunaty es ja israelítadyu myujja'aydyujkuty t'umujk tkajxmujktu es dyajti'igyudu es 'yoogut ja Jesús. ² Net tkatsuumdu es oj ttukkudúkuu ja gobernador Ponsyu Pilatu.

Juudus 'yeeky

³ Ko ja Juudus di'ibu naty tu tkayaky ja Jesús, t'ijxy ko tu naty tkayaky es 'yoogut ja Jesús, ta oj jyajotmay'o'knu. Ta tkoonumbijty ja i'px majkpu platu meen tsajptugóty ma ja teedywyindsunaty es ja mujja'aydyujkuty. ⁴ Ta t'anmaay:

—Uj tats nbekytyuñ kots tu nguyaky es 'yoogut tu'ugu ja'ay di'ibu kyaj tii pyeky.

Per ja'ajuty 'yadsooy:

—Esu taadu, ¿tits udsuty ngwéntuty? ¡Mij taadu mbátup!

⁵ Net ja Juudus tnaswaju ja meen ma muj tsajptajkun, es ñajxnu es ñayyo'ktuuy.

⁶ Ja teedywyindsunaty tkoonmujktu ja meen, es ñayjyunañadu:

—Kyaj mbaat nbujtákuu tyadu meen ma ja limosnu ñipety, mut ko yu'u yaj'yajk ko tu'ugu ja'ay 'yoogut.

⁷ Net ñaybyujtákuu ti'igyu es tjuyandu tu'ugu nax di'ibu jya'a'ajtypy ja tu'ts pojtspu, es du'un tmudáttut ma dyajnaxtúkuu ja jabye'xyuty. ⁸ Paaty txu'atyu tadu nax extu tyambaat ne'pyñáx. ⁹ Es du'un yajkuydyuuñ yu tyaadu di'ibu ja Diosu kyugajxpu Jeremius tu tkajxyu naty: “Es t'axájudu i'px majku platu meen, éxtum ja israelitu ja'ayuty tpujtákuu ja tsyoo, ¹⁰ es mudu tadu meen tjuudyu ja tu'ts pojtspu ñax, éxtum ja Nindsun'ajtam xytyuknipejky.”

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹¹ Net Jesús oj yajmunejxy ma ja gobernador, di'ibu yajtuuj:

—¿Tii mijtsu du'un ja israelítadyu ryey?

Netu Jesús 'yadsooy:

—Du'unu du'un éxtum mij mjuna'añun.

¹² Es ko ja teedywyindsunaty es ja mujja'aydyujkuty ñi'uunudu, Jesús kyaj 'yadsooy.

¹³ Net ja Pilatu yajtuuj:

—¿Tii kyaj xymudoy tugekyu di'ibu yam mdukni'u'unudup mij?

¹⁴ Es ja Jesús kyaj tyim'adsooy ni tuk aa. Es ja gobernador du'uñu oj wyu'umu es kyaj tnijawu wi'ix 'yakjuna'anat.

Jesús ñiduku es 'yoogut

¹⁵ Es ma ja xuu ja gobernador jumajt jumajt tasmatsu tu'ugu tsimyja'ay di'ibu ja ja'ayuty tsyojktup. ¹⁶ Es ma tadu tiempu, japu naty 'yity tsimy tu'ugu maj pekyja'ay

di'ibũ xyu'ajtypy Barrabás. ¹⁷ Es ko naty ja israelítuty tũ ñaymyúkũdu, ta ja Pilatu dyajtuũy:

—¿Di'ibũ miits mdsoktũp esuts nnasmátsut, yũ Barrabás, o yũ Jesús di'ibũ xyu'ajtypy Kristũ?

¹⁸ Du'ũn jyunañ ja Pilatu mut ko ñija'abũ naty ko ja teedywyindsúnuty tnaywyin-naxujáwũdu ko Jesús may ja ja'ayuty pyanũxũdu es paaty tũ tyukkũdũkũdu.

¹⁹ Ko naty ja Pilatu 'yak'u'ũñ mã yajkutíky, yũ ñũdo'oxy oj ñigajxykyáxuty es 'yanũ'ũmxuty:

—Katu mij ti xytyuktũkũ mãdu tadũ ja'ay di'ibũ kyaj tii pyeky, mut ko tsu'uyũts nguma'ay jantsy axũk mut yũ'ugyũjxm.

²⁰ Es ja teedywyindsúnuty es ja mũjja'aydyũjkyty oj ttukkupũktũ ja ja'ayuty es jyuna'anũt ko yajnasmtsut ja Barrabás es ja Jesús 'yoogat. ²¹ Ja gobernador dyajtuũy jatũgókũty:

—¿Di'ibũ nidu'uk mdsoktũp esuts nnasmátsut?

Ta ja'ajuty 'yadsoodũ:

—Yũ Barrabás.

²² Net Pilatu dyajtuũy:

—¿Es tits ndũnũp mãdu tyadũ Jesús di'ibũ mij m'andijtũp Kristũ?

Es nidũgekyũ 'yadsoodũ:

—¡Yajkruuzpát!

²³ Net ja Pilatu t'anmaaydyũ:

—Pes, ¿tii du'ũn tũ ttimtuundũgóy?

Per ja'ajuty 'yaktim'yaxkaktũ:

—¡Yajkruuzpát!

²⁴ Ko ja Pilatu t'ijxy ko kyaj ja ja'ayuty tkupũktũ es ni'igũ ñaymyuk ñaydyũ'adsũdu ja ja'ay, ta tnigajxũ nũũ es oj kyũbujy mayjya'ay wyinduuy, es jyuna'añ:

—Uj kyajts ndũktũkũ ja 'yo'kũnũ tyadũ ja'ay. Miidsũdyũ taadũ mbátũdũp.

²⁵ Es nidũgekyũ ja ja'ayuty 'yadsoodũ:

—¡Udsũty es n'u'unk n'ũnũ'kũty pyeky'áttũp mãdu tyadũ 'yo'kũn!

²⁶ Net ja Pilatu tnasmajtsũ ja Barrabás, ta tni'ana'amũ esũ Jesús yajwórupũ. Ta net tkũyajky es dyajkruuzpáttũt.

²⁷ Net ja gobernadorũ syoldaadũty tmũnũjxtũ ja Jesús mã ja palasyũ es dyajnaymyũjkyũ nidũgekyũ ja soldaadũty mã Jesús. ²⁸ Net tjaanũdu ja wyit, es ttukpũjtáktũ tu'ugũ witũ tsu'unkpũ éxtũmũ reyũ wyit. ²⁹ Ta txũgajttũ ja apyñ éxtũm tu'ugũ koronũ, es trũjtákũdu kyũbajkkũjxm, es ttukkũkajpũdu tu'ugũ tajk mã 'yaga'añgyũ'ũ. Ta net twingoxtonaaydyũ, ttukxi'ktũ es t'anmaaydyũ:

—¡Mũj kũjxm mij, israelítũdyũ ryey!

³⁰ Nandũ'ũn twindsujũ'ktũ, es ttukkũkajptũttũ ja tyajk es ttukkuwojpu'ktũ. ³¹ Ko ttukxiktaaydyũ, ta dyajjũnajtũ ja tsu'unk wit, es ttukpũjtáktũ ja kyũ'ũm wit. Ta tmũnũjxnũdu es dyajkruuzpata'andũ.

Jesús kyruuzpéty

³² Ko naty tsoondũ, ta ñaybyátũdu mut tu'ugũ ja'ay di'ibũ kũgajpn Sirene es txũ'aty Simonk. Ta ttukkupũjktũ agwanũ es dyajnũjxũt ja Jesusũ kyruuz.

³³ Es du'ũn jyajtũ mã tu'ugũ lugaar txũ'aty Gólgotũ, di'ibũ 'yandijpy Kalaveerũ Lugaar.

³⁴ Jam tjatuk'ũugándũ ja vinũ taam'yo'oy mãdu tsajkadsuxknijy es kyaj mũk tjáwũt ja ayo'on. Es ko t'ukmajtsy ja Jesús, ta kyaj tim 'yiky.

³⁵ Ko naty tũ dyajkruuzpáttũ, ta ja soldaadũty ttuundũ ja rifũ es dyajwã'xtũ ak yũ'ũjuty ja Jesusũ wyit. Du'ũn yajkuydyũũñ éxtũm jyunañ ja Diosũ kyugajxpu: “Dyajwã'xtũts ja nwit ak yũ'ũjuty mut ko ttuundũ ja rifũ.” ³⁶ Net ñaxwã'tstũ jam es tkwentũ'ata'andũ.

³⁷ Es kyũbajky trũjtákũdu tu'ugũ letreerũ di'ibũ jũnaãmp éxtũmũ du'ũn ja 'yu'ũnũn: “Tyãadũ du'ũn ja Jesús, israelítũdyũ ryey.”

³⁸ Nandá'un majtskú ma'tspúty dyajkruuzpajttú müt yú'u, tu'uk aga'añdsyoo es jatú'uk anajñdsyoo. ³⁹ Ja ja'ayúty di'ibú najxtúp jam, tnixi'ik ttukxi'iktú es ttuknugow ttuk'yujkówdú, es jyána'andú:

⁴⁰ —¿Tii kyaj mmijtsúty di'ibú junaamp ko mjitúp ja muj tsajptújk es tugúk xúu xykyójut jatúgok? Mínuts n'ok'ixtú. Pún mijtsú dú'un ja Diosú 'yU'unk, nayyajnit-so'ogudú mij kú'am es junak kruuzkújxy.

⁴¹ Es nandá'un tyukxíkudú ja teedywyindsúnúty es ja di'ibúty tsajptúgótú ya'uxpújk-túp es mudú fariseeúty es ja mujja'aydyújkúty. Es ak yú'ujúty ñajjyuna'anúdu:

⁴² —Tú dyajtse'eky ja wiinkpúty es kyaj mbaat ñayyajtse'egyúty kú'am. ¿Tii kyaj yú'ujúty ja israelítúdyú ryey? Wa'an tjúnaky kruuzkújxy es nmúbújkúam yú'u. ⁴³ ¿Tii kyaj tú jyána'añ ko yú'u Dios 'yU'unk'átyúty? Ko tyúy'ajtúnúty ko Dios yú'u tsyékyúty, jwa'anú net ja Dios dyajtse'egyúty jam kruuzkújxm!

⁴⁴ Extú ja ma'tspúty di'ibú naty jam müt yú'u kruuzkújxy, twingájx tjúpkájxtú ja Jesús nandá'un.

Jesús 'yeeky

⁴⁵ Net tugekyú ja naxwíñudú kyoodsúdyáay kijkyxyúu extú tugúk yaxp xúunúam. ⁴⁶ Es nan má tadú oorú Jesús kyajxy jantsy muk:

—Elii, Elii, ¿lamú sabaktanú?

Di'ibú ayuk wimbúdsúamp: “Dios miú, Dios miú, ¿ti kots mij tú xymyastu'uty?”

⁴⁷ Nidú'ugúty di'ibú naty jam, tmúdoódú es ñajjyuna'anúdu:

—Yú'u tyáadú yáxúp ja Eliiú, ja Diosú kyugájxprú.

⁴⁸ Netyú nidú'ugúty oj ñejxy púye'egyú es oj dyajtsoón tu'uk di'ibú yuunkpúnaanú. Ta dyajxe'ky mudú vinú xun, es ttukjújptjú tu'ugú kepy, es tmúwingoón ja Jesús es tmuúgút. ⁴⁹ Per ja wiinkpúty jyunandú:

—¡Mastu'ut! Min n'ok'ijxúam pún nimiinúp ja Eliiú es yajtso'ogudú.

⁵⁰ Ta jatúgok ja Jesús oj kyajxy jantsy muk. Ta oj 'yo'knú. ⁵¹ Netyú ja adúy di'ibú jap muj tsajptúgótú kyú'tswa'xy kubájky extú ux'ambaat, ja naxwíñudú pyúmiimy, ja ju'u kaats oj 'ya'ajúdyá'ay, ⁵² es 'yawatsy ja o'kpú jut, es jyikyryújkú mayú Diosú jya'ay di'ibú tú 'yooktú. ⁵³ Es ko naty tú jyikyryújkú ja Jesús, net ñújxtú Jerusalén má mayjya'ay 'yijxúdu.

⁵⁴ Ja soldáadú windsún esú syoldáadúty di'ibú naty múut tkwentú'attú Jesús, ko t'ijxtú ja muk újx es tugekyú di'ibú naty tuun jajtúp, net jyantsytsyú'kúdu es ñajjyuna'anúdu:

—¡Túy'ajtúndúmu naty ko tyáadú yú'ujúty ja Diosú 'yU'unk!

⁵⁵ Jamú naty mayú toxytyújkúty myúj'ixtú jagam di'ibú naty Jesús tú tranújxtú Galileeú es tú tpuúákúdu naty. ⁵⁶ Má yú'údyú naty ja Mariiú Magdalenu, ja Mariiú di'ibú tyáak'ajtúp ja Santyá'agú esú Josee, es ja Zebedeeú ñúdo'oxy di'ibú Santyá'agú esú Fwank tyáak'ajtúp.

Jesús ñaxtúku

⁵⁷ Ko ja xúu tsyi'idánnú, ta myiín tu'ugú mukja'ay di'ibú xyú'ajtypy Josee, Arimateeú kyugájpnúty, di'ibú naty tú tpanejxy ja Jesús. ⁵⁸ Yú'u oj tninejxy ja Pilatú es t'amdooy ja ñini'xú Jesús. Ta Pilatú tni'ana'amú es yajmo'oyút. ⁵⁹ Ja Josee t'axájú ja ñini'xú Jesús. Ta t'abijty müt tu'ugú wa'atspú saábunú, ⁶⁰ es tpujtáky má kyú'am o'kpú jut di'ibú naty yú'u tú dyajtsajtsjúty dyajpa'ajútyúty tsawiiñ. Ta oj t'agú'úy müt tu'ugú mujprú tsaa. Ta oj ñújxnú. ⁶¹ Jamú naty ja Mariiú Magdalenu esú wiinkpú Mariiú twin'u'uñúdu ja jut.

Soldáadúty di'ibú kywentú'ajttúp ja o'kpú jut

⁶² Jakumbom má ja saábúdu xúu, ja teedywyindsúnúty esú fariseeúty oj tmúgajxtú ja Pilatú, ⁶³ es t'anmaáydyú:

—Windsún, yú'uts njamyajtstúp ko tadú andakpú jyunañ má naty 'yákjiky'átyñúam, ko má tyúgúkxúbetú jyikyryúkút má naty tú 'yeeky. ⁶⁴ Páaty tunú may'ajtún, kaxtú msoldáadúty es nújx tkwentú'atyú tadú jut áá extú ko tyúgúkxúbatútnúam, kúdiibú nújx

ja 'yuxpɔjkpɔty jyuududu koots, es óknɔm t'anuumudut ja ja'ayuty: "Tɔ jyikyppyeky ma tu 'yeeky." Ko du'un jyátut, ni'igu naty 'yaxuuguty es kudiinɔm ma naty kyakruuzpɛtyñum.

⁶⁵ Pilatu jyunáñ:

—Jótum. Mɔnɔjxtu ja soldaaduty es yajxón xytyukkwentu'áttut ja jut aa éxtum kyaj mbaat pún tyuku.

⁶⁶ Ta tmɔnɔjxtu ja soldaaduty es tɔpɔjtaakaydu yajxón ja tsaa di'ibu aguuy'ajtypy ja jut, es tsaaydu mut ja syeyu, es ja soldaaduty oj wyu'umdu kwentu'ajtrɔ.

28

Jesús jyikyppyeky

¹ Ko ja saabudu xuu ñajxy, xuuñubunu naty ma ja domingu xuu, ñejxy ja Mariu Magdalenu es ja wiinkpu Mariu ma ja Jesús oj ñaxtuku. ² Es ti'in myiñ tu'ugu muk ujx, ja'a ko tu'ugu Nindsun'ajtum Diosu 'yánklusu naty kudakp tsajpótm, es jyajty ma ja jut aa. Ta dyajjugéky ja tsaa di'ibu naty 'yagu'ay'ajtypy ja jut, es jam ñaxwe'tsy. ³ Esu wyiin jyujp tye'xy éxtumu judsuk, esu wyit poop éxtumu tsajp'e'pyky. ⁴ Ko ja soldaaduty t'ijxtu, tsuuydu mut ja tsu'ugu es wyu'umdu éxtumu o'kɔty. ⁵ Net ja anklus t'anmaaydu ja toxytyjkuty:

—Katɔ mdsu'ugudu. Ɔj nnija'abuts ko xy'axta'aydu Jesús di'ibu tu dyajkruuzpáttu.

⁶ Kyaj ñakyyaaty, pes tu jyikyppyeky, du'un éxtumu naty tu tɔnigajxy. Min xy'ixtu ja lugaar ma naty 'yity. ⁷ Nɔjxtu pojɔn, anuumudu yu 'yuxpɔjkpɔty ko di'ibu tu 'yeeky tu jyikyppyeky, es nɔjxp Galileu jawyiin maanum miits mganɔjxtu. Jap xy'ixtut. Tyaadu du'un di'ibu naty miits n'anuumayándur.

⁸ Net ja toxytyjkuty pojɔn tɔyo'ondɔ ma ja jut aa, jyantsyxyondaktu es tsu'ugudu nandu'un, es oj pɔye'egy t'awánudu ja xɔpɔjkpɔty.

⁹ Nɔjxtubu naty, ta tu'ay pyátudu ja Jesús, es kyajxpo'xudu. Ta ja'ajuty tmɔwin-goondɔ ja Jesús. Ta t'awdajttu es tmɔnaandɔ ma tyeky. ¹⁰ Ta 'yanmaayudu:

—Katɔ mdsu'ugudu. Nɔjx anuumudu nmugu'uktɔjkuts ko jap ñɔjxtut Galileu, es jápɔts xypyaattut.

Di'ibu soldaaduty myadyaktu

¹¹ Ko naty ja toxytyjk ñɔjxtu, naaguty ja soldaadɔ oj ñɔjxtu Jerusalén kajpnóty es oj ttukmɔmadya'aktɔ ja teedywyindsúnuty tugekyu di'ibu tu tyuñ tu jyátyuty. ¹² Tyaadu teedywyindsúnuty oj ñɔjxtu ma ja mɔjja'aydyjkuty es ñayyaji'igyudu. Net tmeemyoodyu ja soldaaduty, ¹³ es t'anmaaydu:

—Miits mjuna'andut ko koots ma naty miits mma'adu, ja 'yuxpɔjkpɔty Jesús oj tu tjuuttu ja ñini'xu Jesús. ¹⁴ Es pɔn ja Pilatu ñija'abu tyaadu, uudsuty muut nnaygyajxudut kudiibu ti mjátudut.

¹⁵ Ta ja soldaadɔ t'axájudu ja meñ es du'un oj tmadyakwá'xtu éxtumu naty tu ya'anuumudu. Es du'un tmadya'aktɔ ja israelítuty extu tyambaat.

Di'ibu Jesús tyuknipejky ja 'yuxpɔjkpɔty

¹⁶ Ja nimajk tu'ukpu xɔpɔjkpɔty oj ñɔjxtu Galileu ma ja kopk éxtumu naty ja Jesús tu 'yanu'umxudu. ¹⁷ Es ko t'ijxtu ja Jesús, ta t'awdajttu, oy naaguty 'yamajtsk jyotmajtskudu. ¹⁸ Net ja Jesús tmɔwingooñ ja 'yuxpɔjkpɔty es t'anmaaydu:

—Ɔjts tu xmyo'oy ja Dios tugekyu kutujkɔn, du'un jam tsajpótm es du'un ya naxwiñ. ¹⁹ Paaty nɔjx ya'xɔpɔktu ja'ayuty ma tugekyu naxwiñudu esuts ɔj nja'ay'áttut. Yajnábáttu xuygyujxmɔ Dios Teety, es ɔj, ja 'yU'un, es ja Espírítu Santu, ²⁰ es tukni'ixudu es tkuydyúnut tugekyu di'ibuts ɔj miits tu nduk'ana'amdu, es mnijáwɔdur ko du'umts ɔj n'ity mut miidsuty extu ko jya'tut ja tiempu ma naxwiñudu tyagoya'añ.

Oybyu Ayuk Di'ibu Markus Jyaay

Fwank Yajnu bajtrpu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

¹ Du'un tsyondaky ja oybyu ayuk mut yu'ugyujxm Jesukristu, ja Diosu 'yU'unk, ² éxtum kaxja'ay 'yity ma ja Isaiiu ñeky, Diosu kyugajxpu. Du'unu Dios t'anmaay ja 'yU'unk:

Ngejxyruuts jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xruts
es mya'awátsxudut yu mnu'u mdu'u.

³ Es 'yakjunáñ ja Diosu kyugajxpu:

“Ma muj itun, jam yajmudówut muk kyajxy:

Nayjuj'ixudu mut ko taa du'un myiñ ja Nindsun'ajtum.”

⁴ Es ja Fwank yajnu bejty ma ja muj it es t'anuumudu ja ja'ayuty es jyodumbíttut, tmastu'uttut ja pyeky es ñubátut. Du'un ttúndut ja'agyujxm esu Dios mya'xudut ja pyojpu. ⁵ Es majatyu Judeeu ñaxwíñudu es ma Jerusalén kajpn tnimiindu ja Fwank es tmudoo'íttu. Es ko tmayatstu ja pyojpu, net ja Fwank yajnu bátudu ma ja Jordán mujnuu.

⁶ Ja Fwangu wyit kyojyuty mudu kameyu jamk es twaun'áty ja po'o, es yu'u ijty jye'xypy ja mu'u esu tsimba'ak, ⁷ es tkajxwa'xy ma ja ja'ayuty es t'anuumudu:

—Oknum myina'añ tu'ugu di'ibu ni'igu tmudaty ja muk'ajtun kudiinam uj. Kyajts uj xyñituku, ni je'eyu yu kyuk'uk nga'agájudut éxtumxyupts uj n'ityuts tyuumbun. ⁸ Uj nyajnu bajttupts miits mut ja nuu, per ja'a myajnu bátudap mut ja Espiritu Santu.

Jesús ñubety

⁹ Ko waanu 'yity, ta ja Jesús tso'oñ ma ja Nazaret kajpn di'ibu ijtp Galileeu. Ta tnimiñ ja Fwank ma ja Jordán mujnuu, es net dyajnu bejty ja Jesús. ¹⁰ Es ko naty pyudsemy nujotm, net ja Jesús t'ijxy ko ja tsajp 'yawatsy es ja Espiritu Santu jyunajky ma yu'u éxtum tu'ugu paku'unk. ¹¹ Es yajmudóy tu'ugu kajxy tsajpótm jyuña'añ:

—Mijtsu du'un n'U'unk'ajtyty di'ibuts njantsytsyejpy, es óyuts njotkujk'áty mut mij.

Majku'ugópk tjatúñ wi'ixu Jesús pyekytyúnut

¹² Net ja Espiritu Santu yajnu jxu ja Jesús ma tu'ugu muj it. ¹³ Jap 'yijty justyikxyxu ma yu ujts juyuk, es ja majku'ugópk Satanás tja'ijxy esu Jesús pyekytyúnut. Es ñimiñudu Diosu 'yánklusuty es myuduunudu.

Jesús tkajxwa'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹⁴ Es ko Fwank yajtsiimy, net ja Jesús ñejxy Galileeu ñaxóty es jap tkajxwa'xy ja oybyu ayuk. ¹⁵ Net ja Jesús t'anuumudu ja ja'ayuty:

—Tu jya'ty ja tiempu es wingoombu du'un ja Diosu kyutujkun. Yajtugátstu ja mjot mwinma'añ es mubuktu ja oybyu ayuk.

Jesús twoy nimajtáxku ajkxmajtsputy

¹⁶ Mejuñbyu'aay naty ja Jesús jyudity jam Galileeu ko t'ijxy ja Simonk es ja myuga'ax Andrés. Yu'u naty tyuunk'ajttup ja ajkxmajtsk, es tkujubípu naty ja 'yajkxmajtsn nujoty. ¹⁷ Es 'yanmaayudu ja Jesús:

—Pamiinguts, es ujts miits n'uxrupjkrá'áttup es nmo'oydyut jatu'ugu tuunk. Tyamyu xyajtsonda'áktut es xy'uxta'aydyut mayu ja'ay esuts nandu'un yu'ujuty n'uxrupjkrá'áttut.

¹⁸ Netyu tnikaktu ja 'yajkxmajtsn es oj tranujxtu ja Jesús.

¹⁹ Es ko ja Jesús waanu 'yaknas'yo'oyu, net t'ijxy ja Santya'agu esu Fwank, Zebedeu myaanguty, di'ibu naty ma tu'ugu barku ya'o'oyudap ja 'yajkxmajtsn. ²⁰ Ta ja Jesús dyáxudu, es ja'ajuty tnikaktu ja tyeety ma ja barku mut ja tyuumbuty. Ta oj ñujxtu mut ja Jesús.

Jesús dyajpu dsémy ja ka'oybyu ma tu'ugu ja'ay

²¹ Ta jyajttu ma ja Kafarnaúm kajpn. Ma ja saabudu xuu Jesús tyujku ma ja tsajptujk es tyujku ya'uxrújkpu. ²² Du'uñu ja ja'ayuty wu'u'mudyaadyu mudu di'ibu kyajxyru, mut ko du'unu naty ya'uxpeky éxtum tu'uk di'ibu myudajtypy ja kutujkun es kyaj éxtum ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrújktur. ²³ Ma ja tsajptujk japu naty tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu. Ta yaxkeky:

²⁴ —¿Ti mdunaampy mut uj, Jesús nazarenu? ¿Tii mmiimp xyajkutugoya'añudsu? Uj n'uxkajpyuts mij ko mwa'atsja'ayuty di'ibu Dios wyandak tkaxa'añ.

²⁵ Net ja Jesús t'oooy ja ka'oybyu, es t'anmaay mudu kyutujkun:

—¡Amoñu es mastu'udu tyadu ja'ay!

²⁶ Es ja ka'oybyu twijtsxijty ja ja'ay, es ja ja'ay jyantsyyaxy amujaa, ta tyukpudsuumu ja ka'oybyu. ²⁷ Nidugekyu du'uñu wu'u'mudyaadyu ja ja'ayuty, es ñayyajtuujudu ak yu'ujuty:

—¿Tii dunu tyaadu? ¡Tyadu ja'ay myudajtypy ja kutujkun es t'ana'amut extu yu ka'oybyu, es m'umudoojup!

²⁸ Es pojun yajmadyaagudijty ma ja Galileeu naxwíñudu éxtum ja Jesús ttuñ ja muj'ajtun es ya'uxpeky.

Jesús dya''aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

²⁹ Ko pyudsuumu ma ja tsajptujk, net ja Jesús mudu Santya'agu esu Fwank oj ñajxtu ma ja tyujku Simonk esu Andrés. ³⁰ Esu Simongu myu't toxytyujk ja'a naty mabajngujxy ko'knaary mudu juumba'am. Ta t'anmaaydu ja Jesús ko pyékyuty. ³¹ Ta ja Jesús tmawingooñ, es tmajtsu ja kyua es dyajpude'ky. Ta netyu ñajxnu ja juumba'am, es ja toxytyujk yajkaay ya'úkudu.

Jesús dya''aguda'aky may ja puma'ayuty

³² Ko oj tsiyitnu ja xuu, ta oj dyajmíndu ma Jesús nidugekyu ja puma'ayuty es di'ibu myudajttur ja ka'oybyuty, ³³ es tugekyu ja kugajpnuty myiindu tujk agu'am ma naty ja Jesús. ³⁴ Jesús ya''agudak may ja di'ibu myudajttur kanak nax ja pa'am es yajpudsuum ja ka'oybyuty. Es ja'a ko ja ka'oybyuty ñija'adur pñu dun ja'a, paaty ja Jesús dyajkutijky es kyaj kyajxtut.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

³⁵ Móñum, maanumu naty wyingoodsuty, ja Jesús pyude'ky es oj ñejxy adukutuuy kajxtákrp. ³⁶ Simonk esu jyamyuduty oj 'yuxta'ayudu. ³⁷ Ko tpattu, ta t'anmaaydu:

—Ni'amuku ja'ayuty m'uxta'ayudu.

³⁸ Es 'yadsoojudu ja Jesús:

—Jo'om wiink tsoo nawingón es ngajxwa'xudats ja ayuk jam, mut ko mudu tyaadudsu du'un tu nmiñ.

³⁹ Es du'unu Jesús jyudijty ma tugekyu Galileeu ñax es tkajxwa'xy ja nitsokun majatyu tsajptujk es dyajpudsémy ja ka'oybyuty.

Jesús dya''aguda'aky ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am

⁴⁰ Ma tu'ugu xuu myiñ ma ja Jesús tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Ta ñaygyoxtañadyáku wyinduuy es t'anmaay:

—Uj nnija'abats ko mij mbaadats xya''aguda'aky pñ mdsejpy.

⁴¹ Es ja Jesús pya''ayooju es tku'unitoñ es t'anmaay:

—Ndsejpyuts es m'aguda'agut.

⁴² Ko du'un t'anmaaydyaay, netyu ñiwatsu ja pya'am es 'yagudaky. ⁴³ Ta ja Jesús t'anmaay es ñujxut, es tjantsytyuknipejky es t'anmaay du'un:

⁴⁴ —Ix jaygyuku. Katu xytyukmumadya'aky ni pñ. Nujx winguwa'agu ja teety, es yak ja mwindsu'kun éxtumu Moisés dyajnigutujku, es du'un nidugekyu ja'ayuty tñijáwudut ko tu m'aguda'aky.

⁴⁵ Per ja ja'ay oj ñejxy es tmadyakwa'xy tugekyu oytyim maaty di'ibu naty tu jyátyuty. Paaty ja Jesús kyaj mbaat 'yoktújkunu ixnide'xy majatyu kajpn, jaayu 'yakjüdity ma kyajpu ja'ay tsuunudu. Es oytyim maaty ja ja'ayuty tsoondü es tninúxtu ja Jesús.

2

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

¹ Oknum jyumbijty ja Jesús ma ja Kafarnaúm kajpn. Es ko yajnija'aju ko tapu naty tu tyújkja'ty, ² ta pojpu ja ja'ayuty ñaymyújkudu, es ni je'eyu kyanakyñibatu ma ja tújk aa. Es yu'u tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk. ³ Net tmamiindu ma ja Jesús tu'ugu ja'ay di'ibu naty xux, nimajtaxk tku'uydu. ⁴ Es kom kyaj mbaat jya'ty extu Jesús wyindum, mut ko jyantsymayjya'ayuty, ta dyajjugáktu waanu ja tújkni'x. Es ma dya'awatstu, jap tkutuñajxtu ja puma'ay mut tu'ugu mabajnu'unk. ⁵ Ko ja Jesús t'ijxy éxtum ja myubújkunuty, ta t'anmaay ja puma'ay:

—Yu mbojpu yajma'xp.

⁶ Es naaguty ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpúktup di'ibu naty jap uñaayduyup, ja'a winmaayduy: ⁷ “¿Ti ko tyadu ja'ay du'un kyajxy? Myudugeebyu du'un ja Dios, mut ko ni pún mbaat tkame'xy ja pojpu, yu'uyu du'unu Dios.”

⁸ Ñija'abu naty ja Jesús di'ibu wyinmaayduyup. Ta t'anmaayduy:

—¿Ti ko xymudattu axuugu winma'áñuty? ⁹ Kyaj ñimújaaty njuna'anum: “Yu mbojpu yajma'xp”, mut ko kyaj ya'ixy pún tuy'ajtun. ¿Tii kyaj dyu'anuty? Es mjuna'andup miidsuty ko ni pún tka'anuummut yu tyadu xux: “Pudu'uk, yajmúk ja mmabajn es nájx”, ¹⁰ mut ko mbaat ya'ixy ko kyaj tmudaty ni ti muk'ajtun. ¿Tii kyaj dyu'anuty? Pes oy. Min n'oktuk'ixtu ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, situy nmudajtypyuts ja muk'ajtun ya naxwíñ es nma'xudats ja pojpu.

Net t'anmaay ja xux:

¹¹ —Mij n'anmaary, pdu'uk, yajmúk ja mmabajn es nájx ma mdújk.

¹² Net ja puma'ay pyude'ky, es dyajmijky ja myabajn, es tsoyo'oñ jam ixnide'xy. Es mudu tyaadu du'ñu wu'umadyaayduy es t'awdajttu ja Dios, es jyunandu:

—Ni na'anamu du'un nga'ixum éxtumu tyaadu.

Jesús tway ja Matewu

¹³ Oknum ja Jesús oj ñejxy jatugok ma ja mejuñbya'a, es mayu ja'ayuty myuwin-goonudu, es dya'uxpúktu.

¹⁴ Najxpu naty ja Jesús tu'aay ko t'ijxy ja Leví, Alfeeu myaank, 'yu'uñu ma yajkugabéty. Ta t'anmaay:

—Pamiinguts es n'uxpújkpu'átut.

Net ja Leví wya'tse'ky. Ta tpadso'oñ.

¹⁵ Mugaabyu naty ja Jesús ma Leví tyújk, es mayu yajkugubajtputy esu wiingátypyu di'ibu 'yandjtuw pojpu ja'ayuty, nan jam 'yu'uñudu nandu'un ti'igyu ma meesu ma Jesús es ja 'yuxpújkpty, mut ko mayu naty ja ja'ayuty di'ibu panújxudup. ¹⁶ Es ja fariseeuty di'ibuty tsajptugóty ya'uxpúktup, ko t'ijxtu ja Jesús kyay mudu tadu ja'ayuty, ta t'anmaayduy ja uxpújkpty:

—¿Wi'ixu du'un ko yu mwindsún kyay 'yiiky mudu yajkugubajtputy es mudu pojpu ja'ayuty?

¹⁷ Ko Jesús tmudooyu tyaadu, ta t'anmaayduy:

—Yu oy mukpu ja'ay kyaj ttseky ja kudsooy, yu'u du'un di'ibu pújkudup. Kyajts tu nmiñ esuts nwowa'añ ja di'ibu jiky'ajttup tuy'ajtun muut es jyodambíttut, yu'u dan je'eyu pojpu ja'ayuty.

Jesús dyajtáwdu ti ko kya'ayu'aty

¹⁸ Tugok ko naty ja Fwank Yajnúbajtrpu 'yuxpújkpty es nandu'unu fariseeudyu 'yuxpújkpty 'yayu'attu, ta myiindu naagudyu ja'ayuty ma Jesús, es dyajtúudu:

—¿Ti ko kyaj 'yayu'attu miju m'uxpukpuky éxtam 'yayu'attu yu fariseeuty esu Fwangu 'yuxpukpuky?

¹⁹ Jesús 'yadsoojudu:

—¿Tii mbaat 'yayu'aty di'ibu tu yajwóudu ma ja ja'ay pyeky, ma 'yak'ity mudu pukpu yedyuk? Pün jam ja pukpu yedyuk, kyaj mbaat 'yayu'aty. ²⁰ Per mínur ja tiempu ma ja pukpu yedyuk yajtukupuwijsttu'udut, taanum sitay 'yayu'áttut.

²¹ 'Ni pün tka''axuyu tuk wit mut tuk pedazu jemywyit, mut ko ja abajtsunu jembyu nuumúkur es kyudsap ja tuk wit. Ta wu'umut ni'igu muj ja kyutsy'át. ²² Es ni yu jembyu vinu kyaya'adamu ma yu tukpu nuu'abutsunbyo'o, mut ko ja jembyu vinu mugudsap ma ja nuu'abutsunbyo'o, es du'un tyugóyut ja vinu es ja nuu'abutsunbyo'o. Paaty yajpajta'aky yu vinu jembyu ma yu jembyu nuu'abutsunbyo'o.

Jesusu 'yuxpukpuky tkutujtu ja triigu saabudu xuu

²³ Tugok ma ja saabudu xuu najxtubu naty ja Jesús mudu 'yuxpukpuky triigu kamoty, ta ja 'yuxpukpuky tkutujtu ja triigu ko jap ñaxtu. ²⁴ Net ja fariseeuty t'anmaadyu ja Jesús:

—Ok adsow, ¿ti ko yu m'uxpukpuky ttundu di'ibu kyaj ñigutíkyuty yajtúnut saabudu xuu?

²⁵ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Tii ni na'anum miits xykya'uxpaktu di'ibu tyuun ja Davit ko tugok mut ja jyamyudaty oj tyugoy'ajtxudu es oj yu'oogudu? ²⁶ Tyuku ja Davit ma ja Diosu tyuk ma naty ja Abyatar 'yity teedywyindsungópk. Ta ja Davit tkaay ja kuni'xyru tsajkaaky, di'ibu naty je'eyu nigutiky tkádyut ja teedyuty, es tmooy nandu'un ja jyamyudaty.

²⁷ 'Ja saabudu xuu yajpajtáky es ja ja'ayuty ttuk'oy'áttut, es kyaj ja ja'ayuty tyuk'oy'átudut ja saabudu xuu. ²⁸ Paaty jaygyúku ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, nmudajtypyats nandu'un ja kutujkun ma yu saabudu xuu.

3

Yedyuk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts

¹ Jesús tyukú jatugok ma ja tsajtuk, es japu naty tu'ugu ja'ay di'ibu tu'udsu naty ja ky'u tuk adu'um. ² Es naagudyu fariseeuty t'ix ttundu ja Jesús pün 'yok'ya'agudakypu ja puma'ay ma ja saabudu xuu, es du'un tmudáttut wi'ix t'okni'uanudut. ³ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay di'ibu naty myudajtypy ja ky'u tu'uts:

—Pudu'uk. Tanu yaa kujk'aay.

⁴ Net ja Jesús dyajtuy ja fariseeuty:

—¿Ti mbaat ndu'unum ma ja saabudu xuu, ja oybyu o axukpu? ¿Nyajtsókum o nya'o'kum?

Es ja'ajuty kyaj 'yadsoodu. ⁵ Net ja Jesús twin'ijxtu ja'ajuty mudu aku, es jyotmay'e'ky ko kyaj tpa'ayowdu ja karpuma'ay. Ta t'anmaay ja ja'ay:

—Yajtúw ja ngu'u.

Ja ja'ay dyajtuy ja ky'u, es ta 'yakudaky.

⁶ Net pyudsuumdu ja fariseeuty es tkajxmúktu mut ja Erodusu jya'ayuty wi'ix 'yoogut ja Jesús.

Jesús ya'uxpeky mejyñbyu'aay

⁷ Es ja Jesús oj ñejxy mut ja 'yuxpukpuky mejyñbyu'aay, es pyanuxudu mayu Galileeu ja'ayuty. ⁸ Es nandu'un mayja'ay tniimindu ja Jesús mut ko tmudowdu ja muj'ajtanuty di'ibu tyiimpy. Ja di'ibu tso'ondup Jerusalén es wiink tsoo ma Judeeu, ma Idumeeu ñax, Jordán mujnuu ninaxy, ma Tiru ñax esu Sidón ñax. ⁹ Jesús ttuknipejky ja 'yuxpukpuky es ya'awijxudut tu'ugu barku awiink ma mbaat tyuku kudiibu ja ja'ayuty 'yadijmúkuudut.

¹⁰ Mut ko mayu naty ja ja'ayuty tu dya'aguda'aky, jyantsy'adijmujktap es tmawingoonda es tpaada'andu oyje'eyu ja wyitu Jesús, es mut yu'uy 'yaguda'aktut. ¹¹ Es ko di'ibu naty

myudajttap ja ka'óbyuty t'ijxtu ja Jesús, ta ñaygyoxtnaaydyákudu Jesús wyindum es jyuna'andu muk:

—¡Mijtsu du'un ja Diosu 'yU'unk!

¹² Es ja Jesús muk t'ane'emy ja ka'óbyuty kudiibu jyuna'andut púnu dun yu'u ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsk ja 'yapóstuluty

¹³ Oknam ja Jesús pyatujku ma tu'ugu kopk, es jam dyaxu di'ibu yu'u tsoyjk. Es ñimiinudu. ¹⁴ Es ttuknipejky nimajmajtsk yu'ujuty es 'yapóstulú'áttaty, es 'yíttut mut yu'u es tkaxa'añ ayuk kajxwa'xpu, ¹⁵ es tmooy ja kutujkun es dya'aguda'agut ja puma'ayuty es dyajpudsúmut ja ka'óbyuty. ¹⁶ Tyaadu du'un ja nimajmajtskpu: Simonk di'ibu yajpújták ja xunu Peedru, ¹⁷ Santya'agu es ja myuga'ax Fwank, Zebedeu myaanguty, di'ibu xunmooy Boanerjes (di'ibu 'yandijpy ko muk kyajxtu, éxtumu anaa), ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomee, Matewu, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu myaank, Tadeu, Simonk ja kananeu ja'ay, ¹⁹ esu Juudas Iskaryotu di'ibu ok kyuyajk ja Jesús.

Jesús yajnijajxy ko dyajtún ja mujku'ugópku kyutujkun

²⁰ Oknam jyumbijty ma ja tyujk mut ja 'yuxrújkuty, es jatugok ñaymyujkudu ja ja'ayuty, es ni tka'okmudajnu ja tiempu es kyádyut. ²¹ Ko ja Jesusu myugu'uguty tnija'adu, ta tnimiindu es dyajnúxánda, es ñayjyunánudu:

—Tuu da yu'u lyoka.

²² Nandu'un ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrújktap tso'onda Jerusalén, es ñayjyunána'andu:

—Tyaadu ja'ay myudajtypy ja mujku'ugópk Belzebuu, paaty dyajpudsémy ja ka'óbyuty.

²³ Net ja Jesús dyaxu ja ja'ayuty, es t'anmaaydyu:

—Mindu es ndukmumadya'aktut tu'ugu ixpajtun. ¡Ni wi'ix tsoo mbaat ja mujku'ugópk Satanás tkayajpudsémy ja myuga'oybyu! ²⁴ Pes pun tu'ugu kutujkun naywya'xup es tsiptundu tuk peky mut ja wiinkruty, tadu kutujkun kyaj mbaat jyeky. ²⁵ Nandu'un pun tsiptuundur ak tukka'axuty, kyaj mbaat ñakytyuunmúktu. ²⁶ Es du'un nandu'un, punu mujku'ugópk nayñibudu'kup mudu myuga'óbyuty, kyaj mbaat ja mujku'ugópku kyutujkun jyeky.

²⁷ 'Ni pun mbaat kyatuku amujaa ma tu'ugu kumujaaabu ja'ayu tyujk es tjuudut di'ibu jap pun kyaj jawyiu t'awunmíky. Per pun tu t'awunmíky, net mbaat tjuuty. ²⁸ N'anmaaydyupts miidsuty ja tuj'ajtun. Yu Dios mbaat tme'xy nidugékydyu ja'ayudyu pyojpu es ma tmu'udugoy tmugajxtugóty ja Dios; ²⁹ per di'ibu myu'udugeepy myugajxtugeepy ja Espírítu Santu, kyaj mbaat ni na'a yajme'xy, myu'ijttúwubu du'un ja pyojpu winu xuu winu tiempu.

³⁰ Du'unu Jesús jyunán mut ko japu naty naaguty di'ibu junaamp ko Jesús ttuñ ja muj'ajtun mudu ka'oybyu myuk'ajtun, kyaj jyunandu ko Jesús du'un ttuñ mudu myuk'ajtun Espírítu Santu.

Jesús tyaaq esu myuga'axuty

³¹ Net jyajttu ja tyaaq es ja myuga'axuty. Ta wun'umdu japyu tujá'p. ³² Di'ibu naty uñaaydyur Jesús myuwingón, ja'a 'yanmaaydyu ja Jesús:

—Yu mdaaq esu mmuga'axuty tyap tujá'p, es yu'u mmugajxánudur.

³³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Pándsú du'un nmuga'ax'ajtypy es pándsú du'un ndaak'ajtypy?

³⁴ Net twin'ijxy di'ibu naty wingón win'uñaaydur, es jyunán:

—Tyaadudsu du'un éxtum ja ndaaguts es éxtum ja nmuga'axudyats. ³⁵ Mut ko oytyim púnuty di'ibu tyiimpy di'ibu tseyjpy ja Dios, yu'udsu du'un éxtum ja nmuga'axuts yedyujk toxytyujkuty es éxtumdsu ndaagun.

¹ Jatugok tyujku ya'uxprijkrp Jesús mejyñbyu'aay, es ñaymyujku mayu ja'ay ma naty yu'u. Paaty tyujku ma tu'ugu barku di'ibu naty jap mejyñ agu'p, es jap ñaxwe'tsy, es ja ja'ayuty 'yittu pu'ujótm. ² Net dya'uxpejky kanak peky mudu 'yixpajtun. Es ma ya'uxpeky, du'un jyunañ:

³ —Mudowdu tyaadu: Tu'ugu ja'ay oj ñejxy triiguwajp. ⁴ Ko naty jam wyujy, tuk peky ja tuumt kya'ay tu'aay, es myiindu ja joon juyujkuty, ta tpiidu. ⁵ Jatuk peky kya'ay tsaade'ekykyujxm ma kyaj nugoo yu nax. Ta ja tuumt myujxy pojun mut ko ja nax kyaj kyúkaty. ⁶ Es ko 'yaandáky ja xuu, ta tsaayy ja xu'án. Es kom kyaj tmudaty ja 'yaats kuk, ta tyutsy. ⁷ Es jatuk peky kya'ay ma apyñ myuxy. Ta ja apyñ yooñ es ja'a yajji'xtaayy, es du'un ja tuumt kyaj wyinduuy. ⁸ Es jatuk peky kya'ay ma ja oyñax, ta yooñ pyejty ja tuumt es wyinduuy; naagaty dyajky i'px majk ja triigu tu'ugátypy ja tuumt, naagaty tugu'px es naagaty mugo'px. ⁹ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkudu.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ixpajtun

¹⁰ Oknum ko Jesús oj wye'emy naydu'uk, naagaty di'ibu naty ta mudowdu ñimiinudu mut ja nimajmajtskrp 'yuxprijkruty, es yajtuujudu ko ti dun 'yandijpy ma tadu ixpajtun.

¹¹ Ta 'yanmaayudu:

—Miidsuty, Diosu du'un mduknija'adup wi'ix yu'u yajkutíky, di'ibu kyaj yajnijáwu ijty; es di'ibuts kyaj xpyanejxy, nduk'uxpejkyruts mudu ixpajtun, ¹² mut ko oy tjamudoodu di'ibuts nmadyakypy es tja'ijxtu di'ibuts ndiimpy, kyaj tjaygyúkudat, es kyaj jyodambítut, es ja Dios pyojpama'xadat.

Jesús tkajxte'xy ja triiguwajp éxtumu ixpajtun

¹³ '¿Tii kyaj xyjaygyúkudu miidsu tadu ixpajtun? ¿Es wi'ix mbaat xyjaygyúkudu ja wiinkrudu ixpajtun? ¹⁴ Ja di'ibu wyijpy ja tuumt, du'un éxtum ja Diosu 'yayuk kajxwa'xrp. ¹⁵ Naagudu ja'ay du'un éxtum ma ja tuumt kya'ay ma tu'u. Myudoodup ja Diosu 'yayuk, per ko tmudooda'aydu, ta myiñ ja majku'ugópk es pyujkuty ja ayuk di'ibu ta tyuku jyodoty wyinma'añóty. ¹⁶ Es naagudu ja'ay du'un éxtum ma ja tuumt kya'ay tsaade'ekykyujxm ma kyaj nugoo nax. Myudoodup ja Diosu 'yayuk es 'yaxájudup xonda'aky'aa xonda'akyjyót, ¹⁷ es mut ko kyaj tmudattu 'yaats kuk, paaty kyaj jyaktu. Es ko 'yayo'ombaattu mut ja'aguyjxmu Diosu 'yayuk, ta kyaj tnakymyubaktu. ¹⁸ Es ja wiinkruty du'un éxtum ma ja tuumt yajwajy ma apyñ myuxy. Myudoodup ja Diosu 'yayuk, ¹⁹ es yu'uy wyinma'añ'ajttup di'ibu ya ijtp naxwiiñ, ja mukja'ay'át, ja'a win'u'un winxájup es t'adseky oytyim tiity. Tugekyu tyaadu yajtugeepy ja Diosu 'yayuk ma yu'ujuty, es kyaj myuj myayu. ²⁰ Es ta naagaty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk es 'yaxájudup, es yajmuj yajmáuyup éxtum ma ja tuumt oyñaaxóty, es naagaty yajk i'px majk, naagaty tugu'px, es naagaty mugo'px.

Lampru éxtumu ixpajtun

²¹ Nandu'un 'yanmaayudu:

—Ko pán dyajtoye'eky ja lyampru es dyajnejxy tyugoty, ¿tii netyu tkujiitsy mudu kajoon o trujta'aky mabajnbatku'rp? Kyaj, ¿kudii? Nik ni'igu yajpajta'aky kujxm es tyukájut ja tujk yajxon. ²² Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknum kyawu'umut ijxnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwut. ²³ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkudu.

²⁴ Nandu'un ya'anmaaydu:

—Mbúktubu kwentu miits mut di'ibu mmudoodup. Ja kijxn di'ibu miits myajtuundup, nandu'unu Dios miits mgijxambita'anudu, es extu waanu ni'igu miits di'ibu myudoodup. ²⁵ Es di'ibu myudajtypy, yajmo'oyup waanu ni'igu; es di'ibu tugoy'ajtxup, yajpajkup extu nu'unun je'eyu tmudaty.

²⁶ Nandu'un jyunañ:

—Ja Diosu kyutujkun du'un éxtum ja tuumt di'ibu ñipy tu'ugu ja'ay. ²⁷ Myanaxy, es óknum pyude'eky, es du'un ñaxy xuuñ koots bom bom, es ja tuumt myuxy es yoiñ, es

yu'u kyaj tniyawu wi'ix. ²⁸ Ja'a ko ku'um myuxy ja tuumt naaxóty, jawyiin wyimbudsemy ja tyeky, óknun rujy, taanun trujta'aky ja tyuump. ²⁹ Es ko ja tyuump tsya'amy, ta dyajpadu'uktu, mut ko tu traaty ja tiempu ma myúkut ja rujta'aky.

Mortás tuumt éxtum ixpajtun

³⁰ Nandu'un jyunáñ ja Jesús:

—¿Wi'ix kyaxe'eky ja Diosu kyutujkun, o ti ixpajtun mut ndukma'ijxkijxyum?
³¹ Du'un éxtum mortás tuumt di'ibu yajwujp es yajnaxnijeery. Yu'u dun waanu ni'igu mutsk ma ja tuumt ya naxwiiñ, ³² es ko yajni'ipy, yoomp muj kudiinun ja wiinkru aay ujts, mudu 'yaay xye'entsy mujjatyuty, ko extu yu joon juyujk mbaat 'yaniktse'eky ma dya'anika.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ixpajtun

³³ Du'un ja Jesús ttuk'uxrujktu ja Diosu 'yayuk, es trujta'aky may ja ixpajtun éxtum tyaadyuty, extu mbaat tjaygyúku. ³⁴ Ni ti tkatukmumadyaky ko ja ixpajtun tkayajtúñ. Per ko wyu'umdu ak yu'uyu mudu 'yuxrujkruty, tyukjaygyujkudup tugekyu.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtamijtku ja mejyñ

³⁵ Nan ja xuu ko oj tsyu'ujun, ta t'anmaaydu ja 'yuxrujkruty:

—N'okninajxum ja mejyñ.

³⁶ Net tnikaktu ja ja'ayuty es ñujxtu mut ja barku ma naty ja Jesús 'yu'uñ. Es 'yakranujxudu wiinkrudu barku. ³⁷ Ta myiiñ tu'ugu muk poj. Es ko ja nuu ñikapy tujkup barkoty, net ja barku 'yutsannu mudu nuu. ³⁸ Tamu naty Jesús mya'ay ux'am ma tu'ugu kukoy kyuxmada'aky. Ta dyujxtu es t'anmaaydu:

—¡Windsún! Tyar ngi'inun, ¿es mij kyaj ti xyjawu?

³⁹ Net ja Jesús pyude'ky es t'ooy ja poj, es t'anmaay ja mejyñ:

—¡Amoñ! ¡Tumijtku!

Ta ja poj myo'ty, es tugekyu oj wyu'umadya'ay amoñ es tumijtku. ⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaaydu ja 'yuxrujkruty:

—¿Ti ko nugo m'oktsu'kunudu? ¿Ti ko xykyamudattu mubujkun?

⁴¹ Ta ja 'yuxrujkruty jyantsytsu'kudu, es ñayjyunánudu:

—¿Pánu dunu tyaadu, ko extu yu poj esu mejyñ mumadoojur?

5

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtyry ja ka'oybyuty

¹ Ta tniñajxtu ja mejyñ, es jyajttu ma yu ñaxwíñudu Gadaru. ² Ko ja Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtyry ja ka'oybyu es tsyooñ ma ja kampyoon. ³ Tyadu ja'ay jam tsyunaay kampyoonóty es ni pún kyamumada'agyuty, ni mudu kadenu. ⁴ Kanak ok jyayajkuw'uiñ mudu kadenu, es tyuknujkadyaary, ⁵ es jyudity xuñ koots majaty tu kopk, es ya'axy jyeky kampyoonóty es ñayyajtsayútyuty mudu tsaa. ⁶ Es ko t'ijxy ja Jesús jagam, puye'egy o j ñejxy, es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum, ⁷ es t'anmaay jantsy muk:

—Jesús, Dios Tsajrótmudu 'yU'unk, ¿wi'ixuts mij xytyuna'añ? ¡Nmunu'xtákyry mudu Diosu xuygyujxm kudiits xytsyaatsyutyúñ!

⁸ Du'un jyunáñ mut ko Jesús tu naty t'anunnu:

—Ka'oybyu, tukrudsumu tadu ja'ay.

⁹ Ta ja Jesús yajtuuju:

—¿Ti mxu'ajtyry?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Ja'ats nxu'aty Lejyonk, mut ko nimáyuuts uudsuty.

¹⁰ Es ja ka'oybyuty myunu'xtáktu ja Jesús es kudiibu kyáxudut wiink tsoo. ¹¹ Jamu naty may udsun jyuxtu nawingón ma tadu kopk. ¹² Ta ja ka'oybyuty tmunu'xtáktu ja Jesús es t'anunnu:

—Tunu may'ajtan, kajxtuguts ma yu tadu udsun esuts uudsuty ndúkudut ma yu'u.

¹³ Net ja Jesús dyajkutijky. Ta ja ka'óbyuty pyudseemy ma ja yedyujk es tyujku ma ja udsúmuty. Jamu naty éxtum majtsk milu udsúmuty. Net ja udsúmuty ñajxtu jantsy puye'együ nax jujp'ám es kyurüü'knajxtu mejyñóty, es jap jyi'xtaadyü.

¹⁴ Net ja di'ibu ja udsüm kywentu'ajttap puye'együ oj ñajxtu, es oj ttukmumadya'aktu ja nax kajpn es nu'aay tu'aaybyuty. Ta myiñ ja ja'ay es t'ixandu ti dunu naty tu jyaty tu kyubétyuty. ¹⁵ Ko jyajttu ma naty jam ja Jesús, ta t'ijxtu ja ja'ay di'ibu naty myudajtypy ja ka'óbyuty. Tamu naty 'yu'uñu wixu es yuunk naxypy. Ta ttsu'kudu, ¹⁶ es di'ibu naty tu t'ixtu, ja'a tyukmumadyaktu éxtumu naty tu jyaty tu kyubety mut ja ja'ay di'ibu myudajt ja ka'óbyuty es éxtumu naty tu jyaty mut ja udsúmuty. ¹⁷ Net tmunu'xtáktu ja Jesús es pyudsúmüt jam es ñajxut wiinktuuy.

¹⁸ Ko ja Jesús tyujku ma ja barku, ja ja'ay di'ibu naty myudajtypy ja ka'óbyuty myunu'xták ja Jesús esxyur ñejxy mut yu'ü. ¹⁹ Es ja Jesús kyaj dyajkutijky, ni'igu t'anmaay:

—Ñujx ma mdujk mudu mjiiky mmügu'uk, es tukmumadya'ak tugekyu di'ibu ja Nindsün'ajtam tu ttuñ mut mij, es wi'ix tu tmudaty ja pa'ayo'on mut mij.

²⁰ Ja ja'ay oj ñejxy, es tmadyakwa'xy ma yu Dekápolus kajpnaty tugekyu di'ibu natyü Jesús tu ttuñ mut yu'ü. Es du'uñu wyu'umadyaadyü ja di'ibáty myudoodu.

Jayru ñuux es ja toxytyujk di'ibu Jesusu wyit tyoon

²¹ Ko ja Jesús jyambijty ma ja barku mut ja 'yuxpüjkpüty, ta tñinajxtu ja mejyñ. Es ko jyajty jamdsoo, ta ñimiinudu mayjya'ay. ²² Net ñimiinü nidu'uk di'ibu xyu'ajtypy Jayru, di'ibu windsün'ajtp ma ja tsajptujk. Ko jyajty ma ja Jesús, ta ñaygyoxtnaadyáku tyeky'ujxm, ²³ es tjantsymyünu'xtáky, es t'anuumu:

—Yu nnuuxuts tim'oogánur. Tunu may'ajtan, min esu mgu'ü xytyuknikónüt es 'yaguda'agut es jyiky'átut.

²⁴ Net ja Jesús oj ñejxy mut yu'ü, es may ja ja'ay oj ryanüjxudu es 'yadijmúkudu. ²⁵ Es ma yu tadu mayjya'ay, japu naty tu'ugu toxytyujk di'ibu majmajtsk jumajtü naty ja taxyu pa'am tmudajnu. ²⁶ Tu naty jyantsy'ayoonu es tu ñajxnu natyü kudsooy kanaak, es tu naty dyajtuundaayñu tugekyu ja myeeñ di'ibu naty myudajtypy, es ni wi'ix tsoo tu kya'aguda'aky, ni'igu myujtáknü.

²⁷ Ko tyadu toxytyujk tmüdooy ko jaa ja Jesús, ta tmüwingooñ üxku'p tsoo ma ja mayjya'ay, es ñaydyukpatu ja Jesusu wyit, ²⁸ mut ko ñayjyuna'añaty: “Mut yu'üyu kots nnydyukpaadudu yu wyit, aguda'agupts.” ²⁹ Es netyu ja wyindaxyu 'yadijky, es tja'aju ja ñini'x ko tu 'yaguda'aky.

³⁰ Es net ja Jesús tja'aju ko tu naty pün dya'aguda'aky mut ja myuk'ajtan. Net ñayjyu'ijxu ma ja ja'ayuty, es dyajtuuy:

—¿Púnuts ja nwit tu ñaydyukpaadyuty?

³¹ Net ja 'yuxpüjkpüty 'yanmaayudu:

—M'ijxyro ko ja mayjya'ay m'adijmúkudu, es xyajtúy: “¿Pün tu ñaydyukpaadyuty ja nwítuts?”

³² Es ja Jesús ñas'ijxu xidsoo yadsoo es t'ixa'añ pünü naty tu ñaydyukpaadyuty ja wyit. ³³ Ta ja toxytyujk tsyüüy mut ja tsu'ügu, ja'a ko ñija'ap éxtumu naty tu jyaty. Ta ñaygyoxtnaadyáku Jesús wyindum, es t'anmaaydyaay tugekyu ja tny'ajtan. ³⁴ Jesús 'yanmaayü:

—Tu m'aguda'aky mut ko tu xymyübeky. Nujx yajxón. Tu m'aguda'aky.

³⁵ Tánnumu naty ja Jesús 'yakkajxy ko ñimiinudu ja ja'ayuty di'ibu tso'omp ma ja Jayru tyujk. Ta t'anmaaydyu ja Jayru:

—Yu mnuux tu 'yo'knü. Katu xuyñaky'adsipy ja Windsün.

³⁶ Es ja Jesús ni tkamüjpujtáky éxtumu naty jyuna'andu. Ta t'anmaay ja Jayru:

—Katu mjotmay'leky. Mübüjkuts je'eyü.

³⁷ Es kutijky es kyaj pün ryanüjxudu, ja'ayu ja Peedru, Santya'agu esu Fwank, ja myuga'axu Santya'agu. ³⁸ Ko jyajty ma ja tyujku Jayru, net t'ijxy ko ni'igu ja ja'ayuty

ñaymyuk ñaydya'adsudu es jyantsyju'y jyantsyya'axtu. ³⁹ Ta ja Jesús tyujku jap tugoty es t'anmaaydyu:

—¿Ti ko nūgoo m'okna'amnudu es mju'udyu? Yu kixyu'unk kyaj tu 'yeeky, maabu du'un.

⁴⁰ Per je'eyu tyukxikudu. Net ja Jesús dyajpudsūmdu nidugekyu. Ta tmunejxy ja u'unktaak u'unkteety es mudu 'yuxpūjkpūty. Ta tyujku ma ja o'kpu'unk 'yity. ⁴¹ Ta tmajtsu ja kyua es t'anmaay:

—Talita, kumi (di'ibu ayuk wimbudsūmp: “Kixyu'unk, mij n'anmaapy, pudu'uk.”)

⁴² Netyu ja kixyu'unk pyude'ky es yo'oydsyo'oñ. Majmajtsku natyu jyumajt. Es ja ja'ayuty du'uñu wyu'umadyaadyu. ⁴³ Es ja Jesús oj tyuknipūkudu es kudiibu pūn ttukmadya'aktut, es tyuknipūktu es dyajkýut ja kixyu'unk.

6

Jesús jap Nazaret

¹ Es ja Jesús tso'oñ jap es oj ñejxy ma ja kyajpn, es pyanūxudu ja 'yuxpūjkpūty.

² Ko jyajty ja saabudu xuu, ta tyujku ya'uxpūjkpū ma ja tsajpūjk, es may ja ja'ayuty di'ibu mudoo'ijtu du'uñu wyu'umadyaadyu es ñayjyunánudu:

—¿Ma tu t'uxpekyu tyadu ja'ay tugekyu tyaadu? ¿Tii dunu tyadu wijy'ajtun di'ibu tu yajmo'oy esu tyadu muj'ajtun di'ibu tyiimpy? ³ Ja'a tyaadu ja tsajtspu, ja Mariiu myaank esu myuga'axu Santya'agu, Josee, Juudus esu Simonk, esu myuga'ax toxytyujkuty nan yaa 'yity ma udsajtam.

Du'un juna'andu es kyaj ttundu kwentu. ⁴ Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Nidugekyu wyindsu'kudup tu'ugu Diosu kyugajxpu. Jap kyawindsu'ugudu ma ja myugugajpn esu myugu'uk myuga'axuty.

⁵ Es kyaj mbaat ttuñ ja muj'ajtun jap, je'eyu naaguty oj t'akku'unitoñ es dya'agudaky.

⁶ Es ja Jesús du'uñu wyu'umu mut ko kyaj myubūkudu.

Jesús tkexy ja 'yuxpūjkpūtk Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

Oknum ja Jesús oj ya'uxpeky majaty kajpna wingombu. ⁷ Ta dyaxu ja nimajmajtskpu 'yuxpūjkpūty, es tkejxy nimajtskáty, es tmooy ja kutujkun es dyajpudsūmdut ja ka'óbyuty. ⁸ Es ttuknipūktu kudiibu dyajnjxtut tyu'amgyujxmudu, yu'uyu tyajk, es kyaj dyajnjxtut ja pyijñ, ni yu kyaayñajxuk, ni yu myeeñ, ⁹ yu'uyu tyukwa'agudup ja kyua'uk es je'eyu wit di'ibu ñikajxm myudajttup.

¹⁰ Nandu'un 'yanmaayudu:

—Ko mja'tut ma tu'ugu tujk, japyu m'ittut extu ko mdsoondut jatugok. ¹¹ Es pūn jaa ma kyaj m'axájudu es ni mgamudowa'anudu, pudsūmdu jap es yajjunák ja naxjok mdekyujxy éxtumu iwxu'umun ko du'un pojpu muut 'yittu.

¹² Net oj ñajxtu ja'ajuty es tkajxwa'xtu ko yu ja'ayuty dyajtugátstat ja jyot wyinma'añuty. ¹³ Es nandu'un dyajpudsūmdu mayu ka'óbyuty es ttuktu'tstu ja aseytu oliivu nimayu puma'ayuty, es dya'agudaktu.

Fwank Yajnubajtpu 'yeeky

¹⁴ Ja rey Eroodus tmudooyu tyaadu, mut ko nidugekyu ja ja'ayuty tmadyakwa'xtu oymyadsooty di'ibátyu ja Jesús tyiimpy. Es nija'adyu ja'ayuty jyunandu:

—Ja Fwank Yajnubajtpu tu jyikypeky ma tu 'yeeky, paaty tmudatyu tyadu muk'ajtun es ttúnut ja muj'ajtun.

¹⁵ Wiinkpūty juna'andu:

—Yu'u du'un ja Diosu kyugajxpu Eliius.

Es ja wiinkpūty jyunandu:

—Yu'u du'un tu'ugu Diosu kyugajxpu, éxtum di'ibu jékyup ja Diosu kyugajxpūty.

¹⁶ Ko ja Eroodus tmudooyu tyaadu, ta jyunáñ:

—Tyaadu du'un ja Fwank di'ibuts uj nni'ana'amu es yajniboodut ja kyubajk. Tu jyikypeky.

¹⁷ Du'un ja Erodus jynán mut ko tu naty dyajtsímyuty ja Fwank, es tu naty dyajkwuñuty mudu kadenu jap pujxndugóty ja'agyujxmu wyinma'añ ja Erodiius, di'ibu naty ñudo'oxy'ajtypy ja Felipe, Erodusu myuga'ax, es ja Erodusu naty tu twijtskúku éxtumu tyoxytyujkun. ¹⁸ Es ja Fwank 'yanmaabyumu naty yu Erodus:

—Yu Dios kyaj dyajkutíky es xytyoxytyujk'átut ja mmuga'axu ñudo'oxy.

¹⁹ Es ja Erodiius tyuk'ak'ajtypyu naty ja Fwank, es jyaya'oogaampy, per kyaj mbaat, ²⁰ mut ko yu Erodus ttsu'ku ja Fwank, ja'a ko ñija'abu naty ko yu Fwank jyiky'aty tyy'ajtun muut es wya'atsja'ayuty, es kyaj tna'ijxy es yajtúnut axuuk. Es oy ja 'yaa 'yayuk tjamudooju xonda'aky'aa xonda'akyjyót, kyaj tñijawu ti tyúnur.

²¹ Es ja Erodiius pyat wi'ix tsoo mbaat 'yeeky ja Fwank ma ja Erodusu naty tmajtúñ ma ja xyuu jyumujt dya''abety, ma Erodus dyajnaxkudáky tu'ugu ka'ay ukun es kyádyut ja syoldaadu wyindsúnuty, ja windsundujkuty esu Galileu ja'ayudyu myuj yajkutujkpruty.

²² Ja Erodiiusu ñuuu tyujku ma naty tu ñaxkuda'aky ja ka'ay ukun es 'yejtsy, es ja Erodus es ja di'ibu naty muut kyaadyu tyukjotkudaktu éxtumu naty 'yetsy. ²³ Es ja Erodus twandaky ja kiixy:

—Amdooguts di'ibu mdsejpy es nmo'oyut, es tyy'ajtun n'anuumu ko nmo'oyur oytyim tiity di'ibuts xy'amdoop, oytyim kujkwa'xyuty di'ibuts uj nmudajtypy.

²⁴ Net ja kiixy pyudseemy, es t'anmaay ja tyaak:

—¿Tits n'amdówur?

Ta ja tyaak 'yadsoojur:

—Amdow ja Fwank Yajnbajtrur kyubajk.

²⁵ Ta ja kiixy tyujku pojun ma naty ja Erodus, es t'anmaay:

—Ndsejpyuts es tyamyu xmyo'oyuduts palanganoty ja Fwank Yajnbajtrur kyubajk.

²⁶ Net ja Erodus jyantsyjyotmaybyejky. Per kom tu naty t'anuumu jyabye'xy wyindúmuty, kyaj tseky yajtukxi'igut ja 'yayuk. ²⁷ Netyu ttuk'ane'emy tu'ugu syoldaadu es dyajmínut ja Fwangu kyubajk. Ja soldaadu oj ñejxy ma ja Fwank 'yity tsimy pujxndugóty es oj tñibo'tu ja kyubajk ²⁸ es dyajmiiñ ma tu'ugu palanganu. Ta tmooy ja kiixy es ja kiixy tmooy ja tyaak.

²⁹ Ko tñija'adu ja Fwangu 'yuxrújkpruty, ta dyajpudu'ktu ja ñini'x es oj dyajnaxtúkudu.

Jesús dyajkáy nimugoxk mil naxy ja ja'ay

³⁰ Oknum 'yajajtmujktu ja apóstuluty ma ja Jesús, es ttukmumadyaktu tugekyu di'ibu naty tu ttundu es di'ibu naty ja ja'ay tu dyajtuk'uxpúktu. ³¹ Es mut ko nimayu naty ja ja'ayuty ñaywyinax ñaywyindúkudu ma Jesús, ni tka'okmudajnúdu ja tiempu es kyádyut, paaty ja Jesús t'anmaaydu:

—Mindu. Jo'om n'okpo'xum ma tu'ugu abak it.

³² Net ak yu'ujuty oj ñujxtu barkoty adakutuuy. ³³ Per may ja ja'ayuty t'uxkajptu ja Jesús es t'ijxtso'oñ. Paaty tsyo'ondu pojun majatyu kajpn, es tekye'epy jyajttu jawyiin ma naty ja barku jyata'añ. ³⁴ Ko ja Jesús pyudseemy barkoty, ta t'ijxy may ja ja'ayuty es tra''ayooy, mut ko du'unu naty éxtumu borreegu di'ibu kyaj tmudaty ja kywentu'ajtrur. Ta tyujku ya'uxrújkpru, es ttuk'uxrújktu kanak peky. ³⁵ Ko oj tsyu'ujun, ta ñimiinudu ja 'yuxrújkpruty es 'yanmaayudu:

—Tu tsyu'ujun, es ni pún kyatsunna ma tyadu lugaar. ³⁶ Anuumudu ja ja'ayuty es ñujxnudut rantsyotm o ma yu wingombu kajpn es tjúdyut ja kya'ay 'yukun, mut ko kyaj tmudattu ti kyádyur.

³⁷ Per ja Jesús 'yadsoojudu:

—Mo'oydu miidsuty kya'ay 'yukun.

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—¿Mdsejpy esuts mudsuty ñujx njuudyu majtsk mugo'px xuu nidún yu tsajkaaky esuts ndukkádyut?

³⁸ Jesús 'yadsoojudu:

—¿Naagu tsajkaaky jap xymudattu? Ñujx ixtu.

Ko tnija'adu, ta t'anmaaydyu:

—Mugoxku tsajkaaky es majtsku ajkxu'unk.

³⁹ Net ja Jesús ttuk'ane'emy ja 'yuxpukpety es dyajnaxwaatstat ja ja'ayuty tuk pekyaty ma ja maaúoty. ⁴⁰ Ta ñaxwa'tstu tuk pekyaty mugoxpaxaty es justyikxymyajakaty. ⁴¹ Net ja Jesús tkone'ky ja mugoxkpu tsajkaaky es ja majtskpu ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpótm es tja'aygyudáky ja Dios. Ta ttujkwa'xy ja tsajkaaky es tmooydyu ja 'yuxpukpety es dyajwa'xtut ma ja ja'ayuty. Nandu'un dyajwa'xy ja majtskpu ajkxu'unk ma ja mayjya'ay. ⁴² Nidugekyu kyaaydyaadyu jotkuda'aky. ⁴³ Oknum dyajmujktu majmajtsk katsy ja tsajkaaky tyuktuku esu ajkx di'ibu nadujku. ⁴⁴ Es di'ibu ja tsajkaaky kyaadyu, ja'a nimugox milu yedyujkuty, es kyaj myadsyoydyujku ja toxytyujkuty es ja uná'ku'unguty.

Jesús yo'oy nuu wyingujxy

⁴⁵ Netyu ja Jesús dyajtujku ja 'yuxpukpety barkoty es 'yawinnáxtut ma ja mejyñ es jya'ttut Betsaydu ko naty yu'u ñayjyugajxyuty mut ja ja'ayuty. ⁴⁶ Es ko naty tu dyaj'yo'oywya'xtu ja ja'ayuty, ta ja Jesús wyimbejty ma tu'ugu kopk kajxtákrú.

⁴⁷ Ko oj kyoodsunu, mejyñgyujk'ámu natyñ ja barku es ja Jesús naydi'igyu naty tu wye'emy windu'utstuu, ⁴⁸ es t'ijxy ko ja 'yuxpukpety nimujaa tjantsykyaaarta ja nuu, mut ko naty pyojkuyaty. Es kajamónum yo'oy nuu wingujxy ja Jesús es tninejxy ja 'yuxpukpety. Najxaambu naty ja Jesús ma ja 'yuxpukpety ⁴⁹ ko 'yijxudu yo'oy nuu wingujxy. Ta ñayjyunánudu ko ijxma'ttubu daa. Ta yaxkaktu, ⁵⁰ mut ko tsyu'kudu. Es myugajxudu ja Jesús, es 'yanmaayudu:

—¡Jotmukta'aktu! Ujtsu du'un. Katu mdsu'ugudu.

⁵¹ Net ja Jesús tyujku barkoty ma naty ja'ajuty. Ta myo'ty ja poj. Ta ja'ajuty du'uñ wya'umadyaadyu, ⁵² ja'a du'un mut ko kyajpu naty tu tjaygyúudu ti dan 'yandijpy ma Jesús dyajmáyu ja tsajkaaky es ja ajkxu'unk, mut ko juun wyinma'añuty.

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

⁵³ 'Yawinnajxtu ma ja mejyñ. Ta jyajttu Jenesaret, es jam tkuwu'andu mejyñbyu'aay ja barku. ⁵⁴ Ko ttukjunajktaadyu ja barku, net ja ja'ayuty t'axkajptu ja Jesús ⁵⁵ es pwe'egyu oj ñajxtu ja ja'ayuty majaty kajpu, es tkuumyiuudu mabajngujxy ja puma'ayuty ma naty Jesús. ⁵⁶ Es oymyaaty ma ja Jesús jya'ty majaty kajpnb'a'ajuty es kajpnótyuty o rantsyótyuty, tpujta'aktu ja puma'ayuty tu'aay es tmunu'xta'aktu ja Jesús es oyjye'eyu tpaattut ja wyit pa'a. Es nidugekyu di'ibu pátudup agudáktup.

7

Di'ibu ja'ay yajpekyka'adup

¹ Ta ñaymyujkudu ma Jesús ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukpety di'ibu tso'ondú Jerusalén. ² Tyaadu yu'u 'yijxtu ko nija'adyu Jesusu 'yuxpukpety kyadyu es kyaj wya'adsudyu ky'u, ja'a njuna'anum kyaj kyubujtu éxtum jaayum fariseeuty ttundu. ³ Mut ko yu fariseeuty esu israelítuty nidugekyu pyanujxtup ja kyostúmbudyu 'yaptujkuty ko ma kyaya'andu koonum wa'ats wa'ats kyubujtu. ⁴ Es ko tu 'yotstu maayóty, kyaj kyadyu pun kyaj kyubujtu wa'ats wa'ats. Es ta mayu kostúmbraty di'ibu yu'ujuty 'yakpaduundup, éxtum ko tpujtu vyasu di'ibu tyuk'úkudup, ja pyujxndu'ts esu wiingátyru 'yabujk 'yadu'unun. ⁵ Ja'agyujxm ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukpety dyajtudu ja Jesús:

—¿Ti ko tkpadundu yu m'uxpukpety di'ibu jaayum ja n'aptujkadyats ttundu? Yu'ujuty je'eyu kyadyu mudu ky'u ni kyawa'adsuty.

⁶ Netu Jesús 'yadsoojudu:

—Miidsuty di'ibu nay'andíjudup es jyiky'attu tpy'ajtun muut, yajxon ja Diosu kyugajxpu Isaiu mniadyaku miidsuty ko du'un tkuxjaay:

Tyadu ja'ay xywyindsu'kupts wingu'uy agu'uy, per ja jyot wyinma'añ jagam 'yity ma ujun.

⁷ Ni ti tkatsooty ko ñay'andíjudu es xyja'awdátuts.

Yü'u tuk'uxpüjktup

di'ibu 'yana'amun'ajtypy je'eyu ja'ayuty.

⁸ Paadyu Isaiiu t'anuumu du'umbu ja'ayuty éxtam miidsuty. Mmastúttup miidsuty ja Diosu 'yana'amun es xpyadúndut éxtam ja ja'ay jaayum ttundu.

⁹ Yak'anmaayudu ja Jesús:

—Miits m'aktimpaduundup di'ibu m'aptajk tyuundup, es du'un xy'uxtijtú ja Diosu 'yana'amun. ¹⁰ Moisés myooy ja ja'ayuty ja Diosu 'yana'amun ma jyuna'añ: “Mwind-su'ugup ja mdaak mdeety”, es “Ja di'ibu kyajxpejkyru yu tyeety o yu tyaak, oogup yu'u.”

¹¹ Per miits mjánándup ko tu'ugu ja'ay mbaat t'anuumu tyaak tyeety: “Kyaj mbaat nbudaku, mut ko tugekyu di'ibuts nmudajtyru esxup miits nbudákudu, taudsu Dios ndukmuyoxy.” ¹² Es pun du'un jyuna'añ, kyaj ñakytsyékyuty ja tyaak tyeety tpuđúkat.

¹³ Es mudu tyaadu myajtugooydu ja Diosu 'yayuku myadakun mut yu'ugyujxmu tadu mgostúmruty. Mayu du'umbu mgostúmruty di'ibu m'akpaduundup.

¹⁴ Jatugoku Jesús dyáxudu ja ja'ayuty, es t'anmaaydu:

—Mudowdu nidagékyuty, es jaygyúkudu. ¹⁵ Yu di'ibu ja'ayuty jyuxtur, kyaj yu'u yajpekyka'adu, yu'u du'un di'ibu pudsump jyodoty wyinma'añoty. ¹⁶ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkudu.

¹⁷ Ko ja Jesús tmastuty ja ja'ayuty, ta tyujku tugoty es ja 'yuxpüjkruty yajtuujudu ti dun 'yandijpyu tyadu 'yixpajtun. ¹⁸ Ta ja'a 'yadsooj:

—¿Nan kyaj miits xyjaygyúkudu? Ko di'ibu tujkup aajoty, kyaj yu'u di'ibu yajpekyka'ap, ¹⁹ mut ko di'ibu tujkup aajoty, jodoty yu'u ñejxy, es óknun pyudsemy.

Es mudu tyaadu Jesús tyuknija'adu ko tugekyu je'xy peky, wa'adsu'u. ²⁰ Es nandu'un 'yanmaayudu:

—Ko di'ibu pudsump jyodoty wyinma'añoty, yu'u situ yajpekyka'adup ja ja'ayuty, ²¹ mut ko ma ja ja'ay jyodoty wyinma'añoty myiñ yu axuk winma'añ, yu ma'induunk, yu yajja'ay'o'k, ko ja'ay dyajtugóydu yu pük úkunu wyindsu'kun, ²² yu ma'tsk, yu adsojk, yu andak, yu axuk jiky'ajtun, yu naywyinnaxuja'ak, yu pi'tskajx, yu mujpátuk, yu kujuun'át. ²³ Tugekyu tyadu axuk'ajtun, yu'u miimp jodoty winma'añoty, es yu'u du'un yajpekyka'apy ja ja'ayuty.

Toxytyujk kyaj 'yisraelítuty tmubeky ja Jesús

²⁴ Ta Jesús jap tso'o'ñ es ñejxy jamdsow ma Tiru kajpn es Sidón kajpn. Es tyujku ma tu'ugu tujk, es kyaj tjatsejky es pun tñijáwut. Per kyaj oj mbaat 'yity ayu'udsyu. ²⁵ Tu'ugu toxytyujk di'ibu natu ñuux myudajtyru ja ka'oybyu, ko tmudooy ko tu naty jya'ty ja Jesús, ta tnimiiñ es ñaygyoxtnaaydyáku tyeky'ujxy. ²⁶ Tadu toxytyujk kyaj 'yisraelítuty es sirufenisyu ja'ay. Yu'u 'yamdooyu ja Jesús es ttúnut ja may'ajtun es dyajpudsámut ja ka'oybyu ma ja ñuux. ²⁷ Esu Jesús 'yanmaaydu:

—Jayupr yajkáydu u'unk ana'k, mut ko kyaj 'yóyuty es ndukwingo'ondútun ja tsyajkaagyuty es nmo'oyum ja úkuty.

²⁸ Es ja toxytyujk 'yadsooy:

—Tuy'ajtnu'u, Windsún, per extu yu uk kyaayduup meesu patku'p di'ibu ja ana'ku'unguty yajka'adup ja tsyajkaakywyáy.

²⁹ Net ja Jesús 'yadsooj:

—Mut ko oy tu m'adsoy, ñajx jotkujk ma mdajk. Tu ja ka'oybyu pyudsemy ma ja mnuuxun.

³⁰ Ko ja toxytyujk jyajty ma ja tyujk, ta tpaty ja ñuux mabajngujxy es tu naty tyukpudsémuty ja ka'oybyu.

*Jesús dya'aguda'*aky tu'ugu yedyujk di'ibu nat es awu'umup

³¹ Netu Jesús tso'o'ñ jap Tiru ñaaxoty, es ñajxy Sidón kajpnoty es majaty ja Dekápolus kajpnuty. Ta jyajty ma ja Galileeu Myejuñ. ³² Jap tyuknimiinudu tu'ugu yedyujk nat es awu'umup, es yajpüjktsooy ja Jesús esu ky'u'u ttuknikónut tadu yedyujk. ³³ Ta Jesús oj dyajnejxy ja ja'ay wiink tsoo ma kyaj pán. Net ja kyawa'xypy t'adiju ja ja'ay tyatskoty

es mudu tsuyuj ttoon ja ja'ayu ya'an. ³⁴ Net ja Jesús pyat'ijxy tsajpótm, es myukxejy es t'anmaay:

—ǵAwa'ats!

³⁵ Netyu ja ja'ayu tyatsk 'yawatsy es ja ya'an 'yagudaky. Ta oj yajxon kyajxpeky. ³⁶ Esu Jesús tyuknipujku kudiibu pún t'awanut. Es éxtum jyantsyjayajtuknipejky, waanu ni'igu oj tmadyakwa'xy. ³⁷ Es du'añu wyu'amudyaadyu ja ja'ayuty, es jyuna'andu:

—Tugekyu oy ttuñ, extu yajmudoobejkyu ja nátuty es yajkajxpejkyu ja uum.

8

Jesús dyajkáy nimajtáxk mil naxy ja ja'ayuty

¹ Ma tadu tiempu mayu natyu ja'ayuty tu ñaymyúkudu es kyajpu naty tmudattu kya'ay 'yukun. Net ja Jesús dyaxu ja 'yuxpujkruty es t'anmaaydyu:

² —Nmudajtypuuts ja pa'ayo'on mudu tyadu ja'ayuty, mut ko tu tyugukxubajnu ma 'yittu yaa mut uj es kyaj tmudattu ni tii ti jyu'xtur. ³ Es pun ngejxypuuts ma ja tyujkuty ayuu, yuugudáwdabu'u tu'aay, mut ko naaguty jagam tu tsoonda.

⁴ Net ja 'yuxpujkruty 'yadsoojudu:

—ǵEs wi'ix mbaat yajmo'oy ja kya'ay 'yukun ma tyadu itun? Yaa ni pún kyatsunu.

⁵ Ta Jesús yajtuujudu:

—ǵNaak xymudattu miidsuty yu tsajkaaky?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Juxtujk.

⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpujkruty es dyajnaxwaatstat ja ja'ayuty naxkujxy. Ta tkone'ky ja juxtujkpu tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy es tmooy ja 'yuxpujkruty, es ja'ajuty dyajwa'xtut ma ja ja'ayuty. ⁷ Myudajttubu naty nandu'un naagudyu ajkxu'un. Esu Jesús oj tja'aygyuda'aky ja Dios, es oj ttuk'yajwa'xtu ja 'yuxpujkruty ma ja ja'ayuty. ⁸ Nidugekyu kyaay 'yuktu es 'yujts jyotkudaktu, es t'aktim'yajmujktu juxtujk katsy ja tsajkaaky tyuktuku di'ibu nadujku. ⁹ Di'ibu kaadyu nimajtáxk milun, es kyaj yajmaydsyóy ja toxytyujkuty esu una'ku'unguty.

Ta Jesús ñayjyugajxu mut ja'ajuty, ¹⁰ es tyujku ma ja barku mut ja 'yuxpujkruty es oj ñejxy ma ja ñaxwiñudu Dalmanutu.

Fariseeuty t'amdowdu tu'ugu muj'ajtunu tsajpótmudu

¹¹ Ko jap jyajty, ta naagudyu fariseeuty tniujxtu ja Jesús es dyajtuudu tijaty es du'un dya'anuguga'ajuya'andu. Ta t'amdoodu es tyuk'ixudut tu'ugu ijxwu'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun pun jantsyu du'un ko Diosu naty tu kyéxyaty. ¹² Netu Jesús oj myukxejy es jyunañ:

—ǵTi kots xy'amdowdu miidsuty tu'ugu ijxwu'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun?

¹³ Ta ja Jesús tmastuttu ja'ajuty, es tyujku jatugok ma ja barku es oj ñejxy wiink tsoo ma ja mejyñ.

Fariseedyu 'yuxpujkn

¹⁴ Tuudumu naty ja 'yuxpujkruty tja'aydyugóydyu dyajnuxut ni'igu yu tsajkaaky, es jap barkoty je'eyu naty tmudaty ti'igyu tsajkaaky. ¹⁵ Ta ja Jesús tyuknipujkudu:

—Ixtu, mnaygywentu'átudup mudu fariseedyu lyevaduuru esu Eroodusu jya'ajuty.

¹⁶ Ta ja 'yuxpujkruty ñayjyunánudu ak yu'ujuty:

—Paadyu du'un xy'anma'ayum mut ko tu nyajmi'inum yi'inum tsajkaaky.

¹⁷ Esu Jesús ñija'abu naty éxtumu naty ñayjyuna'anudu. Ta 'yanmaayudu:

—ǵTi ko mnayjyuna'anudu ko kyaj xymudattu ja mdsajkaaky? ǵTii kyajnum xyjaygyúkudu es ni xykyarúktanumu kwentu? Muk juun xymudattu ja mwinma'añuty.

¹⁸ ǵTii kyaj m'ixtu miidsuty mudu mwiin, es ni mgamudowdu mudu mdatsk? ǵTi kyaj xyjamyatstu? ¹⁹ Kots nyajwa'xy ja mugoxkpu tsajkaaky ma yu nimugoxk milbu ja'ayuty, ǵnaak katsy xyajmujktu ja tsajkaaky tyuktuku di'ibu nadujku?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Majmajtsk.

²⁰ Ta ja Jesús 'yak'anmaayudu:

—Es kots nyajwa'xy ja jaxtujukpu tsajkaaky ma ja nimajtaxk milbu ja'ayuty, ¿naak katsy xyajmujkta?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Jaxtujuk.

²¹ Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—¿Tii kyajnum xyjaygyukudu ko kyajts yu'ujuty n'andijy ja tsajkaaky?*

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu wiints jap Betsaydu

²² Oknum jyajttu ma Betsaydu kajpn, es naaguty ja ja'ayuty dyajmiindu ma Jesús tu'ugu wiints, es tmunu'xtáktu es ttónut ja wiints. ²³ Es ta twijtstso'oñ ja Jesús ja wiints es oj tmunejxy kajpnbu'ay. Ta ttukwingu'tse'ky waanu tsujy es tku'unikooñ. Ta dyajttuay pun 'yijxyru tii oynu'unun.

²⁴ Ta ja wiints 'yijxpejky oga'an, es jyunañ:

—N'ijxyruudsu ja'ayuty. Du'un kyaxu'uktu éxtumu kepy, per yo'oydyur éxtumu ja'ayun.

²⁵ Net ja Jesús tpujtáky jatugok ja kyuu ma ja ja'ayu wyiin. Ta ja ja'ay oj 'yijxpeky es tugekyu t'ijxtaaynu wa'ats. ²⁶ Net ja Jesús tkejxy ma ja tyujk, es t'anmaay:

—Katu situy mduku kajpnóty es ni pun xykyatukmamadya'agudu tyaadu.

Peedru tngajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

²⁷ Net ja Jesús es ja 'yuxpujkruty oj ñujxtu ma mutsk kajpnuty di'ibu wingón ma Sesareea Filipu kajpn. Es tu'ay dyajttuay ja 'yuxpujkruty:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'andu púndsugu dan uj?

²⁸ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Naaguty jyuna'andu ko mijtsu du'un Fwank Yajnuabajtru, naaguty jyuna'andu ko mij m'Eliiusuty, es akjunándupnum naaguty ko mijtsu du'un jatu'ugu wiinkpu ja Diosu kyugajxpu.

²⁹ Ta yajttuajudu:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjuna'andu, púndsu dan uj?

Esu Peedru 'yanmaay:

—Mijtsu du'un ja Kristu di'ibu ja Dios wyin'ijx.

³⁰ Esu Jesús oj tyuk'ana'amudu kadiibu pun t'awánudat.

Jesús tngajxy ja 'yo'kun

³¹ Es net oga'an ja Jesús t'awa'anudu ja 'yuxpujkruty ko yu'u, ja Naxwíndu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, jyantsy'ayowa'añ, es 'yuxtij'a'anudu ja mujja'aydyujkuty esu teedywyindsunuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktup, 'ya'anmaaydyu ko ja'ay ya'ooga'anudu, es ko tugukxubajtp jyikyryuka'añ.

³² Du'un tyukmamadyakudu wa'ats. Net ja Peedru dyajnejxy wiink tsoo abeky es t'ooy.

³³ Es ja Jesús wyakumbijty, es twin'ijxy ja 'yuxpujkruty es t'oojumbijty ja Peedru, es t'anunnu:

—¿Kátuts mij xy'awa'ktíky, mujku'ugópk Satanás! Mij kyaj dyu'unudyu mwinma'añ éxtumu Dios, yu'u je'eyu mij mwinma'añ'ajtyru éxtumu ja'ayuty.

³⁴ Net ja Jesús dyaxu ja 'yuxpujkruty es ja ja'ayuty, es t'anmaaydyu:

—Pun jaats pun xpyanujxa'añ éxtumdsu n'uxpujkrpu, tsojku es tmastu'udat ja kyuum winma'añ es jyiky'átut éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy, esuts xpyatsoonut. ³⁵ Mut ko ja ja'ay di'ibu jiky'ataamp éxtum ja kyuum winma'añ, tyadu ja'ay nayyajtugóyudup. Per ja ja'ay di'ibu myastutypy ja kyuum winma'añ es ñayyákyuty es xmyudúñuts uj es ttuñ éxtum jyuna'añ ja oybyu ayuk, tyadu ja'ay pyaadup ja nitsokun. ³⁶ ¿Ti tsyoo ja ja'ay ko tjaganarátut tugekyu yu naxwíndu

* 8:21 Ix Matew 16:12.

pən yajtugeepy ja 'yanmujə'an? Ni tii, ¿kədii? ³⁷ Pes pən tə dyajtugóy ja 'yanmujə'an, kyajp tii di'ibə mbaat mmut dyajjumbítý jatugok.

³⁸ Pən púnats xytyuktsodyuump es ttuktsoydyún ja n'ayúkats yə naxwíiñ mə pojprə ja'ay di'ibə Dios myastúttəp, ɛj, ja Naxwíñdə Ja'ayudyə Kyudənaabyə, nan nduktsoydyúnəpts kots nmínət jatugok mudu myəj'ajtənə nDeedyəts es mudu 'yánklsuty.

9

¹ Nandə'un ja Jesús 'yamaayudə:

—Təy'ajtən n'anəumudu ko ta naaguty di'ibə ja yam ko kyaj 'yooktət extə koonəm t'ixtət ja Diosə kyutujkən jya'ty mət ja myək'ajtən.

Jesús tyugatsy

² Kyumdədujk xəu Jesús oj ñejxy mə tu'ugə kopkə kəjxmbə. Yə'uuy wyoo ja Peedrə, Santya'agə esə Fwank. Es jam wyindúməty tyugajtsy ja Jesús. ³ Yə wyit jyumbijty jantsy tə'xp es jantsy poop éxtəmə tsajp'e'pyky, éxtəm ni pún yə naxwíiñ mbaat tkayajwe'emy poop. ⁴ Es yə'ujty 'yjxtə ja Eliiəs esə Moisés myadyə'aktə mudu Jesús. ⁵ Net ja Peedrə t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, oy ko nyaa'ajtam. N'ok'ya'o'oyum tuguugə uxkudə'ak tək: tu'uk mij xyja'a'átət, jatuk' tja'a'átət ja Moisés es jatuk' tja'a'átət ja Eliiəs.

⁶ Də'un 'yanmaay mət ko ja 'yəxpəkəty tsyə'ugudə naty, esə Peedrə ni tkanijawə wi'ix jyənə'anət. ⁷ Net oj myiñ tu'ugə yoots di'ibə yajnitujkədə, es jap yoodsóty yajmudooy tu'ugə ayuk di'ibə jənaəmp:

—Tyaadədsə də'un ja n'U'unk di'ibəts njantsytsyejpy. Məmədowdə yə'u.

⁸ Ko ti'in ñas'ijxədə mə naty tə t'ixtə, ta kyaj tnaky'ijxtə ni pún, yə'uuy naty Jesús mə yə'ujty.

⁹ Ko naty wyinjənaktə mə ja kopk, ta Jesús tyuknipəkədə:

—Kyaj xytyukməmadyə'aktət ni pún di'ibə tə xy'ixtə, extə koonəm ɛj, ja Naxwíñdə Ja'ayudyə Kyudənaabyə, njikyryúkədəts mədsə naty tə n'eeke.

¹⁰ Es mudu tyaadə tmədajttə ayu'udsyə ak yə'ujty, es ñayajtəujudə:

—¿Tii dənə tyaadə di'ibə myadyakypy ko jyikyryəkə'añ mə 'ye'ky?

¹¹ Es paaty dyajtəudə ja Jesús:

—¿Ti ko jyənə'andə ja di'ibəty tsajptugóty yə'əxpəkəttəp ko yə Eliiəs myinə'añ jawyiin es kyaj ja Kristə?

¹² Ta ja Jesús 'yadsoojudə:

—Təy'ajtənə'u ko Eliiəs myiñ jawyiin, es ko yə'u 'yəxkúkəty tugekyə. ¿Es tii, kyaj xyñijáwədə ko mə yə Diosə jyaaybyajtən tmadyə'aky ko ɛj, ja Naxwíñdə Ja'ayudyə Kyudənaabyə, n'ayowə'añəts mək es nñəjxə'añəts əxtijy? ¹³ Per ɛj n'anmaaydyəp miits ko Eliiəs tə myiñ*, es tə ja ja'ay tyúnudə wi'ix yə'u ttimtsoktə, də'un éxtəm jyənə'añ ja Diosə jyaaybyajtən.

Jesús dya'agudə'aky tu'ugə mixy di'ibə ka'oybyə myədajtypy

¹⁴ Ko kyədaktə mə ja 'yəxpəkəty di'ibə naty tə wyə'umdə, ta t'ijxtə may ja ja'ayəty juwəditə mə yə'ujty. Jamə naty nandə'un tməttəspəkəjxtə ja di'ibəty tsajptugóty yə'əxpəkəttəp. ¹⁵ Ko ja ja'ayəty t'ijxtə ja Jesús, net də'uñə wyə'umədyəaydyə. Ta tñinəjxtə pəye'egyə es oj tkəjxə'xtə. ¹⁶ Net ja Jesús dyajtəuy ja di'ibəty tsajptugóty yə'əxpəkəttəp:

—¿Ti mnaydyukkəjxytsyíkədəp mət ja n'əxpəkəty?

¹⁷ Niduk jap mayjə'ayóty 'yadsoodə:

—Yə'əxpəkəttə, təts ɛj nyajmíñ yə n'u'unk di'ibə myədajtypy ja ka'oybyə, es yə'u yajwə'əməp uum. ¹⁸ Pes oytyim məəty myátsyəty ja ka'oybyə es yəkədəyəty. Net yə'a'eebyəty, es yajnaydyətskəadyəty es də'unə ñini'x yajwə'əmxəty juun. Təts

* 9:13 Ix Matew 11:14.

nja'anuumu m'uxpukpety esxup dyajpudsemyu tadu ka'oybyu, per kyaj tu tmu-mada'aktu.

¹⁹ Es ja Jesús jyunañ:

—¿Ay, ja'ayuty di'ibáty kyaj xymyudattu ja mubujkun! ¿Extu nu'unudsu du'un n'aktim'ítut mut miidsuty es nmudánudat? ¿Na'adsu du'un xymyubuka'anduts? Yajmín ja mixy.

²⁰ Ta tyuknimiinudu. Es ko ja ka'oybyu t'ijxy ja Jesús, net ttukpaty ja mo'odyu ja mixy. Ta kyadaay es tyiimy wejky es 'ya'eepy. ²¹ Net ja Jesús dyajtuy ja u'unkteety:

—¿Nu'unu denu tyaadu kujk tmudajnu?

Ta ja u'unkteety 'yadsooy:

—Extu tyimmusk'ajty. ²² Kanak ok yu ka'oybyu yajkukadawuty juunóty es nujoty, es du'un jyaya'ooga'añuty. Tunu may'ajtun, pun mbaat oynu'unun ti muut xytyuñ, pa'ayooduguts uudsuty es pudujkuduguts.

²³ Ta ja Jesús 'yadsooy:

—¿Katú mjuna'añ pun mbaat! Tugekyu yu'u mbyaaduty mut di'ibátyu Dios myubujk-tup.

²⁴ Net ja u'unkteety yaxkeky:

—¿Nmubejkyputy! ¿Pudujkuguts esuts n'akmubúkat ni'igu!

²⁵ Ko ja Jesús t'ijxy ko may ja ja'ayuty ñaymyujkadu, ta t'ooy ja ka'oybyu es t'anuumu:

—Ka'oybyu, ujtsuts mij n'anmaapy, pudsun jap ma tadu ja'ayun es katú mnakytyaku ma yu'un.

²⁶ Ta ja ka'oybyu dyaj'yáxy ja mixy. Ta jatugok dyajmo'ty es pyudseemy, es dyajwe'emy éxtumu o'kpu. May oj jyuna'andu ko tu 'yeeky. ²⁷ Per ja Jesús tmajtsy ma ja ky'u, es twijtse'ky. Ta ja mixy tyunaaye'ky.

²⁸ Net ja Jesús tyujkudu ma ja tyujk mudu 'uxpukpety ak yu'uyuty. Ta yajtuujudu ja 'uxpukpety:

—¿Tii da kots uudsuty kyaj tu nmumada'aktu tadu ka'oybyu?

²⁹ Ta 'yanmaayudu:

—Tyadu du'umbu ka'oybyu, yu'uyu muut pyudseemy je'eyu mut ko ngajxtákum.

Jesús tniqajxy myumajtsk ok ja 'yo'kun

³⁰ Ko jam tsoy'ondu, ta ñajxtu Galileeu. Esu Jesús kyaj ttsejky es pun tnijawudut, ³¹ mut ko dya'uxpuktu naty ja 'uxpukpety es ttukmumadya'aktu:

—Uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyajkuyaka'añuts ma ja ja'ayuty, es yu'uts xya'ooktup, es ko tyugukxubátut, njikyryákuduts.

³² Es ja'ajuty kyaj tjaygyujkudu éxtum 'yanu'umxudu, es tsyu'kudup es dyajtáwdut.

Pún waanu muj

³³ Net jyajttu ma ja Kafarnaúm kajpn. Es ko naty 'yittu tugoty, ta yajtuujudu ja Jesús:

—¿Tii du'un naty mdsipkajxtup miidsuty tu'aa?

³⁴ Es amoñu wu'umdaaydyu, mut ko yu'u naty tu ttsipkajxtu ko punu du'un ma yu'ujuty ni'igu myújuty. ³⁵ Netu Jesús ñaxwe'tsy ma ja nimajmajtskpu 'uxpukpu, es t'anmaaydyu:

—Pun nidu'uk miits mnaybyujta'agánudup muj kujxm, wa'an ñaybyujta'agyuty yuunk naxuryu, es tmudúnut nidugekyu.

³⁶ Net tsa'ane'ky tu'ugu ana'ku'unk es tyunaay kujk'aa ma ja 'uxpukpety, es t'anmaaydyu:

³⁷ —Di'ibu 'yaxájup tu'ugu ana'ku'unk éxtumu tyaadu mududsu nxuuguyxm, xy'axájuptsu du'un uj; es di'ibuts uj xy'axájup, nan 'yaxájubu du'un di'ibuts uj xykyajx.

Di'ibu kyaj xyñi'o'o xyñiyáxum, yu'u du'un ijtp mut udsajtam

³⁸ Net ja Fwank t'anmaay ja Jesús:

—Ya'uxpukpu, tats n'ixtu tu'ugu ja'ay dyajpudsemy ja ka'oybyuty ma yu ja'ay mudu mxuuguyxm, es kom kyaj jyudity mut udsajtam, tats nyajkubóktu.

³⁹ Es ja Jesús 'yadsoojü:

—Katü xyajkubóktü, müť ko di'ibü tyiimpy ja müj'ajťün müdats nxuugyujxm, óyuts xymyadya'aky es kyaj 'yaxuuguty. ⁴⁰ Es di'ibü kyaj xymyudsip'ajťüm, yu'ü dñn müť n'ijťüm. ⁴¹ Pñn pñn mmo'oyüdü oyjye'eyü tuk vasü wä'ats nñn müť kots üj miits njä'ay'áťtu, tųy'ajťün n'anñmüdü ko Dios myay'áťup ja ja'ay.

Puroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

⁴² 'Pñn ja pñn dyajpekykya'ay nidu'ugu tyadu dü'ambu ñnä'ku'unĸ di'ibüťs üj xymyübüjkr, waanu oy ryüdsu'umxuty kooxyup yajťuk'yo'kmüwññn tu'ugu müj paan es yajkubijpnáxut mejyñóty. ⁴³ Pñn myajpekytyuunup tu'ugu mgu'ü, niboot.† Waanu oy ko mnñjxut tsajpótm, éxtüm mbaat njñna'anñm kutuk ma ja jiky'ajťün winü xñn winü tiempü, es küdiinñm ko myajpñjťa'agut müť majtskü mgu'ü ma ayoodákn, ⁴⁴ ma ni nā'a kya'oogut ja tññk es ni kya'oogut ja jññ. ⁴⁵ Es pñn myajpekytyuunup tu'ugu mdeky, niboot. Waanu oy ko mnñjxut tsajpótm, éxtüm mbaat njñna'anñm, tekytyuk ma ja jiky'ajťün winü xñn winü tiempü es küdiinñm ko myajpñjťa'agut müť majtskü mdeky ma ayoodákn, ⁴⁶ ma ni nā'a kya'oogut ja tññk es ni kya'oogut ja jññ. ⁴⁷ Es pñn myajpekytyuunup tu'ugu mwiin, juut. Waanu oy ko mnñjxut tsajpótm, éxtüm mbaat njñna'anñm, müť tuk adu'um je'eyü mwiin ma ja jiky'ajťün winü xñn winü tiempü es küdiinñm ko myajpñjťa'agut müť majtskü mwiin ma ayoodákn, ⁴⁸ ma ni nā'a kya'oogut ja tññk es ni kya'oogut ja jññ.

⁴⁹ 'Es nidugekyü ja'ayuty 'yayówdut, oyü tadü ayo'on njaja'ambu éxtümü jññ xytysa'ayüm. Exťümü jññ dyajťü'utsy ja tsu'utsy küdiibü mya'adut, tadü ayo'on mbaat xytyukmawingo'onñm ja Dios. ⁵⁰ Oy yñ kaan. Per pñn tugooyñup ja tyä'amts'ajťün, kyaj wi'ix 'yóyut es jatugok tyä'amut. Itü éxtüm ja oy kaan es jiky'attü amumdu'uk jot nixim niyam.

10

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'udüdü

¹ Net ja Jesús tso'oñ Kafarnaüm es oj ñejxy ma ja Judeeü ñax es 'yawinnajxy ma ja Jordán müjññü jadsoo ma xñn ryüdsemy. Jap ja ja'ayuty ñaymyujküdü jatugok ma naty yu'ü, es dya'uxpejky éxtümü naty yu'ü ya'uxpeky jaayüm. ² Net naagüdyü fariseeuty tñimiindü Jesús es dü'ñn dya'anüguga'ajyüa'andü. Ta dyajťüdü:

—¿Tii mbaat yu yedyujk tmastu'uty ja ñüdo'oxy?

³ Ta ja Jesús 'yadsoojü:

—¿Wi'ix t'ane'emy ja Moisés?

⁴ Ta ja'ajuty 'yadsoodü:

—Ja Moisés tü dyajnigutúkü es mbaat ja yedyujk tmastu'uty ja ñüdo'oxy pñn jawyiin tmo'oy tu'ugu neky ma jyñna'añ ko kyaj t'okñüdo'ox'ajñü.

⁵ Ta Jesús 'yanmaayüdü:

—Ja Moisés tkuxjaayü tadü ana'amñn ja'agyujxm ko kujuun miidsuty. ⁶ Per ma tsyondaky ko Dios dyajkojy tugekyü, yu Diosü jyaaubyajťün jyñna'añ: “Dios yajkoj ja ja'ayuty yedyujk es toxytyujk.” ⁷ “Paaty ja yedyujk 'yabekyü ma ja tyäak tyeety es dü'ñn ñaybyuwa'agüdü müdü ñüdo'oxy, ⁸ es nimajtsk jyiky'attü éxtüm tu'ugñn je'eyü.” ⁹ Paaty di'ibü ja Dios tü dyajnaymyúküdü, ni pñn tkayajwa'xut.

¹⁰ Ko naty jap tugótyuty, ja 'yuxpñjkruty yajťüñjüdü jatugok yu tyaadü. ¹¹ Esü Jesús 'yanmaayüdü:

—Di'ibü myastutypy ja ñüdo'oxy es pyeky müdü wiink to'oxy, yajťugeepy ja pñjk úküñn wyindsu'küñ. ¹² Es pñn ja toxytyujk myastutypy ja ña'ay es pyeky müdü wiink yedyujk, nan yajťugeepy ja pñjk úküñn wyindsu'küñ.

Jesús tkuni'xy ja ñnä'ku'unguty

† ^{9:43} Xytyuk'ijxñm Jesús ko di'ibü xyajpekytyu'unñm, yu'ü jot winma'añ, es kyaj yu'üdyü kü'ü, teky es ni yu'ü wiin. Ix Markus 7:18-23.

¹³ Naagudyu ja'ayuty dyajmíndu 'yuna'ku'unguty esu Jesús tyónudut, es ja 'yuxpújkpúty t'oodu ja ja'ayuty. ¹⁴ Ko ja Jesús t'ijxy, ta 'yajku mut yu'ujuty es t'anmaaydyu:

—Mastu'uttu, wa'andsu una'ku'unguty xyñimínduts, es katu xyajjumbíty, mut ko ja Diosu kyutujkun yu'u jya'a'ajtypy di'ibu du'un éxtam yu'ujuty. ¹⁵ Tuy'ajtan n'anuumadu ko di'ibu kyaj t'axaju ja Diosu kyutujkun éxtam tu'ugu una'ku'unk, kyaj tyúkat ma Diosu kyutujkun.

¹⁶ Net tsa'ane'ky ja una'ku'unguty. Ta tkuxkooñ ja ky'u ma ja kyubajkuty es tkuni'xy.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

¹⁷ Ko ja Jesús 'yaktu'uyo'oy, net myiñ tu'ugu yedyujk puye'egy, es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum es yajtaju:

—Oy ya'uxpújkpu, ¿ti tsojkar ndúnudats esats nyajtukkumáyut ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu?

¹⁸ Netu Jesús 'yanmaayy:

—¿Ti kots mij xytyijy kots uj n'óyuty? Ja'a ko yu'uyu du'unu Dios oy. ¹⁹ Oy xyñija'aju ja Diosu 'yana'amun: “Katu myajja'ay'eeky; katu xyajtugóy ja pújk úkunu wyindsu'kun; katu mmeetsy; katu mudu andakunguyxm pún xyñiwaambéty; katu ti xyñipeky; mwindsu'ugur ja mdaak mdeety.”

²⁰ Ja yedyujk 'yadsooy:

—Ya'uxpújkpu, tugekyu tyaadu tats nguyduunda'ay extu tu ndimmutsk'átyuts.

²¹ Netu Jesús twin'ijxy mudu tsojkan, es t'anmaay:

—Jatu'uk mdugoy'ajtxuty. Nujx took tugekyu di'ibu mmudajty mjaygyejpy es yajwa'x ma ayoobu ja'ayuty, es net xypyamínudats es du'un xymudátut ja oy'ajtan jam tsajpótm.

²² Es ko tmudooy yu tyaadu, ta ja yedyujk jyotmaydyuktujku. Ta oj ñejxy jotmaymyut, mut ko nugoo naty jyantsymyukja'ayuty. ²³ Ta ja Jesús t'ijxambijty, es t'anmaaydyu ja 'yuxpújkpúty:

—¿Tsip nimajaa esu mukja'aydyujkuty tyúkadut ma Diosu kyutujkun!

²⁴ Ja 'yuxpújkpúty du'uñu wyu'amudyaaydyu mudu tyaadu. Esu Jesús 'yak'anmaayambijtudu:

—¿Tsip nimajaa esu mukja'aydyujkuty tyúkadut ma Diosu kyutujkun! ²⁵ Ni'igu tsyípty es tu'ugu mukja'ay tyúkat tsajpótm es kudiinam ko tu'ugu kameyu ñaxut xu'uñ jutoty.

²⁶ Ko t'akmudoodu tyaadu ja uxpújkpúty, waanu ni'igu wyu'amudyaaydyu du'uñu es ñayjyunánudu:

—Pes, ¿púnu du'un mbaat ñitse'eky?

²⁷ Esu Jesús wyin'ijxudu es 'yanmaayudu:

—Mudu ja'ayuty kyaj mbaat, per mudu Dios, ak mbaat tugekyu.

²⁸ Netu Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Es uudsuty situy tats tugekyu nmastutta'aydyu es mij nbanujxtu.

²⁹ Jesús 'yadsoojy:

—Tuy'ajtan n'anuumadu ko otyim púnuty di'ibu tu tmastu'uty ja tyujk, o myuga'axuty, o tyaaak, o tyeety, o 'yu'unguty, o ñax kámuty mut kots xypyanejxy uj es ttuñ éxtam jyuna'añ ja oybyu ayuk, ³⁰ tadu ja'ay Dios mo'oyudur tyam ma tyadu naxwíñudu mugo'px du'unun ni'igu tyujk, tyaaak, myuga'axuty, 'yu'unguty esu ñax kámuty, oy 'yayoy du'un; es nandu'un tsajpótm Dios myo'oyudut ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu. ³¹ Per may di'ibu tyam ya naxwíñ ijtr muj, jam tsajpótmu Dios pyujta'agudut mutsk; es may di'ibu tyam ya naxwíñ ijtr mutsk, jam tsajpótmu Dios pyujta'agudut muj.

Jesús tnigajxy myuduguk ok ja 'yo'kun

³² Jamu naty wyimbattu ma ja tyu'uju Jerusalén, esu Jesús jawyiinu naty ñejxy ma ja 'yuxpújkpúty. Es ja nimajmajtskuty du'uñu wyu'amudyaaydyu es tsyu'kadu ja ja'ayuty

di'ibü panujxudup. Net ja Jesús twoonejxy wiink tsoo ja nimajmajtskpu 'yuxpukpüty. Ta oj ttukmumadya'aktu di'ibü naty jatán kubatánup, ³³ es 'yanmaayudü:

—Ixtü, nbatujkum Jerusalén ma uj, ja Naxwíñudü Ja'ayudyü Kyudunaabyü, nyajkuyaka'añuts ma yu teedywyindsúnuty es ma ja di'ibüty tsajptugóty ya'uxpukpüty, es xytyuknikajxpatá'anduts ja o'kun es xykyuyaka'anduts ma ja romanü ja'ayuty. ³⁴ Yu'uts xyñixi'iga'an xytyukxi'iga'anduts, xywyopa'anduts, xyñidsujyüa'anduts es xya'ooktupts, es ko tyugukxubátut ma dsu naty tü n'eeky, njikyryúkuduts.

Santya'agü esü Fwank t'amdowdü tu'ugu may'ajtün

³⁵ Net ja Santya'agü es ja Fwank, Zebedeü myaanguty, tmawingoondü ja Jesús es t'anmaaydyü:

—Ya'uxpukpüty, ndsojktupts es xytyúnut ja may'ajtün di'ibü n'amdoodup.

³⁶ Net ja Jesús yajtüjüdü:

—¿Ti dün mdsojktup esuts ndúnut?

³⁷ Ta t'anmaaydyü:

—Moodyuguts esuts n'u'uñudut tu'uk ma m'aga'añgyü'u es jatu'uk ma m'anajñgyü'u ko m'ana'ama'añ muj'ajtün müüt.

³⁸ Ta ja Jesús 'yadsoojüdü:

—Miits kyaj xyñijáwudü ti dün m'amdoodup. ¿Tii mmudánudup miidsuty, éxtum mbaat njüna'anüm xy'uuktü ma ja káluz mats uj n'uuga'añ? ¿Tii mmudánudup miidsuty éxtum mbaat njüna'anüm mnubáttut éxtumts uj nnubata'añ?

³⁹ Ta ja'ajuty 'yadsoodü:

—Nmudánudupts.

Esü Jesús 'yanmaayudü:

—Tuy'ajtün ko miits m'uuktup ma ja káluz mats uj n'uuga'añ, es nandü'un mnubáttut éxtumts uj nnubata'añ. ⁴⁰ Per uj kyajts xypyaaty esuts miits nmo'oydyut es m'u'uñudut mats n'aga'añdsyoo o mats n'anajñdsyoo. Diosü dü'un pátur tmo'oydyut di'ibáty tü yajtuknibujtaagü.

⁴¹ Ko ja nimajkpu uxpukpüty tmudoodü tyaadü, net ttuk'ak'ajttü ja Santya'agü es ja Fwank. ⁴² Netü Jesús dyáxudü nimajmajtskuty, es t'anmaaydyü:

—Mnija'adup miits ko di'ibáty 'yana'amdup yá naxwíñ, jya'abáktup ja ja'ayuty, es 'yana'amudü éxtum yu'ajuty ja kyutujkún. ⁴³ Per kyaj dyu'un'átut ma miidsuty. Nik ni'igü ko di'ibü naybyujta'agánup muj ma miidsuty, yu'u myudúndup ja myu'uxpukpüty, ⁴⁴ es otyim púnuty miidsuty di'ibü itaamp jawyiin, yu'u myudúndup ja myu'uxpukpüty éxtumxyup yu'adyü myuduumbü. ⁴⁵ Dü'un éxtum uj, ja Naxwíñudü Ja'ayudyü Kyudunaabyü, kyajts nmíñ naxwíñ esuts nyajmudúnut, ja'ats uj tü nmimíñ esuts uj ja ja'ay nmudúnut esuts ngubátut mayü ja'ay ja pyeky kots ja'a ngu'oogut, dü'un may tmudáttut ja nitsokun.

Jesús dya'ijxpéky tu'ugu wiints

⁴⁶ Net jyajttü Jerikoo. Es ko natyü Jesús kyajpnbudsémy mut ja 'yuxpukpüty es mut ja mayjya'ayuty, tu'ugu wiints di'ibü xyu'ajtyü Bartimeeü, Timeeü myaank, jamü naty 'yu'uñü tu'ubü'agü es t'amdoy ja limosnü. ⁴⁷ Es ko tmudooy ko wyingóñ ja Jesús nazarenü, ta ja wiints yaxkeky:

—¿Jesús, Davitü tyüump 'yaats, pa'ayooguts mij!

⁴⁸ May ja ja'ayuty 'yoojüdü es 'yamónut, per ja wiints ni'igü waanü muk yaxkeky:

—¿Davitü tyüump 'yaats, pa'ayooguts!

⁴⁹ Net ja Jesús wya'k'a'ajü, es jyünáñ:

—Yajmíndü.

Ta ja ja'ayuty t'anmaaydyü ja wiints:

—Jotkujkü, pdu'uk, mut ko tam myáxuty.

⁵⁰ Net ja wiints tnasajtü ja tsyamarrü, es pyujte'ky. Ta twinguwá'kü ja Jesús. ⁵¹ Net ja Jesús yajtüjü:

—¿Ti mdsejpy esuts uj ndúnuduts?

Ja wiints 'yadsooy:

—Ya'uxpújkpu, yu'uts njatsejpy esuts n'ijxpúkut.

⁵² Ta ja Jesús 'yanmaay:

—Mbaat mnejxy. Tu m'aguda'aky mut ko tats xymyubeky.

Netyu ja wiints oj 'yijxpéky, es tpanejxy ja Jesús.

11

Jesús tyuku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

¹ Ko naty jya'ta'añ Jerusalén, ko jyajttu Betfajee, jamyu ma ja Oliivus Kopk, netu Jesús tkejxy majtsku 'yuxpújkpu, ² es t'anmaay:

—Nujxtu ma yu mutsk kajpnu'unk di'ibu yajwingu'ijxup, es jap xypyaadat kuwuanñ tu'ugu burru di'ibu ni pánnum tkatuk'u'uñu. Muga ja es xyajmínut. ³ Es pan ja pan myajtúwudu: “¿Ti ko xymyugaju?”, net xy'anuumut: “Ja Windsun yajtunaampy es pojñ tkajxumbítut jatugok.”

⁴ Es ja 'yuxpújkputy oj ñujxtu, es tpattu tu'ugu burru kuwuanñ tujk agu'am muj tu'ubu'ay. Es ko naty tmuga ja burru, ⁵ net ja ja'ay yajtuujudu:

—¿Ti ko xymyugajudu tadu burru?

⁶ Es yu'ujuty 'yadsoodu éxtamu Jesusu naty tu 'yanu'umxudu. Net ja ja'ay myastútudu.

⁷ Ta oj dyajnujxtu ma ja Jesús es tpujtáktu ja wyit jam burru ñikujxm, es ja Jesús ttukpejty.

⁸ Es ja mayja'ayuty dya'ptu ja ñikujxyudu wit tu'ay. Wiinkputy ttujtu ja kepyu 'yaay xye'entsy es ttukwin'o'oxudu ja tu'aa. ⁹ Ja ja'ayuty di'ibu nujxtup jawyiin es nandu'an ja di'ibu miindup ax'ok ya'ax jyoktu:

—¡Awdattu Dios! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtamu Nindsun'ajtam Diosu kyudunaabyu!

¹⁰ Muj kujxm 'yítut ja rey Davitu tyuamp 'yaats di'ibu yajkutukaamp. ¡Awdattu Diosu tsajpótudu!

¹¹ Ta ja Jesús kyajpnajty Jerusalén es jyajty ma ja muj tsajptujk es t'ijxtaay tugekyu di'ibu jap. Ta tsoyo'ñ jam es tmonejxy ja majmajtskpu 'yuxpújkputy ma Betañ kajpn, mut ko tu tsyu'ujuna naty es jap mya'aja'añ.

Jesús tkajxpéky ja iigu kepy

¹² Jakumbom ko Jesús tsoyo'ñ jap Betañ, ta yu'o'ku. ¹³ Ta t'ijxy tu'ugu iigu kepy tu'ubu'ay. Ta tnumajwa'ky, es kyaj tpaty ni ti tyuamp ja kepy, je'eyu 'yaay, ja'a ko kyajnum ja tiempu ma tyuamp. ¹⁴ Ta ja Jesús t'anmaay ja iigu kepy:

—Ni na'a mganakutyuamp'átut.

Es ja 'yuxpújkputy tmudoodu.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktup ma ja muj tsajptujk

¹⁵ Oknum jyajttu Jerusalén, netu Jesús tyujku muj tsajptujk ñabotsoty. Ta dyajpudseemy di'ibu naty jap juuy to'ktup es dyajjumbijty ja myeesuty di'ibu naty jap wyingugoondup ja meeñ mut ja tsajptujk meeñ, es dyajjumbijty ja syíuty di'ibu pakto'ktup. ¹⁶ Es kyaj dyajkutijky es pan dyajnaxut oytyiity muj tsajptujk ñabotsoty.

¹⁷ Ta dya'uxpejky ja ja'ayuty, es t'anmaay:

—Ja Dios jyunáñ ma ja jyaaybyajtan: “Yu ndujkuts yu'u ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay kyajxta'aktu”, per miidsuty tu xyajwa'andu ma'tspu aank.

¹⁸ Es ja teedywyindsunuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpújktup tmudooy yu taadu. Ta t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoogut, per ttsu'ugudu, ja'a ko nidugekyu ja ja'ayuty tam yajxon tmudoo'íttu ja 'yuxpújkun. ¹⁹ Es ko tsyu'ujuna, net Jesús tsoyo'ñ jap Jerusalén.

Iigu kepy tyu'utsy di'ibu Jesús tu tkajxpéky

²⁰ Jakumbom jepy ko jyumbitandu Jerusalén, ta ñaxtu ma ja iigu kepy, es ja 'yuxpújkputy tu t'ixtu ko tu naty tyu'tsnu. ²¹ Ta ja Peedru tjamyejtsy, es t'anmaay yu Jesús:

—Windsún, jix! Tü tyutsnu tyadu iigu kepy di'ibu mij tü xykyajxpéky.

²² Jesús 'yadsooy:

—Mubaktu Dios. ²³ Tüy'ajtün n'anuumadu ko pün ja pün miits m'anuumaduba tyadu kopk: "Jawa'ak ja yaa. Nujx mejyñóty." Pün kyaj xyujpjawadu, pes dü'ünü düñ jyátut. ²⁴ Paaty n'anuumadu miidsuty ko tügekyu di'ibu miits m'amdoodap ja Dios ma mgajxta'aktu, pün mmubujktap, m'axájudap. ²⁵ Es ko mgajxta'aktu, mma'xtap di'ibáty miits mduunadap axuuk, es dü'ün yu mDeedyu tsajpótmadu mma'xadap miidsuty ja mbojputy nandü'ün. ²⁶ Es pün kyaj xymya'xtu di'ibu mduunadap axuuk, mDeedyu tsajpótmadu nan kyaj mma'xadut miidsuty ja mbojputy.

Jesusu kyutujkän

²⁷ Ta net jyajtü Jerusalén. Es ko natyü Jesús jyädity müj tsajptüjk ñabotsoty, ta ñimiinadu Jesús ja teedywyindsünaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpüjktap es ja müjja'aydyujkuty, ²⁸ es yajtuujadu:

—¿Pünü kyutujkän müüt xytyuñ tyaadu? ¿Pün tü mgutujkänmo'oyuty?

²⁹ Ta Jesús t'adsoodu:

—Üj nandü'ün nyajtawaambyats tu'ugu ayuk miidsuty. Pün xy'adsoojumbijtpats, net n'anuumat ti kutujkänats üj müüt nduñ tyaadu. ³⁰ ¿Pün kutujkänmooyü Fwank es yajnabatut? ¿Dios, o yu ja'ayuty? ¿Adsooduguts!

³¹ Ta ak yu'ujuty ñay'üñ ñaygyajxadu es ñayjyuna'anadu:

—Pün n'okjuna'anam ko ja Dios tuk'ana'amü, ta xy'adso'om: "Es pünü dü'ün, ¿ti ko xykyamubaktu?" ³² Es pün njuna'anam ko ja'ayuty, ta yu ja'ayuty xytyu'unum axuuk, müüt ko nidugekyu yu'ujuty tmubaktu ko Fwank yu'ü ja Diosu kyugajxpu.

³³ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Kyajts nnijawadu.

Ta ja Jesús 'yadsoojadu:

—Es üj nan kyajts miits n'awánadut ti kutujkänats üj müüt nduñ tyaadu.

12

Axuk kamgwentu'ajtputy éxtumü ijxpajtün

¹ Net tyujku ya'uxpüjkrü müüt kanak nax ijxpajtün es jyunañ:

—Jaa ijty tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj yu uuvü kam ma ja ñax. Ta tnageemy es dya'uyüüy ma dyajnipátut ko ja uuvü yajwinma'adsa'anüt es tkojy tu'ugu potsy küjxm ma mbaat jam n'ijxákam es ngwentu'ajtüm tügekyu. Oknum tmooy tukmiky ja uuvü kam müdü wiink ja'ayuty es tso'o'onnü ja kugam. Jagam nax jagamgajpn oj ñejxy.

² 'Ko tpaty ja tiempü ma ja uuvü yajtujkmukánnü, ta tkejxy tu'ugu tyuumbü es t'amdówüt ja müduumbuty ja uuvü di'ibu pátup ja kugam. ³ Es ja uuvü kamgwentu'ajtrü tmajtstü ja kugamü tyuumbü, tkepywojptü es dyajjumbijttü. Ni tii tkamooydyü. ⁴ Net ja kugam tkejxy ja wiinkrü tyuumbü, es tyaadu tsaaga'tstü es dyajtsayujttü kyubajk es axuuk ttuundu. ⁵ Ta ja kugam tkejxy ja wiinkrü, es yu'ü dya'o'ktü. Oknum ja kugam tkejxy ja wiinkrüdyü tyuumbuty nimay, es ja uuvü kamgwentu'ajtrü tkepywojptü naaguty ja tuumbuty es naaguty dya'o'ktü.

⁶ Ja kugam tmudajnu je'eyü tu'ugu myaank di'ibu jyantsytsyejpy, ja'a kyajx tim ok es twinmaay: "Wyindsu'ugubuduts ja nmaank." ⁷ Es ko t'ijxtü ja uuvü kamgwentu'ajtrü ko myiñ ja kugamü myaank, ta ñayjyuna'anadu ak yu'ujuty: "Tyaadu dü'ün di'ibu 'yaxajyaaampy yu kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kam, es dü'ün nmüwü'umam üdsajtam."

⁸ Ta tmajtstü, dya'o'ktü es dyajpüdsuumdü ja ñini'x ma ja uuvü kam.

⁹ Ta ja Jesús yajtuuy:

—¿Ti tyunaampy müüt yu'ujuty ja kugam? Pes mínup es dya'o'kta'ayüdü tadü axuk ja'aydyujk, es tmo'oyüt wiinkrü ja 'yuuvü kam.

¹⁰ ¿Tii ni na'anam miits xykyaxpüktü ja Diosu jyaaybyajtün ma jyuna'añ?:

Ja tsaa di'ibu ja pojtsputy 'yaxtijtü,

tu tpaaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

¹¹ Tyaadu du'un ja tyu'unun ja Nindsun'ajtum Dios, es n'okwu'umadya'ayum du'uñu.

¹² Ta ja teedywyindsunuty es ja fariseeuty tjamatsandu ja Jesús, ja'a ko tmawin-ma'añbyáttu ko yu'adya naty yajmadyákp madu tadu ijxpajtun. Es mut ko tsyu'kadu ja nax kajpn, ta tna'ijxtu ja Jesús es ñijxtu.

Jesús tmadya'aky ja kugubajtun

¹³ Oknum ja Jesús yajtuknikejxy nidu'uguty ja fariseeuty esu Eroodusu jya'ayuty, es t'uxtaaydyu wi'ix mbaat dya'anaguga'adu ja Jesús. ¹⁴ Ta ja'ajuty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'uxrupjkræ, nnija'adupts ko mgajxy mut ja tny'ajtun es ni xykyatuñu kwentu di'ibu ja'ayuty myadyáktur. Je'eyu xya'uxpeky mut ja ñu'u tyu'u ja Dios. ¿Tii óyudsu da ngugubátut ma yu yajkutujkræ kopk, o kyaju?

¹⁵ Es ja Jesús ñija'abu naty ja tyádadyu 'yaxuk winma'añuty. Ta t'anmaaydyu:

—¿Ti kots miits xyajka'aja'andu? Tuk'ijxtuguts ja meen di'ibu muut mgugubety.

¹⁶ Net dyajmiindu tu'ugu platu meen. Ko tyaadu t'ijxy ja Jesús, net dyajtuy:

—¿Pánu tyadu wyiin jyujp esu xyuu di'ibu yam kuxja'ay?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Yu yajkutujkræ kopk.

¹⁷ Net ja Jesús 'yanmaayudu:

—Pes mo'oydyu ja yajkutujkræ kopk ja di'ibu yu'u jya'a'ajtypy, es mo'oydyu ja Dios di'ibu Dios jya'a'ajtypy.

Ko tmudoodu tyaadu, ta du'uñu wyu'umadyaaydyu.

Ja'ay dyajtáwdu pæn jikyryúktur ja o'kraty

¹⁸ Net oj tniñjxtu Jesús naagudyu saduseeuty. Ja saduseeuty jyuna'andu ko kyajp jyikyryuka'añ ja o'kraty. Du'unu tyaadu ttuknibujtáku:

¹⁹ —Ya'uxrupjkræ, Moisés dyajnigutúku ko pæn ja pún 'yeeky es kyaj tu tpattu 'yu'unk, ja myuga'ax ryákur ja ku'ekyty'o'oxy es tmadáttut ja 'yu'unk, es ja'a tyuknikujxm'átur ja jamyii. ²⁰ Du'un jyajty ma uudsuty. Tamu naty juxtujk tukka'axu yedyujk. Ja ka'axkópk pyejky, es 'ye'ky, kyaj tpattu ja 'yu'unk. ²¹ Ta ja myumajtskræ tpejky ja ku'ekyty'o'oxy, es nandu'un jyajty. Es ja myudugaukræ nandu'un jyajty, ²² extu ko 'yabudseemy nijxtujk, es ni pún tkatukpattu 'yu'unk. Es ko tyaadu du'un tugekyu ñajxy, ta nandu'un ja toxytyujk 'yo'knæ. ²³ Es ma jyikyryuka'anduk ja o'kraty, ¿pánu nidu'ugu tadu juxtujkræ ana'kuty ñado'o'xy'átur, éxtum tu ryujkta'aydyu mut yu'u?

²⁴ Esu Jesús 'yadsoojdu:

—Miidsuty nugo m'okkajxtugooñadu, mut ko kyaj xyñijáwudu ja Diosu jyaaybyajtun es ni ja myuk'ajtuna Dios. ²⁵ Es ko ja o'kræ jyikyryúktut, ni kyapúktut ni pæn, du'un 'yittut éxtum ánkluu tsajpótmadu. ²⁶ Yu o'kraty sitay jikyryúktur. ¿Tii kyajnum miits xyajmadya'aktu éxtum ja Dios jyunañ ma ja jyaaybyajtun, ma tmadya'agyu tadu apyñgyepy ko tyoy?, ko t'anmaay ja Moisés: “Újtsu du'un ja Abraanu Dyios, Isaa esu Jakoob.” ²⁷ Yu Dios, kyaj yu'u Dyios'átyuty ja o'kraty, yu'u du'un ja jikyryuty.* Es du'un miidsuty sitay nugo m'okkajxtugooñadu.

Ana'amun waanu mujpu

²⁸ Net nandu'un ñimiinu Jesús tu'uk ja di'ibu tsajptugóty ya'uxrupjkræ, di'ibu tu tmudoyu tyaadu es ñija'ap ko Jesús tu t'adsoodu ja saduseeuty madu wijy'ajtun. Ta dyajtuy:

—Ya'uxrupjkræ, ¿di'ibu du'un ja ana'amun ni'igu myújuty?

²⁹ Ta Jesús 'yadsoojdu:

—Ja ana'amun di'ibu ni'igu myújuty, yu'u tyaadu ma jyuna'añ: “Mudowdu es jaygyúkadu, miits israelítuty: ja Dios di'ibu Nindsun'ajtum, yu'uyu je'eyu Windsun'ajtp.

* 12:27 Yu'u 'yandijpy ko madu Dios tugekyu jyiky'ajtta'aydyu. Ix Lukus 20:38.

³⁰ Tsoktu ja mWindsún Dios mut winu mjot mwinma'añ, mut winu m'anmujaja'an es mut winu mmujaa." ³¹ Es ja myumajtskræ yu'u du'un jyuna'añ: "Tsoktu ja mmudujkra'a éxtum mij ku'um mnaydsyékyuty." Tadu nimajtskræ ana'amæn nik ni'igu myújuty kudiinam ni tu'ugu wiinkræ.

³² Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpújkræ 'yanmaayu Jesús:

—Oyuts tu xy'adsoy, ya'uxpújkræ. Tuy'ajtæn'u ko ijtp tu'uk je'eyu Dios, kyajru wiinkræ. ³³ Es pæn ndsojkum ja Nindsun'ajtam Dios mut winu njot nwinma'añ'ajtam, mut winu nmujaa'ajtam es pæn nandu'un ndsojkum ja nmudujkra'a'ajtam éxtum nnaydsyojkum ku'um, yu'u situy nik ni'igu tsyobaadut kudiinam tugekyu yojxun es tugekyu windsu'kun di'ibu yajtoodyap artalkujxm.

³⁴ Es mut ko ja Jesús ñija'ap ko ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpújkræ tu 'yadsooyuty madu wijy'ajtæn, ta t'anuumæ:

—Je'eyu tim waanu mdugoy'ajtxuty es m'ítut ma Dios yajkutíky.

Es kyaj pæn 'yoknaydyuk'a'ijxunu es t'ak'yajtáwut ni tii.

Pánu tyuump 'yaats ja Kristu

³⁵ Oknum ko Jesús ttuk'uxpejky ja ja'ayuty muj tsajptujk ñabotsoty. Ta yajtuujadu:

—¿Wi'ix ko yu di'ibuty tsajptugóty ya'uxpújkræ jyuna'andu ko yu Kristu yu'u tuump'ajt aats'ajtæp ja Davit je'eyu? ³⁶ Mut ko Davit ku'um, mut ja myuk'ajtæn ja Espírítu Santu jyuna'añ:

Yu Dios t'anuumæ ujtsu nWindsún:

“U'uñu yaa aga'añdsyoo ma ujæn, extu kots uj nyajtugótyat tugekyu mij ja mmudsip.”

³⁷ ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyuump'áty 'yaats'átyuty yu Davit? Pes Davit ku'um junaamp nWindsún.

Es ja ja'ayuty di'ibu nimáyadyu naty, yu'ujuty myudoodaadyu yajxón ja Jesús.

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptugóty ya'uxpújkræ

³⁸ Es ja Jesús t'aktuk'uxpejky:

—Naygywentu'átadu miidsuty mut ja di'ibuty ya'uxpújkræ tsajptugóty. Yu'u pyujtáktæp ja witu yembyu es ttsoktu es ja ja'ayuty 'yubo'x kyajxpo'xudut tu'aa madu windsu'kun, ³⁹ es tsajptugóty jap tyim'u'uñyaa'andu ma ja ja'ayuty mbaat yajxón 'yíxudu es muj windum 'yu'uñyaa'andu ma pæn kyay 'yuuktu. ⁴⁰ Es trujkudu ja tyujkuty yu ku'ekyty'oxyuty, net kyajxta'aktu jeky es du'un twin'uuna'andu ja ja'ayuty, es ñay'andíjudu jyiky'attu tuy'ajtæn muut. Paaty pátudup ni'igu ja tudyu'unun.

Ku'ekyty'oxy ja myeeñ dyoxy

⁴¹ Oknum ja Jesús ñaxwe'tsy ma t'ijxy ko ja mukja'aydyujk trujtáktæp may ja myeeñ ma ja muj tsajptujkæ 'yalkansiiu. ⁴² Es nandu'un jya'ty tu'ugu ku'ekyty'oxy ayoobu, es trujta'aky majtsku mutsk meeñu'unk di'ibu yiin waanu tsyo'ajtypy. ⁴³ Net ja Jesús dyaxu ja 'yuxpújkræujk, es t'anmaay:

—Tuy'ajtæn n'anuumæ ko tyadu ku'ekyty'oxy di'ibu ayoop tu dyaky ni'igu es kudiinam nidugekyu ja mukja'ayuty. ⁴⁴ Ja'a ko yu'ujuty dyaktu di'ibu yajnadujkæp, peru tyadu ayoobu ku'ekyty'oxy dyaky tugekyu ja myeeñ di'ibu tyukjiky'ajtypy.

13

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

¹ Ko ja Jesús tsyo'oñ ma ja muj tsajptujk, nidu'ugu 'yuxpújkræty jyunañ:

—Windsún, ok'ix yu muj tsaajaty es yu tsuj tujkuty.

² Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtæp tugekyu tyaadu? Kyaj wya'uma'añ ni tu'ugu tsaa ñayñikoombétyuty, tugekyu tyugoya'añ.

Ijxu'umæn ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

³ Net oj ñujxta ma ja Oliivus Kopk di'ibu jam windum ma ja muj tsajptujk. Es ko natyu Jesús jam 'yu'uñu, ta ja Peedru, Santya'agu, Fwank esu Andrés oj 'yanu'amxudu ayu'udsyu:

⁴ —Njanijawuyándupts na'a duna tyaadu di'ibu tunán jatánup es ti ijxwu'amun ja'ay myudáttup ko tyaadu tugekyu du'un tyuna'añ jyata'añty.

⁵ Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudup kudiibu pún mwin'uunudut. ⁶ Mut ko may myina'andu di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu.” Es wyin'uunaampy mayu ja'ayuty.

⁷ Es ko miits xymyudówdut tsiyptundu omyaaty, katu mnay'adsu'ugudu. Pes du'un jyata'añ, per kyajru du'un yu'ujuty ma ja naxwíñudu tyugoya'añ. ⁸ Mut ko tuk peky mut jatuk peky ja naxwíñudu ja'ayuty ñayñitsiptuna'anudu esu ana'ambuty nixim niyam, es myina'añ ja muk ujxuty omyaaty esu muk yuu. Tugekyu tyaadu yu'u du'un maanum je'eyu tsyonda'aky ja ayo'on.

⁹ Per mnaygywentu'átudup miidsuty, ja'a ko ja ja'ayuty mmunujxudup ma ja kumdat-tujkun es myajwóptut mut ko miits xypyujta'aktut ja tuya'ajtun ujtskyujxm. ¹⁰ Es koonum yajkajxwa'xut ja oybyu ayuk ma tugekyu naxwíñudu, es óknum ja naxwíñudu tyugoya'añ. ¹¹ Es ko myajmunujxut es myajkyákut ma ja kumdat-tujkun, katu mjotmay'ooktu miidsuty wi'ix mjuna'andut. Ja'a mgajxtup di'ibu Dios mmo'oyudup jaanum, ja'a ko kyaj miits xykajxa'andu mgu'am winma'añ, yu Espiritu Santu mwinma'añmyo'oyudup.

¹² Ma tadu tiempu jyata'añty, ko extu di'ibáty tukka'ax'ajttup kyuyaka'anup nixim niyam es ttuk'ya'ooktat; es ja u'unkteety du'un tyuna'añ mut ja 'yu'un; es ja unaku'unguty nandu'un myuttsiptuna'andup ja tyaak tyeety es tyuk'ya'ooktup. ¹³ Es nidugekyu ja'ayuty m'axuk'ixudut ja'a ko miits xypyunujxtupts. Per di'ibu 'yakmube-jkyuyum du'añum, yu'u nits'oogup.

¹⁴ Yu Diosu kyugajxru Dañel tkuxjaay di'ibu tyúndup ja axuukru. Ko xy'ixtat tyanu ma kyaj pyaadyuty ja di'ibu ya'axu'kup es di'ibu kyaj tmuj'ixy ja Dios (wa'an tjaygyuku di'ibu yu neky kyajxypy), net di'ibáty ijttubu naty Judeeu kya'aktut jap es ñujxtut tungujxy kopkkujxy. ¹⁵ Es di'ibu naty jam tujkkujxm, kyaj jyunákut es ñujx tnidaku di'ibu jap es tjuuda'anut. ¹⁶ Es di'ibu naty jam kyamotm, kyaj jyumbítut es min t'ooxy ja wyit. ¹⁷ ¡Puroobu ja toxytyujkuty di'ibu naty ijtp u'unkmoot ma tadu xuu es di'ibu ya'u'unksit'stup! ¹⁸ Amdow pujksówdu miidsuty ja Dios es kudiibu mga'aktut ko naty xyuxy, ¹⁹ mut ko muk 'yita'añ ja ayo'on, éxtum ni na'anum kyajaty extu ma Dios dyajkojy ja naxwíñudu, es ni du'un kyanakyjyata'añty jatugok. ²⁰ Es punu Dios kyaj dyajwaanu tadu tiempu, ni pún kyatso'oktat. Per yajwaanup yu'u mut ko ttseky púnuty yu'u tu twin'ixy éxtumu jya'ayun.

²¹ Ko naty pún miits m'anu'amxudu: “Ixtu, tyaa dun ja Kristu”, o “Ixtu, tuxim ja Kristu”, kyaj xymyubúktut. ²² Mut ko minaamp ja win'u'ambuty di'ibu nayyaj-naxánup éxtumu Kristu es éxtumu Diosu kyugajxru, es tyunaampy yu ijxwu'amun esu muj'ajtun es du'un tjawin'uuna'andut ja ja'ayuty di'ibu Dios ku'am wyin'ijx. ²³ Paaty mnayjyujp'ixudup miidsuty. Tu n'anuumudu miidsuty yu tyaadu tim jayujp.

Wi'ix jyumbítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

²⁴ Es ko du'unu naty tu ñajxta'ayu tadu ayo'on, ja xuu wyingoodsuya'añ, ja po'o kyaj ñakyjyaja'añ, ²⁵ kya'adut ja mudsa'ajuty es yu'xup ja muk'ajtun tsajwínm. ²⁶ Net xy'ixtuduts nmiñ uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, yoodsóty mudu muk'ajtun esu muj'ajtun. ²⁷ Es nduk'ana'amuduts ja n'ánklusuts, es dyajnaymyúkudut di'ibáty tu nwin'ixtuts, ma yu jamboj esu yukpoj myiñ es ma yu xuu pyudsemy es ma tsiy'ity, otyim maaty.

²⁸ Jattu tyadu 'yijxwu'amun ja iigu kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'un; es pyudsemy ja 'yaay, miits mnija'adup ko miimp ja ambu. ²⁹ Nandu'un jajtrú du'un ko xy'ixtat tugekyu tyaadu, mnijawudup ko tuu duna naty wingoombuts, éxtum mbaat njuna'anum tujk

agu'aybyun. ³⁰ Təy'ajtun n'anuumudu ko tugekyu tyaadu jyata'añuty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yooktunum. ³¹ Ja tsajp es ja naxwiñudu náxup, per ja n'ayúkuts ni na'a kyakexy kyanaxy.

³² 'Ja xuu es ja ooru ni pún tkanijawu, ni yu Diosu 'yánklusuty es ni uj, ja Diosu 'yU'unk, yu'uyu du'an je'eyu ñija'ap ja Dios Teety. ³³ Paaty wu'umdu miidsuty wiyjuty es mnayjyujp'ixudup, ja'a ko kyaj xyñijáwudu na'a nmina'añuts.

³⁴ 'Du'an ja'a éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu nujxaamp jagam. Ko naty kyajnum tsooñ, ta tmo'oydyu ja pyo'oduumbuty ja tyuunk nidu'uk nidu'uk, es t'anmaay ja di'ibu kywentu'átup ja tujk aa es wyijy'ítut. ³⁵ Es n'anuumudu miidsuty, wu'umdu wiyj, mut ko kyaj xyñijáwudu na'a jyumbita'añ ja mWindsún, pən tu tsyu'ujunə, pən tsu'pən, mə 'uyy ja tugaak o mə xyuñu. ³⁶ Exkum ko jyumbity ti'in es mbaadudut maabuty. ³⁷ Es di'ibu n'anmaaydyup miidsuty, n'anmaaydyupts nandu'an nidugékyuty: Wu'umdu wiyjuty.

14

Tkajxy'áttu pən wi'ixu Jesús yajmátsut

¹ Ja'a tyugoy'aty majtsk xuu ja pasku xuu mə yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty yu levaduuru, es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpúktup t'ux-taaydyu ja winma'añ wi'ix t'okmátsut ja Jesús mudu andakun, es ttuk'ya'ooktut. ² Es ñayjyunánudu:

—Kyaj jyaaty mə ja xuu kudiibu xyñibudu'kum ja ja'ayuty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kpu ja Jesús

³ Jamu naty Jesús Betañu mə yu tyujku Simonk di'ibu yajtijp nilepru pa'am. Ko naty ja Jesús 'yu'uñu meesu winduuy, ta ñiməwingoonu tu'ugu toxytyujk mut tu'ugu alabastru limetu ujts mudu aseytu pa'ak xu'kpu jantsy tsooxubə. Ta ja toxytyujk oj ttuknitemy kyubajkkujy. ⁴ Ko t'ijxtu tyaadu ja ja'ayuty, ta nidu'uguty 'yajkudu, es ñayjyunánudu:

—¿Ti ko tyaadu du'an tu 'yuxtugoy? ⁵ Tyaadu tuuxyup yajteeky tугuk mugo'px xuu nidún, esxyup yajtukpudákudu ja ayoobu ja'ayuty.

Ta t'oodu ja toxytyujk. ⁶ Es ja Jesús t'anmaaydyu:

—Mastu'uttu. ¿Ti ko xy'oodu? Tyaadu óyudsu du'an tu xytyuñ. ⁷ Ja ayoobutujkuty du'ñum xymyudáttut mə miidsuty, es oyña'aty mbaat xpyudákudut. Per uj kyajts du'ñum xymyudáttut. ⁸ Tyadu toxytyujk tu ttuñ di'ibu mbaat, tu ja nnini'xuts pa'ak xu'kpu ttukkuutsy esuts nnaxtujkunuduts. ⁹ Təy'ajtun n'anuumudu ko yajkajxwa'xy yu oybyu ayuk mə tugekyu naxwiñudu, yajmadya'agut nandu'an di'ibu tyuunu tyadu toxytyujk, es du'an yajjamyátsut yu'u.

Juudus tkayaka'añ ja Jesús

¹⁰ Net nidu'ugu nimajmajtskpu ja uxpujkrpu di'ibu xyu'ajtypy Juudus Iskaryotu, oj ñejxy mə ja teedywyindsúnuty es oj myadya'aky mut yu'ujuty wi'ix tkayaka'añ ja Jesús. ¹¹ Es yu'ujuty xyondaktu es twandaktu ja Juudus ko tmo'oya'andu ja meeñ. Net ja Juudus t'uxtaay ja winma'añ wi'ix tkayákut ja Jesús.

Nindsun'ajtam 'ya'ux

¹² Es mə ja pasku xuu tsyondaky, mə yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru, es ja ja'ayuty dya'ooktu ja byorreegu, ta ja uxpujkruty tniimiindu wingón ja Jesús es dyajtuudu:

—¿Mə xytsyeky n'uxkúkuduts es ndu'unum ja pasku a'ux?

¹³ Ta ja Jesús tkejxy nimajtsku 'yuxpujkruty, es t'anmaay:

—Nujxtu jam kajpnóty. Jap xypyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myunejxypy tuk tsiyu nuu, ¹⁴ es xypyanujxtut extu mə tyujktúku, es xy'anuumudu tadu kudujk: “Yu nWindsúnuts xytyuk'yajtuup: ¿Mə ja kwartu mə mbaat n'a'ux'áttuduts mududsu n'uxpujkrutujk mə tyadu pasku?” ¹⁵ Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyuñ mə ja tukniku'aybyu tujk, es xy'uxkúkut ja a'ux jam.

¹⁶ Ta ja nimajtsk ʌxpʌjkrʌty ʃujxtʌ kajpnóty es tpattu tʌgekyʌ éxtʌm 'yanmaayʌ ja Jesús, es dya'abátʌdʌ ja paskʌ a'ux. ¹⁷ Es ko oj tsyu'ujʌnʌ, ta jyajtʌ Jesús mʌdʌ 'yʌxpʌjkrʌty, ¹⁸ es ʃaxwa'tstaaydyʌ meesʌ winduuy, es kyaydyʌ. Net ja Jesús jyʌnʌñ:

—Tʌy'ajtʌn n'anʌʌmʌdʌ ko nidu'uk miidsʌty di'ibʌ kaapy mʌt ʌj, ja'ats ʌj xkyʌyakaambʌts.

¹⁹ Net ja ʌxpʌjkrʌty jyantsyjtʌmaydyuktʌjkdʌ, es dyajtʌdʌ nidu'ugáty ja Jesús:

—¿Tii ʌjtsʌ daa?

²⁰ Ta 'yadsoojʌdʌ Jesús:

—Yʌ'ʌ dʌ'ʌn nidu'uk miidsʌty ja nimajmajtskrʌ di'ibʌts xymyʌtkʌaymyujkr. ²¹ ʌj, ja Naxwíʃʌdʌ Ja'ayʌdyʌ Kyudʌnaabyʌ, dʌ'ʌn nnejxyʌts éxtʌm ja Diosʌ jyaybyajtʌn jyʌnʌ'añ. Per pʌroobʌ tadʌ yedyʌjk di'ibʌts xkyʌyakaamp. Nik oy mʌt yʌ'ʌ kooxyʌp kyadimmiiñ kyadimjajty naxwiiñ.

²² Mʌ naty jam 'ya'ux'attʌ, ta Jesús tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyʌdáky ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydyʌ ja 'yʌxpʌjkrʌty, es t'anʌʌmʌdʌ:

—Kaydyʌ. Tyaadʌdsʌ nnini'x.

²³ Net tkone'ky tu'ugu kálʌz mʌdʌ vinʌ es tja'aygyʌdáky ja Dios. Ta tmooydyʌ ja 'yʌxpʌjkrʌty, es nidʌgekyʌ 'yuktʌ mʌ ja kálʌz, ²⁴ es 'yanmaayʌdʌ:

—Tyaadʌdsʌ dʌ'ʌn ja nne'pyñ di'ibʌ Dios yajnaxkdákyry ja jembyʌ kajxy'átyryʌ, di'ibʌ yajtamaʌn yaj'yokaamp es dʌ'ʌn yajma'xʌt nimay ja ja'ayʌdyʌ pyojrʌty. ²⁵ Es n'anʌʌmʌdʌ ko kyajts nnaky'uuga'añ ja uuvʌ nʌʌ extʌ kodsʌ naty n'iiky mʌt miidsʌty ja jembyʌ uuvʌ nʌʌ mʌ ja Diosʌ kyutujkʌn.

Jesús tniqajxy ko Peedru 'yʌxtija'añty

²⁶ Ko t'ʌdʌaydyʌ tu'ugu alabanzʌ, ta oj ʃujxtʌ mʌ ja Oliivʌs Korʌ. ²⁷ Net ja Jesús t'anmaaydyʌ:

—Nidʌgekyʌ miits xmyastu'udándʌpts mʌ tyadʌ koots. Mʌt ko jyʌnʌ'añ mʌ Diosʌ jyaybyajtʌn: “Nya'oogʌpts ja borreegu kwentʌ'ajtʌ, es ja byorreegʌty 'yayo'oywyʌ'x-ta'aydyʌt.” ²⁸ Es kodsʌ naty tʌ njikyryeky, jawyiinʌts nnʌjxʌt Galileeʌ maʌnʌmʌ naty miits mʌnʌjxtʌ.

²⁹ Net ja Peedru jyʌnʌñ:

—Oy nidʌgekyʌ mjamastútʌbʌ, ʌj kyajts mij nmastu'udʌt.

³⁰ Net ja Jesús 'yanmaayʌ:

—Peedru, tʌy'ajtʌn n'anʌʌmʌ ko mʌ tyadʌ koots, kyajnmʌ natyʌ tʌgaak 'yʌy majtsk ok, es mij mjʌnʌ'ʌnʌ'añ tʌgʌk ok ko kyajts xy'ix'aty.

³¹ Ta ja Peedru mʌk 'yadsooy:

—Oyʌts ndim'oogʌt mʌt mij, kyajts njʌnʌ'ʌnʌ'añ ko kyaj n'ix'aty.

Es nidʌgekyʌ ja wiink ʌxpʌjkrʌty nandʌ'ʌn jyʌnʌandaaydyʌ.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³² Net ja Jesús jyajtʌ mʌdʌ 'yʌxpʌjkrʌty mʌ tu'ugu lugaar di'ibʌ xyʌ'ajtyry Jetsemanii. Ta t'anmaaydyʌ ja 'yʌxpʌjkrʌty:

—U'ʌñʌdʌ yʌʌ mints xim n'okkajxta'aky.

³³ Ta tmʌnejxy ja Peedru, Santya'agʌ esʌ Fwank, esʌ Jesús ʃayjya'ajʌ jantsy jotmaymyʌt es 'yamutsk'ajty. ³⁴ Net t'anmaaydyʌ:

—Dʌ'ʌnʌts njawʌ njodoty éxtʌm tu'ugu jotmay di'ibʌ mʌdʌ o'kʌn. Wu'ʌmdʌ miits ja yʌʌ es mʌdʌnʌdʌ ja tsuu mʌt ʌj.

³⁵ Net ja Jesús waanʌ ʃas'yo'oyʌ. Ta ʃayjyujrʌ koxtʌnʌ naxkʌjxy, kyajxtáky ³⁶ es jyʌnʌñ:

—Tatitu'unk, mij mbaat oytyiity xytyuñ. Pʌn mbaat, kʌdiibʌts n'uugʌt yʌ tʌ'ambʌ. Per kyaj dyʌ'ʌnʌty éxtʌmʌts ʌj ndseky, wa'an dʌ'ʌn éxtʌm mij xytsyeky.

³⁷ Net jyʌmbijty mʌ naty ja nidʌgʌʌkrʌ 'yʌxpʌjkrʌty, es tpattu mya'adʌ, es t'anmaay ja Peedru:

—Simonk, ¿tii mmaabu? ¿Ti kyaj tu mmada'aky m'ítut wijy mut uj ni tuk ooru?
³⁸ Wijtu es kajxta'aktu kudiibu ja ka'oybyu mmamadá'agudut. Táy'ajtun ko ja anmujá'an myudajtypy ja tsojkan, per kyaj yu nini'x tkupuka'añ.

³⁹ Ta jatugok oj ñejxy, es kyajxtáky du'un éxtum jayujp. ⁴⁰ Net jyambijty jatugok ma ja nidugukru, es tpattu ak maadup, mut ko nugoony ja tsuu tu 'yokwindujkundu. Es yu'ujuty kyaj tnija'adu wi'ix 'yadsówdut. ⁴¹ Ja myudaguk ok oj ñejxy. Ta kyajxtáky. Net jyambijty ma yu'ujuty, es t'anmaaydyu:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtubu? Tu net tpaaty ja xuu ja ooru ma uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyajkyaka'añuts ma yu pojru ja'ayuty. ⁴² ¡Pudu'aktu! ¡Jo'omdu! Ta myiñ ja di'ibuts xykyuyakaamp.

Jesús yajmátsy

⁴³ Tamu natyñumu Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudas di'ibu nandu'un 'yuxpukru'ajtypy ma yu nimajmajtskru, es myndu mudu mayjya'ay ak mudu 'yespaadu esu kyépyuty. Yu'u naty kajxudup ja teedywyindsúnuty, ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukrutur esu mujja'aydyujkuty. ⁴⁴ Yu Juudas tu naty ttukni'ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'amun:

—Di'ibuts uj ndsi'xypy, yu'u du'unu naty ja Jesús. Yu'u du'un mmátstup es yajxon xykyutsúmdut es xyajnjxtut.

⁴⁵ Netyu Juudas tnimiiñ ja Jesús es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty, Windsún.

Ta oj ttsi'xy. ⁴⁶ Ta tmajtsnudu ja Jesús es dyajnjxnudu tsimy.

⁴⁷ Es nidu'uk di'ibu jamu naty mudu Jesús tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungópku tyuumbu. ⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayjya'ayuty:

—¿Tii du'unuts miits tu xyñimínduts mudu m'espaaadu esu mgepy es xymyatsa'anduts éxtumxyupts uj nma'tsputy? ⁴⁹ Bom bómuts uj tu nya'uxpuktu miidsuty muj tsajptujk ñabotsoty, es ni na'ats tu xykyamatstu. Per tugekyu tyaadu du'un jyátyuty es yajkuydyúnut ja Diosu jyaaybyajtun.

⁵⁰ Ta nidugekyu ja uxpujkruty tmastutta ja Jesús, es kyaktaaydyu.

⁵¹ Jap tu'ugu una'k tpanejxy twit'aty yu'uyu tu'ugu saabunu. Net ja ja'ayuty tmajtstu ja una'k, ⁵² es ja'a dyajwe'emy ja syaabunu es kyeky niwa'ats uxwa'ats.

Jesús, Anás wyindum

⁵³ Di'ibáty myajtstu ja Jesús, yu'ujuty myunujxtu ma ja di'ibu ñigopk'ajtypy ja teedywyindsúnuty. Ta jap ñaymyujkudu ja teedywyindsúnuty, mujja'aydyujkuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukrutur. ⁵⁴ Esu Peedru pyanujx ja Jesús extu ma ja tyuja'a ja teedywyindsungópk. Jap oj wye'emy es ñaxwe'tsy mudu polusiuty, es ñayyajjokxpúkudu ma ja juun.

⁵⁵ Yu teedywyindsúnuty es nidugekyu di'ibu ana'andup muj tsajptugóty t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix tniwaambáttut ja Jesús es 'yoogat. Per kyaj tpattu ja pyojru. ⁵⁶ May ja ja'ayuty oj jyamindu es tjaniwaambajttu, per kyaj tyi'igyu'áttu ja 'yayuk. ⁵⁷ Net myiñ naaguty di'ibu andáktur, es jyunandu:

⁵⁸ —Tuts nmudóyuts ko tyadu yedyujk du'un jyu'na'añ: “Uj njítuptsu tyadu muj tsajptujk di'ibu ja'ayuty tu tkojy, es tuguk xuuts ngójut ja wiinkru di'ibu kyaj ja ja'ayuty dyajkojy.”

⁵⁹ Per ni yu'ujuty tkayajti'igyudu 'yayuk.

⁶⁰ Net ja teedywyindsungópk pyude'ky, es ja'ay kyujk'aay dyajtuy ja Jesús:

—¿Kyaj m'adsoy ni tii? ¿Tii dunu tyaadu di'ibu yam myadyáktur mut mijtskyujxm?

⁶¹ Per ja Jesús oj wye'emy amoñ, ni ti tka'adsooy. Net ja teedywyindsungópk 'yanmaayy:

—¿Tii mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk?

⁶² Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'an. Es miits m'ixtup ko uj, ja Naxwínudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'u'uñya'añuts ma 'yaga'añdsyoo ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, es kots nmina'añ yoodsoty.

⁶³ Net ja teedywyindsungópk tku'tsy ja wyit es ñuguxu'ugut ja 'yaku, es jyunañ:

—¿Ti ko n'aktimtsojkum ja testiigu? ⁶⁴ Miidsuty ku'um tu xymyudowdu yu 'yaxuk ayuk. ¿Wi'ix mjuna'andu?

Es ja'ajuty nidugekyu jyunandu:

—Myudajtypy ja pyeky es patup 'yoogut.

⁶⁵ Ta naaguty tniidsujudu, es twingudsu'umudu es tkojxtu. Ta t'anmaaydyu:

—¡Okmay! ¿Pún tu mgóxyuty?

Es ja polusiuty nandu'an tkojxtu.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

⁶⁶ Japu nátyñum ja Peedru abatku'p ma tujá'a. Ta ñimiinu tu'ugu kiixy, teedywyindsungópk pyo'oduumbu. ⁶⁷ Es ko t'ixy ja Peedru ñay'ajóxuty ma ja juum, ta oj tuyu tjantsy'ixy es jyunañ:

—Mij nandu'an tu mjudity mudu Jesús nazarenu.

⁶⁸ Es ja Peedru t'uxtijy ja Jesús, es jyunañ:

—Kyajts n'ixy'atyu tadu yedyujk. Kyajts nnijawu ti dun mmadyakypy.

Net ñejxy tujk agu'um, es 'yuyy ja tugaak. ⁶⁹ Ta ja kiixy jatugok t'ijxy ja Peedru es t'anuumudu di'ibáty jámuty:

—Tyaadu, situy yu'a ja 'ay'ajtabu tyadu yedyujk.

⁷⁰ Per ja Peedru jatugok t'uxtijy. Es ko waanu 'yak'ijty, di'ibu naty jáputy jatugok t'anmaaydyu ja Peedru:

—Tuy'ajtun ko mij nandu'an mja'ay'ajtabu tyaadu, mut ko Galileeu ja'ay mij.

⁷¹ Ta ja Peedru oj ñaygyajxpekyuty ko kyaj tuy'ajtun, es jyunañ:

—Por tsyos, kyajts n'ixy'atyu tyadu ja'ay di'ibu miits mmadyáktup.

⁷² Ta netyu 'yuyy ja tugaak myumajtsk ok. Net ja Peedru tjamejtsy éxtum ja Jesusu naty tu 'yanu'umxuty: “Ko kyajnumu naty tugaak 'yuy myumajtsk ok, es mij mjuna'ana'añ tugok ok ko kyajts xy'ix'aty.” Ta ja Peedru jyantsytyujku juyy yaxpu.

15

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ko oj xuyñu, ta ja teedywyindsunuty ñaymyujkudu mudu mujja'aydyujkuty es ja di'ibuty tsajptugoty ya'uxpujktup es mut nidugekyu di'ibu ana'amdap muj tsajptugoty. Net tkatsuumdu ja Jesús, es oj tmunujxtu es ttukkudujkudu ja gobernador Pilatu. ² Es ja Pilatu dyajtuyy ja Jesús:

—¿Tii mijtsu du'an ja israelítudyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun, ujtsu du'an.

³ Es ja teedywyindsunuty tni'uunudu kanak nax. ⁴ Ta ja Pilatu jatugok dyajtuyy ja Jesús:

—¿Tii kyaj m'adsoy ni wi'ix? ¿Ti kyaj xymyudoy tugekyu nu'an yam mdukni'uunudu?

⁵ Per ja Jesús kyaj tyim'adsooy. Es ja Pilatu oj wuy'umdu du'uñu es kyaj tniyawu wi'ix 'yakkuna'anut.

Jesús ñiduku es 'yoogut

⁶ Es pasku pasku ja Pilatu tasmatsu tu'ugu tsimyja'ay di'ibu ja ja'ayuty wyin'ijxtup.

⁷ Japu naty 'yittu tsimy naaguty di'ibu tu yajja'ay'eeky ko tsyiptuundu yu yajkutujkpu, es nidu'uk yu'ujuty xyu'ajtypy Barrabás. ⁸ Ta ja ja'ayuty tniwingoondú ja Pilatu, es t'amdoodu ttúnut éxtum jaayum ttuñ. ⁹ Ta ja Pilatu 'yadsoodu:

—¿Tii mdsojktup es nasmátsudats ja mrey?

¹⁰ Du'un jyunañ ja Pilatu mut ko ñija'abu naty ko ja teedywyindsúnuty tnaywyin-naxujáwudu ko ja Jesús may ja ja'ayuty pyanujxudu es paaty tu tyukkudúku. ¹¹ Per ja teedywyindsúnuty tñibudu'uktu ja ja'ayuty es jyuna'andut ko yajnasmaťsut ja Barrabás.

¹² Ta ja Pilatu dyajtuudu:

—¿Es tits ndúnup mut di'ibu miits mdijtup ja israelítudyu ryey?

¹³ Yu'ajuty yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát!

¹⁴ Ta ja Pilatu t'anmaaydyu:

—Pes, ¿tii du'un tu ttuundugóy?

Per ja'ajuty 'yaktim'yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát!

¹⁵ Es ja'a ko Pilatu wyu'uma'añ oy mut ja ja'ayuty, ta tnasmaťsu ja Barrabás es tni'ana'amú esu Jesús yajwóput. Ta net tkuyajky es dyajkruuzpáttut.

¹⁶ Oknum ja soldaaduty tmunujxtu ja Jesús ma ja yajkutujkpu tyuja'an di'ibu 'yandijpy pretooryu. Ta dyajnaymyjku nidagekyu ja soldaaduty ma tadu lugaar. ¹⁷ Net ttukpajtaktu ja witu tsu'unkpú éxtumu yajkutujkpu wyit. Ta txugajttu ja apyñ éxtum tu'ugu koronu es tpujtákudu kyubajkkujxm. ¹⁸ Net t'anuumudu:

—¡Muj kujxm mij, israelítudyu ryey!

¹⁹ Net ttukkuwojpu'ktu tu'ugu kepyu'unk, tñidsújudu, twingoxtánudu es jyawu twindsu'ugu. ²⁰ Ko ttukxiktaaydyu, ta dyajjunajktu ja tsu'unk wit es ttukpajtaktu ja kyu'am wit. Ta tmunujxnudu es dyajkruuzpata'andu.

Jesús kyruuzpéty

²¹ Ta tu'aay tpattu tu'ugu ja'ay di'ibu kyamotyú naty tu 'yotsy. Ja'a xyu'ajitypy Simonk es kyugajpnuty Sirene, es tyeety'átyuty ja Alejandru esu Rufu. Ta ja soldaaduty ttukkupajktu agwanu ja Simonk es dyajnajxut ja Jesusu kyruuz.

²² Ta tmunujxtu ja Jesús ma tu'ugu lugaar txu'aty Gólotu, di'ibu ayuk wimbudsuump Kalaveeru Lugaar. ²³ Jam tjatuk'uugandu ja vinu taam'yo'oy mut ja mirru ujts aay, per ja Jesús kyaj t'iky. ²⁴ Ta dyajkruuzpajttu. Es net ja soldaaduty ttuundu rifu es du'un dyajwa'xtu ja Jesusu wyit.

²⁵ Taxtujk yaxpu naty ko dyajkruuzpajttu. ²⁶ Es kyubajky tpujtákudu tu'ugu letreeru di'ibu junaamp éxtumu du'un ja 'yu'unun: “Tyaadu ja israelítudyu ryey.” ²⁷ Nandu'un majtsku ma'tspaty dyajkruuzpajttu mut yu'u, tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo. ²⁸ Es du'un yajkuudyúñ ja Diosu jyaabyajtan ma jyuna'añ: “Du'un ñajxy éxtumu axuk ja'ay.”

²⁹ Ja ja'ayuty di'ibu najxtup jam tñixi'lik ttukxi'iktu, ttuknugow ttuk'yujkówdu es jyuna'andu:

—Mij di'ibu muj tsajptujk mjiitypy es mjuna'añ ko tugukxubajtp xykyoju jatuk ok.

³⁰ Nayyajtso'ogudu mij ku'am es junak kruuzkujxy.

³¹ Es nandu'un tyukxíkudu ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup es mudu fariseeuty es ja muija'aydyujkuty, es ak yu'ajuty ñayjyunánudu:

—Tu dyajtse'eky ja wiinkpúty, per kyaj mbaat ñayyajtse'egyuty ku'am. ³² ¿Ti kyaj yu'ajuty ja israelítudyu ryey? ¡Wa'an tjunaky kruuzkujxy es net yu'u nmubujkum!

Extu ja ma'tspaty di'ibu naty jam mut yu'u kruuzkujxm twingajx tujpkajxtu ja Jesús.

Jesús 'yeeky

³³ Net tugekyu ja naxwíñudu kyoodsadyaay kijkyxyuu extu tuguk yaxp xuumum. ³⁴ Es nan ma tadu oorú ja Jesús muk kyajxy:

—Eloy, Eloy, ¿lamu sabaktanú? (di'ibu ayuk wimbudsuump: “Dios miuu, Dios miuu, ¿ti kots mij tu xymyastu'uty?”)

³⁵ Nidu'uguty di'ibu naty jam tmudoodu, es ñayjyunánudu:

—Mudowdu, yu'uga yáxup ja Diosu kyugajxpu Eliius.

³⁶ Net nidu'uk oj ñejxy p̄ye'egȳ, es oj dyajtsooñ tu'uk di'ibu yuunkp̄naana. Ta dyajxe'ky mudu vinu xun, es ttukj̄pt̄j̄a tu'ugu kepyu'unk, es ttukm̄wingooñ ja Jesús es tmuugat. Ta jyunañ:

—Mastu'uttu. Min n'ok'ijxum p̄n nimiin̄p ja Eliīs es yajjanákud̄t kruuzk̄jxy.

³⁷ Ta jatugok ja Jesús oj muk kyajxy, es oj 'yo'kn̄. ³⁸ Net ja ad̄y di'ibu jap m̄j tsajptugóty kyutswa'xy kubajky es extu ux'am.

³⁹ Net ja soldaad̄u windsún di'ibu naty jap tunaapy Jesús wyindum es tm̄dooy ko muk kyajxy es 'yeeky, yu'u net jyunañ:

—T̄y'ajt̄nd̄mu naty ko tyaad̄u yu'uj̄ty ja Diosu 'yU'unk!

⁴⁰ Jamu naty nand̄'un naaḡdyu toxytyuj̄k̄ty myuj'ixtu jagam. Ma yu'uj̄ty jamu naty ja Mariīu Magdalenu, Salomee esu Mariīu, ja mutsk Santya'agu esu Josee tyaaḡty.

⁴¹ Tyadu toxytyuj̄k̄ty tso'ond̄p Galileeu es tranuj̄xtu ja Jesús es t̄pud̄j̄k̄du ko 'yijty Galileeu. Es jamu naty may ja wiinkp̄dyu toxytyuj̄k̄ di'ib̄ty nand̄'un m̄ut pyatákud̄u Jerusalén.

Jesús ñaxtuku

⁴² Ko oj tsyu'uj̄nu es ko naty ñayj̄yp'ix̄du ko ja saab̄du x̄u dyajtsonda'aga'andu, ⁴³ ta Josee tninejxy ja Pilatu mudu jotmuk'ajt̄n es t'amdoy ja Jesusu ñini'x. Esu tadu Josee, Arimateeu ja'ay, yu'u naty nidu'uk ja di'ibu naty ana'amd̄p m̄j tsajptugóty es jap m̄j 'yity, es 'yawijxy ko ja Diosu kyutuj̄k̄n myín̄t. ⁴⁴ Ta ja Pilatu da'ñ̄u wyu'um̄ ko yajnimaay ko tu ja Jesús 'yeeky. Net twoodsooy ja soldaad̄u windsún es dyajt̄u p̄n tu 'yeeky ja Jesús. ⁴⁵ Net ja soldaad̄u windsún jyunañ:

—T̄y'ajt̄n. Tu 'yo'kn̄.

Ta ja Pilatu t'anmaay ja Josee:

—Mbaat xyajkruuzj̄nák̄y.

⁴⁶ Net ja Josee t̄juu tu'ugu saab̄nu oybyu es dyajkruuzj̄nájky ja Jesusu ñini'x. Ta t'abijty m̄t ja saab̄nu. Ta t̄p̄jt̄áky m̄ tu'ugu o'kp̄ jut di'ibu naty yu'u tu dyajtsajtsj̄ty dyajpa'aj̄tyty tsawiiñ, es oj t'agu'ay m̄t tu'ugu m̄j̄p̄ tsaa. ⁴⁷ Ja Mariīu Magdalenu esu Mariīu, ja Josee tyaak, yu'u 'yijxtu m̄ naty tu t̄p̄jta'aky.

16

Jesús jyikykyky

¹ Ko ja saab̄du x̄u ñajxy, ja Mariīu Magdalenu, Salomee esu Mariīu, ja Santya'agu tyaak, t̄juudyu ja pa'ak xu'kp̄ es ttukjaaxa'añ ja Jesusu ñini'x. ² Ta jantsy j̄pyur, x̄uñ̄b̄nu naty m̄ ja domingu x̄u, jyajttu jam m̄ ja o'kp̄ jut. ³ Es jam tu'am ñayyajt̄j̄du ak yu'uj̄ty:

—¿P̄n xyj̄di'imx̄m ja m̄j tsaa es xya'awátsx̄m ja jut?

⁴ Es ko jyajttu, ta t'ijxtu ko tu naty yajj̄dímy ja tsaa es ja jut awa'adsu naty 'yijn̄. ⁵ Ta tyuj̄k̄du jutoty, es jam t'ijxtu 'yu'uñ̄ aga'añgyu'u tu'ugu un̄k di'ibu xóxyty m̄t tu'ugu poop wit yeñ. Es yu'uj̄ty jyantsytsyuk̄du. ⁶ Es ja'a 'yanmaaȳdu ja toxytyuj̄k̄ty:

—Kat̄u mdsu'uḡdu. M'ux̄taaydyur ja Jesús nazarenu di'ibu tu dyajkruuzp̄tt̄. Pes tu jyikykyky. Kyaj ñakyyaaty. Ixtu ja lugaar m̄ naty tu t̄p̄jta'akt̄. ⁷ Nujxtu es xy'awán̄ud̄t ja 'yux̄p̄j̄k̄ty es ja Peedr̄: “Jawyiin ja'a ñejxy Galileeu. Japts xy'ix̄t̄t̄ éxt̄m oj m'an̄u'umx̄du.”

⁸ Net ja toxytyuj̄k̄ty t̄yo'ond̄u m̄ ja jut aa jantsy poj̄n es ñuj̄x̄nd̄u p̄ye'egȳ m̄t ko naty tsu'u'uḡdu. Es ni p̄n wi'ix tka'anmaaydyu, ja'a ko jyantsytsyuk̄du.

Jesús kyuxe'eky m̄ Mariīu Magdalenu

⁹ Ko Jesusu naty tu jyikykyky móñ̄m domingu x̄u, jayj̄p kyuxe'ky m̄ ja Mariīu Magdalenu di'ibu Jesús t̄uuyur tyukmastut j̄xtuj̄k̄ ja ka'óybyuty. ¹⁰ Ta ja Mariīu oj ñejxy m̄ ja Jesusu 'yux̄p̄j̄k̄ty di'ibu w̄'um̄du jotmaym̄nt es jap jy'uay ya'ax̄tu naty. ¹¹ Es

ko yu'ujaty tmudoodu ko Mariiu 'yawánudu ko ja Jesús tu jyikyrye es ko tu t'ixy, kyaj tmubajktu.

Jesús kyaxe'eky ma nimajtsku 'yuxpajkpty

¹² Oknum ja Jesús kyaxe'ky tu'aay mudu wiink kuxa'kun ma tyu'uyo'oydyu nima-jtskra di'ibu tso'ondup tekye'epy Jerusalén. ¹³ Ta yu'ujaty jyumbijttu Jerusalén es t'awa'anudu ja Jesusu 'yuxpajkpty; per nan yu'ujaty kyaj yajkajxymyubajktu.

Di'ibu Jesús tyuknipejky ja 'yuxpajkpty

¹⁴ Oknum ja Jesús kyaxe'ky ma ja majk tu'ukru 'yuxpajkpty di'ibu naty meesu windum kaaydyur, es t'oodu mut ko kyujuun'átyuty es kyaj tmubajktu ja di'ibu naty tu t'ixtu jiiky. ¹⁵ Ta t'anmaaydyu:

—Nujxtu miidsuty ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay es xytyuk'uxpúktut ja oybyu ayuk.

¹⁶ Di'ibátyuts uj xy'axájur es nubajttur, nitso'ogur. Per púnuts xykya'axájur, ja'a nujxur ma ja tadyu'ununu winu xuu winu tiempu. ¹⁷ Es di'ibáty xy'axájurpts es xymyubúktuts, yu'uts nmo'oydyur es ttúndut yu tyadu ijxwu'umun: Mududsu nxuu-gyujxm dyajpudsúmdut ja ka'óbyuty di'ibu ja'ay myudajttur; kyajxtur wiingátypyu ayuk; ¹⁸ wyijtsu'uktur ja awa'andsa'añ; pún 'yuuktur ja venenu, kyaj ti jyátudut; es ko ja kyua' ttuknikónut ja di'ibu pajkur, net dya'aguda'aktut.

Jesús tsyajpéty

¹⁹ Ko ja Nindsun'ajtam Jesús du'ün jyunaandaay, ta ja Dios yajpatujku tsajpótm es 'yu'uñu aga'añdsyoo ma Dios. ²⁰ Oknum ja xrpajkpty tso'onda tkajxwa'xy ja oybyu ayuk majaty ja ja'ayuty. Es ja Nindsun'ajtam Jesús pyudúkudu yu'ujaty, es mudu muj ijxwu'umunuty ttuk'ixtu ja ja'ayuty ko tuj'ajtanu' di'ibu myadyáktur.

Oyby ʘ Ayuk Di'ibu Lukus Jyaay

¹ Mʘgu'uk Tyófilu, may ja ja'ay tʘ tʘatseky es tʘja'a'aya'añ yajxónu tyadu madya'aky di'ibu jajtʘ mut uudsuty yaa. Yu'ujuty yajtuundu tyadu madya'aky di'ibu tʘ tyuñ tʘ jyátyuty mut uudsuty. ² Xytyukmumadyáktʘts ja ʘpʘjkrʘtʘjk di'ibu naty jap mut ja Jesús extʘ jawyíñʘp es tkajxwá'xtʘ ja Diosʘ 'yayuk. Yu'ujuty 'yijxtʘ tʘgekyu di'ibu tuun jajtʘ es tmadyaky óknʘm wi'ix tyuun jyajtʘ taadu tʘgekyu. ³ Es ʘj nandu'ʘn, nbayo'oyʘts yajxón tʘgekyu extʘ mʘ tsyondaky, es ʘj tyam mij nduknijayu yu tyadu madya'aky éxtʘm tyimjajtʘ nidu'uk nidu'uk, ⁴ es du'ʘn xyñijáwʘt es tʘy'ajtʘnu'u di'ibu tʘ myajtuk'ʘpʘky.

Tu'ugu anklʘs t'awanʘ ko Fwank Yajnʘbajtrʘ myina'añ jya'ta'añ

⁵ Ko ja Eroodʘs 'yijty rey jap Judeeʘ, net tsyunaay tu'ugu teety di'ibu xyu'ajtypy Zakariius es ja'a Abiuis ja'ay. Es ja Zakariiusʘ ñudo'oxy tʘu'ajty Elisabet, es yu'ʘ tyuʘmp 'yaats ja Arón, teedywyindsungópʘ. ⁶ Esʘ Zakariius esʘ Elisabet tmʘmʘdoodu ja Diosʘ 'yana'amʘn. Es yu'ʘ jiky'ajttʘp tʘy'ajtʘn mʘʘt es ni pʘn mbaat kyapeky'ixʘdu. ⁷ Es kyaj ijty ja 'yu'unk, ja'a ko yu Elisabet kyajpyʘm 'yu'unkpaaty es yu'ujuty nimajtsk tʘ jyantsymyujja'ayʘnʘ.

⁸ Tu'ugu xʘʘ ko Zakariius es ja myuudeedyuty di'ibáty mʘʘt tmʘdundu ja Dios mʘ muj tsajptʘjk, ⁹ net tyukka'aju ja Zakariius es tyúktʘ muj tsajptʘgóty yajpoomjojkʘp, éxtʘm jaayʘm ja teetytyujk ttundu tʘ 'yity. ¹⁰ Nidugekyu ja'ay wyu'umdu tʘja'p es kyajxtáktʘ ko ja Zakariius dyajjéky ja poom. ¹¹ Net kyʘxe'ky tu'ugu Diosʘ 'yanklʘs aga'añdsyoo mʘ ja artal mʘ dyajjéky ja poom. ¹² Ko ja Zakariius t'ijxy ja anklʘs, jyantsytsy'u'ku es kyaj tñija'aju wi'ix jyuna'anʘt. ¹³ Net 'yanmaayu ja anklʘs:

—Zakariius, katʘ mdsu'ugu. Dios oj tmʘdoy ja mgajxtákʘn, es ja mʘudo'oxy Elisabet yu'ʘ pyaadaampy tu'ugu u'unk di'ibu mduku'áttʘp Fwank. ¹⁴ Mmʘdátʘp ja jotkujk'ajtʘn, es may ja ja'ay xyonda'agʘt ko jya'tʘt naxwiiñ. ¹⁵ Tadu m'u'unk yu'ʘ itaamp muj mʘ Diosʘn. Kyaj t'uuga'añ yu vinʘ es ni muk nuʘ es tmʘdátʘt ja Espírítʘ Santʘ extʘ mʘ kyajnum jya'ty naxwiiñ. ¹⁶ Es yu'ʘ yajjodʘmbíttʘp mayʘ israelítʘ ja'ay mʘ yu Nindsun'ajtʘm Dios. ¹⁷ Es ja tyadu Fwank yu'ʘ nʘjxʘp jawyiin mʘ ja Nindsun'ajtʘm es tmʘdátʘt ja winma'añ es ja muk'ajtʘn éxtʘm tmʘdajty yu Diosʘ kyugajxʘp Eliius, es trʘjta'agʘt es amumdu'uk jot 'yíttʘt ja u'unkteetytyujk mut ja 'yu'unk 'yuna'k es ttuk'ʘpʘkʘt di'ibu kyaj Dios tmʘmʘdoy, es du'ʘn t'ʘxkúktʘ ja ja'ay es t'axájʘt ja Kristʘ.

¹⁸ Net ja Zakariius dyajtʘy ja anklʘs:

—¿Wi'ixʘts nnijáwʘt pʘn tʘy'ajtʘn? ʘj tʘts nmujja'ayʘnʘ es ja nʘudo'oxyʘts nandu'ʘn.

¹⁹ Es ja anklʘs 'yadsoojʘmbijty:

—ʘjtsʘ du'ʘn Gabryel es nmʘdúñʘts ja Dios mʘ 'yity. Yu'ʘts tʘ xykyexy mʘ mijtsʘn es n'anʘmʘdu tyadu oybyʘ ayuk. ²⁰ Per ja'a ko kyaj xymyʘbeky, tyam mwʘ'umʘt uum es nat extʘ ko ja m'u'unk jya'tʘt naxwiiñ. Es tʘy'ajtʘn ko tyadu n'ayúkʘts yajkyudyúnʘt ko ja tiempʘ trʘadʘt.

²¹ Es ja ja'ay 'yawijxtʘ jap tʘja'p es ñayyajtʘujʘdu ti ko ja Zakariius jyantsygyekey jap tsajptʘgóty. ²² Es ko pyudsʘmʘn ja Zakariius, kyaj mbaat 'yokkajxnu, je'eyu 'yaa kyʘ'u dyaj'yi'xy. Net ja ja'ayuty jyʘnandu ko Zakariius tʘ 'yijxma'aty jap muj tsajptʘgóty.

²³ Es ko oj kya'pxy ja di'ibu naty tyiimpy, ta ja Zakariius ñujxnu mʘ tyujk. ²⁴ Es net ja Elisabet oj wye'emy u'unkmʘʘt es kyaj mʘ ñejxy, 'yijty mʘgoxk po'o tyugoty. Es ja'a jyunañ: ²⁵ “Dios yu'ʘts xymyo'oyaamp yu u'unk es kʘdiibʘts ja ja'ay xyñak'ʘxtíjʘt.”

Tu'ugu anklʘs t'awanʘ ko Jesús myina'añ jya'ta'añ

²⁶ Es ko 'yijty tʘdujk po'o mʘ Gabryel tmʘgajxy ja Zakariius, net ja Dios tkejxy ja Gabryel wiink tsoo mʘ ja Nazaret kajpn, Galileeʘ ñaaxóty. ²⁷ Es ja Gabryel yajkejxy

es tmugajxut ja kixyudo'oxy di'ibu xyu'ajtypy Mariiu. Es ja Mariiu, ja'a naty ni-jamyu't'ajtur tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Josee, ja rey Davitu tyuump 'yaats, es tu naty ja Mariiu ya'amdoy es muut pyukut. ²⁸ Es ja Gabryel tyujku ma ja Mariiu tyujk, es tkajxpe'xy:

—Dios maygyepyuty Mariiu. Ni'igu mij ja Nindsun'ajtam mdsékyuty, Dios 'yity mut mijts.

²⁹ Es ko Mariiu tmudooyu tyadu ayuk, ta oj jyotmay'eeky es jyuna'añ jyodoty wyinma'añoty: “¿Ti 'yandijpyu tyadu kajxpo'xun?”

³⁰ Net ja Gabryel 'yanmaayy:

—Mariiu, katu mdsu'ugu. Dios mduna'anxap tu'ugu muj may'ajtan. ³¹ Mijts tu'ugu u'unk myajmín myajja'tur ya naxwiñ di'ibu mduku'átur Jesús. ³² Yu'u itur jantsy muj es yajtjút Dios Tsajpótmuđu 'yU'unk, es ja Dios myo'oyudat ja kutujkun éxtamu 'yapteety Davitu kyutujkun, ³³ es t'ana'amut ma naxwiñudu Israel es 'yítut winu xuu winu tiempu. Ni na'a kyakuxut yu 'yana'amun.

³⁴ Net ja Mariiu dyajtuuy ja anklus:

—¿Wi'ixu taadu du'un jyátut? Kyajpats nmudaty ja n'u'unk nña'ayuts.

³⁵ Es ja anklus 'yadsoojumbijty:

—Mínur ja Espiritu Santu ma mijts es ja Dios Tsajpótmuđu myajnitúkudap mut ja myuk'ajtan éxtam tu'ugu yoots. Paadyu tadu u'unk di'ibu ja'taamp naxwiñ, yu'u Diosu 'yU'unk es kyaj tmudaty ja pojru. ³⁶ Yu mmugu'uk Elisabet yu'u nandu'un pyaadaampy tu'ugu u'unk, oyjya'ijty tu jyamujja'ayunu. Es oy ja ja'ay jyajuna'andu ko kyaj mbaat ja Elisabet 'yu'unkpraaty, tyam 'yity tudujk po'o u'unkmuut. ³⁷ Mut ja Dios kyaj ñimujjaty es ti ttúnat.

³⁸ Net ja Mariiu t'anmaay ja anklus:

—Ujtsu du'un Dios muduumbu. Wa'ants ja Dios xytyuktúñ éxtamts mij tu xy'anuumu. Mut ja tyadu oj ja anklus ñajxnu.

Mariiu oj tku'ixy ja Elisabet

³⁹ Es ma tadu tiempu, net ja Mariiu oj ñejxy jottugoy ma tu'ugu kajrn di'ibu ijtr Judeeu tunoty kopkoty. ⁴⁰ Es net jyajty ma ja Zakariisu tyujk es tkajxpe'xy ja Elisabet. ⁴¹ Es ko ja Elisabet tmudooy ja kyajxpo'xun, net ja 'yu'unk yi'xy jyodoty. Es ja Elisabet ja Espiritu Santu oj myo'oyuty ja winma'añ esu muk'ajtan es ttúnat di'ibu Dios tsyeyry.

⁴² Net jyantsyjunáñ muk ja Elisabet:

—Dios tu mguni'xyuty mijts es ni tu'uk du'un ja toxytyujk, es tu tkuni'xyu tadu m'U'unk. ⁴³ Yu'u tu'ugu may'ajtan jantsy muj di'ibu ja Nindsun'ajtamu tyaak myami-impy es xykyu'ixa'añuts! ⁴⁴ Mut kots tu nmudoyu tadu mgajxpo'xun, yu n'u'unguts tu yi'xy mut ja xondakun njodótyuts. ⁴⁵ Tu ja Dios mguni'xyuty ko mij tu xymyubeky, es yu'u kyudyúnur éxtam tu mya'anuumu.

⁴⁶ Net junáñ yu Mariiu:

N'awdajtypyuts ja Nindsun'ajtam Dios

⁴⁷ es njotkujk'átyuts mududsu nYajnutsókrú.

⁴⁸ Tuts ja Diósuts xyñi'ijxe'eky,

yu'ujuts xytyuumbu'ajtr,

praaty nidugekyu ja'ay winu xuu winu tiempu juná'andut kots uj nguni'xyuty.

⁴⁹ Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy,

tu tu'uk trujta'aky ja muj'ajtan ma ujtsun.

⁵⁰ Winu xuu winu tiempu Dios tmudaty yu pa'ayo'on mut di'ibu yu'u awdajtudur.

⁵¹ Dios tu ja myuk'ajtan dya'ixyuty,

es tu dyajtugoodya'ay yu wyinma'añ ja ja'ay di'ibu naymyujrújtákrú.

⁵² Tu trujku ja 'yana'amun di'ibu ijttur yajkutujkrú,

es tu tmo'oy ja di'ibu tuda'agyuty.

⁵³ Tu tmo'oy ja oy'ajtan ja di'ibu tugoy'ajtxur es di'ibu yu'o'kudur, es kyaj tmooy ni tii di'ibu mukja'ay.

⁵⁴ Tū tpuđuku ja israelitu ja'ayuty,
es kyaj tja'aydyugóy éxtum jyúnáñ
es ttuk'ixa'añ ja pa''ayo'on,

⁵⁵ du'un éxtum oj ttukwandaky ja n'aptujk'ajtum Abraan, Isaa esu Jakoob.

⁵⁶ Mariiu oj wye'emy ma Elisabet tuguk po'o, es nétnum oj ñejxy ma ja tyujk.

Fwank Yajnu bajtrə myiñ jya'ty

⁵⁷ Es ko tpaty ja xuu ma 'yu'unk tpaada'añ ja Elisabet, net tu'ugu u'unk dyajjajty yedyujk. ⁵⁸ Es ja myudujkpa'ajuty es ja myugu'uktujk tmūdoodu ko Dios tu ttuñ ja muj may'ajtun ma Elisabet, es myiindu kyajxpo'xudu es ttukxondaktu. ⁵⁹ Es ko tyuktujkxubejty, net yajtsuka'añ ja Elisabetu 'yu'unk waanu ma ja yedyujk'ajtun*. Net tjamo'oyandu ja u'unk xuu éxtum ja tyeety Zakariius xyuu. ⁶⁰ Es ja Elisabet jyúnáñ:

—Kyaj. Du'un txu'átut Fwank.

⁶¹ Es 'yanmaayudu:

—¿Per tii? Kyaj ni púnū mmūgu'uk di'ibu du'un xyu'ajtypy.

⁶² Net dyajtuudu ja Zakariius mut ja ijxwu'umun wi'ix txu'átut ja 'yu'unk. ⁶³ Es ja Zakariius ttuk'ixy mut ja ijxwu'umun es yajmo'oyut tii ma kyuxja'ayut. Es net tkuxjaay: “Fwank txu'átut.” Es net jyotmay'o'ktu nidugekyu. ⁶⁴ Es net ja Zakariius kyajxe'ky jatugok es t'awdajttsondáky ja Dios. ⁶⁵ Paaty nidugekyu ja myudujkpa'ajuty du'unu wyu'umudyaadyu, es ma tugekyu Judeu ñax tmadyaktu ja'ay éxtum tu jyátyuty. ⁶⁶ Es nidugekyu ja'ayuty jyotmay'o'ktu ko tmūdoodu es ñayyajtūjūdu nixim niyam: “¿Ti tyunaambu tadu u'unk?”, mut ko tūy'ajtun ko Dios tu tkuni'xy tadu u'unk.

Zakariius tja'aygyuda'aky ja Dios

⁶⁷ Es ja Espiritu Santu dyajkajxy ja Zakariius du'un:

⁶⁸ Awdattu ja Nindsun'ajtum, ja Israelu Dyios,
ja'a ko tu myiñ ma udsajtum es xyajnitso'oga'anum.

⁶⁹ Tu xmyo'oyum tu'ugu yajpojruniwátspe ma Davitu tyuump 'yaats,

⁷⁰ éxtum ja Dios jyúnáñ ko kyajxy ja kyugajxpe jékyur.

⁷¹ Es jyúnáñ es xyajtsókum mut ja muk'ajtun
mut udsajtumū nmudsip'ajtum es tugekyu di'ibu xy'axuk'ijxum.

⁷² Es du'un xytyuk'ijxum ja pya''ayo'on mut udsajtumū n'aptujk'ajtum,
ko kyaj yajja'aydyugóy ja wyats kajxy'átypyu.

⁷³ Dios tyukwandak ja n'aptujk'ajtum Abraan

⁷⁴ ko kyaj ndsu'k nja'am

es kyaj wi'ix xytyu'unum nmudsip'ajtum,
es nmudu'unum

⁷⁵ ja Dios myuj'ajtungyujxm es mudu tūy'ajtun,
njiky'ajtum ma 'yity tugekyu njiky'ajtun'ajtum.

⁷⁶ Es ja Zakariius 'yakjunáñ:

Es mijts, u'unk, mijts Dios Tsajpótmedu kyugajxpe
es nujx xy'awánudu ja ja'ayuty

ko myina'añ ja Nindsun'ajtum,

⁷⁷ es dyajmina'añ ja nitsokun,

es tma'xa'añ ja ja'ayu pyojpe.

⁷⁸ Yu'u jatánubu taadu ko yu Dios tmudaty ja pa''ayo'on mut udsajtum
es dyajjuga'agut ma udsajtum ja njotmay'ajtun'ajtum,

es xmyo'oyum ja xondakun,

⁷⁹ es wyij kyajtat púnuty tsunaadyur ma koots'át,

* 1:59 Ko Dios tu'ugu kajxy'átypyu ttuñ mudu Abraan, net t'ane'emy esu Abraan mudu tyuump 'yaats di'ibu yedyujk miin jajtup, yajjutsujktu'ududu ja yedyujk'ajtunū kyopk, du'unu ijxwu'umun wyu'umut ko tkupaktu ja kajxy'átypyu di'ibu Dios tyuun mudu Abraan. Ix Génesis 17:9-14.

éxtum mbaat njuna'anum 'yawaxu o'kun,
 es xytyu'umo'oyum ma ja jotkujk'ajtun.
 Du'un tkajxtaay ja Zakariius.

⁸⁰ Es ja Fwank ye'ky pyejty esu Espiritu Santu myuk'ajtunmooyu es ttúnut di'ibu Dios tsyejpy, es jyiky'ajty aamyóty pejyóty extu ko jyajty ja xuu es dyajtsondáky es ijxy nide'xy tmugajxtu ja israelitu ja'ayuty.

2

Jesús myiñ jya'ty

¹ Ma tadu tiempu yu yajkutujkpu kopk, ja Sésur Augustu, dyajkutíkyu naty es ja ja'ayuty tugekyu yajkuja'ayadya'ayut. ² Tyaadu tim jawyiin tsyondaky ja sensu ko 'yijty gobernador yu Kiriño ma Siryu ñaxwíñudu, ³ es ja ja'ay nidugekyu ñajxta'ayut es yajkujáyut majaty kyugajpnuty. ⁴ Paaty tadu Josee tso'oñ ma tadu Nazaret kajpn ma Galileeu ñax, es ñejxy ma Judeeu ñax ma Belén kajpn, mut ko jap myiñ jyajty naxwiñ ja Davit. Es ja Josee yu'u ijty 'yaptujk'ajtypy yu rey Davit. ⁵ Net oj ñejxy Belén mut ja ñado'oxy Mariiu, di'ibu u'unkmudu naty, es yajkujáyut. ⁶ Es ko 'yijttu jap Belén, net tpaty ja xuu ma dyajmina'añ ja maxu'unk. ⁷ Es jap tpaty ja 'yu'unk ka'axkópk, es t'abijty mut ja 'yuxpit es oj tke'eky ma juyujk tsajkaa jye'xy, mut ko yu'ujuty kyaj tpattu ja jajtákn.

Anklus esu borreegu kywentu'ajtputy

⁸ Es Belén kajpnbu'aay jap ja ja'ay mya'adu aamyóty di'ibu byorreegu kywentu'ajttup. ⁹ Net ti'in t'ijxpáty tu'ugu Dios ja 'yanklus, es ja Diosu myuj'ajtun tyu'xwa'xy ma yu'ujuty, es jyantsyñay'adsu'kudu. ¹⁰ Es ja anklus 'yanmaayyu:

—Katu mdsu'ugudu. Yu'uts uj nyajmiimpy ja oybyu ayuk es di'ibu yajjotkujk'áttup nidugekyu ja'ayuty. ¹¹ Ko tyam tu myiñ jya'ty naxwiñ ma Davitu kyugajpnuty tu'ugu Yajnitsókpú mut miidsaty, di'ibu du'un Nindsun'ajtum, ja Kristu. ¹² Du'un mduk'uxkártubu tadu u'unk: Jap xypyaattat 'yabítyuty es kyo'knu ma juyujk tsajka ju'xtákn.

¹³ Es ti'in t'ijxkojkpu jantsy mayu anklus ma ja tu'ukpu anklus, esu Dios t'awdattu es jyuna'andu:

¹⁴ Awdattu ja Dios di'ibu jam tsajpótm, es 'yíttat agujk jotkujk ja ja'ayuty di'ibu Dios tsyejpy.

¹⁵ Net ko ja anklus ñajxtaayñu tsajpótm, ja borreegu kwentu'ajtpu ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Jo'om jap Belén es n'ijxumu tadu di'ibu tu jyátyuty, éxtum ja Dios tu xy'awa'anum.

¹⁶ Net ñajxtu jottugoy es tpattu Mariiu es ja Josee, es ja maxu'unk kyo'knu ma juyujk tsajka ju'xtákn. ¹⁷ Ko t'ijxtu, net tmadyakwa'xtu ja u'unk éxtum ja anklus 'yanmaayyu.

¹⁸ Es nidugekyuty di'ibu myadoodu, du'ñu wyu'amadyaadyu éxtum 'yanmaayudu.

¹⁹ Per ja Mariiu tpujke'ky jap jyodoty tugekyu tyaadu es twinmaay mut yu'u. ²⁰ Es ja borreegu kwentu'ajtpu ñajxnudu ma ja byorreeguty es tmujjáwudu es t'awdattu ja Dios ma tugekyu di'ibu yu'u tu tmudowdu es tu t'ixtu, éxtum 'yanmaayyu ja anklus.

Jesús yajmumíñ ma ja muj tsajptujk

²¹ Es ko tyuktujkxubejty, net yajtsijky waanu ja u'unk ma ja yedyujk'ajtun es tmooy ja xyuu Jesús, éxtum ja anklus 'yanmaayyu ja Mariiu ko kyajnumu naty 'yu'unkmudaty.

²² Es ko Mariiu oj kya'pxy ja xuu ma ñayyajwa'adsudat éxtum ja ana'amun di'ibu Dios myooy ja Moisés, net tmunajxtu ja Jesús Jerusalén ma ja muj tsajptujk es ja Dios yajtuk'ixa'añ. ²³ Tyaadu ttuundu du'un éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: “Ja jawyiimbu yedyujk di'ibu tu myaxu'unk'áty, yu'u tyukwinguwa'agup ja Dios.” ²⁴ Paaty ñajxtu es tpujkta'aga'andu windsu'kun éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: majtsk ja tsaybyiibu o majtsk ja pak dyajnjxut.

²⁵ Es jap Jerusalén tsyunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Simeonk, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tay'ajtun muut es t'awdaty ja Dios es t'awixy es ja Dios myo'oyudat ja

jotkujk'ajtun ma ja Israel ja'ayuty. Myudajtypy ja Simeonk ja Espiritu Santu, ²⁶ es tyuknija'aju ko kyaj ña'oogut extu ko t'ixut jawyiin ja Diosu Kyristu di'ibu kyaxaampy. ²⁷ Es ja Espiritu Santu yu'u yajnujxu muj tsajptujk ñabotsoty. Es japu naty yu'u ko Mariiu es ja Josee dyajmiiñ ja Jesús es ttuna'andu wi'ixu Diosu 'yana'amun jyuna'añ. ²⁸ Net ja Simeonk t'axaju ja Jesús es ttsa'andsooy, es t'awdajty ja Dios, es jyunañ:

²⁹ Dios, tyam mbaadudsu net n'eeke jotkujk

ko tyam tu xkyuydyuñ di'ibuts oj xywyanda'aky,

³⁰ ja'a ko tats n'ixy ja Yajnutsokpu

³¹ di'ibu tu xkyexy ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay,

³² es yu'u mayja'ay tyuknijawyaampy yu t'ay'ajtun ma tugekyu naxwíñudu, es nandu'un 'yítut ja myuj'ajtun ja m'israelitu ja'ayuty.

³³ Josee es ja Mariiu du'añu wyu'umdu éxtum jyunañ ja Simeonk. ³⁴ Net ja Simeonk tkuni'xy yu'ujuty, es t'anmaay ja Mariiu, ja Jesusu tyaak:

—Dios tu tpujta'agyu tyadu m'u'unk di'ibu yajtagóyup mayu israelitu ja'ayuty di'ibu ñibi'tskajxup es kyaj 'yaxájuty éxtum ja Kristu. Es di'ibu 'yaxájup éxtum ja Kristu, yu'u yajjotkujk'ataampy es tkunu'xa'añ. ³⁵ Es du'un yajnijawut ti ja'ay myudajttap wyinma'añoty. Es mut mij, du'unu tyaadu xyjávut éxtumxyup ja mja'ajun ttuknaxy tu'ugu espaadu.

Du'un jyunaandaay ja Simeonk.

³⁶ Es jap nandu'un tu'ugu toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Anu. Yu'u ijty Diosu kyugajxpu, Fanwelu ñux es ja Aseru tyuump 'yaats. Tu jyantsymujja'ayunu. Juxtujk jumajt tmattsunaay ja ña'ay, ³⁷ es tu 'yijnu ku'eeke majta'px majtaxk jumajt. Es 'yijty ma ja muj tsajptujk es tmuduñ ja Dios xuuñ koots, 'yayu'ajty es kyajxtáky. ³⁸ Es ko kyajxtaay ja Simeonk, net jyajty ja Anu es tja'agyudáky ja Dios es ñimadyak ja Jesús ja'ay wyinduuyaty di'ibu naty 'yawijxtap ja tiempu ko ñitso'oktat ja Jerusalén ja'ay.

Ñujxtu jatugok Nazaret

³⁹ Es ko tkuydyuñ tugekyu éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ, net ja Josee es ja Mariiu jyumbijnudu mut ja Jesús jap Nazaret ma Galileeu ñax. ⁴⁰ Es ja Jesús ye'ky pyejty muk es kyuwimma'añuty, es ja Dios kyunu'xu oy.

Jesusu'unk yajpaaty ma muj tsajptujk

⁴¹ Es jumajt jumajt ja Josee es ja Mariiu ñujxtu xu'ajtpu Jerusalén ma ja pasku xuu. ⁴² Es ko ja Jesús dya'abejty majmajtsk jumajt, net ñujxtu nidugekyu Jerusalén es dyajnaxa'añ ja xuu éxtum jumajt jumajt ttuundu. ⁴³ Es ko ja xuu ñajxnu, net ja Josee es ja Mariiu jyumbijnudu ma kyajpn. Kyaj wyinma'añbyáttu pun tu Jesús wye'emy Jerusalén. ⁴⁴ Yu'u jyunandu ko Jesús myiñ mut ja myugu'uktujk o ma ja mayja'ay di'ibu oj tu xyu'attu. Es du'un oj yo'oydyu tuk xuu. Es ko oj tsyu'ujunu, net t'uxtaaydyu ma myugu'uktujk esu myutnaymyaayubuty, ⁴⁵ es kyaj ma tpattu. Net jyumbijttu Jerusalén es t'uxta'aya'andu jap.

⁴⁶ Es ko tyugukxabejty, net tpattu muj tsajptujk ñabotsoty. Jap 'yu'uñu ma ja tsajptujk ya'uxpajkpu es tmudoo'ity es dyajtúy. ⁴⁷ Es nidugekyu di'ibu myudoodu du'añu wyu'umadyaaydyu mut ja wyijy'ajtun es ja 'yadsoojumbijtun di'ibu yajkury. ⁴⁸ Es du'añu wyu'umadyaaydyu ja tyaak tyeety ko 'yixudu. Es ja tyaak 'yanmaayu:

—Nitú, ¿ti ko du'unuts tu xytyuñ? Ujts es ja mdeety tats njotmay'ooktu es tu n'uxta'aydyu.

⁴⁹ Net ja Jesús 'yanmaayu:

—¿Ti kots xy'uxta'aydyu? ¿Ti kyaj xyñijawu ko uj koonumts n'ita'añ ma ja nDeedyuts ja tyujk?

⁵⁰ Per yu'ujuty kyaj tjaygyujkudu éxtum 'yanmaayu.

⁵¹ Net ja Jesús ñujxnu mut yu'ujuty jap Nazaret es tmumudooy ja tyaak tyeety. Es ja tyaak tpujke'ky tugekyu ma jyot wyinma'añ. ⁵² Es ja Jesús ye'ky pyejty es wyimbejty ja wyinma'añ, es ja Dios es nandu'unu ja'ay jyotkujk'ajtu.

3

Fwank *Yajnu* bajtrp̄ tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk mā m̄aj it

¹ Es ko ja Sésur Tibeeryu naty tū 'yane'emy Romu majmókx jumajt, net ja Ponsyu Pilatu 'yijty gobernadoor jap Judeeu, Eroodus 'yijty gobernadoor Galileeu, Felip̄ myu-ga'axu Eroodus 'yijty gobernadoor Ituuryu esu Trakonitu, Lisañus 'yijty gobernadoor Abiliñu, ² es ja Anás es ja Kaifás 'yijttu teedywyindsungópkyty.

Mā tadu tiemp̄ ja Dios dyajky tu'ugu ayuk mā Fwank, ja Zakariiusu 'yu'unk, jap mā ja m̄aj it. ³ Es ja Fwank oj ñejxy mā tugekyu ja nax myuwingón ja Jordán m̄ajnuu, es tkajxwa'xy mā ja ja'ayuty es t'anmaaydyu es jyodumbittut, tmastu'uttut ja pyeky es ñubátut. Du'un ttúndut ja'agyujxm esu Dios mya'xudut ja pyojp̄. ⁴ Tyaadu ja'a du'un tyuun jyajtu éxtam jyunañ ja Diosu kyugajxpu Isaiiu ko jékyp̄ jyaay: Mūdowdu. Jap mā m̄aj it yajmudóy ko tu'ugu ja'ay kyajxy muk,

es jyuna'añ:
 “Ūxkúkudu ja Nindsun'ajtum̄ tyu'u.

Tajtáwdu, yajkijxyudu ja tu'u mā ñaxa'añ.

⁵ Yajtuktúktu yu aguk tukkukpu,
 es yajkijxyudya'aydyu ja tun kopk.

Es mā ja tu'u wiity xugety, yajtáwdu,
 es mā kyaj kyijxyuty, yajkijxyudu.

⁶ Es tugekyu naxwíñudu t'ixut ja Yajnitsókpu di'ibu Dios kyaxaampy.”

⁷ Mayja'ay tso'ond̄ mā ja kajpn es myiindu mā ja Fwank jam m̄aj ittum es yu'un yajnuabátudut. Es ja Fwank myugajxu du'un:

—Miidsuty du'un éxtam̄ awa'andsa'añun. Es éxtam̄ tsa'añuty tkuga'akt̄ ja juun kudiiu tyóyut, miits mjunándup xytyjy ko mnitso'oktut mut ja mnubajtan es ko du'un ja Dios kyaj md̄ydyúnudut éxtam̄ pojpu ja'ayuty. ⁸ ¡Kyaj tyu'ajtanuty! Jawyiin xytyuk'ixut mut ja mjiky'ajtan ko t̄y'ajtan t̄u mjodumbity, es kyaj mnayjyuna'anudut: “Ūdsajtam̄ ja Abraan̄u tyuump 'yaats.” T̄y'ajtan n'anuum̄udu ko Dios mbaadu tyadu tsaajuty dyajjumbítu ja Abraan̄u tyuump 'yaadsuty. ⁹ Es ja Diosu tyuudyu'unun tim wingoomp mut ja pojpu ja'ayuty, éxtam̄ ko mut ja jatsyu ndukpo'ta'kam̄ yu kepy di'ibu kyaj 'yóyuty. Paaty tugekyu kepy di'ibu kyaj tyuump'áty oy, yajpo'tu'ugup es yajpujta'agut juunóty.

¹⁰ Net ja ja'ay dyajtuudu ja Fwank:

—¿Tiits ndúndup?

¹¹ Es ja Fwank 'yadsooy:

—P̄un myudajtypy majtsk yu ñixuy, myo'oyup tu'uk di'ibu kyaju ñixuy. Es di'ibu jap ja tyojx, myo'oyup ja di'ibu kyaj tmudaty.

¹² Es nandu'un ñimiinudu Fwank ja yajkugubajtrp̄ty es dyajnuabáttut. Es yu'ujuty dyajtuujumbijttu:

—Ya'uxp̄jkpu, es uudsuty, ¿tiits ndúndup?

¹³ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Kat̄u myajkugubéty ni'igu p̄un kyaju du'un jyuna'añ ja ana'amun.

¹⁴ Nandu'unuty ja soldaaduty yajtuujudu:

—Es uudsuty, ¿tiits ndúndup?

Es ja Fwank 'yadsooy:

—Kat̄u xyryujkudu adsip yu ja'ayu myeeñ. Kat̄u xyñiwaambáttu ni p̄un nanatukukujxm es tukjotkuda'akt̄u ja mm̄aju'uñuty.

¹⁵ Es nidugekyu ja'ayuty tjantsyjuj̄p'ijxt̄u ja Kristu. Paaty jyunandu:

—¿Ti tad̄u Fwank, wa'an̄u da jya'adyu Kristu?

¹⁶ Es ja Fwank jyunañ es tkajxte'xy mayja'ayóty:

—Ūj tyámuts nyajnuabéty mut ja nuu. Per miimp jatu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muk'ajtan es kyajts ndu'unuty ūj. Es kyajts ūj xyñituku, ni je'eyu yu kyu'uk nga'agájudut

éxtumxyuṗts ʉj n'ítuṗts tyuumbun. Per yu'u di'ibu miimp myajnuḅátudup mut ja Espírítu Santu esu juun. ¹⁷ Es yu'u kyū'ujóty tmudaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajpūjku'ugut ja triigu mā ja tsya'x es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mut ja juun di'ibu ni na'a kya'eeky.

¹⁸ Es du'un ja Fwank tkajxwījy ja ja'ay kanak nax es ttukmūdoodu ja oybyu ayuk. ¹⁹ Es ja Fwank ttuk'ooy ja Erodus ko ja Erodiius dyajnejxy éxtum ja tyoxytyujkun, ja ñudo'oxy yu myuga'axu Felipū, es mut kanak nax ja tyuundugo'oyun. ²⁰ Paaty ja Erodus tsiimy ja Fwank es du'un ni'igu ja pyojpū myayu.

Jesús ñubety

²¹ Kyajnumu naty yajtsímy ko Fwank dyajnuḅéty ja ja'ay, myiiñ nandu'un ja Jesús es oj ñubety. Es ko naty kyajxta'aky, net ja tsajp 'yawatsy, ²² es ja Espírítu Santu kyudaky mā yu'un éxtum tu'ugu pak, es net ja Dios kyajxy mā ja tsajpūn:

—ʉjts mij n'U'unk'ajtypy di'ibuts ndsejpy es jantsy jotkujkuts mut mijts.

Jesukristu 'yaptujkuty

²³ Jesús i'px majk jumajtū naty tmudaty ko oga'an tkajxwa'xy mayjya'ayóty. Es ja ja'ayuty jyunandu ko Jesús u'unk'ajtu Josee. Ja Josee ja'a u'unk'ajtu ja Elii, ²⁴ Elii u'unk'ajtu Matat, Matat u'unk'ajtu Leví, Leví u'unk'ajtu Melki, Melki u'unk'ajtu Janay, Janay u'unk'ajtu Josee, ²⁵ Josee u'unk'ajtu Matatiius, Matatiius u'unk'ajtu Amós, Amós u'unk'ajtu Na'um, Na'um u'unk'ajtu Eslii, Eslii u'unk'ajtu Nagay, ²⁶ Nagay u'unk'ajtu Maat, Maat u'unk'ajtu Matatiius, Matatiius u'unk'ajtu Semey, Semey u'unk'ajtu Josee, Josee u'unk'ajtu Judaa, ²⁷ Judaa u'unk'ajtu Joanán, Joanán u'unk'ajtu Resu, Resu u'unk'ajtu Zorobabel, Zorobabel u'unk'ajtu Salatyel, Salatyel u'unk'ajtu Neeri, ²⁸ Neeri u'unk'ajtu Melki, Melki u'unk'ajtu Adii, Adii u'unk'ajtu Kosam, Kosam u'unk'ajtu Elmodam, Elmodam u'unk'ajtu Eer, ²⁹ Eer u'unk'ajtu Joswee, Joswee u'unk'ajtu Elyezeer, Elyezeer u'unk'ajtu Jorim, Jorim u'unk'ajtu Matat, ³⁰ Matat u'unk'ajtu Leví, Leví u'unk'ajtu Simeonk, Simeonk u'unk'ajtu Judaa, Judaa u'unk'ajtu Josee, Josee u'unk'ajtu Jonam, Jonam u'unk'ajtu Elyakim, ³¹ Elyakim u'unk'ajtu Meleeu, Meleeu u'unk'ajtu Mayñán, Mayñán u'unk'ajtu Matatu, Matatu u'unk'ajtu Natán, ³² Natán u'unk'ajtu ja rey Davit, ja rey Davit u'unk'ajtu Isa'ii, Isa'ii u'unk'ajtu Obeed, Obeed u'unk'ajtu Booz, Booz u'unk'ajtu Salmón, Salmón u'unk'ajtu Naasón, ³³ Naasón u'unk'ajtu Aminadap, Aminadap u'unk'ajtu Admín, Admín u'unk'ajtu Arnii, Arnii u'unk'ajtu Esrom, Esrom u'unk'ajtu Fares, Fares u'unk'ajtu Judaa, ³⁴ Judaa u'unk'ajtu Jakoob, Jakoob u'unk'ajtu Isaa, Isaa u'unk'ajtu Abraan, Abraan u'unk'ajtu Taree, Taree u'unk'ajtu Nakoob, ³⁵ Nakoob u'unk'ajtu Seruk, Seruk u'unk'ajtu Ragau, Ragau u'unk'ajtu Falek, Falek u'unk'ajtu Eeber, Eeber u'unk'ajtu Salu, ³⁶ Salu u'unk'ajtu Kaynán, Kaynán u'unk'ajtu Arfaksat, Arfaksat u'unk'ajtu Sem, Sem u'unk'ajtu No'ee, No'ee u'unk'ajtu Lamek, ³⁷ Lamek u'unk'ajtu Matusalén, Matusalén u'unk'ajtu Enok, Enok u'unk'ajtu Jared, Jared u'unk'ajtu Malalel, Malalel u'unk'ajtu Kaynán, ³⁸ Kaynán u'unk'ajtu Enós, Enós u'unk'ajtu Set, Set u'unk'ajtu Adán, di'ibu Dios ku'um yajkoj. Paaty mbaat njuna'anum ko Adán yu'udyu Dios ja myaank.

4

Majku'ugópk tjátúñ wi'ixu Jesús pyekytyúnat

¹ Es ja Espírítu Santu dyajky ja muk'ajtun mā ja Jesús, es yajtso'onu mā ja Jordán mujnum es yajnjxu mā ja muj it. ² Es jap 'yijty justyikxyxuyū. Es ja majku'ugópk tjátuuñ es ja Jesús pyekytyúnat. Es ja Jesús 'yayu'ajty justyikxyxuyū, net yu'o'ku. ³ Net ja majku'ugópk jyunáñ:

—Pūn mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtup, yajjumbítu tyadu tsaa tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Yu Diosu jyaaybyajtun du'un jyunáañ: “Kyaj jyatyim'yu'uyudyu tsajkaaky muut jyiky'aty ja ja'ay.”

⁵ Net ja mužku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma tu'ugu kopk di'ibu kújxm es tyuk'ijxu tuk pojún tugekyu it naxwíñudu. ⁶ Es ja mužku'ugópk jyunañ:

—Ejts mij nmo'oyap ja kutujkun esu muž'ajtun ma tugekyu naxwíñudu di'ibu nduk'i-jxy. Ejtsu tugekyu nyajmooy, es mbaadats nmo'oy di'ibats ej ndsejpy. ⁷ Es paaty pan mnaygyoxtnaaydyákap nwinduuyats es xy'awdatudats, nmo'oyap tugekyu.

⁸ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Yu Diosu jyaaybyajtun du'an jyuna'añ: “Awdat ja mWindsún Dios, es mudún yu'u naydyu'uk.”

⁹ Oknam ja mužku'ugópk oj dyajnejxy ja Jesús ma ja Jerusalén kajpn es dyajpejty ma muž tsajptujk kopk es 'yanmaay:

—Pan mijtsu du'an ja Dios m'U'unk'ajtup, nayyajkunáxudu yap naxkújxy, ¹⁰ ja'a ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:

Dios t'ane'emy yu anklus es mgwentu'átudut,

¹¹ es myajpudu'ugudut mut ja ky'u'u

kudiibu tsayútut ja mdeky mut ja tsaa.

¹² Net ja Jesús 'yadsooy:

—Nandu'an jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: “Katú xy'amdooy es ttúnut ja mWindsún Dios di'ibu kyaj 'yóyuty.”

¹³ Es du'an ko ja mužku'ugópk kyaj tpaty ja wiinkpu winma'añ es ja Jesús ñaygyuákdut mut yu'u, net oj ñujxnu tuk tiempu.

Jesús tkajxwa'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹⁴ Ta ja Jesús jyumbijty jatugok Galileeu es ja Espíritu Santa myooyu muk'ajtun. Es ma tugekyu ja Galileeu ñax ja ja'ayuty tmadyaktu di'ibu tyuun kyajx ja Jesús.

¹⁵ Es kajpngajpn ja Jesusu ja'ay dya'uxpejky ma ja tsajptujk, es nidugekyu ja'ay di'ibu myudoodu jyunandu ko oy di'ibu kyajx.

Jesús jap Nazaret

¹⁶ Net ja Jesús oj ñejxy Nazaret, ma naty tu yeeky tu pyety. Es ma ja saabudu xuu tyujku ma ja tsajptujk, éxtum jaayum ttuunk'áty, es tyunaaye'ky es tkajxa'añ ja Diosu jyaaybyajtun. ¹⁷ Es myooyudu Diosu kyugajxpu Isaiiu ñekey. Ta Jesús tnaktuy ja neky es tkajxy du'an:

¹⁸ Nmudajtypyuts ej ja Diosu Jya'ajun,

es tuts xymyo'oy ja tuunk

esuts ngajxwa'xut ja oybyu ayuk ma ja ayoobu ja'ay.

Es tuts xkyexy esuts n'awánut

es ja tsimyja'ay es ja po'oduumbu yajnasmásut,

esuts nmo'oyut yu 'yijxun di'ibu wiints,

¹⁹ esuts n'awánudats ko tu jya'ty ja xuu

ko Dios ttúnut ja myaj'ajtun ja ja'ay.

²⁰ Net ja Jesús t'axaatsy ja neky es tmooy ja ja'ay es ñaxwe'tsy. Es jamu naty ja ja'ay nidugekyu ma ja tsajptujk ni'igu 'yijxudu. ²¹ Es ja Jesús jyunañ:

—Tyam yajkuudyúñ tyadu Diosu jyaaybyajtun ma miidsuty.

²² Es nidugekyu ja'ayuty jyotkujk'ajty mut yu'u es wyu'umdaaydyu ja 'yuxpújkun es ñay'anmaayudu:

—Tyaadu, ¿kyaj yu'udyu Josee ja 'yu'unk?

²³ Es ja Jesús 'yanmaay:

—Tuy'ajtun miits mjuna'ana'andu éxtum ja kajxy jyunañ: “Kudsooy, nayyajtsoy-byátudu mijts ku'am.” Es net nandu'an mjuna'anut: “Tun nandu'an ja yaa ma mgajpnuty tugekyu éxtumts tu nmudoy ko tu xytyuñ jap Kafarnaúm.” ²⁴ Es tuy'ajtun n'anuumats miidsuty ko ni tu'ugu Diosu kyugajxy ya'axaju yajxón ma kyajpnuty.

²⁵ Tuy'ajtanuts njuna'añ, may 'yijty ja ku'ekytyo'oxy ma ja Israelu ñaxwíñudu ko 'yijty ja Diosu kyugajxpu Eliius, ma kyaj oj tyu'uy tuguk jamujt jakujm. Es net ja ja'ay

jyantsy'ayu'ajttu mā tugekyu ñaxwíñudu Israel. ²⁶ Peru Dios kyaj tkejxy yu Elius mā yu israelitu ku'ekytyo'oxyuty, je'eyu tkejxy mā tu'ugu ku'ekytyo'oxy mā Sareptu kajpn, ja'a di'ibu wingón mā Sidón. ²⁷ Es nandu'un 'yijty jap Israel may ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am mā 'yijty ja Diosu kyugajxpu Eliseeu. Per ni tu'uk kya'agudaky, yu'u je'eyu Naamán di'ibu tso'omp jagam Siryu ñaaxóty.

²⁸ Es ko taadu tmūdoodu di'ibu naty jap mā tsajptujk, net jyot'ambujktaaydyu, ²⁹ es pyudu'ktu es dyajpudsuumdu ja Jesús jap kajpnóty es dyajnujxtu mā kopk aa, ja kopk mā ja kajpn yajkojy, es tjakujabijpnaxándu jam. ³⁰ Es ja Jesús ñajxy jap mayjya'ayóty es tyu'uyo'oy.

Jesús dyajpudsémy ja ka'oybyu mā tu'ugu ja'ay

³¹ Net ja Jesús jyujptáky Kafarnaúm mā Galileeu ñax, es jap dya'uxprejky ja ja'ay saabudu xuu. ³² Net ja ja'ay du'uñu wyu'amudyaaydyu ko yu Jesús ya'uxpreky mut ja muk'ajtan es ja kutujkun.

³³ Es mā tu'ugu xuu, net jyajty mā ja tsajptujk tu'ugu yedyujk di'ibu ka'oybyu myudajtypy. Es ja ka'oybyu yaj'yaxkák ja yedyujk:

³⁴ —¿Ti ko yaa mmiñ mij mā udsuty, Jesús, Nazaret ja'ay? ¿Ti mijts min xyajkutugoy-a'andá? Uj n'ixy'ajtypyuts mij ko mDiosu'unguty.

³⁵ Ta Jesús oj t'ooy ja ka'oybyu:

—¡Amoñu! ¡Mastu'udu tadu ja'ay!

Net ja ka'oybyu yajkudaaju ja yedyujk es myastutu, ni wi'ix tkatuuñ. ³⁶ Nidugekyu ja'ay du'uñu wyu'amudyaaydyu, es ñayjunánudu nidu'uk nidu'uk:

—¡Mut ja kutujkun esu muk'ajtanu tyaadu t'ane'emy yu ka'oybyuty es myumadóyuty, es tmastu'uty ja ja'ay!

³⁷ Es ja ja'ay tmadyaktu mā tugekyu kajpn éxtam ja Jesús tu ttuñ.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

³⁸ Netu Jesús tsoyo'oñ mā ja tsajptujk es ñejxy mā ja Simongu tyujk. Es ja Simongu myu't toxytyujk, ja'a naty jantsy juumba'ambujkup, es tmunu'xtáktu ja Jesús es dya'aguda'agut yu'u. ³⁹ Es ja Jesús myujwa'ky mā ja ja'ay kyo'knu es t'anmaay ja juumba'am:

—Ka'ak jam.

Ta ja juumba'am jyugaktaay. Netyu pyudu'knu ja toxytyujk es yajkaay ya'úkudu.

Jesús dya'aguda'aky may ja puma'ayuty

⁴⁰ Es ko ja xuu kyudaknu, nidugekyu ja'ayuty di'ibu myudajt ja puma'ay, di'ibu kanak nax myudajtypy ja pujkun, dyajmiindu mā Jesús. Es ja Jesús trujtáky ja kyuu mā yu'ujuty nidu'uk nidu'uk es du'un dya'agudaktaaydyu. ⁴¹ Nandu'un ja ka'oybyu tmastuttu ja ja'ay yax jojkp:

—Mijts Diosu 'yU'unk.

Net ja Jesús tmukmugajxy ja ka'oybyu es kyaj t'ok'yajkajxnut ko Jesús yu'udyu Kristu, ja'a ko yu'ujuty ñija'adup yajxon ko tyu'ajtanuty.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

⁴² Es ko oj xyuñu jakumbom, ja Jesús tsoyo'oñ jap kajpnóty es oj ñejxy mā tu'ugu it jagam. Es ja ja'ayuty 'yuxtaayudu, es jyajttu mā naty ja Jesús, es ttsojktu es wyu'amut, kudiibu ñujxut. ⁴³ Per ja Jesús jyunáñ:

—Tsojkup nandu'un uj nnujxut mā wiinkpu kajpn es n'awánudats ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxy ja Diosu kyutujkun, ja'a ko paadyats ja Dios tu xykyexy.

⁴⁴ Es du'un ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy mā ja Galileeu tsyajptujkuty.

5

Jesús twoy nimjtáxku ajkxmajtsputy

¹ Tu'ugu xuu ko Jesús 'yijty Jenesaret Myejuñbyu'am* muut ja mayjya'ay di'ibu

* 5:1 Jenesaret Myejuñ yu'u nandu'un xyu'ajtypy Galileeu Myejuñ.

jaŋsytyukmujkudū ko tmədowa'andū ja Diosū 'yayuk, ² net t'ijxy ko jam 'yity wingón majtskū barkū. Ta naty ja ajkxmajtspū pyədsəmdū barkoty es tpujtū ja 'yajkxmajtsn. ³ Net ja Jesús ttuktūjkū tu'ugū barkū di'ibū Simonk jya'a'ajtypy, es t'anmaay es jawaanū t'ak'yajnjxūt mejyñóty. Net ja Jesús ñaxwe'tsy barkoty, es dyajtsondáky ttuk'ixa'añ ja ja'ayuty. ⁴ Es ko ja Jesús kyajxtaay, net ja Simonk t'anmaay:

—Yajnjxū mbarkū mejyñgyijky, es kujəbijpnáxū m'ajkxmajtsn es m'ajkxmátsut.

⁵ Esū Simonk 'yadsooy:

—Ya'əxpūjkpū, tuk tsu'uməts ədsəty tū njatundū es ni tu'ugəts tū ngamatstū. Per tyáməts nbəjtə'agət ja ajkxmajtsn yə'əgyəjxm ko mij mjəna'añ.

⁶ Es ko ja ajkxmajtsn tkujəbijpnajxy, net tjantsyməjstū may'ajkx, extū kə'tstsondák ja ajkxmajtsn. ⁷ Net ttuk'ijxtū ja ijxwə'əmən ja myəgu'ugəty mə ja wiinkpū barkū es min pyudúkudū. Es myiindū yə'əjuty, es dya'ujstū may ja majtskpū barkū extū kyinán ja byarkū. ⁸ Es ko ja Simonk Peedrū t'ijxy ja may'ajkx, net ñaygyoxtnəaydyáku mə ja Jesús es jyənán:

—Windsún, mastútkəts, jəjts pojrpū ja'ay!

⁹ Də'un jyənán ja Simonk, ja'a ko yə'u ñay'adsə'kudū mət ko tmajstū ja may'ajkx. ¹⁰ Es nandə'un ñay'adsə'kudū ja Simongə myəgu'ugəty Santya'agə es ja Fwank, 'yu'ungəty ja Zebedeə. Esū Jesús t'anmaay ja Simonk:

—Katū mdsə'əgū. Tyam oga'an ngaxə'añəts mij es xy'əxtə'ayət ja ja'ay di'ibəts əjū n'əxpūjkən pyadúndəp.

¹¹ Es ko dyajmiindū ja barkū jam pu'ujótm, net tnikaktū təgekyū es ñəjxtū mət ja Jesús.

Jesús dya''agədə'aky ja ja'ay di'ibə myədajtypy ja leprə pə'am

¹² Es ko Jesús 'yijty mə tu'ugū kajpn, net ñimiinū tu'ugū yedyəjk di'ibə myədajtypy ja leprə pə'am. Es ko tadū yedyəjk t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtnəaydyáku es ñaxku'ijxū es tmənu'xtáky də'un:

—Windsún, pən mdsejpy, mbaədəts xya''agədə'aky.

¹³ Net ja Jesús ja kyə'u tpujtáky es ttoon es t'anmaay:

—Ndsejpyəts es nya''agədə'agət.

Es netyū myastutū ja leprə pə'am es 'yagədəky. ¹⁴ Net ja Jesús 'yana'amə:

—Katū xy'awanū ni pán. Nəjx mə yə teety es xytyuk'ixət ko tū mmastu'udyəty ja leprə pə'am. Es mənəjx ja windsə'kən di'ibə kyajxypy ja Moisés es ñayyajwə'ad-sədət di'ibə tū myastu'udyəty ja leprə pə'am. Es də'un ja ja'ay xytyuk'ixət ko kyaj xyñakmyədəty tadū leprə pə'am.

¹⁵ Per ja ja'ayuty tmadyaktū mə təgekyū kajpn wi'ix ja Jesús ttuun mət ja myəj'ajtən, es mayū ja'ay myiindū mə ja Jesús es tmədowa'andū es ya''agədə'agədət. ¹⁶ Es ja Jesús oj ñəjxy kajxtákpū adəkətuuy.

Jesús dya''agədə'aky tu'ugū xux ja'ay

¹⁷ Tu'ugū xū ko Jesusū naty ya'əxpeky, jamū naty 'yu'uñudū ja fariseəty es ja di'ibəty tsajptəgóty ya'əxpəjktəp. Es yə'əjuty tsyo'ondū majətyū kyajpn'u'ungə Galileə, Judeə, es nandə'unū mə Jerusalén kajpn, es tmədoo'íttū es t'ixtū éxtəm ja Jesús jyənə'añ es ttuñ. Esū Dios myək'ajtungyəjxm ja Jesús dya''agədəky ja puma'ay.

¹⁸ Net jyajty ja ja'ayuty tkə'əydyū tu'ugū mabajnu'unk mə kyo'knū tu'ugū yedyəjk di'ibə xux. Es tjajətkəyándū təgəty es tpujtə'agəndū mə ja Jesús. ¹⁹ Per kyaj mbaət oj dyajtáku, ja'a ko naty mayjya'ay. Net pyajttū mə təkni'x es tnikəydyúttū es tkutəyñajxtū ja xux ja'ay mət ja myabajnu'unk jap Jesús winduuy mayjya'ay agijky.

²⁰ Ko Jesús t'ijxy ko taadəty myəbəjkudū, net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Məgu'uk, nme'xyryəts yə mbojrpū.

²¹ Net ja fariseəty es ja di'ibəty tsajptəgóty ya'əxpəjktəp ñay'anmaayudū wyin-mə'añóty: “Tyadū yedyəjk kyaj tməj'ixy ja Dios ko də'un kyajxy, ja'a ko yə'u naydyu'ugū Dios kə'am mbaət tme'xy yə pojrpū.”

²² Esū Jesús ñija'ap éxtəm ja ja'ay jyənán wyinmə'añóty, es t'anmaay:

—¿Ti ko mwinma'añ xyajjuna'andu ko ɛj kyajts nwindu'ugũ Dios? ²³ Miits mjuna'ndũp kots ɛj kyaj nmudaty ja kutujkun esats ɛj nma'xut yũ pojru. Es mjuna'amp kots ɛj kyaj mbaat nya'aguda'agyu tyadu yedyujk esats nyaj'yo'oyu'ugut. Paaty miits mjuna'andu ko kyaj ñimajaaty esats ɛj du'an njuna'anat: “Ujts mij nbojruama'xũp.” Es jantsy nimajaa es ɛj njuna'anaduts: “Pudu'uk es myo'oyut”, ¿kudii? ²⁴ Es tyámats miidsaty nduk'ixa'añ ja nmuj'ajtũn esats ɛj, ja Naxwĩndũ Ja'ayudyũ Kyudũnaabyũ, nya'aguda'aga'añũ tadũ yedyujk es du'an miidsaty nduk'ixut kots ɛj nmudaty ja kutujkun esats nma'xut ja pojru.

Net ja Jesús t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk, yajmũk ja mmabajnu'unk es nũjx ma mdũjk.

²⁵ Netyũ ja yedyujk pyude'ky es dyajmujknu ja mabajnu'unk es ñũjxnu ma tyujk es t'awdajty ja Dios. ²⁶ Es nidũgekyũ ja'ay du'ũũn wyu'umũdyayadyũ es t'awdajttũ ja Dios, es ni'igu tsyu'kudu es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Tyam tũ n'ijxũm di'ibaty jantsy mũj.

Jesús tway ja Matewũ

²⁷ Ko ja Jesús tsyo'onnu ma ja kajru, net t'ijxy jap kajrubũ'ajp tu'ugũ yajkugubajtrũ 'yu'ũũn ma yajkugubéty, es ja'a txu'aty Leví. Net ja Jesús 'yanmaayũ:

—Pamiinguts mij éxtũmdu n'uxrujkrũ.

²⁸ Net ja Leví pyude'ky, es tmastuty tũgekyũ ja tyuunk es tpanejxy ja Jesús.

²⁹ Es óknũm ja Leví ttuũn tu'ugũ mũj xũũ ma ja tyujk mut yũ'ugyũjxnu Jesús. Es jamũ naty may ja yajkugubajtrũ esũ wiinkũ ja'ayaty 'yu'ũũndũ ma ja meesũ es kyaydyũ mut ja Jesús es ja di'ibu ya'uxrejkũpy. ³⁰ Es ja fariseeuty es ja di'ibaty tsajptũgótũ ya'uxrujkrũ tni'o'o tniyáxudu ja Jesusu 'yuxrujkrũty:

—¿Ti ko du'an mgay m'uuktũ miidsaty mut ja yajkugubajtrũty es mut ja pekyjya'ayuty?

³¹ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kyaj dyajtũgoy'áty yũ kudsooy di'ibu muk'ajt oy'ajtr, yũ'uyũ di'ibu rujkrũ. ³² Tũts nmiñ es nyáxuts yũ pekyjya'aydyujk es jyodũmbítũt. Pũn jũna'amp: “Uj kyajts mbekyjya'ayuty”, ¿yu tadũ ja'ayuty wi'ix mbaat jyodũmbittũ?

Jesús dyajtũwdũ ti ko kya'ayu'aty

³³ Net t'anmaaydyũ ja Jesús:

—Yũ Fwangu 'yuxrujkrũ kanak ok 'yayu'attũ es kyajxta'aktũ. Es ja fariseeudyũ 'yuxrujkrũ nandu'an ttundu. ¿Es ti ko mij m'uxrujkrũ du'ũũm kyay 'yuuktũ?

³⁴ Es ja Jesús 'yadsoojudu:

—¿Ti mbaat miits xya'ayu'attũ yũ myũtnaymyaayũbũ tadũ rujkrũ ko meerũ ijt xondakũ tyũũnty es ko tadũ rujkrũ 'yak'ittũ mut ja myũtnaymyaayũbutũjk? ³⁵ Per pyaadũp ja tiempũ ko ja rujkrũ yajrujkrũt, net 'yayu'áttũt.

³⁶ Es nandu'an ja Jesús trũjtáky majtskũ ijxrajtũn es ttuk'uxrejkũ ko kyaj mbaat ñaydyuktũkũty yũ tukrũ winma'añ mut ja jembyũ. Es jyũnãñ:

—Kyaj pũn tpukeepy tuk pedazũ jembyũ wit es yajtuk'abátsũt tu'ugũ vestiidũ tukrũ. Ja'a ko du'an yajtũnũt, nũũmujkr ja jembyũ wit es kyũũdsũt ja vestiidũ tukrũ es kyaj ja jemywyit kyũxũ'ugut yajxón ma ja tuk wit.

³⁷ 'Es nan kyaj ya'adamũ yũ vinũ jembyũ ma yũ tukrũ nũũ'abutsũnbyo'o. Pes ko jap yajrujta'agut, tũ naty tyũgoy ja jembyũ vinũ ko kyũũdsũt ja tukrũ nũũ'abutsũnbyo'o. ³⁸ Paaty 'yóyũty yajrujta'agut yũ vinũ jembyũ ma yũ po'ojũ jembyũ es du'an kyaj ti wyindũgóyũt. ³⁹ Es pũn 'yikyũpy ja vinũ di'ibu tũ tsyaamnu, kyaj tnakysyky yũ vinũ jembyũ, ja'a ko jyũna'añ: “Di'ibu tũ tsyaamnu ni'igu 'yóyũty.”

¹ Mā tu'ugu saabudu xuu ja Jesús mut ja 'yuxpɔjkɔuty ñajxtu triigu kamoty. Es ja 'yuxpɔjkɔutɔjk tkutujtu ja triigu es twinxatstu es tju'xtu ja pyajk. ² Net nija'ajuty ja fariseeuty dyajtuudu:

—¿Ti ko du'un xytyundu miidsuty mā saabudu xuu di'ibu kyaj ñigutíkyuty?

³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Es miidsuty, ¿ti kyajnum xy'uxpɔktu di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyuuduty tmudajttu ja yuu? ⁴ Tyujku ja Davit mā Diosu tyujk es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy es tkaay yu'u es nandu'un tmoodyu ja jyamyuuduty. Es kyaj jyanigutíkyuty es yu'u tkádyut, yu'u je'eyu ja teedyuty mbaat tkadyu tadu tsajkaaky.

⁵ Es nandu'un jyunañ ja Jesús:

—Es uj nmudajtypyuts yu kutujkun nandu'un mā saabudu xuu.

Yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts

⁶ Es mā jatu'ugu saabudu xuu Jesús tyujku mā ja tsajptujk es dya'uxpejky ja ja'ayuty. Japu naty tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja 'yaga'añgyu'u tu'uts. ⁷ Es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɔjktur es ja fariseeuty tpajudijttu ja Jesús es t'ixa'añ pɔn ya'agudakypy ja ja'ay mā ja saabudu xuu, es du'un ttuundu ja anuu es tpekymyo'oya'andu. ⁸ Peru Jesús ñija'ap di'ibu wyinmaayduur es t'anmaay ja yedyujk di'ibu ky'u myudajtypy tu'uts:

—Pudu'uk es mdánut yaa kujk'aay.

Es ja yedyujk pyude'ky es tyunaay jap kujk'ajp. ⁹ Net ja Jesús t'anmaay ja wiinkpu ja'ayuty:

—Tyámuts uj miits nyajtwa'andu: ¿Ti mbaat ndu'unum mā ja saabudu xuu, ja oybyu o axuukpu? ¿Nyajtsókum o nya'o'kum?

¹⁰ Net ja Jesús t'ijxtaay nidugekyu di'ibu naty tu tyukwa'kmíkyuty, es t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtáw.

Es ko xyajtuuy, 'yagudaktaay. ¹¹ Es ja fariseeuty es ja myugu'uguty 'yajkudu muk es ñay'anmaayudu ak yu'ujuty pɔn wi'ix mbaat yajtuñ ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsku 'yapóstaluty

¹² Es ko waanu jyejky, ta ja Jesús oj ñejxy kajxtákrɔ mā tu'ugu kopk. Jam ja tsuu dyajnajxy kyajxta'aky. ¹³ Es ko oj xyuññu, net dyaxu di'ibuty ya'uxpejkyru, es twin'ixy nimajmajtsk di'ibu 'yapóstalu'áttur. ¹⁴ Yu'u xyuujuty: Simonk di'ibu Jesús yajxubajt Peedru, Andrés, ja Simongu myuga'ax, Santya'agu, Fwank, Felipu, Bartolomee, ¹⁵ Maweu, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu 'yu'unk, Simonk ja kananeeu ja'ay, ¹⁶ Juudas yu Santya'agu 'yu'unk, esu Juudas Iskaryotɔ di'ibu óknɔm kyuyajk ja Jesús.

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

¹⁷ Netu Jesús jyunajky mā ja kopk mut yu'ujuty es jyajty mā tu'ugu joy it. Es japu mayjya'ay ñaymyujkudu di'ibu tso'ondur Judeeu, Jerusalén es mā myejuñbya'aju Tiru esu Sidón. ¹⁸ Tyaaduty tu naty jya'ttu es tmudowa'andu ja Jesusu 'yuxpɔjkun es nandu'un 'yaguda'aktat di'ibu pɔjkudur. Es di'ibu mujku'u ya'ayoojɔr, nandu'un ja Jesús dya'agudaky. ¹⁹ Es nidugekyu ja mayjya'ay ttonandu ja Jesús, ja'a ko mudu myuk'ajtan ja Jesús dya'agudaky nidugekyu ja pa'am ja'ay.

Púnuty kuni'xyuty

²⁰ Net ja Jesús t'ijxtu ja di'ibu ya'uxpejkyru, es t'anmaay:

—Kuni'xy miidsuty di'ibu ayoodur, pes m'ittur mā Diosu kyutujkun.

²¹ 'Kuni'xy miidsuty di'ibu tyam ayu'ajttur, pes mjotkuda'aktur.

'Kuni'xy miidsuty di'ibu tyam juuy yáxtur, pes óknɔm mxi'ik mxóndut.

²² 'Kuni'xy miidsuty ko ja'ayuty mga'oy'ixudu, mga'oy'axájudu, mya'axuk'ixtu es jyu-na'andu wi'ixáty mut miidsuty ja'a kots miits xyryanajxtur, uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. ²³ Agujk'át jotkujk'áttu es xonda'aktu mā tadu xuu, pes, tsajpótmɔ Dios

muj wiin mgumáyudat. Nandu'un tadu ja'ayudyu 'yaptujkuty t'axuktundu ja Diosu kyugajxpraty.

²⁴ '¡Per p̄roobu miits mukja'aydyujkuty! Tyamyu mjotkujk'áttu, per ókn̄um m'ayówdat.

²⁵ '¡P̄roobu miidsuty di'ibu tyam kaay úktap, pes ókn̄um m'ayu'áttat! ¡P̄roobu miidsuty di'ibu tyam xik xoondap, pes ókn̄um mjotmay'oogut es mju'uydyut!

²⁶ '¡P̄roobu miidsuty ko nidugekyu ja'ayuty m'axájuty oy, ja'a ko du'an ja 'yaptujkuty t'axájudu di'ibu jékyur andakp jyana'andu ko yu'u Diosu kyugajxpra!

Tsoktu ja mmúdsip

²⁷ 'Per uj n'anmaaydyur miits di'ibu xymudoo'ijttap, ko mdsóktap ja mmúdsip es xytyúnut yajxón mut di'ibu mga'oy'ijxap, ²⁸ es mgunu'xtap di'ibu mgajxprojkadur es ni'amdow nibujksówu ma Dios di'ibu m'axaktuunadur. ²⁹ Es p̄n mgojxap tuk adu'um ma m'ama'atsy, mo'oy jatuk adu'um. Es p̄n ja p̄n mbujkuty yu mdsyamarru, jan ja mnixuy es wa'an nandu'un dyajnejxy. ³⁰ Es p̄n m'amdoojap di'ibu mmúdjatyry, mo'oy, es p̄n tu ti mbujkuty, katú xylamdoy es dyajjumbítat. ³¹ Es tundu miidsuty mut nidugekyu ja'ay éxtum xytsyoktu es yu'ujuty ttúndut nandu'un mut miidsuty.

³² 'P̄n miits mdsojktap yu'uy di'ibu miits mdsojkadur, ¿ti oy'ajtan mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkruty? Pes tyuundap yu'u nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay. ³³ Es p̄n miits mduundap oy yu'uy di'ibu miits mdsojkadur, ¿ti oy'ajtan mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkruty? Pes tyuundap yu'u nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay. ³⁴ Es p̄n miidsuty mduk'ani'xyry ja meeñ yu'uy ja'ay di'ibu m'a'ijxap es mmugubátudat jatugok, ¿ti oy'ajtan mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkruty? Pes nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay tmo'oydyu yu myeeñ ani'xy yu ja'ay di'ibu mugubátudat. ³⁵ Tsoktu es tundu ja oybyu mada mmúdsip, tuk'anu'x ja mmeeñ nandu'un yu ja'ay es kyaj xyjup'ixut es mmugubátudat, du'an xytyuk'ixut ko miidsuty Dios Tsajpótmadu 'yu'unguty. Ja'a ko Dios nandu'un tyiimpy yu oybyu exta mut yu pekyjya'ay es p̄nuty kyaj jya'aygyuda'agyuty. Es di'ibu dan tyiimpy, Dios muj myay'ata'añuty. ³⁶ Pa''ayowdu ja ja'ay éxtum ja mDeedyu tsajpótmadu mba''ayóyuty.

Kyaj wiinkruty nūgoo nbayo'oyum

³⁷ 'Katú xypyayo'oy ja wiinkru, es ja Dios nan kyaj miits mbayo'oyudat. Katú xypyekymyo'oy ja wiinkru, es ja Dios nan kyaj mbekymyo'oyudat miidsuty. Pa''ayowdu, es ja Dios nandu'un mba''ayówdat. ³⁸ Mo'oy ja wiinkru, es ja Dios mmo'oyudat nandu'un, oyú kijxn, ta'tspéky, winxity es ku'ujts. Es p̄n oy xykyijxu ja wiinkru ja jya'a, nandu'un myajkijxtat.

³⁹ Jesús yu'u pyujtáku tyadu ijxpajtun:

—¿Ti mbaat tu'ugu wiints twijts'yo'oy ja myuwiints? ¿Ti kyaj kyudáwut nimajtsk ma tu'ugu jut? ⁴⁰ Ni tu'ugu xprujkra di'ibu myubaadur ja wyindsún, per ko oy dyajkéxy ja 'yaxprujkun, du'an jya'tat éxtum ja wyindsún.

⁴¹ '¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ibu jap mmugu'uk wyiinóty, es kyaj mij xytyuñu kwentu ja muj kepy di'ibu jap mwiinóty? ⁴² ¿Es wi'ix mjana'añ: “Mugu'uk, n'okju'tamu tadu kepywyayu'unk di'ibu jap mmúdjatyry mwiinóty”, es kyaj mnayjyáwuty ko mij xymudaty ja muj kepy jap mwiinóty? Mnaydyjap ko mjiky'aty tuj'ajtan muut. Yajpúdsúm jawyiinu tadu muj kepy di'ibu jap mwiinóty, es du'an mbaat xy'ixy yajxón es xyjuudat tadu kepywyayu'unk di'ibu jap mmugu'uk wyiinóty.

Jya'ay'ajtan ja ja'ay jajtuk'axkajp

⁴³ 'Ni tu'ugu kepyu oybyu di'ibu tuump'ajtp axuk, es nan ni yu kepy di'ibu kyaj 'yóyuty es tuump'áty oy. ⁴⁴ Tu'uk tu'ugu kepy ya'axkajp mut ja tuump. Kyaj jajtíky yu iigu ma poop apuñ. Es nan kyaj jajtíky yu uuvu ma yu tume'eñky. ⁴⁵ Ja ja'ayu ojya'aybyu tsuj kyajxy myadya'aky mut ko ijtp jyodoty ja oybyu, es ja axuk ja'aybyu myadyakupy ja tsajtsykyubétyry mut ko ijtp jyodoty ja axuk'ajtan.

⁴⁶ '¿Ti ko miits xy'anuumuduts: “Windsún, Windsún”, es kyaj xytyundu éxtumts njuna'añun? ⁴⁷ Ja ja'ay di'ibuts xyñimiimp es tmudooy yu n'uxpũjkunuts es tkuydyúñ, ⁴⁸ yu'u du'un éxtum ja yedyujk di'ibu kyoj ja tyujk. Es jawyiin tnidaju kũk es tpujtky yu pyotsy ujk tsaade'ekykyujxy. Es ko ja nuu kyeemy es txijty ja tujk amajaa, kyaj wi'ix jyajty, ja'a ko ta'tspéky oy pyojtse'egyuty ma ja tsaade'eky. ⁴⁹ Es pũn myudeebyuts uj ja n'uxpũjkun es kyaj tkuydyúñ, yu'u du'un éxtum tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj ja tyujk nax wingujxy es kyaj tnidaju mut ja tsaabótsy. Ko ja nuu kyeemy, ja nugom txijty ja tujk amajaa, net jyijty es tyugoooy tugekyu tugekyu.

7

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu soldaadu windsunu tyuumbu

¹ Ko ja Jesús kyajxtaay ma ja ja'ayuty, net ñujxnu Kafarnaúm. ² Jap tu'ugu soldaadu windsún di'ibu myudajtypy tu'ugu tyuumbu di'ibu jyantsytsyejpy. Es yu'u naty pũjkup es tim oogánur. ³ Ko ja soldaadu windsún tmudooy ko Jesús tu jyumbity, net tkejxy nija'ajuty ja israelitu mũjja'aydyujk es ttúnut ja may'ajtun es myínut ja Jesús es dya'aguda'agut ja puma'ay. ⁴ Yu'ujuty tmawingoonda ja Jesús es tpujktsoodu may'ajtun:

—Tadu soldaadu windsún nitũjkup es xpyudákut, ⁵ ja'a ko yu'u tsyejpy ja nmaxwiñudu'ajtum, es yu'u oj dyajkojyuty ja ndsajptujk'ajtum.

⁶ Net ja Jesús ñejxy mut ja mũjja'aydyujk. Es ko wyingoona ma ja soldaadu windsunu tyujk, net tkejxy nija'adyu myutnaymyaayubu es t'anuumut ja Jesús:

—Windsún, kyajts uj xyñitaku es mij mdákut ma dsu ndũjkun. ⁷ Paadyuts kyaj ni je'eyu nganayjyáwuty es nninũjxut es n'amdówut ja may'ajtun. Je'eyu mjuna'anut es ja nduumbuts 'yaguda'agut. ⁸ Uj ku'um nmudajtypyuts ja nwindsún di'ibuts xy'ana'amp, es nandu'un nmudátyuts ja soldaaduty di'ibuts n'ane'empy. Es kots n'anuumu yu'ujuty nidu'uk: “Nũjx”, nũjxp; es kots n'anuumu jat'u'uk: “Min”, miimp; es kots nduk'ane'emy yu nduumbuts ti ttúnut, tyiimpy.

⁹ Es ko tmudooyu taadu Jesús, net du'añu wyu'umu, es tni'ijxũmbijty ja ja'ay di'ibu pamiinudur es t'anmaay:

—Tuy'ajtun ko ni tu'ugu Israel ja'ay kyajts nbaaty di'ibuts xymyubũjkp éxtumu tyadu soldaadu windsún.

¹⁰ Es ko jyajttu jatugok ma ja soldaadu windsunu tyujk, tu naty 'yaguda'aky ja puma'ay.

Jesús dyajjikypýéky tu'ugu o'krũ jap Naín

¹¹ Es óknũm yu Jesús ñejxy ma tu'ugu kajpn di'ibu xyu'ajtypy Naín. Es jyamyudátudu ja 'yuxpũjkũ es ja mayjya'ay. ¹² Es ko jyajty kajpnba'aay, net t'ijxy ko tmamíñ es dyajnaxtukya'andu tu'ugu o'krũ. Es ja o'krũ yu'u ijty tukpajkyu maank'ajtur yu tyaak di'ibu naty ku'eeky. Es mayjya'ay ja o'krũ tpanejxy. ¹³ Ko t'ijxy ja Jesús, net tpa''ayoooy ja ku'ekyty'oxy es t'anmaay:

—Katu mjũ'ay.

¹⁴ Net ja Jesús tmawingoõn es ttoõn ja o'krũ ku'ayun, es ja di'ibu naty kyiipy wya'k'a'adu. Es ja Jesús t'anmaay ja o'krũ:

—Mexy, ujtũ mij n'anmaapy: ¡Pudu'uk!

¹⁵ Net di'ibu naty tu 'yeeky oj wya'tskujku es kyajxe'ky, es ja Jesús ttukkũdujku ja tyaak.

¹⁶ Es ko taadu t'ijxtu, nidugekyu tsyu'kũdyaydyu es t'awdajttu ja Dios es jyunandu:

—Tu'ugu Diosu myuj kugajxpu tu kyuxe'eky ma udsajtum.

Es nandu'un ñayjyunánudu:

—Dios tu myíñ es tpudukya'añ ja kyajpn.

¹⁷ Net ja madya'aky jyudijty ma Judeeu ñax es di'ibu myuwingon'ajtypy.

Fwank Yajnuabajtpu kyexyye'ebuty

¹⁸ Net ja Fwangu 'yuxpũjkũ tyukmumadyákudu tugekyu éxtum tu jyátyuty. Net nimajtsk dyaxu yu'ujuty, ¹⁹ es tkejxy ma ja Jesús es dyajtuwa'añ:

—¿Ti mij mdũy'ajtun ja Kristu di'ibu naty minaaup, o n'awíxtũpts ja wiinkpu?

²⁰ Es di'ibu Fwank kyajx tmūwingoondū ja Jesús es t'anmaaydyu:

—Ja Fwank Yajñubajtpuṣ tu xykyexy esuṣ mij nyajtūwat pūn mijṣu dū'un ja Kristu di'ibu mināamp, o pūn n'awíxtuṣ ja wiinkpū.

²¹ Netyu ko jyajttu, ja Jesús dya'agudaky ja mayjya'ay di'ibu pūjkudap es dyajpudsémy ja ka'oybyu di'ibu ja'ay myudajttup, es nandū'un tmooy yu ixxūn mayu wiindsuṣy. ²² Es ja Jesús t'anmaay ja Fwangu 'yuxpūjkpūty:

—Di'ibu miṣtu tu xy'ixtu es tu xymyudowdu, nūjxtu es xytyukmūmadya'aktut ja Fwank ko yu wiints ixxp, yu uxneybyu ye'epy, di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am tu 'yaguda'aky, yu natpu mudoop, di'ibu o'kp jikyryūjkp es di'ibu ayoop ya'awánudap ja oybyu ayuk, ²³ es jotkujk yu'u pūn kyaj jyot dyajtgóy mut uṣts.

²⁴ Ko oj ñūjxnu di'ibu Fwank kyajx, net ja Jesús tñimadyaky ja Fwank es t'anmaaydyu ja ja'ay:

—¿Ti dūn miṣduṣy oj xyñinūjxtu es xy'ixa'andu mā mūj itūn? ¿Tu'ugu ṣajkápyñ di'ibu wyinxijtypy ja poj? ²⁵ Es pūn kyaj, ¿ti dūn oj xyñinūjxtu es xy'ixa'andu? ¿Tu'ugu yedyūjk oy xyoxyryu? Miṣts mnija'adap ko di'ibu dū'un nayxyojxudap jam 'yittu mā réyudyu tyūjkūty. ²⁶ ¿Per ti dūn oj xyñinūjxtu es xy'ixa'andu? ¿Tu'ugu Diosu kyugajxpu? Yu'u dū'un. Yu'u tu'uk di'ibu waanu ni'igu tmudaty ja mūj'ajtūn kadiinūmu wiinkpūty ja Diosu kyugajxpu. ²⁷ Fwank yu'u dū'un di'ibu ja Diosu jyaaybyajtūn myadyakypy mā jyūna'añ:

Ngejxyryuṣ jawyiin ja n'ayuk kajxwā'xpuṣ es mya'awáṣxudat yu mnū'u mdu'u.

²⁸ Tūy'ajtūnūṣ njūna'añ: Kyaj pūn nidu'ugu ja'ay di'ibu waanu ni'igu tmudaty ja mūj'ajtūn es kadiinūm ja Fwank Yajñubajtpu. Per waanu tmudaty ja mūj'ajtūn otyyim di'ibūty pūnūty ijttup mā Diosu kyutujkūn.

²⁹ Ko ja yajkugubajtpūty es ja nimayjya'ay tmūdoodu ja Fwank, ta oj tkupūktu di'ibu Dios tyiimpy, ja'agyūjxm oj ñayyajñubajttudu mut ja Fwank. ³⁰ Per ja fariseeūty es di'ibūty ṣajptūgóty ya'uxpūjktup kyaj tkupūjktu di'ibu Dios tyiimpy, ja'agyūjxm kyaj tkupūjktu es ja Fwank yajñubátudat.

³¹ Esu Jesús 'yakjūnāñ:

—¿Tūṣ mūṣt mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ayūty di'ibūty tyam jyiky'ajttup, o wi'ix dya'íxyūty ja wyinmā'añ? ³² Kūxu'ktup éxtūmu unā'ku'ungūn di'ibu ūñāydyup es kyuyattu māyóty es ya'ax jyoktu mut ja myūtkuyajtpūty: “Tūṣ njaxu'uxy di'ibu ya'ajṣp es kyaj tu m'atṣu; es tu nja'úyūṣ di'ibu mūṣt ja o'kpū ñaxtūku, es kyaj tu mjū'uydyu.”

³³ Es ja Jesús 'yakjūnāñ:

—Dū'unū tyāadu tyam di'ibu kyaj t'axájūdu ko 'yóyūty di'ibu Dios tyiimpy. Mut ko kyaj ja Fwank Yajñubajtpu tkay ja ṣajkaaky es kyaj t'iiky ja vinu, es miṣts mjūna'andu ko yu'u myudajtypy ja ka'oybyu. ³⁴ Es ūj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudūnaabyu, ngaabyuṣ ja ṣajkaaky es n'i'kyryuṣ ja vinu, es miṣts mjūna'andu: “Kax es amū'uuk, es myūtnaymyaayup ja pekyjya'ayūty esu yajkugubajtpūty.” ³⁵ Per di'ibu tu t'axájūdu yu oybyu uxpūjkūn di'ibu Dios jya'a'ajtypy, tadu ja'ay dya'íxudu ko 'yóyūty di'ibu Dios tyiimpy.

Jesús mā tu'ugu fariseeū tyūjk

³⁶ Es ko waanu 'yijty, net tu'ugu fariseeū wyoojū ja Jesús es nūjx kyay. Es ja Jesús oj tpanejxy es ñaxwe'ṣy mā ja meesū. ³⁷ Tu'ugu pojpu toxytyūjk di'ibu jiky'ajtp jap kajpnóty, ko tñija'ajū ko tu Jesús ñejxy kaabyu mā ja fariseeū Simongū tyūjk, netu tadu toxytyūjk dyajmiiñ tuk alabastrū limetu uṣts mut ja pa'ak xu'kpū, es tyūjku es ñaygyoxtnāydyáku Jesús tyeky'ūjxy. ³⁸ Ta tyūjku jiibyū extu ko dyajxe'ky ja Jesusu tyeky, es dyajtūṣy mut ja wyaay es ttsu'xu ja tyeky es tpujtáky ja pa'ak xu'kpū mā Jesusu tyeky. ³⁹ Es ko t'ijxy tadu fariseeū pūnu naty tu twoy yu Jesús, net jyūnāñ wyinmā'añóty: “Pūn tūy'ajtūnu tyādu yedyūjk yu'u tu'ugu Diosu kyugajxpu, myūwinmā'añbyāadup pūn yu'u toonup es wi'ixu tadu pojpu toxytyūjk jyiky'aty.”

⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaay tu tadu fariseeu:

—Simonk, tyámuts mij nmugajxa'añ waanu.

Es ja fariseeu 'yadsooy:

—Ya'uxpajkpu, anmaagyuts.

⁴¹ Esu Jesús jyunañ:

—Majtsku yedyujk tmuni'xy'áty mut ja meeñ. Tu'uk tmuni'xyuty mugoxk mugopx denaryu meeñ, es jatu'uk justyikxymyujk. ⁴² Ko kyaj mbaat myugubétyuty, ja yajnu'xpu mya'x ja myuni'xy nimajtsk. Es tyam anmaagyuts, ¿pán ni'igu tsyejpy yu yajnu'xpu?

⁴³ Es ja Simonk 'yadsooy:

—Pes uj njuna'añuts ko yu'u di'ibu mya'x ja myuni'xy kajaa.

Net ja Jesús 'yanmaay:

—Mmudajtypy ja tuy'ajtun.

⁴⁴ Net ja Jesús twin'ijxpejty ja toxytyujk es t'anmaay ja Simonk:

—¿M'ijxpyu tyadu toxytyujk? Kots uj ndujku ma mdujk, kyajts miju nuu tu xymyo'oy es uj ndékyuts nbújut, esu tyadu toxytyujk tats yu ndeky tpujy mut yu wyinnuu es dyajtu'utsy mut ja wyaay. ⁴⁵ Mij kyajts tu xytsyi'xy, es yu'u ko tu tyuku es tyambaat ttsi'xy ja ndékyuts. ⁴⁶ Mij kyajts tu xpyujtáku madsu ngubajk ja aseytu oliivu éxtum jaay ja'ay ttundu, esu tadu toxytyujk tu tpujta'aky yu pa'ak xu'kpu madsu ndeky. ⁴⁷ Paaty tuy'ajtun n'anuumu, tyadu toxytyujk tats nma'xu yu myujpéky, ja'a ko yu'u dya'ixyuty kots xytsyky muj. Ja'a ko yu ja'ay di'ibu junaamp ko kyaju pyeky es ujts nma'xup, tadu ja'ay xytyuk'ijxput ko je'eyu waanu xytsyékyuts.

⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Yu mbojpu tu yajma'xta'ay.

⁴⁹ Net jyotjunandu di'ibáty tu yajwówdu ma meesu mut ja Jesús:

—¿Pán ja'ayu tyadu?, ko extu pojpu mye'xypy.

⁵⁰ Es ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Tats xymyabeky, es paadyuts mij tu nyajnitse'eky. Nujx jotkujk.

8

Toxytyujkuty di'ibu pyudujkudup ja Jesús

¹ Oknam ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja Diosu kyutujkun. Es nimajmajtsku 'yuxpajkpu jyamyudátyuty. ² Es nandu'un jyamyudajtudu nija'ajuty ja toxytyujk di'ibu naty ja Jesús tu dya'aguda'aky es nija'ajuty di'ibu tu ttukmastu'uty ja ka'oybyu. Es nidu'uk yu'ujuty txu'aty Mariiu Magdalenu, di'ibu Jesús tyukmastut juxtujk ja ka'oybyuty, ³ es jatu'uk txu'aty Fwanu, ñudo'oxy ja Kuzu, Eroodusu tyuumbu wyindsán, es jatu'uk txu'aty Susanu, es may ja wiinkpu toxytyujk di'ibu muut jyudijty ja Jesús es ja 'yuxpajkputy es pyudákuty.

Triiguwujpu éxtumu ijxrajtun

⁴ Mayja'ay tso'ondu ma tugekyu kajpn es tnimiiñ ja Jesús. Es ko myaymyijky ja ja'ay, net ja Jesús tpujtáky tu'ugu ijxrajtun es jyunañ:

⁵ —Tu'ugu triiguwujpu 'yojtsy wujpu. Es ma oj twujy, oj nandu'un kya'ay ja tyuumt ma padu'u, es ja ja'ay ttukta'andu, es ja joon tpiidu nandu'un. ⁶ Es nandu'un kya'ay ja tyuumt tsaade'ekykyujxm ma kyaj kyúkyuty ja nax. Paaty ko tadu triigu myujxy, net tyutsy, ja'a ko tim waanu nik'ajtun. ⁷ Es nandu'un ja tuumt kya'ay apyñoty. Ja triigu tuumt myujxy ma apyñ. Ta yajtútsu. ⁸ Es di'ibu ja tuumt ka'a ma oybyu nax, yooñ yajxon, es tyuumpr'ajty mugopx ok di'ibu wuyj.

Es ko du'un jyunañ ja Jesús, net jantsy muk t'anmaay:

—Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúku.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ijxrajtun

⁹ Net ja Jesusu 'yuxpajkputy yajtuujadu wi'ix dyajjuna'añ mut ja 'yijxrajtun. ¹⁰ Es ja Jesús jyunañ:

—Dios yu'u mduknijáwudap miidsuty di'ibu kyaj yajnijáwu ijty wi'ix yu'u yajkutíky. Per ujts n'awa'anap ja wiingátypy ja'ay mut ja ixpajtun mut ko yu'ujuty t'íxtut es kyaj tñijáwudut, es ko yu'u tmudówdut es kyaj tjaygyúkudut.

Jesús tkajxte'xy ja triiguwujpa éxtamu ixpajtun

¹¹ 'Tyaadu 'yandijpy yu ixpajtun: Yu tuumt yu'u 'yandijpy ja Diosu 'yayuk. ¹² Es di'ibu ka'a ja tuumt ma padu'ujun, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodap ja Diosu 'yayuk, es net myiñ yu mujku'ugópk es pyujkxu ja Diosu 'yayuk ma jyot wyinma'añ es kudiiu tmubáktut es du'un kyaj yajnitso'ogudut. ¹³ Esu tuumt di'ibu ka'a tsaade'ekykyujxy, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu myudoodap ja Diosu 'yayuk es tmubaktu mut ja xondakun. Per ko du'un 'yitta éxtam ja triigu di'ibu 'yaats kyaj kyuktuku, mubujktup tuk tiempu, per ko myiñ ja ayo'on, kyaj tnakymubaktu. ¹⁴ Es di'ibu ka'a ja tuumt ma ja apyñ, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodu, per ja'a ko trujta'aky ja wyinma'añ wi'ix myukja'ay'áttut es xyi'ik xyónut, paaty tmastu'uttu di'ibu myudoodu es kyaj ttundu di'ibu Dios tseyjpy. Paaty du'un yu'ujuty éxtam di'ibu tuumt tu jyi'xy es kyaj tu ñakywyinday.

¹⁵ 'Es di'ibu ka'a ja tuumt ma oyñax, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu 'yaxájuda mut tugekyu jyot, tmudowdu es ttundu es tranujxtu Diosu 'yayuk. Es du'un yajxón wyindáwut ja pyujta'aky.

Lampra éxtamu ixpajtun

¹⁶ 'Ni pún yu lyampra tkayajtoye'eky es netyu tkujiitsy mut ja tu'ts o trujta'aky mabajnbatku'p. Jam ja ja'ay trujta'aky kujxm es yajxón jyájut tugoty, es ko pún tyákt, wa'ats 'yíxut. ¹⁷ Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknem kyawu'amut ixnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwut. ¹⁸ Paaty mudowdu yajxón. Di'ibu 'yaxájudap ja tuy'ajtun, Dios yákuu ni'igu winma'añ esu jaygyujkun, per ja ja'ayuty di'ibu myudoodu ja Diosu 'yayuk es kyaj tkuydyundu, Dios pujkadap ja wyinma'añ es ja jyaygyujkun di'ibu yu'ujuty myudajttap.

Jesusu tyaak esu myuga'axuty

¹⁹ Ja Jesusu tyaak es ja myuga'axuty jyajttu es kyaj mbaat twinguwa'agudu yu'u, ja'a ko mayjya'ayu naty. ²⁰ Es ja ja'ayuty oj 'yawánudu:

—Tu mdaak jya'ty mut ja m'útsyuty tap taja'p, es yu'u m'ixánudap.

²¹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Nidugekyu di'ibu Dios ja 'yayuk myudeepy es pyadiimpy, yu'u du'un n'axájupts éxtumdsu ndaagun es éxtumdsu nmuga'axun.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtamijtku ja mejyñ

²² Tu'ugu xuu ja Jesús tyujkudu mut ja 'yuxpajkpu ma ja barku, es 'yanmaayudu:

—Jo'om jam mejyñ ñinaxy.

Es ñujxtu. ²³ Es ko naty ñujxtu kujk'ám, Jesús oj myanajxnu. Es net ti'in myiñ ja muk poj es dya'ujtsta'aya'añ ja barku mut ja nuu es kyínut. ²⁴ Net ja uxpajkputujk dyujxtu ja Jesús es t'anmaaydyu:

—¡Windsún, Windsún! ¡Tyam ngupa'tsta'ayunu!

Net ja Jesús pyude'ky es ja poj es ja mejyñ tmugajxy. Ta oj wu'u'umadya'ay amoñu es tumijtku. ²⁵ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpajkputy:

—¿Ti tu jyátyuty ja mmubujkun?

Es yu'ujuty du'uñu wu'u'umadyaaydyu es ñay'adsu'kudu es ñayyajtuujudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Pánu du'unu tyadu ja'ay?, ko yu'u t'ane'emy ja poj es ja mejyñ, es myumadóyuty.

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'óybyuty

²⁶ Net jyajttu mejyñbyu'ajp ma Gadaru ñax, di'ibu ijtp Galileu wyinduuy. ²⁷ Ko Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtypy es jékyup

kya'oktsunaayñu tugoty. Jam tsunaay ma o'kpu jutun es jyiky'aty niwa'ats uxwa'ats.
²⁸ Es ko t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtsunaaydyáku wyindum es yaxkeky:

—¿Ti mdunaampy mut ujts?, mij Jesús, Dios Tsajrótmudu 'yU'unk. Tunu may'ajtun, kátuts xy'adsipy.

²⁹ Du'un jyunañ ja'a ko Jesús tu kyéxyuty es pyudsúmut ja ka'oybyu ma tadu yedyujk. Kanak ok yu ka'oybyu tu tyuktúkyty, es ja ja'ayuty kyuwunudu ma ky'u es ja tyeky mut ja kadenu. Es yu ka'oybyu yu'u tukrojtar ja kadenu es myunejxyuty ma muj itun.

³⁰ Es ja Jesús dyajtuuy:

—¿Ti mxu'ajtypy?

Es yu'u 'yadsooju:

—Ujts nxu'ajtypy Lejyonk*.

Du'un 'yadsooju, ja'a ko may ja ka'oybyu tu tyuku ma yu'u. ³¹ Es yu tadu mujku'u ya'amdooy ja Jesús es kyaj dyajnujxut ma ayoodákn. ³² Es jap wingón 'yijty yu udsun may es jye'xy ma ja kopk wiin. Es ja ka'oybyu tpujktsooy ja may'ajtun ma Jesús es dyaky ja kutujkun es tyúkadut ma udsun. Net ja Jesús tmooy ja kutujkun. ³³ Ja ka'oybyu pyudsunudu ma ja ja'ayun es tyúkadu ma udsun. Netu tadu udsun ñujxtu jantsy puye'egy nax jup'am. Ta kyuruyu'knajxtu mejyñoty, es jap jyi'xtaaydyu.

³⁴ Es di'ibu kywentu'ajttar ja may udsun, ko t'ijxtu ti tu jyátyuty, net oj pyuy'ktsoundu mut ja tsu'ugu es oj tmadya'aktu ma ja kajpn es ma ja'ayuty di'ibu kamoty. ³⁵ Es ja ja'ayuty tso'ondu es t'ixa'andu di'ibu tu jyátyuty. Es ko jyajttu ma ja Jesús, net tpattu jam ja yedyujk di'ibu tu ñiwa'adsyuty ja ka'oybyu, es 'yu'uñ Jesús wyinduuy yajxon es wiy kejy es witxu. Es tsyu'kadyaaydyu ja ja'ayuty. ³⁶ Es di'ibu naty tu t'ixtu, net tmadyaktu wi'ix tu ñiwa'adsyudyu tadu yedyujk di'ibu naty myudajtypy ja ka'oybyu. ³⁷ Es mudu tyaadu nidugekyu ja'ay ma Gadaru kajpn tmunu'xtáktu ja Jesús es tso'onnet jap, ja'a ko yu'ujuty tsyu'kadu muk. Net ja Jesús tyujku ma ja barku es ñujxnu. ³⁸ Ja yedyujk di'ibu tu myastu'udyuty ja ka'oybyu, net tmunu'xtáky ja Jesús es ñujxut mut yu'u. Per ja Jesús tyuknipujku es wuy'umut, es 'yanmaayy:

³⁹ —Jumbit. Nujx ma mdujk es xymyadya'agut tugekyu di'ibu Dios tu ttuñ mut mijts.

Es ja yedyujk ñujxnu es tmadyaky ma tugekyu kajpn éxtun ja Jesús ttuñ mut yu'u.

Jayru ñuux es ja toxytyujk di'ibu Jesusu wyit tyoon

⁴⁰ Ko Jesús jyajty ma jatu'ugu mejyñbya'a, net ja ja'ayuty oj jyup'yo'oyudu mut ja xondakun, ja'a ko nidugekyu ja'ayuty 'yawixtu naty. ⁴¹ Net myiñ tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Jayru, di'ibu ijtp windsun ma ja tsajptujk. Tadu yedyujk ñaygyoxtsunaaydyáku Jesús tyeky'ujxy es tmunu'xtáky es ñujxut ma ja tyujk, ⁴² ja'a ko tmudaty tu'uk je'eyu ñuux di'ibu majmajtsk jumujt, es tamu naty tyim'oogannu. Es ko Jesús oj ñejxy, net muut ñujxtu mayja'ay es jantsy adijmíky.

⁴³ Es ma tadu mayja'ay jap tu'ugu toxytyujk di'ibu myudajtypy ja windaxyu pa'am es tu 'yayoyu naty majmajtsk jumujt, es tu yajmeeñdyuñ ma kudsooyun tugekyu di'ibu naty myudajtypy, es ni pún kyaya'agudaku. ⁴⁴ Es yu'u ñiwingoon uxka'p tsoo ja Jesús es ñaydyukpatu ja wyit, es netyu 'yagudaky.

⁴⁵ Net ja Jesús dyajtuuy:

—¿Púnuts tu xytyoñ?

Es nidugekyu 'yanmaayudu:

—Kyaj 'yujtsuty.

Net ja Peedru jyunañ:

—M'ijxy ko mayja'ay m'adijmíkyuty, es xyajty pún tu mdóñuty.

⁴⁶ Net ja Jesús jyunañ:

—Tuts xytyondu ja'ay nidu'uk. Nnija'abuts, ja'a ko yu nmuk'ajtanuts tu ya'aguda'agyuty.

* 8:30 Ix Markus 5:9.

⁴⁷ Es ko ja toxytyujk tnija'aju ko Jesús ñija'ap, net myiñ tsuyiipy es ñaygyoxtu-naaydyaku Jesús wyinduuy es t'awa'anu mayjya'ay wyinduuy ti ko oj ttoñ, es netyu 'yagudaky. ⁴⁸ Net ja Jesús 'yanmaay:

—Tu m'aguda'aky mut ko tu xymyubeky. Tyam ñuxu net jotkujk.

⁴⁹ Támnama naty 'yakkajxy ja Jesús ko jyajty nidu'ugu ja'ay di'ibu tso'omp ma tyujku Jayru di'ibu ijtp windsún ma ja tsajptujk, es ya'anmaay ja Jayru:

—Tu m'u'unk 'yo'knu. Kudii xyñakyñ'emy yu Windsún.

⁵⁰ Es ko ja Jesús tmudooy, net t'anmaay ja Jayru:

—Katú mjotmay'eeky. Mubujkats je'eyu esu m'u'unk tso'ogut.

⁵¹ Es ko jyajttu ma ja Jayru tyujk, ni pán tkayajtuk ja Jesús, yu'uyu Peedru es ja Fwank es yu Santya'agu es ja tyaak tyeety ja kixyu'unk o'krú. ⁵² Es nidugekyu ja'ayuty jyantsyju'uy jyantsyya'axtu mut ko ja kixyu'unk tu 'yeeky. Es ja Jesús jyunañ:

—Katú mnakyyu'aydyu. Yu kixyu'unk kyaj tu 'yeeky. Maap jap.

⁵³ Es ja ja'ayuty je'eyu ttukxiky ja Jesús, ja'a ko ñija'adup ko tu 'yeeky. ⁵⁴ Net ja Jesús tku'umumajtsu ja o'krú es t'anmaay muk:

—Kixyu'unk, pudu'uk.

⁵⁵ Es ja kixyu'unk jyikypyejky jatugok es netyu pyude'ky. Es ja Jesús jyunañ es yajmo'oyut ja kyaaky. ⁵⁶ Es ja tyaak tyeety du'ñu wu'umudyaadyu. Per ja Jesús tyuknipujku es kudii pu pán t'awanut éxtam tu jyaty.

9

Jesús tkexy ja 'yuxpujkrutujk es tkajxwa'xtut ja Diosu 'yayuk

¹ Ta ja Jesús dyajnaymyujku nimajmajtsku 'yapóstulaty, es tmooy ja muk'ajtun es yu kutujkun es dyajjuga'agut nidugekyu ka'oybyu di'ibu ja'ay myudajtypy es dya'aguda'agut di'ibu pujkudup. ² Es tkejxy es tkajxwa'xut wi'ix ja Diosu kyutujkun. Es nandu'ñ tkejxy es dya'aguda'agut yu puma'ayuty. ³ Es ja Jesús jyunañ:

—Ni ti xykayajnjxtut di'ibu mnidu'uyo'oydyu. Ni mdajk, ni mmorral, ni mgaayñajxuk es kyajru mmeñ xymyujxtut. Es yu'uyu mwit mmunajxtup di'ibu mnikujxy es kyaj wiinkru ja tukni'x xymyujxtut. ⁴ Ko mjajtta'agut ma tu'ugu tujk, kyaj mdsoonut es mnuxut wiink tsoo, wu'umdu extu ko mnuxut ma wiinkru kajrn. ⁵ Es ma kyajru ja'ay myajjajtta'agyuty, net mdsoonut ma tadu kajrn es xywyinxittut ja naxjok ma ja ngu'uk éxtamu ijxwu'umun ko du'ñ wu'umdu pojru mut.

⁶ Ko Jesús kyajtaay, net tso'ondú yu'ujuty es ñjxtu kajrngajrn es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk éxtam ja Jesús tu jyuna'añ, es dya'aguda'aktu ja puma'ay nidugekyu majaty kajrn.

Fwank Yajrubajtru 'yeeky

⁷ Es ja gobernador Erodus tmudooy tijaty ja Jesús tyiimpy, es kyaj tnijawu wi'ix dya'ítut, ja'a ko jamu ja'ay jyuna'andu ko yu'a Fwank Yajrubajtru ko tu jyikypyekey. ⁸ Es nija'ajuty jyuna'andu ko yu'a Elius ja Diosu kyugajxru, ko tu kyuxe'eky jatugok. Esu wiinkru jyuna'añ:

—Ja'a tu'ugu Diosu kyugajxru di'ibu jékyu, ko tu jyikypyekey jatugok.

⁹ Per ja Erodus jyunañ:

—Ujts oj nni'ana'amú es yajnibúxudu tadu Fwangu kyubajk, ¿es pánu tadu di'ibu tyiimpy tugekyu di'ibuts uj tyam nmudeepy?

Es ja Erodus jyottugooy wi'ix t'ixut.

Jesús dyajkáy nimugoxk mil naxy ja ja'ay

¹⁰ Ko jyambijttu ja apóstulaty, net ttukmumadyaktu ja Jesús di'ibáty tu ttundu. Es net ja Jesús yajnuxudu ma tu'ugu it di'ibu myuwingon'ajtypy ja Betsaydu. ¹¹ Es ko ja mayjya'ay tnija'adu, net tranujxtu. Es ja Jesús 'yaxájudu es tmugajxtu wi'ix ja Diosu kyutujkun es dya'agudaky ja puma'aydyujk.

¹² Es ko tsyu'ujñu, ta ñimiñu nimajmajtsku 'yuxpujkruty es 'yanmaayudu Jesús:

—Nayjyugajxudu muut ja ja'ayuty es ñujxnūt po'xpū es t'axta'ayūt yū kyaaky majatyū tujk es jap kajpnóty di'ibáty wingónaty, ja'a ko yaa mā n'ijtam kyaj tii.

¹³ Es ja Jesús jyunañ:

—Mo'oydyū miidsuty ja kyaaky.

Es yū'ujuty jyunandū:

—Kyajts ti nmūdaty, je'eyū mūgoxkū tsajkaaky es majtskū ajkx. ¿O mdsejpy es uudsuty nujx njúydyūts di'ibū jyū'xtubū tyadū mayjya'ay?

¹⁴ Ja'a ja'ayuty nimūgoxk mil. Es ja Jesús t'anmaaydyū ja 'yūxpūjkrūtujk:

—Yajnaaxwaatstū ja'ayuty nijustyikxymyajkátuty.

¹⁵ Es dū'un ttuundū es ñaxwa'tstaaydyū nidūgekyū. ¹⁶ Net ja Jesús t'axajū tadū mūgoxkū tsajkaaky es majtskū ajkx, es pyat'ijxy tsajwínm es tkuni'xy es ttujkwa'xy es tmooydyū ja 'yūxpūjkrūtujk es dyajwa'xūt mā ja ja'ayuty. ¹⁷ Nidūgekyū kyaaydyaydyū jotkūda'aky, es ñadūjkū majmajtsk katsy ja kaydyuk.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristū

¹⁸ Es mā tu'ugū xūū ja Jesús kyajxtáky anaydyu'uk mut ak yū'ūdyū 'yūxpūjkrū. Esu Jesús yajtuujudū:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'añ ko púnats ūj?

¹⁹ Es ja 'yūxpūjkrūtujk 'yadsoodū:

—Nija'ajuty jyuna'andū ko mijts Fwank Yajnūbajtrū, es wiinkrū junándūp ko mijts Eliiūs, es wiinkrū 'yaktimjuna'andū ko mijtsū dū'un tu'ugū Diosū kyugajxprū jékyūbū di'ibū tū jyikyryekey.

²⁰ Net ja Jesús dyajtuūy:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjuna'andū púnats ūj?

Es ja Peedru jyunañ:

—Mijtsū dū'un ja Kristū di'ibū Dios wyin'ijx es tkejxy.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kūn

²¹ Es ja Jesús tyukniūjk maktā'aky es kudiibū pún t'awánūt. ²² Es 'yak'anmaayū:

—Tūy'ajtūn ūj, ja Naxwíñudū Ja'ayūdyū Kyudūnaabyū, n'ayowa'añūts muk es ūj xy'uxtija'andūts ja mūjja'aydyūjkūty esu teedywyindsūnūty es ja di'ibū tsajptugóty ya'ūxpūjktūp, esu ja'ayūts xya'oogūt es tugukxūbajtrū jatūgok njikyryúkdūts.

²³ Oknūm t'anmaay nidūgekyū ja'ayuty:

—Pūn jaats pún xypyanūjxa'añ, tsojkūp es tmastu'udūt ja kyū'ūm winmā'añ es bom bom jyiky'átūt éxtūm tu'ugū ja'ay di'ibū kyruuz pyagiipy ko 'yo'kūn tninejxy, esuts xypatsoonūt. ²⁴ Ja'a ko di'ibū tsyejpy es jyiky'átūt éxtūmū kyū'ūm winmā'añ o ja kyū'ūmdsojkūn, dū'ūmbū ja'ay nayyajtūgóyūdūp mut ja jyiky'ajtūn. Es pún tsyejpy es jyiky'átūt éxtūmts ūj ndukni'ixū, dū'ūmbū ja'ay kyaj ñayyajtūgóyūdūt mut ja jyiky'ajtūn. ²⁵ ¿Es ti tyimpatyry otyyim di'ibū ja'ayuty oy tjaniwindsūn'ajtrū tūgekyū naxwíñudū, pūn nayyajtūgooyūp kū'ūm mut ja jyiky'ajtūn mā ja Dios? ²⁶ Pūn púnūts xytyuktsoydyūmp es ttuktsoydyūñ ja n'ayúkatš yā naxwíñ pojprū ja'ay wyinduuy, ūj, ja Naxwíñudū Ja'ayūdyū Kyudūnaabyū, nan nduktsoydyūnūpts kots nmínūt jatūgok mūdu myūj'ajtūnū nDeedyūts esu nDeedyūts ja 'yánklusūdyū myūj'ajtūn. ²⁷ Es n'anūmūmū tūy'ajtūn ko nija'ajuty di'ibū ja yaa kyaj 'yooktūt pūn kyajnūm t'ixy ja Diosū kyutujkūn.

Jesús tyugatsy

²⁸ Es ko tyuktujkxūbejty, net ja Jesús pyatūjkū mā tu'ugū kopk es kyajxtā'aga'añ. Es twooy ja Peedru, Santya'agū esu Fwank. ²⁹ Es ko ja Jesús jam kyajxtā'aky, net ja wyiin jyūp tyugajtsy es ja wyit jyūmbijty jantsy wā'ats poop es jyantsytye'xy. ³⁰ Net kyūxe'ky nimajtskū yedyūjk myadyā'aky mut ja Jesús. Yū'ūdyū tadū Moisés esu Eliiūs. ³¹ Es jyantsyjjajy jyantsytye'xy juwūdity mā Jesús esu Moisés esu Eliiūs, es tmadyā'aktū ja 'yo'kūnū Jesús éxtūm 'yayowa'añ jap Jerusalén. ³² Es ni'igū ja Peedru mut ja jyamyūūt jyantsyjjama'aja'andū. Net t'ijxtū ja myūj'ajtūn ja Jesús es ja nimajtskrū ja'ayuty di'ibū

naty mūt ja Jesús. ³³ Es ko ja nimajtskrū ja'ay jyagamgáknudu mā ja Jesús, ta ja Peedru jyunáñ:

—Windsún, oy ko tyam n'ijtam ja yaa. Es ngójuduts tugugū axkada'ak tujk: tu'uk mūt mij es tu'uk mūt ja Moisés es jatu'uk mūt ja Eliiás.

Es ja Peedru kyaj tñijawū di'ibū kyajxypy.

³⁴ Es ko Peedru naty kyajxy, net myiiñ ja yoots di'ibū abijtudu, es tsyu'kudu ko ñay'ijxudu yoodsóty. ³⁵ Net tmūdoodū kyajxy jap yoodsóty di'ibū junán:

—Tyaadu ūjtsu n'U'unk di'ibuts njantsytsyejpy. Mūmūdowdū yu'ū.

³⁶ Es ko dū'un kyajxtaay, net t'ijxy ko Jesús jam naydyu'uk. Es ni pún wi'ix tka'anmaaydyū éxtamū naty tū t'ixtū.

Jesús dya'agūda'aky tu'ugū mixy di'ibū ka'oybyū myūdajtypy

³⁷ Es jakumbom ko jyūnajktū jam kopkūjxm, mayjya'ay tso'o'ondū es oj jyūjp'y-o'oyudu. ³⁸ Ta tu'ugū yedyujk myiiñ es t'anmaay mūk ja Jesús:

—Windsún, tunū may'ajtūn. Ixudsū n'u'unk, ja'a ko yū'ūyuts tu'uk nmūdajtypy. ³⁹ Ko yū ka'oybyū tyuktúkyty, ta yaj'ya'axyuty, wyijtsxítyty, ya'a'eebyuty, kyuyj jyūbípyuty es kyaj ñiwa'adsa'añty. ⁴⁰ Tuts njamūnu'xta'aky yū m'ūxprūjkrūty es ttukniwa'adsūda tadū ka'oybyū, per kyaj tū tmūmada'aky.

⁴¹ Esū Jesús 'yadsooy:

—Ĳay miidsūty, ja'ayuty di'ibū kyaj jyiky'attū mūdū tūy'ajtūn es kyaj Dios tmūbuktū! ĲExtū nū'unudsū dū'un n'aktim'ítut mūt miidsūty es nmūdánudut? Yajmín ja m'u'unk.

⁴² Es ko ja mixy myūjwa'ky, net ja ka'oybyū ñaxkujubijpū es wyijtsxijtū mūk. Per ja Jesús t'ooy ja ka'oybyū es dya'agūdaky tadū mixy es ttukkūdūjku ja tyeety. ⁴³ Es nidūgekyū ja'ayuty dū'ūñ wū'ūmūdyaydyū mūt ja Dios ja myūj'ajtūn.

Jesús tñigajxy myūmajtsk ok ja 'yo'kūn

Es ko yū'ūjuty dū'ūñ wū'ūmūdyaydyū mūt di'ibū naty tyiimpy ja Jesús, ta yū'ū t'anmaaydyū ja 'yūxprūjkrūty:

⁴⁴ —Mūdowdū yajxón es jaygyúkudu es katū xyja'aydyūgódyū tyadu ayuk. Ūjts, ja Naxwíñdū Ja'aydyū Kyudūnaabyū, nyajkyakā'añuts mā ja mayjya'ay.

⁴⁵ Es ja 'yūxprūjkrūtyjk kyaj tjaygyujkudu éxtam ya'anmaay es tūjptsū'kudu es dyajtūwut éxtam tū jyūna'añ.

Pún waanū mūj

⁴⁶ Net ja 'yūxprūjkrūtyjk ñayyajtūjūdu oga'an pún mā yū'ūjuty ni'igū mūj. ⁴⁷ Peru Jesús ñija'ap di'ibū naty ja ja'ay wyinmaaydyūp, es net tsa'ane'ky tu'ugū unā'ku'unk es tprūjtáky kujk'aay mā yū'ūjuty. ⁴⁸ Ta 'yanmaayudu:

—Pún 'yaxájūbū tyadu unā'ku'unk mūt ūjtskyūjxm, nandū'unuts xy'axájū. Es púnuts ūj xy'axájūp, nandū'un xy'axájūdu púnuts ūj xykyajx. Yū'ū pún naybyūjtákup ni'igū mutsk mā miidsūty, yū'ū ítup mūj.

Di'ibū kyaj xyñi'o'o xyñiyáxam, yū'ū dū'un ijtp mūt ūdsajtūm

⁴⁹ Net ja Fwank jyūnāñ:

—Windsún, tuts n'ixtū tu'ugū yedyujk di'ibū mūt mijtsū mxūū dyajpūdsémy yū ka'oybyū di'ibū ja'ay myūdajtypy. Es nyajkubojktūpts mūt ko kyaj jyūdity mūt ūdsajtūm.

⁵⁰ Es ja Jesús jyūnāñ:

—Katū xyajkubóktū, ja'a ko di'ibū kyaj xymyūdsip'ajtūm, yū'ū ijtp ti'igū mūt ūdsajtūm.

Jesús tūjpkugajxū ja Santya'agū esū Fwank

⁵¹ Es ja tiempū wingoombū naty mā ja Jesús ñūjxánnū tsajpótm. Net tprūjtáky ja wyinma'añ mūk es ñūjxa'añ Jerusalén. ⁵² Es tkejxy jayūjp ja kugajxy es tūjpr'ixut mā tu'ugū samaritanū kajpn, es t'ūxta'ayut yū jajttákn. ⁵³ Es ja samaritanū ja'ayuty kyaj t'axájūyandū, ja'a ko t'ixtū ko ja Jesús ñejxy Jerusalén.

⁵⁴ Es ko ja 'yuxpūjkpūty, yu Santya'agu es ja Fwank, tnija'adu tyaadu, net t'anmaaydyu ja Jesús:

—Windsún, ¿mdsejpy es nyajnakudákum yu junya'ank jam tsajwínm es kyutugóyut tadu ja'ayuty?

⁵⁵ Net ja Jesús 'yijxambijty es t'oodu es tmugajxtu:

—Miits kyaj xyñijáwudu ti ja'ajun mmudajttup. ⁵⁶ Ujts, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts tu nmiñ es nyajtugóyudats ja ja'ayuty, ja'ats tu nnimiñ esuts nyajnitso'oga'añ.

Net oj ñujxtu wiink kajpn.

Púnuty pyatsoonándup ja Jesús

⁵⁷ Es ko oj ñujxtu tu'am, ta tu'ugu yedyujk 'yanmaayy ja Jesús:

—Windsún, uj ndsejpyats mbanujxa'añ mij ma mjantsytyimnejxy.

⁵⁸ Esu Jesús 'yadsooy:

—Yu wax myudajtypy ja 'yaank, es yu juyujk di'ibu kaagudijtp myudajtypy ja pya'an, per uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts nmudaty mats je'eyu ngubajk nbujta'agut.

⁵⁹ Esu Jesús t'anmaay jatu'uk:

—Pamiinguts.

Es ja ja'ay jyunáñ:

—Windsún, nasmajtsuguts es nwa'umdats mudu ndeedyats extu ko 'yoogut es nyajnaxtúkudats, es net nbanujxtu.

⁶⁰ Es ja Jesús t'adsooy:

—Mij nujx kajxwa'x wi'ix ja Diosu kyutujkun. Nika'ak yu o'kpu. Wa'anu wiink ja'ayuty dyajnaxtúkudu. Tyaadu yu'u tyiimpy di'ibu kyaj jyotmaydyúñuty yu Diosu 'yana'amun.

⁶¹ Net 'yanmaayy jatu'ugu ja'ay:

—Windsún, nbanujxupts mij, per nnejxyats jawyiin n'oknayjyugajxyuty madsu ndujk.

⁶² Esu Jesús t'adsooy:

—Pún yajtsajkayup, tuyu tpujta'agut ja 'yijxun. Kyaj mbaat 'yijxambíty pūn tsyejpy ja syurku tuyu ñujxut. Es nandu'un púnuts xypyanujxaamp, yu'u myastut-ta'ayup tugekyu otyim tiity. Es pún kyaj tmastu'uda'añ tugekyu yu jyiky'ajtun es xypyanujxudats, kyaj tyuñ ma ja Diosu kyutujkun.

10

Jesús tkexy nidugu'px majmajtsku 'yuxpūjkpūty

¹ Es óknem ja Windsún Jesús twin'ijxy nandu'un nidugu'px majmajtsk ja ja'ay, es tkejxy nimajtskátyuty es ñujxut jawyiin ma tugekyu kajpn ma Jesús ñujxa'añ. ² Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—May ja ja'ay di'ibu kyajnum t'amudoonáxtu ja oybyu ayuk. Du'un ja'ajuty éxtum ja triigu tūmt di'ibu yajpūjkmujkp, per waanu ja tuumbu. Paaty amdowdu ja Kugam es tkáxut ja tuumbu esu ja'ay ttuknijáwudat ja oybyu ayuk.

³ Tyámuts miits ngaxa'añ es nujx xykajxwa'xy. Es ixtu yajxón ko du'un éxtum ja borreegu 'yity tsipoty ma ja waxka'ukun, miidsuty nandu'un xypyaada'andu ja ja'ayuty di'ibu kyaj m'axajyua'anudu oy. ⁴ Katu xymyūnjxtu mbijñ, ni mmeēñdyujk, ni mgaayñajxuk es ni wiinkpu mgu'uk. Katu mwa'k'áwudu es xykajxpe'xy ja ja'ayuty di'ibu mbáttup tu'ay. ⁵ Es ko mdúkut ma mmo'oyuty ja ja'ay yu jajttákn ma tu'ugu tujk, jawyiin xy'anūmūt: “Jotkujk ma tyadu tujk.” ⁶ Es pūn ja kudujk m'axájup yajxón, Dios kunu'xudup. Es pūn kyaj, katu xy'amdoy ja Dios es kyunu'xudat. ⁷ Ma m'axájuty yajxón, wu'umdu ma tadu tujk es kay uuktu di'ibu mmooyudup, mut ko púnuty kyajxwa'xyru yu n'uxpūjknuts, nandu'un pyaadyuty ja ka'ay ukun éxtum jyunu'añ ja ayuk: “Yu tuumbu pátur ja myuju'uñ.” Katu mjūdity tujkmdujkm. ⁸ Es ko mja'tut ma tu'ugu kajpn ma m'axájudu, ju'xtu di'ibu myajmoodyup. ⁹ Ya'aguda'aktu di'ibu pūjkup jap, es anūmū:

“Tū wyingóñ ja Diosu kyutujkūn mā miidsuty.” ¹⁰ Es ko mja'tūt mā tu'ugu kajpn mā kyajpū ja'ay m'axájuda, pūdsūmdu tu'aay es anūmūdu: ¹¹ “Extū naxjok di'ibū yā mā mgajpn tā pyety mādsū ndekyūn, nwinxítupts. Per nijáwūdu ko wyingóñ ja Diosu kyutujkūn.”

¹² Es ja Jesús t'anmaaydyū ja 'yūxpūjkpūty:

—N'anūmūdu miidsuty ko ja tiempū tpaadūt mā ja ja'ay yajpayo'oydyūt, ja Dios yakaampy ni'igū ja tūdyu'unūn mā tadū kajpn kūdiinūm mā Sodomū ja'ayūty.

Kajpn di'ibū kyaj jyodūmbittū

¹³ Pūroobū mijts Korazín kajpn, es pūroobū mijts Betsaydū kajpn, ja'a ko pūn ūjtsxyūp nbūjtákyū mā Tirū kajpn es Sidón kajpn yū māj'ajtūn éxtūm mā miidsuty, tadū kajpn jékyūpxyūp dya'íxyūty ja jyotmay mūt ja pyojpūkyūjxm es jyodūmbijtxyūp mūt ja Dios. ¹⁴ Paaty ko tpaadūt ja tiempū mā ja ja'ay yajpayo'oydyūt, miidsuty m'axájūp tu'ugu tūdyu'unūn waanū mūk es kūdiinūm dyū'unūty mā Tirū es mā Sidón. ¹⁵ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibū naybyūjta'agánūp māj kūjxm extū mā tsajpūn, Dios yū'ū mbūjta'agūdūp mā ayoodákūn.

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yūxpūjkpūtyj:

—Pūn myūbejkyūp ja ja'ayūty éxtūm miits xykyajxwa'xtū, ūj xymyūbūjkrūts nandū'ūn. Es pūn kyaj m'axájūty miidsuty, nan kyajts ūj xy'axajū es nan ni ja'a pūnūts xykyajx.

Jyūmbittū ja nidūgū'px mājmajtskū xpūjkpūty

¹⁷ Oknūm ko ja nidūgū'px mājkrū xpūjkpū jyūmbijnūdu, jyantsyxyondaktū es t'awā'anūdu ja Jesús:

—Windsūn, extū ja ka'óbyūty tā xymyūmūdówdūts mūt mijtskyūjxm.

¹⁸ Netū Jesús t'anmaaydyū:

—Ūj tūts n'ixy ja mājku'ugóp̄k Satanás kya'ay tsajwín̄m éxtūmū jūdsukūn. ¹⁹ Ūj tūts nyaky yū mūk'ajtūn mūt miidsuty es oy xytyuktaanūt yū tsā'añ es yū jaybyu'uk es xymyūmada'agūt ja mūdsip Satanás mūt tūgekyū ja myūjāa, es kyaj mbaat wi'ix mdūñūty. ²⁰ Per katū mxonda'aktū je'eyū ko yū ka'oybyū tā mmūmūdówūdu, ni'igū xonda'aktū mūt ko yajkujā'ayūn ja mxūūjūty jam tsajpót̄m.

Jesús xyonda'aky

²¹ Es netyū ja Jesús jyantsyjoyotkūkjūdyāay mūt ja Espírītū Santū es kyajxtáky:

—Tatū, n'awdajtypyūts mijts di'ibū Windsūn'ajtp tsajpót̄m es yā naxwiiñ, ja'a ko ja ja'ay di'ibū ijttūp éxtūmū u'unk ūnā'kūty tā xytyuk'ixy xytyuknijawū di'ibū mdūkwīngūyū'ts di'ibū jūnāndūp ko yū'ūjūty wījy kejyūty. Es jantsy oy, Tatū, ko dū'ūn tā xytyūñ éxtūm mij xytsyēkyūn.

²² Es ko dū'ūn kyajxtaktāay, net t'anmaay ja 'yūxpūjkpūtyj:

—Yū nDeedyūts tā xymyūoydyā'ayūts tūgekyū. Ni pūn tka'ixy'aty ja nDeedyūts, ūjts je'eyū, ja'a 'yU'unk. Es ni pūnūts ūj xykyā'ixy'aty, yū'ūyūdsū nDeety es ja ja'ayūty di'ibūts ūj tā nnaydyuk'íxyūty mā yū'ūjūty.

²³ Net ja Jesús twin'ijxpajttū ja 'yūxpūjkpūtyj es t'anmaay ak yū'ūjūty:

—Kūni'xy miidsuty di'ibū ijxtūp tūgekyū tyāadū. ²⁴ Ja'a ko māy ja Diosū kyugājxpū es ja réyūty di'ibū jékyūp, jyā'ixandū di'ibū miits tyam m'ijxtūp, es kyaj t'ijxtū, es nandū'ūn tjamūdowandū di'ibū miits tyam mmūdoodūp, es yū'ūjūty kyaj tmūdoodū.

Samaritanū oyjā'ay

²⁵ Tu'ugu di'ibū tsajptūgótū yā'xpūjkpū pyūde'ky es oj tmūgajxy ja Jesús es dyajka'a-jā'añ. Tā dyajttūy:

—Yā'xpūjkpū, ¿tits ndūnūp esūts nbaadūt ja njiky'ajtūnūts wīnū xūū wīnū tiempū?

²⁶ Net ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti jap ijtp kaxjā'ay mā ja Moisesū 'yana'amūn? ¿Wi'ix xykyajxy?

²⁷ Es ja di'ibū tsajptūgótū yā'xpūjkpū 'yadsooy:

—Mdsókup yu mWindsún Dios mut tugekyu mjot mja'ajun, mut tugekyu m'an-muja'an, mut tugekyu mmujaa, mut tugekyu mwinma'añ, es nandu'un mdsókup ja mmudujkra'a éxtam mij ka'um mnaydsyékuty.

²⁸ Net ja Jesús jyunañ:

—Tu yajxon m'adsoy. Pün mdiimpy du'un, mmudátup ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

²⁹ Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkp naypyujta'agánup éxtam ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun muut, es dyajtuuy:

—¿Púnuts uj nmudujkra'a'ajtypy?

³⁰ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tu'ugu yedyujk winjunajkp ma ja tu'ujun di'ibu nujxp Jerusalén exta kyada'aky Jerikoo. Es myajtsudu ma'tspu es pyujkudyaayudu tugekyu di'ibu naty myudajtypy, es exta yu wyit, es yajkepywyejpy, es ñikakudu éxtamu o'kpu. ³¹ Es net tu'ugu teety ñajxy ma tadu tu'u. Es ko oj 'yixyuty, net ñayo'oyu. ³² Oknum myiñ tu'ugu levitu di'ibu myudiimpy ja teety es ñajxy ma tadu tu'u, es ko oj t'ixy, net nandu'un tnayo'oy. ³³ Per óknum myiñ tu'ugu samaritanu ja'ay di'ibu jüdipt ma nandu'unu tadu tu'u. Es ko t'ijxy, net muk tja'aju es tpa''ayooy. ³⁴ Net tmawingooñ ja yedyujk es dyajtsoybyejty ja tsyayut mut ja aseytu oliivu es ja vinu, es t'adsiimy. Net dyajpejty ma ky'um jayujk di'ibu naty tyuk'uñaapy, es dyajajty ma tu'ugu jajttákn es jap tkwentu'ajty yajxon.

³⁵ 'Es jakumbom ko ja samaritanu ja'ay tso'onnu, ta tju'ty majtska myeeñ es tmooy ja kudajk di'ibu ma jajttákn es t'anmaay: “Kwentu'atu tyadu yedyujk, es pün m'ak'yajmeeñdyuump, ujts mij nmugubátup kots njumbítut.”

³⁶ Net ja Jesús dyajtuuy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkp:

—¿Punu tyadu nidugaukpu mjunaamp ko yu'u tmudujkra'ajuty di'ibu majtsu tadu ma'tspu?

³⁷ Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkp 'yadsooy:

—Ja di'ibu myudajt ja pa''ayo'on mut yu'u.

Net ja Jesús jyunañ:

—Nujx mij es xytyúnut nandu'un.

Jesús ma tyujku Marta esu Mariiu

³⁸ Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u es jyajty ma tu'ugu kajpn. Es jap tu'ugu toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Marta, es 'yaxaju ma tyujk. ³⁹ Marta tmudaty tu'ugu myuga'ax di'ibu xyu'ajtypy Mariiu. Es yu Mariiu ñaxwe'tsy Jesús tyeky'ujxy es tmudoo'ijty éxtam jyuna'añ. ⁴⁰ Es ja Marta kya''awaadsuty mut ja tyuunk tnimiiñ ja Jesús es t'anmaay:

—Windsún, ¿kyaj xy'ixy ko yu Mariiu xytyukma'ixuts naydyu'ugu tyadu tuunk tugekyu? Anuumu esuts xypyudákut.

⁴¹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Marta, Marta, nugoo m'oktuunnu jottugoy mut mayu mduunk. ⁴² Je'eyu tu'uk mdugoy'ajtxuty. Yu Mariiu ta twin'ixy yu oybyu, es kyaj pün pyujkxudut.

11

Kajxtákn

¹ Tugok ja Jesús kyajxtáky ma tu'ugu it. Es ko kyajxtaktaay, net tu'uk 'yanmaayu ja 'yuxpajkpu:

—Windsún, tukni'ijxuguts wi'ixuts ngajxta'agut, du'un éxtam ja Fwank ttukni'ijxu ja 'yuxpajkpu.

² Esu Jesús jyunañ:

—Ko mgajxta'aktut, du'un mjuna'andut:

Tatitu'unk, wa'an nidugekyu ja'ay mwindsu'ugudu es m'awdátudu.

Min mijts es myajkutúkut ja ya naxwiiñ.

³ Es du'uhumts xymyo'oydyut di'ibats nju'xtup.

⁴ Es xymya'xadats madsadyu nbojpu,

éxtumts uudsuty nandū'un nma'xtū di'ibuts axuuk tū xytyundū.
Es kudii xyajkutíky es ja ka'oybyū t'íxut wi'ixuts xyajpekytūnūt.

⁵ Jesús nandū'un jyūnāñ:

—Pūn nidu'uk miidsuty myūdajtypy tu'ugū mūtnaymyaayūbū, es tsu'pūn ñejxy mā tyujk es t'anuumū: “Mūgu'uk, tuk'anu'xkuts tūguūgū mgaaky. ⁶ Yū'u tū jya'ty tu'uguts ja nmūtnaymyaayūbū di'ibū vyajūtūump, es kyajts nmūdaty tits ndukjū'xūp.” ⁷ Es 'yadsoy di'ibū tūgoty: “Kátuts xyñe'emy. Tūdsū ndūjk nya''adujknū es n'u'unguts tyámuts mūūt nma'adū. Kyajts mbaāt nbūde'eky es nmo'oyūt tii.”

⁸ Esū Jesús t'anuumūdu ja 'yūxpūjkpūtūjk:

—Njūnā'āñuts ko oy ja'ijty kyapūdu'ūgā'āñ mūt ko tmūtnaymyaayūbuty, extū ko pyūdu'ūgūt es tmo'oyūt tūgekyū di'ibū tsyejpy kudiiū 'yak'yajna'amūt. ⁹ Es dū'un éxtumts njūnā'āñ: Amdowdū Dios, es mmo'oyūdu; ūxtā'aydyū, es xyryaattūt; kugajxūdu mā tūjk āa, es mya''awátsxūdu. ¹⁰ Ja'a ko di'ibū 'yamdeery, 'yaxájūp; es pūn 'yūxtaary, pyatyry; es pūn kugajxūp, ya''awátsxūp ja tūjk āa.

¹¹ Es miits u'unkteedyūty, ¿tīi mmo'oydyūp ja tsā'āñ ja m'u'unk ko m'amdówūdu ja ajkx?, ¹² o ¿tīi mmo'oydyūp tu'ugū jaybyu'uk ko m'amdówūdu ja tuttsā? Kyaj, kudii. ¹³ Miidsuty oy mbojūp ja'ayūty, mnija'ādūp di'ibū oy es xymyo'oyūt yū m'u'ungūty. Es nik ni'igū ja mDeedyū tsajpótūdu tuknigáxūdu yū Espírítū Santū di'ibū amdoojūdu.

Jesús yajnigajxy ko dyajtūñ ja mūjku'ugópku kyutūjkūn

¹⁴ Es óknūm ja Jesús dyajpūdsēmy tu'ugū ka'oybyū di'ibū naty yū ja'ay ya'ijtypy uum. Es ko ja ka'oybyū tmastuty ja ja'ay, net oj kyajxe'eky. Es ja ja'ayūty dū'ūñ yū'ūmūdyaydyū mūdu taadū. ¹⁵ Es nija'ajūty ja ja'ay jyūnandū:

—Tyādū ja'ay yajpūdsēmy ja ka'oybyūty mūt ja myūk'ajūn ja mūjku'ugópku Belzebuu.

¹⁶ Es nija'ajūty di'ibū 'yixándūp t'amdoodu ja ixxwū'ūmūnū mūjūp di'ibū tsajpótū.

¹⁷ Es ja Jesús ñija'ap di'ibū naty ja ja'ay wyinmaaydyūp, net t'anmaay:

—Oytyim di'ibūty yū kutūjkūn di'ibū naywya'xūp es tsyiptundū tuk mūgu'uk, dū'un ñayyajkutūgōyūdu. Es pūn tu'ugū jiiky mūgu'uk ñaywya'xūdu es tsyiptundū ak tukka'axūty, nandū'un ñayyajkutūgōyūdu. ¹⁸ Es nandū'un pūn naywya'xūp ja mūjku'ugópku Satanás esū myūmūjku'ujūty majtsk peky, ¿wi'ix mbaāt jyēky yū kyutūjkūn? ¿Es wi'ix mbaāt miits mjūnā'andū kots ūj nyajpūdsēmy ja ka'oybyū mūt ja Belzebuu kyutūjkūnū? ¹⁹ Es pūn tūy'ajūn éxtūm mjūnā'andū kots ūj nyajpūdsēmy ja ka'oybyūty mūt ja Belzebuu kyutūjkūn, ¿tīi kutūjkūn myūdajttūp miidsū m'ūxpūjkpūty es dyajpūdsūmūdu yū ka'oybyū? Pāaty kū'ūm yū m'ūxpūjkpūty dya'íxyūty ko miits mgajxtūgōydyū. ²⁰ Per pūn ūjts mūt ja Diosū myūk'ajūn nyajpūdsēmyūts ja ka'oybyūty, tū naty ya'ixy ko tū jya'ty ja Diosū kyutūjkūn mā miidsuty.

²¹ 'Ko tu'ugū yedyūjku mūkrū 'yity kudsu'ūgū es tkwentū'aty ja tyujk, kyaj wi'ix jyátūt ja pyūjke'eky. ²² Es pūn miimp jatū'uk waanū mūkrū di'ibū yū'ū mūmādā'agūdu, pūjkūdyā'ayūdu tūgekyū di'ibū tyukkuwaampy es tyukjotkūjk'ajūtyry, es dyajwā'xūt di'ibū tū pyūjkūty.

²³ 'Di'ibū kyaj 'yity mūt ūj, yū'ūdsū naty xymyūdsip'ajtp, es di'ibū kyaj dyajmíky mūt ūjūn, yū'ū naty 'yūxka'tsyry.

Ka'oybyū di'ibū jatūgok jūmbijtp

²⁴ 'Ko tu'ugū ka'oybyū pyūdsēmy mā tu'ugū ja'ay, net jyūduity mā mūj itūn es t'ūxtā'ay mā pyo'xūt. Es ko kyaj trāaty, net jyūnā'āñ: “N'okjūmbityūts jatūgok es nduktūkūdušs mā tadū ja'ay.” ²⁵ Es ko jyūmbity, ta t'ixy ja ja'ay éxtūm tu'ugū tūjkūn oydyūñ. ²⁶ Net dyajmíñ janijūxtūjkūp myūgā'oybyūty waanū axūkūp, es mūt yū'ū tyūku es tsyūūnū mā tadū ja'ay. Dū'un tadū ja'ay oj wye'emy waanū axūkū es kyaj éxtūmū naty.

²⁷ Es mā ja Jesús dū'un jyūnāñ, tu'ugū toxytyujk mā ja ja'ayūty yaxkeky:

—¿Kuni'xy di'ibū tū myajja'tyūty es myajtsi'tsū!

²⁸ Es ja Jesús jyūnāñ:

—Ni'igu jyotkujkuty di'ibu myūdoodup éxtum ja Dios jyuna'añ es myūmūdoodup.

Jesús ya'amdoy es dya'ixudut tu'ugu muj'ajtun

²⁹ Es ko ja ja'ayuty 'yaknaymyúkudu mā Jesús, net ja Jesús jyunáñ:

—Yu ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttup, yu'u axuk ja'ayuty es t'amdowdu yu ixxw'u'mun di'ibu myūdajtypy ja muj'ajtun. Per kyaj yajmo'oyat ja wiinkpu ixxw'u'mun, je'eyu éxtum 'yijty ja Jonás, Diosu kyugajxpu. ³⁰ Paaty du'an éxtum ja Jonás oj ya'ixy es yajnija'aju mut ja ja'ayuty di'ibu ijttu jap Nínive, nandu'un uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'ita'añats éxtum tu'ugu ixxw'u'mun mut ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttup. ³¹ Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yu toxytyujk di'ibu jékyup yajkutujk mā jumboj myiñ, jikyryukaamp ti'igyu mut ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttup es yu'u dyajniguxu'ugut ko pekymuut di'ibu tyam jiky'ajttup, ja'a ko yu'u jagam tsooñ es tmūdowa'añ ja rey Salomonk ja kyajxwíjun. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myūdajtypy ni'igu ja muj'ajtun kudiinam ja rey Salomonk. ³² Es ko ja ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibu jékyup ijttu jap Nínive kajpn, nandu'un jyikyryúktut ti'igyu mut di'ibu tyam jiky'ajttup, es yu'ujuty nandu'un dyajniguxu'ugudut ko pekymuut ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttup, ja'a ko yu Nínive ja'ay tmūdoo'ittu ja Jonás ja 'yayuk es jyodumbijttu. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myūdajtypy ni'igu ja muj'ajtun kudiinam ja Jonás.

Lampru éxtumu ixxpajtun

³³ Ni pán tkayajtoye'eky tu'ugu lampru es tkuiidsut. Yu'u yajpajtákp kujxm es jyájut muk jap tugoty es di'ibu tujkup wa'ats 'yixut. ³⁴ Es pan ja xpxujkun di'ibu m'axájup oy yu'u, yajwa'adsup tugekyu mjot mwinma'añ éxtum ja oybyu lampru tkude'xy tugekyu ja tujk es wyu'umat wa'ats. Per pan ja xpxujkun di'ibu m'axájup axuuk yu'u, ya'axuugup tugekyu mjot mwinma'añ éxtum tu'ugu lampru axuukpu di'ibu kyaj mbaat yajxon kyude'xy. ³⁵ Paaty éxkum es kudiibu tadu xpxujkun di'ibu m'axájup jyátut éxtum ja lampru axuukpu es ma'at. ³⁶ Wa'an twe'emy éxtum ja lampru di'ibu wa'ats es oy, mut ko du'an yu mwinma'añ wyu'umda'ayut wa'ats es oy, éxtum ko ja oybyu lampru tkude'xy tugekyu ja tujk es kyaj wye'emy ni ti kugoots.

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptugóty ya'xpxujktup

³⁷ Es ko ja Jesús tmugajxtaay, net tu'ugu fariseeu wyooju kaabyu, esu Jesús tyujku jap tugoty es ñaxwe'tsy meesu winduuy. ³⁸ Es ja fariseeu muk tja'aju ko t'ijxy ko Jesús kyaj tkuyduuñ ja fariseeu kyostumbru ko kyaydyu koonum wa'ats wa'ats kyubujtu. ³⁹ Es ja Windsán Jesús jyunáñ:

—Miits fariseeuty xyajwa'atstu wingujxy yu mvasu es yu mdexy. Es nandu'un miits mdsi'i mxutstu es mnaywyítudu yajxon es du'an mguxu'uktu mnikujxy tsuj. Per mjodoty mnaywyinnaxuja'ap es mmaadsaamp esu axuukpu mwinma'añ xymyudattu. ⁴⁰ ¡Kujuunuty miidsuty! ¿Kyaj xyñijáwudu ko di'ibu tu dyajkoj wingujxy nandu'un jodoty dyajkojy? ⁴¹ Mūdudu miidsuty yu Dios mut winu mjot, es du'an tugekyu wyu'umda'ayut wa'ats.

⁴² Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko miits myojxtup yu xu'uk es yu ruudu es tugekyu aay ujts, es kyaj xykyuydyundu éxtum tyu'ajtunuty es nan kyaj xytsyoktu ja Dios. Jawyiin tsoktu Dios es xykyuydyúnut di'ibu yajnigutujkup es oy nandu'un xytyuk-winyóxtut.

⁴³ Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko m'u'uñyá'andu jap tsajptugóty mā oybyu uñaabyajn, es myajkajxpo'xa'andu tu'aay mut ja windsu'kun. ⁴⁴ Puroobu miidsuty, ja'a ko du'an m'ittu éxtum mā tu'ugu o'kpu tu ñaxtuku es kyaj ya'ijxw'u'mudu, es ja ja'ay ñaxtu nikujxy es ni tkanijáwudu ko jap ja o'kpu.

⁴⁵ Net 'yadsooy tu'ugu ja'ay di'ibu tsajptugóty ya'xpxujkp:

—Ya'xpxujkpu, ko du'an tu mjuna'añ, xywyngajxpajtpats nandu'un uudsuty.

⁴⁶ Es ja Jesús jyunáñ:

—Puroobu nandu'un miits di'ibuty tsajptugóty ya'xpxujktup, ja'a ko xytyukt-sumu'uktu tsemy ja ja'ay di'ibu kyaj tmamadagut, es miidsuty ni je'eyu mgawa'xyry

xykyatukpuduku. ⁴⁷ Puroobu miidsuty, ja'a ko myajkojtup ja o'kpu kyupotsy ma yaj-naxtuku ja Diosu kyugajxpu di'ibu m'aptujk ya'o'ktu. ⁴⁸ Du'un yajjaygyuku ko miidsuty ti'igyu mut di'ibu tyuundu ja m'aptujkuty. Yu'ujuty dya'o'ktu ja Diosu kyugajxputy es miits xya'oyudu ya kyupotsy. ⁴⁹ Paaty ja Dios tu juna'añ mut ja wyijy'ajtun: "Ngaxupts ja ngugajxyuts es ya n'apostulaty, es nija'ajuty xypajudittat es nija'ajuty xya'oogat." ⁵⁰ Es ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttup, ja Dios 'yamdeepy es xykyubattat ja ñe'pyñ ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktu extu ma naxwiñudu tsyondaky, ⁵¹ extu Abelu ñe'pyñ extu jabaat ma Zakariius di'ibu ya'o'ktu muj tsajptujk winduuy es artal ukku'uy. Paaty nandu'un n'anuumu ko ja Dios ttukkumadowa'anut ya ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttup nidugekyu ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktu.

⁵² Puroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpajktup, ja'a ko tu xyja'abeky ja awatsn di'ibu ya'awatsypy ma ja'ay tmumadowdu ja Diosu 'yayuk. Ni miits mgatukudu es xya'aduktu punuty jatukuyandup.

⁵³ Ko ja Jesus tso'onnu, net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugoty ya'uxpajktup jyantsyjoyot'ambujktu waanu ni'igu mut ya'u, es oymyaaty dyajtuuy kanak nax, ⁵⁴ es t'axta'ay ja winma'añ wi'ix dyajka'ajut es tni'uunnt.

12

¹ Es waanu ni'igu ja'ay jyantsyñaymyujkudu kanak mil es jyantsyñay'adijmujkunudu es ñaydyukta'anunudu. Es ja Jesus t'anmaay jawyiin ja 'yuxpajkputy:

—Naygywentu'atudu miidsuty es kadiibu mnaydyuk'ya'axuugudut mut ja fariseeudyu lyevaduuru, di'ibu 'yandijpy ja wyinma'añ éxtumu ja'ay di'ibu nay'andijudup jyiky'attu tui'ajtan muut. ² Tugekyu di'ibu ijtp yu'utsy tyam, óknam yajpaadut. ³ Es di'ibu tu xykyajxy ayu'udsyu koots, yajnija'adyaary xuuñ ma nidugekyu ja'ayuty.

Pún yajtsu'ugup

⁴ 'Miits mugu'uktujkuty, tyam n'anuumudu ko kyaj xytsyu'ugudut di'ibu nini'x ya'e'kypy es óknam kyaj mbaat ti tnakytyuñ. ⁵ N'anuumudu di'ibu mdsu'ugudup: tsu'ugudu Dios di'ibu ko tu tpujku ja ja'ayu jyiky'ajtan, myudajtp ja kutujkan es pyujta'agut ma ja ayoodákn. Tui'ajtan, tsu'ugudu ya'u.

⁶ Tyo'ktup ja ja'ay mugoxk ja joonu'unk mut majtsku meeñu'unk, ¿kudii? Es ja Dios kyaj tja'aydyugoty ni tu'uk ya taaduty. ⁷ Katu miits mdsu'ugudu. Dios ni'igu miits mdsokudu kadiinam mayu joonu'unguty. Pes extu mwaay Dios ya'ijtypy madsyoy.

Púnuty ja Jesús 'yaxkajptup mayja'ayoty

⁸ 'Es n'anuumudu ko nidugekyu ja'ayuty di'ibuts xy'axajup éxtumu wyindsunen ya mayja'ayoty, ujts, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nandu'unuts n'axaju yu'ujuty ma ja Dios 'yity mut ja 'yanklus. ⁹ Es di'ibuts kyaj xy'axaju mayja'ayoty ya naxwiñ, uj kyajts n'axaju nandu'un ma ja Dios 'yity mut ja 'yanklusuty. ¹⁰ Es oytyim punuty di'ibuts uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xykyajxprátp axuuk, mbaat ya'u yajme'xy. Per di'ibu myu'udugeepy myugajxtugeepy ja Espírítu Santu, ya'u mut ñaybyekytyukudut es ni na'a Dios kyapojpama'xudut.

¹¹ 'Es ko ja ja'ayuty myajnujxudut ma ja teedyuty, o ma ja justisuty, o ma ja di'ibu ni'igu myujuty ja kyutujkan, katu mnaydyukjotmaydyuñuty wi'ix m'adsowut o wi'ix mjuna'anut, ¹² ja'a ko ya Espírítu Santu ya'u mmo'oyudup ja ayuk wi'ix mjuna'anut.

Kudsu'ugup ja mukja'ay'at

¹³ Net tu'ugup ja'ay t'anmaay ja Jesús:

—Ya'uxpajkpu, anuumuts ja nmuga'ax es dyajwa'xut ja kuma'añ esuts xymyo'oyut di'ibuts uj xypyatp.

¹⁴ Es ja Jesús 'yadsooju:

—Mexy, ¿púnuts uj tu xypyujta'aky éxtumu fwezun o di'ibu yajwa'xup ja kuma'añ?

¹⁵ Nandu'un ja Jesús t'ak'anmaaydyu ja ja'ayuty:

—Ixtu es naygywentu'átudu miidsuty es katu xy'adsoktu ni tii, ja'a ko kyaj ja'ay yu'ayu ttimtukjiky'aty ko mayu pyujta'aky tmudaty.

¹⁶ Net ja Jesús tpujtáky tu'ugu ijxpajtun:

—Tu'ugu yedyujk mukja'ay 'yijty. Yu pyujta'aky jantsy wyindu. ¹⁷ Ta ja mukja'ay ja wyinma'añ dyaj'yo'oy: “¿Tits ndúnur? Kyajts nmudaty mats nbujku'ugudu tyadu puja'aky.” ¹⁸ Es dyaj'yo'oy ja wyinma'añ, ta jyunáñ: “Tuts nnijawu tits ndúnur. N'ok'yajpude'egyudsu tyadu ndsa'xats es ngójudats waanu muj. Es jápats nbujku'k-ta'ayut tugekyu di'ibuts tyam tu nyajpude'eky es tugekyu di'ibuts nmudajtypy. ¹⁹ Nétuts nnay'anuumudat: Mmudajtypy may puje'eky di'ibu myajtúnur kanak jumajt. Po'x. Kay uuk. Jotkujk'át.” ²⁰ Peru Dios 'yanmaay: “¿Winma'añdyúk! Tyadu ux m'ooga'añ, es di'ibu mmudajtypy puje'eky, ¿pún myuwu'umur?”

²¹ Es ja Jesús 'yakjunañ:

—Es du'un jyátut ja ja'ayaty nidugekyu di'ibu pyujta'aky ñipujkrajttar kyum oy'ajtunguyxm, per kyaj tniupujkráttu ja oy'ajttun ma Dios.

²² Oknum ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpujkruty:

—Paaty n'anuumudu miidsuty, katu xywyinmaydyu di'ibu mju'xtur es di'ibu mwit'át-tur. ²³ Pes mut yu'ayu yu mjiky'ajttun es yu mnini'x di'ibu Dios tu mdukmay'átyuty, yu'u du'un ni'igu oy kudiinum ja mje'xy mbeky esu mwit mnijam. ²⁴ Ixtu jeeky. Kyaj ñi'iptu es kyaj tsyiktu es kyaj tmudattu tsya'x es wi'ix ja Dios myo'oyuty ja jye'xy. ¿Es miidsuty ni'igu mjantsyyajtsókta kudiinum jeegyuty! ²⁵ Ni pún miidsuty mbaat kyaj ñayyajjiky'átyuty waanu jeky, oy muk mjanayjyotmaydyuunubu. ²⁶ Es pún kyaj mbaat xytyundu tadu di'ibu waanu, ¿ti ko mnayjyotmaydyúnudu mut ja wiinkru?

²⁷ 'Ixtu wi'ix yoñ ja puju. Kyaj tyundu es kyaj tya'aktu. Per n'anuumu ko ni ja rey Salomonk mut tugekyu tsuy'ajttun, kyaj dyu'unaty éxtum yu'u. ²⁸ Es pún Dios yajpijpy yu puju di'ibu pi'tsp pojun es jakumbom yajno'knu, ¿ti ko kyaj xymyubuktu es udsajttam yu'u xywyítxum? ¿Ti ko miidsuty je'eyu waanu xymyubuktu? ²⁹ Katu mjotmay'ooktu es katu xy'uxta'aydyu ti mju'xtur es ti m'uuktur. ³⁰ Tey'ajttun ko yu ja'ayaty di'ibu kyaj tmudún ja Dios, yu'ayu sitay naydyukjotmaydyuunur tugekyu tyaadu. Per miidsuty katu du'un xytyundu, ja'a ko Dios Teety yu'u mDeety'ajttur es yu'u ñija'ap ko mdugoy'ajtxubu tyaadu. ³¹ Naydyukjotmaydyúnudu miidsuty es mjiky'áttut éxtum ja Dios dyajkutíky, es net yu'u mmo'oyudut tugekyu di'ibu mdugoy'ajtxur.

³² 'Katu mdsu'ugudu. Ujts miits ngwentu'áttur éxtum ja borreegu kwentu'ajtrp tkwentu'aty ja byorreegu. Nandu'un yu Dios Teety 'yoyja'ap es myajnujxudut ma yu'u yajkutíky.

Pujku'uktu ja m'oy'ajttun tsajpótm

³³ Tooktu di'ibu mmudajttur, es mo'oydyu di'ibu tugoy'ajtxur; tukjottugoydyu abujkan di'ibu ni wi'ix kyajátut, ja oy'ajttun jam tsajpótm, ma kyaj tyúkut ja ma'tspru es ni tii di'ibu yajwindugóyur. ³⁴ Mut ko ma xymyudaty puje'eky yu m'oy'ajttun, nan jaru mjot mwinma'añ 'yity.

³⁵ 'Nayjyujp'ixudu mut ja mlampru es xyajtóyut. ³⁶ Du'un éxtumu po'oduumba di'ibu 'yawijxypy yu wyindsún ko jyambítut ma tu 'yotsy pujkru nigaabyu, es netyu dya'awa'adsut ja tujk aa ko kyugajxut. ³⁷ Jotkujk yu po'oduumba di'ibu ja wyindsún páttur wjy ko jya'tut. Tey'ajttun n'anuumudu ko ja wyindsún dyajnaxwaadsut ma ja meesu es twingu'ayut es dyajkáyut. ³⁸ Es oy jya'tut tsu'pún, o kajamóñum es yajpaadut wjy, jotkujku tadu po'oduumba. ³⁹ Es mnija'adur miidsuty kooxyur yu kudujk tnijawu ti oorú jya'tut yu ma'tspru, nétxyur 'yity wjy es kyajxyur ja toombu tyuku. ⁴⁰ Miidsuty nandu'un nayjyujp'ixudu, ja'a ko kyaj xyñijáwudu na'a uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nja'tudats.

Oydyuumbu es di'ibu kyaj

⁴¹ Net ja Peedru dyajttuay:

—Windsún, ¿ti tu xpyujta'agy tuadu ixpajtun je'eyu mut uudsuty, o mut nidugekyu ja'ay?

⁴² Es ja Jesús jyunáñ:

—N'okpajtakam tu'ugu kudujk tmadaty tu'ugu tyuumbu di'ibu kuwiy es tyiimpy ti wyindsún tsyejpy. Ta ttukmúnikaagu ja tyujk es dyajkáy dyaj'uugut ja po'oduumbuty di'ibu jam. ⁴³ Jotkujk ja tuumbu ko ja wyindsún jya'tat es pyaadudat tkuudyúñ di'ibu tu yajtuknipéky. ⁴⁴ Tuj'ajtun n'anuumudu ko yu windsún ttuknipákudap tugekyu di'ibu myudajty. ⁴⁵ Per punu tadu po'oduumbu jotjunaamp: “Yu nwindsúnuts kyaj tsojkja'ta'añ”, es net axuuk ttuñ ja wiinkpety ja po'oduumbu, es yu'u je'eyu kyaay 'yuknu es myúkunu. ⁴⁶ Ko ja wyindsún jya'tat ja ooru ma yu'u kyaj tjup'ixy, net tyukkumódowudat jantsy muk es yajpajta'agut ma ja ja'ay di'ibu kyaj tkuudyunda 'yayuk.

⁴⁷ Ja'a ko yu po'oduumbu di'ibu ñija'ap wi'ix yu wyindsún tjatseky es kyaj du'an tkuudyúñ es kyaj tmumudoy, nandu'an yajtukumódowut muj. ⁴⁸ Per ja po'oduumbu di'ibu kyaj tnijawu wi'ix ttseky ja wyindsún es ttuñ di'ibu nitujkup ja tudyu'unun, je'eyu waanu yajtukumódowut. Ja'a ko di'ibu wyindsún tu myo'oyaty yu kyutujkan, yu'u ana'amudap muk ja wyindsún, es di'ibu ni'igu yu kyutujkan tu myo'oyaty yu wyindsún, nan ni'igu 'yana'amudat.

Jesuskyujxmu ja'ay yajtsiptákudu

⁴⁹ Tuts nmiñ naxwiñ es nyajmíñuts ja jæn. Es njantsytsyékyuts esxyup tyam tyoy. ⁵⁰ Koonamts n'ayówadats, es njotmay'oogudats extu ko yajkuudyúnut. ⁵¹ ¿Tii mjúnándap miidsaty kots uj tu nmumíñ yu jotkujk'ajtun ya naxwiñ? ¡Kyaj dyu'unuty! Je'eyu jotmay nyajmiiñuts. ⁵² Tyam ñaywya'xa'anudu ja'ay di'ibu nimugoxk ijttap ma tu'ugu tujk. Nidugauk tmudsip'aty ja nimajtskpu, es ja nimajtskpu tmudsip'aty nidugaukpu. ⁵³ Ja teety ttuk'ak'aty ja myaank, es ja maank ttuk'ak'aty ja tyeety; es ja taak ttuk'ak'aty ja ñuux, es ja nuux ttuk'ak'aty ja tyaak; es ja xekxy naydyuk'ak'ajtudap ak ja'ajuty.

⁵⁴ Jesús nandu'an t'anmaay ja ja'ay:

—Ko miits xy'ixtu yu yaak pyude'eky ma xuu tsi'ity, net mjuna'andu: “Tu'ujaamp”, es net tyu'uy. ⁵⁵ Es ko jyumbojy, net mjuna'andu ko 'yana'añ, es net 'yañ. ⁵⁶ Miidsaty di'ibu nay'andjüdap es jyiky'attu tuj'ajtun muut, mnija'adap wi'ix jyata'añ ko pyooy es ko yaak pyude'eky, ¿ti ko xkyanijawudu di'ibu Dios tyiimpy tyam ma miidsaty? ⁵⁷ ¿Es ti ko miidsaty ku'am xkyapayo'oyduy éxtum pyaadyuty?

⁵⁸ 'Ko pún mni'uunudat es mnajxtu nimajtsk ma ja kuduunk, nik oy ko mut mnayya'óyudat tu'am, kudiibu mnaymyunujxudat ma fwezun, ja'a ko yu fwez mguyákudap ma polusiin, es mbajta'agudat pujxndugoty. ⁵⁹ N'anuumats mij, ko jap mdúkut, nétnam mbudsúmut koonum xkyubajtta'ayut tugekyu.

13

Tsojkup es njodumbijtun

¹ Net ja ja'ay tnimiindu ja Jesús es ttukmumadyaktu éxtamu Pilatu 'yadu'atsy ko dya'eeky Galileeu ja'ayuty ma ja artal ko Dios twindsu'ugudu. ² Es ja Jesús jyunáñ:

—¿Mjúnándap xytyijy miidsaty ko ni'igu pyekyjya'ayudyu tyadu Galileeu ja'ayuty di'ibu o'ktu es kyaj dyu'unuty ja wiinkpu Galileeu ja'ayuty? ³ Kyaj tyuj'ajtunuty. Per pun kyaj miits mjodumbittu, nandu'an mdugooydya'aydyut. ⁴ Es maanum yu potsyu kujxmbu di'ibu xyu'ajtypy Silo'ee jyity es dya'e'ky nimajmóxk tugauk ja ja'ay, ¿mjúnándap xytyijy miidsaty ko ni'igu yu'u pyekyjya'ayuty es kyaj ja wiinkpu ja'ay di'ibu Jerusalén es kyaj 'yo'ktu? ¡Kyaj tyuj'ajtunuty! ⁵ Per pun miidsaty kyaj mjodumbittu, nandu'an mdugooydya'aydyut.

Igu kepy éxtamu ixpajtun

⁶ Net ja Jesús tpajtaký tu'ugu ixpajtun:

—Tu'ugu yedyujk tmudaty tu'ugu iigu kepy mā ja kyam, es oj ñejxy es t'ixa'añ pñn jamu iigu tsa'am. Es ni ti tkapaty. ⁷ Net t'anmaay ja ja'ay di'ibu kywentu'ajtypy ja iigu: “Ix. Tyámats tuguk jumujt kujk nmiñ es n'uxta'ayudsu tyuumbu tadu iigu es kyajts ti nbaaty. Tim po'tu'uk. Kudiibu je'eyu 'yadsiput.” ⁸ Es ja ja'ay di'ibu kywentu'ajtypy ja kam 'yadsooy: “Windsún, wa'an t'ak'ity jatuk jumujt. Tyámats ja nax ndaj'yungut es mbujta'agudats ja abu'udu. ⁹ Es kots du'an ndúnut, net n'ijxam kooxyup nyajtuump'átut mā tadu jumujt myiñ. Es pñn kyaj, ta xpyo'tu'ugut.”

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu toxytyujk judsuguty

¹⁰ Es mā tu'ugu saabudu xuu ja Jesús ya'uxpeky mā ja tsajptujk, ¹¹ es ta tu'ugu toxytyujk di'ibu pñkup majmókx tuguk jumujt. Yu ka'oybyu tu yajwu'amun judsuguty, es kyaj mbaat ñakutyu. ¹² Es ko ja Jesús 'yijxu, net oj dyaxu es 'yanmaay:

—Ujts tyam mij nya'aguda'agup.

¹³ Es net ja ky'u ttuknikooñ ja toxytyujk, es net ja ñini'x tyuudaay. Ta ja toxytyujk t'awdajty ja Dios. ¹⁴ Es jyot'ambejky ja di'ibu ijtp windsún mā ja tsajptujk, ja'a ko Jesús tu dya'aguda'aky mā saabudu xuu tadu toxytyujk. Es ja tsajptujku ñawindsún t'anmaay ja ja'ayuty:

—Tu'uk tu'ugu samaan tudujk xuu mbaat mmindu es m'aguda'aktut, per saabudu xuu kyaj mbaat.

¹⁵ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Miidsuty di'ibu nay'andíjudup es jyiky'attu tuy'ajtun muut, ¿ti kyaj miidsuty saabudu xuu xymyugájudu mburru es ja mdsajkaa es xyajnjxtu nu'ukpu? ¹⁶ Es tyadu toxytyujk yu'u Abraanu tyuump 'yaats, es ja mājku'ugópk Satanás tu ya'ityaty mada tadu pa'am majmókx tuguk jumujt, ¿ti ko kyaj 'yaguda'agudu tyadu toxytyujk saabudu xuu?

¹⁷ Es ko du'an ja Jesús jyunañ, nidugekyu myudsip tsyoyduundaaydu, es ja ja'ayuty di'ibu tu tmudoy xyondaktaaydu mut ja muj'ajtun di'ibu Jesús tu ttuñ.

Mortás tuumt éxtumu ijxpajtun

¹⁸ Net ja Jesús jyunañ:

—¿Wi'ix ya'ixy ja Diosu kyutujkun, es tits mbaat muut nyajkiyxu? ¹⁹ Du'an éxtum tu'ugu mortás tuumt di'ibu tu'ugu yedyujk tu twujy es yajnijeepy mada nax, es yoñ éxtum tu'ugu kepyun es ja joonuty tpujta'aktu pya'an mā tadu xye'entsy.

Levaduuru éxtumu ijxpajtun

²⁰ Es 'yakjunañ ja Jesús:

—¿Ti mbaat mut kyijxyu ja Diosu kyutujkun? ²¹ Du'an yu'u éxtum ja levaduuru di'ibu tu'ugu toxytyujk pyujtákyu mā mayu arinu es ttuktij'yo'oy koonam ñaydyuk-tujkadya'ayuty.

Tujk aa xu'utspu

²² Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u, ñejxy Jerusalén es ñaxy kajpngajpn es ya'uxpeky. ²³ Es nidu'uk yajtuuj:

—Windsún, ¿je'eyu niwaanu di'ibu nitsokp?

Es ja Jesús 'yadsooy:

²⁴ —Jottugoydu es mdúkudut mā tujk aa xu'utspu, ja'a ko may ja ja'ay tyukya'andu, es kyaj mbaat tyúkudu. ²⁵ Es ko ja kudujk pyudu'ugut es dya'adúkut ja tujk aa, net miidsuty di'ibu jap tujap kyóxtup ja tujk aa, es mjuna'andut: “Windsún, ya'awa'ats ja mdujk esuts ndúkudut.” Es ja kudujk 'yadsówut: “Kyajts nnijawu mbun miidsuty es mā mdsoonda.” ²⁶ Es miidsuty xy'anuumut: “Udsajtum oj n'okka'ayambu ti'igyu, es mijts xya'uxpuk ngajpnótyuts.” ²⁷ Es yu kudujk m'adsówudut: “Tu n'anuumudu ko kyajts nnijawu mā mdsoonda. ¿Juga'aktu ja yaa nidugekyu miidsuty pojpu tuumbuty!”

²⁸ Jam mā ja'ay jy'u'y ya'axtat es ñaydyutskadudut mut ja ayo'on, jam nandu'an miits m'ittut ko xy'ixtat yu Abraan, Isaa esu Jakoob es nidugekyu Diosu kyugajxpu mā Diosu

kyutujkūn, es miits myaj'yojkrūdsumándur tuja'p. ²⁹ Es ja ja'ay myina'andu jagam mā xūu pyūdsemy es mā xūu tsi'iity es mā jumboj es mā yukpoj, es ñaxwaatstat es kyádyut mā Diosū kyutujkūn. ³⁰ Es ta di'ibu tyam ux'ok, yu'u nujxtar jawyiin; es di'ibu tyam jawyiin, yu'u ítтар ux'ok.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

³¹ Es net jyajttu nija'ajuty ja fariseeuty, es t'anmaaydyu ja Jesús:

—Tsoon ja yaa, ja'a ko ja Eroodus mya'oogánur.

³² Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Nujx anuumudu tadu wax kots uj njuna'añ: “Ujts nyajpudsūmaambyuts yu ka'oybyu es nya'aguda'agudats yu puma'ay, es nyajkaxa'añuts yu nduunguts extu ko Dios jyuna'anutnum.” ³³ Es mbaadats nyaj'yo'oyudats ja ndu'u extu koonamts nja'tudats Jerusalén. Mūt ko kyaj mbaat tu'ugu Diosū kyugajxru 'yeeky pūn kyaj jyápty Jerusalén.

³⁴ Es ja Jesús 'yakjanáñ:

—Miits Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktar yu Diosū kyugajxpty es xykyuka'atsta ja di'ibu Dios kyejxpy. Kanak ok miidsuty njayajmuka'añ éxtamu tuttaak dyajmíky ja tyutku'unguty kyaknbatku'p, per kyaj xykyupujktu. ³⁵ M'ixtar miidsuty ko yu mdujk wu'uma'añ kubak. Es n'anuumudu ko kyajts xyñaky'ixtat extu ko tpaadat ja xūu es miits mjuna'andut: “Dios kyunu'xur ja di'ibu miimp Nindsun'ajtumgyujxm.”

14

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix

¹ Mā tu'ugu saabudu xūu ja Jesús ñejxy kaabyu mā tu'ugu windsūn fariseeu tyujk, es támdam pya'ixyuty yu wiinkru fariseeuty. ² Es jam Jesús wyinduuy tu'ugu puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix. ³ Net ja Jesús dyajttuy ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxrūjktar:

—¿Ti ja ana'amun yajkutijkyry, es nya'agudákum ja puma'ay mā saabudu xūu, o kyaju?

⁴ Es yu'ujuty wu'umdaaydyu amoñu. Net ja Jesús tku'unitooñ ja puma'ay es dya'agudaky, es t'anmaay es ñujxut. ⁵ Net ja Jesús t'anmaay ja fariseeuty:

—Pūn miidsuty yu m'u'unk o mdsajkaa kunajxr mā tu'ugu nūdajñ, ¿ti kyaj mij xyjuudut rójunu, oy jyatimsaabuxūujuty?

⁶ Es kyaj 'yadsoojumbijttu ni wi'ix.

Yajwóy mā pūjk ukun

⁷ Es ko t'ijxy ja Jesús yu ja'ayuty di'ibu tu yajwóy ko twin'ixtu yu uñaaybyajn di'ibu windsū'kun mūut mā meesu, net myooyudu tadu kajxwíjun:

⁸ —Ko pūn mwówudut mā tu'ugu xūu mā ja'ay pyuka'añ, katu m'u'uñu mā ja uñaaybyajn ja jup'ámbu. Mbaat myiñu wiinkru ja'ay di'ibu ni'igu muj ijtp es kadii mij, ⁹ es ja kudujk m'anuumudut: “Wa'tsu'uk jaa es yu ja'ay 'yu'uñut.” Es mij mnūjxut mūt ja tsoydyu'un extu jam ux'am, es m'u'uñut. ¹⁰ Tyam ngajxwíjy es ko myajwówut, u'uñu jam ux'am. Es ko myínut di'ibu tu mwóyuty, net m'anuumudut: “Mūt naymyaayubū, nax yamdsoo mā uñaaybyajn di'ibu myudajtypy ja windsū'kun.” Es du'un xy'axájut ja windsū'kun mā ja ja'ay 'yu'uñudu mūt mij mā ja meesu. ¹¹ Di'ibu naymūjprūjtákur, yu'u Dios puwíjtsur; es di'ibu naybyūjtákur yuunk naxuryu, yu'u Dios ya'ítar muj.

¹² Es ja Jesús t'anmaay nandu'un ja kudujk di'ibu tu twoy:

—Ko xywyówut ja ja'ay kaabyu, katu xywyowdu yu mmūt naymyaayubū es ja mmūgu'uktujk, o mmūdujkrá'a, o mukja'aydyujk, di'ibu óknūm mij mwówudut nandu'un. ¹³ Kyaj dyu'unuty. Ko ja'ay xywyówut mā xūu xytyuna'añuty, mwówup yu ayoobu ja'ay, yu uxneybyu es yu wiintspu. ¹⁴ Pūn mdiimbyu du'un, mgunu'xudur ja Dios, ja'a ko yu'ujuty kyaj mbaat dyajjumbíttu. Dios myajjumbijtxudur mā naty jyikyryeeky ja ja'ayuty di'ibu jiky'ajttar tūy'ajtan mūut.

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹⁵ Es ko tmudooy yu tyaada, tu'ugu di'ibu naty jam uñaapy ma ja meesu t'anmaay ja Jesús:

—Jotkujk di'ibu kaapy ma ja Diosu kyutujkun!

¹⁶ Net ja Jesús jyunañ:

—Tu'ugu kudujk ttuna'añ tu'ugu muj xuu. Net twooy may ja ja'ayuty. ¹⁷ Es óknun ma ja oorū tpaty ma 'ya'ux'ata'andū, tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'anuumut ja ja'ayuty: “Mindū. Tū net yajpūjtaktā'ay tugekyu.” ¹⁸ Es nidugekyu di'ibu tū twoy jyunandū: “Dū'un xy'oknama'xut.” Tu'uk jyunañ: “Ja'a ko tyámuts tū njuy tu'ugu nax, es yu'uts nūjx n'ixā'añ. Tunū may'ajtūn, dū'un xy'oknama'xut.” ¹⁹ Es jatu'uk jyunañ: “Yu'uts tū njuy mūgoxk mankwernū yuubū, es yu'uts nūjx n'ijxmatsā'añ pūn yuup. Tun may'ajtūn, dū'un xy'oknama'xut.” ²⁰ Es jatu'uk jyunañ: “Tyámuts ndimpūjktā'ay. Kyajts mbaat nnejxy.” ²¹ Es ko ja tuumbu jyumbijty, net ja wyindsūn t'anmaay tugekyu. Net ja wyindsūn 'yajku, es t'anmaay ja tyuumbu: “Nūjx tyamyū woomúk yu ja'ayuty di'ibaty muj tu'aay mutsk tu'aay, es xyajmínut ja yaa nidugekyu ayoobū ja'ayuty esū uxneybyū esū wiintspū.” ²² Es óknun ja tuumbu t'anmaay ja wyindsūn: “Tūts nduñ éxtum tū mjūnā'añ, es tápnun 'yak'awa'adsuty yu lugaar.” ²³ Es ja wyindsūn t'anmaay ja tyuumbu: “Nūjx, ak'ix mā kajpnba'a es mā padu'u, es myíndut yu ja'ay esuts yu ndujk 'yútsut. ²⁴ Ja'a ko di'ibuts tū njawoy jawyiin es kyaj myindū, tyam kyajts nnakymyo'oyut es kyáyut.”

²⁵ Es mā tymnejxy ja Jesús, pyanejxyuty ja mayjya'ay. Ta ja Jesús 'yijxambijty es jyunañ:

²⁶ —Pūn xyñiminaambuts éxtumts yu n'uxpūjkrū, jawyiinuts xytsyókut ūj es óknun yu mdeety mdaak esū mnūdo'oxy es yu m'u'unk es yu mmūga'axuty, es mij kū'um. Es pūn kyaju dū'un xytsyeky, kyaj mbaat m'ity éxtumdsū n'uxpūjkrū. ²⁷ Es kyaj mbaat n'uxpūjkrū áty pūn kyajts xypyadsooñ es mjiky'átut éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yokūn tninejxy.

²⁸ 'Pūn miits nidu'uk mgojaampy tu'ugu potsy kūjxm, ¿kyaj jawyiin xy'oktúnut ja mgwentū es xy'ixut wi'ix xya'abaadut? ²⁹ Es pūn je'eyū tū xyñidaju ja mbotsy es kyaj mbaat xyñakyya'abety, nidugekyu ja'ayuty mij mdukxi'igudut ³⁰ es jyuna'andut: “Tadu ja'ay je'eyū tū tpojtse'egyū es kyaj t'ok'ya'abajnū.”

³¹ 'O pūn tu'ugu rey mut majk mil yu syoldaada tsyiptuna'añ mut jatu'ugu rey di'ibu myudajtypy i'px mil yu syoldaada, ¿kyaj jawyiin tniwinmayū pūn mada'agūp o kyaj?

³² Es pūn kyaj, netyū tkexy tu'ugu kyugajxy ko naty jagámnun myiñ ja myudsip es t'anuumut ko wa'an tme'xy es dū'uñū 'yítut.

³³ 'Nan nidu'uguty miidsuty, pūn kyaj xymyastu'uty tugekyu di'ibu mmudajtypy, kyaj mbaat m'ity éxtumts ūj ja n'uxpūjkrū.

Kaan tyugooyñ ja tya'amts'át

³⁴ 'Yu kaan oy. Per pūn tūgooyñūp ja tya'amts'át, ¿wi'ix mbaat ñaktyuñ? ³⁵ Kyaj ñaky'óyuty, ni mā nax es ni mā ja abu'udu 'yity niko'obéty. Je'eyū dū'uñū ñatūgooyñū. Di'ibu mūdoodūp, wa'an tjaygyúkūdu.

15

Borreegu di'ibu tugoy éxtumū ijxpajtūn

¹ Es ja yajkugūbajtpūjtk es pūnuty 'yandijtpū pekyya'ayuty tñimūjwa'ktū ja Jesús es tmūdowa'andū ja 'yuxpūjkan. ² Paaty yu fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpūjktūp ñay'anmaayūdu:

—Tyadu ja'ay 'yaxájūp ja pekyya'ayuty es kyaydyū mūut.

³ Net ja Jesús tūjtáky tu'ugu ijxpajtūn:

⁴ —Pūn miidsuty nidu'uk mmudajtypy tuk mūgo'pxū mborreegu es tu'uk tyugoy, ¿ti kyaj xyajwū'umūdu tādū majtā'px majmócx majtáxkrū jam aamyóty es nūjx xy'uxtā'ay

di'ibu tu tyugoy extu ko xypyaadut? ⁵ Es ko xypyaadut, xypyuhta'agut mgejkykyujxy es mxonda'agut. ⁶ Es ko mja'tut ma mdujk, xy'anuumudu mmutnaymyaayubu es ja mmudajkra'a: "Xonda'aktu mut uj, ko tats nbaaty ja nborreeguts di'ibu naty tu tyugoy." ⁷ Tuy'ajtan n'anuumudu ko nandu'un tam ni'igu ijt xondakun tsajpótm mut tu'ugu pekyjya'ay jyodumbity es kyaj mut ja nimajta'px majmócx majtáxkra ja'ay di'ibu nayjya'adup ko jyiky'attu tuy'ajtan muut es kyaj jyodumbittu.

Toxytyujk tpaaty ja myeeñ éxtumu ijspxitan

⁸ 'O pun tu'ugu toxytyujk myudajtypy majk ja meeñ es dyajtugóy tu'uk, ¿ti kyaj dyajtoye'eky ja jyuum es tyúkat padu'kra jap tugoty es t'uxta'ayut ody'agy extu ko tpaadut? ⁹ Es ko tpaadut, net dyajnaymyúkadut ja myugu'uktujk es ja myudajkra'a, es t'anuumut: "Xonda'aktu mut uj, ja'a ko tats nbaaty ja nmeñ di'ibudsu naty tu nyajtugóy."

¹⁰ Es ja Jesús jyuna'añ nandu'un:

—N'anuumu miidsuty, ta yu ijt xondakun ma Dios ja 'yánklusuty mut tu'ugu pekyjya'ay ko jyodumbity.

Mixy di'ibu axuuk jiky'ajt

¹¹ Net ja Jesús tpujtáky jatu'ugu ijspxitan:

—Tu'ugu yedyujk tmudajty majtsku myaank. ¹² Es ja mutskpu t'anmaay ja tyeety: "Tatu, xymyo'oyuyps ja nguma'añuts di'ibuts uj xypyatp." Net ja tyeety dyajwa'xy ja kuma'añ es tmooy. ¹³ Es ko waanu 'yijty, net ja 'yu'unk ja mutskpu dyajmujktaay ja kyuma'añ, es oj ñujxnu jagam ma wiink naxwíñudu. Es jam dyajkujxtaay ja myeeñ mut ja axuukpu jyiky'ajtan. ¹⁴ Es ko ja myeeñ oj dyajkujxtaayña tugekyu, net myiñ ja muk yuu ma tadu naxwíñudu, es 'yayu'ajnu. ¹⁵ Net t'uxtaay ja tyuunk ma tu'ugu yedyujk di'ibu jap kugajpn. Net kyajxu kyamoty es tkwentu'átut ja udsam. ¹⁶ Esu tadu mixy jantsy yu'o'kup. Kyaj ti muut ja jyot dya'útsut, extu jyaju'xánnu di'ibu du'un kuxu'kp éxtumu tsejtsyun, di'ibu udsam jy'xtup, es ni ti pún kyamo'oyuty.

¹⁷ 'Net jyotmay'e'ky es jyunañ: "¡Nu'andsu ndeety tmudaty yu tuumbu ma tyujk es tmo'oy ja kya'ay 'yukun nanaduku es uj ja yaa n'ayóyuts mut ja yuu! ¹⁸ N'oknájxnuts madsu ndeety, es n'anuumuduts: Tatu, tats nduundugóy mut ja Dios es mut mij. ¹⁹ Kyajts xyñakyñitaku es mjuna'anut kots mij xy'u'unguty. Axájuguts éxtum tu'ugu mduumbu." ²⁰ Net tyu'udujku es ñejxy ma ja tyeedyu tyujk. Es ko naty myíñum jagam, yu tyeety 'yijxu es pya'ayooju, es ñejxy oj jyujp'yo'oyuty, es 'yaxaju es myunaanu es tsyu'xu.

²¹ 'Net ja 'yu'unk 'yanmaay: "Tatitu'unk, tats nduundugóy ma Dios es mut mij. Kyajts xyñakyñitaku es mjuna'anut kots mij xy'u'unguty." ²² Ta ja tyeety t'anmaay ja pyo'oduumbuty: "Juuttu pojun yu wit ja oybyu es tukpujta'aktu. Es mo'oydyu nandu'un tu'ugu kyujits es yu kyu'uk, ²³ es yajmíndu ja tsajkaa ja ni'xpu es xya'oogut es nga'ay n'úkum es ja xuu ndu'unum. ²⁴ Ja'a ko tyadu n'u'unguts du'un éxtum tu 'yo'knu, es tu jya'ty jatugok. Es tu naty tyugooyñu, es tyam tu nbaadyuts jatugok." Net ja xuu ttuundu.

²⁵ 'Es ja 'yu'unk ja ka'axkópk japu naty kamoty tyuñ. Es ko jyajty tujk wingón, net tmadooy ko ja'ay xyu'uxy es 'yatsta. ²⁶ Net dyaxu tu'ugu tuumbu es dyajtuy: "¿Ti tuun jajtup?" ²⁷ Es ja tuumbu 'yadsooy: "Yu m'utsy tu jya'ty esu mdeety tu tni'ana'amu es 'yoogut ja tsajka ni'x mut ko tu jya'ty oy muk." ²⁸ Es ja ka'axkópk jyot'ambejky. Kyaj jap tyukuyañ. Net ja tyeety pyudseemy es 'yanmaay: "Tuku." ²⁹ Es yu'u t'anmaay ja tyeety: "Mnija'ap naak jamujtats mij tu nmudún, es kyajts mij nmudugoy ni na'a, es ni je'eyuts xkyamo'oy tu'ugu tsyibu'unk es ndúnuduts yu nxuu mududsu mmutnaymyaayubu. ³⁰ Es tyam tu jya'tyu tadu m'u'unk di'ibu mmeñ axuuk tu ttuñ mut ja kujeñdyo'oxyuty, es tu xya'leky yu tsajka ni'x mut ko tu jyumbity."

³¹ 'Net ja tyeety jyunañ: "Nitu, mij du'uñum m'ity mut ujts, es tugekyu di'ibuts uj nmudajtypy, mijtsu mja'a. ³² Es tyam oy ndu'unum tyadu xuu es nxondákum, mut ko tyadu m'utsy du'un éxtum ko tu 'yo'knu naty, es tyam tu jyumbity jiiky. Tu naty tyugooyñu, es tyam tu nbátum jatugok."

16

Tuumba di'ibu axuuk myudiimpy ja wyindsún éxtamú ijxrajtun

¹ Nandu'un ja Jesús t'anmaay ja 'yaxpajkrutajk:

—Jaa tu'uk ijtyu windsún mukja'ay es myudajtypy tu'uga tyuumba di'ibu kywentu'ajtypy ja jyiky'ajtun. Es ja mukja'ay ya'awa'anu ko yu tyuumba ttuñ axuuk ja jyiky'ajtun.

² 'Net ja wyindsún myujwoojú es yajtuujú: “¿Tii dnu tyadu éxtam jyuna'andu mut mijts? N'okwijtsam yu kwentu éxtam tu mduñ, ja'a ko kyaj nnakyyajtuna'añ.”

³ Net ja tuumba ñayjyunanu k'uam: “¿Titsu net ndúnur tyam? Yu nwindsúnuts xypujkyaambuts yu nduunguts. Kyajts nmudaty yu mjaaa esuts nnextúnut, es tsoydyuumbuts nandu'un esuts n'amdówut yu limosna.” ⁴ Net ñayjyunanu wyinma'añóty: “Tuts nnijawu wi'ixuts ndúnut es nmudátuduts pánuts xy'axájur ma tyujk kots uj kyaj nduunk nbaadut.”

⁵ Net tmugajxy nidu'uk nidu'uk di'ibu myuni'xy'ajtypy ja wyindsún. Ja jawyiinu du'un dyajtuuy: “¿Nu'un xymyuni'xy'áty ja nwindsúnuts?”

⁶ Es ja'a 'yadsooy: “Ja'ats nmuni'xyuty tuguk mil litru yu aseytu oliivu.” Net ja di'ibu kywentu'ajtypy 'yanmaayú: “Tyaa mneky. U'uñu pojun es yajkoj jatu'uk es xypujta'agut mil jakujm je'eyu.”

⁷ Es óknam dyajtuuy jatu'uk: “¿Nu'un mij xymyuni'xyuty yu nwindsúnuts?” Es ja'a 'yanmaayú: “I'px tuktujk mil kilu yu triigu.” Es ja di'ibu kywentu'ajtypy 'yanmaayú: “Tyaa mneky. Yajkoj ja wiinkru es xyákut je'eyu i'px majtsk mil.”

⁸ Es ko ja wyindsún tnija'aju, net ñigajxu oyu tadu tuumba, ja'a ko kuwiy mut tadu wyinma'añ.

Es ja Jesús jyunañ:

—Ya naxwiiñ, ta mayja'ay di'ibu jiky'ajtp je'eyu meen tsoktu es dyajnipata'andu es myukja'ay'ata'añ mut ja jyiky'ajtun. Es tadu adsojkrú kyuwijyuty wi'ix tyónut ma ja wyindsún es tsyókudut ja myugu'uktujk. Per ja ja'ayuty di'ibu tyunándur éxtam ja Dios ttsekyun, kyaj du'un 'yadu'utstu.

⁹ Du'unuts miits n'anumudu ko ja pujta'aky ya naxwiiñ ma ja ja'ay di'ibáty tyuundur ja axuk'ajtun, yajtúndu yu pujta'aky pan wi'ix ja ja'ay mut mnyamyáyudut es ko naty kyexy, net myajkupúktut ma ja winu xuu winu tiempu tsunaaydyákn.

¹⁰ 'Es pún kyudyiimpy mut ja waanubu di'ibu ja wyindsún tukmú'ijxur, nandu'un tkuyduñ mut ja maybu. Es pún toomp waanu, nandu'un tyoñ mut ja kajaabu. ¹¹ Paaty pún kyaj tkuyduñ di'ibu wyindsún tukmú'ijxur ya naxwiiñ, Dios nan kyaj myo'oyudut ja jotkujk'ajtun jam tsajrótm. ¹² Es pan miidsuty kyaj yajxón xkyudyundu di'ibu yu mwindsún jya'a'ajtypy, ¿wi'ix xytsyky es myajmo'oyut di'ibu mij mja'a'átur?

¹³ 'Ni pán po'oduumba mbaat tkamudúñ majtsku wyindsún. Ja'a ko pan tuump yajxón ma ja wyindsún ja jawyiimbu, kyaj mbaat ñaktyuñ yajxón ma ja myumajtskrú. Es pan ja myumajtskrú wyindsún tsyepu ni'igu es tyuñ yajxón mut yu'u, kyaj mbaat ja jawyiimbu tnakymyudúñ. Paaty n'anumú miidsuty ko kyaj mbaat xymyudúñ yu Dios pan mbajtákyu ja mwinma'añ ma ja meen.

¹⁴ Es ja fariseeuty di'ibu 'yadsojktur ja meen tmudoo'ittu tugekyu es ja Jesús ttukx-iktú. ¹⁵ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja fariseeuty:

—Miits mnyajnáxudu éxtam di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun mut ma ja mayja'ayuty. Per ja Dios kyaj mbaat xywyin'uandu, ja'a ko yu'u ñija'ap ja mjot mwinma'añ. Es pan naybyujtákur muj, Dios 'yaxtijpy.

Moisesu 'yana'amun esu Diosu kyutujkun

¹⁶ 'Extu ma jyiky'ajty ja Fwank Yajnubajtrú 'yijty ja Moisesu 'yana'amun es ja Diosu kyugajxraty ja 'yaxpajkun. Per óknam ma yu Fwank es tyambaat yajkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxury ja Diosu kyutujkun, es mayja'ay 'yaxtaaydyur wi'ix agwanu tyúkudut ma Diosu kyutujkun.

¹⁷ 'Pan kyaj 'yoktuunnu ni tuk peky ja letru di'ibu jyaa'ajtypy ja Moisesu 'yana'amun, jawyiin kyutugóyut ja tsajp esu nax.

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'ududu

¹⁸ Pūn tu'ugu yedyujk myastutypy ja ņudo'oxy es pyeky mūt ja wiinkpū, yajtugeepy ja pūjk ūkūnū wyindsū'kūn. Es di'ibū pūjkr mūt tu'ugu toxytyujk di'ibū tū ņaymyas-tu'udyaty, nandū'an yajtugeepy ja pūjk ūkūnū wyindsū'kūn.

Mukja'ay esū Lázaru

¹⁹ Es nandū'an jatu'uk tmadya'aky ja Jesús:

—Jaa tu'uk ijty ja mukja'ay es ja wyit tpujta'aky ak oybyū. Es bom bom jyantsykyay jyantsy'iiky éxtum ja ja'ay xyūdūñ. ²⁰ Es jam tu'uk ijty nandū'an ja yedyujk jantsy ayoop es txū'aty Lázaru, di'ibū naty ja nini'x tugekyū ak pu'uts. Es jam yajmastúty mā mukja'ayū tyujk aa. ²¹ Tyadu ayoobū ja'ay, yū'u jyanayya'utsanū mūt ja di'ibū ka'ap mā ja mukja'ayū myeesū. Es ja uk ņiwéyaty majaty ja pyu'uts.

²² 'Es net 'yo'knū ja Lázaru, es ja anklus yajnūjxū mā ja Abraan 'yity. Net ja mukja'ay 'ye'ky nandū'an, es dyajnaxtūjkūdu, ²³ es ņejxy ayoodaknóty. Net 'yijxe'ky es t'ijxy ja Abraan esū Lázaru. ²⁴ Ta yaxkeky: “ǀApteety Abraan, pa''ayooguts! Kax yū Lázaru es dyajxoogut yū kyū'u jūjp mūt yū nūū es min dyajxeemy yū nya'anuts, ja'a ko nūgoots n'ok'ayoona muk mā tyadu jūūn.”

²⁵ 'Es ja Abraan 'yanmaayū: “Nitu, jamyats ko mij tū m'ity oy ko tū mjiky'aty, es yū Lázaru tū 'yayoy. Yū'u tyam jotkujk'ajtp, es mij m'ayoy. ²⁶ Nandū'an ja Dios tū tpujta'aky tu'ugu mūj wok di'ibū abeky xya'ijtūm, es kyaj pūn mbaat ņejxy jamdsoo es ni pūn yadsoo mbaat kyamíñ.”

²⁷ 'Net ja mukja'ay jyunáñ: “Tunū may'ajtūn, apteety Abraan, kax yū Lázaru mādsū ndeety yū tyujk ²⁸ mats nmudaty nimūgoxktsū n'utsy, es t'anūūmūt kūdiibū yaa myínūt nandū'an mā tyadu ayoodákn.”

²⁹ 'Es ja Abraan jyunáñ: “Yū'ujuty myudajttup di'ibū Moisés es ja Diosū kyugajxpu kyuxjaaydyū. ǀWa'an tpadundū!”

³⁰ 'Es ja mukja'ay 'yadsooy: “Tūy'ajtūn, apteety Abraan. Per pūn nidu'uk yū o'kpu jykypyúkut es ņūjxūt mā yū'ujuty, yū'u yajtugajtsxup yū wyinma'añ.”

³¹ 'Es ja Abraan 'yanmaayū: “Pūn kyaj tpadúñ ja Moisesū 'yana'amūn es di'ibū jyaaydyū ja Diosū kyugajxpu, nan kyájūm tmūbúkut oy jyajikyryujkpu tu'ugu o'kpu.”

17

Pūroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

¹ Jesús t'anūūmū ja 'yuxpūjkrūty:

—Taa di'ibū ja ja'ay yajpekytyimpy. ǀPer pūroobū tadū ja'ay di'ibū yū myūgu'uk yajtugeepy! ² Nik oy es yajpūjta'agut mejyñóty mūt tu'ugu paan yajtuk'yo'ktúyut es kyaj ko yū myūgu'uk dyajtuundūgóy.

³ 'Mnagywentū'átūdup mijts. Es pūn yū m'utsy mmūdūgooyup, kajxwij. Es pūn jodūmbijtp, pojpu'ma'x. ⁴ Oy mmūdūgóyūdup mij jūxtujk ok tu'ukpū xūū es jūxtujk ok myínūt es jyunā'anūt: “Ma'xkūts”, pes mma'xup.

Mūbūjkūn muk'ajtūn mūūt

⁵ Es ja apóstulūty t'anmaaydyū ja Jesús:

—Windsún, tukmūbūjkūts waanū ni'igū.

⁶ Es ja Jesús 'yadsoojū:

—Oyxyup je'eyū waanū xymūdaty ja mūbūjkūn éxtūm tu'ugu mutsk mortás pajk, mbaatxyup xy'anūūmū yū mūj kepy: “Nūjx m'ity jap mejyñóty”, es mmūmūdówūdup.

Mūduumbū tyu'unūn

⁷ Pūn mmūdajtypy miidsūty tu'ugu mduumbū es tsu'pūn ja tuumbū jyūmbijñū mā mdujk, tū oj yū'u'y kamoty o tū tkwentū'aty ja mborreegū, m'anūūmūp: “Nax tūgoty. U'uñū es mgáyūt.” ⁸ Kyaj, ǀkūdii? Ni'igū t'anūūmū: “Ya''abaadūts ja n'a'ux esūts ūj n'a'ux'átūt. Oknūm mbaat mij mja'a xya''abaadū es m'a'ux'átūt.” ⁹ Es ko tkuydyūñ éxtūm tyuk'ane'emyūty ja wyindsún, ǀti mbaat ja wyindsún jyunā'añ: “Dios kujúyūbū?”

Kyaj, ħkudii? ¹⁰ Nandu'un miidsuty ko xkyuydyuunda'ay tugekyu di'ibu Dios tu mduk'ane'emyuty, mjuna'andap: "Tu ndu'unum je'eyu di'ibu tu nyajtuk'ana'amum."

*Jesús dya'aguda'*aky nimajkrə ja'ay di'ibu myudajttəp ja leprə pa'am

¹¹ Es ja Jesús tyu'uyo'oy es ñejxy Jerusalén. Jam ñajxy mə ñaybyadyuty yu Samaaryu mut ja Galileu. ¹² Es ko jyajty mə tu'ugu kajpn, net tpattə majk ja yedyujk di'ibu myudajttəp ja leprə pa'am. Jagam ja tyánudu éxtum jyuna'añ ja Diosu 'yana'amun, ¹³ es yaxkaktu:

—Jesús, Windsún, pa'ayooguts uudsuty.

¹⁴ Es ko Jesús 'yijxu, net 'yanmaay:

—Nujxtə mə ja teety es m'íxudət.

Es ko oj ñujxtə, net 'yagudaktaaydyu. ¹⁵ Net tu'uk ko t'ijxy es tu 'yaguda'aky, jyumbijty es ya'axy jyeky t'awdajty ja Dios. ¹⁶ Es net tniimiñ ja Jesús es ñaygyoxtnaaydyáku es ñayjyujrə naxkəjxy es tja'aygyudáky. Esu tadə yedyujk yu'u samaritanə ja'ay. ¹⁷ Net ja Jesús jyunañ:

—ĸTii kyaj tu 'yaguda'aktə nimajk? ĸMə net ja nidaxtujkrə? ¹⁸ ĸTii yu'uyə naydyi'igyə tyadu samaritanə ja'ay tu jyumbity es t'awdaty ja Dios?

¹⁹ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pudu'uk es nujx. Tu m'aguda'aky mut ko tu xymyubeky.

Wi'ix myínut ja Diosu kyutujkən

²⁰ Es ja fariseeuty dyajtəudu ja Jesús:

—ĸNa'a du'un ja Dios yajkutuka'añ?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko yu Dios myínut es yajkutuka'añ, kyaj ya'íxət ko jya'ty éxtum yu naxwíñudu ja'ay ja ryeyun. ²¹ Paaty kyaj mbaat njuna'anum: "Yaa net", o "Tam xim", mut ko yu Dios yajkutujkrə mə miidsuty.

²² Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxrəjkrəty:

—Ja'təp ja timpə ko miits xyjatsóktət es oy tu'ugən ja xəu m'ítət mə ɛj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudənaabyu, es kyajts ɛj xy'íxtət. ²³ Es ko miits m'anə'umxudət ja ja'ayuty: "Tyamə net", o "Təxim ja'a", kyaj mnujxtət es xy'uxta'ayudəts. ²⁴ Ja'a ko ɛj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudənaabyu, du'unəts ngəxu'uga'añ éxtum ko jyudsikyən tyukjədyu'ayət tugekyu tsajp. ²⁵ Per jayəjp n'ayówadəts mək es ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttəp kyajts xy'axájudəts.

Wi'ix jyumbítət ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudənaabyu

²⁶ 'Extum jyajtu jékyup ko ja No'ee jyiky'ajty, nandu'un jyata'añ kots ɛj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudənaabyu, nmínut jatəgok. ²⁷ Ko No'ee jyiky'ajty, ja ja'ayuty kyay 'yuuktə es dyajpáktə ja 'yu'unk extə ko tyujkə ja No'ee mə ja arkə, es netyu myiinnə ja ayo'onduu es ja ja'ay jyi'xtəaydyu. ²⁸ Es nandu'un jyajtu ko jyiky'ajty ja Lot. Ja ja'ayuty kyay 'yuuktə, tyook yaktə, ñi'ip kyojtu es ja tyujk tkojtu. ²⁹ Es ko ja Lot tsoyo'əñ mə ja Sodomə kajpn, netyu myiñ ja jənduu es yu azufrə jəun di'ibu ka'a tsajwínm, es ja ja'ay 'yo'ktaaydyu. ³⁰ Es du'un ya'íxət kots ɛj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudənaabyu, ngəxu'ugət jatəgok.

³¹ 'Es mə tadə xəu, pən jam pajtp tujk nikəjxy, kyaj jyənákət es tyákət təgoty es tjuudət di'ibu jap təgoty. Es pənudyu naty jap kamoty, kyaj jya'ttət mə ja tyujk.

³² Jamyatstə wi'ix jyajtu mut ja Lotə ñədo'oxy. ³³ Mut ko di'ibu jiky'ataamp mut ja kyə'um winmə'añ, du'əmbə ja'ay yajtəgeepy ja jyiky'ajtən, es di'ibu jiky'ataamp éxtəmts ɛj ndukni'ixə, du'əmbə ja'ay kyaj dyajtəgóy ja jyiky'ajtən.

³⁴ 'Es n'anəumə nandu'un ko netə naty ja ja'ay myə'adu nimajtsk ti'igyə mabajn, tu'uk yajmənəjxət es tu'uk wyə'əmut. ³⁵ Es nimajtskə toxytyujk jyutstə ti'igyə, tu'uk yajmənəjxət es tu'uk wyə'əmut. ³⁶ Es nandu'un nimajtskə yedyujk di'ibu naty jap kamoty, tu'uk yajmənəjxət es tu'uk wyə'əmut.

³⁷ Es ja Jesusu 'yuxrəjkrəty yajttəju:

—Windsún, ¿mā tyāadu du'un jyatā'añaty?
 Es ja Jesús 'yadsooy:
 —Mā ja o'kpu 'yity, jamu naty ja kus ñaymykyuty.

18

*Toxyty*jk di'ibu myu'i'impý tu'ugu fwez

¹ Jesús tpujtáky tu'ugu ijxpajtun es ttuk'ixut ko ja'ay du'uñum kyajxta'aktut es kyaj jyotmay'ooktut. ² Du'un jyunáñ:

—Mā tu'ugu kajpn jaa ijty tu'ugu fwez di'ibu kyaj twindsu'ugu Dios es ni pún tkatuñu kwentū. ³ Es mā tadū kajpn nan jam tu'ugu ku'ekyty'oxy di'ibu tyimmūye'ebyu tadū fwez es t'amdooy es ja myudsip yajpayo'oyut mut ja tūy'ajtun. ⁴ Es jeky dya'ijtyu tadū fwez, kyaj tkuydyúñ. Per óknūm ja wyinmā'añ dyaj'yo'oy: “Oyuts ngawindsu'ugu ja Dios es ni púnats ngamūj'ixy, ⁵ peru tyādu ku'ekyty'oxy nūgoots xy'okna'amnu, paaty tyāmūdsu tūy'ajtun nduunut es kudiibu ñakymyínut es xyñakyña'amūduts.”

⁶ Es ja Jesús jyunáñ:

—Jaygyuku di'ibu kyajx ja fwez axuk ja'ay. ⁷ ¿Ti kyaj ttuunut ja Diosu tūy'ajtun púnaty wyin'ijxudu es tmānu'xtā'agudu xūñ koots es yajpudúkudut? ⁸ Du'unats miits n'anūmudu es kyaj jyákut esu Dios pyudúkudu. Per kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudūnaabyu, nmínut jatugok yā naxwíñ, ¿tii nbaadupts ja ja'ay pún myūbujktur ja Dios?

Farisee esu yajkugubajtrū

⁹ Es ja Jesús tpujtáky jatu'ugu ijxpajtun mut ja ja'ayuty di'ibu nayjya'adur jyiky'aty tūy'ajtun mūut es t'axuk'ixy oytyim púnuty. Du'un jyunáñ:

¹⁰ —Majtsk ja yedyujk tū 'yotsy mā ja mūj tsajptujk kajxtákrū. Tu'uk yū'u fariseeū, es jatu'uk yajkugubajtrū. ¹¹ Es ja fariseeū tanū, du'un kyajxta'aky: “Dios, nja'ay-gyudákyrūts mij, ja'a ko uj kyajts ndū'unuty éxtūm ja wiinkpu ja'ay di'ibu ma'tsp, di'ibu pekytyuump, di'ibu yajtugeepý ja pūjk úkūnu wyindsu'kūn es ni ngadu'unūdyuts éxtūmū tyādu yajkugubajtrū. ¹² Uj n'ayu'átyuts majtsk ok ja sūmāan es nyákyuts tuk peky ko wya'xy majk peky tūgekyu di'ibuts uj nbatypy.”

¹³ 'Per ja yajkugubajtrū wye'emy jagam, es ni je'eyu kyakooje'eky es pyat'ixut tsajwínm, je'eyu kyaatsy tkoxy es du'un ñu'xta'aky: “¡Dios, pa'ayooguts uj, kots uj nbekyjya'ayuty!”

¹⁴ Net ja Jesús jyunáñ:

—N'anūmū ko yū tyādu yajkugubajtrū ñūjxnu mā tyujk es oj wye'emy oy mūdu Dios, es ja fariseeū kyaj. Ja'a ko pún naymyūjpujtákrū, Dios puwijtsur, es di'ibu naybyujtákrū ayoobu es mutsk, Dios yū'u ya'ijtur mūj.

Jesús tkuni'xy ja unā'ku'unguty

¹⁵ Ta ja ja'ayuty dyajmiindu 'yūnā'ku'unguty mā ja Jesús es yajkunu'xut. Es ko ja Jesusu 'yaxpūjkpūty t'ijxtū taadu, net t'oodu ja di'ibu yajmiindur ja 'yūnā'ku'unk. ¹⁶ Es ja Jesús dyaxū es t'anmāay:

—Mastu'uttū, wa'andsu unā'ku'unguty xyñimínduts, es katū xyajjūmbíty, mut ko ja Diosu kyutujkūn yū'u jya'a'ajtypy di'ibu du'un éxtūm yū'ujuty. ¹⁷ Es tūy'ajtun n'anūmū, pún kyaj t'axaju ja Diosu kyutujkūn éxtūm tu'ugu unā'ku'unk, ni nā'a kyatúkut jam.

Mukja'ay tmūmadya'aky ja Jesús

¹⁸ Es tu'ugu ana'ambu dyajtūy ja Jesús:

—Oy windsún, ¿tits mbaat nduñ esuts nbaadut yū njiky'ajtunuts winu xūu winu tiempū?

¹⁹ Ta ja Jesús 'yanmāayū:

—¿Ti ko mjūnā'añ kots uj n'óyuty? ¿Ti mjūnāamp xytyijy kots uj nDiósuty? Yū'u yu Dios naydyi'igyū oy. ²⁰ Mij mnija'ap di'ibu Dios 'yana'amūn'ajtypy: “Katū xyajtugóy

ja pūjk ūkūnū wyindsū'kūn; katū myajja'ay'eeky; katū mdoñ mmeetsy; katū pūn xywyngajxpéty; mwindsū'ugūp ja mdaak mdeety.”

²¹ Ja ana'ambu jyunáñ:

—Tugekyū tyaadū tūts nguudyuunda'ay extū kots nmutsk'ajty.

²² Es ko taadū tmūdooy ja Jesús, net t'anmaay:

—Mdūgoy'ajtxūp tu'uk. To'kta'ay tugekyū mjiky'ajtūn es xymyo'oyūt yū ay-oobū ja'aydyūjk es dū'un xypyaadūt ja oy'ajtūn tsajpótū. Es óknūm mmínūt es xypyanūjxūdūts.

²³ Es ko tyaadū tmūdooy ja ana'ambu, net mūk jyotmay'e'ky, ja'a ko jyantsymyūk-ja'ayūty. ²⁴ Ko ja Jesús t'ijxy ko tadū mūkja'ay jyotmay'e'ky, net jyunáñ:

—Tsip nimūjāa esū mūkja'ay tyūkūdūt mā Diosū kyutūjkūn! ²⁵ Tūy'ajtūn n'anūmūmū ko waanū pojūn es tu'ugū kameyū ñáxūt xu'uñjyūtóty es ñimūjāaty es tu'ugū mūkja'ay tyūkūt mā Diosū kyutūjkūn.

²⁶ Es ja tyadū ja'ayūty di'ibū myūdoodū jyunandū:

—¿Es pūnū dū'un, pūn mbaat ñitse'eky?

²⁷ Es ja Jesús jyunáñ:

—Di'ibū ja'ayūty kyaj mbaat ttundū, yū Dios mbaat ttuñ.

²⁸ Es ja Peedru 'yanmaayū:

—Windsūn, ūdsūty tūts nmastu'uttū di'ibūts nmūdajttūp es mij mbanejxy.

²⁹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Tūy'ajtūn, otyim pūnūty di'ibū myastutypy ja tyūjk, ja tyāak tyeety, o ja myūgu'ugūty, o ja ñādo'oxy, o ja 'yu'unk, es xypyanūjxūdūts ūj, ³⁰ Dios mo'oyūdūp waanū ni'igū mā tyadū naxwíñūdū, es mā ja naxwíñūdū di'ibū miimp, 'yaxájūp ja jiky'ajtūn winū xūū winū tiempū.

Jesús tnigajxy myūdūgūk ok ja 'yo'kūn

³¹ Net ja Jesús dyajnejxy wiink tsoo ja nimajmajtskrū 'yūxpūjkrū, es t'anmaay:

—Tyam njo'omūm Jerusalén mā yajkyudyunā'añ tugekyū di'ibū ja Diosū kyugajxprū kyūxjaaydyū, wi'ix ūj, ja Naxwíñūdū Ja'ayūdyū Kyudūnaabyū, njata'añūts. ³² Pes xykyūyaka'andūts mā ja romanū ja'ay, es xytyukxi'iga'andūts, axūuk xytyunā'andūts es xywyindsūjū'uga'andūts. ³³ Xywyopa'añūts es óknūm xya'ooga'añūts; per kyumūgūk xūū njikyryūka'añūts.

³⁴ Es ja 'yūxpūjkrūtyūjk kyaj tjaygyūjkūdu éxtūm jyunáñ ja Jesús es kyaj tñijāwūdū ti kyajxyry.

Jesús dya'ijxpéky tu'ugū wiints

³⁵ Ko ja Jesús jyā'tāñ mā ja Jerikoo kajpn, tu'ugū wiints 'yu'uñū tu'aay t'amdooy ja limosnū. ³⁶ Es ko tmūdooy ko ñaxy ja mayjya'ay, net ja wiints dyajttūy ti tū jyātyūty.

³⁷ Es jyunandū ja mayjya'ay:

—Yū Jesús nazarenū najxp yādsoo.

³⁸ Net ja wiints yaxkeky:

—Jesús, Davitū tyūūmp 'yaats, jpa''ayoogūts ūj!

³⁹ Es ja di'ibū nūjxtūp jawyiin 'yoojū es 'yamónūt. Per ja wiints ni'igū jyantsyya'axy:

—Davitū tyūūmp 'yaats, jpa''ayoogūts!

⁴⁰ Net ja Jesús wyā'k'a'ajū es tnigajxū es myínūt. Es ko ja wiints myiñ wingón, net ja Jesús dyajttūy:

⁴¹ —¿Ti mdsejpy es mij ndukmūdúnūt?

Es ja wiints 'yadsooy:

—Windsūn, yū'uts ndsejpy esūts n'ijxpūkūt.

⁴² Jesús jyunáñ:

—Axajū ja m'ijxūn, tū m'agūdaky ja'a ko tū xymyūbeky.

⁴³ Es netyū ja wiints oj 'yijxwa'xy, es tpanejxy ja Jesús es t'awdaty ja Dios. Es nidūgekyū ja'ayūty di'ibū 'yijxtū tyaadū, nandū'un t'awdajty ja Dios.

19

Jesús esu Zakeeu

¹ Net ja Jesús jyajty ma Jerikoo kajpn es ñajxy jap kajpnóty. ² Es jap tsyuanu tu'ugu makja'ay di'ibu xyu'ajtypy Zakeeu. Yu'u ijty yajkugubajtræ windsún. ³ Tadu Zakeeu t'ixa'añ ja Jesús. Per kyaj mbaat, ja'a ko yu'u xnaku'unk es jantsy mayjya'ay jap. ⁴ Net ja Zakeeu ñejxy pæye'egy jawyiin es kyuxpejty ma tu'ugu iigu kepy es t'ixa'añ ja Jesús.

⁵ Es ko ja Jesús jyajty ma yu'u jam, net pyat'ijxy es 'yanmaay:

—Zakeeu, junak pojun, ja'a ko koonumts tyam nwa'uma'añ ma mdajk.

⁶ Net ja Zakeeu jyunajky pojun, es t'axaju ja Jesús mut ja oyjyot.

⁷ Es ko ja ja'ayaty t'ijxtu, net ñay'anmaayudu:

—Tu ñejxy jajttákræ ma tu'ugu pekyjya'ay ja tyujk.

⁸ Net ja Zakeeu tyunaaye'ky es t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, tyámuts nmo'oya'añ ja ayooobu ja'aydyujk ja njiky'ajtunats kujkwa'xy. Es pun tats ndoñ pún mut ja anuu, tyámuts nyajjumbítut taxk du'unun.

⁹ Es ja Jesús 'yanmaay:

—Tyam tu jya'ty ja nitsokun ma tyadu tujk, ko yu tyadu yedyujk yu'u nandu'unu Abraanu tyunmp 'yaats. ¹⁰ Es uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, tu nmíñuts es n'axta'ayuts es nyajnitso'oga'añuts pún tu tyuundugóy.

Meeñ éxtam ijxpajtun

¹¹ Tyamu naty ja ja'ay tmudowdu, net ja Jesús trujta'agyu tadu ijxpajtun ja'agyujxm ko wyingoomp Jerusalén es ko yu'ujty wyinmaydyu ko netyu ja Kristu t'axajuya'añ ja kyutujkun éxtam ja reyun. ¹² Es jyunáñ:

—Jaa ijty tu'ugu makja'ay di'ibu oj ñejxy jagam wiink naxwíñudu es t'axajuya'añ ja kyutujkun éxtam ja rey es óknam jyumbítut. ¹³ Es ko tsoonáñ, net twoodsooy nimajk ja tyuumbu es tmoodyu nidu'uk nidu'uk kujktu'ugu meeñ di'ibu jantsy tsooxu, es t'anmaaydyu: “Yajtúndu tadu meeñ extu kots uj njumbítut.” ¹⁴ Es ja ja'ayaty di'ibu yu'u myugugajpn'ajtypy kyaj tsyékyuty, es tyukpagajxu ja wiinkru kugajxy es ya'anuumat: “Kyajts ndsoktu esu tadu yedyujk ryey'átut yaa.”

¹⁵ Per oj tyuku rey, es jyumbijty ma ja ñaxwíñudu. Es ko jyajty, ta tnigajxadyaay ja tyuumbu di'ibu tu tmo'oy ja meeñ. Es dyajtuy nu'un tu gyanaraty nidu'uk nidu'uk. ¹⁶ Ja jawyiimbu myujwa'ky es jyunáñ: “Windsún, majku du'unun tu gyanaraty ja mmeeñ.”

¹⁷ Es ja rey 'yadsooy: “Oy. Mij yajxón tu mduñ. Es ko tats xymyudúñ yajxón mut waanu, tyam nbujta'aky es xyajkutúkut majku kajpn.” ¹⁸ Es jatu'uk myiñ es jyunáñ: “Windsún, ja mmeeñ tu gyanaraty mugoxk du'unun.” ¹⁹ Es nandu'un ja rey 'yadsooy: “Mij myajkutúkup mugoxku kajpn.” ²⁰ Net jatu'uk myiñ es jyunáñ: “Windsún, tyaa ja mmeeñ. Tats nbujke'eky ma tu'ugu payu. ²¹ Ndsu'kupts mij, ja'a ko mij mbae'epy di'ibu kyaj tu xyaky es mdsikyry di'ibu kyaj tu xyñi'ipy.” ²² Net ja rey jyunáñ: “Mij, kyaj oy tu mduñ. Mut ja mgu'am ayuk nguyákut. Pun mnija'ap kots uj nyajmíky di'ibuts kyaj nbujta'aky es ndsíkyuts di'ibuts kyaj tu nni'ipy, ²³ ¿ti ko tu xykyarujta'aky yu mmeeñuts ma yu banku?, es kots uj nja'tut n'axájuduts nandu'un yu 'yajuydyuk.” ²⁴ Es t'anmaay di'ibu naty jámuty: “Pujku tadu meeñ es xmyo'oyut di'ibu myudajtypy majk.” ²⁵ Es yu'ujty jyunandu: “Windsún, tam tmudaty majk ja meeñ!” ²⁶ Es ja rey 'yadsooy: “Tuy'ajtun n'anuumu miidsuty, di'ibu myudajtypy, ni'igu 'yak'yajmo'oy, es pún waanu tmudaty, yajpujku di'ibu myudajtypy waanu. ²⁷ Es púnuty xymyudsip'ajtrats es kyaj ttseky esuts uj n'ítut rey, yajmín ja yaa es ya'ooktu ya nwinduuyuts.”

Jesús tyuku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

²⁸ Es ko oj jyunanda'ay du'un, ja Jesús 'yaknejxy Jerusalén. ²⁹ Es ko wyingoonu ma ja kajpnuty Betfajee es Betañu, ma ja Oliivus Kopk, jam ja Jesús tkejxy nimajtsku 'yaxrujkræ, ³⁰ es t'anmaay:

—Nujxta jap kajpnóty tã nwingo'onam. Ko jap mja'ttut, jap xypyaadut tu'ugu burru kuwuañ di'ibu ni pánnum tkatuk'u'uñ. Xymyugájut es xyajmínut. ³¹ Es ko pán myajtúwudut ti ko xymyugaju, xy'anuumut: “Ja Windsún tsyejpy.”

³² Es ja 'yuxpújkpúty oj ñujxta es tpattu dũ'un éxtum ja Jesús 'yanmaayũ. ³³ Es ko naty tmugaju ja burru, net ja ñiwindsún yajtuaju:

—¿Ti ko xymyugájuda tã burru?

³⁴ Es yu'ujuty 'yadsooda:

—Ja'a ko yu'u Windsún tsyejpy.

³⁵ Es dyajñujxta ma ja Jesús es tpujtáktu ja wyit jam burru ñikujxy es ja Jesús ttukpejty. ³⁶ Es ko ja Jesús tyu'uyo'oy, ja ja'ayuty dya'aptu wyit tu'aay ma ñaxa'añ.

³⁷ Es ko wyingooñ ma wyinjúnaky ja tu'u ma ja Oliivus Kopk, nidugekyu ja mayjya'ayuty xyondaktu es t'awdajttu ja Dios mut ja'agyujxm di'ibu tu t'ixtu, ³⁸ es jyunandu muk:

—¿Dios kyunu'xubu tã reu di'ibu miimp ja Nindsun'ajtumgyujxm! ¡Wa'an t'ity ja xondakun jam tsajpótũ! ¡Muj kujxm 'yítut ja Dios!

³⁹ Net nija'ajuty ja fariseeuty di'ibu naty jap mayjya'ayóty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'uxpújkpu, oo yu m'uxpújkpútyk es 'yamóndut.

⁴⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—N'anuumudu pun yu'ujuty amoondup, extu yu tsaa yaxka'aktup.

⁴¹ Es ko jyajty wingón ma t'ijxy ja Jerusalén kajpn, ta ja Jesús tñijuy ja kajpn, ⁴² es jyunañ:

—Jerusalén ja'ayuty, pun m'oknija'adupxyup ma tyamu mxuu wi'ix xypyaattut ja jotkujk'ajtun. Per tyam ayu'udsyu 'yity ma miidsuty. ⁴³ Es ja'tup ja xuu ma mmudsípty jya'ttut es dyajkojttup mudu tsaa, nax, o tijátyuty ma ñaygyuwa'anudut, es tugekyu myajnadjkta'ayudut otyim madsoty ⁴⁴ es dyajtagótyut ja mgajpn es dya'oogut ja mja'ayuty, es kyaj dyajwu'amut ni tu'ugu tsaa nikuybyéty ma ja mbotsy. Tugekyu tyaadu tyun jyátut ja'a ko kyaj tu xyñijáwudu ko yu Dios tu mnimínuda.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktup ma ja muj tsajptujk

⁴⁵ Net ja Jesús jyajty ma ja muj tsajptujk es dyajpudseemy di'ibu naty to'ktup es juudyup jap, ⁴⁶ es t'anmaaydyu:

—Yu Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Yu ndujkuts yu'u dũ'un ma ja'ay kyajxta'aky”, es miits xyajwa'andu ma'tspu aank.

⁴⁷ Es bom bom ja Jesús ya'uxpeky ma ja muj tsajptujk. Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpújktup es nandu'un ja mujja'aydyujk t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoogut. ⁴⁸ Per kyaj tpattu wi'ix ttúnut, ja'a ko nidugekyu ja ja'ay tam yajxón tãdoo'íttu.

20

Jesusu kyutujkun

¹ Tu'ugu xuu Jesús dya'uxpeky ja ja'ayuty es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk muj tsajptujk ñabotsoty, net jyajttu ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpújktup es ja mujja'aydyujk, ² es jyunandu:

—Anmaagyuts, ¿ti kutujkun muut xytyuñ tyaadu es pán tu mmo'oyudyu tã kutujkun?

³ Net ja Jesús jyunañ:

—Uj nandu'un nyajtawaambyuts tu'ugu ayuk miidsuty, es xy'adsoojumbíttut. ⁴ ¿Pán mooyu yu kutujkun ja Fwank es yajnubátut, yu'u Diosu, o ja'ayu?

⁵ Es yu'ujuty ñayjyunánudu:

—Ko n'anma'ayum: “Yu'u Dios mooyu yu kutujkun, yu'u xy'anma'ayum: ¿Es ti ko xykyamubuktu? ⁶ Es pun n'anma'ayum: Yu'u wyinma'añudyu ja'ay, pojun nidugekyu yu ja'ay xykyuka'tsta'ayum, ja'a ko yu ja'ayuty myubujktup ko ja Fwank yu'u Diosu kyugajxpu.”

⁷ Paaty t'anmaaydyu ko kyaj tniyawu.

⁸ Net ja Jesús jyunáñ:

—Uj nan kyajts miits n'anuumudu ti kutujkunats uj nmudajtypy.

Axuk kamgwentu'ajtruty ijxpajtun

⁹ Net ja Jesús tyujku madyakru mut ja ja'ayuty, es tpujtákyu tadu ijxpajtun:

—Jaa ijty tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj yu uuvu kam ma ja ñax. Es óknem ttukmijky ja uuvu kam mudu wiink ja'ayuty es tso'onnu ja kugam, ñujxnu jeky.

¹⁰ 'Es ko tpaty yu tiempu ma ja uuvu yajtúkut, net ja kugam tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'amdówt ja ja'ayuty di'ibu ja kugam pátur. Es ja ja'ayuty kyaj ti dyajky, je'eyu tkepywojptu es dyajjumbijttu. ¹¹ Net ja kugam tkejxy ja wiinkru tyuumbu. Es nandu'an axuk ttuundu, tkepywojptu es dyajjumbijttu. Ni ti tkamoodyu. ¹² Net ja kugam tkejxy jawiinkru tyuumbu, es ja ja'ayuty dyajtsayujttu es dyajkáktu.

¹³ 'Es tim óknem ja kugam jyunáñ: “¿Tits ndúnur? N'okkéxyudsu n'u'unk di'ibuts njantsytsyejpy. Ko yu'u t'ixtat, wa'an twindsu'ugudut.” ¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibu jam kywentu'ajttur ja uuvu kam, ko t'ijxtu, net ñay'anmaayadu: “Tyadu yu'u myuwu'amuyaambu tadu kam éxtamu kuma'añ. N'ok'ya'o'kum es udsajtum nja'a'ajtum yu tyadu.” ¹⁵ Net dyajpudsuumdu jap kamoty es dya'o'ktu.

Net ja Jesús dyajtuuy:

—¿Ti tyúnur mut yu'ujuty ja kugam? ¹⁶ Mínur es dya'o'ktu'ayudu tadu axuk ja'aydyujk, es tmo'oyat ja wiinkru 'yuuvu kam.

Es ko ja ja'ay tmdoodu taadu, ta jyunandu:

—¿Ni tkatsókut ja Dios!

¹⁷ Per ja Jesús wyin'ijxudu, es jyunáñ:

—¿Es ti myaydyu'agaampy di'ibu jap ma ja Diosu jyaaybyajtun ma kuxja'ay 'yity?:

Yu tsaa di'ibu ja pojtsputujk myastutu, tu tpaaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

¹⁸ Es pún jam kuxjubijp ma tadu tsaa, kanak pedazu jam wya'xut. Es pún tadu tsaa nitimpajtur púnuty, tukwa'ayudya'ayudur.

¹⁹ Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktur netyu tjamatsandu ja Jesús, ja'a ko yu'u ñija'adur ko ja Jesús tu tpujta'agyu tadu ijxpajtun mut yu'ujuty. Per kyaj tmajtstu, ja'a ko ja ja'ay ttsu'ugudu.

Jesús tmadya'aky ja kugubajtun

²⁰ Net tkajxtu ja kugajxyuty di'ibu nay'andijudur jyiky'attu tuy'ajtum muut, es t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix dyajka'adut es tkuyaka'andu ma ja gobernador. ²¹ Es t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'uxpajkru, nnija'adurpts ko mduk'uxpeky di'ibu tuy'ajtum es kyaj xyajtugátsy ja m'uxpajkun, ti'igyu mgajpxy oypyúnuty muut, es mya'uxpeky mut ja tuy'ajtum ma ja Diosu tyu'u. ²² Anmaagyuts, ¿tii mbaaduts uj ngugubattu ma ja yajkutujkru kopk Sésur, o kyaju?

²³ Es ja Jesús ñija'ap ja ja'ayuty 'yaxuk winma'añ es t'anmaay:

²⁴ —Tuk'ijxkuts tu'ugu meeñ. ¿Pún jam kuxkojy ja wyiin jyujp es pún ja xyuu kuxja'ay?

Es ja ja'ayuty 'yadsooy:

—Yu'u yajkutujkru kopk.

²⁵ Net ja Jesús jyunáñ:

—Pes mo'oy ja yajkutujkru kopk di'ibu yu'u jya'a'ajtypy, es mo'oy ja Dios nandu'an di'ibu yu'u jya'a'ajtypy.

²⁶ Es ja ja'ayuty ñija'adur ko Jesús wyijyuty mut ja 'yayuk éxtam tu 'yadsoy. Es kyaj mbaat dyajka'adu wi'ix ko yu'u ya'uxpeky mut ja mayjya'ay, es net yu'ujuty 'yamoondaaydyu.

Ja'ay dyajtáwdu pún jikyruyúktur ja o'kruty

²⁷ Es ókn̄um nija'ajuty ja saduseeuty myiindu mā ja Jesús. Ja saduseeuty jyuna'andu ko kyajp jyikyryuka'añ ja o'kruty. Paaty t'anmaaydyu ja Jesús:

²⁸ —Ya'uxp̄jkr̄u, ja Moisés tk̄uxjaay p̄n tu'ugu yedyujk o'kp es tku'oogut ja ñudo'oxy es kyaj t̄u 'yu'unkraaty ni tu'uk, ja o'kr̄u 'yutsy pyúk̄up ja ku'ekyty'oxy. Es ko tpaadut ja 'yu'unk yedyujk, yu'u tyuknikujxm'átup ja jamyii. ²⁹ N'ixy'ajtuts ja ja'ayuty di'ibu nij̄xtujk tukka'ax. Es ja ka'axkóp̄k pyejky, es 'ye'ky, es kyaj dya'u'unkr̄aty ja ñudo'oxy. ³⁰ Ta ja myumajtskr̄u tpejky ja ku'ekyty'oxy es nandu'un jyajty. ³¹ Es ja myuduḡuukr̄u nandu'un jyajty. Ext̄u ko 'yabudseemy nij̄xtujk, es ni p̄n tkatukpattu 'yu'unk. ³² Es ko tyaadu d̄u'un tugekyu ñajxy, ta nandu'un ja toxytyujk 'yo'kn̄u. ³³ Es yu'uts nyajt̄uwaampy. Ko jyikyryúkt̄, ¿p̄n̄uk yu'u nidu'uk ñudo'oxy'ajtyry?, ja'a ko yu'u t̄p̄j̄k'abudsuumdaaydyu tad̄u toxytyujk nij̄xtujkuty.

³⁴ Net ja Jesús 'yadsooy:

—M̄a tyadu naxw̄iñdu, p̄j̄kt̄up ja ja'ayuty, ³⁵ per di'ibaty nitujk̄up es jya'ttut ma tad̄u jiky'ajt̄un es jyikyryúkt̄, kyaj ñakyryúkt̄, ³⁶ ja'a ko kyaj mbaat ñaky'lookta. Pes d̄u'un 'yíttut éxt̄um ja ánk̄lusuty, Dios 'yu'unk'átudut, mut ko t̄u jyikyryukt̄. ³⁷ M̄a yajmadya'aky ja kepy tyoy, k̄u'um ja Moisés xytyuknija'am ko yu o'kr̄u jyikyryukt̄. Es jap tk̄uxjaay ko Dios 'yanmaaȳu: “Ujts Dios di'ibu ja m'aptujkuty xyDyios'ajt̄upts. Ujtsu d̄u'un ja Abraan̄u Dyios, Isaa esu Jakoob.” ³⁸ Dios, kyaj yu'u Dyios'aty mut ja eekyryu. Yu'u 'yity Dios mut ja jiikyryu. Es mut yu'u tugekyu jyiky'ajtta'aydyu.

³⁹ Net naaguty ja di'ibu tsajpt̄ugóty ya'uxp̄jkt̄up jyunand̄u:

—Oy t̄u xy'adsoy.

⁴⁰ Es kyaj p̄n 'yoknaydyuk'a'ijx̄un̄u es tii tnakyyajt̄úwdut.

P̄n̄u tyuump 'yaats ja Krist̄u

⁴¹ Net ja Jesús dyajtuudu ja'ajuty:

—¿Es wi'ix mjuna'andu ko ja Krist̄u yu'u Davit ja tyuump 'yaats? ⁴² Davit k̄u'um jyuna'añ mā ja Salm̄u neky:

Yu Nindsun'ajtam Dios t'anuum̄u ujtsu nWindsún:

“U'uñ̄u yaa aga'añ̄syoo mā uj̄un

⁴³ ext̄u kots uj̄ nyajt̄ugóyut tugekyu mij ja mm̄dsip.”

⁴⁴ ¿Es wi'ix mbaat yu Krist̄u tyuump'aty 'yaats'atyuty yu Davit?, ja'a ko Davit k̄u'um jyuna'ñ̄: “nWindsún̄ats.”

Jesús tnigajxy ja di'ibu tsajpt̄ugóty ya'uxp̄jkt̄up

⁴⁵ Es ja ja'ayuty nidugekyu tm̄doo'ity ko Jesús t'anuum̄u ja 'yuxp̄jkr̄uty:

⁴⁶ —Naygywentu'átud̄u miidsaty muut ja di'ibuty ya'uxp̄jkt̄up tsajpt̄ugóty. Yu'u pyujt̄ákt̄up ja witu yembyu, es ttsokta es ja ja'ayuty 'yubo'x kyajxpo'xudut tu'aay mud̄u windsu'kun es t'uxt̄a'aydyu uñaaybyajn ja oybyu mā ja tsajpt̄ujk es mā ja xuu tyúñ̄uty, ⁴⁷ es t̄p̄j̄kud̄u ja tyujkuty yu ku'ekyty'oxyuty, es kyajxt̄a'akt̄u jeky es d̄u'un twin'uum̄a'andu ja ja'ayuty, es ñay'andíjud̄u jyiky'att̄u t̄uy'ajt̄un muut. Paaty p̄at̄ud̄up ni'igu ja t̄ydyu'un̄un.

21

Ku'ekyty'oxy ja myeeñ dyoxy

¹ Es mā ja muj tsajpt̄ujku 'yalkansīu ja Jesús t'ijxy ko ja mukja'aydyujk t̄p̄j̄ta'akt̄u ja meeñ. ² Es nandu'un t'ijxy ko tu'ugu ku'ekyty'oxy ayoobu t̄p̄j̄ta'aky nandu'un majtsku mutsk meeñu'un̄k. ³ Es ja Jesús t'anmaay ja 'yuxp̄jkr̄utujk:

—T̄uy'ajt̄un n'anuum̄u ko tyadu ku'ekyty'oxy di'ibu ayoop t̄u dyaky ni'igu es k̄udiin̄um ja mukja'ayuty, ⁴ ja'a ko yu'ujuty t̄u dyakt̄u di'ibu yajnadujk̄up, peru tyadu ku'ekyty'oxy t̄u dyaky tugekyu ja myeeñ di'ibu tukjiky'ajt̄un.

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajpt̄ujk tyugoya'añ

⁵ Es nija'ajuty jyuna'andu ko ja muj tsajptujk 'yóyuty tsyújuty ya'ixy mut ja tsaa ja oyatypyu es mut di'ibu ja ja'ay tu tnayaktu éxtam ja windsu'kun. Net ja Jesús jyunáñ:

⁶—Ja'tap ja xuu ko tugekyu tyaadu di'ibu miits m'ijxtap jyijtta'ayut es ni kyawu'umut ni tu'ugu tsaa nikuuabyéty.

Ijxwu'umun ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

⁷ Es ja 'yuxpukpuk dyajtuudu ja Jesús:

—Windsún, ¿na'a tyaadu jyata'añ du'un es wi'ix ja ijxwu'umun ko tyaadu du'un jyata'añ?

⁸ Es ja Jesús jyunáñ:

—Naygywentu'átudu, kudiibu myajwin'uundut, ja'a ko may myina'añ di'ibu juna'anaamp: “Újtsu du'un ja Kristu.” Es juna'anaamp: “Tu jya'ty ja tiempu.” Katu xpyanujxtu. ⁹ Ko xymudówdut es jyuna'andu ja'ay ko myina'andu soldaadu es tsyiptuna'andu, kyaj mnay'adsu'ugudut. Dios tyuknibujtaku es yu'u tyun jyátut jawyiin, per kyajnum tpaaty ma ja naxwíñudu tyugóyut.

¹⁰ 'Tu'ugu naxwíñudu tsyiptúnut mut ja wiinkpu naxwíñudu esu ana'ambu mut ja wiink ana'ambu. ¹¹ Es myínut ja muk ujx, es majatyu nax kajpn myínut ja yuu es ja muk pa'am, es jam tsajwínm ya'ixut ja ijxwu'umun di'ibu naxwíñudu ja'ay tsyu'ugudup.

¹² 'Es kyajnumu naty tyuñ jya'tyuty tugekyu taadu, miits myajmátstut, myajtsúmút es myajtsaatsyúynut, myajmunujxup ma ja kumdattujk es ma gobernador es ma réyuty, ja'a ko miits xpyanujxtupts. ¹³ Es du'un miidsuty xkyajxut újtsu nja'a ma ja ja'ayuty. ¹⁴ Katu mjotmay'ooktu miidsuty wi'ix mnayñikajxtu'ududut, ¹⁵ ja'a ko újts nyákup ja ayuk es ja winma'añ di'ibu ni pún ja mmudsip kyamada'agut es mjupkugajxudut. ¹⁶ Es n'awanu miidsuty ko extu mdaak mdeedyuty es ja mmuga'axuty es yu mmatnaymyaayubuty mguyákudup, es mya'oogudut nidu'uguty miidsuty. ¹⁷ Es nidugekyu ja'ayuty m'axuk'ixudut ja'a ko miits xpyanujxtupts. ¹⁸ Per ko du'un ja ayo'on jya'tut, kyaj mjuna'anut ko Dios tu mja'adyugoooyunu. Dios mgwentu'ajtudup oy, extu mwaay di'ibu mgubajkkujxm myudajitypy madsyoy. ¹⁹ Amuk jotmuk mnaybyujta'agudut es xpyaadut ja nitsokun.

²⁰ 'Ko xy'ixtut ja Jerusalén kajpn ñadujkta'ayut mut ja soldaaduty, tu naty tpaaty ma kyutugoya'añ. ²¹ Es miidsuty di'ibu ijttap Judee, nujxtu jagam yugoty; es púnuty ijttap Jerusalén, pudsumdu nandu'un netyu, es púnuty ijttap kamoty, kyaj jyumbítut kajpnóty, ²² ja'a ko ayo'on jatánup es yajkuydyuna'añ éxtam ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ. ²³ Puroobu yu toxytyujkuty di'ibu u'unkmuduty es di'ibu ya'u'unksi'tsp ko du'un jyátut, ja'a ko muk ayo'on ñaxut ma ja nax, y ni'igu jyáttut tsaa'tsy kyubety ma tyadu ja'ayuty. ²⁴ Nija'adyu ja'ay ya'oogudut ja soldaaduty. Es nija'ajuty yajmunujxut tsimy majatyu wiink naxwíñudu. Es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty 'yana'amu ma ja Jerusalén kajpn extu ko kya'pxut ja tiempu di'ibu Dios tu tpujta'aky.

Wi'ix jyumbítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

²⁵ 'Es ya'ixa'añ ja ijxwu'umun di'ibu Dios tyunaampy ma xuu es ma po'o es ma mudsá'a. Es ja naxwíñudu ja'ay kyaj tnijáwudu ti tunánup es nay'adsu'ugudup muk ko tmadówt pyumimy yu jikymeyeyñ es jyantsypyadu'ugut. ²⁶ Es ja ja'ayuty extu o'kts'oogup mut ja tsu'ugu ko t'ixut di'ibu jatánup ya naxwíñ, ja'a ko extu yu mudsá'a yu'xa'añ. ²⁷ Net t'ixtut ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmínuduts ya naxwíñ yoodsóty mut ja muk'ajtun es ni'igu muj'ajtun. ²⁸ Es ko oga'an tsyonda'agut tyadu ayo'on, jotkujkudu es kooju'aktu, ja'a ko pojun myínut ja mnitsokun.

²⁹ Es ja Jesús nandu'un tpujtáky ja ijxpajtun:

—Ixtu yu iigu kepy es otyim di'ibu képyuty. ³⁰ Ko xy'ixtut xymimy yu 'yaay, miits mnija'adup ko tu wyingón ja ambu. ³¹ Es nandu'un ko xy'ixtut jyátudu tadu di'ibu tu n'anuumu, mnijáwudup ko tu wyingón ja Diosu kyutujkun.

³² Təy'ajtun n'anuumudu ko tugekyu tyaadu jyata'añuty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yo'kta'aydyunum. ³³ Ja tsajp es ja naxwĩndu náxur, per ja n'ayúkuts ni na'a kyakexy kyanaxy.

³⁴ 'Mnaygywentu'átudur miidsuty. Katu mnaymastu'ududu es nūgoo mgay mmu'uuktat es xymyūmay xymyudajtat di'ibu ya naxwiiñ, esu tadu xuu ajotkumiigy ti'in myajtukja'ttat éxtum ko ja juyujkaty yajnáky. ³⁵ Es du'un jyáttat nidugekyu naxwĩndu ja'ay kots uj nujx nmiñ. ³⁶ Awix jəp'ixtu es du'uñum mgajxta'aktat es du'un mnitso'oktat ko jyáttat tadu ayo'on es muk aa muk jot xywyinguwa'agudats, uj, ja Naxwĩndu Ja'ayudyu Kyudanaabyu.

³⁷ Xuuñ ja Jesús ya'uxpeky ma ja muj tsajptujk, esu tsu'um jam dyajnáxy ma Oliivus Kork. ³⁸ Es nidugekyu ja'ayuty jyajttu jəpyur jap ma ja muj tsajptujk es tmudoo'ita'añ ja Jesús.

22

Tkajxy'áttu pun wi'ixu Jesús yajmátsut

¹ Es ja pasku wyingoñu naty ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru. ² Es ja teedywyindsunuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpəjktur t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix 'yoogut ja Jesús, per ttsu'ugudu ja ja'ayuty.

Juudus tkayaka'añ ja Jesús

³ Net ja mujku'ugópk Satanás tmooy ja winma'añ yu Juudus Iskaryotu di'ibu ijtp nidu'uk ma ja nimajmajtskrə Jesusu 'yuxpəjkrə, ⁴ es oj ñejxy ma ja teedywyindsunuty es di'ibuty yu muj tsajptujk kywentu'ajttur, es myadyaky mut yu'ujuty wi'ix tkayaka'añ ja Jesús. ⁵ Es ja ja'ayuty xyondaktu es t'anmaaydyu ja Juudus ko tmo'oya'andu ja meeñ. ⁶ Es ja Juudus tkupejky es t'uxtaay ja winma'añ wi'ix tkayákut ja Jesús ko kyaju naty nu'unu ja'ay.

Nindsun'ajtum 'ya'ux

⁷ Es ma ja pasku ko ja ja'ayuty dya'ooktu ja byorreegu, ⁸ net ja Jesús tkejxy yu Peedru mut ja Fwank es t'anmaay:

—Nujx ya'abaadudu ja pasku a'ux.

⁹ Es yu'ujuty dyajtuudu:

—¿Ma xytsyeky es nya'abaadudats?

¹⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko miits mgajpndúkudut, net xypyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myənejxypy tuk tsiyu nuu, es xypyanujxut extu ma tyujktúku. ¹¹ Es xy'anuumut ja kudujk: “Ja Windsun yu'u myajtuujur: ¿Ma ja kwartu ma mbaat n'a'ux'áttudats mududsu n'uxpəjkrətyuk tyam ja pasku?” ¹² Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyuñ ma ja tukniku'uybyu tujk. Es xy'uxkúkut ja a'ux jam.

¹³ Es yu'ujuty ñujxtu es tpattu tugekyu éxtum 'yanmaay ja Jesús, es dya'abátudu ja pasku a'ux.

¹⁴ Es ko oorə oj tpatnu esu ja'ay 'y'a'ux'áttut, ta ja Jesús es ja 'yuxpəjkrətyuk ñaxwa'tstaaydyu meesu winduuy. ¹⁵ Net ja Jesús jyunañ:

—Njantsytsyékyuts es nduna'añuts mut miits yu tyadu pasku a'ux ma kyajnumts n'eeke. ¹⁶ Ja'a ko n'anuumudu ko kyajts nnakykyáyut ja pasku a'ux extu ko yajkuydyúnut ma ja Diosu kyutujkun.

¹⁷ Net tkone'ky tuk vasu vinu es tja'aygyudáky ja Dios es t'anmaay ja 'yuxpəjkrəty:

—Matstu es xyajwa'xtut miidsuty. ¹⁸ N'anuumudu ko kyajts nnaky'uugudats ja vinu extu ko myínut ja Diosu kyutujkun.

¹⁹ Es óknun tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios, net ttujkwa'xy es tmoodyu ja 'yuxpəjkrəty es t'anmaay:

—Yu'u tyaadu ujtsu nnini'x di'ibu yajkayakaamp mut miidsuty. Tundu du'un esuts xyjamyátstut.

²⁰ Es nandu'un ttuuñ mut ja vasu vinu ko kyaadyaay ma ja a'ux es jyunáñ:

—Tyadu vinu, yu'uts ja nne'pyñ di'ibu yajtamaamp yaj'yokaamp kots n'oogut miidsuty m'oy'ajtunguyxmuty es yu'uguyxm ja Dios mmo'oyudut ja jembyu kajxy'átyruu.

²¹ 'Es ja yedyujk di'ibuts xkyuyakaamp, ta tyam 'yity mut uidsuty ma tyadu meesu.

²² Es tuy'ajtun ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyo'oyuts ma ja o'kan ja tyu'u, éxtum ja Dios tu trujta'aky. Per puroobu ja yedyujk di'ibuts xkyuyakaamp.

²³ Net ja 'yuxpukputy ñayyajtuujudu ak yu'ujuty pánu da kuyakánur.

Pán waanu muj

²⁴ Net ak yu'ujuty ñayjyunánudu pánu da ni'igu muj ijtr. ²⁵ Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Ja naxwíñudu ja'ayu ryéuty esu gobernadoorty ñaymyujpajta'agudu, es ttsoktu es ja ja'ayuty jyuná'andut ko yu'u jyiky'attu tuy'ajtun muut. ²⁶ Per miidsuty kyaj du'an xytyúndut. Ko muj m'ita'anut ma Dios, kyaj mnaymyujpajta'agudut. Naybyujta'agudu éxtum di'ibu waanu mutskru, es di'ibu ana'amp, yu'u naybyujtákur éxtum tu'ugu tuumbu. ²⁷ ¿Es pán ni'igu muj? ¿Di'ibu uñaapy ma ja meesu es kyay, o ja tuumbu di'ibu wingiipy? Ja'a pán uñaapy es kyay, ¿kudii? Per uj tyámuts ma miidsuty éxtum di'ibu wingiipy.

²⁸ 'Es miidsuty tu xyjamyudáttuts es tu nandu'un m'ayowdu mut uj. ²⁹ Paaty éxtum yu nDeedyuts tu xmyo'oyuts ja kutujkun, uj nmo'oya'añuts miidsuty nandu'un ja kutujkun ³⁰ es mgay m'uuktut mut ujts mats ja nmeesu kots uj nmínut yajkutujkru, es nbujta'aktut miidsuty éxtumu gobernadoorty es m'ana'amut ma ja majmajtskru Israela myaangudyu tuump 'yaats.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtija'añuty

³¹ Es ja Jesús t'anmaay ja Peedru:

—Simonk, ja mujku'ugópk Satanás tu t'amdoy yu kutujkun ma Dios es miits myajwi-jtsxita'andu éxtum ja triigu yajwinxíty. Ja'adsu tyaadu n'andijpy, íxur w'ix myajpeky-tyúnudu. ³² Per uj tats nmunu'xta'aky ja Dios kudibu mmubujkun tyugoy'átut. Es ko mij mjodambítut, xpyudáktut ja mmagu'uguty es kyajts uj xymyastu'uttut.

³³ Es ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, uj nbanuxaambyuts mij oy mdimnuxut pujxndugóty, es extu óyuts ndim'oogut mut mij.

³⁴ Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Peedru, n'anuumu ko tyamyu, ko kyajnumu naty ja tugaak 'yuy, mjuna'anut tuguk ok ko kyajts mij xy'ixy'aty.

³⁵ Net ja Jesús dyajtuudu ja 'yuxpukputy:

—Kots mij ngajxtu n'ayuk kajxwá'xru es kyaj xmyunujxtu ja mmorral mut ja mdu'ugaayuk es ni mmeenduyk es ni mgu'ugu ni'igabu, ¿tii mdugoy'ajtxu oynu'anun?

Es yu'ujuty jyunandu:

—Ni tii.

³⁶ Net ja Jesús jyunáñ:

—Pes tyam n'anuumu, pán myudajtypy ja myorral es ja myeeñdyujk, wa'an dyajnejxy. Es pán kyaj tmudaty yu espaadu, wa'an tteeky ja wyit es tjúyut. ³⁷ Es n'anuumu koonum yajkuudyúnut mut uj éxtum ja Diosu jyaaybyajtun jyuná'añ: “Yajtúnur éxtumu axuk ja'ayun.” Pes, tugekyu di'ibu jaaybyéty ijtr mut uj, koonumu du'an tyuñ jyátudut.

³⁸ Es ja 'yuxpukputy 'yanmaayudu:

—Windsún, tyam majtsku espaadu.

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Mut yu'uy.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³⁹ Net ja Jesús tso'oñ es ñejxy ma ja Oliivus Kopk, éxtum jaayum ñejxy. Es ja 'yuxpukpukpuk ryanujxudu. ⁴⁰ Es ko jyajttu jam, net ja Jesús jyunáñ:

—Kajxta'aktu es kudibu mbekytyúndut.

⁴¹ Net ja Jesús ñejxy abeky tuk ka'tske'egyæn, es ñaygyoxtonaaydyáku es kyajxtáky, ⁴² es jyúnáñ:

—Tatu, pæn mdsejpy, yajjuga'agu tyadu vasu. Per kyaj tyúnat éxtumts uj ndseky, tun éxtum mij xytsyeky.

⁴³ Es net ñimiinu tu'ugu anklus di'ibu tsajpótm es jyotmukmooyu. ⁴⁴ Es ko jam jyantsy'ayooy muk, net kyajxtáky mut tugekyu myújaa, es pyxyíkyuty es xye'xy éxtumu ne'pyñ di'ibu ka'ap naxkujxy.

⁴⁵ Es ko pyude'ky mā naty kyajxta'aky, ta ñejxy mā ja 'yuxpújkputujk, es tpattu ak maadap, mut ko jyotmay'ooktu. ⁴⁶ Net ja Jesús jyúnáñ:

—¿Ti ko mma'adu? Pudu'uktu es mgajxta'aktut, kadiibu mbekytyúndut.

Jesús yajmátsy

⁴⁷ Támnumu naty ja Jesús 'yakkajxy ko myiindu mayja'ay es ja Juudas twinyo'oyudu, ja di'ibu ijtp mā nimajmajtskræ xrpújkpæ. Es ja Juudas tnimiiñ ja Jesús es ttsu'xa'añ.

⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaay ja Juudas:

—Juudas, ¿du'unuts xykyayaka'añ mut tu'ugu tsi'xyu?, uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu.

⁴⁹ Es ko ja 'yuxpújkputujk t'ixtu di'ibu jajtup, net dyajtuudu ja Jesús:

—Windsún, ¿n'ok'yajtu'unum yu espaadu?

⁵⁰ Es nidu'uk yu'ujuty dyajtsayujtu tu'ugu teedywyindsungópku tyuumbu es tnibo'tu ja 'ya'oydyatsk.

⁵¹ Net ja Jesús jyúnáñ:

—¡Mastu'ut! ¡Tu net!

Es net ja tyatsk ttoonæ, es dya'agudaku. ⁵² Es netu Jesús t'anmaay ja teedywyindsunuty es di'ibu muj tsajptujk kywentu'ajttup es ja mujja'aydyujkuty di'ibu naty yajnájxándup:

—¿Ti ko mmindu mut ja espaadu es ja kepy, éxtumxyupts uj nma'tspaty? ⁵³ Es kots uj n'ijty bom bom muj tsajptujk ñabotsoty, ni je'eyuts miits xykyatoonda. Per tyamu net tu tpaaty ja ooræ mā miidsuty mmada'agut es ja ka'óbybyuty.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

⁵⁴ Net tmajstæ ja Jesús es dyajnájxtæ mā ja teedywyindsungópku tyujk, es ja Peedru tpanejxy jagam jawæ. ⁵⁵ Es ja ja'ayuty dyajmújudu juun mā ja taja'a, es 'yu'uñudu xyamdu; es ja Peedru ñaxwe'tsy nandu'an mā ja ja'ayuty. ⁵⁶ Net tu'ugu kiixy po'oduumbu t'ijxy ja Peedru 'yu'uñu jam juumbu'am. Es tæyu 'yijxu es jyúnáñ:

—Tyadu yedyujk, yu'u naty mut ja Jesús jyudity.

⁵⁷ Net ja Peedru jyúnáñ:

—Nitu, kyajts n'ixy'aty.

⁵⁸ Es ko waanu 'yijty, jatu'ugu ja'ay 'yijxu ja Peedru es 'yanmaayæ:

—Mij mut yu'u mjudity nandu'an.

Net ja Peedru jyúnáñ:

—Kyaj 'yujtsuty.

⁵⁹ Es ko 'yijty éxtum tuk ooræn, net jatu'uk 'yanmaayæ:

—Tæy'ajtan ko tyadu yedyujk mut ja Jesús, ko Galileæ ja'ay yu'u.

⁶⁰ Net ja Peedru jyúnáñ:

—Kyajts nnijawæ ti mij mgajxypy.

Es ko ja Peedru du'an jyúnáñ, netyu ja tugaak oj 'yuy. ⁶¹ Es ja Jesús kyoo'awdijty es twin'ijxy ja Peedru. Net ja Peedru tjamejtsy éxtum 'yanmaayæ ja Jesús: “Kyajnumu naty ja tugaak 'yuy ko mij mjuna'anut tuguk ok ko kyajts xy'ixy'aty.” ⁶² Es net ja Peedru pyudseemy es kuwepy kuka'atsy juuy.

⁶³ Es ja ja'ayuty di'ibu kywentu'ajttup ja Jesús ttukxiktu, tvojptæ, ⁶⁴ twingudsu'umudu, es t'anumudu:

—May pæn tu mgóxyuty.

*Jesús, wyinduuy*ty di'ibū ana'amdap muj tsajptugóty

⁶⁵ Es t'anmaaydyu wi'ixátyuty es kyaj tmaj'ijxtu.

⁶⁶ Es ko oj xunūñ, net ñaymyujkadu ja mājja'aydyujk es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpūjktup, es dyajnjxtu ja Jesús ma di'ibū ana'amdap muj tsajptugóty. Es jap dyajtūdu:

⁶⁷ —Anmaagyuts, ¿mijtsu du'un mGristu?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Pun n'anmaapy ko du'un, kyaj xymyubáktut, ⁶⁸ es pun nyajtiibyuts oytyiity, kyajts xy'adsówdut. ⁶⁹ Es tyam es extu winu xuu winu tiempu, uj ja Naxwíñadu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'u'uñduts ma 'yaga'añgyu'u Dios di'ibū tugekyu mak'ajtan myudajtyry.

⁷⁰ Net nidugekyu ja'ajuty dyajtūdu ja Jesús:

—¿Tii mjūna'anaamp ko mij Dios m'U'unk'átyuty?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan, ujtsu du'un.

⁷¹ Net ja ja'ayuty ñay'anmaaydu:

—¿Ti nyajwa'anam ja testiigu? Tu nmudo'om tugekyu udsajtam di'ibū yu'u ku'am kyajxypy ko yu'u Dios 'yU'unk'átyuty.

23

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ta nidugekyu ja ja'ayuty jam juntoty pyudu'ktaaydyu, es dyajnjxtu ja Jesús ma Pilatu. ² Es jap tni'u'unudu es jyūnandu:

—Tuts nbaattu ko tyadu yedyujk ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydya'adsudu ja nja'ay'ajtam es jyūna'añ ko kyaj ngugubajtam ma yu yajkutujkpu kopk, es nandu'un jyūna'añ ko yu'u Kyrístuty, tu'ugu rey.

³ Net ja Pilatu dyajtuuy ja Jesús:

—¿Mijtsu du'un ja israelítudyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan, ujtsu du'un.

⁴ Net ja Pilatu t'anmaay ja teedywyindsúnuty es ja mayja'ayuty:

—Kyajts nbatu ti pyojpu tyadu yedyujk.

⁵ Es ja ja'ayuty ni'igu jyūnandu waanu muk:

—Yu'u ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydya'adsudu ja ja'ayuty, dyajtsondáky jap Galileeu, es extu yaa Judeeu.

Jesús, Erodus wyinduuy

⁶ Es ko ja Pilatu tmudooyu taadu, net dyajtuuy pun Galileeu ja'ay yu'u. ⁷ Es ko t'anmaaydyu ko du'un, net tkejxy ja Jesús ma Erodus di'ibū ijtp gobernador Galileeu es tu naty myiñ Jerusalén paskuxu'ajtru.

⁸ Es ko Erodus t'ijxy ja Jesús, net jyantsyxyondaky, ja'a ko tuuyup tja'ixy'atáñ ko tmudoy'ajty di'ibū Jesús tyiimpy. Es yu'u t'ixa'añ ko Jesús ttúnut ja muj'ajtan. ⁹ Es dyajtuuy may ja ayuk. Peru Jesús kyaj t'adsooy ni di'ibū.

¹⁰ Es nandu'un jap myiindu ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpūjktup, es ñi'uunudu mukta'aky. ¹¹ Net ja Erodus es ja syoldaadutujk kyaj t'agupujktu. Ta ttukxiktu. Net ttukpūjtáktu ja wyit éxtamu reydyujk es net tkejxy ja Jesús jatugok ma ja Pilatu. ¹² Ja Pilatu mut ja Erodus naymyadsip'ajtudubu naty es ko tadu xuu ñaymyabyujkadu jatugok.

Jesús ñiduku es 'yoogut

¹³ Es net ja Pilatu dyajnaymyujku ja teedywyindsúnuty es ja justisutujk es ja ja'ayuty, ¹⁴ es t'anmaay:

—Miidsuty tū xyajmíndu tyadu yedyujk es mjuna'andu ko dyajpudu'aktu ja'ayuty, es uj tats nyajtúy es nbayo'oyuts, es kyajts nbatu ni ti pyekey éxtum miits xyñi'uumudu. ¹⁵ Es nandu'un ja Eroodus kyaj ti tpatu ja pyojpu. Paaty tū tkajxumbíty jatugok mā ujtsum. Es mut yu'u, ni ti tkatúñ di'ibu tukpaadudup ja o'kun. ¹⁶ Paaty ndsaatsytyúnupts es óknúmts nasmátsut.

¹⁷ Pasku pasku ja Pilatu koonum tasmatsu tu'ugu tsimyja'ay di'ibu ja'ay tsojktup. ¹⁸ Net ja mayja'ayuty yaxkaktaaydyu muk:

—¡Kyaj! ¡Kyajts yu'u ndsoktu! ¡Nasmatsu Barrabás!

¹⁹ Es yu Barrabás yu'u naty tsimy ijtp mut ko tū naty tnibude'eky ja yajkutujkpu jap kajpnóty es yajja'ay'eeky.

²⁰ Es ja Pilatu ja'a jyatsojk es tjanasmátsut ja Jesús, paaty jatugoku Pilatu tjatukjay-gyukuyáñ. ²¹ Per ja ja'ayuty 'yak'ya'ax 'yajoktu muk:

—¡Yajkruuzpát, yajkruuzpát!

²² Es myuduguk ok ja Pilatu t'anuumudu:

—¿Per ti dun tū ttuundugóy? Új kyajts nbaaty ni ti pyojpu di'ibu kyu'oogup, wi'ix mbaat 'yeeky. N'oktsaatsytyúñuts es nasmátsuduts.

²³ Es ja ja'ayuty ni'igu jyunandu jantsy muk:

—¡Wa'an tkruuzpéty! ¡Wa'an tkruuzpéty!

Es ja'a ko muk yax jyojktu, net yajtuuñ ti tsojktup. ²⁴ Net ja Pilatu tkuyduuñ éxtum yu'ujuty ttsojktu. ²⁵ Es ko twin'ijxtu Barrabás, ta dyajpudsuumdu jap pujxndugóty mut ko tū naty tnibude'eky ja yajkutujkpu es yajja'ay'eeky. Net tasmajtsudu. Es ja Pilatu tkuyajky ja Jesús éxtum ja ja'ayuty ttsojktu.

Jesús kyruuzpéty

²⁶ Es ko ja Jesús yajmúnajxnu kruuzpajtpu, net tu'ugu yedyujk tmajtstu tu'aay di'ibu xyu'ajtypy Simonk es kyugajpnuty Sirene. Kyamotyū naty tū 'yotsy. Es ja soldaadutujk 'yanmaayū es tkajpūt agwanu yu Jesusu kyruuz.

²⁷ Es jyantsypyranjxudu mayja'ay, es ja'a mmut mayu toxytyujk di'ibu jantsyjuny jantsyyáxtup mut ja jotmay ko ja Jesús dyajkruuzpata'andu. ²⁸ Es ja Jesús tni'ijxumbijty es t'anmaay:

—Miits toxytyujkuty di'ibu tsunaaydyup Jerusalén, kátuts mij xyñiju'uydyu. Nayñi-ju'uyudu miidsuty ku'um es yu m'u'unk m'una'kuty, ²⁹ ja'a ko mínup ja tiempu ko mnayjuna'anudut: “Jotkujk di'ibu kyaj mbaat 'yu'unkraattu, di'ibu kyaj ty-im'u'unkráttu es di'ibu kyaj ya'u'unksit'itsta.” ³⁰ Net ja ja'ayuty jyuna'andut: “Kopk, nijijtpajtkuts udsuty”, es ja tun t'anuumut: “Yajnitugeegyats.”

³¹ Es t'ak'anuumudu Jesús:

—Új kyajts ni ti axuukpu ndúñum es xyajkruuzpatándupts. ¿Ti mjunaamp xytyijy es jyáttut ja Jerusalén ja'ayuty di'ibu ni'igu pyojpu ja'ayuty?, es yu'ujuty pátur ja muk tudyu'unun.

³² Es ja soldaadutujk dyajnuxtu nandu'un majtsku axuk ja'ay es dyajkruuzpata'andu mut ja Jesús ti'igyū. ³³ Es ko tmajajttu mā ja lugaar txu'aty Kalaveeru, net dyajkruuzpajttu ja Jesús. Es pu'aaybu'aay ja majtskpu axuk ja'ay. ³⁴ Es ko jam dyajkruuzpajttu, ja Jesús jyunañ:

—Tatu, pojpu'maxtu, ja'a ko kyaj tñijáwudu di'ibu tyuundup.

Es ja soldaadutujk ttuundu ja rifu es dyajwa'xut ja Jesusu wyit. ³⁵ Es ja mayja'ayuty t'ijxtu jam, es extu ja justisutujk ttukxiktu ja Jesús es jyunandu:

—Wiink ja'ay tū dyajtse'eky. Wa'an ku'um tnayyajtse'egyuty pan tūy'ajtan ko yu'u Kyrístuty, ja di'ibu Dios tū twin'ixy.

³⁶ Net ja soldaadutujk nandu'un tnixik ttukxiktu ja Jesús es t'awa'anudu ja vinu ta'am, ³⁷ es jyunandu:

—Pan tūy'ajtan mij ja israelitu ryey, nayyajnitso'ogudu mij ku'um.

³⁸ Es 'yity jam kyubajm kuxja'ay grieeḡu es latín es ebreeu di'ibu junaamp: “Tyadu yu israelítuty ja ryey.”

³⁹ Es tu'ugu axuk ja'ay di'ibu jam kuduy ijtp kruuzkujxy nandu'un jyunañ axuk:

—Pun mij mGristu, naysajnitso'ogudu kum es udsaty xyajts'o'oktadats nandu'un.

⁴⁰ Es jatu'uk t'ooy ja myugu'uk es t'anuumu:

—¿Kyaj xytsyu'ugu ja Dios ko mij nandu'un myajtydyuñ? ⁴¹ Udsajtam mut ja tuj'ajtun tyam n'ayo'om, ja'a ko udsajtam ngumado'om di'ibu tu ndu'unum. Peru tyadu yedyujk ni tii tu tkatuundugóy.

⁴² Net jyunañ:

—Jesús, xyjamyátsupts ko mja'tut ma myajkutuka'añ.

⁴³ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tuj'ajtun n'anuumu ko tyamyu nmunujxut tsajpótm es m'ítut mut uj.

Jesús 'yeeky

⁴⁴ Jaa naty kijkyxuu, net tugekyu naxwíndu kyoodsudyaay es 'yijty tuguk ooru wingoots, ⁴⁵ ja'a ko ja xuu wyindujktaay. Es net ja aduy di'ibu muj tsajptugóty kyutswa'xy kujkujm. ⁴⁶ Net ja Jesús yaxkeky:

—Tatitu'unk, axájugats ja n'anmujja'an.

Es ko du'un jyunañ, ta 'yo'knu. ⁴⁷ Es ko ja soldadu windsun t'ijxy éxtam jyajtu, net ja Dios t'awdajty es jyunañ:

—Tuj'ajtanu tyadu yedyujk kyaj ti ttuundugóy.

⁴⁸ Es nidugekyu ja mayja'ayuty di'ibu 'yijxtu jap éxtam jyajtu, net tsoy'onnuu jap es tkojtu ja kyaatsy mut ja jotmay. ⁴⁹ Es nidugekyu ja ja'ay di'ibu 'yixy'ajttap ja Jesús, mut ja toxytyujkuty di'ibu padso'onu Galileeu, wyu'umdu jagam es t'ijxtu éxtam jyajtu.

Jesús ñaxtuku

⁵⁰ Es tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Josee es jyiky'aty tuj'ajtun muut es kyugajpnuty Arimateeu, Judeeu ñaxóty. Es ja Josee nandu'un yu'u nidu'uk di'ibu ana'amp muj tsajptugóty. ⁵¹ Tadu Josee t'awixy nandu'un ko myínut ja Diosu kyutujkan es kyaj ti'igyu mut 'yity ja ja'ayuty di'ibu janandu esu Jesús 'yoogat. ⁵² Net tninejxy ja Pilatu es t'amdooy ja Jesusu ñini'x. ⁵³ Es ko dyajjanajktu kyruuzkujxy, net t'abijttu mut tu'ugu muj wit es tpujtáktu ma tu'ugu o'kpu jut di'ibu naty yu'u tu dyajtsajtsjuty dyajpa'ajutyuty tsawíñ es ma kyajnum ja o'kpu ñaxtuku. ⁵⁴ Esu naty ñayjyujp'ixudu ko ja saabudu xuu dyajtsondá'aga'andu.

⁵⁵ Es ja toxytyujkuty di'ibu naty tu tsooondu mut ja Jesús jap Galileeu, tranujxtu ja Josee es t'ijxtu ja o'kpu jut es wi'ix jajpujtáky ja Jesusu ñini'x. ⁵⁶ Es ñajxnudu ma tyujk es dya'uuyudyu ja pa'ak xu'kpu es ja ingwéntuty. Es net pyo'xtu ma ja saabudu xuu éxtam ja ana'amun jyuna'añ.

24

Jesús jyikyppyeky

¹ Es domingu xuu tsejkyu ja toxytyujkuty tmunujxtu ja pa'ak xu'kpu di'ibu naty tu dya'óyudu. Jam dyajnujxtu ma ja Jesús tu ñaxtuku. ² Ko jyajttu jam, net tpattu wiink tsoo ja tsaa di'ibu naty 'yagu'ay'ajtypy ja jut. ³ Es ko tyujkudu jap, kyaj tpattu ja Jesusu ñini'x. ⁴ Es kyaj tmawinma'añbyattu ti tu jyátyuty. Netyu kyuxe'ky majtsku yedyujk di'ibu wyit jantsy ta'xp. ⁵ Net ja toxytyujkuty tsu'kudu es ñaxku'ijxudu, es ja yedyujk 'yanmaayudu:

—¿Ti ko miits xy'uxta'aydyu yaa ma o'kputy di'ibu jiky'ajtp? ⁶ Kyaj ja yaa. Tu jyikyppyeky. Jamyatstu wi'ix m'anmaayu ko nátyñum 'yity jap Galileeu: ⁷ “Uj, ja Naxwíndu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyajkuyaka'añuts ma ja pekyja'aydyujk es xyajkruuzpátadats. Es ko 'yítut tuguk xuu, njikyuyúkadats jatugok.”

⁸ Net ja toxytyujkuty tjamyajtstu éxtam ja Jesús jyunañ. ⁹ Es ko jyajnudu jatugok jap kajpnóty, net ttukmumadyaktu nidugekyu ja nimajk tu'ukpu uxpujkrpu es nidugekyu

di'ibu jap ak'ijttar. ¹⁰ Esu tadu toxytyujkuty 'yijttu Mariiu Magdalenu, Fwanu, Mariiu di'ibu Santya'agu tyaak'ajtypy, es ja wiinkpu toxytyujkuty. ¹¹ Per ja xprujkputujk kyaj tmubujktu, es jyunandu ko loku di'ibu kyajxtar.

¹² Net ja Peedru tso'oñ es ñejxy pwe'egyua ma ja o'kpu jut es kyu'ijxu jap ogajp. Je'eyu jap ja wit 'yity di'ibu muut ja Jesús ya'abijty. Es net ja Peedru jyumbijnu jotmaymyuut.

Jesús kyuxe'eky Emaús tu'aay

¹³ Es net nimajtsku xprujkpu tsoyoondu Jerusalén es ñujxtu ma ja Emaús kajpn, di'ibu jagam majk tuk mil metrún, ¹⁴ es kyajx myadya'aktu tugekyu di'ibu naty tu jyátyuty.

¹⁵ Es ko yu'ujuty du'un kyajx myadya'aktu esu Jesús ku'um ñiwingoonu es tyu'uyo'oydyu muut. ¹⁶ Per ja Dios kyaj tyuk'axkajpu ko yu'ujuty ja Jesús. ¹⁷ Net ja Jesús dyajtuuy:

—¿Ti mmadyáktar tu'aay?

Es net yu'ujuty wya'k'a'adu jotmaymyuut. ¹⁸ Net yu'u nidu'uk di'ibu xyu'ajtypy Kleofus 'yadsooy:

—Tugekyu ja'ayuty tñijawudu di'ibu tu jyátyuty Jerusalén ma pasku xuu. ¿Tii mij naydu'uk mjabye'xy'ajtp Jerusalén es kyaj xyñijawu ti jam tu tyuñ tu jyátyuty?

¹⁹ Net ja Jesús dyajtuuy:

—¿Ti jap tu jyátyuty?

Es yu'ujuty jyunandu:

—Extam tu ttundu ja Jesús nazarenu. Yu'u tu 'yity Diosu kyugajxpu di'ibu tyiimpy ja muj'ajtun es ya'uxpeky mut ja Diosu kyutujkun, es nidugekyu ja'ayuty myuj'ixudu. ²⁰ Per ja teedywyindsúnuty es ja njustisu'ajtum tu tkuyaktu ma ja Pilatu es dyajkruuzpátat.

²¹ Es uudsuty njuna'andu ko yu'u yajnitso'ogup ja israelítuty. Es tyam tyugukxuar ma dya'ooktu es dyajnaxtúkudu. ²² Nandu'un uudsudyu nmugu'uguty toxytyujk tuts du'añu xyajwu'umudu. Aambyu jepy tu 'yotstu ma ja o'kpu jut, ²³ per kyaj ja Jesusu ñini'x tu tpaattu. Net tu jyumbijnudu es xytyukmumadya'aktats ko tu t'ixtu nimajtsku anklus di'ibu tu 'yanuumudu ko Jesús taa jyiky'aty. ²⁴ Es net tu 'yotstu nija'ajuty uudsudyu nmugu'uk es tu tpaattu éxtamu toxytyujk jyuná'andu, per ja Jesús kyaj tu t'ixtu.

²⁵ Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Ti ko mgujuunuty miidsuty? ¿Ti ko kyaj xymyubuktu tugekyu di'ibu Diosu kyugajxpu kyuxjaay? ²⁶ Yu'ujuty oj tkuxja'aydyu wa'ats ko yu Kristu 'yayowa'añ es 'yooga'añ es óknam yajkutúkat mut ja muj'ajtun.

²⁷ Ta ja Jesús oj 'yawa'anxudu ja Diosu 'yayuk ma ku'um yajnimadya'aky, tyimtsonda'aky di'ibu Moisés jyaay es tugekyu nu'un ja Diosu kyugajxpu tkuxjaaydyu.

²⁸ Es ko jyajttu ma Emaús kajpn, ja Jesús éxtam jyawu tyu'unaxañ. ²⁹ Per yu'ujuty dyajwu'umándu es t'anmaaydyu:

—Wu'um mut uudsuty ja yaa. Tu tsyu'ujunu.

Net ja Jesús wye'emy es tyujku mut yu'ujuty. ³⁰ Es ko jam 'yu'uñu nidugauk ma ja meesu es 'ya'ux'ata'andu, net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tkuni'xy. Net ttujkwa'xy es tmooydyu ja nimajtskpu. ³¹ Es netyu t'axkajptu ko yu'adyu Jesús. Netu Jesús pojñ tyugooy. ³² Es yu'ujuty ñayjyunánudu:

—Paadyumu du'un xyjatukja'am ja oy'ajtun ko mut tu ndu'uyo'oyum es nmadyákum es xytyuk'awa'anum ti ja Diosu jyaaybyajtun 'yandijpy.

³³ Es netyu tsoy'onda es ñujxtu jap Jerusalén. Es jap tu naty ñaymyúkudu ja nimajk tu'ukpu xprujkputy mut ja jyamyuuduty. ³⁴ Es yu'ujuty t'awa'anudu ja nimajtskpu:

—Tuy'ajtun ko ja Jesús tu jyikypyeky. Simonk tu t'ixy.

³⁵ Net ja Kleofus mut ja myugu'uk tmadyaktu éxtam tu jyátyuty tu'aay es wi'ix tu t'axkaptu ja Jesús ko ja tsajkaaky tu ttujkwa'xy.

Di'ibu Jesús tyuknipejkyu ja 'yuxprujkputy

³⁶ Es yu'ujuty t'akmadya'aktu tadu ayuk ko ti'in kyuxe'ky ja Jesús ma yu'ujuty es kyajxpo'xudu, 'yanmaay:

—Agujk'át jotkujk'áttu miidsuty.

³⁷ Ta jyantsytsyu'kudu. Du'un jyunandu ko ijmā'ttup. ³⁸ Es ja Jesús 'yanmaayudu: —¿Ti ko mjetmay'ooktu? ¿Ti ko kyaj xymyubaktu ko ujtsu du'un? ³⁹ Ixtats ja ngu'u es ja ndékyuts ko ujtsu du'un ku'um. Toonguts es ixtu ko tuj'ajtun. Yu ijmā'tun kyaj tmudaty yu xyixy es ja pyajk éxtam miits xy'ixtats uj nmudaty.

⁴⁰ Es ko du'un 'yanmaayū, tyuk'ijxū ja kyū'u es ja tyeky. ⁴¹ Es yu'ujuty kyajpyum tmabeky mut ja xondakun es du'uñu wyu'umudyaaydyu. Net ja Jesús 'yanmaayū: —¿Kyaj ti xymyudattu di'ibu nju'xum?

⁴² Net myooyudu tuk pedazu ajkx tsā'ayu'unk. ⁴³ Es ja Jesús tje'xy yu'ujuty wyinduuy. ⁴⁴ Es net 'yanmaayū:

—Kots miidsuty muut n'ijty, n'anmaaydyu ko yajkuudyuna'añ di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaaydyu es di'ibu mā Salmu neky di'ibuts uj xyñigajxp.

⁴⁵ Net ja Jesús tyukjaygyujkudu ja Diosu jyaaybyajtun, es jyunāñ:

⁴⁶ —Du'un 'yity kuxja'ay ko koonum yu Kristu 'yoogut, es kumdujuk xuu jyikyryúkut.

⁴⁷ Es mut yu'ugyujxm yajkajxwā'xut mā tugekyu naxwíñudu, tsyonda'agut Jerusalén, ko yu ja'ayuty dyajtugátstat yu wyinmā'añuty, net ja Dios pyojpuma'xudut. ⁴⁸ Es miits m'ijttap testiigu mā tyaadu tugekyu. ⁴⁹ Mudowdu. Ujts ngáxup mā miidsuty di'ibuts ja nDeety tu twanda'aky. Per miits wu'umdu yaa Jerusalén extu ko xy'axájut ja muk'ajtun di'ibu Dios kyaxaampy.

Jesús tsyajpéty

⁵⁰ Net ja Jesús yajtso'onudu jap Jerusalén es yajnujxudu Betañu, es dyajpude'ky ja kyū'u es kyunu'xudu. ⁵¹ Es ko kyunu'xtaayū, net tsyajpajnu es ñujxnu tsajpótm. ⁵² Net yu'ujuty t'awdattu Dios es jyumbijttaayñu, jantsy jotkujk jyajnudu Jerusalén. ⁵³ Es tim jap'ajttup mā ja muj tsajptajk es t'awdattu ja Dios.

Oyby_u Ayuk Di'ibu Fwank Jyaay

Diosu 'yU'unk jyambity ja'ay

¹ Ko di'ibáty tsyondaky, taa natyñu ja'a di'ibu yajtijp Ayuk. Es yu Ayuk yu'u nandu'unu Dios, es mudumu naty ja Dios Teety. ² Yu'u naty 'yity jawyiin mudu Dios. ³ Ja Ayuk ja'a muut Dios dyajkojy tugekyu di'ibu jaa'ajtr. Tugekyu di'ibu yajkoj, kyaj oj ti kyojy pun kyaj ja'a muut. ⁴ Ja'a di'ibu yajtijp Ayuk, ja'a yajk ja jiky'ajtan nidugekyu di'ibu jiky'ajttap, es yu'u du'un ja jajun di'ibu ñu'umooy tyu'umooy nidugekyu ja'ayuty ya naxwiin. ⁵ Esu tadu jajun, yu'u dan jajp ma kyoodsuty, es kyaj yu koots'at mbaat dyajtugóyu tadu jajun.

⁶ Dios tkejxy tu'ugu ja'ay, Fwank'ajtr. ⁷ Ja'a oj myiñ es tnikajxpátut di'ibu ijtr éxtum ja jajun, esu du'un nidugekyu ja ja'ayuty myubúkudut. ⁸ Ja Fwank, kyaj yu'ujuty ja jajun, je'eyu yu'u tnikajxprétyu tadu jajun. ⁹ Ja jajun tuy'ajtanbu di'ibu kyujajpy kyute'xyry nidugekyu ja ja'ay, ja'a miin ya naxwiin.

¹⁰ Ijtrp naty ja ya naxwiin. Oyu natyu Dios ja'a muut tu tjayajkojy ja naxwiñudu, kyaj 'yuxkajpudu ja ja'ayuty. ¹¹ Ja'a oj tjanimíñ di'ibu jya'a'ajtypy, es kyaj oj kyurúkudu. ¹² Per nidugekyu di'ibuty kupujkudu es myubujkudu, dyajnigutujku es yu'ujuty 'yu'unk'átudut ja Dios. ¹³ Yu'ujuty kyaj Dios 'yu'unk'átuty mut ko ja'ay yajmiin yajjajtudu, es ni mut ko du'unu ja'ay ttseky, Dios axájudup mut ko ku'umu du'un ttseky.

¹⁴ Di'ibu yajtijp Ayuk, ja'a jumbijp ja'ay es jyiky'ajty ma uudsuty. Es uudsuty tats n'ixtu ja myuj'ajtan, ja kyuum muj'ajtan di'ibu tu'ugu Dios 'yU'unk'ajtypy, es tmudaty ak tim tuy'ajtan es ak tim kunu'xun. ¹⁵ Es ja Fwank ñikajxpejtypy éxtumu tyeestiigu es jyanáñ: —Tyaadu du'un di'ibuts n'andijpy kots njunáñ ko di'ibu miimp óknun es jawyiin uj, yu'u du'un jawyiin, ja'a ko taayumu naty jékyap kots uj nmiin.

¹⁶ Tu Jesukristu xkyunu'xum kanak nipat. ¹⁷ Myooy ja Dios ja Moisesu 'yana'amun, per ja tsojkan es ja tuy'ajtan yajmiin ja Jesukristu. ¹⁸ Ni na'anun pun tka'ixy ja Dios Teety, per yu Diosu 'yU'unk di'ibu jam mut ti'igyu 'yity ja Dios Teety, yu'ujuty tu xtyuk'ijx xtyuknija'am wi'ixu dan ja Dios Teety.

Fwank Yajnu bajtrp tñigajxy ja Jesús

¹⁹ Yu Jerusalén israelítuty tkajxtu ja teedyuty esu levitu ja'ayuty di'ibu myuduundap ja teety, es dyajtawa'andu ja Fwank:

—¿Mbúnu dan mij?

²⁰ Fwank 'yadsooja tuy'ajtan:

—Uj kyajts nGrístuty di'ibu Dios wyandak tkajxa'añ.

²¹ Ta yajtuujumbijtudu jatugok:

—¿Mbúnxu dan mij? ¿Tii mijtsu du'un ja Diosu kyugajxpu Eliiasu?

Ta Fwank 'yadsooy:

—Kyajts uj n'Eliiasuty.

Ta yajtuujumbijtkójubu:

—Pes, ¿tii mijtsu du'un ja Diosu kyugajxpu di'ibu minaambu?

Ta 'yadsooy:

—Kyaj.

²² Ta yajtuujumbijtudu jatugok:

—Pes, ¿mbúnu dan mij? Uj nmunujxándupts ja tuy'ajtan ma ja di'ibuts tu xkyaxtu. Paaty, ¿ti ayúkats xmyeepy esuts nmunujxut?

²³ Ta 'yadsooy ja Fwank:

—Ujtsu dan miimp kugajxy muj ittum es n'anuumudats miidsuty: “Yajtáwdu ja tu'u ma myina'añ ja Windsún” —du'un éxtum jyuna'añ ja Diosu kyugajxpu Isaiiu.

²⁴ Es nandu'un myiindu di'ibu fariseeu ja'ayuty kyajxtu. ²⁵ Net yajtuujudu ja Fwank:

—¿Ti ko myajnubéty pun kyaj mij mGrístaty, o m'Eliiusaty, o tadu Diosu kyugajxpu?

²⁶ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Uj yajnu bajtputš mut ja nuu, per ma miidsaty ta tu'uk di'ibu miidsaty kyaj xy'ixy'attu, ²⁷ es yu'u miimp óknam. Es kyajts uj xyñitaku, ni je'eyu yu kyu'uk nga'agájudat éxtamxyuptš uj n'ityuats tyuumban.

²⁸ Tyaadu tyuun jyajtu ma ja naxwíndu di'ibu xyu'ajtypy Betañu, Jordán mujnu awiiñ, ma ja Fwank dyajnubéty ja ja'ayuty.

Jesús, ja Diosu wyindsu'kun

²⁹ Jakumbom ja Fwank t'ijxy ja Jesús ko myuwingóñuty. Ta jyunáñ:

—¡Ixtu! Tyaadu du'un ja Diosu Byorreegu'unk di'ibu wu'amp éxtamu windsu'kun es yajpojrunitugóyut ya naxwiiñ. ³⁰ Tyaadudu dun nmadyak kots njunáñ: “Oknum myiñ ma uj tu'ugu yedyujk di'ibu du'un jawyiin kudiinum uj, ja'a ko taayamu natyñ jékyup kots uj nmiiñ.” ³¹ Kyajts uj ku'um nnija'aju punu dun yu'u. Per nmíñuats uj es nyajnubétyuats mut ja nuu, es t'axkáptut yu israelitu ja'ayuty.

³² Fwank nandu'un jyunáñ:

—Uj nan tuts n'ixy tsajwínm kyuda'aky yu Espiritu Santu du'un éxtam tu'ugu paku'unk, es kyuxke'eky ma ja Jesús. ³³ Uj kyajnumdsu naty nandu'un nnijawu punu'u. Per kodsu Dios xykyejxy nyajnubátut mut ja nuu, ja'ats xy'anmaay: “Ko yu Espiritu Santu xy'ixut jyunaky es kya'at ma ja yedyujk, yu'u du'un di'ibu yajnubátup mut ja Espiritu Santu.” ³⁴ Tadsu net n'ixy, es ujtsu du'un nnikajxrejtypy ko yu'udyu Diosu 'yU'unk.

Jesusu 'yuxpujkrpu jawyiimbu

³⁵ Jakumbom tapu naty jatugok ja Fwank mut nimajtsk di'ibu panujxudup. ³⁶ Ko Fwank t'ijxnajxy ja Jesús, ta jyunáñ:

—¡Ok'ixtu! Tya du'un ja Diosu Byorreegu'unk.

³⁷ Ja nimajtskrpu Fwangu 'yuxpujkrpu tmudoodu ko du'un jyunáñ. Ta tpanujxtu ja Jesús.

³⁸ Es net ja Jesús ñayjyu'ijxu. Ta t'ijxy ko pyanujxudu. Ta t'anmaay:

—¿Ti dun m'uxtaaydyup?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ya'uxpujkrpu, ¿ma mij mdsuunu?

³⁹ Esu Jesús 'yadsoojambijtudú:

—Min xy'ixtu.

Ta oj ñujxtu ma dun tsyuuunu. Es jam oj kyudsu'ujunudu, ja'a ko ma taxk yaxrunu naty.

⁴⁰ Es nidu'uk di'ibu Fwank panujxudup, ta oj tpanejxy ja Jesús, ja'a yu Andrés, myuga'axu Simonk Peedru. ⁴¹ Kyajnumu naty ti tyuñ jyátyuty es ja Andrés oj t'uxta'ay ja myuga'ax Simonk. Ta t'anmaay:

—Tu net nbátum ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx.

⁴² Ta ja Andrés oj tmunejxy ja myuga'ax Simonk ma naty ja Jesús. Es ko ja Jesús t'ijxy, ta 'yanmaay:

—Mijtsu du'un Simonk, Jonasu 'yu'unk. Es mij mxu'átup Sefus (di'ibu yaj'andijp Peedru).*

Jesús dyaxu ja Felipu esu Natanael

⁴³ Jakumbom ja Jesús tsoonáñ ñujxa'añ Galileeu. Net tpaty ja Felipu es t'anmaay:

—Pamiinguts.

⁴⁴ Yu Felipu, Betsaydu kyugajpnuty, ma nandu'un 'yittu Andrés esu Peedru. ⁴⁵ Ta ja Felipu tsoyo'oiñ, oj t'uxta'ay yu Natanael. Ta t'anmaay:

—Tuts n'ixtu ja yedyujk di'ibu Moisés es di'ibu Diosu kyugajxputy jyaaydu ma ja Diosu jyaaybyajtun. Yu'u Jesús, 'yu'ungu Josee, di'ibu kugajpn Nazaret.

⁴⁶ Net ja Natanael jyunáñ:

—¿Tii wa'an da mbaat pyudsemy Nazaret di'ibu oy?

* 1:42 Peedru yu'u grieequ kyajxy di'ibu yajpudsuump tsaa.

Felipə 'yadsoojə:

—Min xy'ixy.

⁴⁷ Ko Jesús t'ijxy myəwingóñaty yə Natanael, ta jyənán:

—Tyaə tu'uk myiñ ja israelitə ja'ay di'ibə kyaj 'yanda'aky.

⁴⁸ Net ja Natanael yajtuujə:

—¿Wi'ixəts mij xy'ix'aty?

Jesús 'yadsoojə:

—Əj mij n'ixy'ajtyəts kyajnumə natyə Felipə mwóyaty ko naty m'u'uñə iigə patkə'əy.

⁴⁹ Net 'yadsooy ja Natanael:

—Ya'əxpəjkə, jmijsə də'un Dios m'U'unk'ajtəp, mijsə də'un ja israelítədyə ryey!

⁵⁰ Jesús 'yadsoojə:

—¿Xymyəbjkəts əj mij ja'a ko tə n'anəumə kots mij n'ijxy iigə patkə'əy? Pes tyam xy'ixət di'ibəty ni'igə məj.

⁵¹ Nandə'un jyənán ja Jesús:

—Jantsy təy'ajtənəts miits n'anəumədə ko m'ixtəp awə'əts ja tsəjp es xy'ixət ja Diosə 'yankləs pyat jyənáktət mə əj, ja Naxwíñədə Ja'əyədyə Kyudənaəbyə.

2

Pəjk ukən jap Kanaa

¹ Kyumdəgək xəu tu'uk ja pəjk ukən 'yity jam Kanaa, ñaxwíñədə Galileə. Tamə naty nandə'un yə Jesusə tyaək. ² Es ja Jesús mət ja 'yəxpəjkəty oj ñəjxtə mə ja ja'ay pyeky ko yajwoodə. ³ Ko oj ja vinə kyexy, ta ja Jesusə tyaək 'yanməəy:

—Kyajnəp ja vinə.

⁴ Ta ja Jesús t'adsooy ja tyaək:

—Nanitu'unk, ¿ti kots də'un xy'anəumə? Kyajnumts əj xyñəpaəty.

⁵ Net ja Mariiə t'anməəydyə ja di'ibə naty jam wingəydyəp:

—Kuydyundə təgekyə di'ibə mduk'ana'aməp.

⁶ Tamə naty tədujkə nəədəjk di'ibə ak tim tsəə, di'ibə israelítəty yajtuundəp ko ñəyyajwə'adsədə. Es tu'uk tu'ugə nəədəjk məgo'px litrən tyəkə nəə. ⁷ Jesús t'anməəydyə ja wingiəbyəty:

—Ya'utstə mədə nəə tyadə nəədəjk.

Ta dya'ujtstə. ⁸ Net ja Jesús t'anməəydyə:

—Jaəptə net waanə es mənəjxtə mə xəduumbə.

Es də'un ttuundə. ⁹ Es ja xəduumbə t'ukməjtsy ja nəə di'ibə naty tə jyəmbity vinə. Ni tkanijawə mə myiñ, ja'ayə ja wingiəbyəty ñija'adəp mə tsyooñ, ja'a ko yə'ədyə naty tə tjuuttə ja nəə. Ta ja xəduumbə tməj'yáxə ja pəjkəp yedyəjk. ¹⁰ Ta t'anməəy:

—Jawyiin t'uuktə nidəgekyə ja vinə waanə oybyə, es ko ja jəbye'xyəty tə t'úknədə naty, nétnəp yajmooydyə ja vinə di'ibə kyaj nəgoə 'yóyəty. Es mij jəmbit xytyuñ. Oknəp xyəky ja vinə waanə oybyə di'ibə naty myə'ijtypy pəjke'eky.

¹¹ Yə ijxwə'əmən di'ibə myədəjtypy ja məj'ajtən di'ibə Jesús tyuun jap Kanaa, Galileə ñəəxóty, ja'a yə'ə ja jawyiimbə ijxwə'əmən di'ibə myədəjtypy ja məj'ajtən di'ibə Jesús tyuun. Esə də'un dya'ijxə ja myəj'ajtən es ja 'yəxpəjkəty myəbjkədə.

¹² Ko tyadə xəu ñəjxy, net ja Jesús jyəjptáknə Kafarnaúm mət ja tyaək esə myəga'axəty esə 'yəxpəjkəty. Jap 'yijttə məjtsk təgək xəu.

Jesús dyəjpədsəmy di'ibə juuy to'ktəp mə ja məj tsəjptəjk

¹³ Es kom wingoombə naty ja israelitə pyəskə xəu, ta Jesús pyətəjkə Jerusalén. ¹⁴ Jap məj tsəjptəjk ñəbótsoty tpaty di'ibə tye'kypy éxtəmə windsə'kən: tsəjkəə, borreegə esə pak, es jap di'ibəty wyin'uñəəydyəp ja tyeeky di'ibə ja'əyədyə myeeñ wyingugoonədəp es də'un tniək tnitundə. ¹⁵ Ko tyadə Jesús t'ijxy, ta tu'ugə wyojpn dya'o'oyə ak tim po'o. Net twojppədsəməəydyə di'ibətyə naty jap tye'kypy ja borreegə esə tsəjkəə. Es

tnaswújudu ja myeeñ di'ibu wyingugoondup ja meeñ es dyajjumbijty ja myeesu. ¹⁶ Es ja di'ibu tye'kypy ja pak t'anmaay:

—Yajpudsúmdu tyaadu ja yaa! ¡Kátudsu nDeedyu tyujk xyajwa'añ maaydyujk!

¹⁷ Net ja 'yuxpújkpúty tjamyajtstu ja Diosu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: “Ndso-jk'e'kypyuts ja mdújk.”

¹⁸ Net myiindu ja israelitu wyindsúnuty es yajtuujudu:

—¿Ti ijsxw'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun mij xytyuk'ijxtup ko mij xymyudaty ja kutujkun es du'an xytyúnut yu tyaadu?

¹⁹ Esu Jesús 'yadsooju:

—Jitu tyadu muj tsajptujk, es tuguk xúuts ngójuduts jatugok.

²⁰ Ta ja israelítuty 'yanmaayudu:

—Justyikxytyudujk jumajt 'yity es 'yabejty, ¿es mij tuguk xuu xykyoja'añ?

²¹ Per ja Jesús ko tmadyaky ja muj tsajptujk, ja'a du'an myadyakypy ja kyum nini'x.

²² Paaty ko Jesús 'ye'ky es jyikypyejky, ja 'yuxpújkpúty tjamyajtstu ko du'an Jesús jyunañ, es tmubujktu di'ibu ijtp jaaybyéty ma Diosu jyaaybyajtun es di'ibátyu natyu Jesús tu yanu'umxuty.

Nija'ap ja Jesús ja ja'ay ja jyot wyinma'añ

²³ Ko naty ja Jesús 'yity Jerusalén ko pasku xuu, may ja ja'ay myubujkudu ko t'ijxtu ja ijsxw'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun. ²⁴ Per ja Jesús kyaj ñaygyuyajku ti'igyu mut yu'ujuty, ja'a ko 'yixy'ajttaaydyup nidugekyu. ²⁵ Es ja Jesús kyaj t'awijxy esu wiingátypyu ja'ay tyukmumadya'agudut wi'ixu ja'ay ja jyot wyinma'añ, yu'u ku'am ñija'abu naty wi'ixu wyinma'añ ja ja'ayuty.

3

Jesús esu Nikodemu

¹ Nidu'uk di'ibu ana'amp muj tsajptugóty, fariseeu ja'ay, es ja'a txu'aty Nikodemu, ² ja'a ñimiin ja Jesús koots, es t'anmaay:

—Ya'uxpújkpu, nnija'adapts ko Dios tu mgéxyuty es xya'uxpúktuduts, ja'a ko ni pún mbaat tkaya'íxyuty yu ijsxw'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun éxtam mij xya'íxyuty, pún kyajpu Dios pyudúkyty.

³ Es ja Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Jantsy tuj'ajtunuts mij n'anuumu, di'ibu kyaj jatugok myiñ jya'ty jemy, kyaj mbaat t'ixy ja Diosu kyutujkun.

⁴ Net ja Nikodemu dyajtuuy:

—¿Per wi'ix mbaat tu'ugu ja'ay muj'una'knu myiñ jya'ty myumajtsk ok? ¿Wi'ix mbaat tyuku tyaaq jyodoty es jya'tut ya naxwiiñ jatugok?

⁵ Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Jantsy tuj'ajtunuts mij n'anuumu, pún kyaj jatugok myiñ jya'ty jemy mut ja'agyujxm ja nuu es ja'agyujxm ja Diosu Jya'ajun, kyaj mbaat tyuku ma Diosu kyutujkun.

⁶ Pún toxytyujk yajmiin yajjajtup, ja'ay yu'u; es pún ja Diosu Jya'ajun yajmiin yajjajtup, ja'ajun yu'u. ⁷ Katu du'añu mwu'umu kots mij tu n'anuumu es tsojkup jatugok mmin mja'ttut jemy. ⁸ Yu poj, pojpu'u oytyim maaty, es mmudeepy ko pyoju, per kyaj xyñijawu ma tsooñ es ni xykyanijawu ma ñejxy. Es nandu'unu dunu tyaadu tugekyu di'ibu ja Espírítu Santu yajmiimpy yajjajtypy jemy.

⁹ Ta ja Nikodemu dyajtuujumbijty ja Jesús:

—¿Per wi'ix mbaadu tyaadu du'an tyuñ?

¹⁰ Jesús 'yadsooju:

—Mijtsu du'an tu'ugu israelítudyu wyindsún, ¿es kyaj mij xyñijawu tyaadu? ¹¹ Jantsy tuj'ajtunuts mij n'anuumu, n'anmaabyuts di'ibuts nnija'ap. Es tugekyu di'ibu tu ndukmumadya'aktu, yu'u dun di'ibuts tu n'ixy. Per miidsuty kyaj xymyubuktu di'ibuts uj miits njatukmumadyáktup. ¹² Es pún kyaj xymyubuktu di'ibuts uj miidsuty

nja'awa'anup di'ibu ja ya naxwiiñ ijtp, ¿wi'ix xymyubúktut kots ndukmumadya'áktut di'ibu ijtp tsajpótm?

¹³ Ni pánam kyapatuku tsajpótm, ujtsu du'un je'eyu, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, es ya naxwiiñ nguda'agyuts. ¹⁴ Es éxtum ja Moisés tkudúy ja tsa'añ di'ibu ak bronsu, nandu'un uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyajpujta'aga'añuts kújxm. ¹⁵ Es nidugekyu di'ibuts xymyubújkruts uj, jiky'átup winu xuu winu tiempu.

Dios tsyejpy ja naxwíñudu ja'ay

¹⁶ Ja'a ko yu Dios nugoó oj t'oktsojknú ja naxwíñudu ja'ayuty, paaty ttuknigejxy ja tyu'uk'U'unk, es punaty myubújktup jiky'áttup winu xuu winu tiempu es kyaj kyutugódyut. ¹⁷ Ja'a ko Diosu 'yU'unk tkejxy es dyajnitso'oktut ja naxwíñudu ja'ayuty, kyaj tkejxy esu ja'ay ñujxtut ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu.

¹⁸ Di'ibu myubejkyu ja Diosu 'yU'unk, kyaj yu'u ñujxut ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu, per di'ibu kyaj myubékyuty, yu'u ñujxup ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu mut ko kyaj tmúbeky ja Dios ja tyu'uk'U'unk. ¹⁹ Di'ibáty kyaj tmúbektu ja Diosu 'yU'unk, ja'a ñujxtup ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu, mut ko ja jajun myiñ ya naxwiiñ, es ni'igu oj ttsoktu ja koots'át kudiinam ja jajun, mut ko axuk 'yadu'utstu. ²⁰ Nidugekyu di'ibáty axuk adúttup, kyaj ttsoktu ja jajun, es kyaj tmáwingoñ ja jajun kudiibu ñayyajnidu'xadut di'ibu naty axuk tyiimpy. ²¹ Per di'ibu jiky'áttup mudu tuj'ajtun, myawingeempy ja jajun es du'un dya'ixyuty ko yu'u oy tmúduñ ja Dios.

Fwank Yajnujajtrú tngajxy ja Jesús

²² Es ko waanu 'yijty, net ja Jesús mudu 'yuxpújkruty oj ñujxtu ma yu Judeu ñaxwíñudu. Jap waanu 'yijttu es dyajnubáttu ja ja'ayuty. ²³ Nandu'un ja Fwank Yajnujajtrú yajnubétyu naty jam Enón di'ibu myawingon'ajtypy ja Salim, ja'a ko jamu naty ja kom nuu, es ja ja'ayuty ñujxtu es ñubáttut. ²⁴ Tyaadu du'un tyuun jyajtu kyajnumu naty yu Fwank yajpujta'aky pujxndugóty.

²⁵ Es di'ibu naty ja Fwank Yajnujajtrú 'yuxpújkruty ñaygyajxudu mut tu'ugu israelítuty pun wi'ixu ja'ay ñayyajwa'adsudu. ²⁶ Net oj tñujxtu ja Fwank es t'anmaaydyu:

—Ya'uxpújkrú, ok'ix. Di'ibu naty mut mij ma Jordán mujnuu awinm, di'ibuts mij xytyukmumadyak, tam tyam yajnubéty, es nidugekyu ja'ayuty ak yu'u panujxup.

²⁷ Net ja Fwank 'yadsooy:

—Ni pán tii mbaat tkamudaty pun kyajpu Dios tu myo'oyuty. ²⁸ Miidsuty ku'am xymyudoodu kots miits n'anmaaydyu: “Tuj'ajtun ko kyajts uj nGrístuty, je'eyuts uj nyajkéxy jawyiin ma yu Kristu.” ²⁹ Ma tu'ugu ja'ay pyekyun, ja pújkrú yedyujk ja'a mut ti'igyu ja di'ibu pyejkyu. Es ja pújkrú yedyujk ja myutnaymyaayubu ni'igu xyonda'aky ko jam muut 'yity ma yajmújtúñ ja myutnaymyaayubu es tmúdoó'ity ja kyajxy myadya'aky. Es nandu'un uj, xondákruts jotkuda'aky ko yu ja'ayuty tranujxtu ja Jesús. ³⁰ Jesús yu'u ni'igu myujwiindujku'adu'utsy, es uj waanu ni'igats n'awaan n'amutsku.

Di'ibu tso'omp jam tsajpótm

³¹ Mut ko Jesús tso'oñ tsajpótm, paaty ni'igu myújuty kudiinam ja naxwíñudu ja'ay. Ujtsu du'unu naxwíñudu ja'ay. Paaty uj je'eyuts nniyawu di'ibu ja ya naxwiiñ. Per di'ibu kudakp tsajpótm, yu'u ñigopk'ajtypy tugekyu. ³² Paaty yu'u myadyakypy di'ibu tu t'ixy es tmúdooy, per ni pán tkamúbeky di'ibu yu'u myadyakypy. ³³ Ja ja'ay di'ibu kyupejkyu ja ayuk di'ibu yu'u kyajxupy, niguxu'kp ko tuj'ajtun di'ibu Dios kyajxupy. ³⁴ Pánu Dios tu kyéxyuty, Diosu 'yayuk myadyakypy. Esu Dios tmooy ja Jesús yu Espíritu Santu tugekyu. ³⁵ Ja Dios Teety jyantsytsyejpy ja 'yU'unk, es tugekyu ttukkudújkadya'ay di'ibu jaa'ajtr. ³⁶ Di'ibu myubejkyu ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy yu jiky'áttup winu xuu winu tiempu; per di'ibu kyaj tmúbeka'añ yu Diosu 'yU'unk, kyaj tmudaty ja jiky'áttup winu xuu winu tiempu, yu'uyu 'yaxájup ja muk tudyu'unun di'ibu Dios mo'oyudup.

4

Jesús es tu'ugu samaritanu toxytyujk

¹ Myudoodu ja fariseeu ja'ayuty ko ni'igu naty dyajmáyu ja 'yuxpújkpúty es yajnubéty ni'igu kúdiinam ja Fwank Yajnubajtpu. ² Oy kyaj ja Jesús kú'am yajnubejty, yu 'yuxpújkpúty yu'ujuty yajnubajttu ja ja'ayuty. ³ Ko Jesús tnija'aju tyaadu, net tsoyo'õn Judeeu es jyumbijná Galileeu.

⁴ Ko tyu'uyo'oy, koonam ñaxy samaritanu ñaaxóty. ⁵ Jyajttu jap ma kajpn di'ibu xyu'ajtypy Sikar, di'ibu naty japyu myuwingón yu Jakoobu ñax di'ibu 'yu'unk Josee tyukkumaay ja ñax. ⁶ Es jap tu'ugu nudajñ di'ibu Jakoob ñudajñ'ajt jékuyur. Es ko jyajty jap nudajñ agu'p ja Jesús, ja'a ko anu'xubu naty mut ko tu yo'oy, ta ñaxwe'tsy nudajñbyu'aay. Kikyxyuu natyñu. ⁷ Net myiiñ ma ja nudajñ tu'ugu samaritanu toxytyujk es tjuuda'añ ja nuu. Net ja Jesús t'anmaay:

—Meegyuts waanu mnuu, tunu may'ajtan.

⁸ Tu naty ñujxtu ja 'yuxpújkpúty kajpnóty es tjuya'andu di'ibu 'yagijxyu'áttur.

⁹ Es ja toxytyujk 'yadsooju:

—Mij m'israelitu, es uj samaritanu. ¿Wi'ixuts mij xy'amdoy ja nuu es nyajnu'uugut? (Yu israelítaty kyaj mut ti'igyu 'yity ja samaritanu ja'ayuty.)

¹⁰ Jesús 'yadsooju:

—Kooxyur xy'oknijawu ja may'ajtan di'ibu Dios yajkypy es púnuts uj di'ibu nuu m'amdoojap, tuy'ajtanxyu'pts mij xy'amdoy yu nuu, es uxxyu'pts mij nmeery yu nuu di'ibu yajjiky'ajtypy ja ja'ayuty.

¹¹ Ja toxytyujk 'yadsooju:

—Windsún, ni xykyamudaty je'eyu di'ibu mut ja nuu xyjuudut. Ja'a ko jantsy kuk yu nudajñ, ¿wi'ixuts mij xymyo'oyut yu jiikypy nuu? ¹² Ja n'apteety'ajtam Jakoob xytyukmawu'amumu tyadu nudajñ, ma yu'u ijty ñu'uuktu mut ja 'yu'unk 'yuna'kuty esu jyuyujk tsyajkaa. ¿Tii wa'anu da mij ni'igu mújaty kúdiinam ja'a?

¹³ Esu Jesús 'yadsooju:

—Nidugekyu di'ibu yaa nu'úktur, paadudur jatugok yu tuudsu, ¹⁴ per di'ibu 'yikyry ja nuu di'ibuts uj nmeery, ni na'a tuudsu kyanakypyaadudut. Ja'a ko di'ibuts uj nuu nmeery, jap myujxtáwut jyodoty es myo'oyudut ja jiky'ajtan di'ibu winu xuu winu tiempu.

¹⁵ Net ja toxytyujk t'adsooy ja Jesús:

—Windsún, meegyudsu tadu nuu es kúdiibuts xyñakypyaadut yu tuudsu es ni nganakymyínuduts ma tyadu nudajñ es njuududuts ja nuu.

¹⁶ Jesús 'yadsooy:

—Nujx wow yu mña'ay es muut mmíndut ja yaa.

¹⁷ Ja toxytyujk 'yadsooy:

—Kyajts nmudaty ja nna'ay.

Jesús 'yadsooju:

—Mmudajtypy ja tuy'ajtan ko mjuna'añ kyaj xymyudaty ja mña'ay, ¹⁸ ja'a ko nimugoxk tu xy'okmudajtpu mña'ay, es di'ibu jam tyam mmudajtypy jatu'ugu myedyujk, kyaj yu'u xyña'ayuty. Paaty tuy'ajtan éxtum mjuna'añ.

¹⁹ Ko ja toxytyujk tmudooy, net t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, n'ijxyru'uts ko mij ja Diosu kyugajxpu. ²⁰ Ja n'aptujkuty di'ibu jékuyur jyiky'ajttu, ja'a 'yawdajttu ja Dios yaa ma tyadu kopk. Per miits israelítaty mjuna'andu ko jaayu Jerusalén ja it lugaar ma n'awdajtam.

²¹ Jesús t'adsooy ja toxytyujk:

—Mubujkkuts mij, miimp ja xuu ja ooru ma miits xy'awdáttut ja Dios, es ni mgamíndut ma tyadu kopk es ni mganujxtut Jerusalén. ²² Miits samaritanu ja'ayuty, kyaj xyñijáwudu ti m'awdajttur, per uudsuty israelítaty, nnija'adupts tits n'awdajttur, ja'a ko tsooñ ja nitsokun ma ja israelítaty. ²³ Per minaamp ja tiempu, es tyamu du'un, ko ja ja'ayuty di'ibu situy y'awdajttur ja Dios, t'awdáttut mut winu jyot jya'ajun es mudu tuy'ajtan, mut ko

du'unu dan ttseky ja Dios es 'yawdátudut ja ja'ayuty. ²⁴ Dios yu'u du'un ja Ja'ajun, es di'ibu 'yawdajttup ja Dios, 'yawdattup mut winu jyot jya'ajun es mudu tay'ajtan.

²⁵ Net ja toxytyujk t'anmaay ja Jesús:

—Uj nnija'abuts ko mínup ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx. Ko myínut ja'a, yu'u xy'awa'anadya'ayum tugekyu.

²⁶ Net ja Jesús t'adsooy ja toxytyujk:

—Ujtsu du'un Kristu di'ibu mmugajxup.

²⁷ Es net jyajttu ja 'yuxpukpury. Es ko t'ijxtu ja Wyindsún myadya'aky mut tu'ugu toxytyujk, du'unu wu'umadyaadyu. Per ni pán oj tkayajty: “¿Ti mdsejpy?” o “¿Ti ko xymyutmadya'aky yu toxytyujk?”

²⁸ Net ja toxytyujk tnaswijtsu tsyiy es oj ñejxy kajpnóty es oj t'awanudu ja kugajpn es t'anuumudu:

²⁹ —Min xy'ok'ixtu tyápuđu ja'ay di'ibuts tu xy'awanu tugekyu di'ibuts tu nduñ. ¿Kyaju du'un jya'adyu tyaadu ja Kristu?

³⁰ Net ja ja'ayuty tso'ondu jap kajpnóty es t'ninujxtu mut ja toxytyujk ja Jesús.

³¹ Ko naty ja toxytyujk tu ñejxy kajpnóty, net ja Jesusu 'yuxpukpury 'yanmaay:

—Ya'uxpukpu, kay oynu'unun.

³² Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tyapts ja je'xy nmudaty di'ibu miidsuty ni xykyanijáwudu.

³³ Net ja 'yuxpukpury ak ja'ajuty ñayajttujadu:

—¿Tu da pán dyajmín di'ibu kyáyup?

³⁴ Esu Jesús t'anmaaydu ja 'yuxpukpury:

—Kots uj nduñ di'ibu tsyejpy pánuts tu xykyexy, ujts jotkudákruts éxtum jyawu ngay n'iigyuts.

³⁵ 'Miits m'ayuk'ajttubu du'un: “Ko tyugoy'aty taxk po'o es nyajpuđu'kam ja puja-ta'aky.” Per ujts miits n'anmaaydu: “¿Ixtu kam! Tu puja'taky tyutsnu es tu tpaaty ja tiempu es pyudu'ugut.”* ³⁶ Di'ibu yajpuđe'kury ja pyujta'aky, 'yaxájup ja myuju'uñ; esu pyujta'aky di'ibu yajpuđe'kury, ja'a du'un ítap winu xuu winu tiempu. Es du'un di'ibu wyijpy ja triigu es di'ibu yajpuđe'kury, nimajtsk xyonda'aktu. ³⁷ Es du'un dya'ixyuty ko tyay'ajtanuty di'ibu 'yayuk'ajttup éxtumu tyaadu: “Wiinkpu wyijpy ja triigu es wiinkpu yajpuđe'kury.” ³⁸ Ujts miidsuty tu ngaxtu es xyajpuđu'uktut ja di'ibu kyaj tu xyñiduungudu. Wiingátypyu tu tniduungudu, es miidsudyu net myajpuđu'ktup.

³⁹ May ja samaritanu ja'ayuty di'ibu tso'ondup kajpnóty tmubujktu ja Jesús, ja'a ko ja toxytyujk tu naty 'yanu'umxudu: “Tadu yedyujk xy'anmaayuts tugekyu di'ibuts tu nduñ.” ⁴⁰ Es ko myiindu ma Jesús, net tmunu'xtáktu es wu'umut mut yu'ujuty. Es ja Jesús oj wye'emy ma ja kajpn majtsk xuu mut yu'ujuty.

⁴¹ Ko ja kugajpnuty tmudoodu ja 'yuxpukpu ja Jesús, ni'igu mayjya'ay oj t'akmubuktu ja Jesús. ⁴² Net ja toxytyujk t'anmaaydu:

—Nmubujknupts uudsuty tyam, kudiinam je'eyu ko mij tu xyñigajxy, ja'a ko nandu'un uudsuty ku'um tu nmudóyuts. Nnija'adupts tyam ko tay'ajtan ko yu'u Kyrístuty di'ibu yajpojpnitugoyaampy yu naxwíñudu ja'ay.

Jesús dyajtse'eky tu'ugu yajkutujkpu tyuumbu

⁴³ Ja kyumduguk xuu ja Jesús tso'oñ Sikar es oj ñejxy Galileeu. ⁴⁴ Ku'um naty jayup tu jyuna'añ yu Jesús: “Ni tu'ugu Diosu kyugajxpu kya'ity windsu'ugu mut ja myugugajpn.” ⁴⁵ Es ko ja Jesús jyajty Galileeu, ja ja'ayuty oj 'yaxájudu tsuj, ja'a ko nimay naty di'ibu oj tu pyaskuxu'attu Jerusalén. Jap t'ijxtu ti Jesús tyuun tugekyu.

⁴⁶ Net ja Jesús jyajty Kanaa, Galileeu ñaxóty, ma naty ja nuu tu dyajjumbíty vinu. Es net tu'uk jyajty ja yajkutujkpu tyuumbu di'ibu muju kyutujkpu. Jam ja'a tsyuuñ Kafarnaúm es ja 'yu'unktamu naty tu pya'ambéty jantsy muk. ⁴⁷ Ko tadu ja'ay tmudooy

* 4:35 Ja'a taadu 'yandijpy ko tu net ja tiempu jya'ty ma ja ja'ayuty 'yaxájudut éxtumu Kristu.

ko Jesús tū jyumbity Judee es ko tū naty myiñ Galilee, ta tñimiiñ es tmunu'xtáky es jyujpta'agut, es nujx ja 'yu'unk ya'agudáxuty, ja'a ko tim oogánubū naty. ⁴⁸ Ta ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pun kyaj xy'ixtu ijxwū'umun di'ibū myudajtypy ja muj'ajtun, kyaj miidsaty uj xymyubúktut.

⁴⁹ Net ja yajkutujkpu tyuumbū 'yadsooy:

—Windsún, jo'omda tsojk, tunū may'ajtun, naam kyajnumts ja n'u'unk 'yeeky.

⁵⁰ Ta Jesús 'yanmaay:

—Nujx mā mdajk. Ja m'u'unk tū 'yaguda'aky.

Ta ja ja'ay tmubejky éxtum ja Jesús tū 'yanū'umxuty. Ta jyumbijty mā tyujk. ⁵¹ Es ko naty tyu'uyo'oy, oj jyujpkubaaduty ja tyuumbū di'ibū naty tso'ondap mā ja puma'ayun. Ta 'yanmaay:

—Ja m'u'unk tū 'yaguda'aky!

⁵² Ta ja yajkutujkpu tyuumbū 'yadsooy:

—¿Ti oorū oga'an tū myubaadu?

Es ja'ajuty 'yadsoodū:

—Extum junakxyūū uxū'uy xyeemy ja jyūun.

⁵³ Net ja u'unkteety tjamyejtsy ko nan janakxyūū naty tū 'yanū'umxuty ja Jesús: “Ja m'u'unk tū 'yaguda'aky.”

Net ja ja'ay es nidugekyū di'ibū tsyūnaaydyūp mā jyūun tyujk tmubujktū ja Jesús.

⁵⁴ Tyaadū dū'un ja myumajtskpu ijxwū'umun di'ibū myudajtypy ja muj'ajtun di'ibū Jesús tyuun ko jyumbity Judee es ñejxy Galilee.

5

Jesús dyajtse'eky tu'ugu puma'ay pilū pa'aay

¹ Ko waanū 'yijty ja israelítuty tu'ugu naty ja xūū ttundū jap Jerusalén, es ja Jesús jap oj ñejxy xū'ajtpū.

² Mā tadū kajpn myūwingón ja kajpndajk aa di'ibū tyijtup Borreegu Tujk Aa, jap tu'ugu muj pilū mā ja'ay tsyi'idū. Mūgoxkū tyujk wiin tmudaty esū israelitū ja'ay ttijta Betesdū.

³ Japū naty ja ja'ay may pya'amgo'knūda naxkujxy. Tapū wiints, axneybyū, xux, di'ibū kyaj mbaat yi'xy. Jap 'yawixtū pilū pa'aay es ja nūū yu'xut. ^{*} ⁵ Japū naty tu'ugu yedyujk kyo'knū di'ibū i'px majmóxk tūguk jumajt kujk pya'am 'yity. ⁶ Ko ja Jesús t'ijxy ja puma'ay kyo'knū, ñija'abū naty ko jeky tū 'yayoonū, net t'anmaay:

—¿M'aguda'agaambu?

⁷ Ja puma'ay 'yadsooy:

—Windsún, kyaj pún púnuts xpyujta'agup yap piloty ko jyayi'xy tyadū nūū. Tūgok tūgókuts njatukya'añ, wiinkpū jawyiin'ajtkojp.

⁸ Jesús t'anmaay:

—Pūdu'uk, yajmúk ja mmabajn es nujx mā mdajkun.

⁹ Netyū ja puma'ay 'yagudaktaay. Ta dyajpude'ky ja myabajn es yo'oydsyo'oñ. Es kom saabudū naty mā ja israelítuty dyajnigutúku es t'amaay'áttut, ¹⁰ yū'ujuty t'anmaaydyū ja di'ibū naty tū 'yaguda'aky:

—Po'xūnxū tyam. Kyaj ñikutíkyuty es xytsyūūmádítut yū mmabajn.

¹¹ Net ja yedyujk 'yadsooy:

—Yū di'ibuts tū xya'aguda'aky, yū'uts tū xy'anūūmū: “Yajmúk yū mmabajn es nujx.”

¹² Net yajtūjūdu:

—¿Púnxū dū'un tū m'anū'umxuty es xyajmúkut yū mmabajn es mnujxut?

* ^{5:3} Ja ja'ayuty di'ibū jap myubujktup ijty ko winna'agana'aty jyūnaky tsajpótm tu'ugu anklus es ja nūū dyaj'yi'xy, es di'ibū ja puma'ay jawyiin tujkup mā ja pilū, ja'a agudakp otyim di'ibū pa'amudyū naty tmudaty.

¹³ Es ja yedyujk kyaj tñijawu púnu dun ja'a di'ibu tu ya'aguda'agyuty, ja'a ko ma ja lugaarun mayu naty ja ja'ayuty es ja'a ko ja Jesús tu naty ñajxnu wiink tsoo. ¹⁴ Oknum jatugoku Jesús tpaty ma ja muj tsajptujk. Net ja Jesús 'yanmaay:

—Ix jaygyuku. Tyamu net tu m'aguda'aky. Katu mnakypyekytyúñ kudiibu njátut o'ktáy.

¹⁵ Ta ja yedyujk jyumbijty es oj t'awanu ja israelítuty ko di'ibu tu ya'aguda'agyuty, yu'u du'un ja Jesús. ¹⁶ Paaty ja israelítuty tpajudjttso'onda ja Jesús, mut ko ja puma'ayuty dya'agudaky saabudu xuu.

¹⁷ Es ja Jesús t'anmaay ja israelítuty:

—Yu nDeedyuts tuumpnum tyambaat, es uj nandu'un tuumbuts.

¹⁸ Paaty yu'ujuty ni'igu oj 'yákudu, es paaty tjaya'oogandu mut ko ja Jesús kyaj tmay'aty twindsu'ugu ja po'xunxuu es mut ko nandu'unu Jesús jyunañ ko Dios yu'u tyeety'ajtyty, ja'a ko du'un ñaybyujta'agyuty nandu'un Dios.

Diosu 'yU'ungu kyutujkun

¹⁹ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu ko uj, Dios ja 'yU'unk, kyajts mbaat ti nduñ ngu'am winma'añuts. Ndiimbyuts je'eyu di'ibuts n'ijxyty ttuñ yu nDeedyuts. Tugekyu di'ibudsu nDeety tyiimpy, nandu'un uj, Dios ja 'yU'unk, nduñuts.

²⁰ 'Pes ja nDeedyuts xytsyojkruts uj es xytyuk'ijxpruts tugekyu di'ibu yu'u tyiimpy. Es xytyuk'ixaambuts waanu oyjyatyty. Es ko xy'ixtat, du'ñu mwa'umadya'aydyut. ²¹ Es éxtamu Dios Teety dyajjikypyéky ja o'kruty, nandu'un uj, ja 'yU'unk, nyajjikypyúkruts di'ibuts ndsejpy. ²² Yu Dios Teety ni pún tkapayo'oy. Uj, ja 'yU'unk, tu xymyo'oyuts tugekyu ja kutujkun es nbayo'oyuduts, ²³ es du'unuts uj tugekyu xywyindsu'ugudut, ja Diosu 'yU'unk, éxtam twindsu'ugudu ja Dios Teety. Di'ibuts kyaj xywyindsu'ugu uj, nan kyaj twindsu'ugu ja Dios Teety di'ibuts tu xykyexy.

²⁴ Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibu myudoo'ijtyty di'ibuts uj ngajxyty es tmabeky ja di'ibuts tu xykyexy, uj nmo'oyaambyuts ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, es kyaj ñajxut ma tudyu'unun winu xuu winu tiempu, ja'a ko tats njo'tsu pyojpu es tats nmo'oy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ²⁵ Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu, minaamp ja tiempu, es tyamu du'un, ko ja o'kruty tmudówdut di'ibu ngajxytyuts uj, Dios ja 'yU'unk. Es púnuty kyudyiimpy éxtamts uj n'anuumu, yu'uts nmo'oyaampy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ²⁶ Du'un éxtam ja Dios Teety tmudaty ja jiky'ajtun, nandu'unuts uj tu xymyo'oy esuts nmudátut ja jiky'ajtun. ²⁷ Es ja Dios Teety tats nandu'un xymyo'oy yu kutujkun es nbayo'oyuduts ja naxwiñudu ja'ayuty, ja'a ko ujtsu du'un ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. ²⁸ Katu tyadu du'ñu mdu'uwu'amudu, ja'a ko ja'taamp ja tiempu ma ja o'kruty di'ibu tu ñaxtúkudu myudówdup kots uj ngajxut, ²⁹ es di'ibu oy tu jyiky'aty ya naxwiñ, yu'u jyiky'akup es ñajxtut ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, per di'ibu tu jyiky'aty axuuk ya naxwiñ, jyiky'akup es ñajxtut ma ja tudyu'unun.

Di'ibu ñikajxpejtyty ko Jesús Diosu 'yU'unk

³⁰ Uj kyajts ti mbaat ku'am nduñuts. Uj nbaye'ebuyts éxtamdsu nDeety xytyuk'ane'emy. Pátup wi'ixuts nbayo'oy, ja'a ko kyajts uj ngu'am winma'añ nyajtuñ, ja'ats ndiimpy di'ibu tsyepy ja Dios Teety di'ibuts tu xykyexy. ³¹ Pün ujts naydyu'uk ku'am junaamp ko ujtsu du'un ja Diosu 'yU'unk, kyajts mij xymyubúktut. ³² Per taa jatuk di'ibu nandu'un jyuna'añ, es di'ibu yu'u junaamp, tuj'ajtun'u. ³³ Miidsuty ku'am oj xyajtáwdu ja Fwank Yajnbajtrpu, es m'adsojudu ko ujtsu du'un ja Diosu 'yU'unk. ³⁴ Uj kyajts ndukmada'aky kots pún xyñikajxpátut. Je'eyuts miits ndukjamyatstu ko ja Fwank jyunañ du'un ko miits mnitso'oktat. ³⁵ Mut ko Fwank Yajnbajtrpu, du'un yu'u 'yijty éxtam tu'ugu kudu'xn di'ibu xykyudu'xum ma mbaat nyo'oyum, es waanu tiempu mjotkujukudu miidsuty mudu kudu'xn. ³⁶ Es uj nmudajtytyuts tu'ugu testiigu di'ibu ni'igu muj yu muj'ajtun tmudaty kudiinum yu Fwank. Di'ibuts uj ndiimpy, Dios Teedyuts

xymyooy es ndúnut es nyajkugúxut. Es ja tuunk di'ibuts ndiimpy, yu'u yajniuxe'kyry ko Dios Teedyuts uj tu xykyexy. ³⁷ Nandu'un ja Dios Teety di'ibuts tu xykyexy, pyujtákyry ja'a ko tuj'ajtun di'ibuts ngajxyry. Ni na'anum xykyamudoogajxtu es ni je'eyanum xykya'ixtu. ³⁸ Kyaj ja Diosu 'yayuk 'yity ma miidsuty, mut ko kyaj xymyubaktu kots miits nja'anuumadu ko ujtsu du'un ja kugajxy di'ibu Dios Teety tu tkexy. ³⁹ M'uxpukrtap miidsuty di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxpty jyaadyu, ja'a ko miits mjuna'andu ko mut yu'u xytyjy tu xygyanaraty yu mjiky'ajtun winu xuu winu tiempu. Moisés es ja Diosu kyugajxpty, ja'a jyaadyu di'ibuts uj nnastu'un nnaskajxu, ⁴⁰ per miidsuty kyajts xy'axajyua'andu éxtumu Yajniúsokru esxyupts miits nmo'oy yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

⁴¹ Kyajts nyajtún ja muj'ajtun di'ibu ja'ay yajktap. ⁴² Yajxonats nnijawu ko miidsuty kyajru Dios xy'awdattu. ⁴³ Uj tu nmínuts yu'ugyujxmu dsu nDeedyuts, es miidsuty kyajts xy'axajuda. Per kooxyap myiñ ja wiink yedyujk mut ja kyuum winma'añ, yu'u situy m'axajudap. ⁴⁴ ¿Wi'ixuts miits xymyubaktudats pan m'uxtaaydyur yu ja'ayuty es mwindsu'ugudut, es kyaj xy'uxta'aydyu esu Dios jyuña'anut ko miits m'oyjya'ay'atyuty? ⁴⁵ Katu mjuna'andu kots uj miits xytyjy nni'uunuya'andu nDeedyuts wyinduuy. Moisés yu'u du'un mni'uunuyánudap, di'ibu miits mjot'ajttap. ⁴⁶ Mni'uunuyánudap mut ko miits kyaj xymyubaktu di'ibu yu'u jyaawyum ma uj. ⁴⁷ Es pan kyaj miits xymyubaktu di'ibu Moisés kyaxjaay, ¿wi'ix miits xymyubaktut di'ibuts uj miits n'anmaaydyur?

6

Jesús dyajkáy nimugoxk mil naxy ja ja'ay

¹ Ko tyaadu du'un tyuun jyajtú, net ja Jesús oj 'yawinnaxy ma ja Galileu Myejyñ di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Tibeeryus Myejyñ. ² May ja ja'ay pyanujxudu mut ko tu naty t'ixy ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun ko ja puma'ay dyajmubaadu. ³ Ta pyatujku ja Jesús ma tu'ugu kopk, es ñaxwa'tstu mut ja 'yuxpukrtap. ⁴ Pyatnubu naty ja israelítuty ja pyasku xuu. ⁵ Ko Jesús t'ijxy ko may ja ja'ayuty pyanujxudu, net dyajtuuy ja Filipu:

—¿Ma net nju'uuyum yu je'xy di'ibu nmo'oyum yu tyadu mayjya'ay?

⁶ Jesús jyuñañ du'un es t'ok'ixa'añ wi'ix jyuña'añ yu Filipu, ja'a ko ñija'abu naty Jesús ku'um ti naty tyunaampy. ⁷ Net ja Filipu 'yadsooy:

—Majtsk mugo'px xuu nidún kyaj tpaadut es kujkwaanu nmo'oyum nidu'uk nidu'uk.

⁸ Net ja Andrés, ja myuga'axu Simonk Peedru, nan yu'u naty ja Jesusu 'yuxpukrtu, jyuñañ:

⁹ —Tyam tu'ugu mixyu'unk di'ibu myudajtypy mugoxku tsajkaagy'unk es majtsku ajkxu'unk, peru tyaadu waanu yu'u. Kyaj tpaadut mut ko myajjya'ayuty.

¹⁰ Jesús t'anmaay ja 'yuxpukrtuty:

—Yajnaxwaatstu nidugekyu.

Net ñaxwa'tstu mugoxk mil ja yedyujkuty, es kyaj yajmadsyóy ja toxytyujkuty es ja unaku'unguty. ¹¹ Net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaagy'unk es tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy es tmooy ja 'yuxpukrtuty es ja 'yuxpukrtuty tmooydyu ja mayjya'ay di'ibu naty tu ñaxwaatstu. Es nandu'un ttuun mut ja ajkxu'unk, tmooydyu ja ja'ayuty mabaat 'yuts jyotkuda'aktut. ¹² Es ko naty tu jyotkuda'aktu, ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpukrtuty:

—Yajmujkta'aydyu tugekyu yu tsajkaaky tyuktuku di'ibu tu ñaduku, kudiibu ti wyindugóyut.

¹³ Net ja 'yuxpukrtuty dyajmujktaaydyu majmajtsk muj katsy di'ibu nadujku ma ja mugoxkru ja tsajkaagy'ungun. ¹⁴ Es ko ja ja'ayuty t'ijxtu ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun, net ñayjyuánudu:

—Jantsy tuj'ajtandum du'un ko yu tyaadu yu'adyu Diosu kyugajxru di'ibu minamp ya naxwiñ.

¹⁵ Per kom ja Jesús ñija'aju ko jyamunajxa'anudu agwanu es pyujta'aga'anudu rey, paaty ja Jesús abeky ñaybyujtaku es pyatujku ma ja kopk es ita'an naydyu'uk.

Jesús yo'oy nuu wyingujxm

¹⁶ Es ko tsyu'ujunu, net ja 'yuxpukpudy jyunajktu ma ja mejyñbya'a. ¹⁷ Ta tyujkudu ma tu'ugu barku es 'yawinnaxa'andu Kafarnaúm. Tu naty wyingoodsunu es kyajnumu naty ja Jesús jyambity, ¹⁸ net jyantsymyiiiñ ja muk poj es ja mejyñ jyantsyñikapy. ¹⁹ Es ko tu naty tyu'uyo'oydu éxtum mugoxk o tudujk mil metrún, net t'ijxtu ko myuwingónuty ja Jesús ma ja byarku, nuu wingujxy yo'oy. Net tsyu'kudyaadyu. ²⁰ Ta ja Jesús myugajxu:

—Ujtsu du'un. Katu mdsu'ugadu.

²¹ Net ja'ajuty jyantsyxyondaktu es t'axájudu ja Jesús ma ja byarku. Es waanu 'yak'ijty, ta jyajttu ma naty ñujxtu.

Ja'ay t'uxta'aydu ja Jesús

²² Jakumbom ja mayja'ay tñija'adu pánuty wu'umdu jam mejyñ awinm, ko yu'uyuty ja Jesusu 'yuxpukpudy ttuknajtta ja barku di'ibu naty ti'igyu, es ko kyaj ja Jesús jap tyujku muut ja 'yuxpukpudy. ²³ Net naaguty ja barku di'ibu tso'ondap ma Tibeeryus kajpn, jyajttu mawingón ma naty ja tsajkaaky tu tkaydu ko ja Nindsun'ajtum naty jawyiiiñ ja Dios tu tja'aygyuda'aky. ²⁴ Es ko ja ja'ay tpujktu kwentu ko ni ja Jesús es ni ja 'yuxpukpudy naty kyanakyjyáputy, ta tyujkudu barkoty es ñujxtu Kafarnaúm es t'uxta'aya'andu ja Jesús.

Jesús yajkypy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu

²⁵ Es ko jyajttu jamdsoo mejyñ awinm, ta tpattu ja Jesús es t'anmaadyu:

—Ya'uxpukpu, ¿na'axu mja'ty yaa?

²⁶ Net ja Jesús t'adsooy:

—Jantsy tuy'ajtanuts miits n'anuumudu, xy'uxtaaydyupts mut ko mgaadyu, yajxon m'ujts mjotkadaktu. Kyajts mij xy'uxta'aydu mut ko xyjaygyúkudu oy ja ijsxw'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan di'ibuts ndiimpy. ²⁷ Katu mdundu mut ja mga'ay m'ukan di'ibu kyaj 'yikiy. Tundu mut ja mga'ay m'ukan di'ibu iigup es mmo'oyudut ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. Tyaadu du'un ja ka'ay ukun di'ibuts uj, ja Naxwíñudu Ja'aydu Kyudunaabyu, nmo'oyaambyuts, mut ko Dios Teety du'un tu xymyo'oyuts ja kutujkun.

²⁸ Net ja ja'ayuty jyunandu:

—¿Tits ndúndap esuts nguydyúnut di'ibu Dios tsyejpy?

²⁹ Ta ja Jesús 'yadsoojambijty:

—Di'ibu Dios tsyejpy, yu'u es xymyubúktut ja di'ibu yu'u tu tkexy ya naxwíiñ.

³⁰ Ja ja'ayuty t'anmaadyu ja Jesús:

—¿Ti ijsxw'umun xytyuk'ixtupts di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan esuts mij nmubúktuduts? ¿Tii dun mij mdiimpy? ³¹ Ja n'aptuj'ajtum kyaadyu ja manaa* jam ma muj itun, du'un éxtum ja Diosu jyaabyajtan jyunaa'añ: “Yu'u yajk yu tsajkaaky di'ibu kudakp tsajpótm.”

³² Ta ja Jesús t'anmaadyu:

—Jantsy tuy'ajtanuts miits n'anuumudu, kyaj ja Moisés mmooyudu ja tsajkaaky di'ibu kudakp tsajpótm, yu'u du'un nDeedyuts di'ibu mmooyudap ja ka'ay ukun di'ibu kudakp tsajpótm. ³³ Ja'a ko tadu ka'ay ukun di'ibu Dios tu mmo'oyuty, yu'u du'un di'ibu tu kyuda'aky tsajpótm es tmo'oy ja jiky'ajtan ja naxwíñudu ja'ay.

³⁴ Net t'adsood:

—Windsún, du'uñumts xymyo'oydyut tadu ka'ay ukun.

³⁵ Ta ja Jesús t'anmaadyu:

—Ujtsu du'un ja ka'ay ukun di'ibu yajkypy ja jiky'ajtan, es di'ibuts xyñimiimp, di'ibuts uj xymyubujkr, ni na'a yuu kyapaadudut es ni na'a tuudsu kyapaadudut. ³⁶ Per tuts miits n'anuumudu, kyaj xymyubúktu óyuts miits tu xyja'ixtu. ³⁷ Di'ibuts ja nDeety tu

* 6:31 Ix Éxodo 16:13-16, 31.

xymyo'oy, nidugekyu myiñ ma ujun. Es di'ibuts xyñimiimp, kyajts n'axtíjút. ³⁸ Ja'a ko uj tu nguda'agyuts tsajpótm es ndúnudats di'ibu ja Dios tsyejpy, es kyaj di'ibuts uj ndsejpy. ³⁹ Esu Dios tsyejpy es kyajts nyajtugóyut ni tu'uk yu naxwíñudu ja'ay di'ibuts tu xymyo'oy. Nyajjikyryúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. ⁴⁰ Es di'ibu Dios tsyejpy, yu'u di'ibuts xy'ijxp es xymyubékyuts éxtum ja 'yU'unk, nmo'oyupts ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu es nyajjikyryúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu.

⁴¹ Es mudu tyaadu ko du'un tmudoodaaydyu ja israelítuty, ta tni'o'o tniyáxudu mut ko naty tu jyuna'añ ko yu'u du'un ja ka'ay ukun di'ibu tu kyuda'aky tsajpótm. ⁴² Ta ñay'anmaayudu:

—¿Tii kyaj jya'ajudyu tyadu Jesús, ja 'yu'ungu Josee? N'ixy'ajtamts udsajtam yu tyaak tyeety. ¿Wi'ix jyuna'añ ko yu'u tu kyuda'aky tsajpótm?

⁴³ Net ja Jesús 'yanmaayudu:

—Katú mni'ow mniyaaxudu. ⁴⁴ Ni pún mbaat kyamiñ ma ujun pún kyaj dyajmíñ yu Dios Teety di'ibuts uj xykyajx. Es di'ibuts xypyanujxp, yu'u du'un nyajjikyryúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. ⁴⁵ Es du'un éxtum ja Diosu kyugajxputy dyajwe'emy jaaybyéty ma jyuna'añ: “Dios tyuk'uxpukaampy nidugekyu.” Es du'un nidugekyu di'ibuty myumudeery ja Dios Teety es tkuyduiñ ja 'yana'amun, yu'u du'un mínur ma ujun.

⁴⁶ Kyaj jaa pún jatu'uk t'ixy ja Dios Teety. Ujtsu du'un je'eyu tu n'ixy, es yu'udsu du'un tu xykyexy ya naxwiíñ. ⁴⁷ Jantsy tui'ajtanuts miits n'anuumudu, di'ibuts xymyubujkp, myudajtypy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ⁴⁸ Ujtsu du'un ja ka'ay ukun di'ibu yajkyry ja jiky'ajtun. ⁴⁹ Ja m'apteedyuty kyaaydyu ja manaa ma ja muj it, es nan o'ktaaydyu, ⁵⁰ per ja ka'ay ukun di'ibu kudakp tsajpótm, ko pún tkay, kyaj ni na'a kya'ooktat. ⁵¹ Ujtsu du'unu tadu ka'ay ukunu jiikyryu di'ibu kudak tsajpótm. Ko di'ibu kyaary 'yikyry tyadu ka'ay ukun, jiky'átup winu xuu winu tiempu. Ja'a ko tyadu ka'ay ukun di'ibuts uj nyakaampy, yu'u du'un ja nnini'xuts di'ibu nyakaambyuts es ja naxwíñudu ja'ayuty tmudáttut ja jiky'ajtun.

⁵² Net ja israelítuty t'umujk tkajxmujktu es ñayjyunánudu:

—¿Wi'ixu tyaadu xymyo'oya'anum nju'xum yu kyuum nini'x?

⁵³ Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jantsy tui'ajtanuts miits n'anuumudu, pún kyaj xy'axaju éxtumu ka'ay ukun yu nnini'xuts, di'ibu uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmo'oyaambyuts, es yu nne'pyñuts di'ibuts ndamaampy nyokaampy, kyaj xymyudáttut ja jiky'ajtun. ⁵⁴ Di'ibu 'yaxájup éxtumu ka'ay ukun yu nnini'xuts esu nne'pyñuts, jiky'átup winu xuu winu tiempu es ujts nyajjikyryúkup ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. ⁵⁵ Mut ko yu nnini'xuts esu nne'pyñuts, yu'u du'un éxtum ja ka'ay ukun. ⁵⁶ Di'ibu 'yaxájup yu nnini'xuts esu nne'pyñuts éxtumu kya'ay 'yukun, yu'u du'un jiky'átup mut uj, es uj mut yu'u. ⁵⁷ Ja nDeedyuts di'ibuts xykyajxp, myudajtypy ja jiky'ajtun, es uj njiky'átyuts mut yu'uguyjxm. Es nandu'unu tyaadu di'ibu 'yaxájup yu nnini'xuts esu nne'pyñuts éxtumu kya'ay 'yukun, ujtskyujxm jyiky'átut. ⁵⁸ Ja'ats nmadyakypy ja tsajkaaky di'ibu kudak tsajpótm. Tyadu tsajkaaky kyaj dyu'unuty éxtum ja manaa di'ibu kyaaydyu ja m'apteedyuty es óknun 'yo'ktu. Di'ibu kyaary ja tsajkaaky di'ibuts uj nyajkyry, jiky'átup winu xuu winu tiempu.

⁵⁹ Jap Kafarnaúm ma ja tsajptujk ya'axpejky ja Jesús tugekyu tyaadu.

Mayjya'ay tmastu'uttu Jesús

⁶⁰ Ko tmudoodu yu uxpijkan di'ibu Jesús yajkyry, nimay ja ja'ayuty di'ibaty panujxudu ñay'anmaayudu:

—Tyaadu di'ibu myadyakypy, nimajaa oy es ngurujkum. ¿Pún tyunaambyu kwentu?

⁶¹ Net ja Jesús t'ijxy ko ñi'oojudu ja ja'ayuty. Ta t'anmaaydyu:

—¿Tii nyajjot'ambujktup miidsuty mudu tyaadu? ⁶² ¿Wi'ixu da mjattu ko xy'ixut uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nbatujkanut ma naty jékyur n'ityuts tsajpótm?

⁶³ Yü'uyü ja Diosü Jya'ajün di'ibu yajkypy ja jiky'ajtün. Kyaj ti ttsooty ni ti di'ibu ja'ay tyunándur. Di'ibuts üj tü nmadya'aky, jam tsooñ mä ja Ja'ajün di'ibu yajkypy ja jiky'ajtün. ⁶⁴ Per taanüm nidu'uguty mä miidsuty di'ibuts kyaj xymyubuktu.

Du'un jyunañ ja Jesús mut ko tsondaky ñija'aju púnadyu naty kyaj myábékuty es púnä naty kuyakánur. ⁶⁵ Es jyunañ:

—Paadyuts njunañ ko ni pún mbaat xykyanimíñuts pün ja Dios Teety kyajts xytyuknimíñ.

⁶⁶ Net may ja ja'ayuty di'ibu naty panujxur ja Jesús myastútudu es kyaj mut 'yokjudi-jnúdu. ⁶⁷ Net ja Jesús t'anmaay ja nimajmajtskrü 'yuxpükpüty:

—¿Tii mnúxándur miidsuty nandu'un?

⁶⁸ Es ja Simonk Peedru 'yadsoojü:

—Windsún, ¿pánuts nbanujxtur? Mij naydyi'igyü mmudajtypy ja ayuk di'ibu myadyakypy ja jiky'ajtün di'ibu winü xüü winü tiempü. ⁶⁹ Üadsuty tats nmabuktu es ñija'adupts ko mij mGrístuty, Dios ja 'yU'unk.

⁷⁰ Jesús t'adsooy ja 'yuxpükpüty:

—Nimajmajtskuts miits tü nwin'ixy, per nidu'uk pyudsemy müjku'u müduumbü.

⁷¹ Ko tyadu Jesús du'un jyunañ, ja'a naty 'yandijpy ja Juudas, Simonk Iskaryotu myaank, mut ko Juudas yu'u naty kuyakánur oy jyaja'ajuty tu'uk di'ibu nimajmajtskrü 'yuxpükpüty.

7

Kyaj Jesusü myuga'axuty myúbüküdu

¹ Ko tyaadü tyuun jyajtu, jarü naty jyüdyty ja Jesús ya'uxpeky Galileeu. Kyaj ñujxáñ Judeeu mut ko yü israelítü ja'ayuty jyaya'oogánüdu.

² Es tyimpátnübu naty ja xe'emdyujk xüü di'ibu myüjtuundur ja israelítuty jar Jerusalén, ³ net ja Jesusü myuga'axuty 'yanmaayü:

—Pudsüm ja yaa. Nujx Judeeu es nandu'unü m'uxpükpüty di'ibu jápüty t'íxtut ja müj'ajtün di'ibu mdiimpy. ⁴ Kyaj pún ti ayu'udsyü ttuñ pün tsyejpy es ja ja'ay tñijáwut. Mut ko mij xytyuñ tyaadü, tuk'ixü net nidügekyü ja'ay.

⁵ Es du'un 'yanmaayüdu ja myuga'axuty mut ko nan kyaj tmábujktü ko yu'u du'un ja Diosü 'yU'unk. ⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyü ja myuga'axuty:

—Kyajnum jya'ty ja n'ooruts. Paadyuts üj kyajts nnújxut mut miidsuty. Nujx miidsuty, mut ko mut miidsuty oy yu'u ootyim di'ibu ooruty. ⁷ Miidsuty kyaj mdük'ak'átüdu púnadyü naxwíñüdu winmä'añ ja'a'ajtudur. Per üj sitüy xytyuk'ak'ajttupts mut kots üj n'awanü ko axüük yu'u di'ibu tyuundur. ⁸ Nujx miits mxü'attü. Üj kyajts miits nmüütñujxtut mut ko kyajnum tpaaty ja n'ooruts mats üj nnújxut.

⁹ Es ko du'un jyunaandaay, ta oj wye'emy ja Jesús Galileeu.

Jesús ñejxy Jerusalén mä xe'emdyujk xüü

¹⁰ Ko waanü 'yijty ko naty ja myuga'axuty tü tsoondü, net ja Jesús tso'oñ es ñejxy xü'ajtrü, oy kyanide'xyuty, abekyü ja'a ñejxy es kyaj müdu mayjya'ay.

¹¹ Ja israelítuty 'yuxtaayüdu jar xüüjoty es jyuna'andü:

—¿Maa da netü tadü ja'ay?

¹² Es mä mayjya'ayuty tmadya'aktü ja Jesús, tap naak di'ibu junándur:

—Oy ja'ay yu'u.

Es wiingátypyü junándur:

—Kyaj 'yoyjya'ayuty, mut ko twin'üñ ja ja'ayuty.

¹³ Per ni pún kyamadya'aktü mayjya'ayoty, je'eyü ayu'udsyü, mut ko ttsü'ugüdu ja teedywyindsünuty.

¹⁴ Es ko kyujkwa'xy ja müj xüü, net ja Jesús jyajty Jerusalén. Ta tyujku müj tsajtrujk ñabotsoty es tyujku ya'uxpükpü. ¹⁵ Es ja israelítuty du'üñ wyü'müdyaydyü ko tmüdo'ijttü éxtüm ja Jesús ya'uxpeky. Net ñajyünánüdu:

—¿Es wi'ixu tyaadu oytyiity tnijawu?, es ni je'eyu kya'uxpékyuty.

¹⁶ Jesús t'anmaaydyu:

—Di'ibuts uj nduk'uxpúktap, kyaj yu'u myiñ mududsu ngu'um winma'añ, Dios yu'uts tu xkyexy es nduk'uxpúkaduts éxtumts nduñ. ¹⁷ Pún ja pún ttuna'añ di'ibu Dios ñi'ana'amap, yu'u du'un ñijáwudap ko uj yu n'uxpúkunats Diósuts xymyeery. Kyaj yu'ujuty mut ja ngu'um winma'añts nduñ. ¹⁸ Di'ibu kajxp mut ja kyu'um winma'añ, nayajmujpudsumánap ku'um, per ja di'ibu yajmujpudsumaampy ja di'ibu tu tyuk'ane'emyuty, yu'u dun kajxp tuy'ajtun es ni wi'ix tsow kyaj jyiky'aty axuuk.

¹⁹ Moisés yu'u dun mmooyudu ja ana'amun, es ni tu'uk miits xkyamumadowdu es xkyakuydyundu ja 'yana'amun. ¿Es ti kots miits xya'ooga'andu?

²⁰ Net ja ja'ayuty 'yadsoodu:

—¡Mujku'u mij mbajudjtap! Tu mloku. ¿Pún du'un mij mya'oogánap?

²¹ Jesús 'yadsooy:

—Mut ko saabudu xuu tu'ugu yedyujk nya'agudákyuts, paaty du'uñ mwa'umadya'aydyu. ²² Mjuna'andu ko Moisés yu'u du'un mduk'ana'amudu es xytsyúktut waanu ma ja yedyujk'ajtun yu mmaangu'unguty*, oy du'un ja m'aptujkuty di'ibu yajtsondák éxtum jaayum yajtúñ, kyaj yu'udyu Moisés. ²³ Miits mdsujktap yu mmaangu'unguty oy syaabuduty éxtum jyuna'añ ja Moisés 'yana'amun. ¿Es ti ko mjot'ambuktú mut kots tu'ugu yedyujk nya'agudaktaay saabudu xuu? ²⁴ Miits mjúnándap ko 'yóyuty pún saabudu xuu mduundap di'ibu Moisés mduk'ana'amudu. Per kots uj nya'aguda'aky saabudu xuu tu'ugu ja'ay, miits mjúnándap: “¡Kyaj 'yóyuty!” Es du'un ya'ixy ko kyaj 'yóyuty di'ibu mbayo'oydyur.

Jesús tnigajxy pún ma tsooñ

²⁵ Net nidu'uguty ja ja'ayuty di'ibáty tsunaaydyur jap Jerusalén ñayyajtuujdu:

—¿Ti kyaj jya'ajudyu tyaadu di'ibu 'yuxtaaydyur es tpajudittu es dya'ooga'andu?

²⁶ Pes taxim mayjya'ayóty kyajxy, es ni pún wi'ix kya'anu'umxudu. ¿Ti wa'anu justisutujkuty tmubuktú ko tyaadu tyuy'ajtunaty ko yu'udyu Kristu?

²⁷ Es wiingátypyu jyunandu:

—Kyaj. Kyaj mbaat, ja'a ko udsajtum nidugekyu nnija'am ma kyugajpnydyu tyaadu. Ko myínut ja Kristu, ni pún tkanijáwut ma tsooñ.

²⁸ Ko naty ya'uxpeky muj tsajptujk ñabotsoty, net jyunañ muk:

—Byeen xy'oknija'anudu miidsuty púnds du'un uj es mats ndsooñ. Per uj kyajts ngu'um winma'añ nmíñts. Ja'a di'ibu tuy'ajtunduump xkyajxputs. Miits kyaj xy'ixy'attu. ²⁹ Uj situy n'ixy'ajtypyuts, mut ko jámuts ndsooñ ma yu'u, es yu'uts tu xkyexy.

³⁰ Net tjamatsandu es tparujta'agándu pujxndugóty. Per ni pún tkamajtsy, mut ko kyajnumu naty tpaaty ja xuu 'yooru. ³¹ May ja ja'ayuty di'ibu myubujktú ja Jesús ñayjyuna'anudu:

—Tyaadu du'un ja Kristu di'ibu minaamp, mut ko ni pún mbaat xkyatuk'ijxum yu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu tyiimpy es tu xytyuk'ijxum.

Fariseuty tmatsa'andu ja Jesús

³² Ja fariseeutujkuty tmadoodu ko ja ja'ayuty du'un jyuna'andu. Paaty yu'ujuty es ja teedywyindsandujk ttuk'ane'emy ja muj tsajptujk kwentu'ajtpaty es tmátstat ja Jesús.

³³ Net ja Jesús jyunañ:

—Waanuts n'ita'añ yaa mut miidsuty, es óknúmts njumbita'añ ma di'ibuts tu xkyexy.

³⁴ Xy'uxta'aydyupts miidsuty es kyajts xypyaatut. Kyaj mbaat mnujxtu mats uj nnejxy.

³⁵ Net ja israelítuty ñayjyuna'anudu ak yu'ujuty:

—¿Ma da ñuxa'añ tyaadu ko kyaj nbátum? ¿Wa'anu da ñuxa'añ ma ja nmugugajp-n'ajtum di'ibu ijttap grieegeu ñaxóty es dya'uxpuka'añ nandu'un ja grieegeu ja'ayuty?

* 7:22 Ix Lukus 1:59.

³⁶ ¿Ti dan yu taadu myadyakypy di'ibu tu xy'anma'ayum ko jyuna'añ?: “Xy'uxta'ay-dyupts, per kyajts xpyaattut. Kyaj mbaat mnuxtu mats uj nnejxy.”

Jiky'ajtun kyaj kyexy ñaxy di'ibu Jesús yajkypy

³⁷ Ma ja muj xuu kyugujxunu, net ja Jesús tyunaaye'ky es jyunañ jantsy muk:

—Pun ja pán tyuudsu, wa'ants xyñimín; es di'ibátyuts xymyubujkr, wa'an tnu'iiky.

³⁸ Du'un éxtum ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ, di'ibuts xymyubujkr, du'un ja'a éxtum myúxut jyodoty ja kom nuu di'ibu yajjiky'ajtr.

³⁹ Es mut yu'u ja Jesús 'yandijpy ko di'ibu mubujxur, di'ibu panujxur, yu'u du'un ja Dios mo'oyudur ja Espíritu Santu. Per kyajnumu naty jya'ty ya naxwiiñ ja Espíritu Santu, ja'a ko Jesús kyajnumu naty jyumbity tsajpótm.

⁴⁰ Es ko ja ja'ayuty tmudoodu tyaadu, tap naaguty di'ibu junandu:

—Jantsy tuy'ajtandumu du'un ko tyaadu du'un ja Diosu kyugajxru di'ibu minaaamp.

Ja'ay ñaybyujkwa'xudu

⁴¹ Wiingátypyu ja'ayuty jyunandu:

—Tyaadu du'un ja Kristu.

Es ja wiingátypyu jyunandu:

—Kyaj, ja'a ko kyaj ja Kristu jámur tsoona'añ Galileu ñaaxóty. ⁴² Du'un ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ ko yu Kristu yu'u tyuamp 'yaats ja rey Davit es Belén kyugajpn'átut, ma myiñ jyajty yu rey Davit.

⁴³ Es du'un ja ja'ayuty ñaywya'xudu majtsk peky. ⁴⁴ Wiinkpety jyatsojk esxyur jaytsímy, per ni pán du'un tkatuuñ.

Fariseeuty esu teedywyindsúnuty kyaj tmabuktu ja Jesús

⁴⁵ Net ja muj tsajptujk kwentu'ajtruty jyumbijttu ma ja fariseeuty es ja teedywyindsúnuty. Ta yajtuujudu:

—¿Ti ko tu xykyayajmíndu?

⁴⁶ Net ja polusiiuty 'yadsoojudu:

—¿Ni pánu du'un kyakajxyñum éxtumu tyadu ja'ay!

⁴⁷ Net ja fariseeuty t'anmaay ja polusiiuty:

—¿Tii nan tu mnayyákudu es tu mwin'uñuty? ⁴⁸ ¿Ma mij xy'ok'ijxru ko nidu'ugu njustis'ajtam o nidu'ugu fariseeu ja'ayuty tmabeky? ⁴⁹ Es yu ja'ayuty di'ibu kyani-ja'adur wi'ix ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ, kajxpéky ja'a 'yittu.

⁵⁰ Nikodemu di'ibu naty koots tu tni'otsy ja Jesús, tapu naty nandu'un. Ta yu'u jyunañ:

⁵¹ —Extum xytyuk'ijxum ja n'ana'amun'ajtam ko kyaj mbaat nduydu'unum pán di'ibu kyaj jawyiin nmudo'om es n'ijxum ti dan yu'u tyiimpy axuk.

⁵² Di'ibu naty jáputy 'yadsoojumbijtud:

—¿Tii mij nan mgalileeuja'ayu? Xpruk ja Diosu jyaabyajtun es xy'ixut ko ni tu'ugu Diosu kyugajxru kyamín Galileu.

⁵³ Net ja ja'ayuty yo'oywya'xtu es nidu'uk nidu'uk ñujxtaaydyu ma ja tyujkuty.

8

Toxytyujk di'ibu yajtugeepy ja pujk úkunu wyindsu'kun

¹ Es ja Jesús pyatujku ma ja Oliivus Kopk.

² Jakumbom ko xyuñu ja Jesús tyujku jatugok muj tsajptujk ñabotsoty. Ta myiindu ja ja'ayuty es ttuknabíku ja Jesús, es ja Jesús ñaxwe'tsy es dyajtsondáky ja 'yuxpukun.

³ Net ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktur dyajmiindu tu'ugu toxytyujk di'ibu tu yajkubaadu ko dyajtugóty ja pujk úkunu wyindsu'kun. Ta trujtáktu kujk'am ma ja ja'ayuty. ⁴ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'uxpukru, tyadu toxytyujk tu yajkubaadu ko dyajtugóty ja pujk úkunu wyindsu'kun. ⁵ Yu Moisesu 'yana'amun xytyuk'ana'amdupts es nguka'adsudats es 'yoogut yu du'umbu toxytyujkuty. ¿O wi'ix mij m'okjunaambu?

⁶ Du'un jyunandu es tpujta'aktu ja pyekey es du'un mbaat tni'uunudu. Ta Jesús wyindaky es jyaay naxkujxy mut tu'ugu kywa'xyry. ⁷ Es ko yajtuujumbijtadu, ta Jesús kyujka jatugok es t'anmaaydyu:

—Miidsuty nidu'uk di'ibu kyajpa pyojpa, wa'an tu'ugu tsaa ttukka'atsy jawyiina tyadu toxytyujk.

⁸ Ta wyindaky jatugok ja Jesús es 'yakjaay naxkujxy. ⁹ Es ja'ajuty ko tyadu tmu-doodu, net ñayya'adu éxtam ñayni'uunudu ku'am. Net pyudsuumdu nidu'uk nidu'uk, tsyondaky mut ja waanu mujja'aybyu es ttukkugujxu mut ja waanu unakpa. Es ko oj pyudsuumda'aydyu, net ja Jesús oj wye'emy nimajtsk mut ja toxytyujk. ¹⁰ Net ja Jesús wya'kkujka jatugok es t'ijxy ko kyaju naty ma pán, ja'ayu ja toxytyujk naydu'uk. Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Nitá, ¿ma net ja di'ibu mni'u'unudup? ¿Ni pán tu mgatukkumadóyuty?

¹¹ Ta ja toxytyujk 'yadsooy:

—Windsún, ni pán.

Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Es ni ujts mij ngatukkumadówt. Nujxna tyam es katu mnakyppekytyuñ.

Jesús éxtam jajun ma naxwiñudu

¹² Jesús óknam jatugok t'anmaay ja ja'ayuty:

—Ujtsu du'un éxtam tu'ugu jajun di'ibu ñu'umeepy tyu'umeepy nidugekyu naxwiñudu ja'ay. Tugekyu di'ibuts xyryaduump es xyryanujxp, du'un yu'ujuty éxtam di'ibu jüdjttup n'am tu'am mut ja jajun, es kyaj kyunap kyuja'pxat éxtam ja di'ibu jüdjtp kubi'its ku'ook.

¹³ Net ja fariseeuty 'yadsoodu:

—Mij ku'umu m'ayuk xyñikajxpéty, du'un kyaj tyuñ.

¹⁴ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Oyuts uj n'ayuk nnikajxpéty, tuump ja'a, mut ko uj nnija'abuts mats ndsooñ es mats nnejxy. ¹⁵ Miits xyryayo'oydyupts éxtam kyuxe'eky. Kyaj xyryayo'oydyu éxtam tyu'ajtunuty. Uj ni pánuts ngapayo'oy. ¹⁶ Per kots uj pán nbayo'oy, mut ja tu'ajtunts uj n'anuumu, mut ko uj kyajts naydu'uk ti nbayo'oy, ujtsu du'un mududsu nDeety. Paaty nimajtskats uudsuty. ¹⁷ Ma miits ja m'ana'amunuty jaaybyéty 'yity: “Pán ja nimajtskpa ja testiigu ti'igyu kyajxtu, yu'u dun nmubujkam.” ¹⁸ Pes ujtsu du'un ku'um nayñidestiigu'ajtup, esu nDeedyuts di'ibuts xykyajx, yu'u dun jatu'ugu testiigu.

¹⁹ Net ja ja'ayuty yajtuujudu:

—¿Maá dun net ja mDeety?

Jesús 'yadsooy:

—Kyajts miits xy'ixy'attu, es nan ni nDeedyuts xykyalixy'attu. Kooxyupts miits xy'ixy'attu, nan m'ixy'ajttupxyupts yu nDeedyuts.

²⁰ Tyadu oj tkajxy ja Jesús ko naty ya'axpeky ma ja muj tsajptujk ma jap 'yity ja limosna abujkun. Es ni pán kyamajtsadu esxyup yajnejxyuty pujxndugóty, mut ko kyajnumu naty tpaaty ja xyuu 'yooru.

“Mats uj nnujxa'añ, kyaj miidsuty mbaat mnujxtu”

²¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu jatugok:

—Uj nujxnupts, es miits xy'axta'aydyupts, es m'ooktup mut ja mbojpty. Kyaj mbaat mnujxtu mats uj nnejxy.

²² Net ja israelítuty ñayjyunánudu:

—¿Wa'anu da ñayya'ooga'añuty? ¿Paaty jyuana'añ ko kyaj mbaat njo'omum ma yu'u ñejxy?

²³ Jesús t'anmaaydyu ja ja'ayuty:

—Miidsudyu du'un di'ibu ya naxwiñ tu mmin tu mja'ttu, per ujtsu du'un di'ibu tsajpótm kudakp. ²⁴ Paaty miits n'anuumudu ko m'ooktup pekymuut, ja'a ko pán kyaj xymyubuktu es uj du'un éxtamts njana'añ, m'ooktup pekymuut.

²⁵ Net yajtuujudu:

—¿Mbúnxu dún mij?

Jesús 'yadsooy:

—Jawyíñupts miits tu n'anuumudu. ²⁶ Máyñumts ngakajxy es ngapayo'oyñumts miidsuty. Per ja di'ibuts tu xykyéxyuts, ja'a du'un junaamp táy'ajtun, es di'ibuts uj n'anmaapy ja ja'ayuty, yu'u di'ibuts tu nmudoy tkajxy ja di'ibuts tu xykyéxyuts.

²⁷ Per ja israelítuty kyaj tjaygyúkudu ko ja Jesús jya'anuumxudu ko yu'u du'un U'unk'ajtup ja Dios. ²⁸ Paaty ja Jesús t'anmaaydyu jatugok:

—Kots miits xpyujta'aktut kujxm, nétats miits xy'uxkáptuduts ko ujtsu du'un éxtumts miits nja'anuumudu ko uj kyajts ti nduñ mut ja ngu'um winma'añats. Ndiimbyuts ja'ayu di'ibuts ja nDeedyuts tu xytyukni'ixu. ²⁹ Di'ibuts xykyajx, du'ñam 'yity mut uj. NDeedyuts kyajts naydu'uk xyñas'ixu, ja'a kots du'ñam nduñ di'ibu yu'u tsyejpy.

³⁰ Ko tyadu du'un jyñáñ ja Jesús, may di'ibu myubujktu.

Diosu 'yu'unguty esu mujku'ugópku 'yu'unguty

³¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja israelítuty di'ibu mubujkxudu:

—Pún mbadiimpy éxtumts miits n'anuumudu, n'uxpukpa'átupts miidsuty, ³² es m'ixy'áttup ja táy'ajtun, es yu táy'ajtun yu'u myajwumudup awa'atstuuy.

³³ Net ja fariseeuty 'yadsoodu:

—Ujtsu du'unuty ja tyuamp 'yaadsuty ja Abraan, es ni na'anumts pún xykyatuumbu'áty. ¿Wi'ix mij mjuna'añ ko xyajwumut awa'atstuuy?

³⁴ Jesús t'adsooy:

—Jantsy táy'ajtunuts miits n'anuumudu, pún tu'ugu ja'ay naygyuyajkup jyiky'átut mut ja pyeky, pes tuu du'un myumada'agyuty ja pojpu es du'un 'yity éxtum njuna'anum ja pojpu tyuumbu juybyu. ³⁵ Es yu tuumbu juybyu, kyaj yu'u 'yity éxtum ja windsunu 'yu'unk. Ja u'unk ja'a du'un winu xuu winu tiempu wu'amp éxtum ja tyaak tyeedyu 'yu'unk. ³⁶ Paaty pún ja Diosu 'yU'unk myajwumudu awa'atstuuy, táy'ajtun ko awa'atstuuy myajwumudu. ³⁷ Tuts nnijawu ko Abraan miits m'ok'átudu. Per xya'oogándupts mut ko kyaj xykyupuktu éxtumts miits nja'anuumudu. ³⁸ Uj yu'uts ngajxypy di'ibudsu nDeety tu xytyuk'ixy. Es miits xytyundu nandu'un éxtum ja mdeedyuty tu m'anuumxudu.

³⁹ Net ja israelítuty 'yadsoodu:

—Ujtsu du'un Abraan ndeety'ajtup.

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Kooxyup miits m'u'unk'átudu Abraan, yu'uxyup mduundup di'ibu yu'u tyuun. ⁴⁰ Oyuts miits tu nja'anuumudu ja táy'ajtun di'ibuts uj nmudoo ma Dios, xya'oogándupts miidsuty. Abraan ni na'a du'un kya'adutsy. ⁴¹ Miidsuty nandu'un m'adu'atstu éxtum ja mdeety 'yadu'utsy.

Ta 'yadsoodu:

—Udsuty nmudajttupts ja nDeety ti'igyu, yu'u Dios. Kyajts udsuty nbuxyky'attu.

⁴² Jesús t'adsoojumbijty:

—Kooxyup tyuy'ajtunuty ko Dios miits xyTyeeuty'áttu, pes xytsyojktupxyupts miidsuty, mut ko uj nmiñats mut yu Dioskyujxm. Kyajts tu nmiñ mut ja ngu'um winma'añats. Mut ko ja Dios tu xykyéxyuts, paadyuts tu nmiñ.

⁴³ ¿Ti ko xykyajaygyúkudu di'ibuts miits nja'anmaaydyup? Ja'a ko kyaj xymudowa'andu di'ibuts uj ngajxwa'xypy. ⁴⁴ Miidsuty mujku'ugópk mdeety'ajttup es yu'u miits mja'a'ajtudup, es ja'a miits mduundup di'ibu yu'u tsyejpy. Yajja'ay'o'krumu'u jawyíñup es kyaj ti ttuñ di'ibu táy'ajtun. Ni na'a kyakajxy mut ja táy'ajtun. Ko 'yanda'aky, kyum ja'a yu'u kyajxypy, ja'a ko andakp yu'u, es yu'u yajtsondák ja andakun. ⁴⁵ Es mut ko táy'ajtun miits n'anuumudu, paaty kyaj xymyubúktuts. ⁴⁶ ¿Pún miidsuty nidu'uk dyajnigaxu'ugut kots uj nmudaty ja nbojpu? Es pún táy'ajtun di'ibuts

uj ngajxypy, ¿ti ko xykyamubaktu? ⁴⁷ Di'ibu ja'a'ajtup ja Dios, myudoo'ijtypy ja Diosu 'yayuk. Per kom miidsuty kyaj mja'a'átudu ja Dios, paaty kyaj xymyudoo'ita'andu.

Taayum naty ja Kristu ko kyajnum ja Abraan

⁴⁸ Net ja israelítuty jyunandu:

—Tuy'ajtun éxtamts mij n'anuumudu ko mij msamaritánuty es mmudajtypy ja ka'oybyu.

⁴⁹ Esu Jesús 'yadsooy:

—Kyajts uj nmudaty ja ka'oybyu. Di'ibuts ndiimpy, yu'u yajnixexekypy ko nwind-su'kupts ja nDeedyats, es miits kyajts xywyindsu'ugudats. ⁵⁰ Uj kyajts n'axta'ay púnats xywyindsu'ugup. Jaa'ajtp pún tseyjpy esuts windsu'uga n'ítut, yu'u du'unats xypyaye'epy. ⁵¹ Jantsy tuy'ajtunats miits n'anuumudu ko di'ibu pyadiimpy éxtamts n'anuumu, ni na'a kya'oogut.

⁵² Ta ja israelítuty 'yadsoodu:

—Tyam tuy'ajtun uudsuty njuna'añ ko mij mmudajtypy ja ka'oybyu. Abraan es ja Diosu kyugajxputy nidugekyu 'yo'ktaaydyu, es mij mjuna'añ: “Di'ibu pyadiimpy éxtamts n'anuumu, ni na'a kya'oogut.” ⁵³ ¿Tii wa'anu da mij waanu ni'igu mméjuty es kudiinumsu ndeety Abraan? Yu'u o'k, es ja Diosu kyugajxputy nandu'un 'yo'ktu. ¿Narúnu du'un mij mnaybyujta'agyuty?

⁵⁴ Ta Jesús 'yadsooy:

—Pun ujts ku'um naymyujpuktáku, kyaj ti tsooty. Per di'ibuts tu xymyo'oy ja muj'ajtun, yu'u nDeedyats di'ibu miits nandu'un mjuna'andap ko yu'u xyDyios'attu. ⁵⁵ Per miits kyaj xy'ixy'attu. Uj sitay n'ixy'ajtypyuts. Kooxyupts uj njuna'añ kots kyaj n'ixy'aty, nugooxyupts uj n'okpi'tskajxnu éxtam miidsuty. Per uj sitay n'ixy'ajtypyuts, es nguydyimbyuts éxtam yu'u dyajngutúku.

⁵⁶ Ja m'aptujk Abraan 'yixán ja tiempu mats uj nmiiñ ya naxwiiñ. Nugoo oj 'yokxondaknu ko oj t'ixy.

⁵⁷ Net ja israelítuty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ni justyixymyujk jumujnum xykyamudaty, ¿es mjuna'añ ko tu xy'ixy ja Abraan?

⁵⁸ Jesús 'yadsooy:

—Jantsy tuy'ajtunats miits n'anuumudu, taayumsu naty uj ko yu Abraan myiiñ jyajty.

⁵⁹ Net tkonu'ktu ja tsaa es tjatukka'adsandu ja Jesús. Per ja Jesús ñayyu'tsu es tsoyo'oiñ ma ja muj tsajptujk, mayjya'ayóty ñajxy es ñujxnu.

9

Jesús dya'ijxpéky di'ibu wiints jajt naxwiiñ

¹ Ko ja Jesús ñajxy ma tu'ugu lugaar, japu naty tu'ugu yedyujk di'ibu tu myiiñ tu jya'ty ya naxwiiñ wiints. ² Net ja Jesusu 'yuxpajkputy yajtuujudu:

—Windsún, ¿ti ko du'un jyajty ya naxwiiñu tyadu yedyujk wiints? ¿Wa'anu da yu'ujuty mut ja tyaak tyeety ja pyojpu, o mut ja kyuumbojpu?

³ Esu Jesús 'yadsooy:

—Kyaj yu'ujuty mut ko pyojpu ku'um tmudaty es ni kyaj yu'ujuty mut ko tyaak tyeety pyojpu ja'ayuty, ja'a taadu es ya'ixut di'ibu ja Dios tyiimpy. ⁴ Ko 'yakxuumumuty, mbaadats n'aktúñ ja tyuunk di'ibuts xykyajx. Miimp ja koots it ma kyaj mbaat pán tyuñ. ⁵ Kots uj n'ak'ityñam ya naxwiiñ, ujsu du'un di'ibu kyude'xypy ja naxwiiñadu ja'ayuty.

⁶ Ko tyaadu du'unu Jesús jyunáñ, net ñastsuju naxkujxy es dya'e'ky waanu mo'onts mudu tsuyju. Ta ttukwingutse'ky ja wiints. ⁷ Net ja Jesús 'yanmaayy:

—Nujx mwimbujy ma yu Silo'ee pilu (di'ibu ayuk wimbudsuump Tu Yajkéxy).

Ta ja wiints oj wyimbujy. Net oj 'yijxpéky es ñejxy ma tyujk. ⁸ Net ja di'ibu ijty wiints ja myudujkra'ajuty es ja di'ibu naty tu 'yixudu ñayjyunánudu:

—¿Ti kyaj jya'ajudyu tyadu yedyujk di'ibu tu 'yity naxwa'tsp es t'amdooy yu limosnu?

⁹ Nidu'uguty jyunandu:

—Ja'adsu tyaadu.

Wiinkpüty jyunandu:

—Kyaj jya'ajuty, nandu'un kyaxe'eky.

Per ja yedyujk ku'um 'yadsooy:

—Ujtsu du'un.

¹⁰ Net dyajtudu:

—¿Wi'ix tyam mbaat m'ixy?

¹¹ Ta ja di'ibu naty wiints 'yadsooy:

—Ja yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Jesús, yu'u waanu mo'onsu'unk tu dya'eeky es tu xytyukwingutse'egyuts, es tu xy'anuumats: “Nujx ma yu Silo'ee pilu es mwimbujut.” Tats oj nnejxy es tu nwimbujyuts. Nétuts tu n'ijxpeky.

¹² Net ja ja'ayuty 'yanmaayudu:

—¿Maaxu net ja yedyujk?

Ta 'yadsooy ja di'ibu tu 'yijxpeky:

—Kyajts nnijawu.

*Farisee*ty dyajtaw dyajtuda'aktu ja ja'ay di'ibu wiints tu 'yity

¹³ Net tmunujxtu ja di'ibu naty tu 'yijxpeky ma fariseeuty, ¹⁴ ja'a ko ja Jesús dya'e'ky ja mo'onsu'unk ma ja israelítuty ja pyo'xunxuu es dya'ijxwa'xy ja wiints. ¹⁵ Net ja fariseeuty dyajtuy ja yedyujk, ja di'ibu naty tu 'yijxpeky:

—¿Wi'ixu du'un ko tyam mbaat m'ixy?

Ta 'yadsooy ja di'ibu naty wiints:

—Yu'uts waanu mo'onsu'unk tu xytyukwingutse'egyuts, oj nwimbujy, es tyam n'ijxputs.

¹⁶ Nidu'ugudyu fariseeuty jyunandu:

—Tyadu yedyujk di'ibu du'un tu ttuñ, kyajpu Dios jya'a'atyuty, mut ko kyaj tu twindsu'ugu ja po'xunxuu.

Es wiingátypyu jyunandu:

—¿Wi'ix mbaat ttuñ ja ijxwu'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu tyiimpy pun yu'u pekyja'ay?

Esu du'un kyaj ti'igyu winma'añ tmudattu.

¹⁷ Net jatugok dyajtudu ja di'ibu naty wiints:

—Es mij, ¿wi'ix nandu'un m'okjunaambu mudu tadu yedyujk di'ibu tu mmo'oyuty yu m'ijxun?

Net ja'a 'yadsooy:

—Pes uj junaambuts ko yu'udyu Diosu kyugajxpu.

¹⁸ Per ja israelítuty kyaj tmabukandu ko naty ja ja'ay tu 'yity wiints es ko tuu 'yijxpeky. Net oj twowdu ja tyaak tyeety ja di'ibu naty wiints. ¹⁹ Net dyajtudu:

—¿Mijtsu tyadu m'u'unk di'ibu mjunándap ko jyajty naxwiiñ wiints? ¿Wi'ixu du'un 'yixyuty ko tyam mbaat 'yixy?

²⁰ Net ja u'unkteety u'unktaak 'yadsoodu:

—Tuy'ajtun ko uudsudyu tyadu n'u'unk di'ibu miin jajt wiints. ²¹ Per uudsuty kyajts nnijawudu wi'ixu du'un ko tyam mbaat 'yixy es ni nganijawudats punu du'un tu ya'ijxpekyuty. Yajtawdu yu'u. Muj ja'ay muj unak yu'u. Wa'an mdukmumadya'agyuty yu'u.

²² Ja tyaak tyeety jyunandu du'un mut ko ja teedywyindsunuty ttsu'ugudu, ja'a ko tu naty nandu'un ñaygyajxudu ko kudiibu ñakykyupukudut tsajptugóty oytyim punuty di'ibu junaamp ko yu Jesús yu'u ja Kristu. ²³ Paaty ja tyaak tyeety jyunandu: “Yajtawdu yu'u. Mujja'ay muj unak yu'u.”

²⁴ Net ja israelítuty tnigajxu jatugok ja yedyujk di'ibu naty wiints. Ta t'anmaaydyu:

—Kajx tuy'ajtun, mut ko uudsuty nnija'adupts ko tadu yedyujk pyojruja'ayuty.

²⁵ Ta 'yadsooy di'ibu naty wiints:

—Kyajts ɛj nnijawɛ pɛn pekyjya'ay o kapekyjya'ay yɛ'ɛ. Di'ibɛts oy nnijawɛ, ja'a kots ɛj tɛ n'ity wiints es tyam ijxɛts.

²⁶ Net ja fariseeɛty t'anmaaydyɛ:

—¿Wi'ix tɛ mdúñɛty? ¿Wi'ix tɛ mmo'oyɛty ja m'ijxɛn?

²⁷ Ta 'yadsooy ja yedyɛjk:

—Tɛts miits nja'anɛmɛdɛ es kyaj xytyundɛ kwentɛ. ¿Ti ko miits xytsyoktɛ es ɛj jatɛgok nnikajxɛpátɛdɛts? ¿Wa'anɛ da miidsɛty nandɛ'ɛn xyɛyanɛjxɛ'andɛ?

²⁸ Net ja israelítɛty t'oodɛ es t'anmaaydyɛ:

—Mij mbanejxyɛyɛ tadɛ yedyɛjk. ¡ɛɛdsɛty kyaj! ɛɛdsɛty yɛ'ɛts mbanɛjxtɛp yɛ Moisés. ²⁹ ɛɛdsɛty nnija'adɛp ko yɛ Moisés myɛgajxɛ Dios. Kyajts nnijáwɛdɛ mɛ tadɛ yedyɛjk tsyooñ.

³⁰ Ta 'yadsooy ja di'ibɛ naty wiints:

—¡Tim tɛgatsy mɛt ko mjɛna'andɛ miidsɛty ko kyaj xyñijáwɛdɛ mɛ tyadɛ yedyɛjk tsyooñ di'ibɛts ɛj tɛ xymyo'oy yɛ n'ijxɛnɛts! ³¹ Nnija'am yajxón ko Dios kyaj tmɛdoo'ítɛ ja pekyjya'ayɛty, ja'ayɛ myɛdoo'ijtyɛty ja di'ibɛ awdajttɛp es tkuydyundɛ ja di'ibɛ Dios tsyejɛ. ³² Ni na'anɛm pɛn tkamadya'aky ko jyaaty di'ibɛ myeɛɛy yɛ 'yijxɛn tu'ugɛ ja'ay di'ibɛ wiints yɛ naxwiiñ tɛ myiñ tɛ jya'ty. ³³ Kooxyɛbɛ tyadɛ yedyɛjk tɛ kyamíñ Dioskyɛjxm, kyajxyɛp mbɛɛt ttuñ ni tii.

³⁴ Net ja israelítɛty 'yadsoodɛ:

—¿Wi'ixɛts ɛj mij xyɛ'ɛxɛpɛka'andɛ?, di'ibɛ tɛ mmiñ naxwiiñ amɛj pojɛp ja'ay. Net kyaj t'okkupɛjknɛdɛ tsajptɛgótɛ.

Púnɛty ijttɛp éxtɛmɛ wiints

³⁵ Myɛdoo Jesús ko kyaj t'okkupɛjknɛdɛ mɛ ja tsajptɛjk ja di'ibɛ naty wiints. Es ko Jesús mɛt ñaybyatɛ di'ibɛ naty wiints, ta dyajttɛy:

—¿Mmɛbejkyɛty mij ja Naxwíñɛdɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ?

³⁶ Net ja ja'ay 'yadsooy:

—Windsún, anmaagyɛts púnɛ dɛn yɛ'ɛ, esɛts nmɛbúkɛt yɛ'ɛ.

³⁷ Jesús 'yadsooy:

—ɛjtsɛ dɛ'ɛn. Tɛ xy'ixy es tyam nmɛmadya'aky.

³⁸ Net ja ja'ay ñaygyoxttɛnaaydyákɛ Jesús wyinduuy, es jyɛnán:

—Windsún, nmɛbejkyɛtyɛts mij.

³⁹ Netɛ Jesús 'yadsooy:

—ɛjts tɛ nmiñ esɛts ɛj ja ja'ay nbayo'oydyɛt, es nmo'oya'añɛts ja 'yijxɛn ja wiindsɛty es nyajjɛmbítɛdɛts wiints ja di'ibɛ jɛnándɛp ko yɛ'ɛ 'yixtɛ.

⁴⁰ Nidu'ugɛty ja fariseeɛty di'ibɛ naty mɛttɛ jap ko tyadɛ tmɛdoodɛ, net jyɛnandɛ:

—¿Wa'anɛ da ɛɛdsɛty nandɛ'ɛn nwiints'áttɛ?

⁴¹ Jesús 'yadsooy:

—Kooxyɛp miits mwiints'áttɛ, kyajxyɛp miits ja peky xymyɛdattɛ. Per kom mjɛnándɛp ko m'ixtɛ, pes mmɛdajttɛp ja peky.

10

Borreegɛ kwentɛ'ajtrɛ mɛdɛ byorreegɛty

¹ Jantsy tɛy'ajttɛnɛts miits n'anɛmɛdɛ, di'ibɛ kyaj tyɛkɛ mɛ korral aɛn es pyuty wiink tsoo, yɛ'ɛ dɛ'ɛn ja ma'tspɛ. ² Per di'ibɛ tɛjktɛp mɛ korral aɛn, yɛ'ɛ dɛ'ɛn ja borreegɛ kwentɛ'ajtrɛ. ³ Ja korral aɛ adɛnaabyɛ ya'awátsxɛp ja borreegɛ kwentɛ'ajtrɛ, es ja borreegɛ kwentɛ'ajtrɛ dyaxɛ mɛt ja xyɛɛ ja byorreegɛ, es borreegɛ pyɛdsumdɛ jap korraloty, ja'a ko dyo'kmɛdóy di'ibɛ kwentɛ'ajtrɛ. ⁴ Es ko naty tɛ dyajpɛdsumdɛ'ay tɛgekyɛ, ta twinyo'oyɛ, es ja byorreegɛ pɛyanɛjxɛdɛ mɛt ko yo'kmɛdóyɛty. ⁵ Per tu'uk di'ibɛ kyaj t'ixy'aty, ni'igɛ tkuge'eky, mɛt ko kyaj dyo'kmɛdóy ja di'ibɛ kyaj t'ixy'aty.

⁶ Dɛ'ɛn jyɛnán ja Jesús, per kyaj tjaygyujkɛdɛ ja ja'ayɛty di'ibɛ ja Jesús 'yandijɛy mɛ ja myadya'aky.

Jesús éxtam oybyu borreegu kwentu'ajtrü

⁷ Paaty ja Jesús jyúnán jatugok:

—Jantsy táy'ajtanuts miits n'anuumudu ko ujtsu du'un éxtam ja korral aa ma ñaxtu ja borreegu. ⁸ Nidugekyu di'ibu jawyiin miindu es jyunandu ko yu'u Dios kyéxyuty, ma'tspaty yu'u. Per ja ja'ayuty di'ibuts uj nborreegu'ajtypy kyaj tyuunudu kwentu. ⁹ Ujtsu du'un ja korral aa. Di'ibu tujkup ma uj, yu'u nitso'ogup éxtam ja borreegu ko tyuku tsuu ma kyorral es pyudsemy ju'xpu jépyur. ¹⁰ Yu ma'tspaty myndu je'eyu es myaadsa'andu es ya'ooga'andu es yajkutugoya'andu, per uj tu nmíñuts es ja ja'ayuty tmudáttut ja jiky'ajtan, es tmudáttut ja jiky'ajtan muj wiin kajaa.

¹¹ Ujtsu du'un ja oybyu borreegu kwentu'ajtrü. Yu oybyorreegu kwentu'ajtrü kyu'oogup ja byorreeguty. ¹² Yu muduumbu ja'ayu je'eyu wyinma'añ'ajtypy ja myuju'uñ. Ko kyaj yu'ujuty ja borreegu kwentu'ajtrü es kyaj tja'a'áty ja borreegu, paaty ko t'ixy myiñ ja waxka'uk, netyu kye'eky. Net ja waxka'uk tmatsy ja borreegu nidu'uk es nidugekyu dya''agakwa'xta'aydyu mut ja tsu'ugu. ¹³ Paadyu tadu muduumbu kye'eky, ja'a ko myujuudyuñ, es kyaj tkwéntuty ja borreeguty.

¹⁴ Ujtsu du'un ja oybyu borreegu kwentu'ajtrü. Uj n'ixy'ajtypyuts ja nborreeguts es nan xy'ixy'ajttupts yu'ujuty, ¹⁵ éxtam ja nDeedyuts xy'ixy'átyuts es uj nandu'un n'ixy'á-tyuts. Nyajkyptyuts ja njiky'ajtan mut yu'ugyujxmu nborreeguts. ¹⁶ Nmudajtypyuts ja wiinkpüty ja nborreeguts mats jatu'ugu ngorral, es nyajmínupts nandu'un ma tyaadyu. Xymyudówdupts uj yu'u, es tuk kajpu'uk 'yítat yu borreegu es ti'igyü ja kwentu'ajtrü.

¹⁷ Dios, yu nDeedyuts, xytsyojkpüts uj mut ko nyaka'añuts ja njiky'ajtan es n'ax-ajyua'añuts jatugok. ¹⁸ Kyajts púnü njiky'ajtan xyryujkut pün kyajts uj nyaka'añ. Nmudajtypyuts ja muk'ajtan es nyákuduts ja njiky'ajtan es n'axájuduts jatugok. Tyaadu yu'uts xytyuk'ana'am yu nDeedyuts.

¹⁹ Ko ja israelítuty tmudoodu tyadu Jesús ja 'yayuk, net oj ak ja'ajuty ñaygyajxytsyi-igadu. ²⁰ May di'ibu junandu:

—Myudajtypy ja ka'oybyu es loku yu'u. ¿Ti ko xytyundu kwentu?

²¹ Peru wiinkpüty junandu:

—Ni pún di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu es kyajxut du'un. ¿Tii wa'anü da tu'uk di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu tmo'oyut yu 'yijxun yu wiindsuty?

Israelítuty kyaj tmabuktu ja Jesús

²² Ja'a naty ja disyembrü po'o ma ja ja'ayuty xyudundu ma yajmujtún ko yajkuni'xy ja muj tsajptajk jap Jerusalén. ²³ Ja Jesús japü naty jyudity ma ja muj tsajptajk ma txu'aty Salomonga Tyujk Wiin. ²⁴ Net ja israelítuty dyaj nabíkuu ja Jesús es t'anuumudu:

—¡Nugoots njantsywyinmaydyu! ¿Ti kots tyam xykyadim'anuumudu wa'ats pün mijtsu du'un mGristu, o kyaj?

²⁵ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tuts njajuna'añ, es kyaj xymyubuktu. Di'ibuts uj ndiimpy mut ja kutujkän di'ibudsü nDeety tu xymyo'oyuts, yu'u yajniguxe'kypy yajxon es púndsü dan uj. ²⁶ Per miidsuty kyaj xymyubuktu mut ko kyajts miits nborreegu'áttu. Extamts miits tu n'ok'anmaabyudu, ²⁷ yu nborreeguts xyo'kmudoodupts, es yu'ujuty n'ixy'ajttupts es xyryanujxtupts. ²⁸ Uj nmeebyuts yu jiky'ajtan winü xuu winü tiempü, es ni na'a kyatugódyut; ni púnuts yu'u xykyarujkut. ²⁹ Yu'uts tu xymyo'oy ja nDeedyuts di'ibu waanu ni'igu muj'ajtan tmudaty, es ni pün mbaat kyarujkxuty di'ibu myudajtypy kyu'ujóty. ³⁰ Dios Teety es uj, ti'igyü je'eyu uudsuty.

³¹ Net ja israelítuty tkonu'ktu ja tsaa jatugok es tjakuka'adsándü.

³² Ta Jesús jyúnán:

—Tuts may nduñ óyuty mwinduuy mut ja myuk'ajtanudsü nDeedyuts. ¿Di'ibu tyaadu miits xytyukkuka'adsándupts?

³³ Ta ja israelítuty 'yadsoodü:

—Kyajts mij ndukkuka'adsa'andu mut ko ti oy tu xytyuñ, yu'u du'un mut ko tu xykyawindsu'ugu Dios mut ja m'ayuk. Mja'ay mij, es Dios mnaybyujta'agyuty.

³⁴ Net ja Jesús jyunañ:

—¿Ti kyaj jyaabyétyuty ma ja Diosu jyaabyajtun ko Dios jyunañ?: “Miidsudyu du'un diósuty.” ³⁵ Es du'un ja Diosu jyaabyajtun jyunañ ko diósuty púnuty ja Diosu naty tu tkexy ja 'yayuk. Es nnija'am ko yu Diosu jyaabyajtun yu'u du'un tuj'ajtun túnur. ³⁶ Pes oy. Hjtsu du'un xywyin'ijx ja Dios es xykyejxyuts ya naxwiiñ éxtamu kyudunaabyu. ¿Es wi'ix mbaat miits mjuna'andu kots uj Dios kyajts nwindu'ugu mut yu'uy kots njunañ ko hjtsu du'un ja Diosu 'yU'unk? ³⁷ Pün kyajpats nduñ ja di'ibutsu nDeety tyiimpy, kyajts miits xymyubáktut. ³⁸ Per pün tuj'ajtun kots uj nduñ ja di'ibuts ja nDeety tyiimpy, oy xykyamubuka'andu ja n'ayúkuts, mubuktu ja di'ibuts uj ndiimpy, mut ko di'ibuts uj ndiimpy, yu'u mdukjaygyúkudur wa'ats ko ti'igyuts uj mut ja nDeedyuts, es yu'u ti'igyut mut uj.

³⁹ Net jatugok ja israelítuty tjamatsandu ja Jesús, per oj ja Jesús yo'oydyugóy.

⁴⁰ Net ja Jesús oj 'yawinnajxnu ma Jordán mujnuu. Jap waanu 'yijty ma ja lugaar ma ja Fwangu naty tu yajnubéty tuuyur. ⁴¹ May ja ja'ayuty oj ñujxtu ma ja Jesusun, es ñay'anu'umxudu:

—Oy ja Fwank Yajnubajtrp tu tkatúñ ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, tuj'ajtun di'ibu myadyak mudu tyadu ja'ay.

⁴² May ja ja'ayuty di'ibu ma tadu lugaar tmubujktu ja Jesús.

11

Lázarü 'yeeky

¹ Ma ja Betañu kajpn, jap tu'ugu yedyujku naty pyékyuty di'ibu xyu'ajty Lázarü. Majtsku myuga'ax toxytyujk di'ibu xyu'ajttur Martu esu Mariiu. ² Tyadu Mariiu yu'u óknun tyuknitaam ja Jesusu tyeky ja aseytu di'ibu pa'ak xu'kp, es dyajtútsy mut ja wyaay.

³ Net ja Martu esu Mariiu kyajxykyajxtu ma Jesús es t'anuumudu:

—Windsún, yu di'ibu mut oy mnaymyáuty mujta'aky pyékyuty.

⁴ Ko tyadu Jesús tmudooy, net ja 'yuxrújkruty t'anmaaydu:

—Yu pya'am Lázarü kyaj yajkutugoya'añuty mut ja o'kun. Dios tyunaampy du'un es ja ja'ayuty myuj'ixudut es t'awdátut ja Dios es uj, ja 'yU'unk.

⁵ Oyu naty ja Jesús tjantsytsyoktu ja Martu esu Mariiu esu Lázarü, ⁶ ko yu Jesús ya'anmaay ko Lázarü mujta'aky pyékyuty, jamajtsk xuu oj 'yakwe'emy ma ja lugaar ma naty 'yityun. ⁷ Net t'anmaaydu ja 'yuxrújkruty:

—Jo'om jatugok Judee.

⁸ Ja 'yuxrújkruty 'yadsooydu:

—Ya'uxrújkrü, kyajnum jyeky ma jap ja israelítuty mjakuka'adsánudu. ¿Tii mnujx-aamp jatugok jam?

⁹ Jesús 'yadsooy:

—¿Ti kyaj tyuj'ajtanuty ko yu xuu tmudaty majmajtsk oorü? Pes ko pün jyudity xuuñ, kyaj kyunáput, mut ko kyude'xyuty ja jajun di'ibu ja ya naxwiiñ. ¹⁰ Per ko jyudity koots, kunajrur mut ko tugoy'ajtr ja jajun.

¹¹ Oknum jyunañ ja Jesús:

—Ja nmtnaymyaayubu'ajtam Lázarü tu myanaxy. Per nejxyuts n'ok'yuxy.

¹² Net ja 'yuxrújkruty 'yanmaaydu:

—Windsún, pün tu myanaxy, mubaadubu du'unu'u.

¹³ Es ja Jesús ja'a jyamadyakypy ko naty ja Lázarü tu 'yo'knu, per ja 'yuxrújkruty, ja'a dun ttijy myadyakypy ja Jesús ja ma'ay. ¹⁴ Net ja Jesús ttim'anmaaydu ja 'yuxrújkruty wa'ats:

—Lázarü tu 'yo'knu. ¹⁵ Xondákruts mut ko kyajtsu naty jap, mut ko du'un ni'igu 'yóyuty es miits xymyubáktut. Per jo'om n'ok'ijxum.

¹⁶ Net ja Tomás di'ibü tyijpy Xeeñu'unk, t'anmaaydyu ja myu'uxpüjkraty:
—Jo'omdu nandu'un udsajtam es n'o'kam ti'igyu mut yu'u.

*Jesús yajjikypy*üjkr es yajkpy ja jiky'ajtän

¹⁷ Ko jyajty ja Jesús Betañu, taxk xuu naty tmudaty ma ñaxtuku Lázaru.

¹⁸ Betañu kajpn tmüwingon'aty ja Jerusalén tuguk mil meträn. ¹⁹ Mayu naty ja israelítuty tu ñujxtu ma ja Martu esu Mariiu es tpumaya'añ tputajuya'añ mut ko tu 'yeeky ja myuga'ax.

²⁰ Ko Martu tmadooy ko Jesusu naty wyingóñ, net tnidso'oñ es oj tujp'yo'oy, per ja Mariiu oj wye'emy ma ja tyujk. ²¹ Martu t'anmaay ja Jesús:

—Windsün, kooxyur mijü naty mjaaty yaa, kyajxyur tu 'yeeky ja nmuga'axuts. ²² Per üj nnija'abuts ko Dios mmooyur tugekyu di'ibü mij m'amdeery.

²³ Jesús 'yadsooy:

—Yu mmuga'ax jikyryúkur jatugok.

²⁴ Martu t'adsooy:

—Üj nnija'abuts ko jikyryúkur ma ja tiempo ma ja o'kraty jyikyryúktut.

²⁵ Jesús t'adsooy:

—Üjtsu du'un ja jikyryükun es ja jiky'ajtän. Di'ibuts xymyubujkr, oy 'yoogat, jikyryúkur. ²⁶ Es nidugekyu di'ibü jiky'ajttur es xymyubáktuts, kyaj 'yooktut ni na'a. ¿Mmubejkyryu tyaadu?

²⁷ Net ja Martu 'yadsooy:

—Ti ko kadii. Nmubejkyryuts ko mij mGrístuty, ja Diosu 'yU'unk di'ibü minán ja naxwiiñ.

Jesús jyu'ay ma Lázaru ñaxtuku

²⁸ Es ko tyaadu Martu du'un jyunáñ, net jyambijty es oj troy ja 'yutsy Mariiu, es t'anmaay ayu'udsyu:

—Ja ya'uxpüjkr tu jya'ty. Yu'u mnigajxur.

²⁹ Ko Mariiu tmadooyu taadu, pojün wya'tse'ky es oj tninejxy ja Jesús. ³⁰ Jesús kyajnumu naty tyuku kajpnóty, támmumu naty ma ja lugaar ma Martu pyatu. ³¹ Ko ja israelítuty t'ijxtu wya'tse'ky ja Mariiu es pyudseemy pojün, net jyunandu ko yu Mariiu ñejxy jüy yaxru ma naty tu ñaxtuku ja Lázaru, es oj tranujxtu.

³² Es ko ja Mariiu jyajty ma naty ja Jesús, net ñaygyoxtnaaydyáku Jesús tyeky'ujxm es t'anuumu:

—Windsün, kooxyur mijü naty mjaaty yaa, kyajxyur tu 'yeeky ja nmuga'ax.

³³ Ko Jesús t'ijxy jyu'ay yaxtu ja Mariiu es ja israelítuty di'ibü mut myiindu, net ja Jesús ñayjya'aju jotmaymyut es 'yamutsk'ajty. ³⁴ Ta yajtuujü:

—¿Ma tu xyajnaxtúku?

Ta 'yanmaayudu:

—Windsün, min xy'ixy.

³⁵ Jesús jyüü.

³⁶ Net ja israelítuty jyunandu:

—¡Ok'ixtu! Nügoodumu naty t'oktsojknü.

³⁷ Per nidu'uguty jyunandu:

—Ja'a tyaadu di'ibü ja wiints myooy ja 'yijxun, ¿tii kyajxyubu da oynu'unun ti tu ttuñ es kyajxyur ja Lázaru tu 'yeegyü?

Lázaru jyikyryeky

³⁸ Jesús ñayjya'aju jatugok jotmaymyut es tmüwingooñ ma naty tu ñaxtuku. Ja'a dun tu'ugu aank di'ibü tsaa 'yagu'ay'ajtyry. ³⁹ Net ja Jesús jyunáñ:

—Yajjuga'aktu tadu tsaa.

Martu jyunáñ:

—Windsün, xu'knur yu'u, ja'a ko tu 'yijnu taxk xuu ma 'yeeky.

⁴⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti kyajts mij tã n'anuumã ko xymyubúkut, m'ixap ja Diosu myuj'ajtun?

⁴¹ Net ja tsaa dyajjugáktã. Es ja Jesús pyat'ijxy tsajpótm es jyunáñ:

—Tatã, nja'aygyudákyryuts mij ko tã xymyudóyuts. ⁴² Wa'adsuts nnijawã kots mij du'uñum xymyudoo'ítyuts. Du'unuts njuna'añ mut yu'ugyujxmu tyadu ja'ayuty di'ibu yam, es tmubúktut ko ujtsu du'un mij tã xkyxy.

⁴³ Ko du'un jyunaandaay, net jyunáñ jantsy muk:

—¿Lázaru, pudsam jap!

⁴⁴ Net ja o'krã pyudseemy, abity ja kyua tyeky es ja wyiin jyujp mut ja wyit. Ta Jesús jyunáñ:

—Nikajtu'uttã es wa'an tnejxy.

Tkajxy'áttã esu Jesús 'yoogãt

⁴⁵ Es mudã tyaadã, net ja israelítuty di'ibu pyanujx ja Mariiu tmubujktã ko t'ijxtu di'ibu Jesús tyuun. ⁴⁶ Per nidu'uguty ja israelítuty ko t'ijxy yã tyaadã, net oj tninejxy ja fariseeuty es ttukmumadyaktã di'ibu naty tã ttuñ ja Jesús. ⁴⁷ Net ja fariseeuty es ja teedywyindsúnuty ñaymyujkudã mut di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, es jyunandã:

—¿Ti net ndu'unum mudã tyadu yedyujk di'ibu nugoo t'oktuunna ja ijxwã'umã di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun? ⁴⁸ Pãn nna'ijxum du'uñu, nidugekyu myubákudut ja ja'ayuty. Netã romanu soldaaduty myíndut es tjíttut yã nmuj tsajptujk'ajtam es dyajkutugóyut yã nnaxwiñudã'ajtam.

⁴⁹ Net nidu'uguty di'ibu xyu'ajtypy Kaifás, yu'ã naty teedywyindsungópk mã ja jumujt, ja'a junán:

—Miidsuty ni ti xkyyanijáwudã, ⁵⁰ ni xkyyanijáwudã ko ni'igu 'yóyuty es tu'uk je'eyu ja'ay tku'oogãt ja nja'ay'ajtam es kyaj wyindugóyut ja nnaxwiñudã'ajtam.

⁵¹ Tyadu Kaifás kyaj du'un jyunáñ mut ja kyuum winma'añ. Kom yu'ã naty ijtp teedywyindsungópk mã ja jumujt, Dios mooyu ja winma'añ es jyuna'anut ko Jesús 'yooga'añ mut yu'ugyujxmu israelítuty, ⁵² es kyaj je'eyu tku'oogãt ja israelítuty, per nandu'un dyajmujkta'aya'añ ja Diosu 'yu'unguty mã 'yittã majatyã naxwiñudã. ⁵³ Net ja israelitu justísuty t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoogãt.

⁵⁴ Paaty ja Jesús kyaj ñakyjyudijty nide'xy mã Judeeu, tim tso'on jap Judeeu es oj ñejxy mã myuwingón ja muj it di'ibu ja kajpnu'unx xyu'ajtypy Efraín. Jap wyu'umdu mut ja 'yuxpukputy.

⁵⁵ Ko naty waanu 'yaktugoy'aty ja pasku xuu, net may ja ja'ayuty tso'ondu majatyã kajpn es ñujxtu Jerusalén es ñayyajwa'adsa'añuty es tjuj'ixa'andu ja pasku xuu. ⁵⁶ Jap tja'uxtaaydyu ja Jesús. Es ko jyajttã mã ja muj tsajptujk, net ñayyajtuuju ak ja'ayuty ayu'udsyu:

—¿Wi'ix mij mjuna'añ? ¿Minúbu daa xu'ajtrã o kyaju? ⁵⁷ Ja fariseeuty es ja teedywyindsúnuty tã naty dyajnigutúku ko mã Jesús t'ixtut, net tnigajxtut es yajmátsat.

12

Mariiu ttukkuutsy ja Jesusu wa'ats nardu aseytã

¹ Tãdujk xuumumã naty tkapaaty ja pasku xuu, Jesús oj ñejxy Betañu mã naty tsuumu Lázaru di'ibu naty Jesús tã dyajjikypyéky ko 'ye'ky. ² Es jap t'uxkujkudã tu'ugu a'ux es ja Jesús 'ya'ux'átut; ja Martu ja'a wingiipy es ja Lázaru mut ja Jesús kyaydyu mã ja meesu. ³ Net ja Mariiu dyajmiiñ tuk limetã ja wa'ats nardu aseytã di'ibu pa'akxu'kp jantsy muk es jantsy tsoox. Net ttukku'tsy ja tyekyu Jesús es dyajtútsy mut ja wyaay. Tugekyu ja tugot jyantsywe'emy mut ja pa'ak xu'kun. ⁴ Ja Juudas Iskaryotu, di'ibu naty uxpujkrã'ajtãp ja Jesús es nandu'un kyuyaka'añuty, jyunáñ:

⁵ —¿Ti ko tã kyayajteeky yã tyadu pa'ak xu'kun tuguk mugopx xuu nidún esxyup yajtukpudáku yã ayooobã ja'ayuty?

⁶ Per ja Juudas kyaj du'un jyunañ mut ko tpa'ayoy ja ayoobu ja'ayuty, ja'a yu'u ko mya'tspaty. Yu'u naty ijtp meeñnikoombajtpu ma ja Jesusu 'yuxpajkpaty es tpukõñ ja meeñ di'ibu yu'u ñikoombejtypy.

⁷ Net ja Jesús 'yanmaayy:

—¡Mastu'ut! ¡Katu xy'ooy! Du'unuts tu xytyuñ éxtum ja ja'ayuty ttukkuutstu ja o'kpu ko ñaxtukya'añ. ⁸ Yu ayoobu ja'ayuty kyaj tyugoy'ata'añ, per uj kyajts du'ũnum n'ita'añ mut miidsaty.

Tkajxy'áttu esu Lázaru 'yoogut

⁹ Ko ja israelítaty tnija'adu ko Jesús jyápydyu naty Betañu, net oj tniñjxtu t'ixa'andu es nandu'un ja Lázaru di'ibu naty ja Jesús tu dyajjikypyejky ko 'ye'ky. ¹⁰ Net ja teedywyindsúnaty dyajti'igyudu 'yayuk es wi'ix nandu'un 'yoogut ja Lázaru, ¹¹ mut ko mut yu'ugyujxmu Lázaru may ja israelítaty tmastuttu ja teedywyindsúnaty es tranjxtu ja Jesús.

Jesús tyuku Jerusalén éxtum tu'ugu rey

¹² May ja ja'ayudyu naty tu ñujxtu paskuxu'ajtpu Jerusalén. Jakumbom ja ja'ayuty tmūdoodu ko Jesús jya'ta'añ. ¹³ Net oj tmunjxtu tuuxy aay es du'un t'axajuya'andu ja Jesús. Ta jyunandu muk:

—¡Awdattu Dios! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtum ja Diosu Kyudunaabyu! ¡Kuni'xy ja Israelitu Ryey!

¹⁴ Jesús tpaty tu'ugu burru'unk es ttukpejty, du'un éxtum jyuna'añ ma ja Diosu jyaaybyajtun:

¹⁵ Katu mdsu'ugudu miidsaty,

ja'ayuty di'ibu tsunaaydyur ma Syon kajpn.

Ix, tyaa myiñ ja mrey ttuk'u'ũñ tu'ugu burru'unk.

¹⁶ Ma ja xuu ko jyajty ja Jesús es ko tyaadu du'un ttuñ, kyaj ja 'yuxpajkpaty tjagyujkudu. Per óknum ko Jesús jyikypyejky es ñujxnu tsajpótm, net tjamyajtstu ko yu tyaadu tugekyu 'yity kuxja'ay ma ja Diosu jyaaybyajtun es du'unu naty tu yajkyudyuñ mut ja Jesús.

¹⁷ Ja ja'ayuty di'ibu naty jap Betañu ko ja Jesús dyajjikypyejky ja Lázaru ko naty tu 'yeeky, tmadyakmiin tmadyakxujptu di'ibu naty tu t'ixtu. ¹⁸ Paaty waanu may ja ja'ayuty tso'ondú es ja Jesús tñajp'yo'oya'andu mut ko tmūdoodu ko naty ja tadu ixxw'ũmun tu ttuñ di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun. ¹⁹ Ko ja fariseeuty t'ijxtu ko Jesús ja ja'ay ak ja'a panujxur, net ñayjyunánudu ak ja'ajuty:

—Ta xy'ixtu. Kyaj mbaat ti ndu'unum. ¡Nidugekyu ja ja'ayuty ak ja'a ryanujxtubu tadu ja'ay!

Grieegu ja'ay t'uxta'aydyu ja Jesús

²⁰ Es ma ja ja'ayuty di'ibu naty tu ñujxtu Jerusalén es t'awdata'andu ja Dios ma ja xuu tyuñuty, tapu naty nidu'uguty ja grieegu ja'ayuty. ²¹ Tyaaduty ja'a ñinujxtu ja Felipe di'ibu kugajpn'ajtp Betsaydu, Galileeu ñaaxóty, es t'anmaaydyu:

—Windsún, yu'uts nja'ixándup ja Jesús es njamutmadya'aga'andats.

²² Felipe oj tñinejxy ja Andrés es t'awa'anu. Net nimajtsk oj ñujxtu ma ja Jesús es tmumadyaktu. ²³ Net ja Jesús jyunañ:

—Tu net ja ooru tpaaty ma ja Diósuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xymyo'oya'añats waanu ni'igu muj'ajtun.

²⁴ 'Tuy'ajtun miits n'anuumudu ko tu'ugu triigu pajk kyaka'ay naaxkujxy es kyaj myuxy, du'ũñ ja tuumt tu'uk je'eyu 'yity, per ko kya'ay naaxkujxy es tyugoy ja'agyujxmu ko myuxy, may ja tyuump dyaky. ²⁵ Pún nayyajjiky'ajtup ku'um ya naxwíñ, du'un éxtum ja ja'ayuty di'ibu pyujke'kyu ja triigu tuumt extu ko wyojkta'ayuty, net tyugoodya'ay. Per di'ibu jiky'ajtp éxtumts uj n'anuumu, du'un éxtum ja tuumt di'ibu mujxr es tyuump'áty may. ²⁶ Ja'a ko púnaty jiky'ajttup éxtumts uj n'anuumu es xymyudúñats,

nəjxəp nandə'un məts əj nnejxy, esə nDeedyəts may'átədəp nidugekyə di'ibətyəts xyryanəjxtəp.

Jesús tniqajxy ja 'yo'kən

²⁷ Tyam nəgoots n'okjotmaymyəut'ajənə. ¿Wi'ixəts njəna'anəts? ¿Ti njəna'anəpts?: “Tatə, yajtsókəts kədiibəts n'ayówəts mə tyadə o'kən.” Per də'unəts tə nmiñ naxwiiñ esəts n'oogət. ²⁸ Net 'yakjənəñ: “Tatə, tun də'un es ja ja'əyətə m'awdətədət.”

Net yajmədooy kyajxy tsəjpótm:

—Təts də'un nduñ, es ndunaambyəts jatəgok.

²⁹ Ja ja'əyətə di'ibə jap myədoodə ñayjyənənədə ko anaa yaxp. Es wiinkrəty ñayjyənənədə:

—Tu'ugə ankləs tə myəgajxyətə.

³⁰ Net ja Jesús t'anmaədyə:

—Kyajpə tyadə tə yajmədóy mət əjtskyəjxm, mət miitskyəjxmədyə də'un. ³¹ Tyamə net ja tiempə tə jya'ty mə yə naxwíñədə ja'əy yajpayo'oya'añ, es tyamə net yajku-tujkənjuədət di'ibə yə naxwiiñ ana'amp. ³² Es kots əj nyajpəjta'agət kəjxm, nətəts xyñimiinda'ədyədəts ja ja'əyətə.

³³ Es mədə tyadə Jesús yajjəgyujkə wi'ixə naty 'yooga'añ.

³⁴ Es ja ja'əyətə 'yadsoojədə:

—Təts nmədowdə mə ja Diosə jyaəbyəjtən ko yə Kristə jiky'ataəamp winə xəu winə tiempə. ¿Wi'ix mij mjəna'añ ko ja Naxwíñədə ja'əyədyə Kyudənaəbyə yajpəjta'aga'añ kəjxm? ¿Pənə dənə tədə Naxwíñədə ja'əyədyə Kyudənaəbyə?

³⁵ Net ja Jesús jyənəñ:

—Ak'ijtp ja jajən mət miidsəty, per waənə tiempə je'eyə. Yo'oygyojtə mət ko m'akmədajttəbə tyadə jajən kədiibə mgugoodsədət. Məts ko di'ibə tu'uyə'epy kugoots, kyaj tnijawə mə ñejxy. ³⁶ Əjtsə də'unə tyadə jajən. Nəam n'ak'ijtpnəmts mət miidsəty, axəjudəgəts miidsəty es də'un miits mjə'ay'átədət ja jajən es tkudə'xa'añ ja wiingətyəpə.

Ko tyadə də'un Jesús jyənəandaəy, net oj ñəjxnə adəkətuuy.

Ja'a ko israelitəty kyaj tməbuktu Jesús

³⁷ Oyə naty ja Jesús tə tjantsyjayə'ixyətə ja ijxwə'əmən di'ibə myədajtyəpə ja məj'ajtən ja'əy wyinduuyətə, kyaj myəbujkədə. ³⁸ Es də'un yajkuədyuuñ tyadə di'ibə ja Diosə kyugəjxəpə Isaiiə kyəxjəəy mə jyənəñ:

Nindsən'ajtəm, ¿pən tə tməbeky di'ibəts əj tə ngəjxwə'xy?

¿Pən tyuk'ijx ja Nindsən'ajtəmə myək'ajtən?

³⁹ Es də'un kyaj mbaət oj tməbuktu. Pes nan kyəxjəəy ja Isaiiə:

⁴⁰ Dios də'un jyənəñ:

“Tyadə ja'əy tə ñayjəwiindsədə es dyajjuuñ ja jyot wyinmə'añ,

es kədiibə t'ixtət mədə wyiinəty,

es ni tkəjəgyúkədət mət ja jyot wyinmə'añ,

es ni kyəjəmbittət mə əj esəts nya'agədə'agət.”

⁴¹ Isaiiə jyənəñ də'un mət ko tə naty t'ixy ja myəj'ajtənə Jesús, es yə'u dənə tyadə ñimədyək.

⁴² Oy məy ja israelitəty tjəmbuktu Jesús, es ja'a mət nəəgəty ja wyindsənəty, kyaj jyənəndə məyja'ayóty mət ko ttsə'əgədə ja fariseəty kədiibə ñəkykyupúkədət tsəjptəgóty. ⁴³ Ja'a ko yə'əjətə ni'igə ttsoktə ko ja ja'əy yajməj'átədə es kədiinəm ja Dios yajməj'átədət.

Jesúsə 'yayuk tyukpayə'epy ja ja'əy

⁴⁴ Myiiñ jatəgok ja Jesús es jyənəñ jantsy mək:

—Di'ibəts əj xyməbujkp, myəbəkypə nandə'un di'ibəts tə xykyəxy. ⁴⁵ Es di'ibəts tyam xy'ijxp, yə'u naty nandə'un 'yijxyəpə di'ibəts əj xykyəjx. ⁴⁶ Əjtsə də'un ja jajən. Tə ngədə'əgyəts yə naxwiiñ es di'ibəts xyməbujkp kyaj wyə'əmət kugoots. ⁴⁷ Əj kyajts

ndukkumudoy di'ibu tu tjamudoy yu n'ayúkuts es kyaj ttuñu kwentu, mut ko uj kyajts tu nmiñ ya naxwiñ esuts ndukkumudowut ja ja'ayuty, nyajnitso'ogupts sitay. ⁴⁸ Di'ibuts xy'axtijp es kyaj ttuñu kwentu n'ayúkuts, tam yu'u 'yawíxyuty pún tukkumudowudup. Yu tyadu ayuk di'ibu uj tu ngajxyuts, yu'u du'un niguxu'ugup ko pekymyunt ja ja'ay ja xuu ko ja'ay yajpayo'oydyut. ⁴⁹ Mut ko uj kyajts ngajxy mudadsu ngu'am winma'añ, ja nDeedyuts di'ibuts xykyajx, yu'uts tu xytyuk'ane'emy di'ibuts ngajxup es di'ibuts nduk'uxpúkup. ⁵⁰ Es nnija'abuts yu nDeedyudsu 'yana'amun, yu'u du'un wi'ix yajpaaty ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. Pes di'ibuts uj ngajxyry, ngajxyryuts éxtumts ja nDeedyun tu xytyuk'ane'emy.

13

Jesús tpuj ja 'yuxpújkputujku tyeky

¹ Tu naty ttimpatnu ja pasku a'ux. Jesús ñija'abu naty ko ja ooru tu tpatnu es tmastu'udánnu ja naxwiñudu es ñuxánnu ma Dios Teety. Ja'a du'añumu naty ttseky ja jya'ayuty di'ibu naty ya naxwiñ, es tyam dyajneguxe'eky mabaat jyantsytsyoktu.

² A'ux'atándubu naty, es tu naty ja mójku'ugópku tyuku jyodoty wyinma'añoty ja Juudas, Simonk Iskaryotu myaank, es tkayákat ja Jesús. ³ Jesús ñija'abu naty ko yu'u tsyo'oñ ma Dios Teedyun es jyumbita'añ nandu'un jatugok ma ja Dios Teety, es nan ñija'abu naty ko Dios Teedyu naty tu myo'oyuty tugekyu ja kutujkun, ⁴ net wya'tse'ky ja Jesús meesu winduuy es ñaydyuknijaandutu ja ñikujxyudu wit es ñaydyukmoxmwu'unu tu'ugu twayu. ⁵ Net tpujtáky ja nuu ma agubujan. Ta ñaxwe'tsy es tpuju ja tyékyuty ja 'yuxpújkputy es dyajtútsy mut ja twayu di'ibu naty tu ñaydyukmoxmwu'uty.

⁶ Ko naty tpujannu Simonk Peedru tyeky, netu Simonk jyunáñ:

—Windsún, ¿mij mbujaambyuts ja ndeky?

⁷ Jesús t'adsooy:

—Tyam kyaj xyjaygyuku di'ibuts ndiimpy, per óknun xyñijáwut.

⁸ Es ja Peedru 'yadsooy:

—¿Uj ni na'ats mij ndeky xykyapújut!

Jesús 'yanmaay:

—Pun kyajts mij yu mdeky nbujy, kyajts mij n'uxpújkpu'átut.

⁹ Simonk Peedru 'yadsooy:

—Windsún, kyaj yu'ayuty je'eyu ndékyuts, nandu'un pujtsu ngu'u esu ngubajkuts.

¹⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Di'ibu tu tsiida'ay, kyaj jyatyimnigutíkyuty tsiy'it tugekyu, yu'ayu je'eyu tyeky, mut ko wa'adsu'u tugekyu. Es wa'ats miidsuty, oy mgadimni'amúkyuty.

¹¹ Mut ko ñija'abu naty pún naty kayakánup, paadyu du'un jyunáñ: “Es wa'ats miidsuty, oy mgadimni'amúkyuty.”

¹² Ko ja Jesús tpujtaayudu ja 'yuxpújkputy ja tyékyuty, net jatugok ttuktujku ja ñikujxyudu wit. Net ñaxwe'tsy jatugok meesu winduuy es jyunáñ:

—¿Mjaygyukudup miidsuty yu tyaadu di'ibudsu du'un tu nduñ? ¹³ Miits xytyijtap Ya'uxpújkpu es Windsún. Mmadajttap ja tuj'ajtun, mut ko ujtsu du'un. ¹⁴ Es pun uj, miidsu mYa'uxpújkpu esu mWindsún, tuts nbujy miidsuty ja mdékyuty, nandu'unu dun miits mnaybyuxudut nixim niyam. ¹⁵ Ujts miits tu nmo'oydyu tu'ugu ijxwu'umun es miits xytyúndut nandu'un éxtumts uj tu nduñ. ¹⁶ Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu, ni tu'ugu po'oduumba di'ibu ni'igu maj kadiinumu wyindsún, es ni tu'ugu di'ibu miimp kexy kyamújuty es kadiinun ja di'ibu kajxup. ¹⁷ Pun mjaygyukudubu tyaadu es pun mbaduundup, m'íttap agujk jotkujk.

¹⁸ Kyajts miits n'anuumudu nidugekyu. Uj nnija'abuts pánutyts tu nwinwitsy. Per koonun yajkyudyuna'añ éxtumu Diosu jyaabyajtun jyunáñ: “Di'ibu kaay ukp ti'igyu mut uj, yu'u du'un tu jyumbity nmudsíputts.” ¹⁹ Tyam miits n'anuumudu naam kyajnumu du'un tyaadu tyuñ jyátyuty, es ko yu tyaadu du'un tyun jyátudut, net xymyubúktut ko ujtsu du'un pún du'un uj. ²⁰ Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibu 'yaxájup

di'ibuts ɛj ngejxypy, xy'axájuptsu naty ɛj, es di'ibuts ɛj xy'axájur, 'yaxájur di'ibuts ɛj xykyajx.

Jesús tnigajxy esu Juudus kyuyaka'añuty

²¹ Ko du'un jyunaandaay ja Jesús, net ñayjya'aju jotmaymunt es 'yamutsk'ajty, es oj ttimkajxte'xy:

—Jantsy tɛy'ajtunats miits n'anuumudu ko miidsuty nidu'uk xykyuyakaambuts.

²² Net ja 'yuxpɛjkɛty ak je'eyu ñaywyin'ixudu, ni tkanijávudu púnu du'un 'yandijpy.

²³ Tu'ugu Jesusu 'yuxpɛjkɛ di'ibu ni'igu ijty tsyejpy*, jamyu pyu'am naty mat 'ya'ux'aty.

²⁴ Simonk Peedru tyuk'ijxu tu'ugu ijxwumun es dyajtɛy púnu du'unu taadu. ²⁵ Net ja tu'ukɛ 'yuxpɛjkɛ ñimujwa'tsu ja Jesús es dyajtɛy:

—Windsún, ¿púnxu du'unu taadu?

²⁶ Jesús 'yadsooy:

—Mints n'ok'yajxeeky tuk pedazu tsajkaaky, es di'ibuts nmeery, yu'u du'un.

Es du'un dyajxe'ky ja tsajkaaky es tmooy ja Juudus Iskaryotu, Simongu myaank. ²⁷ Ta Juudus t'axaju ja tsajkaaky tuk pedazu es tkaay. Net ja mujku'ugópk Satanás tyuktujku ja Juudus. Net ja Jesús jyunañ:

—Di'ibu mdunaampy, tuungóju du'un pojun.

²⁸ Per ni pún di'ibu naty jam a'ux'ajttɛp tkajaygyujku ti ko du'un jyuna'añ ja Jesús. ²⁹ Kom ja Juudus yu'u naty ñikoombejtypy ja meeñ ma ja Jesusu 'yuxpɛjkɛty, nidu'uguty twinmaaydyu ko Jesús ja'a 'yandijpy esxyur ti waanu yajjúy di'ibu yajtúndɛp ma ja xuu, o tmo'oyxur oynu'unu ja ayoobu ja'ayuty. ³⁰ Ko Juudus t'axaju ja tsajkaaky, ta pyudseemy. Tu naty kyoodsunu.

Jesús tmo'oy ja jembyu ana'amun

³¹ Ko naty tu pyudseemy ja Juudus, net ja Jesús jyunañ:

—Tyamu net ya'ixut ja nmuj'ajtunats ɛj, ja Naxwíndu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, esuts nya'ixudut ja myuj'ajtunu Dios. ³² Es kots ɛj nya'ixudut ja myuj'ajtunu Dios, netu Dios xmyo'oya'añuts ja di'ibu yu'u myuj'ajtun'ajtypy. ³³ Mugu'uguty, kyajts jeky nnaky'ita'añ mat miidsuty. Xu'uxta'ayándɛpts miidsuty, es du'un éxtumts n'anmaaydyu ja israelítuty, n'anuumudats miits tyam: Kyaj mbaat mnajxtu mats ɛj nnejxy. ³⁴ Tyaadats miits nmooydyur yu jembyu ana'amun: Naydsyókudu nixim niyam. Du'un éxtumts miits ndsoktu, nandu'un mnaydsyókudut nixim niyam. ³⁵ Pún mnaydsyójkudɛp miidsuty nixim niyam, net nidugekyu ja ja'ay tnijavudut kots ɛj miits n'axpɛjkɛ'áttu.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtija'añuty

³⁶ Simonk Peedru dyajtɛy ja Jesús:

—Windsún, ¿ma nnejxy?

Jesús 'yadsooj:

—Mats ɛj nnejxy, kyajts mbaat xypyanejxy tyam. Per xypyanejxɛpts óknam.

³⁷ Net ja Peedru t'anmaay:

—Windsún, ¿Ti ko kyaj mbaat nbanejxy tyam? ɛj ngu'oogɛpts mij.

³⁸ Jesús 'yadsooj:

—¿Tii tɛy'ajtun kots mij xykyu'oogɛpts? Tyam ndim'anuumu tɛy'ajtun, kyajnumu naty tugaak 'yuy ko mij mjuna'ana'añ tɛguk ok ko kyajts xy'ixy'aty.

14

Jesuskuyxmu ja'ay jya'ty ma Dios Teety

¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu 'yuxpɛjkɛty:

—Katɛ miits mjotmay'ooktu. Pɛjta'aktɛ ti'igyu mjot mwinma'añ ma Dios es nandu'un ma ɛj. ² Madsu nDeety 'yity, may jam ja tsunaaydyákn. Pún kyajxyubu du'un, tuxxɛpts

* 13:23 Fwanky neky jyaay es yu'u ku'um nay'andijur ko jyuna'añ ja xpɛjkɛ di'ibu Jesús ni'igu ijty tsyejpy.

uj miits n'anuumudu. Nnejxyuts uj n'ok'axkuku ma miits m'ittut. ³ Es nétuts nmínut jatugok es nyajnjxtaduts miits es mjiky'áttut mut uj. ⁴ Miits mnija'adup mats nnejxy es mnija'adup ja tu'u.

⁵ Tomás 'yadsooy:

—Windsún, kyajts uudsuty nnijáwudu ma mij mnejxy. ¿Wi'ixuts uj mbaat nnijáwudu tadu tu'u?

⁶ Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un éxtum tu'uga tu'u, ujtskyujxmu ja'ay jya'ttu ma Dios Teety, ujtskyujxmu ja'ay tnijáwudu ja tuj'ajtun, ujtskyujxmu ja'ay jyiky'attu. Ni pún kyaja'ty ma Dios Teety pun kyajts uj xymyubeky. ⁷ Kooxyup miits xy'ixy'áttuts uj, nandu'unxyup xy'ixy'attu ja nDeedyuts. Es tu net xy'ixy'attu tyam, ja'a ko tu xy'ixtu.

⁸ Net ja Felipa 'yanmaay:

—Windsún, tuk'ijxtuguts ja Dios Teety, es mut yu'ayu.

⁹ Jesús t'adsooy ja Felipa:

—Felipa, jékyuts kujk n'ittu mut miidsuty, ¿es kyajnamts mij xy'ixy'aty? Di'ibuts uj xy'ixy'ajtp, 'yixy'ajtypy nandu'un ja Dios Teety. ¿Ti kots mij xy'anuumu kots uj mij nduk'ixut ja Dios Teety? ¹⁰ ¿Ti kyajts xymyubékyuts ko uj ijtpumts mut ja Dios Teety, esu Dios Teety nandu'un ijtpumu du'un mut uj? Di'ibuts miits n'anmaaydyup, kyaj yu'ujaty je'eyu ngu'am winma'añuts. Dios Teety yu'u ijtp mut uj, es yu'u dan xymyeebyuts di'ibuts ndúnup es di'ibuts ngajxup tugekyu. ¹¹ Mubujktuguts kots uj n'ity mut ja Dios Teety, es ja Dios Teety ijtpumu'u mut uj. Mubujktuguts mut kots du'un njuna'añ, o mubujktuguts mut ko di'ibuts ndiimpy ya'ijxp ko tyuj'ajtunuty di'ibuts miits n'anmaaydyup.

¹² 'Jantsy tuj'ajtun n'anuumudu ko di'ibuts xymyubujktup, tyúndup nandu'un di'ibuts uj ndiimpy. Es tyúndup waanu májutyru mut ko uj najxnupts ma Dios Teety. ¹³ Uj ndúnupts di'ibuts miits xy'amdoodup mut ko xymyubáktuts, es du'un nya'ixudupts ja myuj'ajtuna Dios Teety. ¹⁴ Paadyuts miits n'anuumudu, ndúnupts uj pun tits xy'amdoodup ujtskyujxm.

Jesús tnigajxy ko Espírítu Santu tkaxa'añ

¹⁵ 'Pun xytsyojktupts miidsuty, mguydyúndupts ja n'ana'amun. ¹⁶ Ujts ja Dios Teety n'amdowup es mdukniqaxudut jatu'uk di'ibu mbudákuður, yu Espírítu Santu di'ibu mduk'ixudup ja tuj'ajtun es 'yítut mut miidsuty winu xuu winu tiempu. ¹⁷ Es púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, nan kyaj mbaat t'axájudu ja Espírítu Santu, mut ko kyaj t'ixtu es ni tka'ixy'attu. Per miits m'ixy'ajttup mut ko taa mut miidsuty es wu'amp winu xuu winu tiempu mut miidsuty. ¹⁸ Kyajts miits nnika'aga'andu. Jumbitaambuts es n'ita'añuts mut miidsuty. ¹⁹ Ko waanu 'yítut, kyajts xyñaky'ixtut púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, per miits m'ixtup, es mjiky'áttup miidsuty mut ko uj njiky'átyuts. ²⁰ Es ma tadu xuu xpyúktudu kwentu ko támudsu naty uj mududsu nDeety, es miidsuty mut uj, es uj mut miidsuty. ²¹ Pún ñija'ap es tpadún yu n'ana'amunuts, ya'ijxup kots xytsyeky. Esu nDeedyuts tsojkup di'ibuts uj xytsyojkr, es ujts nandu'un ndsókupts, es nduk'ixupts yu'u.

²² Jatu'ugu 'yuxrújkr di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Juudas, per kyaj jya'ajaty di'ibu kuyakánup, ja'a junán:

—Windsún, ¿ti kots mij xytyuk'ixa'anduts uudsuty es kyaj púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup?

²³ Jesús 'yadsooy:

—Di'ibuts xytsyojkr, pyadiimpy di'ibuts uj ngajxyru; esu nDeedyuts tsókudup; es uj esu nDeedyuts, míndupts es njiky'átuduts mut yu'u. ²⁴ Per di'ibu kyajts xytsyeky, kyaj tkuyduún di'ibuts uj ngajxyru. Tyadu kajxwíjun di'ibu miits yam mudoodup, kyajts uj nja'ajaty, yu'ayu jya'aju nDeedyuts di'ibuts tu xykyexy.

²⁵ Miits n'ak'anuumudu tyaadu kots n'ak'yámmumuty mut miidsuty. ²⁶ Per ja Espírítu Santu di'ibu ja nDeedyuts kyaxaampy ujtskyujxm, ja'a mbudúkudup, mduk'uxpúkudup tugekyu es mdukjamyátsudup tugekyu di'ibuts uj miits tu n'anuumudu.

²⁷ 'Nnayjyugajxupts mut miidsuty jotkujk. Es nmoodyuapts miits yu njotku-jk'ajtanuts. Per kyajts nyaky ja jotkujk'ajtan éxtum dyaktu púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup. Katu mjotmay'ooktu es ni xykyamudáttut ja tsu'ugu. ²⁸ Tu xymyudowdu kots tu njuna'añ: "Nujxnupts, es mínupts jatugok es n'ítudats mut miidsuty." Pün tuj'ajtanuts miits xytsyoktu, mxondáktapxyup ko xyñijáwudu kots uj nnejxy ma Dios Teety, mut ko yu'u du'un ni'igu maj kadiinum uj.

²⁹ 'N'anmaayduapts miidsu tyaadu ko kyajnumu du'un tyuñ jyátyuty, mut ko nujx tyuñ jyátyuty, net xymyubúktut. ³⁰ Kyajts nnakykyajxa'añ may mut miidsuty, mut ko miimp ja di'ibu ana'amp púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, oy ni ti madakun tkamudaty mut uj. ³¹ Per du'un yajkuudyuna'añ éxtumu Dios Teety xytyuk'ane'emy es tñijáwudut ja naxwíñudu ja'ayuty ko uj ja nDeedyuts ndsejpyuts es nguydyimbyuts di'ibuts yu'u xytyuk'ana'amp. Wa'tsu'uktu. Jo'omdu.

15

Uuvu aats

¹ Esu Jesús t'ak'anmaaydyu 'yuxpújkputy:

—Ujtsu du'un éxtum tu'ugu uuvu aats, es ja nDeedyuts du'un éxtum di'ibu kywen-tu'ajtypy ja uuvu aats. ² Kyupo'typy oytyim di'ibuty ja nxe'endsyuts di'ibu kyaj tyuum-p'áty, per wyindijpy es dyajwa'atsy yajxón di'ibu tuum'ajtp, es ni'igu 'yaktuum'átut. ³ Miidsuty wa'ats m'ittu mut ja n'uxpújkunuts ko tu nmo'oydyu. ⁴ Ittu ti'igyu mut uj, éxtum uj du'uñumts n'ity ti'igyu mut miidsuty. Tu'ugu xe'entsy kyaj mbaat tyuum'átu pün kyaj 'yity ti'igyu mut ja ñi'aats, es nandu'un jajtpu duna tyaadu, miidsuty kyaj mbaat mduump'áttu pün kyaj ti'igyu m'ittu mut uj.

⁵ Ujtsu du'un ja ñi'aats, es miidsudyu du'un ja xye'entsy. Di'ibu du'uñum 'yity mut uj, es uj n'ityuts mut yu'ujuty, may tyuum'átut; pes kyaj mbaat ti xytyundu pün kyajpüts uj. ⁶ Di'ibu kyaj du'uñum 'yity ti'igyu mut uj, du'un yu'u éxtum ja xe'entsy di'ibu ya'o'xpudsuum es tyu'udsut es ya'o'xmúkat es yajnino'ogat.

⁷ Pün miits m'ijttubum ti'igyu mut uj, es xykyuydyundu ja n'ana'amunuts, amdowdu di'ibu mdsoktup es myajmo'oydyup. ⁸ Yu nDeedyuts ya'ijxup yu myuj'ajtan ko miits mduump'áttu oy, es du'un ttuk'ixy ja ja'ayuty ko ujts miits n'uxpújkpu'ajttup. ⁹ Uj ndsojktupts miidsuty éxtumts ja nDeedyuts xytsyékyuts uj. Padúnduts ja ndsojkunuts di'ibuts uj nmudajtypy mut miidsuty. ¹⁰ Pün mguydyuundup ja n'ana'amunuts, mbadúndubu tyadu tsojkun di'ibuts uj nmudajtypy mut miidsuty, éxtumts uj nguydyuñuts ja nDeedyudsu 'yana'amun es mbadúñuts ja tsojkun di'ibu yu'u myudajtypy mut uj. ¹¹ Ujts miits n'anmaaydyup es mxonda'áktut mut uj es du'un jotkuda'aky m'it mxóndut. ¹² Yu n'ana'amunuts yu'u tyaadu: Naydsyókudu nixim niyam, éxtumts uj miits ndsoktu. ¹³ Di'ibu kyu'oogup ja myatnaymyaayubuty, yu'u du'un ya'ijxup ko myújuty ja tsojkun tmudaty. ¹⁴ Miidsudyu du'un ja nmätnaymyaayubuty pün mduundup di'ibuts miits nduk'ana'amdap. ¹⁵ Kyajts miits nnakytyijtp mduumbu, mut ko ja mduumbu kyaj tñijawu ti ja wyindsún tyiimpy. Miidsuty ndijtu mut-naymyaayubuty, mut ko tu nduk'ixtu tugekyu di'ibuts ja nDeety uj tu xytyuk'ixy. ¹⁶ Kyajts miidsuty xywyin'ijxtu. Ujtsu du'un miits nwin'ijxtu es nduknipúktup es m'íttut éxtumu xe'entsy di'ibu tuum'ajtp ni'igu, es ítap winu xuu winu tiempu, es du'un ja nDeedyuts mmo'oyudup tugekyu di'ibu m'amdoodup mut kots xymyubúktu. ¹⁷ Pesu tyadats miits nduk'ana'amdap: Naydsyókudu nixim niyam.

Di'ibu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup kyaj ttseky ja Jesús esu 'yuxpújkputy

¹⁸ Pün kyaj miits mdsókudu púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, jamatstu ko uj jawyiinuts kyaj xytsyoktuts. ¹⁹ Kooxyup miidsuty ja naxwíñudu winma'añ

m'okja'a'átudá, mdsokpaxyup éxtam ja jya'ajuty. Per újts miits tá nwinwitstá es kyaj m'okja'a'ajttanút ja naxwíñudá winma'añ, paaty kyaj mdsókudá. ²⁰ Jamyatstá yajxón éxtam tá n'anuumudá. Tu'ugá po'oduumbá kyaj ni'igá myájuty es kadiinam ja wyindsún. Pán ja ja'ayuty xypajudijttáts új, nandá'un miits myajpajudita'andá. Kom kyaj tkuyduundá ja n'axpajkunáts ja ja'ayuty, nan kyaj tkuyduúndat ja m'axpajkun. ²¹ Es dá'un tugekyá tyaadá myajtuktuna'andá mut ko miits n'axpajkpu'áttá es mut ko nan kyaj ttsoktá di'ibáts xkyajx.

²² Kooxyupts új ngamiiñ es nmugajxtá, kyajxyup tmúdattá ja pojpu. Per tyam kyaj mbaat ti ñaydyukkugajxudá. ²³ Di'ibáts kyaj xytsyoktá új, kyajpu dá'un nandá'un ttsoktá ja nDeedyáts. ²⁴ Kooxyupts tá ngaya'íxyuty yá muj'ajtán éxtam ni pán wiink ja'ay tkatúñ, kyajxyup tmúdattá ja pyeky ko tkakuydyundá. Per tá t'ixtá ja muj'ajtán di'ibáts tá nduñ, es kyajpyam xytsyóktáts, es nandá'un ja nDeedyáts kyaj ttsoktá. ²⁵ Dá'un yajkuyduúñ yá tyaadá di'ibá ijtá jaabybéty má ja Diosá jyaabyajtán: “Nanatúkuts új xymyúdsip'ajtpudá.”

²⁶ Paaty ko myínut ja Kajxwijpu, ja Espírítá Santá di'ibá ja táy'ajtán tyiimpy kyajxyup, ja'a yákap ja táy'ajtán újtskyujxm. ²⁷ Es nandá'un miits xyáktut ja táy'ajtán újtskyujxm, mut ko jawyíñup es tyambaat miits tá m'ittá mut új.

16

¹ N'anmaaydyupts miits yá tyaadá kadiibá xymyastu'uttádat. ² Kyaj ja ja'ayuty m'okkupajkunút tsajptugóty, es ja'taamp ja timpá má ja ja'ayuty mya'ooga'anudá. Ja'ajuty oya dán ttijy ttundá di'ibá Dios tsyejpy. ³ Tugekyá dá'un yá tyaadá ttuna'andá mut ko kyajts xy'ixy'áttá es ni ja nDeedyáts. ⁴ Per taa n'awánudá ko dá'un mduna'anudá. Es ko dá'un mdúnudat, net miits xyjamyátstádat kots mij tá nja'anuumudá.

Di'ibá Espírítá Santá tyiimpy

'Kyajts miits yá tyaadá tá ndukmumadya'áktá mut kodsá naty n'ity mut miidsáty. ⁵ Per nájxánupts jam má pánáts xkyajx, es ni tu'uguty miits xkyayajtáwdádat: “¿Má mnejxy?” ⁶ Es miits mjetmaymuyúdyty tyam, mut ko tá n'anuumudá ko új nájxnáts. ⁷ Táy'ajtánáts miits n'anuumudá ko oy ni'igá mut miidsáty kots új nnejxy. Ja'a ko pán kyajts új nnejxy, kyaj myina'añ ja Kajxwijpu, per kots új nnájxnát, net nduknigáxtat. ⁸ Es ko yá'u myínut, yá'u tyuknijawuyándup ko pyekymuyúdyty pánadyá naxwíñudá winma'añ ja'a'ajtádup, es wi'ixá ja'ay oy wye'emy mudá Dios, es ko Dios pyayo'oy mudá táy'ajtán. ⁹ Yá Kajxwijpu yakaampy es ja ja'ayuty tñijáwdat ko pyekymuyúttáttá, ja'a ko kyaj xymyúbáktáts, ¹⁰ es ttuknijawuya'andá wi'ix oy wyu'ámdá mudá Dios, mut ko nájxnápts má Dios Teety es kyajts miits xy'ok'ijxnádat, ¹¹ es mut ko Dios pyayo'oy táy'ajtán múttá, ja'a ko tá yajtuknibujtaagu es tyúdyúnádat ja mujku'ugópk di'ibá 'yane'empy pánadyá naxwíñudá winma'añ ja'a'ajtádup.

¹² Máyñámts miits ngatukmumadya'áktá, per kyajpu miits mbaat xyjaygyúkudá tyam. ¹³ Per ko myínut ja Espírítá Santá di'ibá múttá ja táy'ajtán, yá'u mdukní'ixádup tugekyá ja táy'ajtán, mut ko kyaj jyuna'ana'añ mut ja kyá'am winma'añ. Ja'a myadya'a-gaampy tugekyá di'ibá tá tmádoy, es mduknijawuyánádup di'ibá tunán jatánup. ¹⁴ Es yá'áts xyajmuj'ixánup új, mut ko 'yaxájyaampy újtsá nja'ajuty es mduknijawuya'anudá miidsáty. ¹⁵ Tugekyá di'ibádsá nDeety myúdjátyty, újtsá nja'a. Nan paadyáts njunáñ ko yá Espírítá Santá 'yaxájup di'ibáts új nja'a'ajtyty es mduknijawuya'anudá miidsáty.

¹⁶ Ko waaná timpá 'yak'ítut, kyajts miits xyñaky'íxtut. Es ko waaná nájx 'yity, nétáts jatugok xy'íxtut.

Amay jotmay jyumbity xondakán

¹⁷ Net nija'ajuty ja 'yaxpajkputy ñayyajtáujjuda:

—¿Ti dá dá'un yá tyaadá myadyakypy ko jyuna'añ ko waaná timpá 'yak'ítut kyaj nnaky'ijxam, es kum'óknum n'ijxam jatugok, es jatú'uk ko jyuna'añ: “Nájxnápts

ma Dios Teety?" ¹⁸ ¿Ti myadya'agaampy mut jawaanubu tiempu? Kyaj nmawin-ma'añbyátum ti danu taadu myadyakypy.

¹⁹ Net ja Jesús t'ijxy ja 'yuxpukpety éxtum yajtawá'anudu. Net t'anmaaydyu:

—Uj tu n'anuumuduts miits ko waanu 'yítut kyajts xyñaky'íxtut, es óknun xy'íxtut jatugok. ¿Tyaadu du'un mnayyajtawadup ak miidsuty? ²⁰ Jantsy tuj'ajtun miits n'anuumudu, ko miits mju'uydyup es mjotmay'ooktup maanumu naty ja ja'ay xyonda'aktu pánudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup. Per óknun yu mjotmay jambítup xondakun. ²¹ Ko ja toxytyujk 'yu'ungu'unk tpaada'añ, jotmaydyuktujkup, ja'a mut ko tu tpaaty ja oorú ma pyaka'añuty. Per óknun ko naty tu jya'ty naxwíñ ja u'ungu'unk, ni tkanakyjyamyetsy ja pukun di'ibu tu dyajnáxy mut ko xyonda'aky ko tu'ugu mixyu'unk tu dyajmíñ dyajja'ty ya naxwíñ. ²² Es nandu'un dun miits mjotmay'o'ktup tyam, per nniminándupts miidsuty, es net ja m'aa mjot xyonda'aga'añ tu'ugu xondakun di'ibu kyaj mbaat ni pún mgarujukxudu.

²³ 'Es ma tadu naty ja xuu, kyajts ti xyñaky'amdówt. Jantsy tuj'ajtnuts miits n'anuumudu ko yu nDeedyuts mmo'oyudup tugekyu di'ibu m'amdeepy mut ko xymyubúktuts. ²⁴ Tyambaat miidsuty kyajnum xy'amdowdu ni tii mut ujtskyujxm. Amdowdu, es xy'axájudut, es jotkuda'aky mxonda'aktut.

Tseyjy ja Dios Teety ja uxrukputujk

²⁵ 'Tuts miits nduk'uxpuktu tyaadu mudu ijxpajtun. Per mínup ja tiempu kots miidsuty wa'ats ndukmumadya'agut ja nDeedyuts. ²⁶ Es ma naty tadu xuu, miits xy'amdówdut ja Dios Teety mut ujtskyujxm. Es kyajts uj njatyim'anuumuduts ja nDeedyuts es mmo'oyudut di'ibu miits m'amdoodup, ²⁷ mut ko yu Dios Teety mdsojkdup, mut kots uj miits xytsyóktuts es tu xymyubúktuts kots uj ndso'oñuts ma Dios. ²⁸ Uj ndso'oñuts ma ja Dios Teety es nmiiñuts ya naxwíñ, es tyam nmastútnuts ja naxwíñudu es nnujxnuts jatugok ma Dios Teety.

²⁹ Net ja 'yuxpukpety 'yanmaayudu:

—Tyam situy xy'anmaaydupts tuj'ajtun es ni xykyanakyajtún ja ijxpajtun. ³⁰ Es tyámudsu net n'ixtu ko tugekyu mij xyñija'adya'ay, es kyaj jyatyimtsékyuty pún myajtúwdut, mut ko nmubujktupts ko mij tu mdsooñ ma Dios.

³¹ Jesús t'adsoodu ja 'yuxpukpety:

—Pes, ¿tyamu net nmubujktup? ³² Miimbú net ja tiempu, es tyamu du'un, ko miits m'agakwa'xtut nidu'uk nidu'uk kujknu'u kujktu'u es xymyastu'uda'anduts, es nwa'uma'añuts naydu'uk. Per uj kyajts nwe'emy naydu'uk mut ko ja nDeedyuts 'yity mut uj. ³³ N'anuumudu tyaadu es xypyaattut ja jotkujk'ajtun mut ko ti'igy m'ittu mut uj. Ya naxwíñ miits m'ayówdup, per katú mjotmay'ooktu, mut ko uj, tuts nmumada'aky ja mju'ugópok di'ibu yajkutujk pánudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup.

17

Jesús tnigajxtaagu ja 'yuxpukputujk

¹ Ko tyaadu du'un ja Jesús jyunaandaay, net pyat'ijxy tsajpótm es jyunañ:

—Tatitu'unk, tu net tpaaty ja oorú. Yajmuj'ijxuguts uj, es ujts mij nyajmuj'ixudup. ² Pes mijts tu xymyo'oyuts ja kutujkun mut nidugekyu ja'ayuty es nmo'oyuduts ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu tugekyu di'ibuts mij tu xymyo'oy. ³ Esu tyaadu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, ja'a yu'u ko ja'ay mij, ti'igy Dios, m'ixy'átudu es xy'axájuduts uj éxtum ja Kristu es tmubúktut ko mij xykyajxuts ya naxwíñ. ⁴ Tuts mij nmuj'ixy mut ko tuts nguyduunda'ay tugekyu di'ibuts mij xytyuk'ana'am es ndúnuduts ya naxwíñ. ⁵ Meegyudsu net tyam ja muj'ajtun di'ibudsu naty nmudajtypy kodsu naty n'ity mut mij ko naty kyajnum ja naxwíñudu kyojy.

⁶ 'Es ja ja'ayuty di'ibuts mij xymyooyuts ya naxwíñ, tuts nduknijáwudu wi'ixu dun mij. Mijtsu naty mja'a'ajtup, es xymyooyuts uj mij. Tu tpadundu ja m'ayuk. ⁷ Ñija'adup ko mijts tu xymyo'oyuts tugekyu di'ibuts uj nmudajtypy, ⁸ mut ko uj tu nmo'oydyuts

ja ayuk di'ibuts mij xytyukmugajxu, es yu'ujuty 'yaxájudu es ñija'adap kots uj nmiiñ éxtum mGudunaabyu, esats xymyubuktu ko mijtsuts xykyajx ya naxwiiñ.

⁹ 'Ujts mij n'amdeepy mut yu'ujuty. Kyajts n'amdoy mut púnudyu naxwíñudu ja'a'ajtudap, ja'ayu je'eyu di'ibuts mij xymyooy, mut ko xyja'ajuty. ¹⁰ Tugekyu di'ibuts uj nja'a'ajtypy, mja'ayu nandu'un, éxtum nandu'un nja'adsu'u di'ibu tugekyu mja'a'ajtypy. Es yu'ujuty yajneguxu'kadap ja nmuj'ajtunuts.

¹¹ 'Jumbijnupts tyam ma mijun. Kyajts nnaky'ita'añ ya naxwiiñ, per yu'ujuty ijttap ya naxwiiñ. Tatitu'unk, aguduk axajtuk mut mij ja mmak'ajtun es tun es ti'igyu 'yíttut ja wyinma'añuty, éxtum udsajtum n'ijtam ti'igyu. ¹² Kots n'ak'ijty mut yu'ujuty, tats n'agudiky n'axajtky mut ja mak'ajtun di'ibuts mij xymyooy. Es ni tu'uk tu kyatugoy, ja'ayu du'un di'ibu naty tu tyugoy es du'un yajkuudyúnut éxtum ja mjaaybyajtun jyuna'añ.

¹³ 'Tyámuts njumbitanu ma mij. Es du'unuts yu tyaadu njuna'añ kots n'ak'ity ya naxwiiñ esudsu n'uxpjkpty xyonda'aktut mut ja xondakun di'ibuts uj nmudajtypy.

¹⁴ Tudsu du'un n'anuumudu di'ibuts xytyuk'ana'am, es n'ak'anuumuyándupts. Kyaj t'ixa'añ púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap, mut ko kyaj tyi'igyuty mut ja'ajuty, du'un éxtum kyajts ndi'igyuty mut púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap. ¹⁵ Kyajts mij n'amdoy es xyajpudsámut ya naxwiiñ. Di'ibuts mij n'amdeepy es m'agu'adúk m'axajtukap es kudiibu ja mujku'ugópk myumada'agudut. ¹⁶ Kyaj yu'ujuty ja naxwíñudu winma'añ jya'a'átudu, du'un éxtumts uj kyajts ja naxwíñudu winma'añ xyja'a'áty. ¹⁷ Yu m'uxpjkun ja'a du'un ja tuy'ajtun. Es mij mdukkuydyúnup yu m'ayuk es jyiky'áttut éxtum mij m'u'unk m'una'k. ¹⁸ Tats nduknigexy ja naxwíñudu ja'ay, éxtumts mij xytyuknigexy ja ja'ay ya naxwiiñ. ¹⁹ Paadyuts uj nnygyuyákyuty tugekyu es ndúnuduts éxtum mij xytsyeky. Es nandu'un yu'ujuty ñaygyuyákudut tugekyu es xytyúndut nandu'un éxtum mij xytsyeky.

²⁰ 'Kyajts n'amdoy je'eyu mut yu'ujuty, n'amdeebyuts nandu'un mut nidugekyu di'ibuts óknun xy'axájudupts éxtum Yajnitsókpú ko tmudówdut ja 'yuxpjkunuty ja n'uxpjkpts. ²¹ N'amdeebyuts es tu'ugu wyinma'añ je'eyu 'yíttut. Tatitu'unk, yajti'igyudu jyot wyinma'añ nixim niyam, éxtum ndi'igyua'ajtam, es du'un ja ja'ayuty tumabúktut ko mijts tu xykyexy. ²² Tats nmo'oy ja muj'ajtun di'ibuts mij xymyooy es yu'ujuty nandu'un 'yíttut ti'igyu, éxtum udsajtum n'ijtam. ²³ Uj n'ityuts ti'igyu mut yu'ujuty, es mij m'ity ti'igyu mut uj, es du'un kexy ka'pxy 'yíttut ti'igyu ja wyinma'añuty éxtum udsajtum n'ijtam, es du'un ja naxwíñudu ja'ayuty t'íxtut kots mij xykyejxy, es ko mij nandu'un xytsyoktu yu n'uxpjkpty éxtumts uj mij xytsyeky.

²⁴ 'Tatitu'unk, ndsejpyuts esu n'uxpjkpts nux 'yitta mats uj n'ita'añ es t'íxtut ja nmuj'ajtunuts di'ibuts mij xymyooy, mut ko tats mij xytsyeky exta ma kyajnumu naty ja naxwíñudu kyojy. ²⁵ Tatitu'unk, mdiimpy ja tuy'ajtun. Kyaj m'ixy'átudu púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap. Per uj situy n'ixy'ajtypyuts mij, es yu n'uxpjkpts ñija'adap kots mij xykyejxy. ²⁶ Tats n'awánudu éxtum mij ja mjoy mwinma'añ, es nduk'ijxypyñumts, mut ko n'ita'añuts mut yu'ujuty, es ja mdsojkan di'ibuts mij xymyeepe 'yíttut nandu'un mut yu'ujuty.

18

Jesús yajmátsy

¹ Ko tyaadu du'un ja Jesús jyunañ, net oj 'yawinnaxtu mut ja 'yuxpjkpty ma ja lugaar di'ibu xy'ajtypy Sedrón Nəwok. Jap tu'ugu nugam ma 'yityu je'xykyépy. Jap ja Jesús tyajkudu mut ja 'yuxpjkpty. ² Esu Juudas di'ibu naty kyayakaampy yu Jesús, nan 'yixy'ajtypy naty tadu nugam, mut ko kanak oku naty tu ñaymyúkudu jap mut ja 'yuxpjkpty ja Jesús. ³ Netu Juudas jyajttu nugamóty muut ja maysyoldaaduty esu polusiiuty di'ibu kyajxtu ja teedywyindsúnuty esu fariseeuty. Es tmunajxtu lyampru, tsyinwaty, pujxn esu kepy. ⁴ Es kom ja Jesús ñija'abu naty ti naty jatánup, ta tñinajxtu es dyajttuy di'ibu naty pajudijtudap:

—¿Pán m'uxtaaydyur?

⁵ Net ja'ajuty 'yadsoojudu:

—Yu Jesús nazarenu.

Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un.

Juudus di'ibu naty kuyakánur, tapu naty mut ja di'ibudyu naty pajudijttur ja Jesús.

⁶ Es ko ja Jesús t'anmaaydyu: “Ujtsu du'un”, net 'yuxtukuwá'ktu es kyudaadu naxkujxy.

⁷ Net ja Jesús jatugok dyajtuujumbijttu:

—¿Pán m'uxtaaydyur?

Net 'yadsoodu:

—Yu Jesús nazarenu.

⁸ Jesús t'anmaaydyu:

—Tuts mij n'anuumadu ko ujtsu du'un. Pun ujts miits xy'uxtaaydyur, na'ixtu, wa'an tnujxtu tyadu nja'ayuts.

⁹ Du'un jyunán ja Jesús es yajkuydyúnut di'ibu yu'u kú'am junán: “Tatitu'un, ni tu'uk tu kyatugoy di'ibuts mij xymyooy.”

¹⁰ Net ja Simonk Peedru tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu ja 'yaga'añdyátsk tu'uk di'ibu xyu'ajtypy Malku, tyuumbu ja teedywyindsungópk. ¹¹ Esu Jesús t'anmaay ja Peedru:

—Pujta'ak jatugok yu m'espada ma xya'ity. Koonumts n'ayówut éxtum ja Dios Teety tu xtyuknibujtaagu es uj n'ayówaduts.

Jesús, Anás wyindum

¹² Net ja soldaadyu es mut ja soldadu windsungopk esu israelítuty ja pyolusiuty tmajtstu ja Jesús es dyajnujxtu kutsimy. ¹³ Net jayujp dyajnujxtu ma yu Anasu tyujk. Yu Anás yu'u myu't'ajtypy ja Kaifás di'ibu ma tadu jumajt teedywyindsungopk'ajtp.

¹⁴ Tyadu Kaifás yu'u naty tu t'ok'anmaabyudu ja israelítuty ko waanu oy es 'yoogut yu'uyu Jesús es kudii ko wyindugóyut ja israelítudyu ñax kyajpn.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

¹⁵ Simonk Peedru es jatu'uk ja uxpujkrú* t'akranujxtu ja Jesús. Yu 'yuxpujkrú ixu'ajtubu naty ja teedywyindsungópk. Paaty tyujku mut ja Jesús ma ja tyuja'a ja windsún. ¹⁶ Per ja Peedru jap oj wye'emy kemy'agu'p. Paaty pyudseemy ja uxpujkrú di'ibu ixu'ajtubu naty ja teedywyindsungópk es oj t'anuumu ja kemy'aa adunaabyu es tyúkut yu Peedru. ¹⁷ Net ja kemy'aa adunaabyu dyajtuuy ja Peedru:

—¿Tii kyaj mij m'uxpujkrú'átyuty nandu'unu tadu ja'ay?

Peedru 'yadsooy:

—Kyaj 'uyjtsuty.

¹⁸ Es kom xujxru naty, ja teedywyindsungópk tuuumbuty di'ibu jap es ja polusiuty tu naty juun dyajmújudu, es tamu naty tanu xyamdu. Esu Peedru nan tapu naty muiduty ñayyajjokxrukudu ma ja juun.

Teedywyindsungópk dyajtáy dyajtuda'aky ja Jesús

¹⁹ Ta ja teedywyindsungópk dyajtuudsondáktu ja Jesús:

—¿Pánuty m'uxpujkrú'ajtypy es ti dunu tadu di'ibu mduk'uxpujktur?

²⁰ Jesús t'adsooy:

—Ixnode'xyuts tu ngajxy mayja'ayóty. Taayumts nduk'ixtu tsajptugóty es ma ja Jerusalengu myuj tsajptujk, ma ñaymyúkuudu ja israelítuty. Kyajts ti tu ngajxy ayu'udsyu.

²¹ ¿Ti kots uj mij xyajtáy? Yajtáwdu di'ibu tu tmadowdu n'uxpujknuts, es yu'u m'awánudur tits uj tu ngajxy. Yu'ujuty yajxon tnijawudu wi'ixuts tu nya'uxpeky.

²² Ko Jesús jyunandaay du'un, net ja tsajptujk polusiuty tu'uk di'ibu naty jap twimbojtse'ky ja Jesús es t'anmaay:

—¿Ti ko du'un xy'adsoy yu teedywyindsungópk?

* 18:15 Fwank yu neky jyaay es yu'u kú'am nay'andijur ko jyuná'añ jatu'uk ja uxpujkrú.

²³ Jesús 'yadsoojæ:

—Pæn tuts ngajxtugóy, tuk'ixtu wi'ix tsoodsu da'un tu ngajxtugóy. Es pæn tæy'ajtænuts ngajxy, ¿ti kots mij xykyoxy?

²⁴ Net ja Anás tkajxnajxy ja Jesús kutsimy ma ja Kaifás, teedywyindsungópk.

Peedru t'uxtijy myumajtsk ok ja Jesús

²⁵ Ja Simonk Peedru ñayyajjokxprékyudyu naty ma ja jæun, es 'yanmaayudæ:

—¿Ti kyaj mij m'uxræjkpæ'átyudyu tyadu ja'ay?

Ta ja Peedru t'uxtijy, jyunañ:

—Kyaj 'yæjtsuty.

²⁶ Net jatugok jajtæujæ ja teedywyindsungópkæ tyuumbæ, pyamægu'ugu di'ibæ Peedru naty tu ttatskpo'ttu'uty:

—¿Tii kyajts mij n'ijxy jap nægamóty mæt yæ'u?

²⁷ Peedru t'uxtijy jatugok ja Jesús, es netyu ja tugaak 'yæuy.

Jesús, Pilatu wyindum

²⁸ Net tmudso'ondæ ja Jesús ma ja Kaifasæ tyujk es tmænæjxtæ ma gobernadooru pyalasyæ. Es kom xæñdyáknubæ naty, ja israelítuty kyaj tyujkudæ ma ja palasyæ, mæt ko éxtum ja kyostúmbruty tmudattu, pæn tæjkæp, kyaj mbaat 'ya'ux'aty ma ja paskæ.

²⁹ Paaty ja Pilatu pyudseemy es oj tmægajxtæ:

—¿Wi'ix tsoo tyadu ja'ay xyñi'æunudæ?

³⁰ Net ja'ajuty 'yadsoodæ:

—Kooxyæp kyayæ'æjuty tu'ugu axæk ja'ay, kyajxyæpts mij tu ndukkædúkudæ.

³¹ Net ja Pilatu jyunañ:

—Yajnæjxtæ miidsuty, es payo'oydyu éxtum miits ja mgæ'am ana'amæn.

Ja israelítuty 'yadsoodæ:

—Per æudsuty, israelítuty, kyajts nmudattu kutujkæn es nya'ooktæduts pæn.

³² Es da'un yajkuydyuun éxtum ja Jesusæ naty tu jyuna'añ wi'ixæ naty 'yooga'añ.

³³ Pilatu tyujkæ jatugok ma ja palasyæ es tmæjwooy ja Jesús es dyajtæuy:

—¿Ti mijtsæ da'un ja israelitæ ryey?

³⁴ Jesús 'yadsooy:

—¿Taadæ mij myajtiipy mæt ja mgæ'am winma'añ, o mæt ko wiinkpæty tu mdukmæ-madya'agudæ?

³⁵ Pilatu t'adsooy ja Jesús:

—¿Wa'andsæ da æj n'israelítuty? Yæ mja'ayuty es yæ teedywyindsúnuty, ja'ats æj tu xytyukkædúkudæ mij. ¿Ti mij tu xytyuundægóy?

³⁶ Net ja Jesús t'adsooy:

—Kyajts æj nyajkutíky éxtum ja naxwíñudæ ja'ay ja ryéyuty. Kooxyæpts æj n'ok'ya-jkutíky ma tyadu naxwíñudæ ja'ay, yæ nja'ayudyuts tæuxyæp tsiyptundæ es kyajxyæpts tu xymyatstæ ja israelítuty. Per kyajts æj nréyuty éxtumæ naxwíñudæ ja'ayudyu ryey.

³⁷ Net ja Pilatu 'yadsoojæ:

—Pes, ¿mijtsæ da'un rey?

Jesús 'yadsooy:

—Æjtsæ da'un rey, éxtum mij mjuna'añ. Paadyæts tu nmiñ naxwíñ esæts n'anææmæt ja ja'ayuty di'ibæ dæn tæy'ajtæn. Nidægekyæ di'ibæ tsoyjektæp ja tæy'ajtæn, myædoodæp yæ'æjuty di'ibuts æj ngajxyry.

³⁸ Ta Pilatu 'yadsooy:

—¿Pæn mbaat tnijawæ di'ibæ dæn tæy'ajtæn?

Jesús ñidukæ es 'yoogæt

Ko Pilatu dyajtæudæayæ tyaadæ, ta pyudseemy jatugok es oj tmægajxy ja israelítuty, es t'anmaay:

—Ҫј кыјтс ти пыојрр нбату тыаду ја'ау. ³⁹ Пер ду'аһһам жааууу яјтүһ ту'ук ту'угу паску хһу яјнасматсу ту'угу тсимијја'ау ди'ибу миитс мјунандур. ¿Pes mdsojktap es nasmátsuduts ja mrey?

⁴⁰ Net jatugok yaxkaktu:

—¡Тааду кыј! ¡Nasmatsu Barrabás!

Үу тыаду Barrabás уа'у наты ту тнібуде'еку ја јайкутукрр.

19

¹ Net ja Pilatu tni'ana'amа es ja Jesús yajwópat. ² Ja soldaadaty txugajttu ja apyñ éxtum tu'ugu koronа es trujtákuđu kyubajkkujxm es ttukrújtáktu tu'ugu tsu'unk wit.

³ Ta tmúwingoondu es t'anuumudu:

—¡Muj kujxm mij israelítudyu ryey!

Es ta twimbojtsu'ktu.

⁴ Pilatu pyudseemy jatugok es t'anmaaydyu ja israelítuty:

—¡Ok'ixtu! Tyaats nyajpudsémy yaa es xy'ixttut ko kыјтс ni ti pyojpu ngapatu.

⁵ Ta Jesús pyudseemy mut ja 'yapyngyoronа ма ја кыубајк es mut ja tsu'unk wit. Net ja Pilatu t'anmaaydyu ja israelítuty:

—¡Tyaа net ja тыаду yedyujk!

⁶ Ko t'ijxtu ja teedywyindsúnuty es ja polúsiinty, ta yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát! ¡Yajkruuzpát!

Pilatu јуһнаһ:

—Pes yajnujxtu miidsuty, mut ko ыј кыјтс нбату пыекуу тыаду yedyujk.

⁷ Es ja israelítuty t'adsoodu ja Pilatu:

—Ҫудсuty нмудайттүпс ту'угу ана'амун es 'yoogut éxtumu тyaаду, mut ko һайбуј-та'агууу Diosu 'yU'unk.

⁸ Ko тyaаду Pilatu тмудооу, net тсу'ку ni'igu. ⁹ Ta туујку јатугок ма ја palasyu es dyajttuy ja Jesús:

—¿Ma mij mdsooñ?

Peru Jesús kыј 'yadsoojumbijtu ni wi'ix.

¹⁰ Net ja Pilatu јуһнаһ:

—Ҫј mij кыјтс xy'adsowa'añ? ¿Kыј xyñijawu ko ыј нмудайтыууу ја кутујкун es nyajkruuzpátut, es nan нмудайтыууу уу кутујкун es nasmátsut?

¹¹ Jesús 'yadsooy:

—Ni ti kutujkúnxyup mij xykyamudaty mut ыј kooxyup ja Dios tu mgamo'oyuty. Paaty di'ibuts ыј ту xykyuyaky ма mij, уа'у ni'igu myudajtypy ja peky es kadiinam mij.

¹² Net ja Pilatu tja'uxtaay ja winma'añ es tasmatsuyañ ja Jesús, per ja israelítuty myuyaxkákudu:

—¡Pun mnasmajtsup, kыј mmut mnaymyáuty уу јайкутукрр копк! ¡Oytyim pánuty di'ibu naybyujtáktup éxtumu rey, уа'у ја јайкутукрр копку myudsip!

¹³ Net ja Pilatu, ko тмудооуу тyaаду, tni'ana'amа es pyudsúmut ja Jesús. Ta Pilatu nandu'аn pyudseemy es һaxwe'tsy ма јайкутүкү, ма ја lugaar di'ibu ja ebreeu tyukxu'ajtu Gabata, es 'yayukwimbudsemy Tsaа Winwaabu. ¹⁴ Es éxtum kijkyxyuu ма ја паску хһу, net ja Pilatu t'anmaaydyu ja israelítuty:

—¡Tyaа net ja mrey!

¹⁵ Per ja'ajuty 'yadsoodu muk:

—¡Wa'an t'eeeky! ¡Wa'an t'eeeky! ¡Yajkruuzpát!

Ta Pilatu јуһнаһ:

—¿Tii ыјтс nyajkruuzpátup ja mrey?

Per ja teedywyindsúnuty 'yadsoodu muk:

—Ҫудсuty кыјтс нмудатту wiinkpu rey, уа'ууу ду'уну јайкутукрр копк.

¹⁶ Es mudu тyaаду Pilatu ttukkudujkudu ja israelítuty es ja Jesús kyruuzpátut. Net ja soldaadaty oj myunujxudu.

Jesús kyruuzpéty

¹⁷ Ta Jesús pyudseemy müt ja kyruuz es ñeexy ma ja lugaar di'ibu xyu'ajtypy Kalaveeru, di'ibu ebreeu ja'ayuty tyukxu'ajttap Gólgota. ¹⁸ Jap dyajkruuzpajttu müt nimajtsku wiingátypy ja'ay, tu'uk anajñdsyoo es jatu'uk aga'añdsyoo es ja Jesús kujk'ám. ¹⁹ Pilatu tni'ana'amü tu'ugu jaaybyajtun yajkuxja'ayut Jesús kyubajky di'ibu junaamp: “Jesús nazarenu, yu israelítudyu ryey.”

²⁰ May ja israelítuty t'ijxtu ja jaaybyajtun es tkajxtu, ja'a ko myuwingón ja Jerusalengu tadu lugaar ma dyajkruuzpajttu Jesús, es ja jaaybyajtun kanak naxu naty tu tkuxja'aydyu, du'un ja ebreeu, grieegeu esu latín. ²¹ Paaty ja teedywyindsúnuty t'anmaaydyu Pilatu:

—Katü xykuxja'ay israelítudyu ryey. Kuxja'ay tugatsy. Pujta'ak ko jyunañ ko yu'u israelítudyu ryey.

²² Per ja Pilatu t'adsoodü:

—Di'ibuts tu nguxja'ay, du'un wyu'amüt.

²³ Ko ja soldaadutujkuty dyajkruuzpajttaaydyu ja Jesús, ta ja wyit dyajwa'xudu taxk peky kujktu'uk. Per ja kyaru kyaj xyuymykyuty, du'uñu je'eyu ti'igyü kyojyuty. ²⁴ Ja soldaaduty ñajjyunañudu:

—Kyaj ngu'tswa'xum yu tyadu wit. Nik net n'oktu'unum tu'ugu rifu es pün myudajtypy ja swertu, yu'u yajñuxur.

Tyaadu du'un tyuun jyajtü es yajkuydyúnüt ja Diosu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: “Dyajwa'xtuts ja nwit ma ja'ajuty, es trifutundu müt ja ngápüts.”

Es du'un ttuundu ja soldaaduty.

²⁵ Ma ja Jesusu kyruuz tamü naty ja tyaagu'unk, ja tyaagu'ungu myuga'ax, Mariiu ja ñudo'oxyu Kleofas, esu Mariiu Magdalenu. ²⁶ Ko Jesús t'ijxy ja tyaagu'unk tyanu müt ja 'yuxpükpü di'ibu Jesús ni'igu tsojk*, net ja Jesús t'anmaay ja tyaagu'unk:

—Nanitu'unk, tya net ja mmaank.

²⁷ Net t'anmaay ja 'yuxpükpü:

—Ta net ja mdaagu'unk.

Net ja 'yuxpükpü t'axaju ma ja tyujk.

Jesús 'yeeky

²⁸ Ko naty tyaadu du'un tu tyuñ tu jyátyuty, Jesús ñija'abu naty ko tugekyu tu yajkuydyuñ, es tkuydyúnüt éxtum ja Diosu jyaaybyajtun, ta jyunañ:

—Tútsupts.

²⁹ Japu naty tuk jarru xun vinu. Net dyajxo'ktu tu'uk yuunkpunaanu es tpujtáktu ma tu'ugu mats jupru'unk es ttuk'adíjudu. ³⁰ Jesús tmi'ky ja xun vinu. Net jyunañ:

—Tu net tugekyu yajkuydyuunda'ay.

Net wyindaknu es oj 'yo'knu.

Tu'ugu soldaadu tkaatsymyugumu Jesús

³¹ Pyátnabu naty ja pasku xuu, es ja israelítuty kyaj ttsoktu es ja ñini'xuty wyu'amüt kruuzkujxy ma ja po'xunxuu, ja'a ko nugoo 'yokmujxu'ajnu. Paaty mudu tyaadu t'anmaaydyu ja Pilatu es tni'ana'amüt es nuix yajtekytyujtu di'ibu jam kruuzkujxy es pojun 'yooktat es dyajjunañkut ja ñini'x kruuzkujxy. ³² Net ja soldaadutujkuty oj ñijxtu es ttájudu ja tyeky ja nimajtskpu di'ibu Jesusu naty müt 'yity kruuzkujxy. ³³ Per ko twinguwa'kudu ja Jesús, ta t'ijxtu ko tu naty 'yo'knu. Paaty kyaj oj ttájudu ja tyeky. ³⁴ Es oy tja'ijxtu du'un, tu'ugu soldaadu ja lyanu ttukkaatsymyugu'umu ja Jesús. Ta ja ñe'pyñ pyudseemy es nandu'un pyudseemy éxtum jyawu nuu.

³⁵ Tuts uj yu'u n'ixy, es t'ajtants njuna'añ es uj nnija'abuts ko t'ajtun di'ibuts ngajxy es nguxja'ayuts es miidsuty nandu'un xymyubúktut. ³⁶ Tyaadu du'un tyuun jyajtü es yajkuydyúnüt éxtum ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Kyaj ttájudu ni tu'ugu pyajk.”

³⁷ Es jatuk pekyu jaaybyajtun jyuna'añ: “Yíxtap ja di'ibu lanu tukkaatsymyugu'umu.”

* 19:26 Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andíjup ko jyuna'añ ja 'yuxpükpü di'ibu Jesús ni'igu tsojk.

Jesús ñaxtuku

³⁸ Ko tyaadu du'un jyajtu, Josee di'ibu kugajpn'ajtp Arimateeu es pyanejxypy ja Jesús, oy ayu'udsyu mut ko ttsu'ugu ja teedywyindsúnaty, ta yu'u t'amdooy ja kutujkun ma Pilatu es dyajnujxa'añ ja Jesusu ñini'x. Pilatu dyajky ja kutujkun. Ta Josee tmunejxy ja Jesusu ñini'x. ³⁹ Nandu'unu Nikodemu di'ibu tuuyup oj tmugajxy ja Jesús koots, tmunejxy i'px majk kilu ja pa'ak xu'kpu di'ibu ya'o'oyudap mudu mirru kepy esu alwes aay. ⁴⁰ Es du'un ja Josee es ja Nikodemu t'axájudu ja Jesusu ñini'x. Ta ttuknipijtu tu'ugu mantu wit mut ja pa'ak xu'kpu, éxtam ja israelítaty jaayum ttundu ko dyajnaxtukudu o'kputy.

⁴¹ Ma tadu lugaar ma dyajkruuzpajtu Jesús, japu naty wingón tu'ugu nugam, es ma tadu nugam japu naty tu'ugu o'kpu jut jembyu ma kyajnum pun o'kpu ñaxtuku. ⁴² Jap tpujtaktu ja Jesusu ñini'x, mut ko tadu o'kpu jut wingonu naty es mut ko tsyonda'agánubu naty ja israelítaty ja myuj xuu.

20

Jesús jyikyrye

¹ Dominga, ni nganay'uxkajpnum, Mariiu Magdalenu oj ñejxy ma naty tu ñaxtuku Jesús. Es ko jyajty jam, net t'ijxy ko ja tsaa di'ibu naty 'yagu'uy'ajtypy ja jut, kyaj ñakydu'unaty éxtam yajpujtaky. ² Net jyumbijty puye'egy es oj ñejxy ma Simonk Peedru es ja xpujkrpu di'ibu Jesús ni'igu jyantsysojk*, es t'anmaaydu:

—¡Tu dyajpudsámdu ja Nindsun'ajtam ja ñini'x es kyaj nnija'am ma dun tu tpujta'aktu!

³ Net ja Peedru es jatu'uk ja xpujkrpu tso'ondu es oj ñujxtu ma ja jut aa. ⁴ Nimajtsk tso'ondu puye'egy, per jatu'uk ja xpujkrpu waanu muk pyuye'eky kadiinum ja Peedru es ja'a jawyiin jajt. ⁵ Ta kyu'ijxu jap jutoty, es t'ijxy ja wit di'ibu ja Jesús tu naty yajtuk'abity, per kyaj tyujku. ⁶ Oknumu Simonk Peedru pyajajtu, es ja'a tujku jap jutoty es t'ijxy ja wit, ⁷ es nan 'yijx ko ja payu di'ibu yajtukkupijt ja Jesús ja kyubajk, kyaj naty ti'igyu 'yity mut ja di'ibu yajtuk'abijt ja Jesusu ñini'x. ⁸ Net jatu'uk ja xpujkrpu di'ibu jajt jawyiin ma jut, nandu'un tyujku jap jutoty es t'ijxy éxtamu naty tu jyátyaty. Ta tmabejky ko Jesusu naty tu jyikyrye. ⁹ Pes kyajnumu naty tjaygyúku éxtam ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ ko yu'u jikyryukaamp jatugok. ¹⁰ Netu tadu 'yuxpujkrpu ñjxnudu ma ja tyujk.

Jesús ñaydyuk'ixyaty ja Mariiu Magdalenu

¹¹ Per ja Mariiu ko jyajty jatugok, net wye'emy jap jut agu'p jyuy. Jiiby naty ko kyu'ijxu jap jutoty. ¹² Ta t'ijxy majtsku anklus, ak poobu wyit, 'yu'uñudu ma naty ja Jesusu ñini'x tu yajpujta'aky. Tu'ugu naty 'yu'uñu kyubajky ja Jesús es jatu'uk tyeky ux'am.

¹³ Net ja Mariiu yajtuujudu ja anklus:

—¿Ti ko mju'uy?

Ta Mariiu 'yadsooy:

—Mut ko tu dyajnujxtu ja nWindsúnudu ñini'x, es kyajts nnijawu ma tu tpujta'aktu.

¹⁴ Je'eyunumu naty du'un jyuna'añ ko 'yijxumbijty. Net t'ijxy ja Jesús, per ja'a kyaj tnijawu pun ja'a du'un ja Jesús, ¹⁵ ja'a dun ttijy ja nugam'ijxpu.

Net ja Jesús yajtuujtu:

—¿Ti ko mju'uy? ¿Pún m'uxtaapy?

Ja Mariiu 'yadsooy:

—Windsún, pun mij tu xymunejxy ja o'kpu ñini'x, anmaagyuts ma tu xpyujta'aky esuts uj nyajnujxtu.

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaay:

—¡Mariiu!

* 20:2 Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andijup ko jyuna'añ ja xpujkrpu di'ibu Jesús ni'igu jyantsysojk.

Ja Mariiü wya'kumbijty es t'anmaay mut ja ebreeü ayuk:

—¡Raboni (di'ibü ayuk wimbudsümp Ya'uxpüjkrü)!

¹⁷ Net ja Jesús t'anmaay ja Mariiü:

—Nasmajtsuguts, ja'a ko kyajnumts nbatuku madsu nDeedyün. Per nüjx anuumadu nmügu'uguty ko üj patüjkunüpts madsu nDeety di'ibü miidsuty nandu'un mDeety'ajt-tüp, üjtsu nDios es miidsuty ja mDios.

¹⁸ Net ja Mariiü Magdalenü oj ñejxy mä ja Jesusu 'yuxpüjkruty es t'awa'anadu ko tu t'ixy ja Jesús es ko yu'u naty tu 'yanu'amxudyü dü'un.

Di'ibü Jesús tyuknipejkyry ja 'yuxpüjkruty

¹⁹ Nan ja xüü domingu koots, ja uxpüjkruty tu naty ñaymyujktá'ayüdü ni'agajy tugoty mut ko ttsu'ügüdü teedywyindsünuty. Netü Jesús tyüjku es ñaybyüjtáku kujk'ám. Ta kyajxpo'xüdü es 'yanmaayüdü:

—Jotkujk'áttü miidsuty.

²⁰ Ko Jesusu dü'un jyünaandaay, net ttuk'ijxtü ja kyü'u mä tu tyuku ja klaavus es ja kyaatsy mä tu yajtukkímy ja lanzü. Es ja 'yuxpüjkruty jyantsyxyondaktü ko t'ixtü ja Nindsün'ajtam.

²¹ Netü Jesús jyünáñ jatugok:

—Jotkujk'áttü miidsuty. Üj ngajxtüpts miidsuty, dü'un éxtumts üj ja nDeedyüts xykyejxy.

²² Net tnapixü poju'unk mä ja 'yuxpüjkruty, es t'anmaaydyü:

—Axájüdü ja Espírítü Santü. ²³ Pün mbojprüma'xtü, me'xy wyü'umüt; es pün kyaj mbojprüma'xtü, nan kyaj me'xy wyü'umüt.

Tomás t'ixy ja Nindsün'ajtam ko tu jyikyryekey

²⁴ Esü Tomás, tu'ugü Jesusu 'yuxpüjkrü di'ibü tyijtup Xeeñu'unk, kyajü naty jap ko myiñ yu Jesús. ²⁵ Net ja myügu'uguty 'yanmaayüdü:

—Tüts n'ixtü ja Nindsün'ajtam.

Per ja Tomás 'yadsooy:

—Pün kyajts n'ixy ja kyü'u mä tu tsyayuty mä ja klaavus tu tyuku, es ngudíjüdsu ngüwa'xyry mä ja klaavus tu tyuku, es ngudíjüdsu ngüwa'xyry mä ja kyaatsy tu tsyayuty, kyajts nmübúktü.

²⁶ Kyumduktüj xüüü naty ñaymyúküdü ja uxpüjkruty jatugok. Tapü naty ja Tomás. Oyü naty 'yagajyuty ja tüjk, Jesús tüjku es ñaybyüjtáku kujk'aay es tkajxpe'xy ja 'yuxpüjkruty, oj t'anuumadu:

—Jotkujk'áttü miidsuty.

²⁷ Netü Tomás t'anmaay:

—Tomás, kudijü mguwa'xyry madsu ngu'u tsyayujty mut ja klaavus, es püjta'ak ja mgu'u mä tsyayujty ja ngaadsyüts mut ja lanzü. ¡Kyaj xykyamübúktü, mübuk!

²⁸ Net ja Tomás 'yadsooy:

—Windsün, mij nDios'ajtyry.

²⁹ Jesús 'yadsoojü:

—Tomás, mmübejkyry tyam mut ko tüts mij xy'ixy. Kuni'xy di'ibüts xymyübüjktüp óyüdsü naty xykya'ixtü.

Ti ko Fwank tjá'ay yu neky

³⁰ Ni'igü may ja ijxwü'umün di'ibü myüdaajtyry ja müj'ajtam di'ibü Jesús tyuun 'yuxpüjkrütüjk wyinduuyuty di'ibüts kyaj ngüxjaay mä tyadu neky. ³¹ Perü tyaadüdsü dü'un tu ngüxja'ay yaa es miits xymyübüktü ko yu Jesús yu'u dü'un ja Kristü, Diosü 'yU'unk, es ko xymyübüktü, mmüdaátup ja jiky'ajtam winü xüü winü tiempü.

¹ Oknum kyuxe'ky ja Jesús jatugok ma 'yuxpajkputy ma ja Tibeeryus Myejuñbya'a, Galileeu it. Es du'un ya'ijxy: ² Tukmuku naty jam ja Simonk Peedru esu Tomás di'ibu tyijtup Xeeñu'unk, Natanael di'ibu kugajpn Kanaa, Galileeu ñaaxóty, ja 'yuna'katy ja Zebedeeu es janimajtskræ wiinkræ 'yuxpajkkræ Jesús. ³ Simonk Peedru t'anmaaydyu yu'ujuty:

—Nejts n'ok'ajkxmátsy.

Ta 'yadsoodu:

—Nujxándupts uudsuty nandu'un mut mij.

Ta ñujxtu ma tu'ugu barku. Es tu'ugu tsu'um ñajxy, kyaj ni tu'uk tkamajtstu ja ajkx. ⁴ Xuuñdyáknubu naty ko Jesús kyuxe'ky mejuñbyu'aay, per ja 'yuxpajkputy kyaj tnijáwudu pún ja'a dun ja Jesús. ⁵ Net ja Jesús dyajtuudu:

—Mugu'uguty, ¿tu xymyatstu oynu'unun?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ni nu'un.

⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Kujubípuudu ja m'ajkxmajtsn aga'añdsyoo ma yu barku, es m'ajkxmátstut.

Ta tkujubijpuudu, es óknun kyaj mbaat t'okju'tnudu ja 'yajkxmajtsn jap nujoty, mut ko mayu naty ja ajkx tu tyuku. ⁷ Net ja uxpajkkræ di'ibu Jesús jyantsytsyejpy*, t'anmaay ja Peedru:

—Ja'a tyaadu ja Nindsun'ajtam!

Ko tmudoodaay ja Simonk Peedru ko jya'ajuty ja Nindsun'ajtam, ta jatugok ttuktujku ja ñikujxyudu wit di'ibu naty tu tjeñ. Ta kyupujpnajxy nujoty es ñejxy mejuñbyu'ám ma ja Jesusu naty. ⁸ Es ja myugu'uguty jyajttu mejuñbyu'ám mut ja byarku es mudu 'yajkxmajtsn tpawits tpajudottu, mut ko ujtsu naty mut ja ajkx. Wingonu naty ma ja 'yajkxmátstu éxtum mugo'px metræn. ⁹ Ko wyindu'utspudsuumdu, net tpattu juunu'unk di'ibu ja Jesús tu dyajmúja naty es tsaay tu'ugu ajkx, es tamu naty nandu'unu tsajkaaky.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Yajmíndu majtsk tugugu m'ajkx di'ibu tu xymyatstu.

¹¹ Simonk Peedru tyujku barkoty es dyajnejxy extu pu'ujótm ja 'yajkxmajtsn ujts mut ja muj ajkx mugo'px jajustyikxymyajak tuguk. Oyu naty jyantsymyáuty, ja 'yajkxmajtsn kyaj kyu'tsy.

¹² Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpajkputy:

—Min m'armusal'attu.

Es ni pún tka'anmaaydyu: “¿Mbúnu dun mij?”, mut ko ñija'adabu naty ko ja'a ja Nindsun'ajtam.

¹³ Netu Jesús myujwa'ky es tkone'ky ja tsajkaaky es tmooydyu ja 'yuxpajkputy. Es nandu'un ttuun mut ja ajkx.

¹⁴ Ja'a tyaadu ja myuduguk ok nibudu'uk ma tpaattu ja 'yuxpajkputy ko naty tu jyikyryekey ma 'ye'ky.

Jesús mudu Peedru ñaygyajxudu

¹⁵ Ko 'yarmusal'ajttaaydyu, net ja Jesús dyajtuuy ja Simonk Peedru:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyojkræts ni'igu es kadiinun yu mmu'uxpajkputy?

Peedru 'yadsooy:

—Windsún, mij mnija'ap kots uj mij ndseky.

Ta Jesús jyunañ:

—Extum ja borreegu kwentu'ajtru dyajje'xy ja byorreegu'unguty, nandu'un mij awánudu ja 'ayuty ja n'uxpajkunuts.

¹⁶ Dyajtuujumbijty ja myumajtsk ok ja Jesús:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyojkræts mij?

Peedru 'yadsooy:

* 21:7 Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'um nay'andijup ko jyuna'añ ja uxpajkkræ di'ibu Jesús jyantsytsyejpy.

—Mij mnija'ap kots ɯj mij ndseky.

Ta Jesús 'yadsooy:

—Extɯm ja borreegu kwentɯ'ajtpɯ dyajje'xy ja byorreegu'ungɯty, nandɯ'an mij awánɯdu ja 'ayɯty ja n'ɯxpɯjknɯts.

¹⁷ Myɯdɯguk ok jyúnán ja Jesús:

—Simonk, Jonasa myaank, ¿xytsyojkrɯts mij?

Peedru jyotmaydyuktɯjku mut ko yajtuɯju tuguk ok pɯn tsyejpy ja Jesús, es t'anmaay:

—Windsún, mij mnija'ap tugekyɯ. Mnija'ap kots ɯj mij ndseky.

Jesús 'yadsoojɯ:

—Extɯm ja borreegu kwentɯ'ajtpɯ dyajje'xy ja byorreegu'ungɯty, nandɯ'an mij awánɯdu ja 'ayɯty ja n'ɯxpɯjknɯts. ¹⁸ Jantsy tɯy'ajtnɯts mij n'anɯmɯ ko ijty m'úná'k'áty, mduktɯjkuɯ ijty ja mwit es mnejxy ma mij xytsyeyky. Es óknɯm ko mij mmɯjja'ayɯt, mxajwa'xɯp es wiinkɯ mwit mdukrɯjta'agɯdɯp, es mmɯnɯjxɯdɯt ma mij kyaj xytsyeyky mnɯjxa'añ.

¹⁹ Es mudɯ tyaadɯ Jesús ttuknijawɯ wil'ix 'yoogán ja Peedru es ja Dios tmɯj'ixɯt. Net 'yanmaayɯ:

—Pamiingɯts.

Fwank, ja ɯxpɯjkrɯ di'ibu Jesús ni'igu tsyejpy

²⁰ Ko Peedru 'yijxɯmbijty, net t'ijxy pyanejxyɯty ja ɯxpɯjkrɯ di'ibu Jesús jyantsyt-syojk†, di'ibu naty nandɯ'an ma 'ya'ux'aty pyɯ'am ja Jesús, di'ibu yajtuɯju: “Windsún, ¿púnɯ dɯnu tadu di'ibu mgɯyakánɯp?” ²¹ Ko Peedru t'ijxy, net dyajtuɯy ja Jesús:

—Windsún, esɯ tyaadɯ, ¿ti jatánɯp?

²² Jesús 'yadsoojɯ:

—Pɯn ɯjts ndsejpy es jyiky'átɯt extɯ kots ɯj njɯmbítɯt, ¿ti mij xykywéntɯty? Pamiingɯts mij.

²³ Net ja myɯ'ɯxpɯjkrɯty ñayjyúnánɯdu ko yɯ ɯxpɯjkrɯ kyaj 'yooga'añ. Peru Jesús kyaj dɯ'an jyúnán, di'ibu sitɯy júnán: “Pɯn ɯjtsɯts ndsejpy esɯ tyaadɯ jyiky'átɯt extɯ kots ɯj njɯmbítɯt, ¿ti mij xykywéntɯty?”

²⁴ Ɖj tats nmɯdoy es tats n'ixy tugekyɯ tyaadɯ, es tugekyɯ di'ibɯts ɯj tɯ ngɯxa'ay, ja'a dɯ'an tɯy'ajtnɯ.

²⁵ May ja wiinkɯ di'ibu Jesús tyuun. Kooxyɯp yajkɯxjaaydyaa y nidu'uk nidu'uk tugekyɯ di'ibu Jesús tyuun, kyajɯ da ñibaadɯt ja naxwíñɯdu mut ja mayñeky.

† 21:20 Fwankyɯ neky jyaay es yɯ'u ku'um nay'andíjɯp ko jyúna'añ ja ɯxpɯjkrɯ di'ibu Jesús jyantsytsyojk.

Di'ibu Ja Apóstuluty Tyuun Es Ya'uxruk

Jesús jyuna'añ ko mínup ja Espíritu Santu

¹ Tyófilu, kots mij jayup nnija'ayu, n'awa'anu di'ibu Jesús tyuun es ya'uxruk, di'ibu tim jawyiin exta ko jyumbijty jam tsajpótm.

² Kyajnuma naty tsajpéty ja Jesús, es Espíritu Santakyujxm tmoodyu ja apóstuluty di'ibu wyin'ijx ti tyunán kyaxándup. ³ Ko oj 'yeeky es jyikyryejky, ta kanak ok wa'ats dya'ijxu ko ta jyiky'aty jatugok, es ja Jesús kyaxe'ky ma yu'ujuty justyikxyxyuu, es t'awa'anu es ttuk'ixy wi'ix ja Diosu kyutujkun.

⁴ Tugok ko Jesusu 'yapóstuluty ñaymyujkudu, es t'anmaaydyu:

—Kyaj mbudsúmdut miidsuty ya Jerusalén. M'awíxtup yaa exta ko ja nDeedyuts ttúnat éxtum ta twanda'aky, di'ibu ta ndukmumadya'aktu. ⁵ Tuy'ajtun ko Fwank Yajnubajtru yajnubejty mut ja nuu, per jawaanu 'yaktugoy'aty ma mnubáttut mut ja Espíritu Santu.

Jesús tsyqjéty

⁶ Ko oj jatugok ñaybyatta'ayudu Jesús mut ja 'yuxrukputy, ta dyajtuudu Jesús:

—Windsún, ¿tyamu net xyajkutuka'añ esu israelitu ja'ay ñay'ana'amudu?

⁷ Jesús 'yadsooy:

—Kyaj miits mbaadudu es xyñijáwudut na'a ja Dios Teety ti ttuna'añ. ⁸ Per ko ja Espíritu Santu mnimínudut, mmo'oyudup miidsuty ja muk'ajtun es net miits xpyuj-ta'aktut ja tuy'ajtun ujtskyujxm Jerusalén, nu'una Judeeu ñax, Samaaryu ñax es tugekyu naxwíndu.

⁹ Ko Jesús kyajxtaay, ta pyatujku. Netu yoots myiñ es yu'tsu, es kyaj oj mbaat ñaky'ixudu ja 'yuxrukputy. ¹⁰ Tamu naty tuyu 'yakpat'ixtu, ta ñiguxa'ktu ma ja'ajuty majtska anklus, ak poobu wyit, ¹¹ di'ibu anmaayudu:

—Galileeu ja'ayuty, ¿ti ko mbat'ixtu tsajpótm? Pyaadup ja tiempu ma yu Jesús di'ibu tu pyatuku tsajpótm, yu'u ku'am kuda'agup ya naxwiiñ nandu'un éxtum tu xy'ixtu pyatuku.

Matius yajwin'ixy

¹² Net oj jyumbijttu ja apóstuluty jam ma ja Oliivus Kopk es jyajttu Jerusalén, di'ibu je'eyu tuk mil metrún jyagámuty. ¹³ Ko jyajttu Jerusalén, ta pyajttu myumajtsk niku'uy ma ja jyajttáknuty. Es ja apóstuluty ja'a txu'attu: Peedru, Fwank, Santya'agu, Andrés, Felipu, Tomás, Bartolomee, Matewu, Santya'agu ja Alfeeu myaank, Simonk ja kananeeu ja'ay, esu Juudus ja Santya'agu myaank. ¹⁴ Es ja apóstuluty nidugekyu ijty ñaymyúkudu es kyajxta'aktu mut ja Jesusu myuga'axuty, mudu Mariiu ja Jesusu tyaak, es mudu wiingátypyu toxytuyjk.

¹⁵ Ko waanu 'yijty, ta ñaybyattaayudu nidugekyu mugo'px ja'i'pxu ja'ay. Ta yu Peedru tyunaaye'ky, es t'anmaaydyu:

¹⁶ —Mugu'uktujkuty, koonam tsyékyaty es yajkuudyúnat di'ibu Dios oj jyuna'añ jékyup. Yu Espíritu Santu dyajky ja Davit es t'anmaaydyu jékyup di'ibu oj jyátyuty mut ja Juudus di'ibu wyinyo'oyu ja ja'ayuty di'ibu pyajudijttu ja Jesús, es tmajtsu. ¹⁷ Udsajtumu naty nmütjudijtum yu Juudus, es 'yapostula'aty nandu'un. ¹⁸ Juudus yajmooy ja meen esu Jesús tkuyákut. Net oj kyubajk ttukka'ay es oj pyujwa'xy esu tugekyu tyiints pyudsuumdaay. Es mudu tadu meen ttukjuudyu tu'ugu nax. ¹⁹ Nidugekyu ja'ay di'ibu Jerusalén tsunaaydyup tnija'adu tyaadu. Ta dyajxubejty ja lugaar Aséldumu (di'ibu andijpy Ne'pyñáx).

²⁰ Peedru 'yakjunáñ:

Davit oj jya'ay ma yu Salmu:

Wa'an twe'emy ja tujk tukwa'ats,

es ni pún kyatsunnut jam.

Es nandu'un jyunañ:

Wa'anu wiinkru ttu'unxuty yu tyuunk.

²¹ Peedru 'yakjunañ: "Weenu. Tya wiinkru yedyujk di'ibuts mut njudijttu ko n'ijttuts mut ja Nindsun'ajtam Jesús, ²² ko oj Jesús yajnubétyuty ja Fwank es extu ko oj ñajxnu tsajpótm. Koonam tsyékyuty es tu'uk wya'umut testiigu mut uudsuty ko Jesús jyikyryejky jatugok."

²³ Net yajwin'ijxy majtsku ja'ay: tu'uk txu'aty Josee Justu, Barsabasu myaank es jatu'uk Matius. ²⁴ Es ta kyajxtáktu du'un:

—Windsún Dios, mij m'ixy'ajtypy ja ja'ayu jyot wyinma'añ. Tuk'ijxkats nidu'uk di'ibu tyadu nimajtskru mij tu xywyin'ixy ²⁵ es ttúnut ja tuunk di'ibu Juudus tu tnike'eky es ñejxy ma pyaadyuty.

²⁶ Net ttuundu rifu es tnijáwut pún nigákur, es ñigaku Matius. Net trujtáktu ti'igyu mut ja nimajk tu'ukru apóstuluty.

2

Espíritu Santu myiñ

¹ Ko ja muj xuu tpaty di'ibu xyu'ajtypy Pentukostés xuu, jaa naty ja mubujkrutujk ñaymyúkudu tugoty, ² es ti'in tmudoodu ñojkta'aky tsajpótm es tyukwandsudyaay ja tujk éxtam tu'ugu mak poj. ³ Ta oj t'ijxpraattu éxtamu janya'ank, es jam oj wye'emy kujktu'ugu janya'ank ma kyubajkuty. ⁴ Ta ja Espiritu Santu myooyudu ja myuk'ajtan nidugekyu ni nu'unu naty jáputy. Ta tkajxtu wiingátypyu ayuk wi'ix yu Espiritu Santu myooyudu ja ayuk es tkajxtat.

⁵ May myiñ yu israelítuty jap Jerusalén esu Dios t'awdátat, es may nu'un ja ja'ay naxwiñ dyajnaxtu jap ja xuu. ⁶ Ko yu'ujuty tmudoodu jam tsajwínm ñojkta'aky, ta ñaymyúkudu mayja'ay. Kyaj tnijawu ti tu jyátyuty ko nidugekyu oj tmadowdu ja apóstuluty mut ja myugu'uktujkuty tkajxtu wiingátypyu ayuk éxtam ja ja'ay di'ibu jagam tso'omp. ⁷ Ta di'ibu miindu xu'ajtrú du'uñu wya'umudyaaydyu, es ñay'anmaayudu nidu'ugáty:

—Galileeu ja'ayu tyaadu di'ibu kajxtur, ¿kudii? ⁸ Pes, ¿wi'ixu tyaadu nmudo'om kyajxtu éxtam udsajtam n'ayuk'ajtam? ⁹ ¿Udsajtam nmi'inum ma wiingátypyu naxwiñudu! Ta yu ja'ay di'ibu tso'omp Partyu, Meedyu, Elam, Mesopotamyu, Judeeu, Kapadosyu, Pontu, Asyu, ¹⁰ Frijyu, Panfilyu, Ejiptu, Áfriku di'ibu myuwingonu Sirene, es nandu'unu xu'ajtrú di'ibu tso'omp Romu. Nija'adyu ja'ay di'ibu jajtr israelítuty es nija'ajuty di'ibu tyuktujku ja wyinma'añ ja israelítuty. ¹¹ Ta nandu'unu di'ibu tso'omp Kretu es Araabyu. ¿Es udsajtam nidugekyu tyam nmudo'omu tyadu ja'ayuty tnigajxtu ja muj'ajtan di'ibu Dios tyiimpy es mak yajjáwu, du'un kyajxtu éxtam udsajtam ngajxum!

¹² Nidugekyu ja'ay du'uñu wya'umudyaaydyu es kyaj tnijawu ti tyúnur es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Ti tyaadu 'yandijpy?

¹³ Esu wiink ja'ay je'eyu oj ttukxi'iktu, es jyuna'andu:

—Ja'a ko múkudur.

Peedru kyama'añ

¹⁴ Ta yu Peedru mut ja myu'apóstuluty tyunaayuktu, esu Peedru oj kyajxy mak:

—Miits israelitu ja'ayuty es nidugekyu di'ibáty ijttur Jerusalén, mudoo'ittu yajxon di'ibuts ngajxaampy. Tyam n'awanuya'añ di'ibu tu jyátyuty. ¹⁵ Ja nmugu'uk'ajtam kyaj myl'igyuty, éxtam miits mjuna'andu. Kyaj myu'ugudu ja'ayuty mut ko je'eyu ja yamu xuu waanu pyétyñum. ¹⁶ Tyaadu di'ibu miits yam m'ijxtur es mmudoodur, yu'u di'ibu junán ja Diosu kyugajxru Joel:

¹⁷ Dios jyunañ: "Ko naty ja naxwiñudu tyugoyannu, nmo'oyurps ja nja'ajun ma nidugekyu ja'ayuty,

es miidsuty ja m'u'unguty, yedyujk toxytyujkuty, tkajxtut ja n'ayúkuks.

'Yijxtup ja ijxma'tun ja m'una'ktujk,

es ja mmujja'aydyujkuty kyuma'aja'añ di'ibu Dios tyunaampy.

¹⁸ Es nandu'un di'ibuts xymyuduump, yedyujk esu toxytyujk,

nmo'oya'añuts ja nJa'ajunats,

es tkajxudu n'ayúkuks.

¹⁹ Ndunaambyuts ja muj'ajtun jam tsajwínm,

esu ijxwu'umun nyajwa'uma'añuts naxwiiñ,

ja ne'pyñ esu juun jok.

²⁰ Kyaj ja xuu ñaky'ana'añ, du'uñ wyingoodsya'añ,

es tyugatsa'añ ja po'o tsáptsam éxtam ne'pyñ.

Tugekyu tyadu nduna'añuts kyajnuma naty jya'ty ja Diosu myuj xuu ma jajpayo'oya'añ
ja ja'ayuty.

Tadu xuu jantsy muj 'yita'añ es mut ni'igu ja muj'ajtun.

²¹ Es nidugekyu di'ibu munu'xtakudup éxtamu Nindsun'ajtam, nitso'oktup.”

Ja'a du'unu tyadu di'ibu kyuxjaay ja Diosu kyugajxpu Joel.

²² Net ja Peedru 'yakjunáñ:

—Mudowdu oy, mugu'uktujkuty israelítuty, di'ibu yam n'anuumuyándup Jesús nazarenukujxm. Extum miits xyñijáwudu ko Dios twin'ijxy ja Jesús, du'un dyajniğux-e'ky miits mwinduuyuty ko Jesuskujxm ttuñ ja muj'ajtun, ijxwu'umun es di'ibu ja'ay du'uñ mut wu'umudya'aydu. ²³ Miits xkyuyajktu ja Jesús ma ja romanu ja'ay es dyajkruuzpáttut es dya'ooktut. Du'un xytyuundu éxtamu Dios ttuknibujtaku es jawyiin tnija'aju. ²⁴ Peru Dios dyajjikypyejky ja Jesús es dyajpudseemy ma oj ñaxtaku, mut ko kyaj mbaat myumada'agyuty ja o'kun. ²⁵ Es ja rey Davit tnimadyaky ja Kristu ko oj jya'ay jékyup:

Taayumts n'ixy ja Dios nwinduuyuts.

Tama'a n'aga'añdsyoo, kyajts tii ndsu'ugu.

²⁶ Paaty jyotkujk'áty yu n'anmujja'anuts,

es paadyuts ngajxy ja alabanzu ko Dios myújuty.

Po'xuptsu nnini'x mut ja jotkujk'ajtun,

²⁷ mut ko mij kyaj xyña'ixut yu n'anmujja'anuts ma 'yity ja o'krutujkuty,

es nan kyaj xyña'ixut wyindugóyut ja mWa'ats Mduumbu.

²⁸ Tuts mij xytyukni'ixu ja nu'u tu'u di'ibuts xyajja'tup ma ja jiky'ajtun,

es xmyo'oyaambuts ja xondakun ma mij m'ity.

Du'un jékyup tkuxjaay yu Davit.

²⁹ Es ja Peedru 'yakjunáñ:

—Mugu'uktujkuty, ndukmu'awdajtubuts ko miits n'anuumudu ja n'apteety'ajtam Davit tu 'yeeky es tu ñaxtaku, es tam ja kyupotsy 'yity tyambaat. ³⁰ Davit yu'u Diosu kyugajxpu, es kyaj du'un junáñ mut yu kyum winma'añ, Dios yu'u wyandak es trujta'aga'añ nandu'un éxtamu reyun tu'ugu tyuump 'yaats ja Davit. ³¹ Du'un éxtam

'yixy, paaty ja Davit junáñ ko jikyuyúkup ja Kristu es ko yu ñini'x kyaj wyindugóyut. ³² Es jantsy tuy'ajtunu Dios dyajjikypyejky ja Jesús, es ma taadu nidugekyu uudsuty ndestiigu'áttu. ³³ Dios dyajjikypyejky ja Jesús es trujtaky pyu'aay aga'añdsyoo es tmooy ja Espíritu Santu, du'un éxtam tu twanda'aky. Es tyam ja Jesús tu dyaky ja Espíritu Santu ma uudsuty. Es paaty du'un jyaty di'ibu miits m'ijxtup es mmudoodup. ³⁴ Yu Davit kyaj

tsyajpejty, du'un éxtam ja Davit junáñ:
Yu Dios t'anmaay ujtsu nWindsún:
“U'uñup nbu'aayuts aga'añdsyoo

³⁵ extu kots uj nyajtugóyut tugekyu miju mmudsip.”

³⁶ Esu Peedru 'yakjunáñ:

Jaygúkudu miidsuty nidugekyu israelítuty. Jesús di'ibu miits myajkruuzpajttu, Dios oj trujta'aky éxtamu Windsún esu Kristu.

³⁷ Ko oj ja ja'ayuty tmudowda di'ibu kyajx ja Peedru, net jyotmay'o'ktu es dyajtuudu ja Peedru es ni nu'unu apóstuluty:

—Mugu'uktujkuty, es uudsuty, ¿tits ndúndap?

³⁸ Esu Peedru 'yadsooy:

—Ja'aydyugódyu mgu'am winma'añuty es xy'axájudut ja Diosu wyinma'añ. Net mnubáttut Jesukristu xyugyujxm, es ja Dios tma'xut miidsuty ja mbeky, es du'un xy'axájudut ja Espírítu Santu. ³⁹ Miidsuty yu Dios tu mdukmuwandaagudu mut yu m'u'unk m'una'kuty, es nidugekyu ja ja'ayuty di'ibu jagam tsunaaydyur; nidugekyu di'ibáty ja Nindsun'ajtam Dios wyinwitsaampy.

⁴⁰ Du'unu Peedru oj kyajxy jeky, es wyinma'añmyooyu:

—Mubaktu ko ja Jesús yu'u du'un ja Kristu, kudiibu Dios mdukkumadówudut mut ja pekyja'ayuty.

⁴¹ Púnuty myubujktu wi'ixu Peedru jyunán, ja'a oj ñubattu. Janituguk milun ja ja'ay di'ibu myubujktur ja Jesús ja xuu. ⁴² Es ja mubujkputujk jyotmoodyur tugekyu di'ibu ja apóstuluty tuk'uxpukudur, ñayyajti'igyudu mada myumubujkputy, kyajxtáktu es ñaymyujkudu, es ttujkwa'xtu ja tsajkaaky éxtumu Jesús ttuun ko jatim okpu tkaay mada 'yuxpukputujk.

Wi'ix jyiky'attu ja jawyiimbu mubujkputy

⁴³ Esu apóstuluty ttuudu mayu muj'ajtan esu ijsxw'amun di'ibu du'añu yajw'amudyaadyu ja ja'ayuty. ⁴⁴ Nidugekyu di'ibu myubujktu ti'igyu 'yittu es dyajwa'xtu di'ibu naty myudajttur. ⁴⁵ Púnuty ti myudajttur, tyo'ktur ja'a, es ja ñimeen dyajwa'xtu wi'ix pún tyugoy'ajtxuty, ⁴⁶ es ñaymyujkudu muj tsajptujk ñabotsoty bom bom. Es majatyu tyujkuty kyaay 'yuktu ti'igyuty mut ja xondakun es mut ja oyjyot es t'awdajttu ja Dios. ⁴⁷ Es nidugekyu ja'ayuty jyunandu ko jyiky'attu tuy'ajtan muut. Es bom bom wyimbejty yu'ujuty di'ibu kyupujktur ja Jesukristu.

3

Tekypyuma'ay yo'oye'eky

¹ Tu'ugu xuu ja Peedru es ja Fwank pyatujkudu ma ja muj tsajptujk éxtum tuguk yaxp xuu, di'ibu israelítuty myudajttur ja oorú es kyajxta'aktu. ² Es jap tu'ugu yedyujk tu'udsu tyeky, kyaj mbaat yo'oy. Du'unu danu tyaak tyim'yajmiin tyim'yajjajtu naxwiiñ. Es bom bom ja myugu'uktujk myunejxyuty ma muj tsajptujk aa di'ibu xyu'ajtypy Ja Tsujpu, es t'amdowda limosnu yu ja'ayuty di'ibáty tujkudur muj tsajptujk ñabotsoty. ³ Ko oj t'ixy ja tekypyuma'ay ja Peedru es ja Fwank, net t'amdoodu ja limosnu. ⁴ Net ja Peedru es ja Fwank 'yijxudu, esu Peedru t'anmaay ja tekypyuma'ay:

—Win'ijxtuguts.

⁵ Es ja tekypyuma'ay twin'ijxy, es t'awijxy ja limosnu. ⁶ Net ja Peedru 'yanmaayu:

—Kyajtsu nmeen nmudaty, per tyam nmo'oyut di'ibuts nmudajtypy. Ja Jesukristu, nazarenu ja'ay, ja'a xyugyujxm uj mij n'anmaapy: Pudu'uk es yo'oyu'uk.

⁷ Net ja Peedru twijtse'ky ja tekypyuma'ay ma 'yaga'añgyu'u es tpudujku dyajtunaaygyujku, es netyu ja tyeky oj wye'emy muk es yajxón. ⁸ Es ja tekypyuma'ay pyujte'ky es tyunaaye'ky es yo'oydsyo'oñ. Net tyujku mada Peedru es mada Fwank muj tsajptujk ñabotsoty, ye'epy es pyuty ñepy es t'awdaty ja Dios.

⁹ Nidugekyu ja'ay t'ijxtu ko yo'oy es t'awdaty ja Dios, ¹⁰ es t'uxkajptu ko jya'adyu di'ibu natyu limosnu 'yamdeepy ja ja'ayuty ma ja muj tsajptujk aa di'ibu xyu'ajtypy Ja Tsujpu. Ta du'añu jyantsywyu'amudyaadyu.

Peedru tmadya'aky wi'ix ja tekypyuma'ay tsye'eky

¹¹ Ja tekypyuma'ay di'ibu natyu tyeky tu 'yakuda'aky, kyaj tasmatsu ja Peedru es ja Fwank. Es nidugekyu ja'ay jyantsywyu'amudyaadyu du'añu, es puyu'kn ñujxtaadyu ma muj tsajptujk pa'a di'ibu xyu'ajtypy Salomongu Tyujk Wiin. ¹² Ko Peedru t'ijxy ja mayja'ay, ta t'anmaay:

—Miits israelítuty, ¿ti ko du'ñu mwu'umudya'aydyu ko xy'ixy yo'oy di'ibu naty tekypyuma'ay? ¿Es ti ko miits xy'ixtuts nandu'an uudsuty? ¿Tii miits mjunañdup ko ngu'umgutujkunuts tu nduñuts es yo'oye'együ tadu yedyujk? ¿Ti mjunaamp miidsuty ko ni'igu wa'ats ja'ay es paaty uudsuty nmudátyuts ja kutujkun es ndúnuduts ja muj'ajtun? ¹³ ¿Kyaj dyu'unuty! Kyajts tu nduñ mut ja ngu'umgutujkunuts. Ja Dios di'ibu awdajtadu ja n'apteety'ajtum, ja Abraan, Isaa esu Jakoob, trujtákyu tyadu muj'ajtun es nmuj'ijxum ja 'yU'unk Jesús. N'anmaapy yu'u ja Jesús di'ibu miits mguyajktu mut ja romanustajk. Ko ja Pilatu tjanasmatsuyán, miidsuty kyaj xykyurujktu. ¹⁴ Jesús, wa'ats ja'ay es jiky'ajty tuj'ajtun muut, per miidsuty kyaj xykyurujktu. Es miits m'amdoodu ja Pilatu tnamátsut tu'ugu yajja'ay'o'kpu. ¹⁵ Du'an miits xya'o'ktu ja Jesús di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun. Peru Dios dyajjikypyejky ma ñaxtujku. Es uudsuty n'ijxtuts es n'awa'anudup ko tu jyikypyejky ja Jesús. ¹⁶ Ja'a ko ja Jesús yajmabéky, ja'agyujxm yu yedyujk di'ibu m'ijxtup es xy'ixy'attu, tu Jesús trujta'aky muk ja tyeky es oy tu dyaj'yo'oye'eky.

¹⁷ Mugu'uktujkuty, tuts nnijawu ko miidsuty esu mwindsúnuty oj xya'ooktu ja Jesús, kyaj xyñijáwadu ko yu'u Diosu 'yU'unk di'ibu mya'o'ktu. ¹⁸ Per du'an ja Dios ttuuñ éxtum jékyup t'anmaay ja kyugajxputujk ko yu Kristu koonum 'yayówut. ¹⁹ Paaty yajtugátstu mwinma'añ es yajjumbítu mjet mut ja Dios esu mbojpu yajma'xut, ²⁰ net ja Dios tkáxut ja oy'ajtun ko mduknigáxudut jatugok ja Jesús di'ibu pyujtáky Kristu. ²¹ Per koonum tsyékyuty esu Jesús wyu'umut jam tsajpótm extu ko Dios dya'óyut tugekyu, du'an éxtum twandaky jékyup mut ja kyugajxputy.

²² Moisés du'an t'anmaay ja n'aptujk'ajtum: “Miidsudyu mWindsún Dios kyaxaampy mut miidsuty nidu'uk ja mduump m'aadsuty éxtumu kyugajxpu, éxtumts uj tu xykyexy. Koonum tsyékyuty es xymyudówdut miidsuty tugekyu di'ibu tadu Diosu kyugajxpu kyajxtup. ²³ Ja'a ko ja ja'ay di'ibu kyaj tmadowa'añ di'ibu tadu kyugajxpu kyajxypy, kyaj 'yittut mudu Diosu jya'ay.”

²⁴ Nandu'an ja Diosu kyugajxpu Samwel es nidugekyudyu Diosu kyugajxputujk di'ibu óknun kyajxtu ja Diosu 'yayuk, t'awa'anudu di'ibu jatánup tyam du'an. ²⁵ Miits mbátudup ja wandakun di'ibu Dios myajwu'umxudu mut ja kyugajxputy, nandu'an mbátudup ja kajxy'átypyu di'ibu Dios tyuun muut ja n'aptujk'ajtum. Du'an éxtumu Abraan t'anmaay: “Ujts ngunu'xaampy nidugekyu naxwíñudu ja'ay mut tu'ugu mduump m'aats.”

²⁶ Ko Dios dyajjikypyejky ja Jesús di'ibu oy maduunu, net tkejxy jawyiin mut miidsuty es mgunu'xudut es nidugekyu miits xymyastu'uttut tadu mbékyuty.

4

Peedru esu Fwank, wyinduuyuty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

¹ Tambaatnumu naty ja Peedru es ja Fwank kyajxy ko myiindu ja teetytyujkuty esu saduseeuty es yu windsún di'ibu kywentu'ajtypy ja muj tsajptujk. ² Ta jyot'ambujktu ko yu Peedru es ja Fwank t'anmaay ja ja'ay ko tu Jesús jyikypyejky es paaty ja o'kputujk jyikypyejky'andu nandu'an. ³ Net tmajtstu ja Peedru esu Fwank, es trujtáktu pujxndugóty es jap 'yittut jakumbombaat, ja'a ko tu naty tsyu'ujunu. ⁴ Es mayja'ay tmabujktu di'ibu kyajxtu ja Peedru esu Fwank. Es du'an nimugoxk milun ñaybyatu ja yedyujkuty di'ibu mubujktup, abeky ja toxytyujk es u'unk ana'kuty.

⁵ Jakumbom ñaymyujkudu jap Jerusalén ja israelitu ja'ayudyu wyindsún, ja mujja'aydyujkuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktup. ⁶ Es tamu naty Anás di'ibu ijtp teedywyindsungópk, ja Kaifás, Fwank, Alejandru es nidugekyuty ja teedywyindsungópku myugu'uguty.

⁷ Net oj yajwóy ja Peedru esu Fwank. Ta trujtáktu kujkjóty, es dyajtuudu:

—¿Pán ja muk'ajtun tu mmo'oyudu, o pán xyuugyujxm tu xya'aguda'aktu tadu tekypyuma'ay?

⁸ Net yu Espírítu Santu wyinma'añmyooyu ja Peedru, es t'adsooy:

—Kugajpn justisü es mujja'aydyujkuty, ⁹ miidsuty tyam xyajtúwdu wi'ix tã 'yagüda'agyü tadu ja'ay di'ibu ijty tekyryuma'ay. ¹⁰ Pes tyámuts nnigajxut mut miidsuty es tñijáwudut nidugekyü israelítuty ko tyádu yedyujk di'ibu tyam miits mwinduuyuty, yu'u 'yagüdaki ja Jesús nazarenü xyügyujxm, yu Kristü di'ibu miits myajkruuzpajttü esü Dios yajjikyryujk jatugok. ¹¹ Es yu Diosü jyaaybyajtün tkajxy ja Jesús mä jyuna'añ: “Yu tsaa di'ibu miidsuty pojtsputujk xy'uxtijtu, yu tyádu tsaa tyamü net ñujxa'añ mä ja tujk t'ujx'átut.” ¹² Kyaj ni pün mbaadu wiinkrü xyajnutsókum, mut ko mä tügekyü naxwíñüdu je'eyü ja Jesús ti'igyü mbaat xyajnutsókum.

¹³ Ko di'ibu ana'amdüp muj tsajptugóty t'ijxtü ko amük jotmük yu Peedrü esü Fwank 'yadsoodü, esü Peedrü esü Fwank dü'ün yu'ujuty éxtüm oytyim pün yedyujkuty, kyaj tmüdattu ja xprujkun, net dü'añü wyu'ümüdyaydyü, es tmüwinmä'añbyáttü ko yu'ujuty müüt jyüdjttü Jesús. ¹⁴ Es ja'a ko tamü naty tyanü ja'a müüt ja di'ibu naty tekyryuma'ay, paaty di'ibu ana'amdüp muj tsajptugóty kyaj mbaat wi'ix 'yokjünannü. ¹⁵ Net tkajxprüdsüüdü tujja'p yu Peedrü esü Fwank. ¹⁶ Net ñay'anmäayüdu:

—¿Ti net ndu'unüm müdu tyádu ja'ay? Pes nidugekyü di'ibu tsünaaydyüp Jerusalén tã tñijáwüdu ko yu'u tyuundüp ja ijxwü'ümün esü muj'ajtün. Kyaj mbaat n'anmä'ayüm ko kyaj. ¹⁷ Es küdiibu wyä'xut yu ayuk, wa'an n'ok'anmä'ayüm ko kyaj ni pün tnakyñigajxtut ja Jesús.

¹⁸ Net tmüjwoodü jatugok ja Peedrü esü Fwank es t'anmäaydyü ko ni na'a jatugok tkakajxtut es ni tkatuk'íxtut ja Jesúsü jya'a. ¹⁹ Es ja Peedrü es ja Fwank 'yadsoodü:

—Jüna'andü miidsuty ko pátüp yajkuydyúnüt di'ibu miits mgajxtüp, o pátüp yajkuydyúnüt di'ibu Dios 'yane'empy. ²⁰ Kyaj mbaat nmastu'udyüts es n'awánüdüts di'ibüts tã n'ixy es tã nmüdüyüts.

²¹ Net yu di'ibu ana'amdüp muj tsajptugóty mük tmügajxtü ja Peedrü esü Fwank es küdi'ibu dü'ün ñaky'adu'utstut. Ta net tñasmajtsüdu. Kyaj tpattü ja winmä'añ wi'ix mbaat ttukkumüdo, mut ko nidugekyü ja'ay t'awdattu Dios mut ja myuj'ajtün. ²² Ko ja tekyryuma'ay 'yagüdaki, ja'a naty tmüdaty ja jyümüjt justyikxy.

Mübüjkrütujk t'amdowdu jotmük'ajtün

²³ Ko yajnasmajtsüdu yu Peedrü esü Fwank, net oj ñujxtü mä naty yu myügu'uktujkuty es t'awa'anüdu nidugekyüty wi'ix yu mujja'aydyujkuty es ja teedywyindsünuty 'yanmäayüdu. ²⁴ Ko t'awa'anüdyay nidugekyü tukmükü, net kyajxtáktü:

—Windsün, di'ibu tügekyü mük'ajtün myüdjtypy, mij tã xyryujta'aky yu tsajp, naxwíñüdu, jikymyeyñ es tügekyü di'ibáty ijtp mä yu'ün. ²⁵ Mij oj mgajxy Espíritü Santükyujxm esü n'apteety Davitkyüxm ko mjünáñ:

¿Ti ko yu wiinkrü naxwíñüdu jyot'ambüktü es yu israelitü ja'ayuty nügoobü dü'ün wyinmä'añbyaaty?

²⁶ Ja naxwíñüdu réyuty pyüdu'ktü

esü israelítuty ja jyustisütujkuty ñaymyujküdu

es tmüdsiptso'ondü ja Nindsün'ajtam Dios es ja Kristü.

Dü'ün jyünáñ ja Davit.

²⁷ 'Tüy'ajtün yu'u ko yaa Jerusalén ñaymyujküdu Eroodüs, Ponsyü Pilatü müdu israelítuty es pünuty kyaj 'yisraelítuty, es tmüdsip'ajttü mijü m'U'unk Jesús, di'ibu mij mbüjták éxtümü Kristü. ²⁸ Dü'ün yu'u ttuundu tügekyü di'ibu mijü naty tã xytyuknibujtaagu jyátüdu. ²⁹ Tyam, Windsün Dios, ok'ix wi'ix jyot'ambüktü, es meegyüts ja mük'ajtün es küdiibu üdsuty ndsü'ügüdu esüts ngajxwä'xtut mijü m'ayuk. ³⁰ Es mut mijü mmük'ajtün ndüñüts nya'agüda'agyüts yu puma'ayuty es ndüdüts yu ijxwü'ümün esü muj'ajtün mut ja mwa'ats müduumbü Jesús xyügyujxm.

³¹ Ko kyajxtaktaaydyü, ta ja tujk oj yl'xy mä naty jap tã ñaymyüküdu. Net ja Espíritü Santü myooyü mük'ajtün, es tkajxtaaydyü mut ja müjaa yu Diosü 'yayuk.

Wi'ix ja jawyimbü mübüjkrü ñaybyudüküdu nixim niyam

³² Ja ja'ay di'ibuty 'y'axájudu Jesús myudajttu nidugekyu ti'igyu ja winma'añ es oy ñaydsyojkudu nidu'uk nidu'uk. Ni pún kyajunáñ “ujtsu nja'a” di'ibu naty myudajttup. Nidugekyu twinmaaydyu ko tugekyu di'ibu naty myudajttup, yu'u nandu'un dyajtúndut nidugekyuty. ³³ Es ja apóstuluty tnikajxpajt'adu'utstu mut ja mak'ajtun ko Jesús tuy'ajtun jyikypyejky, es ja Dios tjantsykyuni'xy nidugekyuty di'ibu myubujktu. ³⁴ Kyaj ni pún naty ma yu'ujuty di'ibu tugeoy'ajtxup. Ja'a ko púnaty myudajttup ja ñáxuty o tyujk, tyo'ktu, ³⁵ net dyajmiindu ja meen es tkayajktu ma ja apóstuluty. Net oj dyajwa'xtu nidu'ugátyuty nu'un pún dyajtugeoy'áty. ³⁶ Du'un ttuun yu Josee, ja di'ibu apóstuluty yajxubajttu Bernabee, di'ibu tyijpy Yajjotkujk'ajtrú. Bernabee, ja'a yu'u Leví tyuump 'yaaats es jap jyajty naxwiiñ ma txu'aty Tsyipre. ³⁷ Yu'u tte'ky tu'ugu kyam nax di'ibu myudajtypy, es dyajmiiñ ja meen es tkayajky ma ja apóstuluty.

5

Ananiius esu Safiiru

¹ Peru wiinkpu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Ananiius, yu'u mut ja ñudo'oxy Safiiru tto'ktu nandu'un tu'ugu ñax, ² es tpujku'ktu waanu ja meen. Es ja meen di'ibu nadujku, Ananiius oj dyajnejxy ma ja apóstuluty éxtam jyawu ka'pxy ja nax tsoo. Es ja ñudo'oxy ñija'ap tugekyu.

³ Netu Peedru 'yanmaayyu:

—Ananiius, ¿ti ko tu xytyu'umo'oy es tyákut ja mujku'ugópk Satanás ma mwinma'añ es xyjawan'uuna'añ ja Espiritu Santu, es xyajwu'uma'añ oynu'unun ja meen di'ibu tu yajkujúy ja mnax? ⁴ Ja nax mijtsu mja'a ijty. Es ko xytye'ky, ja meen nandu'un mijts mja'a. ¿Ti ko tu xywyinmay xytyuna'añ yu tyaadu? Tu xyjawan'uuna'añ yu Dios, kyaj jya'ajuty ja naxwiiñudu ja'ay.

⁵ Ko tmudooy yu'u Ananiius, ta oj kya'ay eeky. Es tsyu'kudyaaydyu púnaty myudoodu di'ibu jajtú. ⁶ Net myiindu uná'ktujkuty, es t'abijttu Ananiius ja ñini'x es oj dyajnax-tákuudu.

⁷ Ko 'yijty tugek ooru, tyujku Ananiius ñudo'oxy, ni tkanijawu ko tu 'yeeky ja ña'ay.

⁸ Ta Peedru yajtuujyu:

—Anmaagyats, ¿tu xytyooktu ja mnax éxtam tu dyajmiiñ ja meen?

Esu Safiiru jyunañ:

—Du'unuts tu ndeeky.

⁹ Netu Peedru 'yanmaayyu:

—¿Ti ko miidsuty ti'igyu mwinma'añ tu xpyujta'aktu? ¿Ti ko tu xyjawan'uuna'andu ja Nindsun'ajtam Jya'ajun? Jap taja'p myndu di'ibu oj tu dyajnaxtukudu ja mña'ay, es tyam mijts nandu'un myajnaxtukuya'anudu.

¹⁰ Netyu ja Safiiru kyudaay es 'ye'ky jam tyeky'ujxmu Peedru. Ko tyujkudu ja uná'kuty, net tpattu eeky. Ta dyajpudsuumdu es dyajnaxtukudu ña'aybyu'ám.

¹¹ Jyantsytsyu'kudyaaydyu púnaty myubujktu Jesús es nidugekyu ja'ay di'ibáty myudoodu tadu di'ibu jajtudu yu Ananiius esu Safiiru.

May ja muj'ajtun yajtúñ

¹² Es ja apóstuluty ttuundu may ja iwxwu'umun esu muj'ajtun. Es nidugekyu mubujkputujk ñaymyujktaayudu ma txu'aty Salomongu Tyujk Wiin. ¹³ Tsu'kudup ja ja'ay di'ibu kyamubujktu ja Jesús es ñaymyúkudut muut ja mubujkputujk, oy tmujja'adu.

¹⁴ Net tmubujktu ja Nindsun'ajtam Jesús mayja'ay, yedyujk toxytyujkuty. ¹⁵ Es extu dyajpudsuumdu ja puma'ayuty myabajngujxy jap tu'ajp, es ko ñáxut ja Peedru, oyje'eyu 'yawax kya'at ma ja puma'ay. ¹⁶ Es ja ja'ayuty di'ibu Jerusalén kajpn myuwingón, nandu'un dyajmiindu ja pyuma'ayuty es di'ibu mujku'u ya''ayoojudup, es nidugekyu 'yagudaktaaydyu.

Apóstuluty yajtsúmdu

¹⁷ Net ja teedywyindsungópk es ja sadusee ja'ay di'ibátyu naty jap tjantsyñay-wynnaxujáwudu, ¹⁸ tmajtsta ja apóstuluty es tpujtáktu pujxndugóty. ¹⁹ Per tu'ugu Nindsun'ajtamu 'yanklus myiñ es dya'awatsy ja pujxndujk koots es dyajpudseemy, es t'anmaay:

²⁰ —Nujxtu muj tsajptujk ñabotsoty, es awánudu ja'ay ja ayuk di'ibu yu jembyu jiky'ajtun.

²¹ Ko oj xyuñu, net tyujkudu tsejkyu muj tsajptujk ñabotsoty. Ta ya'uxpuktsondáktu.

Es ja teedywyindsungópk es di'ibátyu jap dyajnaymyujkudu nidugekyu israelítuty ja myujja'aydyujk di'ibátyu naymyujkudup ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, net t'anmaaydyu ja polusiuty es dyajmíndut ja apóstuluty di'ibu jap pujxndugóty.

²² Per ko oj jya'ttu ja polusiuty ma pujxndujk, kyaj jap pún tpattu ja apóstuluty. Ta jyumbijttu jatugok, ²³ es t'anmaaydyu:

—Adiky tu nbaadyuts ja pujxndujk jantsy yajxón es mut ja soldaaduty jap ma tujk aa tkwentu'attu, per kots tu nya'awa'atstu, ni púnuts jap tu ngapaattu pujxndugóty.

²⁴ Ko tmudoodu ja teedywyindsúnuty esu muj tsajptujk kwentu'ajtpu wyindsún, net ñayyajtujudu ak yu'ujuty wi'ixu tyaadu kyuguxya'añ. ²⁵ Es ko waanu 'yijty, ta jyajty tu'ugu yedyujk di'ibu anmaay:

—Tadu yedyujkuty di'ibu uxu'uy mbujtáktu pujxndugóty, tap dya'uxpáktu ja ja'ay muj tsajptujk ñabotsoty.

²⁶ Net ja muj tsajptujk kwentu'ajtpu wyindsún oj ñejxy mut ja tyuumbutujkuty, es dyajmiindu yajxón ja apóstuluty, ja'agyujxm ko tsyu'ugudu ko tsaaga'adsudut ja ja'ay. ²⁷ Ko dyajmiindu, ta dyajnujxtu ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, es ja teedywyindsungópk 'yanmaay:

²⁸ —Tuts miits nyajkubóktu es kyaj xyñakyya'uxpáktut ja ja'ayuty mut ja Jesusu 'yuxpukun. ¿Es ti tu xytyundu? Tu ja'ay xya'uxpukta'aydyu miidsuty ya Jerusalén, es uadsuty xytyuknikujxm'ata'andu ko 'ye'kyu tadu ja'ay.

²⁹ Net ja Peedru mut ja apóstuluty 'yadsoodu:

—Koonum tsyékyuty es nmumudo'om ja Dios es kudiinum ja ja'ayuty. ³⁰ Dios di'ibu 'yawdajt ja n'aptujk'ajtam, yu'u yajjikyryujk ja Jesús di'ibu miits mya'o'ktu es xykyuduydyu kruuzkujxm. ³¹ Es ja Dios dyajtsajpejty es tpujtáky ma 'yaga'añgyu'u, es dya'ity Yajniitsókrp es Ana'ambu, es ja israelitu ja'ayuty jyodumbíttut es yajma'xut ja pyojpu. ³² Es uadsuty n'ijxtuts es n'awánuts di'ibuts n'ijx nmudoo, es nandu'un yu tuj'ajtun t'awanu ja Espírítu Santu di'ibu Dios tu dyaky di'ibu myumudeepy.

³³ Ko tmudoodu tyadu ayuk, ta jyot'ambujktu es tyim'ya'oogándu. ³⁴ Per ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugótyu naty, jap tu'ugu farisee txu'aty Gamalyel, di'ibu yajxón ñija'ap ja tsajptujku 'yuxpukun es di'ibu ja'ay wyindsu'kup muj. Ta tyunaaye'ky es tni'ana'am es dyajpudsúmdut ja apóstulu. ³⁵ Net t'anmaay di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty:

—Miits israelítuty, naygywentu'átudu oy di'ibu mdunaampy mudu tyadu ja'ayuty.

³⁶ Jamyatstu miidsuty ko kyaj jyékyubyuty pyude'ky yu Teudas di'ibu junán: “Ujts yaa ijtp muj.” Es tranujxtu taxk mugo'pxu yedyujk. Per dya'o'ktu Teudas, es nidugekyu di'ibu panujxudu tyugooydyaay. Es jap oj kyujxta'ay. ³⁷ Ko waanu 'yijty ko yajkuja'ay sensu, net pyude'ky ja Juudas, Galileeu ja'ay, es mayjya'ay nandu'un ryanujxudu. Es nandu'un dya'o'ktu Juudas, es nidugekyu di'ibu panujxubu naty ñaywya'xtaayudu. ³⁸ Paaty n'anuumu, mastu'uttu tyadu yedyujkuty. Wa'an t'ixtu. Ja'a ko tyadu uxpukun, pún yu'u ja'ayu jya'a, naxaambu'u, ³⁹ per pún ja Diosu 'yuxpukun, kyaj mbaat miits xyajtugódyu. Mnaygywentu'átudup, mut ko tsojk nujx mdsiptundu mut ja Dios.

⁴⁰ Nidugekyu tmudoodaaydyu. Net dyajmiindu ja apóstuluty. Ta twojptu kanak ok es jatugok dyajkuojktu muk ko Jesusu 'yuxpukun tpaduunnu. Net tasmajtsudu.

⁴¹ Net ja apóstuluty tso'o'ndu jap es jyotkujkudyaaydyu ko 'yayoodu es tsoyodyuundu Jesuskujxm. ⁴² Es kyaj tmastuttu esu ja'ay dya'uxpáktut, es tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk ko

Jesús ja'a du'un ja Kristu. Du'un ttuundu bom bom muj tsajptujk ñabotsoty es nandu'un dya'axpejky tujkm tujkm.

6

Nijuxtujku yajje'xywya'xpu

¹ Ja tiempu ñimayu'adutstu ja ja'ay di'ibuty myubujktup ja Jesukristu. Net di'ibáty kyajxtup ja grieege dyajtsondáktu ja u'unun wi'ix dyajwa'xy ja je'xy bom bom. Du'un jyunandu ko kyaj yajxon yajkáydyu ja ku'ekyty'oxy di'ibáty kyajxtup ja grieege. ² Net ja nimajmajtskrpu apóstalu dyajnaymyujktaayudu nidugekyu di'ibu myubujktu, es t'anmaaydyu:

—Kyaj 'yóyuty kots uudsaty nmastu'uttat ja Diosu 'yayuk ngajxwa'xtat es nyajwa'xuduts ja je'xy. ³ Paaty miits mugu'uktujkuty, uxta'aydyu nijuxtujku yedyujk di'ibu myudajtypy ja oyjyot es di'ibu jyagyujkup, di'ibu tu myo'oyuty ja Espiritu Santu myuk'ajtun es ttun tkajxtu di'ibu Dios tsiejpy, es tuknipuku tyadu tuunk. ⁴ Es uudsaty, apóstaluty, nyajnejxypyuts ja Diosu 'yuxpukun esu kajxtákan.

⁵ Nidugekyu ja ja'ayuty t'oyja'adu éxtam ja apóstaluty oj twinma'añmyo'oydyu. Es net twin'ijxtu Esteebu, di'ibu ni'igu ja Dios tmubejky es ja Espiritu Santu mooyu muk'ajtun es winma'añ es ttúnut di'ibu Dios tsiejpy. Es nandu'un twin'ijxtu Felipu, Prókoru, Nikanoor, Timón, Parmenus esu Nikolás, Antyokiiu ja'ay di'ibu tuuyup kyurujk ja israelítadyu myubujkun. ⁶ Net dyajmiindu ma ja apóstaluty, di'ibu kajxtáktu es tku'unikoonda.

⁷ Es ja Diosu 'yayuk myujtujuky'adútsy es ñimayu'adútsy ja mubujkputujk jam Jerusalén, es extu nimay ja teetyujkuty tmubujktu ja Jesús.

Esteebu yajmátsy

⁸ Esu Esteebu myooyu Dios ja kunu'xun esu muk'ajtun es ttúnut ja muj ijxwu'amun esu muj'ajtun ma ja ja'ayuty. ⁹ Nan tamu naty ja ja'ay naaguty di'ibu yo'oydyup ma yajtijy Awa'atstuyudu Ja'ayu Tsyajptujk. Tamu naty di'ibu tso'ondup Sirene ñaaxóty, Alejandrii, Silisyu esu Asyu, es dyajpud'ktu tsip es t'anmaaydyu wi'ixáty ja Esteebu. ¹⁰ Per kyaj mbaat tmumada'áktu, mut ko yu Espiritu Santu mooyup ja winma'añ ja Esteebu.

¹¹ Net ja Esteebu myúdsip tmujjuudyu andákruty di'ibu juna'andup ko tu tmudoy ja Esteebu myugajxtugóyuty ja Moisés es ja Dios. ¹² Mudu tyadu anuu dyajpud'ktu ja mayja'ay esu mujja'aydyujkuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpukup. Es nidugekyu tmajtstu ja Esteebu es dyajnjxtu ma di'ibu ana'andup muj tsajptugóty. ¹³ Es dyajmiindu ja andákruty di'ibu junán:

—Tyadu ja'ay du'uñum tmugajxtugóyu tyadu wa'ats lugaar es nandu'unu Moisesu 'yana'amun. ¹⁴ Tuts nmudoy ko jyuna'añ ko yu Jesús nazarenu, yu'u yajkutugoyaambyu tyadu muj tsajptujk es kyaj n'okpadu'ununu di'ibu Moisés xytyukmunikákum.

¹⁵ Net nidugekyu di'ibu naty jap ana'andup muj tsajptugóty, t'ijxtu tuyu Esteebu wyiin jyujp éxtam tu'ugu anklus.

7

Esteebu, wyinduuyuty di'ibu ana'andup muj tsajptugóty

¹ Net ja teedywyindsungópk dyajtuuy ja Esteebu:

—¿Tii tuy'ajtun tugekyu tyadu?

² Net 'yadsooy ja Esteebu:

—Miits mugu'uktujkuty, mujja'aydyujkuty, mudoo'ittu. Ja Dios di'ibu muj'ajtun myudajtypy, kuxu'k ma ja n'apteety'ajtam Abraan ko naty jap tsyuuunu Mesopotamyu, ma kyajnumu naty tsyooñ es tsyuuñut jap ma kajpn txu'aty Arán. ³ Es ja Dios t'anmaay ja Abraan: “Pudsam yaa mgajpnóty es mastu'ut ja mmugu'uktujkuty. Nujx mats mij ngexy wiink nax di'ibuts mij ndukni'ixuyaampy.” ⁴ Netu Abraan tso'oñ ma ja Kaldeeu ñax es ñejxy tsunaabyu jap Arán. Netu tyeety 'ye'ky, es ja Dios dyajmiiñ yu Abraan

ma tyadu nax, ma tyam ndsuna'ayum. ⁵ Per kyaj yajmooy ja ñax, ni kujm metræ. Per Dios tyukmawandaku: “Nmeebyats mij tyadu nax esu m'u'unk m'ok.” Peru Abraan kyajnamu naty ja 'yu'unk, ⁶ es ja Dios 'yanmaayu: “Yu mdummp m'aats jap tsuunnt ma wiink nax, es jap tyunnt muk éxtumu mduumbu, es axuk jyátut taxk mug'px jumajt. ⁷ Per ujts nandu'un ndukkumadowaambyats yu tadu naxwíñudu, es óknun pyudsúmdut jap miidsu mdummp m'aats es myíndut yaa es xy'awdatúdat.” ⁸ Dios kyajxy'ajt mut ja Abraan es tpujtáky éxtumu ijxw'umun es ja 'yu'unk yajtsúkut waanu ma ja yedyujk'ajtun*. Paaty ko jyajty naxwíñ yu 'yu'unk Isaa, ko tyuktujkxubejty Abraan ttsijky yu Isaa waanu ma ja yedyujk'ajtun. Es ja Isaa nandu'un ttuun mut ja myaank Jakoob, esu Jakoob nandu'un ttuun mut majmajtsk ja myaanguty, di'ibu tyummp 'yaats ja majmajtskpu israelitu ñaxwíñudu.

⁹ Tyadu Jakoobu myaanguty di'ibu udsajtum n'apteety'ajtum, kyaj ttukmaj'ijxu ja myuga'ax Josee es ttukmude'ky éxtumu mduumbu ma yu Ejiptu ñax. Peru Dios yu'u kywentu'ajtypyu naty ja Josee, ¹⁰ es dyajpudseemy ma naty 'yity ayo'onóty. Esu Dios tyuun esu Josee 'yagupúkudut ja faraón, Ejiptu ryey. Es ja rey pyjták yu Josee éxtumu gobernador Ejiptu es nandu'un ma ja rey tyujk.

¹¹ Net myiñ ja muk yuu, esu muk ayo'on 'yijty ma tugekyu Ejiptu ñax es Kanán, esu n'aptujk'ajtum kyaj tpattu ti jyu'xtap. ¹² Es ko Jakoob tmudoy'ajty ko japu triigu ma Ejiptu, ta tkejxy ja myaanguty, udsajtum n'aptujk'ajtum, es tjúyut ja triigu. Net tim jawyiin oj ñujxtu ja n'aptujk'ajtum. ¹³ Es ko myumajtsk ok ñujxtu, netu Josee t'anmaaydyu ja myuga'axuty: “Uj Josee, miits xymyuga'ax'ajttap.” Net ja Ejiptu ryey tnija'aju ko yu Josee yu'u israelitu. ¹⁴ Net ja Josee tnigajxu tyeety Jakoob es nidugekyu myugu'uktujk, di'ibu nidugu'px majmóxx ja ja'ay wyínuty. ¹⁵ Du'un jyajty ja Jakoob es tsuunaaydyaknbejky jap Ejiptu. Oknum 'ye'ky, es nandu'un 'yo'ktaaydyu myaanguty. ¹⁶ Es du'un oj yajmunejxy ja Jakoobu ñini'x jap Sikem, es dyajnaxtujku ma ja aank di'ibu Abraan jyuuy ma yu Amooru myaank.

¹⁷ Es kumjékyñum jyata'añuty di'ibu Dios tyukmawandaku Abraan, yu israelitu ja'ayuty tu myayu jap Ejiptu. ¹⁸ Net jap Ejiptu oj ryey'aty di'ibu naty kyaj t'ixy'aty ja Josee. ¹⁹ Tadu rey yajtuun ja axuk winma'añ es muk dyajmduuñ nidugekyu ja n'aptujk'ajtum. Es t'anmaay yu u'unktaak u'unkteedyuty ko agwanu ja myaank di'ibu maxu'unk'ajtp, tnika'aktut es 'yooktut. ²⁰ Net ja Moisés jyajty naxwíñ. Es jantsy tsuj ijty ja u'unk, es ja tyeety tyaak pyjku'ku tuguk po'o. ²¹ Net ko tnikaktu, ja rey ñux dyajpude'ky es dyaj'ye'ky éxtumu 'yu'ungun. ²² Paaty ja Moisés ya'uxpukudu tugekyu di'ibu ñija'ap Ejiptu. Ja'a ijty maj di'ibu myadyakypy es di'ibu tyiimpy.

²³ Ko tmudajty justyikxy jumajt yu Moisés, ta jyanáñ tku'ixa'añ ja israelitu myugu'uguty. ²⁴ Ko jyajty ja Moisés, ta t'ijxy tu'ugu Ejiptu ja'ay ko axuk ttuñ tu'ugu israelitu. Net ja Moisés tniwaandúty yu myugu'uk es dya'e'ky ja Ejiptu ja'ay. ²⁵ Es yu Moisés tmawinma'añbyáty ko yu israelitu myugu'uktujk tu tjaygyúkadu ko yu Dios dyajtso'oga'añ ja israelítuty es tpujta'aga'añ yu Moisés éxtumu yajmitsókpu. Per yu'ujuty kyaj tjaygyukudu.

²⁶ Jakumbom ja Moisés tpaty nimajtsk ja israelítuty di'ibu naty jap naydsyi'kup, es ja Moisés dyajkuxáñ ja tsip. Ta t'anmaay: “Miits mnaymyugu'uk'ajttudap. ¿Ti ko mnaydsyiigudu?” ²⁷ Net di'ibu naty jyantsytsyi'kypy tnas'yojkudu ja Moisés, es t'anmaay: “¿Pún tu mbujta'agyuty éxtumu windsunun o justisun mut udsuty? ²⁸ ¿Ti xya'oogaambuts, éxtum uxu'uy xya'e'ky ja Ejiptu ja'ay?” ²⁹ Ko tmudooyu tyaadu, netu Moisés kyeky es ñejxy ma Madyanu ñax. Jap tsuunaay éxtumu jagam ja'ay es pyejky. Net tpattu majtsku myaank.

³⁰ Ko ñajxy justyikxy jumajt, japu naty maj ittum myawingonu Sina'ii Kopk, net kyuxe'ky tu'ugu anklus ma tyoy tu'ugu apyñgyepy. ³¹ Ko Moisés t'ijxy, ta du'ñu oj wyu'umu. Es ko tmawingooñ es t'ijx'oyuyáñ, net tmudooy ko Dios 'yanmaayu: ³² “Ujts Dios di'ibu Wyindsun'ajtypy ja m'aptujk Abraan, Isaa esu Jakoob.” Net ja Moisés tyujku

* 7:8 lx Lukus 1:59.

tsuyiibyu mudu tsu'ugu, kyaj ñaydyuk'a'ijxu es t'ixut. ³³ Es ja Dios 'yanmaayy: “Yajjunák ja mgu'ak mdekykuyxy, mut ko wa'ats ja it lugaar ma mdanu. ³⁴ Tuts n'ixy wi'ix 'yayowdu ja nja'ayuty jap Ejiptu, es tuts nmudoy jyu'uy ya'axtu. Es paadyuts tu njunaky es nyajtso'oga'añuts. Pes min es ngáxut Ejiptu.”

³⁵ 'Oyjya'ijxma'tudu Moisés es 'yanmaayudu: “¿Pún tu mbujta'agyuty éxtumu windsún o justisun?” óknun Dios kyajxu tyadu Moisés éxtumu windsún es dyajpudsúmüt jap Ejiptu, ja anklus di'ibu kuxu'k ma ja apyñgyepy tpudujku ja Moisés. ³⁶ Moisés dyajpudseemy jap Ejiptu n'aptujk'ajtum es ttuun yu muj'ajtan esu ijxwu'umun jap Ejiptu es ma Tsapts Jikymyejyñ, es nandu'un ko justyikxy jumajtu naty 'yity muj ittum. ³⁷ Tyadu Moisés t'anmaay ja israelítuty: “Dios kyaxaampy tu'uk miidsu mmugu'uk éxtumu kyugajxpu, éxtumts uj tu xykyexy. Es xymyabúktut yu'u.”

³⁸ Esu Esteebu 'yak'anmaayy:

—Nan ja'a ja Moisés, jamu naty muut ma ja muj it, ma ja anklus myugajxu ma ja Sina'ii Kopk. Ja'a yajmooy ja ayuk di'ibu tuknija'ap wi'ix ja jiky'ajtan es dyajnáxut ma udsajtum. ³⁹ Peru n'aptujk'ajtum kyaj tmumudowandu ja Moisés, es t'uxtijtu es jyajumbitandu jatugok jap Ejiptu. ⁴⁰ Net t'anmaaydyu ja Arón: “Ndsojktupts es xyajkójut ja ndiósuts di'ibu udsuty xywyinyo'oyudup. Kyajts nnijáwudu ti jaitu tadu Moisés di'ibu tu xyajpudsu'umun ma Ejiptu ñax.” ⁴¹ Net ja Arón oj dya'agojwinnáxy tu'ugu tooru'unk ak oorú. Es net dya'o'ktu ja byorreegyuty es ttukwindsu'kudu ja tooru'ungu 'yagojwinnáx. Net tmujtuundu ja xuu es xyondaktu mut di'ibu tu dyajkojtu. ⁴² Net ja Dios ñikákudu yu'ujuty es tmastuttu es t'awdátut ja mudsa'a di'ibu jam tsajpótm. Pes du'un éxtum jap 'yity kuxja'ay ma yu Diosu kyugajxpu ñeky:

Miits israelítuty, ¿ti ojts xya'ooktu ja mborreegu,

es ojts xytyukwindsu'kuduts

ko m'ijty justyikxy jumajt ma ja muj it?

⁴³ Kyaj dyu'unuty, mbaguudyu ja tujk ma 'yity ja Molok di'ibu miits m'awdajttup, es nandu'un mbaguudyu ma 'yity ja Renfanu myudsa'a, di'ibu nandu'un m'awdajttup. Es ja Molok es ja Renfán,

ku'um miits xya'awingojnajxtu es xy'awdata'andu.

Paadyuts uj miits nyajpudsuma'andu ma mgajpnuty es ma mnáxuty,

es ngaxa'añuts éxtumu muduumbu waanu jagam ma Babiloñu ñax.

⁴⁴ Esu Esteebu 'yakjunáñ:

—Ma ja muj it, jam ja n'aptujk'ajtum tmudajttu tu'ugu wit tsajptujk ma ja Dios t'awdajttu. Dios ja Moisés tyuk'ijxu wi'ix tkójut. ⁴⁵ Es ja n'aptujk'ajtum t'axájudu yu tyadu wit tsajptujk éxtumu kuma'añ. Esu tyadu Joswee es di'ibu muut myiñ, dyajmiiñ ja wit tsajptujk ko Dios dyajpudseemy yaa ja jekyjya'ay es tmooy ja ñax ja israelítuty. Es du'un 'yijttu ma ja Davitu tiempu. ⁴⁶ Es yu Davit pyat ja may'ajtan Dios wyindum, es 'yamdooy es dyajkójut tu'ugu tujk ma tsyunnut ja Dios di'ibu Jakoob 'yawdajt. ⁴⁷ Per ja Salomonk, Davitu myaank, yu'u kyoj ja Diosu tyujk. ⁴⁸ Per kyaj ja Dios Tsajpótmudu tsyunnu ma ja tsajptujk di'ibu ja'ay kyejpy. Extum jyunañ ja Diosu kyugajxpu:

⁴⁹ Du'un ja Dios jyuna'añ:

“Yu tsajp yu'uts n'uñaaydyakn'ajtypy,

es ja naxwíñudu yu'u madsu ndeky nbujta'aky.

¿Di'ibu dnuu tujk mgojándup esuts uj jap ndsunut,

o ja lugaar mats uj nbo'xut?

⁵⁰ Pes ujts ku'um tu nbujta'aky tugekyu yu'u.”

⁵¹ Es ja Esteebu ni'igu t'ak'anmaaydyu:

—Miidsuty kyaj 'yóyuty ja mwinma'añuty, paaty kyaj xymyudowa'andu. Tuk nax ti'igyuty miidsuty mut ja m'aptujkuty, taayum miidsuty nandu'un xymyudsip'attu ja Espiritu Santu. ⁵² Ja'a ko yu'ujuty 'yaxaktuundu nidugekyu Diosu kyugajxpu es extu dya'o'ktu di'ibu jékyup kyajx ko myina'añ ja di'ibu jiky'ajt tuy'ajtan muut. Es ko oj myiñ,

miits mguyajktu es 'yoogut. ⁵³ Miidsuty di'ibu tu t'axájudu ja Diosu 'yana'amun di'ibu ja'agyujxmu anklus myajmoodyu, kyaj tu xymumudowdu!

Esteebu 'yeeky

⁵⁴ Ko yu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty tmudoodu yu tyadu ayuk, ta jyot'ambujktu es ñaydyatska'tudu ja'agyujxm ja Esteebu. ⁵⁵ Peru Esteebu, mooyu ja Espíritu Santu ja muk'ajtun esu winma'añ es ttun tkajxut di'ibu Dios tsyejpy, es pyat'ijxy jam tsajpótm es t'ijxy ja Diosu myuj'ajtun, es ja Jesús tyanu aga'añdsyoo ma Diosun. ⁵⁶ Net 'yanmaayudu ja Esteebu:

—Ixtu! N'ijxyruys ja tsajp awa'ats, es ja Naxwíñudu Ja'ayudu Kyudanaabyu ru'aay aga'añdsyoo ja Dios.

⁵⁷ Es di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty t'amajtstu tyatsk kadiibu tnakymudówdut. Ta yaxkaktu jantsy muk es tmudsiptso'ondú ni'igu ja Esteebu es dya'ooga'andu. ⁵⁸ Net dyajpudsuumdu jap Jerusalén es tkuka'tstu. Es di'ibu tyuundu, ja di'ibu ñi'u'unudu, tkuyajktu ja ñikujxyudu wit es ttukkudujkudu tu'ugu unak di'ibu xuy'ajtypy Saulu. ⁵⁹ Es ko jam tsaaga'tstu ja Esteebu, net ja Esteebu kyajxta'aky:

—Windsún Jesús, axájuts ja n'anmuj'a'an.

⁶⁰ Net ñaygyoxtnaaydyáku ja Esteebu es yaxkeky muk:

—Windsún Jesús, katu xpyujta'aky ñikujxm yu tyadu peky.

Es ko du'un jyunañ, net oj 'yo'knu.

8

Saulu trajudity ja mubujkputujk

¹ Es ja Saulu yu'u muut ñaybyujkudu di'ibu ya'o'ku Esteebu.

Nan ja xuu oga'an trajudijttáktu mukta'aky ja mubujkputujkuty di'ibu jap Jerusalén. Es nidugekyu ja mubujkpu ryudsuumdu jap Jerusalén es ñaywya'xtaayudu ma ñaxudyu Judee esu Samaaryu. Yu'uyu apóstuluty oj wuy'umdu jap Jerusalén. ² Es nija'ajuty di'ibu Dios 'yawdajttup, dyajnaxtukudu ja Esteebu es tniyu tniyaxtu. ³ Per ja Saulu tpadu'udujku ja ja'ayuty nidugekyu di'ibáty ja Jesús pyanujxtup, tujkm tujkm tju'ttu yedyujk toxytyujk, tpawijts trajudojttu es tsumdu.

Kristu yajnimadya'aky ma Samaaryu

⁴ Es di'ibáty pudsuumdu jap Jerusalén tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk es ja ñitsokun oymyaaty ñujxtu. ⁵ Du'unu Felipu ttuun es ñejxy ma tu'ugu Samaaryu kajpn. Es net dyajtsondáky tkajxwa'xy ko Jesús yu'u Kyrístuty di'ibu Dios tu tkexy. ⁶ Es ja ja'ay ñaymyujkudu nidugekyu, es tmudoo'ijttu yajxon di'ibu ja Felipu kyajxy, es t'ijxtu nandu'un ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Felipu tyuun. ⁷ Es may ja ka'oybyu t'uxkejxy ja Felipu, es ya'axtu ja ka'oybyu ko ryudsemy. Es mayu xux ja'ayduyk es ja tekymya'atru 'yagudaktu. ⁸ Paaty nidugekyu ja'ay ma ja kajpn wuy'umdaaydu jotkujk.

⁹ Jap tsyunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xu'ajtypy Simonk. Es ja'a ijty bruju es twin'uun ja ja'ay jap ma tugekyu Samaaryu ñax es t'anuumudu ko yu'u muj 'yity. ¹⁰ Nidugekyu ja'ay muj mutsk tmubujktu es t'anmaaydyu:

—Tyadu Simonk tuj'ajtun ko Diosu myuk'ajtun tmudaty.

¹¹ Paaty tmubejky ja ja'ayuty ko jeky tu twin'uun mut ko byrújuty. ¹² Es ko Felipu tyuk'uxrjúku ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja Diosu kyutujkan, es tu tkexy ja Jesús éxtam ja Kristu, net tmubujktu ja ja'ayuty es ñubajttu, yedyujk toxytyujkuty.

¹³ Nandu'unu Simonk tmubejky es ñubejty. Net dyajtsondáky es tjamyudajty ja Felipu. Es ko t'ijxy tyadu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu tyuun ja Felipu, net du'unu wuy'umu ja Simonk.

¹⁴ Ko ja apóstuluty japu naty Jerusalén tmudoodu ko yu Samaaryu ja'ayuty tu tkupaktu ja Diosu 'yayuk, net tkajxtu Peedru es ja Fwank. ¹⁵ Ko jyajttu jap Samaaryu, net kyajxtáktu es t'amdoodu ja Dios es tmo'oyut yu Espíritu Santu di'ibáty myubujktu,

¹⁶ ja'a ko kyajnumu naty jya'ty ja Espiritu Santu ma yu'ujuty, je'eyu naty tu nūbattu mut ja Nindsun'ajtum Jesusu xyuu. ¹⁷ Es ko kyajxtaktaadyu, net ja Peedru esu Fwank tku'unikoonda ja ja'ayuty, es du'an oj t'axajudu ja Espiritu Santu.

¹⁸ Ko ja Simonk t'ijxy ko ja Espiritu Santu tu myiñ ko ja apóstaluty tku'unikoonda ja ja'ayuty, net t'awa'anu meeñ, ¹⁹ es t'anmaay:

—Meegyuts uj nandu'unu tadu muk'ajtun, es kots uj ngu'unikonudats ja ja'ayuty oytyim pūnuty, 'yaxajudup ja Espiritu Santu.

²⁰ Net ja Peedru 'yanmaay:

—Oyu tadu mmeēñ tyimtagóyut mut mij. ¿Tii mjunaamp xytyijy ko di'ibu Dios ñayajkyry, mbaat xytyijy yajjuy mut ja meeñ? ²¹ Kyaj mbaat xytyuñ mut uudsuty ja Diosu tyuunk, ja'a ko mwinma'añ kyaj wya'adsuty mudu Dios. ²² Mastu'udu tadu m'axuk winma'añ. Mūnu'xta'agu Dios es mbojprama'xudut. ²³ Nnija'abuts ko naywyinnaxu xyjawu es ja peky mya'ijtap éxtumxyup tsimy m'ity.

²⁴ Net ja Simonk 'yadsooy:

—Mūnu'xta'aktu miidsudyu Nindsun'ajtum Jesús es kyajts uj du'an njátut éxtum tu mjuna'añ.

²⁵ Ko Peedru es ja Fwank t'awa'anudu yu Nindsun'ajtum Jesusu 'yaxpajkun, net tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk ma mayu samaritanu kajpn. Oknum jyumbijttu Jerusalén jatugok.

Felipu esu Etyopiiu ja'ay

²⁶ Es ko 'yijtyu tyaadu, tu'ugu Diosu 'yanklus myiñ ma Felipu es 'yanmaay:

—Pudsam yaa. Nujx ma muj tu'u kujanak di'ibu nujxp Jerusalén extu ma Gaza kajpn es ñaxy ma ja muj it.

²⁷ Felipu tso'oñ es ñejxy. Es jap tpaty tu'ugu yedyujk, Etyopiiu ja'ay. Ja'a ijtp tesoreeru ma ja toxytyujk Kandasu, Etyopiiu reynu. Tu 'yotsy jap Jerusalén es t'awdaty ja Dios. ²⁸ Jambijnubu naty ma ja kyajpn, ttuk'u'uñ ja kyarru es t'ixy ja Diosu kyugajxpu Isaiiu ñeky. ²⁹ Net ja Espiritu Santu 'yanmaay ja Felipu:

—Mawingón es naybyaadudu mudu tadu karru.

³⁰ Es ko tmawingooñ ja Felipu, net tmudooy ko tkajxy ja tesoreeru ja Isaiiu ñeky. Esu Felipu dyajtuuy:

—¿Ti mnija'ap di'ibu jam mgajxyryu?

³¹ Es ja tesoreeru 'yadsooy:

—¿Wi'ixuts nnijáwut pūn kyajts pūn xy'awanu?

Es t'amdooy ja Felipu es pyátut ma jam 'yu'uñ. ³² Ma jamu jaaybyajtun di'ibu naty kyajxyry, ja ijty yu tyaadu:

Oj tmunejxy ma 'ye'ky éxtum ja borreegun.

Es du'an éxtum ja borreegu ko ja'ay tnikeepy wye'emy uum,

nan kyaj oj ja 'yaa dyajwa'xy.

³³ Es ma 'yayo'on'ajty,

kyaj yajtuuñ ja ja'ay tūy'ajtun muut.

¿Es pūn mbaat jyuna'añ ko yu'u ttuump t'aadsuty?,

ja'a ko ja jyiky'ajtun oj yajpajku ya naxwiñ.

³⁴ Net ja tesoreeru dyajtuuy ja Felipu:

—Anmaagyuts, tunu may'ajtun, ¿pūnu du'an ñimadyakypy yu Diosu kyugajxpu? ¿Yu'u ku'um nayñimadyakup, o wiink ja'ayu?

³⁵ Net ja Felipu tmadyaage'ky ja jaaybyajtun di'ibu tu tkajxy, es t'awa'anu ja oybyu ayuk di'ibu Jesús ñigajxyry. ³⁶ Es ko ñajxtu ma tu'ugu nuu, ta ja tesoreeru jyunañ:

—Yaa ta ja nuu. ¿Kyajts mbaat xyajnubétyu?

³⁷ Es ja Felipu 'yadsooy:

—Pūn mmubejkyry mut winu mjot, mbaat.

Es ja tesoreeru 'yadsooy:

—Nmabejkyryuets ko yu Jesukristu yu'ujuty ja Diosu 'yU'unk.

³⁸ Net t'anmaay es dyajwa'k'áwut ja kyarru. Ta jyunajktu nimajtsk ma ja nuu. Ta ja Felipu dyajmabejty ja tesoreeru. ³⁹ Ko ryudsuumdu ma ja nuu, yu Nindsun'ajtum Ju'a'ajun yu'u myunujx ja Felipu, es ja tesoreeru kyaj ñaky'ijxu. Ta ja tyu'u dyaj'yo'oyñ jantsy xondakp. ⁴⁰ Es ja Felipu jyajty ma Azotu kajpn, es ñajxy kajpngajpn es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk, ja nitsokun di'ibu Jesús yajmiimpy, extu ko jyajty Sesareeu kajpn.

9

Saulu jyodumbity

¹ Ja Saulu kyaj tmastu'uty es tkajxykyopk'átut ma ja ja'ay di'ibáty 'yaxájudu ja Jesús éxtum ja Kristu. Paaty oj ñejxy ma ja teedywyindsungóp, ² es t'amdooy yu ñeky es ñajxa'añ ma ja tsajptujk jap Damasku, es t'uxta'aya'añ ja ja'ay, yedyujk toxytyujkuty, di'ibu ryanujxtup ja Jesús éxtum ja Kristu, es tsuma'añ es dyajmina'añ Jerusalén. ³ Es ko ñejxyu naty tu'am, timja'tánubu naty Damasku kajpnóty, net oj ñimíñuty muk tu'ugu jajun di'ibu tso'omp tsajpótm es jya'ty ma yu'u. ⁴ Net ja Saulu kyadaay naxkujxy, es tmadooy ko yajmugajxy:

—Saulu, Saulu, ¿ti kots xypyajudity?

⁵ Net ja Saulu dyajtuuy:

—¿Mbán mijts, Windsún?

Es 'yadsooj:

—Ujtsuts Jesús di'ibu mij mbajudijtypy. Ku'am mnayajtsayútyuty éxtumu yuubu ko tnepy yu kepyjyujptsétsy. ⁶ Pud'u'uk. Nuix kajpnóty. Jap mya'anuumut ti mdúnur.

⁷ Es ja yedyujkuty di'ibu mudu naty jyudity ja Saulu, du'ñu wyu'umudyaadyu ko tmadoodu tu'uk kyajxy es kyaj pán t'ijxy. ⁸ Net ja Saulu pyude'ky naxkujxy, per ko oj 'yijxwa'xy, kyaj mbaat 'yok'ijxnu. Es du'ñu oj myunujxudu witsy jap Damasku. ⁹ Es jap 'yijty tuguk xuu wiints, es kyaj kyay 'yiiky.

¹⁰ Jap Damasku tsyunaay tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajt Ananiius, di'ibu pyaduun ja Jesús. Ta ja Jesús 'yanmaay ijmá'tungyujxm:

—¡Ananiius!

Ta 'yadsooy ja Ananiius:

—Nindsun'ajtum, tyaajuts.

¹¹ Net ja Jesús 'yanmaay:

—Nuix ma tu'u di'ibu xyu'ajtypy Tedyu'u. Ma Juudusu tyujk xyajtáwut tu'ugu yedyujk, Tarsu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Saulu. Kajxtákp yu'u. ¹² Tuts nduk'ixy ijmá'tungyujxm ko mij mduku ma 'yity es xkyu'unikóñ. Ta 'yijxpejky jatugok.

¹³ Es ko tmadooyu tyaadu, net ja Ananiius 'yadsooy:

—Per Windsún, may ja ja'ay tu xy'anuumuts wi'ix tu ttuñ axuuk di'ibu mij mja'ay'ajttup Jerusalén. ¹⁴ Es tyam myiñ yaa nandu'un mut ja ñeky di'ibu tu myo'oyuty yu teedywyindsúnuty, es tsuma'añ tmatsa'añ yu ja'ay nidugekyu di'ibu yaa m'awdajttup.

¹⁵ Jesús 'yanmaay:

—Nuix, ja'a ko tuts nwin'ixy yu ja'ay es yu'uts ngaxaampy es tkajxwa'xut ujtsu nja'a ma wiinkpu naxwíñudu, ma ryéyuty, es nandu'un ma israelitu ja'ayuty. ¹⁶ Es nduk'ixuups wi'ix muk 'yayówut ujtskyujxm.

¹⁷ Net ñejxy ja Ananiius es tyujku tugoty ma 'yity ja Saulu, es tku'unikooñ es t'anmaay:

—Mugu'uk Saulu, yu'uts xkyajxp ja Nindsun'ajtum Jesús di'ibu kaxu'k jap tu'ajp ma naty mmiñ. Xkyéxyuets es m'ijxwa'xut jatugok es ja Espírítu Santu mmo'oyudut ja muk'ajtan esu winma'añ es xytyun xkyajxut di'ibu Dios tsyejpy.

¹⁸ Netyu oj kya'ay Saulu wyiinóty éxtumu ajkx nimeeñ, es 'yijxpejky jatugok. Net ja Saulu oj ñubety. ¹⁹ Ta kyaay 'yiky es tpejky ja myujaa jatugok, es oj 'yakwu'umma waanu mudu Jesusu 'yuxpajkpu di'ibu tsunaaydyup Damasku.

Saulu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk jap Damasku

²⁰ Net ja Saulu dyajtsondáky tkajxwa'xy ma ja israelítudyu tsyajptujk ko Jesús yu'u Dios ja 'yU'unk, ja Kristu. ²¹ Nidugekyu ja'ay di'ibu myudoodu, net du'uñu wyu'umudyaadyu, es ñay'anmaayudu:

—¿Tii kyaju tyaadu yu'ujuty ja ja'ay di'ibu pyajudijt es tmajtsy ja ja'ay di'ibu myujja'ap ja Jesús jap Jerusalén? ¿Tii kyaj tyaadu yu'udyu di'ibu yaa tu jya'ty es tmátstut pánuty kyupujktup ja Jesusu 'yuxpukun es dyajnujxtut ma ja teedywyindsúnuty?

²² Esu Saulu tkajxwa'xy mut waanu ni'igu ja muk'ajtun es dya'ixyuty ko Jesús yu'u Kristu. Es kyaj tmwinma'añbyaattu wi'ix 'yadsoojumbíttut ja israelítuty di'ibu tsunaadyup Damasku.

Saulu kye'eky

²³ Es ko jeky 'yijty, net ja israelítuty ñaygyaxudu es dya'ooga'andu Saulu, ²⁴ per ja Saulu ya'awa'anu. Xuuñ koots ja israelítuty 'yadunaayu ma kyajpndáku es dya'ooga'andu, ²⁵ per ja mubujkputujk tpujtáku ma tu'ugu muj katsy es dyajjunajktu mut ja tejyñ, tktuñyñajxtu koots ma ja kajpn nabots. Es du'un dyajkáku Saulu.

Saulu jya'ty Jerusalén

²⁶ Ko Saulu jyajty Jerusalén, net ñaybyuwa'ku mut ja di'ibu Jesús 'yawdajttup. Per ja ja'ay di'ibu jap ijttup, tsu'kudu es wyinmaadyu ko Saulu nugoo 'yanda'aky ko tu tmubeky ja Jesús. ²⁷ Per ja Bernabee yu'u oj dyajnejxy es tkuyajky ma ja apóstaluty es tmadyaky wi'ix yu Saulu tu t'ixy ja Jesús tu'aay es wi'ixu 'yanmaayu. Nandu'un tmadyaky wi'ix ja Saulu tkajxwa'xy muk aa muk jot jap Damasku ko Jesús yu'u Kyrístuty. ²⁸ Net ja Saulu oj wye'emy mut yu'ujuty, es ja'a muut ñaxy tyuku Jerusalén, ²⁹ es myadya'aktu es ñaygyaxytyyigudu mut ja israelítuty di'ibu kajxp griegyu. Per tadu ja'ayuty ya'oogándup ja Saulu. ³⁰ Es ko ja Saulu ja myugu'uktujk tnija'adu, net tmunajxtu ma Sesareeu kajpn. Ko jap tsoyo'ón, ta ñujxnu ma kyugajpnuty jap Tarsu.

³¹ Agujk jotkujk tsyunaadyu ja mubujkputujk jam Judeeu ñaaxóty, Galileeu es Samaaryu, es myujwiinudu ja myubujkun. Du'uñum ja Nindsun'ajtam twindsu'ugudu, es mut ja Espíritu Santu pyudujkun ñimayu'adu'utstu.

Eneeu 'yaguda'aky

³² Es ko Peedru tku'ijxy ja myumubujkputy, nandu'un oj ñejxy ma Liidu kajpn tku'ixa'añ di'ibu Dios jya'ay'ajttup jap. ³³ Es tpaty tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Eneeu, di'ibu naty tu kyo'knaayñu tuktujk jamujt es tu 'yijnu xux. ³⁴ Esu Peedru 'yanmaayu:

—Eneeu, Jesukristu mya'agudáku. Pudu'uk. Winya'abu mmabajn.

Net ja Eneeu pyude'ky ko ya'anmaay. ³⁵ Es nidugekyu ja'ayuty di'ibu tsunaadyup Liidu es Sarón t'ijxtaadyu ko 'yaguda'aky ja Eneeu. Ta tmastuttu ja jyeky winma'añuty, es tranujxtu ja Jesusu 'yuxpukun.

Dorkus jyiky'eky

³⁶ Ma ja Jope kajpn, jaa tu'ugu toxytyujk tsyunaay di'ibu Jesús 'yawdajtypy. Ja'a xyu'ajtypy Tabitu, di'ibu ayuk wimbudsuump griegyu Dorkus. Tyadu toxytyujk tim tuump yajxon es tpu'duku ja ja'ay di'ibu ayoodup. ³⁷ Net pya'ambejty ja Dorkus es 'ye'ky. Net yajpujy ja ñini'x es tpujtáku ma tu'ugu kwartu tuk niku'aybyu. ³⁸ Jope yu'u myuwingón ja Liidu. Es ja'a ko di'ibu 'yawdajttup ja Jesús tnijawudu ko Peedru naty 'yity Liidu, net tkajxtu majtsku myugu'uk es t'anuumudat ja Peedru:

—Jottugoy, jo'om Jope.

³⁹ Net ja Peedru oj ñejxy mut ja ja'ayuty. Es ko jyajty, ta yajmunejxy ma ja kwartu ma 'yity ja o'kpu Dorkus. Es nidugekyu ku'ekytyo'oxyuty jy'u'y ya'axtu, es ttuk'ijxtu Peedru ja witu jembyu esu wiingátypyu wit di'ibu Dorkus yajkojy ko jyiky'ajty. ⁴⁰ Net ja Peedru t'anmaay yu ja'ay es pyudsuumda'ayut nidugekyu. Net ja Peedru ñaygyoxtunaadyáku es kyajxtáky, tnaxmu'ijxu ja o'kpu Dorkus es t'anmaay:

—Tabitu, pudu'uk.

Net ja Dorkus dyajwa'xy ja wyiin. Es ko t'ijxy ja Peedru, ta wya'tskujku. ⁴¹ Net ja Peedru tmajtsy kyua'ugujxy es dyajpude'ky. Net tmugajxy ja Dorkusu myugu'uk esu ku'ekytyo'oxyuty, es ttukkudujka jiiky. ⁴² Es nidugekyu ja'ay tnija'adyaaydyu jap Jope ko Dorkus tu jyikypeky, es may tmubujktu ja Jesus éxtamu Wyindsún. ⁴³ Peedru oj wye'emy kanak xuu Jope ma ja po'ogo'tspu Simongu tyujk.

10

Peedru esu Kornelyu

¹ Jap Sesareeu kajpnóty tsunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajt Kornelyu. Ja'a ijty soldaadu windsún ma ja Batayonk Italianu. ² Pes ja Kornelyu es pánaty muut tsunaaydyur ma jyuan tyujk, ti'igyu t'awdattu Dios es twindsu'ugudu. Nandu'un tmooy ni'igu limosnu es tpuđuku ja israelítuty, es du'uñum t'awdaty ja Dios. ³ Tu'ugu xuu, éxtam tuguk yaxpən, net t'ijxy jantsy wa'ats ijxma'tungyujxm tu'ugu Diosu 'yanklus tyuku ma yu'u naty es 'yanmaayu:

—¡Kornelyu!

⁴ Es ja Kornelyu t'ixy ja anklus mut ja tsu'ugu. Net dyajtuuy:

—Anmaagyats, Windsún. ¿Ti mdsejpy?

Net ja anklus 'yanmaayu:

—Dios tu tmudoy ko mgajxta'aky es ñija'ap wi'ix xypyuduku ja ja'ay di'ibu tugo'ajtxur. ⁵ Kax ja ja'ay jap Jope es yajwówat ja ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru. ⁶ Jap tsuun ja myaxuu Simonk, po'ogo'tspu di'ibu tsunaapy mejyñbyu'aay.

⁷ Ko ja anklus oj ñijxnu, net ja Kornelyu tmugajxy majtsku tyuumbu es tu'ugu syoldaadu di'ibu tyukmujotkujk'ajtypy oytyiity es y'awdajtypy ja Dios. ⁸ Ko ttukmumadyaktaay, net tnigajxu Peedru jap Jope.

⁹ Jakumbom niduguk tyu'uyo'oydyu. Ko kyijkyxu'ajnu, tmawingoonnu Jope kajpn, net ja Peedru pyejty tujk nikujxy es kyajxta'aga'añ. ¹⁰ Es nugoó naty 'yok'yu'o'kunnu, abátupnumu naty ja kyaaky tyojx es kyaya'añ, net ja Dios ttuk'ijxy ja Peedru ¹¹ ko ja tsajp 'yawa'atsy es ko kyuda'aky naxwiñ di'ibu kuxu'kp éxtam tu'ugu muj wit 'yamajts'ity taxk eskinu. ¹² Japu natyu may juyujk di'ibu taxku tyeky, di'ibu kaagudijtp esu tsal'añ.

¹³ Netu Peedru tmudooy kyajxy tsajwínm, es 'yanmaayu:

—Pudu'uk, Peedru. Ya'ook es xytsyu'udsut.

¹⁴ Esu Peedru 'yadsooy:

—Kyaj Windsún. Kyajts nje'xyñum di'ibu ja'ay ya'axu'kup o yajpekykya'ap.

¹⁵ Net jatugok tmudooy tsajwínm kyajxy, es 'yanmaayu:

—Di'ibu Dios tu dyajwa'atsy, katu mij xy'andijy di'ibu ya'axu'kup o yajpekykya'ap.

¹⁶ Ja'a jyajtu tuguk ok, es net jatugok jyumbijty di'ibu kuxu'k éxtam ja muj wit tsajwínm. ¹⁷ Ta ja Peedru jyotmay'e'ky ti myadyakypyu tyadu ijxma'tun. Net jyajttu ja Kornelyu ja jya'ayuty ma ja Simongu tyujk aa, es dyajtuudu pən yu'u tyujk. ¹⁸ Net dyajtuudu:

—¿Japu Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru, ma tyadu tujku?

¹⁹ Es ja Peedru tamu naty tujkkujxm jyotmay'leeky ko ti 'yandijpy di'ibu tu t'ixyu naty. Es ja Espiritu Santu 'yanmaayu:

—Ta ja'ay niduguk m'uxta'ayuty. ²⁰ Pudu'uk, junak es nujx mudu tadu ja'ayuty. Kyaj xyujpjawut. Ujts tu ngexy.

²¹ Net ja Peedru jyunajky ma naty jap 'yawixyuty ja Kornelyu ja jya'ayuty, es t'anmaay:

—Ujtsu du'un di'ibu m'uxtaaydyur. ¿Ti mnimiindur?

²² Ta 'yadsoodu:

—Yu'uts xykyajxp ja soldaadu windsún Kornelyu, tu'ugu yedyujk di'ibu jiky'ajtp tuj'ajttun muut es di'ibu wyindsu'kup ja Dios, es tsojkudap nidugekyu ja israelítuty. Es tu'ugu Diosu 'yanklus 'yanmaayu es mij myajwówat es mnajxut ma ja Kornelyu tyujk. Es ja Kornelyu tmudowa'añ di'ibu mij mgajxypy.

²³ Net ja Peedru dyajtujku, es wye'emy mut yu'u tuk tsuu. Ta jakumbom ja Peedru jyamyudajtudü ja Jope ja'ayuty di'ibu 'yawdajttup ja Jesús.

²⁴ Ta jakumbom jyajttu jap Sesareeu ma ja Kornelyu 'yawixyuty mut ja myugu'uktujk esu myatnaymyaayubuty di'ibu tu troy. ²⁵ Ko Peedru jyajty ma ja Kornelyu tyujk, net pyudseemy ja Kornelyu. Ta ñaygyoxtonaaydyaku Peedru wyinduuy es twind-su'ugaya'añ. ²⁶ Ta Peedru wyijtsu'ku, es 'yanmaay:

—Tanu. Uj nandu'unuts nja'ayuty éxtum mijun.

²⁷ Es tmugajxy tyujkudu tugoty. Jap tpaty ja Peedru mayjya'ay tu ñaymyikyuty. ²⁸ Net ja Peedru jyunañ:

—Miits mnija'adup ko yu israelítuty jyuna'andu ko pyekykya'at ja israelitu ja'ayuty ko ñaymyúkudut mut ja wiink ja'ayuty o tyúkut ma wiink ja'ayu tyujk. Peru Dios tats xytyuknijawu kyajts njuna'anut ko 'yaxukja'ayuty pún. ²⁹ Paaty kots oj xywyowdu, nétyuts mbadso'oñ, ni wi'ixuts nga'anmaay. Tyam awa'anuguts tits ko oj tu xywyoy.

³⁰ Net ja Kornelyu 'yadsooy:

—Tyam myajtaxkxup, éxtumu tyadu oorü, tyaadsu naty uj ndugótyuts n'ayu'aty es ngajxta'agyuts. Net kyaxe'ky tu'ugu yedyujk es ja wyit jantsy tu'xp. ³¹ Nétuts xy'anmaay: “Kornelyu, Dios tu tmudoy ko mgajxta'aky es ñija'ap wi'ix tu xpyuduku di'ibáty tugoy'ajtxudup. ³² Nigaxu jap Jope tadu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru. Jap 'yity ma po'ogo'tspu Simonk di'ibu tsunaapy mejyñbyu'aay.” ³³ Nétyuts mij nnigajxu es mya'axta'ayut, es tu xytyuñu may'ajtan es tu mmiñ. Paaty nidugekyu n'ijtum tyam ma ja Dios, es nmudowa'añuts di'ibu Nindsun'ajtum tu tkexy es xy'awánuduts.

³⁴ Net ja Peedru t'anmaay:

—Tyámuts njaygyuku ko tayı'ajtan ja Dios nidugekyu ja'ay ttsojktá'ay, ³⁵ es tkupujk-ta'ay oytyim pún ja'ayuty di'ibu windsu'kudup es tmudúñ. ³⁶ Dios t'anmaay ja israelitu ja'ay es t'awa'anu ja ayuk di'ibu yajjotkujk'átudup Jesukristukyujxm, di'ibu tugekyu ñiwindsun'ajttaapy. ³⁷ Miits mnija'adup nandu'un di'ibu tu tyuñ tu jyátyuty ma ja israelítudyu ñax, tsyondaky Galileeu ko tu Fwank tkajxwa'xy es ñubátut ja ja'ayuty. ³⁸ Mnija'adup nandu'un ko Dios yu'u myooy ja Jesús nazarenu ja myuk'ajtan es ja Espíritü Santü. Es ja Jesús ttuñ yajxón es dya'agudaky nidugekyu di'ibu mut ja majku'ugópk ja myuk'ajtan 'yayoodup. Tyaadu Jesús tyuun mut ko Dios muut 'yity. ³⁹ Es uudsuty, apóstaluty, testiiguts nidugekyuty di'ibu Jesús tyuun ma ja Judeeu ñax es nandu'un ma ja Jerusalén kajpn. Oknum dya'o'ktu, tkuduydyu kruuzkujxy. ⁴⁰ Peru Dios yu'u yajjikypuyk ko tyugukxubejty, es dyajkuxe'ky ma uudsuty. ⁴¹ Kyaj kyaxe'ky ja Jesús ma ja'ay nidugekyu, je'eyu kyaxe'ky ma uudsuty di'ibu Dios xywyin'ijxtats jayujp éxtumu testiigu. Uudsuty kaay úktupts mut ja Jesús ko Dios tu dyajjikypyéky. ⁴² Esu Dios tu xykyéxyuts esuts ngajxwa'xut mut ja ja'ayuty es n'awánuduts ko Dios tayı'ajtan tu tpujta'aky ja Jesús éxtumu fwezun mut ja jiiikypyu es mut ja eekypyu. ⁴³ Nandu'un jékyup nidugekyu Diosu kyugajxpu tmugajxtu ja Jesús, es t'anmaaydyu ko nidugekyu di'ibu myubujktup es t'axájudu Jesús, yu'u yajma'xtup ja pyojpu.

Espíritü Santü myiñ ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty

⁴⁴ Peedru tambaadu naty kyajxy ko ja Espíritü Santü myiñ ma nidugekyu di'ibu myudoo'ijttup éxtumu Peedru jyuna'añ. ⁴⁵ Net ja israelítuty di'ibu myubujktu Jesús es mut ja Peedru myiindu, du'uñu wu'uamudyaadyu ko Dios tkejxy ja Espíritü Santü nandu'un ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ⁴⁶ ja'a ko tmudooy ja ja'ay kyajxtu wiingáty ja ayuk es t'awdaty ja Dios. ⁴⁷ Net ja Peedru jyunañ:

—Mugu'uktujk, ¿pún nidu'uguty miidsuty kyaj ttseky esu tyadu ja'ay ñubátut?, ja'a ko Dios tu tkexy ja Espíritü Santü ma yu'ujuty éxtum nandu'un udsajtum.

⁴⁸ Net ja Peedru 'yanmaay es ñubátut mut ja Jesukristü xyuuguyjxm. Ko ñubejty, net ja Peedru t'anmaaydyu es 'yakwu'umut majtsk tuguk xuu mut yu'ujuty.

11

Peedru t'awanu ti ko ñejxy ma kyaj 'yisraelítuty

¹ Es ja apóstuluty es ja myugu'uguty di'ibu jap Judeeu myubujktu Jesús, tmadoodu ko nandu'un yu Sesareeu ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty tkupujktu Diosu 'yayuk. ² Es ko Peedru jyumbijty jap Jerusalén, ja israelituty di'ibu pyaduundap ja tsiky'ajtun es tmabuktú Jesús, net oj t'oodu Peedru du'un:

³ —¿Ti ko oj tu xykyu'ixy di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es tu xymyutkay?

⁴ Net ja Peedru tmadyaky extu ma tsyondaky tugekyu di'ibu naty tu jyátyuty, es t'anmaay:

⁵ —Uj tárudsu naty ma Jope kajpn. Es kodsú naty ngajxta'aky, nétuts n'ijxy tu'ugu ijxma'tun. Es du'unuts n'ijxy éxtum tu'ugu muj wit kyuda'aky tsajwínm, yajmajts'ítý taxk eskinu es jyajty madsu naty ngajxta'aky. ⁶ Es kots n'ijxy yajxon ti naty jap ma witun, nétuts n'ijxy ja juyuk di'ibu taxku tyeky, tsal'añ es di'ibu kaagudijp. ⁷ Es nmadoooyuts kyajxy tsajwínm, es xy'anuumuts: “Pudu'uk, Peedru. Ya'ook es xytsyu'udsut.” ⁸ Es njunáñuts: “Kyaj Windsún. Kyajts nje'xyñum di'ibu ya'axu'kup o ja'ay yajpekykya'ap.” ⁹ Nétuts xymyugajxy tsajwínm, es xy'anuumuts jatugok: “Di'ibu Dios tu dyajwa'atsy, katu mij xy'andíjut di'ibu ya'axu'kup o yajpekykya'ap.” ¹⁰ Tuguk ókuts oj xymyugajxy, es jyumbijty pyatujku tsajwínm ja muj wit. ¹¹ Madsu taadu n'ijxy, net jyajty nidugugugú kugajxyuty madsu naty njajtta'aky. Ja ja'ay jap tsoyo'ón Sesareeu es xyñimiiñuts. ¹² Nétuts ja Espíritú Santú xykyejxy mut ja ja'ayuty esuts xy'anmaay ko ni wi'ixuts ngawinmáyyut kots nganujxut. Es nandu'un oj ñejxy mut uj nidudujk yu nmugu'uguts. Nidugekyuts ndujkadyaadyu ma ja ja'ayu tyujk. ¹³ Net ja Kornelyu xytyukmumadyákuts ko kyaxe'ky tu'ugu anklus ko ta naty tyanu es 'yanmaay: “Kax ja ja'ay jap Jope es xywyówat ja Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru, ¹⁴ es yu'u m'anuumudap wi'ix mnitso'ogut, mij mut nidugekyu di'ibáty tsyunaaydyur ma ja mjun mdujk.”

¹⁵ 'Kots nyajtsondáky nmugajxyuts, ja Espíritú Santú net myiñ ma naty jam 'yity ja ja'ayuty. Extu udsajtum oj n'axájum jawyiin, nandu'un yu'u oj t'axájuda. ¹⁶ Nétuts njamyejtsy éxtumdsu naty yu Nindsun'ajtum Jesús tu xy'anuum: “Tuy'ajtun ko Fwank yu'u mut ja nuu yajnubejty, per miits mnubáttut mut ja Espíritú Santú.” ¹⁷ Es pan yajk ja Dios nandu'un yu Espíritú Santú mut yu'ujuty, éxtum udsajtum ko nmubujkum ja Nindsun'ajtum Jesukristu, ¿púnuts uj esuts ndsiptúnut mudu Dios?

¹⁸ Es ko ja myugu'uktujk jam Jerusalén tmadoodu tyadu ayuk, net 'yamoondaaydyu es t'awdajttu ja Dios, es jyunandu:

—Tuy'ajtun ko Dios tu dyaky nandu'un mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty es dyajtagátstut ja wyinma'al'añ es yajpojpu'ma'xut es jyiky'áttut winu xuu winu tiempu.

Kristu yajmubéky jap Antyokiiu

¹⁹ Net di'ibu ya'o'ktu Esteebu trajudijttu nandu'un nidugekyu di'ibu 'yaxájudap ja Jesús éxtumu Kristu. Es nija'ajuty di'ibu kaktu jyajttu Fenisyu, Tsyipre es Antyokiiu. Jap oj tkajxwa'xy ja Diosu kyajxy mut ja israelituty je'eyu es kyaj mut ja wiink ja'ayuty. ²⁰ Per nija'ajuty di'ibu myubujk es di'ibu tso'ondu Tsyipre es Sirene, jyajttu ma Antyokiiu kajpn es tmugajxtu nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es dyajky ja ayuk ko yu Nindsun'ajtum Jesús yajnitso'ogudap. ²¹ Es ja Jesusu myuk'ajtun pyudujku yu'ujuty. Es may ja ja'ay tmastuttu ja jyekywyinma'al'añuty es tmubujktu Jesús.

²² Ko tyadu ayuk tmadoodu di'ibu jap Jerusalén myubujktu, net tkajxtu Bernabee jam Antyokiiu. ²³ Ko jyajty ja Bernabee, net t'ijxy éxtum ja Dios tu kyuni'xyuty, es jyantsxyondaky es myooyu kajxwíjun es mut ja 'yoyjyot tpanujxtut ja Jesús. ²⁴ Ja Bernabee oyjya'ay es muddu Espíritú Santú, tpanejxy ja Jesús. Es du'un ja Bernabee ttukpanejxy ja Jesús ja mayjya'ay.

²⁵ Ko tiempu ñaxy, net ja Bernabee oj ñejxy t'uxta'aya'al'añ ja Saulu jap Tarsu. ²⁶ Es ko tpaty, ta tmunejxy Antyokiiu. Jap oj wyu'umdu Bernabee es ja Saulu tuk jumujt,

dya'uxpũjktũ mayjya'ay es t'axájut ja Jesús. Jap Antyokiiũ tim jayũjp tmooy ja xyũũ kristyanũ pũnaty myũbũjktũp ja Kristũ.

²⁷ Mũ tadũ tiempũ tsoy'ondũ nija'ajuty ja Diosũ kyugajxprũ jap Jerusalén es jyũjptáktũ Antyokiiũ. ²⁸ Nidu'uk txũ'aty Agaabũ. Es ko ja mũbũjkrũtũjk ñaymyũjkũdũ Antyokiiũ, net jyũnãñ yũ Agaabũ, éxtũm yũ Espíritũ Santũ tũ 'yanũ'ũmxuty, ko myina'ãñ ja muk yuu mã tũgekyũ naxwĩñũdũ. Es tũy'ajtũn jyajtũ ko Klaudyũ tũnigopk'ajty ja kutũjkũn. ²⁹ Net ja mũbũjkrũtũjk di'ibũ Antyokiiũ ttũknibũjtáktũdũ es ttũknigaxa'andũ ja naybyudũkũ ja myũgu'uktũjk di'ibũ jap Judeeũ tsũnaaydyũp, es tkáxũt nũ'ũn mbaat nidu'uk nidu'uk ti tmũdaty. ³⁰ Es dũ'ũn ttũundũ, ja Bernabee mũdũ Saulũ tmũnũjxtũ ja pudũjkũn, es tmooydyũ ja mũjja'aydyũjk jam Judeeũ.

12

Santya'agũ 'yeeky esũ Peedru yajtsĩmy

¹ Es mã tadũ tiempũ yũ Eroodũs di'ibũ rey'ajt Judeeũ, tpadso'oñ es tmatsãñ pũnaty myũbũjktũp ja Jesús éxtũmũ Kristũ, ² es dya'e'ky mũt ja espaadũ yũ Santya'agũ, Fwangũ myũga'ax. ³ Ko t'ijxy es ttsojktũ ja israelítuty, net t'ane'emy es yajtsũmũt ja Peedru nandũ'ũn. Tyaadũ jyajtũ mã ja paskũ xũũ, mã ja tsajkaaky yajkáy di'ibũ kyaj tmũdaty ja levaduũrũ. ⁴ Ko yajmajtsy ja Peedru, net yajpũjtáky pujxndũgóty es kywentũ'átyuty taxk peky ja soldaadũty. Ja wyĩnũty nidũgekyũ nimajmókx tu'uk di'ibũ kwentũ'ajtdũp majtaxkáty. Eroodũs yũ'ũ jyuudaampy ja Peedru ko ja paskũ xũũ ñáxũt. ⁵ Es dũ'ũn ja Peedru 'yijty pujxndũgóty jantsykywentũ'aty, per ja mũbũjkrũtũjk jyantsykyajxtáktũ es ja Dios dyajtso'ogũt ja Peedru.

Peedru pyũdsemy pujxndũgóty

⁶ Es ja ux ko kyajnumũ naty xyũũñũ mã ja Eroodũs dyajpũdsũma'ãñ ja Peedru mayjya'ay wyĩndũy es dya'ooga'ãñ, tap 'yity ja Peedru kũwũũñ mũt ja kadenu mã nimajtskũ soldaadũ, es jamajtsk jap pujxndũjk agũ'p tkwentũ'aty. ⁷ Net ti'in tu'ugũ Diosũ 'yanklũs kyũdaky mã ja pujxndũjk, es jyantsytyukjajutyay. Net ja anklũs oj ttij'y'i'xy ja Peedru mã kyejky es oj dyajjotwĩjy. Net ja anklũs 'yanmaayũ:

—jPũdũ'ũk pojũn!

Netyũ ja kadenu kya'adaay mã Peedru kyũ'ũ, ⁸ es ja anklũs 'yanmaayũ:

—Naywyũũnũdũ es tũktũkũ mgũ'ũk.

Ko Peedru dũ'ũn ttũũñ, net ja anklũs 'yanmaayũ:

—Pũjta'ak ja mgarũ es pamiingũts.

⁹ Net ja Peedru tranejxy ja anklũs, ni tkanijawũ pũn tũy'ajtũn di'ibũ anklũs tyiĩmpy, dũ'ũn wyĩnmaay ko ixxmã'tp. ¹⁰ Net ñajxtũ mã jawyiĩmbũ soldaadũ. Ta ja myũmajtskrũ. Ko jyajttũ mã pujxndũjk aa, net ja mũj pujxndũjk aa 'yawatsy kũ'ũm. Ta pyũdsũũmũdũ tu'ajp ja Peedru mũt ja anklũs es yo'oydyũ tuk adũjy. Net myastutũ ja anklũs es wyũ'ũmũnũ Peedru naydyũ'uk. ¹¹ Net ja Peedru wyĩnma'ãñbyáty, es ñayjyũnanũ:

—Jantsy tũy'ajtũn ko Dios tũ tkexy ja 'yanklũs kũdiibũts xya'oogũt ja Eroodũs esũts kyaj njátũt éxtũm tũgekyũ di'ibũ ja israelítuty tsojktũp es xytyũnũdũts.

¹² Peedru twinmaay yũ tyaadũ, es oj ñejxy mã ja Mariiũ tyũjk, yũ tyaagũ Fwank di'ibũ nandũ'ũn xyũ'ajtypy Markũs. Mayjya'ay ñaymyũjkũ es kyajxta'aktũ jap. ¹³ Es ko tmũdoodũ yajkóxy ja tũjk agaj, net pyũdseemy tu'ugũ kixyũdo'oxy di'ibũ xyũ'ajtypy Roode, es t'ixa'ãñ pũn yũ'ũ. ¹⁴ Es ko tmũdooy kyajxy ja Peedru, xondakũgyũjxm kyaj ja tũjk dya'awatsy. Net oj ñejxy pũye'egyũ jap tũgoty es t'awa'ãnũdũ ko Peedru tap tyanũ tũja'p. ¹⁵ Net 'yadsooju yũ myũgu'uk:

—Tũ mløkũ.

Es ja kixyũdo'oxy jyũnãñ ko jantsy tũy'ajtũn. Per yũ'ũjuty je'eyũ jyũnandũ:

—Kyaj yũ'ũdyũ Peedru. Yũ'ũ da 'yanklũs.

¹⁶ Esu Peedru t'akkoxy yu tujk agaj. Net dya'awatsta. Es ko t'ijxtu Peedru, net da'uñu wyu'umudyaadyu. ¹⁷ Esu Peedru tyuk'ijxu kyu'u kudiibu ñakymyadya'agut. Net ttukmumadyaktu wi'ix ja Nindsun'ajtum ta jyuudyuty pujxndugóty. Es 'yanmaayuda:

—Tukmumadya'ak yu Santya'agu esu nmagu'uk'ajtum.

Net pyudseemy ja Peedru es oj ñejxy wiink tsoo.

¹⁸ Es ko oj xyuñu, net jyantsyjtymay'o'ktu ja soldaadutujk ko ti tu jyátyuty ja Peedru. ¹⁹ Netu Erodus tkejxy ja soldaadu es t'uxta'ayut yu Peedru. Es ko kyaj ma yajpáty, ta yajwoodu ja pujxndujk kywentu'ajtru es t'nigajxut wi'ixu Peedru naty tu pyudseemy. Net oj tni'ane'emy es 'yooktat ja pujxndujk kwentu'ajtruty. Netu Erodus tso'oñ Judeeu es oj ñejxy tsunaabyu Sesareeu.

Erodus 'yeeky

²⁰ Erodus ttukjot'ambejky ja ja'ayuty di'ibu tsunaadyur jap Tiru es Sidón. Es yu'u ñaygyajxudu mut ja Erodusu 'yofisyal di'ibu xyu'ajtypy Blastu, es tmooy ja meeñ es t'amdooy ja jotkujk'ajtun es ñaxut ja tsip. Es da'un ttuundu mut ko yu'ujuty t'axájuda ja jye'xy ma ja rey Erodusu ñax. ²¹ Ko tpaty ja xuu di'ibu Erodus tyuknibujtáku, net trujtáky ja rey wyit, es ñaxwe'tsy ma ja uñaaybyajn, es oj kyajxy. ²² Ko kyajxtaay, net ja ja'ay yaxkaktu:

—¡Tyaadu di'ibu ja yam kajxp, kyaj jya'ayuty! ¡Dios yu'u! ²³ Netyu tu'ugu Diosu 'yanklus myiñ ma Erodus es dyajpa'ambejty mut ko kyaj yu'u Dios tmooy ja muj'ajtun. Net ja tnu'k jyu'xu es taanum 'ye'ky. ²⁴ Es ja Diosu 'yayuk oj yajkajxwa'xy oymyaaty.

²⁵ Ko Bernabee esu Saulu dyajkujxtu tyuunk, net tso'ondu Jerusalén mut ja Fwank di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Markus.

13

Bernabee esu Saulu tsoondu Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

¹ Ma ja mubujkrutujk ñaymyúkuu Antyokiin, tam ja Diosu kyugajxputy esu ya'ux-pujkruty. Yu'u xyu'ajttur: Bernabee, Simonk (di'ibu yajtijp Nijeer), Lusyu (di'ibu Sirene kugajpn'ajtr), Saulu esu Manaén (di'ibu muut ya'ktu Erodus, ja Galileeu gobernadoor).

² Tu'ugu xuu ko naty yu'ujuty t'awdattu Nindsun'ajtum Dios es 'yayu'ajttu, net ja Espiritu Santu 'yanmaayud:

—Abeky pujta'aktu yu Bernabee esu Saulu es ttúndut di'ibuts uj tu ndukniwówudu.

³ Es ko kyajxtaktaadyu es 'yayu'ajttu, net tku'unikoonda ja Bernabee esu Saulu es ñayjyugajxudu. Ta oj tso'onnuudu nimajtsk.

Bernabee esu Saulu jap Tsyipre

⁴ Ko ja Espiritu Santu kyajxudu Bernabee esu Saulu, ta ñujxtu Seleusyu. Net tyujkudu barkoty es ñujxtu ma Tsyipre islu. ⁵ Ko jyajttu jikymyejyñ agu'uy ma ja Salaminu kajpn, net dyajtsondáktu tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk ma ja israelítudyu tsyajptujk. Es mut ñejxy ja Fwank éxtum pyudujkubu. ⁶ Net jyudijttu ma tugekyu kajpn es jyajttu ma ja Pafus kajpn. Es jap tpattu tu'ugu israelitu di'ibu xyu'ajtypy Barjesús. Ja'a ijty xumaabyu es 'yanda'aky ko yu'u Diosu kyugajxpu. ⁷ Tyaadu xumaabyu japu naty mut ja gobernadoor Serjyu Paablu, di'ibu wiy yedyujk. Net ja gobernadoor t'nigajxu Bernabee es ja Saulu es tmudowa'añ ja Diosu 'yayuk. ⁸ Per ja xumaabyu di'ibu grieegu ayuk xyu'ajtypy Elimus myudsipso'on ja Bernabee esu Paablu, es t'agajxu ja gobernadoor kudiibu tmubúkut yu Diosu 'yayuk. ⁹ Net ja Saulu, di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Paablu, ja Espiritu Santu mooyu winma'añ esu muk'ajtun es ttúnut di'ibu Dios tsyejpy, es twin'ijxy muk ja xumaabyu, ¹⁰ es t'anmaay:

—¡Win'u'ambu, mujku'ugópku 'yu'unk, mij da'uñum xymyudsip'aty tugekyu di'ibu oy! ¿Ti ko je'eyu xyajma'ada'añ ja Diosu tyu'u? ¹¹ Paaty tyamu Nindsun'ajtum Dios mdukkumudowa'añuty es myajwu'uma'añuty wiints, jeky kyaj xy'ixut ja xuu jyajy.

Netyu oj wye'emy wiints es wyingoodsudyaay. Net myajtsy xyajy es t'axtaay di'ibu wítsudap. ¹² Es ko ja gobernadoor t'ijxy yu tyaadu, net tmubejky es du'ũũ wyu'umu mut ja Nindsan'ajtamũ 'yuxpũkũ.

Paablũ esu Bernabee jap Antyokiiũ, Pisiidyũ ñaaxóty

¹³ Net ja Paablũ esu jyamyuuduty tyũkudu barkoty jap Pafus es jyajttũ Perju, ma ja Panfilyũ ñax. Esu Fwank tnikaknu ja jyamyuuduty es jyumbijnũ Jerusalén. ¹⁴ Netu Paablũ mudu Bernabee tsoy'ondũ Perju es jyajttũ Antyokiiũ, jap ma ja Pisiidyũ ñax. Es saabudu xũ tyũkudu tsajptugóty es jap 'yu'uũudu. ¹⁵ Ko ja tsajptũkũ ñiwindsũnuty tkajxtaaydyũ di'ibu Moisés kyaxjaay es ja Diosũ kyugajxputũkũ, net tkajxyñigajxudu du'ũũ Paablũ esu Bernabee:

—Mũgu'uktũkũ, pũn mmudajttũp oynũ'ũũũ kajxwĩjũn mut uũdsuty, awa'anũgũts.

¹⁶ Net ja Paablũ tyũnaaye'ky es ja kyũ'u ttuk'ijxy es 'yamónũt. Net t'anmaay:

—Mũdowdu, miits israelítuty es di'ibu Dios wyindsũ'kudu. ¹⁷ Dios yũ'u wyin'ijx uũsajtamũ n'aptũk'ajtam es dyajmũju ja Israelũ ñaxwĩũdu ko 'yijttũ éxtũmũ jagam ja'ay ma ja Ejiptũ ñax. Es ok dyajpũdseemy mut ja myũk'ajtũn jap Ejiptũ. ¹⁸ Esu Dios tmũma'xtijky ja mayjya'ay justyikxy jũmũjt ma ja mũj itũn, ¹⁹ es ja Dios dyajtũgooy jũxtũkũ naxwĩũdu di'ibu tsũnaaydyũ ma Kananũ ñaxy, es tmooy ja ñax ja n'aptũk'ajtam. ²⁰ Net ja Dios dyajky ja kyutũkũ taxk mũgo'px jakujm jũmũjt mut ja fwézyty extũ ko jyiky'ajty ja Diosũ kyugajxpu Samwel. ²¹ Net ja Israel ja'ay t'amdoodũ tu'ugu rey di'ibu yajkutũkũ. Es ja Dios myooy ja Kisũ myaank Saúl es trey'átũt justyikxy jũmũjt. Yũ'u Benjamingũ tyũmp 'yaats. ²² Es óknũm ja Dios dyajjũgéky ja Saúl es dyajrey'ajty ja Davit, es jyũnãũ: “Tũts nbaaty ja Davit, ja Isã'ii 'yu'unk, tu'ugu yedyũk di'ibu ndsejpyũts. Yũ'u tyũnũp tũgekyũ di'ibũts uũ ndsejpy.”

²³ Esu nidu'uk ja Davitũ tyũmp 'yaats yũ'u du'ũn ja Jesús, di'ibu Dios pyũjtãk es dyajnitso'ogũt ja israelitũ ja'ayuty éxtũm twandaky. ²⁴ Es ko kyajnũm ya'ũxpeky ja Jesús, net ja Fwank Yajnũbajtpũ tkajxwa'xy mut nidũgekyũ israelitũ ja'ayuty es t'anmaay dyajtũgãtstũt yũ jyot wyinma'aũ, ñũbãttũt. ²⁵ Es ko wyingõũ ja timpũ ma Fwank dyajkũjxtaay ja tyuunk, net t'anmaay: “Uũ kyajpũts nGrístuty. Yũ'u miimp óknũm. Es uũ kyajts xyñitũkũ, ni je'eyũ yũ kyũ'ũk nga'agãjudũt éxtũmxyũpts uũ n'ityũts tyuumbũn.”

²⁶ Esu Paablũ 'yakjũnãũ:

—Mũgu'uktũkũ, miidsuty ja Abraanũ tyũmp 'yaats es miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty es nandũ'ũũ Dios xywyindsũ'ũgudu, ja Dios tũ tkexy yũ 'yayuk es nnija'ãm wi'ix mbaat nnitsókũm. ²⁷ Es di'ibu tsũnaaydyũp jap Jerusalén es ja wyindsũnuty, kyaj oy tnija'adu pũnũ du'ũn Kristũ, es ni tkajaygyũkũ wi'ix jyũnãũ ja Diosũ kyugajxputy di'ibu 'yuxpũkũtũp ma ja tsajptũkũ saabudu saabudu. Es ja mũjja'aydyũk yũ'u oj ttuknibũjtaagudu esu Jesús 'yoogũt, es du'ũn tkuydyũndũ di'ibu ja Diosũ kyugajxputy jyaaydyũ. ²⁸ Es oy tkapattũ Jesús ni ti pyeky, yũ'u 'yanmaaydyũ Pilatũ es dya'oogũt. ²⁹ Es ko du'ũn ttuundũ tũgekyũ éxtũm jyũnãũ di'ibu Diosũ kyugajxpu yajwũ'ũmdu jaaybyéty, net dyajjũnãktũ kruuzkũjxy es dyajnaxtũkũdu. ³⁰ Peru Dios dyajjikypyejky jatũgok, ³¹ es kanãk ok kyũxe'ky ja Jesús ma ja myũgu'uktũkũ di'ibu mũũt jyũdijttũ ko tsoy'ondũ Galileeu es ñũjxtũ Jerusalén, es yũ'ũjuty 'yawa'anũdũp ja ja'ayuty ko Jesús yũ'u du'ũn ja Kristũ.

³² Paaty uũdsuty tyam n'awãndũ tadũ oybyũ ayuk di'ibu Dios jékyũp wyãndak mut ja n'aptũk'ajtam. ³³ Es tyam ja Dios tkuydyũũ ma uũsajtam, ja'a tyũmp 'yaats, éxtũm jyũnãũ mut ko tũ dyajjikypyeky ja Jesús, éxtũm 'yity kũxja'ay ma ja myũmajtskpu Salmũ ma Dios jyũnãũ: “Uũts mij xyTyeety'ajtp. Tyãmũts ngũxũ'ũgũt kots mij n'U'unk'áty.”

³⁴ Es ko Dios dyajjikypyejky ja Jesús es kũdiibu ñini'x myã'adũt, du'ũn tkuydyũũũ éxtũm jyũna'aũ ja Diosũ jyaaybyajtũn: “Mij nmo'oyũp yũ kunu'xũn di'ibũts nwandak ja Davit.” ³⁵ Paaty jyũna'aũ nandũ'ũn ma jatũ'ũgũ Salmũ: “Katũ xyña'ixy ja mduumbũ ñini'x myã'adũt ko 'yoogũt.” ³⁶ Tũy'ajtũn ko ja Davit jyiky'ajty, kyuydyũn di'ibu Dios tsyejpy, net 'ye'ky es nandũ'ũn ñaxtũkũ, du'ũn éxtũm ñaxtũkũ 'yaptũkũ, es ja Davit

ñini'x mya'ttaay. ³⁷ Per ko Jesús 'ye'ky, netu Dios yajjikyruyju, es kyaj mya'ty ja ñini'x. ³⁸ Mugu'uktajkuty, nijáwudu ko Jesús mye'xypy ja pojru. ³⁹ Es pún 'yaxájur ja Jesús éxtumu Yajnutsókru, yajtuknima'xp tugekyu di'ibu kyaj mbaat yajme'xy ja'a di'ibu pyanajxudur ja Moisesu 'yana'amun. ⁴⁰ Naygywentu'átudu kudiibu jyátudut mut miidsuty di'ibu jyaadyu ja Diosu kyugajxru:

⁴¹ Miidsuty di'ibáty tukxíktur,
du'ñu wu'umudu es mgutugódyut,
ja'a ko uj Dios, ndunaambyuts di'ibuty jantsy muj,
di'ibu kyaj xymyubuktu oy ja ja'ay mjatukmumadya'agudu.
Es du'un myadyaktaay yu Paablu.

⁴² Ko ñaywya'xtaayudu ja ja'ay ma ja tsajptujk, netu Paablu esu Bernabee tso'ondu. Es ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty t'amdoodu ko jatu'ugu saabudu 'yawánudut nandu'un yu kajxwíjan. ⁴³ Es ko pyudsuumdu tsajptugóty, may ja israelítuty es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyurujktu ja israelítudyu wyinma'añ, tranujxtu Paablu es ja Bernabee. Es yu'ujuty kajxwíjudu es ñayya'ítudut Diosu kyunu'xun muut.

⁴⁴ Es ko jatu'ugu saabudu ñaymyujku jawaanu kyaj nidugekyudyu ja'ay jap kajpnóty es tmudowa'andu ja Diosu 'yayuk. ⁴⁵ Per ko ja israelítuty t'ijxtu ja mayja'ay, net axuk ñayja'adu es t'anmaaydyu Paablu ko kyaj tyu'ajtunuty éxtum jyuna'añ, es wyingajxrajtudu. ⁴⁶ Net ja Paablu es ja Bernabee tmugajxtu muk aa muk jot:

—Dios tu xkyéxyuts es n'anuumadats jawyiin miits israelítuty, ko Dios myajnitso'oga'añuty mut ja Jesukristu. Per miits kyaj xymyubuka'andu es kyaj xy'axajuya'andu Jesús éxtumu mYajnutsókru, paaty tyam ngajxwa'xyuts ja Diosu 'yayuk mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ⁴⁷ Du'un tu xtyuk'ane'emyuts ja Nindsun'ajtum ko jyuna'añ: Tuts nbujta'aky éxtumu jaj tu'xun ma nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty, es dyajnitso'ogat.

⁴⁸ Ko tmudoodu ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty, net xyondaktu es jyunandu ko ja Diosu 'yayuk 'yóyuty. Es tmubujktaaydyu nidugekyu di'ibu yajmiin ja Espíritu Santu es jyiky'átut winu xuu winu tiempu. ⁴⁹ Es du'un oj tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk tugekyu kajpn. ⁵⁰ Per yu israelítuty ñaygyajxudu mut ja myujja'aydyujk di'ibu jam kugajpnuty, es nandu'un mut ja toxytyujkuty di'ibu Dios 'yawdajttur es windsu'ugu 'yittu, ta tmudsiptso'ondu Paablu esu Bernabee. ⁵¹ Netu Paablu esu Silus twinxijttu ja kyuk es dyajjunajktu naxjok éxtumu ijxwu'amun ko kya'óyuty ko tkakupaktu ja Diosu 'yayuk. Es net oj ñujxtu ma Ikoñu kajpn. ⁵² Es di'ibu myubujktu jap Antyokiu, net wyu'umdu jyantsyxyondaktu mut ja Espíritu Santu.

14

Paablu esu Bernabee jap Ikoñu

¹ Ma ja Ikoñu kajpn ja Paablu es ja Bernabee tyujkudu israelitu tsajptugóty, esu Diosu 'yayuk tkajxwa'xudu. Es may tmubujktu, israelítuty es nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ² Per ja israelítuty di'ibu kyaj tmubujktu, ttukjot'ambujktu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es tmudsiptso'ondu ja di'ibáty 'yaxájudu ja Jesús. ³ Oy du'un jyajty, ja Paablu es ja Bernabee ijttu jeky es tkajxtu mut ja muk'ajtun ja Diosu 'yayuk; es ja Nindsun'ajtum mooyu ja muk'ajtun es ttúnut yu muj'ajtun esu ijxwu'amun di'ibu tyuk'ijxtu ja ja'ay ko tyu'ajtunuty ja namay'ajtun di'ibu Dios tyiimpy ma ja'ayun. ⁴ Es ja ja'ayuty ñaywya'xudu majtsk peky: tuk peky di'ibu mut ja israelítuty kyaj t'axájudu ja Jesús, es jatuk peky di'ibu mut ja nimajtsku apóstalu. ⁵ Net ja israelítuty es jatuk pekyru di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ñaybyujtákuu ti'igyu mut ja justisutujk es tni'u'unudu ja Paablu esu Bernabee es tkuka'adsánu. ⁶ Per ko Paablu esu Bernabee tnija'adu, ta kyaktu es ñujxtu ma Listru kajpn esu Derbe kajpn, Likaoñu ñaxóty, es ma tadu kajpnuty ja ñaxwíñudu. ⁷ Es jap nandu'un tkajxwa'xy ja oybyu ayuk.

Paablu yajkuka'atsy jap Listru

⁸ Jap Listru 'yijty tu'ugu yedyujk di'ibu jajt naxwiiñ tekymya'at es ni na'anum kyaj yo'oy. Jap yajpáty 'yu'uñu. ⁹ Tyadu yedyujk tmudoo'ity éxtum ja Paablu jyuna'añ. Es ko ja Paablu t'ijxy ja tekymya'at, ñija'ap ko yu'u myubejkyry ja Dios es yu'ugyujxm myubaadut es 'yagada'agut. ¹⁰ Net ja Paablu t'anmaay muk ja tekymya'at:

—¡Tunaayuk!

Net ja tekymya'at pyujte'ky, es yo'oydsyo'oñ. ¹¹ Ko ja mayjya'ayuty t'ijxtu ko ja tekymya'at yo'oydsyo'oñ, net yaxkaktu mut ja Likaonñ 'yayuk, jyunandu:

—¡Yu diósuty mut ja ja'ayu ñini'x tu jyunaktu ma udsajtum!

¹² Ñayjyunánudu ko Bernabee yu'u dios Júpiter, esu Paablu yu'u dios Merkuuryu, ja'a ko Paablu yu'u kyajxwa'xyry. ¹³ Jap ma tu'u kyajpndúku, jap 'yity ja Júpiter tsyajptujk. Di'ibu jap teety'ajtp dyajmiiñ ja tsajkaajaty nixoxy mut ja puyj, es mut ja mayjya'ayuty tja'awdatandu ja Paablu esu Bernabee, es ta tjaya'oogándu ja tsajkaajaty es tjatukwindsu'uguyándu. ¹⁴ Per ko ja apóstuluty Bernabee esu Paablu tmudoodu ko du'un ttuna'andu, net ñayñiku'tsudu. Ja'a du'un ya'ijxur ko kyaj 'yóyuty di'ibu tyunándur. Es tninujxtu ma ja mayjya'ay, es yaxkaktu:

¹⁵ —Mugu'uguty, kátats du'un xytyundu. Udsuty nandu'unuts nja'ayuty éxtum miidsuty, es tu nmíñuts es n'anuumaya'añ ja oybyu ayuk es xymyastu'uttat yu tyaadu di'ibu ni nu'un mgatu'unxuty, es xpyadúndut ja Dios, ja'a ko yu'u pyujták yu tsajp, naxwíñudu, jikymyejyñ es tugekyu di'ibu ijtp naxwiiñ es ma jikymyejyñ. ¹⁶ Jékyur nidugekyu naxwíñudu ja'ay tnikaktu Dios es jyiky'ajttu éxtumu kyua'm wyinma'añ. ¹⁷ Peru Dios oj dya'ixyuty ja 'yoy'ajtun, ja'a ko yu'u tkeyy ja tuu es dyaky ja pujta'aky oy, es du'un ja ja'ay jyotkujk'áttut es xyonda'áktut.

¹⁸ Du'un jyunandu Paablu esu Bernabee, es apenu ja'ayuty tkupujktu es kyaj du'un ttukwindsu'ugudut.

¹⁹ Net jyajttu israelítuty di'ibu tso'ondur Antyokiiu es Ikoñu, es t'anmaaydyu ja ja'ay es tkuka'atstat yu Paablu. Es ko twinmaaydyu ko tu 'yeeky, ta tpajudojttu tmunujxtu kajpnbu'ajp. ²⁰ Es ko ñaymyujkudu di'ibáty myubujktu Jesús jam Paablu pyu'aaay, net tyunaaye'ky yu Paablu jatugok es tyujku kajpnóty. Es jakumbom tso'oñ mut ja Bernabee, ñujxtu Derbe. ²¹ Es jap tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk, es may ja ja'ay tmubujktu. Net ñujxtu jatugok kajpngajpn, Listru, Ikoñu es Antyokiiu. ²² Es dyajmujwiinudu myubujkun púnuty 'yaxájudu Jesús éxtumu Kristu, es tjomukmooydyu es ni'igu yajxon tpadúndut ja Dios. Ta t'anmaaydyu: “Pun njo'oma'anum ma Dios, jawyiin nyajnajxum kanak pekyu ayo'on.”

²³ Es ko kyajxtaktaay es 'yayu'ajttaaydyu, net twin'ijxtu di'ibuty mujja'ay'ajttur ma mubujkputujk ñaymyúkudu. Net ja Paablu esu Bernabee ttukkudujkudu ja Nindsun'ajtum ja ja'ayuty di'ibu myubujktu.

Paablu esu Bernabee jyumbittu jap Antyokiiu ma Siryu ñax

²⁴ Oknum ñajxtu Paablu esu Bernabee ma Pisiidyu ñax, es jyajty ma Panfilyu ñax. ²⁵ Ta tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk ma ja Perju kajpn. Net oj ñujxtu ma ja Ataliu kajpn. ²⁶ Ja'a ko tyam ja tuunk tu kyexy, ta tyujkudu barkoty es ñujxtu ma Antyokiiu kajpn, ma ja Dios myay'ajtungyujxm tu yajtukkudúkudu ja tuunk di'ibu naty tu ttuunda'aydyu. ²⁷ Es ko jyajttu Antyokiiu, net ñaymyujkudu ja mubujkputujk es ñaydyukmumadyákudu tugekyu di'ibu Dios tu ttuñ es tpujta'aky mut yu'ujuty, es wi'ix nandu'unu Nindsun'ajtum Dios t'axaju di'ibu kyaj 'yisraelítuty ko tmubuktu. ²⁸ Esu Paablu esu Bernabee jeky 'yijttu jam muut ja ja'ayuty di'ibu myubujktu Jesús.

15

Mubujkputujk ñaymyúkudu jap Jerusalén

¹ Ma tadu tiempu, jam 'yijttu ja'ayuty di'ibu tso'ondur Judeeu es jyajttu Antyokiiu. Net yu'ujuty dyajtsondáktu ya'axpáktu di'ibu tu tmubeky ja Jesús, es t'anmaay:

—Pun mdsojktur es ja Dios myajnitso'ogudut, yu'u mdunur éxtumu Moisés jyunáñ, ja yedyujk yajtsúkup waanu ma ja yedyujk'ajtun.

² Es ja Paablu esu Bernabee muk ñaygyajxytsyi'kudu mut di'ibu naty du'un ya'uxprijktur. Net ja mubujkputujk di'ibu 'yawdajttu Jesús tpujtáktu es yu Paablu esu Bernabee es wiingátypyu ja'ay ñujxtut Jerusalén, es tkajxmuka'andu tyadu uxprujkun mut ja apóstaluty es ja mujja'aydyujkuty.

³ Es ja mubujkputujk jap Antyokiuu oj yajkajxtsoonda ja Paablu esu Bernabee es di'ibu muut ñujxtu. Ko ñajxtu kajpngajpn ma Fenisyu ñax esu Samaaryu ñax, net tmumadyaktu ko tu ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty tja'aydyugooyñu ja jyekywyinma'añ es tranujxtu ja Dios. Es nidugekyu ja myugu'uktujk jyotkujkadyaadyu mudu tyadu ayuk.

⁴ Ko Paablu esu Bernabee jyajttu Jerusalén, net ñaymyujkudu ja mubujkputujkuty mut ja apóstaluty esu mujja'aydyujkuty. Ta ja Paablu esu Bernabee ttukmumadyaktaadyu tugekyu di'ibu Dios tu ttuñ mut yu'ugyujxmuty. ⁵ Es japu naty di'ibu tuuyur ijtr fariseeuty es t'axaju ja Jesusu 'yayuk, es net naaguty tyunaayuktu es jyunandu:

—Nidugekyu di'ibu kyaj 'yisraelítuty es tmubeky ja Jesús, jup'am mbaat yajtsíky ma ja yedyujk'ajtun éxtumu Moisés xytyuk'ana'amun, es nandu'un yajpanujxtut tugekyu Moisesu 'yana'amun.

⁶ Net ñaymyujkudu ja apóstaluty mut ja mujja'aydyujkuty es t'uxpuka'andu yu tyadu winma'añ. ⁷ Ko jeky ñaygyajxudu, netu Peedru pyude'ky, es t'anmaadyu:

—Mugu'uktujkuty, miits mnija'adur ko tuuyurpts ja Dios xpyujtáky esuts ngajxwa'xuduts ja oybyu ayuk mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es tmubáktut yu'ujuty. ⁸ Dios ñija'ap pun wi'ixu ja'ay jyot wyinma'añ tu'uk tu'uk. Pes nandu'un ja Dios tyuknigajx ja Espíritu Santu mut yu'ujuty, éxtum udsajtum oj xytyuknigajxum. ⁹ Dios du'un ttuñ mut yu'ujuty éxtum udsajtum, es dyajwátsu nandu'un ja jyot ko tu t'axaju Jesús. ¹⁰ ¿Miidsuty ti ko kyaj xy'axaju di'ibu Dios tu tpujta'aky? ¿Ti ko miits xytyukkuwanaya'andu tyaaduty di'ibu myubujktu Kristu es tsumu'uktut tu'ugu tsemy jantsy jemtsy, di'ibu ni udsajtum es ni n'aptujk'ajtum tkamumadaktu tsumu'ugut? ¹¹ Ja'a ko udsajtum nmubujkum ko Dios tu xmyo'oyum ja namay'ajtun nitsokun mut yu'ugyujxmu Nindsun'ajtum Jesús, nandu'un éxtum mut yu'ujuty.

¹² Net nidugekyu 'yamoondaadyu es tmudoo'ijttu ko yu Bernabee esu Paablu ttukmumadya'aky yu ijxwu'umun esu muj'ajtun di'ibu Dios tu ttuñ mut yu'ugyujxmuty ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ¹³ Es ko kyajxtaadyu, net ja Santya'agu jyunáñ:

—Mugu'uguty, mudowdu. ¹⁴ Simonk Peedru tu xytyukmumadyákum wi'ix ja Dios tim jawyiin may'ajtun tyu'unxudu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es twin'ijxy ma yu'un di'ibu ja'ay'átudur. ¹⁵ Tyaadu du'un jyajtu éxtum ja Diosu kyugajxputy tkuxjaay ma Diosu jyaaybyajtun, ko Dios jyunáñ:

¹⁶ Du'un ja Davit tyummp 'yaats éxtum tu'ugu tujk di'ibu tu jyity, per jumbítubuts es ngójuduts jatugok,

¹⁷ es ja israelitu ja'ay t'axta'aydyut ja Nindsun'ajtum, nandu'un nidugekyu ujsu nja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

¹⁸ Du'un jyunáñ ja Nindsun'ajtum, di'ibu tugekyu tyaadu yajnija'aju extu jékyur.

¹⁹ Esu Santya'agu 'yakjunáñ:

—Paadyuts njuna'añ ko kyaj nyajkujo'pum ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty ko tmastu'udut ja jyeky winma'añ es tranujxtut ja Dios. ²⁰ Nguxja'ayum je'eyu ko kyaj ttsu'utstut yu juyujk di'ibu tu ttukwindsu'ugu yu agojwinnáxuty, es kyaj tpu'xtut ja ne'pyñ esu tsu'utsy di'ibu kyaj wa'ats tu wyindajxta'ay, es nandu'un n'anma'ayum ko kyaj myu'indúndut.

²¹ Ja'a ko extu jékyur tsyondaky yajkajxwa'xy ja Moisesu 'yana'amun ma tugekyu kajpn, es nandu'un yajkajxy majaty ja tsajptujk saabudu saabudu.

Neky yajkajxp ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty

²² Net ja apostuluty esu mujja'aydyujkuty es nidugekyu mubujkputujk twin'ixtu ja'ayuty es tkaxa'andu Antyokiiu mut ja Paablu esu Bernabee. Es tkajxtu Juudas di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Barsabás, esu Silus, nimajtsk di'ibu ijtup muj ma mubujkputujk. ²³ Es mut yu'ujuty oj ñujxtu ñeky di'ibu junaamp: “Udsuty, apóstuluty, mujja'aydyujkuty esu nmugu'uk'ajtum, ngajxpo'xta'ayuts miidsuty, mugu'uktujk di'ibu kyaj 'yisraelítuty, di'ibu tsunaaydyup Antyokiiu, Siryu ñaaxóty, nandu'un ja wiinkputy di'ibu tsunaaydyup Siryu ñaaxóty es Silisyu ñaaxóty. ²⁴ Tuts nmudoy ko tu tsooñ yaa ja ja'ayuty di'ibu kyaj ngáxtuts, es tu jap jya'ty dyajtugóy miidsu mjotkujk'ajtun, ya'uxpuktu es di'ibu myubujktup ja Jesús nandu'un tranujxtut ja Moisesu 'yana'amun es yajtsúkat waanu ma ja yedyujk'ajtun. ²⁵ Paadyuts nnay'uw ñaygyajxudu es oy ko yajnikajxpátut nidu'uguty di'ibu ma udsuty es nujx mgu'ixudu miidsuty ti'igyu mut ja nmugu'uk'ajtum Bernabee esu Paablu, di'ibu njantsysojku ²⁶ es di'ibu tu trujta'aky ja jyiky'ajtun es tyúnut mut ja Nindsun'ajtum Jesukristu. ²⁷ Du'un ngajxum yu Juudas mut ja Silus es yu'ujuty kyajxtut ku'am mut miidsuty es m'awánudat tugekyu tyaadu. ²⁸ Ja Espiritu Santu es nandu'un udsuty n'oyjya'adupts es kyajts nmo'oydyut wiinkpu xpujku, ²⁹ yu'uyu tyaadu: Kyaj xyju'xtut ja juyujk di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnax, kyaj xyju'xtut ja ne'pyñ es ja tsu'utsy di'ibu kyaj wa'ats tu wyindajxta'ay, es nandu'un kyaj mmu'indúndut. Es ko tyaadu du'un xytyúndut, oyu du'unu naty xytyundu. Wu'umdu mudu Dios.”

³⁰ Net tso'onda yu Juudas mudu Silus, Bernabee esu Paablu, es ñujxtu Antyokiiu. Ko jyajttu, net ñaymyujkudu ja mubujkputy es tkuyajktu ja neky. ³¹ Es ko ja'ay yajtukwingugajxudu ja neky, net jyantsyxyondaktu ko tmudoodu jotkujk'ajtun. ³² Esu Juudas mut ja Silus, yu Diosu kyugajxy, ni'igu tjomukmoodyu es dyajmujwiinudu myubujkun ja mubujkputujk. ³³ Es ko 'yijty jeky, net ja mugu'uktujk jyugajxudu mudu jotkujk'ajtungajxy, es jyumbijnut jap Jerusalén. ³⁴ Peru Silus oj wye'emy. ³⁵ Paablu esu Bernabee wu'umdu nandu'un Antyokiiu. Jam mut nimayu wiingátypyu ya'uxpuktu es tkajxwa'xtu ja Nindsun'ajtum Diosu 'yayuk.

Paablu tsooñ myumajtsk ok Dios ayuk kajxwa'xpu

³⁶ Es ko waanu 'yijty, net ja Paablu t'anmaay ja Bernabee:

—Jo'om n'okku'ijxum ja nmugu'uk'ajtum ma tugekyu kajpn ma oj ngajxwa'xum ja Jesusu 'yayuk, es n'ijxum wi'ix jam 'yittu.

³⁷ Bernabee jawowán yu Fwank di'ibu xyu'ajtypy Markus. ³⁸ Peru Paablu kyaj twowán yu Fwank, ja'a ko tu naty ñike'egyuty jam Panfilyu es kyaj 'yokpudujkunu ma ya'uxpuktu. ³⁹ Kyaj tkajx'o'oyudu, paaty yo'oywya'xtu. Bernabee mut ja Markus tyujkudu barkoty es ñujxtu Tsyipre, ⁴⁰ per Paablu twin'ijxy ja Silus es muut ñujxtu. Es ko ja myugu'uk ñinu'xtakudu esu Dios myay'ajtun tyu'unxudat, net tso'onda, ⁴¹ es ñajxtu Siryu es Silisyu, es dyajmujwiinudu myubujkun ja mubujkputujk majaty ñaymyúkudu.

16

Timotee tjamyudaty ja Paablu esu Silus

¹ Esu Paablu mudu Silus jyajttu ma Derbe kajpn esu Listru kajpn. Jap tpattu tu'ugu mubujkpu di'ibu 'yawdajtypy yu Jesús. Ja'a txu'aty Timotee. Yu'u tyaak'ajtypy ja israelitu es nan 'yawdajtypy ja Jesús. Esu tyeety yu'u grieegu. ² Es ja ja'ay di'ibu 'yawdajttup ja Jesús ma ja Listru kajpn esu Ikoñ kajpn jyuna'andu ko Timotee jyiky'aty tuy'ajtun muut. ³ Paablu wyowaampy yu Timotee es tjamyuut'ata'añ. Net dyajtsujku waanu ma ja yedyujk'ajtun kudiibu tyuk'ak'átudat yu israelítuty di'ibu tsunaaydyup ma tadu nax, ja'a ko nidugekyu tnija'adyaadyu ko Timotee tteety'áty ja grieegu ja'ay.

⁴ Tugekyu kajpn ma ñajxtu, jam t'awa'anudu myugu'uktujk ja xpujku di'ibu tu dyaky ja apóstuluty esu mujja'aydyujkuty di'ibu ijtup Jerusalén. ⁵ Es du'un yu mubujkputujk myujwiinudu myubujkun es bom bom tmubujktu waanu may ja ja'ayuty.

Paablu yajtuk'ixy ja Masedoñu yedyujk

⁶ Esu *Paablu* mudu jyamyuduty jyakajxwa'xandu ja Diosu 'yayuk ma ñaxwíñudu Asyu, per ja Espírítu Santu kyaj tkupejky. Net ñajxtu ma ñaxwíñudu Frijyu esu Galasyu, ⁷ es jyajttu ma tsyiba'an ja Misyu. Esu *Paablu* twinmaay es tyukya'añ ma ñaxwíñudu Bitiñu, per ja Jesusu Jya'ajun kyaj tkupejky. ⁸ Net ñajxtu kajaa Misyu ñaaxóty, es jyunajktu ma Trouu kajpn di'ibu mejyñbyu'aay. ⁹ Es ja koots ja *Paablu* 'yijxma'ty, es t'ijxy tu'ugu Masedoñu yedyujk tyanu es myunu'xta'agyuty:

—Tunu may'ajtun, min Masedoñu es xypyudákudats.

¹⁰ Ko *Paablu* t'ijxyu tadu ijxma'tun, net uudsuty ndso'oñats es oj nnejxyuts Masedoñu, ja'a ko nnijáwats es ja Dios xymyugajxyuts es ngajxwa'xudats ja oybyu ayuk jam Masedoñu.

Paablu esu Silus jap Filipus

¹¹ Nétats ndujkudu barkoty ma Trouu, es oj nnujxtats tuyu ma ja Samotrasyu islu, es jakumbom njajttats mejyñbyu'aay ma Neápolus kajpn. ¹² Japts ndso'ondu esuts nnujxtu ma Filipus, di'ibu ni'igu myújaty jap Masedoñu. Ja yajkutujkpu kopk tni'ana'amu ko ja ja'ay di'ibu tsunaadyur Filipus nandu'un tmudattu tuj'ajtun éxtamu ja'ayuty di'ibu tsunaadyur Romu. Es jap n'ijttats majtsk tuguk xuu.

¹³ Es ma tu'ugu saabudu, net nnujxtats kajpnbu'ajp mujnuubu'aay. Jap tu'ugu lugaar ma yu ja'ay ñujxtu kajxtákrpu. Es jápats n'uñaadyuats ngajxwa'xtats mut ja toxytyujk di'ibu oj ñaymyúkudu. ¹⁴ Es nidu'ugu toxytyujk txu'aty Lidyu, di'ibu kugajpn'ajtp Tyatiru. Lidyu tye'kypy ja oybyu tsu'unk wit es 'yawdajtypy ja Dios. Ko tmudoo'ity di'ibu *Paablu* kyajxypy, Dios tyukmubujku. ¹⁵ Net ja Lidyu ñubejty mut nidugekyu di'ibáty tsunaadyur ma jyun tyujk, es óknúmts xy'anmaadyuats:

—Pun miits mjúnándur kots uj tuj'ajtun nmubeky ja Jesús, tunu may'ajtun es mmíndut madsu ndujk. —Mukta'aky jyunáñ es nwu'umdats.

¹⁶ Es ma tu'ugu xuu nnujxtats ma ja'ay kyajxta'aktu, nétats oj nbaattu tu'ugu kiixy di'ibu juybyu muduumbu. Ja'a myudajt ja mujku'u wyinma'añ es yu'u mut xyumay. Es ko xyumay, net may ja meen tganaraty ja wyindsún. ¹⁷ Tyadu kiixy xypyanujxtupts mudu *Paablu*, yu'u yaxkeky:

—Tyadu yedyujkaty myuduundur ja Dios Tsajpótmuđu, es tkajxwa'xy ja nitsokun mut miidsuty.

¹⁸ Es du'un 'yadutsy tadu kiixy kanak xuu. Netu *Paablu* jyotmay'e'ky, es wya'kumbijty es t'anmaay ja ka'oybyu:

—Mut ja Jesukristu xyuu n'ane'emy es mbudsúmut ma tadu kiixyu jyot.

Ta ja ka'oybyu myastutu pojun.

¹⁹ Ko ja kiixyu wyindsún t'ijxtu ko kyaj mbaat 'yokxumaayñu es kyaj mbaat 'yokganarajnu ja xumaabyu, net ja *Paablu* es ja Silus tmajtstu es dyajnujxtu ma justisutujk ma muj maay. ²⁰ Es dyajmiindu ma fwezun, es 'yanmaayudu:

—Tyadu israelitu ja'ayuty ni'igu tñibudu'uktu ja ngajpn'ajtam, ²¹ es ya'axpuktu mudu wyinma'añ di'ibu udsajtam kyaj n'axájum es nyajtu'unum, ja'a ko udsajtam nromanuja'ay'ajtam.

²² Net ja ja'ay mut ja fwézyty jyot'ambujktu, es jyunandu esu wyit jyunákut ja *Paablu* esu Silus es twóptut mut ja pejkyepy. ²³ Es ko twojptaay, ta tmánujxtu pujxndugóty, es ttuk'ana'amudu ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtpu es muk t'ixy'it tkwentu'áttut. ²⁴ Es ko oj t'axaju kyutujkun ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtpu, net ja *Paablu* esu Silus oj yajmnejxy pujxndujk ogam es yu tyeky yajnima'tpejty ma moriyu di'ibu tukpa'adu'uty es kadiibu kya'agut.

²⁵ Es ko oj tsyu'pu, net ja *Paablu* mut ja Silus kyajxtáktu es t'uudu Diosu 'yalabanzu, es ja tsimyja'ayuty tmudoo'ijttu. ²⁶ Net myiiñ ja muk ujx, es tmuxijtudyay ja potsy ux'ajp paat. Es net 'yawatstaay tugekyu pujxndujk aa, es jyunajktaay ja kadenu tugekyu ma pujxndujk ja'ayu tyeky esu ky'u. ²⁷ Es ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtpu oj jyotwijy.

Es ko t'ijxy ja pujxndujk aa tu 'yawatsta'ay, netu 'yespaadu tju'ty es ñayya'oogánu. Tu ttijy ja tsimyja'ay kyakta'ay. ²⁸ Net ja Paablu yaxkeky:

—¡Katu wi'ix mnaydyúñuty! Tyáputš uudsaty nidugekyuty.

²⁹ Net ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrpu t'amdooy ja juun, es tyujku pwe'együ jyantsytsyuyiipy mut ja tsu'ugu. Net ñaygyoxtnaaydyáku ma Paablu esu Silusu tyeky.

³⁰ Net dyajpudsuumdu Paablu mut ja Silus, es dyajtuuy:

—¿Tits ndúnur esuts nnitso'ogut?

³¹ Esu Paablu mut ja Silus 'yadsoodu:

—Mmubúkur ja Nindsun'ajtám Jesukristu, es mnitso'ogut. Es pánuty tsunaaydyur ma mjúun mdujk, pún nandu'un myubujktur, nitso'oktur.

³² Net ja Paablu esu Silus tkajxwa'xy ja Jesusu 'yayuk mut nidugekyü nu'unun tsyúunudu ma ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrpu tyujk. ³³ Nan ja koots ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrpu oj tmúnejxy ja Paablu esu Silus ma ja tyujk. Netyu ja koots ñubajttaaydyu niduk juun niduk tujk. ³⁴ Net twooy ja Paablu esu Silus ma tyujk, es dyajkaaydyu, es ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrpu mudu pánuty tsyunaaydyur ma juun tyujk jyotkujkudyaaydyu mut ko naty tmubaktu ja Dios.

³⁵ Jakumbom ja justisu tkejxy ja polusiu ma ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrpu, es tasmátsut ja Paablu esu Silus. ³⁶ Net ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrpu t'anmaay ja Paablu:

—Yu justisu tu kyajxykyéxy es miits nasmátsudut. Es tyam mnújxtut jotkujk.

³⁷ Peru Paablu t'anmaaydyu ja polusiuty:

—Uudsuty romanu ja'ayuty. Es tuts xywyoptu mayja'ayóty es kyajnumts xyajjustisu-paattuts, es tu xpyujta'aktuts pujxndugóty. ¿Es tii, tyámudsu net xyñasmatsuya'andu ayu'udsyu? ¡Pes kyaj! Wa'an ku'um tmiñ es xyajpudsúmuduts.

³⁸ Ta ja polusiu oj t'anuumu ja justisuty ko Paablu esu Silus romanu ja'ay yu'ujuty. Net ja justisu tsyú'kudu es jyotmay'o'ktu. ³⁹ Net myiindu ja justisu es trujktsoodu ma'xun ma ja Paablu. Es net dyajpudsuumdu Paablu esu Silus, es t'anmaaydyu:

—Tunu may'ajtan, tsoonda ja yaajuty.

⁴⁰ Ko pyudsuumdu pujxndugóty ja Paablu mudu Silus, net ñújxtu ma Lidyu tyujk. Es jap t'ijxtu ja myugu'uktujk, es tjotmukmoodyu nidugekyü. Net tsyo'onnuudu ja Paablu esu Silus.

17

Paablu jap Tesalóniku

¹ Ta ñajxtu ma Anfípolis kajpn esu Apoloñu kajpn, es net jyajttu ma Tesalóniku kajpn. Jap tu'ugu israelítudyu tsyajptujk. ² Paablu, éxtum jaayumu naty ttuñ, ñejxy saabudu saabudu jap tsajptugóty tuguk sumaan, es tmumadya'aky, ³ du'un ttuk'ixy es wa'ats t'awa'anu wi'ix ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ ko koonum yu Kristu 'yayówat es jyikyryúkut ma ja o'kun, es jyunañ:

—Tyadu Jesús di'ibuts uj ngajxwa'xypy mut miidsuty, yu'u Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es tkejxy.

⁴ Net naaguty ja israelítuty tmubujktu es ñaymyujku mut ja Paablu esu Silus. Nandu'un tmubujktu maygyrieegu ja'ayuty di'ibu 'yawdajttur ja Dios, es mayu toxutyujk di'ibu ijttur windsu'ugu. ⁵ Paaty ja israelítuty di'ibu kyaj tmubujktu tja'adu naywyin-naxu, es ñaymyujkudu yedyujk di'ibu axuk ja'ay es yax jyojktu ma tugekyu kajpn. Net ñújxtu ma Jasonu tyujk, tyukuya'andu es dyajpudsuma'añ ja Paablu mut ja Silus, es trujta'aga'andu mayja'ay winduuy. ⁶ Per ko kyaj tpattu Paablu mut ja Silus, net trajudojttu ja Jasón es mut ja myugu'uguty di'ibu naty jap, es dyajnújxtu ma justisu, es yax jyojktu:

—Tyadu yedyujkuty di'ibu yajma'ttaapy tugekyu naxwíñudu, tu yaa jya'ttu, ⁷ esu Jasón tu dyajjajta'aky ma tyujk. Nidugekyu yu'ujuty myúdsip'ajtypy ja yajkutujkpu kopku 'yana'amun, es jyuna'andu ko ta jatu'ugu rey di'ibu xyu'ajtypy Jesús.

⁸ Ko tmūdoodu tyaadu ja ja'ayuty esu justisutujk, net jyotmay'o'ktu. ⁹ Net ja Jasón esu myugu'uguty tkumultujjktu, es yajnasmajtsudu.

Paablu esu Silus jap Bereeu

¹⁰ Ko kyoodsanu, net di'ibu myubujktu Jesús dyajtso'ondu Paablu esu Silus, es ñujxtu Bereeu. Ko jyajttu jap, ta ñujxtu ma ja israelítudyu tsyajptujk. ¹¹ Tyadu israelítaty ni'igu t'axájudu amumdu'uk jot ja 'yuxpukun kudiinumu Tesalóniku, es bom bom t'uxtaaydyu ma ja Diosu jyaaybyajtun pun tuj'ajtun éxtumu jyuna'andu Paablu mut ja Silus. ¹² Es nimayu taadu tmubujktu, es nandu'un tmubujktu di'ibu grieegu ja'ayuty, yedyujk es nandu'un toxytyujk di'ibu ijttup windsu'ugu. ¹³ Es ko tnija'adu Tesalóniku israelítaty ko tamu Paablu esu Silus tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk jam Bereeu, net ñujxtu jam es dyajnayñibu'kudu. ¹⁴ Per ja Paablu myugu'uguty tkajxtu ma ja jikymyejyñbya'a, es ja Silus esu Timotee wu'umdu Bereeu. ¹⁵ Es di'ibu jyamyudajttu Paablu myunujxu extu ma ja Atenus kajpn. Net jyumbijttu mut ja Paablu 'yayuk esu Silus mut ja Timotee ñaybyaadudut tsojk Atenus.

Paablu jap Atenus

¹⁶ Ko ja Paablu t'awixy ja Silus mut ja Timotee jap Atenus, net jyantsyjtymay'e'ky ko t'ijxy jap kajpnóty omyaaty tapu agojwinnax. ¹⁷ Paaty ttukmumadyaktu ma ja tsajptujk mut ja israelítaty es mut di'ibu kyaj 'yisraelítaty di'ibu Dios 'yawdajttup jap, es nandu'un ttukmumadyaky bom bom di'ibu mut ñaybyaadyuty ma maay. ¹⁸ Jap tpaty ja ja'ayuty di'ibu ñi'uxpukup epikuureus esu wiinkpu di'ibu 'yuxpejkyru ja estoykas. Net yu'ujuty ñaymyugajxudu mut ja Paablu. Tap di'ibu junán:

—¿Wi'ix xy'anuumya'añanmu tyadu yedyujk di'ibu ku'ayuk es kyaj ti tnijawu?

Esu wiinkpu junandu:

—Yu tyaadu ya'uxpuka'añ es n'axájum wiink ja'ayu dyios.

Tyaadu junán ko Paablu tkajxwa'xy ja ayuk ko ja Jesús jyikyryejky es ja'aguyjxmu ja'ay jyikyryúktut nandu'un. ¹⁹ Netu Paablu dyajñujxtu ma tu'ugu it txu'aty Areópagu, ma ñaymyúkuudu es ñaywyinma'añmyo'oyudu. Jap t'anmaaydyu Paablu:

—¿Ti uxpukun myajmiimpy tyamu jembyu? Udsuty nnijawuyándupts. ²⁰ Paadyuts nyajtyu ko xumyadya'aky yu wiinkpu. Yu'uts nnijawuyaambyuts ti 'yandijpy.

²¹ Paaty junandu mut ko nidugekyu Atenus ja'ay es nandu'unu wiink ja'ay di'ibu tsunaay jap, yu'u myudowaampy ja jembyu uxpukun es tmadya'aga'añ ja jembyu ayuk.

²² Netu Paablu tyunaaye'ky ma jam ja ja'ayuty Areópagu, es t'anmaay:

—Miits Atenus ja'ayuty, tats n'ixy omyaaty ko miits xyjantsy'awdattu di'ibu mwind-su'kudup. ²³ Es kots tu njudity kajpnóty, tats n'ixy ma tu'ugu m'artáluty 'yity kuxja'ay: “Yaa n'awdajttum ja Dios di'ibu kyaj n'ixy'ajttum.” Pes oy. Ja di'ibu miits m'awdajttup, oy xykya'ix'attu, ja'ats miits ndukmugajxándup.

²⁴ Ja Dios di'ibu yajkoj ja tsajp esu nax es nu'un ya naxwiiñ 'yity, yu'u windsun'ajtp ma tsajp es naxwiiñ. Kyaj ja'a tsyuanu tsajptugóty di'ibu ja'ay kyojttup, ²⁵ nan kyaj tyugoy'ajtxuty es ja ja'ay pyudúkudut, ja'a ko yu'u nidugekyu xyajxájum, es xumyo'oyum ja njiky'ajttun'ajttum es tugekyu di'ibu nmudajttum.

²⁶ Yu'u tugekyu tu dyajkojy ja naxwiiñdu ja'ay mut je'eyu ti'igyu ne'pyñ, es tu dyaky ja lugaar esu tiempu ma tsyuanudut nidugekyu naxwiiñdu ja'ay. ²⁷ Es ja Dios tu tpujta'aky tugekyu es ja ja'ay 'yuxta'ayudut es pyaadudut, mut ko tuj'ajttun kyaj jagam 'yity ja Dios. Taa ja'a ma udsajttum nidu'uk nidu'uk. ²⁸ Ja'a ko Dioskuyjxm njiky'ajttum, nyu'xum es n'ijttum. Extum nandu'un junán nidu'uguty miidsu mjaabyuty: “Udsajttum xy'u'unk'ajttum ja Dios.”

²⁹ Ko udsajttum xy'u'unk'ajttum ja Dios, kyaj njuna'anum ko Dios yu'u éxtumu awinnaxu ooru, platu o tsaa, di'ibu ja'ay kyejpy éxtumu kyuum winma'añ. ³⁰ Dios kyaj ttukkumudooy yu ja'ayuty ko kyaj 'yawdátuty ma naty kyajnum tnijawudu. Per tyam 'yane'empy mut nidugekyu naxwiiñdu ja'ay es dyajttugátstut ja wyinma'añ es t'awdátut ja Dios. ³¹ Paaty ja Dios tpujtáky tu'ugu xuu ma tpayo'oya'añ yu naxwiiñdu ja'ay mut

ja tɔy'ajtɔn mɔt ja'agyɔxm ja ja'ay di'ibu tɔ twin'ixy; es twinmɔ'añ'ijxy nidɔgekyu ja'ayɔty mɔt ko dyajjikypyejky tadɔ ja'ay.

³² Ko tmɔdoodɔ Atenɔs ja'ay mɔ jyikypyejky ja o'krɔty, tam ja ja'ayɔty di'ibu tyukxiktɔ, esɔ wiinkrɔ jyunandɔ:

—Jaadsɔ tadɔ nmɔdoo'ittɔt ko jatɔgok mgajxɔt.

³³ Net ja Paablɔ tɔyo'oñ. ³⁴ Es nija'ajɔty di'ibu myɔdoodɔ tmɔbɔjktɔ es tranɔjxtɔ Paablɔ. Es tu'uk txɔ'aty Dyonis, di'ibu ijtp justisɔ jap Areópaga, es nandɔ'un tu'ugu toxytyɔjk di'ibu xyɔ'ajtypy Dámarɔs, es nandɔ'unɔ wiingátyryɔ ja'ayɔty myɔbɔjktɔ.

18

Paablɔ jap Korintɔ

¹ Netɔ Paablɔ tɔyo'oñ Atenɔs es ñejxy mɔ Korintɔ kajpn. ² Es jap tpaty tu'ugu israelitɔ di'ibu xyɔ'ajtypy Akilɔ, jap kyugajpnɔty mɔ Pontɔ ñax es naamnɔmɔ naty tɔyooñ Italyɔ mɔt ja ñɔdo'oxy Prisilɔ, es jyajty Korintɔ, ja'a ko ja yajkutujkrɔ kopk Klaudyɔ tni'ana'amɔ es nidɔgekyu israelítaty tɔyondɔt Romɔ. Netɔ Paablɔ ñejxy tku'ixa'añ ja Akilɔ esɔ ñɔdo'oxy Prisilɔ, ³ es mɔt ko yɔ'ujɔty nandɔ'un ya'o'oyɔdɔp yɔ wit tɔjk éxtɔmɔ Paablɔ dya'oyɔ, paadyɔ Paablɔ oj wye'emy mɔt yɔ'ujɔty, es tmɔttuunmijky. ⁴ Es saabɔdɔ saabɔdɔ Paablɔ ñejxy mɔ tsajptɔjk es t'anɔmɔ israelítaty es di'ibu kyaj 'yisraelítaty, ko Jesús yɔ'u dɔ'un ja Kristɔ es tmɔbɔktɔt.

⁵ Tɔyo'ondɔ Masedoñ yɔ Silɔs mɔt ja Timotee es jyajty Korintɔ. Net ja Paablɔ tmastuty ja wyit tɔjk tuunk es tkajxwɔ'xɔn mɔt ja israelítaty ko tɔy'ajtɔnɔ Jesús yɔ'u dɔ'un ja Kristɔ di'ibu yɔ'ujɔty 'yawijxtɔp. ⁶ Per ja israelítaty net jyot'ambɔjktɔ es t'anmaaydyɔ wi'ixáty ja Paablɔ. Netɔ wyit twinxijty ja Paablɔ éxtɔmɔ ijxwɔ'umɔn ko kyajpɔ israelítaty tmɔbɔkɔ'añ, es t'anmaay:

—Miidsuty kɔ'um mmɔdajttɔp ja peky mɔt ko kyaj xytsyegy ja nitsokɔn. Es ɔj kyajtsɔ peky nmɔdaty. Es tyam nɔjx ngajxwɔ'xa'añɔts mɔ ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty.

⁷ Net ja Paablɔ tɔyo'oñ mɔ tsajptɔjk es ñejxy mɔ tyɔjku Tisyɔ Justɔ di'ibu Dios 'yawdajtypy, di'ibu tɔyɔnaapy jap tsajptɔjk pɔ'aay. ⁸ Esɔ Krispɔ yɔ'u naty windsɔn ijtp mɔ ja tsajptɔjk, es mɔt nidɔgekyu di'ibu naty tsɔnaaydyɔp mɔ ja jyun tyɔjk myɔbɔjktɔ ja Nindsɔn'ajtɔm Jesús ko tmɔdoodɔ di'ibu Paablɔ kyajx, es nandɔ'un may ja Korintɔ ja'ay tmɔbɔjktɔ ja Jesús es ñɔbajttɔ. ⁹ Net ja Nindsɔn'ajtɔm Jesús t'anmaay ja Paablɔ koots mɔ tu'ugu ijxmɔ'tɔn, es jyunáñ:

—Katɔ mdsɔ'ugu. Kajxwɔ'x'adɔ'uts. Katɔ m'amóñ. ¹⁰ Ɔjts mij mɔt n'ity. Ni pɔn wi'ix mgatúnɔdɔt. Taa may ja ja'ay di'ibɔts ɔj xytyɔbɔkándɔp mɔ tyɔdɔ kajpn.

¹¹ Net ja Paablɔ wye'emy Korintɔ tuk jɔmɔjt jakujm, es dya'uxpeky ja ja'ay mɔt ja Diosɔ 'yayuk.

¹² Es óknɔm 'yijty gobernador yɔ Galyón mɔ Akayɔ ñax. Es net ja israelítaty ñaymyujkɔdɔ es tmɔdsiptso'ondɔ Paablɔ, es dyajpnɔjxtɔ mɔ justisɔtɔjk. ¹³ Es t'anmaaydyɔ gobernador:

—Tyɔdɔ ja'ay yɔ'u 'yanmaapy ja ja'ayɔty ko t'awdáttɔt ja Dios es kudii éxtɔm jyunáñ ja n'ana'amɔn'ajtɔm.

¹⁴ Paablɔ myɔgajxaambyɔ naty ja gobernador ko ja gobernador t'anmaay ja israelítaty:

—Pɔnɔ tyɔdɔ ja'ay tɔ tyuundɔgóy o pɔn mɔjɔ pyegy, tyámɔts nmɔdówɔt yajxón es ndúnɔt ja justisɔ mɔt miits israelítaty; ¹⁵ per ja'a ko kyaj dyɔ'unɔty, miidsuty tyam m'ɔundɔ mɔt je'eyɔ ayuk es ja'ay xyɔujɔty es miidsɔ m'ana'amɔnɔty, paaty ixtɔ kɔ'um miidsuty. Ɔj, kyajts n'ity fwez mɔdɔ tadɔ winmɔ'añ.

¹⁶ Es net dyajpɔdseemy mɔ jap ja justisɔtɔjk. ¹⁷ Net nidɔgekyu grieguty tmajtstɔ ja Sóstɔnɔs di'ibu ijtp windsɔn mɔ ja tsajptɔjk, es twojptɔ justisɔtɔjk wyinduuy mɔ ja gobernador Galyón. Per ja Galyón kyaj ttuunɔ kwentɔ yɔ tyɔadɔ.

Paablɔ jya'ty jatɔgok Antyokiin es tɔyooñ myɔdɔgɔk ok Dios 'yayuk kajxwɔ'xɔ

¹⁸ Paablu wye'emy kanak xuu jap Korintu. Es net ñayjyugajxu mut ja myugu'uktujk. Taa tyujkanu barkoty es ñujxtu mut ja Akilu esu Prisilu ma Siryu ñax. Ko kyajnum tyuku barkoty jap Senkreeu, Paablu ñaygyuka'ptaayu es tkuydyunut éxtam twandaky. ¹⁹ Es ko jyajty ma Éfesu kajpn, netu Paablu tnikey ja Prisilu esu Akilu es ñejxy ma tsajptujk, es myadya'aga'añ mut ja israelítuty di'ibu jap naymyujkadur. ²⁰ Es ja israelítuty myunu'xtáku es waanu 'yakwu'umut, peru Paablu kyaj t'a'ijxu. ²¹ Net ñayjyugajxu mut yu'ujuty, es t'anmaay:

—Ja'a kots n'ita'añ Jerusalén es nduna'añuts ja xuu di'ibu wingoomp. Per mínupts jatugok pun junaamp ja Dios.

Net tsoyo'ón Éfesu es ñujxnu barkoty. ²² Ko jyajty Sesareeu, ta ja Paablu pyatujku Jerusalén es tkajxpe'xy ja mubujkputujk di'ibáty naymyujkadur jam. Es net jyujptáky Antyokiin. ²³ Jap wye'emy jekyjyawu. Net tsoyo'ón jatugok es tku'ijxy kajpngajpn ma Galasyu ñax es Frijyu ñax, es dyajmujwiinudu myubujkun nidugekyu púnuty 'yaxájudu Jesús éxtamu Kristu.

Apolus jap Éfesu

²⁴ Es ma tadu tiempu jyajty jap Éfesu tu'ugu israelitu di'ibu xyu'ajtypy Apolus. Jap kyugajpnuty Alejandriin. Es jantsy oy tkajxwa'xy, es ñija'ap yajxon ja Diosu jyaaybyajtun. ²⁵ Tu tjaty ja Nindsun'ajtum Jesusu 'yuxrújkun es tsuj es wa'ats tkajxwa'xy ja Jesusu jya'a, oy yu'uyu je'eyu tniyawu di'ibu Fwank Yajnubajtrú tyuk'uxrújk ja ja'ayuty. ²⁶ Netu Apolus muk aa muk jot tkajxwa'xy ma ja tsajptujk. Es ko tmudoodu Prisilu esu Akilu, net yajwooy abeky es ya'uxrújknudu waanu oy mut ja Jesusu 'yuxrújkun esu ñitsokun. ²⁷ Ko Apolus ñujxáñ ma Akayu ñax, ja myugu'uktujk di'ibu myubujktu jap Éfesu tjaadyu tu'ugu neky mut di'ibu myubujktur jap Akayu, es t'axájut yajxon yu Apolus. Ko Apolus jyajty Akayu, net trupujkadu ja'ayuty di'ibu tu t'axájudu Jesús éxtamu Yajnitsókrú mut ja Diosu myay'ajtun. ²⁸ Es mayjya'ayóty ja Apolus oj ttukkutuku israelitu ja'ayuty ko trupáky yajxon ja ñiwiin ñidu'u, es ttuk'ixy ma Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko Jesús yu'u Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es tkejxy. Es kyaj mbaat ja israelítuty ñakyjyuna'andu ko kyaj tuy'ajtun.

19

Paablu jap Éfesu

¹ Es ko Apolus 'yijty Korintu, netu Paablu tninajxnu tun kopk. Ta jyajty Éfesu ma tpaty naagadyu ja'ay di'ibu myubujktur. ² Esu Paablu dyajtuuy:

—¿Tu xy'axájudu miidsuty ja Espiritu Santu ko xymyubujktu?

Net 'yadsoodu:

—Ni je'eyuts tu ngamudoy ko jyaadyu Espiritu Santu.

³ Netu Paablu dyajtuuy:

—¿Di'ibu nubajtun maut tu mnubety miidsuty?

Es 'yadsoodu:

—Extam ja Fwank Yajnubajtrú oj yajnubéty.

⁴ Esu Paablu 'yanmaay:

—Fwank oj dyajnubéty ja ja'ay di'ibu naty tu jyodumbittu, es t'anuumudu es tmubúktut di'ibu ja miimp óknun, ja'a 'yandijpy ja Jesús.

⁵ Es ko tmudoodu tyaadu, net nubajttaadyu mut ja Nindsun'ajtum Jesusu xyuu. ⁶ Es ko ja Paablu tku'unikooñ ja ja'ayuty, net ja Espiritu Santu ñimiinudu, es ja ja'ayuty tkajxtu wiingátypyu ayuk es tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk. ⁷ Nimajmajtskun ja yedyujk wyínuty.

⁸ Tuguk po'o Paablu oj yo'oy ma ja tsajptujk, es ni nu'un kyaja'aw kyatsuk'ku tmugajxy ja ja'ay es tmubúktut wi'ix ja Diosu kyutujkun. ⁹ Per tap ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmubujktu di'ibu Paablu kyajxyru, es kyajxtu axuuk mut ko yu'u tranujxtu ja Jesús éxtam ja Kristu. Net ja Paablu tsoyo'ón ma ja tsajptujk es tmunejxy ja di'ibu myubujk ma Tiranu 'yeskwelu, es jap maut ñaygyajxudu bom bom. ¹⁰ Du'un ya'uxpejky majtsk jumujt, paaty nidugekyu

ja ja'ay ojts tniǰáwudu ja Jesusu 'yayuk jam Asyu ñaaxóty, du'un di'ibu israelítuty es nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ¹¹ Es ja Dios ttuun jantsy muj ja muj'ajtun mut ja Paablu. ¹² Esu ja'ay ttuknimiindu Paablu yu payu esu wit, esu Paablu je'eyu yajtukpáty ja wit, es yajtukninixtu ja puma'ay es 'yagudaktaaydu. Es púnu ka'oybyu myudajttur, nandu'un pyudsuumda'ay.

¹³ Es jap nija'ajuty ja israelítuty di'ibu juidjttur kajpngajpn es dyajpudsúmda ja ka'óybyuty di'ibu ja'ay myudajttur. Ta tjayajpudsúmandu ja ka'óybyuty mut ja xyuu ja Nindsun'ajtam Jesús, es t'anmaaydu ja ka'óybyuty:

—Ujts mij n'ane'empy Jesús xyugyujxm di'ibu Paablu kyajxwa'xypy, jpuudsúmda!

¹⁴ Es du'un tyuundu nijuxtuk tukka'ax yu Eseevu, israelitu teedywyindsúnu myaanguty. ¹⁵ Es tugok ko du'un ttunandu, ja ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtypyu net 'yadsoojú:

—N'ixy'ajtypyats ja Jesús, es nija'abuts pún ja Paablu, per miidsuty, ¿mbúnu du'un miidsuty?

¹⁶ Esu tyadu yedyujk di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu, net kyuxpujty ja'ay ñikujxy es axuuk ttuun nidugekyu, yajwojptaaydu tugoty, es dyajkaktaaydu niwa'ats uxwa'ats es tsyayujttaaydu. ¹⁷ Es ko tniǰá'adu nidugekyu di'ibu tsunaayduur jap Éfesu, israelítuty es di'ibu kyaj, net tsyu'kudyaaydu es twindsu'kudu ja Nindsun'ajtam Jesús.

¹⁸ Nandu'un may di'ibu myubujktu myiindu mayjya'ayóty es tnigajxtu ja pyeky di'ibu tu ttundu, ¹⁹ es may yu ja'ayuty di'ibu tu ttuun yu brujú winma'añ, dyajmiindu ñeky es tnino'ktu mayjya'ay wyinduuy. Es ko twijsttu ja kywentu nu'un ja ñekyu tsyoo, ja'a twijtspuudsúmda justyikxymyujk milu platu meen, es tu'ukru platu du'un éxtam tuk xuu yajmujúy yu tuumba. ²⁰ Es du'un oj ñejxy ja Diosu 'yayuk oymyaaty es dya'ijxu myuk'ajtan.

²¹ Es ko tyadu ñajxy, net ja Paablu jyunañ ñuxa'añ Jerusalén, es ñaxa'añ Masedoñ es Akayu. Nandu'un jyunañ ko tsyoonut Jerusalén, ta ñuxa'añ Romu. ²² Net tkejxy jap Masedoñu nimajtsku pyudujkubu, Timotee mudu Erastu, esu Paablu 'yakwe'emy ma Asyu ñax.

Mayjya'ay ñayya'ax ñayjyókudu Éfesu

²³ Es ma tadu tiempu ja ja'ay ni'igu ttuk'ya'ax ttukjoktu jam Éfesu mut ja'agyujxm púnuty pyanujxtur ja Jesús éxtam ja Kristu. ²⁴ Tamu naty tu'ugu plateeru di'ibu xyu'ajtypy Demetru. Tadu Demetru ya'agojwinnajxypy mudu platu ja tsajptujk ma t'awdattu Dyanu, es net tteeky ja tsajptujku'unk. Ni'igu myeeñbyaattu ja Demetru es púnuty muut tyundu. ²⁵ Paadyu Demetru dyajnaymyujkudu ja ja'ay di'ibu tyuunk'ajttubu tadu tuunk, es t'anmaaydu:

—Mugu'uktujk, miits mnija'adur ko tyadu tuunk, yu'u muut ja jiky'ajtan ñaxy yajxon. ²⁶ Per miits m'ijxtur es mmudoodur ko tadu Paablu jyuna'añ ko yu dios di'ibu yedyujk kyoj ya'o'oyudur, kyaj yu'u Dyíosuty. Es du'unu mayjya'ay ttukmubeky, kyaj yaayuty Éfesu, nandu'un ma tugekyu Asyu ñaxwíñudu. ²⁷ Nugo tyadu t'okkudsu'ugua'ajnu, kyaj yu'u je'eyu ko nduunk'ajtam kyutugóyut, nandu'un tsojk nujkx pún kyaj t'okmujpújtáknú yu ndaak'ajtam Dyanu tsyajptujk, nan tsojk nujx kyutugooyñ ja myuj'ajtan yu ndaak'ajtam Dyanu, di'ibu tyam 'yawdajtypy ja ja'ay ya Asyu es tugekyu naxwíñudu.

²⁸ Ko tmudoodu tyadu ja ja'ayuty, net jyot'ambujktaaydu es yax jyojktu:

—jMuj kujxm yu Dyanu di'ibu Éfesu ja'ay wyindsu'kudur!

²⁹ Es du'un ja ja'ayu wyinma'añ jyo'ptaaydu ma tugekyu kajpn. Es net tmajsttu ja Paablu jyamyuut di'ibu xyu'ajtypy Gayu esu Aristarku, nimajtsku tadu yedyujk jap kyugajpnuty Masedoñu, es dyajnuxtú tpawijts tpajudojttu ma ja kyumdattujk, ma ñaymyujkudu mayjya'ay. ³⁰ Net ja Paablu nandu'un jyatukuyáñ jap es tjamugajxáñ ja mayjya'ay, per ja di'ibu myubujktu kyaj ñasmajtsu. ³¹ Es nandu'un naaguty ja Paablu myutnaymyaayubu di'ibu kuduunk'ajttur Asyu, 'yanmaay ko kyaj tyúkut jap. ³² Es

ma ja mayjya'ayu naty jap ni'igu jyantsyya'ax jyantsyjoxta, tam tuk peky di'ibu wiink junándur, es jatuk peky nan wiink. Ni kyayajjaygyúku ti dun kyajxtur o ti dun ko ñaymyúkudu. ³³ Es nija'ajuty di'ibu jap ttukmumadyaktu yajxon ja Alejandra wi'ixu naty 'yadu'utstu. Es ja israelítuty tsojktu esu Alejandra ñiwa'kpuðsumudut ma ja mayjya'ayun. Net t'adijwa'xtu ja ja'ayuty es dya'awatsta ja tu'u es tmunujxtu ja Alejandra mayjya'ay wyindum. Es yu'u ttuk'ijxy ja ky'u es 'yamóndut es jyakajxáñ mut yu'ujuty. ³⁴ Per ko tnija'adu ko yu'u 'yisraelítuty, net yax jyojktu nidugekyu oy majtsk oorun:

—¡Muj kujxm yu Dyanu di'ibu Éfesu ja'ay wyindsu'kadur!

³⁵ Net ja Éfesu uskribaan dya'amooñ ja ja'ayuty, es t'anmaay:

—Mugu'uktujk, Éfesu ja'ayuty, nidugekyu naxwíñudu ja'ay ñija'adur ko tyadu Éfesu kajpn yu'u 'yawdajtypy yu Dyanu es tkwentu'attu yu Dyanu 'yawinnax di'ibu kudak tsajpótm. ³⁶ Es kyaj mbaat pún jyuna'añ ko kyaj tyuy'ajtunuty. Paaty amondu es winmaydyu yajxon pún ti mdunándur. ³⁷ Yu tadu yedyujkuty di'ibu miits tu xyajmíndu, kyaj tu tmaatsta tiity jap tsajptugóty es kyaj wi'ix jyuna'andu axuuk mudu ndios'ajtum Dyanu. ³⁸ Es punu Demetru esu di'ibu muut tyundu myudajtypy ja tuy'ajtun, es pún ñi'umnyaaampy, pes taa yu fwez es taa yu justisutujk. Jam mbaat t'awanu es tkuyákut ja tyuy'ajtun nidu'uk nidu'uk. ³⁹ Es pún miits mmudajttur jatu'ugu u'unun, pes mugajxtu justisutujk ko ja'ay yajnaymyúkudu esu junta xytyúndut yajxon. ⁴⁰ Ja'a ko pún yu'u gobyeeñu tnijawut di'ibu tyam mduundur, mbaat xpyekymyo'oyum éxtumu tsiptuumba, mut ko kyaj mbaat nmo'oyum yu tuy'ajtun di'ibu tyam mduundur.

⁴¹ Es ko tyaadu du'un jyunañ, net t'anmaay ja ja'ay es ñujxtaayñut.

20

Paablu jyudity Masedoñu es Gresyu

¹ Es ko ñajxy ma ja'ay ya'ax jyoxtu, net ja Paablu dyajnaymyujku ja di'ibu tu tmubeky ja Jesús, es tmooydyu ja kajxwíjún. Net ñaymyastuttaayudu. Ta ñejxy Masedoñu, ² es tku'ijxy kajpnajpn, es ni'igu tjomukwingajxudu ja myugu'uktujk mut ja 'yayuk, es óknun jyajty Gresyu. ³ Jap wye'emy tuguk po'o. Es ko jap tsoonáñ es ñujxáñnu barkoty Siryu, net tmudooy ko ja israelítuty tyuna'añuty axuuk. Paaty ja Paablu jyunañ ko jyambítut tekyky'um es ñaxut jatugok Masedoñu. ⁴ Net jyamyut'ajtudu ja Sópatru, myaangu Pirru, di'ibu kugajpn Bereeu, ja Aristarku mut ja Segunda di'ibuty kugajpn Tesalóniku, ja Gayu di'ibu kugajpn Derbe, ja Timotee, es nandu'unu Tíkiku mut ja Trófimú di'ibu tso'ondur ma Asyu ñax. ⁵ Tyadu mugu'uktujk tu ñajxtu jawyiin es tu xy'awíxtuts ma Troux kajpn. ⁶ Es uudsuty n'awijxyuts ja pasku xu, es óknun ndso'oñuts Filipus barkoty. Ja kyummugoxk xu nnybyáttuts mut ja nmugu'uktujkuts jap Troux, es jap nwu'umuts jxtujk xu.

Paablu mudu mubujkputujk jap Troux

⁷ Es ma ja domingu xu, net uudsuty nnyaymyujkudu mut ja mubujkputujk, es ja tsajkaaky ajtujukwa'xut éxtumu Nindsun'ajtum Jesús tnastu'unu. Paablu yu'u ya'ux-pujkudu tsu'p paat, mut ko tsoona'añu naty jakumbom. ⁸ Es tapu naty tu ñaymyúkudu ma tu'ugu kwartu kujxmbu, ma naty mayu lampru tyoy. ⁹ Es tu'ugu uná'k di'ibu xyu'ajtypy Eutiku, tamu naty 'yu'uñu ventanu agu'uy. Ko Paablu jantsy jeky kyajxy, ta ja Eutiku ja tsuu pyátunu. Ko myanajxy, ta kyumaanajxy ma tuguk niku'uytu tujk. Ko oj dyajpudu'uktu, tu naty 'yo'knú. ¹⁰ Net ja Paablu jyunaiky ma ja Eutiku es tmáneñ, es t'anmaay ja myugu'uktujk:

—Katu mjotmay'ooktu. Jiigyu'u.

¹¹ Net ja Paablu pyejty jatugok es dyajwa'xy ja tsajkaaky, es kyaaydyu. Es net tmugajxtu extu ko xyuñu. Ta tso'oñ. ¹² Ja ja'ay di'ibu jam dyajnujxtu ja Eutiku jiiky, ni'igu ja'a wyu'umdaaydyu jotkujk.

Paablu ñejxy Miletu

¹³ Es ko Paablu ņūjxa'añ tekykyu'am, net jyunāñ ko uudsuty nūjxtupts jawyiin barkoty es nnyabyaādudats Asu. ¹⁴ Es ko nnyabyátudats mut ja Paablu jap Asu, ta yu'u tyujku barkoty ma uudsuty, es oj nnyajxtats ma Mitilene. ¹⁵ Es ndso'oñuts jap jakumbom es nnyajxtats Kiiu. Ja kyumdugak xuu njajttats ma Samos. Ja kyummajtaxxuu nbe'xyuts waanu jap Trojilyu. Taanum njajttats Miletu. ¹⁶ Es kom ja Paablu kyaj mayu tiempu tmudaty Asyu, kyaj ņūjxāñ Éfesu, ja'a ko tsejkyu jya'ta'añ jap Jerusalén es dyajnaxa'añ ja Pentukostés xuu.

Paablu tmugajxy ja Éfesu mubujkputujk

¹⁷ Es ko 'yijty jap Miletu, net tnigajxu ja mūjja'aydyujk di'ibu ijttap ma mubujkputujk ņaymyúkudu jam Éfesu. ¹⁸ Es ko myiindu, net ja Paablu t'anmaay:

—Miits nnija'adup wi'ixuts uj nnyajyagyépyuty extu ma nmiin jawyiin ma yu Asyu ņaxwíñudu. ¹⁹ Tugekyu ja tiempu mats n'ijty mut miidsuty, nmaduñuts ja Nindsun'ajtam Jesús yuunk naxypy, es nya'axyuts mudu winnuu, es kanak peky di'ibuts tsip nyajñajx ja'agyujxm kots axuuk xytyuundu ja israelitu ja'ayuty. ²⁰ Ngajxwa'xyuts tugekyu di'ibu oy mut miidsuty, es nya'uxpuktu tsajptugóty es ma mdujkuty. ²¹ Es tuts n'anuumu ja israelítuty es di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es jyumbíttut ma Dios es tmubúktut ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ²² Tyámuts nnejxy Jerusalén, es xkyéxyuts yu Espíritu Santu, ni nganijáwuts wi'ixuts jap njátut. ²³ Je'eyuts nnijawu ko majatyu kajpn mats naxy, yu Espíritu Santu xy'anuumuts kots ndákat pujxndugóty es n'ayówudats. ²⁴ Per mudu tyaadu kyajts ndsu'ugu. Esu njiky'ajtunuts kyaj ti ttsooty mut uj, ko je'eyu nyajkúxut yu nduunguts di'ibuts tu xymyo'oy yu Nindsun'ajtam Jesús es n'anuumut ja oybyu ayuk ko Dios tsyejpy yu naxwíñudu ja'ay.

²⁵ 'Es tyam nnija'abuts tūy'ajtun ko ni pún miidsuty di'ibu tu nya'uxpékyuts wi'ix ja Dios yajkutiky, kyajts xyñakywyin'íxtut. ²⁶ Paaty tyam n'anuumuya'andu ko kyajts uj miits xypyky'íxtut ko m'ooktat pekyoty, ²⁷ mut ko tu n'awanu tugekyu yu Dios ja 'yayuk es kudiibu myajtugóyudut. ²⁸ Naygywentu'átudu, es nandu'un kwentu'attu ja mubujkputujk ma yu Espíritu Santu tu mbujta'agyuty es xkywentu'áttut nidugekyu ja ja'ay di'ibu pyojputy tu tkubajtxuty yu Nindsun'ajtam Jesukristu mut ja kyu'am ne'pyñ kruuzkujxm.

²⁹ 'Es nnija'abuts kots nnyajxut, net myínut wiink ja'ay di'ibu yajtugoyaampy yu di'ibu myubujktap ja Kristu, éxtamu waxka'uk di'ibu awa'an es dyajtugóy yu borreegu. ³⁰ Nandu'un nija'ajuty miidsuty kú'am pyedu'uga'añ, es mmo'oya'anudu yu wiinkpu xprujkun di'ibu kyaj tyu'ajtunuty, es ttukpanūjxa'añ di'ibu tyam myubejkyu ja Jesús. ³¹ Paaty mnaygywentu'átudup. Jamyatstu ko tūgak jamujt, xuuñ es koots, jibuts ko nmo'oy yu kajxwíjūn nidu'uk nidu'uk miidsuty.

³² 'Mūgu'uktujkuty, tyam n'anuumudu ko wu'umdu mut ja Dios es kuydyundu ja ayuk di'ibu 'yawa'anup wi'ixu Dios xytyu'unxum ja may'ajtan. Tadu ayuk tmudaty ja muk'ajtan es xyajmuk'ajtam nidugekyu es xkyurujkam tsajpótm es n'ijtum mut yu'u di'ibáty myubujktap ja Jesús. ³³ Kyajts uj ni na'a tu ndseky ni púnu myeeñuty o ja wyítuty. ³⁴ Yajxon xyñijáwudu ko tuts nduñ muduts ngu'amgu'u es tu nbaadyuts di'ibu naty uj xky'a'ijtxup es di'ibu ka'ijtxup ja njamyududyuts. ³⁵ Tuts miidsuty nya'uxpeky es tu nduk'ixtu ko xytyúndut es xypyudákudut di'ibu tūgoy'ajtxup, es xyjamyátstut ja Nindsun'ajtam Jesusu 'yuxprujkun ko jyunāñ: “Ni'igu njotkujk'ajtam ko wiink ja'ay nbudujkum es kyaj ko wiink ja'ay xypyudujkum.”

³⁶ Ko du'unu Paablu jyunāñ, net ņaygyoxtnaaydyáku es kyajxtáky mut yu'ujuty. ³⁷ Nidugekyu jyūdyadyu, es ņaymyunánudu es ttsu'xtu ja Paablu. ³⁸ Es ta wyu'umdaaydyu jotmaymyut, ja'a ko 'yanmaayu ko kyaj tnaky'íxtut. Es net oj tnaswówudu extu ma ja barku.

¹ Es ko nmastuttaayuts ja nmugu'uktujkuts, ndujkuts barkoty, es ja barku ñejxy tuyu es jya'ty ma ja Kos kajpn, es jakumbom nnejxyuts Roodus. Nétuts jap ndso'ondü esuts nnujxtu Pátaru. ² Jap Pátaru mbáttuts tu'ugu barku di'ibu nujxp Fenisyu, es ndujkuduts es oj nnujxtuts. ³ Najxtuts aga'añdsyoo ma Tsyipre es oj nnujxtuts extu Siryu. Esu kapitangu byarku, yu'u myunejxypy ja tsemy Tiru, paaty ja barku oj ñejxy jap.

⁴ Jap nbáttuts di'ibu myubujktu ja Jesús, es n'ijttuts juxtujk xuu mut yu'ujuty, es yu'ujuty Espiritu Santukyujxm t'anmaaydyu kadiibu Paablu ñujxut Jerusalén. ⁵ Es ko ñajxy juxtujk xuu, net ndso'onduts. Es nidugekyu nmugu'uktujkuts oj xyñaswówuduts, yedyujk toxytyujkuty es mut ja unaku'unguty, es ñujxtaaydyu kajpnbu'am jam pu'u-jótm, es nnygyoxtnaaydyakuduts es ngajxtáktuts. ⁶ Nétuts nnyjyugajxudu es nnymyunánuduts es udsuty nnujxtuts barkoty, es yu'ujuty jyumbijnudu ma tuyk.

⁷ Nyajkugujxudu ja nvyaju ma jikymeyjñ Tiru es extu Tolemaydyu. Es jap ngajx-po'xtuts yu nmugu'uktujkuts es nwu'umduts mut yu'ujuty tuk xuu. ⁸ Es jakumbomu Paablu es udsuty di'ibuts mut yu'u ndso'ondü, njajttuts ma Sesareeu kajpn. Es nnujxtuts ma Felipu di'ibu Jesús ja 'yayuk kyajxwa'xur. Tadu Felipu yu'u tu'uk di'ibu ma yu nijxtujkpu yedyujk win'ixudu di'ibu myubujktup ja Jesús, es yu'ujuty tpudúkut ja ku'ekyuo'oxyuty di'ibuty ayoodup. Es jap nwu'umduts mut ja Felipu.

⁹ Ja Felipu japu ñuux nimajtaxk di'ibu kyaj tu pyuktu es di'ibu ijttu Diosu kyugajxpu. ¹⁰ Ko jap n'ijttuts waanu jeky, net jyajty tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Agaabu, di'ibu tso'omp Judeeu. ¹¹ Ta oj xyñimíñuts es twijtse'ky ja pyo'owuunu Paablu, es ñaydyukkuwu'ñ ñaydyuktekywyu'ñu, es jyunañ:

—Yu Espiritu Santu du'ñ jyuna'añ: “Jap Jerusalén yu israelítaty du'ñ tkawuñut yu tadu po'owuñu ñiwindsún es tkuyákut mut ja romanu ja'ay.”

¹² Kots nmudoodu tyadu es mut ja Sesareeu ja'ay, nétuts nmunu'xtáktu Paablu kadiibu ñujxut Jerusalén. ¹³ Peru Paablu 'yadsooy:

—¿Ti ko mju'uy mya'axtu? ¿Tits ko miits xyajjotmay'ooktu? Nayja'abuts kyaj je'eyu nyajkutsúm nyajtekytsyúm, extu nayja'abuts es ngu'ooguduts ja Nindsun'ajtam Jesús jam Jerusalén.

¹⁴ Kom kyaju Paablu wyinmaaydyugatsañ, nétuts njunandu:

—Wa'an yajtún éxtamu Nindsun'ajtam Jesús ttseky.

¹⁵ Net nnyjyujp'ixudu es oj nnujxtuts Jerusalén. ¹⁶ Es xyjamyudajttuts nija'ajuty ja Sesareeu ja'ay di'ibu myubujktu Jesús, es xymyunnjxtu ma ja tuyku Mnasón, tu'ugu yedyujk di'ibu tso'omp Tsyipre es jeky tu 'yijnu tmubeky ja Jesús, es yu'uts xymyo'oyándup ja jajttákn jap Jerusalén.

Paablu ñaygyajxudu mut ja Santya'agu

¹⁷ Kots njajttu Jerusalén, nétudsu nmugu'uktujkuts xy'axájudu jantsy yajxón. ¹⁸ Jakumbom nnujxtuts mut ja Paablu ngu'ixtu yu Santya'agu, es tamu naty mayu muija'aydyujk di'ibáty ja Jesús myubujktup. ¹⁹ Net ja Paablu tkajxpo'xtaay, es tmumadyaktaay ti ja Dios tu ttuñ Paablukyujxm ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ²⁰ Ko tmudoodu tyadu ayuk, net t'awdajttu Dios es 'yanmaayudu Paablu:

—Weenu, mugu'uk. Tu xy'ixy ko kanak mil yu israelítaty tu tmubeky yu Jesús es nidugekyu yu'ujuty tranujxtu ja Moisesu 'yana'amun, ²¹ es tu jyuna'añ ja ja'ay ko mij mya'uxpeky mut nidugekyu israelítaty di'ibu tsanaaydyup ma ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es kyaj tranujxut ja Moisesu 'yana'amun es kyaj yajtsúkut yu 'yu'unguty waanu ma ja yedyujk'ajtam, es nan kyaj tranujxut di'ibu jaayum ndu'unum. ²² ¿Ti ndu'unum? Ñijawudubu net yu ja'ay ko tu mja'ty. ²³ Nik oy ko du'ñ xytyúnut. Tyaa nimajtaxku yedyujk di'ibu pyadunaampy yu wandakun. ²⁴ Nujx muut es mnyajyawa'adsudut mut yu'ujuty, es mij mgujyubu tadu gastu tugekyu. Es ko ñaxudu tadu wandakun, net yu mwaay xykyaartut mut yu'ujuty es net nidugekyu ja'ay tmawinma'añbyaadut ko kyaj tyu'ajtamty éxtam tu jyuna'añ mut mij, es ko mij nandu'ñ oy xypyanejxy yu Moisesu 'yana'amun. ²⁵ Es mut di'ibu kyaj 'yisraelítaty es tmubektu Jesús, tu nja'ayum

wi'ix ngajxmujkum ko kyaj tju'xtut yu tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnax, kyaj tju'xtut ja ne'pyñ o tsu'utsy di'ibu kyaj wa'ats tu wyindajxta'ay, es nandu'un kyaj myu'indundut.

Paablu yajmátsy ma muj tsajptujk

²⁶ Net ja Paablu tmunejxy ja majtáxkpu yedyujk, es jakumbom ñayyajwátsudu nidugekyu. Netu Paablu jyajty ma ja muj tsajptujk es t'awánut ja teetytyujk na'a dyajjupkúxut ja wandakun es na'a dyajmínut ja windsu'kun.

²⁷ Ma kyajnum kyexy ja juxtujk xubbu wandakun, nija'ajuty yu israelítuty di'ibu tso'omp ma Asyu ñax, t'ijxtu ja Paablu ma ja muj tsajptujk tujá'a es ma yu'ayuty ja israelitu ja'ayuty mbaat tyúkudu. Net ni'igu yax jyojktu ja ja'ayuty, es tmajtstu Paablu, ²⁸ es mak tmugajxtu ja ja'ayuty:

—¿Miits israelitu mugu'uguty, pudujkuguts! Tyaadu du'un ja yedyujk di'ibu jadijtp oytyim di'ibu kajpnuty, es ttuk'uxpeky tugekyu naxwíñudu es kyaj twindsu'ugudu nmugunax'ajt nmugugajpn'ajtum, ni ja Moisesu 'yana'amun es ni yu nmuj tsajptujk'ajtum. Es nandu'un tu tmuduku ma tyadu muj tsajptujk ja grieegu ja'ayuty, es du'un kyaj tmuj'ixyu tyadu wa'ats lugaar.

²⁹ Du'un jyuna'añ tyadu israelítuty ko tu t'ixy ma Jerusalén kajpn yu Paablu mut ja Trófimú di'ibu Éfesú kugajpn. Paaty jyunandu ko Paablu tu tmuduku ma muj tsajptujk tujá'a yu Trófimú di'ibu grieegu ja'ay.

³⁰ Tugekyu kajpn tnijawuyandu ti tuun jajtup, es ja ja'ay myiñ puye'egyú. Net tmajtstu Paablu es pawitsy pajadoty dyajpudsuumdu ma ja muj tsajptujk, es netyu dya'adujktaaydyu ja muj tsajptujk'aa. ³¹ Tamu naty tim ya'oogánudu ja Paablu ko oj ya'awanu ja soldaadu windsungopk ko nidugekyu Jerusalén ja'ay ya'ax jyoktu. ³² Net ja soldaadu windsungopk dyajnaymyujku ja syoldaadutujk es ja soldaadu windsunuty, es jyajttu puye'egyú ma mayjya'ayuty. Es ko ja ja'ayuty t'ijxtu ja soldaadu windsungopk mut ja syoldaadutujk, net ja Paablu tasmajtsudu es kyaj tnakywyojtu. ³³ Net ja soldaadu windsungopk tnimiñ ja Paablu es tmajtsy. Ta dyajnejxy kuuñ mut majtsku kadenu. Es ko waanu 'yijty, net dyajtuuy ja soldaadu windsungopk:

—¿Mbún mijts, es ti tu xytyuñ?

³⁴ Peru ja'ayuty yaxkaktu wiingátyuty éxtum kyaj mbaat yu soldaadu windsungopk tmudoogúku di'ibu dun tay'ajtun. Es net ja Paablu yajmunejxy ma kwartel. ³⁵ Ko jyajty ma ja kwartelú 'yeskaleeru, net ja soldaadutujk kyuyu'ku es yajmunejxy ja Paablu, ³⁶ ja'a ko pyamíñuty ja mayjya'ay pyaya'axy pyajékyuty:

—¿Ya'ooktu!

Paablu kyama'añ ma nimayjya'ay

³⁷ Es ko Paablu dyajtukyándu ma kwartel, net t'anmaay ja soldaadu windsungopk di'ibu ijtp ma ja batayonk:

—¿Tits mbaat nnigajxy?

Es ja soldaadu windsungopk 'yadsooy:

—¿Mij m'ajtypy mgajxut grieegu? ³⁸ ¿Tii mij kyaj m'ejiptujá'ayuty di'ibu tuuyup mut tsiptuuy yu yajkutujkpu es dyajpudseemy ma muj ittum taxk mil yu yajja'ay'o'kpu?

³⁹ Net ja Paablu 'yadsooy:

—¿Kyaj! Israelitu ja'ayuts uj, jáputs ngugajpnuty Tarsu, di'ibu ijtp muj ma Silisyu ñax, romanu ja'ayuts uj. Tunu may'ajtun, meegyuts ja tiempu esuts ja ja'ay nmugajxut.

⁴⁰ Es ja soldaadu windsungopk tmooy ja tiempu. Netu Paablu tyunaaye'ky ma ja eskaleeru es ja kyua ttuk'ijxy ja ja'ay es 'yamóndut. Es ko 'yamoondaaydyu ja ja'ay, net oj tmugajxy mut ja ebreu ayuk, es t'anmaay:

22

¹ —Miits mujja'aydyujkuty es miits mugu'uktujkuty, mudowdu wi'ixuts nnayñikajx-tu'uda'añudyuts.

² Ko tmūdoodu tkajxy ja ebreeu ayuk, net ni'igu 'yamoondaaydyu. Es ja Paablu 'yanmaayudu:

³ —Ūj israelituts, japs nmaxu'unk'ajty Tarsu, Silisyu ñaaxóty, es yaats nye'ky Jerusalén es Gamalyéluts xya'uxpuk. Yajtuk'ijxuts oy ja n'aptuk'ajtam 'yana'amun es amumdu'uk jótuts nmūdúñ ja Dios, éxtum miidsuty nidugekyu tyam xytyunda. ⁴ Ūjts tūuyur nmūdsip'ajtuts yu di'ibu pyanejxyry ja Jesusu 'yuxpukun, extu nya'oogánuts es nyajnejxyuts tsimy yedyuk toxytyuk, mbujta'aga'añuts pujxndugóty. ⁵ Es ja teedywyindsungópok es nidugekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty ñija'adup ko yu'ujuty dyajktu neky mut ja nmū'israelitu'ajtam di'ibu Damasku tsunaaydyur. Nujxpuđu naty jam, n'uxta'aya'añuts di'ibu myubujktur ja Jesús, es nyajmina'añuts ya Jerusalén es ndukkumudowa'añuts.

⁶ 'Ko nja'tánuts Damasku, éxtum kikyxyuu, nétuts n'ijxy jyajy nikujxmuts tu'ugu muk jajun di'ibu tsajpótm tso'omp, ⁷ es ngūdaayuts. Nétuts nmūdooy tu'ugu ayuk ko jyuna'añ: “Saulu, Saulu, ¿Tits ko xypyajudity?” ⁸ Nétuts nyajtūy: “¿Mbán mijts?, Windsún.” Es xy'anmaayuts: “Ūjtsuts Jesús nazarenu di'ibu mij mbajadijtyry.” ⁹ Ja njamyūduťs t'ijxtu ja jajun, per kyaj tjaygyukudu ja ayuk di'ibuts ūj xymyugajx. ¹⁰ Nétuts ūj n'anmaay: “¿Tits ndúnur?, Windsún.” Nétuts xy'anmaay ja Nindsun'ajtam: “Pudu'uk es nujx jap Damasku es jap m'anūmudut tugekyu ti mdúnur.”

¹¹ 'Es ko ja jajun oj xyajwiindsuts, nétuts ja njamyūduťs xyajnejxy witsy extu njajtyuts Damasku.

¹² 'Jap tu'ugu yedyuk di'ibu xyu'ajtyry Ananius. Yu'u jyantsy'awdajtyry ja Dios es tkuyduñ ja Moisesu 'yana'amun, es nidugekyu israelituty di'ibu tsunaaydyu Damasku yajxon mūut 'yijty yu'u. ¹³ Es ja Ananius xyñimiiñuts es xy'anmaayuts: “Mūgu'uk Saulu, ijxwa'x jatugok.” Es netyu jatugok oj n'ijxwa'xyuts es net n'ijxyuts ja Ananius. ¹⁴ Nétuts xy'anmaay: “Yu Dios di'ibu n'aptuk'ajtam wyindsu'kudu jékyur, tu mwin'ixyuty es xy'ixy'átut di'ibu yu'u tsyejpy, es xy'ixut ja Di'ibu Jiky'ajtr Tūy'ajtan Mūut es xymyūdówut di'ibu yu'u kyajxyry. ¹⁵ Esu Dios mbujta'agánur es xykyajxut ja 'yayuk ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay, es xytyukmūmadya'agut di'ibu tu xy'ixy es di'ibu tu xymyūdooy. ¹⁶ Es tyamyu, katu m'ak'awix. Pudu'uk es mnubátut, es mūnu'xta'ak ja Dios esu mbeky mniwa'adsudut.”

¹⁷ 'Kots njumbijty Jerusalén, tats nnejxy ma muj tsajptuk es ngajxtákyuts. Nétuts n'ijxma'ty. ¹⁸ N'ijxyuts ja Nindsun'ajtam Jesús, es xy'anmaayuts: “Jottugoy es mbudsūmut ya Jerusalén, mut ko kyaj tyadu ja'ay tmubuka'añ kots ūj nGrístuty.”

¹⁹ 'Nétuts ūj n'anmaay: “Windsún, yu'ujuty ñija'adup nidugekyu kots ūj nnejxyuts ma tsajptuk es nmūnejxyuts pujxndugóty di'ibu myubejkyry ko mij mGrístuty, es ūj tu nyajwépyudyuts. ²⁰ Es ko ja ja'ay dya'e'ky ja Esteebu, mij ja mduumbu di'ibu pyujtāk ja tūy'ajtan mijtskyujxm, támudsu naty mut n'ity ko dya'e'ky, extu ngwentu'ajtuts ja wyit.” ²¹ Es xy'anmaayuts ja Nindsun'ajtam: “Nujx. Ūjts mij ngaxaampy jagam ma ja'ay kyaj 'yisraelituty.”

Paablu 'yijty soldaadu windsungopk kyū'ujóty

²² Tmūdoo'ijty ja ja'ay yaabaat ko jyunañ ko ñujxa'añ ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelituty. Net ja ja'ayuty yaxkaktu:

—¡Ya'ook tadu ja'ay! ¡Kyaj pyaadyuty jyiky'átut!

²³ Es maanum ja ja'ayuty ni'igu ttuk'ya'ax ttukjoktu, tjandu wyítuty es t'uxjubiptu, es ja naxway tjantsywyujū'uktū, ²⁴ net ja soldaadu windsungopk tni'ana'amū es ja Paablu yajmūnūjxut ma kwartel, es yajwópūt es tnigajxut ti ko ja'ay ya'axy jyeky mut yu'u. ²⁵ Es ko two'ondūnu es twopandu yu Paablu, net yu Paablu dyajtūy ja soldaadu windsún di'ibu naty jam:

—¿Mmūdajtyry miidsu kutujkun es xywyópūt tu'ugu romanu ja'ay, es kyajnum yajpayo'oyu?

²⁶ Es ko tmudooy yu soldaadu windsún, net oj t'awanu ja wyindsún, ja soldaadu windsungopk, es t'anmaay:

—Mnaygywentu'átudup mut di'ibu mdunaampy. Tyadu yedyujk, romanu ja'ay yu'u.

²⁷ Net ja soldaadu windsungopk tnimujwa'ky ja Paablu, es dyajtuuy:

—¿Tuy'ajtun ko mij mromanuja'ayudyu?

Es ja Paablu 'yadsooy:

—Tuy'ajtun.

²⁸ Es ja soldaadu windsungopk 'yanmaay:

—Ujts kajaats xytsyoobátxu kots uj nromanuja'ayuty.

Es ja Paablu 'yanmaay:

—Per ujts romanu ja'ayuts na'abuts nmiiñ njajty ya naxwiiñ.

²⁹ Es yu soldaadu di'ibu naty wopánup yu Paablu, net ñikaktaayudu, es yu'ubaat ja soldaadu windsungopk tsyu'ku ko yu Paablu tu tkawuñ es romanu ja'ay yu'u.

Paablu tmugajxy di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty

³⁰ Es jakumbom yu soldaadu windsungopk tnijawuyáñ ti ko Paablu ñi'uunuty yu israelítuty. Net tni'ana'amú es jyúnakut ja kadenú di'ibu Paablu kyuwu'un'ajtyry, es dyajnyamyujku yu teedywyindsúnuty es nidugekyu di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty. Netu Paablu dyajpudsuumdu es trujtáktu mayjya'ay wyinduuy di'ibu naty tu ñaymyúkudu.

23

¹ Paablu tni'ijxe'ky di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty, es t'anmaay:

—Mugu'uktujkuty, tuts njiky'aty extu tyambaat wi'ixuts kyaj nbekyrywú ma ja Dios.

² Net ja Ananius di'ibu ijtp teedywyindsungópok, t'anmaay ja ja'ay di'ibu tunaary jap Paablu pya'aay es t'abojsu'ugut ja Paablu. ³ Es ja Paablu t'anmaay:

—Dios yu'u mwópudup, mnay'andijyuty éxtumu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuy'ajtun muut. ¿Ti ko yaa m'u'uñ esuts xypyayo'oyut éxtum ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ, es mijts ku'am kyaj xkyuydyuñ ja Moisesu 'yana'amun ko mjuna'añ esuts nya'abojttsu'ugut?

⁴ Es ja ja'ayuty 'yanmaayudu:

—¿Tii du'un xywyngajxpepy yu teedywyindsungópok?

⁵ Es ja Paablu t'anmaay:

—Mugu'uktujk, kyajts nnijawu pan yu'u teedywyindsungópok. Pes du'un ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: “Katú xkyajxpepy di'ibu ana'amp mgajpnóty.”

⁶ Nija'ap ja Paablu ko tamu saduseeu ja'ayuty esu fariseeu ja'ayuty, es t'anmaay muk:

—Mugu'uktujkuty, uj nandu'un fariseeu esu n'aptujkuts nandu'un fariseeuty, es tyámuts xyajjustisupaaty kots nmubeky es n'awíxyuts ja jyikyryujkun di'ibu tu 'yeeky.

⁷ Es ko du'unu Paablu jyuna'añ, net ja ja'ay ñaygyajxytsyi'kudu ak yu'ujuty di'ibu naty tu ñaymyúkudu, ta ñaybyujtáku abeky fariseeuty es abeky saduseeuty, ⁸ mut ko yu saduseeuty jyuna'andu ko di'ibu tu 'yeeky kyaj ñakyjyikypeky, ko kyaj jyaadyu anklus es kyaj jyaadyu anmujá'an. Per yu fariseeuty myubejkyry ko yu o'krú jyikyrye kyaj jatugok, ko jyaaty yu anklus es jyaaty ja anmujá'an. ⁹ Es di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty nidugekyu ñay'oojudu ak yu'ujuty. Es pyudu'ktu nija'ajuty ja fariseeuty di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup, es t'anmaaydyu:

—Tyadu yedyujk kyaj pye ky nbátum. Yu'u da tu'ugu anklus o tu'ugu anmujá'an tu myugajxyuty.

¹⁰ Es ni'igu jyantsymyujwindúku ko ja'ay ñay'oo ñayya'axudu ak yu'ujuty. Ta ja soldaadu windsungopk jyotmay'e'ky ko yu Paablu ja'ay ya'oogudut. Net ja syoldaadutujk tkejxy es nujx ja Paablu dyajtsoondú es dyajmínut jatugok ma kwartel.

¹¹ Ja ux ja Nindsun'ajtum Jesús kyuxe'ky ma Paablu, es 'yanmaay:

—Paablu, jotmuk mnaybyujta'agudut. Extum tu xkyajxy ja tuy'ajtun mut uj ja yaa Jerusalén, nandu'un xkyajxut ja tuy'ajtun ujtskyujxm jap Romu.

Tkajxy'attu p̄n wi'ixu Paabl̄u 'yoogut

¹² Es jakumbom nija'ajuty ja israelituty ñaygyajxudu es dya'ooga'añ ja Paabl̄u, es jyunandu:

—Wa'an ja Dios xytyukkumudo'om p̄n ka'ay úkum ma kyajnum nya'o'kam ja Paabl̄u.

¹³ Di'ibu du'un tyunandubu naty naxy nijustyikxy ja yedyujkuty. ¹⁴ Net ñujxtu ma ja teedywyindsunuty es ja mujja'aydyujkuty, es jyunandu:

—Udsuty tats nnygyajxudu es Diósuts xytyukmudówdut kots ngáyut p̄n kyajnumts nya'ooktu Paabl̄u. ¹⁵ Tyam miidsuty es di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty, amdowdu tadu soldaadu windsungopk es bom dyajmínudu tadu ja'ay ma miidsuty, es xywyin'uunut ko miits xyñijawuya'andu yajxon ja pyeky. Es udsuty, támuts n'awixtu esuts nya'oogut ma kyajnum naty jya'ty.

¹⁶ Es ja Paabl̄u ja tsojmaank myadoo ti tyunandap, net ñejxy ma ja kwartel es t'awa'anu ja Paabl̄u. ¹⁷ Net ja Paabl̄u tmugajxy tu'ugu soldaadu windsun, es t'anmaay:

—Munuxu tyadu mixy ma ja soldaadu windsungopk, ja'a ko myadya'aga'añ waanu mut yu'u.

¹⁸ Es ja soldaadu windsun tmonejxy ja Paabl̄u tsojmaank ma soldaadu windsungopk, es t'anmaay:

—Tadu Paabl̄u yu'uts tu xy'amdoy esuts nyajmínut ja yaa tyadu mixy. Yu'uk madya'agaamp waanu mut mij.

¹⁹ Es ja soldaadu windsungopk tku'amumajtsu ja mixy, es dyajnejxy wiink tsoo, es dyajtuy:

—¿Tits xy'awanuyaamp?

²⁰ Net ja mixy t'anmaay:

—Yu israelituty tu ñaygyajxudu es bom m'amdowa'añuty es xyajñujxtu ja Paabl̄u ma di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty, es 'yanda'aga'andu es ttseky es xypyayo'oyut. ²¹ Kyaj mij xymyubúkut, ja'a ko nijustyikxyñaxy ja jya'ayuty di'ibu awijxp ayu'udsyu, es tu jyunanda ko Dios tyukkumudówdut p̄n kaaydyup es kyajnum dya'ooktu Paabl̄u; es tyam tap t'awixtu na'a xyajmín.

²² Net ja soldaadu windsungopk ñayjyugajxu mut ja mixy es kyaj p̄n ya'awánut éxtum tu yajmumadya'aky.

Paabl̄u yajkéxy ma gobernador Felus

²³ Ta ja soldaadu windsungopk tmugajxy majtsku soldaadu windsun, es t'anmaay:

—Anuumudu majtsk mugo'pxu msoldaadu es ñay'axkúkudut, es tugu'px majk di'ibu kwaaygyujxy, es majtsk mugo'pxu di'ibu mut ja lyanzu, es ñujxtu Sesareeu tyam muj koots. ²⁴ Es nandu'un ñay'axkúkudut yu Paabl̄u es ttukpátut ja kwaay, es yajkwentu'áttut kudiibu ti jyátudut es yajkuyákut ma ja gobernador Felus.

²⁵ Es ja soldaadutujkuty yu'u tmunujxtu ja neky ma jyunanda: ²⁶ “Ujts Klaudyu Lisyus, ngéxyuts tu'ugu neky mut mij, gobernador Felus, es ngajxpo'xa'añ. ²⁷ Yu israelituty tu tmatstu tadu yedyujk es dya'ooga'añ, per kots uj nnija'aju ko yu'udyu romanu ja'ay, nétuts oj nejxy muduts ja nsoldaadutujk es nyajtsékyuts. ²⁸ Nétuts nyajnejxy ma israelituty di'ibu ana'amdap muj tsajptugóty, mut kots nnijawuya'añ ti ko tu tni'uunudu. ²⁹ Muj ja pyeky tpujtáku mut ku'um ja 'yana'amun; per kyaj tmudaty yu peky es dya'oogut o dya'ítut pujxndugóty. ³⁰ Kots uj nnija'aju ko yu israelituty ttukniwinmayu dya'ooga'añu tadu ja'ay, paaty tyámuts ngexy ma mijts; es nandu'un tats n'anuumu ja di'ibu ni'u'unup es nujx dyaky yu tyuy'ajtun ma mijun. Ja nnybyátum.”

³¹ Net ja soldaadutujk dyajñujxtu ja Paabl̄u éxtum tu ya'anuumudu, es dyajñujxtu koots extu Antípatrus. ³² Jakumbom jyunbijttu ja soldaadu ye'ebyu ma ja kwartel, es ja kwaaygyujxyru t'akpanujxtu ja Paabl̄u. ³³ Ko jyajty Sesareeu, ta tkuyajktu ja Paabl̄u es ja neky ma ja gobernador. ³⁴ Es ko t'ijxy ja neky ja gobernador, net dyajtuy ja Paabl̄u:

—¿Madsoo m'it mlugaar?

Es ja Paabl̄u 'yadsooy:

—Silisyu ja'ayuts ʉj.

³⁵ Net ja gobernadoor Felus 'yanmaayu:

—Tyámuts n'awíxut ko kyuda'agut ja ja'ay di'ibu tu mni'ʉunuty, esuts nmudówut wi'ix jyuna'añ.

Es ja Paablu yajpʉjtáky ma ja tʉjk di'ibu Erodus pyalasyu'ajt, es kywentu'átuda ja soldaaduty.

24

Paablu, ja gobernadoor Felus wyinduuy

¹ Kyummugoxk xʉu kyudaky Sesaree ja Ananius di'ibu ijtp teedywyindsungópik, mut ja mʉjja'aydyujk es tu'ugu wingajxpu di'ibu xyu'ajtypy Tértulu. Tyaadu twinguwa'ku ja gobernadoor Felus es tjarʉjta'agáñ ja pyeky ja Paablu. ² Es ko ja gobernadoor dyajmiiñ ja Paablu, net ja Tértulu tni'ʉ'unu ja Paablu, es t'anmaay ja gobernadoor Felus:

—Nja'aygyudákyryuts ma mij, windsún gobernadoor, ko mijtskyujxm jyaadyu oy'ajtun ma tyadu naxwíñudu, es mij m'ane'emy yajxón mut ja oybyu mwinma'añ. Paaty kyaj ma tsip mut ʉdsuty. ³ Es mij tu xytyuñ yajxón tʉgekyu ma tyadu israelítuty ja ñaxwíñudu. Nja'aygyudákyryuts mijts, gobernadoor Felus. ⁴ Per kʉdiibuts mij nʉgo ja mdiempu nyajtʉgóyut, tunu may'ajtun es xymyudoo'ítut di'ibuts ʉj ngajxaampy. ⁵ Tyadu yedyujk yu'ʉ axuk ja'ay, es ñejxy oytyim maaty es dyajtsiptúñ yu israelítuty; es nandu'un yu'ʉ ñigopk'ajtypy ja ja'ayuty di'ibu yajtijp nazarenu ja'ayuty. ⁶ Nandu'un tmudujku wiink ja'ay ma mʉj tsajptujk. Paadyuts nmajtstu es ndʉydyunándats éxtumdsu n'ana'amun jyuna'añ. ⁷ Net ja soldaadu windsungopk Lisyus myiiñ es tyujku amujaa, es dyajnejxy ja Paablu, ⁸ es xy'anmaaydyuts ʉdsuty di'ibu ʉ'undup nmíndut ma mij. Es tyam mijts kʉ'um xyñijáwut ja tʉy'ajtun nidʉgekyu ti kots nni'ʉunudu.

⁹ Esu israelitu ja'ayuty di'ibu naty jáputy, nandu'un jyunandu ko tyu'ajtunuty.

¹⁰ Net ja gobernadoor ja kyu'ʉ ttuk'ijxy ja Paablu es kyajxut. Ta Paablu jyunañ:

—Tyam ʉj jotkujkats nnayjyáwuty es nnayñikajxtu'uda'añudyuts ma mij, mut ko nnija'abuts ko mij tyam m'ity jeky es myajkutíky ma tyadu naxwíñudu. ¹¹ Mijts kʉ'um mbaat xpyayo'oy ko je'eyunum majmajtsk xʉu kots n'ojsy Jerusalén esuts n'awdata'añ ja Dios. ¹² Es kyaj tyu'ajtunuty kots xypyaattu nnay'oojudats, es kyajts pán nyajnyñibudu'ku, ni ma mʉj tsajptujk es ni ma justisutujkuty, es ni di'ibu kajpnuts pán muut ngatsiptúñ. ¹³ Tyadu ja'ayuty kyaj mbaat dyajtʉydyákudu tits xytyukni'ʉ'unudup. ¹⁴ Di'ibu tʉy'ajtun, nbanejxpyuts ja Jesús éxtumu Kristu, di'ibu yu'ʉ tyijtʉp anʉu ʉxʉjkan. Nmudiimbyuts ja Dios éxtumdsu n'aptujk tmuduñ. Nmubejkyryuts tʉgekyu Moisesu 'yana'amun es tʉgekyu di'ibu Diosu kyugajxpu kyajxtu. ¹⁵ Es ʉj nmubejkyryuts éxtum yu'ʉjuty nandu'un ko yu Dios dyajjikyryuka'añ tʉgekyu o'kpu di'ibu ijt oyjya'ay es nandu'un di'ibu ijt ka'oyjya'ay. ¹⁶ Es paadyuts du'ʉñum nduna'añ di'ibu oy Dios winduuy es nandu'un ja'ay winduuy.

¹⁷ Es kanak jamʉjtats njudijty wiink nax wiink kajpn, es njumbijtyuts ma dsu nnaxu ngajpn es nyaka'añuts yu limosnu es ja windsu'kun. ¹⁸ Es jawyiinuts nnayyajwátsu. Jápu dsu naty mʉj tsajptujk ñabotsoty es mbujta'aga'añuts yu limosnu es ja windsu'kun, es kyaj mut ja mayjya'ay es ni nganayñibudu'ugudats ni pán muut. Es jap tsajptugoty xpyátuts ja israelítuty di'ibu tso'omp ma ñaxwíñudu Asyu. ¹⁹ Es japs xpyattu ja israelítuty di'ibu tso'omp ma ñaxwíñudu Asyu, ¿Ti ko kʉ'um tu kyamindu ja yaa es xyñi'ʉunudats ma mij, pán tʉy'ajtun myudajttap ma ʉ'unun? ²⁰ Mut ko yu'ʉjuty kyaj myndu di'ibu tyam junándup ja yaa, wa'an yu'ʉjuty tʉy'ajtun tjuna'andu pán ti peky tu xypyaattats ko nwindunaay wyinduuyuty di'ibu ana'amdup mʉj tsajptugoty. ²¹ Je'eyu pán yu'ʉjuty xyñi'ʉunuyaaambuts ko njunañuts muk jap ma di'ibu ana'amdup mʉj tsajptugoty: “Miidsuty tyam xpyekymyoodyuyps kots ʉj nmubeky ko yu o'kputy jyikyryuka'andu.”

²² Ja Felus oy tnija'aju wi'ix tmubuktu di'ibu pyanajxtup ja Jesús éxtum ja Kristu, paaty ko tmudooy yu taadu, net jyunañ:

—Ko myínut ja soldaadu windsungopk Lisyus, n'akmudówupts miju m'u'unan.

²³ Es net ja Felus t'anmaay ja soldaadu windsún es ja Paablu 'yítut tsimy, per tmo'oyut nandu'un yu awa'ats'ajtun es dyajtúkat yu myutnaymyaayubutujk es kyu'ixudut.

²⁴ Es ko 'yijty kanak xuu, ta jyajty jatugok ja Felus mut ja ñado'oxy Drusilu, di'ibu israelitu ja'ay. Ta tnigajxu ja Paablu es myínut. Es tmudooy ko Paablu myugajxudu wi'ix ja jiky'ajtun ko Jesukristu yajmabéky. ²⁵ Es ko ja Paablu 'yawa'anu es ja ja'ay jyiky'átut tuj'ajtun mut es ñay'aguwítsudut ku'am, es ko ja'ay yajpayo'oydyut, net ja Felus ñay'adsu'ku es t'anmaay ja Paablu:

—Winwa'ktútkuts tyam. Kots ja tiempu nmudátut, net nnigaxut.

²⁶ Es ja Felus yu'u jyatsojk es ja Paablu myo'oyudut ja meeñ es tasmátsut; paaty janaamuty tnigaxu. ²⁷ Du'un tyuun jyajtu majtsk jumujt. Net ja Felus pyudsuumnu gobernador, es tyujku ja jembyu di'ibu xyu'ajtypy Porsyu Festu. Es ko ja Felus wu'umáñ oy mut ja israelítuty, paaty dyajwe'emy ja Paablu tsimy pujxndugóty.

25

Paablu, ja gobernador Festu wyinduuy

¹ Ko ja Festu jyajty es oj t'axaju ja kyutujkun es 'yítut gobernador, kyumduguk xuu tsoyo'ón Sesareeu es pyatujku Jerusalén. ² Es net ñimiinudu ja teedywyindsúnuty es ja israelítuty ja myujja'aydyujk, es tni'u'umbajttu ja Paablu, ³ t'amdooy ja may'ajtun es tnigaxut ja Paablu es dyajmínut Jerusalén. Du'un t'amdooy ko tu naty ñaygyajxudu ja israelítuty es dya'ooga'andu tu'aay. ⁴ Per ja Festu 'yadsooy ko Paablu tap 'yity tsimy Sesareeu, es yu'u ku'am jajpta'agaamp jap. ⁵ Es jyunáñ:

—Miits nidu'uguty di'ibu myudajttu ja kutujkun, mnujxtu Sesareeu kots uj nnujxut, es punu tadu yedyujk jamu pyeky, mbaat xyñi'u'umbáttu.

⁶ Festu je'eyu jap 'yijty Jerusalén tuktujk majk xuu es ta net jyunajky jatugok Sesareeu. Es jakumbom t'axaju ja 'yuñaaybyajn ma 'yana'ama'añ. Ta tnigajxu ja Paablu. ⁷ Ko Paablu tyujku, net yajnadujkudu ja israelítuty di'ibu tu tsoyoondu Jerusalén, es trujtákuudu pyeky kanak nax, per kyaj tyuy'ajtundujku. ⁸ Es net ja Paablu ñayñikajxtútu:

—Uj, ni tits tu ngatuundugóty mut ja israelítuty ja 'yana'amun, ni mut ja muj tsyajrtujk es ni mut ja yajkutujkpu kopk.

⁹ Per ja'a ko yu Festu wu'umaamp oy mut ja israelítuty, paaty ja Paablu t'anmaay:

—¿Tii mnujxaamp Jerusalén es jámuts ndúnut ja tuj'ajtun?

¹⁰ Net ja Paablu 'yadsooy:

—Tyámuts n'ity ma yajkutujkpu kopku kyutujkun, ma mbaaduts ja nduy'ajtun yajtúñ. Mnija'ap oy ko kyajts uj ti tu nduundugóty mut ja israelítuty. ¹¹ Es pun tuj'ajtun ko tats ti nduundugóty di'ibuts ngumudówup es xya'ooguduts, wa'ants xya'ooktu; per pun kyaj ti tyuy'ajtanuty di'ibu xytyukni'u'anup, kyaj pun ja kutujkun tmudaty esuts xykyuyákut ma yu israelítuty. Paaty n'amdóyuts esuts xyajnujxuduts ma ja yajkutujkpu kopk es yu'u ku'am xupyayo'oyuduts.

¹² Ko naty ja Festu tu myadya'aky mut ja jya'ayuty, ta t'anmaay ja Paablu:

—Mut ko tu xy'amdoy es nyajnujxut ma yajkutujkpu kopk es yu'u jyustisútunut, oy nyajnujxut.

Rey Agripa jya'ty es tku'ixy ja Festu

¹³ Ko 'yijty majtsk tuguk xuu, net jyajty jap Sesareeu ja rey Agripa mut ja toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Berenise, es tkajxpo'xa'añ ja gobernador Festu. ¹⁴ Es kom kanak xuu jap 'yijttu, ta ja Festu tmumadyaky ja rey wi'ixu Paablu 'yity tsimy, es t'anmaay:

—Tyap tu'ugu yedyujk 'yity pujxndugóty di'ibu Felus tu dyajwe'emy. ¹⁵ Kots n'ijty Jerusalén, net ja teedywyindsúnuty esu israelítuty ja myujja'aydyujk tni'u'unudu tadu yedyujk, es xy'amdooyuts es uj njuna'anuduts ko peky tmudaty es wa'an dya'ooktu.

¹⁶ Es uj n'adsooyuts ko yu romanu 'yana'amun kyaj ñigutíkyuty es nya'o'kum ja ja'ay pun kyajnumu tyuy'ajtan dyaky es ñaywyindánudut mut ja di'ibu u'amp, es

ñayñikajxtu'ududut. ¹⁷ Paaty ko yu'ujuty myiindu ja yaa, netyu jakumbom nnaxwe'tsy ma uñaaybyajn mats n'ane'emy, es nétuts nnigajxu tadu yedyujk. ¹⁸ Ja israelítuty kyaj oj 'yuandu éxtumts uj tu n'okwinmay. ¹⁹ Yu'u je'eyu oj ttukni'uunudu éxtumu israelítuty myubuktu, es maut ja Jesús di'ibu o'k; per ja Paablu jyunañ ko yu Jesús jyiky'aty. ²⁰ Es kom kyajts nmawinma'añbyaaty wi'ixuts ja tuy'ajtun ndúnut, nétuts ja Paablu nyajtuy pün nujxaamp Jerusalén es jáputts ja tuy'ajtun ndúnuduts. ²¹ Per ja'a ko yu'u 'yamdoo es ja yajkutujkpu kopk Augustu ttúnut ja tuy'ajtun, paaty uj nya'ityuts tsimy extu kots uj mbaat ngexy.

²² Net ja Agripu t'anmaay yu Festu:

—Uj nandu'un nmudowaambyuts wi'ix jyuna'añu tadu ja'ay.

Es ja Festu 'yadsooy:

—Bom xymyudówut.

²³ Jakumbomu Agripu es ja Berenise jyajttu es ni'igu dyajniyuxu'ktu ja myuj'ajtun, es tuykudu ma ja kumoñdyujk mut ja soldadu windsungópkuty es mut ja Sesareeu myujja'aydyujk. Net yu Festu tnigajxu yu Paablu. ²⁴ Net ja Festu t'anmaay yu Agripu:

—Rey Agripu es miidsuty nidugekyu di'ibu tu ñaymyúkudu mut újuty, tyaa ja yedyujk. Mayu israelítuty tu xy'anuumuts mut yu ja'ay jap Jerusalén es yaa nandu'un Sesareeu, es du'un jyuna'andu esuts nya'oogut. ²⁵ Per ni wi'ix tsoots ngapatu pyojpu es 'yoogut. Es kom yu'u ku'am tu t'amdoy es ja jyustisu yajtúnut ma yu yajkutujkpu kopk Augustu, paaty tuts njuna'añ kots ngaxa'añ jam. ²⁶ Es kyajts nnijawu wi'ixuts nnijáyut yu nwindu'n yajkutujkpu kopk mut yu'u. Paaty tyaats nyajmín ma miits nidugekyu, es waanu ni'igu ma mij, yajkutujkpu Agripu. Tundu may'ajtun, yajtúwdu tyadu ja'ay esuts xy'awánut wi'ix mbaat nja'ayuts, ²⁷ ja'a ko kyajts njawu tyuy'ajtunuty esuts ngáxut ma ja yajkutujkpu kopk pün kyajts n'awanu wi'ixu 'yu'unun.

26

Paablu, ja rey Agripu wyinduuy

¹ Net ja Agripu t'anmaay yu Paablu:

—Mbaat mij xyaky ja mduy'ajtun.

Ta ja Paablu ttuk'ixy ja kyu'u es 'yamóndut, es jyunañ:

² —Jotkujkuts nnayjyáwuty esuts ngajxut mut mij, rey Agripu, esuts nnayñikajxtu'ududuts nidugekyu di'ibu israelítuty tu xytyukni'uunuts, ³ es waanu ni'igu ja'agyujxm ko mij mnija'ap tugekyu wi'ixuts jaayum tii ndundu, uudsuty israelitu ja'ayuty, es mjaygyujkup di'ibuts nmadyakypy. Paaty tunu may'ajtun, mudoo'ít yajxon.

⁴ Yu israelítuty nidugekyu tnijawu wi'ixuts n'ijty mut yu'ujuty madsu ngajpn es nandu'un Jerusalén, kots nmutsk'ajty es extu tyambaat. ⁵ Es yu'ujuty nandu'un ñija'adup, es pün tsoyoktup jyuna'andut tuy'ajtun, kots uj n'una'k'ajty fariseeu ja'ayuty. ⁶ Es tyam xyajmínuts es xyñi'uunuts kots uj nmubékyuts ko Dios dyajjikypyuka'añ yu o'kpu éxtum wyandaky mut uudsudyu n'aptujkuty. ⁷ Nidugekyu israelítuty 'yawijxtup ko Dios tkuydyúnut di'ibu wyandak, es ja'agyujxm t'awdattu Dios xuuñ koots. Mij rey Agripu, yu'agyujxmu tadu israelitu ja'ay xyñi'uunudu kots uj du'un njajp'ixy. ⁸ ¿Ti kyaj miits xymyubuktu ko Dios dyajjikypyuka'añ ja o'kpu?

⁹ Ujts ku'am nwinmaayuts tuyup kots uj nduna'añ mayu winma'añ es nmud-sip'átuduts di'ibu pyanejxypy yu Jesús nazarenu. ¹⁰ Es du'unuts nduun kots n'ijty Jerusalén. Ja teedywyindsúnuty xymyoodyuts ja kutujkun esuts uj nbujta'agut pujxndugóty ni nu'un di'ibu myubejkyu yu Jesús; es ko dya'o'ktu, uj tadsu naty nnaygyajxudu mut ja teedywyindsúnuty. ¹¹ Kanak ókuts uj nduydyuun es agwanu tmastu'udut yu myubujkun. Du'un tu ndúñuts tu'uk tu'ugu tsajptujk. Njantsyuyukmud-sip'ajtyuts yu'ujuty es nbanujxuts extu wiink kajpn.

¹² 'Es kots ujtu naty nnejxy ma Damasku, yu teedywyindsúnuty tu xymyo'oyuts yu kutujkun esuts nujx nmatsy di'ibu myubujktup ja Jesús. ¹³ Rey Agripu, kotsu naty nnejxy, net jam tu'am n'ijxyuts kijkyxu'u tu'ugu jajun di'ibu miimp tsajwínm. Jantsy

mək jyajy es kyaj dyu'unuty yu xuu jyajy. Tadu jajun jyajty mats əc nbu'aay es madsu njaymyudaty. ¹⁴ Net uudsuty nidugekyu ngudaadaaydyuts, es nmudooyuts kots xmyugajxy mut ja ebreu ayuk, es jyuna'añ: "Saulu, Saulu, ətits ko xypyajudity? Ku'um mnayyajtsayutyuty, éxtumu yuubu ko tnepy yu kepyjyujtsétsy." ¹⁵ Nétuts əc n'anmaay: "¿Mbún mij?, Windsún." Esuts xy'adsooy: "Əjtsuts Jesús, di'ibu mij mbajudijty. ¹⁶ Pədu'uk es mdánut. Tu nnimíñ es mij nmugajxa'añ es ngajxa'añ esu ja'ay xy'awánut di'ibu tyam tu xy'ixy es di'ibu m'ixup óknum. ¹⁷ Es əcjts mij nyajtso'ogup mə israelítuty es nandu'un mə kyaj 'yisraelítuty. Es tyam ngexy es mnuxut ¹⁸ mə ja'ajuty es xy'a'ixwa'xut ja ja'ayuty es kyaj ñakyyo'oydyut mə ja koots it, wa'an dyo'oydyu mə ja xuuñ it, kudiibu 'yok'ijnudut Satanás kyujoty, Dios kyu'ujoty 'yítut; esu du'unuts xmyubúktut es yajtuknima'kxtut ja pyeky es yajmo'oydyut ja kuma'añ mut pánuty ijttup ja Diosu jya'ayuty." Du'unuts xy'anmaay ja Nindsun'ajtam Jesús.

¹⁹ Paaty, rey Agripu, nmumudooyuts di'ibuts ja Jesús xytyuk'ix tsajwínm es di'ibuts xy'anmaay. ²⁰ Jayujts ngajxwa'xy ja oybyu ayuk mə ja'ayuty di'ibáty jap Damasku, ta net di'ibáty Jerusalén es mə tugekyu Judeu ñax, es nandu'un mə di'ibu kyaj 'yisraelítuty; es n'anmaayuts nidugekyu es dyajtugátstut yu wyinma'añuty es jyumbittut mə Dios es ttúnut éxtum ja Dios jyuna'añ. ²¹ Paadyuts xmyajtstu ja israelítuty muj tsajptujk ñabotsoty esuts xyjaya'oogándu. ²² Peru Dios xpyudujkuts es tyambaaduts ngajxwa'xy ja 'yayuk mut nidugekyu ja'ayuty ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu. Es je'eyu njuna'añuts di'ibu nandu'unu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaaydyu. ²³ Yu'ujuty jyannandu ko koonum yu Kristu 'yayówut es taanum 'yoogut; es ko 'yoogut, yu'u tim jayujp jikyryúkup jatugok es dyákut ja nitsokun mut di'ibu israelítuty es di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

²⁴ Es ko du'un jyunañ yu Paablu, net ja Festu yaxkeky:

—Tə mloku, Paablu! Mut mayu m'axpajkun tu mjambity loku.

²⁵ Per ja Paablu 'yadsooy:

—Kyajts nloku, gobernador Festu. Tugekyu di'ibuts ngajxypy, tuj'ajtan yu'u. ²⁶ Esu tyadu rey Agripu myudajty ja tuj'ajtan di'ibuts ngajxypy, paadyuts nnigajxta'ay yajxon mə yu'un, mut ko kyaj tyadu tyuun jyajtu ayu'udsyu. ²⁷ Mij, rey Agripu, ətii mmubujk éxtum jyunañ yu Diosu kyugajxputy? Nnija'abuts ko mmubejkyu.

²⁸ Net ja Agripu jyunañ:

—Mut waanubu mij yu m'ayuk xytsyeky es nbanujxuduts yu Jesukristu, du'un, əkudii?

²⁹ Net ja Paablu jyunañ:

—Pes mut jawaanubu o mut jamaybyu, Dios tsyejpy ko mij, rey Agripu, es nidugekyu ja'ayuty di'ibuts yam xmyudoo'ijttup, nandu'unxyup mij nujx m'ittu éxtum əc, je'eyu ko kyaj mudu kadenu.

³⁰ Net ja rey Agripu pyude'ky, es nandu'unu Festu esu Berenise, es nidugekyu di'ibu naty jap uñaaydyup, ³¹ es ñujxtu wiink tsoo, es ñayjyunañudu:

—Tyadu ja'ay ni ti tu tkatún di'ibu pátup tku'oogut o 'yítut pujndugoty.

³² Net ja Agripu t'anmaay ja Festu:

—Tuuxyup yajnasmaťsu tyadu ja'ay kooxyup ku'um tu tka'amdoy esu yajkutujkpu kopk pyayo'oyudut.

27

Paablu yajmunejxy barkoty Romu tsoo

¹ Ko twinmaaydyu xyajnujxa'anduts jap Italyu, net ja Festu tkuyajky ja Paablu esu wiingátypyu tsimyja'ay mə ja soldadu windsún Julyu, di'ibu jap ijtp mə byatayongu Augustu. ² Nétuts ndujkudu mə tu'ugu barku di'ibu naty tsoonaamp Adramityu es ñujxa'añ Asyu. Yu Aristarkuts muut nnujxtu, yu'u jap kyugajpnuty Tesalóniku, Masedoñ ñaxwíñudu. ³ Jakumbom njajttuts Sidón. Es jap yu soldadu windsún Julyu tmudajty yu oyjyot es tasmajtsu Paablu es nujx tku'ixy yu myutnaymyaayubuty. ⁴ Kots ndso'ondu Sidón, nujxtuts aga'añdsyoo mə Tsyipre, mut ko mək jyantsypyoyy es kyaj

mbaat tūy nnejxyuats. ⁵ Es nnūjxtuts ajkxnáx tsoo Silisyu pyu'aay esu Panfilyu, es njajttats Miiru, Lisyu ñaxwíñudu.

⁶ Jap yu soldaadu windsún tpaty jatu'ugu barku di'ibu tso'omp Alejandrii es ñajxa'añ Italyu. Nétats xyajtūjkū es nnūjxtuts. ⁷ Es kanak xūjuts ndu'uyo'oydyu ody'a'agyū, es jantsy nimūjaa njajttats wyinduuyu Gniidu. Es nandu'unu naty jyantsypyoyjy. Nétats nnajxtu wyinduuyu Salmón es n'awdijttats mā Kretu, ⁸ es nnūjxtuts nimūjaa mejyñbyu'aay extu njajttats mā tu'ugu it di'ibu xyu'ajtypy Oybyu Jykymyejyñ'aa, Lasee kajpn wingón.

⁹ Es dyajtūgoodyu tiempu kanak xū es kudsu'ugu kots n'aknūjxtut mut ko wyin-goonu ja xux po'o. Net ja Paablu dyajky ja kajxwíjan, ¹⁰ es t'anmaay:

—Mūgu'uguty, ni'igu 'yaxūuguty yu tiempu. Pūn n'aknūjxum, n'ayo'ombátumu net es nyajtūgo'oyumu net ja barku esu tsemy, es extu njiky'ajtūn'ajtam.

¹¹ Per yu soldaadu windsún yu'u ryanūjx éxtumu wyinma'añ yu barku ñiwindsún es yu barku ñigapitank, kyaj ja Paablu kyajxwíjan tmūdooju. ¹² Es kom nik oy jatu'ugu kajpn di'ibu xyu'ajtypy Fenise mā ja islu, es jap tu'ugu jikymyejyñ'aa madsoo xū pyudsemy, ja'agyūjxm may twinmaaydyu waanu oy ko ñajxtut jap, es jap dyajnáxut ja xux po'o.

¹³ Ko tyūgajtsy ja poj es myiñ naje'eyu yu jumboj, net ñay'anmaayudu:

—Oy njo'omum.

Ta ñajxtu mā myūwingón ja Kretu myejuñbya'a. ¹⁴ Per ko waanu 'yijty, net tyūgajtsy ja poj es myiñ jantsy mūk tuboj, ¹⁵ es dyajnejxy ja barku wiink tsoo. Es kom mūk pyojy, kyajts mbaat nnūjxtu éxtumts nnūjxa'andu. Nétats nmatstuttu ja barku es ja poj myūnūjxudut madsoo myūnūjxa'añty. ¹⁶ Nétats nnajxtu pyu'aay mā tu'ugu mutsk islu di'ibu xyu'ajtypy Kaudu, mā waanu poj myooñ. Es jantsy nimūjaa nyajtūjkuts mā barku ja barku'unk di'ibudsu naty tu nwoondu. ¹⁷ Kots nyajtūjkudu ja barku'unk, nétats nwo'onda'tstu ja mūj barku mut kanaagu tejxyñ kudiibu jyaanwa'xut. Es ndsu'kuduts ko ñejxy ja barku pu'ujótm mā txu'aty Sirte. Es net nyajjūnajtuts ja barku wit es yu poj yajnejxyuty du'uñu. ¹⁸ Jakumbom kyajpū mūk poj myooñ. Net ja barku tsyemy ñūgūjūbijptsondáky. ¹⁹ Es ja myūduguk xū uudsuty nyajpūdsūmdu di'ibu mudu barku tyu'uyo'oy. ²⁰ Kanak xū kyajpū xū 'yok'ya'ijxnu, es ni mūdsu'a, ja'a ko ja poj es ja tuu mūk jyantsywyepy. Nja'aydyūgoodyaayñuts tūgekyu wi'ixuts nnitso'ogut.

²¹ Es ko jeky 'yijnu, kyajts n'okkaayñudu, net ja Paablu jūnāñ:

—Mūgu'uguty, tūxyup xymūdoogūkudu es kudiibūxyup tu ndso'onum Kretu es kyajxyup du'un n'ayo'om. ²² Per tyam katu mjotmay'ooktu, ni pūn kya'oogut, oy tyadu barku wyindūgoyut. ²³ Pes tsu'uy tu'ugu Diosu 'yanklū n'ijxyuats, ²⁴ es xy'anmaayuts: “Katu mdsu'ugu Paablu, mja'tup mā ja yajkutūjkpū kopk. Nandu'unu Diosu may'ajtūn mdu'unxū es nidūgekyu di'ibáty mij mmūaduty barkoty, kudiibu pūn 'yoogut.” ²⁵ Paaty mūgu'uguty, jotkujk'áttu. Ūj nmūbejkypyuts éxtum ja Dios jūnā'añ. ²⁶ Per yu jikymyejyñ yu'u net xyajnūjxum mā tu'ugu islu.

²⁷ Es ko 'yijty majtsk sūmāan māts ndu'uyo'oydyu, net koots jāpūdsu naty Adriyátiku Jikymyejyñóty es ja mūk poj xyajnejxyuats anājñ aga'añ. Es tsu'pūn yu marineeraty wyinmaaydyu ko tpaada'andu nax. ²⁸ Net tkijxtu nū'unūn kyúkaty ja jikymyejyñ, es t'ijxtu ko je'eyu i'px majmócx tu'uk metrū. Es waanu n'aknūjxtuts, net tkijxkojkpū jatūgok. Je'eyu i'px jūxtūjk metrū. ²⁹ Es tsyū'kudu ko nūjx kyotu mā jamu tsā nūjoty. Net dyajjūnajtū taxku pujxn ajo'kn xkū'p tsoo es t'awixtu jotmaymyūut wi'ix xyūñut.

³⁰ Es ja marineeraty twinmaaydyu, net dyajjūnajtū ja barku'unk es kya'aga'andu. Nūgoobu jūnandu ko dyajjūnaka'andu pujxn ajo'kn mā barku kopk. ³¹ Es ja Paablu t'awa'anudu ja soldaadu windsún es yu syoldaadutūjk, es t'anmaay:

—Pūnu tyāadu kyaj wyū'umdu barkoty, kyaj ndsókum.

³² Net ja soldaadutūjk ttsujktūjktū ja barku'ungu tyejxyñ es dyajkunajxtu mejuñóty.

³³ Es kajamóñumu Paablu t'anmaaydyu nidūgekyu:

—Tyam majtsk sũaaan miidsuty kyaj mma'adu es kyaj mgaydyu. ³⁴ Tyam nmunu'x-taktur es mgaydyut oynu'unun es xymyudatut ja mujaa es m'akjiky'attut. Ni tu'uk pun kya'ooga'an.

³⁵ Es ko du'un ja Paablu jyunan, ta tkone'ky tu'ugu tsajkaaky, es tja'aygyudaky ja Dios ma'yittu nidugekyu. Net dyajwa'xy ja tsajkaaky es kyaay. ³⁶ Net nidugekyu jyotkujkudyaadyu es kyaadyu nandu'un. ³⁷ Ja'a naty uudsuty nidugekyu majtsk mugo'px jatugu'px majmox tu'uk. ³⁸ Es ko kyaadyadyu, net tkujubijpnajxtaadyu yu triigu mejyoty es ja barku waanu tyo'tykyut.

Barku wyindugoy

³⁹ Ko xuyun yu marineeraty kyaj t'ixy'attu ja nax, per t'ijxtu tu'ugu pu'u jot es jyunandu pun mbaat nejxy ja barku jam. ⁴⁰ Es tmudsujkudyaadyu ja tejxy di'ibu wyiint'ajtypy ja pujxn ajo'kn, es wu'umdaay jap mejyoty. Es dyajyuungudu ja kepy di'ibu ja barku tu'umooyur. Net trujtaku jatugok ja barku wyit es ja poj pyudakudut nijxut ma pu'u nipety. ⁴¹ Ja barku oj nejxy. Esu net ja barku kyopk tyatspejky pu'ujotm es kyaj mbaat nakyyi'xy, es ja jikymyejy myujwojppety jam barku ux'am es tsya'pxtso'on ja barku. ⁴² Net ja soldaadutujk tjaya'oogandu nidugekyu tsimyja'ay kudiibu kya'agut nugyaapy. ⁴³ Per ja soldaadu windsun yu'u yajtso'ogaampy ja Paablu es kyaj dyajky yu kutujkun es ja syoldaadutujk dya'oogut ja ja'ay. Net dyajkutjky di'ibu jyajtypy nuwoonut es nijxut jawyiu es traadut ja nax. ⁴⁴ Di'ibu kyaj tjattu nuwoonut, ta tmajtstu taablu pedazu di'ibu ja barku tu tyuktujadya'ay, es du'un pyudsuumdaadyu nidugekyu jikymyejyoty, es jyajttu ma nax.

28

Paablu jap Malta

¹ Ko nbudsuumdaadyuts nidugekyu ma jikymyejyun, netuts niija'adu ko ja islu txu'aty Malta. ² Es ja ja'ayuty di'ibu jap kugajpnuty jantsy oyja'ayuty, oj dyajmujudu jyun, ja'a ko xyuxy es tyu'uyu naty, es xywyoodaadyuts nidugekyu es njokxrukuduts. ³ Net ja Paablu dyajmiin yu ja'axyu tu'utspu es trujtaky ma jyunan. Es tu'ugu awa'andsa'an pyudseemy ma ja ja'axyun, ja jyunu naty kyugekypy, ta tkumdsu'tsu ja Paablu, es jamu oj wu'umu kyugujxm. ⁴ Es ko t'ijxtu ja ja'ayuty di'ibu jam kugajpn ko Paablu tu tsyu'udsyuty yu tsalaan es tam tyuyun kyugujxy, net nay'anmaayy ak yu'ujuty:

—Paaty du'un tu jyaty tyadu yedyuk ko t'ajtun axuk ja'ay yu'u. Oy tu jyatse'eky jikymyejyoty, peru Dios kyaj tu pyujta'agyuty es jyiky'atut.

⁵ Peru Paablu je'eyu twinxjty ja tsalaan jyunoty es kyaj ti jyajtu. ⁶ Ja ja'ayuty nidugekyu t'awixtu na'a ja Paablu ky'u kyixe'eky o pojan 'yoogut. Es ko jeky 'yijty es kyaj ti jyatyuty ja Paablu, net dyajtugajtstu wyinma'an es jyunandu ko Paablu yu'u tu'ugu dios.

⁷ Es wingon ma ja it, tam tu'ugu yuudaknu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Publyu, es ana'amp ma tadu islu. Yu'uts xymyooy yu jajttakn es xyajkaadyuts jantsy oy tuguk xuu. ⁸ Es ja Publyu tyeety tap kyo'knu mut ja ne'pynya'am esu jyun. Net ja Paablu oj tku'ixy ja puma'ay, es kyajxtaky es ja ky'u trujtaky ma ja puma'ay. Es net 'yagudaky. ⁹ Net dyajmiindaadyu yu pyuma'ay di'ibu jap tsanaadyur ma islu, es 'yagudaktaadyu nidugekyu. ¹⁰ Es xyjantsywyindsu'kuduts, es ok kots ndujku ma jatu'ugu barku, xymyoodyadyuts tugekyu di'ibuts nnidu'uyo'oyur.

Paablu jya'ty Romu

¹¹ Es ko n'ijttuts tuguk po'o jap Malta, taats ndujku ma tu'ugu Alejandriu byarku di'ibu jap yajnax yu xuxpo'o es tmudaty kuxtsetsy di'ibu yu'u dyios'ajttur, di'ibu tyukxu'ajtypy dios xeeñ, Kistor es Poluks. ¹² Netuts uudsuty njajttu Sirakusu. Es japuts nwa'umudu tuguk xuu. ¹³ Japuts ndso'ondu es ndu'uyo'oyuts ma tugekyu mejybya'a extu najtyuts Rejyu. Es jakumbom ndso'onduts, es kom jumboj, myumajtsk xuu

njajttats Puteoli. ¹⁴ Es jápats nbattu nija'adya nmügu'uktujkats di'ibats xyajwá'umdu tuk sumaan, es óknúmts nja'ttu Romu.

¹⁵ Ko ja nmügu'uktujkats jap Romu tu tmüdowdu ko üdsuty nnüjxtu, net tsoy'onda es xyjüjp'yo'oya'andats tu'aay. Jamts nnaybyátudu ma txu'aty Apyu Maay. Es óknúmts nnaybyátudu mut ja wiinkpu nmügu'uktujkuty ma txu'aty Tüguügu Jajttákn. Ko Paablu t'ijxy, net jyotkujku es tja'aygyudáky ja Dios.

¹⁶ Kots nja'ttu Romu, net ja Paablu yajmooy yu kutujkun es abeky tsyünnut mut tu'ugu soldaadu di'ibu kwentu'átudap.

Paablu Diosu 'yayuk tkajxwa'xy jap Romu

¹⁷ Es ko 'yijty tüguk xuu, Paablu tnigajxu ja israelítudyu myüjja'aydyujk di'ibu ijttap Romu. Es ko ñaymyujkudu, net t'anmaay:

—Mügu'uktujkuty, ni ti tsípats ngatúñ mut ja nmü'israelítuty es ni ja'a di'ibu jaayum tyuundap ja n'aptujkudyats. Per ja nja'ay'ajtüm di'ibu Jerusalén xymyajtstats es xykyajkyats ma romanu ja'ay. ¹⁸ Es ko xyajtüdaayats yu'ujuty, net jyüandu ko kyajtsu nbeky wi'ixats n'oogut. Es nétats xyjanasmatsüyándats. ¹⁹ Peru nja'ay'ajtüm kyaj ttsojktu esuts nyajnasmätsut. Paadyats üj n'amdooy esuts nmínut ya Romu es yu yajkutujkpu kopk ttúnut yu njustísuts, óyats ni tits wi'ix ngatukni'ünnu ngu'um ja'ay'ajtüm. ²⁰ Paaty tu nyaxüdy'aydyu es nnay'ijx nnaybyátüm es nmügajxut. Kadenu kü'axótsyats üj n'ity ja'agyujxm di'ibu njüjp'ijxum, üdsajtüm israelítu ja'ayuty.

²¹ Net jyüandu ja israelítudyu müjja'aydyujk:

—Üdsuty kyajnumts n'axaju ni tu'ugu neky mijtskyujxm di'ibu tso'omp Judeeu, es ni pün nmügu'uk'ajtüm israelítuty di'ibu jajtp kyaj jyüna'añ ko axüuk mij tu mduñ. ²² Üdsuty nmüdowaambyats di'ibu mij mwinmaapy es di'ibu mij mgajxaampy, ja'a ko nnija'abats ko oytyim maaty ja ja'ay jyüna'andu ko kyaj 'yóyuty nmübüjkum ko Jesús yu'u Kyrístuty.

²³ Net trüjtáktu tu'ugu xuu es jyajttu may ja ja'ay ma yu Paablu. Es jépyap tsyondaky es extu kyudsu'uju Paablu tnigajxy ja Diosu kyutujkun, es dü'un ttuk'ijxtu ja ja'ay pün wi'ix jyüandu yu Moisés es ja Dios kyugajxpty es ja ja'ay ttukmübüktut ko yu Jesús yu'u dü'un ja Kristu. ²⁴ Es nija'ajuty tkupujktu éxtüm ja Paablu jyünañ, per yu wiinkpu kyaj tmübüjktu. ²⁵ Es ko kyaj ti'igyü tu ñaygyajxudu, net tsoy'onnuudu oga'an, tu ja Paablu jyüna'añ:

—Oy tu jyüna'añ yu Espíritu Santu mut ja n'aptujk'ajtüm éxtüm ya'anümmu yu Diosu kyugajxpu Isaiü:

²⁶ Nüjx anümmu tadu ja'ay:

Oy miidsuty xyjamüdowdu,
ni na'a xykyajaygyúkudut;
oy xyja'ijxpu,
ni na'a xykyamüwinma'añbyaattut.

²⁷ Mut ko tadu ja'ayudyu jyot tu jyümbittu juun,
kyaj müdowdu

es tu ja wyiin dyajpi'itstu,
dü'un tka'ixtut mut ja wyiin
es tkamüdówut mut ja tyatsk,
es kyaj tjaygyúkudut mut ja jyot,
es kyajts üj xyñimíndut esuts nyajnitso'ogut.

²⁸ Esu Paablu 'yakjünáñ:

—Jaygyúkudu miidsuty ko tyam Dios t'awanüya'añ tyadu nitsokun mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es yu'ujuty müdowándap.

²⁹ Ko Paablu dü'un jyünañ, net ja israelítuty ñaygyajxudu ak yu'ujuty es nüjxtu.

³⁰ Es ja Paablū 'yijty majtsk jumajt ka'pxy mā tyujk ajuudyiky es t'axajū nidugekyū di'ibū nimiinup, ³¹ es tkajxwa'xy wi'ix ja Diosū kyutujkun. Es ttuk'uxpaktū nandu'un mat yū'ugyujxm ja Nindsūn'ajtām Jesukristū. Ni pūn kya''adsipyūty.

Neky Di'ibü Paablu Tyuknigajxtü Ja Romanus Ja'ayuty

¹ Üj Paablu, Jesukristü myuduumbü. Diósats xywyin'ijx es xpyuytákyuts éxtümü 'yapóstulü esuts ngajxwá'xut yu oybyü 'yayuk.

² Tyadu oybyü ayuk Dios wyandak dyakáñ extü jékyur mut ja kyugajxputy, es yu'ujuty kyuxjaadyü má ja Diosü jyaabyajtün. ³ Yu'u dü'un ja ayuk má yajmadya'aky ja Nindsün'ajtüm Jesukristü, ja Diosü 'yU'unk di'ibü jya'ay'ajtungyujxm ijty ja rey Davit tyümp 'yaats, ⁴ es nandü'un ñiguxe'eky ko Diosü 'yU'unk ko Espíritü Santükyujxm es müdu Diosü myuk'ajtün jyikyryejky má 'ye'ky. ⁵ Yu Jesukristü myay'ajtungyujxm tü xpyujta'agyuts éxtümü 'yapóstuluty, esuts ngajxwá'xut ja 'yayuk má tügekyü naxwíñüdu, es ndukmämudówüdu es ndukmábúktüdu. ⁶ Es nandü'un jam má yu'ujuty Dios tü mwin'ixüdu es mja'ay'átüdu ja Jesukristü.

⁷ Nduknigajxtuptü tyadu neky miidsuty nidügekyü di'ibáty ijttur Romü, di'ibátyü Dios tsojküdur es tü wyin'ixüdu es dyajnjxtüt tu'ugü jiky'ajtün wa'atspü. Wa'anü nDios Teety'ajtüm esü Nindsün'ajtüm Jesukristü mgunu'xüdu es mmo'oyüdu ja agujk'ajt jotkujk'ajtün.

Paablu ñijxa'añ Romü

⁸ Tim jawyiin, mut yu'ugyujxmü Jesukristü, nja'aygyudákyuyts ja Dios mut nidügékyuty miidsuty mut ko yajmadya'aky'áty ja mmübujkünüty otyim maaty má tügekyü naxwíñüdu. ⁹ Ja Dios di'ibuts nmüdiimpy amumdu'uk jot es ngajxwá'xyuts ja oybyü ayuk di'ibü ñimadyakypy ja 'yU'unk, yu'u dü'un ñija'ap wi'ixuts dü'ñüm njamyatstü miidsuty mats ti n'amdoy nbujksóy kots ngajxta'aky. ¹⁰ Ja'ats n'amdeepy nbujktseebyuts ja Dios es xyajmada'agut, pñü dü'un yajkutíky, esuts ñijx miits ngu'ixtü, ¹¹ mut ko nwin'ixándur es üjtskyujxmü Espíritü Santü myadakün mmo'oyüdu, es dü'un myajmüjwiinxüdu ja mmübujkün. ¹² Ja'ats üj n'andijpy es ndsejpyuts kodsü naty n'ity mut miidsuty, nnayya'ijt nnayyajxo'onüm nigijxy müdu tyadu mübujkün di'ibü nmüdajtüm.

¹³ Mügu'ugítuty, ndsejpyuts es xyñijáwüdu ko kanak ok tü njaninüjxa'ändü. Tü njantsyjakü'ixa'ändü es üjtskyujxm oy mwü'ümdüt müdu Dios, dü'un éxtüm tü ndüñüts má yu wiinkpü naxwíñüdu. ¹⁴ Pes xpyátpüts ngajxwá'xüdu ja Diosü 'yayuk, dü'un má yu di'ibü grieeguty es nandü'un di'ibü kyaj gyrieeguty, má di'ibü üwijy kajxwijyuty es éxtüm nandü'un di'ibü kyaj 'yüwijy kyajxwijyuty. ¹⁵ Paadyuts njantsytsyky es ngajxwá'xa'añüts ja oybyü ayuk má miits m'ittü jap Romü.

Oybyü ayukü myuk'ajtün

¹⁶ Pes kyajts üj nduktsoydyüñ ja oybyü ayuk, mut ko yu'u dü'un ja myuk'ajtünü Dios es ñitsü'oktüt nidügékyuty di'ibü myübujktur, tim jawyiin mut ja di'ibü israelítuty, per nandü'un mut ja di'ibü kyaj 'yisraelítuty. ¹⁷ Ja'a ko mut yu oybyü ayuk n'ixy'ajtüm ko ja'ay je'eyü oy wyü'ümdü mut ja Dios ko myúbáküdu, éxtüm ja Diosü jyaabyajtün jyuna'añ: "Di'ibü myübujkungyujxm oy wü'ümp mut ja Dios, yu'u dü'un jiky'átur."

Naxwíñüdu ja'ayü pyeky

¹⁸ Nnija'am ko Dios tkexy extü tsajpótmü myuj tüydyu'unün mut nidügekyü axuk ja'ayuty, ja'a ko mut ja 'yaxuk'ajtün t'üxtijty ja tüy'ajtün. ¹⁹ Nija'adur yajxon di'ibü mbaat yajnijáwü wi'ixü dü'un ja Dios, mut ko Diosü dü'un tü tyuknijáwüdu yu'ujuty. ²⁰ Na'abu Dios dyajkojy ja naxwíñüdu es extü tyambaat, tügekyü tyadu mbaat xytyukjagyujküm wi'ix yu'u ja Dyios'ajtün, es ko Dios mbaat ttüñ otyiity winü xü winü tiempü. Paaty ni pün tkanime'xy oy jyajuna'ändü ko kyaj tñijáwüdu. ²¹ Pes oy tja'ixy'ajtpüdu dü'un ja Dios, kyaj tü twindsü'ügüdu éxtüm ja Dios es ni je'eyü tü tkaja'aygyüda'aktü ja Dios, nik ni'igü tü dyajjüjptügyüdyü. Ja'ayü wyinma'añ'ajttur di'ibü kyaj ti tsooty esü jyot wyinma'añ tpujta'aky jantsy juun. Paaty tü wye'emy

kubi'its ku'ook. ²² Oy jyanayñigajxudu ko kyuwijy'átyuty, per nugoo jyantsylyoku'attu. ²³ Ja'a ko tu dyajtugátstu ja myuj'ajtunu Dios di'ibu kyaj tyugoy, mut ja 'yawinnax ja ja'ayuty di'ibu o'ktup, es extu ya"agojwinnajxtup ja joon juyujkuty, tsá'añuty esu añimal di'ibu taxku ky'u tyeky.

²⁴ Paadyu Dios tu tna'ixy mut ja axuukpu winma'añ di'ibu yu'ujuty myudajttup, es du'un tu ttundu di'ibu tsoydyu'un muut nidu'uk nidu'uk. ²⁵ Mut ko kyaj tu tmabaktu ja tuj'ajtun, ja'ayu ja andakun, es tu twindsu'ugudu es t'awdattu di'ibu Dios yajkoj es kyaj t'awdattu ku'amu Dios di'ibu may'ajt windsu'kup winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unuty.

²⁶ Paadyu Dios tyukmu'ixuty yu wyinma'añ ja tsoydyu'un muutpu. Pes extu yu toxytyujkuty tugatsy 'yadu'utstu es kadiinum éxtum jyapaadyuty. ²⁷ Es nandu'unu du'unu yedyujkuty kyaj ttundu mut ja toxytyujk, yu'uyu wyinma'añ'ajttup 'yadu'udsá'andu kujkkaknáxy. Yu yedyujkuty ttundu tsoydyu'un muutpu ak yu'ujuty, paaty dyajnáxtu ja ayo'on esu tudyu'unun ma ja ky'am nini'x, éxtum ñitákudu.

²⁸ Es éxtum yu'ujuty kyaj twindsu'uguya'andu Dios, pes ja Dios tu 'yuxtíjunu mut ja axuukpu winma'añuty, es du'un ttúndut di'ibu kyaj jyapaadyuty ttúndut. ²⁹ Yu'uyu jyot'ajt wyinma'añ'ajttup tugekyu axuk winma'añ, mu'induunk, adsojk, axukja'ay'ajtun, naywyinnaxuja'ak, yajja'ay'o'ktup, tsip ja'ayuty, win'u'undup, ak jambit ti t'ixtu, pi'tskajxtup, ³⁰ ñigajx ñimadyáktup axuuk ja myugu'uguty, myudsip'ajttup ja Dios, axuk kajxtup, muj pátu'dup, muj ñaydyíjudu, myuwinma'añbyat'adúttup axuuk, kyaju tyaak tyeety tmumudowdu, ³¹ kyaj ti tjaygyukaya'andu, kyaj tkuydyundu 'yayuk, kyaj tmudattu tsojkun, ni ti pa"ayo'on tkamudaty. ³² Yu'ujuty ñija'adup yajxon wi'ix ja Dios tu dyajnigutúku. Ñija'adup ko di'ibáty tyuundabu tyaadu du'umbu, yu'u nitujkup ja o'kun; per du'uñum t'aktundu, es extu tyukxondáktup ko wiinkputy nandu'un ttundu.

2

Du'unu Diosu tyudyu'unun tpayo'oy éxtum pyaadyuty

¹ Paaty mij di'ibu wiinkpu mbeky'ijxy, kyaj mij xymyudaty ja nayñima'xu oy mdimpun'ajtpu, ja'a ko wiinkpu xpyeky'ixy, ku'am mij mnaydyuknikajxpeuty, mut ko yu'u mdimtiimpy di'ibu yu'u nandu'un tyiimpy. ² Yajxon nnija'am ko Dios tyukkumudowaampy nidugekyu pojpu tuumbu es ko Dios pyayo'oyaampy nidugekyu tuknáxuty du'un éxtum tyuj'ajtunuty. ³ Es mij ko xypyayo'oy ja wiinkputy es nandu'un m'adu'utsy éxtum yu'un, ¿ti mjunaamp xytyijy ko mnitso'ogut ko ja Dios dyaka'añ ja tudyu'unun? ⁴ ¿O kyaj xymujpajta'aky ja tsojkun es ja mya'xtujkun ja Dios, ni xykyapekyu kwentu ko ja'a du'un jyatiimpy esxyup mjodumbityu? ⁵ Nugoo mjantsykyujuunuty es kyaj xyajtugátsy ja mjot mwinma'añ, es paaty mdukmujkunu ja tudyu'unun ku'am es xykumudówt ko Dios tpayo'oyut ja naxwíndu ja'ayuty tuj'ajtun muut. ⁶ Tuj'ajtun ko Dios myo'oyaampy nidu'uk nidu'uk éxtum pyaadudu. ⁷ Myo'oyaampy ja jyiky'ajtun winu xuu winu tiempu ja di'ibu mudu ma'xtujkun tyuundup ja oybyu es pyanajxtup ja oy'ajtun es ja windsu'kun es di'ibu yajtukjiky'átup winu xuu winu tiempu; ⁸ per mut ja 'yaku tyudyunaampy ja nugoo kaxkoobuty es di'ibu kyaj tkuydyuna'añ ja tuj'ajtun, di'ibu ja'ayu pyanejxypy ja axuk'ajtun. ⁹ Minaamp ja ayo'on es ja muk xaj ok xajun mut nidugekyu taaduty di'ibu tyuundup ja axuukpu, tim jawyiin mut ja di'ibu israelítuty, per nandu'un mut ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ¹⁰ Per ni'igu Dios myo'oyaampy ja muj'ajtun, windsu'kun es agujk'ajt jotkujk'ajtun nidugekyu di'ibáty tyuundup ja oybyu, tim jawyiin mut ja di'ibu israelítuty, per nandu'un mut ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

¹¹ Mut ko ja Dios kyaj tu'ugu ja'ay tteky es jatu'uk kyaj. ¹² Pes di'ibáty kyaj 'yisraelítuty, kyaj tmudattu tadu Moisesu 'yana'amun. Paaty ko pyekytyundu, yajtukumudówdup, per kyaj éxtumxyup tnijáwudu wi'ix ja Dios t'ane'emy. Per ja israelítuty myudajttubu tadu ana'amun. Paaty ko tkamumudowdu ja ana'amun es pyojpátundu, yajtukumudówdup éxtum ja ana'amun jyuna'añ. ¹³ Ja ja'ay di'ibu jyamudoo'ijtypy ja Diosu 'yana'amun es kyaj tkuydyundu, kyaj yu'ujuty oy wu'umdu

mūt ja Dios, yu'ayu dū'un oy wū'umdap mūt ja Dios di'ibu kyuydyuundap éxtum ja 'yana'amun jyuna'añ. ¹⁴ Pes dū'un, ko yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty ttundu éxtum ja ana'amun jyuna'añ, oy yu'ujuty tkamudajtrpudu ja Moisesu 'yana'amun, ¹⁵ ya'ijxudap ko Dios tū pyajtáxudu 'yana'amun mā yu wyinma'añ, esu jyot wyinma'añ nandū'un dyajkuxe'egyū tyadu ana'amun, mūt ko yu wyinma'añuty yajnidu'xup ko peky yu'u di'ibu tyuundap es ya'oybyudsuumap ko ttundu ja oybyu. ¹⁶ Dū'un tyuna'añ jyata'añuty ja xuu ko Dios Jesukristukyuxm tpayo'oya'añ ja ja'ayu ayu'udsyubu jyot wyinma'añ, éxtum jyuna'añ ja oybyu ayuk di'ibuts ngajxwa'xyry.

Israelitu ja ja'ayuty esu Diosu 'yana'amun

¹⁷ Per mij mjunaamp ko m'israelítuty, es xytyukmada'aky ja Moisesu 'yana'amun, es xytyukmuj xytyukpaadu ko mij mja'a'átuty ja Dios. ¹⁸ Mnija'ap ja Diosu tsoykun es xywyin'ixut ja oybyu, mūt ko ja Dios 'yana'amun dū'un tū mdukni'ixuty. ¹⁹ Mnayjya'ap ko tū'ajtun xyñijawu wi'ixu wiints xyñ'umo'oy xytyu'umo'oyut es wi'ix xykyujaj xykyudu'xut ja di'ibu jūdjitr kubi'its ku'ook, ²⁰ es wi'ix xy'awij xykyajxw'ijut ja di'ibu kyaj tjaigyúkuđu, es wi'ix xya'uxpákuđu ja uná'ku'unu mūt ko xymyudaty ja tū'ajtun es ja wijj'ajtun mā Diosu 'yana'amun. ²¹ Pes éxtum mij mya'uxpejkyry ja wiinkpūty, ¿ti ko mganayya'uxpékyuty mij kū'um? Mij mjunaamp ko kyaj nma'tsum, ¿es mma'tsp mij? ²² Dū'un mjuna'añ ko kyaj nyajtugo'oyum ja pūjk úkanu wyindsu'kan, ¿es myajtugeery mij? Mij m'uxtijry ja agojwinnáx, ¿es tii, mme'tsypy ja oorū es ja platū di'ibu ijtr agojwinnáx tsyajtugóty? ²³ Mdukmuđ mdukpátap ko xymyudaty ja Diosu 'yana'amun, per kyaj xykyudyúñ, es dū'un kyaj xywyindsu'ugū Dios. ²⁴ Pes ja Diosu jyaabyajtun dū'un jyuna'añ: "Di'ibu kyaj 'yisraelítuty myudugoodyur ja Dios mūt miitskyujxmūty israelítuty."

²⁵ Tū'ajtunū'u ko myajtsíky waanu mā ja myedyujk'ajtun*, mdu'unxup oynū'unūn pūn mguydyiimpy ja Moisesu 'yana'amun. Per pūn kyaj xykyudyúñ, dū'un éxtumxyur mgadim'yajtsujkū waanu. ²⁶ Es pūn di'ibu kyaj 'yisraelítuty es kyaj tsyíkyuty waanu, es pūn kyuydyiimpy ja Diosu 'yana'amun, dū'un ja Dios pyajta'agyuty éxtumxyur tū yajtsíky. ²⁷ Di'ibu pyadiimpy ja Diosu 'yana'amun oyu naty kyatsíkyuty waanu mā yu yedyujk'ajtun, ja'a nūjx dyajniguxe'eky ko pekymyūut mij ja'agyujxm ko kyaj xykyudyúñ ja ana'amun oy xyjamudajtrū kuxja'ay es mjatsiky'ajtrū waanu. ²⁸ Kyaj nikūjxy ja ja'ay 'yisraelitu'attu ko yajtsíky waanu mā yu yedyujk'ajtun esu ijxwū'umun wyū'umut mā nini'x, ²⁹ ja'agyujxm ja ja'ay tū'ajtun 'yisraelitu'attu pūn wi'ix ja 'yaa jyótuty, pūnu ijxwū'umun myudajttap di'ibu ja Espírítu Santu pūjtáxudap, kyaj tyimja'agyujxmūty wi'ix ja ana'amun jyuna'añ. Pūn pūn myudajtypy ja ijxwū'umun 'yaa'joty jyodoty, yu'u dū'un ja Dios myujja'ap, kyaj yu'udyu ja'ayuty.

3

¹ Pes, ¿ti mūj'ajtun myudajtypy ko n'israelitu'ajtam? ¿Myudajtypy ja Dios waanu ni'igubu kunu'xun mūt yu'ujuty? ¿Tii myudajtypy ja mūj'ajtun ko nyajtsujkūm waanu? ² Ja'a. Otyim wi'ix tsooty. Pes ja jawyiimbu, Dios tyukmū'awdajtu mūt ja israelitu ja'ayuty es myoodyu ja Diosu kyū'um ayuk. ³ Tū'ajtun ko nimay yu'ujuty kyaj tkuydyuundu. ¿Tii mbaat njūna'anūm ko mūt yu'u ja Dios kyaj tnakykyudyuna'añ di'ibu kyajx? ⁴ ¡Ni wi'ix tsoo dū'un ngawinma'añbyátum! Oy nidugekyu ja ja'ayuty jya'andákrudu, Dios ni na'a dū'un tkatūñ. Extum jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtun: Nija'adap ja ja'ayuty ko 'yawa'kup di'ibu mgajxyry, kyaj pūn jyuna'anut ko kyaj xpyayo'oy tū'ajtun mūut.

⁵ Per pūn yu n'axuk'ajtun'ajtam nya'ijxum ko Dios tyiimpy ja tū'ajtun, ¿wi'ix njūna'anūm? ¿Tii mbaat njūna'anūm ko kyaj Dios ttuñ di'ibu kyaj pyaadyuty ko xytyukkumudo'omu? (Dū'unuts ngajxy éxtum naaguty kyajxtu.) ⁶ Ni wi'ix tsoo mbaat

* 2:25 Ix Lukus 1:59.

du'un ngajuna'anum. Ja'a ko pun ja Dios kyaj ttuñ éxtum pyaadyuty, ¿wi'ix mbaat ttukkumudoy ja naxwíñudu ja'ayuty?

⁷ Pun ujtsu du'un andakp es ñiguxu'ugut ko Dios tyiimpy kyajxypy ja txy'ajtun esu du'unu ja'ay ni'igu oy ja Dios t'awdátut, ¿wi'ix mbaadu Dios xytyudyúñuts éxtumu pojpu ja'ayun? ⁸ ¿Ti ko ngajuna'anum?: “N'oktu'unum ja axuukpu es du'un pyudsúmut oy.” Tam naagudyu ja'ay xyñiwaambétyuts nanatuku kots nduk'uxpekyu tyaadu. ¡Wa'an ja Dios ttaydyúñuty éxtum ñitúkyty!

Nidugekyu udsajtum ja peky xytyukka'am

⁹ Pes, ¿ti mbaat njuna'anum ko n'israelitu'ajtam? ¿Mbaat n'oybyudsu'umum mut ja Dios kudíinam ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty? ¡Ni wi'ix tsoo! Pes tu nduk'ixtu ko di'ibáty israelítuty es di'ibáty kyaj 'yisraelítuty, nimajtsk pékyuty xymumadákam ja pojpu.

¹⁰ Tyaadu du'un di'ibu myadyakypy ja Diosu jyaabyajtun ko jyuna'añ:

Kyaj jaa ni tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp txy'ajtun maut,

¹¹ kyaj jaa di'ibu wyinma'añ'ajtypy ja Dios es tkuydyuna'añ di'ibu tseyjpy ja Dios.

¹² Nidugekyu ja'ayuty jyudittu wiink nu'u wiink tu'u es tu ñayyajtagóyudu.

Kyaj jaa pún di'ibu tyiimpy ja oybyu,
ni je'eyu tu'uk.

¹³ Ma yo'kjútuty pyudsemy ja axuk ayuk,
éxtum pyudsemy ja xu'kunu axuukpu ma yu o'kpu
di'ibu tu mya'tnu ko nya'awátsum ma 'yity,
mudu ya'anuty 'yanda'aktu.

Yu 'yayuk du'un éxtum ja awa'andsa'añu xyuwat.

¹⁴ Yu 'yaa ujts mut ja ko'ogyajxy tsaatsykyubétypyu.

¹⁵ Kyaj tpekyjyáwudu ko yajja'ay'ooktu;

¹⁶ es oytyim maaty ñujxtu,

yajka'adup ja ayo'on esu tugo'oyun mut ja wiinkpety,

¹⁷ es je'eyu t'axta'aydyu ja tsip.

¹⁸ Kyaj Dios ttsu'ugudu.

¹⁹ Mugu'ugítuty, tugekyu di'ibu wu'amp jaabyéty ma ja Diosu jyaabyajtun, myadyakypy púnuty ijttup ana'amun patku'uy, es du'un amon'u 'yíttut nidugekyu ja'ay ko Dios pyayo'oyudut ja'agyujxm ko tijaty ttuun tkajxtu. ²⁰ Paaty ni pún kyawe'emy oy mut ja Dios mut ko tjakuydyuna'añ ja 'yana'amun. Pes ja Diosu 'yana'amun ja'a tyiimpy es xyajnidu'xum ko udsajtum situy pojpuja'ay'ajtam.

Mubujkangyujxm yajpaada'añ ja nitsokun

²¹ Per tyamu Dios tu xytyuk'ijxum wi'ix oy nwu'umum mut ja Dios kyaj ana'amungyujxm. Ñikajxpejtypy yu'u ja Moisesu 'yana'amun es ja Diosu kyugajxpruty,

²² mut ko oy wyu'umdu mut ja Dios nidugekyu di'ibáty myubujktup ja Jesukristu éxtumu Yajnitsókrpu. Kyaj win'ixy wingexy tkupeky. Oy yu'ujuty ja israelítuty o kyaj yu'ujuty,

²³ ti'igyu yu'u, mut ko nidugekyu tu pyekytyundu es du'un tu tmujagamga'aktu ja Dios.

²⁴ Peru Dios, ma yu myuj may'ajtun di'ibu ja'ay tu'unxup, ñayajk ja Jesukristu éxtumu windsu'kun es oy nwu'umum mut ja Dios. ²⁵ Pes ja Dios yajk ja Jesukristu es ttam dyókut ja ñe'pyñ ma ja kruuzun es du'un tkubat tkumudówut nidugekyu ja naxwíñudu ja'ayudyu pyojpu. Es ko n'axájum ja Jesukristu éxtumu Yajnitsókrpu, Dios jyo'odsap ja nbojpu'ajtam. Yu Jesukristu wyindsu'kun ja'ijxup ko Dios ttuñ mut ja txy'ajtun ko oy nwu'umum ja'a maut. Ma'xtujkun maut xytyukninajxum ja pojpu di'ibu naty tu ndu'unum. ²⁶ Dios yajnide'xypy es tyiimpy mut ja txy'ajtun ko oy wye'emy mut ja ja'ay di'ibu myubujktup ja Jesús.

²⁷ Pun du'un, ¿ma net ja ja'ayudyu myuj pyáttunu? ¡Ni ma! ¿Tigyujxm? Ja'agyujxm ko ja'ay wyu'umdu oy mut ja Dios ko tmubuktu ja Jesukristu, es kyaj ja'agyujxm ko tkuydyundu ja ana'amun. ²⁸ Du'un yajnijáwu ko mubujkangyujxm ja ja'ay oy wyu'umdu mut ja Dios es kyaj jya'agyujxmuty wi'ix ja ana'amun jyuna'añ.

²⁹ ¿Ti israelítu ja'ayudyu je'eyu ja Dios ja'ay'ajtup? ¿Ti kyaj nandu'un ja Dios tja'ay'áty púnuty kyaj 'yisraelítuty? Nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ³⁰ Pes ta ti'igyu je'eyu Dios, es yu'u myutwe'empy oy mut yu israelítuty di'ibáty myubujktup ja Jesukristu, es nandu'un oy wye'emy mut ja di'ibáty kyaj 'yisraelítuty di'ibáty nandu'un myubujktup ja Jesukristu. ³¹ Puna du'un, ¿njo'tsum ja ana'amun ko n'axájum ja Jesukristu? ¿Ni wi'ix tsoo! Ni'igu du'un n'aktimnikajxpajtum ko oy ja ana'amun.

4

Di'ibu Abraan oj dyaky éxtumu ijxpajtun

¹ ¿Wi'ixu du'un ko yu n'apteety'ajtum Abraan oj wye'emy oy mut ja Dios? ² Pun oy wye'emy mut yu'ugyujxm yu oybyu tyu'unun, pes myudajtypy wi'ix tsoo myuj pyaadut. Per tim tuj'ajtum ko kyaj tmudaty ti maut myuj pyaadut Dios wyindum. ³ Pes ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: "Abraan myubujk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mut ja Dios." ⁴ Nnija'am ko yu tuumbu pátur ja myuju'uñ di'ibu tu tnidúñ, kyaj du'un yajmo'oy éxtumu may'ajtum. ⁵ Ni'igu, ja ja'ay di'ibu ja Dios myubujktup, ja Dios di'ibu kyaj tpekyuyjta'aky ja pekyjya'ayuty, Dios oy wye'emy mut tadu ja'ayuty ja'agyujxm ko myubúkuđu. ⁶ Tyaadu du'un di'ibu Davit junán ko jotkujk ja ja'ay pun oy wu'amp mudu Dios myubujkungyujxm es kyaj jya'agyujxmuty di'ibu ja ja'ay tyiimpy. ⁷ Du'unu Davit jyunañ:

Jotkujk di'ibátyu Dios tu mya'xuty ja pyojpu,
di'ibáty yajninajxp ja pyekey,

⁸ jotkujk di'ibáty ja Dios kyaj pyujta'agyuty éxtumu pojpu ja'ayun.

⁹ ¿Tii yu tyadu jotkujk'ajtum yu'uyu yajmo'oyaamp ja di'ibáty tu yajtsúktu waanu ma yu yedyujk'ajtum, o nandu'un yajmo'oyándup di'ibáty kyaj tsyíkyuty? Pes nan yajmo'oyándup di'ibáty myubujktup ja Dios oy kyatsiky'ajtpudu. Mut ko tu n'ok-madyákumbu éxtum ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ ko mut ko Abraan tmubejky ja Dios, paaty oj oy wye'emy mut ja Dios. ¹⁰ ¿Per na'a du'unu Abraan oj wye'emy oy mut ja Dios? ¿Tii ma naty tu yajtsíkyu, o ma naty kyajnum? Kyaj 'yókyuty, jaa ma naty kyajnum yajtsíky. ¹¹ Pes jawyiinu Abraan tmubejky ko Dios tkuydyuna'añ di'ibu naty tu twanda'aky, paadyu Abraan oy wye'emy mut ja Dios. Es extu óknumu du'un ja Dios t'anmaay ja Abraan es yajtsúkut waanu éxtumu ijxwu'umun ko Abraanu naty oy oj wye'emy mut ja Dios. Paaty mbaat njuna'anum ko yu Abraan yu'u du'unu 'yartujkuty nidugekyu di'ibáty myubujktup ja Dios oy naty kyayajtsujkpu. ¹² Esu Abraan nandu'un 'yartujk'átudu nidugekyu israelítuty di'ibátyu naty tu yajtsúktu waanu es nandu'un myubujktup ja Dios éxtumu Abraan tmubejky ma naty kyayajtsíkyñum.

Mubujkungyujxm kya'pxy ja wandakun

¹³ Pes ja Dios tyukwandak ja Abraan es ja tyuamp 'yaadsuty ja naxwíñudu di'ibu yajmo'oyándup éxtumu kyuma'añuty. Pes du'unu tyaadu yajwandáky kyaj jya'ajuty mut ko Abraanu naty tu tkuydyúñ ja ana'amun, ja'a du'un mut ko tmubejky ja Dios. Paaty oj wye'emy oy mut ja Dios. ¹⁴ Pes pun ja Dios tu naty twanda'aky ja kyunu'xun yu'uyu mut di'ibáty kyuydyuundup ja 'yana'amun, pes ja Diosu wyandakun ni tiixyup tkatsooty, mut ko ni pun mbaat tkakuydyúñ, es nanugoobu nmubujkumxyup. ¹⁵ Pes ja di'ibáty kyaj tkuydyundu ja ana'amun, pátur ja tyudyu'ununu Dios; es ma kyaj jyaaty ja ana'amun, kyaj mbaat jajpekymyo'oydyu ja'agyujxm ko tkakuydyundu.

¹⁶ Es du'un xytyuk'ijxum ko nmudajtum ja wandakun di'ibu Dios myooy ja Abraan ja'agyujxm ko nmubujkum ja Dios éxtumu Abraan tmubejky. Dios xkyunu'xum namay'ajtum, kyaj yu'uyuty je'eyu di'ibu yajmooydyu ja ana'amun. Paaty mbaat njuna'anum ko Abraan yu'u du'un aptujk ma nidugekyu di'ibáty myubujktup ja Dios. ¹⁷ Tyaadu du'un di'ibu myadyakupy ja Diosu jyaabyajtun: "Újtsuts mij tu nbujta'aky éxtumu u'unkteety ma may ja naxwíñudu." Esu tyadu wandakun tsobatp mut ko Dios ku'am pyujták, ja Dios di'ibu yajjikypyejkyu ja o'kruty es tkojy di'ibu kyajnum 'yity.

¹⁸ Es oy kyuxe'ky ko kyaj mbyaaduty, Abraan myubujk ja Dios es du'un 'yaptujk'átudu mayñaxwiñudu. Du'un éxtum ja Diosu naty tu 'yanu'umxaty: “Yu mduump m'aadsuty jyantsymyáyut.” ¹⁹ Abraan myubujk ko Diosu naty tkuydyuna'añ yu wyandakun oy ja Abraanu naty tmudajnu mugo'px jumujtun es jya'ajunap ko kyaj 'yok'u'unkpátnut, mut ko mujja'ayñu ni'igu mut ja ñudo'oxy Saaru. ²⁰ Abraan kyaj oj tnu'amajtsk tmujotmajtsku di'ibu Dios wyandak, waanu ni'igu t'aktimmubejky es oj ja Dios tmujjáu. ²¹ Pesu Abraan tim tui'ajtunu naty tmudaty ko mut ja myuk'ajtunu Dios kyuydyunaambu naty di'ibu wyandak. ²² Paadyu Dios oj oy wye'emy mut ja Abraan ja'agyujxm ko tmubejky.

²³ Ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Abraan myubujk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mut ja Dios”, tyaadu kyaj oj yajkuxja'ay mut yu'uyu Abraan; ²⁴ yajkuxjaay nandu'un mut udsajtumgyujxm di'ibu nmubujkam ja Dios di'ibu yajjikyryujk ja Nindsun'ajtum Jesukristu ko 'ye'ky. Paaty nandu'un udsajtum nwa'umum oy mut ja Dios. ²⁵ Jesús yajkuyajk es 'yoogut mut udsajtumu nbojpa'ajtum, es óknun jyikyryejky es du'un oy nwa'umum mut ja Dios.

5

¹ Es mut ko oy nwa'umum mut ja Dios ja'agyujxm ko nmubujkam, agujk jotkujk n'ijtun mut ja Dios Jesukristukyujxm. ² Es mudu tyadu myay'ajtunu Jesukristu oy xyajpudsu'umum mut ja Dios mut ko n'axajum éxtumu Yajnutsókræ, nxondákum tyam mut ko Jesukristu xymyutnuxa'anum es n'ijtun Dios wyindum. ³ Es kyaj yu'ujuty je'eyu ndukxondákum, nandu'un ndukxondákum ko n'ayo'om njottago'oyum, mut ko nnija'am ko nmamadákum ja ayo'on, yu'u xymyo'oyum ja ma'xtujkun; ⁴ es ko nmamadákum ja ayo'on mut ja ma'xtujkun, nwa'umum oy mut ja Dios; es ko nwa'um oy mut ja Dios, jotkujk n'awijx njujp'ijxum ja xuu ko Kristu myínut; ⁵ es ko jotkujk n'awijx njujp'ijxum ko Kristu myínut, nnija'am ko kyaju Dios xywyin'u'unum, ja'a ko Espírítu Santukyujxm ja tsyojkun tpujtáky ma njot'ajt nwinma'añ'ajtum.

⁶ Pes ma naty tu nnitago'oyunu mut ja pojpa es ni wi'ix tsoo mbaat nganayyajnit-sókum udsajtum ku'umuty, net ja Jesukristu 'ye'ky mut ja'agyujxmu pojpa ja'ayuty ko myiñ jyajty ja tiempu di'ibu Dios tu tpujta'aky. ⁷ Du'un jajtp ko tu'ugu ja'ay tku'eeky jatu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tui'ajtun muut. Wa'anu da es jantsy apenu jajpaadut pun tku'oogut tu'ugu oyja'aybyu. ⁸ Peru Dios xytyuk'ijxum ko ni'igu xytsyojkam, mut ko Jesukristu oj xykyu'o'kam maanumu naty nbojpa'ay'ajtum. ⁹ Es mut ko Jesús tteemy dyejky ja ñe'pyñ ma ja kruuz esu du'un oy tu nwa'umum mut ja Dios, waanu ni'igu xyajnitso'oga'anum ma ja tadyu'unun di'ibu Dios myo'oyaampy ja pojpa ja'ayuty. ¹⁰ Ja'a ko maanumu naty nnaymyudsip'ajtum mudu Dios, Dios xpyujtákum agujk jotkujk mut yu'u ku'um mut ko 'ye'ky ja 'yU'unk Jesukristu, waanu ni'igu tyam xyajnitso'oga'anum mut ko Jesús jyiky'aty es tyam n'ijtun agujk jotkujk mut yu'u. ¹¹ Per kyaj yu'uyudyu tyaadu je'eyu, nandu'un n'ijtun xi'iky xoñ mut ko Dios xpyujtákum éxtumu myutnaymyaayubu mut ja'agyujxm di'ibu ja Nindsun'ajtum Jesukristu tu ttuñ mut udsajtumgyujxm.

Adán esu Kristu

¹² Du'un éxtum tu'uk je'eyu ja ja'ay kyaj tmumudooy ja Dios es mudu tyaadu pojpa'ayjxm tsyondaky ja o'kun, paaty nidugekyu ja ja'ayuty 'yooktu, mut ko nidugekyu pyojpätuundu. ¹³ Mut ko kyajnum ja Moisés t'axaju ja Diosu 'yana'amun, taa natyu pojpaty ya naxwiñ. Per kyaju ja'ay tkakuydyundu ja ana'amun ma ana'amun kya'ity. ¹⁴ Per oy jyadu'unuty, o'ktu ja ja'ay ko Adán jyiky'ajty extu ko ja Moisés t'axaju ja ana'amun, oy tkakuydyuundu tu'ugu ana'amun éxtum ja ana'amun di'ibu yajmooy ja Adán, di'ibu yajtukmu'ijxkijxyu ja di'ibu minaamp.

¹⁵ Per kyaj tyi'igyuty, mut ko ja may'ajtun di'ibu Diosu ja'ay tyuunap, kyaj dyu'unuty éxtum ja peky di'ibu ja Adán tyuun, per ni'igu myújuty ja may'ajtun di'ibu Dios tyuun Jesukristukyujxm esu du'un mayja'ay ttuk'óyadut. ¹⁶ Jatuk peky wi'ix ko kyaj tyi'igyuty ja may'ajtun di'ibu Dios tyiimpy mudu ja'ayuty es ja peky di'ibu Adán tyuun. Mut ko

tu'ugu ja'ay pyekykya'ay, nidagekyu ja'ay wu'u'umdu pekyoty; es ko mayjya'ay ni'igu pyekytyuundu, net jatu'ugu yedyujk myiñ di'ibu mut ja'agyujxmu ja'ay oy wu'u'umdu mut ja Dios. ¹⁷ Nidagekyu ja'ay 'yookta mut ko tu'ugu yedyujk pyekytyuun, per ni'igu muj ja may'ajtun di'ibu Dios tyiimpy mudu ja'ayuty, namay'ajtungyujxm wu'u'umdu oy mut ja Dios es tmudattu ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu mut yu'uyu tu'ugu ja'ay, Jesukristu.

¹⁸ Pes éxtamu Dios tpekymyooy nidagekyu ja'ay ja'agyujxm ko tu'ugu yedyujk pyekytyuun, nandu'un ko jatu'ugu yedyujk tuj'ajtan ttuun, du'un mbaat ja ja'ay oy wu'u'umdu mut ja Dios es tmudattut ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu. ¹⁹ Mut ko éxtamu mayjya'ay pyekytyundu ja'agyujxm ko tu'ugu ja'ay ja Dios tkakajxykyupejky, nandu'unu mayjya'ay wu'u'umdu oy mut ja Dios ja'agyujxm ko jatu'ugu yedyujk ja Dios tkajxykyupejky.

²⁰ Ko Dios tmooy ja Moisés ja ana'amun, ni'igu ja'ay ttunandu ja pojru. Es ko oj myuj myayu ja pojru, ni'igu oj myuj myayu ja may'ajtun di'ibu Dios tyiimpy mut ja ja'ayuty. ²¹ Es du'un éxtam pojrukyujxmu ja'ay 'yookta, nandu'un myujtak'adu'atsy ja Diosu myay'ajtun ko ja'ay oy wye'emy mut ja Dios es yajmo'oydyat ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu Nindsun'ajtum Jesukristakyujxm.

6

Eeky ma ja peky; jiiky ma ja Kristu

¹ Pes, ¿ti net ndu'unum? ¿Tii n'akpojputu'unum es du'un ja Dios xytyu'unxum waanu ni'igu ja may'ajtanu? ² ¿Ni wi'ix tsoo! Du'un n'ijtam éxtamu o'kpu ma ja peky. Pes, ¿wi'ix mbaat yu o'kpu pyojputuun? ³ ¿Ti kyaj xyñjáuudu miidsuty ko ndi'igyum mut ja Jesukristu ko nnubajtam, nandu'un ndi'igyum ja'a muut ko 'ye'ky? ⁴ Ko nnubajtam, du'un n'ijtam éxtam ti'igyu n'o'kam mudu Kristu es ti'igyu mut nnextujkam, es du'un éxtamu Kristu jyikypyejky Dios Teety myuj'ajtungyujxm, nandu'un njiky'ata'anum wa'ats, kyaj n'okjiky'ajtanut axuuk éxtam ijtyan.

⁵ Mut ko pan tu n'o'kam ti'igyu mut yu'u, ti'igyu mut yu'u njikyryujkam. ⁶ Es ko n'ijtam éxtam n'o'kam ti'igyu mut ja Jesukristu ma ja kruuz, ja'agyujxmu du'un n'ijtam es nganakypyekytyu'unum, kyaj ja pojru nnakymyadu'unum éxtam ja ja'ayu wyindsun tmuduñ. ⁷ Ja'a ko ma pan 'yeeky, ta tnike'eky ja pojru. ⁸ Es mut ko tu n'o'kam ti'igyu mut ja Jesukristu, n'okmubujkam ko nandu'un njiky'ajtam mut yu'u ti'igyu. ⁹ Nnija'am ko Jesukristu tu jyikypyejky, ni na'a kyanaky'ooga'añ, kyaj ja o'kan ja muk'ajtan t'okmadajnu es myumada'agudut. ¹⁰ Pesu Jesukristu 'ye'ky je'eyu tugekyu winu xuu winu tiempu es tkubejty tkumadooy tugekyu ja naxwíñudu ja'ayudyu pyojputy, es tyam jyiky'aty ja Dios 'yoy'ajtungyujxm. ¹¹ Nandu'un nayjáuudu miits éxtamu o'kputy ma ja pojru, es du'un éxtam tu mjikyryuktu ti'igyu mut ja Jesukristu es xymyadúndut ja Dios.

¹² Katu miits mnayyákudu es ja pojru m'awindumbúkudut es mdukmunujxudut ja jiky'ajtanu axuukpu. ¹³ Katu xyajtundu yu mnini'x mgubajkaty éxtamu tyuumbajn ja ka'oybyu es du'un mduktúnudut ja pojru. Nik oy naygyuyákudu amumdu'uk jot ma Dios éxtamu di'ibáty tu jyikyryuktu, es yajtundu mnini'x mgubajkaty éxtamu ja Diosu tyuumbajn, es du'un mduktúnudut di'ibu yu'u tsyejpy. ¹⁴ Mut ko ja pojru kyaj xywyindsun'áttut miidsuty, mut ko miidsuty kyajpu ana'amun mya'ítadu, yu'u sitay ja Diosu myay'ajtan.

Punaty myuduundap ja ka'oybyu

¹⁵ Pes mut ko tyam n'ijtam mudu Diosu myay'ajtun es kyajpu ana'amun xyñakyya'ijtam, ¿ti net n'aktu'unum? ¿Tii n'akpojputu'unum? ¿Ni wi'ix tsoo! ¹⁶ Pes jaygyúkudu miidsuty. N'okpajtákum éxtam tu'ugu ijxpajtan. Ko pan nayyákudut tmudúnut jatu'ugu ja'ay, pes tuumbu'ajtabu tadu ja'ay. Nandu'unu du'un miidsuty, pan mbanujxtap ja

pojru éxtum ja ka'oybyu ttseky, pes yu'u mduumbu'ajtudup ja ka'oybyu. Per pun mduundup miidsaty di'ibu ja Dios tsyejpy, mDiosmāduundup miidsaty. Pun mmāduundup ja ka'oybyu, mbātudup ja o'kun. Per pun mmāduundup ja Dios, mjiky'áttup tūy'ajtun mūut. ¹⁷ Per yajja'aygyudákp ja Dios, mūt ko oy miidsaty tūyup mduumbu'átudu ja ka'oybyu es xytyuundu ja peky, tyam tū xy'axájudu ja xprájkun di'ibu myajmoodyu es mguyduundup mūt winu mjot éxtum ja Diosu myūduumbūty. ¹⁸ Mbaat njūna'anum ko mā miidsaty oj myajpekymya'xtu, net oj mnaybyujta'agudu Diosu myūduumbūty es dū'an mjiky'áttut tūy'ajtun mūut. ¹⁹ Kajxprādsu dū'an wā'ats esuts oytyim pānuty xyjaygyúkudats. Tūyup miits mnaygyuyájkudu mā ja axuk'ajtun es ja pojru éxtum ka'oybyu myūduumba, es mjiky'ajttu axuk; per tyam nayyákudu amumdu'uk jot mā Dios éxtum myūduumbūty, es mjiky'áttut tūy'ajtun mūut, dū'an éxtum Dios ttseky.

²⁰ Ko miidsaty ijty mduumbu'átudu ka'oybyu es mduktūnudu ja axukpū, ni xyky-atuundu kwentū di'ibu naty oy. ²¹ Pes, ¿ti mbujk mbattu mā tadu jiky'ajtun axukpū?, ko extu mdsodyuundup ko xyjamyatsta. Pesu tyāadu dū'ambu jiky'ajtun yajmiimpy ja o'kun. ²² Per tū miits myajpekymya'xtu es tū myajpūjta'aktū Dios mduumbūty. Es mūt ko tū mnayyákudu amumdu'uk jot es mjiky'áttut éxtum ja Dios ttseky, yu'u mmo'oyudup ja jiky'ajtun winu xū winu timpū. ²³ Pes yu pojru sitay yajkupy ja mājū'uñ, esu tadu mājū'uñ yu'u dū'an ja o'kun; per Dios nadū'uñ dyaky ja jiky'ajtun winu xū winu timpū mūt ja'agyujxm Nindsun'ajtam Jesukristu.

7

Kasaadu ja'ayuty éxtum ijxpajtun

¹ Mūgu'ugítuty, miidsaty yajxon xyñijáwudu ja Diosu 'yana'amun. Mnija'adup ko ja ana'amun je'eyu dyajkutíky mā ja'ayun māanum jyiky'aty ja ja'ay.

² N'okpūjtákum, dū'an ja ana'amun jyūna'añ ko tu'ugu kasaadu toxytyujk ti'igyū 'yity mudu ña'ay māanum ja ña'ay 'yakjiky'aty; per pun o'kp ja ña'ay, wū'ump awā'atstūm ja toxytyujk es trúkut ja wiinkpū yedyujk. ³ Paaty, punu tyādu toxytyujk nayyájkup mūt jatu'ugu wiinkpū yedyujk māanum 'yakjiky'aty ja ña'ay, yajtūgeepy ja pūjk úkunū wyindsu'kun; per pun o'kp ja ña'ay, kyaj dyajtūgōy ja pūjk úkunū wyindsu'kun ko wiinkpū yedyujk tpeky.

⁴ Nandū'an miits mūgu'ugítuty, dū'an miits m'ittu éxtumxyup m'ooktu mā ja ana'amun es mdi'igyudut mūt jatu'ukpū, ja'a njūna'anum mudu Kristu di'ibu jikyryujk ko 'yok'e'ky. Dū'an ttuñ es njiky'ajtam dū'an éxtum Dios ttseky. ⁵ Mūt ko māanum naty ndu'unum di'ibu nnini'x'ajt ngubájk'ajtam tsyejpy, net ja ana'amun oj xyjot'yujxum ko pojru yu'u di'ibu naty ndu'unum, es ana'amūngyujxm ja pojru je'eyu ni'igu oj xy'aktuktuna'anum ja axukpū es xytyuknimi'inum ja o'kun mūt ko dū'an n'adátsum. ⁶ Per tyam, mūt ko tū n'o'kum mūt ja Jesukristu es tū n'awā'atspādsu'amūnu mā tadu ana'amun, kyaj nnakymyūdu'unum ja Dios mūt yū'uyū ko nguyduuna'anum ja ana'amun jaybyety, nmūdu'unum ja Dios mūt ja njot'ajt nwinmā'añ'ajtam éxtum ja Espírítu Santu xytyukni'ijxum.

Peky di'ibu ijtr mā ujūn

⁷ Pes, ¿mbaat njūna'anum ko ja ana'amun yū'ujuty ja pojru? ¡Ni wi'ix tsool! Tadu ana'amūndsū dū'an tū xytyuknijawū ti dūn pojru'ajtr. Kooxyūbu tadu ana'amun tū kyajūna'añ: “Katu xy'adseky di'ibu wiinkpū jya'a'ajtypy”, kyajxyūpts uj tū nnijawū ko dū'an pyojpūty ko ndsojkum di'ibu wiinkpūty myūdajttup. ⁸ Per kots tū nnijawū ja ana'amun, ja pojrats tū xmyo'oy tūgekyū oytyim di'ibu axuk winmā'añuty. Pes ko ja ana'amun kya'ity, kyaj ja pojru ti mūk'ajtun tmūdaty. ⁹ Ijt tu'ugu timpū mats njiky'ajty ni nganija'ajuts ja ana'amun. Per kots oj nnijawū ja ana'amun, net ja peky xytyuk'adsejkyūts ja axuk'ajtun esuts xyajwe'emy éxtumxyūpts n'eeky. ¹⁰ Ja ana'amun di'ibu Dios yajwū'um es uj nnijáwut wi'ixuts njiky'átut winu xū winu timpū, mūt ja'agyujxm ja ana'amun uj nyajpūjta'agyūts esuts nbaadut ja tyūdyu'unūnu Dios. ¹¹ Mūt

ja'agyujxm ja ana'amun ja pojpu tpaty wi'ixuts xywyin'uunut esuts uj xyajwe'emy éxtumxyupts eeky n'ity.

¹² Tyaadu du'un xytyuk'ijxum ko tyadu ana'amun tyuy'ajtunuty, wya'adsuty es 'yóyuty. ¹³ ¿Per tii, kyaj du'un jyaty ko di'ibu du'un oy tu tyugatsy axuuk es tats xya'eeky? ¿Ni wi'ix tsoo! Ja pojpu du'un di'ibuts tu xya'eeky, es mut yu ana'amun xytyuknija'ajuts ti dun ja pojpu, mut ko ma yu ana'amun yajnijawu ko jyantsy'axuugudyu tadu pojpu.

¹⁴ Nnija'am ko tadu ana'amun yu'u yajk ja Dios, per pekyjya'ayuts uj, du'unuts uj n'ity pekyoty éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu niteeky 'yity. ¹⁵ Kyajts nnijawu pun tits xyajtp; kyajts nduñ di'ibuts ndsejpy, ni'iguts nduñ di'ibuts kyaj njatuna'añ. ¹⁶ Per pun ndiimbyuts ja di'ibuts kyaj njatuna'añ, n'axkajpyuts ko yu tadu ana'amun 'yóyuty. ¹⁷ Es du'un kyaj nnaky'ujtsuty di'ibu kyaj tmumudoy ja Diosu 'yana'amun, ja'a du'un ja pojpu di'ibu dun ijtp ma ujun. ¹⁸ Nnija'abuts yajxon ko ma ujun, pojpu ja'ay, kyaj ni ti di'ibu oy, ja'a ko njatunaambyuts di'ibu dun oy, per kyajts nmumada'aky. ¹⁹ Maaxyur jyapaadyuty ndunudats ja oybyu éxtumts njadsekyun, ni'iguts n'aktuñ ja axuukru di'ibuts kyaja'ijty njatuna'añ. ²⁰ Paaty kyaju dun 'yujtsuty di'ibu dun tyiimpy ja axuukru, yu pojpu dun di'ibu ijtp ma ujun, yu'u dun tyiimpy ja axuukru.

²¹ Di'ibuts xyajtp, ko njatuna'añuts di'ibu oy, per jam ja pojpu mats uj. ²² Yu njot nwinma'añuts kyupejypy amumdu'uk jot ko 'yóyuty ko ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ di'ibuts ndunur, ²³ per taa mats uj n'ity tu'uk di'ibuts xymyudsip'ajtp. Yu pojpu yu'uts xytyuknimiimp ja axuk winma'añ, esu tyaadu tsyiptundu di'ibuts uj nnija'ap di'ibu oy, es du'unuts xymyudaty éxtumu tsimyjya'ayun, es xytyukmudúñuts agwanu ja pojpu.

²⁴ ¿Puroobu uj mut yu'agyujxm tugekyu tyaadu! ¿Púnts xyajnitso'ogur ma tyadu nini'x di'ibu tu yajtuknikajxpéty ja o'kun? ²⁵ Yajja'aygyudákr ja Dios ko jyaaty ja nitsokun mut yu'agyujxmu Nindsun'ajtum Jesukristu. Pes du'unuts uj n'ity: Nwinma'añgyujxmts uj njatseky es uj ndunut di'ibu Dios 'yoyjya'ap, per ja pojpu di'ibu ijtp mats ujun nnini'x, ja'ats uj xyajpekytyuump.

8

Jiky'ajtun Espíritu Santakyujxm

¹ Pes du'un di'ibáty ja'a'ajtudur ja Jesukristu, kyaj 'yawijxuty ni ti tudyu'unun, ² mut ko ja Espíritu Santu di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun ja'agyujxm ko ti'igyu n'ijtam mudu Jesukristu, tu xyajnitso'okum es kyaj nnaky'ijtam ma ja pojpu es ja o'kun. ³ Tu ja Dios ttuñ di'ibu ja ana'amun kyaj mbaat oj ttuñ, ja'a ko naty ja myuk'ajtun kyujunakuty ko ja ja'ay ttundu di'ibu nini'x kyubajk tsojktur. Paaty ja Diosu 'yU'unk tkejxy es ya'ijxy éxtumu pekyjya'ay es twindsu'kun'átut ja ja'ay pyojpukyujxm, es du'un dyajtugooy ja pojpu myuk'ajtun di'ibu naty ma udsajtam.

⁴ Es mut ko du'un ttuñ, oj tkudyúñ mut udsajtamgyujxm tugekyu di'ibu ja ana'amun xytyuk'ana'amun, es tyam njiky'ajtam éxtum ja Espíritu Santu xytyukni'ijxum, kyaj nnakyjyiky'ajtam éxtum ttseky ja nnini'x'ajtam ngubajk'ajtam.

⁵ Pes di'ibáty naysajkadur mut ja di'ibu nini'x kyubajk tsyejpy, yu'u je'eyu wyinmaadyur di'ibu nini'x kyubajk tsyejpy; per di'ibu naysajkadur ma Espíritu Santu, yu'u je'eyu wyinmaadyur di'ibu Espíritu Santu tsyejpy. ⁶ Di'ibáty naysajkadur mut ja di'ibu nini'x kyubajk tsyejpy, tyadu ja'ayuty pátudur ja o'kun. Per di'ibáty naysajkadur ma yu Espíritu Santu, tyadu ja'ayuty pátudur ja jotkujk'ajtun es ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ⁷ Di'ibu naysajkadur ma yu di'ibu nini'x kyubajk tsyejpy, myudsip'ajttur ja Dios, mut ko ni tkatsoktu es ni mbaat tkapadundu ja Diosu 'yana'amun. ⁸ Paaty di'ibu jiky'ajttur éxtum ttsoktu ja nini'x kyubajkuty, ni na'a mbaat kyatukjotkuda'agudu Dios.

⁹ Per kom ja Espíritu Santu ijtp ma miidsuty, kyaj mnakyjyiky'attu éxtum ja mnini'x mgubajku tsojokun, je'eyu du'un m'akjiky'attu ti'igyu mut ja Diosu Jya'ajun. Pes di'ibáty kyaj tmudattu ja Jesukristu Jya'ajun, kyaj yu'u jya'a'átudu Jesukristu. ¹⁰ Pun m'ijttur ti'igyu mut ja Kristu, oy 'yoogut ja mnini'xuty pekykyujxm, jiky'ajttur ja mja'ajunuty

ja'agyujxm ko oy mwu'umdu mut ja Dios. ¹¹ Es kom mā miidsuty ijtp ja Diosu Jya'ajun di'ibu yajjikypuyjk ja Jesukristu mā 'ye'ky, nandu'un ja Dios yajjikypuykper yu mnini'xuty.

¹² Pes mugu'ugítuty, tam di'ibu tsojkup es ndu'unum, per kyaj jya'ajuty es njiky'ajtum éxtum ja nini'x kubajk ja tsojkon. ¹³ Mut ko pūn mjiky'ajttap éxtum ttseky ja nini'x kubajkun, m'ooktup pekymyūt; per pūn ja'agyujxm ja Espírítu Santu myajtugoodyup ja mnini'x mgubajku tsojkon, net ja Dios mmo'oyudut ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Mut ko nidugekyu di'ibu nayyajkudup es ņu'umo'oy tyu'umo'oyudut ja Diosu Jya'ajun, tyaadudyu du'un di'ibu Dios 'yaxájup éxtumu 'yu'ungun. ¹⁵ Pesu tyadu Espírítu Santu di'ibu n'axájum, kyaj xyajtsu'k xyajja'am éxtumu tuumbu di'ibu kyaj tkuyduŭn, yu'u du'un xytyuktsojkum ja Dios éxtumu 'yu'ungun. Es ja'agyujxmu Espírítu Santu n'anma'ayum: "Tatitu'unk." ¹⁶ Ja Espírítu Santu tyi'igy mā yu n'anmaja'an'ajtam, es xytyuknija'am ko xy'u'unk'ajtam ja Dios. ¹⁷ Es ko udsajtam yu'u xy'u'unk'ajtam, nandu'un mudu Kristu xypyaada'anum ja kuma'añ; mut ko pūn nbu'ayo'om ja Kristu, nandu'un xypyátum es n'ijtum mā myuj'ajtan.

Muj'ajtan di'ibu miimp

¹⁸ Paaty kyajts ngwentupajta'aky ja ayo'on di'ibu tyam nyajkujx nyajnaxum. Pes kyaj mbaat ndukma'ijxkijxyum tadu muj'ajtan di'ibu nbaada'anum ok. ¹⁹ Pes tugekyu di'ibu Dios yajkoj 'yawijx jyujp'ijxtup es t'ixa'andu ja xuu tiempu ko Dios dyajniguxu'ugut di'ibaty 'yu'unk'ajttap. ²⁰ Ja'a ko mā ja Adán pyektyuuŭn, tugekyu di'ibu ya naxwiŭn ijtp 'yayoy nandu'un mut ja'agyujxmu pyojpu; kyaj 'yayoy mut ko yu'u ku'am ttsejky, Diosu du'un pyujtāk. Per kyaj wyu'umut du'añum, mut ko tugekyu di'ibu Dios pyujtāk 'yawijxtup ²¹ ko kyaj 'yokkutugoyannudu es pátup ja muj'ajtan, ja awa'atstuuy'ajtan es ja kunu'xun di'ibu pyaattup ja Diosu 'yu'unguty. ²² Nnija'am ko extu tyam tugekyu di'ibu Dios pyujtāk moon tujkp éxtum tu'ugu toxytyujk dyajnaxy ja pujk ado'onun ko tpaada'añ ja maxu'ungu'unk. ²³ Es kyaj yu'ujuty je'eyu 'yayowdu mut ja pujk ado'onun, nandu'un udsajtam di'ibu nmudajtam ja Espírítu Santu di'ibu Dios tu xymyo'oydsyondakum éxtumu tuump di'ibu jawyiin tuump'ajtp, es njujp'ijxum ko Dios xymyo'oyum tugekyu di'ibu xypyátum mut ko xy'u'unk'ajtam, ja'a yu'u ko nmudajtam ja jembyu nini'x. ²⁴ Paaty udsuty ja nitso'ok'ajtan tu nbátum ko du'un njujp'ijxum. Ko ja'ay tu t'ijxnu di'ibu naty tu tujp'ixy, kyaj ja'a 'yok'yajtijnu ko tujp'ixy. Pes kooxyup ja'ay tu t'axájudu, kyajxyup tnakyjyup'ixy. ²⁵ Per mā kyajnum ti nmudajtam, pes n'ok'awijxum mudu ma'xtujkun.

²⁶ Nandu'un jajtup du'un, ja Espírítu Santu xypyudujkum mā n'ijtum ya'ayow ya'ama'at, mut ko kyaj nnija'am wi'ix ngajxtakum éxtum pyaadyuty, per ja Espírítu Santu xyñinu'xtakum mut udsajtam, mut ko yu'u myudeepy ko nguix ndujkum di'ibu kyaj mbaat ngajxpu'umum. ²⁷ Es komu Dios ņija'adyaapy tugekyu ja ja'ay jyot wyinma'añuty, ņija'ap yajxon di'ibu ja Espírítu Santu 'yamdowaampy, mut ko yu'u 'yamdeepy ja Diosu jya'ayuty éxtum ja Dios ttseky.

Nmadakum Kristakyujxm

²⁸ Nnija'am ko Dios yu'u tyuknibujtakup tugekyu es ttuk'oy'áttut di'ibaty tsojkudup, di'ibaty yu'u tu twoy, éxtum tu ttuknibujtaagu. ²⁹ Mut ko Dios tnija'aju ja jya'ay tim ux'ajp, es yu'ujuty twin'ijxy es 'yítut éxtumu 'yU'unk Jesukristu, es du'unu Jesukristu kya'axkop'átut mā mayu myuga'axuty. ³⁰ Es pūnadyu Dios tyuknibujtaku ux'ajp es t'u'unk'áttut, ja'a twooy; es pūnuty wyoo, ja'a oy muut wye'emy; es pūnuty oy muut wye'emy, ja'a pyujtāk es tmudáttut ja muj'ajtan.

³¹ Es mut ko tu nnija'am tugekyu tyadu, ¿ti dun mbaat n'aktimkajxum? Mut ko Dios xypyudujkum udsajtam, ¿pūn xymyudsip'ajtam? ³² Mut ko Dios kyaj oj tkuyu'utsy ja kyuum U'unk, ni'igu oj tkuyaky es 'yoogut udsajtamgyujxm, ¿wi'ix tsoo net xykyamo'oyum tugekyu mudu 'yU'unk? ³³ ¿Pūn mbaat tpekymyo'oy di'ibu Dios tu twin'ixy?, mut ko Dios ku'am oy dyajwe'emy mut yu'u. ³⁴ ¿Pūn mbaat jyuna'añ:

“Pekyjya'ayu tyaaduty?” Jesukristu ku'o'kudu, es kyaj je'eyu kyu'o'kudu, nandu'un jyikypejky jatugok es tam 'yity aga'añdsyoo ma Dios es xyñinu'xtakum. ³⁵ ¿Pún mbaat xypujkum ja Kristu tsojkan? ¿Tii mbaat xypujkum ja ayo'on, o ja jotmay, o mut ko nyajpajudjtu, o ja yuu, o mut ko kyajpu nwit'ajtum, o mut ko xya'ooga'anum mut ja espaadu? ³⁶ Pes éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun:

Mut mijtskyujxm uudsuty n'ittu o'kun jajp'am;

du'unuts uudsuty n'ittu éxtum ja borreegu di'ibu yajmunujxtup ma ja o'kun.

³⁷ Ni di'ibudsu taadu xykyatukmastu'udut ja Kristu. Pes yu'u du'un di'ibuts xytyukm-madap tugekyu tyaadu, mut ko yu'u xytsyojkan. ³⁸ Paadyuts nmudaty ja tuj'ajtun ko ni ja o'kun es ni ja jiky'ajtun, ni ja ánkusuty, ni ja ka'óybyuty, ni ja tyambu, ni ja di'ibu miimp kudákrum, ³⁹ ni di'ibu tsajwínm, ni di'ibu ayoodaknóty es ni di'ibu Dios yajkoj, kyaj ni ti mbaat xykyatukmastútum ja tsojkan ja Dios di'ibu myudajtypy mut udsajtum ma yu Nindsun'ajtum Jesukristu.

9

Wynwijtsypy ja Dios púnuty tsyejpy

¹ Extumu myuduumba Kristu, ngajxyudsu tuj'ajtun es kyajts n'anda'aky. Ja Espiritu Santu ana'amp madsu nwinma'añun es tuj'ajtanuts njuna'añ. ² Ndimudajttiibyuts ja amay jotmay. ³ Oxyuaps njatseky es kajxpéky ndim'ítut es kyajts n'ok'ijnut ti'igyu mudu Kristu pun o'oyurxyup es ttuk'oy'áttut ja nmugu'uk'ajtum, ja israelitu ja'ayuty, ⁴ ja Israelu tyuump 'yaats du'un éxtum uj. Dios kyupujkudu éxtumu 'yu'unguty es tyuk'ijxudu ja myuj'ajtun es ttuun ja kajxy'átypyu mut yu'u, es tmoodyu ja 'yana'amun esu wyandakun es wi'ix twindsu'ugudut ja Dios. ⁵ Nan yu'udyu du'un ja tyuump 'yaats ja Abraan, Isaa esu Jakoob, es nandu'un jya'ay'ajtunguyxm 'yijty tadu tyuump 'yaats ja Kristu, oy ja'ijty jyaDiósuty di'ibu ana'amp ma di'ibu jaa'ajtp tugekyu. ¿Wa'an dya'awdaty ma tugekyu it naxwíñudu winu xuu winu tiempu! Wa'an du'unuty.

⁶ ¿Per kyaj mbaat njuna'anum ko Dios tu dyajtugátsy ja wyandakun! Ja'a ko kyaj nidugekyu yu israelítuty oj wyn'ixudu Dios éxtumu jya'ayun. ⁷ Es nan ni yu'u Dios tkaja'ay'áty nidugekyu ja Abraan tyuump 'yaadsuty, mut ko Dios t'anmaay ja Abraan: “Yu'uyu du'unu tyuump 'yaats ja Isaa yajkwentupujta'agup éxtum mja'ajun.” ⁸ Tyaadu xytyuknija'am ko kyaj ja ja'ay Dios 'yu'unk'átyuty punu wi'ix pún ja tyuump 'yaats ttukmín ttukjajtu, ja'a ja ja'ay Dios u'unk'ajttup di'ibu miin jajtu ma ja Dios tkuyduñ ja wyandakun, ⁹ mut ko du'un wyandaky: “Jumbítupts ma ja tiempu tpaadut esu Saaru tu naty dyajmín dyajja'ty tu'ugu u'ungu'unk.”

¹⁰ Es kyaj yu'uyuty, nandu'un ja Rebeku 'yu'unk majtskræ, ti'igyu tteety'ajttu ja Isaa, udsajtum n'apteety'ajtum. ¹¹ Oyu du'un, kyajnum naty tyadu majtskræ u'unk myiñ jya'ty es ni tkatúnumu naty tii, ni yu oybyu es ni yu axuukru, ja'a ko tyúñuty di'ibu Dios tsojok ko twin'ijxy di'ibu yu'u kyupejkyru éxtumu jya'ayun, ¹² kyaj ja'agyujxm ko tu'uk tu'uk tii ttuñ tkatún, es ja Rebeku ya'anmaay: “Yu mga'axkópk yu'u tuumbu'átudup ja mutskru.” ¹³ Du'un éxtum ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Ndsejpyuts ja Jakoob, peru Esa'uu kyaj.”

¹⁴ ¿Tii mudu tyaadu mbaat njuna'anum ko kyaju Dios ttuñ ja tuj'ajtun? ¿Ni wi'ix tsoo! ¹⁵ Mut ko Dios t'anmaay ja Moisés: “Uj nmudátupts ja pa'ayo'on mut ja di'ibuts uj nba'ayowaampy, es nmudátupts ja ma'xtujkan mut ja di'ibuts uj nmuma'xtukaampy.”

¹⁶ Es du'un kyuxe'eky ko di'ibu Dios tyiimpy, du'un ttuñ mut ko yu'u ku'am pya'ay-owaampy, kyaj mut ko ja ja'ayuty du'un ttsoktu es ni mut ko ti oynu'unun tu ttundu.

¹⁷ Mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko Dios t'anmaay ja Ejiptu ryey: “Paaty tu nbujta'aky éxtumu rey es nya'ixuduts ma mijun ja nmuk'ajtanuts es du'un ya'ixut ja nmuj'ajtanuts ma nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty.” ¹⁸ Tyaadu xytyuknija'am ko Dios ya'ijxup ja pya'ayo'on ma di'ibu yu'u tsyejpy, es nandu'un dyajkujuunda'aky di'ibu yu'u yajkujuunda'agaampy.

¹⁹ Jaa da pánuts xy'anuumur: “Pun du'unu du'un, ¿wi'ix mbaat ja Dios xpyekymy-o'oyum oynu'unun pun kyaj mbaat pán tjujkuwa'agu di'ibu Dios tsyejpy?” ²⁰ Esuts uj n'adsoy: ¿Es mbénu dun mij ko du'un xyñi'ow xyñiyaaxu Dios? ¿Tii wa'anu tu'ts t'anuumu di'ibu yajkójur: “Ti kots mij du'un tu xpyotsy?” ²¹ Pes ja tu'ts pojtspu yajkejpy ja tyexy tyazu éxtum yu'u ku'um ttseky. Yu'u pátur dyajtúnut kujkwa'xy ja mo'onts es trótsut tu'ugu jantsy oybyu di'ibu myu'uñaapy ja puy, es jakujkwa'xy mbaat dya'oyu tu'uk di'ibu oywyi'ix yajtúñ. Pes ja mo'onts jya'a'ajtypy yu'u.

²² Nandu'un jajtrú du'un, ja Dios pátur ttúnut di'ibu yu'u tsyejpy. Yakaampy tu'ugu ijxrajtun wi'ix ja tudyu'unun dyaky es dya'ixa'añuty ja 'yajkun es myumadak mut ja mya'xtujkunu tadu ja'ayuty di'ibu yu'u tyuknibujtáku es ñijxtut ayoodaknoty.

²³ Nandu'un pátur es dya'ixudut yu myuj'ajtun mut ja ja'ayuty di'ibu yu'u myudajtypy mut ja pa'ayo'on, mut ko jawyíñubu naty yu'u tu ttuknibujtaagu es n'ijtun ma myuj'ajtun, ²⁴ udsajtum, di'ibátyu Dios wyoo es tpa'ayooy, kyaj jye'eyuty ja israelítuty, per nandu'un di'ibuty kyaj 'yisraelítuty. ²⁵ Extum jyuna'añ ma ja Diosu kyugajxpu Oseeus tkuxjaay:

Di'ibátyudsu naty kyaj nja'ay'átyuts,

yu'uts nja'ay'áttur,

es di'ibátyudsu naty kyaj ndseky,

njuna'anupts ko yu'uts ndsojktur.

²⁶ Es nan jam jyunañ:

“Kyajts miits nja'ay'áttu,

nan jamyu n'axájudut miidsuty éxtumts ja n'u'ungun”,

du'un jyuna'añ ja Dios di'ibu jiky'ajtr.

²⁷ Es mut ja israelítuty, ja Diosu kyugajxpu Isaiiu jyunañ: “Oy ja israelitu ja'ayuty jyamay'ajtrudu ja tyuump 'yaadsuty éxtum ja pu'u jikymyejyñbyu'aay, je'eyu waanu yu'ujuty ñitso'oktut. ²⁸ Mut ko yu Nindsun'ajtum Dios tsojk es kexy ka'pxy tkuyduundu'aaya'añ yu 'yayuk ma tugekyu ja naxwíñudu.” ²⁹ Es éxtum nandu'un ja Isaiiu jyunañ jawyíñur:

Kooxyubu Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy,

oj xykyatukmanikákum waandi'knu ja'ay,

tuumyur ndimkutugo'oyum tugekyu,

éxtum jyajty ja Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn.

Israelitu ja'ayuty es ja oybyu ayuk

³⁰ ¿Ti xytyukjagyujkum tugekyu tyaadu? Pes xytyukjagyujkum ko yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty myubujkungyujxm oy wu'u'umdu mut ja Dios oy tka'uxtaaydu es du'un 'yíttut mut ja Dios, ³¹ es ja israelítuty sitay jyatunandu éxtum ja Dios t'ane'emy es du'unxyur oy wu'u'umdu mut ja Dios, per yu'ujuty kyaj ttuk'oybyudsuumdu. ³² ¿Es ti ko tkatuk'oybyudsuumdu? Ja'a ko jyamada'agándu es ja Dios yajnitso'ogudut mut ja di'ibu yu'ujuty ku'um tyuundur es kyaj mut ja'agyujxm ko ja'ay t'axájudu Jesús éxtumu Yajnitsókrú, mbaat njuna'anum ko yu'u tyukkunajrudu. ³³ Du'un jyajty mudu israelítuty éxtum jyuna'añ ja Dios ma ja jyaaybyajtun:

Nbujta'agupts ma Syon kajpn,

tu'uk di'ibu éxtumu tsaa yajtukkunápur

es kyudáwdut ja ja'ayuty;

es di'ibáty myubejkyry yu'u,

ni na'a tkamudáttut ja tsoydu'un.

10

¹ Mugu'ugítuty, di'ibuts sitay njantsytsyejpy amumdu'uk jot es n'amdoy nbujktsóyuts ja Dios, ja'a du'un es ja israelítuty ñitso'oktut. ² Ku'umts uj n'awanu ko yu'u sitáyuty 'yawdatándur ja Dios, per kyaj tjagyúkuu ti Dios tsyejpy. ³ Pes kyaj tjagyúkuu wi'ixu ja'ay oy wu'u'umdu mut ja Dios, ja'a tyunándur es tpayo'oya'andu ky'um

winma'añgyujxm wi'ix oy wyu'umdat mut ja Dios, kyaj tkupaktu wi'ix ja Dios jyuna'añ es oy wyu'umdat ja'a muut. ⁴ Jabaat ja Moisesu 'yana'amun tyuun ko myiñ ja Kristu, es du'un nidugekyu oy wyu'umdat mut ja Dios ko Kristu tmabaktu.

⁵ Moisés ñigajx wi'ix ja'ay oy wyu'umdu mut ja Dios ana'amungyujxm ko jyuna'añ: "Di'ibu kyuydyiimpy tugekyu tugekyu di'ibu tadu ana'amun ñi'ana'amur, tadu ja'ay 'yaxájur ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu." ⁶ Per ko ja'ay wyu'umdu oy mut ja Dios mubujkungyujxm, du'un jyuna'añ: "Katu mjuna'añ mjodoty mwinma'añoty: ¿Pánu da patákur tsajpót?" (Ja'a du'un es dyajjunákur ja Kristu.) ⁷ Ni mgajuna'anut: "¿Pánu da kuda'agur ayoodaknóty?" (Ja'a du'un es ja Kristu dyajjikypuyákur.) ⁸ Pes du'un ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: "Wingu'uy agu'uy es aajóty jodoty ja ayuk xymudattu." Yu'u ja ayuk di'ibuts uj ngajxwa'xyry. ⁹ Pün mut ja m'aa mjuna'añ: "Ngupejkyryuts mij, Jesús, éxtumdsu nWindsún", es pün mmubejkyry mut ja mjot mwinma'añ ko Dios yajjikypuyákur ja Jesús ko 'ye'ky, net mnitso'ogut. ¹⁰ Mut ko mudu njot'ajt nwinma'añ'ajtum nmubujkum ja Dios es net nwu'umum oy mut ja Dios, es mut ja n'aa'ajtum njuna'anum ko Jesukristu Nindsun'ajtum, es yu'u du'un xytyukpátum ja nitsokun.

¹¹ Pes ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: "Pún myubejkyry yu'u, ni na'a kyatsoydu'un-ga'adut." ¹² Tyaadu xytyuknija'am ko Dios kyaj t'ijxkijxyu di'ibu israelitu o di'ibu kyaj 'yisraelítaty, mut ko yu'u ku'am ja Jesús Nindsun'ajtum'ajtr ma tugekyu, es yu'u kyuni'xyry muj wiin kajaa nidugekyuty di'ibu munu'xtákur. ¹³ Mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: "Nidugekyu di'ibu munu'xtákur éxtumu Nindsun'ajtum, nitso'oktur." ¹⁴ ¿Per wi'ix mbaat t'awdaty éxtumu Nindsun'ajtum tu'uk maanum kyaj tmabeky? ¿Es wi'ix mbaat tmabeky pün kyaj tmudoy yajmadya'aky? ¿Es wi'ix mbaat tmadowdu yu'uju 'yayuk pün kyaj ni pún kyatukmumadya'agudu? ¹⁵ ¿Es wi'ix mbaat yajtukmumadya'aky ja Diosu 'yayuk pün kyaj pún tyuknigéxyuty? Du'un éxtumu Diosu jyaaybyajtun tmadya'aky ja di'ibu kyajxwa'xtur ja Diosu 'yayuk ma jyuna'añ: "¿Jyantsyisyújaty ko jya'ttu di'ibu xytyuknimi'inum ja oybyu ayuk!"

¹⁶ Per kyaj nidugekyuty ja israelitu ja'ayuty tmabaktu yu ayuk, du'un éxtum jyuna'añ ja Diosu kyugajxru Isaiiu: "Windsún, ¿pún tu tmabeky ja di'ibuts mudsuty ngajxwa'xyry?" ¹⁷ Paaty, myubujktur ja ja'ay ja Dios ko t'amudoonáxtu ja ayuk, es di'ibu 'yamudoonáxtur, Kristu yu'u ñimadyakypu.

¹⁸ ¿Per tii, kyaj tu tmadowdu ja israelítaty ja Diosu 'yayuk? ¿Ti ko kudii! Ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:

Ja ayuk tu yajkajxwa'xy es tu yajnijáwu ma tugekyu naxwíñudu,
es ja 'yayuk tu jya'ty extu ma naxwíñudu kyuguxu.

¹⁹ ¿Per tii, kyaj ja israelítaty tu tjaygyúkudu ja Diosu 'yayuk? ¿Ti ko kudii! Pes jawyiinu Moisés jyuna'añ ko Dios 'yawa'anu:

Nyajnaywyinnaxujáwudupts miidsuty mut di'ibuts may'ajtungyujxm ndúnur ma di'ibu
kyajts nja'ayuty,

ujtsuts miits nyajjot'ambúktur mut ja'agyujxm ja ja'ayuty di'ibu kyaj tjaygyukuya'andu.

²⁰ Es nandu'un Diosu kyugajxru Isaiiu jotmuk'ajtum mut jyuna'añ ko Dios y'awa'anu:

Di'ibuts kyaj xy'uxtaaydyu, ojts xypyaattu;

tuts nmaydyuk'íxyuty ja di'ibátyu naty kyajts xyajnidáwudu.

²¹ Isaiiu t'anmaaydyu nandu'un ko Dios tmadyaky ja israelitu ja'ayuty ma jyuna'añ: "Tuk xudugóy tu n'awíxyuts es tu nja''axajuya'andu majtsk adu'umgu'uty es xyñimínuduts di'ibu kyajts xymyumdowdu es kujunuty."

11

Israelitu winwitsyryu

¹ Tyam nyajtúy: ¿Ti tuu Dios ttim'uxtijta'ay ja israelitu ja'ayuty? ¿Ni wi'ix tsool! Pes uj ku'am israelitu ja'ayuts, tyuump 'yaats ja Abraan esu Benjamink. ² Kyaj ja Dios t'uxtij ja jya'ay di'ibu extu jékyur ñijawu éxtumu jya'ayuty. ¿Tii kyaj miits xyñijáwudu

éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun ma yajmadya'aky éxtum ja Diosu kyugajxpu Eliiis tmu'u'uñ ja Dios mut yu'agyujxmu israelítuty? Du'un jyunañ: ³ “Windsún, tu dya'ooktu ja mgugajxputy es tu dyajkutugódyu yu m'artal; ujts naydyi'igy tu nwe'emy, es extu uj nandu'unuts xya'ooga'andu.” ⁴ ¿Per wi'ix ja Dios 'yadsoojumbijtu? Du'un jyunañ: “Jæxtujk mílnum ja ja'ayuty xy'akwu'umxadats di'ibu kyajnum twingoxtánudu ja Baalu 'yagojwinnáx.” ⁵ Nandu'un jajtpe du'un 'yakwe'emy tyam waanu ja ja'ay di'ibu mut ja Diosu myay'ajtungyujxm yajwin'ijxy. ⁶ Es pun Dios may'ajtungyujxm wyin'ijxudu, kyaj mbaat njuna'anum ko yu'u jya'ay'átudu Dios mut ko ku'am ti ttundu. Mut ko di'ibu yajpátr ja'agyujxm ko ti ndu'unum, kyaj yu'u yajtijy ko may'ajtungyujxm yajpaaty.

⁷ ¿Wi'ixu du'un? Kyaj ja israelitu ja'ay oj tpaattu di'ibu jya'uxtaaydyur, per pyattu ja ja'ay di'ibáty ja Dios wyin'ijxudu. Es punaty Dios kyaj wyin'ijxy, ju'undaaydyu jyot wyinma'añuty. ⁸ Yu'u du'un di'ibu ja Diosu jyaaybyajtun myadyakypy ma 'yity kuxja'ay: “Dios myooyu juun jyot wyinma'añuty es yu wyiin kudiibu 'yíxtat esu tyatsk kudiibu myadówdut. Es du'uñum du'un tyambaat.” ⁹ Es ja rey Davit 'yamdoo pyajktsoo ja Dios du'un:

Wa'an ja myuj xuu jyumbitu éxtumu trampu esu tu'uyun,
éxtumu tsaa di'ibu tyukkunápudur
esu du'un yajtuydyúndut.

¹⁰ Wa'anu wyiin twindsu'u twingoodsu kudiibu 'yíxtat;
wa'an du'uñum 'yity ja jyubajk uutsy.

Nitsokun pánuty kyaj 'yisraelítuty

¹¹ Pes nyajtáwdu: ¿Tii kunajpudu kudaadu ja israelítuty es kyutugoodyu tugekyu tugekyu? ¿Ni wi'ix tsoo! Mut ko yu'ujuty pyojputuundu, ta ja nitsokun tu myiñ ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es du'un ñaydyukwinnaxáwudut di'ibu israelitu, es ttsóktut nandu'un di'ibu Dios tu tmo'oydyu di'ibu 'yaxaju Jesukristu. ¹² Mut ko pyekytyuundu ja israelítuty es paadyu du'un dyajtugoodyu ja kyunu'xunuty, Dios tu tkuni'xy kanak nipat ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Pes waanu kajaa yajkunu'xtat nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty ko Dios tkunu'xta'ayut nandu'un ja israelítuty.

¹³ Nmugajxtupts miits di'ibáty kyaj m'israelitu'attu. Táy'ajtunu'u ko Diósuts xykyajx esuts miits xy'apóstulu'áttut. Paadyuts nnaygyuyákyuty amumdu'uk esuts nguydyúnut tyadu tu'unun. ¹⁴ Es du'unuts nduñ esadsu nja'ay xytyuk'adsóktut ja nitsokun di'ibu miits mmudajttur, es du'un nandu'un naaguty ja israelítuty 'yaxájudur ja Jesús. ¹⁵ Ko yu'ujuty kyaj tkupujktu ja nitsokun di'ibu Dios jamo'oyánu, net ja Dios 'yuxtiju es jyunañ mmo'oya'anudu ja nitsokun miits di'ibu kyaj 'yisraelitu'attu. Es ko yu'ujuty ñayyajtugátsudut, du'un 'yítat éxtumxyur tu jyikyryuktu ma tu 'yooktu. ¹⁶ Ko ja Dios yajtukmay'áty ja jawyiimbu tsajkaaky di'ibu miimp ma ja jembyu pújta'aky, nandu'un yajtukmay'áty tugekyu tyadu pújta'aky. Es pun ja Dios yajtukmay'áty ja kepy'aats, nandu'un yajtukmay'áty ja 'yaay xye'entsy.

¹⁷ Mbaat njuna'anum ko ja israelítuty du'un éxtum ja 'yaay xye'entsy tu'ugu oliivus kepy di'ibu kuyu'uy kudajy. Naagudyu tyadu kepxye'entsy tu yajkupoottu. Pes miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelitu'attu, di'ibu du'un éxtum ja kepxye'entsy aamyóty ujtsótyruu, tu mya'agojmúktu mut ja oliivus kepy di'ibu ijtp kuyu'uy kudajy, es du'un miidsuty tu xy'axájudu mjiky'ajtun mut yu'agyujxmu tadu oliivus kepyu kuyu'uy kudajryu. ¹⁸ Paaty katu mnayjyáwuty waanu oy es kadiinum ja oliivus kepyu 'yaay xye'entsy ku'am. Pun mnayjyawuyánur waanu oy, jamyats ko mij kyaj xymyo'oy ja jiky'ajtunu tadu kepy'aats. Nik yu'u du'un ja kepy'aats mij myajjiky'ajtur.

¹⁹ Wa'anu da mjuna'añ: “Ja'agyujxm tpo'ttu ja oliivus kepxye'entsy esuts xytyukjup-kojyua'andu uj.” ²⁰ Táy'ajtunu'u ko ja oliivus kepxye'entsy oj yajpooty naaguty mut ko kyaj naty tmubuktu Dios, es du'un yu'ujuty éxtum tu tyu'udsyun. Es nandu'un táy'ajtunu'u ko miits myajtukjupkójudu mut ko xymyubuktu Dios. Es katu mmuj mbaadu mut yu'agyujxm. Nik ni'igu naybyujta'agudu yuunk naxypy. ²¹ Ja'a ko Dios

kyaj oj tme'xy ja israelítuty mā kyaj tmudowda, oy yu'ujuty da'un éxtum ja oliivus kepxye'entsy ku'am, ¿tii mjunaamp xytyijy ko myajma'xtat miidsuty di'ibu da'un éxtum xye'endsy oliivus kepy aamyóty? ²² Jaygyúkadu ko ja oliivus kepy mut ja kyumxe'entsy esu xye'endsy oliivus kepy aamyóty ujtsótyryu, da'un yu'a éxtum tu'uga ixpajtan di'ibu xytyuk'ijxum ja tsojkanu Dios es nandu'un yu tyudyu'unun. Pes ja tyudyu'unun tmooy ja israelítuty ko tpo'ty éxtum ja xye'endsy tu'atspu, es mā miidsuty dya'íxyuty ja tsojkan. Per pun kyaj mnayya'ítuty mudu Diosu myaj'ajtun, nandu'un miidsuty nax m'ittu éxtumu kepxye'entsy di'ibu yajkupo'ttu. ²³ Es ja israelítuty, pun yajjumbijttap ja jyot wyinma'añ es ñaybyajta'agudat Dios kyum'ujoty, yu'adyu da'un yajpajta'aktap jatugok mā naty 'yity, mut ko Dios mbaat jam pyajta'agyuty jatugok. ²⁴ Ja ja'ay di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja oliivus kepy, kyaj ttukujpkóju mut ja xye'endsy oliivus kepy di'ibu miimp aamyóty pejyóty. Per ja Diosu da'un ttuun mut miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelitu'attu, éxtum ja kepxye'entsy di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja oliivus kepy. Ko Dios tu mbajkta'agudu mut ja'a, kyaj tsyípty es tpujktá'agut jatugok ja israelitu ja'ayuty mut ja'a, di'ibu ijttap éxtum ja oliivus kepy kyumxe'endsyuty.

Israelitu ja'ay ñitso'oktu

²⁵ Məgu'ugítuty, Diósuts tu xytyuknijawu di'ibu ijty kyayajnijawu, es kudiibu miits mnayjyáwudut məj kuwiyj. Tuk peky ja israelítuty wə'umdəp kjuun extu 'yamukədy'a'aydyut es kyá'pxut ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty di'ibáty 'yaxajyándəp ja Jesús. ²⁶ Ko da'un tyun jyátudut, net nidugekyu ja israelitu ja'ayuty ñitso'oktut, éxtum ja Dios jyuna'añ mā ja jyaaybyajtun:

Mə Syon pyədsəmut ja Yajnitsókpu di'ibu yajpojəniwə'adsəp ja 'yu'unk 'yuna'kədyu Jakəob.

²⁷ Esu tyəadu da'un ja kajxy'átyryu di'ibuts ndunaampy mut yu'ujuty kots nyajjuga'agánudu ja pyojpty.

²⁸ Mut ko ja israelítuty 'yuxtijtəp ja oybyu ayuk mā yajmadya'aky ja Jesukristu, Dios pujtəkəp éxtumu myədsipun es xytyuk'oy'áttut miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Peru Dios wyin'ijx ja israelítuty es tjə'ay'ata'añ es tpujta'aky éxtumu myətnaymyaayəbu ja'agyujxm ko t'aptujk'áttu ja Abraan, Isəə esu Jakəob. ²⁹ Di'ibu Dios yajkypy, kyaj dya-jjuge'eky; es ko twin'ixy, nan kyaj tnakypuyjku. ³⁰ Miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty, kyaj xymyumdoodu ja Dios, per mut ko tyam ja israelítuty t'uxtijtu ja Dios, mba''ayoojədp miidsuty. ³¹ Es da'un éxtum yu'a t'uxtijtu ja Dios es miidsuty tu xy'axájədu, nandu'un da'un tu jyaty esu Dios tpa''ayówdut ja israelítuty, da'un éxtum miits mba''ayówdu. ³² Pes Dios ni'amuku ja ja'ay tpekymyo'oydya'ay mut ko kyaj myumadóyuty, es da'un ni'amuku ja ja'ayuty yajpa''ayówdut.

³³ ¡Ja Diosu 'yoy'ajtun, wyijy'ajtun esu jyaygyujkun kyaj tmudaty ja kyugujxun, wyinnəjxnəp éxtum mbaat njajaygyujkum! ¿Pún mbaat tməwinmə'añbyaaty di'ibu Dios tu ttuknibajtaəgu o di'ibu tyunaampy? ³⁴ Extum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: “¿Pún tu tjaygyuku ja Nindsun'ajtum ja wyinmə'añ?, ¿pún tu myo'oyuty ja kajxwíjəp? ³⁵ ¿Pún oynə'unun jawyiin tu tmo'oy ja Dios es da'un óknəm mbaat myəgubétyuty?” ³⁶ Ja'a ko Dios tugekyu dyajkojtaəy, es tsojkungyujxm es myuj'ajtungyujxm tugekyu 'yity. ¡Məj'ajtun məut ja Dios winu xəu winu tiempu! Wa'an da'unuty.

12

¹ Paaty məgu'ugítuty, n'amdoo nbujktsoodəpts miidsuty mut yu'ugyujxm ja Diosu pya''ayo'on, nayyəkədu miidsuty mā yu'un éxtumu jiikypyu windsu'kən, wə'ats es di'ibu Dios 'yoyjya'ap. Tyəadu da'un situy məut ya''awdaty ja Dios éxtum mbyəəadyuty. ² Es katu miits xymyudattu ja winmə'añ éxtum púnədyu naxwíñudu winmə'añ ja'a'ajtudəp, nik ni'igu nayyəkədu es ja Dios dyajtagətsut ja mjot mwinmə'añuty es da'un xyjaygyúkədut di'ibu Dios tsyejpy, di'ibu 'yoyjya'ap, di'ibu oy es di'ibu wə'ats.

³ Mút ja'agyujxm kots ja Dios tu xytyu'unxu ja may'ajtun, paadyuts miits n'anuumudu es katu mnayjyawudu waanu muj kujxm es kudiinam éxtum mbaadudu. Nik oy nayjyawudu ka'um éxtum pyaadyuty ja mubujkun di'ibu Dios tu mmo'oyudu. ⁴ Tu'ugu nini'x kubajk myudajtypy yu'u 'yaguxk 'yaxe'entsy. Tamu ky'u, tamu tyeky, nan tam wiingátypy, es nidu'uk nidu'uk myudajtypy ja ky'umduunk. ⁵ Nandu'unu du'an mut udsajtum, oy njanimay'ajtum, tu'uk je'eyu nini'x n'ijtum mut ja Kristu, es nidu'uk nidu'uk ti'igy yity mut yu wiinkpety nidugekyu éxtum kanak peky ja nnini'x'ajtum.

⁶ Es ja Dios mut ja tsojken tu xymyo'oyum nidu'uk nidu'ugu madakun. Pün ja Dios tu mmo'oyu ja madakun es xykyajxat ja 'yayuk, madya'ak ja ayuk éxtum ja mubujkun di'ibu mmudajtypy. ⁷ Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun es xypyudúkat ja wiinkpety, kuydyún yajxon. Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun esu wiinkpety xya'uxpákat, ya'uxpáktu yajxon. ⁸ Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun es xyjotmukwingajxat ja wiinkpety, jotmukwingajxu. Di'ibu yajwa'xypy di'ibu myudajty jyaygyejpy mut ja di'ibu tugoy'ajtxur, tun yajxon. Es di'ibu pátxur yajkutúkat, wa'an dyajkutíky es tyúnut xonda'aky'aa xonda'akyjyót. Es di'ibu pyudujkup púnuty ayoodur, wa'an trupúkadu mut ja oyjyotkyujxm es mut ja tsojken.

Di'ibu tyuundur púnuty myubujktur ja Kristu

⁹ Naydsyókudu amumdu'uk jot. Uxtijtu ja axuukpa es padudu ja oybyu. ¹⁰ Mnaydsyókudur nixim niyam éxtum tukka'axpün. Windsu'ugudu wiingátypy ni'igu es kyaj mij ka'um.

¹¹ Yajmujwiinudu ja oybyu tuunk. Katu mnuux'áttu. Mududu Dios amumdu'uk jot.

¹² Jiky'attu xonda'aky'aa xonda'akyjyót mut ko xyjamyatstu di'ibu Dios tu mwandáxuty. Kupuk yajnáxtu mudu ma'xtujkun ja m'ayo'on mjotmáuty es kyaj xymyastu'uttat ja mgajxtákan.

¹³ Yajwa'xtu miidsuty di'ibu mmudajttur mut ja mmumubujkpty di'ibáty tu-goy'ajtxudur. Axájudu yajxon púnuty miin jajttur ma mdujk.

¹⁴ Amdow pújksówdu Dios es tkunu'xat ja di'ibu mduundur axuuk miidsuty. Du'an sitay xy'amdow xypyujksówut es yajkunu'xtat, kyaj xykyajxpóktat.

¹⁵ Xonda'áktu mut ja di'ibu xondáktur. Pujuy puyaaxu di'ibu juuy yáxtur.

¹⁶ Jiky'attu yuunk naxypy nixim niyam. Katu mmuj mbaadudu, nik ni'igu mjiky'áttur tuda'aky yuunk naxypy. Katu mnayjyawudu miits ko mguwijy'áttu.

¹⁷ Pün ja pün mdúnuty axuuk, katu xytyuunumbíty axuuk. Yu'uy mdúnur di'ibu dun tugekyu pyujtáktur oy. ¹⁸ Uxta'aydyu wilix miits mjiky'áttur ti'igy mut nidugekyu ja'ayuty. ¹⁹ Mugu'ugítuty, ni na'a miidsuty axuuk xykyatuunumbíttat ko axuuk myajtúndut, ni'igu oy wa'an ja Dios ttukkumudoy ja ja'ay; mut ko Dios junaamp ma ja jyaaybyajtun: "Ujtsuts ndukkumudowaampy; ujtsuts nmo'oyur éxtum pyaadyuty."

²⁰ Nandu'un xytyuk'ana'amum: "Pün yu mmúdsip yu'o'kup, yajkáy. Pün tátsur, yajnu'uuk. Pün mdiimbyu tyaadu, yu mmúdsip myudáttur ja tsoydyu'un mut ko axuuk tu mdúnuty." ²¹ Katu mnaydyukmumada'agyuty ja axuk'ajtun, nik ni'igu mumada'áktu ja axuk'ajtun mut ko xytyúndut ja oy'ajtun.

13

¹ Tsojkur es miidsuty nidugekyu xymyumadówdut ja justisutujkuty es púnuty yajkutujktur, mut ko tugekyu kutujkun myiñ ma Diosun, es ja Diosu du'an di'ibu tu trujta'aky nidugekyu justisuty. ² Paaty di'ibáty kyamuj'ijxypy ja justisuty, yu'u du'an kyamuj'ijxypy di'ibu Dios tu tni'ana'amu es du'an tkupákat ja Diosu tyaydyu'unun. ³ Mut ko ja justisutujkuty kyaj jyaa'áty esu ja'ay t'ajaw t'adsu'ugudut di'ibu ti oy tyuundur, ja'a du'an di'ibu axuuk adúttur. ¿Mjiky'ataamp es ni xykyatsu'ugudu justisutujku? Tun di'ibu dun oy, es extu yu justisutujkuty mya'ítudur kumay, ⁴ mut ko ja justisutujkuty Diosu du'an tu pyujta'agudu es xy'ijx'ijjt xykywentu'ajtum. Per pün m'adutsp axuuk, mdsu'ugur mjáwup, mut ko kyaj nanugoobu ttsuumadíty ja 'yespaadu, Diosu du'an tu pyujta'agyuty es ttukkumadówdut éxtum ñitákaty ja di'ibu

axuuk adátstap. ⁵ Paaty koonum xymyuumadówdut ja justisutujkuty, kyaj jye'eyuty mut ko xytsyu'ugudu ko axuuk mdúnudut, ja'a du'un mut ko du'un xytyuñ mut ko xyñijawu ko du'un ja Dios dyajnigutúku. ⁶ Es paadyu du'un xyaktu ja mgugubety di'ibu pyujtáktap ja justisutujkuty, mut ko tyundu ma Dios tu pyujta'agudu. ⁷ Pes miits mgubáttap di'ibu mbátudap. Mgubáttap ma ja yajkugubajtpu, es ja mgugubety di'ibu myajktap ma justisuty; may'at windsu'ugudu yajxon di'ibu mbátudap xymyay'at xywyindsu'ugudut. ⁸ Katu pún xymyuni'xy'áttu, je'eyu ja tsojkun di'ibu mnaydyukninu'xudap nidu'uk nidu'uk. Mut ko di'ibu tszejpy ja myugu'uk, tyaadu tu tkuyduunda'ay ja Diosu 'yana'amun. ⁹ Ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: “Katu xyajtugóy ja pujk úkunu wyindsu'kun, katu myajja'ay'eeky, katu mmeetsy, katu m'adseky.” Tugekyu tyadu ana'amun mbaat ya'awijtsmíky ma tyadu ayúkuty: “Mdsókup ja mmudujkra'ajuty éxtam mij ku'am mnaydsyékuty.” ¹⁰ Di'ibu tszejpy ja myudujkra'a, ni na'a kya'adu'atsut axuuk. Es du'un mut ja tsojkun yajkuudyuundaapy tugekyu tugekyu ja Diosu 'yana'amun.

¹¹ Es du'un miits mjiky'áttut, nijawudu wi'ixu du'un ja timpu 'yíxyuty ma njiky'ajtam. Kyaj n'ok'ijtam éxtam pánuty maadap, wjy n'ijtam, mut ko waanu ni'igu xymyuingo'onum ja nnitso'ok'ajtan'ajtam kadiinum ma tim jawyiin oj n'axájum ja Jesukristu. ¹² Ja koots'át tuu dan tim najxnup es tu dan tim xuuñup, paaty n'ok'uxtijum ja di'ibu dan kubi'its ku'ook, es n'oknay'uxkujkam éxtamu soldaadu ñay'uxkúkuty ko ñajxa'añ tsiptuumbu. ¹³ Njiky'ajtam tuda'aky, éxtam ko n'ijtam xuuñu ixnide'xy ma tugekyu. Kyaj nguga'ay ngu'úkum, kyaj nm'indu'unum es kyaj ndu'unum di'ibáty axuuk. Kyaj nnaydsyip'ijxum es kyaj pún ti ngatukmu'ijxum. ¹⁴ Nik ni'igu nnayajtgajtsam éxtamxyap Jesukristu nwit'ajt nnijam'ajtam, es katu miits xymyudu'udákudu es xytyúndut ja axuukpa di'ibu ja mnini'x mgubajk tszejpy.

14

Kyaj mmugu'uk xypyeky'ixut

¹ Axájudu miits éxtamu mmuga'axuty ja di'ibu tu t'axájudu ja Nindsun'ajtam Jesukristu, oy ja myubujkunuty yu'ujuty kyamujwiinuty. Katu xymyudsipkajxtu. ² Naagudyu ja'ay jyuna'andu ko mbaat tje'xy oytyim tiity, esu wiinkputy di'ibu kyaj myujwiinuty ja myubujkun, jyuxtap yu'uy aay ujts. ³ Di'ibu jye'xypy oytyim tiity, tsojkup es kyaj t'axtíjat di'ibu kyaj du'un nandu'un ttuñ; es ja di'ibu je'eyu jye'xypy ja aay ujts, tsojkup es kyaj tni'ow tniyaaxut di'ibu jye'xypy oytyiity, mut ko Dios tu yaxájuty nimajtsk. ⁴ ¿Mbunu dan mij es xyñi'ow xyñiyaaxut di'ibu myudiimpy ja wiinkpu? Es pun wu'amp oy o axuuk, kyaj mij mbaadyuty es xy'anuumut. Yu'u pátup ja wyindsán, ja'a njuna'anum ja Dios. Es wu'umap yajxon, mut ko yu Nindsun'ajtam mbaat yajwe'emuyty yajxon.

⁵ Ta naagudyu ja'ay di'ibu 'yijxtap tu'ugu xuu amaay kadiinum di'ibáty tu ñaxy ma ja samaanun, es ta yu wiinkputy di'ibu janándup ko tugekyu yu xuu ti'igyu 'yamaayuty. Wa'an nidu'uk nidu'ugu ja'ayuty ttuknibujtaagu éxtam ja Dios tu wyinma'añmyo'oyudu. ⁶ Di'ibu 'yamaay'ajtypy naagu xuu, du'un ttuñ mut ko du'unu dan ttijy ja Dios t'oyjyawu. Ja'a di'ibu jye'xypy oytyiity, ja'a du'un ttuñ es twindsu'ugut ja Nindsun'ajtam, es tja'aygyuda'aky ja Dios; es ja'a di'ibu kyaj tje'xy oytyiity, nandu'un ttuñ es twindsu'ugut ja Nindsun'ajtam, es tja'aygyuda'aky ja Dios.

⁷ Kyaj n'oy'ajtungyujxm njiky'ajtam es kyaj n'oy'ajtungyujxm n'o'kum. ⁸ Pun njiky'ajtam, Nindsun'ajtam 'yoy'ajtungyujxm njiky'ajtam; es pún n'o'kum, Nindsun'ajtam 'yoy'ajtungyujxm n'o'kum. Ma njiky'ajtam es nandu'un ma naty tu n'o'kum, xyja'a'ajtam ja Nindsun'ajtam. ⁹ Paadyu Kristu 'ye'ky es jyikypyejky es du'un yajWind-sun'átut, du'un di'ibu tu 'yooktu es nandu'un di'ibu jiky'ajttap.

¹⁰ Pes mij di'ibu kyaj ttsu'utsy ja tsu'utsy, ¿ti ko xyñi'ow xyñiyaaxu mmumubujkra di'ibu tsyu'tsypy ja tsu'utsy? Es mij di'ibu tsyu'tsypy ja tsu'utsy, ¿ti ko xy'ux-tijy ja mmumubujkra di'ibu kyaj ttsu'utsy ja tsu'utsy? Nidugekyu udsajtam

nwinguwa'aguya'anum ja Dios, es yu'u xypyayo'oyum. ¹¹ Mut ko yu Diosu jyaabyajtun jyuna'añ:

Du'un ja Nindsun'ajtum jyuna'añ:
Du'un éxtum tų'ajtun kots njiky'aty,
nidugekyu ja'ayuty xywyingoxtánudats,
nidugekyuts xy'awdátudats,
du'un jyuna'ñ ja Dios.

¹² Du'un udsajtum nidu'uk nidu'uk nyajkam ja tų'ajtun ma Dios éxtum ta njiky'ajtum es ta n'adútsam.

Kyaj ndsiptu'unum mut ja nmugu'uk'ajtum

¹³ Paaty kyaj n'oknayni'o'o n'oknayniyáxunum nixim niyam. Nik ni'igu xytyúndut kudiibu pyekykya'adut ja mmugu'ugaty o di'ibu kyaj tsiptáxudut ma ja myubujkun.

¹⁴ Mut ko ti'igyuts n'ity mut ja Nindsun'ajtum Jesukristu, nmudajtypyuts ja tų'ajtun ko kyaj ti je'xy di'ibu kyaj wya'adsuty. Per ja ja'ay di'ibu nayjyunánur ko taa yu je'xy di'ibu kyaj wya'adsuty, mut ja'a kyaj wya'adsuty. ¹⁵ Es pun mij kyaj xytyuñ kwentu éxtum mmugu'uk ñayjyáwuty ma ja myubujkun, es mut ja di'ibu mje'xypy xyajma'aty yu myubujkun, kyajra du'un xytyuñ mut ja tsojkun. Paaty katu xytyuñ es xyje'xy di'ibu yajpekytúnur ja mmugu'uk di'ibu Kristu kyu'o'ka. ¹⁶ Katu xytyuñ di'ibu ja'ay mbaat muut tkajxudíty tmadyaagudíty ja mjiky'ajtum éxtum axuukpun. ¹⁷ Mut ko pun ja Dios tu xpyujtáku éxtum 'yu'ungun, kyaj jya'ajuty mut di'ibu nju'xum o n'úkum, ja'a du'un mut ko njiky'ajtum éxtum Dios ttseky, es mut ja ti'igyú'at esu xondakun di'ibu Espírítu Santu xmyo'oyum. ¹⁸ Di'ibu myudiimbyu du'un ja Kristu, 'yoyjyáwup ja Dios es oybyudsámur ma yu ja'ayuty.

¹⁹ Du'un n'aktu'unum di'ibu xytyuknimi'inum ja agujk'ajt jotkujk'ajtum, di'ibu xpyudujkun es nyajmujwiin nyajkajajum ja nmubujkun'ajtum nixim niyam. ²⁰ Katu xyajtugóy ja Diosu tyuunk mut ja'agyujxm di'ibu mje'xy mbejkyu. Tų'ajtun'u ko tugekyu yu je'xy peky, wa'adsu'u es oy, per axuugu'u ko nju'xum pun nnija'am ko mudu tyaadu yajpekykya'apy ja wiinkputy. ²¹ Nik oy ko ngadimj'xum ja tsu'utsy es ngadim'úkum ja vina, o ndu'unum otyim di'ibuty di'ibu mbaat muut nyajpekykya'am ja nmumubujkpu'ajtum. ²² Pun mjunaamp ko tugekyu je'xy peky 'yóyuty es ko mbaat xyje'xy tugekyu, du'ñnum du'un m'ítut Dios windum. Jotkujk ja ja'ay di'ibu kyaj ttuñ di'ibu pyekyjya'ap. ²³ Per ja di'ibu ti jye'xypy es twinmay ko peky di'ibu tyiimpy, tyadu ja'ay pekytyuump ko tje'xy ja'agyujxm ko kyaj mubujkungyujxm ta ttuñ.

15

Nidu'uk nidu'uk xypyátum es nyajjotkudákum ja nmumubujkpu'ajtum

¹ Kom udsajtum púnuty nmudajtum muj wiin kaja ja nmubujkun'ajtum, n'okmudu-na'ayum mut ja ma'xtujkun ja di'ibu dun kyaj tmudaty muj wiin kaja ja myubujkun, es kyaj njiky'ajtum éxtum dun je'eyu ja ndsojkun'ajtum jya'ty. ² Nidu'uk nidu'uk xypyátum es nyajjotkudákum ja nmumubujkpu'ajtum es du'un nyajmujwiin nyajkajajum ja myubujkun. ³ Mut ko kyaj ja Kristu ku'um ñaydyukjotkudaku, du'un jyajtu éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtun: “Ja di'ibu myajwingajxpajt, ujtsats tu xytyukka'ay.”

⁴ Mut ko tugekyu di'ibu wu'ump ma ja Diosu jyaabyajtun, yajkuxjaay es nnyadyukni'ijxum es nmudajtum ja ma'xtujkun es jotkujk n'awijx njuj'ijxum di'ibu minaamp.

⁵ Wa'an ja Dios di'ibu xmyo'oyum ja jotkujk'ajtum esu ma'xtujkun, mmo'oyudu miits ja ti'igyú'ajtum es nidugekyu xpyadúndut ja 'yijxpajtun Jesukristu, ⁶ es du'un ti'igyú xy'awdátut ja Dios, ja Nindsun'ajtum Jesukristu Tyeety.

Oybyu ayuk yajkajxwa'xy ma kyaj 'yisraelítuty

⁷ Nay'axájudu nidu'uk nidu'uk éxtum nandu'un oj m'axájudu ja Kristu miidsuty, es du'unu Dios 'yítut awdaty. ⁸ Mut ko n'awánudu ko yu Kristu myiñ es tpudúkut ja israelítuty es tkuydyúnut di'ibu Dios jékyur tyukmawandak ja 'yaptujkuty, es du'un

ya'ixannu ko tyiimpy ja Dios éxtum wyandaky. ⁹ Nandu'un myiñ ma ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty es tja'aygyuda'aktut ja Dios mut ko yu'ujuty tu pya'ayówudu. Tyaadu du'un di'ibu myadyakypy ja Diosu jyaaybyajtun:

Paaty n'awdataampy ma yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es nguy'úwupts ja mmuj'ajtun.

¹⁰ Es jatuk peky ja Diosu jyaaybyajn jyuna'añ: Xonda'aktu miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty ti'igyu mudu Diosu jya'ayuty, ja israelítuty.

¹¹ Nandu'un jyuna'añ jatuk peky:

Awdattu Nindsun'ajtum nidugekyu miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

Wa'an nidugekýuty ja naxwíñudu ja'ayuty t'awdattu Dios.

¹² Nandu'un ja Diosu kyugajxpu Isaiu jyuna'añ ma jatuk peky:

Minaamp tu'ugu tyuump 'yaats ja Jese, es yu'u yajkutukaamp majaty naxwíñudu,

es yu'ujuty 'yawix jyujp'ixtup es ñayyákuđut ma yu Jese tyuump 'yaats.

¹³ Wa'an ja Dios di'ibu xymyo'oyum ja awijxun, myajxonda'agudu miidsuty es mmo'oyudu ti'igyu'át ma yu mmubujkun mut yu'ugyujxmu myuk'ajtun ja Espíritu Santu, es myujwiin kyajaat ja mmubujkun.

¹⁴ Mugu'ugítuty, nmubejkyuats tuj'ajtun ko miits ni'igu xymyudattu ja tsojken es ja nija'ajun, es nandu'un mjajttup wi'ix xykyajxwjtut nixim niyam. ¹⁵ Per tu nnijáyudu muk aa muk jot ma tuk pekyu tyadu neky, ja'a ndukjamyajttup di'ibu naak mjajttup es kyaj xyjatyugódyut. Du'unuts tu nduñ mut kots myaj'ajtungyujxmu Dios tu xykyexy

¹⁶ esuts nmudúnut ja Jesukristu es ttuk'oy'áttut di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Ja'a ujts ndukmudiimpy ja Jesukristu esuts uj ngajxwá'xut ja oybyu ayuk di'ibu tso'on ma Diosun. Du'unuts nduñ es 'yíttut púnuty kyaj 'yisraelítuty éxtum ja windsu'kun di'ibu Dios 'yoyja'ap, púnuty Espíritu Santukyujxm tu wya'atsjáttu.

¹⁷ Mut ko ti'igyuts n'ity mudu Jesukristu, xondákruts es uj ja Dios nmudúnuts.

¹⁸ Nmadya'agupts yu'uyu di'ibu Kristu ku'am tu ttuñ mut uj, esuts nduk'axájudut di'ibu kyaj 'yisraelítuty ja Kristu, es tmamudówdut. Pes ja Kristu du'un tu ttuñ mut ujtskyujxmudsu n'ayuk es di'ibuts ndiimpy, ¹⁹ es mut yu'ugyujxmu ijxwá'umun esu muj'ajtun di'ibuts ja Espíritu Santu xymyooyuts ja muk'ajtun esuts ndúnut, es du'unuts tu ngajxwá'xy tugekyu tugekyu ja oybyu ayuk extu Jerusalén es extu Iliryu ñaaxóty.

²⁰ Du'unnuts uj ndseky es ngajxwá'xut ja oybyu ayuk majaty kyajnam yajnegajxy ja Kristu, es du'un, mbaat njuna'anum, kyajts ja potsy nyajpéty ma ja wiinkpu tu tpojtse'eky ja 'yujx. ²¹ Nguydyunaambyuts éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun:

'Yíxtubu taaduty di'ibu ja ja'ay kyaj oj yajnimadya'aky, jyaygyúkuđubu taaduty di'ibu kyaj tmudoo'ijttu.

Paablu ttukniwinmayu es ñujxa'añ Romu

²² Paatykyujxmuts miidsuty kyaj nninujxtu, óyuts uj kanak ok miidsuty tu njaninujxa'andu. ²³ Per tyam, tuts nya'abaadu ja nduunguts ja yaa, es mut ko jamujt jamujt tu njaninujxa'andu miidsuty, ²⁴ tyam situy nnujxaambuts. Nujxaambuts España es nnaxa'añuts jawyiin Romu es ngu'íxtut. Es kodsu naty tu n'okxonda'aky waanu mut miidsuty, mbaaduts xypyudákuđu esuts uj n'aknuxut mats tu nnidsoonu. ²⁵ Per maanum ngaku'ixtu, nujxaambuts jawyiin Jerusalén es nyajnujxa'añuts tu'ugu naybyuduku ma yu nmugu'uk'ajtum jap. ²⁶ Mut ko yu nmugu'uk'ajtum jam Masedoñu es yaa Akayu ttuknibujtaagudu es dyajmuka'andu meen es ttuknigaxa'andu ja nmugu'uk'ajtum di'ibu tugoy'ajtxudup jap Jerusalén. ²⁷ Yu'u ku'am tyuknibujtákuđu ttuna'andu mut ja kyu'amdsojken, es pákup es du'un ttúndut, mut ko ja israelitu ja'aygyujxmuty ja Dios kyunu'xudu, es paaty oyu du'un ko yu'ujuty dyajwá'xtu di'ibu myudajt jyaygyajttup mut ja nmugu'uk'ajtum jam Jerusalén. ²⁸ Es kodsu naty tu nguyakyu tadu meen es tu nguydyúñudsu naty tyaadu di'ibuts tu nyajtuknipéky, taats ndsoonu'añ jam Jerusalén

es nnujxnudats Españu, es ngu'ixtat miidsuty kots uj jam nnáxut. ²⁹ Es nmudajtypyuts ja tuj'ajtun ko ma nujx ngu'ixtu, nujxupts mut tugekyu ja Kristu kyunu'xun.

³⁰ Mugu'ugítaty, es tyam n'amdoo nbujksoodap miidsuty ma yu Nindsun'ajtum Jesukristu es mut ja Espiritu Santu tsojkan di'ibu xymyo'oyum, ³¹ es xyñigajxtaagudats esudsu Dios xykyuwa'anut ma yu israelítaty jam Judeeu di'ibu kyaj tmadundu ja Kristu. N'amdeebuyats ja Dios nandu'un esu nmugu'uk'ajtum jap Jerusalén t'axájudut mut ja ja'aygyudákun ja naybyuduku di'ibuts ndukninujxtupts. ³² Es du'unats xonda'aky'aa xonda'akyjyót nujx ngu'ixtat miidsuty, pan junaamp ja Dios, esuts nxonda'agut kots nbo'xut mut miidsuty. ³³ Wa'an ja Dios di'ibu xymyo'oyum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, t'ity mut nidugekyu miidsuty. Wa'an du'unaty.

16

Kajxpo'xun

¹ Nduknipujktap yu nmumubujkpu'ajtum Febe. Yu'u oy Dios muduump ma ja mubujkputajk ñaymyúkuu Senkreeu. ² Tunu may'ajtun, axaju yajxon mut ja xyuu-gyujxmu Nindsun'ajtum, éxtum ñitákuty ja Diosu jya'ayuty. Pudákudu mut ti tugo'y'ajtxup, mut ko yu'u tu tpuúkuu mayjya'ay, nandu'unats uj tu xyuyuduku.

³ Tunu may'ajtun mayDios xy'anuumudu Prisilu esu Akilu, yu nmumuduumbudyuts ma yu Jesukristu ñu'u tyu'u. ⁴ Yu'ujuty pyujtáktu ayo'on jujp'ámu jiky'ajtun nago kots uj xyajtse'eky. Nja'aygyudákyryuts yu'u, es kyaj 'yujtsuty je'eyu, nandu'un nidugekyu ja nmumubujkpu'ajtum di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ⁵ Nduknigéxyudsu Dioskajxy nandu'un nidugekyu nmugu'uk'ajtum di'ibu naymyujkudap es t'awdattu Dios ma yu tyajku Prisku esu Akilu. MayDios xy'anuumudu nmutnaymyaayubuts Epenetu di'ibuts njantsytsyejpy, di'ibu jawyiin jap Asyu 'yaxaju Jesukristu. ⁶ MayDios xy'anuumudut yu Mariiu, di'ibu jantsy tuun mut miitskyujxmuty. ⁷ MayDios xy'anuumudu Andróniku esu Juniius, di'ibuts muut ndsimdsyunaay, yu'ujuty 'yaxájudu Kristu tim jawyiin maanumtsu naty uj kyajnam n'axaju; es yu'ujuty yajmay'áty yajwindsu'ugu ma yu apóstulaty.

⁸ MayDios xy'anuumudu Amplyatus, di'ibuts uj njantsytsyejpy ma yu Nindsun'ajtum. ⁹ MayDios xy'anuumudu Urbanu, di'ibuts muut nmudúñ ja Kristu. Nandu'un mayDios xy'anuumudu Estakyu di'ibuts njantsytsyejpy. ¹⁰ MayDios xy'anuumudu Apelus, di'ibu tu tmamada'aky ja ayo'on ma tu tmudúñ ja Kristu. Nandu'un mayDios xy'anuumudut yu nmugu'uk'ajtum di'ibáty tsyunaaydyur ma Aristoobulu jyuun tyujk. ¹¹ MayDios xy'anuumudats ja nmugugajpn Erodyón, es nandu'un ja di'ibu tsyunaaydyur ma ja Narsisu jyuun tyujk. ¹² MayDios xy'anuumudut yu Trifenu esu Trifosu, yu toxytyujkuty myuduundap ja Nindsun'ajtum. Es nandu'un mayDios xy'anuumudu nmugu'uk'ajtum Pérsidu, di'ibu jantsytyuun ma yu Nindsun'ajtum. ¹³ MayDios xy'anuumudu Rufu, di'ibu tu dya'ixyuty yajxon ko tmudúñ ja Nindsun'ajtum. MayDios xy'anuumudut yu Rufu tyaagu'unk, di'ibuts tu xymyudaty éxtamu 'yu'ungun. ¹⁴ MayDios xy'anuumudut ja Asínkritu, Flegontu, Ermus, Patroobus, Ermes esu nmugu'uk'ajtum di'ibu jam muut 'yittu. ¹⁵ MayDios xy'anuumudu Filólugu, Julyu, Nereeu esu myuga'ax toxytyujk, Olimpyu es nidugekyu ja Diosu jya'ayuty di'ibu ijttap mut yu'ujuty.

¹⁶ MayDios mnay'anu'umxudut nixim niyam es mnaymyunánudut tsojkan muut. Nidugekyu yu nmugu'uk'ajtum di'ibu yam ma ja mubujkputajk yo'oymyúktu, mduknigáxudu Dioskajxy.

¹⁷ Mugu'ugítaty, n'amdoo nbujksoodap es mnaygywentu'átudut miidsuty ma tadu ja'ayuty di'ibu je'eyu t'uxkuku yajnaywya'xu es tpujta'aktu ja tsip, mut ko ya'uxpáktu wiingu uxpujkan ma yu di'ibu miits tu xy'axájudu. Mastu'utta yu'ujuty, ¹⁸ mut ko tyaadu du'ambu ja'ay kyaj tmadundu Nindsun'ajtum Jesukristu, yu'uyu pyaduundap ja ky'um winma'añ es jeky kyajx myadya'aktu es du'un kuxu'kp ko 'yóyuty, du'un twinwepy twinjaaxy es twin'uuñ di'ibu kyaj ñaygywentu'átyuty. ¹⁹ Nidugekyu tu tmadowdu ko miits mguyduundap ja Kristu 'yuxpujkan, es xondákruts ko du'un xytyundu. Ndsejpyuts es miits mwijj'áttut es xytyúndut ja oybyu es xy'axtijtat di'ibu kyaj 'yóyuty.

²⁰ Dios di'ibu xymyo'oyum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, tsojk tta'annakuya'añ yu Satanás mdekypyatku'pūty. Wa'anū Nindsun'ajtum Jesukristu mgunu'xudu miidsuty.

²¹ Mdukniġaxudu Dioskajxy ja Timotee, di'ibats mut nduñ, es nandu'un yu nja'ayats, ja Lusyu, Jasón esu Sosípater.

²² Ujtsuts Tersyu, di'ibu tyadu neky yam jyaapy di'ibu Paablu ñaskajxup, ndukniġaxtu Dioskajxy ma yu Nindsun'ajtum.

²³ MayDiósuk du'un jyuna'añ ja Gayu. Yu'uts yam xyajjajttákp es dyaky ja tyujk ma ñaymyúkudu ja mabujkputujk. Nandu'un mdukniġaxudu Dioskajxy ja Erastu di'ibu Korintu tesoreeru'ajtp, esu nmugu'uk'ajtum Kwartus.

²⁴ Wa'anū Nindsun'ajtum Jesukristu mgunu'xudu.

Dios ya'awdaty

²⁵ Es tyam, ittu mudu Dios di'ibu mbaat waanu ni'igu myajmukta'agudu mut yu'ugyujxm ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu yajmiin es di'ibats ngajxwa'xypy. Tyadu oybyu ayuk ya'ijxup di'ibu Dios tu ttuknibujtaagu, di'ibu ijty kyayajnijawu maanamu naty kyakojy ja naxwíñudu, ²⁶ es tyam tu yajnijawu ma tniġajxtu ja Diosu kyugajxputy ma Diosu jyaaybyajtun, du'un éxtumu Dios di'ibu winu xuu winu tiempu ijtp, t'ane'emy es yajkajxwa'xut ma tugekyu naxwíñudu es du'un yu'ujuty tmubúktat es tkuydyúndut.

²⁷ Ja Dios di'ibu je'eyu Dios'ajtp es tim wyijy'ajtun muut, wa'an ja'a Jesukristukyujxm tmudátat ja muj'ajtun winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unuty.

Myutu'ukpu Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajxtu Ja Korintu Ja'ayuty

¹ Uj Paablu. Diósuts tu xpyujta'aky esuts xy'apostulu'átut ja Jesukristu. Uj mut ja nmugu'uk'ajtam Sóstunus ² nduknigajxtudsu tyadu neky ja Diosu jya'ayuty di'ibáty naymyujkadap jam Korintu, di'ibáty ijtp ti'igyu mut ja Jesukristu. Dios tu tyukniwówuty es dyajnujxut tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu, ti'igyu mut nidugekyu di'ibu oytyim maaty wyindsu'kadap ja Nindsun'ajtam Jesukristu, di'ibu du'un Wyindsun'ajttap ya'ujuty es nandu'un udsajtam. ³ Wa'anu nDios Teety'ajtam esu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

Wi'ixu kunu'xun yajpaaty Jesukristukyujxm

⁴ Du'uñumts nja'aygyuda'aky ja Dios mut miitskyujxmuty, ja'a ko ja Dios tu mgunu'xudu mut ya'ugyujxmu Jesukristu. ⁵ Es ja'a ko m'ity ti'igyu mut ja Jesukristu, Dios tu mmo'oyuty tugekyu oytyim di'ibuty ja oy'ajtan ma m'anmaja'an, du'un ma tugekyu m'uw mgajxtu es du'un ma oytyiity xyjattu, ⁶ es mudu tyaadu ya'ixy ko di'ibuts ngajxwa'x ma miidsuty Jesukristukyujxm, ja'a du'un ja tuj'ajtan. ⁷ Pes ni di'ibu Espiritu Santu myadakun mgatugoy'ajtxuty es mjiky'átut éxtum ja Dios ttseky maanum xy'ak'awíxyñam ma myina'añ ya Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁸ Yu'u myajmuk'át mya'oy'átudap es mbudákudap kudiibu miits xmyudáttut ni ti pojpu ko myínut jatugok. ⁹ Dios kyudyimbyum di'ibu wyandakypy, es ya'u du'un di'ibu mdukn Woodwardap es mjiky'áttut ti'igyu mut ja 'yU'unk Jesukristu, ya Nindsun'ajtam.

Mabujkputujk ñaybyujkwa'xudu

¹⁰ Mugu'ugítuty, n'amdeepy nbujtseebyuts miidsuty Nindsun'ajtam Jesukristukyujxm, es mnayyaji'igyudut es kyaj mnaybyujkwa'xudut. Jiky'attu mut ti'igyu jot winma'añ. ¹¹ Njuna'añudsu tyaadu, mugu'ugítuty, mut ko ja di'ibu tsunaaydyap ma ja Klo'ee jyun tyujk tu xtyuknijáwuts ko ak miits mnaydyij mnayyókudu. ¹² Mudu tyaadu, ja'ats n'andijpy ko nidu'uk nidu'uk miidsuty ak wiink jyuna'andu. Tu'uk jyuna'añ: “Uj, Paabluts xy'uxpukpu'ajtp” es jatu'uk jyuna'añ: “Uj ya'u Apolus” es ja wiinkpudy jyuna'andu: “Uj ya'u Peedru” es jatuk peky jyuna'andu: “Uj ya'u Jesukristuts xy'uxpukpu'ajtp.” ¹³ ¿Per tii, tuu ja Jesukristu ñaywya'xyuty kanak pekyu?, o uj Paablu, ¿kruuzpajtuts mut miitskyujxmuty, o mnabajtta miits uj nxuugyujxmu? ¹⁴ Nja'aygyudákyuyuts ja Dios kots kyaj nyajnubejty nidu'uk miidsuty, tim ya'uyu Krispu esu Gayu. ¹⁵ Es du'un ni tu'uk pún mbaat kyajuna'añ ko ñubejty mududsu nxuugyujxm. ¹⁶ Aa, per nandu'undsuga nyajnubejty ja di'ibu tsunaaydyap ma ja Estéfunsu jyun tyujk, es kyajts nnakyjyamyetsy ja wiinkpu jatu'uk pún tuts nyajnubéty. ¹⁷ Pesu Jesukristu kyajts xykyejxy esuts nyajnubátut ja ja'ayuty, xykyajxuts esuts ngajxwa'xut ja oybyu ayuk, es kyaj mut ja ayuk di'ibu ja ja'ayuty ku'um wya'ptap mut ja wyinma'añuty. Du'unuts nduñ es kudiibu tyugóyut ja muk'ajtan di'ibu yajmudajtp ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxy.

Kristu myudajtypy ja Diosu myuk'ajtan esu wyijy'ajtan

¹⁸ Ja Jesukristu 'yo'kun kruuzkujxy nanugoobu jyawa kyaxe'eky mut ja di'ibáty nujxtap ma ja ayoodákn, peru di'ibáty udsajtam nnitsókum es njo'omum tsajpótm, ja'a tyaadu ja Diosu myuk'ajtan. ¹⁹ Es du'un jyuna'añ ja Dios ma ja jyaabyajtan: Nyajkutugóyupts ja kuwinma'añbyu wyijy'ajtan, es nyajjugákupts ja jyagyujkun di'ibu jaygyujkup.

²⁰ Punu du'un, ¿ma net ja kuwijyja'ay, o ja ya'uxpukpudy, o ja di'ibu kyajxy myadyakypy di'ibu yajpátp naxwiñ? Pes ja naxwiñudu wijy'ajtanuty, tu Dios dyajku'e'eky ko loku ya'u. ²¹ Dios ñija'ap di'ibu tyiimpy, es ña'ijxypy es kudiibu ja naxwiñudu ja'ayuty 'yixy'átudut mut ya'ugyujxm ja wyinma'añuty, ja'ayu du'un yajnitso'ogaampy

ja di'ibu jotmooyur mut yu'ugyujxm di'ibu yajkajxwa'xp, oy tyadu ayuk kyuxe'eky loku winma'añun.

²² Pesu israelítaty 'yixándur ja ijsxw'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, esu grieguty 'yuxtaaydyur ja wiyj'ajtun, ²³ peru udsajtum ngajxwa'xum ja Kristu ko kyruuzpejty. Yu israelítaty kyo'oyjya'adubu tyadu kajxwa'xun, es di'ibu kyaj 'yisraelítaty pyujtáktur éxtumu loku winma'añ, ²⁴ per di'ibu Dios tu twoy, oy yu'udyu israelítaty o grieguty, Kristu du'un ja Diosu myuk'ajtun esu wyijy'ajtun. ²⁵ Pes ja di'ibu ja'ayuty jya'adur éxtum ja Diosu lyoku winma'añ, kuwinma'añu'u kudiinum ja kuwinma'añbyu di'ibu ya naxwiiñ; es di'ibu jya'adur kyaj tmudaty ja Diosu myuk'ajtun, yu'u du'un waanu muk kudiinum ja naxwíñudu ja'ayudyu myujaa. ²⁶ Jamyatstu mugu'ugítaty, ko Dios tu mwówudu es mja'ay'ata'anudu, oy mganimay'ajtrudu miidsuty di'ibu du'un kuwinma'añ, es oy mganimay'ajtrudu di'ibu myudajtypy ja kutujkun, es oy mganimay'ajtrudu di'ibu jotkujk ja'ayuty. ²⁷ Peru Dios tu twin'ixy ja ja'ayuty di'ibu naxwíñudu ja'ayuty pyujtáktur éxtumu kulókaty, es du'un Dios dyajtsodyu'unga'ay ja di'ibu naxwíñudu ja'ayuty pyujtáktur éxtumu kuwijpyun. Ja Dios tu twin'ixy ja ja'ayuty di'ibu ja naxwíñudu ja'ayuty pyujtáktur éxtumu di'ibu kyaj tmudaty ni ti mujaa, es du'un ja Dios dyajtsodyu'unga'ay ja di'ibu ja naxwíñudu ja'ayuty pyujtáktur éxtumu di'ibu myudajtypy ja mujaa. ²⁸ Dios tu twin'ixy ja ja'ayuty di'ibu ja naxwíñudu ja'ayuty 'yuxtijtur éxtum di'ibu kyaj ti tsooty, es dyajkutugóyut ja di'ibáty ja naxwíñudu ja'ayuty pyujtáktur éxtumu muj kujxmbun, ²⁹ es du'un kyaj pún mbaat ñayjyáwudut muj kujxm Dios windum. ³⁰ Peru Dios tu myajti'igyudu miidsuty mut ja Jesukristu es mut yu'ugyujxmu Jesukristu nnija'am ti Dios tsyejpy, oy nwu'umun mut ja Dios, wa'ats n'ijtam es nnitsókum. ³¹ Pes du'un éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan: “Pun ja pún ti ttukxonda'aky, wa'an ttukxonda'aky di'ibu Dios tu ttuñ.”

2

Yajmadya'aky ja Kristu di'ibu tu 'yeeky kruuzkujxy

¹ Mugu'ugítaty, kots uj nmiin ma miidsuty es ndukmumadyaktu ja Diosu 'yuxpukun, kyajts nyajtuuñ ja muj kujxmbu ayuk es ni yu wyinma'añ di'ibu tsip nimujaa. ² Pes kots n'ijty ma miidsuty, kyajts nwinma'añ'atañ jatu'ugu wiinkru, yu'uyu Jesukristu esu 'yo'kun kruuzkujxmbu. ³ Ya'ayow ya'ama'aduts njam'ajty ma miidsuty, ni nmujaaats es extu tsuyiibyuts mut ja tsu'kun, ⁴ es ko ndukmumadyaktu ja Diosu 'yuxpukun, kyaj ndukmudijyandu ja kuwijjya'aybyu 'yayuk, ni'igu oj ndukmudijudu mut yu'ugyujxm ja Espíritu Santu es ja Diosu myuk'ajtun. ⁵ Paaty ja mmubujkun kyuxuty ma yu Diosu myuk'ajtun es kyaj ma yu ja'ayudyu kyuwijy'ajtun.

Espíritu Santukuyxm ja Dios ñayyajniguxe'egyuty

⁶ Di'ibu tu kyutakuty oy oy tugekyu ja Diosu 'yuxpukun, mut yu'ats sitay nya'uxpúkaduts mut ja kuwijy'ajtun, es kyaj mut ja naxwíñudu ja'ayudyu wyijy'ajtun nya'uxpúkaduts, es ni mut ja wyijy'ajtun di'ibu yajtuundur di'ibu yajkutujktur naxwiiñ. Pesu tyadu yajkutujkrudyu wyijy'ajtun, kugúxur yu'u. ⁷ Ja wyijy'ajtun di'ibuts uj tuk'uxpukun, yu'u du'un ja wiyj'ajtun di'ibu yu'uts ijtr es di'ibu Diosu naty tu ttuknibujtaagu nmuj'ajtun'ajtamgyujxm. ⁸ Ja yajkutujkruty ma yu naxwíñudu kyaj tjaygyujkudu; ja'a kooxyur yu'ujuty tjaygyujkudu, kyajxyur dyajkruuzpajttu ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁹ Per tim du'un jyajty éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan:

Dios tu t'uxkuku mudu di'ibáty tsojkudur,
di'ibu ni púnun tka'ixy es tkamudoy
es ni kyaja'ty wyinma'añóty.

¹⁰ Tyaadu du'un tugekyu di'ibu Dios tu xytyuknij'am mut yu'ugyujxm ja Espíritu Santu, ja'a ko yu Espíritu Santu tyuk'ijxur tugekyu, es extu ja kukru nimujaaabu wyinma'añ ja Dios.

¹¹ Ma ak ja'ayuty, ¿pún mbaat tnijawu wi'ix ja jyot wyinma'añ tu'ugu ja'ay? Yu'uyu du'un ja 'yanmuj'a'an k'um, ¿kudii? Nandu'un jajtra du'un ko yu Diosu jya'ajun, yu'uyu

du'un ñija'ap wi'ixu du'un ja Dios. ¹² Es udsajtum kyaj tu n'axájum ja winma'añ di'ibu ya naxwiñ, yu'uyu situy ja winma'añ di'ibu yajkypy ja Espiritu Santu di'ibu tso'omp ma Dios, es du'un njaygyujkum tugekyu di'ibu Dios xyñamo'oyum. ¹³ Pes du'unuts udsuty nmadya'aky mut ja ayuk di'ibu ja Espiritu Santu xytyuk'axpuktu, es kyaj yu'ujuty di'ibu miimp ma ngu'um winma'añ; ja'ats ja'ay nduk'ijxp ja tuy'ajtun di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy es tjaygyukadu púnuty tu'umooyudap ja Espiritu Santu.

¹⁴ Mut ko ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmudattu ja Espiritu Santu, kyaj mbaat t'axájudu di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy. Pesu tyadu ja'ayuty kyaj tjaygyukadu di'ibu Dios myeepy es junándap: "Loku winma'añ yu'u." Yu'uyu dun je'eyu di'ibu myudajttap ja Espiritu Santu mbaat tnijawu di'ibu Diosu ja'ay myeepy. ¹⁵ Di'ibu myudajttap ja Espiritu Santu, mbaat yu'ujuty tpayo'oy tugekyu, es ni pún wiinkpu mbaat kyaj pyayo'oyuty. ¹⁶ Ja'a ko ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: "¿Pún tu t'okwinma'añ'ijxpu ja Nindsun'ajtum? ¿Pún mbaat dya'uxpeky ja Nindsun'ajtum Dios?" Per udsajtum situy nmudajtum ja Jesukristu wyinma'añ.

3

Paablu esu Apolus, Diosu myuduumbuty

¹ Mugu'ugítuty, kots ijty ma miidsuty nya'uxpuktu, kyaj oj mbaat nya'uxpeky éxtum ja ja'ayuty di'ibu nu'ujujwijts tu'ujujwijtsup ja Espiritu Santu, ja'a oj nya'uxpeky éxtum púnudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudap o éxtum púnuty jemy tu t'axájudu Jesukristu. ² Pes éxtum mbaat njuna'anum, extu koonum nmooy ja letsyu ma jyapaadyuty nmo'oyut ja kudu'utspu je'xy, mut ko nan kyajnum mbaat xyje'xy ja kudu'utspu je'xy, es extu tyambaat kyajnum mmada'aktu es xyju'xtut ja kudu'utspu je'xy, ³ mut ko du'unum m'akjiky'attu éxtum púnudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudap. Jam di'ibu miits mnaydyukmudsip'ajtudap nixim niyam es mdsiptún mdsipkajxtu nixim niyam, es du'un xya'ixudu ko ja'ayum mbanujxtap ja wyinma'añ di'ibu kyaj myiñ ma yu Nindsun'ajtum Jesukristu. ⁴ Ja'a ko miits nidu'uguty mjuna'andú: "Uj Paabluts xy'uxpukpu'ajtp" esu wiinkpu jyuna'andú: "Uj Apólusats xy'uxpukpu'ajtp", es du'un mnaygyójudu éxtum ja ja'ayuty di'ibu kyaj tpadundu ja Jesukristu.

⁵ Pes anmaagyuts, ¿púnu du'un Apolus?, es ¿púnu du'un uj, Paablu? Udsuty je'eyu Diosu myuduumba di'ibu oj mduk'uxpukudu es xymyubáktut ja Dios, es nidu'uk nidu'uk udsuty ndundu ja tuunk di'ibu Nindsun'ajtum oj xymyo'oydyuts. ⁶ Mbaat njuna'anum ko ujts nnip ja tuumt, Apolus tya'x, peru Diosu du'un di'ibu yajmujx ja tuumt es yaj'ya'k yajpajt. ⁷ Di'ibu nip es di'ibu ta'xp, ni ti yu'ujuty, Diosu du'un tugekyu, mut ko yu'u yaj'yeempy yajpejtypy ja di'ibu yajníp o yajta'xp. ⁸ Di'ibu nip es di'ibu ta'xp, yu'ujuty je'eyu tyuumbu'átudu Dios, esu Dios mujúyudap nidu'uk nidu'uk éxtum tkuydyundu ja tyuunk. ⁹ Udsuty nmuduundap ja Dios, es miidsuty du'un éxtumu Diosu ñax es nandu'un éxtumu Diosu tyujk. ¹⁰ May'ajtunguyjxm ja Diósuts tu xpyujta'aky éxtumu pojtspu esuts nbojtsu'ugut ja potsy ujx, esu tyam wiinkpu pojtspu yajkujxmup ja potsy. Per nidu'uk nidu'uk ya'ixup wi'ix pyotsy, ¹¹ mut ko Dios tu tpujta'aky ja Jesukristu éxtum yu'uyu pyotsy'ujx'áty, es kyaj mbaat pún tpujta'aky jatu'ugu wiinkpu. ¹² Pún jaa pún ttukjupú oorú, platú, tsujjátypyú tsaa, kepy, mnyy o waaxk aay ma tyadu tuunk tu tso'onda'aky, ¹³ ya'ixup ja tuunk ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja'a ko yajno'kmátsup mut ja juun. ¹⁴ Púnudyu naty oy tu pyotstu es ja potsy kyaj ja juun yajtóyut, Dios kumáyudap; ¹⁵ per di'ibu tu pyotstu es myumada'agyuty ja juun, yajtagóyap ja tyuunk tugekyu, oy yu'u ku'um jyanitsókrut éxtum naak ñitse'eky ma ja junya'ank.

¹⁶ ¿Kyaj xyñijáwudu ko miidsudyu du'unu Diosu tyujk es ko yu Diosu Jya'ajun 'yity ti'igyú miidsuty? ¹⁷ Pún ja pún dyajkutagóyú tadu Diosu tyujk, Dios yajkutagóyubu tadu ja'ay, mut ko tadu Diosu tyujk, wa'adsu'u. Es tadu tyujk, miidsudyu du'un ku'um.

¹⁸ Exkum pún ñaywyin'uuñuty. Pún ja pún ñayjyáwuty kuwiyj éxtum ja naxwiñudu ja'ayuty ja wyinma'añ, nayyajjumbítudu éxtum tu'uk di'ibu kyaj ti tjaty, es du'un jya'tut éxtum tu'ugu kuwinma'añbyun. ¹⁹ Pesu tyadu naxwiñudu ja'ayudyu wyijy'ajtum,

yŕ'u dŕn tu'ugu loku winma'añ tpujta'aky ja Dios. Ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: "Dios ya'anuguga'ap ja kuwijypyuty mut ja kyŕ'um wijy'ajtun." ²⁰ Nandu'un jyuna'añ jatuk peky: "Yu Nindsun'ajtam ñija'ap ko yŕ kuwijyja'ayudyŕ wyinma'añuty ni ti tkatsooty." ²¹ Paaty ni pŕn kyanayjyŕwuty muj kujxm mut ko tpanŕjxa'anut tu'ugu ja'ay. Pes tugekyŕ otyim tiity, miits mja'a'ajttap, ²² extŕ ũj, Paablŕ, yŕ Apolŕs, yŕ Peedrŕ, ja naxwĩñudu, ja jiky'ajtun, ja o'kun, ja tyambŕ, ja óknŕmbŕ. Miidsuty tugekyŕ mja'a'ajttap, ²³ es miits mja'a'átudu Jesukristŕ, esu Jesukristŕ jya'a'átyuty ja Dios.

4

Apóstalu tyuungaty

¹ Miits mbátudŕp es xypyjta'aktudats éxtamu Jesukristŕ pyudŕjkŕbu, es ko yŕ'uts tŕ xytyuknipŕktats esuts nya'axpŕkut ja di'ibu Dios tŕ ttuknibujtaagu. ² Di'ibu yajtojkr ma di'ibu tŕ tii yajtuknipéky, yŕ'u es tkuydyúnut yajxon éxtamu wyindsŕn tŕ tyuknipékyuty. ³ Es mut ũj, kyajts nmŕjpujta'aky óyuts miits xypyayo'oydyut ja ndu'ununuts, o wiinkpŕ ja'ayudyuts nandu'un xypyayo'oydyudats. Ũj kyajts kŕ'um nnaybyayo'oyuty. ⁴ Oyuts nganayjyŕwuty pekymyut, tyadu kyaj mŕut ya'ixy kots ũj kyajts nbekyja'ayuty; yŕ Nindsun'ajtam yŕ'u du'un xypyaye'ebyuts. ⁵ Paaty ngajxwijtu kŕdiibu pŕn xypyayo'oyut ja tyu'ununuty maanŕm kyamĩñŕm ja Nindsun'ajtam. Es ko yŕ'u myínut, yŕ'u ya'ixudŕp di'ibu tyam ijtp ayu'udsyŕ, extŕ ya'ixudŕp wi'ix ja ja'ayuty nidu'uk nidu'ugu jyot wyinma'añ, esu Dios 'yanŕmudŕt ko oya du'un tŕ ttundu.

⁶ Mŕgu'ugŕtuty, ndukmŕmadya'aktŕ tyadu es xytyuk'oy'áttut miidsuty. Nbujtákuŕm éxtamu ijxpajtun ja Apolŕs es ũj. Di'ibuts nmadyakypy, ja'a mut yŕ'ugyujxmŕ n'ijxrajtunats miits xy'ijxnagúkadŕt kŕdiibu xywyinwa'knáxtŕt di'ibu ijtp kŕjja'ay, es kŕdiibu pŕn ñayjyŕwudŕt muj kujxm es t'uxtŕjtŕt jatul'uk. ⁷ ¿Tii dŕn mŕut mmŕj mgujxmŕ kŕdiinŕm ja mmŕgu'uguty? ¿Tii dŕn mmudajttap di'ibu kyaj tŕ xy'axajŕ? Es pŕn tŕ xy'axajŕ, ¿ti ko nnaybyujta'agyuty muj kujxm, éxtam kŕ'um tŕ xygyanaraty?

⁸ Tŕ mmŕkja'aydyáknudu miidsuty es mmudajttap tugekyŕ di'ibu mdsojktŕp. Mnayjya'adŕp éxtamu reyŕn, es kyaj ti m'oktŕgoy'ajtxundu mut ũdsuty. ¡Kooxyŕbu da m'okréyuty esuts ũdsuty nandu'unxyŕp nrey'attu mut miidsuty! ⁹ Per mut ũdsuty, apóstaluty, du'un ũdsuty éxtamdsu Dios tŕ xypyjta'aktŕ ũx'am. Du'un ũdsuty éxtam ja ja'ay di'ibu tŕ yajtuknikajxpéty es 'yoogut. Du'un ũdsuty éxtam ya'ixypyŕdsŕmbŕn ko nidugekyŕ ja'ayuty xy'ixudŕts es nandu'unŕ ánklusuty. ¹⁰ Loku ũdsuty ja'ay xytyijtu, mut kotsŕ Kristŕ nmudundu; ¡miidsuty du'unuty Kristŕkyujxm m'ittŕ kuwinma'añbyuty! Ũdsudyŕ du'un ya'ayow ya'ama'atpŕ, es miits nnaybyujta'agudu oy muk. Ja ja'ayuty xytyuknŕgoo xytyukkŕkkoobuts ũdsuty, es miits myajwindsŕ'ugudu. ¹¹ Extŕ tyambaat tats n'ayowdu mudu yuu esu nudŕdsu, nipatsy ũxpatŕs ũdsuty es axŕŕgŕdsu ja'ayuty xytyundu. Kyajts nmudaty ja ndujkuty. ¹² Anu'xudŕts mats ndundu mudŕdsu ngu'ŕ. Xykyajxpóktats ja ja'ayuty, per ngunu'xtŕpts yŕ'ujuty. Xypyajudijttŕpts, per nyajkŕjx nyajnajtŕpts. ¹³ Xyñi'o'o xyñiyáxudŕpts, per n'adsoojŕmbijttŕpts yajxon. Extŕ tyambaat du'unuts xypyjta'aktŕ éxtamu naxwĩñudu pyosta'ak es éxtam di'ibu ja'ayuty pyawa'kŕ'ktŕp.

¹⁴ Kyaj nnijáyudu du'un mut ko nyajtsoydu'unga'aja'andu, ja'a du'un n'ŕwijpy ngajxwijpy éxtamdsu n'u'unk n'una'kun. ¹⁵ Oyxyŕp miits xymudajttŕpdu majk milŕ ja'ayuty di'ibu mmooyudŕp ja Kristŕ 'yŕxpŕjkŕn, ũjtsŕ du'un di'ibu mduk'axájudu Jesukristŕ ko miits n'awa'anudu ja oybyŕ ayuk. N'okpŕjtákuŕm ko ũjtsŕ du'un éxtamu mdeedyŕn ma yŕ mjiky'ajtun mut ja Jesukristŕ. ¹⁶ Mut yŕ'ugyujxmŕts miits nmŕnu'xta'aktŕ es xypyadúndŕt di'ibuts ũj tŕ nnastunŕ.

¹⁷ Mudu tyadukyujxm nduknigaxtu Timotee, di'ibuts njantsytsyejpy es njáwŕts éxtamdsu n'u'unk ma Jesukristŕ. Oy tmudŕñ ja Nindsun'ajtam. Yu'ŕ mdukjamyátsudŕp éxtamts ũj njiky'aty éxtamu Jesukristŕ myŕbŕjkpŕ, du'un éxtam nduk'axpejky ma otyim maaty ja mŕbŕjkrŕtŕjk ñaymyúkudu.

¹⁸ Nija'ajuty miidsuty di'ibu muj pátudap, junándap xytyijy ko kyajts mij nninujxa'añ.
¹⁹ Per tim tsojk nujx ngu'ixa'andu pæn junaamp ja Nindsun'ajtum, nétats ndukni'ixudu taada di'ibu muj pátudap, ja di'ibu dun mbaat ttuñ o je'eyu du'un kyu'ayuk'aty'attu.
²⁰ Ja'a ko ja Diosu kyutujkun, kyaj jyaayuty ma ja kajxy ayuk, ja'a du'un ma ja muk'ajtun.
²¹ Pes, ¿di'ibu dun mdsoktup, kots mij nujx ndukkumudowdu kots nnujxut, o ko nujx ngu'ixtu mut ja tsojkun es ja oyjyot?

5

Mu'induumba ma mubujkruty ñaymyúkuđu

¹ Tyam, du'un ja'ay juna'andu ko jamu ja'ay di'ibu myu'induump ma miidsuty, jam nidu'uk di'ibu myuttsunaapy ja kyudaak. Tyadu du'umba du'un jantsy muj peky, es ni je'eyu kyayajpaaty tadu du'umba ma yu di'ibu kyaj t'awdattu Dios. ² Ma miidsuty mmuj mbaadudu, ma jyaadyuty mmay mdajtat. Yu du'umbu ja'ay di'ibu du'un adatsp, koonum tsyékuty es xy'uxwojppudsúmdut ma miidsuty. ³ Oyuts jagam n'ity mut miidsuty, jamuts njot nja'ajun ma miidsuty, es tats nbayo'oy yu tadu ja'ay di'ibu tu ttuñ ja muj peky. Du'unuts tu nduñ éxtumxyupts uj njamuty ma miidsuty. ⁴ Pes naymyúkuđu mudu Nindsun'ajtum Jesukristu kyutujkun, njam'atupts njot nja'ajun ma miidsuty, es nandu'un jyam'átut ja Nindsun'ajtum Jesukristu ja myuk'ajtun, ⁵ es tukkudúkuđu tadu ja'ay ja muk'ugópk Satanás es tyedyu'unxudut ja ñini'x. Tundu miidsu tyadu es du'un jyodumbittut esu 'yanmuja'an ñitso'ogut ko myínut ja Nindsun'ajtum Jesukristu.

⁶ Miidsuty, katu xytyukmuj xytyukpaadudu mudu tyadu di'ibu mduundap. Mni-ja'adup wi'ix juna'añ tu'ugu ayuk: "Mut waanubu levaduuru pyude'eky tugekyu tugekyu ja tsajkakyjyútsy." ⁷ Yajka'aktu tugekyu di'ibu myajma'tudap, di'ibu ijtp éxtumu levaduuru di'ibu tu ñajxnu, du'un m'ittut éxtum ja jembyu tsajkaaky di'ibu kyaj ti levaduuru tmudaty, éxtum tyam m'ittu, ja'a ko Kristu 'ye'ky udsajtumgyujxm. Yu'u du'un udsajtum nbasku borreegu'ajtum. ⁸ N'oktu'unum ja pasku xuu mut ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru. Ja'a njuna'anum kyaj ti peky, ja'ayu mut ja tuy'ajtun es ja wa'ats'ajtun.

⁹ Tu nduknijáyudu ko katu mnaymyáyudu mut ja di'ibáty mu'induundap. ¹⁰ Kyajts njajuna'anáñ es xymyastu'uttut tugekyu di'ibáty kyaj jya'a'átyuty ja Dios, éxtum di'ibáty mu'induundap, o di'ibu adsojktup, o di'ibu toon ma'tstap, o di'ibu 'yawdajttup di'ibu kyaj Dyíosuty. Kooxyubu du'un, mdimpudsuumdupxyup ya naxwiñ. ¹¹ Di'ibuts n'andijpy ma ja neky di'ibuts ngajx, pæn jam tu'ugu ja'ay ñayñigajxyuty ko yu'u tpaduñ ja Jesukristu es du'uum myu'indúñ, o 'yadseky, o t'awdaty di'ibu kyaj Dyíosuty, o 'yabi'tsuty, o 'yami'ikyjya'ayuty, o mya'tspaty, esu du'umba ja'ayuty kyaj muut mda'anmúk mwa'kmúkut. Pes du'umba ja'ay ni je'eyu muut mgakaaymyúktut. ¹² Per uj kyajts xypyaaty nbayo'oyudats ja di'ibu kyaj tmudúñ ja Jesukristu. Miits mbátudap xypyaoy'oyut di'ibáty muut mnaymyúkuđu. ¹³ Dios pyayo'oyubu taadaty di'ibu kyaj tmudundu Jesukristu. Paaty uxwojppudsúmdu tadu pekytyuumba ma miidsuty.

6

Mubujkrutujk 'yuundu ma fwez di'ibu kyaj Dyiosmuduumbuty

¹ Ko nidu'uguty miits xymyudáttut tu'ugu u'unun mut tu'ugu mmamubujkra, ¿wi'ix ko mnejxy u'ambu ma yu fwez di'ibu kyaj Dyiosmuduumbuty, ma jyaadyuty xymyu'unudu ma Diosu jya'ayuty? ² ¿Tii kyaj xyñijáwudu ko Diosu myuduumbuty 'yana'amándup nidugekyu ja naxwiñudu ja'ay? Es pæn miidsuty mbaadánup xy'ana'amut ja naxwiñudu ja'ayuty, ¿wi'ix ko kyaj mbaat xya'oyu tadu u'unun di'ibu tim yi'in tim waanu? ³ ¿Tii kyaj xyñijáwudu ko udsajtum n'ana'ama'anum extu ánkusuty? Es ko du'un, jnu'un ngapayo'oyum di'ibu xypyatum ma tyadu jiky'ajtun! ⁴ Pæn ti tsip mmudajttup ma tyadu jiky'ajtun, ¿ti ko xykyawin'ixtu di'ibu kyaj myújuty ja kyutujkun ma miidsuty, es yu'u mbayo'oyudap? ⁵ Njuna'añuts du'un es mdsodyúndut miidsuty. ¿Tii ni tu'uk jam ma miidsuty di'ibu mbaat dyajxeemy ja tsip aku ma Dios muduumbuty,

es mgajxwíjüdüť? ⁶ Es miits mnayñi'u'unüdüť nixim niyam, jes jabaat ja'ay wyinduuy di'ibu kyaj Dyiosmüdümbüť!

⁷ Oytyim wi'ix tsooty mdügooyñüdüť ak miits ko kyuxe'eky ja tsip ma miidsüťy. Nik waanu oy ko xymyüdüdüť ko mdüdüť axüük o mdimmaadsüdüť. ⁸ Pes miidsüťy axüük xytyundu es xymyaatstü, ja'abaat ja mmügu'uktüťkyťy.

⁹ ¿Tii kyaj xyñijáwüdüť miidsüťy ko di'ibu dü'un adütstüť kyaj t'ixtüt ni na'a ja Diosu kyutüťkün? Katu mnaywyin'üdüdüť. Pes ni na'a tka'ixtüt ja Diosu kyutüťkün di'ibáty mü'induundüť, di'ibáty yajtügeepy ja püťk ükünu wyindsü'künu, ni yu di'ibu 'yawdajttüť di'ibu kyaj Dyiosüťy, ni yu di'ibu pekytyuundüť tsoydyu'un müüt ak yedyüťk, ni yu di'ibu dü'un pyekytyuundüť ak toxytyüťk, ¹⁰ ni yu ma'tspüťy, ni yu di'ibu adsojktüť, ni yu ami'ikyja'ayüťy, ni yu pi'tskajxpüťy, ni yu di'ibu ja'ay wyin'u'undüť es trüťküdüť myeeñ. ¹¹ Dü'un ijty nidu'ugüťy miidsüťy; per tü myajwa'adsyüťy, tü oy mwü'üdüť müť ja Dios müť ja'agyüťxm ja Nindsün'ajtüm Jesukristü es müť ja'agyüťxm ja nDios'ajtümü Jya'ajün.

Kyaj nmü'indu'unüm

¹² Nidu'ugüťy miits mjüna'andü: “Üj éxtümü Jesukristü myüdümbü, awa'atstüuyüť n'ity esüť ndünüt di'ibüť ndsejpy.” Üj n'adsöyüť miidsüťy: Oyüť awa'atstüuy üj n'ity es ndünüt tugekyu di'ibüť ndsejpy, kyaj tugekyu 'yöyüťy esüť üj ndünüt. Oyüť tugekyu mbaat njatuumbü, kyajts nnayyáküdüť esüť xy'ana'amüť oytyi winma'añüťy.

¹³ Wiingátypyu mjüna'andü: “Yu je'xy nigoju es jodoty ñüťxüt, esüť jot nigoju es t'axájüt ja je'xy.” Per üjts mij n'anmaaydyüť ko Dios yajminaampy ja tiempü ma kyaj nnakyyajtuna'anüm ja jot es ni ja je'xy. Per ni wi'ix tsoo mbaat mgajüna'andü ko yu nnini'x'ajtüm tü yajpüťa'aky es nmü'indu'unüm, pes ja nnini'x'ajtüm yu'u dü'un Nindsün'ajtüm 'yoy'ajtungyüťxm, esüť Nindsün'ajtüm yu'u dü'un nnini'x'ajtüm 'yoy'ajtungyüťxm. ¹⁴ Es éxtüm ja Dios dyajjikypyejky ja Nindsün'ajtüm Jesukristü, xyajjikypyüka'anüm üdsajtüm nandü'un müť ja myük'ajtüm.

¹⁵ Miits mnija'adüť ko ma n'axájüm ja Jesukristü, yu nnini'x'ajtüm dü'un wye'emy nidu'uk nidu'uk éxtüm tuk pekyjyaty ja Jesukristü ñini'x. ¿Tii nbüťküťts tuk peky ja Jesukristü ñini'x es nyajnaybyaadüdüť müť tu'ugu küjeñdyo'oxy es dü'un wyü'ümüť ti'igyüť müť yu'u? ¿Ni wi'ix tsoo! ¹⁶ ¿O tii, kyaj xyñijáwüdüť ko di'ibu naybyuwa'küť müť tu'ugu küjeñdyo'oxy, nimajtsk ti'igyüť 'yittüť? Pes ja Diosu jyaabyajtüm jyüna'añ: “Ko tu'ugu yedyüťk ñaybyuwa'agüťy müť tu'ugu toxytyüťk, dü'un wyü'üdüť nimajtsk éxtüm tu'uk je'eyüť nini'x.” ¹⁷ Per ko n'axájüm ja Nindsün'ajtüm, ti'igyüť 'yity ja njot nja'ajün'ajtüm müť yu'u.

¹⁸ Kuga'aktü ja mü'induunk. Oytyim di'ibu wiinkpüťy ja peky di'ibu ja'ay tyiimpy, kyaj dyajnibaxütüku ja ñini'x. Per ja di'ibu mü'induump, myüdügeepy ja kyü'üm nini'x. ¹⁹ ¿Tii kyaj xyñijáwüdüť ko yu mnini'x yu'u tsyünaaydyákü Espíritü Santü, di'ibu Dios mmooyüdüť, es ko ja Espíritü Santü 'yity ma miidsüťy? Paatykyüťxm miits kyaj mnayñiwindsün'átüdüť kü'üm, Diosu dü'un nWindsün'ajtüm, ²⁰ müť ko yu'u kyü'bajit ja di'ibu üdsajtüm oj xyjapátüm. Dü'un mbaat njüna'anüm ko oj xyju'uyüm es dü'un xyja'ay'ajtüm. Paaty üdsajtüm nyajtu'unüm ja nnini'x'ajtüm éxtümü Dios ttseky.

7

Kajxwíjün wi'ixü kasaadüťkyť jyiky'áttüt

¹ Tyam n'adsoojümbüťyüť di'ibüťs miits xyajtüdüť. Tüť'ajtünü'üť ko oy es kyaj ja'ay pyüktü. ² Per kom ta nimay di'ibu mü'induundüť, paaty nidu'uk nidu'ugu yedyüťkyťy myüdüdüť ja kyü'üm nüdo'oxy, es nandü'un nidu'uk nidu'ugu toxytyüťkyťy myüdüdüť ja kyü'üm ña'ay. ³ Yu kasaadu yedyüťk kyüdyünüť di'ibu páťüť ttünüt müdüť nüdo'oxy es nandü'un ja kasaadu toxytyüťk kyüdyünüť di'ibu páťüť ttünüt müdüť ña'ay. ⁴ Yu kasaadu toxytyüťk kyaj yu'u je'eyüť natyu'uk tja'a'áty ja kyü'üm nini'x, müüt ja ña'ay tja'a'áttü. Es nandü'unüť dü'un ja kasaadu yedyüťk kyaj yu'u je'eyüť natyu'uk tja'a'áty ja

kyu'am nini'x, muut ja ñudo'oxy tja'a'áttu. ⁵ Katu mnayjyujpkugajxudu nixim niyam, ni ja yedyujk es ni ja toxytyujk. Pwn mnay'uu mnaygyajxudup es mnaymyastu'uda'anudu tuk tiempu es mgajxta'aktut es ok mnaybyuwa'agudut jatugok, mbaat du'un xytyundu ko tu xy'agajxtúktu pwn naak xuu mnaymyastu'uda'anudu. Per ko tpaadut ja tiempu, net jatugok mnaybyuwa'agudut, kudiibu ja mujku'ugópk Satanás myajpekytyúnudut mut ja wiinkpu ko m'awa'xy'íttu.

⁶ Dios kyajts xtyuknipejky es n'anuumudu tyaadu, je'eyudsu du'un njuna'añ éxtum tu'ugu ngajxwíjúnuts. ⁷ Uj jajunaambats es du'unxyup nidugekyu mjiky'attu naydu'uk éxtum uj. Per wi'ixam ja Dios mmo'oyudu nidu'uk nidu'uk ja madakun, du'un mjiky'áttut naydu'uk o kasaadu.

⁸ Uj n'anuumudu miidsuty naydu'uk una'katy, kixyudo'oxyuty esu ku'ekyty-o'oxyuty, oy ja'ijty ko kyaj mbuktá, éxtum ujún. ⁹ Per pwn kyaj mmada'aga'andu m'íttut naydyi'igyuty, waanu oy es mdimpáktut, kudiibu mnayyajtóyudut mudu tsojkun.

¹⁰ Per ja di'ibáty tu pyuktá, nduk'ana'amdupts es kyaj ñaymyastu'udadut. Tyadu ana'amun tuy'ajtunú'u. Kyajts uj n'ana'amunuty, ja Nindsun'ajtam du'un ja 'yana'amun. ¹¹ Es pwn ja pwn tmastu'uty ja ña'ay, naydyi'igyú du'un 'yítuty, o nik oy ttimnijodumbítut ja ña'ay. Nandu'una yedyujkaty kyaj tmastu'udut ja ñudo'oxy.

¹² Yu wiinkpúty n'anmaabyuts mududsu ngu'am winma'añ. Ko pwn jaa yu nmumabujkpu'ajtam tñudo'oxy'áty tu'uk di'ibu kyaj nmumabujkpu'ajtam es 'ya'ijxup tsyuanut mudu ña'ay, yu nmumabujkpu'ajtam kyaj tmastu'udut ja ñudo'oxy. ¹³ Es pwn yu nmumabujkpu toxytyujk myudajtypy tu'ugu ña'ay di'ibu kyaj nmumabujkpu'ajtam, pwn 'ya'ijxup tsyuanut mudu ñudo'oxy, kyaj tmastu'udut ja ña'ay. ¹⁴ Mut ko ja kasaadu yedyujk di'ibu kyaj Dios tmadún es 'yakjiky'aty mudu ñudo'oxy di'ibu Diosmuduump, 'yaxájup ja Diosu kyunu'xun mut yu'ugyujxm ja ñudo'oxy. Es ja kasaadu toxytyujk di'ibu kyaj Dios tmadún es 'yakjiky'aty mudu ña'ay di'ibu myudiimpy ja Dios, 'yaxájup ja Diosu kyunu'xun mut yu'ugyujxm ja ña'ay. Paaty ja 'yu'unk 'yuna'katy kyaj dyu'unuty éxtumu di'ibu kyaj Dios tmadún. Ni'igu t'axaju ja Diosu kyunu'xun mut yu'ugyujxm ja tyaak o tyeety di'ibu Diosmuduump.

¹⁵ Pwn ja di'ibu kyaj tmadún ja Jesukristu tmastu'uda'añ ja ñudo'oxy o ña'ay mut ko tmadún ja Jesukristu, na'ix wa'an tnejxy. Pwn du'un ttseky, ja kasaadu yedyujk o ja toxytyujk di'ibu myudiimpy ja Jesukristu, kyaj jyatyimnigutíkyuty es kyaj ñay-wya'xudut, ja'a ko mut ko kyanaywya'xudut, ta nujx dyajtúkudu tsipkajxy. Es ja Dios tu mdukniwówudu es mjiky'áttut agujk jotkujk. ¹⁶ Mut ko mij toxytyujk, Jesukristu myubujkpu, kyaj xyñijawu pwn mijtskyujxm ja mña'ay di'ibu kyaj yu'udyu Jesukristu myubujkpu tmabúkat ja Jesukristu es ñitso'ogut. Es mij yedyujk, myubujkpu Jesukristu, kyaj xyñijawu pwn mijtskyujxm ja mñudo'oxy di'ibu kyaj yu'udyu Jesukristu myubujkpu tmabúkat ja Jesukristu es ñitso'ogut.

¹⁷ Oytyim wi'ix tsooty, nidu'uk nidu'uk mjiky'áttup du'un éxtum ja Dios myaj-mada'agudu, es du'un éxtumu naty m'íttu ko ja Dios mwoojudu. Du'unuts nyajnigutúku majaty ja mubujkpu'ajk ñaymyúkudu. ¹⁸ Pwn ja Dios wyeepy nidu'uk di'ibu tu yajtsíky waanu*, wa'anu tyaadu twe'emy du'uhn. Es pwn wyeepy tu'uk di'ibu kyaj tsyíkyuty waanu, wa'an kyaj dyajtsíky. ¹⁹ Oy tu yajtsíky o kyayajtsujkpu, ni ti tkatsooty. Di'ibu sitay nigutiky es nguudyu'unum, ja'a es ndu'unum éxtum ja Dios dyajnigutúku. ²⁰ Nidu'uk nidu'ugu ja'ayuty wu'umut éxtumu naty ko ja Dios wyooju. ²¹ Pwn juyú naty m'ity ko Dios mwoojú, katú ti xyjawu mut yu'u. Per pwn mmo'oyánudup ja m'awa'atstum'ajtan, axájudu. ²² Pes di'ibu naty juy ijtp ko Dios wyooju es tmabúkat ja Nindsun'ajtam, tyam awa'atstúm má Nindsun'ajtam; es nandu'un jajtpu du'un ja ja'ay di'ibu naty ijtp awa'atstúm ko Dios wyooju, tyam 'yity juybyun má yu Jesukristu. ²³ Dios tu mjúyudu tsobaaty. Katu mnayyákudu éxtum juybyun má yu ja'ayuty. ²⁴ Pes du'un, mugu'ugítuty, wa'an du'uhn nidu'uk nidu'uk t'ity éxtum ko ja Dios wyooju.

* 7:18 Ix Lukus 1:59.

²⁵ Tyam n'adsoojumbítyuts di'ibuts xyajtuudup pún mbaat pyuktá m'u'ungu kixyudo'oxyutypyu, o kyaj. Yu Nindsun'ajtam Jesukristu kyaj oj xytyukmúnikaaguts ni ti kajxwíjún mudu tyaadu dá'umbú; per nwinma'añmyoodyuups uj, éxtam tu'uk di'ibu mbaat xymyubuktá ja'agyujxm ko Nindsun'ajtam tats xypya'ayoy. ²⁶ Mút ko tyam nyajnajxunú nimújaa ja tiempu, paaty ujtsumu ngu'um winma'añ nik oy ko ja ja'ayuty 'yak'ittu dá'uñ. ²⁷ Pún jamu mnado'oxy, kyaj xymyastu'udut; es pún kyaj pún, kyaj xy'uxta'ayut. ²⁸ Es pún mbujktup, kyaj yu'u pyojpúty. Per di'ibáty púktup, tyimmadatándup ja 'yamay jyotmáuty má tyadu jiky'ajtun, es uj kyajtsu tyaadu njatseky.

²⁹ Mugu'ugítuty, di'ibuts nja'andijpy, yu'u tyaadu ko waanu je'eyu n'akmudajtam ja tiempu. Aya bom ja di'ibáty kasaaduty dá'un 'yakjiky'áttut éxtumxyup tu kyadimpúktu. ³⁰ Di'ibu ijttup jotmaymyut, dá'un 'yítut éxtum kyadimmay kyadimtajtu. Di'ibáty ijt xoondu, naybyujta'agudup éxtum kyadimxonda'aktá. Es di'ibáty ti tu tjuudyu, jiky'áttup éxtum tkadimja'ajuty di'ibu naty tu tjuy. ³¹ Di'ibu ya naxwiiñ mdúk'ijit mdúkxoondu, myajtúndup ja'ajún muut, ni xykyadimtukmuj xykyadimtukpaadut, mút ko najx kújxp di'ibu ijtp naxwiiñ.

³² Ndsejpyuts es miits kyaj ti mnaydyukmay mnaydyuktájudut. Yu naydyu'uk uná'ktujk yu'u 'yaa'ajty jyot'ajity wi'ix mbaat tmújjáwu Nindsun'ajtam. ³³ Per ko pyujknudu, yu'u myaay wyijtsypy di'ibu ya naxwiiñ es wi'ix mbaat dyajxonda'aky ja ñudo'oxy. ³⁴ Nan tugatsyu'u yu kasaadu toxytyujk mudu di'ibu kyaj kyasaaduty. Ja di'ibu kyaj kyasaaduty wyinma'añajity di'ibu jya'a'ajity ja Nindsun'ajtam es dá'un 'yítut wa'ats má Dios, dá'un ja ñini'x es dá'un ja 'yanmúja'an. Per ja kasaadu toxytyujk myaay wyijtsypy ja di'ibu ijtp naxwiiñ es wi'ix dyajxonda'agut ja ña'ay. ³⁵ Tyaadu n'anuumudu ja'a es xytyuk'oy'áttut es kyaj mút kots nyajkubéky ko pún pyeky. Ndukmudsojktup tu'ugu oybyu jiky'ajtun di'ibu muut mnaygyuyákudut amumdu'uk má yu Nindsun'ajtam.

³⁶ Es pún jaa naak jyuna'añ ja u'unkteety ko waanu oy esu ñux pyúkat, ja'a ko yu jyumújt wimbajt'adúts, es pún 'yijxyu ko ja 'yu'unk kyaj t'a'ixu 'yítut naydyu'uk, dá'unu dun mbaat ttuñ éxtum 'yoybyudsu'umxudut. Mbaat dyajpéky. Taadu kyajpu pyojpúty. ³⁷ Es pún yu u'unkteety kyaj dyajpaka'añ ja ñux, mút ko t'ixy ko myudánup 'yítut naydyi'igyú, es púnu tadu u'unkteety junaamp es 'yítut kixyudo'oxy má yu tyeedyu tyujk, pes oy dá'un ttuñ. ³⁸ Pes dá'un yu jawyiimbu u'unkteety oy dá'un ttuñ ko yu 'yu'unk dyaky es pyúkat, per ja myamajtskrú u'unkteety waanu oy ttuñ ko kyaj dyaky ja 'yu'unk es pyúkat.

³⁹ Nigutiky es tu'ugu kasaadu toxytyujk 'yítut yu'uyú mút ja ña'ay maanum 'yakjiky'aty; per ko ja yedyujk 'yo'knut, niwa'ats kuwa'ats wye'emy tadu ku'ekytyo'oxy es pyúkat mút di'ibu yu'u tsyejpy, yu'uyú di'ibu situy nandu'un myubejkyu ja Jesukristu. ⁴⁰ Per uj njajuna'añuts ko waanu oy es kyaj jatugok pyúkat, es uj junaambuts ko nmudajtypyuts ja Diosu Jya'ajún kodsú dá'un njuna'añ.

8

Je'xy di'ibu jyatukwindsu'kup ja agojwinnáx

¹ Tyamdsu net n'adsoojumbíty ja di'ibuts xyajtuudup yu'uguyxm ja je'xy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáx. Nnija'am ko nidugekyu nmudajtam ja jaygyujkún. Yu jaygyujkún yu'u dá'un yajmuj yajpátup ja ja'ayuty, per ja tsojkún yu'u dá'un yajmújwiin yajkajaajup ja ja'ayú myubujkún. ² Pún ja pún ñaymyujkuya'axyuty ko yu'u tnijawu oynu'unu, kyaj tnijawu éxtum dun pyaadyuty tnijáwut. ³ Per di'ibu tsyejpy ja Dios, ixy'ajtup ja Dios.

⁴ N'okmadyákum ja je'xy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáx. Táy'ajtunú ko ni tu'ugu agojwinnáx kyaj ti tsooty, es táy'ajtunú ko ti'igyú je'eyu Dios, kyajpu wiinkru.

⁵ Oy nija'ajuty jyuna'andu ko ta nimayu dios esu windsúnuty tsajpótm es naxwiiñ,

⁶ adsajtam nnija'am ko ta ti'igyú Dios di'ibu nmudu'unum es má tugekyu tsyondaky

di'ibu jaa'ajtp; es nan nnija'am ko ta ti'igy Windsún, yu Nindsún'ajtam Jesukristu di'ibu mut tugekyu oj yajkojy es di'ibu xyajjiky'ajtam.

⁷ Per kyaj nidugekyu tnijawudu tyadu du'umbu winma'añ. Naaguty du'uñum t'awdajttu agojwinnax, ku'um tjawudu ko pyojpety pun jyuxtu ja je'xy di'ibu tu ñejxy windsu'kun ma agojwinnax. ⁸ Tuj'ajtan ko di'ibu nju'xum, kyaj yu'ugyujxmuty xy'axajum ja Dios; pes kyaj nduk'oybyudsu'umum pun nju'xum es ni ngajajtam axuk pun kyaj nju'xum. ⁹ Naygywentu'atudu ko ti xytyundu. Oy miidsuty ti xytyundut es kyaj xpyekyjawudu, kyaju du'an xytyundut pun ja'agyujxm xyajpekyka'adu ja mmugu'uk. ¹⁰ Ja'a ko pun tu'ugu mmugu'uk myubejkyry ko kyaj 'yoyuty ko ja'ay tju'xtu ja tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugudu agojwinnaxuty, es m'ijxup ko mgay m'iiky ma agojwinnaxuty yajwindsu'ugudu, ¿kyaju da xyonda'agut es tju'xtut ja tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugudu agojwinnaxuty? ¹¹ Es du'an mut ja'agyujxm di'ibu mij mnija'ap xyajtugoy ja mmugu'uk, es mut yu'ugyujxm nandu'an 'ye'ky ja Jesukristu. ¹² Es ko du'an xyajrojputunat ja mmugu'uk di'ibu jya'ap ko kyaj 'yoyuty ko ja'ay tju'xtu tadu tsu'utsy, extu mbojputuump nandu'an mij ma yu Jesukristu. ¹³ Paadyuts uj njuna'añ ko ni na'ats nganakjyuxat jatugoku tsu'utsy pun mut yu'ugyujxm nyajtugoyuts uj ja nmugu'uk'ajtam.

9

Wi'ix ja Paablu dyajtun ja 'yawa'atstuuy'ajtan

¹ ¿Tii kyajts uj xytyijy mbaat nduñ di'ibuts ndsejpyu? ¿Tii kyajts uj n'apostaluty? ¿Tii kyajts uj tu n'ixy ja Nindsún'ajtam Jesukristu? ¿Tii kyaj miits xy'axajadu Jesukristu mut ko n'awa'anudu ko yu'u xyajnitsokumu? ² Wa'anu da wiinkpu xykya'axkaptuts kots uj n'apostaluty; per tuj'ajtan kots miidsu du'an xy'axkaptu, ja'a ko xymyubktu Nindsún'ajtam ja'agyujxm ko n'awa'anudu jya'a es ja'agyujxm tyuj'ajtundaku kots uj n'apostaluty.

³ Du'anuts n'adsoojumbity di'ibatyuts xyñi'o'o xyñiyaxudup. ⁴ Ko uj nandu'an xpyatpats es n'axajut di'ibuts xymyoodyup esuts ngay n'uugaduts, ⁵ es nan mbaaduts nudo'oxy'aty tu'uk di'ibu Diosmuduump, du'an extum ttundu ja wiinkpu apostaluty es ja Nindsún'ajtam Jesusu myuga'axuty esu Peedru. ⁶ ¿O mjunandup miidsuty xytyijy ko uj esu Bernabee, je'eyuts nimajtskuty kyaj mbaat nmastu'uttu ja ngu'amduunk esuts ngajxwa'xtut ja Diosu 'yayuk? ⁷ ¿Tii, di'ibu soldadu'ajtp ku'um ñayñigastudyu? ¿Es tii, di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja uuvu kam kyaj mbaat tje'xyu? ¿Es tii, di'ibu borreegukwentu'ajtp kyaj mbaat t'iiky ja letsyu di'ibu mya'tsypyu? ⁸ Es éxkum mjunaambudu ko uj njuna'añudsu du'an mududsu ngu'am winma'añ, per nandu'an tmadya'aky ja Moisesu 'yana'amun. ⁹ Pes du'an jyuna'añ: “Katu xy'ajiitsy ja noviu ma twindeen ja triigu.” Tuj'ajtanu'u ko Dios kyaj du'an jyuna'añ mut ko tpa'ayoy ja yuubu, ¹⁰ udsajtumgyujxmuty du'an jyunañ; mut ko udsajtum n'oy'ajtungyujxm Moisesu 'yana'amun jyuna'añ es ja yajyuubu es nandu'an ja triigu winda'ambu tyundu es t'ajot'attu es t'axajudut di'ibu patup ma ja paja'aky pyude'eky. ¹¹ Nandu'an jajtpu du'an, ja'a ko udsuty, tuts miits nandu'ñu nduk'uxpaktu ja Diosu 'yayuk, xyjapapats oynu'unun n'axajuduts miidsu mbudujkun. ¹² Pes punu wiinkpety 'yawijxtup es miits xpyudakudut, udsuty waanu ni'iguts xyjapaattu.

Tuj'ajtanu'u ko kyajts nyajtuundu di'ibuts xyjapattup. Nik ni'iguts tu nmudanudu oyuts ti xyjatugoy'ajtxubudu. Du'anuts ndundu kadiibuts nyajtu'aduktut ko yajkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu ñimadyakypy.

¹³ Miits mnija'adup ko di'ibaty jap tuundup ma muj tsajptujk, yu'u ñijiky'ajttup di'ibu jap ma muj tsajptujk. Ja'a njuna'anum di'ibu jap ma ja artal tuundup ma yajpajta'aky ja windsu'kun, es yu'ujuty patudup tju'xtut oynu'unun ja tsu'utsy di'ibu jap yaj'yajkp windsu'kun. ¹⁴ Nandu'unu du'an yu Nindsún'ajtam tyuknibujtaku ko yu di'ibaty kyajxwa'xtup ja oybyu ayuk, tadu tyuunk tyukjiky'attup. ¹⁵ Per uj ni na'anumts ngayajtun di'ibuts xyjapatp, ni je'eyuts miits ngatuknijayudu tyadu esuts ti oynu'unun

xymyo'oydyuduts. Nik óyuts ndim'oogut maanumts xykyapjukudu tyadu jotkujk'ajtam di'ibuts nmudajtypy kots nadu'añu ngajxwa'xy ja oybyu ayuk.

¹⁶ Ëj kyajts mbaat ndukmaj ndukpaadu mats ngajxwa'xy ja oybyu ayuk, mut ko yu'udsu du'unu Nindsan'ajtam tu xytyuknipeky esuts ndúnat. ¡Paaty, purooba Ëj pan kyajts nguydyúñ! ¹⁷ Kooxyupts Ëj ku'am tu n'okwin'ixy ngajxwa'xa'añuts ja nitsokun éxtumts ndukganarata'añ, n'axájuxypts ja nmaju'uñuts; per Ëj kyajts nwin'ijxy ku'am tu tyadu tuunk, Diósudsu du'un xywyin'ijx es xymyooyudsu tyadu tuunk. ¹⁸ Pes, ¿ti maju'uñuts n'axájux? Yu'u je'eyu tyadu kots ngajxwa'xy ja oybyu ayuk namay'ajtam es ni nga'amdóyuts esu ja'ay xpyudákudut éxtumts xyjapaaty kots Ëj n'apóstaluty.

¹⁹ Kyajts Ëj tu nyajtukmudeeky pán; per du'unuts nnaygyojyuty éxtamu tuumbu juybyu ma nidugekyu ja'ayuty, es du'un nduk'axájuduts ja ja'ayuty ja Jesukristu nu'unuts nmada'aky. ²⁰ Paaty kots n'ity ma yu israelítuty, du'unuts n'ity éxtam yu'ujuty, es du'un t'axájudut ja Jesukristu; es mut ja di'ibu pyanujxtap ja Moisesu 'yana'amun, óyuts Ëj tadu ana'amun patku'uy nga'ity, ijtruts éxtam tu'uk di'ibu pyanejxypyu tadu ana'amun es du'un t'axájudut ja Jesukristu. ²¹ Nandu'un jajtra du'un mut ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty di'ibu kyaj tmudaty ja Moisesu 'yana'amun, ijtruts nandu'un éxtam di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ja'a du'un es t'axájudut nandu'un ja Jesukristu. Kyajts njuna'añ ko kyajts nguydyúñ ja Diosu 'yana'amun; pes Jesukristu 'yana'amunuts xyajkutujkp. ²² Kots n'ijty mut ja di'ibu kyaj tmudaty maj wiin kajaa ja myubujkun, nandu'unuts nnaybyujtáku éxtam di'ibu dun kyaj tmudaty maj wiin kajaa ja myubujkun. Kots n'ijty mut oytyim di'ibu ja'ayuty, nandu'unuts nnaybyujta'agyuty éxtam yu'ujuty, es du'un naaguty ñitso'oktat. ²³ Ndúñuts du'un tugekyu tyadu mut yu'uguyxm ja oybyu ayuk, es du'un di'ibu myudoodup pyaadudut ti'igyu mut Ëj ja nitsokun.

²⁴ Tu xyñijáwudu miidsuty ko ma tu'ugu puyu'kkijxyuk, nidugekyu ja puyu'kpu puyu'uktu, per je'eyu ti'igyu di'ibu 'yaxájux ja may'aty. Pes éxtamu ja'ay di'ibu puyu'kkijxyup yajmay'áty, nandu'un miits xy'ixtat wi'ixu Dios ttseky es mjiky'áttat, es du'un mmay'átudut. ²⁵ Nidugekyu di'ibu puyu'kkijxyuyándup, nayjyujp'ijxudup es nayjyujwjtsumbijtadup oytyim di'ibuty maat. Du'un ttundu es tganaráttat ja koronu ak ujts aaybyu di'ibu pojun ñi'xy; per udsajtam nnayjyujp'ijxum es nmumado'om ja Dios es du'un yu'u xymyay'ajtam mut tu'ugu koronu di'ibu ni na'a kyani'xy. ²⁶ Paaty ujtsu du'un éxtam ja oybyu puyu'kpu di'ibu puyu'kp taya ma puyu'kja'ta'añ. O mbaat njuna'anum ko kyajts Ëj du'un éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu koxaamp es tugok tugok tnixaje'eky, kyaj jya'ty ja kyoxy. ²⁷ Ëj ndukkumudeebyuts ja nnini'xuts es njujwjtsumbítuyts yajxon, kudiibuts Ëj najx nwe'emy xkumay óyuts ja'ijty njakajxwa'xy ja oybyu ayuk.

10

*Kajxwíj*un es kyaj n'awdajtam di'ibu kyaj Dyíósuty

¹ Ndsejpyuts es miits xyñijáwudut mugu'ugítuty, ko yu n'aptujk'ajtam 'yijttu nidugekyu yoots patku'uy, es nidugekyu ttuknajxtu ja Tsapts Jikymyejyñ. ² Es du'un mbaat njuna'anum ko nidugekyu ja'ajuty oj ñubajtta'aydyu yoodsóty es ma ja jikymyejyñ ko ñaygyujkudu ma Moisés. ³ Es nandu'un nidugekyu tju'xtu ja je'xy di'ibu Dios mooyudu, ⁴ es nidugekyu t'uktu ja nuu di'ibu Dios yajk, ja nuu di'ibu yajpudsuum tsaagaadsóty; esu tadu tsagaats yu'u du'un kyudunaapy ja Jesukristu di'ibu naty najxp mut yu'ujuty. ⁵ Oy yu'ujuty nidugekyu oj jyamo'oyudu tyadu Diosu kyunu'xun, jatim jawaanu kyadim'o'ktaaydyu maj ittum mut ko tkamumudoodu Dios.

⁶ Tugekyu tyadu du'un tyuun jyajta éxtam tu'ugu ijxpajtam mut udsajtam, kudiibu nbadu'unum di'ibu kyaj 'yóyuty, éxtam yu'ujuty 'yadutstu. ⁷ Paaty miidsuty katu xymyay'at xywyindsu'ugudu agojwinnáxuty, éxtam yu'ujuty nimay 'yadutstu, éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtam: “Ja ja'ayuty ñaxwa'tstu kaay ukpu, es pyudu'uktu ajts xondakpu.” ⁸ Kyaj nmú'indu'unum, éxtam yu'ujuty nimay 'yadutstu, es 'yo'ktu i'px tugok mil ma tu'ukpu je'eyu xuu. ⁹ Es nan kyaj nmú'udugo'oy nmugajxtugo'oyum

ja Nindsun'ajtum Dios, éxtum naaguty yu'ujuty ttuundu, es paaty 'yo'ktu ko tsyu't-sudu awa'andsa'añuty. ¹⁰ Es kyaj nduk'ak'ajtum ja Dios, éxtum yu'ujuty nija'ajuty ttuk'ak'ajtu, es paaty ya'o'kudu ja anklus di'ibu Dios kyajx.

¹¹ Tugekyu tyaadu du'an jyajtu ma n'aptuk'ajtum es yajpajtaky jaabyety ma Diosu jyaabyajtum éxtum tu'ugu ixpajtum, es nnydyuk'uwij nnydyukkajxwijum, udsajtum di'ibaty jiky'ajtum ma yu Nindsun'ajtum Jesukristu tyimminannu. ¹² Paaty di'ibu nayjya'ap yajxon 'yity mudu Dios, naygywentu'atudup kudiibu pyekyua'at. ¹³ Ko ti myajpekytyuna'anudu, ti'igy yu'u éxtum di'ibu kyu'ijx kyubatudup nidugekyu ja'ayuty. Ja Dios yu'u mbudukudup miidsuty, pes yu'u kyaj mna'ixudut es mbekytyundut pan kyaj mbaat xymumada'aktu; nik ni'igu ko myajpekytyuna'anudu, net ja Dios mya'awatsxudut es myajnaxudut wiink tsow.

¹⁴ Paaty mugu'ugituty, katu xymyay'at xywyindsu'ugudu agojwinnaxuty. ¹⁵ N'anuumudu du'an, éxtum ja ja'ayuty di'ibu uyyaygyujk kajxyjyaygyujkudup, es miidsuty ku'um mbaat xpyayo'oydyu di'ibu yam n'anmaaydyur. ¹⁶ Ko n'ukum ja vinu ma ja kaluz, yu'ugyujxm nja'aygyudakum ja Dios, es paaty ti'igy n'ijtum mut ja Kristu ne'pyngyujxm; es ko ndujkwa'xum ja tsajkaaky es nga'ayum, paaty ti'igy n'ijtum ja Kristu nini'xkyujxm. ¹⁷ Pes kom tu'uk je'eyu ja tsajkaaky di'ibu ndujkwa'xum es nga'ayum; oy njanimay'ajtum, nyajti'igyum ja nini'x tu'uk.

¹⁸ Paktu kwentu ma yu israelitu ja'ayuty. Punuty jyx'atup ja je'xy di'ibu tu yajpaj-ta'aky windsu'kun ma ja artal, nayyajti'igudup mudu myugu'uktujk es Dios t'awdattu ma ja windsu'kun. ¹⁹ Kyajts njuna'añ ko yu agojwinnax es ja tsu'utsy tmudaty ja muk'ajtum. Oy ja tsu'utsy tu jyanejxy windsu'kun ma agojwinnax, ni wi'ix tsoo kyatugatsy. ²⁰ Yu'uts n'andijpy ko di'ibaty kyaj t'ixy'attu Dios es yojxtup ti oynu'unun, yu'ujuty tyukmuyojxtup ja mujku'ujuty, es kyaj yu'udyu Dios, es kyajts ndseky es miits xpyyutaan xpyyua'aktut ja mujku'ujuty. ²¹ Kyaj mbaat xytyuk'uugudu ja Nindsun'ajtum kyaliz es xytyuk'uugudu ja mujku'ujudyu kyaliz, es ni mbaat mgakay ma ja Nindsun'ajtum myeesu es nandu'un mgadyut ma ja mujku'ujudyu myeesu. ²² ¿O yu'u du'an es nyajjot'ambujkum ja Nindsun'ajtum? ¿Tii wa'anu da udsajtum nmudajtum waanu ni'igu muk'ajtum kudiinum yu'uju?

N'oktu'unam di'ibu yajmujwiin yajkajaajur ja ja'ayu myubujkun

²³ Du'an jyuna'andu: "Nigutiky esuts oytyiity ndunut di'ibuts ndsejpy"; per kyaj tugekyu ttuk'oy'atut, es nan kyaj tugekyu tpu'duku ja ja'ay es jyiky'attut éxtumu Dios tteky. ²⁴ Ni pun je'eyu tka'uxta'ayut di'ibu yu'u ku'um tyuk'oy'atup, per nandu'un t'uxta'ayut esu wiinkpety ttuk'oy'attut.

²⁵ Mbaat xyjuudyu es xyju'x xpyuktut di'ibu to'kup maayoty, katu xyajtay ma tsyooñ es kyaj yajpekyjyawut; ²⁶ mut ko tugekyu di'ibu naxwiiñ yajpatp, Nindsun'ajtum Diosu jya'a'ajtyry.

²⁷ O pan jaa naak di'ibu kyaj yu'udyu Dios muduumbu es mwowudut kaay ukpu, es pan miits mnajxandup, ju'x tugekyu di'ibu mmooyudup. Kyaj xyajtywut ma tpeky es kyaj yajpekyjyawut. ²⁸ Per pan nidu'uguty mdukmamadyakudup: "Tyadu tsu'utsy yu'u tu yajpajta'aky windsu'kun ma yu agojwinnaxuty", katu xyje'xy, kudiibu tpekyjyawut di'ibu tu m'anu'amxuty. ²⁹ Yu'uts nmadyakypy es kyaj ja wiinkpu tpekyjyawut, kyaj yu'ujuty es xpyekyjyawut. Naak mbaat dyajtay: "¿Ti ko yajpayo'oy kots nduñ di'ibu wiink ja'ay jya'ap peky? ³⁰ Es pan uj nja'aygyudakypuuts ja Dios mut ja di'ibuts ngaay n'i'ikypy, ¿ti kots xyñi'ow xyñiyaaxu kots ngay n'i'iky esu Dios nja'aygyuda'aky?" ³¹ Pes oytyiity di'ibu mdiimpy, pan mgaay m'uktup, o mduundup oytyiity, tugekyu xytyundut es du'an ja ja'ayuty tmuj'ix tmujjyawut ja Dios. ³² Katu ni pun xykyayajnbaxutaku mut ja di'ibu mdiimpy, oyyu'ujuty ja di'ibu israelitu o kyaj 'yisraelituty, o di'ibu Nindsun'ajtum Jesukristu myuduumbu. ³³ Pes uj, di'ibuts ndiimpy, ja'a es nidugekyu ja'ay t'oyjyawut; kyajts uj n'uxta'ay wi'ixuts ku'um nduk'oy'atut, ja'ats n'uxtaapy esu mayjya'ay ttuk'oy'attut es du'an t'axajudut ja nitsokun.

11

Wi'ix jya'ay'áttut ja toxytyujkuty mā mubujkputujk űaymyúkudu

¹ Paaty padundu ja ngajxwíjúnuts, éxtumts uj nandu'un nbadúñ ja kyajxwíjúnus Nindsun'ajtum Jesukristu.

² Mugu'ugítuty, ngumaaydyur mut ko byeenuts miits xyjamyatstu es ko xyryanujxtu ja xprujkun di'ibu tu nmo'oydyu. ³ Ndsejpyuts es xyjaygyúkudut ko yu Jesukristu yu'u du'un űigubajk'ajtypy nidu'uk nidu'ugu yedyujk, esu kasaadu yedyujk yu'u du'un űigubajk'ajtypy ja űudo'oxy, du'un éxtum ja Dios tñigubajk'áty yu Jesukristu. ⁴ Pün tu'ugu yedyujk kyajxta'aky o tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk kupxu, yu'u du'un kyawindsu'kup ja Jesukristu di'ibu nigubajk'ajtup; ⁵ per pün tu'ugu toxytyujk kyajxta'aky o tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk es kyaj űaygyupe'eñuty, yu'u du'un kyawindsu'kup ja űa'ay di'ibu nigopk'ajtup. Ko du'un 'yadu'utsy, űapatyry éxtum tu'ugu toxytyujk di'ibu tu űaygyukeebyuty. ⁶ Pün kyaj űaygyupe'eñuty ja toxytyujk, nik wa'an ja wyaay tka'pta'ay. Per kom tsoydyu'unu'u mut tu'ugu toxytyujk ko űaygyuka'pxudut, pes nik wa'an tñaygyupe'eñuty; ⁷ per yu yedyujk kyaj űaygyupa'anudut, mut ko Diosu du'un űayyajnikojtútu es dya'íxudut ja Diosu myuj'ajtun. Ja toxytyujk, Diosu du'un nandu'un pyujták es dya'íxudut ja yedyujku myuj'ajtun, ⁸ es ko Dios dyajkojy ja yedyujk es ja toxytyujk, kyaj ja yedyujk oj pyudsemy mā ja toxytyujku űini'x, ja toxytyujk oj pyudsemy mā ja yedyujku űini'x. ⁹ Ja toxytyujk oj kyojy 'yabaadu mut yu'ugyujxmu yedyujk. Kyaj yu'ujuty ja yedyujk oj kyojy 'yabaadu mut yu'ugyujxmu toxytyujk. ¹⁰ Paaty ja toxytyujk űaygyupa'anudut mut yu'ugyujxm ja ánkłusuty, es du'un dya'íxudut ko yu'u ja űa'ay űaydyukkudúky. ¹¹ Per mā yu Dios awdajtk, kyaj ja yedyujk 'yity pün kyaj pün toxytyujk, es nandu'un kyaj ja toxytyujk 'yity pün kyaj pün yedyujk. ¹² Ja'a ko ja jawyiimbu toxytyujk oj pyudsemy mā ja yedyujku űini'x, pes extu jaa tsyondaky nidugekyu ja yedyujk yajmiin yajjajtun ja toxytyujk; es tugekyu di'ibu jaa ijtr, Dios pyujták.

¹³ Miidsuty ku'am xyjaygyúkudut. ¿Tii oy es tu'ugu toxytyujk kyajxta'agut mayja'ayoty kuwa'adsu? Kyaj 'yóyuty, ¿kudii? ¹⁴ Pes ja ja'ay di'ibu jaayum tyuundap xytyuk'ijxum ko tsoydyu'unu'u ko yu yedyujk dyaj'yóñ ja wyaay; ¹⁵ per kyaj dyu'unuty ja toxytyujk, tyukmuj'ajtypy ko wyaay dyaj'yóñ, mut ko Diosu du'un tu myo'oyuty ja wyaay yeñ es dyajnitúkut ja kyubajk. ¹⁶ Pün jaa naak di'ibu kyaj t'axajyua'añ tyadu xprujkun, űijáwudap ko nidugekyu uudsuty, apóstaluty, nya'xpráktuts du'un, es ja'a du'un éxtum jaayum ttundu oytyim maadyu mubujkputujk űaymyúkudu.

Kyaj 'yóyuty ko ja mubujkputujk tkamuj'ixtu ja Nindsun'ajtumu 'ya'ux

¹⁷ Per jatuk peky di'ibu nduknija'ayudap, kyaj mbaat ngumaydyu, pes du'un kyuxe'eky ko mā mnaymyúkudu esu Dios xy'awdátut, axuuk mnaydyúnudu mā jyapaadyuty yajxón. ¹⁸ Pes tim jawyiin, du'unuts xytyukmumadya'aktu ko mā mnaymyúkudu es xy'awdata'andu Dios, mnaywya'xudap miidsuty. Es tuj'ajtun jyawu tyadu. ¹⁹ Pes du'un jyaty es ya'ixut wa'atsti'knu púnudyu du'un myudiimpy ja Dios. ²⁰ Ko miits mnaymyúkudu es m'a'ux'ata'andu ni'amuku, kyaj 'yokja'a'ajnu ja Nindsun'ajtumu 'ya'ux. ²¹ Mut ko mā mgaya'andu, nidu'uk nidu'uk jyawyin'aty tñixaju kya'ay 'yukun maanum naaguty 'yakwu'umdu mudu yuu, es naaguty extu nayyajmúkunup. ²² ¿Tii kyaj miits xymyudattu mjün mdujk mā mgay m'uuktu, es du'un kyaj xywyindsu'ugudu ja Diosu jya'ay es xyajtsoydyúndu ja di'ibu kyaj ti tmudaty tñaygyepy? ¿Wi'ix n'anumudut? ¿Tii njuna'anupts ko oy di'ibu mduundap? ¿Mudu tyadu, ni wi'ix tsoo mbaat!

Nindsun'ajtumu 'ya'ux

²³ Mut ko yu Nindsun'ajtum Jesukristu xymyooyudsu tyadu xprujkun di'ibu tu nmo'oydyu. Nan ja koots mā ja Nindsun'ajtum Jesukristu oj yajkuyakánnu, ta tkone'ky ja tsajkaaky, ²⁴ es ko tja'aygyudáky ja Dios, ta oj ttujkwa'xy es jyunañ: “Tyadu nnini'xuts yu'u du'un es xytyuk'oy'áttut miidsuty. Tundu du'un éxtumdsu njamyajtsun.” ²⁵ Es nandu'un mā 'ya'ux'ajttaay, ta tkone'ky ja káluz mudu vinu es jyunañ: “Tyadu vinu

y'u' d'u'n ja nne'pyñ di'ibu yajnaxkudákyry ja jembyu kajxy'átyryu. Tugok tugok xy'uuktut, tundu d'u'n éxtamsu njamyajtsun." ²⁶ Pes d'u'n tugok tugok xykyádyut tyadu tsajkaaky es xy'uuktut ja tyadu vinu, ja'a d'u'n mnigajxtup ja Nindsun'ajtumu 'yo'kun extu ko myínatnum.

*Wi'ix yajtún*ut ja Nindsun'ajtumu 'ya'ux

²⁷ Paaty otyim púnuty di'ibu kyaabyu tadu Nindsun'ajtumu tsajkaaky es t'iigyu tadu Nindsun'ajtumu vyinu éxtam otyim di'ibu ka'ay úkunuty, kyamuj'ijxyry d'u'nu Dios es tmudugoy ja Nindsun'ajtum Jesukristu ñe'pyñ esu ñini'x. ²⁸ Paaty ma xyñixajyá'anut ja tsajkaaky es ja vinu, nidu'uk nidu'uk jawyiin mnaybyawinmáyuđu pún tu xymyas-tu'uttu ja mbeky, taanum xyñixájudut ja tsajkaaky es xykyádyut es xy'uuktut ja vinu. ²⁹ Mut ko pún kyaj nbawinma'ayum ti 'yandijry ja Nindsun'ajtumu ñini'x ko nga'ayum ja tsajkaaky es n'úkum ja vinu, ma yu'unu d'u'n myiñ ja tudyu'unun di'ibu Dios yajkyry. ³⁰ Paaty nimay miits mbúkudu es mbagi'ixtu, es niganaaguty tu 'yooktu. ³¹ Per pún udsajtum jawyiin mnaybyawinma'ayum ku'um, kyaj n'axájum ja Diosu tyudyu'unun. ³² Ko yu Nindsun'ajtum xytyukkumudo'om, ja'a d'u'n es xyjwjwjtsumbijtum, kudibu ja tudyu'unun xpyátum ti'igyu mut púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup.

³³ Pes d'u'n mugu'ugítuty, ko mnaymyúkudut ma m'a'ux'ata'andu tukmuku, nay'awíxudu es m'amukadya'aydyut, net m'a'ux'áttut. ³⁴ Es pún ja pún yu'o'kunu, wa'an tkay ma tyujkun, es d'u'ndsoo kyaj pyaadudut ja tudyu'unun ma mnaymyúkudu. Es ko nujx ngu'ixtu, net n'ak'awánudut wiinkpu di'ibáty myajtudup.

12

Madakun di'ibu ja Espíritu Santu yajkyry

¹ Mugu'ugítuty, ndsejpyuts es xyñijáwudut mut ja madakun di'ibu ja Espíritu Santu yajkyry.

² Mnija'adup ko maanumu naty kyaj mDiosmudundu, mnaydyukwooma'tudu agojwinnáx uum. ³ Paaty ndsejpyuts es tyam xyjaygyúkudut ko ni pún di'ibu ja Diosu Jya'ajun mooyudup ja winma'añ es jyuna'anut: "Kajxpéky ja Jesús." Es ni pún mbaat kyajuna'añ: "Jesús y'u' d'u'nu Nindsun'ajtum", pún kyaj ja winma'añ myo'oyuty ja Espíritu Santu.

⁴ Taa kanak nax ja madakun, per naydyi'igyu ja Espíritu Santu di'ibu madakun yajkyry. ⁵ Taa kanak nax wi'ix nmudu'unum ja Nindsun'ajtum, per ti'igyu d'u'n je'eyu Nindsun'ajtum di'ibu nmudu'unum. ⁶ Taa kanak nax tuunk di'ibu múk'ajtun mut yajtúñ, per ti'igyu ja Dios di'ibu mudu myuk'ajtun yajtúñ tugekyu tugekyu. ⁷ Ja madakun di'ibu Espíritu Santu xymyo'oyum nidu'uk nidu'uk, ja'a d'u'n es nduk'oy'ajtum ni'amuku. ⁸ Naaguty myo'oyudu ja Espíritu Santu ja wjy'ajtun, esu naaguty myo'oyudu ja Espíritu Santu es kyajxtut mudu jaygyujkun. ⁹ Nan yu Espíritu Santu mooyup naaguty ja mubujkun, es nan yu' naaguty mooyudup ja madakun esu puma'ay dya'aguda'aktut, ¹⁰ es nan yu Espíritu Santu mooyudup naaguty ja madakun es dya'ixudut ja myuj'ajtun, es y'u' d'u'n nandu'un myeery naaguty ja madakun es tmadya'agut ja Diosu 'yayuk di'ibu tu t'axaju, naaguty yajmo'oydyu ja madakun es t'uxkáput di'ibu ka'oybyu jya'a'ajtyry es di'ibu jya'a'ajtyry ja Dios, esu naaguty yajmo'oydyu ja madakun es tkajxt wiinkpu ayuk es naagutyryu yajmo'oydyu ja madakun es tkajxtuda'agut ti dun yajmadyákp ma tadu ayuk. ¹¹ Per tugekyu tyadu madakun, y'u' d'u'n yajkyry ja Espíritu Santu es y'u' d'u'n nandu'un yajwa'xyry ja myadakun ma nidu'uk nidu'uk éxtam y'u' ttseky.

Du'un n'ijtum mudu Kristu éxtam tu'ugu nini'x

¹² Yu nini'x kanak peky tmudaty. Tam ja ku'u, tam ja teky es tam ja wiingátyryu, per ti'igyu ñini'x'áty. Nandu'un jajtr ja Kristu mut ja jya'ay. ¹³ Es mut ko tu udsajtum nidugekyu nnubajtum mut ja Espíritu Santu es n'ijtum éxtam je'eyu tu'ugu nini'x, oy n'israelitu'ajtum o ngrieegu'ajtum, oy kujuybyun o éxtam awa'atstuybyun,

nidugekyu nnubajtam ko Dios tu xymyo'oyum ja Espiritu Santu, ja'a njuna'anum ko Dios xyajtu'ukmujkam mudu Jesukristu éxtam tu'uk je'eyu nini'x.

¹⁴ Tu'ugu nini'x kyaj tyi'igyuty je'eyu tuk peky, kanak peky yu'u. ¹⁵ N'okpajtakum kooxyur ja teky jyuna'añ: “Mut ko kyajts uj ngu'ujuty, paaty kyajts uj nyu'ujuty ja nini'x”, du'añum wye'emy es jya'a'átyuty ja nini'x. ¹⁶ O ja tátskxyur jyuna'añ: “Mut ko kyajts uj nwiinaty, paaty kyajts uj nyu'ujuty ja nini'x”, otyim wi'ix tsooty wu'ambum jya'a'átyuty ja nini'x. ¹⁷ Pes pun yu nini'x ijtp amuum ak wiin, ¿wi'ix mbaat myudoy? O pun yu nini'x ijtp amuum ak tatsk, ¿wi'ix mbaat ti txiigyuty? ¹⁸ Peru Dios tu trujta'aky nidu'uk nidu'uk éxtam pyaadyuty ma yu nini'x éxtam yu'u tsejky. ¹⁹ Kooxyur yu'uy 'yity ja wiin, o tatsk, o yu ku'u, kyajxyur ñaymyíkyuty yu nini'x. ²⁰ Paaty tsojkur kanak peky es tyu'ukmukat tu'ugu nini'x.

²¹ Paaty kyaj mbaat ja wiin t'anuumu yu ku'u: “Kyajts mij xytyu'unxuty.” Es ni yu kubajk mbaat tka'anuumu yu teky: “Kyajts mij xytyu'unxuty.” ²² Kyaj mbaat du'an njuna'anum, mut ko yu yi'in waanubu di'ibu ijtp nini'xkyujxm, yu'u nik ni'igu tyuñ; ²³ es ma nnini'x kyaj nmajpajtakum, ngu'uy nyu'tsam tsuj. Es di'ibu kyaj mbaat 'yity ijx nide'xy, yajnipa'amp mudu wit. ²⁴ Per di'ibu nnasja'am ijx nide'xy, kyaj du'an tsyékyuty es yaj'yu'udsut o yajnipa'anut. Pesu Diosu du'an pyajtak ja nnini'x'ajtam es nmajpajtakum di'ibu ngu'uy nyu'tsam yajxon, ²⁵ es du'an kyaj kyuxu'ugudu tsip ma yu nini'x. N'okpajtakum, yu teky kyaj tsiptuñ mut ja ku'u, o wiin mut ja tatsk. Pes tugekyu tyaaduty naybyudujkudur nixim niyam. ²⁶ Ko nidu'uguty yu'ujuty 'yayowdu, nidugekyu wiinkpity 'yayooda'aydyu nandu'an. Ko kyuxe'eky ko tuk peky tsuj, nidugekyu jyotkujk'ajta'aydyu.

²⁷ Pes miidsudyu du'an ja Kristu ñini'x, es mbaat njuna'anum ko nidu'ugaty du'an éxtam ja kanak naxpu di'ibu tuump ma tyadu nini'x. ²⁸ Du'an ja Dios tu trujta'aky ma ja mubajkputujkuty nidu'uk nidu'uk mut ja tyuunk éxtam pyaadyuty. Tim jawyiin trujtaky ja apóstaluty; ja myumajtskpu trujtaky ja di'ibaty kyajxwa'xtur ja Diosu 'yayuk; ja myudugukpu trujtaky di'ibu Dios ja 'yayuk tyuk'uxpajktur; óknum trujtaky di'ibu tyuundur ja muj'ajtun, ja di'ibu ya'agudáktur ja puma'ay, ja di'ibu pyudujkudur ja di'ibu tugoy'ajtxur, ja di'ibu winma'añmyoodyur o ja di'ibu kyajxtur wiinkpu ayuk.

²⁹ ¿Tii apóstaluty ni'amuku? ¿Tii ni'amuku tkajxwa'xtu Diosu 'yayuk? ¿Tii tuk'uxpajktur ni'amuku ja Diosu 'yayuk?, ¿o tyuundur ni'amuku ja muj'ajtun? ³⁰ ¿Tii myudajttur ni'amuku ja madakan es dya'aguda'aktut ja puma'ayuty? ¿Tii kyajxtur ni'amuku ja wiinkpu ayuk? ¿Tii kyajxtudáktur ni'amuku di'ibu 'yandijpyu tadu ayuk? Kyaj, ¿kudii? ³¹ Mujjottugódyu es xy'axájudut ja Espiritu Santu myadakan di'ibu waanu ni'igu 'yóyuty, es n'aktukni'ixyuyándubu tadu nu'u tu'u di'ibu ni'igu 'yóyuty.

13

Tsojkun

¹ Kooxyurts uj ngajxy ja ayuk kanak nax, es extu anklus ja 'yayuk, es kyajts nmudaty ja tsojkun mut otyim pánuty, du'anxyurts uj éxtam tu'ugu tambooran o tu'ugu platiyu di'ibu je'eyu nugo ñe'emy. ² Es pun ngajxwa'xyryuts ja Diosu 'yayuk, es pun njajaygyujkudyaabyuts pun ti ja'ay ñija'a kyanija'adur, es pun nmudajtypyuts kajaa ja mubajkun, es extu xymyumudoobuts ja tun kopk kooxyurts n'anuumu: “Nujx wiink tsoo”, per pun kyajts nmudaty ja tsojkun mut otyim pánuty, ni tiixyurts uj ngatsooty. ³ Pun nyajwa'xyryuts uj tugekyu di'ibuts uj nmudajtypy njaygyejpy, es pun extu ngayajkyryuts ja nnini'x es yajno'ogut éxtamu windsa'kun, per pun kyajts nmudaty ja tsojkun mut ja wiinkpity, ni madsoots xykyatu'unxuty.

⁴ Di'ibu myudajtypy ja tsojkun, myudajtypy ja ma'xtujkun es oyja'ay'áty, kyaj ti ñaywyinnaxujawu, kyaj muj pyaadu, kyaj jyoramáyuty, ⁵ kyaj 'yago'oygyajxuty, kyaj t'uxta'ay di'ibu yu'uy tyuk'oy'átur ku'am, kyaj wyin'ákuty, kyaj ti tyukwin'ixy tyukujp'ixy, ⁶ kyaj xyonda'aky ko yu wiinkpity pyekytyundu, yu'uy je'eyu tyukxon-dakypy ja tuj'ajtun. ⁷ Di'ibu myudajtypy ja tsojkun, du'añum tuñ ja oybyu, du'añum

myubeky, du'uñum jyujp'ixy es du'uñum myuma'xtíky. ⁸ Yu tsojkun ni na'a kyakugúxut; per najxpu'u ko ja'ay tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk, ko ja'ay tkajxtu kanak naxpu ayuk, es éxtum ti tyam nnija'am. ⁹ Mut ko di'ibu nnija'am, waandi'knu yu'u; es di'ibu ngajxwa'xum ja Diosu 'yayuk, je'eyu yu'u waanu ma yu tadu táy'ajtunu ka'pxyru; ¹⁰ per ko n'ixy'ajtam éxtumu du'un kya'pxyuty, net di'ibu dun waanu tyimtagoodya'ayut.

¹¹ Kots uj n'una'ku'unk'ajty, kajxuts es winmaayuts éxtumu una'ku'ungun; per kots tu nya'knu muj'u'unk, taats tu nmastutnu una'ku'unk'át. ¹² Nandu'un jajtpu du'un tyam, n'ijxum éxtum tii wiix wooxpu, éxtumu ijxnu wingootspu, per óknum n'ixa'anum wa'ats. Tyam je'eyuts nnijawu waanu, per nnija'adya'ayaambyuts tugekyu, du'un éxtumu Dios tnija'adya'ay wi'ixuts n'ity. ¹³ Pes du'un yu mubujkun, yu jujp'ijxun esu tsojkun ijttuap; peru di'ibu du'un jawyiin ma tyadu tugaukpu, yu'u du'un ja tsojkun.

14

Wiink ayuk yajkajxy

¹ Uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix du'uñum mjiky'áttut mut ja tsojkun, es nandu'un es xymyudáttut ja madakun kanak peky, per waanu ni'igu es xykyajxwa'xut ja Diosu 'yayuk. ² Ko naaguty miits xymyadya'aktu wiinkpu ayuk, Diosu du'un je'eyu mjaygyujkxudup, mut ko ni tu'uk miits xykyajgyúkudu, oy ja m'anmuja'an kyajxtup di'ibu kyaj ja'ay yajnijawu. ³ Nik ni'igu di'ibu kyajxyru ja kyu'am ayuk es tkajxwa'xy di'ibu Dios tuknija'ap, tyaadu situy kyajxwa'xyru ma ja di'ibu myudoodup, es yajmujwiinup ja myubujkun, jyotmakmeepy es yajjotkujkup. ⁴ Di'ibu kyajxyru yu wiinkpu ayuk, yajmujwiinup ja kyu'am mubujkun. Ja di'ibu kyajxwa'xyru ja Diosu 'yayuk, yajmujwiinup ja myubujkunuty pánuty mudoo'ijtadup.

⁵ Uj jajunaambuts kooxyup nidugekyu miits xymyudattu ja madakun es xykyajxtuxyup ja ayuku wiinkpu. Per waanu ni'iguts njatseky esxyup xykyajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk es du'un di'ibáty myudoodup ma mnaymyúkudu dyajmujwiinudu myubujkun. Pes waanu ni'igu 'yóyodyu tyaadu kudiinum ko ngajxum ja ayuku wiinkpu ma ni ngadimnija'am ti dun 'yandijpy ma tadu ayuk. ⁶ Paaty mugu'ugítuty, pun ngu'ijxtup miits es nmugajxtut mut ja ayuk di'ibu kyaj xyjgyúkudu, ni madsu mgatu'unxudut miidsuty. Miits mdu'unxudup je'eyu ko n'awánudut mut ja mgu'am ayuk di'ibu Díósuts uj xytyuknija'ap, o pun nmeepy ja Diosu 'yuxpujkun esu kyajxwíjan.

⁷ N'okpujtákum yu xuxn o yu kow, éxtumu tsajkapyñxyún o yu arpu, pun kyaj xyuxtugatsy kyoodugátsy, kyaj mbaat yajmwinma'añbyaty ti dun yajxúp o yajkoop. ⁸ Es ma yu soldaadu tsyiptuna'andu, pun ja trompetu kyaj yajtukxu'uxy wa'ats, ni pun kyanayjyujp'ixudut es tsyiptuna'anut. ⁹ Du'un jajtpu du'un mut miidsuty ko xykyajxtu ja ayuk di'ibu kyaj pán tjaygyuku di'ibáty myudoodup, ¿wi'ixu ja'ay tnijáwudut ti miits mgajxtu? ¡Pes nugo mna'uxkajxtu!

¹⁰ Ta mayñaxu ayuk naxwiiñ di'ibu ja'ayuty 'yayuk'ajttup, es tugekyu tmudaty ja ñiwiin ñidu'u. ¹¹ Per pun uj kyajts njaygyuku ja ja'ayu 'yayuk di'ibuts xyjamugajxp, du'un ñaxyu tadu ja'ay mut uj éxtum di'ibu miimp wiink naxwíñudu, es uj nandu'unuts nnaygyooyuty mut yu'u éxtumu di'ibu miimp nan wiink naxwíñudu. ¹² Paaty éxtum miits xyjantsytsyoktu xy'axajyua'andu ja Espiritu Santu myadakun, amdow pujktsów yu Dios es mmo'oyudut tadu madakun di'ibu muut xpyudúkudut ja mmumubujkputy es xyajmujwiinudut ja myubujkun. ¹³ Paaty pun miidsuty nidu'uk mgajxtup ja tugatsypyru ayuk, m'amdow mbujktsówup ja Dios es mmo'oyudut ja madakun es xykyajxtuda'agut di'ibu dun mgajxyru ma tadu m'ayuk. ¹⁴ Pun kajxtákputs mut tu'ugu wiinkpu ayuk, kajxtákputs mududu n'anmuja'an, per kyajts njaygyuku ti dun ngajxyruuts. ¹⁵ ¿Tits ndúnup? Kajxtákputs mut ja n'anmuja'anuts, per nandu'un mut ja nwinma'añuts. N'úwupts ja Diosu 'yalabanzu mut ja n'anmuja'anuts, per nandu'un mut ja nwinma'añuts. ¹⁶ Mut ko pun mij m'awdajtyru ja Dios je'eyu mut ja m'anmuja'an mut ja wiinkpu ayuk, ¿wi'ix mbaat ja ja'ay di'ibu kyaj tjaygyuku jyuna'añ "wa'an du'unuty" ko

mgajxtakta'ay, o wi'ix mbaat mgajxtakmíky mut yu'u pán kyadimnija'ap ti dún mga-jxyry? ¹⁷ Oy jyantsytsyújuty ko mij Dios xyja'aygyuda'aky, ni ti pudújkun xykyamo'oy yu mmumubújkpúty, ja'a ko kyaj njaygyujkxúty. ¹⁸ Nja'aygyudákyryuats ja Dios ko új ngajxyryuats ja ayuku wiinkpá ni'igu kúdiinum nidugekyuty miidsuty. ¹⁹ Per mats nnaymyíkyuty n'awdata'anduts ja Dios, nik óyuts ngajxut mugoxku n'ayúkuts mut ja njaygyujkúnuts di'ibu ja'ayuty jyaygyúkudup es pyudákudut, kúdiinum kots ngajxut majk milu ayuk di'ibu kyaj yajjaygyúku di'ibu 'yamúdoonajxtup.

²⁰ Mugu'ugítuty, katu mwinmaydyu éxtumu uná'ku'ungun, je'eyu ko xykya'oyñi-jáwudu wi'ix xytyúndut di'ibu axuuk. Per ittu éxtumu ja'ay di'ibu tu yeeky tu pyety ko oy xpyayo'odyut. ²¹ Pes du'un jyuna'añ ja Dios má jyaabyajtun: "Wiink ja'ay es wiink ayúkuts új nyajtúnup, ndukkajxnáxupts új ja n'ayúkuts ja jagam ja'ayuty má tyadu nax kajpn, per ni du'unuts ja n'ayuk tkamúbuktu", du'un jyuna'añ ja Nindsun'ajtam. ²² Tyadu yu'u xytyukjaygyujkam ko Dios xymyo'oyum ja madakun es ngajxumu wiinkpúty ja ayuk éxtumu iwxwumun má yu di'ibu kyaj yu'udyu Diosu myudu-umbu, per yajkpy ja madakun es ngajxwaxum di'ibu xytyuknija'am es nduk'oy'ajtam di'ibáty myubújktup, kyaj jya'agyujxmúty púnuty kyaj Dios tmúbuktu. ²³ Oyu du'un, n'okpújtákum pán miidsuty tu nnaymyúkudu, es tyúkudut naak di'ibu kyaj yu'udyu mmumubújkpá o kyaj ti tnijáwudu ja Diosu 'yayuk, es mbaadudut nidugekyu mmadya'aky mut ja wiinkpá ayuk, ¿tii kyaj jyuna'andut ko miits tu mlókudu? ²⁴ Per pán myajpáttup xykxwax'xtu Diosu 'yayuk es tyúkut naak di'ibu kyaj yu'udyu mmumubújkpá o kyaj ti tnijáwudu ja Diosu 'yayuk, es ko tjaygyúkudu mgajxyuty, ta nájx tjaygyuku ja pyojpá es ku'am nájx dyaj'yo'oy ja wyinma'añ ko tmudówut tugekyu di'ibu miits mmadyáktup, ²⁵ es du'un ñidu'xut di'ibu jyot'ajty wyinma'añ'ajtypy. Ta ñaygyoxtnaadya'agudut es t'awdátut ja Dios, es jyuna'anut ko jyantsy'ity ja Dios má miidsuty.

Tundu tugekyu tuda'aky es éxtum pyaadyuty

²⁶ Mugu'ugítuty, di'ibuts új n'andijpy, yu'u tyadu: Ko nnaymyúkudut es xy'aw-data'andut ja Dios, tam di'ibu úwdup, tam di'ibu kyajxwax'xtup ja Diosu 'yayuk o di'ibu Dios tuknijáwudup, tam di'ibu kyajxtup ja ayuk di'ibu kyaj yajjaygyúku, o di'ibu kyajxtuda'aktup di'ibu ja wiinkpúty tu tkajxta; es tugekyu tyadu, du'un xytyúndut es dyajmújiin dyajkajaadu myubújkun púnuty myubújktup ja Jesús éxtumu Kristu. ²⁷ Ko pán tkajxut ja wiink ayuk, wa'an je'eyu nimajtsk o nidugúuk tkajxy, es nidu'ugáty kyajxut, esu wiinkpá tkajxtuda'aktut di'ibu mmadyáktup. ²⁸ Pán kyaj jap pán di'ibu mbaat tkajxtuda'aky, kyaj pán tkajxut ja wiinkpá ayuk má nnaymyúkudu, ku'am xymyugajxtut ja Dios má anaydyu'uk m'ittu. ²⁹ Wa'an tkajxy majtsk o tuguuk di'ibu 'yaxájudup ja Diosu 'yayuk, esu wiinkpúty wa'an tmudoo'ittu es tprawinmádyut pán oy o kyaj 'yóyuty di'ibu tyaaduty myadyáktup. ³⁰ Es pán jam nidu'uk 'yu'uñ tmudoo'ity 'yaxájup nandu'un tu'ugu Diosu 'yayuk, wa'an t'awixy di'ibu jam kajxp, es 'yokkajxut yu'u. ³¹ Mut ko nidugekyuty miidsuty mbaat xytyuknijáwudu ja ayuk di'ibu Dios tu mmo'oyudu, nidu'uk nidu'uk situy. Net nidugekyu tjáttut es jyotmuk'áttut. ³² Yu Espírítu Santu myadakun pyatku'ay 'yity mut ja di'ibáty 'yaxájudu, ³³ mut ko Dios yajkpy ja agujk'ajt jotkujk'ajtam, kyaj oywyi'ixuty ti ttuñ.

³⁴ Extum oytyim maaty ja Diosu jya'ayuty ñaymyúkudu, yu toxytyujkuty amoondup. Kyaj pyaadyuty tyukkajxudut. Wa'an tnaydyukkudúkudu ja ña'ayuty, du'un éxtum jyuna'añ má yu Diosu jyaabyajtun. ³⁵ Pán ñijawyaampy ti oynu'unun, wa'an dyajtáy ja ña'ay má yu tyujk. Mut ko kyaj oy kyuxe'eky ko tu'ugu toxytyujk tyukkajxu má ja mubújkpútyk ñaymyúkudu. ³⁶ Byeen xytyimpúktudu kwentu ko yu Diosu 'yayuk kyaj tsyondaky mut miidsuty, es ni miidsudyu dún je'eyu xykya'axájudu.

³⁷ Pán ja naak ñayjyáwuty tmudaty ja madakun es tkajxwax'xtu ja Diosu 'yayuk, o tmudaty ja wiinkpá Espírítu Santu myadakun, wa'an tjaygyuku ko di'ibu yam miits nduknija'ayudup, yu'u du'un tu'ugu Nindsun'ajtam 'yana'amun. ³⁸ Pán kyaj tmájrpj-ta'aky, kyaj nandu'un yajmújpájta'agut.

³⁹ Pes dū'un mūgu'ugítaty, ǔxta'aydyu ja winma'añ wi'ix myajmada'agudut es xykyajxwa'xut ja Diosu 'yayuk, per katū xyajkubéky pūn jaa naaguty tkajxwa'xy mut ja wiinkpū ayuk. ⁴⁰ Tundu tūgekyu tuda'aktyi'knū es éxtum pyaadyuty.

15

Tūy'ajtūn ko Kristū jyikyppyeky

¹ Mūgu'ugítaty, n'aktukjamyajtstūp ja oybyu ayuk di'ibu tū n'awánudu, di'ibu miits m'axájudu es di'ibu mūut amumdu'uk xymyubuktū yū Nindsūn'ajtūm. ² Nandu'un mut yū'ūgyūjxmu tyadu ayuk miits mnitso'oktat pūn m'akpaduundūp di'ibu tū n'awánudu; es pūn kyaj xy'okpaduunnū, nanūgoobū tū xymyubuktū.

³ Di'ibu tim jūjp'ám oj n'axaju es miits nduknijáwudu, ja'a ko Jesukristū 'ye'ky mut ǔd-sajtumū nbojpu'ajtūm, éxtum jyūna'añ mā ja Diosu jyaaybyajtūn; ⁴ es ko dyajnaxtūjkudu, es ko jyikyppyeky ja kyumdugak xūū, éxtum jyūna'añ ja Diosu jyaaybyajtūn, ⁵ es ko kyuxe'ky mā ja Peedru es óknūm mā ja apóstulaty, ⁶ óknūm kyuxe'ky nimūgoxk mūgo'px naxy ja nmūgu'uk'ajtūm wyinduuy. Mayū tadū nmūgu'uk'ajtūm 'yakjiky'attū, es tam di'ibu tū 'yo'knudu. ⁷ Oknūm kyuxe'ky mā yū Santya'agū, es nan net mā nidūgekyu apóstulaty.

⁸ Tim óknūm ko tyaadū, nandu'un n'ijxyuts ũj, éxtumxyupts ũj jawyiin o óknūm nmiiñ nja'tyuts yā naxwiiñ. ⁹ Ūjtsū dū'un éxtum tim ǔx'okpū mā yū tadū apóstulaty, es ni je'eyuts xykyanitukū esuts xy'anūmūmūm apóstulū, ja'a kots ũj nbajūdijtyuts yū Diosu jya'ayuty. ¹⁰ Peru Dios tats xymyay'aty xykyuni'xy esuts xyryūjtáky éxtumū apóstulū. Per kyaj tū űejxy nanūgoobū, pes nik tats nduñ ni'igū kūdiinūm yū'ū nidūgékyuty; óyuts oj ngatūñ mūdudsū ngu'ūm mūjāā, mut ja myay'ajtungyūjxm ja Dios tū xyryudukū. ¹¹ Kyaj ti tsyékuty, oy ũj o yū'ūjaty tū tkajxwa'xtū, ti'igyū yū'ū di'ibu yajkajxwa'xp, esū tyaadū dū'un di'ibu miits mmūbūjktūp.

Jyikyppyuktū ja o'kpu

¹² Pes mut ko ũdsuty, apóstulaty, tū ngajxwa'xtats ko yū Jesukristū jyikyppyeky ko 'ye'ky, ũwi'ix ko naaguty miits mjūna'andū ko yū o'kputy kyaj jyikyppyuktū? ¹³ Pes pūn kyajpū jikyryūjkūn mā yū o'kūn, nan kyajpū dū'un ja Jesukristū jyikyppyeky. ¹⁴ Es pūn kyajpū Jesukristū jyikyppyeky, kyaj tyuñ di'ibu ngajxwa'xūm, es nan kyaj tyuñ di'ibu nmūbūjkūm. ¹⁵ Es pūn dū'unū dū'un, ũdsuty, ja apóstulaty, ka'adūpts éxtumū andákruty, ja'a ko tats n'okjūnaāmbudū ko yū Dios yajjikyryūjk ja Jesukristū; es pūn andakūn ja'a ko Kristū jyikyppyeky, nan andakūn ja'a ko ja o'kputy jyikyppyuktū, ¹⁶ mut ko pūn kyaj yū o'kputy jyikyppyuktū, pes nan kyaj yū Dios tū dyajjikyryékū ja Jesukristū. ¹⁷ Es pūn ja Kristū kyaj jyikyppyeky, kyaj tyuñ di'ibu miits mmūbūjktūp, es pekyoty m'ak'ittū, ¹⁸ es nandu'un tyūgooydyū nidūgekyū ko 'yo'ktū di'ibu pyaduundu Jesukristū. ¹⁹ Pūn yaayū mā tyadu jiky'ajtūn yā naxwiiñ nyajtu'unūm ja Jesukristū myūbūjkūn, di'ibáty kyaj tmūdundu Jesukristū mbaat jyūna'andū mut ja tūy'ajtūn: “Pūroobū taaduty.”

²⁰ Per di'ibu tim tūy'ajtūn, ja'a dū'un ko yū Jesukristū jyikyppyeky ko 'ye'ky. Dū'un ja'a éxtum ja pūjta'aky di'ibu jawyiin tūūmp'ajtp. Paadyū dū'un mut yū'ū xytyuknija'am ko yū di'ibáty tū 'yo'knudu jikyryūktūp. ²¹ Pes dū'un éxtum tu'ugū yedyūjk dyajtsondáky ja o'kūn naxwiiñ, nandu'un tu'ugū yedyūjk dyajtsondáky es ja o'kputy jyikyryūktū. ²² Di'ibūts nmadyakupy, ja'a dū'un ko nidūgekyū ja'ayuty 'yooktū mut ko tyūūmp'át 'yaāts'átudu Adán, es nandu'un di'ibáty 'yaxájūdūp ja Jesukristū éxtumū Yajnitsókrū, Dios yajjikyryūkūdūp. ²³ Per nidu'uk nidu'uk éxtum pyaadūdu: Jesukristū dū'un jikyryūjk tim jawyiin; es óknūm ko yū Jesukristū myínūm, di'ibáty yū'ū jya'a'ajtypy nandu'un jyikyryūktū. ²⁴ Ta jya'tut ja timpū mā ja Jesukristū ttukku'adūkut ja Dios Teety ja kyutūjkūn mā naty tū dyajkutūgōy nidūgekyū wiinkpūdyū ana'ambūty, kutūjkūnūty es pūnūdyū madakūn myūdajttūp. ²⁵ Ja'a ko yū Kristū koonūm yajkutūkut extū ko 'yana'amūn patkū'ūy tūjta'agut ja myūdsip. ²⁶ Es ja okpū mūdsip di'ibu Dios yajkutūgoyaampy, yū'ū ja o'kūn. ²⁷ Mut ko ja Diosu jyaaybyajtūn jyūna'añ ko Dios tū

trujta'aky ja Jesukristu 'yana'amun patku'ay oytyim di'ibuty. Kyaj ndukmawijtsum ja Dios, mut ko Diosu du'un pyujtak tugekyu Kristu 'yana'amun patku'ay. ²⁸ Es ko tyaadu tugekyu yajpuktaktaay Jesukristu 'yana'amun patku'ay, net ku'umu Jesukristu, ja Diosu 'yU'unk, ñayyakudut ma Dios, di'ibu pyujtaky tugekyu Kristu 'yana'amun patku'ay, es du'un ja Dios tmudajtta'ayut tugekyu 'yana'amun patku'ay oytyim di'ibuty.

²⁹ Es pun tuy'ajtun ko yu o'kruty kyajikyryuktu, ¿ti ko ja'ayuty tkunubátadu di'ibáty o'ktu jañubety? ³⁰ ¿Es ti ko udsuty du'uñum nnay'ayo'onmo'oyadu kots nmudúñ ja Jesukristu? ³¹ Bom bómats n'ity o'kun jujp'am. Tuy'ajtunu tyaadu, mugu'ugítaty, éxtumts nandu'un tuy'ajtunu'u kots ndukjotkuda'aky kots miits nbujta'aktu éxtumu myubujkpu Nindsun'ajtam Jesukristu. ³² ¿Tits uj nbuk nbaadut ya naxwiiñ kots ndsiptuuñ ya Éfesu mut ja di'ibu du'un éxtumu awa'an juyujkun? Pes kooxyup tuy'ajtanuty ko yu o'kruty kyaj jykypyeky, nik oyxyup njuna'anum éxtum naaguty jyuna'andu: "N'okka'ay n'ok'úkum je'eyu. Aya bom n'o'kum."

³³ Katu mnayyákyuty myajwin'uumut. Tuy'ajtun éxtum jyuna'añ tu'ugu ayuk: "Yu axuukpu jamyut yajma'tyry ja oyjya'ay'át." ³⁴ Yajjambítu miidsu mjiky'ajtan tuy'ajtun muut, es katu mnakypyekytyundu, pes naaguty miidsuty kyaj xy'ixy'attu ja Dios. Tu'ugu du'un amutsoydu'un kodsu du'un miits n'anuumadu.

Wi'ix ja o'kr jyikyryuktu

³⁵ Per jaa da naak xyajtáwduts: "¿Wi'ix jyikyryúktut ja o'kruty? ¿Wi'ixu ñini'x 'yíxyuty di'ibu myudáttap?" ³⁶ ¿Nugoo m'okkujuun'ajnadu mut ja di'ibu xyajtuudapts! ¿Tii kyaj xyñijáwudu ko tu'ugu tuumt yajni'ipy, koonum tyugatsy jap naaxóty es tyuk'yoonduluty, es yeeky pyety? ³⁷ Ja'a ko di'ibu mujxp es pyudsemy nax wingujxm, kyaj dyu'unuty éxtum 'yíxyuty ko tu yajni'ipy o yajwujy, oy yu'adyu triigu o wiinkpu tuumt. ³⁸ Oknum ja Dios tmo'oy ja tuump yu 'yijxun éxtum yu'u ttseky, es nidu'uk nidu'ugu tuump yajmo'oy ja 'yaay kyepy éxtum pyaadadu. ³⁹ Es nandu'un jajtru du'un ko kyaj tugekyu yu nini'x tyi'igyuty; yu ja'ayadyu ñini'x, tuk nax'u, esu juyujk añimalu ñini'xuty, wiing'u, esu joon juyujkuty, nan wiing'u, esu ajkx ku'xmuty, nan wiing'u. ⁴⁰ Nan taa di'ibu ijtp ma tsajp es ma naxwíñadu, per ak tugatsyu'u. Wiing'u tsuy'ajtan ja tsajpótmadu es wiing'u tsuy'ajtan di'ibu naxwiiñ ijttap. ⁴¹ Yu xuu jyaj tyu'xun, wiing'u, es wiing'u po'o es nan wiing'u mdsá'ajadyu jyaj tyu'xun, es extu ak mdsá'ajuty tyugatsy ja jyaj tyu'xun ak wiink. ⁴² Nandu'un jyaty mut ja o'kruty ko jikyryuktu. Yajtáju ja naxni'x di'ibu windugeepy, es jyikyryujknu ja nini'x di'ibu kyaj ñaky'oogut. ⁴³ Yajtáju ja naxni'x di'ibu kyaj 'yóyuty, es jyikyryujknu ja nini'x mudu muj'ajtan. Yajtáju naxni'x di'ibu pagi'ix, es jyikyryujknu ja nini'x muk oy. ⁴⁴ Yajtáju éxtumu oytyim di'ibu ja'ayadyu ñaxni'x naxwiiñadu, es jyikyryujknu ja nini'x éxtum 'yity tsajpótm. Pun jaa ja naxwíñadu nini'x, nan taa ja tsajpótmadu nini'x.

⁴⁵ Du'unu du'un jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtan: "Yu jawyiimbu yedyujk, Adán, oj t'axaju ja jiky'ajtan." Per ja óknumbu Adán, ja'a njuna'anum ja Nindsun'ajtam Jesukristu, ja'a Ja'ajun di'ibu yajkypy ja jiky'ajtan. ⁴⁶ Jawyiin yajmudáty ja naxwíñadu nini'x, es oknum di'ibu tsajpótmadu nini'x. ⁴⁷ Ja jawyiimbu yedyujk, ja'a di'ibu Dios yajkoj mut ja nax; ja myumajtskpu yedyujk, ja'a di'ibu tsajpótmadu. ⁴⁸ Di'ibáty ya naxwiiñ njiky'ajtam, nmudajtam ja nini'x éxtum di'ibu muut ja Dios dyajkoj ja Adán. Ko njiky'ajtam tsajpótm, nmudajtam ja nini'x éxtum tmudaty ja Nindsun'ajtam Jesukristu tsajpótm. ⁴⁹ Du'un éxtum udsajtam nguxu'kum kyojyuty ja Adán ya naxwiiñ, nandu'un nujx nguxu'kum éxtumu Jesukristu di'ibu tsajpótm.

⁵⁰ Di'ibu n'anuumayándup mugu'ugítaty, yu'u tyaadu ko kyaj mbaat ndujkum tsajpótm mut ja ndsu'utsy'ajt nbajk'ajtam. Ja'a ko di'ibu o'kr, kyaj mbaat tyuku tsajpótm mudu ñaxni'x. ⁵¹ Mudowdu, n'anuumayándup di'ibu ijty kyaj yajnijáwu. Kyaj nidugekyu n'o'kum, per nidugekyu ndugatsa'ayñum ⁵² tuk pojun, du'un éxtum ko nwimbi'tsum es n'ijxwa'xum jatugok, ko yajmudówut yajtukxu'uxy ja trompetu óknumbu. Yajtukxu'uxup ja trompetu, es ja o'kruty jyikyryúktut, es ni na'a kyanaky'ooktut, es nidugekyu

ndugajtsum di'ibáty akjiky'ajtum. ⁵³ Mut ko yu njiky'ajtun'ajtum di'ibá o'kp, koonum yu'u tyugátsut mut ja jiky'ajtun di'ibá ni na'a kya'oogut. ⁵⁴ Es ko yu njiky'ajtun'ajtum di'ibá o'kp tyugátsut mut ja di'ibá ni na'a kya'eeky, net yajkuydyúnut éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: "Ja jikyryjkan ja'a tu dyajkutugóy ja o'kun." ⁵⁵ Es jatuk peky ma jyuna'añ: "O'kun, ¿ma net tyam ja di'ibá muut tu mjaya'ayowa'añ?, ¿ma net ja mdsaatsytyu'unun?" ⁵⁶ Di'ibá yajkyry ja o'kun ja myadakun es xya'ayo'om, ja'a du'un ja pojru, es ja pojru myudajtyry ja muk'ajtun mut ja ana'amun di'ibá Dios yajk. ⁵⁷ ¿Per yajja'aygyada'aky ja Dios ko xymyo'oyum ja madakun mut yu'agyujxm Nindsun'ajtum Jesukristu!

⁵⁸ Paaty mugu'ugítuty, panujxtu yajxon es du'añum xytyúndut waanu ni'igu ja Nindsun'ajtum tyuunk, mut ko miits mnija'adap ko kyaj nanugoobuty yu tadu tuunk di'ibá mduundap ti'igyu mut ja Nindsun'ajtum.

16

Naybyuduku myiky

¹ Tyámuts n'adsoojumbíty di'ibáts xyajtudap wi'ix xyajmúktut ja naybyudukukyujxm es nbutjukun ja Diosu jya'ayaty di'ibá jap Judee ayoo jottugoodyur. Tundu du'un éxtum ndukni'ijxudu majaty mubujkputujk ñaymyúkuđu jap ma Galasyu ñaxwíñudu. ² Domingu domingu miidsuty nidu'uk nidu'uk xykyoonwu'umdat wi'ixum pún tpaaty, es xyñiikoombátut tadu naybyuduku mut ja'agyujxmu nmu'uk'ajtum, es kudiibu jaanum mnaydyukjotmaydyúndut tadu naybyuduku kots nja'tut. ³ Kots nja'tut ma miidsuty, ta xpyryjta'aktut ja ja'ay di'ibá miits mdsojktap esuts uj jap Jerusalén ngáxudats mut ja neky di'ibáts nmo'oyur, es yajnijáwut pún du'unaty, es min dyajtsoon ja naybyuduku di'ibá miits mgajxtap. ⁴ Es pún waanu oy pyudsemy kots uj nandu'un nnujxut, nujxtap yu'ujuty mut uj.

Paablu tnigajxy majaty jyudita'añ

⁵ Kots nnujxut, koonumts nnaxa'añ ma Masedoñu ñax, taanumts nja'tut Korintu. ⁶ Wa'andsu da nwu'amut waanu mut miits jap, o wa'andsu da ndim'yajnajxta'ayut tugekyu jap yu xux po'o; es nétats miits mbaat xpyudúkuđu mats n'aknujxa'añ óknun. ⁷ Ja'a ko kyajts je'eyu nnujxa'añ pajt kapajtp, wu'umaambudsu du'un es n'ita'añ waanu mut miidsuty, pún junaamp ja Nindsun'ajtum Dios. ⁸ Per wu'umaambuts ya Éfesu extu ko Pentukostés xuu ñáxut, ⁹ mut ko nmudajtyryuts tu'ugu tu'u es 'yoybyudsúmut ja Nindsun'ajtum tyuunk, es taa may di'ibáts xytyukmúdsip'ajttap.

¹⁰ Pún jajtp ja Timotee ma miidsuty, katu ti xytyuktukjotmaydyundu. Wa'an t'ity jotkujk, mut ko yu'u ttuñ ja Nindsun'ajtum tyuunk, du'un éxtum uj. ¹¹ Paaty katu miits xy'axtjtu; ni'igu xpyudúkuđu es dyaj'yo'oyut ja ñu'u tyu'u agujk jotkujk, esuts min xykyu'ixy, mut ko tyámuts n'awixy ti'igyu mut ja wiinkpadya nmu'uk'ajtum.

¹² Yu nmu'uk'ajtum Apolus, tuts njantsyja'anuumu esxyur oj mdimku'ixudu ti'igyu mut ja nmu'uk'ajtum, per kyaj ñujxáñ tyam. Nujxap ko ja tiempu 'yawátsuñumut.

Kajxwíjun esu kajxpo'xun

¹³ Wijy m'ittut miidsuty. Du'añum amumdu'uk jot xy'akmábúktut ja Dios. Muk mnaybyujta'agudut. Katu mjotmutsk'attu. ¹⁴ Tundu mut ja tsojkan tugekyu di'ibá mduundap.

¹⁵ Ix, mugu'ugítuty, miits mnija'adap ko ja di'ibá tsunaaydyur ma ja Estéfanus jyuan tyujk, yu'u dun tim jawyiin Akayu ñaxóty di'ibá 'yaxájuđu ja Jesukristu, es yu'ujuty tu tpudúkuđu ja nmumubujkpu'ajtum. ¹⁶ Es ndsejpyuts es miits xymyumúdwudut yu'ujuty, es nidugekyu di'ibáty nandu'un pudujkudap mudu tyadu tuunk. ¹⁷ Xondákruts ko tu myndu Estéfanus, Fortunatu esu Akayku. Yu'ujuty tu ttundu di'ibá kyaj miits oj mbaat xytyundu mut ko m'ittu jagam, ¹⁸ yu'ujuty tu dyajxonda'aktats ja n'anmujá'an, es nandu'un miidsu m'anmujá'anaty. May'at windsu'ugudu du'ambu ja'ayuty.

¹⁹ Majatyu mabujkrutujk ñaymyúkudu Asyu ñaaxóty mduknigáxudu Dioskajxy. Akilu esu Prisilu, es nidagekyu di'ibáty naymyujkudup ma yu'u tyujkuty, mduknigajxudup ja Dioskajxy ja Nindsun'ajtumgyujxm. ²⁰ Axájudu Dioskajxy di'ibu nidagekyu nmugu'uktujk'ajtum mduknigajxudup. Naymyunánudu nixim niyam kajktugok.

²¹ Uj Paablu, nduknijáyuduts miidsuty yu kajxpo'xun madudsu ngu'am letru.

²² Di'ibu kyaj ttsoktu Nindsun'ajtum Jesukristu, wa'an t'itu kajxpéky.

¡Min tsojk, Nindsun'ajtum!

²³ Wa'anu Nindsun'ajtum Jesukristu mgunu'xudu miits nidagekyu. ²⁴ Nidagékyuty miits nduknigaxtu ndsojkanuts mut ja Jesukristukyujxm.

Myumajtskpu Nedy Di'ibu Paablu Tyuknigajxtu Ja Korintu Ja'ayuty

¹ Hj Paablu. Dios tsyojkungyujxm xy'apostulu'átyuts ja Jesukristu, ja'a njuna'anum ko tu xykyéxyuts. Ti'igyu mut ja nmugu'uk'ajtam Timotee nduknigáxtudsu tyadu neky ja mubujkputujk di'ibu naymyujkudup ma ja Korintu kajpn, es nidugekyu ja Diosu jya'ayuty ma ja Akayu ñax.

² Wa'anu Dios Teety es ja Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

Paablu 'yayo'on

³ N'ok'awdajtam ja Dios, yu Nindsun'ajtam Jesukristu Tyeety. Yu'u du'un ja nDeety'ajtam di'ibu myudajtypy ja pa'ayo'on es xyajjotkujk'ajtam pun ti xyjajt xykyubajtam. ⁴ Dios xyajjotkujk'ajtam ma tugekyu n'ayo'on'ajtam, es du'un mbaat udsajtam nyajjotkujk'ajtam nandu'un di'ibáty ayoodup, es nmo'oyum nandu'un ja jotkujk'ajtan di'ibu Dios udsajtam tu xymyo'oyum. ⁵ Mut ko du'un nbu'ayo'om mudu Jesukristu, nandu'un mut yu'agyujxm Jesukristu n'axájum waanu majpu jotkujk'ajtan. ⁶ Paaty pun uudsuty ayoodups, ja'a du'un es miits xymyudátut ja jotkujk'ajtan esu nitsokun; es pun ja Dios xyajjotkujk'ajtputs, ja'a du'un es nandu'un miits xyajjotkujk'ajtputut es du'un xymyudánudut mut ja ma'xtujkun ja du'umbu ayo'on, éxtumts uudsuty ngu'ix ngubaadudu. ⁷ Nmudajtypyuts ja tuj'ajtan, ko éxtum m'ayowdu tyam ti'igyu éxtum uudsuty, nandu'un ja Dios nujx mmo'oyudu ja jotkujk'ajtan éxtumts uudsuty xymyo'oydu.

⁸ Mugu'ugítuty, ndsejpyuts es xyñijáwudut nu'unuts tu n'ayoy ma yu Asyu ñax. Byeen jyantsymyujwiin jyantsykyajaajuty tu n'ayóyuts, ni nmujaats kyanakykye'ty esuts nmudánut, es extu junánuts ko kyajts nbudsúmut mududsu njiky'ajtan. ⁹ Nayjya'ajuts éxtum di'ibáty yajtuydyunaamp mut ja o'kun. Peru tyaadu du'un jyajty esuts nnijáwut wi'ixuts nbadúnut amumdu'uk jot ja Dios di'ibu yajjikypyejkyu ja o'kraty, es kyajts njuna'anut ko hj ku'am nmamada'agupts ja ayo'on. ¹⁰ Diósudsu du'un xy'agu'udujk xy'axajtukp ma kudsu'ugubu o'kun jajp'am, es ndukmu'awdajtypyuts ko yu'u du'unuts xy'akkuwa'ana'añ ¹¹ ko miits xpyudúkudut mut ja mgajxtákun. Pun mayjya'ayuts xyñigajxtaagu, nandu'un mayjya'ay ja Dios tja'agyuda'aktut ja'agyujxm ko Diósuts ja muj may'ajtan tu xytyuunu.

Ti ko Paablu kya'ojtsy Korintu

¹² Taa dun tu'uk di'ibuts xymyeepey ja jotkujk'ajtan, ja'a du'un kodsu nwinma'añ xymyi'inxu ko tats n'ity tuda'aky es wa'ats ya naxwiiñ, es waanu ni'igu ma miidsuty. Diósudsu du'un tu xpyuduku mut ja tsyojkun es njiky'átuduts du'un. Kyajts tu njiky'aty mudu ja'ayu wyijy'ajtan. ¹³ Tu nduknijáyudu jantsy yu'uyu di'ibu mbaat xykyajxtut es xyjaygyúkudut. Es ndsejpyuts es xyjaygyúkudut yajxon, ¹⁴ du'un éxtum waanunum kujkuts miits xyjaygyúkudu. Ja'a tyaadu ko ma ja xuu ma myina'añ ja Nindsun'ajtam Jesukristu, miits nandu'un mxonda'aktut mut ujtskyujxm, es hj nxonda'aguduts nandu'un mut miitskyujxmuty.

¹⁵ Mut kots ndukmu'awdatu tyaadu, tudsu naty n'oktuknibujtáku es nnujxa'añuts jawyiin ma miidsuty, es nmo'oya'andu ja xondakun ko ngu'ixtu majtsk ok. ¹⁶ Du'unuts nduknibujtáku ngu'ixa'andu kots nnujxa'añ Masedoñ, es óknun ngu'ixtat jatugok kots njumbítut Masedoñ, es du'unuts miits mbaat xpyudúkudu es n'aknujxaduts Judee. ¹⁷ ¿Tii kyajts nduknibujtáku yajxon kots njuna'ñ nduna'añudsu tyaadu? ¿O mjuna'ndup xytyijy miidsuty ko hj ndukniwaabuts éxtumu ja'ayuty di'ibu uguyajt kajxkuyajtp? ¹⁸ Diosu du'un ñija'ap ko hj kyajts n'uguyaty ngajxkuyáty. ¹⁹ Mut ko Jesukristu, Diosu 'yU'unk, ja'a jya'a di'ibu Silvanu, Timotee esuts hj ngajxwa'xtup, ma Jesukristu winu xuu winu tiempu pyadsemy di'ibu oy es ni na'a di'ibu kyaj 'yóyuty. ²⁰ Pes ma yu'un

yajkuydyúñ tugekyu di'ibu Dios wyandak. Paaty ko n'awdajtum ja Dios njuna'anum "wa'an du'unaty" mut yu'ugyujxmu Jesukristu. ²¹ Diosu du'an di'ibu udsajtum tu xybyujtáku es tyam amumdu'uk jot n'ijtum ti'igyu mudu Kristu. ²² Tu xy'ijxwu'amum, mut ko tu tpujta'aky njodoty'ajtum ja Espírítu Santu éxtumu ijxwu'amum ko tay'ajtan di'ibu n'axajyá'anum.

²³ Diosu du'un ñija'ap wi'ixudsu njot nwinma'añ, es wa'ants yu'u xytyukkumudoy pun kyajts ngajxy tay'ajtan. Tyambaatnams nganejxy Korintu mut ko nga'ooja'andu es ngayajjotmaydyuktukya'andu. ²⁴ Pes kyajts uj nnujxa'añ es miits xywyindsun'áttudats ma yu mmubujkunaty; ja'a du'un sitay ndsejpyuts nbudukya'andu es xymyudáttut ni'igu jotkujk'ajtan esu xondakun, mut ko amumdu'uk jot xymyubuktu yu Nindsun'ajtum.

2

¹ Paadyuts uj njunañ es kyaj jatugok ngul'ixtat jotmaymyuat. ² Mut ko pun ujts miits nbujtáktup jotmaymyuat, ¿púnats uj nujx xyajxonda'aky?, pun kyaj miidsaty, di'ibuts tu nyajjotmay'ooktu. ³ Paaty nduknigajxtu tadu neky mut ko kyajts nnujxañ ma miits es nyajjotmay'ooktat, miidsaty di'ibuts xymyoodyup ja jotkujk'ajtan; mut ko junánats kots uj nxonda'aky, nidugekyuty miidsaty nandu'un mxonda'aktu. ⁴ Kots miits nduknigajxtu tadu neky, byeenudsu naty nnayjyáwuty amaymyuat jotmaymyuat, extu juuyuts. Kyaj nnija'ayudu es mjetmay'ooktat, ja'a du'un es xyjáwudut ko byeen jyantsymyujwiinaty ja tsojkun di'ibuts nmudajtypy mut miidsaty.

Ma'xun di'ibu tu pyekytyúñ

⁵ Ko nduknija'ayudu tadu ja'ay di'ibuts uj nugoo oj xyajmáxyajtajy, es waanu ni'igu miidsaty nidugekyu oj myajmáxyajtajyudu, ⁶ kyajts ni'igu nnaktyuydyuna'añ. Tu byeen yajtukumudoonu mut ko nidugekyu miidsaty tu xy'uxtijtu ma nnaymyúku. ⁷ Di'ibu mbátudup es xytyúndut, ja'a es xymya'xnut es xyajjotkujkudut, ja'a ko pun n'ak'yajjotmay'o'kum, tsojk nujx tkanakymyudúñ ja Dios. ⁸ Paaty nmunu'xtáktu es xytyuk'ixtat jatugoku mdsojkun di'ibu mmudajttup mut yu'u. ⁹ Es di'ibu nduknija'ayudu ma di'ibuts ngajx ja neky, ja'a du'un nnijawayaambyuts pun mbadúndup di'ibu oj n'anuumudu. ¹⁰ Pun mmuma'xtujktup miidsudyu tyadu ja'ay, nme'xypyuts uj nandu'un. Es pun nme'xypyuts tii, pun jam ti yajma'xa'añ, miits m'oy'ajtungyujxm ndúñats du'un Jesukristu wyinduuy. ¹¹ Du'un ndu'unum kadiibu xy'awindumbujkam ja mju'ugópk Satanás, ja'a ko byeen nnija'am ja 'yaxuk winma'añ.

*Paabl*u kyaj jyotkujk'áty jap Trouis

¹² N'awánudu nandu'un kots njajty ma Trouis kajpn esuts ngajxwa'xa'añ ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu ñimadyakypy, taa tu'uk kyaxe'ky ja nduunguts madsu Nindsun'ajtum naty tu dya'awa'atsy ja nnu'u ndu'ujuts. ¹³ Peru n'aa njótuts kyaj tpaty ja pyo'xtákn mut ko kyajts nbaty ja nmugu'uk'ajtum Titu. Paadyuts oj jap ndsooñ es oj nnejxy Masedoñ ñaaxóty.

*Krist*ukyujxm nmadákum

¹⁴ Per yajja'aygyudákp ja Dios, di'ibuts du'ñum nduk'oybyudseempy ti'igyu mut ja Kristu, es uatskyujxmuty ja Dios dyajnijáwuty ja Kristu jya'a, di'ibu du'un éxtum tu'uk di'ibu muk pa'akxu'kp es oymyaaty ñaspoja. ¹⁵ Du'un uudsaty éxtum ja pa'ak xu'kun di'ibu Jesukristu tyukwinjekypy ja Dios es 'yabojwa'xy, du'un extu ma di'ibáty nitsóktup es extu ma nandu'un di'ibáty tugoodyup. ¹⁶ Mudu di'ibáty tugoodyup, du'un uudsaty éxtum di'ibu tok xu'kp; per mudu di'ibáty nitsóktup, du'un uudsaty éxtum tu'ugu pa'ak xu'kun. ¿Es pún du'un mada'agup es ttúnudu tyadu tuunk? ¹⁷ Oytyim maadyuts nnejxy, ngajxwa'xypyuts ja Diosu 'yayuk. Per kyaj éxtum may 'yadu'utstu ttukganarattu éxtumu ajuuy ado'kpaty, amumdu'uk jot es ti'igyu mut ja Jesukristu ngajxwa'xyuts uj Dios windum.

3

Jembyu kajxy'átypyu

¹ Ko du'unu tyaadu nduknijáyudu, ¿ti mjúnándubu du'un xytyijy esuts nnayya-jmujpudsuma'añuty ku'umu, o nigutiky du'un nya'ixuduts ja neky mats ja'ayuty xya'ity kumay, o n'amdówdut miidsuty ja neky mats uj xya'ittu kumay?, éxtum ttundu na'aguty. ² Pes miidsudy du'un ku'um éxtumu tadu nekyu jaaybyéty ma yu njot nwinma'añuts, ja neky di'ibu mbaat tkajxy es dya'ayukwimbudsemy oytyim pánuty. ³ Miidsudy du'un mya'ixudup ko m'ijttup éxtum tu'ugu neky di'ibu Kristu jyaay ja'agyujxm di'ibuts nduun ma miidsuty. Tyadu neky kyaj jya'ayuty mut ja tintu, yu'u jya'ayuty ma m'aa mjótuty mut ja jiikypyu Diosu Jya'ajun.

⁴ Ndukma'awdajtupts ja Dios Kristukyujxm ko du'un m'ittu. ⁵ Mut ko uj, kyajts ti madakun nmudaty esuts oynu'unun ti ndúnuduts ja Diosu tyuunk, Diósuds du'un xymyepy ja madakun esuts ndúnut. ⁶ Pesu Diósuds du'un tu xmyo'oy ja muk'ajtun es ngajxwa'xyuts ma nidugekyu ja'ayuty yu jembyu kajxy'átypyu. Kyaj n'anuumudu ko koonum tkuydyúndut ja ja'ayuty yu jaaybyétyyu ana'amun, net ñitso'oktat. Kom kyaj ni pán mbaat tkuydyúñ tyadu ana'amun, paaty xy'o'kunwingajxum nidugekyu, per yu Diosu Jya'ajun xmyo'oyum ja jiky'ajtun.

⁷ Ja ana'amun di'ibu Moisés yajmooy es yajkuxjaay tsaagujxy, myiñ mut tu'ugu jajun, es kyaj ja israelitu ja'ayuty mbaat t'ijxtu ja Moisesu wyiin jyujp mut ko muk tye'xy, oyu tadu jajun tamu naty pyi'tstsondáknú waanaty. ⁸ Mut ko myiñ mut ja muj'ajtunu tadu ana'amun di'ibu 'yawa'anup ja o'kun ko kyaj yajkuydyúñ, waanu ni'igu ja muj'ajtun tu myiñ ko ja Espiritu Santu ja jiky'ajtun dyaky. ⁹ N'okjuna'anum ko muj'ajtun muut ja ana'amun oj tyuñ di'ibu ja o'kun 'yawa'anup ko ngakuydu'unum, jwaanu ni'igu muj'ajtun muut ja jembyu kajxy'átypyu ko xy'axájum ja Dios es oy nwa'umdu ja'a muut! ¹⁰ Ja muj'ajtun di'ibu tu'x ma ja wyiin jyujp ja Moisés, ni ti tkatsooty ko ndukma'ijxkijxyum mut ja myuj'ajtunu tyadu jembyu kajxy'átypyu. ¹¹ Es ja'a ko awaanup di'ibu muj'ajtun muut ijty, ¿wi'ix waanu ni'igu muj'ajtun tkamudátut di'ibu wu'ump winu xuu winu tiempu?

¹² Ja'agyujxm ko nnija'amú tyaadu, paaty ngajxwa'xum yajxon muk aa muk jot. ¹³ Kyaj nnaywyitwinguwijtsum éxtumu Moisés ñaywyitwinguwijtsu kudiibu ja israelitu ja'ayuty t'ixtat ja jajun di'ibu yungup es di'ibu kyaj jyeky. ¹⁴ Per ja israelitu ja'ayuty myudajttu yu jyot wyinma'añaty kubi'its ku'ook, es tyambaat kyaj tjaygyúkadu ko yu tadu jékyubu kajxy'átypyu tu'unajxpu naty, du'un éxtum ja Moisesu wyiin jyujpu jyajun, mut ko du'un yu'ujuty 'yity éxtum ja ja'ayu winguwunubun, di'ibu ni ti tka'ixtu. ¹⁵ Es du'añumu du'un tyambaat kyajpyum tjaygyúkadu ko tkajxtu ja Moisesu 'yana'amun. ¹⁶ Per yu wyinwun yajjuga'aktup ko tyi'igyudut mut ja Jesukristu. ¹⁷ Ja Nindsun'ajtum, Ja'ajun yu'u, es ma 'yity ja Nindsun'ajtum Jya'ajun, awa'atstúm ja ja'ay 'yittu. ¹⁸ Paaty di'ibáty nmudu'unum ja Jesukristu, kyaj nwinguwun'ajtum, ni ngamudajtum ja jot winma'añ kubi'its ku'ook, du'un udsajtum éxtum ja ijxnu wa'atspu di'ibu ñijajpy yajxon ja myuj'ajtunu Nindsun'ajtum, es nan mut yu'ugyujxmu tadu myuj'ajtun yu Nindsun'ajtum Jya'ajun xyajtugajts'adútsam waanu ni'igu pun wi'ix ja tiempu ñaxy.

4

¹ Paaty ni na'ats ngatsipke'exy, mut ko Diósuts tu xytyuknipeky mut ja pya'ayo'onu tyadu tuunk. ² Tuts n'axtijy di'ibu yajtuump ayu'udsyu, éxtumxyupts uj ti nduñ tsoydyu'un muut. Kyajts uj n'axta'ay wi'ixudsu ja'ay nwin'uandut, es kyajts uj nyajtugátsy ja Diosu 'yayuk; ja'a je'eyuts uj ngajxypy esu ja'ay tñijáwdut ja tuy'ajtun, es Dios wyinduuyuts du'un nduñ. ³ Es pun kyaj yajnijáwu ja oybyu ayuk di'ibu ngajxwa'xtuputs, pun yu'utsy 'yity éxtumu ja'ay wyiin jyujp ko ñaywyingujuuxyuty, yu'u du'un jya'a'ajttabu taadu di'ibáty tugoodyup. ⁴ Kyaj tmubaktu ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu, mut ko ja mujku'u di'ibu ya naxwiñ ana'amp, yu'u yajkujuundákup. Yu'u kyaj ña'ixyuty es

kyudu'x kyujájudut ja oybyu ayuku jyajun di'ibu ñimadyakypy ja myuj'ajtun Jesukristu, di'ibu dan ti'igyu éxtum Dios. ⁵ Kots ngajxwa'xy ja Diosu 'yayuk, kyajtsu du'un uj ku'am nnayajmujpudsuma'añuty. Di'ibu dan situy, ngajxwa'xypyuts oytyim maaty ko yu Jesukristu yu'u du'unu Nindsun'ajtam, es uj je'eyuts nnayajnade'xyuty éxtum miidsadyu mbudujkubu esu Kristu muj'yítut. ⁶ Du'unuts ngajxwa'xy mut ko Diosu du'un di'ibu junán: “Wa'an tjajy tte'xy ma ja koots'át”, yu'u du'un yajajpy yajte'xypy madsu njot nwinma'añ, es mudu tadu jajun mbaat n'ixy'átyuts tadu jaj tu'xun di'ibu ijtp ma yu Jesukristu wyiin jyujpun.

Jiky'ajtam mubujkungyujxm

⁷ Mut ko Diósudsu du'un tu xytyukmay'átyuts tadu oy'ajtun ma nnini'x, oydyu'unuty éxtum naxpotsytyu'tsun, du'un ya'ixut ko Dioskyujxm yu tadu muk'ajtan jyantsymyujwiin jyantsykyajaaty, es kyajts uj nja'ajaty. ⁸ Xyñimiimbuts ja ayo'on oytyim di'ibuty kanak peky, per kyajts ndsipke'exy; nmua'maybyáty nmujotmaybyátypyuts, per kyajts ndim'amutsk'aty; ⁹ jayajpajudijtputs, per kyajts nyajna'ixy; xyjayajkudaabuts, per kyajts xymyumada'aktu. ¹⁰ Pes oytyim maadyuts uj nnejxy, o'kun jajp'amuts uj n'ity éxtum Jesús o'kun jajp'am 'yijty. Ja'agyujxm udsuty du'un xyjaty es kyuxu'ugut oy ko 'yity ja Jesús ma nnini'xuts. ¹¹ O'kun jajp'amuts du'uñum n'ittu mut yu'agyujxm kots nmudunda ja Jesús es ñiguxu'ugut oy ko jyiky'aty yu Jesús ma nnini'xuts di'ibu oogur. ¹² Es du'unu du'un ja o'kun tyuñ ma udsuty, es ja jiky'ajtan tyuñ ma miidsuty.

¹³ Di'ibuts ngajxwa'xypy, yu'u du'un di'ibuts uj ku'am nmubejkyry, du'un éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtan: “Nmubujkuts, es paadyuts oj ngajxwa'xy.” ¹⁴ Nnija'abuts ko Dios di'ibu yajjikyryujk ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko naty tu 'yeeky, xya-jjikyryuka'anum udsajtam es xyajñajxa'anum ni'amuku ma yu'u 'yity. ¹⁵ Tugekyu di'ibuts tu xyjaty tu xykyubétyuts, ja'a du'un es xytyuk'oy'áttut miidsuty, es du'un ko may di'ibu 'yaxájudup ja Diosu kyunu'xun, nandu'un myáuty di'ibu 'yawdatándup ja Dios es tja'agyuda'aga'andu.

¹⁶ Paaty kyajts ndsipke'exy. Oyudsu nnini'x ngubajk jya'anuxunu, bom bómudsu n'anmaja'an myakta'aky. ¹⁷ Ja'a ko di'ibu n'ayo'om ya naxwiiñ, pojunu'u ñaxy es waanu yu'u; per xytyukpátum waanu muj ja muj'ajtan di'ibu miimp muj wiin kyajaa es ijtp winu xuu winu tiempu. ¹⁸ Mut ko kyaj nmuj'ijxum di'ibu ya'ijxp, ja'a du'un di'ibu kyaj ya'ixy; ja'a ko di'ibu n'ijxum, najxp yu'u, per di'ibu kyaj ya'ixy, winu xuu winu tiempu 'yity.

5

¹ Ja'a ko nnija'am ko pyudu'ugut ja wit tujk ma n'ijtam ya naxwiiñ, ja'a njuna'anum ja nnini'x'ajtam, xy'awijxum tsajpótm nidu'uk nidu'ugu wiinkpu nini'x di'ibu itup winu xuu winu tiempu. Diosu du'un xytyuknibujtáku mu tyadu wit tujk, kyaj yu'ujaty ja ja'ay. ² Ma n'akjiky'ajtam ya naxwiiñ, nmukxaj n'okxájum, ja'a ndsojkum es njiky'ajtam ma ja nnini'x'ajtam di'ibu nmudajtam tsajpótm, ³ du'un nujx nmudajtam yu nini'x, es kyaj dyu'unuty éxtam tu'ugu ja'ay niwa'ats uxwa'atspu. ⁴ Ko n'akjiky'ajtam ya mudu tyadu nini'x, nmukxaj n'okxájum mut ko kyaj n'ita'anum éxtam ja'ay di'ibu niwa'ats uxwa'ats, ja'a nmudata'anum ja nnini'x'ajtam tsajpótmudu, es du'un di'ibu o'ktup tugátstup mut ja di'ibu ni na'a kya'ooktut. ⁵ Esu Diosu du'un tu ttuknibujtaagu es du'un tyun jyátudut mut udsajtam, es xymyo'oyum ja Espíritu Santu es yajnijáwut ko xpyátum ja oy'ajtan di'ibu miimp.

⁶ Paaty ko du'un, du'uñum nmudajtam ja muk aa muk jot. Nnija'am ko maanum n'akjiky'ajtam ma tyadu nnini'x'ajtam, kyaj n'ijtam ma Dios. ⁷ Mubujkungyujxm njiky'ajtam ya naxwiiñ, es kyaj mut ko ti n'ijxum; ⁸ pes n'oktukmu'awdajtam, per ja'a ndsojkum es ndukpudsúmumu tyadu nini'x es jo'om n'ijtam ti'igyu mut ja Nindsun'ajtam. ⁹ Paaty jaayum ndsojkum es njiky'ajtam yajxon éxtam Nindsun'ajtam ttseky, oy nja'ijtambe ma tyadu nini'x, o ma yu Nindsun'ajtam tsajpótm. ¹⁰ Mut ko koonum nidugekyu nwinguwa'agaya'anum ja Jesukristu es tpayo'oyut ja nbojpu'ajtam,

es nidu'uk nidu'uk n'axájum éxtum xypyátum, éxtum ja oybyu o ja axuukpu di'ibu tu ndu'unum mā tu n'ijtam mudu tyadu nini'x.

Agujk'ajt jotkujk'ajtan yajnimadya'aky

¹¹ Mūt ko uudsuty ndsu'uk njáwuduts ja Nindsun'ajtam es nnijáwuts ja myay'ajt wyindsu'kun, paaty n'oktukmudjuts ja ja'ayuty nandu'un. Dios nija'ap wi'ixats ęj nmudúñ amumdu'uk jot, es ndsejpyuts es miidsuty nandu'un xyñijáwudut. ¹² Kyajts ęj ku'um nnayya'oybyudsemyuty mā miidsuty, ja'a du'un es miidsuty waanu mjotku-jk'áttut mūt ęjtskyujxm, es du'un mbaat xy'adsowdu tadu ja'ayuty di'ibu tyukmuj tyukpátudap di'ibu kuxu'kp nikujxm, es kyaj di'ibu ijtp mā ja'ay jyot wyinma'añ.

¹³ Pūn ja pūn jyuna'añ kots ęj nlókuty, ja'a du'un kots nmudúñ ja Dios; es pūn kyaj tyay'ajtanuty kots ęj nlókuty, ja'a du'un es xytyuk'oy'áttut miidsuty. ¹⁴ Ja'a kots ti nduñ, yu Jesukristu tsojkan xytyukmudjupts. Mūt ko nmudajtypyuts ja tų'ajtan ko yu'u 'ye'ky mūt yu'ugyujxm nidugekyu ja'ay, paaty nidugekyu ja'ay 'yittu o'kun patku'uy. ¹⁵ Jesukristu 'ye'ky mūt yu'ugyujxm ja ja'ayuty nidugekyu, es du'un kyaj nnakyjyiky'ajtam éxtumu ngu'um winma'añ'ajtam, ja'a du'un éxtum ttseky ja Jesukristu di'ibu oj xkyu'o'kum es oj jyikypyekey mūt udsajtamgyujxm. ¹⁶ Kyajts nnaky'ixy nnakutyúñ ni pūn éxtum pūnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap. Oy tųyap nbayo'oyuts ja Jesús éxtum pūnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap, kyajtsu du'un nnakutyúñ. ¹⁷ Esu du'un ko ja'ay tyi'igyu mūt yu Jesukristu, myudajtypy ja jembyu jyot wyinma'añ. Ta tyagooyñu ja tųyubu jyot wyinma'añ. Kyaj 'yok'ijnū éxtumu naty ijty, tim jemy tugekyu tu wyu'umnu.

¹⁸ Tyaadu tyiimpy tugekyu ja Dios, di'ibu ijty nmudsip'ajtam; per mūt ja'agyujxmu Kristu Dios xyajtugajtsam, es tyam nnaymyaayubu'ajtam mudu Dios, es tu xymyo'oyum ja tuunk es nyajmūtnaymyáyudut ja Dios majaty ja wiinkpudyu ja'ayuty nandu'un. ¹⁹ Paadyuts ęj ngajxwa'xy ko yu'ugyujxmu Jesukristu ja Dios dyajti'igyuya'añ mā yu'un ja naxwíñudu ja'ayuty es tjo'tsnut du'un ja pyojpu. Tyaadu du'un ja oybyu ayuk di'ibuts ngajxwa'xypy. Diósuts xymyooy esudsu du'un ndúnut. ²⁰ Udsudyu du'un ja Kristu kyudunaabyu, du'un éxtumxyubu Dios ku'um mdukmanu'xta'agudu miidsuty mūt uatskyujxm, nmunu'xtáktap mūt yu'ugyujxmu Jesukristu, katu xymyudsip'attu Dios, nik ni'igu axájudu ja ti'igyu'ajtan mūt yu'u di'ibu Jesukristu xymyo'oya'anam. ²¹ Oy ja Jesukristu ni na'a kyapojpūtuuñ, Dios tyukkubajt tyukkumadooju kruuzkujxm tugekyu udsajtam ja nbojpu'ajtam, es du'un oy nwu'umum mūt ja Dios mūt ko n'ijtam ti'igyu mūt ja Kristu.

6

¹ Es du'un éxtum udsajtam nmudu'unum ja Dios, n'amdoo nbujktsoodap es kadiibu nanugoobu xkyupáktut ja Diosu myay'ajtan. ² Ja'a ko du'un jyuna'añ ja Dios mā ja jyaabyajtan:

Kots ęj ja'ay nduunu ja may'ajtan, nmudoots mij m'aa myo'kn;

kots ęj ja'ay nyajnitse'eky, nbudujkats mij.

Pes jaygyúkudu. Tyamu du'un txuujuty mā Dios mduna'anxyuty ja may'ajtan, tyamu du'un txuujuty mā mbaat mnitse'eky.

³ Jiky'ajtpsts tų'ajtan muut, kadiibuts pūn nyajtu'udagóyut ja jyiky'ajtan es kadiibu pūn tkajxudít tmadyaagudítut axuuk di'ibuts ndiimpy. ⁴ Nik ni'iguts nya'ixa'añuty mā tugekyu oytyim tiity éxtumu Diosu myuduumbu, pūn tits ęj xyjajt xkyubajtp, kots nmudanu ja ayo'on jotmay ma'xtujkan muut, kots ti xkyu'ijtxu, kots muk tsaatsy ja jiky'ajtan nyajnaxy, ⁵ kots nyajwépy, kots nyajtsímý, kots nyajnibude'eky, kots nduñ muk, kots ngama'ay es kots nyajnaxy ja muk yuu. ⁶ Nya'ijxupts nandu'un mududsu njiky'ajtanu wa'atspu, mūt ja jaygyujkan, mūt ja tsojkan tuda'akypyu, mūt ja ma'xtujkan, mūt ja Espíritu Santu, ⁷ mūt ja ayuk di'ibu tų'ajtan es mūt ja Diosu myuk'ajtan. Du'un éxtum ja soldaadu di'ibu yajtiimpy ja 'yespaadu es dyajkutugoya'añ ja myudsip, es dyajtúñ ja di'ibu naydyukkuwánap ko ja myudsip yajkutugoya'añuty,

nandu'unuts ɛj nyajtuń ja tɛy'ajtuń es nyajkutugoya'ańuts ja axuk'ajtuń, es nyajtiimbyuts nandu'un ja tɛy'ajtuń esu ja'ay t'ixy'áttut ja Dios. ⁸ Na'aty nyajwindsu'uguts, es na'aty nyajmugajxtugóyuts; na'aty xyńi'o'o xyńiyáxudupts, es na'aty xyńimadyáktupts tsuj; na'aty xyajnajxtupts éxtum pi'tskajxpɛ, es na'aty xy'ijxtupts éxtum tɛy'ajtuń muutpɛ; ⁹ na'aty xy'ijxtupts éxtum di'ibɛ kyaj t'ixy'attu, es na'aty xyajnajxtupts éxtum wyin'ixyɛn; oyuts xy'ixtu je'eyuts nga'o'knɛ, per akjiky'ajtpnumts oy muk; yajtuɛdyuumbuts, per kyajts xytyim'ya'ooktu; ¹⁰ óyuts nmay ndajyuts, per du'ńumts njotkujk'áty; ayoo jottugeebyuts, per nyajjotkujk'ajtypyuts nimay; oyuts xy'ixtu ko kyajts tii nmudaty, per nmudajtypyuts tugekyu.

¹¹ Korintu mugu'uguty, tu nmugajxtu muk aa muk jot mut ko tats miits nduk'ixtu njot nwinma'ańuts. ¹² Ndsoktupts miidsuty mut winuts njot; miidsuty kyajtsu du'ń xytsyoktu nandu'un ɛj. ¹³ Nmunu'xtáktɛp éxtum tu'ugu u'unkteety tmugajxy ja 'yu'unguty, éxtum nmo'oydyu ja n'aa njótuts, nandu'un xymyo'oydyuduts miidsuty.

Udsajtum du'ń ja Diosu tsyunaaydyákn

¹⁴ Katu mnaymyúkudu mut ja ja'ayuty di'ibɛ kyaj tmabaktu Jesukristu, éxtumxyɛp muut m'ittu ja ja'ayuty ma tu'ugu kukapɛ. Ja'a ko du'ń mguxu'uktut éxtum ja yuubu di'ibɛ kyaj tyuknáxuty. ¿Tii mbaat ńaymyíkyuty ja oy'ajtuń mut ja axuk'ajtuń? ¿Tii mbaat nandu'un 'yity ja jajun mut ja koots'átu?, ¹⁵ o ¿wa'an mbaat ja Jesukristu tyi'igyú'áty mut ja ka'oybyu?, o ¿wi'ix mbaat ja di'ibɛ myúdiimpy ja Jesukristu tyi'igyú'áty mut ja di'ibɛ kyaj tmudúń ja Kristu? ¹⁶ Kyaj ni nu'ń kyatuknáxuty ja Diosu tyujk mudu agojwinnáx. Pes udsajtum du'ń ja Diosu tyujk, éxtum ja Dios jyunań ma yu jyaaybyajtuń:

Jiky'átupts es judítupts mut yu'ujuty.

Ujtsu du'ń xyDyios'áttɛp

es yu'udyudsu du'ń nja'ay'áttɛp.

¹⁷ Paaty nandu'un ja Dios t'anuumu jya'ayuty:

Tukpudsuumdu'uttu es katu mnaymyáyudu mut ja axuk ja'ayuty,

katu m'adu'utstu éxtum ja 'yaxuk winma'ań,

nétuts miits n'axájudut.

¹⁸ Ujts miits xytyeety'áttɛp,

es miidsuty n'u'unk'át n'una'k'áttɛp.

Du'ń jyuna'ań ja Dios di'ibɛ tugekyu muk'ajtuń myudajtypy.

7

Wi'ixu Korintu ja'ay jyodumbittu

¹ Mugu'ugítuty, ja'a ko Diosu du'ń xymuwandákum, paaty nnayya'ijtuń wa'ats ma yu di'ibɛ mbaat xya'axu'kum, du'ń éxtum nnini'xkyujxm es éxtum nandu'unu n'anmaja'an'ajtuń. N'oktu'unum wi'ix n'ijtuń wa'ats wa'ats ja'agyujxm ko Dios ndsu'kum.

² Aa'ajt jot'ajttuguts. Kyajts pún wi'ix nduń. Ni púnuts ngawin'uuń es ni púnuts ngayajnibaxutúkuts. ³ Kyaj du'ń n'anuumudu es miits ngajxpaattut, éxtum tu n'ok'anmaabyudu, miits m'ijttɛp njodoty nwinma'ańótyuts, ti'igyú n'ijtuń oy jiky es oy eeky. ⁴ Nugoots miits n'oktukm'awdajtuń es ndukjotkudákyptyuts miidsuty majátyuts n'ayoy, xondákyptyuts es byeenuts n'okjotkujk'ajnu.

⁵ Na'abuts njajty Masedońu, kyajts ni nu'ń ngape'xy, nik ni'iguts tu n'amaybyaaty njotmaybyaaty oytyim maaty. Ak tsip xidsoo yadsoo es tsu'kabuts jodoty winma'ańóty, ⁶ peru Dios, di'ibɛ yajjotkujkup ja maay tajpety, yu'uts xyajjotkujku ko jyajty ja Titu.

⁷ Kyaj jya'ayuty je'eyu mut ko jyajty, ja'a du'ń mut ko byeenu naty xyonda'aky mut miitskyujxmuty. Yu'uts xy'anmaay ko byeenuts miits xywyin'ixa'anduts, es xytyukmumadyákuts wi'ix miits xyńimay xyńidajtuts es mnayjyotmaydyúnudu mut ɛj. Mudu tyaaduts oj ni'igu nxonda'agyuts.

⁸ Oy ja jawyiimbū neky di'ibū nduknigajxtū oj myajmáy myajtájudū, kyajts tyam nnakyjyawū. Es pūn nja'ajuts jawyíñap kots njaygyujkū ko tadū neky myajjotmay'o'okūdu waanū, ⁹ tyam xondáknūpts, kyaj mut ko tū mjotmay'ooktū, ja'a dū'ūn mut ko tū tadū ayo'on jotmay dyajtūgátsy ja mwinma'añūty. Miidsūty myajnajx myajkūjxtū ja ayo'on jotmay éxtūm ja Dios t'oyjyawū esū dū'ūn kyaj miidsūty tii mjajtūdu axūuk ujtskyujxm. ¹⁰ Ja amay jotmay di'ibū miimp mā Dios, yū'u xyajjodūmbijtūm es xymyo'oyūm ja po'xtákn, es mut yū'u kyaj mbaat nūgoo nja'am. Perū tadū wiinkpū amay jotmay di'ibū naxwiíñudū jya'a'ajtypy, ja'a xytyukpátūm ja o'kūn.

¹¹ Miidsūty myajnajx myajkūjxtū ja amay jotmay éxtūm ja Dios t'oyjyawū. ¡Es ixtū tyamū net wi'ix tū 'yabūdsemy! Mdukjagyujkūdu tuda'aky yū tyaādū es xykyajxtū-dā'agūt di'ibū naty tū xytyundū, myajjotmā'tūdu es nandū'ūn myajtsū'kūdu, nētūts byeen xywyin'ixándūts miidsūty, es mdukkumūdoodū di'ibū naty tū ttuñ ja axūukpū. Es mā tūgekyū tyaādū, miits tū xya'íxūdu ko kyaj xymyūdattū ja pojpū mā tyaādū. Paadyū dū'ūn tū xytyukkumūdowdū. ¹² Mnija'adūp miits ko nduknigajxtū ja neky, kyaj ja'agyujxmūp nduknigajxtū di'ibū tuundūgooy es ni di'ibū yajmūdūgooy, ja'a dū'ūn es nduk'ixtū Dios windum ko byeenūts nnayjyotmaydyúñūty mut miidsūty. ¹³ Paaty mūdū tyaādū tūts miits xyajjotkujkūdu.

Per mūdū tyaādū di'ibūts tū n'axajū yū jotkujk'ajtūn, waanū ni'igūts tū nxonda'aky kots tū n'ixy ja Titū jyantsyjoytkujkūty; pes nidūgékyūty miidsūty tū xypyudákūdu xyajkujkūdu 'yāa jyot. ¹⁴ Kyajts n'anūguga'ajū mats n'anmaay ja Titū kots nnayjyáwūty jotkujk mut miidsūty. Es kom tūgekyū di'ibū tū n'anūmūdū miidsūty, tūy'ajtūnū'u, nandū'ūn pyūdseemy tūy'ajtūn di'ibūts tū n'anūmū ja Titū kots njotkujk'áty mut miitskyujxmūty. ¹⁵ Es yū'u waanū ni'igū mdsókūdu ko tjamyetsy wi'ix miits xymyūmūdoodū di'ibū yū'u mduknipūjkūdu es wi'ix xyajjajttáktū mut ja tuda'aky'át esū may'ajt windsū'kūn. ¹⁶ Ijt xoombūts ja'agyujxm kots kexy ka'pxy ndukmū'awdatū es xytyúndūt di'ibū Dios tsyejpy.

8

Oyjya'ay'ajtūn

¹ Tyam, mūgu'ugítūty, nduknijawūya'andū wi'ix ja Dios tū dya'íxyūty ja 'yoy'ajtūn majaty ja mūbūjkpūtyjk di'ibū naymyujkūdup Masedoñū. ² Oy tū dyajnāx dyajkūxtū ja ayo'on jantsy mūj wiin kajaabū, byeen jyantsyjoytkujk'aty'áttū. Oy jya'ayoop jyajot-tūgeebūdu, tū dyaktū ja naybyudūkū éxtūmxyūp myūkjā'ay'áttū. ³ Nduknija'adūpts miidsūty ko yū'ūjūty tū dyaktū naybyudūkū xonda'aky'āa xonda'akyjyót tūgekyū éxtūm tū tpaattū, o waanū ni'igū. ⁴ Pes extū xymyūnu'xtáktūts es dyáktū mā myiky ja naybyudūkū di'ibū yajtukpudákūdu ja Diosū jya'ayūty. ⁵ Waanū ni'igū dyajktū ja naybyudūkū kūdiinūm éxtūmts njawinmaay es dyáktū. Pes ñaygyūyajkūdu yū'ūjūty kū'ūm jawyiin mā yū Nindsūn'ajtūm, es net mā ūdsajtūm, dū'ūn éxtūmū Dios ttseky. ⁶ Paaty tūts n'anūmū ja Titū es t'ak'yajmujkta'ayūt mā miidsūdyū tyaādū tsojkūngyūjxmbū naybyudūkū di'ibū yū'u yajmujktsondák tūyūp. ⁷ Pes miidsūdyū dū'ūn mwa'kpuđ-sūmūdūp mā tūgekyū otyim tiity: mā yū mmūbūjkūn, mā xytyuk'ūxpkūta Dioskajxy, mā oyyjot xymyūdattū esū tsojkūn mut ūj. Es tyam, niwā'kpuđsūmūdū nandū'ūn mā tyaādū naybyudūkū tsojkūngyūjxmbū.

⁸ Mūdū tyaādū, kyajts jayam miits n'ana'amdū, yū'ūyū dū'ūn es xyñijáwūdūt wi'ix ja wiinkpūty nandū'ūn pyūdákūdu, net miits nandū'ūn xya'íxūdu ja mūj wiimbū mdsojkūnūty mā yū nmūmūbūjkpū'ajtūm. ⁹ Mut ko miits mnija'adūp ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū tsojkūn, myūdajt mūj wiin kyajaa ja mūj'ajtūn, per ñaybyūjtáku éxtūm tu'ugū ayoobū ja'ay mut ja'agyujxm ko xytsyojkūm es nbátūm ja jotkujk'ajtūn.

¹⁰ Ngajxypyūts dū'ūn éxtūmū kajxwíjūn di'ibū mdukjotkūdákūp. Junktū'ūy mut ja mdsojkūngyūjxm xyajtsondákūta jawyiin ja naybyudūkū xyajmúktū. ¹¹ Pes tyam, aktūdu di'ibū myajtsondákūta junktū'ūy extū xyajkugúxū. Mut ja dū'ūñūmbū tsojkūn di'ibū mmūdajttū, yaktū éxtūm ja Dios mmo'oyūdu. ¹² Mut ko pūn tu'ugū ja'ay yakaampy

ja windsu'kun ma Dios, Dios kyupejkyry nu'un je'eyu dyaka'añ, es kyaj t'amdoy di'ibu kyaj nmudajtum.

¹³ Kyaj uudsuty ndseky es miits mdugoy'ajtxudut ko ta xy'okpuduku ja wiinkputy, ja'a du'un es jyaa'atut ja ti'igyua'at. ¹⁴ Tyam miits mmudajttap mut di'ibu mbaat xpyudukudu di'ibaty tugoy'ajtxudap. Ko na'a yu'ujuty tmudattut di'ibu mbaat mdukpudukudu, mmo'oyudap miidsuty ko naty nandu'un mdugoy'ajtxudu, es du'un jyauty ja ti'igyua'at. ¹⁵ Extum jyuna'añ ja Diosu jyabyajtum: "Di'ibu pyujtak jajrudu'k may, kyaj oj ni'igu tmudattu; es di'ibu jajrudu'k waanu, kyaj oj tyugoy'ajtxuty."

Titu esu jyamyuduty

¹⁶ Nja'aygyudakypudsu Dios ko trujtaky yu amay jotmay Titu jyodoty wyinma'añoty, éxtumts uj nmujotmaybyaty miidsuty. ¹⁷ Mut ko yu Titu kyupujk di'ibuts n'anmaay, es kom yu'u ku'am byeen mnijotmay'oogudu, tyam nu'x mgu'ixa'anudu mut ja kyua'umdsojkan.

¹⁸ Ti'igyua mut ja Titu ngéxyuts jatu'ugu nmugu'uk'ajtum di'ibu byeen yajmadya'aky'aty majaty ja mubujkputujk ñaymyukudu, mut yu'ugyujxm ko jyantsy'oyuty ja tyuunk ma ja oybyu ayuk yajpaduñ. ¹⁹ Es kyaj yu'udyu tyadu, nandu'un mut ko majaty ja mubujkputujk ñaymyukudu yajwin'ijxyu tyadu nmugu'uk'ajtum di'ibu jadijtp mut uudsuty, es nbudukudut ma nyajmujkumu tyadu naybyuduku di'ibu yam nduundupts, es du'un yajwindsu'ugut ja Nindsun'ajtum es ya'ixut ko nbudukya'anam nixim niyam. ²⁰ Ndsoktupts es kadiibuts ni pan xyñi'oo xyñiyaaxudut mut yu'ugyujxmu tyadu naybyuduku di'ibuts nyajmijkyry, ²¹ ndunaambyuts éxtum pyadyuty, kyaj jye'eyuty Nindsun'ajtum windum, nandu'unu du'un mayja'ayoty.

²² Paadyuts jatu'ugu nmugu'uk'ajtum ngexy nandu'un mut yu'u, di'ibuts ta xytyuk'ixy ja tsojkan kanak nax, es tyam waanu ni'igu mut ko mdukma'awdatudu miidsuty. ²³ Pan ja pan dyajtyy ja Titu ti tyuunk'ajtyry, anuumudu ko ujtsu nmudios mudumbu es xykyudanuts, es tyuñ mut uj es du'un xytyuk'oy'attut miidsuty. O pan yajtumdupts ja wiinkpa nmugu'uk'ajtum ko ti tyuunk'ajttap, anuumudu ko yu'ujuty kyugajxy'atttu majaty ja mubujkputujk ñaymyukudu es twindsu'ugudu Jesukristu. ²⁴ Ya'ixudu ko xyjantsytsyoktu yu tyadu kugajxyuty, es du'un xytyuknijawudut tugekyu yu nmumubujkpu'ajtum majaty ja mubujkputujk ñaymyukudu, wi'ix miidsuty ja tsojkan xymudattu es nandu'un miits xya'ixudut ko tyu'ajtumuty tugekyu tyadu oybyu di'ibuts uj ta nmadya'aktu mut miitskyujxmuty.

9

Naybyuduku myiky

¹ Ja naybyuduku di'ibu miits mmo'oyandap tsojkungyujxm ja nmumubujkpu'ajtum jam Jerusalén, kyaj tyimtsékyuty es nduknijayudut, ² mut ko nnija'abuts yu m'oyjyoty. Byeenumts ngumaydyu di'ibaty ijttap Masedoñu ñaaxoty, ko miidsuty, Akayu ja'ayuty, m'awix mjajp'ijxtap xpyudukya'andu extu junktu'uyup, es mayu Masedoñu ja'ayuty byeen ttukxonda'aktu miidsadyu m'oyjyoty. ³ Paadyuts ngexy tyadu nmugu'uk'ajtum kadiibuts n'anuguga'aduts mut ja di'ibu ta miitskyujxmuty nnimadya'agyuts oy. Ja'a njuna'anam es mjantsyñayjyujp'ixudut éxtumts ta njuna'añ. ⁴ Es pan xymyutnajtupts nidu'uguty ja Masedoñu ja'ay es nbaaduduts miits ma kyaj xy'awix xyujp'ixtu, taadu xymyo'oyupts ja tsoydyu'un madsu naty miits byeen ta ndukma'awdatu; ja'a du'un kadiibuts ndimjuna'anut ko miidsadyu du'un mdsoydyu'un'ajttap. ⁵ Paatykyujxmuts uj nwinmaay ko tyadu nmugu'uk'ajtum nu'x mgu'ixudu jawyiin es mbudukudut xyajka'pxtut ja naybyuduku di'ibu miits mwandaktu junktu'uyup es xyaktut; es du'un ja naybyuduku di'ibu miits mya'awijxtap, du'un ya'ixy ko tsojkungyujxm yaj'yaky es kyaj éxtumts uj pan ndukkuwanu.

⁶ Mjamyatstup ko di'ibu nip waanu, nan waanu dyajpude'eky ja pyujta'aky; es ja di'ibu nip kajaa, nan may dyajpude'eky ja pyujta'aky. ⁷ Nidu'uk nidu'uguty miits xyaktut

ja mbudujkun éxtum naty tū xytyukniwinmáyuđu, kyaj majtsk aa majtsk jot es kyaj agwánubū, mut ko Dios tsyejpy ko ti yaj'yáky xonda'aky'aa xonda'akyjyót. ⁸ Dios mbaat miidsaty mduk'amūgunu'xuty tūgekyū oytyim tiity es dū'un kyaj ti mdūgoy'ajtxudat, extū mbaat miits waanū ni'igū xypyudákudū ja di'ibáty tūgoy'ajtxudap. ⁹ Dū'un éxtum jyūna'añ ja Diosū jyaaybyajtū:

Ja oyjya'aybyū majtsk adu'umgū'u tmo'oy ja ayoobū ja'ayuty;
es ni na'a Dios kyaja'aydyūgo'oyxyudat ja 'yoyjya'ay'ajtū.

¹⁰ Dios, di'ibū yajkyry ja tūamt di'ibū yajnīp yajkojp es di'ibū yajkyry ja je'xy peky, mgunu'xa'anxudap ja mbūjta'agyuty di'ibū naty mnip mgojtap, es miits ja pūjta'aky may xypyaattat, es myūj myáyat ja oy'ajtū di'ibū mduundap. ¹¹ Dū'un miits xymyudáttat tūgekyū ja namyudunū es xymyo'oydyut mūj may pūnuty tii tūgoy'ajtxudap. Es di'ibū miits myajktap mut ūjtskyūjxm oybyudsūmaamp, mut ko ja nmūgu'uktajk'ajtūm tja'aygyūda'aktū ja Dios ko miits xykyaxtū ja pudujkun. ¹² Mut ko yajpudákū ja nmūgu'uk'ajtūm, kyaj jye'eyuty ti oynū'unūn nmo'oyūm di'ibū tūgoy'ajtxap, ja'a dū'un es nandū'unū ja'ay mūj wiin kajaabū tja'aygyūda'aktū ja Dios. ¹³ Yū'ūjuty 'yawdáttap ja Dios, pes mādū tyādū naybyudákū mduk'ijxtap ko miits xykyuydyundū ja oybyū ayuk di'ibū Jesukristū űimadyakypy, nandū'un yū'ūjuty myay'at wyindsū'ūgudap ja Dios mut ja oyjyotkyūjxmbū ja naybyudákū di'ibū miits mduk'nigajxtap yū'ūjuty, ¹⁴ es 'yamdow pyūjtsōwdap ja Dios mut miitskyūjxmuty mut winū jyot, mut ko Dios mūj wiin kajaā tū kyuni'xyuty mut miitskyūjxmuty. ¹⁵ Yajja'aygyūda'aky ja Dios mut ko tū xyjantsykyunu'xūm mūj wiin kajaā, di'ibū kyaj mbaat nnasja'am.

10

Paablu kyutujkun ko 'yapostulū'aty

¹ Ma tyādū neky, ūj Paablu, n'amdoo nbūjktsoodap mut ja yuunk'ajt naxypy'ajtūn es ja Jesukristū tsyojkun, oy jam naaguty miidsaty di'ibū jūnāndap ko muk ayuk nduk'nigajxtū neky'am, per yuunk náxypyūts n'ity ko miits nmūgajxy wiin jājp. ² N'amdeepy nbūjtseebyūts ja may'ajtūn, ko miits nūjx ngu'ixtū, kadiibū miits xytyuk'agwánudū es awā'an nmūgajxtū pūnuty xyñi'u'unūdubuts es jyūna'andū esuts ti nduñ mut ko ūj n'ity éxtūm pūnuty myūdajttap ja naxwīñudū winma'añ, pes nnayjya'abuts es muk aa muk jot nmūgajxudats yū'ūjuty. ³ Tūy'ajtūn ko ja'ay ūdsuty, per kyajyūm ūdsuty ndsiptūñ éxtūm ja ja'ay pūnuty ja naxwīñudū winma'añ ja'a'ajtudap. ⁴ Yū soldaadū di'ibū yā naxwīñ, yū'u yajtuundap ja espaadū mā tsyiptundū; per ūdsuty, kyaj ūdsadyū tyaadū nyajtūndū, nyajkutūgeebūts ja axuk'ajtūn. Diósuts xymyoodyap di'ibuts mūut nyajtu'adīkyū tyādū axuk'ajtūn es nyajkutūgōdyūts di'ibū mūjku'u tyiimpū. ⁵ Nyajtūgeebūts oydyi'ibū winma'añ di'ibū ya'adijkyry es ya'ixy'átū ja Dios. Tūgekyū winma'añuty ndukmūdjūpts es tmūdōwdat ja Kristū. ⁶ Ko miits xykyuydyuunda'aydyut, net sitūy n'awīxyūts es ndukkumūdōwdat di'ibáty kyaj tkuydyundū.

⁷ Katū miidsaty yū'ūyū xy'ixtū wingūjxpyū. Pūn ja pūn nidū'uguty űayjyáwudū ko yū'u Jesukristū jya'ay'átyuty, pūktū kwentū ko ūjtsū dū'un nandū'unū Jesukristū jya'ayuty. ⁸ Oyūts ūj njatukmūj njatukpaadū ja kutujkun di'ibuts nmūdajtyry, kyajts nduktsoydyūñ; pes ja'agyūjxm ja Nindsūn'ajtūmts tū xymyo'oy yū kutujkun es myūj wiin kyajaat ja mmūbūjkonuty es kyaj esuts miits nyajkutūgōdyūts. ⁹ Kyajtsū dū'un ūj miits n'adsū'ūgyū'a'andū mūdūdsū nneky, ¹⁰ éxtūm naak jyūna'andū: "Tyādū Paablu nekykyūjxyū dū'un je'eyū xymyūgajxūm muk, per ko mut nnaywyinguwa'kūm, yuunk náxypyū es ni ti tkatsooty ja 'yayuk." ¹¹ Per di'ibū dūn jūnāndap pyūktūbū kwentū ko nandū'un éxtūmts winmuk jotmuk nmūgajxy māts nnijayū kots jagam n'ity, nandū'un dsū dū'un winmuk jotmuk ngajxtū kots mūut kū'ūm awingūjk nnaybyaadudat.

¹² Kyajts nnaydyukmū'ijxkijxyūya'añudyū tadū di'ibū kū'ūm naygyūmaayūp. Nūgoo yū'ūjuty lyokū'attu ko kū'ūm űayyajkijxyūbudū o ko űay'ijxkijxyūbudū nixim niyam. ¹³ Ūj, kyajts nmūjyūya'añ nbaadūya'añ mut ja di'ibuts kyaj xypyaaty. Diosū dū'un di'ibū pyūjtákyry yū ndsibā'anūts māts nduñ, es jambaadūts xymyooy esuts ndūnūts mā

miidsuty. ¹⁴ Paaty kyajts ndukpudsemy yu ndsiba'anuts, éxtumxyupts kyaj n'ityñum tũyup mut miidsuty. Újtsu du'un jayup'ajtp ndukninujxtu miidsuty ja oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypy ja Jesukristu. ¹⁵ Kyajts ndukmaj ndukpaadu ja tuunk di'ibu wiinkpũty tu ttundu, éxtumxyupts uj nja'ajuty. Nik ni'iguts n'awixy ko myuj wiin kyajaat ja mmubajkunuty, es mbaat n'aktũnuts ni'igu ma miidsuty, ¹⁶ es nandu'un n'awanut ja oybyu ayuk waanu jagam ma Korintu, ma kyajnum ja oybyu ayuk yajkajxwa'xy, es du'un kudiiibu pũn jyuna'anut ko uj yu'uts ndukmajpudsamaampy di'ibu wiink ja'ay tu ttundu.

¹⁷ Extum jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtan: "Pũn ja pũn ti ttukxonda'aky, wa'an ttukxonda'aky di'ibu Dios tu ttuñ." ¹⁸ Tyaadu xytyuk'ijxum ko kyaj ti tsooty ja di'ibu naymyujpũjtakur ku'am; di'ibu situy tuump ko yu Dios jyuna'anut ko oy di'ibu ndu'unum.

11

Paablu es di'ibu nũgoobu ñaydyjũdu apóstulaty

¹ Tundu may'ajtan, muma'xtujktuguts mats nũgoo ngu'aw ngugajxu.

² N'amu'ajtsy'ajttuups uj miidsuty Dioskyujxm. Miidsuty, Korintu ja'ayuty di'ibaty tu xy'axájũdu Kristu, du'un miidsuty éxtum tu'ugu kixyudo'oxy di'ibu tu yajni'adsóy, es ujtsu du'un éxtum ja u'unkteety di'ibu pátur es n'ijx'it ngwentu'áttut extu nguyákut wa'ats ja'ayun ma Jesukristu, éxtum jyawu xyña'ay'áttu. ³ Per du'un éxtum ja ka'oybyu mut ja axuk winma'añ twin'u'ũñ ja Eevu, tsu'kupts uj ko miits nũjx nandu'un mnayyákudu es myajwin'ũndut es xyajtugátstut ja oybyu mwinma'añ di'ibu naty mmudajttur ma Jesukristu. ⁴ Pes kyaj mdsipka'axtu miidsuty ko mnimĩnudu naak es tkajxwa'xtu es miits x'axájũdut jatu'ugu yajniitsókpu, es kyaj yu'adyu Jesús di'ibuts uj ngajxwa'xypy; o ko ttsóktut es miits xy'axájũdut ja wiinkpu ja'ajun di'ibu kyaj yu'adyu Espiritu Santu di'ibu tu xy'axájũdu; o miits xy'axájũdut ja wiinkpu xprũkun, es kyaj jya'adyu oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypy ja Jesukristu di'ibuts uj miits tu n'awanudu. ⁵ Pes ni wi'ix tsoots ngawe'emy ux'am mudu tadu andákrũty di'ibaty nay'andijũdup apóstulakópkuty. ⁶ Oyuts uj nyajtijy ko kyajts njaty ja uw kajx, kyajts ja'ijty xyjatugoy'ajtxuty ja wijy'ajtan, du'un éxtum tu nduk'ixtu kanak nax di'ibuts tu nduñ.

⁷ ¿Tii wa'an nduundu axuuk ko n'awa'anudu ja Diosu 'yayuk ko ni nu'un oj mgat-sobátxudu? ¿Es tii, paadyudsu du'un xy'uxtijtu es du'un miidsuty muj mbaadudut?

⁸ Ngupũkuts ja pudũkun di'ibuts xymyoodyu ja mubajkrũty di'ibu naymyujkũdup ma wiink kajpnuty, esuts miits nmudũndut. Tyaadu du'un tpaty éxtumxyupts yu'ujuty nme'tsyuts. ⁹ Es óyuts oj ti xytyugoy'ajtxu, ni tu'uguts miits nga'adsijpy. Ja nmũgu'uk'ajtam di'ibu ijttur Masedoñ, yu'uts xymyoodyu di'ibudsu naty xytyugoy'ajtxur. Kyajnumts uj miidsuty ti n'amdoy esuts xypyudúkudut, es ni na'ats miits nga'amdówdut di'ibuts uj nyajtugoy'ajtypy. ¹⁰ N'anũmudu du'un mut ja tyu'ajtanu Kristu, es ni pũn majatyu ñaxwĩnudu Akayu xykyapũkut yu nxondákunuts. ¹¹ ¿Es tii, mut kots du'un njuna'añ, mjunándur xytyijy ko kyaj ndsoktu miidsuty? ¿Diosu du'un ñija'ap kots miits njantsytsyoktu byeen!

¹² Per n'akkajxwa'xupts ja Diosu 'yayuk nan nandu'ũñ, es du'unu tadu di'ibu nay'andijũdup apóstulaty ni wi'ix tsoo tkapaattut wi'ix jyuna'andut ko yu'u tmũdunda Dios éxtum ujun. ¹³ Tim tũy'ajtan ko tadu ja'ayuty kyaj yu'ujuty ja Jesukristu 'yapóstulu. Andakp yu'u es je'eyu t'anũmudu ja ja'ayuty ko yu'u 'yapóstulu'átudu Jesukristu. ¹⁴ Kyaj muk yajjãwut ko du'un 'yadu'utstu, pes ku'am ja mujku'ugópk Satanás ñayyajtũgátsyuty es ñayyajkuxe'egyuty éxtum tu'ugu Dios ja 'yanklus. ¹⁵ Paaty kyaj muk yajjãwu ko yu Satanasu myũduumbuty nandu'un ñayyajtũgátsudu es ñayyajkuxu'ugudu éxtumu Dios mũduumbuty. Per óknũm ja Dios tyukkumũdowa'añuty éxtum ñitũkuty.

Wi'ixu Paablu 'yayo'ombaaty

¹⁶ Jatugok n'ak'anũmudu ko kyaj mjuna'andut kots uj nlókuty; per pũn du'unuts xy'ixtu, na'ijxtuguts es mĩnuts n'okkajxy éxtum tu'ugu loku, esuts uj nandu'un waanu

nmuj nbaadut. ¹⁷ Kyajts ja yamu du'un njuna'añu tyaadu mut ja Nindsun'ajtum kyutujkun, ja'a du'un xya''adútsputts ja nloku'átuts mats nmuj nbaadu. ¹⁸ Ja'a ko ta may di'ibu nayjya'adup muj kujxm, mínuts uj nandu'un n'oknayjyáwuty muj kujxm. ¹⁹ Mut ko miidsuty nugoo m'okkuwiyaty'ajnúdu, mmuma'xtujktup ja lokutujkuty. ²⁰ Pes miidsuty myajnajx myajkujxtup ko yu taaduty m'ana'amudu es xymyudúndut, o ko mwin'uunudu, o ko mmaadsudu o extu ko mwimbojtsu'ugudu. ²¹ Oyuts ja'ijty njatsoydyúñ kots du'un njuna'añ, jbyeenuts uj ndim'ya''ayow ndim'ya''ama'aduty esuts du'un n'adu'udsut!

Per pun wi'ix ja wiink muk aa muk jot ñayjyáwuty es ñaymyujpajta'agyuty, mínuts uj nandu'un n'oknayjyáwuty, óyuts uj du'un n'uy ngajxy éxtum tu'ugu loku.

²² ¿Tii du'un jyuna'andu ko 'yebreeja'ayuty yu'adyu? Nandu'unuts uj n'ebreeja'ayuty. ¿Tii du'un jyuna'andu ko yu'ujuty 'yisraelituja'ayudyu di'ibu Dios wyin'ijxu? Nandu'unuts uj n'israelituja'ayuty. ¿Tii du'un ñayñigajxudu ko yu'u Abraan tyuump'át 'yaats'átudu? Pes ujsu du'un nandu'un xytyuump'ajt xy'aats'ajtp ja Abraan.

²³ ¿Janándup ko tmududu ja Jesukristu? Ujtsu du'un situy ni'igu nmudúñuts ja Jesukristu. Oyuts du'un n'uy ngajxy lokun, tuts nduñ waanu ni'igu kudiinam yu'ujuty. Tuts xypyujta'aktu pujxndugóty kanak ok kudiinam yu'ujuty, es tuts n'ity o'kun jujp'ám kanak ok. ²⁴ Muxoxk ókuts ja israelítuty tu xymyo'oydyu ja i'px majmóxk majtáxk ku'u ja naywyoru. ²⁵ Tuguk ókuts tu nyajkepywyépy, tugókuts nyajtsaga'tsy, tuguk ókuts tu njakíñ mut ja barku madsu naty njudity, tuk xuu tuk úxuts ngunaanudijty mejyññikujxy.

²⁶ Tuts kanak ok nnu'uyo'oy ndu'uyo'oy. Tuts n'ity o'kun jujp'ám, mujnjóty, ma yu ma'tspaty, mats xyñ'u'dán xytyu'udánudu, ma nm'u'israelitu ja'ayuty, ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty, nu'aay tu'aay, kajpnóty, jikymyejyñóty, es ma yu ja'ayuty di'ibu nay'andíjudup mubujkputujkuty. ²⁷ Tuts njantsytyúñ mut ja amay jotmay. Kanak ókuts tu nyajnáxy ja tsuu ni ngama'ayuts. Tuts n'ayulaty es tuts nyajnáxy ja tuudsu, es tuts nyajnáxy ja xux, es waanuts ja nwit nnijam.

²⁸ Taanumu wiingátypyu waanu may di'ibuts xytyuunkmeepy, ja'a ko bom bómuts nmujotmaybyaaty nidugekyu púnuty 'yaxájudup ja Jesús éxtumu Kristu. ²⁹ Ko pún 'yity ya''ayow ya''ama'at, nandu'unuts n'ity ya''ayow ya''ama'at; es pun ja pún ñayyajpekykya'ayuty, ujs maay tajp es njot'ambékyuts mut ja di'ibu myugu'uk yajpekykya'apy. ³⁰ Pun du'ñumts n'akmuj n'akpaadu, akmuj akpaadupts mudu tyaaduty es nya'ixuduts ja nya''ama'at'ajtanuts. ³¹ Yu Nindsun'ajtum Jesukristu Tyety, yu nDios Teety'ajtum di'ibu pákup ja may'ajt windsu'kun winu xuu winu tiempu, yu'u ñija'ap kots ngajxy ja tuy'ajtan. ³² Kots n'ijty Damasku, ja gobernador di'ibu naty myudiimpy ja rey Aretus, yu'u pyujták ja tujk aa kwentu'ajtpaty ma tadu kajpn, esuts xymyatsánduts es xyajnjxánduts tsimy; ³³ per xkyutuyñajxtuts ja mubujkputujk katsyoty ma ja kajpn nabotsu vyentanu, es du'unuts xkyamajtstu.

12

Yajmunujx ja Paablu tsajpótm

¹ Oy ni tits ngaganaraty kots nnaymyujkumáyuty, koonumts tyam ndukmumadya'aky ja ijmá'tun es di'ibuts uj Nindsun'ajtum tu xytyuk'ixy. ² Majmajkts jumujtup nyajmunejxyuts jam tsajpótm. Kyajts nnijawu pun ojtsudsu du'un muduts nnini'x ngubajk, o yu'uyudsu n'anmuja'an. Dios ñija'ap. ³ Per di'ibuts uj situy tuy'ajtan nnijawu (pun ojtsudsu du'un muduts nnini'x ngubajkuts o kyaj, ñija'abu Dios) ⁴ ko jam tsajpótmnts nmudooy di'ibu kyaj pún tmwinma'añbyaaty o ñigutikyuty yajnjigajxut. ⁵ Mbaaduts uj njamuj njapaadu mudu tyaadu, per kyajtsu du'un nduna'añ; mujpaadupts mut éxtumts nya''ayow nya''ama'aduty. ⁶ Kooxyupts uj nmujyua'añ nbaaduya'añ, kyajxyubu taadu lyokuwinnma'añuty; óxyxyubu du'un kots nmuj nbaadu, yu'uts nmadyakypy di'ibu tuy'ajtan.

⁷ Nugoo 'yokmuj'ajnu di'ibuts n'ijx. Paadyu Dios dyajkutíky es ja mujku'ugórk, ja Satanás, xya''ayówut mut tu'ugu pujkun mukpu kudiibuts uj nnaybyujta'agudut muj kujxm. ⁸ Tuguk ókuts nja'amdooy njabujktsooy ja Nindsun'ajtum esxyupts

xytyukniwa'adsyü tyadu püjkun. ⁹ Per yu'u xy'adsooyuts: "Yu nmay'ajtanuts yu'u mdukmamadä'agudabu tadu püjkun. Ko mij mya'ayow mya'ama'aduty, ya'ijxp ko üjtsu dü'un di'ibu mmooyur ja müjaa." Es mut kots dü'un xy'anmaay ja Nindsun'ajtam, mbaaduts ndukmüj ndukpaadu kots nya'ayow nya'ama'aduty, mut ko dü'un ya'ixy ja Jesukristu myuk'ajtan. ¹⁰ Paaty jotkujkuts nnayjyáwuty óyuts nya'ayow nya'ama'aduty, óyuts xyjani'o'o xyjaniyáxubuduts, óyuts xyjapajudijtrudu, es óyuts xya'ayówduts mut ja ayo'on jotmay mut yu'ugyüxmü Jesukristu. Mut ko óyuts njaya'ayow'ajt njaya'ama'at'ajtrü, Jesukristuts xymyüjaameepy.

Paablü tmamay tmudajy ja mübüjkrütüjk di'ibu Korintu

¹¹ Nügoots tü nlokü'aty kodsü dü'un tü nnaymyüjprüjta'agyuty, per miidsüdyü dü'un tü xytyuktundu agwanü. Mut ko miidsüdyü dü'un tü mjapaadudu xyajmüjprüdsümuduts, pes pün miits m'ijxkijxyudubu tadu di'ibu 'yandijtup apóstulü kópkaty mut üj, m'ixtup ko ni wi'ix tsoo yu'üjuty waanu oy tmüdundü ja Dios es küdiinum üj. ¹² Pes kots n'ijty mut miidsuty, nya'ijxuts kots njantsy'apóstuluty, ja'a ko mut ja ma'xtujkúnuts nduüñ kanak naxü ijxwü'umün, müj'ajtan es di'ibu ja'ay dü'üñ müüt wyü'umüdyä'aydyü. ¹³ Dü'üñmüts üj miits nbudüjküdü éxtümüts nbudüjküdü ja mübüjkrütüjk di'ibu wiink tsoo naymyüjküdüp; di'ibu dü'un tu'uk müüt tyügatsy, ja'a dü'un mut ko miits kyaj ti pudüjkun xmyoodyü. Dü'un xy'oknama'xtüt pün tü nmüdügoydyü mut ko kyaj tü n'amdowdü.

¹⁴ Tyámüts njüj'ixy es nüjx ngu'ixa'andü myüdügük okpü, es kyaj n'adsipa'andü. Kyajts nbajüdüty di'ibu miits nmüdüajt mjaygyajtrü, miidsüdyü dü'n kü'üm n'ux-taaydyur; pes yu u'unkteedyuty yu'a dü'n pátüdüp t'uxta'aydyüt es t'ixtudu 'yu'unk 'yüna'küty, es kyaj yu'üjuty ja u'unk üna'k di'ibu 'yixtup ja tyaak tyeedyuty. ¹⁵ Mut tu'ugü oyjyot nyajtünuduts tügekyü di'ibüts nmüdüajtypy, es mut tügékyüts ja nmüjaa nbudüküdüt miidsuty. ¿Tii xytsyojktüpts miidsuty waanu pün nduk'ijxup miidsuty ko njantsytsyoktü byeen?

¹⁶ Ni na'a ti tü nga'amdowdü müdüdsü ngu'üm gastü, oy jyadü'ünuty, taa di'ibu jünándup: "Tyadu Paablü byeen pye'typyuty es tü xylyokü'ijxüm, es oytyim wi'ixuty tüü yu'u dyajprüdsémy ja meñ es tgestü'aty." ¹⁷ ¿Per wi'ix tsoots tü nyajprüdsémy ja mmeñ? ¿Tii mut ja di'ibüts ngajx éxtümüdsü ngudünaabyü? ¹⁸ Kots nduknipejky ja Titu es nüjx mgu'ixüdü, ngejxyüts yu'u mut jatü'ugü nmügu'uk'ajtam. ¿Tii yajprüdsümüdü mä miidsuty oynü'ününü gyanaratyü? Kyaj, ¿küdü? Nmüdüajttüpts ti'igyü jot winmä'añ. Ti'igyüts oytyiity ndundü.

¹⁹ ¿Tii mjünándup miidsuty ko müdü tyadu neky, ja'ats ndiimpy es nnayyajwü'ü-ma'añdyüts yajxón mut miidsü? ¿Kyaj dyü'ünuty! Di'ibüts tü nmadyä'aky, dü'ünüts njüna'añ éxtümü Jesukristu kyudünaabyü es Dios testiigü. Mügu'ugítuty, tügekyü di'ibüts ndiimpy, ja'a dü'un es xyajmüjwiin xyajkajaajüdü ja mmübüjkünuty. ²⁰ Mut ko njä'abüts ko nüjx ngu'ixtü, wa'anü da nga'okpátüüt éxtümüts üj ndséky, es nandü'ün miidsuty kyajts xypyaattüt éxtümüts miits xyjapaada'andü. Njüjpra'abüts ko kyüxü'ügüt ja tsip, nayñi'o'o nayñiyáxük, akü, joramayü, pi'ts üy pi'ts kajxy, naybyat'ijx nayjyü-nak'ijxün, müj patün. ²¹ Jüjpra'apts kots nüjx ngu'ixtü, yu nDiósüts xytyukjáwüpts di'ibüts üj ndsoydyü'un'átup, es kots miits nimay nnijü'üy nniya'axtüt ko miits tü mbekytyundü es kyajnum xmyastu'uttü ja axük'ajtan, ja mü'induunk es ja ka'oybyü winmä'añ di'ibu mbaduundup.

13

Kajxwüjün esü kajxpo'xün

¹ Tyadu dü'un ja myüdügük okpü ngu'ixa'andü. Pün jaa di'ibu ü'ünün tyuda'aga'añ, koonüm tsyékyuty majtsk o tügüük di'ibu ñikajxpáttup, éxtüm jyüna'añ ja Diosu jyaabyajtan. ² Ko ja myümajtsk okpü ngu'ixtü, ndukjagyüjküdüts di'ibu naty pekytyuundup, es tyam n'aktukjagyüküdüts yu'üjuty esü wiinkpüty. Kots n'akninüjxtüt

jatugok, kyajts nnakyñima'xtut, ³ es du'un nduk'íxtut ko ujts ngudunaapy ja Jesukristu. Pes jaygyúkudu ko yu Jesukristu, kyaj yu'u ya''ayow ya''ama'aduty, muk'ajtunu du'un situy myudajtypy di'ibu yajtiimpy ma miidsuty. ⁴ Tuy'ajtunu'u ko 'ye'ky kruuzkujxm éxtumu ya''ayow ya''ama'atpün, per tyam jiky'ajtp mut ja Diosu myuk'ajtun. Es nandu'unuts uj n'ity ya''ayow ya''ama'at es ti'igyü mut ja Kristu njiky'áttudats, es Dios myuk'ajtungyujxmuts miits nbudákudat.

⁵ Naywyinma'añ'ixudu miidsuty ku'um, es xy'íxtut pün mmubujktap ja Jesukristu. ¿Tii kyaj xypyaktu kwentu ko Jesukristu 'yity ma miidsuty pün mjantsymyubujktap? ⁶ Ndukma'awdajtupts es miits xyñijáwudat kots uj nmadún ja Nindsun'ajtam. ⁷ Kajxtákrpts es mjiky'áttut yajxon. Kyaj yu'ujaty esuts uj miits xyajwu'umdat oy, ja'a du'un es oy m'íttut mudu Dios, oy jyakuxe'eky kyaj 'yóyaty di'ibats nduun ngajx ma miidsuty. ⁸ Kyajts mbaat ndsiptún mut ja tuy'ajtun, yu'udsu du'un je'eyu mbaat nduñ ja tuy'ajtun. ⁹ Xondákrpts ko miits m'oy'at mmuk'attu, óyuts uj nya''ayow nya''ama'aduty; es akkajxtákrpts es m'íttut éxtumu Dios tseky. ¹⁰ Paaty maanum ngaku'ixtu, nja'ayuts ma tyadu neky es miits mnayjyujwijtsumbítudat ku'umuty, es kyaj jyatyimtsékyuty es uj miits ndukkumadówdat kots uj nnujxut; mut ko ja Nindsun'ajtamts tu xymyo'oy yu kutujkun es myuj wiin kyajaat ja mmubujkunuty, es kyaj esuts miits nyajkutugódyut.

¹¹ Mugu'ugítaty, mats ngajxtaayñ, ndukmadsojktap es mjiky'áttut agujk jotkujk. Uxta'aydyu di'ibu myajwu'umudap wa'ats ma ja mjiky'ajtun. Nayyajjotkujkudu es jyiky'attu ti'igyü agujk jotkujk. Pün mduundubu du'un, netu Dios, di'ibu yajkyu ja tsojkun esu agujk'ajt jotkujk'ajtun, 'yítat ma miidsuty. ¹² Naymyats naymunánudu nixim niyam Jesukristakyujxm. ¹³ MayDiósuk du'un jyuna'andu nidugekyu nmumubujkra'ajtam.

¹⁴ Wa'anu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es ja Dios mmo'oyudu tsojokun esu Espíritu Santu mmüt'ítudu nidugekyu miidsuty.

Neky Di'ibu Paablu Tyuknigajxta Ja Galasyu Ja'ayuty

¹ Ɔj Paablu, 'yapóstulu Jesukristu, es kyaj mut yu'ugyujxmuty ja naxwíñudu ja'ayudyu kyutujkun, es nan ni tu'ugudsu ja'ay tu xykyapujta'aky, yu'uts xyryujtáktu ja Jesukristu ku'am esu Dios Teety di'ibu Kristu yajjikyryujk. ² Ɔj mut nidugekyu yu nmugu'uk'ajtam di'ibu yam ijttap mut uj, nduknigáxtudsu tyadu neky ja mubujkputujk di'ibáty naymyujkudap Galasyu. ³ Wa'anu nDios Teety'ajtam esu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan, ⁴ ja Jesukristu di'ibu nayyajku éxtamu windsu'kun es xyajpojpunitugo'oyum es kudiibu nbadu'unum ja axuk'ajtan di'ibu ya naxwiiñ, es mudu tyadu Jesukristu tkuyduuñ di'ibu Dios Teety tsoyk es ttúnat. ⁵ Pes n'ok'awdajtam ja Dios di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unuty.

Kyaj ma wiink oybyu ayuk

⁶ Mugu'ugítaty, du'añuts xyajwu'umu ko jantsy tim tsojk miits xymyastu'uttu ja Dios, di'ibu mwin'ijxudu es xy'axájut ja Kristu ñitsokun, es tyam mbanujxándap ja wiinkpu di'ibu tyijtap oybyu ayuk. ⁷ Per kyaj ti wiinkpu oybyu ayuk. Di'ibu dun situy tim tuj'ajtan, tam naagudyu ja'ay di'ibu mwin'uanánudap mut ko tsojktap dyajtagatsa'andu ja oybyu ayuk di'ibu Kristu ñimadyakypy. ⁸ Per pun ja pun mduk'uxpákuudu wiinkpu uxpujkan es kudiinum ja oybyu ayuk di'ibats miits tu nduk'uxpáktu, wa'an yajkajxpéky winu xuu winu tiempu, oy tyim'ujtsuty, o tu'ugu anklus di'ibu miimp tsajpótm. ⁹ Nnikajxpejtypyuts jatugok. Pun ja pun mduk'uxpákuudu wiinkpu uxpujkan es kudiinum ja oybyu ayuk di'ibu tu xy'axájudu, wa'an yajkajxpéky winu xuu winu tiempu.

¹⁰ Es kots du'un njuna'añ, ¿tii mjunaamp xytyijy kots du'un njuna'añ, ja'a du'un esuts ja ja'ayuty xy'oy'ixut? Kyaju du'un. Ndsejpyuts je'eyu esudsu Dios xy'oy'ixut. Kooxyupts uj ndseky nwa'uma'añ yajxon mut ja ja'ayuty, kyajxyupts uj nmuduñ ja Kristu.

Paablu tyuku apóstulu

¹¹ Mugu'ugítaty, jaygyúkuudu miidsuty, ja oybyu ayuk di'ibu tu nduk'uxpáktu, kyaj yu'ujuty ja ja'ayudyu wyinma'añ. ¹² Kyaju ja'ayuts xytyukmumadyaky es ni tu'ugu ya'uxpujkrpu xykyatukni'ijxu, ku'umu Jesukristu xytyuknija'ajuts.

¹³ Tu xymyadowdu wi'ixuts uj njiky'ajty tuuyup kots uj ijty nbaduñ ja israelítaty ja kyostumbru, es wi'ixuts uj ijty njantsypyajudity ja di'ibu pyanujxtap ja Kristu es nyajkutugoyáñuts. ¹⁴ Ɔjts ijty waanu ni'igu nbadimpy ja israelítadyu 'yuxpujkan kudiinums ja nmuduknaxuty, ni'igu ijty nbaduñuts di'ibu ja 'yaptujk jaayum tyuundu. ¹⁵ Peru Dios tuudsu naty xywyin'ixy madsu naty kyajnum nmiñ nja'tyuts. Pes mut ja myaj'ajtungyujxm xywyooyuts esuts nmudúnat, ¹⁶ esuts xytyuk'ijxy xytyuknija'ajuts ja 'yU'unk, esuts uj ngajxwa'xut ja 'yU'unk jya'a ma di'ibu kyaj 'yisraelítaty. Pes kyajts uj n'amdooy ja kajxwíjun mut ni pun. ¹⁷ Es ni ngapatujkuts Jerusalén esuts pun xya'uxpákuuduts di'ibu naty apóstulu'ajttap ma naty uj kyajnum, nik ni'iguts oj nnejxy ma ja Araabyu muj it, es óknams njumbijty jatugok ma Damasku kajpn.

¹⁸ Extu ko ñajxy tuguk jumujt, nétuts oj nnejxy Jerusalén es ngu'ijxyuts ja Peedru. Es majmókk xuuts nwe'emy jap mut yu'u. ¹⁹ Es kyajts jam n'ijxy ja wiinkpu apóstulu, yu'uyuts n'ijx ja Santya'agu, ja Nindsun'ajtam myuga'ax. ²⁰ Nmudajtypyuts ja tuj'ajtan ko di'ibu n'anmaaydyup, yu'u du'un ja tuj'ajtan. Ñija'ap ja Dios ko kyajts n'anda'aky.

²¹ Oknams nnejxy ma yu Siryu ñax esu Silisyu ñax. ²² Kyajts xy'ixy'ajttu panuty myubujktap ja Kristu jam Judeeu, ²³ je'eyu situy tmudoo juna'andu: "Ja di'ibu tuuyup xyryajudijtam, tyam jyudity tkajxwa'xy nandu'un ko Jesús yu'ujuty ja Kristu di'ibu Dios kyajx es xyajnitso'oga'anum." ²⁴ Es t'awdattu Dios mut ujtskyujxm.

2

Apóstaluty tkupuktā ja Paablā

¹ Ko ņajxy majmajkts jumajt, nnejxyuts jatugok Jerusalén mut ja Bernabee, es nmūne-jxyuts ja Titū. ² Nnejxyuts jap mut ko Diósudsū naty tū xymyo'oy ja winmā'añ esuts jap nnūjxut. Jáputs nnaymyujkūdu mut púnudyū mūbūjkrūtūjk ņīgopk'ajttap, es nduk-mūmadyákyuts ak ja'ajuty wi'ixuts ngajxwa'xy ja oybyū ayuk majaty kyaj 'yisraelítuty. Dū'unuts nduūñ kudiibū tyugóyut di'ibudsū naty tū nduñ es ndiimpyñamts. ³ Per oy ja Titū jyayū'udyū grieeģū ja'ay, kyaj amūjaa t'anmaaydyū es yajtsúkūt waanū mā yū yedyujk'ajtūn*. ⁴ Jam ja ja'ay naaguty di'ibū tūjkūdu es jyūnandū mut ja andakūngyūjxm ko yū'ujuty tpanūjxtū Kristū. Yū'ujuty je'eyū myndū ijxū'k ijxtákrū wi'ix ti yajtūñ ko n'ijtam awa'adstūm yū'ūgyūjxmū Kristū. Tadu ja'ayuty xyja'anūmūyánuts es agwanū nbadu'unūm ja ana'amūn. ⁵ Per ūdsuty kyajts ngupūjktū tādū xprūjkn, ni je'eyū tuk pojūn, es dū'un ja tūy'ajtūn di'ibū yajpátp mā ja oybyū ayuk wyū'amūt mā miidsuty.

⁶ Kyajts xymyoodyū jembyū kajxwíjūn ja ja'ay di'ibuty kuxū'ktūp ko ņīgopk'ajttap mā ja mūbūjkrūtūjkuty. Kyajts ūj nduñū kwentū pūn pūn yū'ujuty, ja'a ko Dios kyaj tpayo'oy wingū'ūy agū'ūy éxtūm ņayyajkūxe'egyuty. ⁷ Kyajts ūj wiink kajxwíjūn xymyoodyū, yū'ujuty ko Diósudsū naty tū xytyuknipeky ja tuunk esuts ngajxwa'xut ja oybyū ayuk mā di'ibū kyaj 'yisraelítuty, dū'un éxtūm ttuknipejky ja Peedrū ja tuunk mā ja israelítuty. ⁸ Es dū'un éxtūm ja Dios tkejxy ja Peedrū éxtūmū apóstalū mā yū israelítuty, nandū'unuts ūj xykyejxy éxtūmū apóstalū mā di'ibū kyaj 'yisraelítuty.

⁹ Paaty ja Santya'agū, Peedrū es ja Fwank, di'ibū naty ijttap éxtūm tnigopk'attu ja mūbūjkrūtūjkuty, tmūwinmā'añbyáttū kots Diosū naty tū xymyo'oyū tyādū tuunk, es xykyūmajtsyuts ūj esū Bernabee. Dū'un ttuundū tyāadū éxtūm naymyayūkyūjxm, es dū'unuts nnayyaji'igyūdu esuts ūdsuty ndúndūt mā di'ibū kyaj 'yisraelítuty, es yū'ujuty 'yaktúndūt mā yū israelítuty. ¹⁰ Je'eyuts xy'amdoo xyryūjktsoodū es dū'ūñamts nbudákūduť ja ayoobūjktuty di'ibū ijttap Judeeū, di'ibūts ni'igū ndunaampy.

Paablā twingugajxū ja Peedrū

¹¹ Es ko Peedrū oj ņejxy Antyokiū kajpnóty, ojts n'oooy mayjya'ayóty, ja'a ko wa'ats yajnijáwū ko pyekytyuūñ. ¹² Ja'a ko jawyiin tmūtkaaydyū di'ibū kyaj 'yisraelítuty, extū ko naaguty jyajttū ja israelítuty di'ibū tso'ondū mā Santya'agū; net oga'an tmastuty ja Peedrū kyáyūt mut di'ibū kyaj 'yisraelítuty, mut ko ttsū'kū éxtūm jyūnā'andū ja israelítuty. ¹³ Es ko yū'u t'ijxtū ja wiingátypyū israelitū di'ibū nandū'un ja Kristū pyanūjxtūp, ta tpaduundū ja Peedrū 'yaxuk winmā'añ, es extū Bernabee pyadu'udūjku nandū'un. ¹⁴ Per kots n'ijxy ko kyaj dyajtu'uyo'oydyū éxtūm ja oybyū ayuk, nétuts n'anmaay ja Peedrū mayjya'ayóty: “Mij m'israelitū, es kyaj xykyuydyūñ ja israelítudyū kyostumbrū, pes, ģti ko xytyukkuwánadū ja di'ibū kyaj 'yisraelítuty es tkuydyúnūt ja israelítudyū kyostumbrū?”

Di'ibáty oy wū'amdūp mut ja Dios

¹⁵ Ūdsajtūm apóstalū'ajttūm, israelitū ja'ayuty ūdsajtūm mut ko jap nmaxu'un'k'ajttūm, es kyaj ūdsajtūm nya'andíjūm pekyjya'ay éxtūm di'ibū kyaj 'yisraelítuty, ¹⁶ niija'am ko kyaj pūn oy wye'emy mut ja Dios mut ko tpadūñ ja Moisesū 'yana'amūn, yū'ūyū di'ibū myūbejkyry ja Kristū. Paaty ūdsajtūm nandū'un nmūbūjkūm ja Kristū éxtūmū nYajnitsokpū'ajttūm es oy nwū'amūm mut ja Dios, es kyaj mut ko nguydyū'unūm ja Moisesū 'yana'amūn, mut ko ni pūn oy kyawe'emy mut ja Dios ko tpadūñ ja Moisesū 'yana'amūn.

¹⁷ Pūn n'ijxtā'ayūm wi'ix oy nwū'amūm mut ja Dios mut ja Kristūkyūjxm, nya'ijxūm ko nbojprūja'ay'ajttūm, dū'un éxtūmū di'ibū kyaj 'yisraelítuty. ģTi yū'u 'yandijpy ko Kristū xyajpekytyū'unūmū? ģNi wi'ix tsool! ¹⁸ Pes pūn tyam nya'o'oyūpts di'ibūts tū n'okjijtrū, pes nya'ijxūpts kots ūj tū waanū nduundūgóy. ¹⁹ Mut ko kyajts ūj ja ana'amūn

* 2:3 Ix Lukūš 1:59.

n'okpaduunnu, du'un tpaaty éxtumts uj tu n'o'knu, du'unuts uj njiky'aty éxtumu Diosu myuduumba, ²⁰ es mut ko Kristu ñayyajku windsu'kun mut ujtskyujxm jam kruuzkujxm, mbaat njuna'anum ko du'un éxtumxyupts tu n'eeky kruuzkujxm mut ja'a. Paaty kyaj 'yok'ujts'ajnu di'ibu jiky'ajtp madsu nnini'x, yu'u dun ja Kristu di'ibu jiky'ajtp ma ujun, es tyam nya'ixyudyuts ko njiky'atyuts nmudúñuts ja Kristu éxtumdsu n'Yajnutsókrü, mut ko yu'uts xytsyojk es ñayyajku windsu'kun mut ujtskyujxm. ²¹ Kyajts n'uxtijy ja may'ajtan di'ibu Dios tyiimpy ujtskyujxm, pes kooxyup mbaadu ja'ay 'yokwe'emy oy mut ja Dios ana'amungyujxm, kyajxyup jyatyimnigutíkyuty es ja Kristu 'yeekyxyup.

3

Ana'amun esu mubujkun

¹ ¡Ay Galasya ja'ayuty! Nügoo mdimkujuun'aty'ajnadu miidsuty. ¿Pün tu mni-banaxudu? Tuts kexy ka'pxy ngajxwa'xy miits mwinduuyuty éxtumu Jesukristu oj kyruuzpéty, du'un éxtum ku'amxyup x'ijxtu.

² Anmaagyuts, ¿tu xy'axájudu miidsuty ja Diosu Jya'ajun mut ko tu xykyuydyundu ja Moisesu 'yana'amun, o mut ko tu xymyubaktu di'ibu tu xymyudowdu? ³ ¡Mjantsykyujuunadyu du'un! Ja'a ko tu mdsonda'aktu mut ja Espiritu Santu, ¿wi'ix tyamu net xyajkuguxuya'andu mudu mgu'am winma'añuty? ⁴ ¿Tii ni nu'un tu mgatu'unxudu éxtum tugekyu tu mjátudu mut ko tu xy'axaju Jesukristu? Uj junaambuts ko tu mdu'unxudu oynu'unun. ⁵ Pes yaj'yo'oydyu mwinma'añ. Ko Dios mmo'oyudu yu Jya'ajun es ttuñ ja muj'ajtan ma miidsuty, ¿ti paadyu du'un ttuñ mut ko miidsuty tu xykyuydyundu ja Moisesu 'yana'amun? Kyaj dyu'unuty, du'un ttuñ mut ko miits xy'axájudu ja Jesukristu éxtumu Yajnutsókrü.

⁶ Tim du'un jyajty éxtumu n'aptujk'ajtum Abraan, pes ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Abraan myubujk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mut ja Dios.” ⁷ Esu tyaadu yu'u xytyuknija'am yajxon ko di'ibaty myubujktup ja Dios, yu'u du'un tyuump'ajt 'yaats'ajttup ja Abraan. ⁸ Jékyp ja Diosu jyaaybyajtun nigajx ko Dios oy wyu'amut mut ja ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty ko myubúkudu, es ja Abraan ya'awa'anu ja oybyu ayuk ko Dios 'yanmaayu: “Mut mijtskyujxm ngunu'xupts nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty.” ⁹ Púnuty ja Dios myubujktup, ja'a Dios kunu'xánudup mudu Abraan, di'ibu nandu'un mubujk.

¹⁰ Di'ibu jiky'atándup éxtum ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ, ja'a 'yawijxtup ja Diosu tyudyu'unun, mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Kajxpéky 'yítut di'ibu kyaj tugekyu tugekyu tkuydyúñ di'ibu ijtp kujayu ma yu ana'amun.” ¹¹ Ja Diosu jyaaybyajtun xytyuknija'am yajxon ko kyaj ni pün oy kyawe'emy mut ja Dios ko tpadúñ ja ana'amun. Mut ko Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Di'ibu myubujkungyujxm oy wu'amp mut ja Diosu, yu'u du'un jiky'átup.” ¹² Per ja ana'amun kyaj ti tmadya'aky ko Dios nmubujkum; di'ibu sitay junaamp ja Diosu jyaaybyajtun, yu'u tyaadu: “Di'ibu pyadiimpy tugekyu éxtum yu ana'amun jyuna'añ, tadu du'ambu jiky'átup winu xuu winu tiempu.”

¹³ Kristu yajnajx ja tudyu'unun di'ibu udsajtum oj xyjapátum, es du'un xyajnutsókum ma ja tudyu'unun di'ibu pákup nidugekyu di'ibu kyaj tkuydyúñ ja ana'amun, mut ko Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Di'ibu o'kp kuday ma tu'ugu kepy, Diosu du'un tu kyajxpékyuty.” ¹⁴ Es du'un ko yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty t'axájudu ja Jesukristu éxtumu Yajnutsókrü, Dios kunu'xudup éxtum jékyp wyandaky ja Abraan. Es du'un ko nmubujkum ja Kristu, n'axájum ja Espiritu Santu di'ibu Dios wyandak.

Ana'amun esu wandakun

¹⁵ Mugu'ugítuty, min n'ok'yajtu'unum éxtumu ijxpajtun di'ibu udsajtum nidugekyu tu n'ijxum oynu'unun ma njiky'ajtan'ajtum. Ko tu'ugu ja'ay dyajti'igyudu 'yayuk o ttuñ ja kajxy'átypyu es tfirmaraty yajxon, ni pün mbaat tkapuwitsy es ni mbaat tkayajmúju. ¹⁶ Nandu'unu du'un ja Dios tmooy ja wyandakun ja Abraan es ja tyuump 'yaats. Ja Diosu jyaaybyajtun kyaj jyuna'añ: “Yu mduump m'aadsuty”, éxtumxyup jyuna'añ may

ja Abraanū tyuump 'yaadsuty. Byeen yajxon jyna'añ: “Yu mduump m'aats”, di'ibu 'yandijpy je'eyu tu'uk. Yu'u dun 'yandijpy ja Kristu. ¹⁷ Dios tu'ugu kajxy'átypyu ttuun mut ja Abraan, es óknūm ja Moisesu 'yana'amun oj myiñ taxk mugo'px ja'i'px majk jūmajt. Paaty kyaj mbaat ja ana'amun dyajwe'emy éxtum kyaj t'oktuunnat di'ibu Dios wyandak mut ja Abraan. ¹⁸ Kooxyur udsajtum ja Dios xymyo'oya'anum ja kuma'añ mut yu'ugyujxm ko nguydyu'unam ja Moisesu 'yana'amun, kyajxyur wandakungyujxm nyajmo'oyum ja kuma'añ. Per ja Dios wyandak ja Abraan ko tmo'oya'añ nadu'ũu ja kuma'añ.

¹⁹ Pes, ¿wi'ixu dun tyuñ ja Moisesu 'yana'amun? Dios yajk es dya'ixyuty di'ibu du'un ja pojru. Tadu ana'amun yu'u jatunán je'eyu extu ko myiñut ja Abraan tyuump 'yaats di'ibu yajwandak. Dios myooy ja ánkłusadyu tadu ana'amun, es tmo'oyudu Moisés éxtumu Diosu kyudunaabyu mā naxwĩndu ja'ay. ²⁰ Per ko Dios ja wandakun dyajwe'emy mut ja Abraan, ku'um twandaky, kyaj jyatyimtsékyuty ja kudunaabyu es yajkajxnáxut wi'ixu Dios jyna'añ.

Di'ibu tyiimpy ja Moisesu 'yana'amun

²¹ Pes, ¿wi'ix njuna'anum? ¿Tii ja ana'amun yajtugajtsypy ja Diosu wyandakun? ¡Ni wi'ix tsoo mbaat! Kooxyur ja Moisesu 'yana'amun t'ok'yaky ja jiky'ajtum, ja'axyur je'eyu ja ja'ay wyu'umdu oy mut ja Dios Moisés 'yana'amungyujxm. ²² Ja Diosu jyaabyajtan myadyakypu ko nidugekyu yu naxwĩndu ja'ayuty tu myumada'agudu ja pojru, es du'un yu'uyuty di'ibu 'yaxájudur ja Kristu éxtumu Yajnitsókrū, 'yaxájudur di'ibu Dios wyandak.

²³ Ja ana'amun yu'u du'un éxtum ja pujndujk kwentu'ajtru ko oj xymudajtum ni'agajy extu ko Kristu myiñ, es ko Kristu myiñ, taanum oj xynasmajtsam ko n'axájum éxtumu Yajnitsókrū. ²⁴ O mbaat njuna'anum ko yu ana'amun du'un éxtumu u'unk'i-jxru, xykywentu'ajtum yajxon extu ko Kristu myiñ es nwa'umut oy mut ja Dios mubujkungyujxm. ²⁵ Per kom tu Kristu myiñ es tu n'axájum éxtumu Yajnitsókrū, tadu u'unk'ijxru, ja'a njuna'anum ja ana'amun, kyaj xy'ok'ana'amunu.

²⁶ Mut ko miidsuty tu xy'axájudu ja Kristu, m'ijttur ti'igyu mudu Kristu es ja Dios mbujtákur éxtumu 'yu'unguty, ²⁷ mut ko nidugekyu udsajtum di'ibáty tu nñubajtum es n'ijtam ti'igyu mudu Kristu, du'un yu'u maat n'ijtam éxtumxyur tu'ugu wit di'ibu nduktujkam. ²⁸ Dios kyaj t'ijxkijxyu punu du'un israelitu o punu du'un kyaj, punu du'un tuumbu o punu du'un windsun, punu du'un yedyujk o punu du'un toxytyujk, ja'a ko ti'igyu miidsuty éxtumu ja'ay tu'ukru ja'agyujxm ko ti'igyu mut ja Kristu Jesús m'ittu. ²⁹ Es pun miits m'ijttur ti'igyu mudu Kristu, du'un miidsuty éxtumu Abraanū tyuump 'yaats es m'axájudur di'ibu Dios tyukmūwandak ja Abraan.

4

¹ N'ak'anuumyaampy jatu'ugu ijxrajtum: N'okpujtákum ko ja ja'ayu 'yu'unk mut-skátyñum di'ibu ja kuma'añ 'yaxajyaampy, oy ja kuma'añ tugekyu tjaja'a'ajtta'aya'añ di'ibu tyeety myudajtypy, du'un ja'a éxtumu tuumbun. ² Ja u'unkteety myudajtypy ja u'unk'ijxru di'ibu kywentu'ajttur ja 'yu'unk, extu ko tpaadut ja timpu mā ja tyeety tu ttuknibujtaagu. ³ Du'un nandu'un udsajtum di'ibu xy'u'unk'ajtum ja Dios: ko ijty nmutsk'ajtum, ja'a njuna'anum mā kyajnam myiñ ja Jesús, koonum nmamudo'om éxtum xy'ana'amun ja di'ibu xykywentu'ajtum, ja'a njuna'anum ja Moisesu 'yana'amun. ⁴ Per ko tu tpaaty ja timpu di'ibu Dios tu ttuknibujtaagu, net ja Dios tkejxy ja 'yU'unk Jesús, tu'ugu toxytyujk yajmiin yajjajtu, es jyiky'ajty Moisesu 'yana'amun patku'uy, ⁵ es du'un kyaj xykyu'um'ajtum tadu ana'amun. Es ko n'axájum ja Jesús éxtumu Yajnitsókrū, tu tpaaty ja timpu mā Dios xy'axájum éxtumu 'yu'unk.

⁶ Es paadyu Dios tu tpujta'aky ja 'yU'ungu Jya'ajun njodoty'ajtum nwinma'año-ty'ajtum mā jyna'añ: “Tatitu'unk.” ⁷ Es du'un kyaj mnaky'ítut éxtumu tuumbun, tyam ja Dios m'u'unk'ajtudur; es ja'agyujxm ko m'u'unk'átudu, m'axájudur ja kuma'añ di'ibu Dios mmo'oyánudur.

Paablu tmumay tmudajy ja Gálatas mubujkputujk

⁸ Ko naty kyaj xy'ixy'attu ja Dios, mmuduundu ja di'ibu kyaj yu'udyu Dios. ⁹ Per tyam, ja'a ko xy'ixy'attu Dios, o ni'igu oy njuna'anam, Dios m'axájudap éxtumu 'yu'unk, ¿wi'ix xymyudundu jatugok di'ibu kyaj ti wya'añ es ya'ama'at? ¿Ti mdsoktup jatugok es yu'u xymyudúndut éxtumu tuumbu juybyun? ¹⁰ Mmujtuundap ja xuu, ja po'o es ja jumujt. ¹¹ Jotmaymyuduts mut ko wa'anxyp tu tyugoy ja nduunguts ma miidsuty.

¹² Mugu'ugítuty, nmunu'xtáktup es mjiky'átut éxtum xy'íxyuts uj njiky'aty, ja'a ko tuts njumbity éxtum miidsuty. Kyajts ja yam miits xymyupkytyúnduts. ¹³ Pes yajxon xyjamyátstut miidsuty ko tim jawyiin nduk'uxpajktu ja oybyu ayuk, ja'a kots uj jam n'ijty miits muut mut kots nba'ambejty. ¹⁴ Es oy xyja'ayo'on'ajttu ja nba'amuts kots xypya'am'ijxtu, uj ku'umts nnikajxpey ko kyajts oj xy'uxtijtu, ni'iguts xy'axájudu ja n'uxpajkunuts es xy'axájuduts jantsy tsuj éxtumxyp tu'ugu Diosu 'yanklas o éxtumxubu Jesukristu ku'um. ¹⁵ ¿Wi'ix ko tu xy'uxtijtu yu n'uxpajkunuts tyam? Tuumyp nugoots xyjantsypya'ayoodu, ko extu mjajuudánda ja mwiinuty es xyjanamo'oyánduts. ¹⁶ ¿Wi'ix kots tyam xy'íxtuts miits éxtumu mmudsipun, mut je'eyu ko tu ndukm-madya'aktu ja tuj'ajtun?

¹⁷ Di'ibu mdukmádjudup miidsuty es xypadúndut ja israelítudyu 'yana'amun, kyaj ttundu es miits xytyuk'oy'áttut, ja'a tyuundap esuts miits xy'uxtijtaduts, ja'a tyuundap es miits xy'axájudut yu'ujuty éxtum yu'ujuty je'eyu xymyutnaymyaayubu'áttu. ¹⁸ Byeen 'yóyuty ko du'ñum ndu'unumu kwentu ja wiingátypu; per je'eyu ko amumdu'uk jot muut, kyaj yu'uyuty kots miits muut n'ittu. ¹⁹ Nitítuty, tyámuts jatugok n'ayoy mut miits éxtum ko ja u'unктаak dyajmín dyajja'ty ja 'yu'unk. Du'unuts n'ayoy extu koonumts n'ixy ko Kristu jyiky'aty ma miidsu mjot mwinma'añuty. ²⁰ Tyámuts njantsyjyatyseky n'ita'añuts mut miidsuty esxyp nmadyákum ku'um es ngajxwixyp éxtum miits mnayjyáwudu, mut ko nekykuyxy kyajts nnijawu wi'ix ngajxwijtut, pes, kyajts nnijawu wi'ixuts nwinmáyut mut miidsuty.

Agaar esu Saaru 'yijxpajtun

²¹ Anmaagyudsu tyaadu miidsuty di'ibu pyanujxtup ja Moisés 'yana'amun, ¿Tii kyaj xyjaygyúkudu di'ibu Moisés xytyukmúnikákum jaaybyéty? ²² Pes du'un xy'anma'ayum ko Abraan myudajt majtsku 'yu'unk: tu'uk mut ja Agar, ja pyo'oduumbu, es jatu'uk mut ja ñudo'oxy Saaru. ²³ Isma'el myiñ jyajty éxtumu Abraanu 'yu'unk esu Agar. Peru Saaru kyajpu naty 'yu'unkraatyñum, net ja Dios wyandaku yu'u es dyajmín dyajja'tut tu'ugu 'yu'unk. Paaty ja Saaru dyajmiñ dyajjajty ja Isaa éxtum ja Dios twandaky ja Abraan. ²⁴ Nbujtákyruuts yu'u éxtumu ijxpajtun. Ja toxytyujku nimajtskpu, majtsk ja kajxy'átypu tkudánudu: ja kajxy'átypu di'ibu ja Moisés yajmooy ma ja Sina'ii Kopk, ja'a yu'u ja Agar kyudunaapy. Púnuty tyuk'ijtadubu tyadu kajxy'átypu, du'un ja 'yu'unk 'yuna'k myindu jya'ttu es 'yíttut éxtum ja muduumbu juybyu. ²⁵ Ja Agar kyudunaapy ja Sina'ii Kopk jam Araabyu, myutnaybyátup ja Jerusalén, ma tyam ja ana'amun tpadundu mut ja 'yu'unk 'yuna'kuty éxtum ja muduumbu juybyu. ²⁶ Per ja Saaru ja'a 'yandijpy ja Jerusalén kajpn di'ibu tsajpótm. Yu'u du'un ndaak'ajtum udsajtum di'ibáty n'axájum ja Jesukristu. ²⁷ Pes ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:

Xonda'ak mij, toxytyujk di'ibu ni na'a m'u'unk tu xykypaaty;

xi'ik xon mij ko ni na'a tu xykyayajnáxy ja pujk ado'onun ko u'unk yajpaaty.

Mut ko ja toxytyujk di'ibu kyaj 'yu'unkraaty,

waanu mayu 'yu'unk tmudata'añ

es kadiinum ja wiink toxytyujkuty.

²⁸ Mugu'ugítuty, udsajtumudyu du'un éxtum ja Isaa, udsajtum du'un ja u'unk unak di'ibu Dios wyandak dyaka'añ ma ja Saaru. ²⁹ Es du'un éxtum jékyup ja po'oduumbu 'yu'unk ttukxiky di'ibu miin jajt naxwiñ Espiritu Santu myuk'ajtunguyxm, du'un tyam di'ibu pyanujxtup ja israelítudyu 'yana'amun xymyudsip'ajtum udsajtum mut ko mbanujxum ja Jesukristu. ³⁰ Ja Diosu jyaaybyajtun ja'a xytyuknija'am ko Dios t'anmaay ja

Abraan: “Ūxwop ja po'oduumba esu 'yu'unk, mut ko kyaj dyajwa'xut ja mjiky'ajtun mut ja mnudo'oxyu 'yu'unk.” ³¹ Pes du'an, mugu'ugítaty, udsajtum kyaj xy'u'unk'ajtum ja po'oduumba, di'ibu 'yandijpy ko udsajtum kyaj nbadu'unum ja israelítadyu 'yana'amun. Udsajtum yu'u xy'u'unk'ajtum ja toxytyujk di'ibu awa'atstuuy, di'ibu 'yandijpy ko tu n'axájum ja Jesukristu es paaty xy'u'unk'ajtum ja Dios.

5

Awa'atstuuy'át Kristakyujxm

¹ Kristu xyajnutsókum es n'ijtum awa'atstuuy es kudiibu nnakyjyiky'ajtum éxtum ja ana'amun dyajtu'uyo'oy, paaty yu'ugyujxm ittu amumdu'uk jot mut ja Kristu es kyaj xykyupúktut es pún amujaa mdukkuydyúnudut ja ana'amun.

² Jaygyujkuduguts es madowdu! Ūj Paablu, anmaaydyupts mij ko pún miits mgurujk-tup es myajtsúktut waanu ma myedyujk'ajtun, mut yu'u tu xy'uxtijtu ja Kristu, kyaj ni madsu ja Kristu mgatu'unxudut. ³ Akjuna'anupts jatugok. Ko di'ibu nayyajkup es yajtsúktut waanu ma yu yedyujk'ajtun, mut yu'ayu taadu koonum tkuydyúnut tugekyu ja ana'amun. ⁴ Es miits púnaty mguydyunándup ja ana'amun es mut ja'agyujxm xy'uxtá'aydyu es oy mwu'umdu mut Dios, tu xymyastu'uttu ja Kristu es xy'uxtijtu ja Diosu kyunu'xun. ⁵ Per Espiritu Santakyujxm nmubujkum ko oy nwu'amum mut Dios. ⁶ Mut ko n'ijtum ti'igyu mut ja Jesukristu, kyaj tyuñ ko ja'ay yajtsíky waanu o kyaj yajtsíky ma yedyujk'ajtun; di'ibu situu tuump ko nmubujkum, ja'a ko nnaydsyujkum nixim niyam ja'agyujxm ko nmudajtum yu mubujkun.

⁷ Oyu naty miits mdu'uyo'oydyu. ¿Pún tu myajtu'adúkudu es kudiibu xykyuydyúndut ja tuj'ajtun? ⁸ Kyaj yu'udyu Dios, mut ko Diosu du'an di'ibu tu mwóyuty es xypyadúnut ja Jesukristu. ⁹ Katu xyja'aydyugóydyu ko mut waanubu levaduuru dyajpude'eky tugekyu tsajkakyjyútsy. ¹⁰ Ūj ndukmu'awdajtupts ja Nindsun'ajtum ko miidsuty kyaj mwinmaaydyugátstut. Dios tyukkumudowaambyu tadu ja'ay di'ibu myajwinma'añdyugoyánudup, wa'an tim púnaty.

¹¹ Mugu'ugítaty, jaygyúkudu di'ibu yam n'anuumyaampy. Kooxyur uj n'akkajxwa'xy es miits myajtsúktut waanu ma myedyujk'ajtun, éxtum naagaty jyna'andu, ¿ti kots xypyajudittu ja israelítaty? Ja'a ko xypyajudijtupts yu'u, tyaadu niguxu'kp ko ngajxwa'xypyuts ko ja'ay je'eyu ñitso'oktu ja'agyujxm ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxm. ¹² Ma'amu da tyaaduty wooma't wijtsma'tputy kyajxyur ñaydsyúkudu waanu je'eyu ma yu yedyujk'ajtun, wa'an ttimnidsujkta'ay tugekyu ja yedyujk'ajtun.

¹³ Mugu'ugítaty, Dios mwoojudu miidsuty es kudiibu tadu ana'amun xytyuktúkudut, per kyaj es miits xytyuk'ubat xytyukkajxpáttut éxtum ja mgu'am winma'añ es ja mgu'amdsojken. Naydsyókudu es naybyudúkudu nixim niyam. ¹⁴ Tugekyu tadu ana'amun 'yawijtsmijkyryu tyaadu: “Mdsókup ja mmudujkra'a éxtum mij kum mnaydsyékuty.” ¹⁵ Per pún miits mnaygyaay mnaydsyutsudup éxtumu añimalun nixim niyam, naygywentá'átudu es kyaj mnayyajkúxudut ak miidsuty.

Njiky'ajtum éxtum ja Espiritu Santu ttseky

¹⁶ Ngajxwijtup es mjiky'áttut éxtum ja Espiritu Santu mdu'ixudu, es du'an kyaj mjiky'áttut mut ja di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajtypy. ¹⁷ Mut ko ja'ay ttundu di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajtypy, myudsip'ajttup ja Espiritu Santu, es ja Espiritu Santu myudsip'ajtypy ja púnaty tyuundup di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajtypy. Paaty miidsuty kyaj xytyundu di'ibu mjatunándup. ¹⁸ Pes pún ja Espiritu Santu mdu'umooyudup, kyaj myajkutúkudu tadu ana'amun.

¹⁹ Wa'ats nnija'am wi'ix jyiky'attu púnaty tyuundup di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajttup: ma'induundup, tyuundup kyajxtup ja axuk'ajtun, 'yadsojktup, ²⁰ 'yawdajttup ja agojwinnáxuty, byruju'ajttup, naymyudsip'ajttup, naywyinjupj naywyingojtudup, amu'ajtsy'ajttup, jot'ambujktup mut waanu tii, je'eyu ñaymyujpajta'aga'anudu, naywya'xudup kanak peky, naymyudsip'ajttup,

²¹ naywyinnaxujaja'adur, amilykyjya'ay'ajttur, kujuxpux'ajttur es púnaty tyuundur tiity éxtum yu axuk tu'unun. Tu n'anuumadu, es n'ak'anmaadyur, ko púnadyu du'un axukjiky'ajttur, kyaj 'yíttat ma Diosu kyutujkun.

²² Per ja Espírítu Santu xyajjiky'ajttum waanu wiink, mut ko dyajmín ja tsojkun, xondakun, ti'igyu'át, ma'xtujkun, oyjya'ay'át, kajxykyupujkun, ²³ tuda'aky'ajttun es nayjyujwjtsumbijttum ku'um. Tyadu jiky'ajttun kyaj tmudsip'aty ni tu'ugu ana'amun. ²⁴ Es udsajttum di'ibáty xyja'a'ajttum ja Jesukristu, du'un nyajtu'unum éxtumxyur tu nya-jkruuzpajttum di'ibu nnini'x'ajt ngubajk'ajttum wyinma'añ'ajtypy. ²⁵ Mut ko njiky'ajttum mut ja Espírítu Santu, n'oknaygyuyajkum es xywyijts'yo'oyum ja Espírítu Santu.

²⁶ Kyaj ti ndukmuj'ajttum, kyaj ti ndu'unum es n'ijxum mabaat ja'ay tkupeky, es kyaj ti nnaywyinnaxujaja'am ma a'udsajttum.

6

Naybyudúkuđu nixim niyam

¹ Mugu'ugítaty, pun mbáttur miidsuty di'ibu tu pyekykya'ay, miidsuty di'ibu jiky'ajttur éxtum ja Dios t'oyjyawu, mgajxwjtur ja di'ibu tu pyekykya'ay es jyiky'átut éxtum ja Dios ttseky. Per tun yajxon es naygywentu'átadu miidsuty ku'um kudiibu mmumada'agudut ja pojpu. ² Naybyudúkuđu nixim niyam pun ti mdsiptákuđu, es du'un xykyudyúndut ja Kristu 'yana'amun.

³ Pun naak nayjya'adur muj kujxm, es kyaj du'un 'yity, ku'um ñaywyin'uuñaty. ⁴ Wa'an ku'um nidu'uk nidu'uk tñaygywentu'átaty éxtum ja Dios ttseky, net mbaat oy ñayjyáwut ko ti ttuñ es kyaj ñaydyukmu'ijxkijxyut mut ja wiinkpety. ⁵ Kujkja'a ja tuunk ayo'on nyajkujx nyajnajxum.

⁶ Xyryátum nyajwa'xum di'ibu nmudajttum mut ja di'ibu xytyuk'uxpajkum ja Diosu 'yayuk.

⁷ Exkam mnaywyin'uumadu miidsuty: ni pún mbaat tkatukxi'iky ja Dios. Ja nippu yajpude'kypy ja pyujta'aky di'ibu tu tni'ipy. ⁸ Pún ñipy éxtum ja di'ibu ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajtypy, yajpudu'ugur ja o'kun; per pún ñipy éxtumu Espírítu Santu ttseky, 'yaxájur ja jiky'ajttun winu xuu winu timpu. ⁹ Kyaj nmuanu'xum es ndu'unum ja oybyu; mut ko pyaadur ja timpu ma Dios xymyay'ajttum. ¹⁰ Paaty pun xyajmadákum ja Dios, wa'an nmay'ajttandu'unum mut oytyim púnaty nidugekyuty, es waanu ni'igu nmay'ajttandu'unum mut ja nmumubajkpu'ajttum.

Kajxwíjün esu kajxpo'xun

¹¹ Mudusu ngu'umgu'u nnijáyudu tyam es mut mujjátyudyu letru. ¹² Taaduty di'ibu mdukkuwa'anudur es myajtsúktut waanu, tyuundur du'un mut ko yajxon ñayyajwu'ama'anudu mut ja israelítaty, kyaj ttsoktu ko 'yayówdut ja'agyujxm ko ja'ay t'awanu ko Kristu xykyu'o'kam kruuzkujxm. ¹³ Per yu'ujuty ku'um kyaj tkuydyundu ja Moisesu ana'amun, je'eyu ttsoktu es miits myajtsúktut waanu es du'un jyuna'andut ko nandu'un miits xykyupujktu es myajtsúktut waanu. ¹⁴ N'amdeebuyts ja Dios es ni na'ats uj ngamuj ngapaadut. Ndsejpyuts je'eyu es nmuduna'añuts ja Nindsun'ajttum Jesukristu mut ko 'ye'ky kruuzkujxm mut ujtskyujxm. Kots uj oj n'axaju Jesukristu, du'unuts uj éxtumxyupts uj nandu'un n'e'ky kruuzkujxm. Mut yu'u di'ibu jya'a'ajtypy ja naxwíñudu, kyajts ndimnakymujpajta'aky. ¹⁵ Mut ko n'ijttum ti'igyu madu Kristu, kyaj ti tsooty pun tu myajtsiky waanu o kyaj. Di'ibu situy tsobatp ko Jesús tu xyajtagajttum es xytyukjiky'ajttum tu'ugu jiky'ajttun jembyu es wa'atspu. ¹⁶ Wa'an ja Dios mguni'xyuty es mba'ayóyuty nidugekyu di'ibu dun jiky'ajttur éxtumts uj tu njuna'añ, es nandu'un tkunu'xut es tpa'ayóyut nidugekyu di'ibáty ijttur ja Diosu jya'ay.

¹⁷ Aya bom kyajts ndseky esuts pún xytyipmugajxut madu tyadu du'umbu winma'añ. Pes uj nmudajtypyuts madsu nnini'x ja tay mats xywyojptu yu'ugyujxm kots nmuduñ ja Jesús.

¹⁸ Məgu'ugıtaty, wa'anı Nindsın'ajtəm Jesukristu mgunu'xudu ni'amuku miidsaty. Wa'an du'unaty.

Neky Di'ibü Paablü Tyuknigajxtü Ja Éfesü Ja'ayuty

¹ Æj Paablü, mut ja'agyujxm ja Diosu tsojkon xy'apostalu'átyuts ja Jesukristü, ja'a njuna'anäm kots tü xykyéxyuts. Nduknigajxtüptsü tyadü neky ja Diosu jya'ayuty di'ibáty naymyujkudüp mä Éfesü kajpn es di'ibátyü Dios myüduundüp oy es ti'igyü 'yittü mut ja Jesukristü.

² Wa'anü nDios Teety'ajtam esü Nindsün'ajtam Jesukristü mgunu'xüdü es mmo'oyüdü ja agujk'ajt jotkujk'ajtün.

Kunu'xün müdü Kristü

³ N'ok'awdajtam ja Dios, ja Nindsün'ajtam Jesukristü Tyeety, mut ko tü xymyo'oyüm tügekyü kunu'xün di'ibü ijtp tsajpótm mut yu'ugyujxm ko ti'igyü n'ijtam müdü Nindsün'ajtam Jesukristü. ⁴ Jékyüp mä naty kyajnumü naxwíñüdü kyojy, Dios tü naty xywyin'ijxüm es xy'u'unk'ata'anäm ja'agyujxm ko n'ijtam ti'igyü mut ja Kristü, es dü'un n'ijtam mä Dios wa'ats es kyajpü nbojpu'ajtam. ⁵ Mut ja tsojkungyujxm oj xytyuknibujtáküm extü jékyüp, es xy'axájüm éxtümü 'yu'unguty mut yu'ugyujxmü Jesukristü. ⁶ Paaty müdü tyaadü, dü'ñüm n'awdajtam ja Dios mut ja müj may'ajtün di'ibü xytyu'unüm mut ja'agyujxm ja 'yU'unk Jesús, di'ibü jyantsytsyejpy. ⁷ Mut ko Dios xytsyojküm ni'igü, paaty oj xyajtsóküm ja'agyujxm ko 'ye'ky ja Jesukristü, es dü'un tme'xy ja nbojpu'ajtam, ⁸ es dü'un ja Dios xytyuk'nijáwüdüts yu tsojkon jantsy müj, kots tü xymyo'oydü tügekyü wijy'ajtün esü jaygyujkün, ⁹ es tü xytyuknijáwüdüts di'ibü ijty kyajajnijáwü di'ibü yu'u tsyejpy, es tü ttuknibujtaagu nwinmä'añóty di'ibü yu'u tyunaampy. ¹⁰ Yu'u dü'un di'ibü tyuknibujtákü ko Kristü t'ana'amüt tügekyü di'ibü ijtp tsajpótm es di'ibáty ijtp naxwíñ. Dios yu'u dü'un tyuknibujtákü es yajkuydyúnüt ko tpaadüt ja timpü.

¹¹ Ja'agyujxm ko ti'igyü n'ijtam müdü Kristü, paaty ja Dios oj xywyin'ijxüm jékyüp es tpujtáky es n'ijtam ja'a müüt, di'ibü tyiimpy tügekyü éxtüm t'oyjyawü. ¹² Dü'un ttuüñ ko üdsuty, di'ibü jawyiin ja Kristü myübüjktü, njiky'áttüt wi'ixü Dios awdaty 'yítüt ko tmüdaty ja müj'ajtün. ¹³ Nandü'un ja Dios ttuüñ mut miidsuty. Ko miits xymyüdüdü ja oybyü ayuk di'ibü ñimadyakypy ja nitsokün, pes net xymyübüjktü ja Kristü, es ja Dios m'axájüdü éxtümü jya'ay es mmooyüdü miidsuty ja Espíritü Santü di'ibü naty tü twanda'aky. ¹⁴ Es mut ko Dios mmooyüdü ja Espíritü Santü, yu'u müüt ya'ixy ko miits mja'ay'ajtudüp ja Dios. Pes ja Espíritü Santü yu'u dü'un éxtüm tu'ugü ijxwü'amün jawyiimbü, es dü'un tyüdyüdü ko Dios tkuydyuna'añ di'ibáty tü twanda'aky, es dü'un awdaty 'yítüt ko dü'ñüm tmüdaty ja müj'ajtün.

Paablü kyajxta'aky es tjä'aygyüda'aky ja Dios

¹⁵ Paaty kots oj nnijawü ko miits tü xy'axájüdü ja Kristü es ko xytsyoktü ja di'ibátyü Dios jya'ay'ajtypy, ¹⁶ dü'ñümmts nja'aygyüda'aky ja Dios miitskyujxmüty, njamyejt-sypyüts miits kots ngajxta'aky. ¹⁷ N'amdeebýüts ja Nwindsün'ajtam Jesukristü Dyios, ja Dios Teety di'ibü ni'igü müj'ajtün myüdajtypy, es mmo'oyüdü ja Espíritü Santü di'ibü yajkypy ja wijy'ajtün esü ja'ay dyajtuknijáwüt ja tüy'ajtün, dü'un miits ni'igü oy xy'ixy'áttüt ja Dios Teety. ¹⁸ N'amdeebýüts ja Dios nandü'un es tkujaj tkudü'xüt yu mjot mwinmä'añty, es mduknijáwüdü di'ibü dün mbátüdüp ko yu'u tü mwówüdü es mja'ay'ata'anüdü. Wa'an mduknijáwüdü ja kuma'añ müjpu es oy di'ibü Dios pyujke'kypy mut ja di'ibáty 'yaxájüdüp ja Jesús. ¹⁹ Wa'an yu'u mdukjagyüdüdü ko yu Diosu myük'ajtün kyaj tmüdaty ja kyugujxün, ja'a ko yu'u yajtiimpy tügekyü tyadü muk'ajtün mä üdsajtam ko nmübüjküm ja Jesukristü, ²⁰ es nan ja'ayümü tadü muk'ajtün di'ibü ya'ijxü ko Jesukristü dyajjikypyejky jatügok es dyajnaxwe'tsy 'yaga'añdsyoo tsajpótm. ²¹ Dios pyujták ja Jesús es tniWindsün'átüt tügekyü yu muk'ajtün, kutujkün esü madakün, es ja Jesús dü'un 'yana'amüt kyaj jyatyimtyámyuty, nandü'un winü

xuu winu tiempu. ²² Pes du'un ja Dios tmooy ja kyutujkun ja Kristu ma tugekyu di'ibu ijtp oymyaaty, es nandu'un tpujtáky ja Kristu es tnigopk'átut ja mubujkputujk. ²³ N'okpujtákum ko yu Kristu du'un éxtam ja kubajk di'ibu wyijts'ye'epy ja nini'x, es du'un ja mubujkputujk éxtam ja nini'x. Myudajtypy ja Kristu nidugekyu ja mubujkputujk es ijtp ma tugekyu it lugaar.

2

Dios myaj'ajtungyujxmu ja'ay ñitse'eky

¹ Du'un miidsadyu naty éxtamu o'kruty mut yu'ugyujxm ko kyaj ja Dios xymuamudoodu es mbojputuundu, ² xypyaduundu naxwíñudu ja'ayu wyinma'añuty es xypyanyjxtu ñu'u tyu'u ja mujku'u di'ibu 'yane'empy nidugekyu di'ibu kyajpyum tmamudoy ja Dios. ³ Nidugekyu udsajtum nandu'un tuuyup njiky'ajtam éxtamu taaduty, es oj njiky'ajtam extam jyunandu ja ngu'um winma'añ es ndu'unum di'ibu tsojktap ja nnini'x'ajt ngubajk'ajtam. Nja'amí'in nja'ajajtam es xyñitujkam yu tadyu'unun di'ibu Dios yajkypy, ti'igyu mudu taaduty. ⁴ Per ja Dios jyantsymudajtypy ja muj pa'ayo'on es nugoo oj xyjantsysojokum, ⁵ paaty, oyu naty nja'ijtambu éxtamu o'krp mut yu'ugyujxmu nbojpu'ajtam, xymyo'oyum ja njiky'ajtan'ajtam ti'igyu mut ja Kristu. Pes mut ja tsojkungyujxm esu pya'ayo'on ja Dios tu myajnitso'ogudu. ⁶ Es ko n'axájum ja Kristu éxtamu nYajnitso'ajtam, Dios pyujtákyu éxtam xyajjikyryujkam ti'igyu mut ja Kristu es xya'ijtum muut tsajpótm. ⁷ Tyaadu ttuun es dya'ixyuty winu xuu winu tiempu ko nugoo xyjantsysojokum mut ko dyaky ja 'yoyjyot mut yu'ugyujxmu Jesukristu. ⁸ Ja'a ko Dios may'ajtan mdu'unxudu, paaty mnitso'oktu mubujkungyujxm, kyaj ja'agyujxm di'ibu mduundu o mwinmaaydyu, Dios namay'ajtungyujxmu'u du'un. ⁹ Paaty kyaj ni wi'ix tsoo mbaat ngamuj ngapátum, mut ko ja nitsokun kyaj nmudajtum ja'agyujxm ko tii udsajtum ndu'unum, yu'u taadu ñayajkypy ja Dios. ¹⁰ Mut ko Dios yu'u du'un oj xyajkójum es yu'u du'un tyuknibujtáku ko udsajtum, ti'igyu mut ja Kristu, njiky'ajtam tu'ugu jiky'ajtan ja oybyu, du'un éxtamu Dios tu xytyuknibujtákum.

Agujk'ajt jotkujk'ajtan Kristakyujxm

¹¹ Miits pánuty kyaj 'yisraelítuty, “kyaj tsíkyuty” mdíjudu pánuty naydyíjudup “tsíkyuty”, pánuty yajtsujktap waanu ma ja yedyujk'ajtan*. ¹² Jamyatstu ko tuuyup mga'ijttu Kristu muut, kyaj 'yity mbaadudu ja kajxy'átyryu ko Dios ja wandakun dyajwe'emy mudu israelítuty. Du'un ijty miidsuty ya naxwíñ, kyaj ijty ja Dios xy'ixy'attu es ni ti ijty xykajup'ixtu. ¹³ Miidsuty di'ibu naty mujagam'ajttap ja Dios, tyam m'ittu ti'igyu mudu Jesukristu; ja Kristu, mut ja ñe'pyñgyujxm tu myajmínudu wingón ma Dios. ¹⁴ Kristu yu'u du'un yajti'igyu di'ibu israelitu es di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es du'un tyam n'ijtam tuk kajpn je'eyu. Mut ja kyuum nini'x Kristu yajjugák ja naymyudsip'ajtuk di'ibu naty nmudajtum. ¹⁵ Kristu yajkugujxu tugekyu ja israelitu 'yana'amun es ja kyubojkun. Du'un ttuun es ja majtsk naxpu ja'ayuty tyi'igut mut yu'u ku'um, es du'un dyajxeemy ja naymyudsip'ajtuk. ¹⁶ Mut ko Kristu 'ye'ky kruuzkajxy, ja'a oj dyajkéxy dyajnaxy ja tsip, es dyajnaymyu'oybyujkudu di'ibu israelítuty es di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

¹⁷ Du'un ja Kristu dyajmiiñ tyadu oybyu ayuk ma yu ti'igyu'ajtan ma miidsuty di'ibu naty mujagam'ajttap ja Dios, es nandu'un udsuty, israelítuty di'ibu ijttubu naty wingón ma ja Dios. ¹⁸ Es tyam nidugekyu udsajtum, du'un éxtam di'ibu kyaj 'yisraelítuty es di'ibu israelitu, nmudajtum ja Espiritu Santu es mbaat njo'omum Dios Teety wyindum mut ko n'ijtam ti'igyu mudu Kristu. ¹⁹ Pes mut yu'u tyam miits mganakyjyagam'ittu ma Dios, ti'igyu m'ittu mut ja Diosu jya'ayuty éxtam pánuty tsanaaydyup tuk juun tuk tujk. ²⁰ Du'un miidsuty éxtam tu'ugu tujk di'ibu yajpojtsu'kp ma yu apóstaluty esu Diosu kyugajxpu ñikujxmuty, du'un yu'ujuty éxtam ja potsy'ujxun, es ja Jesukristu yu'u du'un éxtam ja muj tsaa di'ibu myajts'ijttaapy tugekyu ja potsy. ²¹ Pesu Jesukristu yu'u du'un di'ibu myudunaapy ja potsy extu ko ja potsy 'yabátut tu'ugu tujk di'ibu wa'ats es ma ja

* 2:11 Ix Lukus 1:59.

Dios tsyuunü. ²² Paaty mbaat njuna'anam es n'okpütákum tu'ugu ijxpajtun. Ko miits m'ittu ti'igyü mut ja Kristü, dü'un miidsuty éxtum ja tsaa di'ibu ja Kristü yajtiimpy ma ja tujk tkojy ma Dios tsyuunü Espíritü Santükyujxm.

3

Paablu tyuunk ma ja mubujkputujk

¹ Paatykyujxm uj Paablu, n'ityuts tsimy mut yu'agyujxmu Jesukristü, es xytyuk'oy'át-tut miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

² Pes tüy'ajtanuts njawu ko tu xymyudowdu ko Diósuts ja may'ajtan xytyu'unxu esuts tu xytyuknipeky es miits n'awánudut ja Diosu 'yayuk. ³ Dios ya'ijxu di'ibu tyuknibujtáku di'ibu ijty kyayajnijáwu esu Diósuts xytyuknija'ajuts uj, éxtum waanu tu n'awánudu ya nekykyujxm, ⁴ es ko xykyajxtut, mbaat xpyuktü kwentu kots uj nnijawu ja Kristü jya'a di'ibu ijty kyaj yajnijáwu. ⁵ Es di'ibu ijty kyayajnijáwu, naamnüm ja Espíritü Santü tu ttuk'ixtu ja Kristü 'yapóstaluty esu kyugajxputy. ⁶ Yu'u dü'unu tyaadu: ko mut yu'agyujxmu tadu oybyu ayuk ja ja'ay kyaj 'yisraelítuty di'ibáty 'yaxájudup ja Kristü, 'yaxájudup nandu'ambu ja kuma'añ éxtum ja di'ibu israelítuty. Es mut nidugekyu di'ibu 'yaxájudup ja Kristü, Dios tu pyujta'agudu nandu'un éxtum tuk pedazu ja Kristü ñini'x, ja'a njuna'anam ko Dios tu yajti'igyuty mut ja Kristü. Paaty nandu'un yajwa'xtup mut ja israelítuty ja kuma'añ di'ibu Dios wyandak mut ja Kristü.

⁷ Diósuts xytyuk'ana'am esuts ngajxwa'xudu tyadu oybyu ayuk, es xymyooyuts ja madakun esuts ndúnut. ⁸ Es óyuts uj ni ti ngatsoo'ajtrü mut oytyim pánuty di'ibu pyanujxtup ja Kristü, Diósuts tu xytyukkuduku esuts ngajxwa'xut ma yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ja di'ibu ni pán mbaat tkanija'adya'ay. ⁹ Diósuts xytyuknija'adup es ndukjaygyúkuduts wa'ats nidugekyuty ja ja'ayudyu tadu di'ibu ijty kyayajnijáwu, di'ibu myudajtypy puke'eky ma naty kyajnum kyojy ja naxwíñudu, es extu tyam yajnija'adsyooñ. ¹⁰ Es ko Dios dü'un ttuun, mbaat mubujkputujkkyujxm tnijáwudu pánuty myudajttup ja madakun es ja kutujkun tsajpótm, ko Dios myudajtypy mayñax ja wjy'ajtan ma tugekyu di'ibu ijtp. ¹¹ Dü'un ja Dios tkuyduuñ ma yu Nindsun'ajtum Jesukristü, di'ibu naty tu ttuknibujtaagu ma naty kyajnum naxwíñudu kyojy. ¹² Ja'a ko nmubujkam ja Jesukristü es xyja'ay'ajtum, mbaat nmwingo'onam ja Dios amumdu'uk jot. ¹³ Nmunu'xtáktup es küdiibu miits mdsipka'axtat mut kots uj yam n'ayoy ja'agyujxm kots ngajxwa'xy ja oybyu ayuk ma yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Mbátudup miidsuty es mjetkujk'áttut, ja'a kots uj n'ayoy es oy mwu'amdut madu Dios.

Kristü tsojkan

¹⁴ Paadyuts nnaygyoxtnaaydya'agyuty Dios Teety wyinduuy, ¹⁵ di'ibu yajkoj tugekyu di'ibu ijtp tsajpótm es naxwíñ. ¹⁶ N'amdeebuyts ja Dios Teety es mut ja muj'ajtan di'ibu ni'igu myudajtypy, es Jya'ajunguyjxm mmo'oyudut ja muk'ajtan, ¹⁷ es mut ko miidsuty tu xy'axájudu ja Kristü éxtumu Yajnitsókrü, n'amdeebuyts es ja Kristü 'yítut winu xuu winu timpü mjodoty winma'añótyuty. Dü'un miits xymyudáttut ja tsojkan, éxtum ti tukjijpyu 'yity, kyaj yi'xy. ¹⁸ N'amdeepy nbujktseebyuts es miidsuty, ti'igyü mut nidugekyu ja Diosu jya'ayuty, mbaat xyñijáwudu di'ibu dü'un yeñ, wooñ, kajxm es kuk ja Kristü tsojkan, ¹⁹ es xyñijáwudut tadu tsojkan, di'ibu byeen ni'igu myújuty es kyaj mbaat njaygyujkuty'ayum, es dü'un Dios kexy ka'pxy jiky'átut ma miidsuty.

²⁰ Ja Dios, di'ibu myudajtypy ja muk'ajtan es ttúnut waanu ni'igu küdiinam di'ibu udsajtam n'amdo'om es nwinma'ayum, dü'un ttúnut mut ja myuk'ajtan di'ibu tuump ma udsajtam. ²¹ Wa'an ja'a mubujkputujkkyujxm esu Kristü Jesuskyujxm 'yity mujjáwu junujx najtsnujxu es winu xuu winu timpü. Wa'an dü'unuty.

4

Ti'igyü nnayya'ijtum Espíritü Santükyujxm

¹ Kom ɛj tsimyjya'ay'ajtpats mut yu'ugyujxm kots nmudúñ ja Nindsun'ajtum, ɛj nmunu'xtáktupts miits es mjiky'áttut éxtum ja Dios ttseky, mut ko Dios tu myáxudu es mjiky'áttut da'un. ² Tuda'aky'áttu es oyjya'ay'áttu, es mudattu ma'xtujkun mut ja wiinkpety. Naybyudákudu nixim niyam mut ja oyjyotkyujxm. ³ Ɔxta'aydyu es xymyudáttut ja ti'igyua'ajtun di'ibu ja Espírítu Santu yajkypy, es jiky'attu jotkujk nixim niyam. ⁴ Ti'igyua nnini'x'ajtum mudu Kristu es ti'igyua je'eyu yu Espírítu Santu, da'un éxtum ti'igyua ja awijx jujp'ijxun di'ibu Dios xytyukniwo'om, ⁵ ti'igyua Nindsun'ajtum, ti'igyua nubajtun, ti'igyua mubujkun, es ⁶ ti'igyua Dios Teety di'ibu nWindsun'ajtum nidugekyu udsajtum es tyuñ ma nidugekyu udsajtum, es jyiky'aty ma udsajtum nidu'uk nidu'uk.

⁷ Tu Kristu xymyo'oyum nidu'uk nidu'uk ja madakun éxtum ttseky. ⁸ Paaty jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtun:

Ko pyatujku tsajpótm, tmunejxy di'ibu naty da'un éxtumu tsyimyjya'ay, es tmooy ja madakun ja ja'ayuty.

⁹ Mbaat nnayyajtu'am: “¿Ti 'yandijpyu tadu ayuk tsyajpajnu?” Pes ja'a xytyukjaygyujkam ko jawyiinu naty tu kyuda'aky. ¹⁰ Es tadu di'ibu kudak, yu'u nandu'un di'ibu óknun patujku tim kujxm jam tsajpótm es 'yítut ma tugekyu di'ibu ijtp. ¹¹ Kristu ku'am di'ibu myooyu tyadu madakun yu tyadu ja'ayuty, tmooy naak es 'yapostolu'áttut, wiinkpu di'ibu kyajxwa'xtup ja Diosu 'yayuk, wiinkpu di'ibu ñu'umooy tyu'umooydyup ja ja'ayuty, wiinkpu di'ibu ja mubujkputujk 'yijx'ijt kywentu'ajttup es dya'uxpaktu. ¹² Da'un ttuuñ es Kristu t'axkujkudya'ayut nidugekyu ja Diosu jya'ayuty, es da'un yajxon tmadúnut di'ibu ti'igyua ijttup mut ja Kristu, ¹³ es da'un udsajtum nwa'umum ti'igyua ma ja nmubujkun'ajtum es n'ixy'ajtum yajxon ja Diosu 'yU'unk, es nmuyujum es nmudu'unum ja Dios éxtum ja Kristu ttuuñ. ¹⁴ Kyaj nnakyñaybyujtákuu uná'ku'ungun di'ibu janaam jatsojk yajtugajtsypy ja wyinma'añ mut ja wiinkpu uxpujkun. Pes di'ibu da'un tyuundup, da'un éxtumu posta'agun di'ibu ja poj yajnajxup otyyim maaty, mut ko ñayyákyuty esu tadu andákpety tyuk'uxpákuudut éxtum oy tsujpu di'ibu kyaj tyu'ajtunaty. ¹⁵ Nik ni'igu udsajtum nnaydsyokum nixim niyam, nmadyákum yu'ayu ja tuj'ajtun es nyaj'ya'kum ja nmubujkun'ajtum ko n'ijtam ti'igyua mudu Kristu di'ibu ijtp éxtum ja nini'xu kyubajk. ¹⁶ Kristukyujxm ñaybyudákudu ja mubujkputujk es ti'igyua 'yittu éxtum tu'uk amuum nini'x; es ko ja mubujkputujk tyundu di'ibu oy, net myujpajta'agudu mubujkungyujxm es dyajmujtákuudu ja naydsyoku.

Jembyu jiky'ajtun ko Kristu muut n'ijtam

¹⁷ Nduk'uxpaktu es nduk'ana'amdu es oy xykyuydyúndut di'ibu yam n'anmaaydyup. Kyaj xyñakypyanujxtut ja kyostúmraty es ja wyinma'añadyu taaduty di'ibu kyajpu Dios tmadúñ, mut ko ni ti tkatsooty tadu di'ibu jaayum tyuundup. ¹⁸ Di'ibáty kuydyu'unxudup kubi'its ku'ook yu tadu winma'añuty, tadu ja'ayuty nugoo 'yokjantsykyujuun'áty'ajnuudu, kyaj kyajxyjyaygyúkudu es kyaj ttuktákuudu tadu jiky'ajtun di'ibu Dios yajkypy, ¹⁹ nugoo 'yokjantsytsyoydyu'unduk'ajnuudu es otyiity t'aduunwinnáxtu, ttundu otyyim tiity di'ibu kyaj 'yóyuty, es kyaj ñay'aguwítsuty. ²⁰ Per ja Kristu kyaj mduk'uxpákuudu es da'un mjiky'áttut, ²¹ pes miits mmudoodu di'ibu yu'u tyuk'uxpajk, es da'un xyjaygyujkudu wi'ixu da'un ja tuj'ajtun ma Jesús. ²² Paaty, éxtum ja ja'ay ñayñijéñuty es tnasjubipu wyitu pu'utypyu o di'ibu kyaj ñakytyúñ, mastu'uttu miidsuty wi'ix tu mjiky'attu mudu m'axuk adsojkunuty di'ibu mnaydyukwin'u'unudu, pes myajtugooyunubu natyu m'axuk kostumbru. ²³ Nayyákudu es ja Dios mmo'oyudut ja jembyu jot winma'añ, ²⁴ es éxtum ja ja'ay ko tsiida'ay es ttuktaku ja wyitu jembyu es wa'ats, nandu'un padu'udákudu ja jembyu jiky'ajtun di'ibu Dios yajkoj ko ñayyajnikojtútu, es ya'ixudu yu jembyu jiky'ajtun ja'agyujxm ko mjiky'attu wa'ats es tuj'ajtun muut.

²⁵ Katu mnaky'anda'aktu, nik madya'aktu tuj'ajtun nixim niyam, mut ko nidugekyu nyajti'igyum, éxtum mbaat njuna'anum tu'uk je'eyu nini'x di'ibu Kristu ñigubajk'ajtpy.

²⁶ Pæn myajjot'ambujkudup, éxkum mut yu'u mbekykya'a. Katu xunaxy m'ákudü.
²⁷ Katu xylyugaarmo'oy yu mujku'ugópk es mmumada'agudut.

²⁸ Di'ibü ma'tsp, kyaj 'yokma'tsnüt, wa'an oy ttuñ es tmudátut tii es tpuđákut di'ibü jam tügoy'ajtxudup.

²⁹ Katu mgo'oy'áw mgo'oygyajxtu, je'eyu kajxmadya'aktü di'ibü yajmujwiin yajka-jaajup ja myubujkun púnuty myudoodup, es ttuk'oy'átut. ³⁰ Kyaj xyajmáý xyajtajtut ja Diosu 'yEspírítu Santu, pes ja Dios tu tpujta'aky ma miidsuty éxtumu syeyu es m'i-jxwü'amudut éxtum mja'a'átudü, es du'un myajtu'ukmujkta'ayudut nidugekyu di'ibáty jya'a'ajtypy ma naty mmo'oya'anüdu tukmuku ja nitsokun.

³¹ Yajjuga'aktü tugekyu m'aku, tugekyu mjotma'tun, tugekyu mni'o'on es tugekyu oytyim di'ibüdyu axuk'ajtun. ³² Oyjya'ay'áttü es naymyuma'xtúkudü nixim niyam. Naybyojkruma'xudü nixim niyam, du'un éxtum ja Dios oj mbojpruma'xudü miits mut yu'ugyujxm ja Kristü.

5

Wi'ix jyiky'áttut ja Diosu 'yu'unguty

¹ Mut ko miits m'u'unk'átudü Dios, jiky'attu éxtum yu'u ttseky. ² Naydsyókudü nixim niyam, du'un éxtum ja Kristü oj xytsyojkum es ñayyajku udsajtamgyujxm éxtum tu'ugü borreegu'unk yaj'yáky windsu'kun ma Dios, es mut yu'u xyajpojpanitugo'oyam.

³ Ja'a ko miidsuty ja Dios mja'ay'átudü, éxkum ko pæn mmimadya'agudü tay'ajtun ko ta miidsuty nidu'uk di'ibü ma'induundup, o wiingátypyu axuk'ajtun, o ko miits m'adsojktup. ⁴ Katu mgo'oygyajxtu o mguyxyi'iktü axuk, ni'igü mbaadü Dios xy'aw-dattü es xyja'aygyuda'aktut miidsuty, mut ko tu mdukniwa'adsudü es kyaj mdu'un'áttü éxtumu tyadu tugekyu peky. ⁵ Mut ko miidsuty byeen yajxon xyñijáwudü ko di'ibü ma'induump, di'ibü axukpu tyiimpy o di'ibü meeñ'adsojkr (ja'a ko meeñ'adsojkr, du'un yu'u éxtum ya'awdaty di'ibü kyaj Dyiósuty), kyaj pyaadyuty 'yíttut ma yajkutúktü ja Kristü es ja Dios. ⁶ Paaty éxkum ko pæn mwin'unüdu mut ja lyoku winma'añ, jyuna'anüt ko Dios kyaj tyukkumudowa'añ mut ko ndu'unümü tyadu axuk'ajtun, pes yu'ugyujxmü tyadu axuk'ajtun Dios tyukkumudowaampy jantsy tsaatsy nidugekyu di'ibü kyaj myamudóyuty. ⁷ Paaty katü mmut mda'anmíky mwa'kmíky müdu tyadu du'ambu ja'ayuty.

⁸ Nandu'un miits m'ijttü kubi'its ku'ook, per mut ko m'ittü ti'igyü müdu Nindsün'ajtam, m'ijttup tyam ma ja jajun. Jiky'attu éxtumu púnuty yo'oydyup ma ja jajun, ⁹ pes púnuty yo'oydyup ma ja jajun, oyjya'ayuty yu'u, wa'ats es tay'ajtun jyiky'attu. ¹⁰ Naybyayo'oydyu es miits mjiky'áttut éxtum ja Dios ttseky. ¹¹ Katu xytyundü di'ibü kyaj tyuñ, di'ibü tyuundup púnuty ja Kristü kyaj tmubuktü, ja'a mdúndup wi'ix xyajniguxu'uktut ko kyaj 'yóyuty di'ibü yu'u tyuundup. ¹² Pes extü tsoydyu'unum nmadyákum di'ibü yu'ujuty tyuundup ayu'udsyu; ¹³ per pæn yajnide'xypy tii ja jajun, ja'a xytyuk'ijxum wi'ix yu'u, ¹⁴ ja'a ko ja jajun tugekyu dyajniguxu'kta'ay. Paaty jyuna'andü: Jotwij, mij di'ibü maap, püdu'uk, katü m'ity éxtumu o'krü, es ja Kristü mgudü'x mgujájudut.

¹⁵ Paaty nduknipuktü miits ko mnayjyujwijtsambítudup. Katu mjiky'attu éxtumu kujuunuty; ittu éxtumu di'ibü wijy keju. ¹⁶ Tundu miidsuty byeen maanümü naty m'awaadsudut, mut ko 'yaxuuguty yu tiempü. ¹⁷ Katu miits mjambittü kujuun. Jaygyúkudü wi'ixü Nindsün'ajtam ttseky es njiky'ajtam. ¹⁸ Katu mmü'uuktü, mut ko taadu myajtugooyudup, nik oy ko mdu'umo'oyudut ja Espírítu Santu. ¹⁹ Nayyajxonda'agudü nixim niyam mut ja Salmü esü üy di'ibü mmut ja Dios yajmujjávü, yajnáxtü üy esü Salmü mwinma'añóty Nindsün'ajtam myuj'ajtangyujxm. ²⁰ Du'ñüm xyja'aygyuda'aktut ja Dios Teety mut tugekyu ja Nindsün'ajtam Jesukristü xyuugyujxm.

Wi'ix ja mubujkrütujk jyiky'áttut ma jyuan tyujk

²¹ Es mət ko nmay'ajt nwindſu'kəm ja Kristu, nayjaygyúkudu nixim niyam.

²² Miits kasaadu toxytyujkuty, naygyubúkudu es windsu'ugudu yu m'u'unk mña'ayuty, du'an éxtumxyur mnaydyukkudákudu ja Nindsun'ajtam. ²³ Pes yu kasaadu yedyujk myudajtypy ja kutujkən mā yu ñudo'oxy du'an éxtum yu Kristu myudajtypy ja kutujkən mā yu mubujkrutujk, es éxtum tu'uga nini'x ti'igyū 'yity mət ja kyubajk, nandu'an ja mubujkrutujk 'yity mət ja Yajnutsókrə. ²⁴ Per kom ja mubujkrutujk naygyubujkudəp mā ja Kristu, nandu'an ja kasaadu toxytyujk naygyubujkudəp mā ja 'yu'unk ña'ay.

²⁵ Es miidsuty kasaadu yedyujkuty, mdsóktəp yu m'u'unk mnudo'oxyuty. Nandu'an jajtəp du'an ko ja Kristu ttsejky púnuty myubujktəp es ñayyajku windsu'kən es yajnitso'ogudət. ²⁶ Du'an ttuūñ es xytyukmastútəm ja axuk'ajtən, mət ko tə naty xyajwátəm mət ja Diosu 'yayuk, du'an éxtum mudə wə'ats nū, ²⁷ es du'an kə'əm ñaydyukwinguwa'agudət ja mubujkrutujk, mū'ajtən mət, wə'ats, ni kyaxoodsuty, ni di'ibə axuk'ajtən tkamudaty. ²⁸ Nandu'an nidugekyu yedyujkuty ttsóktət ja 'yu'unk ñudo'oxyuty éxtum ñaydsyékyuty kə'əm. Di'ibə tsyejpy ja ñudo'oxy, naydsyojkəbə du'an kə'əm. ²⁹ Ni nā'anəm pən tkamədsip'aty ja kyə'əm nini'x, nik ni'igə tmo'oy ja jye'xypyéky es tkwentə'aty yajxón, du'an éxtum ja Kristu ttuñ mət udsajtəm di'ibə ndu'ukmujkəm mət ja'a, ³⁰ mət ko ndu'an'ajtəm éxtum mbaat njəna'anəm nan xyñini'x'ajtam. ³¹ Pes ja Diosu jyaabyajtən jyəna'añ: "Paaty ja yedyujk 'yabekyū mā yu tyaak tyeedyuty es 'yítut yə'uyū mət ja ñudo'oxy, es du'an yə'ujuty 'yítut ti'igyū éxtum jyawə tu'uk." ³² Xytyuk'ijxəm yə'u wi'ix ni'igə tyimmájuty di'ibə ijty kyayajniwə. Ja'ats n'andijpy ja Kristu es ja jya'ayuty. ³³ Yə'u du'an jəjp'am es miits xytsóktət yu mnudo'oxy éxtum mij kə'əm, es yu kasaadu toxytyujk twindsu'ugudət yu ña'ay.

6

¹ Miits u'unk unə'kuty, məmudowdu mdaak mdeety yajxón ja'agyujxm ko mja'a'ajtudəp ja Nindsun'ajtam, mət ko tyaadu du'an pyaadyuty. ² Ja jawyiimbə ana'amən mā Dios wandakən təjtáky, du'an jyəna'añ: "Mwindsu'ugəp ja mdaak mdeety ³ es ja Dios mmo'oyudət tu'uga jiky'ajtən ja oybyu es yeñ yə naxwiiñ."

⁴ Es miits u'unkteedyuty, katə nəgoo xy'oodə es xytyundə m'u'unguty éxtum je'eyu xyajjot'ambuka'andə, jəwjijtsəmbóttə ni'igə yajxón es tuk'ixtə wi'ixə du'an ja Kristu ttseky es njiky'ajtam.

⁵ Miits mmduumbuty, məmudówdəp ja mwindsən mwindájuty yə naxwiiñ. Tundə mudə oy'aa oyjyot, éxtum jyawə xymyudúñ ja Kristu.

⁶ Mudundə yajxón, kudii jaayu ko m'ixudə es oy mət mwə'umdət. Pes tundə miidsuty xonda'aky'aa xonda'akyjyót éxtumxyur xymyudundə Kristu, mət ko du'anəp dən ttseky ja Dios. ⁷ Tundə tsuj yajxón, éxtumə Nindsun'ajtam Jesukristu myəduumbə, es kudii extumə ja'ayū myəduumbə. ⁸ Pes mnija'adəp ko nidu'uk nidu'uk, oyyu'ədyu mduumbə, o yu windaj o windsən, 'yaxájəp mā yu Nindsun'ajtam Jesukristu éxtumə naty ja oybyu tə ttuñ.

⁹ Es miidsuty windsən windájuty, nandu'an xytyúndət mət ja mduumbuty, es katə xy'adsu'uk xy'ajawudu. Jəyatstə miidsuty ko yu Nindsun'ajtam Jesukristu di'ibə ijtp tsajpótə, mniWindsun'ajtudəp miidsuty ti'igyū mət ja mduumbuty, es yə'u kyaj t'ixy pənə du'an windsən windaj o pənə du'an mduumbə, mudə təy'ajtən təyoy'oydya'ay tugekyu.

Di'ibə mədsip'ajttəp ja mubujkruty

¹⁰ Məgu'ugítuty, éxtum tim okəp ngəjxwíjanəts n'anəumədu ko mək mnaybyəj-tə'agudət ti'igyū'ajtungyujxm mā Nindsun'ajtam, di'ibə ni'igə mək'ajtən myudajtypy.

¹¹ Extumə soldaəduy ñayxyóxudu mət ja pujxə éxtumə wit es ñaygyuwa'anəduət mā ñejxy tsiptuumbə, nayxyóxudu miidsuty mət di'ibə Dios myeepy ja jya'ayuty, es du'an mbaat xymyumada'aktə di'ibə mət ja mək'ugópə mwin'u'una'anədu. ¹² Mət ko yu nmədsip'ajtam, kyaj yə'u jya'ayuty. Di'ibə udsajtəm nməmada'aga'anəm,

yü'u taadu nidugekyudyu mujku'u esu ka'oybyu di'ibu ana'amdup es yajkutujktup kubi'its ku'ook ya naxwiiñ es púnaty jam tsajpótm di'ibu kyaj tmumadowdu Dios. ¹³ Paaty, éxtum tu'ugu soldaadu ta'tspéky ñaybyujta'agyuty, nandu'un miits ta'tspéky mnaybyujta'agudut mut tugekyu di'ibu Dios yajkypy, es du'un xymyamadá'aktut miidsuty ko ja mujku'u muut mdsiptúndut ko naty myiñ ja ayo'onxuu. Es ko naty tu xyajkúxtu miits ja mdsiptu'ununaty, nayya'ítudu amumdu'uk jot ma Dios. ¹⁴ Pes du'ñum du'un mnayya'ítudut. Tim jawyiin, pújta'aktu ja tuy'ajtun éxtumu mwuunun, es net xypyujta'aktut ja mwa'ats jiky'ajtun éxtumu mgaatsywyuunun, es yu'u muut mnayguwa'anudut; ¹⁵ es naygyu'ugudu mut ja ayuk esu xykyajxwa'xtut ja ayuk di'ibu yajmiimp ja jotkujk'ajtun, ¹⁶ es éxtumu soldaadu tmudaty ja 'yeskuudu, mubaktu miidsuty ja Jesukristu, mut ko mudu tadu mubajkun mbaat xya''aduktu ja juundi'pxn di'ibu ja ka'oybyu ñasmajtsup ma miidsuty. ¹⁷ Es éxtumu soldaadu tpujta'aky ja pyujxngúp es dyajtse'együ kyubajk, pújta'aktu miidsuty ja nitsokun, es yajtundu ja Diosu 'yayuk éxtum ja espaadu di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy. ¹⁸ Katu xymyastu'uttu ja kajxtákun; du'ñum amdow pujktsówdu ja Dios éxtum ja Espiritu Santu mn'u-mo'oy mdu'umo'oyudu. Nayya'ítudu wiy keju, katu mmudsipka'axtu, es ninu'xta'aktu nidugekyu Diosu jya'ayuty. ¹⁹ Xyñigajxtaaguduts uj nandu'un, esudsu Dios xypyudúkut es ngajxuduts, es muk aa muk jot nya'uxpákaduts wa'atsti'knu di'ibu ijty kyayajnijawu, du'un éxtum ja oybyu ayuk jyuna'añ. ²⁰ Tyaadu du'un di'ibudsu Dios xytyuk'ana'am esuts ndúnut, es tyámuts ngutsimdsyuuu mut kodsu tyaadu nduñ. Kajxta'aktu esu Diósuts xymyajaamo'oyut esuts uj ngajxtuda'agudut ni nu'un tsu'k ja'ajun, du'un éxtum pyaadyuty ngajxut.

Kajxpo'xun

²¹ Yu nmugu'uk'ajtum Tíkiku, di'ibu ni'igu ndsojkum es di'ibuts uj tyam oy xypyudujkup mut ja Nindsun'ajtum tyuunk, yu'u mdukmumadya'agudup pan wi'ixuts uj tyam n'ity es pan wi'ixuts uj tyam nduñ. ²² Paaty miits nduknigaxtu es mdukmumadya'agudut pan wi'ixuts uudsuty tyam n'ity, es mjotkujkudut.

²³ Wa'an ja Dios, yu nDeety'ajtum, esu Nindsun'ajtum Jesukristu, tmo'oyudu ja ti'igyua'át, ja naydsyoku es ja mubajkun, nidugekyu ja nmugu'uk'ajtum di'ibu pyanujxtup ja Nindsun'ajtum, ²⁴ esu Dios kunu'xudup nidugekyu di'ibu 'yawdajttup ja Nindsun'ajtum Jesukristu amumdu'uk jot winu xuu winu tiempu.

Neky Di'ibū Paablū Tyuknigajxtū Ja Filipūs Ja'ayuty

¹ Ūj Paablū, tukmukū mut ja nmūgu'uk'ajtm Timotee, Jesukristū myūduumbuty. Nduknigajxtūptsū tyādū neky nidūgekyū ja Diosū jya'ayuty di'ibū ijtūp Filipūs kajpnóty es di'ibūty kywentū'ajttūp ja mūbūjkputūjk mudū pyudūjkūbuty. ² Wa'an ja nDios Teety'ajtm es ja Nindsūn'ajtm Jesukristū mgunū'xudū es mmo'oyūdūt ja agūjk'ajjt jotkūjk'ajtm.

Paablū tnikajxtāgū ja Filipūs mūbūjkputy

³ Tūgok tūgókūts miits njamyatstū, nja'aygyūdākyryūts ja Dios mut miidsūty. ⁴ Kots miits nnigajxtāgūdū, dū'ūñm xyonda'aky ja n'aa njot ⁵ mut ko tim jawyiin ko xy'amūdoonajxtū ja oybyū ayuk es extū tyambaat, ti'igyū ndu'unūm es yajkajxwā'xūt ja oybyū ayuk. ⁶ Paaty ndukmū'awdajtpūts ko Dios 'yaktunaambyūm mā miidsū tyādū oybyū tuunk di'ibū tū dyajtsonda'aky, es ya'abatūdyā'ayaampy extū ko yū Nindsūn'ajtm Jesukristū jyūmbūtūt. ⁷ Mut ko xpyātputū esūts dū'un nnyajyāwūty es njamyatstū mut ko njantsytsyoktū, mut ko miidsūty dū'ūñm xyajwā'xtū mut ūj di'ibū Dios mmooyūdūp, dū'un éxtūm kots ndsimdsyūūnū o kots ngajxwā'xyūts ja Kristū űitsokūn es nyajtūdyūkū ja oybyū ayuk. ⁸ Pesū Dios űija'ap yajxón nū'unūts miits njantsytsyoktū nidūgekyū mut ja Jesukristū tsojkan, ⁹ es n'amdeepy nbūjktseebyūts ja Dios es dyajmūjwindūkut ni'igu yū mdsojkan nixim niyam, es mduknijāwūdūt wā'atstiknū wī'ixū dū'un ja Dios ttseky es njiky'ajtm, ¹⁰ es xywyin'ixtūt miits di'ibū dū'un oy, es dū'un mjiky'āttūt wā'ats, es kyaj xymyūdāttūt ja pojpu extū ko Kristū myīnūt, ¹¹ es dū'ūñmū mjiky'ajtmūty dya'ixūdūt ko Kristū mdukmūdajtūdūp ja oybyū mjot mwinmā'añūty, es ko xymyay'at xywyindsū'ūgūdū ja Dios, es dū'unū ja'ayuty tmay'at twindsū'ūgūdūt es t'awdāttūt ja Dios.

Xondakp ja Paablū ko Kristū 'yayuk yajkajxwā'xy

¹² Mūgu'ūgtūty, ndsejpyūts es xyñijāwūdūt éxtūmūts ūj tū njaty tū ngūbety, tū myūjwinda'aky ja oybyū ayukū kyajxwā'xūn. ¹³ Pes dū'un nidūgekyū ja soldāādūty mā ja Sésur pyalasyū esū wiingātypyū oytyim madsooty űija'adūp kots ūj n'ity tsimy mut kots nmūdūñ ja Kristū. ¹⁴ Es ko t'ijxtū ja nmūgu'uk'ajtm ndsimdsyūūnūts, may xyonda'āktū es tkajxwā'xtū ja Diosū 'yayuk, es ni ti tkajāwūdū, ni'igu tjomō'oydyū ja Nindsūn'ajtm.

¹⁵ Tūy'ajtm ko naagūty tnmadyā'āktū Kristū tsipkyūjxm es naywyinnaxūjyawūgyūjxm, es tamū wiingātypyū tnmadyā'āktū mut ja oyjyotkyūjxm. ¹⁶ Pūnūty űimadyāktūp ja Kristū mut ja oyjyotkyūjxm, dū'un ttundū mut ko xytsyóktūts es tñijāwūdū ko tyāats ūj esūts nnitānūt ja oybyū ayuk; ¹⁷ es ta pūnūty űimadyāktūp ja Kristū mut ko űayyajmūjpuḍsumā'anūdū kū'ūm, es kyaj amumdu'uk jot, je'eyū dū'un ttundū esūts ndsipjāwūt yā puḍxndūgóty. ¹⁸ Per oy mut oyjyotkyūjxm o kyaj myūt'oyjyotkūjxmūty, kyajxwā'xtūbūm ja Kristū 'yayuk; esū tyāādūdsū dū'un xyajjotkūjkūp es waanū ni'igūts xy'aktim'yajxonda'aky, ¹⁹ mut ko nnija'ābūts ko puḍsumāambūts ūj puḍxndūgóty mut ko miits xyñigajxtā'āktūdūts es kots xpyūdūkū ja Kristū Jyā'ajūn. ²⁰ Pes n'awijxpyūts amumdu'uk jot es ni nā'ats ndsoytyūnūt, per amūk jotmūkūts ti ndūn ngajxūt es dū'ūñm yaj'ixūt mā ūj ja Kristū myūj'ajtm, óyūts njiky'aty o óyūts n'eeky. ²¹ Mut ūj, pūn akjiky'ajtpūts, n'akmūdūnūpts ja Kristū; es pūn o'kputū, mut ūj waanū ni'igu 'yóyūty. ²² Es pūn mut kots n'akjiky'aty, mbaādūdsū dū'un ni'igu nmūdūñ ja Kristū. Kyajts nnijawū di'ibūts njotmō'oyūp. ²³ Dū'unūts ūj éxtūm tu'ugū ja'ay 'yity adijmīky anajñ agā'añ: njatsejpyūts esūts ūj n'oogūt esxyūpts n'ity mut ja Kristū. Waanū ni'igu 'yóyūty mut ūj, ²⁴ per mut miidsūty, waanū ni'igu 'yóyūty esūts n'akjiky'ātūt yā naxwīñ. ²⁵ Kots dū'un ndukmū'awdaty, nnija'ābūts ūj ko akjiky'ataambūts yā naxwīñ es nbudākūdūt miidsūty es ndukmūdūndūt ja Jesús, es myūj myāyūt ja it xo'onūn di'ibū

mmudáttap mabujkungyujxm, ²⁶ es du'un kots n'ítut jatugok mut miits, mmudáttap wi'ix tsoo waanu ni'igu m'it mxóndut mut yu'agyujxmu Jesukristu.

²⁷ Per wa'ants xyjaty tits xyjajtp: nayya'ítudu du'uñum éxtum ja oybyu ayuk di'ibu Kristu ñimadyakypy, es du'un óyuts xyjanasmajtsubu es nuix ngu'ixtu, o óyuts n'aktim'ijtpu tsimy esuts pán xyñimínut es xytyukmumadya'agudats wi'ix miits mjattu, nnijawayaambyuts ko miits ti'igyu mnayya'ítudu muk aa muk jot ja mabujkungyujxm di'ibu yajpátp mā ja oybyu ayuk, m'aktundu mā xytyuk'uxpaktu ja oybyu ayuk, ²⁸ es ni na'a mganayyákudut mā yu mmudsíputy es m'adsu'agudut oynu'unun. Tyaadu ya'ijxap wa'atsti'knū ko tyugoya'andu yu'ujuty es ko miits mnitso'oga'andu. Diosu du'un ku'am di'ibu mmooyudubu tadu nitsokun. ²⁹ Pes mut yu'agyujxm ja Kristu Dios tu mmo'oyudu ja may'ajtan kyaj jye'eyuty ko xymyubeky ja Kristu, nandu'un m'ayoy mut yu'agyujxm ³⁰ es xytyúnut nandu'ambu ja tuunk di'ibu éxtum tūyup xy'ixtu ndúñuts kots uj ndsiptuñ mut ja ka'oybyu, es xymyudowdu ko du'uñumts n'aktúñ.

2

Kristu yujy'ajtan esu myuj'ajtan

¹ Pán mjotmukmooyudap ja Kristu, pán myajjotkujk'ajtudap ja'agyujxm ko md-sókudu, pán ja Espírítu Santu muut m'ittu, es pán mba'ayoodap ja ja'ayuty, ² mdúndap wi'ixuts uj n'it nxónut jotkuda'aky ja'agyujxm ko ti'igyu ja winma'añ xymyudattu, ti'igyu mnaydsyókudu nixim niyam, ti'igyu mnayjyáwudu es ti'igyu mjot mja'ajunuty. ³ Di'ibu mdúndap miidsuty mā mjiky'attu, ni ti xykyatúndut di'ibu je'eyu ku'am xytyuk'oy'áttut o mnaymyujpajta'agudut mut ja wiingátypyu, naybyujta'agudu yuunk naxypy, es xyjáwut ko myújuty ja wiingátypyu es kudiinam miidsuty ku'am. ⁴ Wa'an nidu'uk nidu'uk miits t'uxta'aydyu ja di'ibu tyuk'oy'áttap ja wiinkputy, kyaj je'eyu di'ibu ku'am mduk'oy'áttap.

⁵ Wa'an nidu'uk nidu'uk miits xymyudáttut ja mjot mwinma'añ éxtum tmudajty ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁶ Oy yu'u du'uñum Dyiósuty, kyaj jyunáñ agwanu es dyajtúnut ja kyutujkun di'ibu myudajt, ⁷ es ñaydyukniwatsa di'ibu jya'a'ajtypy, es ñaybyujtáku éxtum tu'ugu mduumbu, es myiñ jyajty naxwiñ éxtumu ja'ay. ⁸ Es ko jya'ay'ajty, waanu ni'igu ñaybyujtáku yuunk naxypy, es tmumudooy ja Dios Teety, extu tkupejky ja o'kun kruuzkujxy. ⁹ Paadyu Dios tu myo'oyuty tugekyu muj'ajtan esu ana'amun, es pyujtáku éxtumu Wyindsun nidugekyu ánkusuty es ja ja'ayuty di'ibu jaa, ¹⁰ du'un nidugekyu yu'ujuty otyim maaty, oytsyajpótmuty, oyñaxwiñuty es oyñax patku'puty, nidugekyu yu'ujuty ñaygyoxtaaydyu'agudut ¹¹ es t'uxkáptut ko Jesusu du'un Windsun mā tugekyu. Du'unu tadu yajtúnut Dios Teety myuj'ajtungyujxm.

Du'un ja mabujkputy éxtum ja mudsa'a

¹² Mugu'ugítuty, du'un éxtumts miits du'uñum xymyudoodu, es kyaj jyaayuty je'eyu kots n'ijty mā miidsuty, es tyam waanu ni'igu kots n'ity jagam mā miidsuty, tundu wi'ix oy mwu'umdu mut ja Dios, es mmudáttap ja tsu'ugu ko du'un xykyatúndut, ¹³ ja'a ko Dios du'un tyiimpy mā miits m'aa mjótuty, ja'a mwinma'añmyooyudap es xytsyóktut ko xytyúndut di'ibu yu'u tsyejpy.

¹⁴ Tundu tugekyu, ni mga'ákudut es ni mganaygyugajxudut, ¹⁵ es du'un xya'íxudut ko m'u'unk'átudu Dios es ko mjiky'attu wa'ats, es kyajpū mbojpu. Du'un mjiky'áttut mā tadu axuk ja'ayuty esu kjuundujkuty ya naxwiñ, du'un m'íttut mā yu'ujuty éxtumu mudsa'a ko jyajty tye'xy mā koots itun. ¹⁶ Pán mduundubu du'un miidsuty, nmudajtypyuts wi'ix tsoots n'it nxónut ko myínut ja Kristu, mut ko ya'ixut ja nduunguts ko kyaj tu ñapa'aty. ¹⁷ Oyuts n'oogut éxtumu windsu'kun esudsu nne'pyñ tyam yókut éxtum di'ibu yajtuknitaambu windsu'kun, xondákputs ja'agyujxm ko miits oy xymyudundu ja Jesukristu mmabujkungyujxm. Xondákputs mut miidsuty, ¹⁸ es ndsejpyuts es nandu'un mxonda'áktut mut uj.

Timotee esu Epafroditu

¹⁹ Ko Dios jyuna'anut, ngaxaambyuts tsojku Timotee es min xy'awánuts wi'ix m'ittu miidsuty, es du'un xyajjotkujkudats. ²⁰ Pes kyájuts pún nmudaty ja wiinkpə di'ibuts muut tyi'igyə ja n'aə njótuts, es mnimay mnidájudu wi'ix m'ittut yajxón miidsuty. ²¹ Nidugekyu yə wiingátypyu, yə'u je'eyu wyinma'añ'ajtypy di'ibu kə'um tyuk'oy'átəp es kyaj tkajxwa'xa'añ ja Jesukristu 'yuxpəjku. ²² Per miidsuty byeen yajxón xyñjávudu ko éxtəm tu'ugu u'unk ənə'k tpuđuku ja tyeety, du'unuts ja Timotee tə xypyudaku kots ngajxwa'xy ja oybyu ayuk. ²³ Paaty jantsy je'eyuts əj nnijávut wi'ix tyu'uwítsy yə njotmáyuts, ndə'unuts njajuna'añ es nduknigaxa'añ ja Timotee. ²⁴ Ndukmə'awdajtuəts ja Dios ko tsojkuts əj nandə'un nnəjxət.

²⁵ Du'unuts tə nwinmay ko ngajxumbítut yə Epafroditu, di'ibuts əj muut ti'igyə nduñ esuts muut nyajjupəgóy ja axuk'ajtən, ja'a di'ibu miits xytyuknigajxtə esuts xypyudakut mats ndsimdsyənə. ²⁶ Pes yə'u byeen mjawin'ixə'anədu jatugok nidugekyu miidsuty es amaymyuut jotmaymyuut ko miidsuty tə xymyudowdu ko tə pyékyuty. ²⁷ Es təy'ajtənə'u ko tə pyékyuty, pes jatim jawaanə tə jya'eeky; peru Dios tə pya'ayóyuty, es nandə'un əj, kədiibuts njátut ni'igu o'ktáy. ²⁸ Paaty byeen njantsytyuknigaxandə miidsuty es mxonda'aktut jatugok ko xy'ixtut, es xonda'agupəts mət miidsuty mət ko Epafroditu jya'tut oy mək mə miidsuty. ²⁹ Axájudu xonda'aky'aa xonda'akyjyót éxtəmə nməməduumbə'ajtəm mə yə Nindsən'ajtəm, es tsoktə byeen nidugekyu di'ibu du'un éxtəm yə'un. ³⁰ Pesə Epafroditu jawaanə tə kya'eeky ko tməduñ ja Kristu, es ñaybyujtəku mə kyudsə'uguty kots xypyudəjku mə miidsuty kyaj mbaət xypyudəjku.

3

Tsobatp ko Kristu ya'axaju éxtəmə Yajnitsókpu

¹ Məgu'ugítuty, xonda'aktə Nindsən'ajtamgyəjxm. N'anmaayumbijttəp di'ibu tə n'ok'anmaabyudu. Kyajts ni ti nay'adsijpən ngajawə es n'anəumut janaəm jatsojk yə ngajxwíjənuts, mət ko du'un miits kyaj xyja'aydyugódyut.

² Naygywentə'átudu es kyaj mwin'əunəduət di'ibu mdu'əxpəkánəduəp di'ibu kyaj tyəy'ajtənəty, es mdukmədi'jəyánəduəp es myajtsúktut waanə mə yə myedyəjk'ajtən*. ³ Per ədsajtəmə du'un meerə ja ijxwə'əmən nməđajtəm di'ibu myəđajttəp ja Diosu jya'ayuty, n'awdajtəm ja Diosu Jya'ajən muut es nxondákəm mət ko xyja'a'ajtəm ja Nindsən'ajtəm Jesukristu, es kyaj n'ajot'ajtəm ja nikəjxyudu. ⁴ Ta may ja ja'ayuty di'ibu naymyəjpujtəkəduəp mət ko tə tkuydyuñ tadə kostumbrə. Mət kooxyəp yə'əyə ko nguodyu'unəm ja kostumbrə es tsyobátxyəp oynə'unən, əj nandə'un mbaətxyəpəts nnaymyəjpujta'agyuty waanə ni'igu kədiinəmə wiinkpəty. ⁵ Nyajtsijkyəts əj ko tyuk-tujkəbejty mədsə naty tə nmiñ tə njə'ty naxwiiñ, israelitə ja'ayuts əj, Benjamingu tyəump 'yaəts, ebreeu ja'ayuts əj, ebreeu ja'ay 'y'u'unk, es éxtəmə Moisesu 'yana'amən yajpaduñ, fariseeuts 'yijty; ⁶ es di'ibuts ni'igu nduun, njantsypyajəđijttəkəts ja di'ibu myəbujktə Jesús éxtəm ja Kristu, es nguodyuunəts ja Moisesu 'yana'amən éxtəmts ni pən mbaət xykyani'əunə mət ti peky. ⁷ Per mət yə'əgyəjxmə Jesukristu, tugekyu tyəadu di'ibuts əj ijty nməjpujtəkəpy, tyam nbujtəkəpyəts éxtəm ni ti tkatsooty; ⁸ kyajts əj ti nnekyjyawə ko yajtukmə'ijxki'jxyu ja oy'ajtən di'ibu yajməđajtp ko Jesukristu ya'ix'áty, əj nYajnitsókpu. Kristukyəjxm tugekyəts tə nmastu'utta'ay. Posta'agən njávuts tugekyu tyadu esuts nganarátut ja Kristu, ⁹ esədsə naty tə nwe'emy ti'igyə mət yə'u. Kyajts əj n'əxtə'ay esuts nwe'əumut oy mət ja Dios ja'agyəjxm kots njakuydyuna'añ ja ana'amən, ja'ats n'əxtəpy wi'ixəts oy nwe'əumut mət ja Dios mət ko Dios oy tmətwe'emy ja ja'ay ja'agyəjxm ko tməbuktu Kristu. ¹⁰ Ja'ats ndsejpy es əj n'ixy'átut yajxón yə Jesukristu, es yə'u tyúnut mats ja njiky'ajtən mət ja myək'ajtən di'ibu myəđajt ko jyiky'pyejky. Ndsejpyəts es nmənax nyajnəxət ja ayo'on éxtəm oj jyaty, es du'un n'ítudəts éxtəm yə'u ko 'ye'ky, ¹¹ es oy tyimwi'ix tsooty ndúnəpəts esuts njiky'pyəkut kots n'oogut.

* 3:2 Ix Lukus 1:59.

¹² Kyajts ʉj n'andijj kots tʉ tʉgekyʉ yʉ'u n'abattaayñu o kots ʉj kexy ka'pxy n'óyuty éxtʉmʉ Dios ttseky, per nmʉjaats ndiimpy mabaadʉts nmada'aky esʉts nguydyúnʉt ja winma'añ di'ibu Jesukristʉ myʉdajʉt ko dyajtsondáky esʉts xyja'a'áty. ¹³ Mʉgu'ugítʉty, ʉj kyajts njʉna'añ ko tʉts nganaraty ja may'aty. Ta tu'uk di'ibʉts tʉy'ajʉtʉn ndiimpy. N'okja'aydyugóyʉts di'ibu tʉ ñajxnu, esʉ nmʉjaa nyajʉtʉñ mabaadʉts nmada'aky es nmʉmʉda'agʉdʉt di'ibu miimprʉm. ¹⁴ Du'ʉnʉts ʉj éxtʉmʉ ja'ay di'ibu mʉk pʉyʉ'kʉ es jawyiin jy'a'ta'añ mʉ kyugʉxʉ ja pʉyʉ'kn, esʉ Dios xymyo'oyʉdʉts ja may'aty di'ibu Jesukristʉkyʉjxm xytyukniwowʉ esʉts njiky'átʉt jam tsajpótm.

¹⁵ Nidʉgekyʉ ʉdsajʉtʉm di'ibátyʉ Dios tʉ ttukjaygyukʉ yajxón di'ibu yʉ'u tʉseyjry, du'ʉn njiky'ajʉtʉm. Es pʉn jaa ti oynʉ'ʉnʉn xywyinmaydyʉ miidsʉty mʉt ja wiink winma'añ, wa'an ja Dios mmo'oyʉdʉ jaygyujkʉn es xyjaygyúkʉdʉt di'ibu du'ʉn tʉy'ajʉtʉn.

¹⁶ N'okjiky'ajʉtʉm éxtʉmʉ Dios tʉ xytyuknija'am.

¹⁷ Mʉgu'ugítʉty, jiky'attʉ éxtʉmʉts xy'ixy njiky'átyʉts ʉj. Nandu'ʉn xypya'íxtʉt di'ibáty nandu'ʉn jiky'ajʉtʉp éxtʉmʉts ʉj njiky'aty. ¹⁸ Ja'a ko ta may di'ibu jiky'ajʉtʉp éxtʉm tʉ n'ok'anmaabyʉdʉ kanak ok nibʉdʉ'uk, es tyam extʉ jiibyʉts n'anmaayʉmbíttʉ ko myʉdsip'ajʉtʉp ja Kristʉ, kyaj ttsokʉt es ya'anʉmʉdʉt ko Kristʉ 'ye'ky kruuzkʉjxm, ¹⁹ paaty pátʉp ñʉjxʉt mʉ ayoodákn. Jam ja wyinma'añ tʉpʉjtʉ'aktʉ mʉ ja kaaky je'xy es tyukmʉj tyukpátʉdʉp di'ibu tsoydyu'un mʉʉt. Yʉ'ʉyʉ je'eyʉ wyinmaaydyʉp di'ibu yʉ naxwiin. ²⁰ Per ʉdsajʉtʉm, tsajpótmʉdʉ ja'ay'ajʉtʉm, es n'awijx njʉp'ijxʉm es jam kyʉda'agʉt yʉ nYajnitsokpʉ'ajʉtʉm, yʉ Nindsʉn'ajʉtʉm Jesukristʉ. ²¹ Yʉ'u yajʉtʉgátsʉp ja nnini'x'ajʉtʉm di'ibu ayoop, es du'ʉn kyʉxʉ'ʉgʉt éxtʉmʉ kyʉ'ʉm nini'x di'ibu jyantsymyʉdajʉtʉpy ja mʉj'ajʉtʉn; du'ʉn ttúnʉt mʉt ja myʉk'ajʉtʉn esʉ kyutujkʉn di'ibu mʉʉt 'yane'emy mʉ tʉgekyʉ di'ibu jaa ijʉp.

4

Ijʉp nxondákʉm mʉ Kristʉ

¹ Paaty mʉgu'ugítʉty, di'ibʉty njantsytsyojktʉp es njantsy'ixʉ'andʉ, xytyukxondák-
tʉpts ʉj miidsʉty. Akpanʉjxtʉ Nindsʉn'ajʉtʉm amʉmdu'uk jot.

² Nmʉnu'xtákyʉp mij Evoodʉ, es nandu'ʉn mij Síntikʉ, es xymyastu'uttʉt yʉ mdsip
tuunk winma'añʉty, es yajkʉx yajnáxtʉ otyim tii tyimwi'ixʉty, éxtʉm tukka'axpʉn mʉ
yʉ Nindsʉn'ajʉtʉm. ³ Es mij Sísigʉ, di'ibʉts oy xypyudʉjkʉ ko nmʉdu'unʉm ja Nind-
sʉn'ajʉtʉm, n'amdeepy nbʉjktseepy es xypyudúkʉt waanʉ tyʉdʉ nimajtskʉpʉ toxytyʉjk.
Yʉ'ʉts xypyudʉjkʉdʉ es ngajxwa'xyʉts ja oybyʉ ayuk, ti'igyʉ mʉt ja Klementʉ es yʉ
wiinkpʉdyʉ nmʉmʉduumbʉty di'ibʉdyʉ xyʉʉ jaaybyéty ijʉp nekykyʉjxy, ja xyʉʉjʉty
pʉnʉty myʉdajʉtʉp ja jiky'ajʉtʉn winʉ xʉʉ winʉ tiempʉ.

⁴ Du'ʉñʉm mxonda'aktʉt mʉ yʉ Nindsʉn'ajʉtʉm. N'ak'anmaayʉmbijʉtʉp es m'it
mxónʉt. ⁵ Wa'an nidʉgekyʉ tnijáwʉdʉ ko miits xyñasjáwʉdʉ mʉt ja ja'ayʉty. Win-
goomp ja Nindsʉn'ajʉtʉm Jesukristʉ.

⁶ Katʉ mʉmay mdajʉtʉ, nik oy, pʉn ti tuun jajʉtʉp, kajxtʉ'aktʉ es amdow pʉjksówdʉ Dios,
es xyja'aygyʉda'aktʉt nandu'ʉn. ⁷ Netʉ Dios mmo'oyʉdʉt yʉ 'yagujk'ajʉt jyotkujk'ajʉtʉn,
di'ibu waanʉ ni'igʉ myʉjʉty kʉdiinʉm di'ibu ja'ay mbaat tʉjaygyukʉ. Esʉ tyʉdʉ agujk'ajʉt
jotkujk'ajʉtʉn kyuwʉ'anʉp ja mjot mwinma'añ ti'igyʉ mʉt ja Jesukristʉ.

May witstʉ mʉ tʉgekyʉ di'ibu oy

⁸ Es tim ok, mʉgu'ugítʉty, may witstʉ mʉ tʉgekyʉ yʉ'u: tʉgekyʉ di'ibu dʉn tʉy'ajʉtʉn,
tʉgekyʉ di'ibu nitʉjkʉp ja may'ajʉt windsʉ'kʉn, tʉgekyʉ di'ibu tʉy'ajʉtʉn mʉʉt, tʉgekyʉ
wʉ'ats'ajʉtʉn, tʉgekyʉ di'ibu oybyʉdsʉmʉp, es tʉgekyʉ di'ibu ya'oyñigajxp. May witstʉ
mʉ tʉgekyʉ di'ibu dʉn oy es di'ibu nitʉjkʉp ja may'ajʉt windsʉ'kʉn.

⁹ Tuunda'aktʉ di'ibu tʉ nduk'ʉxpeky, di'ibu tʉ ndukni'ixʉdʉ, di'ibu tʉ xymyʉdowdʉ
njʉna'añʉts, es di'ibu tʉ xy'ixʉt ndúñʉts. Tundʉ du'ʉn, es yʉ Dios di'ibu xymyo'oyʉm
ja agujk'ajʉt jotkujk'ajʉtʉn, íʉp mʉt miidsʉty.

Filipʉs ja'ay tmo'oydyʉ pudʉjkʉn ja Paablʉ

¹⁰ Xondákpruts byeen mā yu Nindsun'ajtum ko miits xyjamyátstuts jatugok. Kyajts njuna'añ ko tudsu naty xy'okja'aydyugeebyuduts, ja'a du'un mut ko kyaj tu m'awaadsu'attu esuts xypyudúkudut. ¹¹ Kyajts njuna'añ mut ko tu n'ityuts mut ja n'amay njotmáyuuts, pes mūyaak mubatū yu'u es ngonformarátyuuts mut di'ibuts nmudajtypy. ¹² Nnija'abuts wi'ix njiky'átut ko ti kye'ty es ko ti kyake'ty. Tuts nməyuyy esuts njotkujk'átut pən tits xyjajtp xykyubajtp, kots njotkuda'aky o kots nyu'eegyū, ko ti yajmudáty yajjaygyépy may o ni tii. ¹³ Mbaaduts oytyim tiity nwinguwa'agu, mut ko ja Kristū yu'uts xymyūjaameery. ¹⁴ Per miits mduunda oy kots xypyudajkudu mats n'amay njotmay.

¹⁵ Miits Filipus ja'ayuty, byeen tsuj xyñijáwudu kots ndso'oñ Masedoñū es nūjx ngajxwə'xa'añuts ja oybyū ayuk, kyajpə wiinkpə mubujkprətəjk di'ibuts xypyudajkuduts. ¹⁶ Kanak ok nibudu'uguts miits xytyuknigajxtū naybyudukū kodsū naty ũj n'ity Tesalónikū. ¹⁷ Kyajts jayam n'anūmudu du'un esuts xy'aktuknigáxtuduts ni'igu may'aty, ja'ats ndsejpy esū Dios mgunu'xudut ja'agyūjxm ko du'un xytyuundū. ¹⁸ Tuts n'axájudyə'ay tugekyū, es tyam nmudajtypyuts extū nan ni'igu, mut ko Erafroditū tuts xytyukkuduū ja mmay'aty. Du'un yu'u éxtumū pə'ak xu'kpə di'ibu yajtukwindsu'kəp ja Dios, di'ibu kyupejkyry es t'oyjyawū. ¹⁹ Paadyū Dios mmo'oyudəp miidsaty tugekyū di'ibu myajtəgoy'ajttəp, du'un éxtum ni'igu oy'ajtan tmudaty tjaygyery mā Jesukristū. ²⁰ N'ok'awdajtam ja nDios Teety'ajtam winū xū winū timpə. Wa'an du'unuty.

Kajxpo'xən

²¹ Yajnáxts ja nDioskajxy nidu'uk nidu'uk di'ibáty Dios ja'a'ajtudəp. Yu nməgu'uk'ajtam di'ibuts jayam mət n'ity, nandə'un mduknigáxudu Dioskajxy. ²² Nidugekyū Diosū jya'ayuty mduknigáxudu Dioskajxy, es waanū ni'igu di'ibáty ijttəp mā yu yajkutujkpə kopk ja tyūjk, mduknigáxudu Dioskajxy.

²³ Wa'anū Nindsun'ajtam Jesukristū mgunu'xudu nidugekyū miidsaty.

Neky Di'ibü Paablü Tyuknigajxtü Ja Kolosü Ja'ayuty

¹ Өj Paablü, mut ja Dios tsojkungyujxmuts xy'apostulu'átyuts ja Jesukristü, ja'a njuna'anäm ko tü xykyéxyuts. Tukmukü mut ja nmügu'uk'ajtam Timotee, ² nduknigáxtüdsü tyädü neky ja nmügu'ugaty, ja Diosü jya'ayuty di'ibü oy muduunäp es ti'igyü 'yittü mut ja Kristü es jyiky'attu Kolosü kajpnóty.

Paablü tnigajxtaagu ja Kolosü mübüjkrüty

Wa'anü nDios Teety'ajtam mgunu'xüdü es mmo'oyüdü ja agujk'ajt jotkujk'ajtam. ³ Dü'üñümts nja'aygyüda'aky ja Dios, ja Nindsün'ajtam Jesukristü Tyeety, kots miits nnigajxtaagüdü, ⁴ pes nmüdoodü ko xymyübüktü Jesukristü es ko xytsyoktü nidügekyü di'ibáty ja'a'ajtädüp ja Dios. ⁵ Dü'an xytyundü mut ko m'awijx mjüjp'ijxtap ja kuma'añ di'ibü Dios xytyuknibujkü'kam tsajpótm, dü'an éxtüm jyuna'añ ja oybyü ayuk, ja tüy'ajtam di'ibü tü xymyüdüdü. ⁶ Tam yajkajxwa'xy yü tyädü oybyü ayuk mä tügekyü naxwüñüdü, es yajmiimpy ja madakün mut di'ibáty kyupüjktap, dü'an éxtüm jyajty mut miidsuty extü mä xytyimmüdoodü es xymyübüjktü ko Dios xyajnutsóküm myay'ajtungyujxm. ⁷ Mduk'üxpüjküdü tyädü tüy'ajtam yü Epafrus, yü nmügu'uk'ajtam di'ibü ndsojkü es xypyudüjkü es nandü'an oy tmüdüñ ja Kristü mä miidsuty. ⁸ Es yü'üdsü dü'an xytyukmüadyak miidsü mdü'unünyty es ko xymyüdüdü ja tsojkan di'ibü ja Espiritü Santü tü mmo'oyüdü.

⁹ Paaty extüm mä ja xüüts nmüdoodü ko xymyübüktü Jesukristü, dü'üñümts ngajxta'aky esü Dios kexy ka'pxy mduknijáwüdü di'ibü tseyjpy, es Espiritü Santükyujxm mmo'oyüdüdü tügekyü wijy'ajtam esü jaygyujkän. ¹⁰ Dü'unüts ngajxta'aky es mjiky'áttüt éxtüm ttseky ja Nindsün'ajtam Jesukristü, es dü'üñäm xytyündüt di'ibü yü'ü 'yoyjya'ap, esü mjiky'ajtamüty dya'ixüdüdü tügekyü oytyim di'ibüty ja oybyü mdüunk, es xy'ixy'áttüt waanü oy ja Dios. ¹¹ Nbüjktseebyüts ja Dios es yü'ü myajmüjwiin myajkajaaxüdüdü ja mmübüjkän mut ni'igü ja myük'ajtam, es dü'an xymyüdüdü'áktüt tügekyü mut ja mä'xtujkän esü xondakün, ¹² es mja'aygyüda'áktap ja Dios mut ko tü mduknibüjtaagaty es m'axájüdüdü éxtümü kuma'añ es m'íttüt mä ja jaj tü'xün mut ja di'ibáty yü'ü ja'a'ajtädüp. ¹³ Dios tü xya'awa'átspüdsü'ümüm mä ja agoots'át, ja'a njuna'anäm mä yajkutíky ja müjku'ugópk, es xypyujtáküm mä yajkutíky ja 'yU'unk di'ibü jyantsytsyeyjpy, ¹⁴ di'ibü o'k mut üdsajtamgyujxm es dü'an oj xyajnutsóküm es oj tme'xy ja nbojpu'ajtam.

Kristükyujxm nmüdüajtam ja agujk'ajt jotkujk'ajtam

¹⁵ Ti'igyü Jesukristü éxtüm ja Dios Teety. Di'ibü tü t'ixy ja Kristü, nandü'an tü t'ixy ja Dios Teety di'ibü kyaj ya'ixy; es taa naty ja Kristü mä kyajnumü naty ti kyojy. ¹⁶ Müdü Kristü yajkoj tügekyü di'ibü jam tsajpótm es yä naxwüñ. Yü'ü müüt yajkoj di'ibü ya'ijxp es di'ibü kyaj ya'ixy, pánüty yajkutujktap, ana'amdüp es kuduunk'ajttap. Kristü müüt es Kristü 'yoy'ajtungyujxm tügekyü yajkoj. ¹⁷ Kristü taayümü naty 'yity mä kyajnumü naty oytyiity kyojyñäm, es yü'ü dü'an di'ibü ya'ijtypy tügekyü mä yü lyugaaraty. ¹⁸ Kristü tnigabajk'áty yü jya'ayuty di'ibü ijttap éxtüm ja ñini'x. Taayüm ja Kristü 'yity jawyüñüp, es yü'ü jayüjp jikyryujk, es tnikübjk'áttüt tügekyü oytyim tiity. ¹⁹ Pesü Diosü dü'an tsojok esü Jesukristü 'yítüt éxtümü Dios kü'am, ²⁰ es mut yü'ügyujxmü Jesukristü, Dios pyujta'agán ja agujk'ajt jotkujk'ajtam mut yü'ü kü'am, dü'an tügekyü di'ibáty ijtp tsajpótm es nandü'an di'ibü yä naxwüñ. Dios pyujtáku tyädü agujk'ajt jotkujk'ajtam mut yü'ügyujxmü Jesukristü ko tteemy dyejky ja ñe'pyñ kruuzkajxm.

²¹ Miidsuty ijty kyajpu Dios mja'ay'átüdü, pes yü mjiky'ajtamü axüükpu ya'ijxu ko miits mmüdsip'ajttap ja Dios; ²² per tyamü Jesukristü tü tpüjta'aky ja mdi'igyü'ajtam mut ja Dios, mut ko tü 'yeeky kruuzkajxm es myajnjxüdüdü Dios windum, es xywyinguwa'agüdüdü wa'ats, ni tiijü mbojpu. ²³ Esü tyaadü dü'an sitüty tyunaampy pün miits mbaduundüp es mjiky'ajttap éxtüm ja Kristü ya'üxpejky, es kyaj xymyastu'uttü es

xymyubúktut yu oybyu ayuk di'ibu miits mgupujktu ko xymyudoodu. Nan yu'uyumu tyadu oybyu ayuk yajkajxwa'xy tyam ya naxwiiñ oytyim maaty, es yu'u dunu tyadu oybyu ayuk di'ibu Kristu oj xytyukmugáxuts es ngajxwa'xudats.

*Xondakp ja Paabl*u oy tsyimdsyuuu

²⁴ Es tyam xondákruts kots miits ngu'ayówudu, esu du'unuts nyajka'pxy di'ibu tugoy'ajtp ja Kristu 'yayo'ojan ja'agyujxm púnaty myubujktup, di'ibu ijttap éxtamu Kristu ñini'x. ²⁵ Diósuts tu xpyujta'aky esuts nbudákut nidugekyu yu jya'ayuty, es xykyejxyuts es ngajxwa'xudats tugekyu tugekyu yu 'yayuk, ²⁶ ja'a yu'u di'ibu ijty kyayajnijáwu extu tim jékyup, per tyam ja Dios tu ttuknijáwudu ja jya'ayuty. ²⁷ Tu Dios ttuknijáwu jya'ayuty ja muj oy'ajtun di'ibu ijty kyayajnijáwu, es ttuknijáwudu ja jya'ayuty. ²⁸ Esu tadu di'ibu kyaj yajnijáwu extu timjékyup, yu'u du'unu Kristu di'ibu ijtp ma miidsuty, di'ibu m'awijxtup es mdukpaadudut ja muj'ajtun.

²⁸ Es ja Kristu, ja'a du'un di'ibuts uj ngajxwa'xypy. N'awa'anupts es nduk'uxprejkyuuts nidugekyu ja'ayuty es tjaygyúkudut yu'ujuty yajxon, es ndukwinguwa'aguduts ja Dios, ti'igyu 'yittut mut ja Kristu, oy es wa'ats. ²⁹ Paadyuts nduñ amujaa di'ibudsu Kristu xymyeepty, mut ko yu'u du'un di'ibu jiky'ajtp ma ujun.

2

¹ Ndsejpyuts es xyñijáwudut ko ndúñuts mut wínudsu njot mut miidsuty, es mut nandu'un di'ibu myuduundup ja Jesukristu ma yu Laodiseeu kajpn, es mut nidugekyu wiingátypy di'ibuts kyaj xy'ixtats wingujxm. ² Ndúñudsu du'un es nyajxonda'aguduts ja 'yaa jyótuty yu'ujuty, es nandu'un 'yittut ti'igyu ma ja tsojkan. Ndsejpyuts es tugekyu tugekyu tjaygyúkudut di'ibu Dios tyuknibujtáku es kyaj yajnijáwu ijty, es yu'u du'un ku'am ja Kristu. ³ Pes ma yu'un yajpaaty tugekyu tugekyu ja wijy'ajtun esu jaygyujkan. ⁴ Pes n'anuumudu tyadu kúdiibu pún mwin'uun mwinxájudut mut ko tsuj yajmudóy. ⁵ Oyxyúputs n'ity jagam mut miidsuty, jámuts njot nja'ajun ma miidsuty, es xondákruts kots nnijawu ko tsuj yajxon ti xytyundu es xymyubuktu amumdu'uk jot ja Nindsun'ajtam Jesukristu.

Jembyu jiky'ajtun ma Kristu

⁶ Paaty du'un éxtam miits oj xy'axájudu Jesukristu éxtamu Nindsun'ajtam, du'un mjiky'áttut éxtam yu'u jyiky'ajty. ⁷ Extam tu'ugu kepy maku 'yaats ya'ityuty, nandu'un miidsuty ti'igyu mak muut m'ittut ja Jesukristu. Yajwimbajt'adu'utstu ja mmubujkunuty, du'un éxtam myajtukni'ixudu, es du'uñum xyja'aygyuda'aktut ja Dios.

⁸ Exkam pún mwin'uunudu mut jatu'ugu wiinkpu uxpujkan, di'ibu yu'u tyu'unun'ajttup ja ja'ayuty, es mdukpanujxa'anudu ja uxpujkan o ja tyu'ununuty ja jekyja'ayuty, es mduk'awdátudut ja ánkusuty ma jyapaadyuty xy'awdátut ja Kristu.

⁹ Mut ko ma yu Jesukristu, jam 'yity tugekyu ja Dios'ajtun, ¹⁰ es miits m'ijttap ti'igyu mut ja Jesukristu, di'ibu ñigopk'ajtypy nidugekyu yajkutujkputy es ana'ambuty. ¹¹ Es ja'a ko m'ijttap ti'igyu mudu Kristu, tu miidsuty nandu'un myajpujta'aktut ja ijxwu'amun es du'un kyaj xyajtundut di'ibu mnini'x mgubajk tsojktup, es kyaj dyu'unuty yu ijxwu'amun éxtamu israelítuty tpujta'aktut ko ja'ay yajtsíky waanu ma yedyujk'ajtun*. ¹² Ko miits mnubajttu, oj mnaxtákuudu mudu Kristu, es nandu'un muut mjikyruujktu, mut ko xymyubujktu ko myudajtypy ja muk'ajtan ja Dios di'ibu yajjikyruujku. ¹³ Tuuyubu ma naty kyajnum miits xy'axájudu Jesukristu, Dios m'ixudu miits éxtamu o'kputy, mut ko naty mbekyja'ay'áttu; peru Dios tu myajjikyrujúkudu ti'igyu mut ja Kristu. Dios tu mma'xudu tugekyu mbojputy. ¹⁴ Pesu Kristu kyupujk yajnax ja tudyu'unun di'ibu udsajtam oj xyjapátam mut yu'ugyujxmu nbojpu'ajtam. Mbaat njana'anum ko du'un éxtam yu'u dyajnejxy kuxja'ay tugekyu ja nbojpu'ajtam es yajkuxwejpy kyubajky ma ja kruuz, éxtamxyup ja kyu'ambojpu tkumudoy. Es mut ko 'ye'ky, Kristu tkubejty tkumudooy ja nbeky'ajtam. ¹⁵ Dios oj tpujku ja muk'ajtun es ja

* 2:11 Ix Lukus 1:59.

kutujkun púnuty myudajttap, es oj dya'amutsk'aty ixnide'xy mayjya'ay wyindum es t'ixtat ko tu tyugoydyu.

Majjotmay'ooktu di'ibu tsajpótm

¹⁶ Es mut ko nnija'am tugekyu tyaadu, katu mnayyákudu miits es pún mbayo'oyudut di'ibu mja'xtap, o di'ibu m'u'ktap, o ti xuu m'amaay'ajttap, o ti po'o 'yaane'eky, o ma ja po'xanxuu. ¹⁷ Tugekyu tyaadu yu'u je'eyu éxtumu awax di'ibu jaminán; peru Kristu du'un ja tay'ajtan. ¹⁸ Exkum mbujkxudu yu may'atyu taaduty di'ibu nayyajnajxudap muj tuda'aky es ja'a 'yawdajttap ja ánkusuty. Yu'ujuty jyuna'andu ko tu t'ixtu iixma'tun, es paaty ñaybyajta'agudu muj kujxm. ¹⁹ Peru du'ambu ja'ayuty kyaj 'yittu ti'igyu mudu Kristu. Esu Kristu, du'un yu'u éxtum ja nini'x kubajk, es ja di'ibáty n'axájum éxtumu nYajnitsokra'ajtam, du'un n'ijtam éxtum ja ñini'x. Esu ja'a ko n'ijtam ti'igyu mudu Kristu, nmudajtam ja jiky'ajtan esu majaa, es muktákr ja n'anmaja'an'ajtam éxtum ja Dios ttseky.

²⁰ Mut ko miits tu m'ooktu mut ja Kristu, mnaydyukniwa'adsudu ja naxwíñudu ja'ayuty ja wyinma'añuty esu tyuunguty. ¿Es ti ko m'aktimjiky'attu éxtum púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap?, ¿ti ko m'aktimnaydyukkudúkuudu ja 'yana'amunuty?, éxtum jyuna'andu: ²¹ “Katú xytyoñ. Katú xyje'xy yu taxiidu. Katú xkyone'eky.” ²² Tugekyu tyadu ana'amun yu'u myadyakypy di'ibu je'eyu ya naxwíñ kyexy ko njá'xum o ko nyajtu'unum, es tugekyu tyadu ana'amun yu'uy jya'aju naxwíñudu ja'ay. ²³ Tadu ana'amun mbaat kyuxe'eky éxtumu wijy'ajtan, mut ko dyajkaxe'eky es ni'igu Dios ndsojkum, es n'ijtam yuunk naxypy, es njujwijtsambijtam ja nnini'x'ajtam; per ni madsu kyatúñ es nnayjyujwijtsambijtam di'ibu ja nini'x kubajk tsyejpy.

3

¹ Pes éxtum miits tu mjikypyuktu mut ja Kristu, ja'a mbayo'oydyup di'ibu tso'omp tsajpótm, ma yu Kristu 'yu'uñu ma 'yaga'añsyo o ja Dios. ² Winma'añ'attu di'ibáty miimp tsajpótm, katú xywyinma'añ'aty di'ibu ijtp naxwíñ. ³ Pes miits m'o'ktu mut ja Kristu, es tyam xymyudattu mjiky'ajtan pújke'eky mut ja Jesukristu ma Dios. ⁴ Kristu du'un ja njiky'ajtan'ajtam. Es ko yu'u kyada'agut jatugok, mguxu'uktap miidsuty nandun mut yu'u ma ja myuj'ajtan.

Jiky'ajtan di'ibu tu ñaxy, esu jembyu

⁵ Pes yajkutugóy ja mwinma'añ ja axuukpu di'ibu mmudajttap, mut ko naxwíñudu jya'aju taadu. Katu mnayyákudu es mmumada'agudut tyadu axuukpu winma'añ: ja mu'induunk, ko ja'ay kyaj ñay'aguwits ñayjyujpkuwítsudu, ko kyaj ti ñaydyukm'ixudu ti pún myudajtypy, ko 'yadsoktu, mut ko Dios pyujtákyu tyadu adsojkun éxtumxyup n'awdajtam di'ibu kyaj Dyiósuty, ⁶ es ja Dios tyedyunaampy jantsy tsaatsy tugekyu di'ibáty tyuundubu tyadu axuugátypy. ⁷ Miits mduundu tyaaduty maanum naty kyaj xy'axájudu Jesukristu. ⁸ Per tyam, ja'a ko mja'a'ajtudap ja Kristu, mastu'uttu tugekyu tyaaduty: ajk to'oyun, naymyujkajxuk winma'añ, nay'o'o nayyaxun esu tsaatsykyubé-typy ayuk. ⁹ Kyaj mnaywyin'uum mnaywyinxájudut nixim niyam, mut ko miidsuty tu xymyastu'uttu ja mjekyiky'ajtanu axuukpu. ¹⁰ Jiky'attu ja jiky'ajtanu jembyu, mut ko Diosu du'un di'ibu oj xymyo'oyum yu tyadu jiky'ajtan es tyugajts'adu'utsy extu ko Dios n'ixy'ajtam yajxon. ¹¹ Ko n'axájum ja Jesukristu, Dios xkywentupujtáku éxtumu jya'ayun, oy n'israelitaja'ay'ajtam o di'ibu kyaj 'yisraelítuty, di'ibu naty tu yajtsúktu o di'ibu kyaj yajtsúktu, di'ibu jagam ja'ay o kukajpn ja'ay, di'ibu windsán o muduumbu. Di'ibu sitay nigutiky, ja'a es xyja'a'ajtam ja Kristu, es ja Kristu yu'u du'un ijtp ma tugekyu di'ibu ijtp.

¹² Dios mdsojkudap miits es tu mwin'ixudu es yu'u mja'a'átudap. Paaty jiky'attu éxtum ja Dios ttseky, es mudattu pa'ayo'on, oyyot, tuda'aky'át, yuunk naxypy esu ma'xtujkun. ¹³ Naymyuma'xtúkuudu nixim niyam es naymya'xudu pún ja pún

ñaymyudugóyuty mut ja wiinkpə. Du'un éxtəm ja Kristu oj mma'xudu, du'un xytyúndut nandu'un miidsuty. ¹⁴ Di'ibu ni'igu tsojkəp, ja'a du'un ja tsojkən, es ja tsojkən yajmujktaapy kexy ka'pxy tugekyu tugekyu. ¹⁵ Wa'an ja agujk'ajt jotkujk'ajtən di'ibu Kristu yajkypy, tnu'umo'oy ttu'umo'oy ja mjot mwinma'añuty es mjiky'áttut éxtəm ja Dios ttseky. Ja'a ko mudu tyaadu du'un ja Dios mwoojudu es tukmuk m'íttut, éxtəm tu'uk je'eyu nini'x. Es ja'aygyuda'aktu.

¹⁶ Wa'an ja Kristu 'yayuk t'ity ma yu mjot mwinma'añuty, es yu'u mnaydyukni'ixudəp nixim niyam ja oybyu kajxwíjən. Mudu ja'aygyudákən ma Dios, wudu Salmu, Diosu 'yalabanzu, es di'ibu Dios 'yoyjya'ap. ¹⁷ Pes tugekyu di'ibu mduun mgajxtəp, tundu Nindsun'ajtəm Jesús xyuugyujxm, es ja'aygyuda'aktu Dios Teety Jesukristakyujxm.

Wi'ix ja jembyu jiky'ajtən

¹⁸ Miits kasaadu toxytyujkuty, naygyubákudu ma mña'ayuty, mut ko du'un ñigutíkyuty mdsuunudət éxtəmu Nindsun'ajtəm Jesukristu ttseky. ¹⁹ Es nandu'un miidsuty kasaadu yedyujkuty, mdsóktəp yajxónu m'u'unk mnado'oxyuty es katə a'ak jot'aku muut mdsuunudu. ²⁰ Es miidsuty u'unk uná'kuty, məmudowdu ja mdaak mdeety, mut ko tyaadu du'un 'yoyjya'ap ja Nindsun'ajtəm. ²¹ Es miits u'unkteedyuty, katə nandu'unu m'u'unk xyajjot'ambúktu es kudiibu tsyipka'axtət. ²² Es miits mduumbəty, məmudowdu ja mwindsún mwindájuty ya naxwiñ. Katə du'un xytyuñ je'eyu ko m'ijx-túnudu es du'un mnayyajpədsəmyuty wa'ats mut yu'ujuty, tundu mudu oy'aa oyjyot, éxtəm jyawu xymyudúñ ja Nindsun'ajtəm. ²³ Oytyim tiity di'ibu mduundəp, tundu yajxón xonda'aky'aa xonda'akyjyót, éxtəm xymyudundu Nindsun'ajtəm es kyaj éxtəm xymyudundu ja'ay. ²⁴ Pes mnija'adəp ko yu Nindsun'ajtəm mmo'oyánudəp éxtəm ja may'aty ja kuma'añ, mut ko miits xymyudundu yu Kristu di'ibu dən mWindsun'ajttəp. ²⁵ Ja di'ibu adúttəp axuuk, 'yaxájəp ja tudyu'unən éxtəm pyaadyuty, ja'a ko Dios kyaj pún tpayo'oy win'ixy wingexy.

4

¹ Es miidsuty windsún windájuty, yajtúndu ja mduumbəty éxtəm pyaadyuty. Nasjawu ko nandu'un miits mmudajttəp tu'ugu mWindsún jam tsajpótm.

² Məgu'ugítuty, du'ñəm mgajxtə'aktut, wiyu m'íttut es xyja'aygyuda'aktut ja Dios. ³ Nandu'un kajxtə'aktu es amdow pəjksówdə Dios esuts əj xypyudúkat esuts ngajxwə'xət ja oybyu ayuk, esudsə ja'ay nduknijáwut di'ibu ijty kyaj yajnijáwə, pes ja'agyujxmuts ndsimdsyənə. ⁴ Amdow pəjksówdə mut əjtskyujxm, wa'andsə Dios xypyudəku esuts yajxón wa'ats ngajxwə'xudəts éxtəmts xypyaaty ndúnut.

⁵ Es miits, jiky'attu wiyu kejy mut ja di'ibu kyaj t'axaju ja Jesukristu. Tundu ma tugekyu tiempu xymyudaty esu ja'ay xytyuknijáwut ko Jesukristu yajnitsókp. ⁶ Wa'anə mgajx mmadyakən du'ñəm 'yity tsujt'knə, es mjátəp wi'ix miits xy'adsówdət nidu'uk nidu'uk.

Kajxpoxən

⁷ Yu nməgu'uk'ajtəm Tíkiku di'ibu ndsojkəm, óyuts xypyudəku kots nmudundu ja Nindsun'ajtəm, yu'u mdukməmadya'agudəp wi'ixəts ja yam n'ity es mjotkujk'áttut. ⁸ Paaty nduknigaxtu miidsuty es m'anə'umxudət wi'ixəts ja yam, es mmo'oyudət ja jotkujk'ajtən. ⁹ Muut nandu'un ñejxy yu nməgu'uk'ajtəm Onésimə, di'ibu ndsojkəm es oy tmudúñ Nindsun'ajtəm, miidsuty ja mməgugajpn. Yu'ujuty mdukməmadya'agudəp tugekyu wi'ix ja yam jyaty.

¹⁰ Aristarku, yu nmədsimdsyənəabyuts, mduknigáxudu Dioskajxy; es nandu'unu Markus, yu myəgu'ugu Bernabee, jyəna'añ mayDios. Pən mninujxudəp ja Markus mgu'ixə'anudu, axájudu yajxón. ¹¹ Nandu'un mduknigáxudu Dioskajxy ja Jesús di'ibu yajtjəp Justu. Tyaadudəp du'un yu'uyuty nidəgəuk ja israelítuty di'ibu myəbujktəp ja Jesús es ttundu mut əj ja Diosu tyuunk, es yu'uts xymyeepy ja jotkujk'ajtən.

¹² Mdukniǵáxədə Dioskajxy Epafrus, Kristu myəduumbə, es yə'u nandə'un mməgu-gajpn'ajttəp. Də'uñum t'amdoy tɾəjksóy ja Dios mə kyajxta'aky, es mək m'ittət ti'igyə mədə Jesukristu, es amumdu'uk jot mjiky'áttət éxtəmú Dios ttseky. ¹³ Mət ko ɛj testiigəts wi'ixə Epafrus ñaydyukjotmaydyúñəty mət miitskyəjxməty es nandə'un yə Kristu myəduumbəty di'ibə tsənaədyəp mə yə Laodiseeə kajpn es mə yə Yerápolus kajpn. ¹⁴ Yə kudsooy Lukus, di'ibə njantsytsyojkəm, mdukniǵáxədə Dioskajxy, es nandə'unə Deməs.

¹⁵ MayDios xy'anəumət ja nməgu'uk'ajtəm di'ibə ijtp Laodiseeə, es nandə'un yə Nifməs xymyo'oyədyət ja Dioskajxy, esə məbujkrətəjk di'ibəty naymyujkədəp mə yə tyəjk.

¹⁶ Ko xykyajxtə'aydyət tyadə neky mə miidsəty, net xykyáxtət mə ja məbujkrətəjk di'ibəty naymyujkədəp Laodiseeə, es jap yajkajxət nandə'un; es miits xykyajxtət nandə'un ja neky di'ibəts ngejxypy Laodiseeə. ¹⁷ Tunə may'ajtən, anəumə Arkipə: “Kuydyún yajxón ja tuunk di'ibə ja Nindsən'ajtəm tə mmo'oyəty es xymyədúnət.”

¹⁸ Məgu'ugítəty, ɛj Paablə, nduknijáyəduəts miidsəty yə kajxpo'xən məduədsə ngə'əm letrə. Mənu'xtə'aktə Dios mət ɛjtskyəjxm. Kátəts xyja'aydyəgóydyə kots n'ity ja yam tsimy. Wa'anə Dios mgunu'xədə miidsəty.

Myutu'ukpá Neki Di'ibá Paáblá Tyuknigajxtá Ja Tesalóniku Já'ayúty

Tesalóniku ja'ay tnastúnudu wi'ixu Dios yajmábéky

¹ Ëj Paáblá, mut ja Silvanu esu Timotee, nduknigajxtuptsu tyádu neky ja mábujkputujk di'ibá ijttap ti'igyá mut ja Dios Teety esu Nindsun'ajtam Jesukristá, es ñaymyúkúdu má ja Tesalóniku kajpn. Wa'an ja Dios mgunu'xádu es mmo'oyúdu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

² Du'uhumts nja'aygyáda'aky ja Dios mut miidsúty, es njamyajtstap kots ngajxtá'aktá.

³ Es ndukjamyejtsypyúdsu nDios Teety'ajtam wyindum wi'ix miits xymyúduúdu ja mábujkun, éxtam miits mdundu mut ja tsojkun, es éxtam miits du'uhum 'yawix xyjup'ixtu Nindsun'ajtam Jesukristá ko jyumbitá'añ. ⁴ Múgu'ugítaty, Dios mdsojkúdup miits, es nnija'abuts ko yu'u tu mwin'ixúdu. ⁵ Kots miidsúty oj n'awánudu ja oybyu ayuk, kyaj jye'eyúty ja ayuk ngajxyúts, ja Espíritá Sántats xypyudujku es ngajxúduúts muk'ajtan muut, es ja'agyujxm kots ñj nnijáwu ko tyu'ajtanudyu tyádu ayuk. Wa'ats xyñijáwudu wi'ixúts oj nja'ay'áty má miidsúty, es xytyuk'oybyúdsúmut.

⁶ Mbaduundu miidsúty di'ibá údsúty es ja Nindsun'ajtam tu nnastúnúduúts, es m'axájúdu ja ayuk mut tu'ugu xondakun di'ibá ja Espíritá Santá mmooyu, oy xyajnajxtá byeen ja ayo'on. ⁷ Es múdu tyáadu xyajktá ja ijxwú'amun má nidúgekyu yu Diosu myubujkputy jam Masedoñ es Akayu. ⁸ Mut ko má miidsúty tso'oñ ja Nindsun'ajtam ja 'yayuk es tu yajkajxwa'xy kyaj jye'eyúty Masedoñ es Akayu, per nandu'un oytyim maaty yajnijáwu wi'ix miits xymyúbuktá ja Dios, es múdu tyáadu kyaj ñakypyaadyúty ngajxúduúts tii. ⁹ Nik yu'u kú'umuty tmadya'aktá wi'ix ko oj ngu'ixtu, miits xy'axájúduúts yajxón es wi'ix tu xymyastu'uttá ja agojwinnáx es xypyanyujxtá es xymyúduund-sondáknudu ja jiikypyu Dios. ¹⁰ Tyukmumadyaktá nandu'un ko miidsúty m'awijx mjup'ijxtap ko kyúda'agut tsajpótm ja Diosu 'yu'ununk, ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibá Dios yajjikypyujk má 'ye'ky. Yu'u du'un di'ibá xyajmitsókum má ja muj tadyu'unun di'ibá miimp.

2

Paáblá tyuunk jap Tesalóniku

¹ Pes miidsúty kú'um mnija'adup múgu'ugítaty, ko éxtamts miits oj ngu'ixtu, kyajts nanúgoobu ngu'ixtu. ² Oyúts naty wi'ix tu nyajtún es tu nyajwingajxpétyúty jam Filipus, éxtam xyñijáwudu, peru Dios tats xypyuduku esúts ngajxwá'xut amumdu'uk jot yu oybyu ayuk má miidsúty, oy jyakuxe'eky ja adsijpu. ³ Mut ko ni wi'ix tsoots nga'anúgu-ga'aju má di'ibúdsu naty ngajxwá'xypy, ni ngamadya'agyúdsu naty axuk kajxy es ni ngawin'uhna'añúts pún. ⁴ Ni'igúdsu Dios xywyinmá'añ'ijxy es xytyuknipejkyúts ja oybyu ayuk. Ëj kyajts ngajxy wi'ixu ja'ayúts xy'oyjyáwut, Diosu du'un sitay, di'ibá tyuk'ijxúdyáapy ja njot'ajt nwinmá'añ'ajtam. ⁵ Extam miits xyñijáwudu, ni ná'ats pún ngawinwepy ngawinjaaxy mut ja tsujti'knubu ayuk, es ni tits ngatuk'ubety ngatukkajxpéty mut kots nganarata'añ ja meen. Diosu tyáadu ñija'ap. ⁶ Kyajts ni ná'a nga'uxta'aydyu ja'ayúty esúts xymyújyáwut, oy tyimmiits'ajtrá es oytyim wiingaty'ajtrá. ⁷ Oyúts mbaat njanaybyujta'agyúdyúts éxtamu kutujkun muutpu, mut kots xy'apostulá'attu ja Kristá, kyajts ñj du'un nduun. Naybyujtáakúts tuda'aky éxtam tu'ugu u'unuktaak t'ijx'ity tkwentá'aty ja 'yu'ununk jantsy tsuj. ⁸ Byeenúts miits ndsokta, ja'agyujxmúts ñj nnayjya'aju es kyaj jye'eyúty nduknijáwudut ja oybyu ayuk, es extá nandu'un es miits ngu'oogudut. ⁹ Múgu'ugítaty, miits mjamyajtstap wi'ixúts tu ndundu xuuñ koots es kúdiibu miits n'adsíptut má naty jam nduknijáwudu ja oybyu ayuk di'ibá Dios kyajx.

¹⁰ Miits mnija'adup, es nandu'un ja Dios, wi'ix údsúty dyajnujxtá tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu, tuda'akypyu es ni pún mbaat xykyapeky'ixyúty kots n'ijttá má miidsúty di'ibá nandu'un myubujktap ja Dios. ¹¹ Nandu'un xyñijáwudu wi'ix tu nya'it nyajxónudu es wi'ix tu nbumay nbutájúdu nidu'uk nidu'uk miidsúty, du'un éxtam ttuñ ja u'unkteety mut ja

'yu'unk 'yuna'k. ¹² Pes tu nyajxonda'aktu es tu nyajjotkujk'áttu, es extu tu nduknipaktu es mjiky'áttut éxtum pyaadyuty púnuty ja'a'ajtudup ja Dios, di'ibu mwoojudup es nujx muut m'ittu ma yajkutíky mut ja muj'ajtun.

¹³ Paaty nja'aygyudaktiibyuts ja Dios ko miits xymyudoodu ja Diosu 'yayuk di'ibuts oj ngajxwa'xy, m'axájudu éxtum ja Diosu 'yayuk, es kyaj xy'axájudu éxtumu ja'ayu 'yayuk. Es tui'ajtun'u ko Dios t'ayúkuty di'ibu mujwiinup ma miidsuty di'ibáty myubujk-tup. ¹⁴ Mugu'ugítuty, ko miits m'ayoodu ma mbajudijtudu mmugugajpnuty, nandu'un mjajtta éxtum jyajttu jam Judeeu ja Diosu jya'ay di'ibu ijttup ti'igyu mudu Jesukristu. Pes yu'ujaty nandu'un pajudijtudu myugugajpnuty, ja israelítuty. ¹⁵ Tyadu israelítuty yu'u ya'o'ktu nandu'unu Nindsun'ajtam Jesús, éxtumu naty nandu'un tu dya'ooktu ja myugugajpn di'ibu Dioskugajxpu'ajttu, es nandu'unuts uudsuty ojts xy'uxkaxtu. Kyaj jyiky'attu éxtum ja Dios ttseky, es aknaymyudsip'ajtudup mut nidugekyu ja'ayuty, ¹⁶ pes extu jyayajkubokándu kots ngajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es nandu'un ñitso'oktut. Es mut yu'u t'aktim'yaj'ya'k'ada'tsyppy ni'igu ja pyojpudy. Paaty óknun ja Dios myo'oya'anudu ja muk tudydu'unun di'ibu miimp ma yu'ujaty.

Paablu jyanujxa'añ Tesalóniku

¹⁷ Mugu'ugítuty, kots miits nmastuttu waanu, oy nganay'ijxum, du'ñamts miits nmudattu njodoty nwinma'añótyuts, es byeenuts njajumbita'añ es nujx nwin'ixtu. ¹⁸ Uj Paablu, tats njanujxa'añ kanak ok, per ja mujku'ugópk Satanás yu'uts oj xya'adiky. ¹⁹ Pes ¿tits uj n'awijx nujp'ijxtup?, ¿tits uj n'ijtan'ajt nxo'onun'ajttup?, ¿tits uj ndukjotkujk'ajttup?, es ¿tits uj ndukwingudak ndukjotkudáktup ko naty n'ijtam ma ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko myínut? Pes miidsadyu du'un. ²⁰ Miitskyujxmuty nwinguda'aky njotkuda'aky es nxonda'agyuts.

3

¹ Pes kom kyajtsu naty n'okmumada'agánnu, nétats nnygyajxudu esuts nwa'umduuduts Atenus, ² es ngaxa'añuts ja nmugu'uk'ajtam Timotee es mgu'ixudut, mut ko yu'u du'un nandu'un Dios muduumbu es tu tyuñ mut uj es wya'xut ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu ñimadyakypy. Es ngejxypyuts yu'u es dyajmujwiinut ja mmubujkanuty es mjotmukmo'oyudut mmubujkangyujxm, ³ kudiibu ni pán kyatsipka'axut mudu tyaada. Pes miits mnija'adup ko tu nyajtuknibujtákm es n'ayowa'anum. ⁴ Pes mats n'ijty mut miidsuty, n'anmaaydyu ko nyajnaxa'anum ja ayo'on jotmay, du'un éxtum tu jyaty. Mnija'adubu'u. ⁵ Paaty kom kyajtsu naty uj n'okmudanuyannu, tats ngejxy ja Timotee es tnijáwut wi'ixu naty xyajtu'uyo'oydyu ja mmubujkan, pes tsu'kubu naty ko wa'anxyup ja ka'oybyu tu myajpekyka'adu es ni ti tkatsooty di'ibuts nduun ma miidsuty.

⁶ Per tyam tu jya'ty ja Timotee ko tu tsyooñ ma miidsuty, es yajmiimpjy ja oybyu ayuk mut ja mmubujkan es ja mdsojkan di'ibu miits mmudajttup. Du'un jyuna'añ ko miits du'ñum xyjamyátstuts mut ja tsojkan, es byeenuts xyjawin'ixa'andu, du'un éxtumts miits nwin'ixa'andu. ⁷ Paaty mugu'ugítuty, oy nja'ayo'ombát njajotmaybyátruts, tats nbeky ja jotkujk'ajtan mut yu'ugyujxma mmubujkanuty. ⁸ Mut uudsuty du'un éxtumu jembyu jiky'ajtan kots nnijáwudu ko miits amumdu'uk m'ittu ma yu Nindsun'ajtam. ⁹ Pes ¿wi'ix mbaat muj wiin kaja nja'aygyuda'agyuts ja Dios mut miidsuty, es mut ja muj xondakun esu jotkujk'ajtan di'ibuts tu xmyo'oy Dios windum? ¹⁰ Xuuñ koots n'amdóyuts ja Dios es nujx ngu'ixtu es n'aktuk'uxpúktut ni'igu di'ibu kyajnun oy xyjaygyúkudu.

¹¹ Wa'an ja Dios Teety ku'am, esu Nindsun'ajtam Jesukristu, dya'awa'atsy ja nu'u tu'u es nujx ngu'ixtu. ¹² Wa'anu Nindsun'ajtam dyajmuj dyajmáyu yu mdsojkan waanu ni'igu es mnaydsyókudut nixim niyam es mut oytyim púnuty, du'un éxtumts miits ndsoktu. ¹³ Wa'anu mjot mwinma'añ yajmo'oy ja jotmuk'ajtan es m'ittut wa'ats, es ni ti mbojpu jam nDios Teety'ajtam wyindum ko myínut ja Nindsun'ajtam Jesukristu mut nidugekyu di'ibu Dios jya'a'ajttup. Wa'an du'unuty.

4

*Jiky'aj*tun di'ibu Dios tyukjotkudakypy

¹ Mugu'ugítuty, maanum kyakejxyñum n'ak'awanayándap nandu'unu wiingátypyu. Ko oj ngu'ixtu, ngajxwjtá wi'ix miits mjiky'áttut éxtum ja Dios ttseky, es tyámuts n'am-doy es waanu ni'igu du'un m'akjiky'áttut. ² Mut ko miits mnija'adap yajxon ko yu'uyuts uj tu nya'uxpeky di'ibudsu Nindsun'ajtam Jesukristu tu xytyuknipeky. ³ Pes ja Dios tsyejpy es miits nidu'uk nidu'uk mnayya'ítadut wa'ats; kyaj pún myu'indúnut. ⁴ Nidu'uk nidu'uguty miits xyjáttut wi'ix xyjwjwjtsumbítut ja mgu'am nini'x es mnayya'ítadut wa'ats es windsu'kun maut, ⁵ kyaj pún ñayyákudut ja ñini'x tsojkunguyxm, éxtum ttundu yu ja'ayuty di'ibu kyaj t'ix'attu ja Dios. ⁶ Exkam miits nidu'uk mwin'uundu o mbekytyundu mut ja mmugu'ugu ñudo'oxy. Tuts miits n'anuumudu es tu n'awanudu ko Dios tyedyunaampy jantsy muk tsaatsy tugekyu di'ibu du'un adútstup. ⁷ Pes Dios tu xywyo'om es xyja'ay'ata'anum es njiky'ajtam tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu; kyaj tu xywyo'om es njiky'ajtam ja jiky'ajtanu axuukpu. ⁸ Paaty pun ja pún di'ibu kyaj tmuj'ixyu tyadu xpujkan, kyaj yu'ujuty t'uxtijy ja naxwíñudu ja'ay, ja'a du'un ja Dios, di'ibu tu mmo'oyudu ja 'yEspíritu Santu.

⁹ Es éxtum ja tsojkan tukka'axpən, kyaj jyatyimtsékyuty nnijáyudut, mut ko ja Dios tu mduknijáwudu miidsuty ku'am es mnaydsyókudut nixim niyam. ¹⁰ Pes du'ñum miits mnaydsyókudu nixim niyam mut nidugekyu nmugu'uk'ajtam di'ibu jiky'ajttap ma tugekyu Masedoñ ñax. Per nmunu'xtáktap, mugu'ugítuty, esu mdsojkan xyajmujwin-dak'adu'udsut waanu ni'igu. ¹¹ Jiky'attu yajxon es xywyits xymyádyut ja mgu'amduunk mut ja m'aa mgu'u, éxtum tu nduk'ana'amdu, ¹² es du'un mwindsu'ugudut di'ibu kyaj Dios tmubaktu, es kadiibu nandu'un ti mdugoy'ajtxudut.

Wi'ixu Nindsun'ajtam jatugok myina'añ

¹³ Mugu'ugítuty, kyajts ndseky es kyaj xyñijáwudut wi'ix jyaty mut ja di'ibu myubujk-tubu naty ja Jesukristu ko 'yo'ktu, kadiibu miits mjotmay'ooktut éxtumu wiingátypyu di'ibu kyaj tjup'ixtu ko Jesukristu yajjikyryukaampy di'ibáty jya'a'ajttap. ¹⁴ Nmubujkam yajxon ko du'un éxtumu Jesukristu jyikyryeiky ma 'ye'ky, nandu'un nmubujkam ko Dios yajjikyryukaampy ja o'kputy di'ibáty tu tmubaktu ja Jesús.

¹⁵ Du'unuts miits n'awanudu éxtumu Nindsun'ajtam ku'am jyunañ, ko di'ibáty udsajtam akjiky'ajtam ko jya'tut jatugoku Nindsun'ajtam, kyaj udsajtam njo'omum jawyiin es óknam ja o'kputy. ¹⁶ Mut ko yu Nindsun'ajtam Jesukristu ku'am kuda'agaamp tsajpótm, yajmudówup ko tu'uk muk kyajxa'añ mut ja kutujkan, kajxup ja arkanklus es xu'uxup ja Diosu tyrompetu, net ja di'ibáty myubujktu ja Kristu ko 'yo'ktu, jikyryúktap jawyiin; ¹⁷ óknam di'ibáty tu nwu'amum jiky'ajtpu nyajmujjo'omum ti'igy mut yu'ujuty yoodsóty, es nbátum ja Nindsun'ajtam pojoty, es du'un n'ijtam mut ja Nindsun'ajtam winu xuu winu tiempu. ¹⁸ Paaty mudu tyadu ayuk nayyajotkujkudu nixim niyam.

5

¹ Mugu'ugítuty, mut ja xuu tiempu, kyaj jyatyimtsékyuty es nduknijáyut. ² Miidsuty yajxon xyñijáwudu ko ja xuu tiempu ma myina'añ ja Nindsun'ajtam, jaa ma naty nga'aa'ajt ngajot'ajtam, éxtum ko ja ma'tspu koots jya'ty. ³ Pes ko ja'ay ñayjyanánubudu: “Tyam situy agujk jotkujk ndsun'ayum, kyaj ti amay jotmay”, net ti'in myiñ ma yu'ujuty ja kutugo'oyun, éxtum dyajnáxtu ja pujk ado'onanu toxytyujkuty ko ja 'yu'ungu'unk ttimpaadánnu, ma ni wi'ix tsoo mbaat kyanitse'eky. ⁴ Per miits mugu'ugítuty, kyaj m'ittu kubi'its ku'ook, kyaj ja Nindsun'ajtam mdukjajtpátudut ti'in éxtum ja ma'tspun, ja'a ko mnija'adap wi'ixu du'un myina'añ jya'ta'añ. ⁵ Nidugékyuty miits mja'a'átudu Dios esu Jesukristu, kyaj mja'a'átyuty ja ka'oybyu. ⁶ Paaty kyaj n'ijtam éxtum pánuty maadagoodyup, n'ok'ijtam wijy keyy es nnayjyujkuwjtsum. ⁷ Pánuty maadap, koodsu mya'adu; es pánuty uk múkudap, koodsu y'uuk myu'ugudu, ⁸ per udsajtam pánuty xuuñ'át ja'a'ajttap, wijy keyy nnayya'ijtam. Du'un n'ijtam éxtumu soldaadu di'ibu

nayxyojxur mut ja puixngaatsy, naygywentu'ajtum mut ja mubujkun es ja naydsyoku naymyay'at; es extumu soldaadu ñaygyipyuty mudu puixngup, nandu'un nnyaya'ijtum ja'agyujxm ko n'awijxum ja nitsokun'ajtum. ⁹ Dios kyaj oj xywyin'ijxum es n'axajum ja tudyu'unun, ja'a du'un es n'axajum ja nitsokun mut yu'agyujxmu Nindsun'ajtum Jesukristu. ¹⁰ Yu'u 'ye'ky mut udsajtumgyujxm es njiky'ata'anum mut yu'u, oy nja'o'kambu es oy njiky'ajtambu. ¹¹ Paaty nayyajjukudu, es naybyudakudu nixim niyam es yajmujwiin yajkajaajudu ja mmubujkunuty, du'un extum jaayum xytyundu.

Kajxwijn

¹² Mugu'ugituty, nduknipuktur es xymyay'at xywyindsu'ugudut ja di'ibaty tuundur mut miidsuty, es m'uwij mgajxwjudu ma yu Nindsun'ajtumu tyuunk. ¹³ Oy tsuj xytyukxonda'aktut es xytsyoktut ja'agyujxm di'ibu tyuundur. Jiky'attu ti'igyu jotkujk mut oytym punity.

¹⁴ Nandu'un nduknipaktu, mugu'ugituty, es tukmudijudu ja di'ibaty kyaj ti ttuna'an. Jotmuk wingajxudu di'ibaty maay tajtur, pudakudu di'ibaty kyaj oy tnijawudu ja Diosu 'yayuk, es mudattu ma'xtujkun mut nidugekyu ja'ay.

¹⁵ Exkum miidsuty nidu'uk myajjumbit axuk mut ja di'ibaty axuk mduundur. Ni'igu du'unum xyjattut xytyundut ja oybyu nixim niyam ma miidsuty, es oytym punity mut.

¹⁶ Du'unum m'ittut agujk jotkujk. ¹⁷ Kajxtaktawdu. ¹⁸ Ja'agyuda'aktu ja Dios oywyi'ix mjat mgubattut, mut ko tyaadu du'un ja Dios tsyejpy es mdundut extumu Jesukristu myuduumbuty.

¹⁹ Kyaj miits xyujpkuwa'agudut di'ibu Espiritu Santu mduknija'adur, es du'un kyaj juun juumbittut ja mwinma'anuty. ²⁰ Kyaj xy'axukjawudut ko ja'ay m'awa'anxudu ja ayuk di'ibu Dios winma'anmyooyudu. ²¹ Ixkijxyudu tugekyu ja xpujkan mut ja Diosu jyaabyajtun. Axajudu je'eyu di'ibu dan oy. ²² Uxtijtu tugekyu di'ibu kyaj 'yoyuty.

²³ Wa'an ja Dios, di'ibu xymyo'oyum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, myajwatsta'ayuty tugekyu tugekyu, es dya'itut ja mjot, m'anmaja'an esu mnini'x mgubajk, ni ti pyojru, extu ko myinut ja Nindsun'ajtum Jesukristu. ²⁴ Yu Dios di'ibu mwoojudur, kyuydyiimpy di'ibu kyajxury, ja'a kyuydyunaampy tugekyu tyaadu.

Kajxpo'xun

²⁵ Mugu'ugituty, xyñigajxta'aguduts udsuty.

²⁶ Mnandu nidugekyu nmugu'uk'ajtum extumxyur xymyo'oydyu ja mayDios.

²⁷ Nduk'ana'amdur mut ja Nindsun'ajtumu kyutujkun, es yajtukwingugajxudut tyadu neky nidugekyu ja nmugu'uk'ajtum.

²⁸ Wa'anu Nindsun'ajtum Jesukristu mmay'at mgunu'xudu.

Myumajtskpu Neki Di'ibu Paablu Tyuknigajxtu Ja Tesalóniku Ja'ayuty

¹ Ūj Paablu, mut ja Silvanu esu Timotee. Nduknigajxtu tsu tyadu neky ja mubujkputujk di'ibu ijtup ti'igyu mut ja Nindsun'ajtam Dios Teety esu Nindsun'ajtam Jesukristu, es ñaymyúkudu ma Tesalóniku kajpn. ² Wa'anu nDios Teety'ajtam esu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

Yajpayo'oyup ja ja'ay ko Kristu myina'añ

³ Mugu'ugítuty, oy ko du'uñumts nja'aygyuda'aky ja Dios mut miidsuty, éxtam pyaadyuty, mut ko muj wiin kajaa yu mmubujkunuty esu mdsojkunuty di'ibu miits mmudajttup mut ja wiinkputy. ⁴ Extam mbaat kots uudsuty n'ity ma Diosu myubujkputujk ñaymyúkudu, nayjya'adapts muj es jotkujk mut ja ma'xtujkun es ja mubujkun di'ibu miits mya'ixudap, oy ja mmudsiputy mja''awa'ktujkabudu es ja ayo'on jotmay xyajnáxtu. ⁵ Tyaadu ya'ixup ko Dios tmudaty ja tuj'ajtan éxtam trayo'oy es du'un mbaadyuty es m'íttat ma kyutujkun, di'ibu miidsuty tyam mgu'ayo'odup.

⁶ Pes tuj'ajtan di'ibu Dios tyiimpy; ya'ayówup di'ibu miits mya'ayoojudup, ⁷ es mmo'oya'anudu ja mbo'xtáknuty miidsuty di'ibu ayo'on jotmay yajnajxtup, nandu'un éxtam uudsuty. Tyaadu du'un ja xuu ma kyuxu'uga'añ ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko kyuda'agut tsajpótm junya'angóty mut ja mukpu 'yánklusuty. ⁸ Tyudyunaampy ja di'ibu kyaj t'ix'attu ja Dios es ni tkatundu kwentu ja oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypy ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁹ Tyaaduty yajtukmudowándup winu xuu winu tiempu es yajpulta'agut jagam, kudiibu jam 'yíttat ma Nindsun'ajtam es ma ja myuj'ajtan esu myuk'ajtan. ¹⁰ Du'un jyátut ko myínut ja Nindsun'ajtam ma tadu xuu, es wyindsu'ugudut ja jya'ayuty es myuj'ixudut nidagekyu ja myubujkputy. Jam miidsuty nandu'un m'íttat mut ko tu xymyubuktu ja tuj'ajtan di'ibu tu nduk'uxpuktu.

¹¹ Paadyuts du'uñum ngajxta'aky mut miitskyujxmuty, n'amdeepy nbujtseebyuts ja Dios es mduknitákudut es mja'ay'átudut. Nandu'unuts ngajxta'aky esu Dios myuk'ajtungyujxm kyudyúnup tugekyu di'ibu oybyu mdunándup ja'agyujxm ko xymyubuktu, ¹² es du'un ja Nindsun'ajtam Jesukristu yajmujjávup mut yu'agyujxmu m'oyjyiky'ajtan, es yu'u nandu'un mmo'oyudup es miits myajmujjávudut ma wiink ja'ayuty.

2

Muj tugoybyekyjya'ay

¹ Mugu'ugítuty, es wi'ix jyata'añ kyubata'añ ma ja tiempu ko myínut ja Nindsun'ajtam Jesukristu es xyajnaymyuka'anum mut yu'u, n'andeebyuts ² es kyaj pojun mwinmaaydyugátstut es katu mya''adsu'ugudu ja'agyujxm ko jamu ja'ay di'ibu junándup ko tu jya'ty ja Nindsun'ajtam. Kyaj du'un xymyubúktut pan jyuna'andu ko Dios tyuknija'ajtu, o junándup ko du'unuts uj tu ngajxy o du'un tu'ugu neky jyuna'añ di'ibutsk uj tu nja'ay. ³ Katu mnayyákudu es wi'ix tsoo mwin'uunudut. Pes jawyiin ja ja'ay tnibudu'uga'andu Dios es nandu'un kyuxu'ugut ja muj tugoybyekyjya'ay di'ibu tu yajkajxpéky es kyutugóyut. ⁴ Tyadu axuk ja'ay naybyujtákap myudsip di'ibu ja ja'ayuty myudajttup éxtamu dyiósuty, es myudsip'ajtypy tugekyu di'ibu ja ja'ayuty 'yawdajttup. Pes extu naxwa'tsp ma Diosu tyujk, es jyuna'añ ko yu'u du'un Dios'ajtp.

⁵ Pes jamyatstu kots n'ijty mut miidsuty, n'awa'anudu ko du'un jyata'añ. ⁶ Mnija'adap tyam ti ya'adujkup, es du'un ñiguxu'ugut pan ja'a ma ja tiempu di'ibu ja Dios tu ttuknibujtaagu. ⁷ Taa ja'anu ja axuk'ajtan di'ibu tadu muj tugoybyekyjya'ay tyunaampy ayu'udsyu. Per di'ibu ya'adujkup tyam, óknun nujx jyuge'eky. ⁸ Es ko jyuga'agut, net yajnijawuya'añ púnu du'un ja muj tugoybyekyjya'ay, di'ibu Nindsun'ajtam Jesukristu ya'oogaampy ko ñibiixudut es dyajtugoya'añ mudu jyaj tyu'xun ko naty myiñ.

⁹ Ko tade muj tugoybyekyjya'ay myina'añ, pudúkudap ja mujku'ugópk Satanás. Ni'igu muk'ajtun muut myina'añ es ttuna'añ oytyim di'ibuty ja muk'ajtun, es andakungyujxm ttúnat ja muj'ajtun, ijxw'a'mun es di'ibu ja'ay du'añu jajw'a'madyaadyap. ¹⁰ Es myubudsumaampy oytyim di'ibuty ja pojpa 'yandakun es twin'uuna'añ twinxaja'añ di'ibáty nujxtap ayoodaknóty. Tyaadu nujxtap ayoodaknóty mut ko kyaj tu ttsokta es t'axájudat ja tuy'ajtun di'ibuxyap tu yajnitse'egyuty. ¹¹ Ja'agyujxm ko tkamabuktá ja tuy'ajtun, paaty ja Dios tpujtáky wi'ix jajwin'uundat, es du'un tmubúktat ja andakun, ¹² es jajpekmyo'oydyut nidugekyu púnuty kyaj tmubuktá ja tuy'ajtun, ja'a tsyojktap ja axuukpa.

Ti'igyu ya'ittu ja mubujkun

¹³ Per oy ko udsuty du'añumts nja'aygyuda'aktats ja Dios mut miitskyujxmty, mugu'ugítaty, ko mdsojkudap ja Nindsun'ajtum, mut ko Dios mwin'ijxudu jawyíñap es mnitso'oktat mut yu'ugyujxm ja Espírítu Santu di'ibu mya'ijtudap wa'ats, es ja'agyujxm ko tu xymyubuktá ja tuy'ajtun. ¹⁴ Tyaadu du'un mdukniwojuda Dios mut yu'ugyujxmu oybyu ayuk di'ibuts udsuty ngajxwa'xtap, es xymyudáttat ja Nindsun'ajtum Jesukristu myuj'ajtun.

¹⁵ Pes du'un mugu'ugítaty, du'añum amumdu'uk jot xymyubúktat ja Kristu es katá xyja'aydyugódyu ja xpujkan di'ibu tu n'anuumadu es tu nduknigaxtu nekykyujxy. ¹⁶ Ja Nindsun'ajtum Jesukristu ku'am, es ja nDios Teety'ajtum, di'ibu xytsyojkan es myaj'ajtungyujxm tu xmyo'oyum ja jotkujk'ajtun winu xuu winu timpá es ja oybyu di'ibu n'awijxum, ¹⁷ wa'an yu'ujuty mjotmukmo'oyudu es mya'ítudat du'añum es xytyun xykyajxtat tugekyu di'ibu oy.

3

Xyñigajxta'agudats udsuty

¹ Mugu'ugítaty, ma kyajnumts nyajkugúxu tyadu neky, n'ak'anuumayándap es xyñigajxta'aktudats es du'un ja Nindsun'ajtum Jesukristu 'yaxpujkan wya'xut pojun es ja ja'ayuty t'axájudat mut ja may'ajt windsu'kun, éxtum miits tu xy'axájudá. ² Amdow pujsotsowdu nandu'un ja Dios es xyajtso'ogudats ma ja axuk ja'ayuty, mut ko kyaj tyugekyuty yu ja'ayuty tmubuktá Diosu 'yayuk. ³ Per kyuydyiimpy ja Dios ja 'yayuk, yu'u myajmujwiin myajkajaaxudap ja mmubujkun es m'agu'adúk m'axajtúkudap es myajtso'ogudap ma ja ka'oybyu. ⁴ Ndukma'awdajtuaps ja Nindsun'ajtum ko miits xytyúndat di'ibu nduk'ana'amdap, es du'añum xy'aktúndat. ⁵ Wa'anu Nindsun'ajtum mbudúkudu es xyjáwudat ja Diosu tsyojkan es xymyudáttat ja Jesukristu mya'xtujkun.

Xypyátum es ndu'unum

⁶ Mugu'ugítaty, nduk'ana'amdap ja Nindsun'ajtum Jesukristu xyuugyujxm, es mnayjubúkadat ma oytyim di'ibuty ja nmugu'uk'ajtum di'ibu kyaj tyuna'añ es di'ibu kyaj jyiky'aty ti'igyu éxtum ja xpujkan di'ibuts tu nja'awánudu. ⁷ Pes miits mnija'adap wi'ix mjiky'áttat es xypyanujxtat di'ibuts tu nastúnudu; tuunats uj kots muut miits n'ittu, ⁸ es ni ngakaay nga'úktats nadu'añu. Ni'iguts nduun n'ayooy xuuñ koots kadiibu nidu'uk mdimpaadudat ja ka'ay ukun miidsuty. ⁹ Oyuts uj mbaat nja'amdowdu esxyuaps miits xypyudákudu, nik ni'iguts nduunda es nmo'oydyut tu'ugu nu'u tu'u ja oybyu di'ibu mbadúndap. ¹⁰ Kots n'ijty mut miidsuty, nmooydyu tyadu kajxwíjun: "Di'ibu kyaj tyuna'añ, kyaj kyay 'yuugat." ¹¹ Pes du'un n'anuumadu mut ko tats nnijawu ko nidu'ugaty miidsuty nugoo m'oknuux'ajnuudu, kyaj mnaydyukjotmaydyúnudu mgu'am-duunk, je'eyu mwinjun mwindujku xymyadya'aky di'ibu mgadimpátap. ¹² Tadu du'ambu ja'ay nduknipejkyuuts mut ja Nindsun'ajtum Jesukristu kyutujkun, es tmas-tu'ududu tadu du'ambu winma'añ. Wa'an ttuñ t'ayoy jajxón es ñayyajkáy ñayya'u-ugudat ku'am.

¹³ Mugu'ugítaty, kyaj m'anuxut es xytyun xykyajxtat di'ibu oy. ¹⁴ Pun ja pún kyaj tmadoogukaya'añ di'ibuts nmadyakypy ma tyadu neky, m'ixtap púnadyu du'un es katá

ti mæat xy'umuk xykyajxmúktu, es du'un tsyoydyu'unga'at. ¹⁵ Per katu xpyujta'aktu éxtamu mmudsipun, ni'igu xyñu'umo'oy xytyu'umo'oydyut éxtamu mmugu'ugun.

Kajxpo'xun

¹⁶ Yu Nindsun'ajtun di'ibu yajkypy ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, wa'an yu'u miits mmo'oyudu wi'ix tsoo ja jotkujk'ajtun winu xuu winu tiempu, es wa'anu Nindsun'ajtun t'ity mat nidugekyu miidsuty.

¹⁷ Uj Paablu, nduknijáyuduts miidsuty yu kajxpo'xun mududsu ngu'am letru. Du'unuts nja'ay ma tugékyudsu nneky. ¹⁸ Wa'anu Nindsun'ajtun Jesukristu mgunu'xudu nidugekyuty miidsuty.

Myatu'ukpu Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajx Ja Timotee

¹ Ҳj Paablu, Jesukrista 'yapóstalu, es kéxyats nmiñ ma Dios ya nYajnutsokpu'ajtum esu Nindsun'ajtum Jesukrista, di'ibu ndukjotkujk'ajtum, ² nduknigejxyryuats mija tyadu neky, Timotee. Du'unuts mij njawu éxtamdsu n'u'unk, ja'a ko ujts mij tu ndukmubeky ja Krista. Wa'an ja Dios Teety esu Nindsun'ajtum Jesukrista mguni'xyuty es mmo'oyuty ja pa'ayo'on esu agujk'ajt jotkujk'ajtun.

Kyaj yajkupúkut ja uxpujkun di'ibu kyaj tyuy'ajtunuty

³ Kom tu nduknipeky kots oj nnejxy Masedoñ ñaaxóty, wu'am Éfesa kajpnóty es xy'anuumudu tadu ja'ayuty es kadiibu ya'uxpúkut di'ibu kyaj tyuy'ajtunuty, ⁴ es anuumudu ko kyaj tmujpujta'agut ja 'yaptujku madya'aky esu wiinkpu jekymyadya'aky, mut ko tugekyu tyaadu je'eyu dyajtagóy ja tiempu es kyaj xytyu'unxam ni madsu, es ni xykyapudujkam es nguudyu'unum mut ja mubujkun di'ibu ja Dios tu xytyuknipujkam.

⁵ Ja'agyujxmu tyadu ana'amun es nixim niyam nnaydsyokum mut ja wa'ats aa wa'ats jot es muut ja tuj'ajtunbu mubujkun. ⁶ Naaguty tu tmudu'udugóydu tyadu uxpujkun es tu ñaygyuákyuty mut ja nanugoobu kajxy madya'aky. ⁷ Byeen jyatuk'uxpuka'andu ja Diosu 'yana'amun, per ni tkajaygyúkadu di'ibu myadyáktap es ni di'ibu tuk'uxpujktap éxtamxyur jyatuy'ajtunmuudaty.

⁸ Nnija'am ko oya tadu ana'amun ko nyajtu'unum éxtam pyadyuty. ⁹ Nnija'am nandu'un ko ni tu'ugu ana'amun kyayajpujta'aky mut ja di'ibu tyuundur ja oybu. Tadu ana'amun ja'a du'un mut ja di'ibu niye'epy yujk'ye'epy, di'ibu kyaj 'yuygyupeky kyajxykyupeky, di'ibu axuk ja'ayuty, di'ibu pojpu ja'ayuty, di'ibu kyajpu Dios tmuj'ixy, di'ibu kyaj ttuñ kwentu Diosu 'yuxpujkun, di'ibu yajja'ay'o'ktap, es extu di'ibu ya'o'k-tap ja tyaak tyeedyuty, ¹⁰ di'ibu ma'induundur, di'ibu yedyujkaty tyuundur tsoydu'un muutpu ak yu'ujaty, di'ibu tyo'ktap ja ja'ay, di'ibu andáktap, di'ibu Dios tyukkajxpejty mut ja andakunguyxm, es di'ibu oytyiity wiink tyiimpy kudinum éxtum ja tuj'ajtunbu uxpujkun. ¹¹ Ja'a n'andijpyuats ja oybu ayuk di'ibu muj'ajtun muutpu esu Diosu kuni'xyryu xytyuknipujkuts es ngajwax'udats.

Paablu Dios tja'aygyuda'aky ko pya'ayóyuty

¹² Nja'aygyudákyryuats ja Nindsun'ajtum Jesukrista mut kots tu xymyo'oy ja madakun mudadsu nduunk, es mut kots tu xywyin'ixy es tu xyryujta'agyuats es ndúnudats ja tyuunk, ¹³ es du'unuts tu xytyuknipeky óyats uj jawyíñur ngamuj'ijxy mudadsu n'ayuk, es óyats oj njajuna'añ tsaatsykyubéty mut yu'u, es nbajudijtyuats ja jya'ay. Peru Dios myudajt ja pa'ayo'on mut uj, ja'a ko kyajnumdsu naty nmubeky ja Jesukrista es kyajtsu naty nnijawu tiidsu du'un ndiimpy. ¹⁴ Paaty ja Nindsun'ajtumu myay'ajtun oy jyantsymyjuty mut uj, ti'igyu mut ja mubujkun es ja tsojkun di'ibu nandu'un nmudajtum mut ko n'ijtum ti'igyu mudu Jesukrista.

¹⁵ Byeen tyuy'ajtunuty, es nidugekyu tmubúktat, ko Jesukrista myiñ naxwiiñ es dyajnitso'oga'añ ja pojpu ja'ayuty, es ma du'ambu pyekyjya'ayuty nik ni'igu axuuk uj. ¹⁶ Per paadyu Dios tmudajty ja pa'ayo'on mut uj, esu Jesukrista dya'ixudat ja mya'xtujkun muj wiin ma uj. Es du'unuts xyajtúñats éxtumu di'ibu ni'igu tmudaty ja pyojpu, éxtumu ijpajtan mut ja di'ibuty óknumu naty myubukándur yu'u, es tja'a'áttut ja jiky'ajtun wina xuu wina tiempu. ¹⁷ N'awdajtum ja Dios, rey wina xuu wina tiempu, di'ibu myudajty ja windsu'kun esu muj'ajtun, yu'u tu'uk Dios'ajtp, di'ibu kyaj ya'ixy es di'ibu nina'a kya'eeky. Wa'an du'unuty.

¹⁸ U'unk Timotee, di'ibu tyaadu nduknipejkyry, ti'igyu yu'u éxtum ja mugu'uk mnimaydyákadu ja Diosu jya'a jawyíñur. Paaty mut yu'u mbaat amumdu'uk jot xy'aktimmudúñ ja Dios nu'unu mmujaa. ¹⁹ Mudat du'ñum ja mubujkun amumdu'uk

jot es mudat ja mjot mwinma'añ wa'ats. Naaguty kyaj tpujktujkudu ko ja Dios jyawinma'añmyo'oya'anudu. Paaty ñayyajwinma'añdyugoooyudu es tmastuttu ja mubujkun ma Kristu. ²⁰ Du'an jyajttu ja Imeneeu esu Alejandru. Paaty es tnijawudat jatuk xuu es kyaj tmu'udugoy tmugajxtugoyut ja Dios, ndukkudujkuts ja mujku'ugopk Satanás.

2

Paqbla ttuknipeky ja Timotee es kyajxta'agut

¹ Tim jujp'am nmunu'xtaktap esu ja'ay tni'amdowudat, tniqajxtaagudat nidugekyu ja'ayuty, es tja'aygyuda'aktut ja Dios ja'agyujxmuty, ² nidugekyu reyuty es nidugekyu justisuty, es du'un mbaat njiky'ajtam yajxon es ni pan muut ngatsiptu'unam, es ndu'unum ja oybyu es njiky'ajtam extum ja Dios ttseky. ³ Tyaadu du'un oy, es yu'u du'un 'yoyja'ap ja Dios yu nYajmitsokpu'ajtam, ⁴ pes yu'u tseyjpy es nidugekyu yajnitso'ogudat es nandu'un tjaygyukudat di'ibu dan tuy'ajtan. ⁵ Ja'a ko ta ti'igyu je'eyu Dios, es nan ti'igyu je'eyu di'ibu udsajtam xkyudanaabyu'ajtam ma Dios, yu ja'ay Jesukristu, ⁶ nayyajku ma 'ye'ky, es du'un tkubejty tkumudooy ja nitsokun nidugekyu naxwiñudu ja'ayuty. Esu tyaadu jaya'ijx ma ja tiempu yajtuknibujtaku. ⁷ Mudu tyaaduts uj oj nyajpajta'aky ja Diosu 'yayuk kajxwa'xpu esu apostulu, es ndukni'ixadats ja tuy'ajtan es ja mubujkun mut ja di'ibu kyaj 'yisraelituty. Tuy'ajtanuts njuna'añ, kyajts n'anda'aky.

⁸ Ndsejpyuts esu ja'ay otyim maaty kyajxta'aktut, dyajpudu'uktut ja kyua'ujuty mut ja wa'ats aa wa'ats jot, kyaj ñayyajot'ambukudat es kyaj tsiptunat nixim niyam. ⁹ Esu toxytyujk ñaywyitudat yajxon aduyu, es kyaj ñayniwook ñaygyuxwoogudat es ñayyajmujpudsumudat, es ni je'eyu kyanayya'oydyukudat mut ja ooruu o perlu, es ni mut ja wyitu tsooxutypuu. ¹⁰ Wa'an ttundu ja oybyu tuunk di'ibu patap ttundat nidugekyu toxytyujkuty di'ibu myuduundap ja Dios. ¹¹ Wa'an yu toxytyujkuty amon es yuunk naxpy tmudoo'ity ja uwij kajxwijn. ¹² Kyajts uj nyajkutiky es ja toxytyujk ya'uxpukat o ja yedyujk t'ana'amut. Wa'an amon t'amudoonaxy, ¹³ mut ko Dios dyajkojy jawyiin ja Adan es oknumu Eevu. ¹⁴ Yu Adan kyaj oj yajwin'uun, ja'a du'un ja ñado'oxy di'ibu yajwin'u'an, es ko oj yajwin'uun, net oj pyekykya'ay. ¹⁵ Per ja toxytyujk jyotkujk'attut ko tpadundu ja u'unaktaak'ajtan, ko tmudattu ja mubujkun, es ko tpadundu yajxon mut ja tsojkun, ja wa'ats'ajtan es ja tuda'aky'ajtan.

3

Wi'ix tyundut ja mubujkputujku kywentu'ajtputy

¹ Tuy'ajtanu'u tyadu ayuk: Pan ja pan ttseky es tyunat ja mubujkputujk kwentu'ajtpu, oyu tadu tuunk di'ibu tseyjpy. ² Di'ibu kwentu'ajtp ma mubujkputujk ñaymyukudu, jiky'atup wa'ats es extum kyaj mbaat yajpekymyo'oy, di'ibu myudajity tyi'igyu ñudo'oxy, di'ibu jiky'ajtp tuda'aky es ñay'aguwitsuty, di'ibu naymyay'ajt naywyindsu'kup, di'ibu oyña'ajuty 'yaxajup ja ja'ay yajxon ma ja tyujk, di'ibu mbaat ya'uxpeky, ³ di'ibu kyaj myu'iiky, di'ibu kyaj tsiptujkuty, di'ibu oyjya'ay, di'ibu tuda'aky amumdu'uk jot, di'ibu kyaj myeeñ'ooguty, ⁴ di'ibu yajxon ana'amp ma tyujk es du'un tmo'oyut ja ijxrajtanu 'yu'unu 'yuna'k es myumudowudat es wyindsu'ugudat; ⁵ pes pan tu'uk kyaj tjaty 'yana'amut ma yu kyua'mdujk, ¿wi'ix mbaat tkwentu'aty ja myumubujkputy ma ñaymyukudu? ⁶ Kyaj tyunat mubujkputujk kwentu'ajtpu di'ibu naamnum tmumubujktsuon ja Dios, mut kooxyup du'umbu tsojk nujx ñapudsemy muj kujxm es tsojk nujx ñajaty extum ja mujku'ugopk oj yajkajxpeky. ⁷ Nandu'un koonum tseykyuty es ñaywyindsu'ugudat ma yu di'ibu kyaj yu'adyu Diosu myuduumbu, kudiibu pan kyawindsu'ugudat es ja mujku'ugopk yajpekya'adut.

Wi'ix tyundut di'ibu pyudujkudap ja mubujkputujku kywentu'ajtputy

⁸ Es nandu'un di'ibaty pyudujkudap ja mubujkputujku kywentu'ajtputy, yu'u di'ibu naymyay'ajt naywyindsu'kup, di'ibu kyaj kyo'oy'uy kyo'oygyajxy, di'ibu kyaj myu'iiky

myumi'igyuty, di'ibu kyaj myeeñ'ooguty. ⁹ Nandu'un koonum tsyékyuty es tmu'o'k-túwut ja tuy'ajtun di'ibu Dios tu dya'ixyuty di'ibu nmubujkam, es myudátut wa'ats ja jyot wyinma'añ, ¹⁰ es jawyiin ya'ijxmátsy; es pæn kyaj tmudaty ja pyekey, wa'an ttuñ ma ja mubujkrutujk ñaymyúkudu. ¹¹ Es nandu'un koonum ja ñudo'oxyuty ñaymyay'át ñaywyindsu'ugudu, kyaj 'yabi'ts'áttut, es ugyupuk kyajxykyupúktut. ¹² Pes tu'uk di'ibu pyudajkup ja mubujkrutujku kywentu'ajtræ, yu'u túnur di'ibu myudajtytu tu'uk je'eyu ñudo'oxy es di'ibu jyajtytu t'ana'amut ja 'yu'un'k 'yuna'k ma yu jyunn tyujk. ¹³ Mut ko yu pudajkubuty di'ibu yajxon tuundur, pátudur tu'ugu windsu'kun es du'un amumdu'uk jot tmadya'áktut ja mubujkan di'ibu myudajtytu ma Jesukristu.

Wi'ixu Dios dya'ixyuty ja tuy'ajtun

¹⁴ Tim tsojk næjx ngu'ixa'andæ, per tyam nduknigaxtu ma tyadu neky jaabyéty, ¹⁵ es pæn akwu'amæpts, mnijáwæp wi'ix mnayya'ityuty ma Diosu jya'ayuty, pánuty myubujktur ja Diosu jiikyryu es dya'ittu ja tuy'ajtun. Es ja tuy'ajtun, du'un yu'u éxtum tu'ugu pilaar di'ibu pyattunaary ja tujkni'x, es nandu'un éxtum ma tsonda'aky ja tujk. ¹⁶ Tuy'ajtanu'u ko ni'igu muj ja Diosu jya'a di'ibu ijty kyaj yajnijáwu:

Miin jajt ja Kristu madu ja'ayu ñini'x,
ya'ijxu ja Espiritu Santu ko wa'ats yu'u,
ijxudu ja ánkusuty,
yajnimaydyák ma naxwíñudu ja'ayuty,
mubujkudu ja'ay ya naxwiñ,
ya'axaju jam tsajpótm.

4

Di'ibu myatstúttup ja mubujkan

¹ Per ja Espiritu Santu xtyuknijá'am wa'atsti'knu ko ma naty ja tiempæ ttimpatnu ma jyumbita'añ Nindsun'ajtum, naaguty ñika'agándur ja myubujkanuty es tranjixa'añ ja xprujkan di'ibu miimp ma ja ka'oybyu di'ibu win'u'undur. ² Ja'a myumadowándur ja ja'ay di'ibu nay'andíjudur jyiky'attu tuy'ajtun maat, di'ibu kyaj tnakyjyáwudu es 'yaxuuguty ko pyekeytyundu, éxtumxyur tu tyoodyuugooyn jyot wyinma'añ mut tu'ugu pujxnu jantsy ambu. ³ Tyadu win'u'ambu kyaj tkupaktu es pæn pyuk 'yuugat, es nandu'un jyuna'andæ ko taa je'xy di'ibu kyaj yajju'xut, oy ja Dios tjarujtákyu tyadu je'xy es tja'xut ja myubujkruty es di'ibáty ñija'adur ja tuy'ajtun, es tja'aygyada'áktut ja Dios. ⁴ Pes tugekyu di'ibu Dios pyujták, oy yu'u es kyaj udsajtam n'axtíjum ni tii pæn n'axájum es nja'aygyadákum ja Dios, ⁵ mut ko du'un ja Diosu 'yayuk es ja kajxtákun pyujtákyu wa'ats.

Jesukristu 'yoymyuduumbu

⁶ Pæn mduk'uxrejkyryu tyadu ja nmagu'uk'ajtum, mijtsu du'un tu'ugu oybyu myuduumbu Jesukristu, es m'uts mjotkuda'agur mut ja mubujkan es mut ja oybyu xprujkan di'ibu mbadiimpy. ⁷ Per katæ xtyuñu kwentu lyoku winma'añuty es di'ibu jeky myadyáktur nan nugoobu. Nik naybyjta'agudu amumdu'uk jot xymyudúnut ja Dios. ⁸ Pes je'eyu waanu ttuk'oy'aty ja nini'x kubajk ko nyaj'yungum, per di'ibu situy waanu ni'igu nduk'oy'ajtum ko n'awdajtam ja Dios es nmudu'unum. Taadu du'un tsobatp ma tyadu jiky'ajtun di'ibu tyam es nandu'un ma tadu jiky'ajtun di'ibu miimp. ⁹ Tyadu du'un jantsy tuy'ajtanu'u, es nidugekyu tmubúktut. ¹⁰ Tyadukyujxmu du'un ndu'unum ja delijensu es nmamadákum, mut ko tu nnygyuyajkam ma Diosu jiikyryu, di'ibu tu ttuknibujtaagu ja nitsokun mut nidugekyu ja'ayuty, es waanu ni'igu di'ibu myubujktur.

¹¹ Kajxwa'x es ya'uxruk tugekyu tyadu. ¹² Exkam pæn mdukxi'igudu mut ko mwimbu'udsutyñum; ja'a du'un myákur ja ixpajtan mut ja di'ibáty myubujktur ja Jesukristu, éxtum mij ja m'ayuk, éxtum mnayya'ityuty mut ja tsojkun, éxtum mnayya'ityuty ma ja mubujkan, es extum ja mjiky'aty wa'ats. ¹³ Maanumts uj ngaja'ty, tukwingugajxudu

es kajxwá'x ja Diosu jyaaybyajtun, es xya'uxpáktu. ¹⁴ Yajtún ja madakun di'ibu Dios mmooyu ko ja mujja'aydyujkuty dyajnáxtu ja Diosu 'yayuk, trujtáktu ja kyua ma mij es mgunu'xu.

¹⁵ Tyam yajtún tugekyu di'ibu Dios mmooyu, es du'un tugekyu mbaat t'ixtu ko mij xyajmuj xyajmáyu ko xytyuñ éxtum ja Dios ttseky. ¹⁶ Kwentu'at ja mjiky'ajtun es ja m'uxpájkun. Du'uñumu du'un xytyúnut, es du'un nujx mnitse'eky es nandu'un di'ibáty mmumudoojadup.

5

Wi'ixu Timotee jya'ay'átut ma ja mubujkputujk

¹ Katu xy'ooy xya'axy ja mujja'ay yedyujkuty; ni'igu xykyajxwíjut éxtumxyur yu'u xytyeety'áty. Mudat yajxon yu una'ktujkuty éxtumxyur xymyuga'ax'áty. ² Mudat yajxon yu mujja'aydyoxytyujkuty éxtumu mdaagu'unk, esu una'ktoxytyujkuty éxtumu mmuga'axun, mut winu oyjyot.

³ Puduku ja ku'ekytyo'oxyuty di'ibu dun situy tugoy'ajtxudup. ⁴ Pun jaa ku'ekytyo'oxy di'ibu myudajtypy ja 'yu'unk o 'yok, tadu u'unk ok yu'u dun jawyiin pyudákur ja tyaak o ja ñanitú, es du'un tkuydyúnut éxtum pyaadyuty mut nandu'un ja fyamilyu, dya'ixut ko tmay'ajnjáwu tugekyu di'ibu tyaak tyeety tyuundu mut yu'ugyujxmuty, mut ko du'anu dun ttseky ja Dios. ⁵ Ja ku'ekytyo'oxy di'ibu situy tu wye'emy kujm adu'uk, yu'uyu 'yaa'ajty jyot'ajtypy ja Dios, kyaj tmabe'xy es kyajxta'agut es t'amdow trujktsówut ja Dios xuañ koots. ⁶ Per ja ku'ekytyo'oxy di'ibu winma'añdyugeepy es je'eyu tyuku xik xoombu, du'anu'u éxtumu o'kpu oy jyajiky'átyñum. ⁷ Tuk'ana'am tugekyu tyaadu nandu'un, kudiibu tii yajtukpeky'ixtut. ⁸ Pes pun ja pun kyaj ñaydyukjotmaydyúñuty ja myugu'uktujkuty, o waanu ni'igu yu kyua'm familyu, tuu dun t'uxtij ja mubujkun es waanu axuuk yu'u wye'emy kudiinum ja di'ibu kyaj tmabeky, ja'a ko yu'u jotmaydyu-unup ja myugu'uguty.

⁹ Yu'uyu mgujáyur ja ku'ekytyo'oxy di'ibu tu tyugu'pxnajxnu jyumujt es di'ibu tu pyeky tugok je'eyu, ¹⁰ di'ibu oy yajnija'ap ko tu 'yoyjya'ay'áty, ko tu yajxon tnu'umo'oy ttu'umo'oy ja 'yu'unk 'yuna'k, ko tsuj tu tmudaty ja jyabyaat jyabye'xy ma ja tyujk, ko tu ttekyppyuj ja Diosu jya'ayuty, ko tu tpuduku di'ibu ayoo jottugoodyur, ja'a ko oydyi'ibuty ti tu ttuñ ja oybyu.

¹¹ Per katu xykyupeky yajkujáyut ja ku'ekytyo'oxyu kujk una'kpu es dyákut ja naybyuduku. Mut ko wyinma'añ myínut es pyuka'andut jatugok, ta nujx tmastu'uttu wi'ix tmadúnut ja Kristu, ¹² es du'un ñayyajpekyya'adu mut ko kyaj Kristu t'okmudunánadu éxtum tu ñaywyanda'agadu. ¹³ Waanu ni'igu jyudittu wyinjuaan wyindujk, oytyiity ttuktuk ttukkajxudu es nugoo ñakumadyaagudu. Ta jyumbynadu nuux; es kyaj ñuuxuty je'eyu, nandu'un 'yabi'ts'áttu, nugoo oytyiity tnamadya'aktu di'ibu kyaj pyaadyuty es tmadya'aktut. ¹⁴ Paaty ndsejpyuts esu ku'ekytyo'oxy di'ibu kujk una'kpu pyákut, es tmadátut ja 'yu'unk 'yuna'kuty, es t'a'u'uñ t'adsuunut ja jyaan tyujk, kudiibu tlogaarmo'oyut ja nmudsip'ajtum es ñibi'ts'áw ñibi'tskajxudut. ¹⁵ Pes naaguty ja ku'ekytyo'oxyu du'ambu éxtumu taadu tu wyinma'añdyugódyu. Paaty ñaydyukpawitsy ñaydyukpabo'odyuty ja ka'oybyu.

¹⁶ Pun jaa toxytyujk di'ibu myubejkyur ja Jesús es tmudaty ma tyujk ku'ekytyo'oxy, wa'an ku'um tpuduku, es kyaj tna'ixut es jyatyim'yajpudákut ma ja mubujkputujk; pes du'un mbaat ja mubujkputujk tpudúkadu ja ku'ekytyo'oxy di'ibu situy ni tii tkamudaty tkajagyepy.

¹⁷ Yu mujja'ayuty di'ibu tuundup majatyu mubujkputujk ñaymyúkudu, pátur ja windsu'kun esu pudujkun, es waanu ni'igu púnuty kyajxwá'xtur esu ja'ay ttuk'ixtu ja Diosu 'yayuk. ¹⁸ Pes ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Katu xyryujta'aky ja 'yajiidsu noviu ma twindeñ ja triigu.” Es nandu'un jatuk peky jyuna'añ: “Yu mduumbu pátur yu myuju'uñ.”

¹⁹ Es ja mǎjja'ayuty di'ibu tuundur ma ja mǎbǎjkrǎtǎjk ñaymyúkǎdu, katǎ xykyupeky es yajni'uunǎt pǎn kyaj kyǎxe'eky majtsk o tǎgǎuk di'ibu ñikajxpǎttǎp. ²⁰ Per pǎn tǎy'ajtǎn ko tmǎdaty ja peky oyryǎnǎty, win'oo mayjya'ayóty ma mǎbǎjkrǎtǎjk ñaymyúkǎdu, es dǎ'un ja wiingǎtyryǎ tǎrǎktǎdu kwentǎ kǎdiibu dǎ'un nandǎ'un 'yadǎ'utstǎt.

²¹ 'Yijxyry myǎdeepy ja Dios esǎ Nindsǎn'ajtmǎ Jesukristǎ mǎt ja 'yǎnklusǎdyǎ wyinwitsyryǎ, ko nduknipekyǎ tyǎdu ǎxǎrǎjkǎn es xyryadǎnǎt dǎ'uñǎm mǎt ja oyjy-otkyǎjxm, es kyaj win'ixy wingexy. ²² Ko xywyin'ixǎ'anǎt ñǎak di'ibu ǎnǎ'amǎp ma mǎbǎjkrǎtǎjk ñaymyúkǎdu, jawyiin xy'ixǎt wi'ix jyiky'aty, dǎ'un ǎxtǎm ngǎjxwiyj, mǎt ko pǎn mbǎjtǎkyry tu'uk di'ibu ǎxǎuk jiky'ajtp, nǎn mmǎdǎjtyryǎ dǎ'un ja peky. Exkǎm mbekykyǎ'a.

²³ Es mǎt ko jǎnǎam jatsojk mjotpǎkyǎty, kǎdii xyñaky'uugǎt yǎ'uǎy wǎ'ǎts nǎn, uuk nandǎ'un oynǎ'unǎnǎ vinǎ ǎxtǎmǎ jottsooy.

²⁴ Pes yǎ ja'ayǎdyǎ pyojpǎ ñǎagǎty byeen tyimnigǎxe'egyǎty es ñija'ǎdǎp ja ja'ay ko yajtukmǎdowǎndǎp, per ñǎagǎty ja ja'ayǎdyǎ pyojpǎty jǎnǎm yǎ'ixy óknǎm. ²⁵ Nandǎ'un oy kyǎxe'eky ko ja oybyǎ yajtǎñ; es di'ibǎty kyaj 'yóyǎty, kyaj mǎbaat wye'emy ayu'udsyǎ.

6

¹ Nidǎgekyǎ di'ibu po'oduumbǎ'ajttǎp, yajxón tmǎy'at twindsǎ'ugǎdǎt ja wyindsǎnǎty, kǎdiibu yajmǎgoy'ǎw yajmǎgoygyǎjǎt ja Dios es ja n'ǎxǎrǎjkǎn'ajtmǎ. ² Es pǎn yǎ po'oduumbǎ yǎ'u wyindsǎn'ajttǎp ja Dios mǎduumbǎty, ni'igǎ waanǎ oy tmǎdǎnǎt mǎt ko tmǎmǎbǎjkrǎ'ǎttǎ. Tuk'ǎxǎpǎk es kǎjxwǎ'xǎ dǎ'un.

Tǎy'ajtnǎ nǎmyǎdunǎ

³ Pǎn ja pǎn dya'ǎxpeky di'ibu kyaj 'yóyǎty es kyaj ñejxy ti'igyǎ mǎt ja Nindsǎn'ajtmǎ Jesukristǎ 'yǎxǎrǎjkǎnǎ oybyǎ di'ibu ngǎjxwǎ'xǎm, ⁴ taadǎ nǎymyǎjprǎjtǎkǎp es ni ti tǎjagyukyǎ. Yǎ'uǎy dǎ'un wyinmǎ'añ'ajtyry tmǎdyǎ'ǎgǎ'añ yǎ ǎxǎk winmǎ'añ. Es ma yǎ tyǎadǎ myiñ ja nǎywyinnǎxǎja'ǎk, nǎymyǎdsip'ajtkǎ, kǎnǎydyukmǎ'ijxǎk tii, nǎydyukwin'ijx nǎydyukjǎj'ijxǎk tii, ⁵ esǎ yajnǎydsyi'k yajnǎygyojxǎk, kyaj jyotxǎamǎdu. Tǎdu ja'ayǎty kyaj 'yóyǎty ja jyot wyinmǎ'añ es kyaj tnijawǎ ja tǎy'ajtǎn, jyǎnǎ'ǎndǎ ko yǎ n'ǎxǎrǎjkǎn'ajtmǎ yǎ'u dǎ'un mǎ yajǎnǎraty ja oy'ajtǎn. Mastu'udu tǎdu di'ibu dǎ'unǎ wyinmǎ'añ. ⁶ Tǎy'ajtnǎ'u ko di'ibu nmǎbǎjkmǎ, yǎ'u dǎ'un yajkyry ja oy'ajtǎn ko ja'ay ttukjotkǎda'aky di'ibu myǎdǎjtyry. ⁷ Pes ni ti oj ngǎmǎmi'inǎm nǎxwiiñ, es nǎn ni ti ngǎmǎñǎjǎ'anǎm ko n'o'kǎm. ⁸ Per pǎn yǎa nmǎdǎjtmǎ ja kǎ'ay ukǎn es ja wit nijǎm, mǎt yǎ'uǎy tyǎdu njotkujk'ajtmǎ. ⁹ Perǎ di'ibu wyinmǎ'añ'ajtyry ñǎyyajmǎkja'aydyǎ'ǎgǎ'añty, kyaj tsyǎpǎty kyǎ'at pekyoty. Ja'a myǎdǎjtyry maylyokǎ winmǎ'añ es di'ibu ja'ay yajpekytyuunǎp, es dǎ'un dyajnjǎxǎt es dyajtǎgóyǎt. ¹⁰ Ja'a ko ja'ay t'adsoktǎ meeñ, yǎ'u dǎ'un yajmiimpy oytyim di'ibu ǎxǎk'ajtnǎty; es ta ñǎak, mǎt ko 'yadsoktǎ, tǎ tmǎstu'uttǎ ja Nindsǎn'ajtmǎ Jesukristǎ es ñǎgoo ñǎyyǎ'ayówǎdu mǎ jyiky'attǎ.

Timotee yǎ'anmǎqy es ǎmumdu'uk jot tǎpǎnjǎxǎt ja mǎbǎjkmǎ

¹¹ Per mij Timotee, Dios m'u'unk'ajtp, kuka'ak tǎgekyǎ tyǎdu ǎxǎk'ajtnǎ. Jiky'at mǎt ja tǎy'ajtǎn es ǎxtǎmǎ Dios ttseky, mǎdu mǎbǎjkmǎ, mǎdu tsojkǎn, mǎdu mǎ'xtujkmǎ, mǎdu yuunk'ajt nǎxyryǎ'ajtnǎ. ¹² Pǎñǎj tǎgekyǎ ǎmumdu'uk jot ja mǎbǎjkmǎ, es windumbǎk ja jiky'ajtnǎ winǎ xǎn winǎ tiempǎ, pesǎ tyǎadǎ dǎ'un ja Dios mdukniwoojǎdu es tǎ mnǎyyajnidǎ'xyǎty mǎt ja mmǎbǎjkmǎ mayjya'aywyindǎm. ¹³ Dios, di'ibu myeepy ja jiky'ajtnǎ tǎgekyǎ di'ibu jǎa ijtp, esǎ Jesukristǎ, di'ibu kyǎjxtudǎk oy Ponsyǎ Pilatu wyindum, ja'a ñija'ǎdǎp ko tyǎm nduknipeky ¹⁴ es xykyuydyǎnǎt di'ibu nduknipejkyry. Katǎ xywyijstǎgǎtsy es kǎdiibu myajpeky'ixǎt, es tun dǎ'un extǎ ko myǎnǎt ja Nindsǎn'ajtmǎ Jesukristǎ, ¹⁵ ko dǎ'un jyat kyǎbǎtǎt ǎxtǎm ttuknibǎjtǎkǎ ja Dios, di'ibu ti'igyǎ kuni'xy Dios'ajtp, Rey'ajtp mǎ rǎyǎty es Windsǎn'ajtp mǎ windsǎnǎty, ¹⁶ di'ibu tu'uk

kyaj 'yeeky, di'ibu jiky'ajtp ma ja jajun ma ni pún mbaat kyamuwingóñuty, ni tu'ugu ja'ay kya'ixyuty, es ni mbaat tka'ixy. ¡May'ajt windsu'kun es muk'ajtun muut ja Dios winu xuu winu tiempu 'yítut! Wa'an da'unuty.

¹⁷ Uwij kajxwiz ja mukja'aydyujkuty ko katu nugooy myuj pyaadudu es kyaj je'eyu tjomto'oyut ja mukja'ay'át, mut ko kujx najxpu'u. Wa'an ni'igu tpujta'aky ja wyinma'añ ma Dios, di'ibu jiky'ajtp es xymyo'oyum tugekyu mujwiin kyajaa es njotkujk'ajtum. ¹⁸ Tuk'ana'amdu es ttúndut di'ibu da'un oy. Wa'an nayyajmukja'aydya'agudu mut ja oybyu tuunk, es dyajwa'xa'anut di'ibu myudajt jyagyajptur. ¹⁹ Es ko da'un ttúnut, ñapatyru éxtum ttukujp'ixy ja jyiky'ajtun di'ibu miimp óknun, es da'un 'yaxájur ja jiky'ajtun di'ibu tuj'ajtunbu.

²⁰ Timotee, padún ja uxpujkan di'ibu tu xy'axaju. Katu xymyudoogúku yu naxwíñudu ja'ayu lyoku winma'añ, ni di'ibu myadyakmujktur di'ibu nugoobu tyijtur wijy'ajtun.

²¹ Pes naaguty di'ibu pyanujxtabu tyadu winma'añ, tu tmastu'uttu ja mubujkun. Wa'an Dios mgunu'xudu nidugékyuty.

МҮҮМАЈСКРҮ НЕКУ ДІ'ІБҮ П҄АБЛУ ТҮУКНИГАЈХ ЈА ТИМОТЕЕ

¹ Үј П҄аблу, Јесукрсту 'япостулу, Диосу тсојкунгыүјхм үј тә ныјкэxy es ngajxwa'xut ja jiky'ajtun di'ibu wyandak es nmudajtum ko n'ijtum ti'igyü müdü Јесукрсту. ² Nduknigejxypyüdsü tyadü neky mij Timotee. Ду'әнүts mij njawü éxtүmдsü n'u'unk. Wa'anü nDios Teety'ajtum esü Nindsün'ajtum Јесукрсту mguni'xyuty es mmo'oyuty ja pa''ayo'on es ja agujk'ajt jotkujk'ajtun.

Timotee oy yajniqajxy

³ Njamyetsypyüts mij kots ngajxta'aky xüñ koots. Nja'aygyüdükyrpyüts ja Dios di'ibuts nmüdiimpy müт ja wa'atspü jot winma'añ, éxtүm ttuundu nandü'ün ja n'ap-tujkuts. ⁴ Byeenүts njamyetsy ja mwinnü, es njawin'ixaampy esүts njotkujkүdy'a'yut. ⁵ Pes njamyetsypyüts wi'ix mij amumdu'uk jot xymyübeky ja Dios, dü'ün éxtүm үү mnanitü Loydü esü mdaagu'unk Eunisü, үү'үjuty myüdjttü jawiinu tyadü mübüjkun, es nmudajtypyüts ja tų'ajtun ko mij tyam nandü'ün xymyüdaty.

⁶ Paaty ndukjamyetsy es xyajmүjüt ja madakun di'ibu Dios mmooyü kots mij ngu'ünikooñ. ⁷ Pesü Dios kyaj oj xymyo'oyüm di'ibu müüt njүjptsү'küm njүjpra'am, ja'a oјts xymyo'oyüm es njotmүktäküm müт ja tsoјkun es müт ja јүwijtsүmbijтun. ⁸ Paaty katü mdsodyüñ es xymyadya'agüt ja Nindsün'ajtum esü 'үүxрүjkun, es ni müт үј kots yam n'ity tsimy үү'үgyүjxm ja Nindsün'ajtum, es nik müdanü müт ja Диосу myүk'ajtun ja ayo'on jotmay di'ibu yajpätp ja'agyүjxm ja oybyü ayuk. ⁹ Dios oj xyajnitsöküm es oj xytyukniwo'om es njiky'ajtum wa'ats, kyaj ko naty ti tә ndu'unüm oy, ja'a dü'ün müт ko dü'ün ttuknibүjtäkü, es müт үү'үgyүjxmü Kristü oj xytsyoјkүm extü mä natyü naxwñüdü kyakoјyñm. ¹⁰ Tü dya'ixyüdyü tyadü tsoјkun ko myiñ јyajty ja nYajnitsokpü'ajtum Јесукрсту, di'ibu myүmadak ja o'kun, es үү'үgyүjxm ja oybyü ayuk yajxon yajkajxwa'xy ko үү'u xyajjikyрүүkä'anüm es xymyo'oya'anüm ja jiky'ajtunü winü xü winü tiempü.

¹¹ Diösүts xywyin'ijx esүts ngajxwa'xüdü tyadü oybyü ayuk, es xykyejxyүts éxtүmү apóstulü esүts nya'үxрүküt di'ibu kyaj 'yisraelituty. ¹² Paatykyүjxmүts ngu'ayowü түgekyü tyaadü. Per kyajts ndsodyüñ, müт ko nnija'abүts mats tә nbүjta'aky amumdu'uk ja nwinma'añүts, es nmudajtypyüts ja tų'ajtun ko үү Kristü myüdjtypy ja мүk'ajtun es tkuwa'anüt ja tuunk di'ibuts tә xytyuknipeky extü ko myünatnüm үү'u.

¹³ Padün ja үxрүjkunü oybyü éxtүm tә xymyüdoy mä үjtsun, es jiky'at mä ja mübüjkun es ja tsoјkun di'ibu nmudajtum ti'igyü müdü Јесукрсту. ¹⁴ Müт ja Espiritü Santü pyudүjkun di'ibu ijtp mä üdsajtum, kwentü'at di'ibu Dios tә mduk'amүbüjtaagaty.

¹⁵ Mnija'ap ko nidүgekyü di'ibáty tso'ondүp mä үү Asyü ñaxwñüdü xyñikaktүts, es extü үү Fijelü esü Ermöјnүs. ¹⁶ Wa'an ja Dios tmүdaty ja pa''ayo'on mä ja di'ibu tsanaadyүp mä ja Onesifүrү јүün tyүjk, müт ko kanak ökүts xyñimiiñ es oj dyajkujku ja n'aa njótүts, es kyaj tsyoydyüñ öyүts nja'ijty tsimy. ¹⁷ Nik ni'igü ko јyajty Romü, nétүts oj xy'үxta'ay extü kots xypyaty. ¹⁸ Wa'anü Nindsün'ajtum Јесүs myo'oyuty ja pya''ayo'on ko myünüt jatүgok. Mij mnija'ap yajxon nü'ün oj xyjantsypyudүjküm jap Éfesü.

2

Wi'ixü Timotee tmүdänüt ja ayo'on Јесукрстүkyүjxm

¹ Es mij Timotee, di'ibuts n'u'unknüwaampy, müdat ja müjaa kunu'xungyүjxm di'ibu nmudajtum ko n'ijtum ti'igyü müт ja Јесукрсту. ² Ja aa ayuk di'ibu tә xymyüdoy ngajxyүts mayjya'ay windum, tuknipak mij үү ja'ayuty di'ibu јүnaamp tų'ajtun es mbaat dya'үxpeky ja wiink ja'ayuty óknüm.

³ Dü'ün éxtүm tu'ugü soldaadü tmүmada'aky ja ayo'on, nandü'ün mij mümada'ak ja ayo'on Јесукрстүkyүjxm. ⁴ Pes ni tu'uk di'ibu soldaadü'ajtp tkatүtkү wiink ja'ayүdyü

tyu'unun, tyim'awijxyry es tkuydyúnut ja wyindsunü 'yana'amun. ⁵ Nandu'un jaitpu dü'un yu puyü'kkijxyubü, kyaj t'axaju ja myay'aty pun kyaj tkuydyün éxtum ya'ane'emy. ⁶ Nandu'un ja ja'ay di'ibu kamduump myudajtyry ja tayı'ajtun es jayujp trúkut ja pujta'aky. ⁷ Yaj'yo'oy ja mjot mwinma'añ di'ibuts ngajxyry, esü Nindsun'ajtam yu'u mduknijáwudap yajxon tugekyu.

⁸ Jamyats ja Jesukristu, di'ibu jikyryujk óknun ko 'ye'ky, es ko yu'u tyuump'ajt 'yaats'ajtu ja rey Davit. Tyaadu dü'un ja oybyu ayuk di'ibuts uj ngajxwa'xyry. ⁹ Mut yu'ugyujxmü tyaadu di'ibuts ngajxwa'xyry, nyajkejxy nyajnajxyryuts ja ayo'on, extu ijtruts küwüñ mut ja kadenu éxtum tu'ugu axuk ja'ay. Per ja Diosu 'yayuk di'ibuts ngajxwa'xyry, kyaj 'yity küwüñ mut ja kadenu. ¹⁰ Paadyuts nyajkéxy nyajnáxyuts tugekyu es ttuk'oy'áttut di'ibáty ja Dios wyin'ijx, es yu'ujuty tmudáttut ja nitsokun di'ibu ja'ay myudajttap ko ti'igyü 'yittu müdu Jesukristu, ja nitsokun di'ibu winu xü winu tiempu es mut ni'igu müj'ajtun.

¹¹ Tyaadu dü'un tayı'ajtun:

Pun tu n'o'kun mut yu'u, nandu'un nüjx njiky'ajtam mut yu'u.

¹² Pun nmudana'ayum ja ayo'on, nüjx nyajkutujkun nandu'un mut yu'u.

Pun n'uxtijum yu'u, xy'uxtijum nandu'un yu'u.

¹³ Pun kyaj nguudyu'unum ja n'ayuk'ajtam ma yu Kristu, yu'u situy kyuydyiimpy ja 'yayuk ma udsajtam, ja'a ko kyaj mbaat yu'u tkanitanu ja 'yayuk.

Maduumbu di'ibu Dios 'yoyja'ap

¹⁴ Tukjamyatstu tyaadu es tuknipaktu Nindsun'ajtamgyujxm, es tmastu'uttut ja naygyajxytsyiigu müdu ayuk di'ibu ni madsoo kyatün. Yu'u je'eyu yajma'ttap di'ibáty myudoodup. ¹⁵ Tun extu mbaat xytyuk'oybyudsemy Dios windum, éxtum tu'ugu oybyu müduumbu di'ibu kyaj tii di'ibu tyuktsoydyúnur, di'ibu oy tuk'uxrújkp ja ayuk tayı'ajtunbu. ¹⁶ Katu xyryagajxy yu ayuk di'ibu kyaj tyuñ, mut ko di'ibu pyagajxtap kya'adu waanu ni'igu ma ja peky ko tiempu ñaxy. ¹⁷ Pes ja 'yuxrújkunuty kyajaaju éxtum ja pu'utsun kyajaaju. Yu'u dü'umbudyu dü'un tadu nimajtskruty ja Imeneeu esü Filetu. ¹⁸ Tu yu'u tmastu'uttu ja tayı'ajtun. Dü'un jyuna'andu ko ja jikyryujkun tu ñaxy, es dü'un dyajit dyajma'attu naaguty ja myubujkun. ¹⁹ Per kyaj mbaat dyaj'yuxtu ja Diosu tyuy'ajtun, mut ko Dios tu pujta'aky éxtumu potsy ujxu kúkrü esü juumbu. Mbaat njuna'anum ko Dios kyejpy ja tyujk ma tyadu potsy ujx, es ma tyadu potsy ujx 'yity jaabyéty: “Yu Nindsun'ajtam 'yixy'ajtyry di'ibu yu'u jya'a'ajtyry.” Es nan kuxja'ay 'yity: “Di'ibu junándup ko jya'a'átyudyu Nindsun'ajtam, tsojkup es tmastu'utut ja pojru.”

²⁰ Pes ma tu'ugu mukja'ayu tyujk, kyaj jyatyim'yü'uyuty tmudaty ja vasu esü texy di'ibu oorü es di'ibu platu, nan jap'ajtp ja naxtexy esü agujjtsunbyók; naaguty tyuñ windsu'kungyujxm es naaguty kyaj dü'un tyuñ. ²¹ Di'ibu nayya'ijtudap wa'ats es ñayjyubékyuty ma ja axuk'ajtun, dü'un yu'u éxtumu vasu esü texy di'ibu yu Nindsun'ajtam yajtiimpy ma oytyim di'ibuty ja tuungu oybyu.

²² Mastu'ut ja una'ktujkadyu wyinma'añ. Panujx tu'ugu jiky'ajtun éxtum di'ibu Dios tsyejpy, di'ibu mübujkun müutpu, tsojkun müutpu, ti'igyü'ajtun müutpu, mut tugekyu di'ibu wa'adsu 'yaa jyot twindsu'ugadu Nindsun'ajtam. ²³ Katu xytyuñ küwentu loku madya'aky di'ibu ni madsoo kyatün. Mnija'ap ko yu'u yajmiimpy ja tsiptuunk. ²⁴ Tu'ugu Nindsun'ajtamü myaduumbu kyaj 'yítut tsipoty; ni'igu 'yoyja'ay'átut oypyúnaty müut, di'ibu jyajtyry es ya'uxpúkut, myudátup ja ma'xtujkun ²⁵ es tjujwijtsumbítut mut ja tuda'aky'ajtun ja di'ibu nügoo kúxkoop, wa'anxyup ja Dios tnayyajjumbijtpat ja wyinma'añ es tjaygyúkut ja tayı'ajtun, ²⁶ wyij kyajtat, es dü'un kya'íttut éxtum mbaat njuna'anum ma ja müjku'ugópk myudátyuty tsimy es tyuktuna'añuty oytyiity éxtum yu'u ttseky.

3

Wi'ix naty ja ja'ayuty ko ja ayo'onxuu tpatnut

¹ Nijawu ko ma naty ttimpatnu myina'añ ja Jesukristu, byeen ayo'on muut 'yak-naxa'añ ja xuu tiempu. ² Ja ja'ayuty jyumbijnudut adsojkruty, meeñ'ooguty, muj kujxmuty, nugo ñaygyuya'axudu kudiinum pun, kyaj tmumadowdu tyaak tyeedyuty, ni ti tkamujjawudu, kyaj tmuj'ixtu Dios, ³ kyaj tmudattu ja oyjyot es ni pa'ayo'on, abits, kyaj ñayjyujwitsumbitudu, myudsip tugekyu di'ibu oy, ⁴ yajja'ay'o'kruty, oytyiity ttuktukudu, es muj patup. Yu'uyu 'yuxta'ayandup ja xik awa'kuk ma jyapaadyuty t'awdattut ja Dios. ⁵ Du'un ñay'andijudut extamxyup myubaktu, per kyaj tkuraktu ja mak'ajtun ko jyiky'attut extamu Dios ttseky.

Katu mda'anmuk mwa'kmuktu mudu du'ambu ja'ay. ⁶ Mut ko yu'ujuty tyukudu ma yu wiink tujk es t'awindumbuka'añ ja toxytyujku pekymuutru, di'ibu pawijts pawo'onup oytyim di'ibu axuukru winma'añuty, ⁷ es yu'uyum pyajudijttup ja xprujkun, per ni na'a nujk tkajaygyukudu ja tuy'ajtun. ⁸ Tyadu yedyujkuty yu'u ryanujxtap ja nu'u tyu'u ja ejiptu brujuty Janus esu Jambrus, di'ibu myudsijp'ajtu ja Moises, es yu'ujuty nandu'un tmudsip'attu ja tuy'ajtun. Tu wyinma'andyugodyu ma mubujkun. ⁹ Per kyaj dyajkaajat, mut ko nidugekyu ja'ayuty tnijawudut ko yu'u kyulokuty, du'un extam jyajtyu tadu nimajtskru ejiptu brujuty ko tmudsiptu ja Moises.

Di'ibu Paablu 'yaktuknipujk ja Timotee

¹⁰ Per mij mbadiimpy yajxon ja n'xprujkunuts, extumts njiky'aty, extumts tu nduknibujtaagu, extumdsu nmubujkun, extumts nma'xtiky, extumdsu ndsojken, extumts tii nyajkexy nyajnaxy, ¹¹ kots nyajpajudity es kots n'ayoy. Mnija'ap yajxon tugekyu extumts uj njajty ngubejty ma yu kyajpnu Antyokiu, Ikoñu es Listru, kots ngu'ayo'oju axuuk mats nyajpajudijty. Per ja Nindsun'ajtum xyajtsokuts ma tugekyu tadu ayo'on. ¹² Pes tuy'ajtunu'u ko nidugekyu di'ibaty jiky'atandup wa'ats ma Jesukristu, yajpajuditandup yu'u. ¹³ Peru axuk ja'ayuty esu win'u'umbuty du'uum ñujxtut waanu ni'igu o'ktuy, jya'aywyin'uundut es ñaywyin'uunudut ku'um.

¹⁴ Per mij, it yajxon mut ja di'ibu tu xyjaty es mut di'ibu tu xymyubeky. Mij mnija'ap pun tu mduknixuty. ¹⁵ Pes extu tu mdimmutsku'unk'aty tu xyñijawu ja Diosu jyaaybyajtun. Yu'u mduknijawudup es myajnjxudut ma ja nitsokun mut yu'ugyujxmu mmubujkun ma Jesukristu. ¹⁶ Dios wyinma'añmyooy ja jya'ayuty es tkuxja'ayut tugekyu ja Diosu jyaaybyajtun, es tugekyu tadu Diosu jyaaybyajtun tuump oy es nya'xprujkun, nduk'ana'amum, nya'o'oyum, es njujwitsumbijtun pun extam jyiky'atut tuy'ajtun muut, ¹⁷ du'un ja Diosu jya'ay kexy ka'pxy 'yuxpraktut, tnijawudut es ttundut tugekyu ja oybyu tsujpu tuunk.

4

¹ Yu Dios esu Nindsun'ajtum Jesukristu 'yijx ñija'adup extam n'anuumu. Pes minagamp ja Jesukristu extamu yajkutujkra es ttukkumadowa'añ ja jiky'ajtruty es ja o'kruty extam pyaadyuty nidu'uk nidu'uk. ² Kajxwa'x ja Diosu 'yayuk es xytyuknipuktut ja ja'ayuty es tmubuktut, jujwitsumbit, jotmukwingajxu es ya'xpruk ma'xtujkun myuut. ³ Mut ko pyaadup ja tiempu ma ja ja'ayuty kyaj tnakymudanuya'andut ja xprujkunu oybyu; ja'ayu tyundup extam ja kyujuun winma'añuty, 'yuxta'ayduup may'aampy ja ya'xprujkruty, per yu'uyu di'ibu yu'ujuty tsojktup tmudoo'ita'andu, ⁴ es kyaj tmudoo'ita'andut ja tuy'ajtun, ja'ayu myudoo'ita'andup oytyim di'ibu jekymyadya'agyuty. ⁵ Per mij, naywyijts'yo'oyudu, wa'an ttimi ttimwi'ixuty. Mudanu ja m'ayo'on. Ijtp xykajxwa'xut ja oybyu ayuk. Tuk'ix ja ja'ayu Kristu nu'u tyu'u. Kuydyun yajxon mut ja mduunk extam ja Diosu myuduumbu.

⁶ Es uj, windsu'kants nuujxannu, tyimpatypyuts ja n'o'kun. ⁷ Tuts nmumada'aky ja tsip. Du'unuts uj extamu ja'ay di'ibu tu pyuyu'kja'ty ko pyuyu'kkijxyudu. Kyajts uj nmastu'uty ja mubujkun. ⁸ Es tyam xy'awijxpruts ja may'aty ja'agyujxm kots tu

njiky'aty tɔy'ajtɔn mɔut. Ja Nindsɔn'ajtɔm di'ibu pyaye'epy ɛxtɔm pyaadyɔty, ja'ats xymyo'oyaamp ja may'aty ja xɔɔ ko myɔnɔt. Es kyaj 'yɔjtsɔty je'eyɔ, nandɔ'an di'ibáty ijt xoondɔp ko myina'añ.

Paaɓlu ttuk'ane'emy ja Timotee wi'ix tyúnɔt

⁹ Tunɔ may'ajtɔn nimiingɔts tsojk. ¹⁰ Pesɔ Demɔs, ja'a 'yadsejpy di'ibu yajpátp naxwiiñ, tɔts xyñike'eky es tɔ ñɔjxnɔ Tesalónikɔ. Kresentɔ tɔ ñɔjxnɔ mɔ Galasyɔ ñax, esɔ Titɔ tɔ ñɔjxnɔ mɔ yɔ ñaxwíñɔdu Dalmasyɔ. ¹¹ Yɔ'uyɔ dɔ'unɔ Lukɔs ak'ijtp ja yam mɔt ɔj. Ʋxtá'ay yɔ Markɔs es mmínɔt mɔut, mɔt ko mbaadɔts xypyudɔkɔ mɔ ja tuunk. ¹² Yɔ Tíkikɔ tɔts ngexy mɔ yɔ Éfesɔ kajpn. ¹³ Ko mmínɔt, myajmínɔpts ja nnimótsɔts di'ibɔts nyajwɔ'am Trouɔ mɔ yɔ Karpɔ tyɔjk; myajmínɔp nandɔ'an ja nnékyɔts abity'ambɔ, es katɔ xyjaydyɔgoy ja njaaybyajtɔnbo'o'ák.

¹⁴ Pujxnga'tspɔ Alejandrɔ byeenɔts tɔ xytyuñ axɔɔk. Yɔ Nindsɔn'ajtɔm tukkuɔmɔdówɔdɔp ɛxtɔm tɔ 'yadɔ'utsy. ¹⁵ Mnygywentɔ'átɔdɔp mɔdu tadɔ Alejandrɔ, mɔt ko mɔk tɔ tmɔdsip'aty di'ibu ngajxwá'xɔm.

¹⁶ Kots ɔj tim jawyiin njanayñikajxtɔ'udánu mɔ ja justisɔtɔjk, ni púnɔts xykyapu'u'u xykyapukajxɔ. Nidugekyɔts xymyastuttaaydyɔ. Perɔ Dios tyúnɔp ja may'ajtɔn es kɔdi'ibu tɔpɔjktákɔdu tyáadu. ¹⁷ Per ja Nindsɔn'ajtɔm xypyudɔjkɔts es xymyɔjaamooyɔts, ɛxtɔmɔts mbaat ngajxwá'xtá'ay tugekyɔ ja nitsokɔn es t'ix tmɔdówdɔt nidugekyɔ ja'ayɔty di'ibu kyaj 'yisraelítɔty. Es dɔ'unɔ Nindsɔn'ajtɔm xyajtsékyɔts es kyajts ja kaa ɔj xytsyɔ'tsy, ¹⁸ es yɔ'uts xy'akkuwá'anɔp mɔt oytyim di'ibu axɔk'ajtɔnɔty, es xypyujkɔ'ugɔdɔts es xyajnujxɔdɔts mɔ yɔ tsajpótɔmɔdu kyutujkɔn. Mɔj'ajtɔn mɔut yɔ'u 'yítɔt winɔ xɔɔ winɔ tiempɔ. Wa'an dɔ'unɔty.

Kajxpo'xɔn

¹⁹ MayDios xy'anɔmɔmɔdu Prisilɔ esɔ Akilɔ, es ja di'ibu tsɔnaaydyɔp mɔ ja Onesífɔrɔ jyɔn tyɔjk. ²⁰ Erastɔ tɔ wye'emy Korintɔ; esɔ Trófimɔ, mɔt ko pá'ambajt, nnikékyɔts Miletɔ kajpnóty. ²¹ Tunɔ may'ajtɔn es mmínɔt naam kyajnuɔm myiñ ja xux tuboj.

MayDiósɔkɔ dɔ'un jyɔna'andɔ Eubulɔ, Pudentɔ, Linɔ, Klaudyɔ es nidugekyɔ nmɔgu'uk'ajtɔm.

²² Wa'anɔ Nindsɔn'ajtɔm Jesukristɔ t'ity mɔt mij, es wa'an ja Dios mgunu'xɔdu nidugekyɔty miidsɔty.

Neky Di'ibū Paablū Tyuknigajx Ja Titū

¹ Ūj Paablū, Diosū myuduumbū esū Jesukristū 'yapóstalū, ja'a njūnā'anūm kots tū xykyéxyuts es nya'uxpákut di'ibáty ja Dios tū twin'ixy es t'axájudut ja Jesukristū, dū'un tñijáwudut ja tūy'ajtūn di'ibū nmūbūjkūm, ² es yū tūy'ajtungyūjxm amumdu'uk tñijáwudu ko tmūdattu ja jiky'ajtūn winū xūū winū tiempū, mut ko Dios, di'ibū kyaj 'yanda'aky, extū mā kyajnumū naty ja naxwíñudu kyojñūm xywyandákūm tadū jiky'ajtūn, ³ es tyam ko tiempū tpaaty, xytyuk'ane'emyuts es tū xytyuknija'am ja 'yaa 'yayuk di'ibuts ūj tyam ngajxwa'xypy, di'ibū Dios, ja nYajnitsokpū'ajtūm, tū xytyuknipékyuts. ⁴ Mij Titū, nduknigejxypyū tyadū neky. Dū'unuts mij njawū éxtūmsū n'u'unk, ja'a ko ūjts mij tū ndukmūbeky ja Kristū. Wa'an ja Dios Teety esū nYajnitsokpū'ajtūm Jesukristū mguni'xyuty es mmo'oyuty ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn.

Titū tyuunk jap Kretū

⁵ Kots mij nyajwe'emy jam Kretū, ja'a es xya''abaadut yajxón di'ibū naty ak'abaadūyaamp, es xywyin'íxut ja mūjja'ayuty di'ibū túndup majatyū mūbūjkpūtūjk ñaymyúkudu tu'uk tu'ugu kajpn, dū'un éxtūm oj nduknipeky. ⁶ Ja'a mbūjta'agup ja mūjja'ay yedyūjkuty di'ibū kyaj pūn mbaat mut ti tyukniwaambétyuty, di'ibū tu'uk je'eyū ñado'oxy, di'ibū 'yu'unk myūbejkyū ja Jesukristū, kyaj tmūdaty ja axūukpū jyot wyinmā'añ, myūmūdeepy ja tyāak tyeedyuty, es di'ibū kyaj ñūgoy kyūxkoy. ⁷ Es mut ko ja mūbūjkpūtūjkū kywentū'ajtpū di'ibū tū yajtuknipéky ja Diosū tyuunk, koonūm tmūnūjxut wā'adsū jyiky'ajtūn, di'ibū kyaj ñaymyūjrpūjta'agyuty, kyaj jyot'ambeky mut waanū tii, kyaj myū'iiky, kyaj tsyip'uxta'ay, kyaj 'yadseky, es kyaj myeetsy; ⁸ nik ni'igu ja'ay dyajjajta'agut oy tsuj mā tyūjk, di'ibū tyiimpy yajxón, tūy'ajtūn, wā'ats ja'aybyū, Dios mūduumbū, nay'aguwijts nayjyūjkūwijtsūp, ⁹ di'ibū 'yook'ajtpy es jyiky'aty éxtūm ja ūxpūjkūnū tūy'ajtūnū. Pes dū'un mut ja oybyū ūxpūjkūn mbaat tjojmūkmo'oydyū ja wiinkpūty es jyiky'átut dū'un. Es nandū'un mbaat ttuk'ixy yū tyūgo'oyūn di'ibáty kyaj tpanūjxā'andū ja tūy'ajtūn.

¹⁰ Mut ko ta mayū ja'ayuty di'ibū kyaj ñay'aguwits ñayjyūjkūwítsuty di'ibū ya'ūxpūjktūp andakūngyūjxm, es waanū ni'igu tāaduty di'ibū tyukkuwā'anūdap es tkuydyúndut ja israelítadyū kyostūmbrū. ¹¹ Koonūm tsyékyuty njūjwijtsūmbijtūm extū ko nya''amo'onūmū taaduty, mut ko wyoomā't wyijtsmā'ttūp mut ja axūukpū ūxpūjkūn, di'ibū tsūnāaydyūp tukjūn tukūjk, es tyuk'ūxpūjktūp di'ibū kyaj ñigutíkyuty es tganarata'andū ja meeñ.

¹² Pes tu'ugu Kretū ja'ay di'ibū mut ja kyū'ūmgugajpnyūjxm jyūnāñ: “Yū Kretū ja'ayuty, dū'ūñūm yū'ūjuty 'yanda'aktū, kyáxuty, ñūuxuty es dū'un éxtūmū jūyūjk añimalūn.” ¹³ Tūy'ajtūnū taadū. Paaty jūjwijtsūmbít amūjāā, es dū'un wā'ats tmūdāttut ja mūbūjkūn. ¹⁴ Wa'an tmastu'uttū ja israelítadyū myadya'agyuty, es nandū'unū tadū ja'ayūdyū kyutūjkūn di'ibū tū ttuk'ūxpūktū ja ja'ay di'ibū 'yūxtijtpū ja tūy'ajtūn.

¹⁵ Mut ja di'ibáty myūdajttūp ja jyot wyinmā'añ wā'ats, tūgekyū yū'ū wyā'adsuty; per di'ibáty kyaj tmūbukta, kyaj tmūdaty ja jyot wyinmā'añ wā'ats, es ni tii mā yū'ū kyawā'adsuty. Pes extū yū jyot wyinmā'añ esū jya'ajūn tūgekyū 'yaxūk'ajttā'ay. ¹⁶ Dū'un jyūnā'andū ko t'ixy'attū Dios, per di'ibū tyuundūp yajnigūxū'kūdap ko kyaj tyūy'ajtūnuty; pes kyaya'oyjyáwudu es kyaj kyajxykyupákta, es kyatimtuundūp di'ibū oy.

2

Oybyū esū wā'atspū ūxpūjkūn

¹ Per di'ibū mij myā'ūxpūkūp, ja'a di'ibū nūjxp ti'igyū mut ja oybyū ūxpūjkūn. ² Tuk'ūxpūk ja mūjja'ay yedyūjk es ñayjyūjwijtsūmbítudut kū'ūm, di'ibū naymyay'ajt naywyindsū'kūp, oy tñijáwut ja Diosū 'yayuk, esū Dios tpadūnūt tsojkūn mūut es

ma'xtujkun muut. ³ Tuk'uxpuk nandu'un ja mujja'aydyoxytyujkuty es windsu'kun muut jya'ay'átut, kyaj pyi'ts'úw pyi'tskajxut, kyaj myu'uuk myumu'ugudut, es di'ibu yajktap ja oybyu jujwijtsambijtun. ⁴ Du'un mbaat ttukni'ixudu ja kasaadu una'ktoxytyujkuty es ttsóktut ja ña'ay es ja 'yu'unk 'yuna'kuty, ⁵ ñayjyujwijtsambítudut, wa'ats jyiky'áttut, tkwentu'áttut ja jyuan tyujk, ñaygyubákudut ma ña'ay, esa du'un ni pún tkakajxpaadut axuuk ja Diosu 'yayuk.

⁶ Tukni'ixudu nandu'un ja una'ktujkuty es ñayjyujwijtsambítudut. ⁷ Es mo'oy mij ku'am tu'ugu oybyu kajxwíjún esa ijsxajtun ma otyyim tiity tugekyu. Ko xytyukni'ixut, tun mat tugekyu windsu'kun esa tuda'aky'ajtun. ⁸ Pún mdukni'ijxap ko nidugekyu tjiky'áttut ja jyiky'ajtanu wa'atspu di'ibu kyaj mbaat pún mut ti yajnide'xyuty, pes net ja Kristu jya'ayudyu myudsip tmudáttut ja tsoydu'un, ja'a ko ni madsu mbaat tkapaaty yu axuk'ajtan ma yu njiky'ajtan'ajtan.

⁹ Kajxwíj nandu'un ja po'oduumbuty es tmumudówdut ma otyyim tiity yu wyindsún wyindájuty, a'uw agajx es kyaj ñaygyu'adsówdut. ¹⁰ Katu ti ttoñ tmawa'añ. Wa'an t'ity yajxon tuda'aky, es du'un oypyúnuty ijsxap ja jyiky'ajtan ko ja 'yuxpajkun Dios, yu nYajmitsokpu'ajtan, byeen jyantsy'oy jyantsytsyújuty.

¹¹ Es mut ko Dios dyaka'añ ja ñitsokun ma nidugekyu ja'ayuty, tu xytyuk'ijxum ja 'yoy'ajtan. ¹² Es yu oy'ajtan xytyuk'uxpajkun ko koonum nmastútun ja jiky'ajtanu axuukpu, nñayjyujwijtsambijtun es njiky'ajtan yaa ma tyadu naxwíñudu wíjy keju, tuj'ajtan muut es éxtun ja Dios ttseky, ¹³ maanum n'awíjx njup'ijxum ja tiempu ko muj'ajtan muut myina'añ ja Jesukristu, ja'a nmujDios'ajtan esa Yajmitsókpu. ¹⁴ Jesukristu ñaygyuyajku ma ja o'kun ma udsajtan xyjapátun, es du'un oj xyajtsókun ma ja axuk jiky'ajtan, oj xyajwátsum, xyja'a'abujkun, xyja'ay'ajtan es ndu'unum tugekyu di'ibu oy.

¹⁵ Tukni'ixu mij tugekyu tyaadu, es jotmukmo'oydyu es jujwijtsambít mut tugekyu m'ana'amun di'ibáty mmudo'oxap. Katu mnayyákyuty es pún mgamuj'ixudut.

3

Dios mubajkrutajk pátudap es tyúndut

¹ Tukjamyatstu ko twindsu'ugudut ja yajkutujkpu es myumudówdap ja justisutujkuty, es ttúnut otyyim tiity yajxon, ² katu jya'ayñi'ow jya'ayñiyaaxudu, yuunk naxypy es oyjya'ay'áttut, es dya'ixudut ma 'yaa jyot ko tyuda'agyuty mut nidugekyu ja'ayuty.

³ Pes udsajtan nandu'un ijty ngujuun'ajtan es kyaj ijty nmumudo'om ja Dios. Du'un ijty njudijtun éxtun ja ja'ayan di'ibu tu tyu'udugóy es 'yane'emyuty otyyim di'ibu winma'añuty, njiky'ajtan axuuk, nñaywyinnaxuja'am mut tii, ndukmudsip'ajtan tii oypyúnuty es nñaydyuk'ak'ajtan ijty nixim niyam. ⁴ Per ko Dios, yu'u nYajmitsokpu'ajtan, dya'ijxu 'yoy'ajtan esa tsojokun ma ja naxwíñudu ja'ay, ⁵ oj xyajmitsókun, kyaj mut ko tuxyap oynu'unun ti oy ndu'unum, ja'a du'un mut ko tmudaty ja pa'ayo'on mut udsajtan, Espírítu Santukyujxm oj xyajwátsum es oj xymyo'oyum ja jembyu jot winma'añ, éxtumxyup jemy xyajmi'inum jiky'ajtpu. ⁶ Mut yu'ugyujxmu Jesukristu, nYajmitsokpu'ajtan, Dios tu xymyo'oyum ja Espírítu Santu, ⁷ es myay'ajtangyujxm oy nwa'uma'anum mut ja Dios, es du'un n'awíjx njup'ijxum ja kuma'añ, ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu.

⁸ Tyaadu du'un tuj'ajtan, ndsejpyuts es byeen xyñikajxpátut tugekyu tyaadu, ja'a du'un es di'ibáty mubajktap ja Dios ñaygyuyákudut es ttúnut yu'uyu oybyu. Tyaadu du'un oy es tuump mut nidugekyuty. ⁹ Katu xymyadya'aktu di'ibu ni ma mgatu'unxudu, es ni mganaymujpajta'aga'anudut nidu'uk nidu'uk wi'ix jyiky'ajtta ja m'aptujkuty, es katu ti mnaydyukwin'ix mnaydyukjup'ixudu o mnaygyajxytsyiigudu mut ja'agyujxmu Moisesu 'yana'amun. Tugekyu taadu ni madsu mgatu'unxudu.

¹⁰ Es pún ja pún dyajnaywya'xa'añuty ja mubajkrutajk, tukjaygyuku tugok, es pún kyaj kyajxykyupéky, tukjaygyuku jatugok; es pún kyaj mdimmumudóyuty, katu

xyñakytyuñu kwentu. ¹¹ Pesu tadu da'ambu ja'ay kyaj jyiky'aty tųy'ajtun muut, es yu kyu'ambojpukyujxm ñaydyugóyuty.

Di'ibu Paablu tyuknipejkyry ja Titu

¹² Naskaxyaambyuts ja Artemus o ja Tikiku. Ko jya'tut, tun esuts xyñija'tut Nikópolis kajpnóty, mut ko da'unuts tu ndukniwitsu ko nyajnaxa'añuts ja xux po'o jap. ¹³ Pun mabaat mmada'aky, puduku yu Zenus esu Apolus, es xymyo'oyut di'ibu tugoy'ajtxur, es dyajtu'uyo'oyut ja ñu'u tyu'u kadiibu ti tugoy'ajtxudut. ¹⁴ Tukni'ixudu yu nmugu'uk'ajtam nandu'an es ttúndut ja oybyu es tpudákudut di'ibu tugoy'ajtxur, esu jyiky'ajtun tyúnut.

Kajxpo'xun

¹⁵ Nidugekyu nmugu'uk'ajtam di'ibuts ja yam muut n'ittu, mdukniğáxudu ja Dioskajxy. MayDios xy'anumudu nmugu'uktųjk'ajtam. Wa'an ja Dios mgunu'xudu nidugekyuty miidsuty.

Neky Di'ibü Paablu Tyuknigajx Ja Filemón

¹ Æj Paablu. Tsimdsyunaabyuts müt kots ngajxwa'xy ja Jesukristü 'yayuk. Æj esu nmügu'uk'ajtüm Timotee nduknigáxtüdsü tyadu neky mij, mämüduumbü, mügu'uk Filemón, ² es yu Jesukristü myüduumbaty di'ibü naymyujküdap ma mdüjk, éxtüm nmügu'uk'ajtüm Apyü esü Arkipü, di'ibü müüt nmüdu'unüm ja Jesukristü. ³ Wa'an ja Dios Teety esü Nindsün'ajtüm Jesukristü mgunu'xüdü nidügekyü miidsaty, es mmo'oyüdü ja agujk'ajt jotkujk'ajtün.

Filemongü tsojkan esü myübüjkan

⁴ Kots ngajxta'aky, dü'üñümts njä'aygyüda'aky ja Dios mijtskyüjxm, ⁵ müt kots tü nmüdoý wi'ix xymyübeky ja Nindsün'ajtüm Jesús es ko xytsyegy pünaty Diosu jya'a'ajtyy. ⁶ N'amdeebüts ja Dios es dü'üñüm x'axta'ayüt wi'ixü ja'ay xytyukni-jáwüdü ja di'ibü nmübüjkan, esü dü'ün xywyinmüdooda'ayüt tugekyü ja oy'ajtün di'ibü nmüdjatüm ja'agyüjxm ko ti'igyü n'ijtüm müdü Kristü. ⁷ Jotkujkuts es xondákpruts müt ja mdsojkan, ja'a ko müt mij mügu'ugítü, ja Diosu jya'ayaty tü 'yagujk jyotkujküdü.

Paablu ja Filemón t'amdoý ja may'ajtün müt ja Onesimükyüjxm

⁸ Paaty müdü tyaadü, oy éxtümü Jesukristü 'yapóstulü xypyátruts es nduk'ana'amüt di'ibü mdünüp, ⁹ njamünü'xta'agaampy tsojküngyüjxm. Æj Paablu, müjja'ayñüts es tyámüts ndsimdsyüñü müt kots nmüdüñ ja Jesukristü, ¹⁰ n'amdeepy tu'ugü may'ajtün müt yu'ügyüjxmü Onésimü, di'ibüts üj nmüdjatypy éxtümdü n'u'ungün, ja'a ko üjts ja'a tü ndukmübeky ja Kristü ko oj xykyu'ixy yaa maats ndsimdsyüñü.

¹¹ Tüüyüp yu Onésimü ni ti tu'unün mgamooyü, per tyam mdu'unxüdübü net yajxón, éxtümts üj tü xymyüdüñ ja yam. ¹² Nduknigajxümbijtyy jatügok, oyxüüp jyadü'un'ajtrü éxtümdü ngu'üm jotün. Pes axaju yajxón. ¹³ Æj tüxüyüpts njajuna'añ esxüüp 'yakwe'emy müt üj, esxüüp xymyüdüñüts ma mij mjapaadyaty maanümts n'akt-simdsyüñü müt yu'ügyüjxm kots ngajxwa'xy ja oybyü ayuk. ¹⁴ Per kyajts njatyimtseky es xyjatyimpudüküdüts pün kyaj mij mjuna'añ. Ndsejpyüts esüts xypyüdüküt müt mij ja mgu'ümdsojkan, paaty kyajts n'ak'yajwü'ümüya'añ ja Onésimü ja yam. ¹⁵ Wa'anü da Onésimü oj mmastu'udyaty waanü tiempü, es tyam xymyüdütat winü xüü winü tiempü, ¹⁶ kyaj ñakydü'unüty éxtüm tu'ugü ja'ay juybyü, tyam dü'ün waanü oy éxtüm tu'ugü mügu'uk di'ibü mjantsytsyejpy. Æj njantsytsyejpyüts byeen, per mij mbátüp es xytsyóküt waanü ni'igü, kyajnum éxtümü ja'ay juybyü, per waanü oy éxtüm tu'ugü mügu'uk di'ibü jemyñüm t'axaju Nindsün'ajtüm.

¹⁷ Paaty mügu'ugítü Filemón, pün xy'axkajpruts éxtüm mijü mmämüduumbü ma yu Nindsün'ajtüm Jesukristü, tunü may'ajtün, axaju Onésimü éxtüm jyawü üj kü'üm xy'axájuts. ¹⁸ Pün tü oynü'unün mmüdügöyaty, o pün jaa wi'ix tsoo xymyüjyü xymyügwéntaty, tukkübjatkuts üj mij. ¹⁹ Æj Paablu, tyaadü njä'ayüts müdüdsü ngu'üm letrü: Üjts ngubátüp. Oy jyambaadaty üj mij ndukjamyetsy ko xymyüni'xy'ajtruts üj mij müdü mgu'üm jiky'ajtün, müt ko üjtsü dü'ün di'ibü mduknija'aju ja Jesukristü ñitsokün. ²⁰ Mügu'ugítü, tunü tyadu may'ajtün di'ibü n'amdeepy nbüjktseepy müt ja Nindsün'ajtüm Jesukristükyüjxm, es dü'ünüts xyajxonda'agüt. Tun éxtüm tukka'ax'ajtüm ma Kristü.

²¹ Nnijayü müt ko ndukmü'awdjatüpts ko mguydüünüp, es nnija'abüts ko mdünüp waanü ni'igü küdiinüm di'ibü yam n'amdeepy. ²² Nandü'un n'amdoý es xy'axküküdüts ja njajttákn, müt ko njüp'ijxypyüts ko müt yu'ügyüjxmü m'amdo'o mbüjktso'onüty miidsaty, Diósüts xymyo'oyüp esüts n'awa'atspüdsümüt es nüjx ngu'ixtü.

Kajxpo'xün

²³ MayDiósuk jyuna'añ ja Epafrus, yu nmædsimyjya'ayuts mat yu'ugyujxmæ Jesukristu. ²⁴ Nandu'an mdukniğaxædu Dioskajxy ja Marku, Aristarku, Demus esu Lukus di'ibuts xypyudujkædap ma ja tuunk.

²⁵ Wa'an miidsæ Nindsæn'ajtæm Jesukristu mgunu'xædu.

Neky Di'ibu Yajtuknigajxtu Ja Ebreu Ja'ayuty

Jesukristu kyujxmu Dios kyajxy

¹ Tim jékyur kanak ok es kanak naxu Dios ttukmugajxy ja kyugajxputy ja n'ap-tujk'ajtam, ² per naamnun xytyukmugajxum ja 'yU'unk. Yu 'yU'unk mudu Dios dyajkojy tugekyu di'ibu jaa'ajtp, es tu tmo'oy tugekyu éxtumu kyuma'añ. ³ Ja Diosu 'yU'unk yu'u du'un jajp éxtumu Dios Teety, es yu'u du'unu Dios nandu'un éxtumu Dios Teety. Tugekyu di'ibu tsajpótm es ya naxwiiñ ye'epy es 'yity éxtum t'ane'emy mut ja myuk'ajtan.

Waanu muj ja Jesús kudiinun ja ánkłusuty

Jesukristu yu'u tu xyajpojrunitugo'oyum udsajtam naxwiiñdu ja'ayuty, es óknun ñaxwe'tsy aga'añdsyoo ma Dios Teety yajkutíky tsajpótm. ⁴ Paaty tu ttukja'ty ja Jesús tumadátut ni'igu muj'ajtan kudiinun ánkłusuty, pes tu t'axaju éxtumu kyuma'añ ja xyuu waanu muj kudiinun ánkłusuty. ⁵ Mut ko Dios ni na'a tka'anmaay ni tu'ugu anklus:

Ujts mij xyTyety'ajtp.

Tyámuts nguxu'ugut kots mij n'U'unk'áty.

Es nan kyaju Dios t'anmaay ni tu'ugu anklus:

Ujts mij xyTyety'átup,

es mijts n'U'unk'átup.

⁶ Nandu'un ko Dios tkaxa'añ ya naxwiiñ ja 'Yu'unk di'ibu ijtp éxtumu ka'axkópk, du'un jyuna'añ:

Wa'anu n'ánklusuts t'awdátyuty.

⁷ Es ko Dios xytyuk'ixal'anun wi'ixu du'unu 'yánklusuty, du'un jyuna'añ:

Dios ñaskajxur ja 'yankłus éxtumu poj, es éxtumu junya'angun.

⁸ Per ko Dios tnimadya'aky ja 'yU'unk, du'un jyuna'añ:

Mij Dios, winu xuu winu tiempu ja mgutujkan 'yity,

myajkutúkur mut ja tuy'ajtan.

⁹ Mut ko tu xytsyeky ja tuy'ajtan es tu xy'uxtijy di'ibu axuuk; paaty tu ni'igu nmo'oy ja xondakun kudiinun mmugu'uktujkuty.

¹⁰ Es nandu'un ja Dios t'anunnu ja 'yU'unk:

Mij Windsun, tim jékyur xyajtsone'ky xyajtsondáky ja naxwiiñdu,

es mij ku'um xyrujtáky ja tsajp.

¹¹ Yu'ujuty tugoodya'aydyur,

per mij mwu'umur winu xuu winu tiempu.

Nidugekyu yu'ujuty 'yamujadya'ayut éxtumu wit tyiky;

¹² es du'un xy'adijmúkut éxtumu tuk wit, es xyajtugátsut,

per mij du'unun m'ity éxtum m'ity,

kyaj mjiky'ajtan kyukúxut.

¹³ Dios ni na'a tka'anmaay ni tu'ugu anklus:

U'uñu mats n'aga'añdsyoo,

extu kots nbajta'agut ja mmudsip mdekyryatku'p.

¹⁴ Ja ánkłusuty, ja'ajun yu'ujuty, es yajkéxy es tpuđukudut ja di'ibáty 'yaxajuyándur ja nitsokun.

2

Waanu ni'igu nbadu'unun ja Diosu 'yuxrújkun

¹ Paaty, tim tsojkur es ni'igu nbadu'unun ja Diosu 'yuxrújkun di'ibu nmudo'om, kudi-ibu ndugo'oyum. ² Ja xurújkun di'ibu yajmoodyu ja n'ap-tujk'ajtam ankluskyujxmuty, yu'u situy tu ya'ixy ko tuy'ajtanuty, mut ko di'ibáty kyaj tkuyduundu, tyukkumadoo

éxtum pyaadyuty. ³ Pes, ¿w'lix mbaat udsajtum nyajnimaxum pún kyaj ndu'unum kwentu es kyaj n'axájumú tadu muj nitsokun? Pesu Nindsun'ajtum Jesukristu ku'um jawyiin oj tadu tkajxwa'xy, es ja 'yapóstuluty di'ibu 'yaxájudu ja 'yaxpújkun, yu'ujuty yajtu'ajtundújkudu. ⁴ Dios ya'ijxu ko tyu'ajtunuty mut ko tmooy ja myuduumbuty es ttúnat kanaak ja muj'ajtun esu ijxwu'amun, es dyajwa'xy ja Espíritu Santa myadakun éxtum yu'u tsejky.

Yajpújta'aky ja Jesús éxtumu ja'ay

⁵ Dios kyaj tu trújta'aky ja 'yánklusuty es 'yana'amut ma yu jembyu naxwíñudu di'ibu itaamp. ⁶ Per jap tu'ugu lugaar ma yu Diosu jyaabyajtun ma jyuna'añ:

Dios, ¿ti tso'ajttup ja ja'ayuty,

ti ko xyjamyetsy es xytyuñu kwentu?

⁷ Tu tuk tiempu xya'amutsk'aty ja ja'ay kudiinun ja ánkłusuty;

mij tu xypujta'aky es 'yíttut mut ja muj'ajtun esu windsu'kun,

⁸ mij tu xypujta'aky es yu'u tniwindsun'átut tugekyu di'ibu ijtp.

Ko trújtáky esu ja'ay twindsun'átut tugekyu di'ibu ijtp, kyaj ti oj wye'emy di'ibu ana'amudup. Per kyajnum n'ijxum pún mumudoop oytyiity tugekyu. ⁹ Per n'ijxum ja Jesús, di'ibu Dios pyujták waanu tiempu esu ánkłusuty muj 'yíttut kudiinumu Jesús, es tyam 'yo'kanguyjxm ko 'yayooy tmudaty éxtumu may'aty ja muj'ajtun esu windsu'kun, es du'un ja Dios myaj'ajtanguyjxm Jesús dyajnáx dyajkúxut ja adsu'ux o'kun es nidugekyu ja'ay ttuk'oy'átut.

¹⁰ Tugekyu di'ibu ijtp 'yity mut Dioskuyjxm, es yu'uguyjxm tugekyu 'yity. Dios jyatsojk dyajnúxa'añ tsajpótm ja ja'ayuty éxtumu 'yu'ungun, paaty tkejxy ja Jesús es 'yayówt ma 'ye'ky, mut ko du'unu dun ja Jesús mbaat dyajpojprunitugódyu ja ja'ayuty es dyajnitso'ogut. ¹¹ Es ja di'ibu ja'ay yajnitsekyu es ja ja'ay di'ibuty yajnitso'ogudup, ti'igyu ja Tyeety. Paaty kyaj ja Jesús ttuktsoydyuñ es jyuna'anut ko tmuga'axuty, ¹² éxtum jyuna'añ ma ja Diosu jyaabyajtun:

Dios, újtsuts mij nduk'ixy'átup ja nmuga'axudyuts,

es n'úwuduts ja m'alabanzu ma mubújkputújk ñaymyúkudu.

¹³ Es nandu'un jyuna'añ:

Új nbujtákyruys ja njot n'ánumats ma Dios.

Es nandu'un jyuna'añ:

Tyaats új, mut ja u'unguty di'ibudsu Dios xymyooy.

¹⁴ Du'un éxtumu ja'ay ja nini'x esu ne'pyñ tmudattu, nandu'un ja Jesús 'yijty éxtumu ja'ayuty, es mut ko 'ye'ky tkutujkunjuty di'ibu yajja'ay'o'kp, ja'a njuna'anun ja mójku'ugópk, ¹⁵ es du'un dyajnitso'oktut di'ibu tsyu'kudup ja o'kun mabaat jyiky'attu éxtumu tuumbu juybyun. ¹⁶ Pes ja Jesús kyaj myiñ es tpudúkuyáñ ja ánkłusuty, yu'u situyu ja Abraanu tyuump 'yaadsuty. ¹⁷ Es paadyu Dios trújtáky éxtumu naxwíñudu ja'ayuty es du'un tra'ayówt ja ja'ay ko Dios tmudúñ, es du'un, éxtumu teedywyindsungópk tuda'akypyu, trújta'agut ja windsu'kun es ja ja'ay yajpojpruma'xut. ¹⁸ Es mut ko Jesús ku'um tu 'yayoy ko ja mójku'u jyayajpekytunánu, paaty mbaat tyam tpudúkudu nandu'un nidugekyu di'ibáty ja ka'oybyu tseyjpy es pyekyúñut.

3

Waanu muj ja Jesús kudiinun ja Moisés

¹ Mugu'ugítuty, Diosu jya'ayuty, púnuty ja Dios woójudu, pújta'aktu mjot mwinma'añ tugekyu ma Jesús, apóstula es teedywyindsungópk di'ibu ngajxwa'xum ma ja ja'ayuty.

² Pesu Jesús kyuyduun tugekyu di'ibu Dios tuk'ana'amu ttúnat, du'un éxtumu Moisés nandu'un tkuyduuñ ko Dios pyujtáku es tnigopk'átut nidugekyu ja Diosu jya'ayuty.

³ Peru Jesús pátup ni'igu windsu'kun kudiinumu Moisés, du'un éxtum di'ibu kyejpy tu'ugu tújk pátup ni'igu windsu'kun kudiinun ja tújk di'ibu tu tkojy. ⁴ Tugekyu tújk, tam di'ibu yajkójup. Nandu'un jajtpe du'unu Dios di'ibu yajkoj nu'un tugekyu jyaajuty.

⁵ Moisés, éxtum tu'ugu mǎduumbu, yu'u situy myǎduun yajxonu Dios ma ja Diosu jya'ayuty, es t'awa'anu tii ja Dios kyajxaampy óknem. ⁶ Peru Kristu, éxtumu Diosu 'yU'unk, tyiimpy ja oybyu ma Diosu jya'ayuty, es ǎdsajtum du'un xyja'ay'ajtum pǎn n'akmǎbǎjkum yu'u es amumdu'uk jot n'awijxum di'ibu xytyukwǎndákum.

Po'xtákn ma Dios

⁷ Paaty jyuna'añ ja Espiritu Santu ma ja Salmu neky:
Pǎn mmǎdoodup tyam ja Diosu 'yayuk,
⁸ katu m'aǎ mjot xypyujta'aktu juun,
éxtum 'yadutstu ja m'aptǎjkuty ko tnibudu'ktu ja Dios es twinma'añ'ijxtu jam mǎj ittum.
⁹ Es ja Dios jyuna'ñ:
Oy miidsadyu m'aptǎjk tja'ijxtu justyikxy jumǎjt di'ibuts nduun ma ja mǎj it,
xywyinma'añ'ijxtuts ja'a.

¹⁰ Paadyuts n'ajku mut yu'ujuty, es njuna'ñuts:
“Du'ǎñumu tadu ja'ayuty wiink tu'ujum yo'oydyup ma jyot wyinma'añ,
es kyaj tu tpaduna'andu ja nnu'u ndu'ujuts.”

¹¹ Paadyuts oj nǎnda'aky mǎdǎdsu n'aku,
esuts njuna'ñ: “Ni nǎ'a taaduty kyatǎkudut mǎdsu nbo'xtákn.”

¹² Paaty miits mǎgu'ugítuty, naygywentu'átudu kǎdiibu ni tu'uk miits tkamǎdátut ja jyot wyinma'añ axuuk es t'ǎxtǎjudu Nindsun'ajtum Dios. ¹³ Ni'igu bom bom mnay'uwij mnaygyajxwǎjudut nixim niyam, éxtum ja Diosu 'yayuk jyuna'añ “tyam”, es kǎdiibu ja pojru mwin'uumudut es myajju'unxudut ja mjot mwinma'añuty. ¹⁴ Mut ko mǎdu Kristu nbátum ja oy'ajtum, yu'uyu ko Dios nmǎdu'unum mabaat njiky'ajtum, du'ǎñum nmǎbǎjkum éxtum ko oj nmǎbǎjktso'onum Kristu.

¹⁵ Yu'u 'yandijpy ja Diosu jyaaybyajtun ma du'un jyuna'añ:
Pǎn mmǎdoogujkudup ja Diosu 'yayuk tyam,
katu juun xymyudattu mjot mwinma'añuty éxtum 'yadutstu ja di'ibáty ñibudu'ktu Dios.
¹⁶ ¿Es pǎnadyu dǎnu tyǎadu 'yandijpy ja di'ibáty myǎdoodu es tmǎdsip'ajttu Dios? Ja'a du'unuty nidagekyu di'ibu natyu Moisés tu dyajpǎdsǎmdu ma Ejiptu ñax. ¹⁷ ¿Es pǎnadyu Dios yajjot'ambujk justyikxy jumǎjt? Ja'a du'unuty di'ibáty pekytyuundu es 'yo'ktaaydyu jam mǎj ittum. ¹⁸ ¿Es pǎnadyu Dios tyuknibujtǎku es twandaky es kyaj tyúkdut ma Diosu pyo'xtákn? Ja'a du'un di'ibu kyaj tmǎmǎdoodu Dios. ¹⁹ Es mut yu'u Dios xytyuk'ijxum ko kyaj oj mbaat tyúkdud ja'agyujxm ko kyaj myǎbǎjkud.

4

¹ Paaty naygywentu'ajtum, ja'a ko tyambaadu Dios xywyǎndákum es mbaat ndujkum ma yu'u pyo'xtákn, éxkum miidsuty nidu'uk mgatǎkudu jap, ² mut ko yajtukmǎgajxum ǎdsajtum nandu'un ja oybyu ayuk, du'un éxtum ja'ajuty; per ni wi'ix kyatu'unxudu ko tmǎdoodu, mut ko kyaj tmǎbǎjktu di'ibu Dios wǎndákxudu. ³ Per ǎdsajtum, di'ibáty nmǎbǎjkum, tǎjkum ma Diosu pyo'xtákn; per di'ibáty kyaj tmǎbǎjktu, du'un yu'ujuty éxtum ja Dios jyuna'ñ:

Ajkǎpts mut yu'ujuty, es tuts nǎnda'aky
ko ni nǎ'a taaduty kyatǎkudut mǎdsu nbo'xtákn.

Du'un jyuna'ñ oy tjatuundaay tǎgekyu ko oj dyajkojy ja naxwǎñudu, ⁴ mut ko ma ja Diosu jyaaybyajtun tmadya'aky ma ja myǎjuxtujk xuubu:

Ko tyuunk ttuundaay,
kyumjuxtujk xuubu oj pye'xy.

⁵ Ma jatuk peky ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:
Kyaj tyúkdut mǎdsu nbo'xtákn.

⁶ Yu'u xytyukjagyujkum ko naaguty 'yaktukuya'andunum ma tadu po'xtákn. Pǎnuty jawyiin ya'awa'anudu ja oybyu ayuk kyajyum oj tyúkdud, ja'agyujxm ko tkamǎmǎdoodu. ⁷ Paaty ja Dios tǎujtǎky tu'ugu jembyu tiempu, éxtum ja Diosu 'yayuk jyuna'añ “tyam”, éxtumu Davit waanu óknem tmadyaky ma ja Diosu jyaaybyajtun:

Pən mmudoogujkədup ja Diosu 'yayuk tyam,
katu juun xymyudattu mjot mwinma'añuty.

⁸ Pes, kooxyur ja Joswee oj dyajnujxtu ja israelítuty es dyajtákaxuyur ma yu Diosu pyo'xtákn, kyajxyur ja Dios oj tningajxy ja wiinkpu tiempu. ⁹ Paaty njaygyujkam ko je'euyum wye'emyñum puje'eky tu'ugu po'xtákn ma pyo'xtat ja Diosu jya'ayuty; ¹⁰ es di'ibu tu tyujkunu ma tyadu po'xtákn es tam pyo'xnu, tu ja tyuunk ttuunda'ay, du'an éxtum ja Dios pye'xy ko tyuunk ttuundaay. ¹¹ Pes n'okjottugo'oyum es ndujkam ma yu tadu po'xtákn, kudiibu ni tu'uk tkapanujxtat di'ibáty kyaj tmubujktu Dios.

¹² Ja'a ko yu Dios ja 'yayuk myudajtypy ja muk'ajtun es ja'agyujxm jyaaty ja jiky'ajtun. Tyuktujkadyaary ma ni tu'ugu espaadu di'ibu majtsku 'yaa mbaat kyatuku, tujkup ma ti ja ja'ay wyinmaaydyur o tsojktur, yajniuxe'kypy nidugekyu ja ja'ayu jya'ay'ajtun. ¹³ Dios ñija'adyaary tugekyu di'ibu ijtp. Mut ja Dios, kyaj ti 'yity ayu'udsyu, tugekyu 'yity ijx nide'xy ma yu'u di'ibu koonum ndukkudukya'anum ja ngwentu'ajtum.

Jesukristu teedywyindsungopk'ajtp

¹⁴ Es nandu'an nmudajtum yu ndeedywyindsungopk'ajtum jam tsajpótm. Yu'u du'an ja Jesús, Diosu 'yU'unk, di'ibu tu ñujxnu tsajpótm. Paadyu du'an n'aktimmubujkam ja Dios mut winu njot'ajtum. ¹⁵ Pes yu ndeedywyindsungopk'ajtum yajxon tñijawu yu n'ayo'on'ajt njotmay'ajtum es ko tyugoy'aty ja nmujaa'ajtum, mut ko Jesús ku'am tmamadaky ja ayo'on jotmay ko ja mujku'u jyayajpekytyunanu, éxtum udsajtum nandu'an nyajnajxum. ¹⁶ Paaty n'okninujxum ja Dios ma yajkutíky, mut ko ñija'am ko yu'u xymyo'oya'anum ja pa'ayo'on, es myay'ajtunguyjxm xypyudukya'anum ma udsajtum xytyugoy'ajtxum.

5

¹ Ya naxwiñ yu teedywyindsungópkuty yajtukwijtstútp ma yu ja'ayuty, es yajtuknikajxpéty éxtum ja ja'ayuty ja kyudunaabyu ma Dios, es tmay'at twindsu'ugut ja Dios mut ja'agyujxm ja ja'ayudyu pyojpu. ² Es komu tadu teedywyindsungópkuty pojpu ja'ayuty nandu'an, mbaat tmudaty ja pa'ayo'on mut ja tsuudujkuty es di'ibu tuundugooy kajxtugoodyur, ³ paaty koonum tmo'oyut ja Dios ja windsu'kun mut ja'agyujxmu kyumbojpu, nandu'an mut ja'agyujxmu ja'ayudyu pyojpu.

⁴ Ni pún mbaat kyanaybyujta'agyuty ku'am éxtumu teedywyindsungópk, Dios yu'u du'an di'ibu wyin'ijxypy di'ibu yajtukyaampy ma tyadu tuunk, du'an éxtum jékyur twin'ijxy ja Arón. ⁵ Es nan ni yu Kristu kyanaybyujtáku ku'am éxtumu teedywyindsungópk, Dios yu'u du'an di'ibu pyujtáku ja Kristu, éxtum jyunáñ ma jyaaybyajtun: Ujts mij xyTyety'ajtp.

Tyámuts nguxu'ugut kots mij n'U'unk'áty.

⁶ Es nandu'an jaaybyéty 'yity jatuk peky:

Mijtsu du'an mdeety'ajtp winu xuu winu tiempu,
du'an éxtumu Melkisedek.

⁷ Ko tyadu Jesús jyiky'ajty ya naxwiñ, net kyajxtáky es muk jyuy, es t'amdooy trujktsooy ja Dios di'ibu mbaat kyutiky es kyaj ja Jesús ttuknáxut ja o'kun. Amudoonajxu Dios ja'agyujxm ko tmamudooy. ⁸ Es oy jyaDios'u'unguty, jyajt tmamudówut ja Tyety ja'agyujxm ko 'yayooy; ⁹ es ko ttuundaay tugekyu di'ibu Dios tsyejpy, ja'agyujxm dyajnitseky winu xuu winu tiempu nidugekyu di'ibáty nandu'an mamudooyur, ¹⁰ es ja Dios tu pyujta'agyuty teedywyindsungópk, du'an éxtumu Melkisedek.

Kujotmay ko nmastútum ja mubujkun

¹¹ Taanum may di'ibats n'aktukjagyukyaampy, per tsip es ndukni'ixudut miidsuty, mut ko tu mjumbittu kjuun. ¹² Taaxyur miidsuty mjaya'uxpujkn ma wiinkpety, mut ko tu jyajkn ma miits xy'axájudu Jesús; per mdugoy'ajtxudur pún mduk'uxpukudur jatugok jemy ja tuj'ajtun di'ibu kyaj tsyípty ma Diosu 'yayuk. Pes miidsuty du'an m'ak'ittu éxtumu maxu'ungan di'ibu kyaj mbaat tje'xy ja kudu'utspu, tsojktur pún yajtsi'idsudur. ¹³ ¿Es wi'ix mbaat tu'ugu maxu'ungu'unk di'ibu tsi'tsp nduk'uxpujkam

ja jiky'ajtnu oybyu es di'ibu axuuk? Kyaj mbaat tjaygyuku, ¿kudii? ¹⁴ Esu tadu je'xyu tu'utspu, yu'u je'eyu taadu pún myudajtypy ja tyuts; es nandu'un ja xprujkunu tsirpu, yu'u jyaygyujkup je'eyu ja ja'ay di'ibu mbaat tmawinma'añbyaaty yu oybyu esu axuukpu.

6

¹ Nyajtu'uyo'oyum ja Diosu 'yayuk koonum oy nnija'am di'ibu Dios tsyejpy. Kyaj natim ja'ayum ndu'un ngajxum di'ibu tu nyajtukni'ijxum ko Kristu nmubujtso'onum, ja'a ko tárnum may di'ibu jajnijawuyaaamp. Kyaj ja'ayum jatugok ndu'un ngajxum wi'ix ttseky ko ja'ay tmatstu'uty ja axuk jiky'ajtnu es kyaj jajpaadut ja ayo'on winu xuu winu tiempu, ko yajmubéky ja Dios, ² ko ja'ay yajmubéty, ko ja'ay yajku'anixajy, ko ja o'kpu jyikyryúktut es yajpayo'oydyut, tam di'ibu yajmo'oydyur ja ayo'on winu xuu winu tiempu es tam di'ibu yajmo'oydyur ja jiky'ajtnu winu xuu winu tiempu. ³ Ndu'unumu du'un pun janaambu Dios.

⁴ Ja ja'ayuty di'ibu tu tnijawudu ja Diosu jya'a, di'ibu tu t'axájudu ja Diosu myadakun, di'ibu tu ja Espiritu Santu tmudattu, ⁵ di'ibu tu t'ixtu ko oy ja Diosu 'yayuk es ja muk'ajtnu di'ibu miimp kudakp, ⁶ ko du'ambu ja'ay pyekykya'adu es jatugok jyiky'attu axuuk éxtum 'yijty jyiky'attu, kyaj 'yok'o'oyunu es jatugok jyumbítut ma Dios. Du'un tpaaty éxtumxyur ja Diosu 'yU'unk jatugok dyajkruuzpattu esu Diosu jya'a yajnixi'iky yajtukxi'iky. ⁷ Pes yu'u du'un éxtumu kam di'ibu 'yuktatsypy ja nuu tuu. Punu tyadu kam yajwindiipy ja pyajta'aky di'ibu yajtuunur, Dios kunu'xudur; ⁸ per pun je'eyu 'yapyñbyudsemy, kyaj tsyobaaty. Tyadu kam tim tsojk yajkajxpoka'añ es yajnino'oga'añ.

N'awijx njajp'ijxum di'ibu ti'igyu xya'ijtum

⁹ Oyuts miidsudyu du'un njanija'ayubudu, mugu'ugítuty, ndukmu'awdajtupts ko kyaj miits xymyastu'uttu ja Kristu es kyaj xy'uxtijtat ja nitsokun di'ibu yu'u yajkyry. ¹⁰ Dios tyiimpy éxtum pyaadyuty; kyaj tja'aydyugóyut di'ibu miidsuty oy mduundur. Dios jyamyátsur ko miits xya'ijxudu mdsojkun mut ja jya'ayuty, mut ko xpyrudujkudu es du'unum xy'aktimpudúkudu. ¹¹ Ndsejpyuts es miits nidu'uk nidu'uk xy'aktimmudúndut ja Dios mut winu m'aa mjot mabaat mjiky'attu, es du'un xypyaattut ja oy'ajtnu di'ibu m'awíxtur. ¹² Kyajts ndseky mjumbítut nuux, ni'igu xpyanujxtut ja tyu'ununuty ja di'ibu myuduundur ja Dios mudu ma'xtujkun, es du'un t'axájudu ja kyuma'añ di'ibu Dios oj twanda'aky.

¹³ Es du'un jyajty mut ja Abraan. Dios wandaku es jyunañ ko tkuydyuna'añ. Pes kom kyaj 'yity ni pún di'ibu ni'igu tmudaty ja muj'ajtnu púnxyur muut trajta'aky ja wandakun, ta Dios ñajjyunanu ku'um. ¹⁴ Du'un jyunañ: “Tuy'ajtnu ko njantsykyunu'xaampy es nmo'oyaampy ja mdummp m'aats tugoymyay. Uj Dios, nwandákyryuts.” ¹⁵ Abraan myubujk ja Dios ma'xtujkun muut, paaty t'axaju di'ibu Dios tukniwandaku.

¹⁶ Ko ja ja'ayuty tmo'oya'andu ja muk'ajtnu esu tuy'ajtnu di'ibu kyajxtur, net tmo'oydyu ja muk'ajtnu mut ko dyajtestiigu'áty di'ibu muju kyutujkun, es jyana'andu: “¡Por tsyos!”, es du'un dyajtuydyúkudu ja myadya'aky. ¹⁷ Paadyu Dios nandu'un tmooy ja muk'ajtnu ja wyandakun ko jyunañ ko kyuydyúnur di'ibu wyandak. Es du'un ttuun es ttuk'ixtat ja di'ibáty kumayaampy ko kyaj tkakuydyúnur tugekyu di'ibu wyandak, kyuydyunaambyu'u. ¹⁸ Kyaj mbaadu Dios 'yanda'aky. Yu'u tu xymyo'oyum yu wyandakun mut ja tuy'ajtnu. Yu'u du'un xyajjotkujkum nidugekyu udsajtum di'ibáty ninujxudur es ñitso'ogut, es du'un ja Dios tu xymyo'oyum es nmudajtum tuy'ajtnu ko ndujkum tsajpótm es n'ijtum mut yu'u. ¹⁹ Ja awijx jajp'ijxun di'ibu nmudajtum, ja'a ti'igyu ya'ijtypy ja njot'ajt nwinma'añ'ajtum éxtum ja pujxn di'ibu ja barku wyo'on'ijtypy mejyñóty es kyaj ma ñejxy ja barku. Du'un udsajtum n'ijtum éxtumxyur nnajxum ma ja muj tsajptujku 'yaduydyúk es n'ijtum mudu Dios ma Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar. ²⁰ Jap oj tyuku ja Jesús es ja nu'u tu'u xya'awátsxum, esu du'un jyajty es 'yítut teedywyindsungópk winu xuu winu tiempu, du'un éxtumu Melkisedek.

7

Du'unu Jesús tyeety'áty éxtumu Melkisedek

¹ Tyadu Melkisedek, Salem ryey ijty es teety di'ibu myuduun ja Diosu Tsajpótmuđu. Ko Abraan jyumbijty ma oj tu tsiptuñ naty ma tu tmamada'aky ja réyuty, tyadu Melkisedek tso'oñ es oj tjujp'yo'oy ja Abraan, es tkuni'xy. ² Netu Abraan tmooy ja Melkisedek tuk peky di'ibu wa'x majk peky di'ibu naty tu trujku ja réyuty ma tsiptuñ. Yu xyuu Melkisedek ja'a 'yandijpy “Rey Tny'ajtanduumbu”, es nandu'un “Salem ryey” ja'a 'yandijpy “Rey Di'ibu Yajtsipwa'xp.” ³ Yu Diosu jyaabyajtan kyaj xytyukmumadyakum pñu dun ijty tyaak'ajty es tyeety'ajty, es pñu du'un ijty 'yapteety'ajttup; ni xkyatukmumadyakum ko myiñ jyajty es ni xky'a'anma'ayum ko tu 'yeeky. Ma tyaadu tugekyu du'un kyuxe'eky éxtum ja Diosu 'yU'unk, es teety'ajtrum winu xuu winu tiempu.

⁴ Pes, jaygyúkuđu wi'ix jyantsymyújydu tyadu Melkisedek. Yu n'apteety'ajtum Abraan tmooy tuk peky di'ibu wa'x majk peky di'ibu naty tu trujku ja réyuty ma tsiptuñ. ⁵ Du'un ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ ko ja teedyuty di'ibu yu Leví tyuump 'yaadsuty, yu'u yajmo'oydyup tuk peky ko wya'xy majk peky ja mya'israelitu ja'ayuty ja pyujta'agyuty, oyu tyaadyuty nandu'un jyayu'ujuty ja Abraanu tyuump 'yaadsuty. ⁶ Peru Melkisedek, oy kyayu'udyu Leví tyuump 'yaats, yajmooy tuk peky di'ibu majk peky wa'x ma ja Abraan, di'ibu naty tu t'axaju ja Diosu wyandakun, esu Melkisedek kyunu'x ja Abraan. ⁷ Es wa'ats yajnijawu ko di'ibu kunu'xp, ni'igu myújuty kudiinam di'ibu yajkunu'xp. ⁸ Yu teedyuty di'ibu yajmoodyup ja pujta'aky, ja'ay yu'ujuty es 'yooktu; per ja Diosu jyaabyajtan xytyukmumadyakum ko ja Melkisedek du'un éxtum tu'uk di'ibu jiky'ajtr. ⁹ Es ko ja Abraan oj yoxy ma ja Melkisedek, mbaat njuna'anum ko Leví es nidugékyuty ja wiingátyru Abraanu tyuump 'yaadsuty nandu'un tmoodyu ja yojxun; ¹⁰ mut ko oy jyaty'ajtanuty ko Leví kyajnumu naty myiñ jya'ty, japu naty ja Abraan ñini'xóty es ñe'pyñóty tmudajnu di'ibu yajminaampy yajja'taampy ja Leví.

¹¹ Pñu tim oy tim wa'ats ja ja'ay wye'emxyup ja Moisés 'yana'amungyujxm, kom yu ana'amun 'yawa'anup esu Leví tyuump 'yaadsuty teety'ajttup, ¿ti ko koonam jyaa'átut jat'u'ugu teety éxtumu Melkisedek es kudiinam éxtumu Arón? ¹² Es pñu kyaj ja Arongu tyuump 'yaats 'yokteety'ajnu, nandu'un tsyékyuty es tyugátsut ja ana'amun di'ibu junaamp pñaty teety'áttup. ¹³ Ja Jesukristu, di'ibu tyadu Diosu 'yayuk 'yandijpy es tyeety'átut, kyaj yu'u ja Leví tyuump'áty t'aats'átyuty, 'yutsyu taadu tyuump 'yaats, tuk pekyru ja Israelu tyuump 'yaats di'ibu ni na'a jya'ay kyateety'áty éxtum ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ. ¹⁴ Yajnija'ap wa'ats ko ja Nindsun'ajtum jam pyudseemy ma Judaa tyuump 'yaats, es kyaj ja Moisés du'un tnigajxy ko jam pyudsúmut ja teety ma Judaa tyuump 'yaats.

¹⁵ Ni'igu wa'ats yajjaygyúku di'ibuts tu nnigajxy ko jyaa'átut ja wiinkpu teety éxtumu Melkisedek, ¹⁶ tu'ugu teety di'ibu kutujkun myudajty es tyeety'átut winu xuu winu tiempu, es kyaj ana'amungyujxm di'ibu junaamp pñu tyuump 'yaats tyeety'átut. ¹⁷ Tyaadu du'un jyuna'añ ja Dios:

Mijtsu du'un teety winu xuu winu tiempu,
du'un éxtumu Melkisedek.

¹⁸ Paaty ja Moisesu 'yana'amun kyutugooy ko muk'ajtan tkamudáty es kyatúñ, ¹⁹ ja'a ko Moisesu 'yana'amun ni tii kexy ka'pxy wa'ats oj tkayajwe'emy, per ni'igu waanu muj tyam di'ibu njup'ijxum, es yu'ugyujxm udsajtum nmawingo'onam ja Dios.

²⁰ Dios wyandak ko ja Jesús tyeety'átut. Ja wiink teedyuty kyaj yajnikajxpejty muđu wandakun, ²¹ per ma situy yu Nindsun'ajtum oj tyeety'áty muđu wandakun, mut ko ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ:

Dios tu ñaywyanda'agyuty es kyaj dyajtugátsut ja 'yayuk:

“Mijtsu du'un teety winu xuu winu tiempu,
du'un éxtumu Melkisedek.”

²² Es du'un n'ijxum ko mut ja Jesús Dios tu trujta'aky ja kajxy'átypyu di'ibu waanu oy kudiinam ja jékyubú. ²³ Ja wiinkpu teedyuty nimay 'yijty, ja'a ko 'yo'ktu es tyujkudu wiingátypyu; ²⁴ per mut ko Jesús jyiky'aty winu xuu winu tiempu, winu xuu winu tiempu tyeety'átat. ²⁵ Paadyu Jesús ku'am mbaat dyajnutsokta'ay, tyam es winu xuu winu tiempu, nidugekyu di'ibu miindup ma Dios mut yu'ugyujxm ja Jesús, pesu Jesús du'uñum jyiky'aty es ñikajxtu'udat ma Dios.

²⁶ Paadyu Jesús yu'u du'un ja teedywyindsungópk di'ibu xytyugoy'ajtxum. Yu'u dan wa'ats es kyajpu pyojpu, kyaj dyu'unuty éxtumu pekytyuumbú, es yajpujtáky waanu kujxm kudii tsajpótmudu. ²⁷ Ja wiinkpadyu teedywyindsungópkuty ñigutiky dyáktat bom bom ja windsu'kun, tim jawyiin mut ja kyu'umbojpu es óknun mudu ja'ayuty ja pyojpu; per ja Jesús tugok je'eyu mut winu xuu winu tiempu dyajky ja windsu'kun mut ja'agyujxm ja ja'ayudyu pyojpu ko wyindsu'kun'ajty ma ja kruuz. ²⁸ Ja Moisesu 'yana'amun pyujtákyru éxtumu teedywyindsungópk yu pekyjya'ayuty; per óknun ja Dios trujtáky ja wandakun esu 'yU'unk tyeedywyindsungópk'átat, di'ibu jajt oy wa'ats winu xuu winu tiempu.

8

Jesús nGudunaabyu'ajtum

¹ Di'ibu ni'igu muj di'ibuts uudsuty yam n'uu ngajxtup, ja'a ko yu Nindsun'ajtum Jesús, ndeedywyindsungopk'ajtum, 'yu'uñu tsajpótm ma Dios yajkutíky. ² Jam ja Jesús tyeedywyindsungopk'áty ma ja tsajptujk di'ibu Dios yajkoj tsajpótm. Ya naxwiiñ yu wit tsajptujk di'ibu Moisés yajkoj, yu'uy yu'u ya'agojwinnajxu tadu tsajptujk di'ibu tsajpótm. ³ Nidugekyu teedywyindsungópk yajpujtáktu es tmo'oydyut ja yojxun esu windsu'kun ja Dios, paadyu Jesús koonum dyaky ja windsu'kun nandu'an. ⁴ Kooxyup ja Jesús jyaaty ya naxwiiñ, ni je'eyuxyup kyateety'áty, mut ko taanumu teedyuty di'ibu yajktup ja windsu'kun éxtum dyajnigutúku ja Moisesu 'yana'amun. ⁵ Peru tyadu windsu'kun, yu'uy ñikojtútun di'ibu jam tsajpótm; du'un yu'u éxtum ko Moisés dyajkoj'án ja wit tsajptujk, ta Dios 'yanmaayu: “Yajkoj meeru éxtum ja ijsxajtun di'ibu nduk'ijx ma Sina'ii Kopk.” ⁶ Per ja tuunk di'ibu tyiimpy ja Jesús tsajpótm, yu'u ni'igu tmudaty ja muj'ajtun kudiinam ja tuunk di'ibu pyaduundup ja Moisesu 'yana'amun, mut ko Jesús yu'u du'un nGudunaabyu'ajtum ma yu jembyu kajxy'átypyu. Tyada di'ibu jembyu tu 'yoyu, waanu ni'igum yu'u 'yóyuty es ni'igu oy ja wandakun di'ibu muut kudiinam ja Moisesu 'yana'amun.

⁷ Kooxyup yajxon tyuun ja kajxy'átypyu di'ibu jawyíñup, kyajxyup tu dyajtagátsy mut ja wiinkpu. ⁸ Peru Dios pyekymyooy ja israelitu ja'ayuty, es jyunáñ: Ja'taamp ja tiempu es nya'óyuduts ja jembyu kajxy'átypyu mut ja israelitu ja'ayuty esu Judaa ja'ayuty.

⁹ Per kyaj dyu'unuty éxtum di'ibu jékyup nya'uyuyuts mut ja 'yaptujkuty kots nyajpudsuumdu ma Ejiptu ñax, éxtumu u'unkteety ko tmatsy ja 'yu'unk kyu'ugujxy es tkwentu'aty dyajtu'uyo'oy; per yu'ujaty kyaj tkuydyuundu ja kajxy'átypyu di'ibats nmudajttu, paadyuts nmastuty.

¹⁰ Per ja'taamp ja tiempu mats uj ja n'ana'amun nbujta'agut ma yu israelitu jyot wyinma'añuty, éxtumxyup kyuxja'ayuty nekykyujxy. Ujtsu du'un xyDyios'átup, es yu'ujaty nja'ay'átupts.

¹¹ Kyaj ni pún nujx ttukni'ixu es ni tka'anuumut yu myugu'uk: “Ixy'at ja Nindsun'ajtum”, pes nidugekyuts nujx xy'ixy'attu, myujja'ay myutskja'ayuty.

¹² Nma'xupts uj tugekyu di'ibu tu ttuundugódyu, es kyajts nnakyjyamyátsut ja pyojpudy.

¹³ Ko Dios jyuna'añ ko dya'oyuaya'añ ja jembyu kajxy'átypyu, yu'u xytyuknija'am ko tu tyujknu es kyaj ñakutyuñ ja kajxy'átypyu di'ibu jékyup o'oyu; es di'ibu jeky tu 'yijnu, tim tsojk kyutugoyánnu.

9

*Naxwíñ*udu tsajptujk esu tsajpótmudu

¹ Es ma tadu jékyubu kajxy'átypyu di'ibu Dios pyujták mut ja israelítuty, Dios tyuknipujk ja Moisés wi'ix dyajkójut ja wit tsajptujk es wi'ix ja ja'ayuty t'awdátut ja Dios. ² Pes, du'un ja wit tsajptujk dyajtunaaydyukudu: Ja jawyiin aduudyíkyryu ja'a txu'ajty Wa'ats It Wa'ats Lugaar. Jap 'yijty ja kandaleeru es ja meesu mut ja tsajkaaky di'ibu tu yajpajta'aky windsu'kun. ³ Myumajtsk aduy uxku'p, jap 'yijty ja myumajtsk aduudyíkyryu. Ja'a txu'ajty Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar. ⁴ Jap 'yijty ja ooru artal ma yajpoomjóktu, es ja kaaxu ma yajpujke'ky tu'ugu ooru tu'ts mut ja je'xy di'ibu Dios yajk es txu'aty manaa. Jap nandu'un 'yijty ja Arongu tyajk di'ibu Dios yajpaj es yajtuump'ajt, es ja tsaadsétsy ma Dios tkuxjaay yu majkpu mandamyentu. Tyadu kaaxu ñiwítsyuty jodoty es nikujxy ak tim ooru, ⁵ es kaaxu ajup nikujxy 'yawingojnáxyuty majtsku tsajpótmudu jiky'ajtputy di'ibu yajtijtup kerubínguty, mut ja kyakn ya'pwa'xy es dya'aniku ma ja Dios dyajpojpuunitugooy ja ja'ayuty.

Per tyam kyajts ngajxtu'xa'añdsu tadu wit tsajptujk. ⁶ Ko ijty du'un abaadu 'yity, net ja teedyuty ijty tyúkudu jap es ttundu ja tuunk di'ibu Dios tu myo'oyadu. ⁷ Per ma yu myumajtsk aduudyíkyryu, yu'uyu ijty tujkup ja teedywyindsungópok tugok ma tu'ukpu jamujt; es ko tyaku, koonum tmunejxy ja juyujk tsajkaaju ñe'pyñ es ttukwindsu'ugu Dios mut yu'uguyjxmu kyumbojpu es nandu'un ja ja'ay ja pyojpudy. ⁸ Du'un ja Espíritu Santu xytyuknija'am ko ma tadu wit tsajptujk, kyaj ñigutíkyuty esu ja'ayuty tyúkudut Dios windum. ⁹ Esu tadu wit tsajptujk yu'uyu je'eyu tu'ugu ixpajtan di'ibu yajpaduump tyamu, es ja'a 'yandijpy ko ja windsu'kun es di'ibu ja ja'ay yojxtup, kyaj mbaat mut ja'aguyjxm ja ja'ayuty wyu'umdu wa'ats ja jyot wyinma'añuty. ¹⁰ Tugekyu tadu ana'amun yajkutijkyryu ti ja ja'ay kyay 'yuuktup es ñayyajwa'adsudut, es wyitpujtut, es tpujtut ja tsyim tyexy. Du'añumu du'un yajtúnudu taadu extu ko Dios dyajtagátsut.

¹¹ Per tu myiñ ja Kristu, es tyam yu'u du'un teedywyindsungópok ma oytyim tiidyu oybyu di'ibu tu myiñ; es ma yu Kristu tyeedywyindsungópok'áty tsajpótm, yu'u waanu oy es kudiinum di'ibu naxwíñdu ja'ay yajkojtup. ¹² Es jap ja Kristu tyujku ma ja Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar, ja'a njuna'anum Dios wyindum tsajpótm, es kyaj oj dyajnejxy ja tsyiip ñe'pyñ esu tsajkaju'ungu ñe'pyñ éxtumu windsu'kun; yajnujx ja kyum ne'pyñ es dyajky ja windsu'kun tugok je'eyu mut winu xuu winu tiempu, es du'un oj xyajnutsókum winu xuu winu tiempu.

¹³ Ko naaguty kyawa'adsuty éxtum jyuna'añ ja Moisesu 'yana'amun, yu teedyuty tyukxijxudup ja tsyiibu ñe'pyñ es ja tooru ñe'pyñ, es mut ja terneeru jyaam di'ibu tu ñejxy windsu'kun. Du'un yajkydyuuñ ja ana'amun es yajpajta'aky ja ja'ay wa'ats ma ñini'x. ¹⁴ Pün du'un ja ja'ay nikujxy wya'atsy, waanu ni'igu ja Kristu ñe'pyñ tmudaty ja muk'ajtan es dyajwa'adsut ja njot nwinma'añ'ajtam es nmadu'unum ja Diosu jiikyryu, ja'a ko mut yu'uguyjxm ja Espíritu Santu ja Kristu ñayyajku ma Dios es wyindsu'kun'áty, ni nu'unu axuk'ajtan.

¹⁵ Es paaty ja Jesukristu tjujkuwa'ku mut ja 'yo'kun es dyajti'igyuya'añ ja Dios mut ja naxwíñdu ja'ayuty mut tu'ugu jembyu kajxy'átypyu, es yajma'xta'ayut tugekyu ja pojpu di'ibu tu yajtún ma ja jawyiimbu kajxy'átypyu. Du'un ttuuñ es di'ibáty ja Dios oj wyinwítsudu, t'axájudut ja kuma'añ winu xuu winu tiempu di'ibu Dios oj twanda'aky.

¹⁶ Ko yajnijáwu ko tu'ugu ja'ay 'yeeky di'ibu tu naty ja ayuk dyajwe'emy, nétnum tyuñ ja ayuk di'ibu tu dyajwe'emy. ¹⁷ Kyaj tyuñ ja ayuk di'ibu tu dyajwe'emy pün jiky'ajtpnum ja ja'ay, jaanum tyuñ ko naty tu 'yo'knu. ¹⁸ Paaty ma ja jawyiimbu kajxy'átypyu, je'eyu tyuñ ko ne'pyñ tsyuñ xye'xy. ¹⁹ Ko Moisés tkajxwa'xy tugekyu ja Diosu 'yana'amun ma nidugekyu ja'ayuty, net twijtse'ky ja lanu tsaptspu es ja isopu kepy, es dyajxe'ky ma

ja tsajkaju'ungu ñe'pyñ esu tsiyibu ñe'pyñ ttaam'yo'oy mut ja nuu, es ttuknixikxy ja ana'amun neky es nandu'un nidugekyu ja ja'ayuty. ²⁰ Net jyunañ ja Moisés: “Tyadu ne'pyñ di'ibuts tu nxijkxy, yu'u ñikajxpejtypy ja kajxy'átypyu di'ibu Dios tu t'ane'emy es xykyudyúndut.” ²¹ Moisés nandu'un mut ja ne'pyñ ttuknixikxy ja wit tsajptajk es tugekyu di'ibu jap yajtuundap ko Dios t'awdattu. ²² Pes ja ana'amun yajkutijkye es jawaanu kyaj tugekyuty wya'ats'áttut mut ja ne'pyñ. Es pun kyaj ja ne'pyñ yajtemy yaj'yéky éxtumu windsu'kun, kyaj yajme'xy ja pojpu.

Kristu 'yayo'ongyujxm ja peky wya'atsy

²³ Du'un wyatsy ja wit tsajptajk es di'ibáty jap tuump. Peru tyaaduty yu'uyu je'eyu tsajpótmadu tsajptajku 'yijxajtun. Paaty koonum oj wya'atsy ja tsajptajk di'ibam tsajpótm mut ja windsu'kun di'ibu ni'igu tmadaty ja muj'ajtun. ²⁴ Paadyu Kristu kyaj oj tyuku ma tsajptajk di'ibu ja ya naxwiiñ, ja tsajptajk di'ibu je'eyu 'yagojwinnajx'ajtypy ja tsajpótmadu tsajptajk. Kristu tujku tsajpótm es xykyuduna'ayum udsajtam Dios windum. ²⁵ Yu teedywyindsungópkyuty tujkudap ma ja Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar jumujt jumujt es dyaktu ja windsu'kun ja ñe'pyñuty ja tsiivun'unk o tsajkaju'unk. Peru Kristu kyaj du'un ñayyajku windsu'kun kanak ok nibudu'uk. ²⁶ Kooxyur 'yokdu'unuty, koonumxyur 'ye'ky kanak ok ko ja naxwiiñdu tsyondaky es tyambaat. Per naamnum yu xuu yu tiempu di'ibu tim óknun, ja Kristu jya'ty naxwiiñ es ñayyákyuty windsu'kun je'eyu tugok mut winu xuu winu tiempu, es tjo'odsánnu ja ja'ayudyu pyojpudy. ²⁷ Extum tu yajtuk'amubujtaagu es nidugekyu ja'ayuty 'yoogut tugok je'eyu, net yajpayo'oydyut, ²⁸ nandu'un ja Kristu ñayyajku windsu'kun tugok je'eyu es tjo'odsánnu ja ja'ayudyu pyojpudy. Es ko myínut myumajtsk okpu, kyaj ñakyñayyaka'añuty éxtumu windsu'kun, minamp es tmunajxa'añ ja di'ibátyu naty tu 'yaxájudu éxtumu Yajnutsókrpu es 'yawix juyj'ixudu.

10

¹ Ja ana'amun di'ibu Moisés yajmooy, du'un ja'a éxtumu awax di'ibu yajniguxe'kyry wi'ix 'yity ja oy'ajtun di'ibu miimpnum, ja ana'amun kyaj jya'ajuty ja oy'ajtun ku'um. Paaty ja windsu'kun di'ibu ja'ay yajktup jumujt jumujt, kyaj mbaat ja ja'ay dyajwu'umduut oy wa'ats púnuty Dios myuwingoondup. ² Pes pun tuy'ajtanxyur ana'amungyujxm dyajwa'atsy ja ja'ay pyojpudy, kyajxyur t'okja'anu ja pyeky es kyajxyur t'ok'yajknu ja windsu'kun. ³ Per ja windsu'kun di'ibu ja ja'ay yajktup jumujt jumujt yajtukjamyajstap ja ja'ay ko pekyjya'ay ja'ajuty, ⁴ mut ko ja tooru ne'pyñ esu tsiip ne'pyñ ni na'a mbaat tkayajuge'eky yu pojpu.

⁵ Paaty ko myiiñ ja Kristu, net t'amaay ja Dios:

Kyaj mij xytsyejky es myajtukwindsu'ugut ja juyujk esu myajmo'oyut ja yojxun, paaty mij tu xmyo'oyuts tu'ugu nini'x.

⁶ Kyaj tu xy'oyjyawu ko ja juyujk ñitoy, ni ja di'ibu ja'ay yojxtap pekykyujxm.

⁷ Tats njunañ: “Tyaats uj, du'un éxtum jaybyety 'yity mut uj ma ja jaaybyajtun, esuts nduna'añ di'ibu mij mdsejpy.”

⁸ Jawiin jyunañ ja Kristu ko Dios kyaj tteky es yajtukwindsu'ugut ja juyujk es yajtóyut ja yoxy di'ibu ja ja'ay yajktup, oy ja Diosu naty tu tjayaky ja ana'amun di'ibu tyuk'ane'embyu tadu windsu'kun. ⁹ Ta jyunañ: “Tyaats uj, esuts nduna'añ di'ibu mij mdsejpy.” Du'un xytyuknija'am ko Dios yajjuge'eky tadu jawyiimbu maywyindsu'kun es tpujka'aky ja windsu'kun di'ibu ja Kristu yajk. ¹⁰ Xyajwátsum ja Dios mut ko Jesukristu ttuun di'ibu Dios tsyejpy ko ttukwindsu'ku ñini'x tugok je'eyu mut winu xuu winu tiempu.

¹¹ Nidugekyu teetytyujkuty bom bom tpujta'aktu ja windsu'kun nan ja'ayumbu kanak ok, oy tyadu windsu'kun ni na'a mbaat tkajo'otsy ja pojpu. ¹² Per ko Jesukristu ñayyajku tugok je'eyu éxtumu windsu'kun mut ja pojpu winu xuu winu tiempu, net ñaxwe'tsy Dios

Teety 'yaga'añdsyoo. ¹³ Jam t'awixy extu ko Dios tyukmumada'agudut yu myudsíputy, ¹⁴ ja'a ko mut yu'ugyujxmu tadu tugokpu windsu'kun dyajwe'emy tugekyu ak oy winu xuu winu tiempu ja di'ibáty nu'uyo'oy tu'uyo'oydyup es wa'ats jya'ttat. ¹⁵ Yu Espírítu Santu ti'igyu jyuna'añ, mut ko jawyiin tmadya'aky:

¹⁶ Du'un jyuna'añ ja Dios:

Oknumts nbujta'aguduts ja jembyu kajxy'átypyu mut ja israelítuty.

Nbujta'agupts yu n'ana'amunaty ma jyótuty,

es njaawyuyumuduts ma ja wyinma'añuty.

¹⁷ Es jatuk peky jyuna'añ:

Nina'ats ngajamyátsut ja pyojpúty es ni ja 'yaxuk'ajtunuty.

¹⁸ Es ko ja pojpu du'un yajme'xy, kyaj ñaktyseyékyuty ja windsu'kun esu pojpu yajma'xut.

N'okmwingo'onum ja Dios amumdu'uk jot

¹⁹ Mugu'ugítuty, mut ko yu Kristu tteemy dyejky ja ñe'pyñ éxtamu windsu'kun mut ja nbojpu'ajtam, paaty mbaat ndujkum amumdu'uk jot ma Dios, ²⁰ mut ko du'un éxtamu teedywyindsungópik ñajxy ma ja aduudyúy es jya'ty ma Dios, nandu'unu Kristu ñayyajku windsu'kun es dya'awatsy yu nnu'ajt ndu'ajtam jembyu, di'ibu xytyukpátum ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu es xyajjo'omum ma Dios. ²¹ Mut ko nmudajtam tu'ugu teety mujpu di'ibu kyudunaapy ja Diosu jya'ayuty, ²² paaty n'okmwingo'onum ja Dios amumdu'uk jot, mut ko yajxon nnija'am ko yu njot'ajt nwinma'añ'ajtam tu wyatsta'ay es kyaj ti nbekyjya'am, es ko tu yu nnini'x'ajtam wyatsta'ay mut ja wa'atspu nuu. ²³ Min n'akmubujkum ja Jesús amumdu'uk jot, mut ko yu'u tuy'ajtan tkuydyuna'añ di'ibu wyandak, ²⁴ es n'ok'uxta'ayum ja winma'añ es nnybyudujkum nixim niyam es nmudajtam waanu ni'igu tsojkun es ndu'unum di'ibu oy. ²⁵ Naaguty kyaj ñakyñaymyúku mut ja myu'axpukpúty. Kyaj n'adsútsam éxtam yu'ujuty, n'oknayjyotmukmo'oyum nixim niyam, es waanu ni'igu tyam, mut ko tyimpátnap ma Jesús jyumbita'añ.

²⁶ Pún njanija'am ja tuy'ajtan es n'akpekytyun'adátsum, kyaj ñakyjyaaty ja windsu'kun di'ibuxyup nyajkum ma Dios es ja nbeky'ajtam xytyukniwátsum, ²⁷ ja'a dan je'eyu mut ja tsu'k ja'ajun n'awijx njup'ijxum ja Diosu tyudyu'unun es ja juun di'ibu ño'kta'ayaampy ja Diosu myudsíputy. ²⁸ Ko pún kyaj tmuj'ixy ja Moisesu 'yana'amun, kyaj jyaa'ata'añ ja pa'ayo'on, yu ana'amun yajkutijkyu es 'yoogat ja pojpu tuumbu pún jaa majtsk o tugugú testiigu. ²⁹ Pes waanu ni'igu ñitúkyuty ja muj tuydyu'unun di'ibu tyukta'an tyuknajtup ja Diosu 'yU'unk, es du'un t'uxtijtu ja kajxy'átypyu di'ibu Dios yajnaxkudák mudu ne'pyñ, es nandu'un kyaj tmuj'ixtu ja Espírítu Santu di'ibu yajmiimpy ja Diosu tsojkun ma ja ja'ayuty. ³⁰ Byeen yajxon nnija'am ko Dios jyuna'añ: "Ujtsu du'un xypyatp es nbayo'oyuduts, es tuy'ajtan nmo'oyuduts nidu'uk nidu'ugu tuydyu'unun éxtam pyaadyuty." Es nandu'un jyuna'añ: "Pyayo'oyaampy ja Dios ja jya'ayuty." ³¹ Muk ayo'onu'u ko nga'ajum ma ja jiikyuy Diosu tyudyu'unun.

³² Jamyatsta ko natyu Dios tu mduknijáwudu ja tuy'ajtan es xymyamadaktu mut ja ma'xtujkun ja muj ayo'on ko ja axuk ja'ayuty mbajudijtudu. ³³ Naaguty miidsuty oj myajwingajx myajjupkajxtu es myajtúndu axuk ijxnide'xy, esu wiinkpúty mbu'ayo'o-jadu di'ibu du'un jajttu. ³⁴ Miits mmudajttu ja pa'ayo'on mut ja di'ibu naty jap ijtp tsimy pujxndugóty, es extu mut ja xondakun xymyamadaktu ko mbujkxudu di'ibu naty mmudajttup, mut ko mnija'adup ko tsajpótm mmudajttup di'ibu waanu ni'igu 'yóyuty es ijtpum winu xuu winu tiempu. ³⁵ Pes, katu xymyastu'uttat ja mmubujkunaty, mut ko óknun ja Dios mmay'ata'anudu. ³⁶ Mudattu miidsuty ja ma'xtujkun es xytyúndut di'ibu Dios tsyepu, es du'un xy'axájudut di'ibu yu'u tu twanda'aky. ³⁷ Pes ja Diosu jyaabyajtan junaamp:

Wingoomp ja tiempu, tim tsojk myina'añ jatugok.

Kyaj jyaka'añ.

³⁸ Di'ibu myubujkunguyxm oy wu'amp mut ja Dios, yu'u du'un jiky'átup;

per pán tu'ujubijtp,
kyajts ɛj ja'a mæut njotkujk'átut.

³⁹ Per ɛdsajtum kyaj ndu'ɛn'ajtum éxtum 'yadu'utstu di'ibáty tu'ujumbijttɛp es wyindu-goydu, ɛdsajtum nbajo'omum ja Dios, es yu'ɛ nɛjx xyajnitsókum.

11

Mubujkun

¹ Ko nmubujkum ja Dios, nmudajtum ja tɛy'ajtun ko yu'ɛ xymyo'oya'anum di'ibu tu xywyandákum, es nnija'am ko Dios tyiimpy di'ibu kyajx oy nga'ijxum. ² Ja n'aptujk'ajtum ja'a sitɛy myubujktu éxtum ja Dios 'yanmaayudu. Paadyu Dios 'yoyjya'adu.

³ Mubujkungyujxm njaygyujkum ko mut ja Diosu 'yayuk, tugekyu di'ibu ya'ijxp yajkoj jékyɛp mut di'ibu kyaj oj ya'ixy.

⁴ Mubujkungyujxm ja Abel twindsu'ku ja Dios mut tu'ugu windsu'kun waanu oybyu kudiinam di'ibu yajk ja 'yajtsy Kaín, paaty ja Dios tɛɛjtáky ja Abel éxtumu ja'ay di'ibu tyiimpy ja tɛy'ajtun es tkupejky ja wyindsu'kun. Oy ja Abel tu jya'o'knu, du'ɛn ja'a éxtumxyɛp 'yakkajxy, ja'a ko yajmadya'aky wi'ix tmabejky.

⁵ Mubujkungyujxm ja Enoku Dios myunujxu tsajpótm jiiky, es ni pán tkanaky'ijxy, mut ko ja Diosu naty tu myunejxyuty. Du'ɛn ja Diosu jyaabyajtun tmadya'aky ko Dios jotkujk 'yity mut ja Enok kyajnumu naty tmunejxy. ⁶ Kyaj pán mbaat ttukjotkuda'aky ja Dios pán kyaj tmabejky, ja'a ko pán myuwingeempy ja Dios, koonum tmábúkat ko jyaaty ja Dios es ko kyuni'xyty di'ibáty 'yaxtaaydyɛp.

⁷ Ko No'ee Dios 'yawa'anu ko myina'añ ja muk tuu, mubujkungyujxm ja No'ee dyajkoj tu'ugu barku jantsy mɛj es tsoyo'ogut yu'ɛ mudu fyamlyu, oyu naty kyakɛxe'eky ko myina'añ ja tuu; es du'ɛn mut ko tmabejky ja Dios, ja No'ee oj wye'emy oy mut ja Dios, es dyajniɛgɛ'ky ko pekymuut ja naxwíñudu ja'ayuty.

⁸ Mubujkungyujxm ja Abraan tmumudooy ja Dios ko ya'anmaay es pyudsúm mut ma ja ñax kyajpn, es ñijxut ma wiink nax di'ibu 'yaxajyaampy éxtumu kuma'añ, oy tkanijawu ma ñejxy. ⁹ Mubujkungyujxm tsyunaay wit tugoty éxtumu jaybye'xyun ma ja naxwíñudu di'ibu naty Dios tu tyukmawandaaguty; es du'ɛn ttuundu ja Isaa es ja Jakoob, di'ibu naty tu t'axájudu nandu'ɛnu tadu wandakun. ¹⁰ Es Abraan tamu naty t'awixy ja kajpn mut ja potsy ɛjxu mukpu, di'ibu Dios tyuknibujtáky es yajkoj.

¹¹ Mubujkungyujxm ja Abraan t'axaju es 'yu'unkteety'ata'añ oy naty jyamujja'ay'ajnu, esu Saaru kyaj mbaadu naty 'yu'unkmudáty, mut ko Abraan myubujk ja Dios ko kyuydyunaampy ja wyandakun; ¹² es du'ɛnu tyadu Abraan, di'ibu oy naty jyamujja'ay'ajnu, tmudajty tugoymyayu tyuump 'yaadsuty, jantsy may éxtumu mudsa'a tsajpótm o éxtumu pu'u jikymeyjñbyu'aay, di'ibu ni pán mbaat tkamadsyoy.

¹³ Nidugékyudyu tyadu ja'ayuty 'yo'ktu es kyajyum oj t'axájudu di'ibu Dios oj tyukmawandaagudu; per mubujkungyujxm oj jagam tmuj'ijxpejty xondakun muut, es tjaygyujkudu ko jyabye'xy'áttu ya naxwiñ. ¹⁴ Pes di'ibu du'ɛn tyuundur, ja'a yajjaygyujkup wa'ats ko 'yak'axtaapyñum ma kyugajpn'átut. ¹⁵ Kooxyɛp ja'a twinma'añ'áttu ja ñax kyajpn ma tu tsoyoondu, tuuxyɛp ñajumbijnudu; ¹⁶ per kom ja'a du'ɛn tsojktɛp ja waanu oybyu kajpn, ja'a njuna'anum ja di'ibu tsajpótm, paadyu Dios kyaj ttuktsoydyúñ es jyuna'añ ko yu'ɛ Dios jya'ay'átudu, pes tam ya'axkujkudu tu'ugu kyajpn.

¹⁷ Ja Abraan, ko Dios 'yanmaay es ttukwindsu'ugudut ja 'yu'unk, myumudoo ja Dios es nɛjx dya'ooga'añ ja 'yu'unk Isaa es wyindsu'kun'átut, oyu naty ja Dios tyukwandákudu ko 'yanmaay: ¹⁸ “Yu'ugyujxmu Isaa xymudátut ja tuump aats.” ¹⁹ Du'ɛn ttuúñ mut ko tɛwawinmaay yajxon ko Dios mbaat dyajjikypyéky ja Isaa. Es ja'agyujxm ko tu Abraan ttuknibujtaagu es dya'oogut ja 'yu'unk, du'ɛnu naty éxtumxyɛp ja Abraan t'axaju jatugok jiiky ja 'yu'unk ma naty tu t'ok'yajkpu windsu'kun.

²⁰ Mubujkungyujxm ja Isaa t'anmaay ja Jakoob esu Esa'uu ja kunu'xun di'ibu minamp. ²¹ Mubujkungyujxm ja Jakoob ko naty tyim'oogánu, tkuni'xy ja 'yókuty, Josee 'yu'unguty, es ñaygyudijyuty ma ja tyajk es t'awdaty ja Dios. ²² Mubujkungyujxm ja Josee

ko naty tyim'oogánnu, t'anmaay ja myuga'axuty ko Dios yajpudsuma'anudu Ejiptu es yajnuxa'anudu jatugok ma ja kyumgajpn, es paaty ja Josee ttuk'ana'amdu yu'ujuty, t'anuumudu: "Ko miits mbudsúmdat yaa, myajnajxtup nandu'un ja nwaay nbajkuts."

²³ Mubujkungyujxm ja Moisesu tyaak tyeety yaj'ya'ku tugak po'o ayu'udsyu, mut ko jyantsytsyujuty es kyaj ttsu'kudu es tkakuydyunut ja reyü 'yana'amun. ²⁴ Mubujkungyujxm ja Moisés ko oj ya'knu, kyaj tkupejky es ya'andijut ko myaank'á-tyuty ja reyü ñuu. ²⁵ Waanu ni'igu ttsejky es axuuk yajtunut mut ja Diosu jya'ayuty, es kudiinumxyup ko tuk tsojk pekyoty xyonda'agut. ²⁶ Es mut ko 'yawijxyru naty ko ja Dios myo'oya'añudyu natyu may'ajtun, paaty twinmaay ko waanu ni'igu 'yóyuty 'yayówut mut yu'ugyujxm ja Kristu, kudiinum tmudátut tugekyu ja myukja'ay'ajtanuty ja Ejiptu ja'ayuty. ²⁷ Mubujkungyujxm ja Moisés kyaj ttsu'ku ko 'yékyuty ja rey, es tso'on Ejiptu; es dyaj'yo'oy ja tyu'u éxtum jyawu t'ixy ja Dios ku'um, oy ni pún mbaat tka'ixy ja Dios.

²⁸ Mubujkungyujxm ja Moisés ttuun ja pasku xuu, es ttuk'ane'emy ja israelítuty es ttuknixijkxtut ja tyujk agaj mut ja borreegu ñe'pyñ, es du'un ja anklus di'ibu Dios kyajx es dya'oogut ja Ejiptu ka'axkópkyuty, kyaj dya'oogut ni tu'ugu israelitu ja'ayuty. ²⁹ Mubujkungyujxm ja israelitu ja'ayuty ttuknajxtu ja Tsapts Jikymyejyñ éxtum jyawu windu'utstuuy; per ko ja Ejiptu ja'ayuty nandu'un tjatuknaxandu, nidugekyu ñuuj'xtaaydyu.

³⁰ Mubujkungyujxm ja Jerikoo kajpn nabots kyudaadaay ko ja israelitu ja'ayuty tna'awdijttu ja kajpn juxtujk xuu. ³¹ Mubujkungyujxm ja kujeñdyo'oxy Raap kyaj 'ye'ky ko kyudaadaay ja kajpn nabots, mut ko yu'u t'axaju es dyajjajttáky ja majtskrü ijxtuumba.

³² ¿Tits n'aktimnimadya'agut ni'igu ja ja'ayuty di'ibu myubujktu Dios? Pes kyajtsu tiempu nmudaty esuts nnimadya'agut ja wiink ja'ayuty éxtumu Jedeón, Barak, Sansón, Jeftee, Davit, Samwel esu wiingátypyu ja Diosu kyugajxpruty. ³³ Mubujkungyujxm myumadaktu wiink naxwíñudu, tyuundu di'ibu dun tuy'ajtun, 'yaxájudu di'ibu Diosu naty tu tyukmawandaagudu, yajmujk ja kaaju 'yaa, ³⁴ yajpi'tstu ja muj juun, yajtsók kudiibu 'yoogut mut ja espaadu, myujaadujku ko naty ja myujaa kya'ity, naybyujtákuu jotmuk ma tsiyptundu, es myumadaktu ja myudsip di'ibu tso'ondup wiink naxwíñudu. ³⁵ Japu toxytyujk di'ibu Dios yajjikyruyjkxudu ja 'yo'kpruty.

Peru wiingátypyu ja'ayuty 'yo'ktu ayo'on jujp'am mut ko tmubujktu ja Dios, es kyaj t'xhtijandu ja Dios es tso'ogut; mut ko ñija'aduba naty yu'ujuty ko du'un 'yooktat, óknam ja Dios nujx yajjikyruyákuu mut ja waanu oybyu jiky'ajtun.

³⁶ Naaguty yajnixík yajtukxíktu es yajwojptu. Wiingátypyu yajtsiimy kuwuuñ mut ja kadenu. ³⁷ Naaguty 'yo'ktu kuka'atsy, wiingátypyu 'yo'ktu kimy mut ja espaadu, esu wiingátypyu yajju'twa'xy. Naaguty jyudittu éxtumu ayoobu ja'ayuty maayum, yu'uyü wyit'ajttup ja borreegu ak esu tsiip ak, ni ti tkamudajttu, pyajudijttudu ja ja'ay es axuuk yajtuundu. ³⁸ Tyadu ayoobuty jyudijttu win'aamy wimbejy es jyiky'ajttu aangóty es nax jutoty. Tugekyu tyaadu, Dios muduumbuty yu'u, es púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajttudup kyaj ñitúkyuty es jyiky'áttut ti'igyu muut. ³⁹ Mut ko tmubujktu ja Dios, ja'aguyxm ya'oyja'adu. Oyjyadu'unuty, ni pún nidu'uk yu'ujuty tka'axaju di'ibu Dios wyandak, ⁴⁰ mut ko Dios tu naty ttuknibujtaagu waanu oy mut udsajttam, ja'a yu'u es je'eyu mut udsajttam 'yíttut kexy ka'pxy oy es wa'ats.

12

Ayo'on ko Diosu 'yayuk kyayajmudóy

¹ Paaty ko nnija'am ko may ja ja'ay nmudajttam nbu'aay'ajttum di'ibu yajniguxu'k ja myubujkun, n'ok'yajjugákum tugekyu di'ibu xy'adsijpum, es nmatstútum ja peky di'ibu xyajwinma'añjyo'pum, es kyaj n'anu'xum ndu'unam di'ibu Dios tsyejpy, es n'okpau'kum muk ma tadu puyu'kkijxyuk di'ibu nmudajttam winduuy.

² N'okpɔjtákum ja n'ijxun'ajtum ma Jesús, di'ibu yajjaa'ajtypy es yajka'pxypy ja nmubɔjkan'ajtum. Ayoo ja Jesús ko 'ye'ky kruuzkɔjxy, kyaj tmɔjɔjtáky ja tsoydyu'un, es tyam 'yu'uñu 'yuñaaybyajn aga'añdsyoo ma Dios yajkutíky tsajpótm.

³ Yaj'yo'oydyu miidsuty ja mjot mwinma'añ wi'ix ja Jesús jyantsy'ayooy pojpu ja'ayuty kyu'ajóty, es kyaj m'anuxudut es ni mgatsipka'axtat. ⁴ Pes miidsuty kyajnum m'ooktu ko xymyudsipsoonda ja pojpu; ⁵ es tu xyja'aydyugódyu miidsuty ko Dios mjakajxwíjɔdu éxtumu jyaaybyajtun jyuna'añ:

Nitítuty, katu xykyo'oyjyáwudu

ko ja Nindsun'ajtum mjɔjwjtsumbítudut,

es katu xymyudsipke'exy ko mmakmɔgajxudut,

⁶ mut ko jyujwjtsumbijtypy di'ibu yu'u tsyejpy,

es tyukkumadeepy nidugekyu di'ibu 'yaxájɔp éxtumu 'yu'unk 'yuna'k.

Du'un jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun. ⁷ Miits mgupáktɔp ja m'ayo'onuty éxtumu Diosu jyujwjtsumbijtun, mut ko tyadu ayo'on yu'u mduk'ijxɔp ko Dios du'un mɔapɔjta'agudu éxtumu 'yu'ungu. ¿Tii jaa da uná'ku'unk di'ibu kyajpu tyaak tyeety jyujwjtsumbítudu?

Kyaj, ¿kudii? ⁸ Per pan ja Dios kyaj miits mjɔjwjtsumbítudu éxtum nidugekyu 'yu'unk, pes kyajpu dun mij m'u'unk'átudu, du'un miidsuty éxtumu púxykyuty. ⁹ Ko ijty nmut-sku'unk'ajtum, yu ndaak'ajt ndeety'ajtum nmay'ajt nwindsu'kum, es xyjɔjwjtsumbi-jtum, es waanu ni'igu tsyékyuty es nnaydyukkudɔjɔkum yu nDeety'ajtum di'ibu tsajpótm, es du'un nmudajtum ja jiky'ajtum.

¹⁰ Yu ndaak'ajt ndeety'ajtum xyjɔjwjtsumbijtum éxtum yu'adyu kyuum winma'añ mut ko nduk'oy'ata'anum, es je'eyu xytyu'unxum waanu tiempu; peru Dios xyjɔjwjtsumbijtum es nduk'oy'ajtum es n'ijtum wa'ats éxtum yu'u, es du'un njiky'ajtum mut yu'u winu xuu winu tiempu. ¹¹ Tɔy'ajtum ko ni tu'ugu tɔydyu'unun kyayajjáu oy, ni'igu yajjáu muk; per di'ibu myaya'kɔp ja tɔydyu'unun, myudajttɔp óknmu jotkujk'ajtum mut ko jyiky'aty wa'ats.

N'okpɔjtákum ja njot'ajt nwinma'añ'ajtum ma Jesús

¹² Paaty, katu xymyudsipka'axtu miits yu tyadu ayo'on, es katu mdu'un'áttu éxtumu ja'ayuty di'ibu kyuu tyeky tu 'yanu'xun; ¹³ ittu éxtumu ja'ay di'ibu oy ye'epy, du'un xypyudúkadut ja ja'ay di'ibu tekywyi'its, es 'yagada'agut ja tyeky, es kyaj ni'igu 'yadónut.

¹⁴ Uxta'aydyu es m'íttut ti'igyu otyim púnuty muut, es jiky'attu tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu, mut ko du'unu dun je'eyu mbaat mduku tsajpótm es mjiky'áttut mut ja Dios.

¹⁵ Naymyujottugóyudu es kudibu ni pán miits mgatugoy'ajtxudut ja Diosu myay'ajtum, es nidu'uguty mga'íttut éxtum ja ujtsu ta'ambu di'ibu pa'amduump esu mayjya'ay ja pa'am ttukpaaty. ¹⁶ Exkum miidsuty nidu'uk mmu'indundu, es kyaj xypyáxtut ja Diosu myay'ajtum, éxtumu Esa'uu, di'ibu pyajxy ja ka'axkɔpk'ajtum es ttukwingubejky ja tojx di'ibu tugok je'eyu tyojxy. ¹⁷ Nnija'am ko óknmu ja Esa'uu tja'axajyáñ ja tyeedyu kyunu'xun, per oj ya'uxtijy; es oy ok jyajmu jyayaxy, ni wi'ix tsoo oj mbaat tkanakyyajtugátsy éxtumu naty tu 'yadu'utsy.

¹⁸ Kyajyum miits xymywingoonda tu'ugu kɔpk di'ibu yajtoomp es di'ibu teepy, ma ja agoodspu esu muk poj, ¹⁹ ma ja trompetu ya'axy, es ma ja Diosu 'yaa yo'kn. Púnuty myudoodu ja 'yaa yo'kn oj tmunu'xta'aktu es kyaj 'yokmɔgajxunut, ²⁰ mut ko kyaj tmamadaktu ja ana'amun ma jyuna'añ ko oogɔp kuka'atsy yu ja'ay o otyim di'ibu ańimáluty di'ibu pajtp ma yu Sina'ii Kɔpk. ²¹ Nugoo jyantsyñay'adsu'kanuty éxtum di'ibu ya'ijx, éxtumu Moisés ku'um jyuna'añ: "Tsuyiibyuts mut ja tsu'ugu."

²² Per tu miits xymywingonda ja Syon Kɔpk jam Jerusalén, ja Diosu kyajpn di'ibu ijtp tsajpótm, ma 'yity kanak milu ánkusuty di'ibu naymyujkudɔp mut ja ijt xo'onun, ²³ ma nimay ja Diosu 'yu'unk 'yuna'kuty di'ibu xyuu ijtp jaaybyéty tsajpótm. Tu miits xymywingonda ja Dios, di'ibu nidugekyu ja ja'ay pyaye'epy, es nan tu miits xymywingonda ja ja'ayu jya'ajunuty di'ibu jiky'ajttu tɔy'ajtum muut es o'ktu, esu Dios tu pyajta'agudu ak oy ak wa'ats, ²⁴ ma Jesús, di'ibu kyudunaapy ja ja'ay ma ja jembyu

kajxy'átypyu, es ma ja ne'pyñ di'ibu tu xyajwátsum es ni'igu oy tnigajxy kuđiinum ja Abelu ñe'pyñ.

²⁵ Dios tyudyuun di'ibu kyaj ttsojktu es tkuydyúndut ja ana'amun di'ibu yajk ma yu Sina'ii Kopk. Exkum ko xykyatundu kwentu di'ibu xytyukmumadyákum ja tsajpótmađu. Pes waanu ni'igu maku tudyu'unun xypyátum pan kyaj nguydyu'unum di'ibu xyja'anma'ayum tyam. ²⁶ Ma Sina'ii Kopk ja naxwíñđu tsuyiipy es pumiimp ko Dios tmugajxy ja israelítuty. Per tyam xytyukmumwandákum: “Jatugókuts je'eyu nyajtsuyaya'añats kyaj yu'u jye'eyudyu naxwíñđu, nandu'un ja tsajp.” ²⁷ Ko Dios jyunán “jatugok”, ja'a 'yandijpy ko tugekyu di'ibu tu dyajkojy, yajjuga'agaampy di'ibáty mbaat yi'xy, es du'un 'yítut di'ibu kyaj mbaat yi'xy. ²⁸ Ja it lugaar ma Dios yajkutíky, ma n'ita'anum es kyaj ja'a yaj'ixy, wu'amap yu'u winu xuu winu tiempu. Paadyu Dios nja'agyudákum es n'awdajtum éxtum pyaadyuty, ²⁹ mut ko yu Nindsun'ajtum Dios, du'un yu'u éxtum ja juun di'ibu yajkutugeepy.

13

Wi'ixu Dios ttseky es njiky'ajtum

¹ Du'ñum mnaydsyókudut nixim niyam éxtum tukka'axpən. ² Kyaj xyja'aydyugóydyut es m'oyja'ay'áttut mut ja di'ibu jajttap ma mdujk, pes naaguty ni tkanijawu tu dyajjajtta'aktu anklus.

³ Mjamyátstap xykyu'ixtadu pujndujk ja'ayuty, du'un éxtumxyup miits nandu'un m'ittu tsimy mut yu'ujuty. Pawinmaydyu nandu'un di'ibu axuuk yajtuundap mut ko tmadundu Kristu, du'un éxtumxyup miits nandu'un axuuk tu myajtundu.

⁴ Byeenum miits xywyindsu'ugudut ja pujk ukun. Mudattu wa'ats ja pujk ukun. Mut ko Dios tyudyúndap púnuty ma'induundap es di'ibu kyaj twindsu'ugudu ja pujk ukun.

⁵ Katu xy'adsoktu meen. Jotkujk'áttu mut di'ibu mmudajttap, mut ko Dios tu jyuana'añ: “Ni na'a ngana'ixut, es ni na'a ngamastu'udut.” ⁶ Paaty amumdu'uk jot njuna'anum: Yu Nindsun'ajtum Dios yu'uts xypyudujkup.

Kyajts ndsu'ugut kots pan wi'ix xytyuna'anut.

⁷ Byeen xytyimjamyátstut wi'ix tmaduundu ja Kristu ja ja'ayuty di'ibu miits mduk'ux-pujkudu ja Diosu 'yayuk, es mjamyátstap wi'ix ja jyiky'ajtum kyugujxudu, es du'unu dan miits nandu'un mjiky'áttut.

⁸ Extum Jesukristu 'yijty, du'un tyam 'yity, es du'ñum 'yita'añ winu xuu winu tiempu. ⁹ Ak tim panujxtu Kristu, es katu xypyanejxy ja wiinkpu uxpujkun di'ibu myadyáktap tugatsy. Ni'igu oy ko nyajmuktákum ja njot'ajt nwinma'añ'ajtum Dios myay'ajtunguyxm es kyaj ja'agyujxm ko tii ja'ay kyaay 'yúktap windsu'kunguyxm, pes di'ibu kyaay 'yúktap kyaj ti ttsooty.

¹⁰ Udsajtum nmudajtum tu'ugu artal ma jajpujta'aky ja windsu'kun, es kyaj pyaadyuty tju'xut ja teetyuyajk di'ibu tuundap ma ja israelitu ja'ayuty twindsu'ugudu ja Dios.

¹¹ Ja teedywyindsungópk jajpujxtap ja juyujk añimalu ñe'pyñ ma ja Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar, éxtumu windsu'kun es ja ja'ayuty ja pyojpu ñiwa'adsudut, per ja juyujk añimalu ñini'xuty myanujxtap kajpnbu'ám es ñitóyut. ¹² Nandu'un ja Jesús ñayyajku windsu'kun kajpnbu'ám, es mut ja kyum ne'pyñ dyajwa'adsut ja naxwíñđu ja'ayudyu pyojpu. ¹³ Pes n'okpajo'omum ja Jesús kajpnbu'ám, es jamu ja'ay xy'axuk'ijxum éxtumu Jesús ya'axuk'ijxy. ¹⁴ Kyaj ya nmudajtum ja nax kajpn di'ibu ijtp winu xuu winu tiempu, ja'a n'axta'ayum di'ibu miin kudakp. ¹⁵ Paaty éxtumu nwindsu'kun'ajtum, du'ñum n'ok'awdajtum ja Dios mut ja Jesukristakyujxm, es n'awdajtum ja Dios mut ja n'aa'ajtum. ¹⁶ Kyaj xyja'aydyugóydyut es xytyúndut di'ibu oy esu ja'ay xypyudákudut muut di'ibu mmudajttap. Ko du'un xytyúndut, Diosu du'un mwindsu'kudap, es yu'u du'un 'yoyjya'ap.

¹⁷ Dios tu pujta'aky naaguty es mgwentu'átudut es mya'uxpúkdut miidsuty éxtum ja Dios ttseky mjiky'áttut, mut ko yu'ujuty kyuyáktubu kywentu ma Dios. Mumudowdu yu'ujuty yajxon, es du'un mgwentu'átudut es mya'uxpúkdut xonda'aky'aa

xonda'akyjyót; per pæn kyaj xymyũmudowdũ miidsuty, jotmay'ooktũp yũ'ujuty es ni wi'ix tsoo kyaj dũ'ũn oy mdũ'unxudũt.

¹⁸ Nigajxtákudũts uũdsuty. Tũy'ajtũnũts ẽj njũnũ'añ, kyajts tii nbekyjyáwudũ es njiky'atũ'andũts wũ'ats ẽxtũm ja Dios ttseky. ¹⁹ Waanũ ni'igũts n'amdowdũ es xymyũnu'xtũ'aktũt ja Dios esũts njũmbítũt tsojk mũ miidsuty.

Kajxpo'xũn

²⁰ Ja Dios, di'ibũ yajkypy ja agujk'ajt jotkujk'ajtũn es dyajjikyppejky ja Nindsũn'ajtũm Jesús, di'ibũ ijtp ẽxtũm ja oybyorreegũ kwentũ'ajtpũ es ñe'pyũgyũjxm oj xytyuk-mũwũ'ũmũm ja kajxy'átypyũ di'ibũ tuump winũ xũũ winũ tiempũ, ²¹ wa'anũ Dios mmo'oyudũ tũgekyũ di'ibũ oy, es xytyũndũt di'ibũ tsyejpy, es Jesukristũkyũjxm tũjta'agũt mũ njot mwinmũ'añũty di'ibũ 'yoyjyũ'ap. N'ok'awdajtũm ja Dios, di'ibũ myũdajtypy ja mũj'ajtũn winũ xũũ winũ tiempũ. Wa'an dũ'ũnũty.

²² Mũgu'ugítuty, nmũnu'xtáktũp tsujti'knũ miidsuty es xy'axájũt es xykyuydyũndũt yajxón yũ ngajxwĩjũnũts di'ibũ tũ nmo'oydyũ mũ tyadũ nekyũ'unk. ²³ Nandũ'ũn n'awánudũ ko yũ nmũgu'uk'ajtũm Timotee tũ 'yawa'atspũdsémy, es pæn jajtp tsojk, nũjxũpts mũũt ngu'ixtũ miidsuty.

²⁴ MayDios xy'anũũmũdũt nidũgekyũ di'ibáty m'ũwij mgajxwĩjũdũp, es nidũgekyũ Diosũ jya'ayũty. Nandũ'ũn ja italyanũ ja'ayũty mduknigáxudũ Dioskajxy nidũgekyũ.

²⁵ Wa'an ja Dios mgũnu'xudũ nidũgekyũ miidsuty.

Neky Di'ib_u Santya'agu Jyaay

Dios yajkypy ja wiyj'ajtun

¹ Өj Santya'agu, Diosu myuduumbu esu Nindsun'ajtam Jesukristu myuduumbu. Nduknigajxtuptsu tyadu neky majmajtsk ja Israelu myaangu tyuump 'yaats di'ibu oj ñajxtu tsunaabyu ma wiink naxwiñudu.

² Mugu'ugítaty, nayjyáwudu jotkujk ko myínut oytyim di'ibu ayo'onuty. ³ Pes mni-ja'adup miidsuty ko m'ijxmátsudu yu ayo'on ja'agyujxm ko xymyubaktu Nindsun'ajtam, miits m'uxpáktup es xymymada'aktut oytyim di'ibu ayo'onuty. ⁴ Ja'a tsojkup es xyjáltut wi'ix oy xymymada'aktut ja ayo'on, du'un m'íttut kexy ka'pxy éxtamu Dios ttseky, es kudii ni tii mdugoy'ajtxudut.

⁵ Pün miidsuty nidu'ugaty mdugoy'ajtxup ja wiyj'ajtun, amdowdu Dios, es ja Dios mmo'oyudup; ja'a ko yu'u ñayajkypy yajxon, ni je'eyu xykya'o'om. ⁶ Es ko xy'amdówdut, koonum tsyékyuty es xy'amdówdut mudu mubujkun, es kyaj xyujpjawudut; ja'a ko di'ibu jyujpja'ap, du'un yu'u éxtam ko ja jikymyejñi ñikapy es ja poj yajnejxyuty xidsoo yadsoo. ⁷ Di'ibu du'un éxtamu tyaadu, nanatuku ti t'awíxut mut ja Nindsun'ajtam, ⁸ mut ko tuk peky ttseky tyam, es bom dyajtagátsy ja wyinma'añ.

⁹ Ja nmugu'uk'ajtam di'ibu ayoo jottugeepy, nayjyáwudup agujk jotkujk mut ko Dios yu'u pudákudup. ¹⁰ Es ja di'ibu mukja'ay, nayjyáwudup agujk jotkujk ko natyu Dios 'yamútskyuty. Ja'a ko du'un yu'u éxtamu puyi di'ibu ijtp ujtsóty, kyaj jeky 'yity. ¹¹ Ko xuu pyudsemy es muk 'yañ, ni'xp ja ujts, es ja puyi kya'ay, ta tyugoy ja tsuyj'ajtun. Du'un ja mukja'ay tyugóyut ko naty ni'igu ñayyajmukja'aydya'aga'añuty.

Kyaj Dios pün dyajpekytyúñ

¹² Jotkujk ja ja'ay ko dyajnáxy ja ayo'on mut ja ma'xtujkun, es mudu tyaadu mo'oyudup ja Dios ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu di'ibu Dios wyandak tyukmay'ata'añuty nidugekyu di'ibáty tsojkudup. ¹³ Ko pün ñayjyáwuty pyekytyuna'añ, kyaj jyuna'anut ko Dios myo'oyudyu tadu winma'añ, mut ko kyaj pün mbaat ttuñ esu Dios pyekytyúnut, es kyaj Dios ti ttuñ es ja ja'ay pyekytyúnut. ¹⁴ Ja'agyujxmu ja'ay pyekytyuna'andu ko ja 'yadsojkun ñaydyukwin'uunudu, es mut ja kyuumdsojkun ñayyajtagóyuty. ¹⁵ Ko ja'ay ttsoktu di'ibu kyaj 'yóyuty, jaa myiñ ja pojpu; es ko tyadu pojpu myujwindáknú, jaa myiinnu ja o'kun.

¹⁶ Mugu'ugítaty, katu mnaywyin'uunudu. ¹⁷ Tugekyu oybyu esu tsujpu, Dios ja'a yajkypy, di'ibu tu trujta'aky ja jaj tu'xun tsajpótm. Dios Teety ijtrumu'u éxtam 'yity, kyaj tyugatsy. ¹⁸ Tsojkungyujxm tu xymyo'oyum yu njiky'ajtun'ajtam winu xuu winu tiempu mut ko n'axájum ja tay'ajtanbu ayuk, es ndu'un'ajtam éxtam ja jawyiin tuump ma tugekyu di'ibu Dios yajkoj.

Mubujkun

¹⁹ Mut ko tyaadu du'un nnija'am, mugu'ugítaty, miidsuty nidu'ugaty m'íttup xy'awíxtut es xymyudoo'íttut di'ibu mya'awa'anudup. Es katu mnay'oojudu mut waanu tii, es kyaj mnayyajot'ambákudut mut waanu tii. ²⁰ Mut ko yu ja'ayuty di'ibu ajkup, kyaj du'un ttuñ ja Diosu tsojkuñ. ²¹ Paaty mastu'uttu tugekyu di'ibu kyaj 'yóyuty es ja axuk winma'añ di'ibu mujwindujkup ya naxwiñ, es axájudu tuda'akytyi'knú yu kajxwíjün di'ibu Dios tu trujta'aky mjodoty mwinma'añóty. Mut ko tadu kajxwíjün myudajtyry ja muk'ajtan es dyajnitso'ogudu m'anmujja'an.

²² Paaty kuydyundu éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun; katu je'eyu xymyudoo'íttu. Mut ko pün je'eyu xymyudoo'íttu es kyaj xykyudyundu, ku'am mnaywyin'uunudu miidsuty. ²³ Di'ibu je'eyu tmudoo'ity ja Diosu jyaaybyajtun es kyaj tkuydyúñ, ²⁴ du'un yu'u éxtamu ja'ay ko tku'ixu ijxnóty ja wyiin jyujp, es ko ñejxy wiink tsoo, kyaj tnakyjyamyetsy wi'ix 'yíxyuty. ²⁵ Per ja ja'ayuty di'ibu kyaj tja'aydyugóy di'ibu

myudeepy, es ti'igyu tpujta'aky ja wyinma'añ wi'ix ja tim oybyu ana'amun jyuna'añ di'ibu yajwu'amp awa'atstúm, es du'uñum tpadúñ yu ana'amun, kunu'xudup ja Dios.

²⁶ Per pún nayjya'ap ko twindsu'ugu Dios, es nūgoo ñanigajxy ñakuxkajxy, naywyin'u'annap ku'am es ni ti tkatsooty di'ibu 'yandijpy twindsu'ugu Dios. ²⁷ Di'ibu oy 'yawdajtypy ja Dios, pyudajkup ja ke'egyunguty esu ku'ekytyo'oxyuty ko 'yayow jyottugooodyu, es kyaj ñayya'axuuguty mut ja naxwíñudu winma'añ.

2

Ayoobu ja'ay esu mukja'ay, ti'igyu nnaydsyojkum

¹ Mugu'ugítaty di'ibu myubujktup ja Nindsun'ajtam Jesukristu di'ibu ni'igu myudajtypy ja muj'ajtun, kyaj xywyin'ixtat ja ja'ay ni tu'uk es jatu'uk. ² N'okpajtakum ko myiñ ma miits mnaymyúkudu tu'ugu mukja'ay di'ibu oy wyit ñijam es mut ja kyajiits ak ooru, es myiñu net tu'ugu ayoobu ja'ay mut ja wyit ñijam patsy patsy, ³ es pan miits m'axájudup yajxon ja di'ibu oy xyoxy, es xy'anuumudut: "U'uñu yaa ma tyadu oybyu uñaabyajñ", per ja ayoobu ja'ay xy'anuumudut: "Mij tanu jap", o "U'uñu yaa naxkajxy", ⁴ mudu taadu xya'ixyuty ko xytsyoktu ja mukja'ay es xy'uxtijtu ja ayoobu ja'ayuty. Ko xytyundu du'un mut ko m'adsoktu, mbekytyuundubu du'un.

⁵ Mudowdu mugu'ugítaty es jaygyúkudu tyaadu. Yu ayoobutajkuty di'ibu ijttup ya naxwiiñ, yu'u du'un ja Dios tu wyin'ixudu es ni'igu ja mubujkun tmudáttat es t'axájudut éxtumu kyuma'añuty es jyiky'átut tsajpótm mut ja Dios, mut ko Diosu du'un tu twanda'aky tmo'oya'añ punaty tsojkudup; ⁶ per miits mduktsoyduundup ja ayoobu ja'ayuty, mut ko xymyay'at xywyindsu'ugudu di'ibu mukja'ayuty. ¿Ti kyaj yu mukja'ayuty yu'u du'un di'ibu mwijts mbo'tudup es mni'uanudu kumdatugoty? ⁷ ¿Ti kyaj yu'ujaty di'ibu kyajxpáttup ja tsujti'knubu xyuu ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibu mja'a'ajtudup?

⁸ Oy du'un xytyuñ pan mguudyiimpy ja Diosu 'yana'amun di'ibu ni'igu myújuty ma jyaabyajtun: "Mdsókup ja mmudajkra'ajuty éxtum mij ku'am mnaydsyékyuty." ⁹ Es pan miits mwin'ijxtup púnuty mdsokándup, taadu du'un muut mbekykya'ay Dios windum mut ko kyaj xykyudyuñ yu 'yana'amun. ¹⁰ Ko tu'ugu ja'ay tkuyduñ tugekyu ja Diosu 'yana'amun, per mut tu'uk je'eyu tyugoy, pekyjya'ay yu'u, du'un éxtumxyup tugekyu ja ana'amun tu tkakuyduñ. ¹¹ Ja'a ko Dios jyunañ: "Katú xyajtugóy ja pujk úkunu wyindsu'kun", jyunañ nandu'un: "Katú myajja'ay'eeky." Es du'un, oy xykyaya-jtugóy ja pujk úkunu wyindsu'kun, per pan tu myajja'ay'eeky, kyaj xykyudyuñ ja Diosu 'yana'amun. ¹² Paaty miidsuty kajx madya'aktú es jiky'attú éxtum di'ibu yajnikajxtútp ma ja Diosu 'yana'amun di'ibu xy'awa'anum wi'ix kyaj n'ijtam pekyoty. ¹³ Pes di'ibu kyaj tu tmudaty ja pa'ayo'on mut ja wiingátypy, nandu'un kyajpu Dios pya'ayowa'añuty; per di'ibu tu tmudaty ja pa'ayo'on mut ja myugu'uguty, ni ti tkajujpawaya'añ ja xuu ko ja ja'ay yajpayo'odyut, mut ko Dios pya'ayowa'añuty nandu'un.

Kyaj ti tsooty ja mubujkun pan kyaj ti oy yajtúñ

¹⁴ Mugu'ugítaty, ¿wi'ix tyuñ ko ja'ay jyuna'añ ko myubejkypy ja Dios, per kyaj ti oy ttuñ? ¿Tii mbaadu tadu myubujkun ttuknitse'egyú? ¹⁵ N'okpajtakum, pan nidu'ugu nmumubujkpu'ajtam tmudaty ja wyit ñijam ya'ayow ya'ama'at es tyugoy'ajtxuty ja kya'ay 'yukun, ¹⁶ es miidsuty nidu'uk xy'anuumut: "Nujx mudu Dios, mugu'uk, es wa'an yu'u mmo'oyuty di'ibu mij mdugoy'ajtxup", es pan kyaj ti pudujkun xymyo'oy, ¿ti oy'ajtun taadu? ¹⁷ Nandu'un jajtpe dunu tyaadu di'ibu je'eyu tmadya'aky'áty ko tmabeky es kyaj dyajniguxe'eky ma jyiky'aty, kyaj tyuñ di'ibu myubejkypy.

¹⁸ Wa'anu da nandu'un naaguty jyuna'añ: "Mij mmubejkypy ja Dios, per uj ndiimbyuts ja oybyu." Ujts n'adsowup: "Weenu, tuk'ijxkuts mij ko xymyubeky ja Dios es kyaj xytyuñ ja oybyu, es uj mij nduk'ixup mut ja oybyu ndu'ununuts ko nmubejkypyuts ja Dios."

¹⁹ Mij mmubejkypy ko tu'uk je'eyu Dios. Oy du'un ko xymyubeky; per nandu'unu mujku'udujk tmabaktu ko jyamuty ja Dios, es extu tsuyuyduyup mut ja tsu'ugu. ²⁰ ¿Tii

kyajnam xy'oktimjaygyujkun_u mij kujuun, ko kyaj tyuñ ja mubujkun_u p_un kyaj ti yajtuñ?
²¹ ¿Wi'ix xy'ixy ko ja n'apteety'ajtam Abraan oj wye'emy oy mut ja Dios? Ja'agyujxm oy wye'emy mut ja Dios ko dyajnejxy ja 'yu'unk Isaa es tjabatwindsu'ugyañ ja Dios. ²² T_u xy'ixy ko Abraan dya'ijxu ko Dios tmubejky es ja'agyujxm tmumadooy ja Dios, es di'ibu tyuun oj dyajka'pxy ja myubujkun. ²³ Es du'an yajkuudyuuñ éxtam jyana'añ ma ja Diosu jyaabyajtan: "Abraan myubujk ja Dios, paadya Abraan oy wye'emy mut ja Dios", es ja Abraan yajtijy Diosu myutnaymyaayubu.

²⁴ ¿T_u xy'ixy? Oy nwa'umam mut ja Dios ko nmumado'om ja Dios es kyaj jye'eyuty ko njana'anum ko nmubujkam. ²⁵ Nandu'an mut ja kujeñdyo'oxy Raap. Ja'a oy oj wye'emy mut ja Dios ja'agyujxm di'ibu tyuun, mut ko t'axaju es dyu'tsy ja nimajtskpu israelitu di'ibu ijxtuundap, es tpudujku es dyajkéky ma ja myudsipun. ²⁶ Es du'an xytyuk'ijxam éxtam ja nini'x di'ibu tugoy'ajtxap ja 'yanmaja'an, o'kpu yu'u, es nandu'an yu nmubujkun 'yity éxtamu o'kpu, p_un kyaj ndu'unum ja oybyu.

3

Ya'an

¹ Mugu'ugítuty, oy du'an ko kyaj may miits mnaybyujta'agudu ya'uxpukp_uty ma ja mubujk_utyuk_u ñaymyúkudu. Mnija'adap ko di'ibu nya'uxpuk_uty, yu'u waanu ni'igu pyayo'oyaampy ja Dios p_un kyaj oy nguudyu'unum. ² Nidugekyu nbekytyu'unum; per p_un jaa p_un kyaj kyajxtugóy, yu'u du'an sitay jiky'ajtp t_uy'ajtan m_uut es nandu'an mbaat t'ane'emy tugekyu nini'x. ³ Es éxtam ko tu'ugu j_uyujk nduk'aja'anu'kam ja frenu, ja'a du'an es xymumado'om es mbaat n'ana'amam tugekyu nini'x. ⁴ Ixtu nandu'an ma yu barku. Oy jyamujjatyuty esu muk poj jyayajnjxa'añuty oytyim maaty, per di'ibu 'yane'empy tyuknidj_up es dyajnjxut ma tjantsytyim'yajnjxa'añ mut tu'ugu mutsk kepyu'unk di'ibu xyu'ajtypy timón. ⁵ Nandu'an jajtpu du'an mut ja ja'ayuty ja ya'an. Mutsku'u, per naymujpajtakap ko kyajxy. Nnija'am yajxon ko tu'ugu janya'angu'unk ño'kta'ayap ja tun kopku mujjaty_u. ⁶ Es yu ya'an yu'u du'an éxtamu tadu janya'angu'unk, extu mbaat dyajxtugóy ja jot winma'añ tugekyu ja'agyujxm di'ibu kyajxpy. Du'an ja ya'an éxtam tu'ugu jumbajk di'ibu tu tyoy ayoodaknóty, es óknam dyajtoybyéky oytyim na'ajuty, es du'an dyajtugoodya'ay tugekyu ja ja'ayu jyiky'ajtan.

⁷ Yu ja'ayuty mbaat dyaj'yujy nidugekyu kanak naxu animal, éxtamu joon, tsa'añ, es di'ibu jikymeyejñóty tsunaaydyap, es tu dun dyaj'yujy; ⁸ per ni p_un mbaat tkayaj'yujy ja ya'an, mut ko yu'u du'an éxtamu awa'andsa'añ ja xyawat di'ibu extu ya'o'kp es ni na'a kyape'xy. ⁹ Es mut ja nya'an'ajtam n'awdajtam ja Dios Teety, es nan mut yu'u n'amdo'om ko Dios tkajxpókat ja ja'ayuty di'ibu Dios tu dyajkojy ko ñayya'agojwinnajxu. ¹⁰ Es nan ma n'aa'ajtam pyudsemy majtsk nax ja ayuk, yu ogyajxy esu axuk kajxy. Mugu'ugítuty, jkyaj 'yóyuty ndu'unumu du'an! ¹¹ ¿Mbaat yu pa'ak nuu esu ta'am nuu tuk náxyuty pyudsemy ma tu'ugu nuu myuxy?, ¹² o ¿mbaat tu'ugu oliivus kepy tyuamp'áty tsabox limu, o ja muuxy'aats tyuamp'áty pox? Nan kyaj mbaat myuxy ja pa'ak nuu ma myuxy ja ta'am nuu.

Wijy'ajtan di'ibu Dios yajkypy

¹³ P_un nidu'uguty miits nayjya'ap kuwijy es kuduy'ajtan, wa'an dya'ixyuty mut ja oybyu jiky'ajtan es mut ja yuunk'aj_ut naxyp_u'ajtan di'ibu miimp ma ja wijy'ajtan. ¹⁴ Per p_un du'umamu du'an miits xyñaywyinnaxujawudu es je'eyu ku'um xytyuk'oy'ata'andu, kat_u mdimjana'andu ko mij mguwijy'átta, mut ko andakun yu'u es kyaj tyu'ajtanuty. ¹⁵ Pesu tyadu du'ambu kuwijy'át, kyaj yu'u dyaky ja Dios. Yu'u wyinma'añ'ajttap ja naxwíndu ja'ayuty, es myiñ ma yu m_ujku'ugópk. ¹⁶ Mut ko ma ja'ay t_uaywyinnaxujawu es je'eyu kyumdsokun dyajtuna'andu, jaa nandu'an myiñ ja aku esu tsip, es tugekyu axuk'ajtan; ¹⁷ per ja di'ibu myudajttap ja wijy'ajtan di'ibu tso'omp ma Dios, tim jayujp'ajtp tmudattu ja jiky'ajtan wa'atspu, kyaj tsiptujkuty, ojya'ay, tuda'aky, ajiiky

amagu'uk, myudajttup ja pa'ayo'on, es tyiimpy ja oybyu. ¹⁸ Pánuty tyuundup esu ja'ay tsuunudu jotkujk, ja'agyujxm mayjya'ay tsuunudut tuy'ajtun muut.

4

Myudsip'ajttup ja Dios pánuty tsojktup ja naxwíñudu winma'añ

¹ ¿Ma ja tsip tsyoon ko ak miits mnayyajot'ambúkudu es mdsiptundu nixim niyam? Pes di'ibu du'un mya'adútsudup, yu'u tadu m'axuk winma'añ ko ak miits mnayya-jmujpudsuma'anudu.

² Mdsojktup oytyiity di'ibu kyaj xymyudattu, es kyaj xypyaattu; myajja'ay'o'ktup es naywyinnaxu xyjávudu ko ja'ay ti tmudaty, per kyaj ni wi'ix tsoo xykypaattu es xymyudáttut di'ibu mdsojktup. Mdsiptuun mdsipkajttup. Kyaj xymyudattu di'ibu mdsojktup mut ko kyaj xy'amdoy ja Dios; ³ es pán m'amdoodup, kyaj mmo'oyudu mut ko xymyudattu axuk winma'añ es mut ko je'eyu xyajtuna'andu ma mgu'umdsojken.

⁴ Miits, ja'ayuty di'ibu Dios myastúttup, kyaj xyñijávudu ko pán naymyaayup mut di'ibu ijtp ya naxwíñ, kyajp ja Dios ttsoktu. Pánuty tsojktup es ñaymyaya'anudu mut di'ibu ijtp ya naxwíñ, myudsip'ajttup ja Dios. ⁵ Pes kyaj ñanugoobuty ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko yu ja'ajun di'ibu Dios tu tpujta'aky es 'yítut ma udsajtum, yu'u tsyejpy es udsajtum je'eyu xyja'a'ajtum. ⁶ Peru Dios xypudujkum ni'igu mudu myay'ajtun. Paaty jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: “Dios 'yuxtijpy di'ibu muj kujxmup, per pyudujkup myay'ajtungyujxm di'ibu yuunk náxypyuty.” ⁷ Paaty naygyuyákudu ti'igyu ma Dios. Katu xykypuktu ja mujku'ugópk, net miits mguga'agudut. ⁸ Mawingondu Dios, es yu'u nandu'un mmawingónudup miidsuty.

Yajwa'atstu mgu'u esu mjot mwinma'añ, miidsuty, pojpu ja'ayuty es di'ibáty 'yaduun-mukándup du'un di'ibu Dios tsyejpy, es nandu'un ja naxwíñudu winma'añ. ⁹ Ya'ixudu ko tuy'ajtun mjotmay'eekey mut ja mbojputy. May tajtu es jáwudu. Yajtagátstu mxik mxo'onun mut ja mju'uy myaxun, esu mxondakun yajtagátstu mudu m'amay mjotmay. ¹⁰ Amutsk'attu ma Dios, es yu'u mbujta'agudup muj.

Kyaj nnibi'tskajxum ja nmagu'uk'ajtum

¹¹ Mgu'ugítuty, katu mnayñi'ow mnayñiyaaxudu nixim niyam. Di'ibu ñi'o'o ñiyáxup ja myugu'uk es tnibi'tskajxu, du'un ja'a éxtumu ja'ay di'ibu junaamp ko kyaj tugekyu ja Diosu 'yana'amun tyuñ. Es pán mjunaamp ko tam ja Diosu 'yana'amun di'ibu kyaj tyuñ, kyaj mij xykyudyuñ ja ana'amun, du'un mij éxtumu ana'ambun di'ibu junaamp ti oy es ti ka'oy. ¹² Peru Diosu du'un je'eyu di'ibu yajk ja ana'amun, es nan yu'u du'un mbaat xytyukkumudo'om, es nan yu'u mbaat xyajniúsókum es xyajkutugo'oyum; ¿per mbánu dan mij ko xyñibi'tskajxu ja mmagu'uguty?

Kyaj yajnijáwu ti miimp kudakp

¹³ Okmudowdu miidsuty di'ibu junándup: “Bom o juxtujm njo'omum wiink kajpn, es jap n'ijtum ndo'k nyajkum tuk jumujt, es du'un nganarajtum ja maymyeeñ.” ¹⁴ ¿Per ni je'eyu xykyanijávudu ti miin mgudáxup aya bom! Pes yu ja'ayuty ja jyiky'ajtun du'un éxtumu nima'aju'unk, waanu 'yity es tuk rójunu tyugooydya'ay. ¹⁵ Di'ibu oy es njuna'anum yu'u tyaadu: “Pánu Dios tsyejpy es xy'akmo'oyum ja njiky'ajtan'ajtum, ndu'unum xi'idu ya'adu.” ¹⁶ Per ko mij mjuna'andu xytyuna'andu xi'idu ya'adu aya bom, mgawindsu'kubu du'unu Dios, mut ko je'eyu mnayyajmuj mnayyajkujxmuty. Es ko nmuj ngujxmum, pekytyu'unum du'un. ¹⁷ Ja'a pán ñija'ap ttúnut ja oybyu es kyaj ttuñ, pekytyuump yu'u.

5

Kajxwíjün mut ja mukja'ay

¹ Mudowdu tyaadu, miits mukja'aydujkyty. Ju'uy ya'axtu mut ko myíñ ja ayo'on di'ibu mjantsyya'ayowanudup. ² Di'ibu mmudajt mjaygyajttup, du'un yu'u Dios wyindum éxtum ti tugekyu wyindugooydya'ay, es éxtumu wit di'ibu ja ajkxytsyík tu

tsyu'tsujtta'ayuty. ³ Yu m'ooru meen es yu mblatu meen tu tyowudya'ay, esu tyadu tow yu'u yajniguxu'ugup ko kyaj yajxon tu mduñ mut ja mmeen, es yu'u du'un éxtum ja janya'ank di'ibu myajtóyudap. Tu xyñikombát xyñipujkpáttu maymyeen ma tadu xuu di'ibu tim óknam. ⁴ Per ja maju'uñ di'ibu mgamooydyu ja mduumbuty di'ibu yajmujktu ja mbujta'aky, ja'agyujxm ja tuumbu mni'uunudu, es myudoodaay ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy. ⁵ Ya naxwiiñ miidsuty tu mjiky'attu es tu mnaymyo'oyudu jotkujk'ajtan, es tu m'uts mjotkuda'aktu, éxtum ja ja'ay dyajni'xu ja tsajkaa di'ibu ya'oogaampy. ⁶ Miidsuty tu xyñiwaambáttu nanatuka. Yu'u jyiky'attu tuj'ajtan muut, es xya'o'ktu, es kyaj ñaygyuwanu.

Ma'xtujkun esu kajxtákan

⁷ Mugu'ugítuty, ma'xtúktu miits extu ko myínut ja Nindsun'ajtam. Tu xy'ixtu wi'ix ja naymyuduunubu ja'ay t'awixtu ja oybyu pyujta'aky. Mut ja ma'xtujkun t'awixtu ja potn es myínut ja nuu tuu. ⁸ Paaty nandu'un miidsuty ma'xtúktu es ti'igyu mwinma'añ xpyujta'aktut ma Kristu, mut ko tuu dun tim wingoomp ma myina'añ ja Nindsun'ajtam. ⁹ Mugu'ugítuty, kudii mnayni'uunudu nixim niyam, es kudibu myajpayo'oydyut, ja'a ko Dios di'ibu pojpu pyaye'epy, taa ja'a. ¹⁰ Mugu'ugítuty, jamyatstu Diosu kyugajxpu es pujta'aktu éxtumu ijspxtan wi'ix tmudanaay ja ayo'on esu ma'xtujkun tmudajttu. ¹¹ Pes udsajtam njuna'anum ko jotkujk yu'ujuty di'ibáty tu tmumada'aktu ja ayo'on. Tu xymyudowdu ja Jopu mya'xtujkun, es xyñijáwudu wi'ix ja Nindsun'ajtam óknam oj myo'oyuty ja jotkujk'ajtan, mut ko jyantsypya'ayoy yu Nindsun'ajtam.

¹² Mugu'ugítuty, di'ibu tim jujp'am, katu xyajtestiigu'áttu yu tsajp, ni yu naxwíñudu es ni ja wiinkpu. Nik oy ko mjuna'andut "oy" di'ibu oy, es "kyaj" di'ibu kyaj, kudibu Dios mdukkumudówudut.

¹³ Pún ja pún 'yayoy jyottugoy, wa'an tkajxta'aky; es pún ja pún jyotkujk'áty, wa'an t'uy ja alabanzu. ¹⁴ Pún ja pún pyékyuty, wa'an twoy ja mujja'aydyujk di'ibu tuundap ma mubujkputujk ñaymyúkadu, es tnigajxtaagut ja puma'ay, es mut ja Nindsun'ajtam Jesukristu xyuugyujxm ttukjaaxut waanu aseytu oliivu. ¹⁵ Es pún mmubujktup ko Dios ttúnut éxtum mgajxta'aktu, yu puma'ay aguda'agup; es pún pekytyuun, Dios ma'xadap ja pyojpu. ¹⁶ Paaty pún miidsuty tu xymyudugoydyu wiinkputy, mamayats nidu'uk nidu'uk, es pujktsów ja ma'xun. Nayñigajxtaagudu nixim niyam es m'aguda'aktut. Ko kyajxtáky tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtan muut, yu kyajxtákan myudajtypy ni'igu ja muk'ajtan. ¹⁷ Okwinmaydyu ko ja Diosu kyugajxpu Eliisu du'un ijty jya'ay'áty éxtum udsajtam. Ja'a amumdu'uk jot kyajxtáky es kudibu tyu'ujut, es kyaj tyuuy tuguk jamujt jakujm. ¹⁸ Ko jatugok kyajxtáky, nétnam tyuuy jatugok, es oj wyindu y ja pujta'aky.

¹⁹ Mugu'ugítuty, pún miidsuty nidu'uk myudu'udugeepy ja tuj'ajtan esu wiinkpu ja'ay tyuknijumbityuty, ²⁰ nijáwudu miits ko yu di'ibu tu ja pojpu ja'ay ttukmastu'uty ja nu'u tyu'u ja axuukpu, es ttuknijumbity ja nu'u tu'u di'ibu Dios xytyukni'ixum, tadu du'umbu ja'ay tyiimpy es tso'ogut ma ja o'kun, es yu'ugyujxm ja ja'ay yajtuknima'xut may ja pyekey.

Myatu'ukpū Neki Di'ibū Peedru Jyaay

¹ Ūj Peedru, Jesukristu 'yapóstulu, ja'a njuna'anum ko tu xykyéxyuts. Ndukni-gajxtuptsu tyadu neky di'ibátyuty kyaj űaky'ittu ma yu Israelu űaxwíñudu, es tsyūñudu oymyaaty ma yu űaxwíñudu: Pontu, Galasyu, Kapadosyu, Asyu esu Bitiñu. ² Dios Teety mwin'ijxudu éxtumu jawyiin tnija'aju es ttuknibajtáku. Espírítu Santu myuk'ajtungyujxm myajpújtáktu Diosu jya'ay, esu du'un xymyūmudówdut ja Dios es mwa'atstut mut ja Jesukristu űe'pyñ. Wa'an ja Dios ni'igu mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtun.

“N'ok'awdajtum ja Dios”

³ N'ok'awdajtum ja Dios, Nindsun'ajtum Jesukristu Tyeety, di'ibū tu xytsyojkum es xypya'ayo'om es xyajmi'in xyajajtum jemy es xytyuk'awijxum ja jiky'ajtum di'ibū winu xuu winu tiempu, ja'a ko ja Nindsun'ajtum Jesukristu jyikypyejky jatugok. ⁴ Paaty udsajtum n'awijx njup'ijxum ko Dios xymyo'oya'anum ja kuma'añ di'ibū pūjke'eky ya'ijtypy tsajpót, di'ibū kyaj mbaat kyutugoy, ni mbaat kya'axuuga es ni mbaat kyani'xy éxtumu pūjy o aay ujtsun. ⁵ Ja'a ko xymyubuktu Dios, yu'u mguwa'anudup mut ja myuk'ajtum maanum xy'awixtu ja tiempu ma yu'u dya'ixa'añty ja űitsokun, di'ibū myudajtypy pūjke'eky koonum myínut ja tiempu di'ibū tim óknum.

⁶ Paaty miits mjantsy'it mjantsyxyonda, oyu daa kanak peky ayo'on jotmay xyjapaa-daambudu je'eyu waanu tiempu. ⁷ Ja'a ko miidsu mmubujkunuty, du'un éxtum ja oorū di'ibū ya'ijxmatsaamp mudu jūun es ya'ixut pūn oyu du'un. Ja mubujkun di'ibū myumadakypy ko ya'ijxmátsy, waanu ni'igu tsobaaty kudiinum ja oorū di'ibū kujx najxp, es du'un miidsudyu mmubujkunuty ko du'un ya'ijxmátsut, mbaadudup miidsuty ja muj'ajtum es ja windsu'kun es myajnigajxut oy ko Jesukristu myínut.

⁸ Oy xykya'ixtu ja Jesukristu, mdsojktup miidsuty ja'a; es oy yu'u xykya'ixtu, mmubujktup miidsuty yu'u es mjantsyxyonda'aktu éxtum kyaj jajpaaty ja ayuk wi'ix mbaat jajkajxpudsémy, ⁹ mut ko xyajpudu'uktū ja pūjta'aky di'ibū ma ja mmubujkunuty, ja'a njuna'anum, m'axájudup ja m'anmujā'anu űitsokun.

¹⁰ Yu tyadu nitsokun ja'a di'ibū Diosu kyugajxputy 'yuxpūjktu es tpayo'oydyu, es yu'ujuty junandu ko Dios mmo'oya'anudu ja kunu'xun. ¹¹ Yu Diosu kyugajxputy jyanijawuyandu na'a du'unu tyadu es wi'ixu du'un jyata'añ. Es ja Kristu Jya'ajun yu'u naty ijtp mut yu'ujuty, es tyuknija'aju es koonum yu Kristu tmumada'agut ja ayo'on jawyiin es óknum t'axájut yu myuj'ajtum. ¹² Peru Dios tyuknija'adu ja kyugajxputy ko yu tyadu kajxwíjun kyaj myut'yu'u'áttu, ja'a es udsajtum nduk'oy'ajtum. Miidsuty tu xymyudowdu tyadu oybyu ayuk di'ibū tu m'anu'umxudu mut ja myuk'ajtūnu Espírítu Santu di'ibū tso'on tsajpót, es extu yu ánkusuty jyanijawuyandu tyadu.

Wa'ats njiky'ajtum

¹³ Paaty, miidsuty nidugékyuty, naybyujta'agudu wijy es pe'typy, es ya'óyudu yajxónu mjiky'ajtum. Awixtu mut winu mjot ja kunu'xun di'ibū m'axajuyándup ko Jesukristu myínut jatugok. ¹⁴ Extumu u'unk unā'kuty di'ibū mudoodup, mūmudowdu miidsuty yajxón ja Dios. Katu mjiky'attu mut ja axuk adsojkun di'ibū mmudajttu ko naty kyajnum xyñijawudu wi'ix ja Dios ttseky es njiky'ajtum. ¹⁵ Jiky'attu wa'ats, ja'a ko Dios di'ibū tu mwin'ijxudu, wa'adsu'u; ¹⁶ tyadu du'un kyajxypy ja Dios ma jyaaybyajtum: “M'ittup miidsuty wa'ats, mut kots uj nwa'adsuty.”

¹⁷ Ja'a ko xyTyeety'áttu ja Dios, di'ibū pyaye'epy nidu'uk nidu'uk, es kyaj wyin'ixy wyingéxyuty, naam m'akjiky'ajtpnum naxwiñ, m'akjiky'áttup es xymyūmudówdut ja Dios, es xywyindsu'ugudut. ¹⁸ Mnija'adup éxtum tkubejty tkumadooy ja Dios es dyajtso'ogut ma tadu axuukpū jiky'ajtum di'ibū xytyukmūnikákum ja n'artujk'ajtum. Pes ja Dios kyaj tkubejty ja nitsokun'ajtum mut ja platū meeñ oorū meeñ di'ibū

najxp; ¹⁹ jantsy tsooxu Dios mgujuuyudu es mnitso'oktut ko mbojpu tkubejty mudu Jesukristu ñe'pyñ di'ibu tyukwindsu'ku éxtum tu'ugu borreegu di'ibu ni tii tkamudaty ja axuk'ajtun. ²⁰ Jékyp ja Diosu du'un ttuknibujtaku kyajnumu naty dyajkojy ja naxwíñudu, per tyam ma tyadu xuu tiempu ko yu naxwíñudu kyaxannu, tu kyux-e'eky miits m'oy'ajtungyujxmuty. ²¹ Es Jesukristakyujxm xymyubaktu Dios, di'ibu yajjikyryujku ma 'ye'ky es tu tmo'oy ni'igu ja muj'ajtun, es du'un nmubujkam ja Dios es n'ajot'ajtum.

²² Es mut ko tu xymyumudowdu ja tuy'ajtun, tu xyajwa'atstu m'anmuja'an es mut winu mjot mnaydsyókudut nixim niyam, éxtum jyawu mduka'ax'áttu. ²³ Pesu myajmiin myajjajtudú jemy mut yu'ugyujxm ja Diosu 'yayuk di'ibu ijtp winu xuu winu tiempu; kyaj dyu'unuty éxtum ja jiky'ajtun di'ibu kujxp najxp, di'ibu m'axájudu ko mmiin mjajttu naxwiiñ, ²⁴ mut ko xytyuknija'am ja Diosu jyaabyajtun ko jyuna'añ:

Du'un ja ja'ayuty éxtum ja aay ujtsun,
es ja myuj'ajtunuty éxtum ja aay ujtsu pyujyun.

Tutsp ja aay ujts es ja pyujy kya'ay;

²⁵ peru Dios 'yayuk, ijttuup winu xuu winu tiempu.

Esu tyadu ayuk ja'a ñigajxpy ja nitsokun di'ibu tu myajtukmudowdu.

2

¹ Paaty miidsuty, mastu'uttu tugekyu axuk'ajtun. Kyaj pún xywyin'uundut. Katu nan nuqoobu je'eyu m'akjuna'andu ko xymyubaktu Dios, mya'ixudabu du'un mut ja mgu'am jiky'ajtun, es katu xyñaywyinnaxujáwudu mut tii. Mastu'uttu tugekyu pi'tskajxy.

² Extumu maxu'ungu'unguty jantsy tsi'idsaamp, du'un miidsuty nandu'un xytsyóktut ja Diosu 'yayuk, es du'un xymyuyaak xymyubátut ja Diosu ñu'u tyu'u es xymyudátut ja nitsokun, ³ mut ko tu xyñijáwudu ko Nindsun'ajtum jyantsy'óyuty mut udsajtam.

Du'un ja Kristu éxtumu tsaa jiikypyu

⁴ N'okmawingo'onum udsajtam ja Jesús. Yu naxwíñudu ja'ayuty tu 'yuxtjudu, peru Dios jyantsytsyejpy es tu twin'ixy, es dyajtuñ éxtumu tsaa jiikypyu ma potsy ujj.

⁵ Xyajtu'unum udsajtam nandu'un éxtum ja tsaa jiikypyu, di'ibu muut ja potsy dyajpéty ma Dios tsuunuya'añ. Ma tadu tsunaaydyákn, ja Jesukristu tu xypyujtáku éxtumu teetyujkuty, wa'ats ja'ay, es nwindu'kum ja Dios, es n'awdajtam mut ja njot'ajtum es mudu n'anmuja'an'ajtum, es ja Dios 'yaxájup yu n'awdajtan'ajtum éxtumu windsu'kun di'ibu yu'u tsyejpy. ⁶ Paadyu Dios jyunañ ma ja jyaabyajtun:

¡Ixtu! Uj nbujta'agyuts ma Syon kajpn tu'ugu tsujpu tsaa ma potsy ujj,
di'ibuts uj tu nwin'ixy.

Di'ibu 'yaxájudap, ni na'a tkamudátut ja tsoydyu'un.

⁷ Es mut miidsuty di'ibu myubujktup, tadu tsaa myudajtypy kajaa yu muj'ajtun; per mut di'ibu kyaj tmubaktu, kyuydyimbyu tyadu éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtun:

Ja tsaa di'ibu ja pojtspu kyaj ttsojktu,

tu net jya'ty ma ja tujk t'ujx'áty.

⁸ Es nandu'un yajkuydyúñ jatu'uk ma jyuna'añ:

Tyadu du'un ja tsaa di'ibu yajtukunajrup es yajkudáy.

Tyukkunajrudup yu'ujuty di'ibu kyaj tkupaktu ja Diosu 'yayuk, mut ko du'unu dun tu pyujta'agudu Dios.

⁹ Peru Dios tu mwin'ixudu miidsuty di'ibu myubujktup, mmuduundup ja Rey éxtumu teetyujkuty, wa'ats ja'ayuty miidsuty, ja'ay di'ibu Dios ja'ay'ajtudup. Yu'u mwin'ixudu es xykyajxwa'xut ja oybyu tuunk di'ibu yu'u tu trujta'aky, mut ko mdukn Woodwardu'udyuty ko m'ijttu ma ja koots'át, es myajnejxyuty jiky'ajtrp ma ja jyjánu tsujpu.

¹⁰ Tuuyup kyajpu Dios mja'ay'átudu, per tyam sitay yu'u mja'ay'ajtudup; tuuyup kyaju Dios mba''ayoojudu, per tyam tu mba''ayówudu.

Ayo'on yajmumada'aky mut ja ma'xtujkun

¹¹ Mõgu'ugítuty, nmõnu'xtáktupts miidsuty, éxtum jabye'xyjya'ay ma wiink nax wiink kajpn, katu xy'anujx xy'a'ooguda di'ibu ja nini'x kubajk tsyejpy, di'ibu myudsip'ajtypy ja n'anmaja'an'ajtum. ¹² Mõdattu oybyu mjot mwinma'añ mut ja di'ibu kyaj t'ixy'attu Dios, es du'un yu'ujuty, oy tyam mjaniwaambajttubu nanatukukyujxm éxtumxyur m'axukja'ay'áttu, 'yíxtur ja oy'ajtun di'ibu miits mduundur, es ko ja'ay yajpayo'oydyut, net t'awdátut ja Dios.

¹³ Nindsun'ajtumgyujxm mumudowdu púnuty yajkutujkp ya naxwiin, du'un ja yajkutujkukópok, mut ko yu'u waanu kujxm ja kyutujkun, ¹⁴ es púnuty ana'amdup kyutujkun patku'uy, púnuty kyejxury es ttukkumadówt di'ibáty axuk adátstap es oy tnimadya'agut di'ibáty oy tuundur. ¹⁵ Mut ko Dios tsyejpy es miidsuty oy xytyúndut, es du'un xya'amóndut di'ibu nanatukukyujxm mniwaambajtudur.

¹⁶ Jiky'attu miidsuty éxtumu di'ibu kyaj myedúñ ma wiink ja'ay, es katu mnaybyuta'agudu kujuun ma ti xytyuna'andut axuk. Jiky'attu éxtum ja Diosu myuduumbu. ¹⁷ Windsu'ugudu mujpu mutskpu. Tsoktu mmumubujkruty. Windsu'ugudu es awdattu Dios. Muj'ixtu ja yajkutujkpu kopk.

¹⁸ Miidsuty di'ibu mduundur, windsu'ugudu mwindsún mwindaj es mumudowdu, kyaj jya'ayuty je'eyu di'ibu oyjya'ayuty, nandu'un di'ibu ana'amp muk. ¹⁹ Ja'a du'un oy ko xymumada'aktu ko nanugoobu mya'ayówudu, ja'agyujxm ko xynijáwudu ko Dios 'yijxury. ²⁰ Per pun miits mduundur ti oynu'unun axuk, es mut ja ma'xtujkun xymumada'aky ko mdukkumadóyuty, ¿ti oy'ajtun dnu taadu? Per pun m'ayoodur mut ko ti oy tu xtyuñ, es mmumadáktur mut ja ma'xtujkun, tyadu du'unu Dios 'yoyjya'ar. ²¹ Paadyu Dios xywo'om es du'un nma'xtujkam, ja'a ko Kristu 'yayooy mut udsajtumgyujxm, es xymo'oyum tu'ugu ixpajtun es nbadu'unum yu'u. ²² Jesukristu kyaj pyekytyuun es ni na'a tkawin'u'ñ pun. ²³ Ko pun wi'ixáty 'yanmaayu, kyaj wi'ixáty 'yadsoojumbijty; ko tsyaatsytyuunudu, kyaj t'adsu'kudu, je'eyu ttukkudujku ja Dios, di'ibu pyaye'epy mut ja tuj'ajtun. ²⁴ Kristu ja nbojpu'ajtum myunujx ma nini'x kruuzkujxm. Du'un ttuun es n'ijtum éxtumu o'kpu ko nbekytyuna'anum es njiky'ajtum éxtum pyaadyuty, es du'unu Kristu 'yo'kangyujxm oj nwátsum ma ja nbojpu'ajtum, es tyam njiky'ajtum tuj'ajtun muut, éxtumu Dios dyajnigutúku. ²⁵ Tuuyur du'un miits m'ijttu éxtum ja borreegu di'ibu tu 'yaxyo'oy, peru tu mjambittu ma Kristu, di'ibu mgwentu'ajtudur éxtum tu'ugu borreegu kwentu'ajtpu.

3

Wi'ix jyiky'áttut ja kasaaduty

¹ Nandu'un miidsuty kasaadu toxytyujkuty, naydyukkudúkudu ja mña'ay, es du'un, oy mña'ay tkamubuktu ja Diosu 'yayuk, mduk'axájudur ja Jesukristu kyaj ja'agyujxm ko wi'ix xy'anuumudu, ² ja'a du'un ko t'ixtat ko miits xyjiky'attu wa'atspu jiky'ajtun es windsu'kun muut. ³ Nayya'oy nayyajpaadudu. Kyajts yu'u n'andijy es xymumay xymudajtat ja mwit mgu'ugu jantsy oybyu, o wi'ixu mwaay mgubajkkujxy xyajtsujtkudut, o wi'ix ja mnini'x oy kyuxu'ugut mudu oor. ⁴ Ja tsuj'ajtun di'ibu kyaj ñaxy es ni'igu tsobatp Dios wyindum, ja'a yu'u ko ja'ay oyjyot oywyinma'añ tmõdattu es jyiky'attu yuunk naxpury. ⁵ Pes du'un ñayya'ijtudu tsuj ja wa'atspu toxytyujk jékyur, wyindsu'kudu ja Dios es ñaydyukkudujkudu ja ña'ay. ⁶ Du'unu Saaru, yu Abraanu ñado'oxy, tmumudooy ja Abraan, es ttijy "nwindsún". Miits mja'ttur du'un éxtumu Saaru pun mduundur ja oybyu es kyaj ti xysyu'ugudut.

⁷ Es nandu'un miidsuty kasaadu yedyujkuty, muma'xtúktu mudo'oxyuty. Windsu'ugu éxtum yu'u pyaadyuty. Kyaj jye'eyuty mut ko toxytyujkuty 'yamaayuty, per mut ko nandu'un tmõdattu mut miidsuty ja jiky'ajtun di'ibu tu mmo'oyudu ja Dios mut ja kyumdsokun. Tundu du'un, es net kadiibu ni tii mga'adsipudut ko mgajta'aktut.

Di'ibu ayoodur ko ttundu ja oybyu

⁸ Di'ibuts ɯj tɯ njatuk'ɯxpuka'andu nidugekyu miidsuty di'ibu myuɯbɯjktɯp ja Kristu, yu'a tyadu: Ittu ti'igyɯ, naymyɯma'xtúkɯdu nixim niyam, naydsyókɯdu nixim niyam mut winu mjot, pa''ayowdu ja'ay, es tuda'aky'áttu. ⁹ Ni na'a xykyayajjumbíttut axuuk ko pán axuuk mdúnɯdɯt, es ni xyky'a'oojumbíttut ko pán m'oojɯdɯt. Nik ni'igu kunu'xtɯ, mut ko Dios mwoojɯdu es xy'axájɯdɯt yɯ kunu'xɯn. ¹⁰ Extɯm jyuna'añ ja Diosɯ jyaaybyajtɯn:

Di'ibu tsyejpy jyiky'ata'añ oy es jeky,

kyaj 'yanda'agut es kyaj axuk kajxy tkajxɯt;

¹¹ kyaj t'oktuunnɯt ja axuk'ajttɯn; ja'a tyúnɯp ja oybyɯ,

'yaxta'ayɯp ja ti'igyɯ'át, es kyaj jyiky'átut tsipoty.

¹² Mut ko Dios tam kywentu'átyuty ja ja'ay di'ibu jiky'ajtp tɯy'ajttɯn muut,

es myudo'oxuty ja kyajxtákɯn,

per myɯdsip'ajtypy di'ibu axuuk adátstɯp.

¹³ Pɯn amumdu'uk jot miidsuty du'añɯm xytyundu oy tugékyuty, ¿pán axuuk

mdúnɯdɯp? ¹⁴ Per pɯn m'ayoodɯp mut ko mjiky'attu wa'ats, Dios mgunu'xánɯdɯp.

Katɯ pán xytsyu'ugɯdu es katɯ mmay mdajttɯ. ¹⁵ Mut winu mjot awdattu Kristu éxtɯm

mWindsún. Du'añɯm jɯjp'íxy mnayya'ítɯdɯt es xy'adsówdɯt punaty myajttɯjɯdɯp ti

ko xymyɯbuktɯ Dios, es ti m'awijx mjɯjp'ijxtɯp. ¹⁶ Mɯdattu ja mjot mwinma'añ wa'ats,

es du'un ko pán mniwaambátɯdɯt nanatuku mut ko miits m'ɯxpɯjkrɯ'átyuty ja Kristu,

yɯ'ajuty kɯ'ɯm wɯ'amda'aydyɯp tsoydyu'un muut. ¹⁷ Es pɯn du'unu Dios ttseky es

m'ayówdɯt, ni'igu 'yóyuty m'ayówdɯt ko mjiky'attu wa'ats, es kyaj m'ayówdɯt mut ja

tɯydyu'unɯn ko mjiky'attu axuuk.

¹⁸ Mut ko Kristu, oy ni ti peky tkatuñ, tugok je'eyɯ mut winu xɯ winu tiempɯ 'ye'ky

mɯ jyaratɯ n'o'kɯm ɯdsajttɯm pekyjya'ayuty, es xytyukniwátsum ja nbojpu'ajttɯm es

xyajnɯjxɯm wa'ats Dios wyindum. Oj 'yeeky ja Jesusu ñini'x, per Espírítu Santukyɯjxm

jyikypyejky. ¹⁹ Mɯdu 'yanmɯja'an oj ñejxy mɯ ja anmɯja'anuty di'ibu tsimy ijttɯp,

es jap oj tkajxwa'xy ja Diosɯ 'yayuk, ²⁰ ja anmɯja'an di'ibu kyaj tmɯmɯdoodɯ ko Dios

jya''awijxɯdu ma'xtujkɯn muut esxyɯp jyodɯmbijttɯ maanɯm ja No'ee naty dya'oyɯ ja

arkɯ, mɯ oj je'eyɯ niduktujk ja ja'ay tso'oktɯ ko ja ayo'onduu myiñ. ²¹ Ja tadɯ nɯ, du'un

ja'a tpaty éxtɯm nɯbajttɯn di'ibu xyajnitsókɯm. Ja nɯbajttɯn, kyaj yɯ'ajuty es

nɯɯgyɯjxm ja nini'x wya'atsɯt, ja'a du'un esu ja'ay jyot wyinma'añ wa'ats 'yíttɯt Dios

wyindum. Ja nɯbajttɯngyɯjxm nnitsókɯm ja'agyɯjxm ko Jesukristu jyikypyeky mɯ 'ye'ky,

²² di'ibu patujkɯ tsajpótm es tyam 'yity aga'añdsyoo mɯ Dios, es oytyim di'ibu ánkɯsuty

es oytyim di'ibuty ja kyutujkɯnuty tmɯmɯdowdu ja Jesús.

4

Naybyudɯjkm nixim niyam

¹ Es du'un éxtɯm 'yayooy ja Kristu yɯ naxwiñ, nandu'un miits mɯdattu ja winma'añ

éxtɯm ko 'yayooy, ja'a ko di'ibu du'un tɯ 'yayoy mɯ ñini'x kyɯbajk, tɯ tmastutta'ay ja

pyeky ² es jyiky'átut éxtɯm ja Dios ttseky mabaadu jyiky'ajttɯn, es kyaj éxtɯm ñini'x

kyɯbajk ttseky. ³ Tsya'a nandu'un ko mjiky'ajttɯ éxtɯm jyiky'attu pánuty kyaj tmɯdundu

Dios, mjiky'ajttɯ éxtɯm mnini'x mgɯbajk ttsojktɯ, m'adsojktɯp tii, ami'ikyjya'ay m'ijttɯ,

je'eyɯ mgáxuty, es m'awdajttɯ ja agojwinnáx. ⁴ Di'ibu ijty mmɯgu'uk'ajttɯp mɯ

tyadu axuukpɯ jiky'ajttɯn, du'añɯ tyam wyɯ'umɯdya'aydyu mut ko kyaj ja'a muut

xyñakypyanɯjxtɯ ko kyaj ñayjyɯjwjtsumbítɯdu, es mduk'ak'átɯdu. ⁵ Per yɯ'ajuty

myɯgwentu'ajtypy ja Dios, mut ko Dios pyayo'oyaampy di'ibu jiky'ajttɯp es di'ibu o'ktɯ.

⁶ Paaty oj yajkajxwa'xy ja oybyɯ ayuk nandu'un mɯ di'ibáty o'ktɯ, es oy yajttɯdyúndɯ

mɯdu o'kɯn mɯ ñini'x tmɯdajttɯ, du'un jyiky'áttut ja jya'ajɯn mɯdu Dios.

⁷ Tɯu wyingón esu ja'ay yajpayo'oydyut. Paaty miits ittu tuda'aky, wijy es mgajxta'ak-

tɯt. ⁸ Paaty wa'an t'ity nan ni'igu tsojkuñ mɯ miidsuty, mut ko mɯ ja'ay ñaydsyókɯdu,

may ja peky ñaydyuknima'xɯdu. ⁹ Es naymyo'oyɯdu nixim niyam yɯ jajttákn esu ka'ay

ukɯn mut winu mjot. ¹⁰ Naybyudákɯdu nixim niyam éxtɯm ja Dios tɯ mmo'oyɯdu

nidu'ugátyuty ja madakun. Yajtúnda yajxón ja kanak pekyryu madakun di'ibu Dios tu mmo'oyudu. ¹¹ Ko pún tkajxwíjút ja myagu'uk, wa'an t'anuumu éxtum ja Dios tu tyuk'uxpékyuty. Es ko pún ttukpuduku tii ja myagu'uk, wa'an ttuñ mut ja mak'ajtun di'ibu Dios tu myo'oyuty, es du'unu Dios awdaty 'yítut Jesukristakyujxm ma tugekyu di'ibu ijtp. Wa'anu Dios tmudaty ja muj'ajtun winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unuty.

'Yayowdu púnudyu Kristu myubujktup

¹² Mägu'ugítaty, katu du'ũnu mwa'umudu mut ja muk ayo'on di'ibu myajnajtup. Katu xywyinmaydyu es kyaj du'un jyátut di'ibáty myubujktup ja Kristu. ¹³ Ni'igu mxonda'aktut, mut ko pün du'un miits xytyukmuktä ja Jesukristu 'yayo'on, nandu'un xytyukmúktut ni'igu ja xondakun ko naty myiñ jatugok. ¹⁴ Es pün ja ja'ayuty mduunadup axuuk mut ko xpyanujxtu Jesukristu, xonda'aktu, mut ko 'yity ma miidsuty ja Diosu Jya'ajan di'ibu ni'igu muj'ajtun myudajtypy. ¹⁵ Per ko m'ayówdut miidsuty, kyaj mut ko myajja'ay'ooktu, o mmaatstu, o m'axukja'ay'áttu, o m'abi'ts'áttu, o mut ko oytyiity xytyuktúkudu di'ibu kyaj mbaadudu. ¹⁶ Mut ko pün m'ayoodup ko Kristu mja'ay'átudu, kyaj tyadu tsyoydu'unuty; ni'igu xy'awdáttut ja Dios mut ko miits mja'ay'átudu Kristu.

¹⁷ Mut ko tu tpaaty ja tiempu ma Dios tpayo'oya'añ ja jya'ayuty; es pün tsondakp ja Diosu pyayo'oyun mut udsajtum, tuy'ajtunu'u ko 'yakjata'andu di'ibáty kyaj tkupuktu ja oybyu ayuk di'ibu Dios kyajx. ¹⁸ Yu'u dnu tyaadu di'ibu 'yandijpy ja Diosu jyaabyajtun ma jyuna'añ: "Pün tsip es ñitso'ogut ja ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuy'ajtun muut, ¿ti jatánudup ja pekyjya'ay es púnuty kyawindsu'kudup ja Dios?" ¹⁹ Paaty pün yu'u tsyojkun'ajtypy ja Dios es n'ayo'om, n'okjiky'ajtum yajxón, éxtum dyajngutúku ja Dios di'ibu xyajkójum es kyuydyiimpu di'ibu kyajxypy.

5

Wi'ix yajkajxwíjtu ja mubujkputujk

¹ Nmunu'xtáktupts ja mujja'aydyujkuty ma mnaymyúkudu. Pes uj nandu'un mujja'ay éxtum miidsuty. Taptsu naty uj n'ixy ja Kristu ko 'yayooy ma ja kruuz es 'ye'ky, es uj nandu'un ndukmukaambyuts mut miidsuty ja muj'ajtun di'ibu óknun niguxu'ugaamp. ² Paaty nmunu'xta'aktu, ko éxtum ja borreegu kwentu'ajtpä dyajju'xe'eky yajxón ja byorreeguty, nandu'un miits xykywentu'áttut yu ja'ayuty di'ibu Dios tu mdukkudúkudu. Tundu du'un xonda'aky'aa xonda'akyjyót, éxtumu Dios ttseky, es kyaj mut ko tu myajtuk'ana'amdu o mut ko mmeeñ'ook'áttu. ³ Katu je'eyu xy'ana'ama'andu ja ja'ayuty di'ibu Dios tu mmo'oyuty es xykywentu'áttut, ni'igu yajxón m'íttut mut yu'ujuty éxtumu ijxrajtun. ⁴ Mut ko du'un xykyuydyúndut, es ko myínut ja Borreegu Kwentu'ajtpä Wyindsun, ja'a njuna'anum Nindsun'ajtum Jesukristu, mmay'atánudup. Per kyaj mmo'oya'anudu ja ujts aaygyorónu éxtum di'ibu ya naxwiiñ naymyooyudup ja ja'ayuty ko gyanarattu ma pyuyu'kkijxyudu. Tyadu koronu rójunu ñi'xta'ay. Peru di'ibu Dios xmyo'oyum, ijtp winu xuu winu tiempu.

⁵ Miits uná'ktujkuty, mamudowdu ja mujja'aydyujkuty; es nidugekyu miits mujja'aydyujkuty es uná'ktujkuty, naybyudúkudu nixim niyam mut ja tuda'aky'át, mut ko Dios myudsip'ajtypy ja di'ibu mujpátup, per pyudujkup púnuty yuunk naxypy ja'ay'ajttup.

⁶ Paaty yuunk náxypyudu Dios wyindum, es du'un ja'tup ja tiempu ma Dios mya'i-ta'anudu muj. ⁷ Tukkuuku tugekyu Dios di'ibu mjotmay'ajtypy, mut ko yu'u naydyukjotmaydyuunup mut miidsuty.

⁸ Jiky'attu miits tuda'aky es wijy, mut ko yu mmadsip, ja mujku'ugópk, du'un jyudity éxtum ja kaa myu'uy mut ja yuu es t'uxta'ay ti 'yokju'xup. ⁹ Tukmumada'aktu ja mujku'ugópk ja'agyujxm ko xmyubuktu Dios, ja'a ko xyñijáwudu ko du'un 'yayoodup ja mmumubujkputy oytyim maaty. ¹⁰ Paaty ko naty miidsuty tu m'ok'ayowdu waanu, Dios nujx mujjwíjtsumbítudu oy, muj myáyt ja mmubujkunuty, es oy xyñijáwudut ko Dios mdsókudu. Yu Dios xykyunu'xum muj wiin kaja, es xywo'om es ti'igyu n'ijtam mudu

Jesukristu mā myuj'ajtun winu xuu winu tiempu. ¹¹ Myudajtypy yu Dios ja mui'ajtun winu xuu winu tiempu. Wa'an dū'unuty.

Kajxpo'xun

¹² Ma tyadu neky tu nnijáyudu miidsaty, nyajtúñats ja Silvanu éxtumu uskribaan, mmumubujkrū'ajtum es nmugu'uk'ajtum di'ibu oy tmadúñ ja Nindsun'ajtum. Tu nnijáyudu tuk aa majtsk aa es mjotkujk'áttat, es n'anuumadu ko di'ibu nduknija'ayudup, ja'a dū'un ja Diosu myay'ajtanu tūy'ajtanbu, es ko dū'un mjiky'áttat.

¹³ Es éxtum ja Dios tu mwin'íxudu miidsaty, nandū'un tu yajwin'íxtu yu mmumubujkrūty di'ibu naymyujkudup Babiloñu. Nidugékyuty yu'ujuty mduknigáxudu Dioskajxy. Esu Markus di'ibuts nja'ap éxtumdsu n'u'ungun, nandū'un mduknigáxudu Dioskajxy. ¹⁴ Naygyajxpo'xudu nixim niyam es naymyunánudu éxtum tukka'axrūn. Wa'an ja Dios mmo'oyudu jotkujk'ajtan miidsaty di'ibu Jesukristu jya'ay'ajttap.

Муамайтскрү Некы Ди'ибу Педрү Джааы

¹ Ёж Симонк Педрү, Јесукриту мүдуумбу есу 'јаростулу, ја'а нјуна'анум ко ту хыкыxyуts. Nдуknигajxtуtсу tyадu neky миits ди'ибатыу nDиос'ajtуm есу Јajнитсókрү Јесукриту, ди'ибу tyиимpy ja тuы'ajtуn, тu хымыо'оуум yу мүбујкuн jantsy ойбуу.

² Ахájуду ni'igu ja kunu'xуn есу агужк'ajt jotкујк'ajtуn мүт ко хы'ixy'attu Dios еs ja Nиндсuн'ajtуm Јесус.

Мүбујкрүтүјкү јуiky'ajtуnуty

³ Dios мүт ja мүк'ajtуn тu хымыо'оуум түгекуу ди'ибу хытуугой'ajtхум еs njiky'ajtуm éxtуmu Dios ttseky, yу'u хыууо'ом мүт ja мүуј'ajtуn есу 'јоу'ajtуn. ⁴ Es мүт yу'угуујхmu тыаадуду Dios тu хымыо'оуум ja ойбуу tsujpу wandakуn, еs дu'уn n'ijтuм ой еs wа'ats, éxtуmu Dios 'јity ой еs wа'ats, еs дu'уn n'uxтijуm ди'ибаты ja nини'x күбajk tsyejpy еs dyajma'aty ди'ибаты ijтp ya naxwiiñ. ⁵ Паaty мүт winу mjот naybyјта'agуду мүк, еs xy'ak'ya'ixудат ja mjiky'ajtуnуty мүт ja mmүбујкuн; еs ко хымыдáттut ja мүбујкuн, nандu'уn хымыдáттut ja ойjya'ay'ajtуn; еs ко хымыдáттut ja ойjya'ay'ajtуn, nандu'уn хымыдáттut ja wijy'ajt кейj'ajtуn; ⁶ еs ко хымыдáттut ja wijy'ajt кейj'ajtуn, nандu'уn хымыдáттut ja nayjyујwijtсүmbítу; еs ко хымыдáттut ja nayjyујwijtсүmbítу, nандu'уn хымыдáттut ja ma'xtујкuн; еs ко хымыдáттut ja ma'xtујкuн, nандu'уn хымыдáттut ja jiky'ajtуn wi'ixу Dios 'јytut windsu'угу; ⁷ еs ко хымыдáттut ja jiky'ajtуn wi'ixу Dios 'јytut windsu'угу, nандu'уn хымыдáттut ja тsoјкuн мүт ja mmүмүбујкрүty; еs ко хымыдáттut ja тsoјкuн мүт ja mmүмүбујкрүty, nандu'уn ja nayдsуokу nixim niyam.

⁸ Pуn түгекуу тыадu ойбуу winma'añ mmүдajттup еs хуajмүј хуajмáууду, kyaju naty нугообу mnajiky'attu еs nan kyaju naty nanatuku тu хы'ixy'attu ja Nиндсuн'ajtуm Јесукриту. ⁹ Per ди'ибу kyaj дu'уn тmүдатуу тыадu ойбуу winma'añ, дu'уn yу'u éxtуm ту'угу wiints, o nандu'уn éxtуm ту'uk ди'ибу mбаат 'јixy je'eyu wingón, мүт ко тu тja'ay-dyugóy ti ко Dios тu јajwа'adsyaty ма yу pyojpу ди'ибу тыуun. ¹⁰ Паaty мүгу'ugítuty, ni'igu mnaybyјта'agуду мүк еs xya'ixудат ма yу mjiky'ajtуn ко тыу'ajtуnуty ко Dios mwin'ixуду еs mwoojуду. Pуn mдуundүбу дu'уn, ni nа'a mgatu'udүгóydyт, ¹¹ мүј wiin myajni'awátsxудат еs mdúkудат ма јajkutíky winу xуu winу tiempу ja nЈajнитсokрү'ajtуm, ja Nиндсuн'ajtуm Јесукриту.

¹² Паaty дu'уñуm n'aktүkjamyatстu түгекуу тыаадu, ой хујанијáууду еs mya'ixудүp хыкууdyundу ja тuы'ajtуn ди'ибу тu myajтүк'uxpáктu. ¹³ Дu'уnуts nnasjawу ко хуpyát-pүts еsуts nyákүт тыадu kajxwјуn маанүmтs n'akyjyiky'aty. ¹⁴ Pes yу Nиндсuн'ajtуm Јесукриту тuts хытукнијawу ко тsoјкүts n'oogánnу. ¹⁵ Паaty n'akkajxwјjтu еs дu'уñуm хујamyátстүт түгекуу тыаадu óyүts nја'o'kрү.

Педрү мүду јуamyуut oj t'ixтu ja Kриту

¹⁶ Ko oj ndүк'uxpáктu wi'ix ja Nиндсuн'ajtуm Јесукриту мүк'ajtуn еs ко јуүmbita'añ yа naxwiiñ, kyaj oj ndүkmүmadya'aktу anуu madya'aky ди'ибу ja'ayүdyу naty тu dya'óyүдu, pes мүдүдсу ngu'уm wiinүts үүдсүty тu n'ixтu Јесусу мүуј'ajtуn. ¹⁷ Мүт ко үүдсүty тáмүдсу naty мүт yу'u ко Dios Teety myooyу windsu'кuн есу мүј'ajtуn, ко мүугajxу extу tsajpótм, еs јуүнаñ: “Тyaадүдсу дu'уn ja n'U'ungүts ди'ибуts njantsytsyejpy, ди'ибуts мүүт njotкујк'áty.” ¹⁸ Es үүдсүty кү'уm тu nmүdowдu ко Dios oj дu'уn јуүна'añ, мүт ко тáмүдсу naty мүт ja Јесус kuni'xykyopkkүјxм.

¹⁹ Es дu'уn ni'igu ой јajнијáуу ко тыу'ajtуnуty ja ayүк ди'ибу Diosу kyугajxpу јajwу'үмдү јaaуbyéty. Паaty миits хымыүбáктүт јajxón ди'ибу yу'үјuty kyүxjaadyу, мүт ко yу 'јuxpүјкuнуty, дu'уn yу'u éxtуm ту'угу күдү'xn ди'ибу kyүde'хуpy ма ja koots it extу ко јajү'үгүт ja xуñ'át еs pyүдсүмүт ja јayxyуу еs tkүдү'хүт ja mjот mwinma'añуty. ²⁰ Tim јүјp'ám хујaygyúkүдү тыаадu: Ni ту'угу Diosу kyугajxpу

kū'am kyawinma'añbyaaty di'ibu jaabybyéty ijtp mā Diosu jyaabyajtun, ²¹ mut ko kyaj ja Diosu kyugajxpraty tyukjajtuda tii ja'ay wyinma'añgyujxm, ja Espíritu Santu winma'añmyooyudu.

2

Púnuty ya'uxrųjktup ja andakun

¹ Nandu'un mā ja israelitu kajpn ijttu andákruty di'ibu junandu ko yu'udyu Diosu kyugajxpru, es du'un nandu'unu ya'uxrųjkrų andákruty mduknimínudup miidsuty yu uxrųjknun axuugátyryu. Es extu 'yuxtijtp yu Nindsun'ajtam di'ibu tų 'yeeky yu'ugyujxmuty, es du'un ñaydyuknimínudu kū'am pojun ja kutugo'oyun. ² Oyu tyaadu jyadu'un'ajtrų, nimay di'ibu pyanųjxaampy yu 'yaxuk jiky'ajtun, es paadyu ja'ayuty t'uxtijtu ja tų'ajtun. ³ Tadu ya'uxrųjkrų andákruty nugoo 'yok'adsojknudu, es tsyoka'andup es miits xmyųjudyut yajxon ko naty mdukmumadya'agudu yu kya'oy-wyinma'añuty; per jantsy jékyup oj Dios trųjta'aky ja du'ambu ja'ay es yajtųdyúndut.

⁴ Mut ko Dios kyaj oj tpojprame'xy ja ánkłusaty di'ibu pekytyuundu jékyup, es tkujabijpru mā muj koots'át, es jap oj dyajwe'emy kawuñ mut ja kadenu, es trųjke'ky extu ko yajpayo'oydyut. ⁵ Nan kyaj Dios oj tpojprame'xy ja jekyjya'ayuty, ni'igu tkejxy ja ayo'onduu es dyajji'xtaay nidugekyu tadu axuk ja'ayuty, je'eyu dyajtséky ja No'ee, di'ibu kyajxwų'x esu ja'ay wų'ats jyiky'áttut, ja'a mut nijxtujkrų ja'ayuty. ⁶ Nandu'un ja Dios oj ttukkumudoy ja pekyjya'ayuty mā Sodomu kajpn esu Gomorrų kajpn, tnine'ky es extu wyu'umdaay jaam. Du'unu tyaadu oj wye'emy éxtumu ijxpajtun wi'ix jya'ta'an kyubata'andu ja axuk ja'aydyujk; ⁷ per yajtsók ja Lot, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tų'ajtun muut, di'ibu maay taj ko t'ijxy tadu axuk jiky'ajtun mā tadu axuk ja'ayuty. ⁸ Pes tadu ja'ay di'ibu jiky'ajt tų'ajtun muut mā yu'ųjuty, 'yayooy bom bom mā ja 'yaa jyot ko t'ijxy es tmudooy ja axuukru tu'un kajxun. ⁹ Es du'un ya'ixy ko Nindsun'ajtam Dios ñija'ap wi'ix dyajnitso'ogut di'ibu mduunup, es wi'ix trųjku'uga'añ ja axuk ja'ayuty ko yajpayo'oydyut.

¹⁰ Dios tyukkumudowaampy waanu ni'igu di'ibáty yajtuundup ja 'yaxuk winma'añ es t'uxtijtu púnuty myudajttup ja kutujkun. Tadu ya'uxrųjkrų andakru, tsoydyu'undúkyty es kujuunuty, es kyaj tsyu'ugudu es twingajxpáttut di'ibáty muj ja kutujkun myudajttup. ¹¹ Oj ja ánkłusaty di'ibu ni'igu tmudaty ja myuk'ajtun esu kyutujkun es kadiinumu tyadu andákruty, kyaj tkajxpóktu mut yu'ųjuty Nindsun'ajtam wyindum.

¹² Per yu tyaadu du'ambu andákruty kyajxtup di'ibu kyaj tjaygyúkudu, du'un tmudattu jyot wyinma'añ éxtumu ujts jųyujk di'ibu 'yami'in 'yajajtu es ja ja'ay ya'oogudut. Paaty du'un 'yooktat éxtumu ujts jųyujkun, ¹³ ayówdup éxtum tų dya''ay-owdu myugu'uguty. Ni kyatsoydyundu xuu'ám kyaya'an 'yuuga'andu. Es yu'u dun ayo'on tsoydyu'un ko ñaymyúkudu mut miidsuty es kyaydyu, je'eyu kyax'attu, es je'eyu mwin'una'anudu miidsuty.

¹⁴ Per je'eyu du'un tjantsy'ixy tjantsy'ųj ja toxytyųjkyty es muut pyeky'ųjnyut, mut ko je'eyumu du'un pyeky'ųjnyu'añ. Es du'un dyajtugóy ja ja'ayuty di'ibu mbaat twin'uuñ. Tyadu andákruty naydyukpanųjxudup ja di'ibátyu ja'ay kyaj tmudaty kajaa ja myubųjknun. Je'eyu myeeñ'ooguty. Dios tų kyajxpékyuty. ¹⁵ Tadu andákruty tų dun tyugoydyu mut ko tų tmudu'udugóydyu ja Diosu ñu'u tyu'u, es ja'a pyanųjxtup ja wyinma'añ ja Balán, Beoru myaank, ko tjaganaratañ ja meeñ ko tkamumudooy ja Dios. ¹⁶ Peru Dios yajkajx ja Balangu byurru éxtumu ja'ayun, es 'yooju mut ko kyaj oy ttunañ.

¹⁷ Tu'ugu nudajñ di'ibu tų tyatsnu kyaj mbaat dyajnaxy ja tudsu, esu yoots di'ibu yu poj wojprųy'kup kyaj dyaky ja tuu; jajtrų du'un nandu'unu tyadu ya'uxrųjkrų andakru, paadyu Dios pyųjta'aga'anudu mā agoots it winu xuu winu timpu. ¹⁸ Pes mut ja 'yanuu uxrųjknun dyajtųñ ja naxwíñudu ja'ayudyu 'yaxuk winma'añ, es dyajtu'adíky di'ibuty apénunum tmastu'uty mā jyiky'aty pyojpútųñ. ¹⁹ Tyadu andákruty je'eyu twanda'aktu ko ja'ay wų'ats jyiky'áttut, es kū'am 'yittu pekyoty. Pes nidu'uk nidu'uk 'yane'emyudyu tadu di'ibu tų myumada'agyuty. ²⁰ Ko pún tmastu'uty ja 'yaxuk'ajtun ja'agyujxm

ko t'ixy'attu Nindsun'ajtam éxtumu Yajnutsókpu Jesukristu, es óknüm tñijumbity es ñaygyuákyuty mut ja 'yaxuk'ajtun, waanu o'ktúy wyu'umut kudiinüm jawyíñur. ²¹ Nik óyxyur ko ni na'a tkadimnijawu yu oybyu nu'u tu'u, mut ko di'ibu myudsondak yu nu'u tu'u oybyu es óknüm tmastu'uty es tñijumbijnu ja 'yaxuk'ajtun, ²² ja'a tyukpatyry éxtum jyuna'añ ja ayuk: “Yu uk ñijumbijtyry ja 'yuutsy es tje'xy”, es “ja udsam ko wya'atsnñuudiida'ay, jumbijtp es nñjx myo'ontstsi'iy jatugok.”

3

Mínur jatugok ja Nindsun'ajtam

¹ Mugu'ugítuty, tyaadu du'un ja myumajtskpu neky di'ibu nduknija'ayudur. Ma ja jawyiimbu neky es ma tyadu myumajtskpu nandu'un nduknijáyudu es xyja'aygyúkudut yajxon. ² Jamyatstu ja uxpujkun di'ibu ja Diosu kyugajxputy ñigajxtu jékyur; es nandu'un ja Nindsun'ajtam Yajnutsókpu 'yana'amun di'ibu yu 'yapóstaluty mduk'ux-pjukudu.

³ Tim jup'ám jamyatstu ko naty tyimminannu ja Jesús, mnija'tudur yu ja'ayuty di'ibu jiky'ajttur mudu 'yaxuk winma'añ esu kyumdsokun, es yu'ujuty mdukxi'igadur miidsuty ⁴ es jyuna'ana'andu: “Jesús wyandak ko myina'añ jatugok, ¿kudii? Pes, ¿ma net? Yu n'aptujk'ajtam tu 'yo'knudu, per du'uñum wye'emy tugekyu nandu'un éxtumu naty ko yu naxwíñudu tsyondaky.” ⁵ Tyaaduty ja tukxíkputy kyaj tjaygyukuya'andu es kyaj tjamyatsa'andu ko jantsy jékyur taayumu naty tsajp esu nax, di'ibu Dios mut ja 'yayuk pyujták esu nan ñuwimbudsúmut, es dya'ity nuugujkóty, ⁶ es mut ja nuu, ja ayo'onduu, Dios dyajkutugooy ja naxwíñudu ja'ayuty. ⁷ Peru tsajp esu nax di'ibu jaa tyam, Dios tu jyuna'añ ko yajtoyaampy ko ja'ay yajpayo'oydyut es ko naty dyajkutugoya'añ ja pekyjya'ayuty.

⁸ Katu xyja'aydyugódyu mugu'ugítuty, ko mut ja Dios tuk mil jumujt kyaj jyékyuty yu'u, es ni tu'ugu xuu kyapójunuty. Mut ja Dios, ti'igyu yu'u, du'un éxtum tuk xuu o éxtum tuk mil jumujt. ⁹ Kyaj tyu'ajtanuty éxtum naaguty jyuna'andu, ko Dios jajkp tkuyduñ yu di'ibu wyandakypy. Ja'a du'un ko xymyuma'xtujkum, es ja'a du'un yajkypy ja timpu es ja pojpu ja'ay jyodumbíttut, es t'axájudut ja Jesús, kudiibu kyutugódyut.

¹⁰ Per ja'tur ja timpu ma myina'añ ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko ni nga'awijx ngajup'ijxum, éxtum ja ma'tspu myiñ ni jawyiin tkanigajxy. Es ma tadu timpu yu tsajp n'ijxtugo'oyam mut tu'ugu muk pumi'imun. Yu xuu esu po'o esu mudsaj'ajuty tyoyu'kta'ayut, es wyingín wyinga'at ak juun, es yu naxwíñudu es tugekyu di'ibu ja yaa yajno'kta'ayut.

¹¹ Es kom du'un tugekyu kyutugoya'añ, du'un miidsuty byeen yajxon xy'ixtat wi'ix mjiky'áttut wa'ats es éxtumu Dios ttseky ¹² maanum xy'awixtu myina'añ tadu xuu, es xytyúndut wi'ix tsojk myínut. Ma tadu xuu yajno'oga'añ es kyutugoya'añ mut ja juun di'ibu ijtp tsajwínm, es di'ibu jaa'ajtp, tugekyu jyuywya'xta'ayut ko muk tyóyut. ¹³ Peru Dios tu twanda'aky xmyo'oya'anum ja jembyu tsajp esu jembyu naxwíñudu ma tugekyu yajtúnut di'ibu tay'ajtan.

¹⁴ Paaty mugu'ugítuty, maanum miits xy'awix xyjup'ixtu ko myina'añ jyata'añ tugekyu taadu, jiky'attu éxtum ja Dios ttseky, wa'atsti'knü, kyaj mdsiptúndut, es ni mgapekytyúndut, es du'un kyaj ti xyjáwudut di'ibu mjatánudur ko ja'a myínut. ¹⁵ Jaygyúkudu, es yu Nindsun'ajtam mya'xtujkun ko kyaj tsojk myiñ, ja'a myeepy ja timpu es jyodumbíttut ja pojpu ja'ayuty, es yu'u yajnitso'ogaampy. Du'un nandu'un tim mnijáyudu yu nmugu'uk'ajtam Paablu mut ja kyuwijy'at di'ibu Dios mooyu. ¹⁶ Du'un ja Paablu tkajxwiy ja ja'ayuty ma tugekyu ñekey di'ibu jyaay. Tyu'ajtanu'u ko yu'u tu tkuxja'ay naaguty di'ibu tsip njaygyujkum. Taa yu ja'ayuty di'ibu kyaj yajxon t'axájudu ja Diosu jyaaybyajtan, es kyaj ñay'aguwítsudu mut ja Diosu 'yuxpujkun, yu'ujuty kyutujtup ja Paablu 'yuxpujkun di'ibu tsip es yajjaygyúkut, du'un éxtum tkutujtu di'ibu nandu'un jaybyety ijtp ma Diosu jyaaybyajtan. Du'un dyajtydyúkudu ka'um ko Dios tyudyuna'anudu.

¹⁷ Per miits mugu'ugítuty, tū xyñijáwudu tugekyu tyaadu. Paaty éxkum ko tyadu dū'ambu ja'ayuty mwin'ūunudu es xymyastu'udut yu mjiky'ajtunu wa'atspu es ma xymyubeky ja Dios. ¹⁸ Yajmuj yajmáyudu wi'ix ni'igu oy xy'ix'áttut ja Nindsun'ajtum Yajnitsókpu Jesukristu. Múj'ajtun mūut yu'a 'yítut winu xuu winu timpu. Wa'an dū'unuty.

Myutu'ukpɛ Neki Di'ibu Fwank Jyaay

Jesús yajkypy ja jiky'ajtɛn

¹ Ja'ats miits nduknija'ayɛdɛp pɛnɛ naty jaayɛm ijtp ko kyajnumɛ naty ja naxwɛnɛdu tsyonda'aky, di'ibu myooy ja jiky'ajtɛn nidɛgekyɛ di'ibu jiky'ajtp. Ja'ats uɛdsɛty tɛ n'ix tɛ nmɛdowdu es tɛ ndoɛn tɛ nmátstɛts mɛdɛdsɛ ngu'ɛjuty. ² Tɛ yajnijáwɛ yɛ jiky'ajtɛn, es uɛdsɛty tɛ n'ixtɛ di'ibu yɛ jiky'ajtɛn yajkypy, es tyam miits nduknijáwɛdu es ja'a dɛ'ɛn ja jiky'ajtɛn winɛ xɛɛ winɛ tiempɛ. Yɛ'ɛ naty ijtp mɛdu Dios Teety es tɛ kyuxɛ'eky mɛt uɛdsɛty. ³ Paadyɛts miits ndukmɛmadya'aga'andɛ di'ibuts tɛ n'ixy es tɛ nmɛdóyɛts, es nandɛ'ɛn miits mdi'igyɛdy'a'aydyɛt mɛt uɛdsɛty es mɛt ja Dios Teety es mɛt ja 'yU'unk Jesukristu. ⁴ Dɛ'ɛn nnijáyɛdu es uɛdsajtɛm nxondákɛm nidɛgekyɛ ti'igyɛ es jotkɛda'aky.

Diosɛ dɛ'ɛn ja Jajɛn

⁵ Tyaadɛ dɛ'ɛn ja ayuk di'ibuts ja Jesukristu xytyuk'ɛxpɛjk es ngajxwa'xyɛts mɛ miidsɛty ko yɛ Dios yɛ'ɛ dɛ'ɛn ja Jajɛn, es mɛ yɛ'ɛ kyaj ti agoots'ajtɛn. ⁶ Pɛn jɛnɛ'anɛm ko ti'igyɛ n'ijtɛm mɛt yɛ Dios, es ndu'uyo'oyɛm agoots, andákɛm es kyaj ndu'unɛm ja tɛy'ajtɛn. ⁷ Per pɛn tu'uyo'oyɛm mɛ ja jajɛn, nmɛdajtɛm ja ti'igyɛ'át nixim niyam esu 'yU'unk Jesukristu ñe'pyɛn xyajwátsum mɛt tɛgekyɛ nbojɛ'ajtɛm.

⁸ Pɛn njɛnɛ'anɛm ko kyaj nbojɛ'ajɛ'ajtɛm, naywyin'ɛ'unɛm kɛ'ɛm es ni ti tɛy'ajtɛn ngamɛdajtɛm. ⁹ Per pɛn mayajtsɛm ko nbekytyu'unɛm, Dios di'ibu tyiimpy ja tɛy'ajtɛn, xpyojɛpɛma'xa'anɛm es xyajwátsum tɛgekyɛ nbojɛ'ajtɛm. ¹⁰ Per pɛn jɛnɛ'anɛm ko ngapekytyu'unɛm, mɛt yɛ'ɛ ngakupɛkɛm ja Diosɛ 'yayuk es ndíjɛm ko andakɛ ja Dios ko jyɛna'añ: “Yɛ ja'ayɛty pojɛputuundɛbu tɛgekyɛ.”

2

Kristu uɛdsajtɛm xyɛnikajxtútɛm

¹ Nitítaty, tyámɛts miits nnijáyɛdu kɛdiibu mbekytyúndɛt. Per pɛn jaa pɛn pyeky-tyúɛn, nmɛdajtɛm tu'uk di'ibu xyɛnikajxtútɛm Dios windum. Yɛ'ɛ dɛ'ɛn ja Jesukristu di'ibu tyiimpy ja tɛy'ajtɛn. ² Pes yɛ'ɛ kɛ'ɛm naydyukwindsɛ'kɛ kruuzkɛjxy es dɛ'ɛn tkumɛdooy ja nbojɛ'ajtɛm. Es kyaj 'yɛdsajtɛmɛty je'eyɛ, nandɛ'ɛn tkumɛdooy nidɛgekyɛ ja naxwɛnɛdu ja'ayɛdyɛ pyojɛpɛ.

³ ¿Wi'ix mbaat nmɛdajtɛm tɛy'ajtɛn ko n'ixy'ajtɛm ja Dios? Pes mɛdu tyaadɛ ko nguɛdyu'unɛm ja 'yana'amɛn. ⁴ Mɛt ko di'ibu jɛnɛamp: “Ʋj n'ixy'ajtyɛyɛts ja Dios”, es kyaj tkuydyúɛn ja Diosɛ 'yana'amɛn, tyadɛ ja'ay andakɛ es ni ti tɛy'ajtɛn tkamɛdaty. ⁵ Per ja ja'ay di'ibu kyuydyiimpy ja Diosɛ 'yana'amɛn, kexy ka'pxy tmɛdaty ja Diosɛ tsojɛkɛn, es dɛ'ɛn nnija'am ko ti'igyɛ n'ijtɛm mɛdu Dios. ⁶ Mɛt ko pɛn njɛnɛ'anɛm ko nbanɛjxɛm ja Jesukristu, xpyátɛm es njiky'ajtɛm éxtɛmɛ Jesukristu jyiky'ajty.

Jembyɛ ana'amɛn

⁷ Mɛgu'ugítaty, kyajts miits nduknijáyɛdu ana'amɛnɛ jembyɛ. Di'ibu ndukni-ja'ayɛdɛp, ja'ayɛm nmɛdajtɛp di'ibu jawyɛnɛp mya'anmaaydyɛ. Tyadɛ jeky ana'amɛn, ja'ayɛm ja ayuk di'ibu tɛ xymɛdowdu. ⁸ Oyɛ dɛ'ɛn, tyaadɛ di'ibu nduknija'ayɛdɛp, yɛ'ɛ tu'ugu jembyɛ ana'amɛn, es ya'ijxɛp ko tɛy'ajtɛnɛ'ɛ mɛ Kristu es nandɛ'ɛn mɛ miidsɛty, mɛt ko najxp ja kugoots'át es jaj tɛ'xnɛp ja tɛy'ajtɛn.

⁹ Di'ibu jɛnɛamp ko 'yity mɛ ja jajɛn es kyaj ttsekɛ ja myɛgu'uk, taadɛ ijtpɛm kugoots. ¹⁰ Di'ibu tsyejpy ja myɛgu'uk, jiky'ajtp mɛ ja jajɛn, es ni ti kyayajpekɛky'a'ayɛty. ¹¹ Per di'ibu myɛdsip'ajtyɛp ja myɛgu'uk, jiky'ajtp es jyɛdity mɛ wyingoodsɛty, es kyaj tɛnjawɛ mɛ ñejxy, mɛt ko ja koots'át tɛ jajɛmbítɛty wiints.

¹² Nitítaty, nnijáyɛdɛts miidsɛty mɛt ko Dios tɛ tme'xy ja mbojɛty mɛt yɛ'ɛgyɛjxɛm Jesukristu. ¹³ U'unkteedyɛty, nnijáyɛdɛts miits mɛt ko tɛ xy'ixy'attɛ Jesukristu di'ibu

taayum ko naxwíñudu tsyondaky. Ònà'kuty, nnijáyudats miits mut ko tã xymy-mada'aktu ja mujku'ugópk.

Nítítuty, nnijáyudats miidsuty mut ko tã xy'ixy'attu Dios. ¹⁴ U'unkteedyuty, nni-jáyudats miits mut ko tã xy'ixy'attu Jesukrista di'ibu taayum ko naxwíñudu tsyondaky. Ònà'kuty, nnijáyudats miits mut ko yajxón tã xy'axájudu ja Diosu 'yayuk mut winu mjot. Paaty xymyudattu muk'ajtun es tã xymyumada'aktu ja mujku'ugópk.

¹⁵ Katu xytsyoktu ja naxwíñudu winma'añ, mut ko yu ja'ay di'ibu tsojktup ja naxwíñudu winma'añ, kyaj ttsoktu ja Dios Teety. ¹⁶ Mut ko tugekyu di'ibu jaa'ajtp naxwíñ, ko ja'ay t'axta'aydyu di'ibu nini'x kubajk tseyjpy, ko t'adsoktu ko tii t'ixtu es ko myuj pyaadudu ko tii tmadat tjaygyaptu, tugekyu tyadu winma'añ esu du'ambu jiky'ajtun jaa myiñ ma yu naxwíñudu, es kyaj myiñ ma Dios. ¹⁷ Peru Dios yajkutugoyaampy ja naxwíñudu winma'añ mut tugekyu di'ibu ja'ay adsojktup naxwíñudu winma'añgyujxm, per ja ja'ay di'ibu kyuydyiimpy ja Diosu tsojktun, jiky'ajtp winu xuu winu tiempu.

Tuy'ajtun esu andakun

¹⁸ Nítítuty, tã jya'ty ma tyam tu'uk óknun ja oorú. Tã xymyudowdu ko myina'añ di'ibu myudsip'ajtypy ja Kristu. Pes nugoo 'yokmay'ajnu di'ibu myudsip'ajttup ja Kristu. Paadyuts nnijawu ko tã net jya'ty ja tiempu di'ibu tim ok. ¹⁹ Tamu ja'ay di'ibu pudsuumdu ma uudsuty, per kyaj yu'u t'axájudu Kristu éxtumu Yajnutsókrú. Mut kots xyñikaktu, paaty ya'ixy ko kyaj t'axájudu Kristu es nan kyaj yu'adyu nmumubujkrú'ajtum.

²⁰ Per miidsuty kyaj mdu'un'áttu, mut ko Kristu mmooyudu ja Espiritu Santu es miidsuty nidugekyu mnija'adup ja tuy'ajtun. ²¹ Nnijáyudats miits mut ko yajxón xyñijáwudu ja tuy'ajtun, kyaj nnijáyudu éxtum di'ibu kyaj tnijawu. Miidsuty yajxón xyñijáwudu ko ma yu tuy'ajtun, kyaj myiñ ja andakun.

²² Yu'u du'un andakp di'ibu junaamp ko yu Jesús kyaj yu'adyu Kristu. Esu taadu yu'u du'un di'ibu myudsip'ajtypy ja Kristu, pes 'yuxtijpy ja Dios Teety es ja 'yU'unk. ²³ Es di'ibu 'yuxtijpy ja Diosu 'yU'unk, nan kyaj 'yity ti'igyú muut ja Dios Teety. Per pún 'yaxájup ja Diosu 'yU'unk, nan ijtp ti'igyú mut ja Dios Teety.

²⁴ Miidsuty, pes jiky'attu éxtumu Jesukristu 'yuxpújkun di'ibu m'axájudu extu jawyíñup. Es ko du'un xytyúnut, m'íttup ti'igyú mut ja Dios Teety es mut ja 'yU'unk. ²⁵ Es tyaadu du'un di'ibu Jesukristu tã xytyukwandákum, ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

²⁶ Tuts miits nnijáyudu es mnaygywentu'átudut mudu tadu di'ibuty mwin'uunánudup. ²⁷ Per miidsuty kyaj mdugoy'ajtxudu pún mduk'uxpúkdup, ja'a ko Jesukristu tã mmo'oyudu yu Espiritu Santu, es yu'u mduk'uxpúkdup tugekyu. Es yu'u du'un ja tuy'ajtun es kyaj tmudaty ja andakun. Paaty ittu ti'igyú mut ja Kristu, éxtum yu Espiritu Santu tã mya'uxpúkudu.

²⁸ Pes tyamu net nitítuty, ittu ti'igyú mut ja Kristu es mnayjotmukmo'oyudut ko yu'u kyuxu'ugut jatugok, es kyaj xymyudsoydyúndut ko myínut. ²⁹ Mnija'adup miidsuty ko Jesukristu tyiimpy ja tuy'ajtun. Pes nijáwudu nandu'un ko di'ibu tyuundup ja tuy'ajtun, yu'u du'un u'unk'ajttup ja Dios.

3

Diosu 'yu'unguty

¹ Jaygyúkudu éxtum ja Dios Teety xyjantsytsyojkum es xy'u'unkniwa'anum. Es tuy'ajtnu'u xy'u'unk'ajtum. Paaty kyaj xy'ixy'ajtum púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, ja'a ko kyaj t'ixy'attu ja Dios.

² Mugu'ugítuty, udsajtum xy'u'unk'ajtum ja Dios. Es kyajnum xytyuk'ijxum wi'ix n'ak'ijtum, per ko Jesukristu kyuxu'ugut, du'un n'ijtum éxtum ja Kristu, mut ko n'ixa'anum wi'ixu du'un yu'u. ³ Es nidugekyu di'ibu du'un 'yaxájudup ja Kristu éxtumu Yajnutsókrú, yu'ujuty nayyajwátsup ku'um éxtumu Jesukristu wyá'adsuty.

⁴ Per di'ibu pekytyuump myudageepy ja Diosu 'yana'amun. Yu'u ja peky ko kyaju Dios ja 'yana'amun yajpadúñ. ⁵ Es mnija'adup ko Jesukristu myiñ ya naxwiñ yajpo-jpunitugeebyu, es kyaj yu'u tmudaty ni ti peky. ⁶ Es nidagekyu di'ibu ijttap ti'igyu mut yu'u, kyaj jyudity mut ja pojpu. Per nidagekyu di'ibu pekytyuundap, kyaj t'ixy'aty ja Kristu, es nan kyaj yu'u jya'a'átyuty. ⁷ Nitítuty, éxkum mwin'uunudu pán. Pánu Kristu ja'a'ajtup, ja'a tyiimpy ja táy'ajtun éxtum ja Kristu ku'am. ⁸ Per di'ibu pekytyuump, yu'u ja'a'ajtup ja mujku'ugópk, ja'a ko yu mujku'ugópk pyekytyiimpy jawyíñup extu tyambaat. Yu Diosu 'yU'unk tu myiñ naxwiñ es dyajkutugoya'añ di'ibu ja mujku'ugópk tyiimpy.

⁹ Ni tu'uk udsajtum di'ibu Dios xy'u'unk'ajtum njiky'ajtum éxtumu pojpu tuumba, mut ko nmudajtum ja jiky'ajtun di'ibu Dios tu xymyo'oyam es kyaj mbaat ni'igu ndu'unum ja pojpu, mut ko xy'u'unk'ajtum ja Dios. ¹⁰ Es mudu tyaadu ñiguxe'eky pánudyu Dios u'unk'ajttap es pánuty ja mujku'ugópk u'unk'ajttap. Mut ko di'ibu jiky'ajtp axuuk es kyaj ttseky ja myugu'uk, kyaj jya'a'átyuty ja Dios.

Naydsyojkum nixim niyam

¹¹ Pes di'ibu Jesukristu xytyuk'ana'amum extu jawyíñup, tyaadu du'un ko nnaydsyojkum nixim niyam, ¹² es kyaj ndu'unum éxtum ja Kaín di'ibu ja'a'ajtup ja mujku'ugópk es dya'e'ky ja myuga'ax Abel. ¿Es ti ko dya'e'ky? Mut ko Abel jyiky'aty táy'ajtun muut es ja Kaín kyaj.

¹³ Mugu'ugítuty, katu du'uñu mwu'amudu pán mduk'ak'ajtudup pánudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup. ¹⁴ Mut ko ndsojkum ja nmugu'uk'ajtum, nnija'am ko yu Dios tu xyajjagákum ma yu o'kun es tu xyajmi'inum ma yu jiky'ajtun. Di'ibu kyaj ttseky yu myugu'uk, wu'ump yu'u ma ja o'kun. ¹⁵ Di'ibu kyaj ttseky ja myugu'uk, yu'u du'un yajja'ay'o'kpu. Es miits mnija'adup ko ja yajja'ay'o'kpu kyaj tmudaty ja jiky'ajtun winu xu winu tiempu. ¹⁶ Nnija'am di'ibu dun tsojkun'ajtp, mut ko Jesukristu dya'ijxu ko jyiky'ajtun dyajky mut udsajtumgyujxm. Es du'un xypyátum udsajtum es nyajkum ja njiky'ajtun'ajtum mut ja agyujxm ja nmugu'uk'ajtum. ¹⁷ Pán ja pán tmudaty tjaygyepy di'ibu ndukjiky'ajtum, es t'ixy ja myugu'uk tyugoy'ajtxuty, es kyaj tpa'ayoy, ¿wi'ix mbaat tmudaty ja Diosu tsojkun?

Amumdu'uk jot naybyujtáakum ma Dios

¹⁸ Nitítuty, kyaj nnaydsyojkum je'eyu wingu'uy agu'uy, naydsyojkum éxtum mbaat ya'ixy di'ibu ndu'unum mut ja táy'ajtun. ¹⁹ Du'un nnija'am ko xyja'a'ajtum ja Dios es n'ijtum jotkujk Dios windum ²⁰ ko nbekyja'am, Dios ni'igu myújuty es kadiinum udsajtum ntot'ajt nwinma'añ'ajtum, ñija'ap yu'u tugekyu. ²¹ Mugu'ugítuty, pán kyaj ti nbekyja'am, nwinguwa'kum jotkujk ja Dios, ²² es yu'u xymyo'oyam di'ibu udsajtum n'amdo'om, mut ko nguydyu'unum ja 'yana'amun es ndu'unum di'ibu yu'u tsyejpy. ²³ Es ja Dios tni'ana'am es nmubujkum ja 'yU'unk Jesukristu es nnaydsyojkum nixim niyam, éxtum ja Kristu xytyuk'ana'amum. ²⁴ Pán nguydyu'unum ja Diosu 'yana'amun, jiky'ajtum mut yu'u, es yu'u jyiky'aty mut udsajtum. Nnija'am ko yu'u jyiky'aty ma udsajtum, mut ko tu xymyo'oyam ja Espíritu Santu.

4

Espíritu Santu esu ka'oybyu

¹ Mugu'ugítuty, jaa may ja ja'ay di'ibu nayñigajxudup ko yu'u ya'uxpuktu es ko xytyuknimi'inum ja Diosu 'yayuk. Katu miits xymyubuktu, ja'a ko taa may di'ibu andáktup, je'eyu xywyin'uuna'anum. Ixtu yajxónu tadu 'yuxpukun es net xymyubúktut pán táy'ajtun ko yu'u Dios tja'a'áty.

² Du'un xyñijáwudut ko yu'u Diosu Jya'ajun tja'a'áty: nidagekyu pánuty junándup ko yu Jesús yu'udyu du'un ja Kristu, Diosu 'yU'unk di'ibu miin ya naxwiñ éxtumu naxwíñudu ja'ay, ja'a myudajttup ja Diosu Jya'ajun. ³ Ja di'ibu junaamp ko Kristu kyaj du'un oj myiñ, kyaj ja Espíritu Santu tmudaty, ja'a taadu myúdsip'ajtypy ja Kristu. Es

tə xymyudowdə miidsuty ko myina'añ di'ibə myudsip'ajtypy ja Kristə. Pes ta net ya naxwiin.

⁴ Nitituty, miidsuty Dios mja'a'ajtudəp. Tə xymyudowdə'aktə tadə andakpəty, mət ko yə Espiritu Santə di'ibə miidsuty mət m'ittə, ni'igə yə'u myujuty es kədiinmə ka'oybyə di'ibə ja yə naxwiin. ⁵ Tadə andakpə yə'u ja'a'ajtudəp ja naxwiinədə winmə'añ, paaty tkajxwa'xtə ja naxwiinədə winmə'añ, es myudoo'ijtudə ja ja'ay di'ibə naxwiinədə winmə'añ ja'a'ajtudəp. ⁶ Per ədsajtum Dios xyja'a'ajtum. Di'ibə Dios 'yijxy'ajtypy, myudoo'ijtypy ja ayuk di'ibə ngajxwa'xəm. Per di'ibə kyaj Dios jya'a'átyuty, kyaj xymyudoo'ijtum. Es də'un mbaat n'əxkajpəm pən myudajtypy ja Espiritu Santə di'ibə təy'ajtan yajkyry, es pən myudajtypy ja ka'oybyə di'ibə win'u'əmp.

Dios yə'u də'un ja tsojkən

⁷ Məgu'ugituty, n'oknaydsyojkəm nixim niyam, mət ko yə tadə tsojkən myin mə Dios. Nidəgekyə di'ibə myudajttəp ja tsojkən, yə'u Dios u'unk'ajtudəp, es 'yixy'ajttəp ja Dios. ⁸ Di'ibə kyaj tmədaty ja tsojkən, kyaj yə'u'ajuty t'ixy'attə Dios, mət ko Dios yə'u də'un ja tsojkən. ⁹ Dios xytyuk'ijxəm ja tsojkən ədsajtum ko tkejxy ja tyu'uk U'unk yə naxwiin es nmədjatəm ja njiky'ajtan'ajtum mət yə'ugyuxmə 'yU'unk. ¹⁰ Kyaj 'yudsajtuməty jawyiin ndsojkəm ja Dios, jawyiin'ajtp yə'u oj xytsyojkəm es xytyuk'ijxəm mət ko xytyuknigajxəm ja 'yU'unk es xyajpojpnitəgo'oyəm.

¹¹ Məgu'ugituty, mət ko də'un ja Dios tə xytsyojkəm, nandə'un nnaydsyojkəm nixim niyam. ¹² Ni nə'a pənə Dios tka'ixy. Per pən nnaydsyojkəm nixim niyam, Dios ijtp mə ədsajtum es nmədjatəm ja tsojkən. ¹³ Es mət ko Dios tə xymyo'oyəm yə Espiritu Santə, tə xytyuk'ijxəm ko yə'u 'yity mət ədsajtum, es ədsajtum n'ijtum mət yə'u. ¹⁴ Es tət n'ixyuts kə'm es ngajxte'xyuts ko Dios Teety tkejxy ja 'yU'unk yə naxwiin éxtəmə Yajnitsókəp. ¹⁵ Oytyim pənəty di'ibə 'yijxajpy ko Jesús yə'u Dios 'yU'unk'átyuty, jiky'ajtp mət ja Dios es ja Dios jyiky'aty mət yə'u.

¹⁶ Es də'un nnija'am es nməbujkəm ko Dios xytsyojkəm. Dios yə'u də'un ja tsojkən, es pən nnaydsyojkəm nixim niyam, Dios jiky'ajtp mət ədsajtum, es ədsajtum njiky'ajtum mət ja Dios. ¹⁷ Es ko njiky'ajtum mət ja Dios, məj máyər es kexy ka'pxy 'yítət ja ndsojkən'ajtum es ndukmə'awdəjtəm ko Dios xypəyo'oyəm, ja'a ko n'ijtum yə naxwiin éxtəmə Kristə. ¹⁸ Mə jyáməty ja tsojkən, kyaj jyáməty ja tsə'kən. Di'ibə myudajtypy kexy ka'pxy ja tsojkən, yajkekyry ja tsə'ugə. Ja'a ko pən ndsə'kəm tii, njujptsə'kəm ko xytyukkumədwə'anəm di'ibə tə ndu'undəgo'oyəm. Ko ti ndsə'kəm, kyaj kexy ka'pxy nmədjatəm ja tsojkən.

¹⁹ Dios jawyiin xytsyojkəm ədsajtum. Paaty ədsajtum ndsojkən ja Dios. ²⁰ Pən ja pən jyəna'añ: “Əj ndsejpyəts ja Dios”, es kyaj ttseky ja myəgu'uk, andakpə taadə. Pən di'ibə kyaj ttseky ja myəgu'uk di'ibə yəə 'yijxyry, nan kyaj mbaat ttseky ja Dios di'ibə kyaj t'ixy. ²¹ Mət ko Dios tə xytyuk'ana'aməm ko di'ibə tsyejpy ja Dios, nandə'un ttsókət ja myəgu'uk.

5

Wi'ix ja ka'oybyə nməmadəkəm

¹ Nidəgekyə di'ibə 'yaxəjər ja Jesús éxtəmə Kristə, yə'u də'un ja Dios u'unk'ajtudəp. Ja ja'ay di'ibə tsyejpy tu'ugə u'unkteety, nandə'un ttseky yə u'unkteedyə 'yu'ungəty.

² Ko ndsojkəm ja Dios es nguydyu'unəm ja 'yana'amən, ndsojkəmə naty nandə'unə 'yu'ungəty. ³ Es ko ndsojkəm ja Dios, nguydyu'unəmə naty yə 'yana'amən. Es kom xy'u'unk'ajtum ja Dios es ndsojkəm, kyaj mək njə'am es nguydyu'unəm di'ibə yə'u xytyuk'ana'aməm, ⁴ mət ko nidəgekyə ədsajtum di'ibə xy'u'unk'ajtum ja Dios, nməmadəkəm es kyaj ndu'unəm ja naxwiinədə winmə'añ. Nməmadəkəm mət ko nməbujkəm ko ja Jesús yə'u Kristə, Diosə 'yU'unk. ⁵ Pənəty myəbujktəp ko Jesús yə'u Diosə 'yU'unk, myəmadəktəp es kyaj ttúndət ja naxwiinədə winmə'añ.

Jesús yajnigajxy ko Dios 'yu'unk'átyuty

⁶ Ko Jesús myiñ yá naxwiiñ, oj ya'ijxwe'emy mut ja nuu es ja ne'pyñ, kyaj jye'eyuty ja nuu, ja'a mut ja nuu es ja ne'pyñ. Es ja Espíritu Santu ku'am dyajtuydyúku, es ni na'a kya'anda'aky. ⁷ Tugúuk jyam'aty tsajpótm di'ibu yajtuydyujkubu tyaadu: ja Dios Teety, ja Diosu 'yU'unk esu Espíritu Santu. Es ti'igyá ja tuya'ajtun di'ibu yajktup. ⁸ Es tugúuk jyaa'áty naxwiiñ di'ibu yajtuydyujkudubu tyaadu: ja Espíritu Santu, ja nuu es ja ne'pyñ. Es ti'igyá ja tuya'ajtun di'ibu yajktup. ⁹ Nmubujkum ko tnikajxpátta ja'ayuty. Per yu Diosu ñikajxpajtun kanak nipat 'yóyuty. Yu Dios tu jyuna'añ ko Jesús yu'u 'yU'unk'ajtypy. ¹⁰ Di'ibu myubejkyty ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy jyodoty wyinma'añoty di'ibu ñikajxpejtypy ko tyuy'ajtunuty. Per di'ibu kyaj tmubeky ja Dios, du'un t'ixy éxtum 'yanda'aky ja Dios, mut ko kyaj tmubeky ja Diosu ñikajxpajtun ko jyajunáñ: “Jesús uj n'U'unk'ajtypy.” ¹¹ Tyadu nikajxpajtun yu'u du'un: ja Dios tu xymyo'oyum ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, esu tyadu jiky'ajtun 'yity mut ja 'yU'unkkyujxm. ¹² Di'ibu 'yaxájup ja Jesús éxtum ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy tyadu jiky'ajtun. Per di'ibu kyaj t'axaju Jesús éxtum ja Diosu 'yU'unk, kyaj tmudaty tyadu jiky'ajtun.

*Kajxwíj*un esu kajxpo'xun

¹³ Nnija'ayudupts miits di'ibu myubujktup ja Diosu 'yU'unk, es xynijáwudut ko xymyudattu ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Kyaj ndsu'k nja'am ko n'amdo'om tii ja Dios, mut ko nnija'am ko ti n'amdo'om di'ibu ijtp ti'igyá di'ibu yu'u tsyejpy, yu'u xymyudo'om. ¹⁵ Es mut yu'uyú ko xymyudo'om, nnija'am ko xymyo'oyumu naty di'ibu n'amdo'om.

¹⁶ Pun 'yijxypy ko tu'ugu myugu'uk ttuñ ja peky di'ibu kyaj myunejxyty ma ja o'kun, wa'an tkajxta'aky ma Dios kudibu 'yoogut. Ja'a ko taa yu peky di'ibu munnjxp ma ja o'kun, es mudu tyadu peky kyajts njuna'añ es kyajxta'agut yu'uguyjxm. ¹⁷ Tugekyu axuukpu yu'u dun peky. Es taa yu peky di'ibu kyaj myunejxy ma ja o'kun.

¹⁸ Nnija'am ko di'ibu myudajtypy ja Dios éxtumu Tyeety, kyaj pyekytyuun'adu'utsy, mut ko Diosu 'yU'unk tkwentu'aty di'ibu Dios jya'a'ajtypy, es kyaj ja mujku'ugópk wi'ix tyúñuty.

¹⁹ Nnija'am udsajtam ko Dios xyja'a'ajtam esu mujku'ugópk yu'u ja'a'ajtudap tugekyu di'ibaty naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap.

²⁰ Es nnija'am nandu'un ko ja Diosu 'yU'unk tu myiñ es tu xymyo'oyum yu nwinma'añ'ajtam es n'ixy'ajtam ja Dios. N'ijtam ti'igyá mut ja Dios es mut ja 'yU'unk Jesukristu. Tyuy'ajtunuty ko yu'udyu Dios, es yu'u du'un yajkyty ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ²¹ Nitítuty, éxkam ko xywyindsu'ugudut di'ibu kyaj Dyios'aty.

Myumajtskræ Neki Di'ibu Fwank Jyaay

Tæy'ajtun esu tsojkun

¹ Æj, muja'ay Fwank. Nduknigajxtuptsu tyadu neky ja Kiiryu di'ibu Dios wyin'ijx, esu 'yu'unguty di'ibuts æj njantsytsyojktup; es kyaj jye'eyuty æj, nandu'un nidugekyu di'ibu tu tnijawadu ja tæy'ajtun. ² Ndsóktats miits mut yu'agyujxmu tæy'ajtun di'ibu nmudajtum njodoty nwinma'añóty, es 'yity mut udsajtam winu xuu winu tiempu. ³ Wa'anu Dios Teety es ja 'yU'unk Jesukristu mgunu'xadu, es mmo'oyadu ja pa'ayo'on esu agujk'ajt jotkujk'ajtun, es ja'a muut n'ijtum ma ja tæy'ajtun esu tsojkun.

⁴ Byeenats tu njantsyxyonda'aky kots tu nnijawu m'u'unguty jyiky'attu mut ja tæy'ajtun, du'un éxtum ja Dios Teety xytyuk'ana'amum. ⁵ Es tyam, mægu'ugítu Kiiryu, nmunu'xtákyryuts ko nnaydsyojkum nixim niyam. Tyaadu di'ibu nduknija'ayup, kyaj yu'ujuty ja Diosu 'yana'amunu jembyu, ja'ayumu'u di'ibu n'okmudajtambu extu jawyíñup; ⁶ esu tyaadu du'un ja tsojkun ko nguodyu'unum du'un éxtum jyuna'añ ja Diosu 'yana'amun. Yu'u ja ana'amun di'ibu mmudoodu extu ko xymyubujktsondaktu Kristu, ja'a ko nnaydsyojkum nixim niyam.

Win'u'ambuty

⁷ Pes may jaa jyudity ja win'u'ambutujk ma tyadu naxwíñudu di'ibu kyaj t'axájudu ja Jesús ko yu'adyu Kristu, Diosu 'yU'unk di'ibu kyajx ya naxwíñ éxtumu naxwíñudu ja'ay. Di'ibu du'un andakp, yu'u du'un myudsip'ajtypy ja Kristu. ⁸ Naygywentu'átudu, kadiibu tyugóyut di'ibu tu xytyundu, es du'un kexy ka'pxy myajkumádyut.

⁹ Di'ibu 'yaktimnikeempy ja Jesukristu 'yuxpajkun es kyaj wye'emy mut yu 'yuxpajkun, kyaj 'yity mut ja Dios; per di'ibu 'yaxájup es tkuydyúñ ja Jesukristu 'yuxpajkun, ijtp mudu Dios Teety es nandu'un mudu 'yU'unk Jesukristu. ¹⁰ Pún ja pún mninujxudu mya'uxpuka'anudu wiink, es kyaj yu'ujuty ja Jesukristu 'yuxpajkun, katu xykyupaktu es mya'uxpukadut ma miits mnaymyúkudu. ¹¹ Es nan katu miits xyajjotkujk'áttu ni wi'ix tsoo.

¹² Máyñumts miits nja'anuumya'andu, per kyajts nja'aya'añ ma tyadu neky. Nujx-aambuts ku'am ma miidsuty es nmutmadya'aga'andu ku'am, es du'un kya'pxut ja nxondakun'ajtum.

¹³ Yu mmuga'ax di'ibu Dios nandu'un win'ijxu, esu 'yu'unguty, mduknigáxudu Dioskajxy.

Myudugukru Neki Di'ibu Fwank Jyaay

Gayu oy yajnegajxy

¹ Uj mujja'ay Fwank. Nduknigejxypyudsu tyadu neky mij, Gayu di'ibats njantsytsyejpy tui'ajtun muut. ² Pes mugu'ugitu, n'amdeebuyts ja Dios es oy muk m'itut, du'an éxtum oy m'ity mwe'emy mudu Dios. ³ Pes xondákruts muk ko myiindu nidu'uguty ja nmugu'uk'ajtum es xytyukmumadya'aktuts ko mij xypyadúñ ja tui'ajtun. ⁴ Ni tits ni'igu xykyayajxonda'aky kots nnijawu ko n'u'ungadyuts 'yittu ma ja tui'ajtun.

⁵ Mugu'ugitu, oy xytyuñ ko xypyuduku ja nmugu'uk'ajtum, es ni'igu púnaty wiink tsoo tso'ondup. ⁶ Yu'ujuty ku'um tu tmadya'aktu ma mubujkrutujk ñaymyúkudu wi'ix xytsyojktu. Es oy xytyuñ mut ko xypyudúkudu ma tyu'uyo'oydyu, mut ko Dios tsyejpy es du'an xytyúnut. ⁷ Pes yu'ujuty jyudittu tmadundu Jesukristu es tkajxwa'xtu Jesukristu 'yayuk majaty ja ja'ayuty, es ni tka''axájudu pudujkun ma tadu ja'ayuty di'ibu kyaj t'axájudu Jesukristu. ⁸ Paaty udsajtum xypyátum es nbudujkum, mut ko du'an muut ti'igyu nmadu'unam ja Dios.

Diótrefes esu Demetryu

⁹ Du'unuts tu nnijayu ja mubujkrutujk di'ibu naymyujkadup ma mij, per jap 'yityu tadu Diótrefes di'ibu tim'ana'amaamp es kyaj tkuydyuna'añ éxtumts nja''anuumu. ¹⁰ Paaty kots njujpta'agut, net ndukmumadya'aktut nidugekyu miidsuty éxtumts uudsuty xyñibi'tskajxudu, xyñi'oo xyñiyaaxudu mut ja andakungyujxm; es mudu tyaadu kyajyum jyotkuda'aky, nan ni ja'a tka''axaju ja nmugu'uk'ajtum di'ibu nujxtup ya'ux-rujkru, es kyaj tkupeky esu wiinkru 'yaxájudut. Es púnaty 'yaxajuyándup, 'yuxwojprudseempy tsajptugóty.

¹¹ Mugu'ugitu, katu xypyadúñ ja axuukru ijxrajtun. Padún ja oybyu. Di'ibu oy tyiimpy, Dios ja'a'ajtup; per di'ibu tyiimpy ja axuukru, kyaj tka'ixy'aty ja Dios.

¹² Byeen yajxon tnmadya'aktu nidugekyu ko Demetryu jyiky'aty tui'ajtun muut. Es tui'ajtun yu'u, mut ko jyiky'aty éxtum ja Dios ttseky. Nandu'un uudsuty nnikajxrajtututsu tyaadu, es mij mnija'ap ko kyajts n'anda'aktu.

¹³ Máynumts miits nja''anuumuya'andu, per kyajts nja'aya'añ ma tyadu neky, ¹⁴ nujxaambuts ku'um ma mij es nmutmadya'aga'añ wingu'um agu'am.

¹⁵ Dios myajjotkujk'átudup. Nmugu'uk'ajtum di'ibu yam mduknigáxudu Dioskajxy. Tunu may'ajtun, mo'oydyu ni'amuku Dioskajxy di'ibáty jap ma mij.

Neky Di'ibu Juudhs Jyaay

¹ ʃj Juudhs, Jesukristu myuduumbu, myuga'axu Santya'agu. Ndukni gajxtuptsu tyadu neky ja ja'ay di'ibu Dios Teety tu twin'ixy es tja'a'ata'añ, es di'ibu Jesukristu kyuwaampy. ² Wa'an Dios mmo'oyudu pa'ayo'on, agujk'ajt jotkujk'ajtun esu tsojkun.

Pánuty tyuk'axpújktup ja andakun

³ Mugu'ugítuty, byeenuts tu njantsytsyeky nduknijayuya'andu ja nitsokun di'ibu nmudajtum. Per nja'abuts ko koonamts nnijáyut es nmunu'xta'aktut es xytyúndut wi'ix kyaj pún dyajtugátsut di'ibu nmubújkum, di'ibu tugok je'eyu yajmooy ja Diosu jya'ayuty. ⁴ Ja'a ko tu ja ja'ay andakungyujxm tyúkudu ma miidsuty. Yu'u ja Diosu 'yayuk 'yandijpy di'ibu extu jékyup ma yajjaaywyu'um ko du'umbu ja'ay windugoyándup, éxtum pyaadyuty. Mut ko 'yaxukja'ay'áttu, jyunandu ko Dios myay'ajtungyujxm nyajpojpruma'xum, es paaty mbaat nmá'indu'unum, es 'yaxtijtup ja Nindsun'ajtum Jesukristu.

⁵ Paaty miits ndukjamyatsa'andu, oy xyjanijáwudu, ko oy ja Dios tjayajpudsuumdu Ejiptu nidugekyu israelitu ja'ayuty, óknem dyajkutugooy di'ibu majaty kyaj tmubújktu.

⁶ Es nija'ajuty ja anklus di'ibu kyaj tmumudooy ja Dios, es tmastuty ja tyuunk di'ibu Dios mooyu, Dios myudajtypy tsimy ma koots it es ttukkumudowa'añ ko tpayo'oyut.

⁷ Nandu'un jyajtu Sodomu esu Gomorru mut ja wiingátypyu kajpn di'ibu myawingon'ajtypy. Tadu ja'ayuty naygyu'uyajkudu es myu'indúndut, es ttúndut di'ibu kyaj jya-paadyuty ttúndut. Paaty ja Dios dyajkudáky ja junya'ank tsajpótm es dyajtooydyaay tugekyu ja kajpn. Es du'un ja Dios xytyuk'ijxum wi'ix ttaydyuna'añ ja pekyjya'ayuty.

⁸ Per oy tjatimnijáwudu tugekyu tyadu, nandu'unu tadu andakpu dya'axuugudu kyum nini'xuty es t'axtijtu ja Diosu kyutujkun, es extu wyingajxpajttup pánuty ijttup jam tsajpótm. ⁹ Per extu yu arkanklus Migel kyaj du'un t'oooy ja mujku'ugópk ko dyajtsiptáktu mut ko tjayajnjxáñ ja Moisesu ñini'x, je'eyu t'anmaay: "Wa'an ja Nindsun'ajtum mwin'oooyuty." ¹⁰ Peru tadu andákruty ñi'o'odup di'ibu kyaj tnijáwudu. Du'un yu'ujuty éxtumu ujts juyujk, kyaj jyaygyúkudu es ñayyajtugóyudu.

¹¹ jPuroobuty yu'u!, mut ko t'axtijtu ja tuj'ajtan es tpadundu ja kyum winma'añ éxtumu Kaín. Kyaj ttundu di'ibu Dios tseyjpy, mut ko myeeñ'oooguty éxtumu Balán, es éxtumu Koree, du'un 'yooktut ja'agyujxm ko tnibudu'uktu ja Dios. ¹² Ko mnaymyúkudu es mgay m'uuktu Dios tsoyokungyujxm, tyadu andákruty tyúkudu ma miidsuty, es ni kyatsoydyundu es xymyatkay xymyat'uuktu. Du'un yu'ujuty éxtumu borreegu kwentu'ajtru di'ibu naygywentu'ajtup ku'um, éxtumu yoots di'ibu kyaj tmudaty ja tuu es yajnejxyuty ja poj, du'un yu'ujuty éxtumu je'xykyépyun di'ibu kyaj tyuump'áty, éxtum tu'ugu kepy di'ibu tu tyuatsnu mudu ñi'aats ñigoxy. ¹³ Tadu andákruty, yu'u myunujxtup ja jiky'ajtanu axuukpu extu mbaat yajtsoydyúnudu. Du'un yu'ujuty éxtumu jikymyejyñ ñikapy es dyajpudsémy ja axuukpu mejyñbyu'aay, es nandu'un éxtumu madsa'ada'atsy ko ñaxy tsajwínm ko tye'xy muk es waanu 'yity, ta pyi'itsy, esu du'unu tadu andákruty wyu'umdu muk agootstuuy winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Yu'udyu dunu tyadaty di'ibu tim jékyup myadyak ja Enok, ja Adanu 'yok myujxutjuk naska'axubu. Du'un jyunáñ ja Enok: "N'ijxuts ja Nindsun'ajtum ko myiñ mut kanak milu 'yánklusuty, ¹⁵ es tpayo'oyut nidugekyu ja ja'ay es tkumadówut ja axuk ja'ayuty di'ibu tu ttundu tugekyu axuukpu, es mut ko nandu'un mut ja axuk ayuk tu tkajxpaattu ja Dios." ¹⁶ Esu tyadu andákruty myu'u'undup ja Dios esu wiingátypyu, ni na'a kyajotkuda'aky mut ja di'ibu myudajttup. Ja'a tyuundup di'ibu yu'u ku'um tsoyoktup, kyu'awak'áttu es ñayyajmujpajta'aga'anudu, es oy myadya'áktu mut ja wiinkpu ja'ayuty ko ti ttsoktu di'ibu ku'um tyuk'oy'áttup.

*Kajxwíj*un mut ja mubújkruty

¹⁷ Per miits mugu'ugítuty, jamyatstu wil'ixu Nindsun'ajtum Jesukristu 'yapóstuluty xytyukmumadyákum. ¹⁸ Du'an jyunandu: "Ja tiempu di'ibu tim okpu jaa'ataamp ja ja'ay di'ibu tyukxi'igaampy ja Diosu 'yaxpukun es jyiky'ata'añ éxtum yu'u ja 'yaxuk winma'añ." ¹⁹ Tyaadu du'ambu ja'ay yu'u yajnaywya'xup ja nmugu'uk'ajtum es jyiky'attu éxtum ja ñini'x kyubajk ttsoktu, es kyaj tmudattu ja Diosu Jya'ajun.

²⁰ Per miits mugu'ugítuty, yajmujwiin yajkajaaju mmubujkun nixim niyam, es kajx-ta'aktu éxtum ja Espíritu Santu mnú'umo'oy mdu'umo'oyudu. ²¹ Naymyudátudu mut ja Diosu tsojku es jup'ixtu ko myina'añ ja Nindsun'ajtum Jesukristu, ko mut ja pya'ayo'on xymyo'oya'anum ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

²² Pa'ayowdu pánuty kyaj oy tnijawudu ti ja Dios tsyejpy. ²³ Di'ibu tuu dan timnayya-jtugoyánunup, yajtso'ok éxtum jyawu xyjuuty júnóty; esu wiingátypu pa'ayow es yajtso'ok, per éxkum mya'axuugudu mut ja 'yaxuk jiky'ajtun.

²⁴ Ja nYajnutsokpu'ajtum, ja Diosu tu'ukpu di'ibu myudajtypy ja muk'ajtun es kadiibu mbekyua'adut es myajkuxu'ugadut wa'ats Dios wyindum ma ja myuj'ajtun, es mut ni'igu xondakun, ²⁵ wa'an ja'a tmudattu ja muj'ajtun, muk'ajtun, es ja kutujkun. Du'an 'yijty Nindsun'ajtum Jesukristukyujxm ma kyajnumu naty tsyonda'aky ja naxwíñudu, tyamu du'an 'yity, es winu xuu winu tiempu du'añum 'yítut. Wa'an du'unaty.

Di'ibu Dios Myooy Ja Jesukristu Es Ttuknijawudut Ja Myuduumbuty

¹ Di'ibuts nguxjaapy ma tyadu neky, yu'u di'ibu Dios myooy ja Jesukristu es ttuknijawudut ja myuduumbuty di'ibu tsojkup es tsojk tyuna'añ jyata'añuty. Jesukristu tkejxy nidu'uga 'yanklus ma uj, Fwank, Jesukristu myuduumba, es tats xytyuknijawa tugekyu tyaada. ² Paaty ma tyadu neky nnikajxpeytyuts ko tyuy'ajtunuty di'ibuts n'ijx nmudoo, ko yu'u ja Diosu 'yayuk es di'ibu Jesukristu xytyuk'ijx xytyuknija'ajuts.

³ Dios kunu'xudup di'ibuty kyajxtap, es kunu'xudup nandu'un di'ibu myudeepy ja myadya'agyu tyadu ayuk, es tmubuktut es tkuydyundut di'ibu ijtp yaa kuxja'ay, mut ko tu wyingon ja tiempu ma tyuna'añ jyata'añuty.

Fwank tnijayu ja mubujkrutajk nijxtujk pekyryu

⁴ Uj Fwank. Nnijayuts yu mubujkruty di'ibu naymyujkudup ma jxtujkpu kajpn Asyu ñaaxoty. Wa'an ja Dios mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, ja Dios di'ibu ijtp, du'uñam 'yity, es du'uñam 'yita'añ. Nandu'un mgunu'xudut ja Espiritu Santu es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, ja Espiritu Santu di'ibu ijtp ma uñaaybyajn ma Dios yajkutiky, es ttuñ jxtujk naxu tuunk. ⁵ Es nandu'un ja Jesukristu, di'ibu ñikajxpejtyy ja tuj'ajtun, mgunu'xudut es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, di'ibu jawyiin jikyryujk ko 'ye'ky, es tyam yajkutiky ma nidugekyu naxwñudu ja'ayudyu ryey. Jesukristu xysyokum, tu xyajwatsum ja nbojpa'ajtum mut ja ñe'pyñ, ⁶ es tu xuryajtakum yajkutujkpu es teedyuty, es nmudu'unum ja Dios Teety. ¡N'ok'awdajtum ja Jesukristu di'ibu winu xuu winu tiempu tmudaty ja muj'ajtun esu muk'ajtun! Wa'an du'unuty.

⁷ Ixtu, Kristu miimp yoodsoty. Nidugekyu naxwñudu ja'ay t'ixtut, es extu ja'ajuty di'ibaty yajkruuzpajtudu; es nidugekyu naxwñudu ja'ayuty jyuy'ay ya'axtut ko t'ixtut. Es du'un jyata'añ. Wa'an du'unuty.

⁸ Nindsun'ajtum Dios, di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtyy, yu'u du'un junaamp: "Ujtsu du'un éxtum ja A es éxtum ja Z, ujtsu du'un ja jawyiimba es ja tim okpu, di'ibu ijtp, du'uñam 'yity, es du'uñam 'yita'añ."

Fwank t'ixy ja Kristu

⁹ Uj Fwank, mmamubujkruty. Mut yu'aguyjxmu Jesús uj n'ityuts mut miidsuty ma Diosu kyutujkun, ayo'on es ma'xtujkun. Tats xyjapajta'aktu éxtumu tsimyja'ay ya ma islu di'ibu xyu'ajtyy Patmus, mut ko ngajxwa'xyuts ja Diosu 'yayuk es nnigajxy nnimadya'agyuuts ja Kristu. ¹⁰ Ma tu'ugu domingu xuu ja Espiritu Santu xyñigudakuts. Nétuts nmudooy éxtum pán muk kyajxy n'uxku'uyuts mut tu'ugu ayuk, du'un éxtum ya'axy ja trompetu, ¹¹ es xy'anmaayuts:

—Kuxja'ay nekykyujxm di'ibu m'ijxyry, es tuknigaxu tadu neky ja mubujkruty di'ibu naymyujkudup ma tyadu jxtujkpu kajpn: Éfesu, Esmirnu, Pérgamu, Tyatiiru, Sardus, Filadelfyu esu Laodiseeu.

¹² Nwa'kumbijtyuts es n'ixa'añuts púndsu dan xymyugajxp. Nétuts n'ijxy jxtujku oorú kandaleeru, ¹³ es kujk'aay ma tadu kandaleeru, n'ijxyuts kyaxe'eky éxtum tu'ugu yedyujk, es ñaywyitxuty yeñ, extu tekyjyujp'ambaat, es tmudaty tu'ugu 'yooru kaat-sywyuun di'ibu jantsy muju 'yok. ¹⁴ Yu wyaay poop éxtumu lanu pooppu, es éxtumu tsajp'e'pyky, esu wyiin du'un kyaxe'eky éxtumu junya'angun. ¹⁵ Yu tyeky jantsy t'ixp, éxtumu bronsu ko muk 'yambeky; esu kyajxy jantsy muk, éxtum 'yauutsy pyumimy ja muj nuudax. ¹⁶ Ma yu 'yaga'añgyu'u tmudaty jxtujku mudsala, esu wyiin jyujp t'ixp éxtum ko tye'xy ja xuu mut winu myujaa. Es ma 'yaa pyudsemy éxtum tu'ugu espaadu jajpki'pyñ es majtsku 'yaa.

¹⁷ Kots n'ijxy, ngudaayuts tyeky'ujxy éxtumu o'krpu. Es yu'u tyuknikooñuts ja 'yaga'añgyu'u, es xy'anmaayuts:

—Katu mdsu'ugu. Ujtsu du'un ja jawyiimbu es ja tim okpa. ¹⁸ Ujtsu du'un di'ibu jiky'ajtp. Tats n'ok'o'kpa, nétats njikypyejky, es njiky'átyuts winu xuu winu tiempu, es nmudajtypyuts ja kutujkun esuts nyajjikypyúkut ja o'kpa. ¹⁹ Kuxja'ay di'ibu tu xy'ixy, di'ibu jaa tyam, es di'ibu ya'ixaamp óknam. ²⁰ Yu'u du'un 'yandijpy ja ayu'udsyu winma'añ, ja juxtujkpa mdsu'a di'ibu tu xy'ixy mdsu n'aga'añgyu'u es ja juxtujkpa oorú kandaleeru. Ja juxtujkpa mdsu'a ja'a 'yandijpy ja juxtujkpa n'ayuk kajxwa'xpuťs ma ja mubujkpuťuk ñaymyúkuđu, esu juxtujkpa kandaleeru ja'a 'yandijpy ja mubujkpuťy di'ibu naymyujkuđu ma juxtujkpa kajpn.

2

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkpuťuk jap Éfesu

¹ Du'un xyñijáyut yu n'ayuk kajxwa'xpuťs di'ibu ijtp ma ja mubujkpuťuk ñaymyúkuđu jam Éfesu. “Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy juxtujku mdsu'a 'yaga'añgyu'ujóty es jyudity kuj'aay ma tadu juxtujkpa oorú kandaleeru: ² Uj nnija'abuts di'ibu mduundup, wi'ix mmuktundu, es ja ma'xtujkun di'ibu mmudajttup. Es nnija'abuts ko kyaj mbaat xymyuma'xtúktu ja axuk ja'ayuty. Nan nnija'abuts ko tu xywyinma'añ'ixtu di'ibu nugoobu ñayñigajxudu ko yu'u 'yapóstuluty, es tu xyajnidu'xtu ko yu'udyu andákruty. ³ Tu xymyudánudu es xytyuknaxtu ja ayo'on mut ujtskyujxm, es ni tu mgatsipka'axtu. ⁴ Per ma miidsuty tam tits nga'oyjya'ap, yu'u ko kyaj xy'oknakytsyojknudats éxtum jawyíñup. ⁵ Jamyatstu éxtum tuuyup xytsyojktats es yajxónats xymyuduundu. Yajjumbítta mjot es jiky'attu jatugok éxtumu naty jawyiin. Pún kyaj mjodumbítta, nninujxtup es nbujkuđu ja mgandaleeru ma 'yity. ⁶ Oyu du'un xytyundu ko xykyatsoktu ja nikoláytydyu 'yaxuk jiky'ajtun, mut ko uj nandu'un n'axuk'ijxpyuts. ⁷ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuđu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyubu tadu mubujkpuťuk ma ñaymyúkuđu. Pún madakp, tyaadu nmo'oyuťs es tju'xut ja ujts tuamp di'ibu yajjiky'ajtp es tsajpótm 'yity.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkpuťuk jap Esmirnu

⁸ Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xpuťs di'ibu ijtp ma yu mubujkpuťuk ñaymyúkuđu jam Esmirnu: “Du'un jyuna'añ yu jawyiimbu esu tim okpa, di'ibu ok'o'kpa es net jyikypyejky. ⁹ Uj nnija'abuts ko m'ayoodup. Per jotkujkuđu mut ko Dios mdsókuđu es mbudúkuđu. Es nnija'abuts ko nugoó mni'ow mniyaaxudu di'ibáty naydyíjduđu ko 'yisraelítuty, di'ibu sitay je'eyu ko myujku'umúduđu. ¹⁰ Katu mdsu'ugudu mut ko m'ayowa'andu. Yu mujku'ugópk yu'u wyinma'añ myo'oyaampy ja myuduumbuty es mbujta'aga'añuty pujxndugóty miidsuty nidu'uguty, es waanu tiempu mya'ayowa'añuty muk, es du'un xymyastu'uttut ja mmubujkunuty. Yajti'igyudu mjot mwinma'añuty extu o'kunbyaaty, es ujts miits nmo'oydyup yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ¹¹ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuđu di'ibu 'yanmaaydyup ja Espírítu Santu tadu mubujkpuťy di'ibu naymyujkuđu: Pún madakp, kyaj ja'a pyadudut ja ayo'on di'ibu du'un éxtumu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkpuťuk jap Pérgamu

¹² Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xpuťs di'ibu ijtp ma ja mubujkpuťy ñaymyúkuđu jam Pérgamu: “Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy ja espaadu jujpki'pymbyu es majtsku 'yaa: ¹³ Uj nnija'abuts ko mdsuunudu ma ja Satanás 'yane'emy. Es nan nnija'abuts kots miits xyryanujxtu amumdu'uk jot, es kyajts xymyastu'uttu oy tjaya'o'ktu ja n'ayuk kajxwa'xpuť Antipus ma miidsuty, jap ma ja Satanás tsuunnu. ¹⁴ Per ma miidsuty tam tits nga'oyjya'ap, mut ko tam ñaymyíkyuty mut miidsuty di'ibu pyanujxtup ja Balamu 'yuxpuťkun. Tadú Balán yu'u wyinma'añmyooy ja Balak wi'ix dyajpekytyúnut ja israelítuty, ttuktsu'tstu ja tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu ja agojwinnáxuty, es myu'induundu. ¹⁵ Njuna'añudsu du'unu tyaadu mut ko ma miidsuty, ta di'ibu pyanujxtup ja nikoláytydyu 'yuxpuťkun, mut ko uj nandu'un n'axuk'ijxpyuts. ¹⁶ Paaty jodumbítta. Pún kudii, nujxuťs es nyajkutugóyupťsu tadú axuk ja'ayuty mut ja espaadu

di'ibu pudsuum p madsu n'aa. ¹⁷ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyukudu di'ibu ja Espiritu Santu 'yanmaaydyup ja mubujkruty di'ibu naymyujkudup: Pün madakp, ndukju'xurps ja ayu'udsyuba manaa. Es nandu'un nmo'oyurps tu'ugu poop tsaa di'ibu myudajtypy kaxja'ay yu xyuu jembyu di'ibu ni pün tkanijawu, ja'ayu nija'ap di'ibuts nmeery.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutajk jap Tyatiiru

¹⁸ 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xurps di'ibu ijtp ma ja mubujkrutajk ñaymyúkudu jam Tyatiiru: “Du'un jyuna'añ ja Diosu 'yU'unk di'ibu myudajtypy ja wyiin éxtumu janya'angun, esu tyeky du'un éxtum ja bronsu di'ibu jantsy tu'xp: ¹⁹ Uj nnija'abuts di'ibu mduundup. Nnija'abuts ja mdsojkanuty, yu mmubujkanuty, yu mma'xtujkanuty, es wi'ixu Dios xymyudunda. Es nnija'abuts ko tyam xytyunda oy waanu ni'igu kudiinam jawyíñup. ²⁰ Per mdagoodyup mut ko xyña'ixtu tadu toxytyujk Jezabel di'ibu nayñigajxup ko yu'u Diosu 'yayuk tkajxwa'xu, per je'eyu 'yanda'aky es twin'uundu ja di'ibuts xymyuduundup, es myu'indúndut es nan tju'xtut ja di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáxuty. ²¹ Uj tats njamo'oyu tiempu esxyup yu'u tu jyodambity, esxyup tu dyajtagátsy ja wyinma'añ. Per kyajru du'un tu ttuna'añ, kyaj tu tmastu'uty ja m'induunk. ²² Ja'agyujxm ko kyaj tmastu'uty ja pekytyu'unun, ujtsuts nyajka'ap tu'ugu pa'am es 'yayówat muk, nandu'un 'yayówat pánuty muut pyekytyundu pün kyaj tmastu'uttu ja pyekytyu'unun. ²³ Es nya'oogurps ja Jezabelu 'yu'unguty, es du'un nduknijáwudats nidagekyu mubujkrutajkuty kots uj n'ixy'aty ja jyot wyinma'añuty, es nidu'uk nidu'uk miits ndaydyúndut o ngumádyut éxtum mbaadadu. ²⁴ Per miidsuty nija'ajuty di'ibu ak'ijttap Tyatiiru di'ibu kyaj tranujxtu tadu axuk xprujkan es ni tkanijawudu di'ibuty yu'ujuty tyijtup yu Satanasu 'yaxprujkanu ayu'udsyuba, kyaj nnakymyo'oyuty wiinkru ana'amun, ²⁵ je'eyu ko xykywentu'áttut di'ibu mmudajttap extu kots uj njambítut. ²⁶ Pün madakp es ttuñ di'ibuts uj ndsejry, nmo'oyurps uj ja kutujkan es 'yana'amut ma tugekyu ja naxwíñudu, ²⁷ es du'un 'yana'amut éxtum ko ja naxtu'ts yajtukwépy ja pujndajk, es tyukpu'uju, du'un éxtumu nDeedyuts tu xymyo'oy esuts nyajkutúkut. ²⁸ Nandu'un nmo'oyup ja jayxyuu. ²⁹ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyukudu di'ibu ja Espiritu Santu 'yanmaaydyup ja mubujkruty di'ibu naymyujkudup.”

3

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutajk jap Sardus

¹ 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xurps di'ibu ijtp ma ja mubujkrutajk ñaymyúkudu jam Sardus: “Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy ja juxtujka madsa'a es ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk: Uj nnija'abuts di'ibu mduundup. Oy miits mjajiky'attu, du'un m'ittu éxtum eekyryun. ² Paaty wijtu es muk tundu ja mjot, mo'oydyu muk'ajtan di'ibu akwu'umprun, di'ibu jawaanu kya'o'knu, ja'a ko tats n'ixy es kyaj tyim'oyuty di'ibu mduundup Dios windum. ³ Jamatsta ja oybyu n'axprujkanuts di'ibu m'axaju. Kuydyunda es yajtagátsta mwinma'añuty es mjiky'áttut. Pün kyajru du'un xytyunda, nujxurps ti'in, éxtum tu'ugu ma'tspu, ma ni xykya''awíxyudsu naty. ⁴ Per jap Sardus tap naagudyu ja'ay di'ibuts situy taayumts xymyuduundup amumdu'uk jot. Yu'u tyaaduty jyudíttut mut uj poop witxu, mut ko du'un ñitúkudu. ⁵ Pün madakp, nan ndukrujta'agurps ja poop wit, es kyajtsu xyuu njo'tsut ma 'yity kaxja'ay nekykyujxy ja xyujuty pánuty jiky'ajttap winu xuu winu tiempu. Ni'iguts n'axájut éxtumdsu nja'ajun madsu nDeety 'yity mut ja 'yánklusuty. ⁶ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyukudu di'ibu ja Espiritu Santu 'yanmaaydyup ja mubujkruty di'ibu naymyujkudup.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutajk jap Filadelfya

⁷ 'Nijayu nandu'un ja n'ayuk kajxwa'xurps di'ibu ijtp ma ja mubujkrutajk ñaymyúkudu jam Filadelfya: “Du'un jyuna'añ di'ibu ni madsu pyojru, di'ibu ja Tey'ajtan es di'ibu myudajtypy ja rey Davitu 'yawatsn; es ko dya''awa'atsy tii, ni pün mbaat tkaya''adiky; es ko ti dya''adiky, ni pün mbaat tkaya''awa'atsy. ⁸ Uj nnija'abuts di'ibu mduundup. Tats

mbujta'aky tu'ugu tujk aa awa'ats ma miidsuty, di'ibu ni pun mbaat tkaya'adiky. Oy nugo xykyamudajtpu mujaa, tu xykyuydyundu ja n'ayukats es kyajts tu xy'uxtijy. ⁹ Ja mujku'ugopk muduumbuty, tadu andakpety di'ibu naynigajxudup ko yu'u 'yisraelitaty, per nugo je'eyu 'yanda'akta, nyajkoxtanudupts mdeky'ujxy, es du'un tnijawudut ko tuts uj miits ndsokta. ¹⁰ Tu xykyuydyunduts ja n'ana'amun ko tu xymudattu ja ma'xtujkun, es mudu tyaadu ujtsuts mij nguwa'anup ko naty myiin ja ayo'on di'ibu minamp ma tugekyu naxwiñudu, es yajtukkumodowa'an di'ibu jiky'ajttap naxwiiñ. ¹¹ Uj minupts tsojk. Mudattu mwinma'anoty es padundu ja n'axpukunuts di'ibu tu xy'axajudu, kudiibu pun mbujkudut yu mmay'aty. ¹² Pun madakp, nbujta'agupts uj es 'yitut extum tu'ugu pilaar madsu nDiosu tyujk. Jap wu'u'mut winu xuu winu tiempu. Ni pun tkayajuga'agut. Nguxja'ayuputs ma ja madakpety ja nDiósudsu xyuu. Es nan nguxja'ayuduts ja nDiósudsu kyajpn xuu, ja jembyu Jerusalén di'ibu kudakp tsajpótm. Es nan nguxja'ayaamyuts yu jembyu nxuuts. ¹³ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuu di'ibu ja Espiritu Santu 'yanmaaydyup ja mbujkpty di'ibu naymyujkudup.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mbujkptyuk jap Laodiseeu

¹⁴ 'Nijayu nandu'un ja n'ayuk kajxwa'xputs di'ibu ijtp ma ja mbujkptyuk ñaymyúkuu jam Laodiseeu: “Di'ibu du'unum 'yity extum jaayum es di'ibu ñigajxy es ttuñ ja tuy'ajtan, yu'u du'un di'ibu yajtsone'k yajtsondak tugekyu di'ibu Dios yajkoj, es du'un jyana'añ. ¹⁵ Uj nnija'abuts di'ibu mduundup. Tim tuy'ajtan ja'a du'un ko je'eyu mjokx'attu. Ni mgatutsn'attu es ni mga'an'attu. Ndsejpyuts es mdutsn'áttut o m'an'áttut. ¹⁶ Kom je'eyu mjokx'attu, paaty n'ok'uxtijta extum ja ja'ay ya'uudsuty di'ibu kyaj jyot tkupeky. Mudu tyaadu, ja'ats n'andijpy ko ni xykyadimtsóktuts es ni xykyadimtuk'ak'áttuts. Kyajts miits xymu'tnaymyaayubu'áttu es ni xykyamudsip'áttuts, es kyajtsu du'ambu ndseky di'ibu du'un. ¹⁷ Miits mjunándup: Mukja'ayudyuts uudsuty, kyajts ti xytyugoy'ajtxudu, extu nani'iguts nmudáttuts. N'anmaaydyupts miidsuty: Dios m'ijxudup extum tu'ugu muk ayoobu ja'ayun, es extumu niwa'ats uxwa'atspan, es extumu wiints. ¹⁸ Paaty n'awijy ngajxwijy esuts xyñimínduduts es xyjúdyut ja wa'ats oorú, es du'un situy mmakja'ay'áttut. Es nandu'un ma ujun min xyjuudyu mwitu pooppu, es mnaywyítxudut, kudiibu m'íttut niwa'ats uxwa'ats. Es nan ma ujun mmínut es xyjúdyut yu mwiindsooy, es du'un mbaat yajxon m'íxtut. ¹⁹ N'oodupts es njujwjtsumbittupts nidagekyu di'ibuts ndsejpy. Paaty jodambittu es mut winu mjot xykyuydyundut di'ibuts miits n'anmaaydyup. ²⁰ Mudowdu, tyáput tujk agu'ay ngugajxu. Pun pun myudeebyuts ja n'ayuk es dya'awa'adsut ja tyujk aa, tükubuts es n'ítuduts mut yu'u, es ti'igyuts ngáyut. ²¹ Pun madakp, nya'u'uñupts ti'igyu ma uj, es muut nyajkutúkuu, du'un extumts uj nmamadaky ja pojpu es uñaaybyuts ti'igyu madsu nDeedyuts, es nyajkutíkyuts mut yu'u. ²² Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuu di'ibu ja Espiritu Santu 'yanmaaydyup ja mbujkpty di'ibu naymyujkudup.”

4

Wi'ixu Dios yajwindsu'ugu tsajpótm

¹ Es óknam n'ijxyuts tu'ugu tujk aa awa'ats tsajpótm. Es xymyugajxyuts jatugok ja di'ibu myudajtypy ja 'yayuk extumu trompetu, es xy'anmaayuts:

—Ku't ja yam, es nduk'íxut di'ibu koonam tyuna'an jyata'anuty óknam.

² Netyu ja Espiritu Santu xymyunejxyuts tsajpótm. Es jamuts n'ijxy tu'uk 'yu'uñu ma 'yuñaaybyajn. ³ Yu wyiin jyujp tye'xy extum ko tye'xy ja oybyu tsaa di'ibu xyu'ajtypy jaspe es kornalinu. Es jamu natyu i'tsy juwudity ma ja 'yuñaaybyajn, es jyantsytye'xy, extum tu'ugu tsuxk jajun es extum tye'xy ja oybyu tsaa di'ibu xyu'ajtypy esmeraldu. ⁴ Es n'ijxyuts ma ja uñaaybyajn juwudity i'px majtáxku uñaaybyajn ma 'yu'uñudu es yajkutíky i'px majtáxku mujja'aydyujk, ak poobwítxu es mut ja 'yooru koronu kyubajkkujxm. ⁵ Esu uñaaybyajn di'ibu itkijky pyudsemy ja anaa judsuk. Es wyindum tyoy extum jaxtujuk tsinwaty, di'ibu 'yandijpy ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimp

jæxtujk naxu tuunk. ⁶ Esu uñaaybyajn di'ibu itkijky, nan jam tu'uk éxtumæ jikymyejyñ, yajtuk'ijxnajxp éxtumæ viidru. Es windujp uxku'p es pyu'aaybyu'aay 'yity nimajtaxku jiky'ajtræ di'ibu windiky ja ñini'x mut ja wiin. ⁷ Tu'uk ja jawyiimbæ kyuxe'eky éxtumæ kaa, ja myumajtskræ kyuxe'eky éxtumæ tooru, ja myudugukræ du'an tmudaty éxtumæ ja'ayu wyiin jyujpæn, es ja myumajtaxkræ kyuxe'eky éxtumæ witsnæn kyaagudíty. ⁸ Tyadu nimajtaxkræ jiky'ajtræty nidu'uk nidu'uk tmudaty ja kyakn tædujk. Esu kyakn nikujxy kyaknbatku'uy tmudaty ja wiin. Es xuuñ koots du'uñum jyuna'andu:

Nugoo 'yokwa'ats'ajna yu Nindsun'ajtam Dios,

di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy,

di'ibu du'uñum ijt, di'ibu ijtr es du'uñum 'yita'añ.

⁹ Es tugok tugokæ tædu nimajtaxkræ jiky'ajtræty t'awdattu es twindsu'ugudu es tja'aygyada'aktu di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajnoty ma yajkutíky, es jyiky'aty winu xuu winu tiempæ, ¹⁰ net ja i'px majtaxkræ mujja'aydyujk twingoxtanudu di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajnoty, es t'awdattu di'ibu jiky'ajtræ winu xuu winu tiempæ, es trujta'aktu ja kyoronu uñaaybyajn windum, es jyuna'andu:

¹¹ Nindsun'ajtam Dios,

mijtsæ du'an mbátup es xy'axájut

ja muj'ajtan, windsu'kun esu muk'ajtan,

mut ko mijtsæ du'an tu xyajkojta'ay tugekyu di'ibu ijtr,

es mgu'amdsojkungyujxm mij xya'ity es xyajkojy.

5

Neky di'ibu winjayu windujp uxku'p, es ja Borreegu'unk

¹ Nétats n'ijxy ma Diosu 'yaga'añgyu'u tuk pityu neky di'ibu winjayu windujp uxku'p, es jæxtujku seyæ. ² Net tu'ugu muk anklus kyajxkéky:

—¿Pæn pátrup es dyajjunákut ja seyæ es dya'awa'adsudu tyadu neky?

³ Per ni tsajpótm, ni naxwiin es ni nax patku'p kyajápæty pæn mbaat dya'awa'adsyu tædu neky, es ni mbaat tka'ixtu. ⁴ Nétats uj njantsytyujku jiiibyæ, ja'a ko kyaju naty pæn yajpaaty pæn pátrup es dya'awa'adsut ja neky es t'ixut wi'ix jyuna'añ. ⁵ Net tu'uk ja ni'i'px majtaxkræ mujja'aydyujk xy'anmaayæts:

—Katu mju'uy. Yu Judaa tyuump 'yaats di'ibu yajtijp Kaa, di'ibu nandu'an tuump'ajt aats'ajtræ ja rey Davit, yu'u tu myada'aky. Yu'u mbaat dya'awa'adsyu tædu nekyppyty es dyajjunákut ja jæxtujkræ seyæ.

⁶ Nétats n'ijxy kujk'am ma ja ni'i'px majtaxkræ mujja'aydyujk es ma ja nimajtaxkræ jiky'ajtræty di'ibu ijttup ma Dios yajkutíky wyindum, es n'ijxyuts tu'ugu Borreegu'unk tyanu di'ibu kuxu'kp éxtum tu 'yokwindsu'kun'ajtræ. Es tmudaty yu Borreegu'unk jæxtujku wyaj es jæxtujku wyiin. Es ja jæxtujkræ wyiin, yu'u 'yandijpy ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy jæxtujk naxu tuunk es di'ibu Dios tu tkexy ma tugekyu naxwiinudu. ⁷ Tædu Borreegu'unk yu'u oj ñejxy es t'axaju ja neky di'ibu naty ja Dios myudajtypy ma ja 'yaga'añgyu'u. ⁸ Es ko t'axaju ja neky, ja nimajtaxkræ jiky'ajtræty es ja ni'i'px majtaxkræ mujja'aydyujk ñaygyoxtanaydyáku Borreegu'unk wyindum. Nidu'uk nidu'ugu mujja'aydyujk tmudattu arpu esu ooræ tsim ujts mudu poom, di'ibu 'yandijpy ja Diosu jya'ayudyu kyajxtákun, ⁹ es t'awdu tyadu jembyu uy:

Mijtsæ du'an mbátup es xy'axájut tyadu neky es xyajjunákut ja jæxtujkræ seyæ.

Paaty mut ko tu mnejxy windsu'kun,

es mut ja mne'pyñ xyjuuy

éxtum ja Diosu jya'ayaty,

pænaty jiky'ajttu ma maygyajpn, ma wiinkræ may ayuk kajxpræty, es ma mayñaxwiinudu.

¹⁰ Tu xyryujta'aktu yajkutujkræty esu teedyuty,

es tmudúndut ja Dios es yajkutúktut naxwiin.

¹¹ Nétats n'ijxy kanak miyongu ánkłusuty juwudity ma ja i'px majtáxkpu mujja'aydyujk, es ja nimajtáxkpu jiky'ajtruty, es ma di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajnoťy, ¹² es jyuna'andu muk:

Yu Borreegu'unk di'ibu ta nejxy windsu'kun,
pátup winu xuu winu tiempu t'axájut ja kutujkun,
muj'ajtun, wiy'ajtun, muk'ajtun,
windsu'kun, oy'ajtun esu awdajtun.

¹³ Es nmudooyuts nandu'un nidugekyu di'ibu jiky'ajttup tsajpótm, naxwiiñ, nax patku'p, es jikymyejyñoťy jyuna'andu:

Pátudup ja Dios esu Borreegu'unk
ja awdajtun, windsu'kun, muj'ajtun
esu muk'ajtun winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Ja nimajtáxkpu jiky'ajtrpu jyuna'andu:

—Wa'an du'unuty.

Es ja ni'i'px majtáxkpu mujja'aydyujk ñaygyoxtnaaydyákuđu es t'awdajttu Dios.

6

Juxtujkpu seyu

¹ Nétats n'ijxy ja Borreegu'unk ko dyajjunáky myutu'ukpu seyu ma ja juxtujkpu. Es nmudoogajxyuts nidu'ugu nimajtáxkpu jiky'ajtruty, es jantsy muk kyajxy, éxtum ja anaa ñekyun:

—¡Min!

² Nétats n'ijxy tu'ugu poop kwaay, es di'ibu tyuk'uñaapy tmudaty tu'ugu ti'pxn, es trujtákuđu tu'ugu koron. Ta oj pyudsemy éxtum di'ibu madakp es myada'aga'añ.

³ Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myumajtskpu seyu, nmudoogajxyuts ja myumajtskpu jiky'ajtrpu kyajxy:

—¡Min!

⁴ Es pyudsemy tu'ugu tsapts kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy yajmooy ja kutujkun es yajtsiptákuť ma tugekyu naxwíñuđu, es ja ja'ayuty ñayya'oogudat nixim niyam. Es yajmooy tu'ugu muj espaadu.

⁵ Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myudugukpu seyu, nmudoogajxyuts ja myudugukpu jiky'ajtrpu jyuna'añ:

—¡Min!

Nétats n'ijxy pyudsemy tu'ugu yuk kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy, yu'u myudajtypy tu'ugu balanzu. ⁶ Es nmudooyuts kyajxy kujk'aay ma ja nimajtáxkpu jiky'ajtrpu, es jyuna'añ:

—Je'eyu tuk kilu triigu xyákuť tuk xuu nidún, es tuguk kilu sebaadu xyákuť tuk xuu nidún, per ni je'eyu xykyatónut yu aseytu oliivu es ni yu vinu.

⁷ Ko yu Borreegu'unk dyajjunajky ja myumajtáxkpu seyu, nmudoogajxyuts ja myumajtáxkpu jiky'ajtrpu jyuna'añ:

—¡Min!

⁸ Nétats n'ijxy tu'ugu bayu kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy, ja'a txu'aty O'kun. Es ux'aay pyamíñuty ja di'ibu ñiwindsun'ajtypy ma ja o'krutujk. Yajmoodyu ja kutujkun es dya'ooktat tuk peky ja di'ibu wa'xp taxk peky ja naxwíñuđu ja'ay, dya'oogut mut ja espaadu, yuu, pa'am esu awa'an juyujkaty.

⁹ Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myumugoxkpu seyu, n'ijxyuts artal patku'uy ja 'yanmuj'a'anuty ja ja'ayuty di'ibu naty tu 'yooktu mut yu'uguyxm ja Diosu 'yayuk di'ibu naty yu'ujuty tu tkajxwa'xtu. ¹⁰ Tyaadu kyajxtu jantsy muk:

—Nindsun'ajtum Dios, mij situy mmudajtypy tugekyu kutujkun. Mjantsywy'a'adsuty es mduy'ajtummuđuty. ¿Extu na'anum xypyayo'oya'añ es xytyukkumudowa'añ ja naxwíñuđu ja'ayuty mut kots tu xya'ooktu?

¹¹ Net yajmoodyu nidu'uk nidu'uk pyoop wit, es tyuk'ana'amudu:

—Awixtu mut ja ma'xtujkun jawaandi'knũ. Nandu'un éxtum miidsuty oj m'ooktu, tũũ dun tyimpatyry ma dun 'yooga'andu ja mmũgu'uk di'ibuts uj nandu'un nja'ay'ajttur. Yu'u yajka'pxaampy ja jyamyũt di'ibáty oogándur mut kots xymyũdũũ.

¹² Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myũdũdujkrũ seyũ, nẽtũts n'ixy ko myiĩ ja tũgoomyuk ujx, ja xũũ yũkũdyaaý éxtumũ yũk wit, yũ po'o jyũmbijttaay tsapts, dũ'un éxtumũ ne'pyĩ, ¹³ esũ mũdsã'ã kya'ay naxkũjxy éxtum ja iigũ tũũmp kya'ay ma ja kyery ko myiĩ ja muk poj. ¹⁴ Dũ'un ja tsajp ya'ijxtũgooy éxtumũ neky ko ya'axãatsy. Tũgekyũ tun kópkyty esũ naxwĩũdũ di'ibũ jikymyejyũty yajwijtsxijttaaydyũ. ¹⁵ Net yũ naxwĩũdũ ja'ayũty ja ryey ñayyu'tsũdũ aãngóty es mũj kaadsóty, ti'igyũ mut ja muk-ja'aydyũjk, soldããdũ wyindsũnũty, yajkutujkrũty, yajmũduumbũty esũ mũduumbũty, ¹⁶ es t'anũũmũdũ ja tun kopk esũ kaats:

—Nijijtpajtkũts mũdsũty es yu'tskũts kũdiibuts x'ixũt ja di'ibũ uñaapy uñaaybya-jngũjxm, es kũdiibuts xypyaãdũt ja muk tũydyu'unũn di'ibũ yakaampy ja Borreegu'unk, ¹⁷ ja'a ko tũ net jya'ty ja mũj xũũ ma ja tũydyu'unũn 'yita'ãñ, ¿es pãn mbaãt tũũmãda'aky?

7

Israelitu ja'ayũty di'ibũ yajtsaaydyũ

¹ Oknũmts n'ijxy nimajtãxkũ wiinkrũ anklũs tyãnũdũ, tu'uk ma xũũ pyũdsemy, jatu'uk ma xũũ tsi'i'ty, jatu'uk ma jũmboj myiĩ, es jatu'uk ma yukpoj myiĩ, es tmajtswũ'ũmdũ tũgekyũ pójũty, kũdiibũ pyójũt ya naxwĩĩ ma tũgekyũ aay kepy, es ni ma jikymyejyũ.

² Nẽtũts n'ijxy jatu'ugũ wiinkrũ anklũs di'ibũ miimp ma xũũ pyũdsemy, mut ja syeyũ Dios di'ibũ winũ xũũ winũ tiempũ ijtr. Tyãdũ anklũs tmũyaxykyky ja nimajtãxkrũ anklũs, ja di'ibũ Dios tũ tmo'oy ja kutujkun es tũydyũnũt yũ naxwĩũdũ esũ jikymyejyũ, es 'yanmaayũ:

³ —Katũ xytuũdyũndũ yũ naxwĩũdũ esũ jikymyejyũ, es ni yũ aay kepy. Awixtu extũ kots ndsã'ayũtnũm wyimbokkũjxm nidũgekyũ yũ Nindsũn'ajtũm Diosũ myũduumbũ.

⁴ Dũ'un nmũdóyũts ko mũgo'px jajustyikxymyajtãxk mil yajtsaaydyũ ja israelitu ja'ayũty, ja nimajmajtsk pekyryũ ja Israelũ tyũũmp 'yaãts: ⁵ nimajmajtsk mil yajwinwijtstũ ja Judaa tyũũmp 'yaãts, nimajmajtsk mil ja Rubengũ jya'a, nimajmajtsk mil ja Gaadũ jya'a, ⁶ nimajmajtsk mil ja Aserũ jya'a, nimajmajtsk mil ja Neftalii jya'a, nimajmajtsk mil ja Manasesũ jya'a, ⁷ nimajmajtsk mil ja Simeongũ jya'a, nimajmajtsk mil ja Leví jya'a, nimajmajtsk mil ja Isakarũ jya'a, ⁸ nimajmajtsk mil ja Zabulongũ jya'a, nimajmajtsk mil ja Joseejũ jya'a, es nan nimajmajtsk mil ja Benjamingũ jya'a.

Mayjya'ay wyĩtxũty poop

⁹ Oknũmts n'ijxy tũgoomyay ja ja'ay di'ibáty jiky'ajttũ ma maygyajpn, ma wiinkrũ may ayuk kajxprũty, es ma mayñaxwĩũdũ. Es tamũ naty tyãnũdũ uñaaybyajn winduuy ma ja Dios yajkutĩky, es Borreegu'unk wyinduuy, es wyĩtxũty poop, es tmũdattũ kyũ'ũjótũmũ tũũxy'aay. ¹⁰ Es nidũgekyũ yaxkaktũ muk:

Yũ nitsokũn myiĩ ma yũ Nindsũn'ajtũm Dios,
di'ibũ uñaapy ma uñaaybyajn ma yajkutĩky,
es nandu'un myiĩ ma yũ Borreegu'unk.

¹¹ Nidũgekyũ ãnklũsũty wyũ'ũmdãaydyũ tanũ juwũdity ma ja mũjja'aydyũjk, es ma ja nimajtãxkrũ jiky'ajtrũty, es ma ja uñaaybyajn ma Dios yajkutĩky. Net ñayjujprũdũ naxkũjxy wyinduuy ma Dios yajkutĩky, es t'awdattũ Dios, ¹² jyũnã'ãndũ dũ'un:

¡Wa'an dũ'unũty!

Yũ awdajtũn, mũj'ajtũn, wijy'ajtũn,
ja'aygyũdãkũn, windsũ'kũn, kutujkun esũ muk'ajtũn,
wa'an tũgekyũ tyããdũ tja'a'áty yũ Nindsũn'ajtũm Dios winũ xũũ winũ tiempũ.
Wa'an dũ'unũty.

¹³ Net nidũ'ugũ mũjja'aydyũjk xyajtũũyũts:

—¿Pánudyu danu tyaadaty di'ibu ak poop ja wyit, es maá dan tsooondú?

¹⁴ Uj n'adsooyats:

—Windsún, mij mnija'ap.

Yu'u 'yadsooy:

—Tyaadu du'un di'ibu tu dyajnáxtu ja muk ma'ay tajun, di'ibu tu dyajwa'atstu es tu dyajpoobu ja wyit mut ja Borreegu'ungu ñe'pyñ. ¹⁵ Paaty 'yittu uñaaybyajn winduuy ma ja Dios yajkutíky, es tmudundu ja Dios xuuñ koots ma tyujk. Es ja Dios yu'u kwentu'atánudup es 'yítut ma yu'u. ¹⁶ Ni na'a kyanaky'ayówut mut ja yuu es ja tuudsu, es ni ja xuu kyatsa'ayudut, es ni kya'an'oogat, ¹⁷ mut ko yu Borreegu'unk di'ibu ijtp uñaaybyajn windum ma Dios yajkutíky, yu'u kywentu'ajttup éxtum ja byorreegu, es dyajnujxut ma myuxy ja nuu di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun. Es ja Dios yajtútsxudut tugekyu ja wyinnuu.

8

Myujxutujkpu seyu

¹ Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myujxutujkpu seyu ma ja neky, ta du'añu 'yamoondaay tsajpótm éxtum kujm oorú. ² Nétats n'ijxyu tadu jxutujkpu anklus di'ibu tūnaayduup Dios windum. Yu'ujuty yajmoodyu kujktu'ugu trompetu. ³ Oknam myiñ jatu'ugu anklus mut tu'ugu oorú jūnxijn. Ta tyūnaay artal winduuy. Ta yajmooy mayu poom es yajpoomjókut es ttukwindsu'ugut mut ja kyajxtákun di'ibátyu Diosu jya'ayuty, ma ja oorú artal di'ibu ijtp uñaaybyajn winduuy ma Dios yajkutíky. ⁴ Es ja poom jok, ti'igy mut ja kyajxtákun di'ibáty ja Diosu jya'ayuty, pyatuku ma Dios 'yity. ⁵ Ta ja anklus ttukko'ojú ja jūnxijn mut ja jumbajk ma ja artal, es tjubijpe'ky naxwiñ. Net myiñ ja anaa júdsuk esú ujx.

Jxutujkpu trompetu

⁶ Ta ja jxutujkpu anklus ñayjyujp'ijxudu es ttukxu'uxa'andu ja trompétuty.

⁷ Ta ja myutu'ukpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj myiñ ja tutsn, junya'ank tuktuku mut ja ne'pyñ, es kya'ay naxwiñ. Ta tyooy tuk peky ja naxwíñudu di'ibu wa'x tuguk peky, mut nandu'un tuk peky ja aay kepy di'ibu nandu'un wa'x tuguk peky. Es nan tyooy tugekyu tsuxk mūuy.

⁸ Ta ja myumajtskpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta yajjubijpe'ky jikymyejyñóty éxtum tu'ugu muj kopk di'ibu winya'amp mut ja jūn. Tuk peky ja jikymyejyñ di'ibu wa'x tuguk peky jyumbijty ne'pyñ. ⁹ Es tuk peky 'yo'ktu di'ibu wa'x tuguk peky di'ibu naty tsūnaayduup jikymyejyñóty, es tuk peky tyugooy ja di'ibu wa'x tuguk peky ja barku.

¹⁰ Ta ja myudugukpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj kya'ay tu'ugu muj mūdsa'a tsajpótmudu, jantsy winya'amp kya'ay ma tuk peky ja mujnuu di'ibu wa'x tuguk peky, es ma nuu myuxy. ¹¹ Ja mūdsa'a ja'a txu'ajty Ta'am. Es tuk peky ja nuu di'ibu wa'x tuguk peky jyumbijty ta'am. May ja ja'ay 'yo'ktu mut yu'ugyujxmu tadu nuu.

¹² Ta ja myumajtáxkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj ñaywya'xyuty tuguk peky ja xuu, ja po'o es ja mūdsa'ajuty. Net tuk peky ja xuu, ja po'o es ja mūdsa'a oj jyumbity koots. Paaty xuuñ myukwingoodsu taxk oorú es nandu'un koots myukwingoodsu taxk oorú.

¹³ Nétats n'ijxy tu'ugu witsn kyaagudíty tsajwínm. Es nmūdooyats ko muk ya'axy, es jyuna'añ:

—¡Ay! ¡Ay! ¡Ay! Puroobu yu naxwíñudu ja'ayuty ko jatugukpu anklus t'aktukxu'uxtut ja trompétuty.

9

¹ Ta ja myumugoxkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Nétats n'ijxy tu'ugu mūdsa'a di'ibu ka'a naxwiñ. Tadu mūdsa'a yajmooy ja kuk jutú 'yawatsn. ² Net ja mūdsa'a dya'awatsy ja kuk jut, es jap jyantsypyudseemy ja jok éxtum ma tu'ugu muj jorñu. Esu tadu jok yu'u yajwingoodsu ja xuu, es kyoodsadyaay tugekyu ja tsajwínmudu it.

³ Es ma tadu jok pyudsuumdu mu'u es ñaywya'xtaayudu naxwiiñ. Esu tadu mu'u yajtuk'ana'amdu es ttúput ja ja'ayuty éxtum 'yadu'tstá jaybyu'uk, ⁴ yajtuk'ane'emy es kudiibu dyajwindugóyut ja aay ujts, ni ja maa'y es ni ja kepy, yu'u'y je'eyu tyúrur ja ja'ayuty di'ibu kyaj yajtsaaydyu wyimbokkujxy mut ja Diosu syeyu. ⁵ Per kyaj yajtuknipejky es dya'oogut, je'eyu dya''ayówut mugoxk po'o. Ko tyipy, du'un myúkaty éxtum ko ja ja'ayuty tyúrudu jaybyu'uk. ⁶ Ma tadu tiempu ja'ayuty jyantsyja'oogándu, per kyaj mbaat ni wi'ix tsoo.

⁷ Ja mu'ujuty du'un kyuxu'uktu éxtumu kwaay di'ibu tu ja'ay twu'unda'ay es dyajnujx-a'añ tsiptuumbu. Yu kyubajk nandu'un kyaxe'eky tmudaty éxtumu oorú koronú, esu wyiin jyujp du'un éxtumu ja'ayun. ⁸ Es yu wyaay du'un tmudaty éxtumu toxytyujku wyaay, esu tyuts du'un éxtumu kaadúts. ⁹ Yu ñini'x du'un jyuunuty éxtum tmudaty puujn. Es ko kyaagudíty, yu kyakn du'un jyu'ana'añ éxtum ko yu maygyarru 'yamu'uy ko ñujxtu tsiptuumbu. ¹⁰ Yu pyi'ixy du'un éxtumu jaybyu'uk mut ja tyujpn, es mut yu'u dya''ayoy ja ja'ay mugoxk po'o. ¹¹ Tadu mu'u tmudattu tu'ugu wyindsún, es yu'u du'un ja ka'oybyu anklus di'ibu windsun'ajtp ma ja kuk jut. Tyadu ka'oybyu anklus txu'aty ebreeu ayuk Abadonk es grieegu ayuk Apolyonk, di'ibu 'yandijpy yajkutugeebyu.

¹² Tu ñaxy tu'uk ja muk ayo'on, per tugoy'ajtp jamajtsk.

¹³ Ta ja myududujkru anklus ttukxuxy ja trompetu. Nétats nmudooy éxtum pún kyajxy ma ja oorú artal di'ibu ijtp Dios windum, ¹⁴ es t'anuumu ja myududujkru anklus: —Mugaju tadu nimajtaxkru anklus di'ibu ijtp tsimy Eufrates mujnuubu'aay.

¹⁵ Es du'un oj yajnasmátsudu tadu nimajtaxkru anklus di'ibu naty tu yajjup'ixy ma tadu oorú, xuu, po'o esu jumujt, es dya'oogut tuk peky ja ja'ayuty di'ibu wa'x tuguk peky. ¹⁶ Es nmudooyats nu'un ñiwínuty ja soldaadu kwaaygyujxyuty, ja'a nidugékyuty majtsk mugop'rx miyonk.

¹⁷ Es n'ijxyuts ijxma'tungyujxm ja di'ibu tyuk'uñaaydyur ja kwaay tmudattu kyaat-sykyujxy ak puujn, tuguk kolor: tsapts, azul es pu'ts. Es ja kwaayuty tmudattu kyubajk éxtumu kaa, es ma 'yaa pyudsemy ja junya'ank, jok esu azufra. ¹⁸ Ja tuk pekyru ja ja'ayuty di'ibu wa'x tuguk peky 'yo'ktaaydyu mudu tadu junya'ank, jok esu azufra, di'ibu pudsuum ma tadu kwaay 'yaa. ¹⁹ Mut ko tadu kwaay myuk'ajtan tmudaty ma yu 'yaa es ma yu pyi'ixy. Pes yu pyi'ixyuty du'un kyaxe'eky éxtumu awa'andsa'añ mudu kyubajk. Es yu'u mut dyajtsayúty ja ja'ayuty.

²⁰ Per di'ibu akwu'amdu ja ja'ayuty di'ibu kyaj 'yo'ktu mudu tadu ayo'on, nan kyaj tmastuttu es t'awdátut ja ka'oybyu es nandu'un ja agojwinnax di'ibu oorú, platú, bronsu, tsaa, kepy, di'ibu ni na'a mbaat kya'ixy es kyamudoy, es ni na'a mbaat kyayo'oy.

²¹ Esu tadu ja'ayuty ni je'eyu tkamastuttu ja brujú'ajtan, mu'induunk esu ma'tsk.

10

Anklus mut tu'ugu nekyipyty

¹ Oknam n'ijxyuts jatu'ugu muk anklus di'ibu kudakp tsajpótm, abity mut ja yoots. Es kyubajkkujxy tmudaty ja i'tsy. Yu wyiin jyujp jyantsytye'xy éxtumu xuu, esu tyeky du'un kyaxe'eky éxtum majtsku pilaar di'ibu winya'amp. ² Es kyuhjóty tmudaty tu'ugu nekyipyty. Es trujtáky ja 'yaga'añdyéky ma yu jikymyejyñ, esu 'yanajñdyéky trujtáky ma naxwíñdu. ³ Net kyajxkéky muk éxtum tu'ugu kaa myu'uy. Es ko du'un yaxkeky, ta ja juxtujkru anaa kyajxtu. ⁴ Nétats uj njaja'ayáñ éxtum ja anaa jyunáñ. Per tats nmudooy xymyugajxyuts tsajpótm, es xy'anuumuts:

—Katú xkyuxja'ay di'ibu ja anaa tu tkajxy. Mudat ayu'udsyu mjodoty mwinma'añóty.

⁵ Nétats n'ijxy ja anklus di'ibu naty tu ñaxwa'aky ma ja jikymyejyñ es ma ja nax, es tkone'ky ja 'yaga'añgyu'u, ⁶ es jyunáñ:

—Dios di'ibu jiky'ajtp winu xuu winu tiempu, es yajkoj ja tsajp, naxwíñdu, jikymyejyñ, es tugekyu di'ibu jaa'ajtp ma yu'u, yu'uts ndestiigu'ajtyruyts ko tuj'ajtan yu'u di'ibu tyam n'anmaaydyur. Dios kyaj ñakyyaka'añ ma tkuydyuna'añ ja di'ibu wyandak.

⁷ Per ko ja myujxxtujkru anklus ttukxu'uxa'añ ja trompetu, tu naty tyuñ jyátyuty di'ibu

Dios kyaj dyajnija'aju ma ja ja'ayuty, éxtum jékyur t'awa'anudu ja myuduumbuty, ja kyugajxputy.

⁸ Net di'ibudsu naty tu xy'okmugajxpu tsajpótm, jatugok xymyugajxyuts, es xy'anmaayuts:

—Nujx axaju tadu nekyipyty di'ibu myudajtyty ja anklus kyuhjóty.

⁹ Nétuts nninejxy ja anklus, es n'amdooyuts esuts xymyo'oyut ja nekyipyty. Tats ja'a xy'adsooy:

—Tya, mats, ju'x. Ma m'aa xyjávut pa'ak éxtumu seeru pa'ak, per mjodoty jyumbítut ta'am.

¹⁰ Nétuts n'axaju ja nekyipyty, es oj nje'xyuts. Es n'aajótyuts nja'aju pa'ak éxtumu seeru pa'ak, per kots nju'xtaay, net jyumbijty ta'am njodótyuts. ¹¹ Nétuts xy'anmaay:

—Mgajxwa'xup ja Diosu 'yayuk jatugok di'ibu pátur pánuty jiky'ajttur ma maygyajpn, ma mayñaxwíñudu, ma wiinkpu may ayuk kajxputy, es ma mayryéuty.

11

¹ Nétuts xymyoodyu tu'ugu tsajkápyñ di'ibu du'un éxtumu kijxn, es xy'anmaaydyuts:

—Nujx es xkyijxut ja Diosu tsajptujk esu 'yartal, es madyow naak jap di'ibu Dios awdajttur. ² Per katu xkyijxy ja tsajptujk taja'a, mut ko tu yajkyáky mut ja naxwíñudu di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Es yu'ujuty tyuktaanán tyukwa'agándur justyikxymyajtsk po'o ja Jerusalén kajpn. ³ Esuts uj ngáxur majtsku ndestiiguts, u'xpu wítxu, es yu'udsu n'ayuk kyajxwa'xup majmajtsk mugo'px jatug'px xuu.

⁴ Tyadu majtskpu testiigu yu'u du'un ja majtskpu oliivus kepy es ja majtskpu kandaleeru di'ibu ijtr Dios windum. ⁵ Pán ja pán tyuna'anudu axuuk, yu'ujuty yajpud-súmdur ja junya'ank ma 'yaa, es tno'kta'ayut nidugekyu ja myudsip. Esu du'un 'yooktut oytyim pánuty di'ibu tunánur axuuk. ⁶ Tyadu testiiguty myudajttur ja muk'ajtun es dya'adúkut ja tsajp kudiibu tyu'ujut ja timpu ma tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk. Es nan myudajttur ja muk'ajtun esu nuu dyajjumbítut ne'pyñ, es dya'ayówdut ja naxwíñudu ja'ayuty mut kanak naxu ayo'on naak ok yu'u tsoktu. ⁷ Per ko naty tu tkajxwa'xta'aydyu ja Diosu 'yayuk, net ja axuk juyujk di'ibu pudsump ma ja kuk jut tmattsiptuna'añ yu nimajtsku testiiguty, esu axuk juyujk myada'aga'añ es ya'oogudut, ⁸ es ja ñini'x wyu'umut tu'ugijky ma tadu kajpn ma kyruuzpejty ja Nindsun'ajtum. Es mut ko yu kugajpnuty jyantsymyujpojpuja'ay'áttu, yajxuujejky Sodomu es nandu'un Ejiptu. ⁹ Es tuguk xuu jakujm t'íxtut ja ja'ay pánuty jiky'ajttur ma maygyajpn, ma may ayuk kajxputy, es ma mayñaxwíñudu, es kyaj ñigutíkyuty dyajnaxtúkudu tadu o'kruty. ¹⁰ Nidugekyu naxwíñudu ja'ay xyondakta'ayut mut yu'uguyjxmu 'yo'kun, es jyantsyñayjávudut jotkujk, extu naydyuknigáxudur ja may'aty nixim niyam mut ko tadu majtskpu Diosu kyugajxpu tu jyantsyja'ayóuty. ¹¹ Per ko ñajxy tuguk xuu jakujm, Dios yajjikyryujk es dyajpude'ky jatugok. Es nidugekyu di'ibáty ijxudu jyantsyñay'adsu'kadyaayudu. ¹² Net majtsk ja testiiguty tmudoodu kyajxy muk tsajpótm, es jyuna'añ:

—¡Ku'ttu yam!

Ta pyatujkudu tsajpótm yoodsóty, es yu myudsípty 'yijxudu. ¹³ Netyu myiñ ja muk ujx, es tyugooy tuk peky ja kajpn di'ibu wa'x majk peky. Es juxtujk mil ja ja'ayuty 'yo'ktu mut ja ujx. Es nu'un ja ja'ayuty 'yaknadujku mut ja tsu'ugu t'awdajttu ja Dios.

¹⁴ Du'un jyajty ja myumajtsk ok nibudu'uk ja ayo'on. Per tim tsojk myina'añ ja myudugukpu.

Myujxutjukpu trompetu yajtukxu'uxy

¹⁵ Ja myujxutjukpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Net yajmudooy kajxy muk tsajpótm, es jyuna'añ:

Tyamu netu Nindsun'ajtum Dios esu Kyristu tu dyajkutujksoona'andu naxwiñ, es yajkutuka'añ winu xuu winu timpu.

¹⁶ Net ja ni'l'px majtáxkpu mujja'aydyujk di'ibu naty uñaaydyup uñaaybyajno'ty Dios windum, ñajyujpudu es t'awdajttu Dios, ¹⁷ es jyuna'andu:

Windsun Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun mmudajtypy,
mijtsu du'un m'ijt, es mijts du'un m'ijtp.

Nja'aygyudákyryuts mij ko tu xyajtsonda'aky myajkutíky.

¹⁸ Yu naxwíñudu ja'ayuty ajkudup mut mij.

Per tu jya'ty ja xuu ma mij xytyukkumadówut.

Es nandu'un tu net tpaaty

ma ja o'kraty xypyayo'oya'andu

es xyajjambita'añ oy ja mmuduumbaty

di'ibu tu m'ayuk tkajxwa'xtu,

es nidugekyu mja'ayuty, muj mutsk,

di'ibu mij m'awdajtudup,

es tu net tpaaty ma mij xyajtugoya'añ ja di'ibáty yajma'ttup ja naxwíñudu.

¹⁹ Net 'yawatsy ja Diosu tsyajptujk di'ibu tsajpótm, es kyaxe'ky tsajptugóty ja kaaxu ma 'yity ja kajxy'átyryu di'ibu Dios tyuun mudu jya'ay. Ta myiñ ja muk ujx, anaa judsúkaty esu muk tatsnduu.

12

Toxytyujk esu sarpyentu

¹ Es net kyaxe'ky tsajpótm tu'ugu muj ijxwá'umun: tu'ugu toxytyujk mut ja wyit éxtumá xuu tye'xy, es tyekyryatku'ay du'un kyaxe'eky éxtumá po'o, es kyubajkkujxm tmudaty ja koronu mut majmajtsku mudsá'a. ² Tyadu toxytyujk u'unkmudu naty, es ya'axy mut ja pujkun, ja'a ko ayoop mut ko dyajja'ta'añ ja maxu'unk. ³ Net kyaxe'ky tsajpótm jatu'ugu muj ijxwá'umun: tu'ugu sarpyentu di'ibu muj es tsapts, es juxtujku kyubajk es majku wyaj, es mut ja koronu ma tu'uk tu'ugu kyubajk. ⁴ Yu pyi'ixy ttukpajudojte'ky tuk peky ja mudsá'a di'ibu wa'x tuguk peky. Ta tkujubijpnajxy naxwíñ. Tyadu sarpyentu wya'kwá'umá ma ja toxytyujk di'ibu naty yajja'taampy ja maxu'unk, es tjuna'añ ja maxu'unk jantsy netyu ko jya'tut. ⁵ Ja toxytyujk dyajajty tu'ugu u'ungu'unk yedyujk di'ibu yajkutukaamp mut ja pyujndajk ma tugekyu naxwíñudu. Net ja 'yu'unk yajpukú es yajmunejxy ma Dios es ja uñaaybyajn ma yajkutíky. ⁶ Es ja toxytyujk oj kyaknu ma muj it, ma naty ja Dios tu tyuknibujtaagaty tu'ugu lugaar. Es jap yajmo'oyut ja kya'ay 'yukun majmajtsk mugo'px jatagu'px xuu.

⁷ Net ja tsip tyuunú tsajpótm: ja Migel es ja 'yanklus tsiptuundu mut ja sarpyentu es mut ja sarpyentu 'yanklus. ⁸ Per kyajyem myadaktu ja sarpyentu esu 'yanklus, kyaj ñakyyajna'ijxy ja sarpyentu esu 'yánklusuty 'yítut tsajpótm. ⁹ Du'un oj yajkujubijpnáxyu tadu sarpyentu, di'ibu 'yandijpy mujku'ugópk es Satanás, di'ibu wyin'i'impny nidugekyu ja naxwíñudu ja'ay. Ta naxwíñ yajkujubijpnajx mut ja 'yánklusuty.

¹⁰ Nétuts nmudooy kajxy muk tsajpótm, es jyuna'añ:

—Tu jya'ty ja Diosu ñitsokun, myak'ajtun esu kyutujkun. Nan ana'amnubu net ja Diosu Kyristu, es tu yajkujubijpnáxy tsajpótm ja di'ibu ñi'u'anup ja nmugu'uk'ajtam. Xuuñ koots tmú'uñ Nindsun'ajtam Dios. ¹¹ Yu nmugu'uk'ajtam tu tmumada'aktu mut yu'ugyujxmu Borreegu'ungu ñe'pyñ, mut ja 'yayuk es mut ja tyuy'ajtun di'ibu tu yajkajxwa'xy. Pes kyaj tjujtsu'kadu 'yo'kun, ni'igu tmudundu Dios otyyim'ooktat. ¹² Paaty xonda'aktu miidsuty di'ibu ijttup tsajpótm. Per purooba miidsuty di'ibu jiky'ajttup naxwíñ es jikymyejyñóty, mut ko ja mujku'ugópk tu mnijunákuđu awa'an es ñija'ap ko tyimpatyryu du'un ja tiempu.

¹³ Ko ja sarpyentu naty tu yajkujubijpnáxy naxwíñ, ta tjaya'ayowáñ ja toxytyujk di'ibu naty tu tpaaty ja maxu'unk. ¹⁴ Per ja toxytyujk yajmooy majtsku kyakn éxtum tu'ugu muj witsnu jya'a, es mbaat kyaagudíty ma ja muj it. Jap wuy'umut tuguk jumajt jakujm, es yajmo'oyut ja kya'ay 'yukun, es kudibu mbaat wi'ix 'yadu'utsy ja sarpyentu.

¹⁵ Ja sarpyentu t'u'tsy ja nuu, es oj dyajmajnugooy es jy'u'udut ja toxytyujk. ¹⁶ Per yu

naxwíñudu pyuduǵk ja toxytyujk, awats ja naxwíñudu es t'uktaay ja mǵjnũ di'ibu naty ja sarpyentu tu t'ũtsy. ¹⁷ Es mudu taadu ja sarpyentu ttukjot'ambejky ja toxytyujk. Ta oj ñejxy tsiptuumbu mat ja toxytyujku tyũmp 'yaats di'ibu akwũ'umdu, ja'a njũna'anũm di'ibu pyaduundũ ja Diosu 'yana'amũn es tranũjxtu ja Jesukristu 'yũxrupjũn. Es ja sarpyentu tyũnaay pu'ujótm jikymyejyñbyu'aay.

13

Nimajtskpu axuk juyujk

¹ Esuts n'ijxy jikymyejyñóty pyudsemy tu'ugu axuk juyujk di'ibu myudajtypy juxtujku kyubajk es majku wyaj. Es tu'uk tu'ugu wyaj tmudaty ja koronu. Es ma yu kyubajkaty tmudaty tu'uk tu'uk kuxja'ay ja xuyujaty di'ibu Dios myudageery. ² Tyadu axuk juyujk di'ibuts n'ijx, du'un kyuxe'ky ja ñini'x éxtumu kuxyubyjy, esu tyeky éxtumu osu, esu 'yaa éxtumu kaa. Yu sarpyentu yu'u mooyu ja myuk'ajtũn esu kyutujkũn es 'yana'amut. ³ Nidu'uguty ja axuk juyujku kyubajk, du'un éxtum jyawu tmudajty tu'ugu muj tsayut di'ibu ya'oogudũ. Per ja tsayut oj 'yaguda'aky. Es ja naxwíñudu ja'ayuty du'ũñ jyantsywyu'umudyaadyu es tranũjxtu ja axuk juyujk. ⁴ Es nidugekyu ja'ay t'awdajttu ja sarpyentu mat ko tu tmo'oy ja kyutujkũn ja axuk juyujk. Es t'awdajttu nandu'un ja axuk juyujk, jyũna'andũ:

—¿Pánu du'un éxtumu tyadu axuk juyujk?, ¿es pũnu mbaat mũut tsiptũñ?

⁵ Es ja sarpyentu yajmooy ja tu'u es ñaymyujpũjta'agudũ esu Dios tmugajxtugóyut. Nandu'un yajmooy ja tu'u es 'yana'amut justyikxymyajtsk po'o. ⁶ Es du'un tmugajxtugoooy ja Dios es twin'ubat twingajxpátu ma tsyũũn es di'ibáty ijtũp tsajpótm. ⁷ Nandu'un yajmooy es tsiptũnũt mat ja Diosu jya'ayuty, extu tmamadaktu, es yajmooy ja kutujkũn ma tũgekyu kajpnũty, ma tũgekyu ayuk kajxpu, es ma tũgekyu naxwíñudu. ⁸ Es nidugekyu ja'ayuty t'awdajtta'ayudu tadu axuk juyujk, ja'a njũna'anũm ja di'ibáty kyajpu xuyũ 'yity kuxja'ay ma ja ñeky ja Borreegu'unk di'ibu Dios yajk windsu'kũn. Esu tadu neky tmudaty kuxja'ay extu ma naty kyajpũmũ naxwíñudu kyojy, ja xuyũ nidugekyu di'ibáty myudajttũp ja jiky'ajtũn winũ xũ winũ tiempũ.

⁹ Di'ibu mudoodũ, wa'an tjaygyũkudu. ¹⁰ Di'ibu yajmũnjxándũp tsimy, tsimy yajmũnjxtũt, es di'ibu oogándũp mudu espaadu, mudu espaadu 'yooktũt. Paaty pũnũty ijtũp ja Diosu jya'ay, wa'an muk aa muk jot dyajnaxtu pũn ti ayo'on tukkudákũp, es du'ũñũm tmũbũktũt ja Dios.

¹¹ Oknũmts n'ijxy pyudsemy naaxóty jatu'ugu axuk juyujk, tmudaty majtsku wyaj éxtum ja borreegu, es du'un jyũna'añ éxtumu sarpyentu, ¹² es tmudaty tũgekyu kyutujkũn ja jawyiimbu axuk juyujk, es yu'u tmudũñ. Es du'un ttuñ esu naxwíñudu ja'ayuty 'yawdátũdũt ja jawyiimbu axuk juyujk di'ibu yajtsók ja muj tsayut. ¹³ Nandu'un ttuũñ ja ijxwũ'umũn di'ibu myudajtypy ja muj'ajtũn, extu yajkudákypy ja jũnya'ank tsajpótm ja'ay wyinduuy, ¹⁴ es du'un twin'ũũñ ja naxwíñudu ja'ayuty mat ja muj'ajtũn di'ibu ja jawyiimbu axuk juyujk tuktuunũp. Es yajtuk'ane'emy es dyajnikojtu'uttũt tu'ugu awinnax es twindsu'ugudũt ja jawyiimbu axuk juyujk di'ibu jyayajtsayujt mudu espaadu es 'yakjiky'ajty. ¹⁵ Es ja myũmajtskpu axuk juyujk yajmooy ja kutujkũn es tmo'oyũt ja jyiky'ajtũnũ tadu awinnax es dyajkajxũt, es extu dya'oogũt di'ibáty kyaj 'yawdátyuty. ¹⁶ Esu tadu myũmajtskpu axuk juyujk tyukkuwa'anũ es nidugekyu muj mutsk, mukja'ay esu ayoobũ ja'ayuty, muduumbũty esu yajmuduumbũty, yajtsa'ayũt ma 'yaga'añgyu'u o ma wyimbok. ¹⁷ Es du'un ni pũn mbaat kyajuy kyateegyuty pũn kyaj tmudaty ja seyũ, ja'a njũna'anũm pũn kyaj tsa'ayuty mat ja xuyũ o ja ñumbrũ ja jawyiimbu axuk juyujk. ¹⁸ Tyadu yu'u tsojkũp ja jaygyujkũn. Es di'ibáty kuwijy mbaat tñijáwudu di'ibu 'yandijpy yu ñumbrũ tadu axuk juyujk, mat ko yu ñumbrũ ja'a 'yandijpy ja xuyũ tu'ugu yedyujk. Yu ñumbrũ ja'a tũdujk mũgo'px jatũgu'px tũdujk.

14

Mũgo'px jajustyikxymyajtáxk mil ja'ayuty di'ibu uũdũp

¹ Oknumts n'ijxy ja Borreegu'unk ko naty jam tyanu ma Syon Kopk. Jamu naty muut mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil ja ja'ayuty di'ibu naty tsa'ay wyimbokkujxy mut ja syeyu ja Borreegu'unk esu Dios Teety. ² Es nmudooyats tsajwinm jyuna'añ éxtamu nnaadáx 'yuutsy pyumimy, es éxtamu anaa muk ya'axy, du'un éxtamu may arpu kooba kyowdu. ³ Es t'awdu jembyu uy uñaaybyajn winduuy ma Dios yajkutíky es ma nimajtáxkpu jiky'ajtruty es ma ja muija'aydyujk. Ni pán mbaat tkajatyu tadu uy, ja'ayu je'eyu tadu mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil di'ibu oj ñitso'oktu naxwiin. ⁴ Yu'u du'unaty di'ibu tsuj yajxon tu jya'ay'áttu, di'ibu nayyajwa'ats'ajtudup éxtamu kixyado'oxyuty, es tranujxtu ja Borreegu'unk otyyim maaty ñejxy. Yu'u du'unaty oj ñitso'oktu ma naxwiinudu ja'ay es ijttup éxtam ja tuump di'ibu jawyiin tuump'ajtr es yajtukmuyóxy ja Dios esu Borreegu'unk. ⁵ Ni na'a oj kya'anda'aktu, ja'a ko wa'ats ja'ayuty yu'u.

Di'ibu kyajxtup ja nidugukpu anklus

⁶ Nétuts n'ijxy jatu'ugu anklus kyaagudity tsajpótm, es tmudaty ja oybyu ayuk di'ibu winu xuu winu tiempu wu'ump, es yajkajxwa'xut ma tugekyu nax kajrn, ma tugekyu naxwiinudu, es ma tugekyu wiinkpu ayuk kajxpu. ⁷ Es jyuna'añ jantsy muk:

—Windsu'ugudu Dios es awdattu, mut ko tu net jya'ty ja oorpu ma net tpayo'oya'añ ja naxwiinudu ja'ayuty. Awdattu di'ibu yajkoj ja tsajp, naxwiinudu, jikymyejyñ, es ma nuu myuxy.

⁸ Es ja myumajtskpu anklus tpanejxy ja jawyiimbu anklus, es jyuna'añ:

—Tu net, tu net jyjitta'ay ja Babiloñu muj kajrn di'ibu nidugekyu naxwiinudu ja'ayuty tu dyajtagóy mut ja 'yaxuk tu'unun, éxtam ko pán dyajmi'igyuty ja myugu'uk.

⁹ Es ja myudugukpu anklus tpanejxy ja jawyiimbu nimajtsk, es jyuna'añ muk:

—Pun ja pán t'awdaty tadu axuk juyujk, es pán nayyajkup yajtsa'ayut wyimbokkujxy o ma kyua'u, ¹⁰ Dios jantsy tukkumudowadup muk ma ja lugaar mudu azufru junya'ank di'ibu yajtukjup'ijxp, ma 'yayówdut Diosu 'yanklus wyinduuy es Borreegu'unk wyinduuy. ¹¹ Ja juun di'ibu tsa'ayudup, ja'a yajrudu'ugup ja jok winu xuu winu tiempu. Ja'a njuna'anum ko yajtukkumudowa'añ winu xuu winu tiempu nidugekyu di'ibaty 'yawdajttup ja axuk juyujk, o ja 'yawinnax, o ko tu yajtsa'aydyu mut ja syeyu. ¹² Wa'an yu'u dyajjotkujku ja Diosu jya'ay es tmudanudut ma'xtujkun muut otyyim ti ayo'onaty, ja'a di'ibu kyudyuundup ja Diosu 'yana'amun es oy tmundudu ja Jesús.

¹³ Nétuts nmudooy tsajpótm, es xy'anmaayuts:

—Kuxja'ayu tyaadu: “Jotkujk di'ibu tyam o'ktup es di'ibu oknum oogaamp ja'agyujxm ko tmabaktu ja Nindsun'ajtam.” Ja Espiritu Santu du'un jyuna'añ: “Tuy'ajtan ko yu'ujuty jyotkujkuty, mut ko jabaadu du'un myak'ayoy es tyuñ. Dios mo'oyudup ja pyo'xtákn es myay'ata'añuty mut ko oy tu tmaduiñ naxwiin.”

Ja'ay yajpayo'oydyu

¹⁴ Nétuts n'ijxy tu'ugu poop nima'a. Jam 'yu'uñu ma tadu nima'a kyuxe'eky éxtam ja Naxwiinudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. Jam tmudaty kyubajkkujxm tu'ugu oorpu koronu, es tkukápyuty tu'ugu muudyduujkn jantsy jup. ¹⁵ Ta pyudseemy tsajptugóty jatu'ugu anklus, es muk tmugajxy di'ibu uñaapy nima'agujxm:

—Tu net traaty ja oorpu. Yajrudu'uk ja mbujta'aky mudu tadu mmuudyduujkn, mut ko tu tsya'amy ja naxwiinudu pyujta'aky.

¹⁶ Ta ja di'ibu naty uñaapy nima'agujxm, ttsujkmijky ja naxwiinudu pyujta'aky.

¹⁷ Ta pyudseemy jatu'ugu anklus ma ja tsajptujk tsajpótm, tmunejxy nandu'un tu'ugu muudyduujkn jantsy jup. ¹⁸ Ta pyudseemy jatu'ugu anklus ma ja artal di'ibu jam kywentu'ajtyru ja juun, es muk dyaxu ja di'ibu myudajtyru ja muudyduujkn juprup, es t'anuumu:

—Mut ja mmuudyduujkn tsujkmúk ja naxwiinudu 'yuuvu, mut ko tu tsya'amy.

¹⁹ Ta ja anklus dyajmijky ja uuvu ma ja naxwiinudu. Ta tniko'obejty es twinma'adsa'añ. Ja'a tyaadu 'yandijpy ja muk tsaa'sytyu'unun di'ibu Dios yakaampy. ²⁰ Ja uuvu oj

yajwinma'atsy kajpnbu'aay. Es ma ya'ama'tsu pyudseemy ja ne'pyñ tuk metru jakujm kyujxmuty es pyuye'ky tuguk mugopx mil metran.

15

Anklusaty mut ja juxtujkra ayo'on

¹ N'ijxyuts tsajpótm jatu'ugu muj ijxwu'amun di'ibu ja'ay du'añu yajwe'empy. N'ijxyuts juxtujku anklus mut juxtujku óknumba ayo'on. Es mudu tadu juxtujkra ayo'on kyujxta'ay ja Diosu 'yajkun.

² N'ijxyuts nandu'un éxtum kyuxe'eky tu'ugu jikymyejyñ, éxtumu viidru tuktaku mut ja janya'ank. Es n'ijxyuts nandu'un ja di'ibu myumadaktu ja axuk juyujk mut ko kyaj t'awdajttu ja 'yawinnax es kyaj tkupujktu ja syeyu. Tamu naty yu'ujuty tyánudu jikymyejyñgyujxm, es tmudaty ja 'yarpu di'ibu natyu Dios tu myo'oyudu, ³ es t'awdu ja Moisesu 'yuy, ja Diosu myuduumbu, es ja Borreegu'ungu 'yuy. Esu du'un 'yawdu:

Windsún Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy,
jyantsymujuty es jyantsy'oy jyantsytsyújaty di'ibu mdiimpy.

Mij myajkutujkr mudu tuj'ajtun,
mij myajkutijkyu nidugekyu naxwíñudu ja'ay.

⁴ Nindsun'ajtun, ¿pún mgawindsu'ugudup, pún mga'awdátudup?

Mut ko mijtsu dun je'eyu di'ibu wa'ats,
paaty nidugekyu naxwíñudu ja'ayu myíndat
ma mij es m'awdátudat,

mut ko tu t'ixtu ko tuj'ajtun tugekyu di'ibu mij mdiimpy.

⁵ Oknams n'ijxy jam tsajpótm 'yawa'atsy ja tsajptujk, ja Diosu tyujk. ⁶ Jap tsajptugóty pyudsuumdu tadu juxtujkra anklus di'ibu myunejxypy ja juxtujkra ayo'on, es wa'ats roop ja wyit es jyantsytye'xy, es tmudaty ja 'yooru kaatsywyuun di'ibu muj ja 'yok.

⁷ Net nidu'ugu nimajtaxkra jiky'ajtraty di'ibu ijttup Dios windum, yu'u myooyu kujktu'ugu anklus oorú tsim nidu'ugáty ujts mut ja muk tudyu'unun di'ibu yajkypy ja Dios di'ibu ijtrəm winu xuu winu tiempu. ⁸ Es ja tsajptujk 'yujtspejty mut ja jok di'ibu miimp ma ja Diosu myuj'ajtun es ja myuk'ajtun. Es ni pún mbaat oj kyatuku extu ko kyujxtaayñam ja juxtujkra ayo'on di'ibu myunajxtup ja juxtujkra ánkusaty.

16

Ayo'ondsím

¹ Nétats nmudooy pyudseemy ja kajxy tsajptugóty di'ibu tyuk'ane'empy ja juxtujkra anklus:

—Nujxtu es tuktaamdu'uttu ja juxtujkra tsim di'ibu myudajtypy ja muk tudyu'unun di'ibu Dios yajkypy naxwíñ.

² Ja jawyiimbu anklus oj ñejxy. Ta ttuktaamdúty ja tsyim naxwíñ. Net pyudseemy ja muk pu'uts ñikujxmuty di'ibu muk jantsy pujkr ma nidugekyu di'ibáty myudajttup ja axuk juyujka syeyu es di'ibáty nandu'un 'yawdajttup ja awinnax.

³ Net ja myumajtskra anklus ttuktaamdúty ja tsyim majatyu mujnuu es majatyu nuu myuxy. Ta jyambijttaay ne'pyñ. ⁵ Nétats nmudooy ja anklus jyuna'añ:

—Dios, mijts m'ijt es mijts m'ijtrəm. Wa'ats mij. Mdiimpy ja tuj'ajtun es du'un xytyukkumódowut, ⁶ mut ko ttuktaam tuk'yojktu miju m'ayuk kajxwa'xpu ñe'pyñ, es miju mja'ayuty. Es tyam mij xytyuk'iiky ja ne'pyñ. Pes du'un ñitákudu.

⁷ Nétats nmudooy nandu'un kyajxy extu ma artal, es jyuna'añ:

—Oyu du'un, Windsún Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy. Tu xypyayo'oy yajxon mut ja tuj'ajtun.

⁸ Ja myumajtaxkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim mā ja xuu. Es mut yu'u ni'igu oj myuju ja xu'an es tsa'aydyut ja naxwíñudu ja'ayuty. ⁹ Es du'un ja ja'ay jantsy muk tyoodyu mut ja xu'an. Per ni mut yu'u kyajodumbijttu, kyaj t'awdajttu Dios di'ibu yajkypu tyadu tadyu'unun. Ni'igu tmu'adugoooy tmugajxtugoooy ja Dios.

¹⁰ Ja myumugoxkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim mā yajkutíky ja axuk juyujk. Ta kyoodsudyaay mā 'yane'emy. ¹¹ Net ja ja'ayuty ñayya'andsu'udsadu mut ja muk pujkan di'ibu yajnajtup. Per ni mut yu'u tkamastuttu ja 'yaxuk winma'añ di'ibu tyuundup. Ni'igu tmu'adugoooy tmugajxtugoooy ja Dios.

¹² Ja myududujkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim mā ja Eufrates mujnuu. Ta ja nuu tyutsy es 'yawa'adsut ja tyu'u ja réyuty di'ibu miindup mā xuu pyudsemy.

¹³ Nétuts n'ijxy mā ja sarpyentu 'yaa, es mā ja axuk juyujku 'yaa, es mā nandu'un ja kyugajxpu di'ibu andakpu 'yaa, pyudsemy tugugū mujku'u di'ibu kuxu'kp éxtumu nootsy. ¹⁴ Tyaadu yu'u du'unu mujku'ujuty di'ibu tyuundup ijxwū'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, es nujx twowa'andu ja réyuty majatyu naxwíñudu es ñaymyujkta'ayadut es tsiptuna'andu mut ja Nindsun'ajtum Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, ko tpaadut ja tiempu. ¹⁵ “Mudowdu es jaygyúkadu. Uj, Diosu 'yU'unk, nmina'añuts ti'in, éxtum ko jya'ty ja ma'tspu. Jotkujk di'ibu naty wiyj es witxu, kadiibu tsoydyu'un muut jyadítut niwa'ats uxwa'ats ja'ay wyinduuy.”

¹⁶ Ta ñaymyujkadu ja naxwíñudu réyuty mā ja lugaar di'ibu ebreu ja'ayuty tyukxu'ajttup Armajedón.

¹⁷ Ja myujxutujkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim pojotm. Ta yajmudooy kajxy mā Dios yajkutíky es mā ja tsajptujk jam tsajpótm, es jyunáñ muk:

—Tū net tyuñ jyatyaty!

¹⁸ Net myiñ ja anaa judsuk, es ja naxwíñudu jyantsypyamiimy mut ja muk ujj. Kyaj ni windii du'ambu ujj kyanaxy extu mā tsyondaky ja naxwíñudu ja'ay. ¹⁹ Ta ja Jerusalén kajpn tsa'pxwa'xy tuguk peky. Es majatyu kajpn naxwíñ jya'adugooodyaay. Es ja Dios tjamejtsy ja Babiloñu muj kajpn es ttuk'uuga'añ ja vyinu, ja'a njuna'anum ja tadyu'unun di'ibu yajkypu mut ja 'yaku. ²⁰ Net tugekyu isla es tugekyu kopk tyugooodyaay. ²¹ Nandu'un kya'ay tsajpótm yu tatsn jantsy mujjatyuty, extu justyikxy kilu jye'emdsyuty tu'ugáty. Es ja naxwíñudu ja'ayuty tmu'adugoy tmugajxtugóy ja Dios mut ja myuj ayo'onu tadu tatsn, mut ko muk ayo'onu du'un yu'u.

17

Kujeñdyo'oxyu 'yayo'on

¹ Net myiñ nidu'ugu nijxutujkpu anklus di'ibu myudajttu ja jxutujkpu tsim, es xy'anmaayuts:

—Min es nduk'ixut ja tyadyu'unun ja muj kujeñdyo'oxy di'ibu uñaapy mejyñwyngujxm. ² Yu naxwíñudu ja'ayu ryéyuty tu ñaygyuyákadu es pyektyundu mut yu'u, es ja naxwíñudu ja'ayuty tu myu'uuk myumu'ugudu mut yu'u, ja'a njuna'anum t'xxtijtu ja Dios es tranajxtu ja kujeñdyo'oxyu 'yaxuk winma'añ.

³ Kodsu natyu du'un tu xy'awanu, nétuts ja anklus xymyanejxy muj ittum. Jámuts n'ijxy tu'ugu toxytyujk ttuk'u'uñu tu'ugu tsapts axuk juyujk. Tadu axuk juyujk windikyū ñini'x tmudaty mudu axuk ayuk kuxja'ay di'ibu Dios muut twingajxpéty. Jxutujku kyubajk tmudaty es majku wyaj. ⁴ Tadu toxytyujk ñaywyítxuty mut ja tsu'unk wit esu tsapts wit, es 'yoydyúñuty mut ja oorū, mut ja tsujjátypyu tsaa esu perlu. Es tmudaty kyū'ujóty tu'ugu oorū tsim ujts mut ja axuukpu. Ja'a tyaadu 'yandijpy ja 'yaxuk jiky'ajtun. ⁵ Es wyimbokkujxy tmudaty kuxja'ay tu'ugu xuu di'ibu tsip yajmudoop: “Ja Babiloñu muj kajpn, naxwíñudu kujeñdyo'oxyudyu tyaak es nandu'un tyaak'átyuty nidugekyu di'ibáty axuuk jiky'ajttup naxwíñ.” ⁶ Nétuts nbejkyu kwentu ko tadu toxytyujk múkubu naty mut ja Diosu jya'ayudyu ñe'pyñ es mut ja ñe'pyñuty pánuty o'ktu mut ko t'awdajttu ja Nindsun'ajtum Jesukristu. Es kodsu taadu du'un n'ijxy, tats du'uñu oj njantsywyu'umū.

⁷ Nétudsu tadu anklus xy'anmaay:

—¿Ti ko du'uñu mwe'emy? Tyam nduknijawut di'ibu 'yandijpy yu ayu'udsyu win-ma'añ: tadu toxytyujk esu tadu axuk juyujk di'ibu tyuk'uñaapy, di'ibu myudajtypy juxtujku kyubajk es majku wyaj. ⁸ Tadu axuk juyujk di'ibu tu xy'ixy, yu'u tu'uk di'ibu jékyur jiky'ajt, es tyam kyaj ñakyjyaa'áty, per pudsumaamp kak jutoty, es ñejoy ma kyutugooyñut.

'Ja naxwíñudu ja'ay di'ibu xyuu kya'ity kaxja'ay nekykyujxy extu ma naty kyajnumu naxwíñudu kyoj, ja'a du'uñu wyu'amudya'aydyut ko t'ixtut jatugok jya'ty ja axuk juyujk di'ibu jékyur jiky'ajt. Es yu xyujjuty di'ibu kaxja'ay ma ja neky, ja'a xyujjuty di'ibáty myudajttur ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

⁹ Tyámuts nnigajxut di'ibu tsojku ja wijy'at kejy'at es yajjaygyúkat. Ja juxtujkpu kubajk ja'a 'yandijpy ja juxtujkpu kopk ma tadu toxytyujk 'yu'uñu. ¹⁰ Es nandu'unu tadu kubajk, yu'u 'yandijpy ja juxtujkpu réyuty. Nimugoxk tu 'yooktu, ja myududujkpu tam yajkutíky tyam, es ja myujuxtujkpu, yu'u kyajnum myiñ. Es ko myínut, je'eyu waanu 'yítut. ¹¹ Es ja axuk juyujk di'ibu jékyur ijt es tyam kyaj ñakyjyaaty, yu'u du'un rey ma tadu nijuxtujkpu, es jya'ta'añ jatugok éxtam ja myuduktujkpu rey, per najxpu du'un ma kyutugooyñut.

¹² 'Ja majkpu wyaj di'ibu tu xy'ixy, yu'u du'un majku rey di'ibu kyaj dyajtsonda'aktunum yajkutúktut. Per 'yaxajyándur ja kutujkun éxtamu rey tuk oorun mut ja axuk juyujk. ¹³ Tyadu majkpu réyuty ti'igyu wyinma'añaty, es myo'oyur ja myuk'ajtan es ja kyutujkun ja axuk juyujk. ¹⁴ Tsiptunaamp mut ja Borreegu'unk. Per ja Borreegu'unk mumada'agudur, mut ko yu'u Windsun'ajtr ma windsunaty es Rey'ajtr ma réyuty. Es di'ibáty yu'u maut, Dios wooju yu'ujuty, wyin'ix, es oy tmudunda Dios.

¹⁵ Ja anklus xy'anmaayuts nandu'un:

—Tadu mejyñ di'ibu tu xy'ixy ma 'yu'uñu ja kujeñdyo'oxy, yu'u du'un 'yandijpy ja ja'ay púnuty jiky'ajttur ma maygyajpn, ma wiinkpu may ayuk kajxputy, es ma mayñaxwíñudu. ¹⁶ Ja majkpu waj es ja axuk juyujk tyuk'ak'átur ja kujeñdyo'oxy, es dyajwunmut niwa'ats uxwa'ats. Es extu tsyu'tsta'aydyur ja ñini'x, es ñino'kta'aydyur di'ibu wu'amp. ¹⁷ Diosu du'un tu pyujta'agadu es dyajtuunudu Diosu wyinma'añ, ti'igyu ñaybyujta'agadu es dyaky ja kutujkun éxtamu rey ma ja axuk juyujk extu ko yajkuudyuunda'ayut di'ibu Dios ñaskajxu. ¹⁸ Tadu kujeñdyo'oxy di'ibu tu xy'ixy, yu'u du'un 'yandijpy ja muj kajpn di'ibu 'yane'empy ja naxwíñudu ryéyuty.

18

Babiloñu kajpn kyutugoy

¹ Nétuts n'ijxy jatu'ugu anklus jyunaky tsajpótm mut ja myuj kutujkun. Ta ja naxwíñudu wye'emy kude'xy mut ja jyajun, ² es muk kyajxy:

—Tu net, tu net jyijtta'ay ja Babiloñu muj kajpn, es tu jyumbity mujku'u tsunaaydyákn. Ni pún jap kyanaky'ity. Yu'uyu je'eyu jap tsunaaydyur ja ka'óybyuty, es jyar'attu ni'amuku axuk joon axuk juyujk. ³ Du'un tu yajtuydyúñ mut ko ja Babiloñu kajpn tmastuty ja Dios, es wiinkpu t'awdaty, es nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty ti'igyu mut yu'u. Es ja naxwíñudu réyuty pyekytuundu mut ja Babiloñu ja'ayuty. Esu ajuuy ado'kpu di'ibuty majaty naxwíñudu, myukja'aydyáktu mut ko ttukmudeeky nidugekyu di'ibáty amdoop es ñayyajmujpudsuma'añaty.

⁴ Nétuts nmudooy jatu'ugu kajxy myiñ tsajpótm, es jyuna'añ:

—Pudsumdu ma tadu kajpn, miidsaty di'ibáty nja'ay'ajttur, kadiibu xymyutpekytyúndut es kadiibu miits myajtuydyúndut mut yu'ujuty. ⁵ Ja'a ko yu pyeky tu jyantsyñi-pajnu, extu myubátnur ja tsajp, es tu ja Dios jyamyajtsxuty ja pyojpu. ⁶ Tuunambít nandu'un éxtamu wiinkpu tu t'axuktúñ. Mugubat majtsk du'unun éxtam yu'u tu dyaky, es taam'yo'oy majtsk du'unun myúkaty di'ibu ya'ukp éxtam yu'u oj ttaam'yo'oy. ⁷ Tudyúñ es ya'ayow nandu'un éxtam tu myuj tu pyaadu. Pes yu'u du'un jyuna'añ jyodoty wyinma'añóty: “Tyaaats n'u'uñu éxtam tu'ugu reynu. Kyajts uj ngu'ekytyo'oxyuty,

ni na'ats nga'ayówut." ⁸ Paaty ma tu'ugu xuu ti'in myínut ja pya'am, 'yayo'on, jyotmay, yuu, es mut ja junya'ank yajnino'ogut, mut ko Nindsun'ajtam Dios jyantsymyújuty di'ibu tu pyekymyo'oyuty es tkumudówut.

⁹ Yu naxwíñudu réyuty di'ibu tu pyekyundy mut yu'u es du'un tu dyajtagódyu jyiky'ajtun, ñiju'ay ñiya'axtap ko t'ixtudu tadu kajpn ko tyoy. ¹⁰ Wu'umdaaydyur jagam jyantsytsyu'ugut mut ja tyuudyu'unan, es jyuna'andut:

—¡Ay, puroobu mij Babiloñu muj kajpn di'ibu tu 'yane'emy! Jantsy tuk pojun tu myiñ ja mdaydyu'unan.

¹¹ Yu ajuuy ado'kruty majatyu naxwíñudu ja'uydyur nandu'un es pya'ayówdabu tadu muj kajpn, mut ko kyaj tnakypyaadut pún jyúyur ja tyeeky yaky, ¹² mut ko ni pún tkanakyjyudyu ja oorú, ja platu, ja tsujjátypyu tsaa, ja perlu, ja oyatypyu wit di'ibu tsu'unk, tsaptspu, seedubu, kanak naxu oyatypyu kepy di'ibu pa'ak xu'kp, ja tsujjátypyu di'ibu kojpn mut ja marfil, bronsu, pujxn es ja mármol; ¹³ es nandu'un ni pún tkanakyjyudyu ja kanelu, pa'ak xu'kpu, mirru, poom, vinu, aseytu oliivú, arinu, triigu, tsajkaajuty, borreeguty, kwaayuty, kárruty, es extu ja'ayuty ijty tyo'ktur. ¹⁴ Es du'un yu ajuuy ado'kruty t'anuumadut tadu kajpn:

—Kyaj xynakymyudaty tadu mje'xy mbeky es tugekyu tadu oyatypyu di'ibu tu xyjantsytsyky. Tuu dun tyugoodya'ay winu xuu winu tiempu yu mmukja'ay'át esu mdsuj'ajtun.

¹⁵ Púnuty ajuuy ado'ktur ma ja Babiloñu kajpn es ñayyajmukja'aydya'agudu jap, jagam tyánudut mudu tsu'ugu ko du'un 'yayówut ja kajpn, es yu'u jy'u'ay ya'axtu:

¹⁶ —¡Ay, puroobu muj kajpn! Tsuj tu 'yity éxtum tu'ugu toxytyujk mut ja wyitu oyatypyu, tsu'unkpu, tsaptspu, es 'yoyduñuty mut ja oorú, tsujjátypyu tsaa esu perlu; ¹⁷ ¡es tuk pojun tu tyugoyu tyadu jyiky'ajtun!

Es nandu'un yu barku jaj'ye'ebyuty esu di'ibaty tuundur jap barkoty, es di'ibaty mduundur jikymyejyñóty, wu'umdur jagam ¹⁸ ko t'ixtat pyade'eky ja jok ma tyoyu tadu muj kajpn, es jyuna'andut muk:

—Ni ma du'ambu kajpn éxtum tu 'yityu tyadu muj kajpn, ¿kudii?

¹⁹ Es mut ja jyotmay ñaydyukkuwujukadu naxway, es jyantsyju'ay jyantsyya'axtu:

—¡Puroobu tadu muj kajpn! Mut ja myukja'ay'át tu ñayyajmukja'aydya'agudu nidugekyu di'ibu myudajttur ja barku. ¡Es tuk pojun tu tyugoodya'ay!

²⁰ Es ja kajxy 'yaxjuna'añ tsajpótm:

—Miidsuty púnuty ijttur tsajpótm, es miidsuty apóstulaty esu Diosu 'yayuk kajxwa'x-puty es nidugekyu di'ibu Dios jya'a'ajtypy, xonda'aktu mut ko Dios tu ttukkumudoy yu tadu kajpn éxtum tu mdúnudu.

²¹ Net tu'ugu anklus kumujaaabu tkone'ky ja tsaa di'ibu du'un éxtum tu'ugu muj paan, es tkujubijpu jikymyejyñóty, es jyunañ:

—Nandu'un mij Babiloñu muj kajpn, myajkujubipnaxa'añ, es ni na'a jatugok mgakaxu'ugut. ²² Ni na'a kyanakyajmudówut mgajpnóty ja trompet xuxpu, tsajkapyñxyúxpu esu arpu koobu. Es ni kyanakyjyap'átut ja mduumbuty di'ibu xprékyuty, es ni ma kyanakyajmudówut jap ja jajts tu'unan. ²³ Kyaj jap ñakyjyájut ni tu'ugu lampru, es ni na'a jap kyanakyajmudówut yajtúñ ja xuu ma ja pujkruty. Ja m'ajuuy m'ado'kruty tu 'yittu naxwíñ jantsy muj, es tu twin'uundu nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mut ja byuru winma'añuty.

²⁴ Pes ma tadu kajpn tu jajpaaty temy yeky ja Diosu 'yayuk kajxwa'x-puty ja ñe'pyñ, es ja ñe'pyñ di'ibu Dios jya'ay'ajtypy, es nidugekyu ja ñe'pyñ ja ja'ay di'ibaty ja'ay ya'o'kadu naxwíñ.

19

¹ Nétuts nmudooy jantsy muk ja ja'ayuty kyajxtu tsajpótm, es jyuna'andut:

¡Awdattu Dios!

Yu nitsokun, muj'ajtun esu muk'ajtun,

yu'u Dios jya'a'ajtyry.

² Pesu Dios paye'epy mut ja tuy'ajtun,
es tu tmo'oy ja kumado'on ja muj pekykajpn es ñajxut ayodaknoty.
Mut ko tu dyajpekytyuñ ja naxwíñada ja'ayuty
es dya'e'ky ja Diosu myuduumbuty,
paadyu Dios yajumbijtuty.

³ Net jyunandu jatugok:

—Awdattu Dios. Pes timjókup winu xuu winu tiempu ma yajnine'egyu taada.

⁴ Es ja ni'i'px majtaxkpu mujja'aydyujk es ja nimajtaxkpu jiky'ajtruty di'ibu ijttap Dios
windum, ñaygyoxtnaaydyakuda, t'awdajttu Dios es jyuna'andu:

—Wa'an du'unuty. ¡Awdajtta'aydyu Dios!

⁵ Nétuts nmudoogajxy ma uñaaybyajn ma Dios yajkutíky, es jyuna'añ:
Miidsuty di'ibáty myuduundap ja Nindsun'ajtam Dios,
mujja'ay mutsk ja'ayuty, awdattu Dios.

Nixadúñ ja Borreegu'unk

⁶ Nmudooyuts nandu'un ko nimayja'ay kyajxtu, du'unuts nmudooy éxtamu nuudax
'yúutsy pyumimiy, es éxtamu anaa muk ya'axy, es jyuna'andu:
Awdajtta'aydyu ja Nindsun'ajtam Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtyry,
mut ko yajkutíky.

⁷ N'okxondákum, n'okjotkujkum es n'okwindsu'kum, mut ko Dios jyantsymyújuty
es tu net tpaaty ma ja Borreegu'unk pyuka'añ,
es tu ja ñudo'oxy ñayjyujp'íxyuty.

⁸ Tu yajmo'oy ja wit ja oybyu es ja wa'atspu di'ibu tu'x judsujk, es ñayxyóxudut.
Pes ja oybyu wit ja'a 'yandijpy ja oybyu di'ibu tyuun kyajxtap ja Diosu jya'ayuty.

⁹ Nétuts ja anklus xy'anmaay:

—Kuxja'ay: “Jotkujkuty di'ibáty tu yajwówdu ma tyadu xuu ko ja Borreegu'unk
pyuka'añ.”

Es xy'ak'anmaayuts:

—Tyaadu du'un tuy'ajtun di'ibu Dios kyajxyry.

¹⁰ Njakoxtanuyáñuts anklus tyeky'ujxy, es nja'awdatáñuts, per yu'uts xy'anmaay:

—Katú du'un m'adu'utsy. Nmudiimbyuts ja Dios éxtam mij, es éxtamu mmugu'uguty
di'ibu ryanajxtap ja Jesusu 'yuxpajkun. Awdat ja Dios.

Pes ja tuy'ajtun di'ibu Jesús yajk, ja'a yu'u di'ibu wyinma'añmyeepy ja Diosu kyugajxpu.

Di'ibu tyuk'uñaapy ja poop kwaay

¹¹ Nétuts n'ijxy ja tsajp awa'ats, es kyuxe'eky tu'ugu poop kwaay. Es di'ibu
tyuk'uñaapy txu'aty Di'ibu Kyuydyiimpy Ja 'Yayuk, es nandu'un txu'aty Tuy'ajtun,
mut ko tuy'ajtun muut pyayo'oy es tsiptuñ. ¹² Yu wyiin du'un éxtamu junya'ank
jyantsytye'xy, es jam kyubajkkujxm tmudaty may ja koronu. Es tmudaty ja xyuu
kuxja'ay di'ibu yu'uyu naydyi'igyñ ñija'ap. ¹³ Es ja wyit ne'pyñ ne'pyñ. Es txu'aty
Diosu 'yAyuk. ¹⁴ Es ryanajxudu tugoymyay nidsiptuumbuty di'ibu tsajpótm. Ak poop
ja wyit, ja oybyu esu wa'atspu, es ak poop kwaaygyujxy. ¹⁵ Es di'ibu xyu'ajtyry Diosu
'yAyuk, jap 'yaajóty pyudsemy tu'ugu espaadu jujppu, es yu'u muut dyajtsayuta'añ ja
naxwíñada ja'ayuty. Es yajkutuka'añ mada pujxndajk. Es ttukkumadowa'añ, mut ko
Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtyry, jyantsy'ajkunu mut ja naxwíñada ja'ay.
Paadyu du'un ttukkumadowa'añ éxtam ko jawu yajwinma'atsy ja uuvu tuump. ¹⁶ Es
tmunejxy kuxja'ay ma ja kyapu es ma ja pyuuy tyadu xuu: “Rey'ajtp ma réyuty es
Windsun'ajtp ma windsunuty.”

¹⁷ Nétuts n'ijxy tu'ugu anklus tyanu jam xuu ñikujxm es t'anuumudu jantsy muk ja
joon juyujk di'ibu ka'agudijtp:

—¡Min naymyúkudu ma ja muj xuu di'ibu Dios tyunaampy! ¹⁸ Min es xytsyu'utstut ja tsyu'udsyudyu réyuty esu soldaadu windsúnuty, ja jotmuk ja'ayuty, ja kwaayuty es mut ja di'ibu tuk'uñaayudup, nidugekyu ja'ay ja tsyu'udsyuty, pánuty yajjuudyu es pánuty awa'atstuuy ijttup, nandu'un ja muj ja'ay mutsk ja'aybyu.

¹⁹ Nétats n'ijxy ko ja axuk júuyk es ja naxwíñudu ryéyuty dyajnaymyúkudu syoldaaduty es tsiptuna'añ mut ja di'ibu poop kwaaygyjxy es mut ja ñidsiptuumbuty. ²⁰ Per ja axuk júuyk yajtsuum ti'igyu mut ja kugajxpu di'ibu andakp, di'ibu naty tu ttuñ axuk júuyk wyinduuy ja muj ijxwu'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun. Es mudu tyadu muj ijxwu'amun ja kugajxpu di'ibu andakp tu twin'uundu naty di'ibáty tu ñayyákyuty es ja axuk júuyk tsya'ayudut, es t'awdajttu ja 'yawinnax. Net nimajtsk yajkujudu'uju jiigyuty ma yu mejyñ di'ibu teepy azufrú. ²¹ Es yu syoldaaduty ya'o'ktaay mut ja 'yespaadu di'ibu pudsuump 'yaajóty di'ibu tyuk'uñaapy ja poop kwaay. Es nidugekyu joon júuyk di'ibu ka'agudijtp 'yujts jyotkudaktu mudu tadu tsyu'udsyuty.

20

Mil jümüjtpu

¹ Nétats n'ijxy tu'ugu anklus jyunaky tsajpótm mut ja kuk jutú 'yawatsn, es tkawít-syuty tu'ugu muj kadenu. ² Ta tmajtsy ja sarpyentu, tadu mujku'ugópk, ja Satanás, es tkawu'uñ ttekywyu'uñ mut ja muj kadenu, es 'yítut tsimy tuk mil jümüjt. ³ Ta tkujubijpu kuk jutoty, es dyajni'adijky ijxwu'amun muut kudiibu tnakywyin'uunut ja naxwíñudu ja'ayuty exta ko kya'pxut tuk mil jümüjt. Ta naty koonum 'yok'yajnasmatasya'añ waanu.

⁴ Nétats n'ijxy uñaaybyajnuty, es jam 'yu'uñudu di'ibátyu naty tu t'axájudu ja kutujkun es pyayo'oydyut. Yu'udyu du'un di'ibu yajnibo't ja kyubajkuty mut ko tranajxtu ja Jesusu 'yuxpújkun es tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk. Nandu'un kyaj t'awdajttu ja axuk júuyk es ni ja 'yawinnax, es ni tkakupjúktu yajtsa'ayut wyimbokkújxy o ma kyu'u mut ja axuk júuyku syeyu. Es ja Dios yajjikypuykudu, es 'yana'andu mut ja Kristu tuk mil jümüjt. ⁵ Tyadu du'un ma tim jawyiinu Dios dyajjikypyejky ja ja'ayuty. Per di'ibu akwu'andu ja o'kputy, yu'ujuty kyaj jyikyuyúktut exta ko kya'pxut tuk mil jümüjt. ⁶ Kuni'xy es jotkujkuty di'ibátyu Dios yajjikypuykudup ma tyadu jawyiimbu jikyryjúkun. Kyaj pyaadudut ja ayo'on di'ibu du'un éxtumu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok, ja'a du'un tmudúndut ja Dios esu Kristu éxtumu teedyuty, es 'yana'andut mut ja Kristu tuk mil jümüjt.

⁷ Ko naty tu ñaxy tuk mil jümüjt, ta Satanás yajnasmatasya'añ ma tsyimy'ity. ⁸ Es net ñajxut naxwíñ, es nájx twin'uñ tugekyu naxwíñudu, ja Gook naxwíñudu esu Magook naxwíñudu. Ja Satanás yajnaymyujkta'ayudup nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty di'ibu ni mbaat nga'okmadsyo'onu, du'un éxtumu pu'u di'ibu jikymyejyñbyu'aay, es tsiptuna'andu. ⁹ Oytyim madsooty ma tugekyu naxwíñudu ta tso'ondu, es dyajnadujktu nidugekyu Dios ja jya'ayuty ma ja kajpn di'ibu Dios jyantsytsyejpy. Peru Dios dyajjunajky tsajpótmu junya'ank di'ibu muut tnino'ktaay nidugekyu tadu ja'ayuty. ¹⁰ Net ja mujku'ugópk di'ibu naty ja'ay tu twin'uñ, yajkujudu'uju ma ja mejyñ di'ibu teepy azufrú, ma naty nandu'un tu yajkujudúwu ja axuk júuyk es ja kugajxpu di'ibu andakp. Jar 'yayówut xuuñ koots winu xuu winu tiempu.

Payo'oyun ma ja poop uñaaybyajn

¹¹ Nétats n'ijxy ja Dios 'yu'uñu ma tu'ugu muj uñaaybyajn pooppu. Esu tsajp esu naxwíñudu jyugaktu ma naty 'yity, es ya'ijxtugooydyaay. ¹² Es n'ijxyuts ja o'kputy, muj mutsk, tyánudu Dios winduuy. Ta ja neky oj ya'aya'pwa'xy, es ya'ixy wi'ix tu tyundu nidu'uk nidu'uk. Es nandu'un wiinkpu neky ya'aya'pwa'xy ma 'yity kuxja'ay ja xyujuty pánuty jiky'ajttup winu xuu winu tiempu. Esu Dios tpayo'oy es ttukkumudooy ja o'kputy éxtum nidu'uk nidu'uk tu 'yadu'atstu, du'un éxtumu naty 'yity kuxja'ay nekykujxm. ¹³ Tam 'yijttu tugekyu ja o'kputy, ja'a muut di'ibu o'ktu mejyñóty, es tugekyu yajpayo'oydyu éxtum tii tu ttundu. ¹⁴ Yu o'kun esu infyernu tu naty nandu'un

dyajkta'aydu ja o'kruty tugekyu di'ibu naty yu'ujuty myudajttur. Net ja o'kruty yajkujuduwudu ma ja mejyn di'ibu ya'amp extumu junn. Ko ja'ay jam 'yayowdu, du'un ja'a extum 'yooktu myumajtsk ok. ¹⁵ Ja'ayu ja'ay di'ibu xyuu kuxja'ay nekykuyjy ma yajjaabyety ja xyuuujuty runuty jiky'ajttur winu xuu winu tiempu, yu'uyu kyaj yajkujuduwudu ma ja mejyn di'ibu ya'amp extumu junn.

21

Jembyu tsajp esu jembyu naxwíñadu

¹ Nétuts n'ijxy ja jembyu tsajp esu jembyu naxwíñadu, mut ko yu jawyiimbu tsajp esu jawyiimbu naxwíñadu kyaj maanu, es kyaj maanu jikymyejyn.

² Es n'ijxyuts nandu'un ja jembyu Jerusalén kajpn di'ibu tso'omp tsajpótm ma Dios, es kyuda'aky, es jantsy tsuj oydyún extumu pújkpu toxytyujk ko pyuka'añ. ³ Es nmudoogajxyuts jantsy muk ma uñaaybyajn ma Dios yajkutíky, es jyuna'añ:

—Tyamu net ja Dios 'yity mut ja ja'ayuty, es jyiky'ata'añ mut yu'ujuty, es yu'ujuty tja'ay'ata'añ. Ku'un ja Dios 'yita'añ mut yu'ujuty, es Dyios'átudut. ⁴ Esu Dios yajtút-sxudut tugekyu ja wyinnuu. Kyaj 'yok'ijnut ja o'kun, ju'uy yaxun o ja pújk ado'onun, ja'a ko tugekyu di'ibu tu 'yity, tu ja'a ñaxy kyexy.

⁵ Net ja di'ibu uñaapy ma yajkutíky jynáñ:

—Ujts nyajkejpy tugekyu ak jemy.

Nandu'un jynáñ:

—Kuxja'ay, mut ko tyadu di'ibuts ngajxypy, tuj'ajtunu'u es mbaat xymyubeky.

⁶ Nétuts xy'anmaay:

—Tu net yajkuyduunda'ay. Ujtsu du'un extum ja A es extumu Z, ujtsu du'un ja jawyiimbu es ja tim okpu. Di'ibu tútsup, ujtsuts nnamo'oyup es t'uugut ja nuu di'ibu pudsuum ma myuxy es dyaky ja jiky'ajtun. ⁷ Es di'ibu myumadaky ja pojpu, yu'uts nmo'oyubu tyadu extumu kyuma'añ, ujtsu du'un xyDyios'átur, es yu'uts n'u'unk'átut. ⁸ Per di'ibáty jyupja'adup, di'ibátyuts uj xykyamubujktur extumu Yajnutsókpu, di'ibáty jiky'ajttur axuuk, yajja'ay'o'ktur, mu'induundup, bruju'ajttur, 'yawdajttur di'ibu kyaj Dyiosuty, es nidugekyu di'ibu andáktur, taaduty nidugekyu pyaadudu es yajpajta'agut ma ja mejyn di'ibu teepy azufru. Ko ja'ay jam 'yayowdu, du'un ja'a extumu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok.

Jembyu Jerusalén

⁹ Nétuts xyñimiiñ nidu'ugu anklus di'ibu tu ttuktaamdu'uty ja tsyim mut ja ayo'on, esuts xy'anmaay:

—Min es nduk'ixut di'ibu pyukaampy ja Borreegu'unk.

¹⁰ Net mudu Espíritu Santu myuk'ajtun oj xyajnejxyuts ma tu'ugu muj kopk jantsy kujxm, es xytyuk'ijxyuts ja muj kajpn Jerusalén kuni'xypy ko kyuda'aky, jam tso'oñ tsajpótm ma Dios 'yity. ¹¹ Esu tadu kajpn jantsy tu'xp mut ja Diosu jyajun. Esu tyu'xun du'un extumu tsujjátypy tsa, extumu tsaaju'unk di'ibu xu'ajtypy jaspe, wa'ats extumu viidru. ¹² Es juwudity ja kajpn ñabósyuty majpxy es kujxm, mut majmajtsku tyujk aa. Es tu'uk tu'ugu tujk aa tmudaty tu'ugu anklus di'ibu kywentu'ajtypy. Es ma tadu tu'uk tu'ugu tujk aa 'yity kuxja'ay tu'ugu xyuu ja majmajtskpu Israelu myaank. ¹³ Tuguuuk 'yixy ja tujk aa ma xuu pyudsemy, tuguuuk 'yixy ma yukpoj myiñ, tuguuuk 'yixy ma ja xuu tsi'yity es jatuguuuk 'yixy ma myiñ ja jamboj. ¹⁴ Ja potsy di'ibu ñabots'ajtypy ja kajpn, majmajtsku 'yujx tmudaty. Es ma ja majmajtskpu potsy ujx kuxja'ay 'yity tu'uk tu'ugu xyuu ja nimajmajtskpu Borreegu'ungu 'yapóstulu.

¹⁵ Yu anklus di'ibuts xymyugajx tmudaty tu'ugu ooru kijxn, es tkijxa'añ ja kajpn, ja tyujk aa es ja ñabots. ¹⁶ Ja kajpn kwadraadu 'yity, yu yeñ'ajtun ti'igy mut ja wyooñ'ajtun. Ja anklus tkijxy ja kajpn mut ja kyijxn, esu yeñ'ajtun wyinjajty majtsk mil jamajtsk mugopx kilometru. Yu yeñ'ajtun, ti'igy yu'u mut ja kyujxm'ajtun esu wyooñ'ajtun.

¹⁷ Net tkijxy ja wyooñ'ajtun ja ñabots, es wyinjajty tugu'px mugoxk metru. Ja kijxn di'ibu ja anklus yajtiimpy, du'un ja yeñ'ajtun éxtum di'ibu ja'ay yajtiimpy.

¹⁸ Ja kajpn nabots pyótsyudyu naty mut ja jaspe tsaa. Es ja kajpn, ak tim wa'ats oorú, du'un kyuxe'eky éxtum viidru wa'atspu. ¹⁹ Ja kajpn nabots pyotsy'ujx mut kanak naxu oyatypy tsaa. Ja jawyiimbu tsaa txu'aty jaspe. Ja myumajtskpu txu'aty zafiiru, ja myudugukpu txu'aty ágatu, ja myumajtaxkpu txu'aty esmeraldú, ²⁰ ja myumugoxkpu txu'aty ónise, ja myududujkpu txu'aty kornalinú, ja myujxujukpu txu'aty krisólitu, ja myudukujukpu txu'aty berilú, ja myudaxujukpu txu'aty topasyu, ja myumajkpu txu'aty krisoprasu, ja myumajk tu'ukpu txu'aty jasintu, ja myumajmajtskpu txu'aty amatistu. ²¹ Ja majmajtskpu tujk aa, majmajtsk je'eyu ja perlu. Tu'uk tu'ugu tujk aa, ti'igyu je'eyu t'agaj'áty ja perlu. Es ja muj tu'u di'ibu kajpngijky, ak tim wa'ats oorú, éxtum wa'ats viidru.

²² Es kyajts n'ijxy ni tu'ugu tsajptujk jap, mut ko yu Nindsun'ajtam Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, esu Borreegu'unk, yu'u tsajptujk'ajttubu tadu kajpn. ²³ Tadu kajpn kyaj ttseky esu xuu es ni yu po'o ñi'ánudut, mut ko Dios esu Borreegu'unk, ja'a jyajun muut kyude'xyuty. ²⁴ Es ja jajun ma tadu kajpn, ja'a kyudu'xup nidugekyu naxwíndu ja'ay, es ja naxwíndu réyuty tmumíndut ja myukja'ay'át ma ja kajpn. ²⁵ Du'añum wyu'umut awa'ats yu kajpn nabots aa. Ni na'a kya''adúkat, mut ko jap kyaj kyoodsuya'añ. ²⁶ Es ja naxwíndu ja'ay tmumíndut ja myuj'ajtun es ttukwindsu'ugudut ja Dios. ²⁷ Es ni na'a kyatúkudu di'ibu axuuk, o di'ibu tsoydyu'un muut, o win'u'umbaty, yu'uyu túkudup di'ibu xyuu ijtp kuxja'ay jap Borreegu'unk ñekykyujxy ma yajjaaybyéty ja xyuujaty púnuty jiky'ajttap winu xuu winu tiempu.

22

¹ Nétats ja anklus xytyuk'ijxy tu'ugu mujnu di'ibu mujxp ma uñaaybyajn ma Dios esu Borreegu'unk yajkutúktu. Tadu nuu jantsy wa'ats éxtum viidru, es yu'u du'un yajkypy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ² Tadu nuu pyue'eky muj tu'ugijky ma tadu kajpn. Es mujnuub'aay majtsk adu'um yoñ ja kepy di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun es tyuump'áty majmajtsk ok tuk jumujtpu, winduk po'ojaty tyuump'áty. Es ja kepy'aay yu'u tsooy'átap ja naxwíndu ja'ayuty. ³ Es ni ma kyanaky'ítat ni tii di'ibu kajxpojkr.

Ma tadu kajpn, Dios esu Borreegu'unk yajkutuka'andu, esu myuduumbaty 'yawdata'anudu, ⁴ es 'yíxtap ja Dios ja wyiin jyujp, es tmudáttut ja Diosu xyuu ma wyimbok. ⁵ Jap kyaj kyoodsuya'añ. Es di'ibáty ijttap jap, kyaj ttsóktut ni ja lyampru es ni yu xuu ñijájudut, mut ko yu Nindsun'ajtam Dios kudu'xánu, es yajkutúktut winu xuu winu tiempu.

Tsojk ja Kristu myina'añ

⁶ Nétadsu anklus xy'anmaay:

—Tyadu ayuk, tuy'ajtunu'u es mbaat xymyubaktu. Paadyu Nindsun'ajtam Dios di'ibu wyinma'añmyeepy ja kyugajxpu, yu'u tu tkexy ja 'yanklus es yajtuk'ixa'andu ja myuduumbaty di'ibu tsojk tunán jatánur.

⁷ Du'un ja Jesukristu jyuna'añ:

—¡Mudoo'ítta! ¡Tsojkuts nmina'añ!

¡Jotkujk di'ibáty pyaduundup ja n'uxpújkunats di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky!

⁸ HJ Fwank. N'ijx nmudoots tugekyu tyadu. Es kots n'ijxtaay nmudoodaay, taats nnaygyoxtaaydyaku anklus tyeky'ujxy di'ibadsu naty tu xytyuk'ixy, es nja'awdatánuts. ⁹ Per yu'uts xy'anmaay:

—Kátats xy'awdaty. Nmadiimbyuts ja Dios, éxtum mij, es éxtum mmugu'uguty di'ibu Dios ja 'yayuk kyajxwa'xudup, es nidugekyu di'ibáty pyaduundup ja Diosu 'yuxpújkun di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky. ¡Awdat ja Dios!

¹⁰ Es ja anklus xy'ak'anmaayuts:

—Kajxwa'x yajxónu tyadu Diosu 'yuxpújkun. Katu xykyuyu'utsy, mut ko tu dun tyimpatypy ja tiempu ma yajkuydyuna'añ. ¹¹ Púnuty axuuk adátstap, wa'anu du'un

t'aktimtuun'adu'utstu; es púnuty pyanujxtup ja ka'oybyu winma'añ, wa'anu du'un t'aktimpanujx'adu'utstu; es púnuty pyanujxtup ja tuy'ajtun, wa'anu du'un t'aktimpanujx'adu'utstu; es púnuty kyuyduundup ja Diosu wyinma'añ, wa'anu du'un t'aktimkuyduun'adu'utstu.

¹² Du'unu Jesukristu jyuna'añ:

—¡Tsojkuts nmina'añ! Es kots nmínut, nmo'oya'añuts nidu'uk nidu'uk éxtum pyadyuty wi'ixáty tu jyiky'attu. ¹³ Ujtsu du'un éxtum ja A es éxtumu Z, ujtsu du'un ja jawyiimbu es ja tim okpu. Ujtsu du'un di'ibu tugekyu yajtsondák, es ujtsu du'un nandu'un di'ibu ya'abatadyaapy. ¹⁴ Jotkujkudyu taadyty di'ibáty tu tpujtu yajxonu wyit, ja'a njuna'anum di'ibu tu jyodumbittu es tu tmastu'uttu ja pyojpu. Yu'adyu dun je'eyu pátdup tyúkat ma tadu kajpn es tju'xut ja ujts tuump di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ¹⁵ Mut ko ni na'a mbaat kyatúkudu jap di'ibu myudajttup ja axuk winma'añ, yu brújuty, mu'induumbuty, yajja'ay'o'kputy, yu di'ibu 'yawdajttup di'ibu kyaj Dyíosuty, es di'ibáty tsojktup tyuundup ja andakun.

¹⁶ 'Uj Jesús, tuts ngexy ja n'anklus es t'awánut nidugekyu ja mubujkputujk ma ñaymyúkudu. Ujtsu du'un ja Davitu tyuump 'yaats, es ujtsu du'un éxtumu jayxyuu di'ibu móñum pudsuum.

¹⁷ Yu Espírítu Santu esu Borreegu'ungu ñado'oxy, ja'a njuna'anum ja ja'ay di'ibu myubujktup ja Jesukristu, ja'a junándup:

—¡Min!

Es di'ibu myumudeepy, wa'an nandu'un tjuna'añ:

—¡Min!

Es di'ibáty tútsudup, wa'an tmindu es t'axájudut nandu'uñu ja nuu di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

¹⁸ Uj n'anmaabyuts nidugekyu di'ibáty myudoo'ijttup yu Diosu 'yayuk di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky, pun ja pún tnikón yu tyadu di'ibu ijtp kuxja'ay, Dios nandu'un niko'onxudup ja 'yayo'on di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky. ¹⁹ Es pun ja pún oynu'unun tpuwitsy yu ayuk di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky, Dios nandu'un puwijtsxudup di'ibu naty pátdup tju'xut ja kepytyuump di'ibu yajjiky'ajtp, es kyaj tyúkat ma ja Diosu kyajpn. Yu kepytyuump esu Diosu kyajpn kuxja'ay 'yity ma tyadu neky.

²⁰ Di'ibu tyaadu ñigajxypy, du'un jyuna'añ:

—Tsojkuts nmina'añ.

Es nandu'unuts njuna'añ:

—Wa'an du'unuty. ¡Min, Nindsun'ajtum Jesús!

²¹ Wa'anu Nindsun'ajtum Jesús tkunu'xtu nidugekyu ja Diosu jya'ayuty.